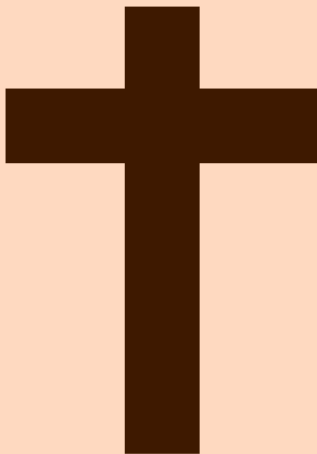

Balóchi Balochi

Balochi, Southern: یچۇلب Balochi (New Testament+)

Balóchi Balochi
Balochi, Southern: بلوچی Balochi (New Testament+)

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Balochi, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

www.balochimestag.com

www.youtube.com/user/balochifilm

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source files dated 26 Apr 2025
fe99fc84-11bd-5637-a7f3-a8ffa8c1dea9

Contents

Pédáesh	1
Dargwaz	59
Psalms	107
Dányál	224
Mattá	242
Markás	286
Luká	314
Yuhanná	360
Kásedáni Kár	393
Pa Rumián Pulosay kágad	436
Pa Korentián Pulosay awali kágad	455
Pa Korentián Pulosay Domi Kágad	472
Pa Galátián Pulosay kágad	483
Pa Epésosián Pulosay kágad	490
Pa Pilipián Pulosay kágad	496
Pa Kulosián Pulosay kágad	501
1 Tesálunikián	505
Pa Tesálunikián Pulosay domi kágad	509
Pa Timutáúsá Pulosay awali kágad	512
Pa Timutáúsá Pulosay domi kágad	518
Pa Titusá Pulosay kágad	522
Pa Pilimuná Pulosay kágad	525
Ebránián	527
Ákub kágad	541
Petrosay Awal Kágad	546
Petrosay Domi Kágad	552
Yuhannáay Awal Kágad	556
Yuhannáay Domi Kágad	561
Yuhannáay Sayomi Kágad	562
Yahudáay Kágad	563
Elhám	565

Pédáesh

Bongéj

¹ Hodáyá, Hodáyá ásmán o zemin addh kortant.

² Zemin bédróshom at o hecchi mán néstat. Taháriá johlánki sarpósh kortagat o Hodáyá Ruh ápay sarborá némbál* at.

³ Hodáyá gwasht: “Rozhnái bebit” o rozhnái but.

⁴ Hodáyá dist ke rozhnái sharr ent, gorhá rozhni cha taháriá jetá kort.

⁵ Hodáyá rozhnay nám “róch” kort o taháriay nám “shap”. Shap gwast o sohb but. É awali róch at.

⁶ Hodáyá gwasht: “Ápáni nyámá kobbahé† bebit ke ápá cha ápá jetá bekant.”

⁷ Hodáyá kobbah addh kort o kobbahay chéray áp cha sarboray ápán jetá kortant. É kár but.

⁸ Hodáyá kobbahay nám “ásmán” kort. Shap gwast o sohb but. É domi róch at.

⁹ Hodáyá gwasht: “Ásmánay chéray áp yakk némagé bebant o hoshki paddar bebit” o anchosh but.

¹⁰ Hodáyá hoshkiay nám “zemin” kort o yakjáh butagéñ ápáni nám “daryá”. Hodáyá dist ke é kár sharr but.

¹¹ Hodáyá gwasht: “Zemin sabzag beródénit; tohmdárén keshár o nibag dayókén drachk, ke har drachkay bará, áiy jenday tohm mán bebit, áyani jenday tahray hesábá” o anchosh but.

¹² Zeminá sabzag ródént; tohmdárén keshár o nibag dayókén drachk ke hamok drachkay bará wati tohm mán at, áyani jenday tahray hesábá. Hodáyá dist ke é kár sharr but.

¹³ Shap gwast o sohb but. É sayomi róch at.

¹⁴ Hodáyá gwasht: “Ásmánay kobbahá rozhnáén chizz mán bebit ke róchá cha shapá jetá bekanant. É rozhnáén chizz mósom, róch o sáláni nesháni bebant.

¹⁵ É, kobbahá nur jórh bebant o zeminá rozhná bekanant” o anchosh but.

¹⁶ Hodáyá do mazanéñ nur addh kort, masterén nuri addh kort ke róchay sará hákemi bekant o kasterén nur shapay sará. Estári ham addh kortant.

¹⁷ Hodáyá é nur, ásmánay kobbahá ér kortant ke zeminá rozhná bedayant o

¹⁸ róch o shapay sará hákemi bekanant o rozhná cha taháriá jetá bekanant. Hodáyá dist ke é kár sharr but.

¹⁹ Shap gwast o sohb but. É cháromi róch at.

²⁰ Hodáyá gwasht: “Áp cha sahdáráni ramán* porr bebant o báli morg, zeminay sarborá, ásmánay kobbahá bál bekanant.”

²¹ Gorhá Hodáyá mazanéñ daryái sahdár o warh warhén dega sahdár addh kort ke é, wati tahray hesábá ram jórh butant o daryáesh porr kort. Hamé paymá warh warhén báli morgi addh kort, áyani jenday tahray hesábá. Hodáyá dist ke é kár sharr but.

²² Hodáyá é sajjahén barkat dát o gwashtant: “Chokk o bar kanét. Gésh bayán bebét o daryáyán porr kanét. Báli morg ham zeminá sakk báz bebant.”

²³ Shap gwast o sohb but. É panchomi róch at.

²⁴ Hodáyá gwasht: “Zemin har paymén sahdár pédá bekant, áyani jenday tahray hesábá; dalwatá§ beger tán lápkasshén* jánwar o wakshién haywáná, har yakké wati tahray hesábá.” É kár but.

²⁵ Hodáyá zeminay wakshién haywán áyani jenday tahray hesábá, dalwat áyani jenday tahray hesábá o zeminay sará lápkasshén jánwar áyani jenday tahray hesábá jórh kortant. Hodáyá dist ke é kár sharr but.

²⁶ Hodáyá gwasht: “Byá ensáná wati jenday dróshomá addha kanén, wati sheklá ke daryáy máhig, ásmánay morg, dalwat, sajjahén wakshién haywán o lápkasshén jánwaráni sará hákemi bekant.”

²⁷ Hodáyá ensán wati sheklá addh kort,
wati jenday Hodái sheklá addhi kort,
mardén o janéni addh kortant.

* 1:2 1:2 Némbál, bezán zemin yá ápay sará chest ent, bale ásmáná bál naent. † 1:6 1:6 Kobbah, bezán borzén gombodpaymén gerdi. ‡ 1:20 1:20 Ram, bezán mocchi, thóli, ramag. § 1:24 1:24 Dalwat, bezán lógay dapi jánwar chó ke pas o gók. * 1:24 1:24 Lápkassh, hamá jánwar ke pa láp ráha rawant yá ráhá lápesh gerrán ent, chó ke már o gój.

²⁸ Hodáyá á, barkat dát o gwashtant: “Chokk o bar kanét, báz bebét o zeminá porr kanét o zeminay sará hákemi bekanét. Daryáay máhig, ásmánay morg o zeminay sajjahén sorendaháni sará hákemi bekanét.”

²⁹ Hodáyá gwasht: “Bechárét, man shomará zeminay saray hamá sajjahén sabzagána dayán ke tohma kárant o hamá sajjahén drachkána dayán ke baránesh jenday tohm mán ent. É shomay warák ant.

³⁰ Man zeminay sajjahén haywán, ásmánay sajjahén morg, sajjahén lápkasshén jánwar, bezán hamok sahdár ham pa waráká sabzag dátag.” É kár but.

³¹ Hodáyá wati sajjahén jórh kortagén chizz cháretant. Disti ke é kár sakk sharr but. Shap gwast o soh b but. É shashomi róch at.

2

¹ É paymá ásmán o zemin o é sajjahén chizzáni jórh bayag sarjam but.

² Haptomi róchá, Hodáyá hamá kár sarjam kortagatant ke dastá atanti. Wati sajjahén káráni halásiá rand, haptomi róchá árámi kort.

³ Gorhá Hodáyá haptomi róch barkat dát, gisshént o pákén róch námént, chéá ke Hodáyá hamé róchá cha é sajjahén hastiay jórh kanagay kára áram kort.

Ádam o Hawá

⁴ É zemin o ásmánay kessah at ke jórh kanag butant. Á wahdá ke Hodáwandén Hodáyá zemin o ásmán jórh kortant,

⁵ zeminay sará hecch drachk o dár narostagat o dhagárán sabzag néstat. Chéá ke tán á wahdá Hodáwandén Hodáyá zeminay sará hawr nagwárentagat o angat ensáné néstat ke zeminá kesht o kesharé bekant.

⁶ Bale cha zeminá ápay chammag botkant o sajjahén zeminay sarboresh séráp kort.

⁷ Hodáwandén Hodáyá cha zeminay háká mardomé jórh kort, áiy pónzá zenday sáhi damet o é mardom sahdaré but.

⁸ Hodáwandén Hodáyá ródarátká, Adaná bágé jórh kort o wati addh kortagén mardomi hamódá nádént.

⁹ Hodáwandén Hodáyá cha háká har warhén drachk ródént ke gendagá zébá o baresh waragá wassh atant. Zenday drachk o néki o badiay zánagay drachk bágay nyámá atant.

¹⁰ Pa bágay áy dayagá kawré hastat ke bonzehi Adaná at o cha ódá é kawr chár jáhá bahra but.

¹¹ Awali kawray nám Pishón ent ke Hawilahay sajjahén sardhagará ke sohr o teláhi mán, chahra wárt.

¹² Á sardhagáray sohr, sharrén sohré o ódá kóhi bód* o senge solaymán ham hast.

¹³ Domi kawray nám Géhun ent ke Kushay sajjahén sardhagará chahra wárt.

¹⁴ Sayomi kawray nám Dejlal ent ke Áshuray ródarátki gwar o pahnátána tachit o cháromi kawr Parát ent.

¹⁵ Hodáwandén Hodáyá á mardom zort o Adanay bágá jahmenend kort ke bágá ábád bekant o bágay hayálá bedárit.

¹⁶ Hodáwandén Hodáyá mard parmán dát ke bágay har drachkay bará waray bwar,

¹⁷ bale néki o badiay zánagay drachkay bará mawar. Hamá róchá ke taw wárt, allamá meray.

¹⁸ Hodáwandén Hodáyá gwasht: “Pa mardá tahnái sharr naent. Man pa áíá, hamdarwarén hamráh o madat kanóké jórha kanán.”

¹⁹ Hodáwandén Hodáyá cha háká zeminay saray sajjahén wakshién haywán o ásmánay sajjahén morg jórh kortagatant. Nun á sajjahéni marday kerrá áwortant tán bechárit ke baren mard áyán kojám námán tawára kant. Har náméá ke mardá á sahdár tawár kortant, hamá áyáni nám but.

²⁰ Mardá sajjahén dalwat, ásmánay morg o zeminay wakshién haywán nám per bastant, bale mardá hamdarwarén hamráh o madat kanóké néstat.

²¹ Gorhá Hodáwandén Hodáyá mard gránén wábé sará dát. Mard ke wáb at gorhá Hodáyá áiy yakk pahlugé kasshet o háligén jáhi gón góshtá porr kort.

²² Hodáwandén Hodáyá cha mardá kasshetagén pahlug janéné kort o janéni marday kerrá áwort.

²³ Gorhá mardá gwasht:

“Nun é cha mani haddhán haddhé o
cha mani góshtán góshté.

É báýad ent janén gwashag bebit,

* 2:12 2:12 Kóhi bód washbóén tahlagé ke cha drachkéá dara kayt.

chéá ke cha mardéná zurag butag.”†

²⁴ Paméshká mard wati pet o mátá yalaha kant o gón janá hawára bit, gorhá á doén, yakk jesm o jána bant.

²⁵ Ádam o áiy jan, doén luch o jándar atant o áyán sharma nakort.

3

Gonáh o sezá

¹ Már cha Hodáwandén Hodáay jórh kortagén á dega wakshién haywánán thagter o cháláakter at. Áiá gón janéná gwasht: “É rást ent ke Hodáyá gwashtag bágay hecch drachkay bará mawarét?”

² Janéná gwasht: “Má bágay drachkáni bar o samarán wárta kanén,

³ bale Hodáyá gwashtag ke hamá drachkay bará mawarét ke bágay nyámá ent. Áiá dast ham per makanét. Agan na, merét.”

⁴ Márá gwasht: “Shomá pakká namerét.

⁵ Bale Hodá zánt, hamá róchá ke shomá á drachkay bará warét, shomay chamm pacha bant, shomá Hodáay paymá bét o nék o badá zánét.”

⁶ Nun janéná cháret ke á drachkay bar gwashay pa waragá wassh o gendagá zébá ent o pa zántkár bayagá delwáh. Gorhá áiá cha drachkay barán zort o wárt o wati mardará ham dátí, ke hamráh ati. Mardá ham wárt.

⁷ Nun doénáni chamm pach butant o zántesh ke má jándar én. Cha enjiray tákán pa wat póshákesh dótk.

⁸ Gwátá ke sar kort, áyán Hodáwandén Hodáay pádbramsh* eshкот ke bágá gám janagá at. Mard o áiy janá, watá bágay drachkáni poshtá cha Hodáwandén Hodáyá chér dát.

⁹ Hodáwandén Hodáyá mard gwánk jat o gwasht: “Kojá ay?”

¹⁰ Áiá passaw dát: “Man bágá tai pádbramsh eshкот o maná torset chéá ke jándar atán, paméshká man watá chér dát.”

¹¹ Hodáyá gwasht: “Kayá tará gwasht ke taw jándar ay? Taw hamá drachkay bar wártag ke man tará gwashtag mawari?”

¹² Mardá gwasht: “Hamá janén ke taw maná dátag, hamáiá á drachkay bar maná dát o man wárt.”

¹³ Gorhá Hodáwandén Hodáyá gón janéná gwasht: “É che káré ke taw kort?” Janéná gwasht: “Márá maná rad dát o man wárt.”

¹⁴ Hodáwandén Hodáyá gón márá gwasht:

“Taw ke é kár kortag,

nun taw sajjahén dalwat o

sajjahén wakshién haywánáni nyámá masterén nálati ay.

Taw wati zenday sajjahén róchán

pa lápkasshokái raway o

tai warák hák o danza bit.

¹⁵ Man taig o janénay nyámá,

tai nasl o janénay naslay nyámá

dozhmeni pédá kanán.

Eshiy nasl tai saragá jant o

taw áiy páday punzá† janay.”

¹⁶ Hodáyá gón janéná gwasht:

“Man tai chellagiay dardán sakk báza kanán,

taw gón dard chokk pédá kanay.

Tai wáhag pa wati mardá bit o

á, tai sará wájahia kant.”

¹⁷ Hodáyá gón Ádamá gwasht:

“Taw wati janay habar gósh dásht o

hamá drachkay bar wárt

ke man tará hokm dátatag ke cha eshiá mawar, paméshká tai sawabá zemin nálati ent.

Taw wati zenday sajjahén róchán

pa sakki o sóri cha zeminá wati waráká kasshay.

¹⁸ Zemin pa taw konthag o dhangara kárit o

taw zeminay sabzagána waray.

† 2:23 2:23 Asligén Ebráni zobáná, mardén “ish” gwashaga bit o janén “ishá”.

† 3:15 3:15 Páday punz, bezán páday kunzok.

* 3:8 3:8 Pádbramsh, bezán pádtawár.

¹⁹ Gón hédén peshánigé wati naganá waray
tán hamá wahdá ke háká pera tarray,
chéá ke cha hameshiá zurag butagay.
Taw háké ay o
padá háká pera tarray.”

²⁰ Ádamá wati janay nám Hawá[‡] kort, chéá ke á, sajjahén mardománi mánt ent.

²¹ Hodáwandén Hodáyá, pa Ádam o áiy janá, cha póstá póshák jórh kort o gwará dátant.

²² Hodáwandén Hodáyá gwasht: “Nun ensán may payméné jórh butag o nek o badá zánt,
chó mabit ke wati dastá shahár bedant o zenday drachkay bará bezurit o bwárt o tán
abad zendag bebit.”

²³ Gorhá Hodáwandén Hodáyá á cha Adanay bágá dar kort ke zeminay sará kesht o
keshár bekant, hamá zemin ke cha áiy háká á jórh kanag butagat.

²⁴ Ensánay gallénagá rand, pa zenday drachkay ráhay bandagá, Hodáyá Adanay bágay
ródarátki némagá karrubi[§] ósharántant o anchén ásgwárén zahmé ham éri kort ke har
némagá chahria wárt.

4

Káen o Hábil

¹ Ádamá, gón wati jan Hawáyá wapt o wáb kort o Hawáay láp porr but o Káen pédá but.
Hawáyá gwasht: “Cha Hodáwanday barkatá, maná mardénchokké butag.”

² Randá Hawáyá Káenay brát, Hábil pédá kort. Hábilá shepánkia kort o Káená dehkáni.

³ Kammé wahdá o rand, Káená cha wati dhagáray bar o samarán pa Hodáwandá thékié
áwort.

⁴ Hábilá ham cha wati ramagay pasáni awali chokkán lahtén kosht o áyáni pigi gósht zort
o pa Hodáyá théki áwort. Hodáwandá Hábil o áiy théki pasond butant,

⁵ bale Káen o áiy théki áiy pasond nabutant. Káen sakk zahr gept o démi tahár but.

⁶ Hodáwandá gón Káená gwasht: “Chéá zahr ay? Chéá tai dém tahár ent?”

⁷ Agan taw sharrén kár bekanay, tai hayálá kabul kanaga nabay? Bale agan taw sharrén
kára nakanay, gonáh tai darwázagay poshtá óshátatag o tai randá kaptag. Taw báyard ent
gonáhay sará báládest bebay.”

⁸ Káená gón wati brát Hábilá gwasht: “Byá dhagáray sará rawén.” Dhagará ke shotant,
Káená wati brát Hábilay sará orosh kort o koshti.

⁹ Gorhá Hodáwandá gón Káená gwasht: “Tai brát Hábil kojá ent?” Áiá gwasht: “Nazánan.
Záná man wati brátay negahpán án?”

¹⁰ Hodáwandá gwasht: “Taw che káré kort? Tai brátay hón cha zeminá gón man peryát
kanagá ent.

¹¹ Nun taw nálatié ay. Cha é zeminá darpadar kanaga bay ke dapi pa tai brátay hónay ér
baragá pach ent, hamá hón ke cha tai dastá réchag butag.

¹² Wahdé zeminá kára kanay, zemin pa taw bara nayárit o taw, jaháná darpadar o
béaráma bay.”

¹³ Káená gón Hodáwandá gwasht: “Mani sezá cha mani sagg o bardáshtá dhann ent,

¹⁴ maróchi taw maná cha é sarzeminá gallénay. Man cha tai bárgáhá gára bán. Jaháná
darpadar o béaráma bán o harkas ke gón man dhikk bwárt, maná koshit.”

¹⁵ Hodáwandá gón áiy gwasht: “Chosha nabit. Harkas ke tará bekoshit, áiy sezá hapt
saria^{*} bit.” Gorhá Hodáwandá Káenárá nesháné per kort tánke agan kasé gón áiy dhikk
bwárt, makoshiti.

¹⁶ Káen cha Hodáwanday bárgáhá dar but o Adanay ródarátká, Nóday sardhagará nesht.

Káenay nasl o padréch

¹⁷ Káená gón wati janá wapt o wáb kort o áiy janay láp porr but o cha áiy Hanuk námén
chokké pédá but. Káen shahré addh kanagá at o shahray námi wati mardénchokkay námay
sará Hanuk kort.

¹⁸ Cha Hanuká Irád pédá but, cha Irádá Mehuyáil, cha Mehuyáilá Metusháil o cha
Metusáilá Lamék.

¹⁹ Laméká do jan gept, awaliay nám Ádah at o domiay Zellah.

²⁰ Cha Ádahá Yábál pédá but. Yábál, hamá mardománi pet at ke gedánnend atant o
dalwatesha dásht.

²¹ Yábálay brátay nám Yubál at. Yubál, chang[†] o nal janókáni pet at.

[‡] **3:20 3:20** Hawáay maná “zend” ent. **§ 3:24 3:24** Karrubi, ásmáni mahluké ke báznolesh per o Hodáay tahtay chapp o
chágerdá ant. ^{*} **4:15 4:15** Hapt sari, bezán hapt barábar, hapt randá, hapt haminchok. [†] **4:21 4:21** Chang Esráiliáni
kerrá simmi sázé.

²² Cha Zellahá, Tubál-Káen pédá but ke brenj o ásenay warh warhén awzár o sámánáni addh kanók at. Tubal-Káenay goháray nám Nahmah at.

²³ Laméká gón wati janán gwasht:

“Oo Ádah o Zellah! Mani tawará gósh dárét.

Oo Lamékay janán! Mani gappán gósh dárét.

Yakk mardéa maná thappig kort o man á kosht,

warnáén mardé ke maná thappigi kortagat.

²⁴ Agan Káenay bér hapt sari geraga bit,
Lamékay bér haptád o hapt sari geraga bit.”

Sayt

²⁵ Ádamá padá gón wati janá wapt o wáb kort o áiy janá mardénchokké áwort. Janá chokkay nám Sayt[‡] kort. Gwashti: “Hodáyá maná Hábilay badalá dega chokké dátag, parchá ke Káená Hábil kosht.”

²⁶ Saytá ham mardénchokké but o áiy námi Énósh kort. Hamé wahdá mardomán Hodáwanday námay tawár kanag bendát[§] kort.

5

Cha Ádamá beger tán Nuhá

¹ Ádamay nasl o padréchay ketábi kessah chosh ent:

Hodáyá á róchá ke ensán jórh kort, wati sheklá jórh kort.

² Mardén o janéni jórh kortant. Hamá wahdá ke addhi kortant, barkati dátant o áyáni námi ensán kort.

³ Ádamá ke 130 sál but, wati paymén, wati sheklay mardénchokkéay pet but o áiy námi Sayt kort.

⁴ Saytay pédáeshá rand, Ádamá 800 sál omr kort o áiy dega mardénchokk o janénchokk ham but.

⁵ É hesábá Ádamá sarjamiá 930 sál omr kort o mort.

⁶ Saytá ke 105 sál but, cha áiy Énósh pédá but.

⁷ Énóshay pédáeshá rand, Saytá 807 sál omr kort o áiy dega mardénchokk o janénchokk ham but.

⁸ É hesábá Saytá sarjamiá 912 sál omr kort o mort.

⁹ Wahdé Énóshá 90 sál but, cha áiy Kenán pédá but.

¹⁰ Cha Kenánay pédáeshá rand, Énóshá 815 sál omr kort o áiy dega mardénchokk o janénchokk ham but.

¹¹ Énóshá sarjamiá 905 sál omr kort o mort.

¹² Kenáná ke 70 sál but, cha áiy Mahalalél pédá but

¹³ Mahalalélay pédáeshá rand, Kenáná 840 sál omr kort o áiy dega mardénchokk o janénchokk ham but.

¹⁴ Kenáná sarjamiá 910 sál omr kort o mort.

¹⁵ Wahdé Mahalalélá 65 sál but, cha áiy Yáred pédá but.

¹⁶ Yáreday pédáeshá rand, Mahalalélá 830 sál omr kort o áiy dega mardénchokk o janénchokk ham but.

¹⁷ Mahalalélá sarjamiá 895 sál omr kort o mort.

¹⁸ Wahdé Yáred 162 sál but, cha áiy Hanuk pédá but.

¹⁹ Hanukay pédáeshá rand, Yáred 800 sál omr kort o áiy dega mardénchokk o janénchokk ham but.

²⁰ Yáred sarjamiá 962 sál omr kort o mort.

²¹ Wahdé Hanuká 65 sál but, cha áiy Metushálah pédá but.

²² Metushálahay pédáeshá rand, Hanuká 300 sál Hodáay ráhá gáma jat o áiy dega mardénchokk o janénchokk ham but.

²³ Hanukay sarjamén omr 365 sál but.

²⁴ Hanuká Hodáay ráhá gáma jat o randá kassá nadist, chéa ke Hodáyá Hanuk zendagá zort o bort.

²⁵ Wahdé Metushálahá 187 sál but, cha áiy Lamék pédá but.

²⁶ Lamékay pédáeshá rand, Metushálahá 782 sál omr kort o áiy dega mardénchokk o janénchokk ham but.

²⁷ Metushálahá sarjamiá 969 sál omr kort o mort.

²⁸ Wahdé Laméká 182 sál but, cha áiy mardénchokké pédá but.

[‡] 4:25 4:25 Saytay maná “dátágén” ent. [§] 4:26 4:26 Bendát, bezán bongéj, shoru.

²⁹ Áiá wati chokk Nuh* námént o gwasht: “É chokk mára cha may dastáni hamá gránén kár o zahmatán ásudaga kant ke cha Hodáay nálat kortagén zeminá chest butagant.”

³⁰ Nuhay pédáeshá rand, Laméká 595 sál omr kort o áiá dega mardénchokk o janénchokk ham but.

³¹ Laméká sarjamiá 777 sál omr kort o mort.

³² Nuhay omr 500 sál but o randá cha áiá Sám o Hám o Yápet pédá butant.

6

Ensánay radkári

¹ Zeminay sará, mardom ke gesh bayán butant o janénchokkesha áwort,

² Hodáay mardénchokkána dist ke jenekk sharrang o zébá ant. Gorhá pa wat jenekesh gechéna kort o zort.

³ Nun Hodáwandá gwasht: “Mani arwáh tán abad ensánay jesm o jáná namánit, chéá ke ensán merókén chizzé o cha yakk sad o bist sálá géshter omra nakant.”

⁴ Á róchán o rand ham zeminay sará Nepilim* hastatant. Hodáay mardénchokk ke ensánáni jenekkáni kerrá shotant, é jenekkán chokka áwort. É chokk kwahnén zamánagay mazanmard o námdáren mardom atant.

⁵ Hodáwandá dist ke ensánay radkári zeminay sará sakk báz ant o sajjahén del o hayálesh modám gón badiá ent o bass.

⁶ Hodáwand pashómán but ke man donyáyá ensán chéá jórh kort. Hodáwanday del sakk padard but.

⁷ Gwashti: “Wati jórh kortagén ensáná cha zeminay sará gár o gomsára kanán. Mardomán, chárpádén haywánán, lápkasshén jánwarán o ásmánay báli morgán yakkjá gomsára kanán, chéá ke man cha esháni jórh kanagá padard án.”

⁸ Bale Hodáwand cha Nuhá razá at.

Nuh

⁹ Nuhay kessah chosh ent:

Nuh, wati dawr o bárigay mardománi nyámá pahrézkár o béaybén mardé at. Á Hodáay ráhá at.

¹⁰ Nuh, say mardénchokkay pet at: Sám o Hám o Yápet.

¹¹ Nun Hodáay chammán zemin sell o cha sheddatá porr at.

¹² Hodáyá dist ke zemin sell butag, chéá ke donyáyay sajjahén mardomán badén ráhé geptagat.

¹³ Gorhá Hodáyá gón Nuhá gwasht: “Man sajjahén mardomán tabáha kanán, chéá ke hamesháni sawabá zemin cha sheddatá porr ent. Man, esháni jendá gón zeminá hór, gár o gomsára kanán.

¹⁴ Cha góparay† dárá pa wat mazanén bójigé* jórh kan. Bójig, tóká kóthi kóthi bebit. Bójigay dhanná o tóká gón dhámbará§ dón*.

¹⁵ Bójigá anchó addh kan ke drájíá say sad dast† bebit, práhiá panjáh dast o borziá si dast.

¹⁶ Bójigay sará band, bale borzádi némagay chapp o chágerdá yakk dasté pach bell. Bójigay kashá darwázagé per kan. Bójigá say tabak kan: chéri, nyámi o borzi tabak.

¹⁷ Man donyáyá anchén hár o tuppáné kárán ke ásmánay chéray sajjahén sahdára merant, har sahdár ke dama kasshit, bérána bit. Harché ke zeminay sará hast, sajjahéna merant.

¹⁸ Bale man gón taw wati ahd o paymáná bandán. Taw bójigá swára bay; taw o tai bachakk o tai lógi o tai neshár.

¹⁹ Cha sajjahén sahdarán yakk yakk jotké gón wat bójigá bar gón, naréné o mádagéné, ke wati hamráhiá zendagesh bedáray.

²⁰ Cha har tahray báli morg, har tahray chárpádén haywán, zeminay saray har tahray lápkasshén jánwarán, yakk yakk jotké tai kerrá kayt tánke é sajjahénán zendag bedáray.

²¹ Har paymén warák o warden bezur gón. Ambáresh kan ke shomayg o haywánáni waragay kára káyant.”

²² Gorhá Nuhá hamé paymá kort. Harché ke Hodáyá gwashtagat, Nuhá kort.

* **5:29 5:29** Nuh, Ebráni zobáná, “táhir o ásudagiay” hamtawáren labzé. * **6:4 6:4** Nepilimay asligén máná zánaga nabit. Bázéné gwashtit ke cha préshtagáni naslá, mazanjón o zórmant butagant. † **6:14 6:14** Ebráni zobáná góparay labz kár bandag butag o kassa nazánt ke é kojám drachk ent. ‡ **6:14 6:14** Bójig, bezán lánch, kashti. § **6:14 6:14** Dhámbar syáhén o lechnákén ápenké. * **6:14 6:14** Dónag, bezán chizzéá gón ápenkén chizzéá póshag, chó ke diwálá pa gela dónant. † **6:15 6:15** Asligén Ebráni nebeshtánka gwashtit drájíá 300 ammah, práhiá 50 ammah o borziá 30 ammah. Ammah yá dast, kesás ném mitar ent, dastay lankokán beger tánke mokká.

7

Nuhay tuppán

¹ Hodáyá gón Nuhá gwasht: “Taw gón wati lógay sajjahén mardomán bójigay tahá beraw, chéa ke mana gendán ke é naslá pahrézkár taw ay.

² Cha sajjahén helárén haywánán hapt jotk gón wat bar gón, narén o áiy mádagéná, cha sajjahén harámén jánwarán yakk yakk jotké, narén o áiy mádagéná,

³ o cha ásmáni morgán hapt jotk, narén o mádagéné, ke sarjamén zeminay sará áyáni naslá zendag bedáray.

⁴ Hapt róchá rand, anchén hawré gwárénán ke tán chell róch o chell shapá gwárit o man wati jórh kortagén sajjahén sahdárán cha zeminá gár o gomsára kanán.”

⁵ Harché ke Hodáwandá gwashtagat, Nuhá hamá paymá kort.

⁶ É wahdá ke zeminay sará hár átk, Nuhay omr shash sad sál at.

⁷ Nuh o áiy jan o chokk o neshár bójigá potertant ke cha hár o tuppáná berakkant.

⁸ Cha helári o harámén haywán o morg o sajjahén lápkasshén jánwarán,

⁹ jotk jotká, naréné o mádagéné, Nuhay kerrá átk o bójigá potert, hamá paymá ke Hodáyá Nuh hokm dátagat.

¹⁰ Hapt róchá rand zeminay sará hár o tuppáné átk.

¹¹ Nuhay omray shash sadomi sáláy domi máhay habdahomi róchá, johlánkiáni sajjahén chammag botkant o ásmánay darig pach butant.

¹² Chell róch o chell shapá zeminay sará hawrán gwart.

¹³ Hamé róchay jendá Nuh o áiy chokk Sám o Hám o Yápet o Nuhay jan o sayén neshár bójigá potertant.

¹⁴ Áyáni hamráhiá har paymén sahdár wati tahray hesábá gón at; har paymén dalwat wati tahray hesábá, har paymén lápkasshén jánwar wati tahray hesábá o har paymén morg wati tahray hesábá, har paymén bânzolién sahdár.

¹⁵ Har sahdár ke zenday sáhi mán at, jotké jotké Nuhay kerrá átk o bójigá potert.

¹⁶ Hamá paymá ke Hodáyá Nuh hokm dátagat, har sahdáray nar o mádag bójigá potertant. Nun Hodáwandá darwázag bast.

¹⁷ Tán chell róchá zemin hárá mallet o áp gésh bayán but o bójigi cha zeminá borz chest kort.

¹⁸ Zeminay sará áp anchó ke borzter bayán but, bójig ham ápay sarborá trappal* but.

¹⁹ Áp zeminay sarborá sakk chest but o sajjahén ásmánay chéray drostigén borzén kóh zéráp butant.

²⁰ Áp borzter rawán but o kóhi chér o andém kortant. Áp cha kóhání thollán† kesás chár gwáz‡ borzter shot.

²¹ Zeminay saray sajjahén sahdár bérán butant; morg o dalwat o wakshién haywán o hamá sajjahén sahdár ke zeminay sará romb o ramaga kanant o sajjahén ensán ham.

²² Hamá sajjahén sorendah ke hoshkén zeminá atant, hamá ke zenday sáhesh mán at, bérán butant.

²³ Hodáyá zeminay saray sajjahén sahdár gár o gomsár kortant. Ensán o jánwar o lápkassh o ásmánay morg, sajjahén cha zeminá gár butant. Éwaká Nuh o hamá ke gón áiy bójigá gón atant, pasht kaptant.

²⁴ Tán yakk sad o panjáh róchá zemin ápá mán póshetagat.

8

Hár o tuppánay érmóshi

¹ Hodáyá Nuh o hamá sajjahén wakshién haywán o dalwat yát kortant ke Nuhay hamráhiá bójigá atant. Hodáyá zeminay sará gwáté ráh dát o áp ér áyán but.

² Johlánkiáni chammag o ásmánay darig band butagatat o cha ásmáná hawráni gwárag ham band butagat.

³ Áp kamm kammá cha zeminay sará kamm b ayán but. Yakk sad o panjáh róchá rand áp jahl shotagat.

⁴ Haptomi máhay habdahomi róchá bójig Áráratay kóhání sará óshrát.

⁵ Tán dahomi máhá áp angat kamm bayán at. Dahomi máhay awali róchá kóhání tholl záher butant.

⁶ Chell róchá rand, Nuhá hamá darig pach kort ke áiy bójigá per kortagat.

* 7:18 7:18 Trappal, bezán ápay sará yalah ent o nabokkit. † 7:20 7:20 Tholl, bezán kóhay borzterén jágah. ‡ 7:20 7:20 Bezán do mitar: Har doén dastáni drájiá, ke do mitara bit, gwáza gwashant. Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: “15 ammah”.

⁷ Gwarágé* dhanná ráhi dát. Gwarágá tán hamá wahdá báI kort o gasht ke zeminay saray áp hoshk butant.

⁸ Padá kapóté ráhi dát tán bechárit ke áp cha zeminay sará kamm butag yá na.

⁹ Bale kapótá choshén jáhé nadist ke wati pádán ér bekant, chéa ke sajjahén zemin angat ápay chérá at. Gorhá kapót bójigá, Nuhay kerrá per tarret. Nuhá wati dast shahárt, kapóti gept o bójigá áwort.

¹⁰ Nuhá dega hapt róch wadár kort o padá kapóti cha bójigá ráh dát.

¹¹ Wahdé kapót bégahá áiy kerrá per tarret, zaytunay tázagén táké dapá ati. Nun Nuhá zánt ke cha zeminay sará áp kamm butag.

¹² Nuhá dega hapt róch wadár kort o padá kapóti ráh dát. É bari kapót áiy kerrá per natarret.

¹³ Nuhay omray shash sad o yakomi sáláy awali máhay awali róchá zeminay saray áp hoshk butagat. Nuhá bójigay sarpósh kasshet o disti ke zemin hoshk ent.

¹⁴ Domi máhay bist o haptomi róchá zemin sarjamá hoshk at.

¹⁵ Gorhá Hodáyá gón Nuhá gwasht:

¹⁶ “Cha bójigá dar á, gón wati jan o chokk o neshárán.

¹⁷ Hamá sajjahén sahdár ke tai hamráh ant, dhanná baresh gón, báli morg o jánwar o sajjahén lápkasshán, tánke zeminay sará romb o ramag bekanant, chokk o bar bekanant o geshá gesh bebant.”

¹⁸ Gorhá Nuh gón wati jan o chokk o neshárán dar átk.

¹⁹ Sajjahén jánwar o sajjahén lápkassh o sajjahén báli morg o zeminay saray sajjahén sorendah cha bójigá dar átkant, har yakké wati tahray hesábá.

²⁰ Nun Nuhá pa Hodáwandá korbánjáhé addh kort o cha helárén haywán o helárén báli morgán lahténi zort o korbánjáhé sóchagi korbánigi kortant.

²¹ Esháni wasshén bó ke Hodáwanday kerrá sar but, wati delá gwashti: “Man cha ed o rand hechbar zeminá ensánay sawabá nálata nakanán, bell toré cha kasániá áiy delay wáhag bad ant. Cha ed o dém hechbar sajjahén sahdarán é paymá horigá gár o gomsára nakanán ke annun kortagon.

²² Tán hamá wahdá ke zemin hastent
kesht o keshár o rón o móshay† wahd,
sárti o garmi,
garmág o zemestán o
róch o shapa naóshtant.”

9

Gón Nuhá ahd o paymán

¹ Hodáyá Nuh o áiy chokk barkat dát o gwashtant: “Chokk o bar kanét o gesh bebét o donyáyá porr kanét.

² Zeminay sajjahén haywán, ásmánay sajjahén báli morg, sajjahén lápkassh o daryáay sajjahén máhig shomay tors o bimmay chérá bant. É sajjahén shomay dastá dayag butagant.

³ Har sorendah ke sáhi mán ent, shomay waráka bit o anchó ke man shomará sabzag dátagant, nun har chizza dayán.

⁴ Bale á góshá hechbar mawarét ke áiy zend, bezán hón mán ent.*

⁵ Harkas ke shomay hóná beréchit o sáhá begipt, man cha áiy hesába gerán. Cha har haywáná hesába gerán o cha har ensáná. Cha hamá mardomá hesába gerán ke dega mardoméá koshit, chéa ke mardom brát ant.

⁶ Harkas ensánéay hóná beréchit,
áiy hón ham ensánéay dastá réchaga bit,
chéa ke Hodáyá ensán
wati sheklá addh kortag.

⁷ Nun shomá, chokk o bar kanét o zeminay sará gesh bebét,
zeminay sará sheng o tálán o geshá cha gesh bebét.”

⁸ Gorhá Hodáyá gón Nuh o áiy chokkán ke Nuhay hamráh atant, gwasht:

⁹ “Nun man gón shomá o gón shomay randi naslán ahd o paymáné kanán.

¹⁰ Gón har sahdará ke shomay kerrá ent, báli morg, dalwat o wakshién haywán o har yakk chizzéa ke gón shomá cha bójigá dar átkag, gón zeminay hamok sahdará ham é ahd o paymáná kanán.

* **8:7 8:7** Gwarág syáhén morgé ke báz jágahá kalág ham gwashanti, Pársiá “kalág”. † **8:22 8:22** Rón o mósh, bezán kesháray ronag o moshag, kesháray baray dar árag. * **9:4 9:4** Hón zenday neshán ent o tánke hón mán, gósh warag mabit.

¹¹ Man gón shomá wati é ahd o paymáná kanán ke dega baré sajjahén sahdár cha hár o tuppánay ápá bérána nabant; dega hechbar choshén háre nayayt ke sajjahén zeminá wayrán bekant.”

¹² Hodáyá gwasht: “É hamá ahd o paymánay nesháni ent ke man, wati o shomay o hamá sajjahén sahdáráni nyámá bandagá án ke gón shomá gón ant. É pa sajjahén áyókén naslán ahd o paymáné.

¹³ Man wati sanj†, jambaráni tahá ér kortag o é, mani o zeminay nyámá butagén ahd o paymánay neshánia bit.

¹⁴ Harwahd ke man zeminay sarborá jambara kárán o sanj ham jambaráni tahá záhera bit,

¹⁵ gorhá wati é ahd o paymánay yátá kapán ke mani o shomay o har tahray sajjahén sahdáráni nyámá ent. Nun áp hechbar chó hára nakant ke sajjahén sahdárán tabáh bekant.

¹⁶ Harwahd ke sanj jambaráni tahá záhera bit, mania gendán o hamá abadmánén ahd o paymánay yátá kapán ke mane Hodá o zeminay har tahray sajjahén sahdáráni nyámá butag.”

¹⁷ Hodáyá gón Nuhá gwasht: “Esh ent hamá ahd o paymánay nesháni ke man, wati o zeminay sajjahén sahdáráni nyámá bastag.”

Nuhay sayén chokk

¹⁸ Nuhay chokk cha bójigá dar átkant, Sám o Hám o Yápet. Hám Kanhánay pet at.

¹⁹ É sayén Nuhay chokk atant o cha hameshán mardom sajjahén zeminay sará sheng o tálán butant.

²⁰ Nuhá kesht o keshár bendát kort o anguri bágé addhi kort.

²¹ Hamé anguray sharábi wárt, malár but o gedánay tahá jándar but.

²² Kanhánay pet Hámá, wati pet jándará dist o wati doén brát ke dhanná atant, hál dátant.

²³ Sám o Yápetá kabáhé zort, wati kópagáni sará ér kort o poshtokái shotant o wati petay jándariesh póshént. Áyáni dém ángor at o wati petay jándariesh nadist.

²⁴ Wahdé Nuh cha sharábay malará dar átk, zánti mani kasterén bachakká gón man ché kortag,

²⁵ gwashti:

“Kanháná nálat bát.

Wati brátáni golámáni golám bát.”

²⁶ Nuhá gwasht:

“Hodáwandá satá bát, Sámay Hodáyá.

Kanhán, Sámay golám bát.

²⁷ Hodá zeminá pa Yápetá práhter kanát.

Yápet, Sámay gedánáni tahá jahmenend bát o

Kanhán, áiy golám bát”

²⁸ Cha hára rand Nuhá dega say sad o panjáh sál omr kort.

²⁹ Nuhá sarjamiá noh sad o panjáh sál omr kort o mort.

10

Nuhay nasl o padréch

¹ Nuhay chokk, Sám o Hám o Yápetay nasl o padréchay kessah chosh ent:

Eshán cha tuppáná rand chokk o bar kort.

Yápet

² Gumer o Májuj o Madái o Yáwán o Tubál o Máshek o Tirás, Yápetay mardénchokk atant.

³ Ashkenáz o Ripat o Tugarmah, Gumeray mardénchokk atant.

⁴ Elishah o Tarshish o Kettimi mardom o Dódánimi mardom, Yáwánay mardénchokk atant.

⁵ Cha eshán tayábdapi* mardom wati sardhagárán tálán butant, har yakké gón wati jenday zobáná, wati kabilaháni hesábá, wati kawmáni tahá.

Hám

⁶ Kush o Mesráim o Put o Kanhán, Hámay mardénchokk atant.

⁷ Sebá o Hawilah o Sebtáh o Rámah o Sabteká, Kushay mardénchokk atant. Sabá o Dédán, Rámahay mardénchokk atant.

⁸ Cha Kushá Namrud pédá but ke zeminay sará awali zórmándén jangól† at.

† **9:13 9:13** Sanj, bezán drinn, rangi kamán ke hawrá rand ásmáná záhera bit o rang rang ent. * **10:5 10:5** Tayábdap, bezán daryáay nazzikk o gwarén jágah, zerkerr, sáhel. † **10:8 10:8** Jangól, bezán jangarósk, jang kanókén mardom.

⁹ Hodáwaday chammán Namrud, zrengén shekárié at, paméshká gwashaga bit: “É mard, Hodáwaday chammán Namruday paymén mazanén shekárié.”

¹⁰ Namruday bádsháhiay bendát cha Bábel, Ereke, Akkád o Kalnehá but ke Shináray[‡] sardhagará atant.

¹¹ Á cha é sardhagará Áshurá shot o ódá Naynawá, Rahubut-Ir, Káláh o

¹² Risenay shahri addh kortant. Risen, Naynawá o Kálahay nyámá ent, Káláh mazanén shahré.

¹³ Cha Mesráimá, Ludi o Anami o Lehábi o Naptuhi mardom pédá butant o

¹⁴ Patrusi o Kapturi o Kasluhi mardom, ke cha Kasluhián, Pilesti pédá butant.

¹⁵ Kanháney awali chokk Saydun at o padá Hitti o

¹⁶ Yabusi o Amuri o Gergáshi o

¹⁷ Héwi o Arki o Sini o

¹⁸ Arwádi o Semári o Hamáti mardom pédá butant. Randá Kanháni kabilah sheng o tálán butant.

¹⁹ Kanháney hadd o simsar, cha Sayduná ke dém pa Gerára raway tán Gazzahá at o agan dém pa Sodum, Gomurah, Admah o Sebwimá raway, tán Lasháhá at.

²⁰ Hámay naslay kessah, áyáni kabilah o zobán o sardhagár o kawmay hesábá hamesh at.

Sám

²¹ Sám ke Yápetay masterén brát at, áiá ham mardénchokk but. Sám, Eberay sajjahén chokkáni bonpirok ent.

²² Sámay mardénchokk, Ilám o Áshur o Arpakshád o Lud o Arám atant.

²³ Arámay mardénchokk, Uz o Hul o Gíter o Másh atant.

²⁴ Arpakshád, Shelahay pet at o Shelah, Eberay pet.

²⁵ Eberá do mardénchokk but, yakkéay nám Péleg[§] at, chéa ke hamé wahdá zemin bahr o báng but. Brátay námi Yoktán at.

²⁶ Yoktán, Almudád o Shélep o Hazarmáwet o Yérah o

²⁷ Hadurám o Uzál o Deklah o

²⁸ Óbál o Abimáel o Sabá o

²⁹ Ópir o Hawilah o Yubábay pet at. É sajjahén Yoktánay mardénchokk atant.

³⁰ Á damagá ke é nendók atant, cha Mesháyá dém pa Sepára at, ródarát kay kóhestagén molká.

³¹ Sámay chokkáni kessah, áyáni kabilah o zobán o sardhagár o kawmay hesábá hamesh at.

³² Nuhay mardénchokkáni kabilah, áyáni sar o bonay red o banday sará, áyáni kawmáni hesábá hamesh atant. Tuppáná rand cha hameshán sajjahén kawm zeminay sará sheng o tálán butant.

11

Bábelay borj

¹ Sajjahén donyáay zobán yakkén at o labz yakkén atant.

² Mardom ke cha ródarátka laddhetant, Shináray sardhagará dashté distesh o hamódá jahmenend butant.

³ Gón yakdomiá gwashtesh: “Byá, heshta janén o sharriay sará pachénesh.” Áyán sengay jáhá hesht kára bast o gelay jáhá dhámbar.

⁴ Gwashtesh: “Byá pa wat shahré addha kanén, anchén borjé mání bebit ke sartholli ásmáná sar bebit, tánke pa wat námé ér bekanén ke sajjahén zeminay sará sheng o sháng mabén.”

⁵ Hodáwand ér átk tánke hamá shahr o borjé bechárit ke mardomi addh kanagá atant.

⁶ Hodáwandá gwasht: “Edá bechár, nun é yakkén ráj o kawm ant o sajjahénáni zobán yakk ent. Agan é káresh bendát kortag, cha ed o dém é harché kanag belóthant, pa eshán nabutenia nabít.

⁷ Byá, jahláda rawén o esháni zobáná garh o manja* kanén ke é, yakdomiay habarán sarpad mabant.”

⁸ Hodáwandá, é mardom cha ódá sajjahén zeminay sará sheng o sháng kortant o eshán shahray addh kanagay kár band kort.

[‡] **10:10 10:10** Shináray sardhagár, bezán Bábelay sardhagár ke maróchigén Erákay jonubi bahr at. **§ 10:25 10:25** Pélegay máná “bahr o báng” ent. * **11:7 11:7** Garh o manj kanag, bezán mán gissshénag, hór o tahór kanag.

⁹ Paméshká á shahray nám Bábel† but ke Hodáwandá ódá sajjahén donyáay yakkén zobán garh o manj kort. Áia mardom cha ódá zortant o sajjahén zeminay sará sheng o sháng kortant.

Sámay nasl o padréch

¹⁰ Sámay nasl o padréchay kessah chosh ent:

Tuppáná do sálá rand wahdé Sámay omr 100 sál at, cha áia Arpakshád pédá but.

¹¹ Arpaksháday pédáeshá rand, Sáma 500 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.

¹² Arpaksháday omr 35 sál at ke cha áia Shelah pédá but.

¹³ Shelahay pédáeshá rand, Arpakshádá 403 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.

¹⁴ Shelahay omr 30 sál at ke cha áia Eber pédá but.

¹⁵ Eberay pédáeshá rand, Shelahá 403 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.

¹⁶ Eberay omr 34 sál at ke cha áia Péleg pédá but.

¹⁷ Pélegay pédáeshá rand, Eberá 430 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.

¹⁸ Pélegay omr 30 sál at ke cha áia Rahu pédá but.

¹⁹ Rahuay pédáeshá rand, Pélegá 209 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.

²⁰ Rahuay omr 32 sál at ke cha áia Serug pédá but.

²¹ Serugay pédáeshá rand, Rahuá 207 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.

²² Serugay omr 30 sál at ke cha áia Náhór pédá but.

²³ Náhóray pédáeshá rand, Serugá 200 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.

²⁴ Náhóray omr 29 sál at ke cha áia Térá pédá but.

²⁵ Téráay pédáeshá rand, Náhórá 119 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.

²⁶ Téráay omr 70 sál but o randá cha áia Ebrám o Náhór o Hárán pédá butant.

Téráay nasl o padréch

²⁷ Téráay nasl o padréchay kessah chosh ent:

Cha Téráyá Ebrám o Náhór o Hárán pédá butant. Cha Háráná Lut pédá but.

²⁸ Háránay pet, Térá angat zendag at o Hárán mán Kaldániáni shahr Urá mort, hamódá ke pédá butagat.

²⁹ Ebrám o Náhór, doénán sur o sáang kort. Ebrámay lógiay nám Sárái at o Náhóray lógiay nám Melkah. Melkah, Háránay jenekk at o Hárán, Melkah o Yaskáhay pet.

³⁰ Sárái santh at o chokki néstat.

³¹ Téráyá wati chokk Ebrám o nomásag Lut, ke Háránay chokk at o wati neshár, bezán Ebrámay jan Sárái zortant o cha Kaldániáni shahr Urá dar átk. É sajjahén dém pa Kanháney sardhagará ráh geptant, bale wahdé Háránay shahrá rasetant, hamódá neshtant.

³² Téráyá do sad o panch sál omr kort o Háráná mort.

12

Hodá Ebrámá gwánka jant

¹ Hodáwandá gón Ebrámá gwasht:

“Wati molk, wati syád o wáres o wati petay lógá yalah day o cha edá hamá molká beraw ke man tará pëshia dárán.

² Man tará mazanén kawmé jórha kanán, tará barkata dayán o tai námá borza kanán o taw barkaté bay.

³ Hamá mardom ke tará barkata dayant, man áyan barkata dayán o hamá mardom ke tará nálata kanant, man áyan nálata kanán o zeminay sajjahén kawm tai sawabá barkata gerant.”

⁴ Gorhá hamá paymá ke Hodáwandá gón Ebrámá gwashtagat, Ebrám shot o Lut ham áiy hamráh but. Ebrám ke cha Háráná dar átk, omri haptád o panch sál at.

⁵ Ebrámá wati lógi Sárái o brázátk Lut hamráh kortant o dém pa Kanháney ráh gept. Hamá sajjahén mál ke áyan mocch kortagatant o hamá mardom ke Háráná áyani dastá kaptagatant, áia gón wat bortant gón. Kanháney sardhagará átk o rasetant.

† 11:9 11:9 Bábelay labz gón Ebráni zobánay labz “balalá” nazzikk ent ke mánái garh o manj ent.

⁶ Ebrám á molká tarr o táb kanán tán Murehay mazanén drachkay jágahá, Shekémá shot. Á wahdá, é molká Kanháni nendók atant,

⁷ Bale Hodáwand, Ebrámay démá záher but o gwashti: “Cha mani némagá é sardhagár tai nasl o padréchayg ent.” Gorhá Ebrámá ódá pa Hodáwandá, ke áiy démá záher butagat, korbánjáhé addh kort.

⁸ Cha ódá á, dém pa kóhestagá, Bayt-Élay ródarátki némagá shot o wati gedáni anchén jágahé mekk kort ke Bayt-Élay shahr áiy rónendi némagá o Ayáay shahr, ródarátki némagá at. Ódá pa Hodáwandá korbánjáhé addhi kort o Hodáwanday námi tawár kort.

⁹ Gorhá Ebrám cha ódá dar átk o dém pa Negébá rawán but.

Ebrám Mesrá rawt

¹⁰ Bale Kanhána dhokkál* at o Ebrám, dém pa Mesrá jahlád ráh gept tánke pa wahdéa hamódá, darámadéay paymá bedárit, chéa ke sakkén dhokkálé at.

¹¹ Wahdé Mesray nazzikká átk o raset, gón wati lógi Sárái gwashti: “Mana zánán ke taw zébáén janéné ay.

¹² Mesri tará begendant, gwashtant: ‘É, eshiay lógi ent,’ gorhá maná koshant bale tará zendagá kellant.

¹³ Begwash ke man eshiay gohár án, tánke pa taigi gón man sharr bebant o tai sawabá mani sáh berakkít.”

¹⁴ Ebrám ke Mesrá átk, Mesrián dist ke Sárái sakkén zébáén janéné.

¹⁵ Perawnay† apsarán ke Sárái dist, Perawnay kerrá áiy sárháyagá laggetant o Sárái Perawnay kalátá barag but.

¹⁶ Perawn, Sáráiy háterá gón Ebrámá mehrabán but o Ebrám pas o gók o lág‡ o mádyán§ o golám o móled o oshteráni wáhand but.

¹⁷ Bale Hodáwandá Ebrámay lógi, Sáráiy sawabá Perawn o áiy lógay sará mazanén wabá o warh warhén nádráhi dawr dát.

¹⁸ Perawná Ebrám lótháént o gwasht: “É che káré at ke taw gón man kort? Taw chéa maná hái nadát ke é tai lógi ent?

¹⁹ Chéa gwashtet: ‘É mani gohár ent,’ ke man pa jani zort? Bechár, é tai jan ent. Zuri o beraw.”

²⁰ Perawná Ebrámay bárawá wati apsár hokm dátant o áyán Ebrám gón lógi o sajjahén mál o hastiá rahádag kort.

13

Lut o Ebrámay jetái

¹ Ebrámá harché ke hastat, zortanti o gón wati lógiá cha Mesrá borzád ráh gept o Negébá shot. Lut ham gón áiy gón at.

² Ebrám, mál o dalwat o teláh o nograhá báz hastómand at.

³ Á, cha Negébá laddhán o rawán tán Bayt-Élái raset, tán Bayt-Él o Ayáay shahráni nyámá, hamá jágahá ke pésará wati gedáni mekk kortagat,

⁴ hamá jágahá ke pésará korbánjáhé addhi kortagat. Ódá Ebrámá Hodáwanday nám tawár kort.

⁵ Lut ham ke Ebrámay hamsapar at, áiy pas o dalwat o gedán hastat.

⁶ Bale jágah pa Lut o Ebrámay yakjáh nendagá kamm at, chéa ke mál o dalwatesh báz at. Paméshká hór neshtesh nakort.

⁷ Ebrám o Lutay shepánk arhetant. Á zamánagá Kanháni o Perizzi ham é sardhagará jahmenend atant.

⁸ Gorhá Ebrámá gón Lutá gwasht: “Má brát én. Mani o tai nyámá, yá mani o tai shepánkáni nyámá arh o korhé mabit.

⁹ Sajjahén molk tai démá ent. Cha man jetá bay. Agan taw chappén némagá raway, man rásténá rawán o agan taw rástén némagá raway, man chappéná rawán.”

¹⁰ Lutá chamm chest kortant, disti ke Ordonay sajjahén dasht, tán Sóhará séráp ent, Hodáwanday bágay dhawlá, Mesray sardhagáray dhawlá. É cha á wahdá pésar at ke Hodáwandá Sodum o Gomurahay shahr gár o bégwáh kortant.

¹¹ Gorhá Lutá Ordonay sajjahén dasht pa wat gechén kort o dém pa ródarátka ráh gept o doén mard cha yakdomiá jetá butant.

* 12:10 12:10 Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. † 12:15 12:15 Perawn hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Ahdi zamánagán, Mesray har bádsháh Perawn gwashag butag. ‡ 12:16 12:16 Lág, bezán narén har. § 12:16 12:16 Mádyán, bezán mádagén har.

¹² Ebrám Kanháney sardhagará nesht o Lut hamá shahrán jahmenend but ke dashtá atant. Lutá wati gedán zort o Sodumay nazzikká mekk kortant.

¹³ Sodumay mardom badkár o Hodáwanday démá báz gonahkár atant.

Ebrám Hebruná jahmenenda bit

¹⁴ Lut ke cha Ebrámá jetá but, Hodáwandá gón Ebrámá gwasht: “Cha wati hamé jághá, chammán chest kan o shomál, jonub, ródarátk o rónenday némagá bechár,

¹⁵ é sajjahén molká ke taw gendagá ay, cha mani némagá é tán abad tai o tai nasl o padréchay ent.

¹⁶ Tai nasl o padréchá zeminay danzáni paymá báza kanán, agan kasé danz o gobarán hesáb korta kant, gorhá tai nasl o padréchá ham hesáb korta kant.

¹⁷ Pád á, é molkay dráji o práhiá tarr o gard bekan, ke eshiá man tará dayán.”

¹⁸ Gorhá Ebrámá wati gedán chest kortant o Hebruná shot o Mamrehay mazanén drachkáni nazzikká jahmenend but. Ódá pa Hodáwandá korbánjáhé addhi kort.

14

Ebrám Lutá rakkéni

¹ Shináray bádsháh Amrápel o Elásaray bádsháh Aryuk o Ilámay bádsháh Kedorlámer o Góimay bádsháh Tidálay zamánagá,

² é bádsháhán gón Sodumay bádsháh Bárah o Gomurahay bádsháh Bershá o Admahay bádsháh Shenáb o Sebwirey bádsháh Shémeber o Bélahay bádsháhá jang kort. Bélahay domi nám Sóhar ent.

³ Nun é goddhi panchén bádsháh, Seddimay daragá,* bezán Wádzaray† daragá yakjáh butant.

⁴ Eshán tán dwázdah sálá Kedorlámeray hezmat kort o sézdahomi sálá sarkeshiesh kort.

⁵ Chárdahomi sálá Kedorlámer gón hamráhén bádsháhán átk o mán Asterut-Karnaymá Repáhi mahluki prósh dát, Zuzi mahluki mán Háma o Émi mahluki mán Sháweh-Keryátaymá prósh dátant.

⁶ Hórái mahluki, mán kóhestagén molká, Sahirá beger tán El-Paráná prósh dát. El-Parán gyábánay nazzikká ent.

⁷ Nun per tarretant o En-Meshpátá bezán Kádeshá átkant o Amálikiáni sajjahén molkesh gept. Hasásun-Tamára neshtagén Amuriáni molkesh ham gept.

⁸ Gorhá Sodumay bádsháh, Gomurahay bádsháh, Admahay bádsháh, Sabuimay bádsháh o Bélahay, bezán Sóharay bádsháh, dhanná dar átkant o Seddimay daragá janagay tayáriesh kort o

⁹ gón Ilámay bádsháh Kedorlámer o Góimay bádsháh Tidál o Shináray bádsháh Amrápel o Elásaray bádsháh Aryuká jangesh kort, bezán chár bádsháh, panch bádsháhay helápá.

¹⁰ Seddimay darag cha dhámbaray kandhá porr at o wahdé Sodum o Gomurahay bádsháh tatkant, báz mardom é kandhání tahá kapt o é dega mardom dém pa kóhestagá tatkant.

¹¹ Gorhá chárén bádsháhán Sodum o Gomurahay sajjahén mál o maddhi o tóshag zort o shotant.

¹² Ebrámay brázátk Lut, Sodumá jahmenend at. Áesh ham gept o gón sajjahén mál o maddhiá gón wat bort.

¹³ Yakk mardomé tatk o Ebránién Ebrámay kerrá átk o é háli dát. É wahdá Ebrám, Amurién Mamrehay mazanén drachkáni nazzikká neshtagat. Amurién Mamreh, Eshkul o Áneray brát at. Esháni o Ebrámay nyámá ahd o paymáné hastat.

¹⁴ Wahdé Ebrámá eshкот ke mani brázátk gerag o barag butag, wati hamá say sad o hazhdahén dar áwortagén‡ jangól, ke áiy lógá pédá butagatant, zortanti o tán Dánay Shahrá dozhmenáni randá kapt.

¹⁵ Shapay wahdá áiy wati hamráh thóli thóliá bahr kortant o dozhmenay sará oroshi kort o próshi dátant o tán Hóbahá, ke Dameshkay shomálá ent, áyáni randá kapt.

¹⁶ Ebrámá sajjahén mál o maddhi pach geptant o wati brázátk Lut o áiy mál o hasti, janénádam o é dega mardom padá áwortant.

Malkisedik Ebrámá barkata dant

¹⁷ Wahdé Ebrám cha Kedorlámer o áiy hampattén§ bádsháháni prósh dayagá rand per tarragat, Sodumay bádsháh tán Sháwehay daragá, ke bádsháhay darag ent, áiy péshwáziá* átk.

* 14:3 14:3 Darag, bezán wádi, gwatr. † 14:3 14:3 Wádzar Esráilá mazangwarmé ke mortagén zer ham gwashanti.

‡ 14:14 14:14 Dar áwortagén, bezán tarbiat dátágén, kárzántén mardomé. § 14:17 14:17 Hampatt, bezán hamá ke patt o sannatesh yakk ent, ettehádi, hampaymán. * 14:17 14:17 Péshwázi, bezán mardoméay démá rawag o sharap dayag.

¹⁸ Gorhá Salimay† bádsháh Malkisediká, ke borzén arshay Hodáay dini péshwá at, nán o sharáb áwort.

¹⁹ Áiá Ebrám barkat dát o gwasht:

“Ebrám! Tará cha borzén arshay Hodá,

ásmán o zeminay addh kanókay némagá barkat berasát.

²⁰ Borzén arshay Hodáyá satá o saná bát
ke dozhmeni tai dastá dátant.”

Gorhá Ebrámá, áiará cha har chizzá dahyakk dát.

²¹ Sodumay bádsháhá gón Ebrámá gwasht: “Mani mardomán maná beday o mál o maddhián bezur, taig ant.”

²² Ebrámá gón Sodumay bádsháhá gwasht: “Man Hodáwaday démá, borzén arshay Hodá, ásmán o zeminay jórh kanókay démá dast chest kortag o sawgend wártag

²³ harché ke taig ent, man cha áyán heccha nazurán, yakk bandikké yá swásbandé ham nazurán. Chosh mabit taw begwashay ke Ebrám man hastómand kortag.

²⁴ Man hecch chizza nazurán abéd cha hamá warákán ke warnáyán wártagant o hamá mardománi bahrá ke mani hamráhiá átkagant, bezán Áner, Eshkul o Mamreh. Á wati bahrá bezurant.”

15

Gón Ebrámá Hodáay ahd o paymán

¹ Cha é chizzán o rand, Hodáwaday habar elhám o shobénéay tahá pa Ebrámá átk: “Oo Ebrám! Mators, man tai espar án. Tai enám sakk mazan ent.”

² Bale Ebrámá gwasht: “Oo Hodáwándén Hodá! Taw maná ché dayay? Maná wa chokk nést o mani lógay wáres Dameshki Elizar ent.”

³ Padá gwashti: “Taw maná chokk o poshpadé nadáttag o bándá róch mani lógay hezmatkáré mani wáresa bit.”

⁴ Bale Hodáwaday habar Ebrámá sar but ke é hezmatkár tai wáresa nabit, tai jendá mardénchokké bit o hamá tai wáresa bit.

⁵ Hodáwándá Ebrám dhanná bort o gwasht: “Ásmáná bechár o estárán hesáb kan, agan hesábesh korta kanay. Tai nasl o padréch esháni paymá báza bit.”

⁶ Ebrámá Hodáwaday sará báwar kort o Hodáwándá Ebrámáy é báwar, pa áiá páki o palgárié hesáb kort.

⁷ Nun Hodáwándá gón áiá gwasht: “Man hamá Hodáwand án ke tará cha Kaldániáni shahr, Urá daron kort o áwort ke é sardhagará tará bedayán o taw eshiay wáhond bebay.”

⁸ Bale Ebrámá gwasht: “Oo Hodáwándén Hodá! Man chón bezánán ke eshiay wáhonda bán?”

⁹ Gorhá Hodáwándá gwasht: “Pa man say sáligen mádagén góké, say sáligen bozé, say sáligen gwarándhé, shántolé o kasánén kapóté byár.”

¹⁰ Ebrámá é sajjahén pa Hodáwándá áwort o do kappá kortant o har tal, domi talay démá ér kort, bale morgi kapp nakortant.

¹¹ Dhundhwárén morg ke é jónáni sará neshtant, Ebrámá galléntant.

¹² Wahdé róch ér nendagá at, Ebrám gránén wábéá gept o bazén o torsnákén taháriéa áiy sará mán shánt.

¹³ Gorhá Hodáwándá gwasht: “Deljam bay o bezán ke tai nasl o padréch anchén sardhagaréa darámadéay paymá jahmenenda bit ke á molk áyáni naent. Tai óbádag ódá goláma bant o tán chár sad sálá zolm o zórákaiy ámachá bant.

¹⁴ Bale man, á kawmá sezá dayán ke tai naslá goláma kant. Padá tai padréch gón mazanén mál o maddhiéa cha ódá dara kayt.

¹⁵ Bale taw wat pa émeni wati bonpirokáni kerrá raway o sharrén mazanén omréa rand kabr kanaga bay.

¹⁶ Tai padréch, cháromi naslá edá pera tarrit chéa ke Amuriáni badkári angat purah o sarjam nabutag.”

¹⁷ Róch ke ér nesht o taháriá mán shánt, ásdané ke dutt dayán at gón rókén mashaléa záher but o cha taláni nyámá gwest.

¹⁸ Á róchá Hodáwándá gón Ebrámá ahd o paymáné kort o gwashti: “Cha mani némagá é sardhagár cha Mesray shépá beger tán Parátay mazanén kawrá tai nasl o padréchayg ent,

¹⁹ bezán Kani o Kanizzi o Kadmuni o

²⁰ Hitti o Perizzi o Repáhi o

²¹ Amuri o Kanháni o Gergáshi o Yabusi mahlukay sarzemin.”

† 14:18 14:18 Shalim hamá Urshalim ent.

16

Hájer o Esmáél

¹ Ebrámáy lógi Sáráia chokka nabut. Sáráia Mesri móledé hastat ke námi Hájer at.

² Sáráia gón Ebrámá gwasht: “Hodáwandá mani dém dáshtag o chokk áworta nakanán. Taw beraw o gón mani móledá bwaps ke balkén maná cha áiy némagá chokké bebit.” Ebrámá Sáráiy gapp zort.

³ Wahdé Ebrámá dah sál Kanhána gwázéntagat, áiy jan Sáráia wati Mesri móled Hájer zort o Ebrámára pa jani dát.

⁴ Ebrámá gón Hájerá wapt o wáb kort o Hájeray láp porr but. Wahdé Hájerá zánt ke mani láp porr ent, wati bánokay mán nayáragi bendát kort.

⁵ Gorhá Sáráia gón Ebrámá gwasht: “É azáb o sheddat ke mani sará kaptag, eshiay zemmaráw taw ay. Man wati móled tai bagalá dát o nun wahdé á zánt ke lápi porr ent, maná mána nayárit. Hodáwand mani o tai nyámá dádras* bát.”

⁶ Bale Ebrámá gón Sáráia gwasht: “Tai móled tai dastá ent, gón áia hamá paymá bekan ke tai delá sharter ent.” Gorhá Sárái, Hájeray sará trond but o Hájer cha áia tat.

⁷ Hodáwanday préshtagá Hájer gyábána, chammagéay kerrá dist. É hamá chammag ent ke Shuray ráhay sará ent.

⁸ Préshtagá gwasht: “Oo Hájer, Sáráiy móled! Taw cha kojá átkagay o kojá rawagá ay?” Hájerá gwasht: “Man cha wati bánok Sáráia tachagá án.”

⁹ Gorhá Hodáwanday préshtagá gwasht: “Wati bánokay kerrá wátarr kan o watá hamáiy dastá day.”

¹⁰ Préshtagá chosh ham gwasht: “Hodáwanda gwashit ke man tai nasl o padréchá anchó báza kanán ke cha hesábá dhanna bant.”

¹¹ Hodáwanday préshtagá padá gwasht:

“Nun taw lápporr ay o
mardénchokké káray.

Chokkay námá Esmáél† bekan

chéa ke Hodáwandá tai peryát eshкотag.

¹² É bachakk wakshién haré bit.

É sajjahénáni dozhmena bit o

sajjahén eshiay dozhmeniá kanant.

É wati zendá gón wati sajjahén brátán

pa jang o jérhaha gwázénit.”

¹³ Hodáwandá ke gón Hájerá habar kort, Hájerá Hodáwandára é nám bast: “Taw hamá Hodá ay ke maná genday.” Chéa ke Hájerá gwasht: “Nun man hamá dist ke maná modáma gendit.”

¹⁴ Paméshká é chát, Behér-Lahái-Rui‡ nám kapt. É chát, Kádesh o Béreday nyámá ent.

¹⁵ Gorhá Hájerá pa Ebrámá mardénchokké pédá kort o Ebrámá Hájeray áwortagén chokkay nám Esmáél kort.

¹⁶ Wahdé Hájer pa Esmáéla chellag but, Ebrámáy omr hashtád o shash sál at.

17

Sonnat kanagay ahd o paymán

¹ Ebrámá ke nawad o noh sál but, Hodáwand áiy démá záher but o gwashti: “Man porwákén Hodá án, mani ráhá beraw o pa bémayári zend begwázén.

² Man wati o tai nyámáy ahd o paymáná pakká kanán ke tai chokk o nomásagán sakk báza kanán.”

³ Gorhá Ebrám dém pa chér kapt o Hodáyá gón áia gwasht:

⁴ “Bechár, é gón taw mane Hodáy ahd o paymán ent ke taw bázén kawméay peta bay.

⁵ Cha ed o rand tai nám Ebráma* nabit, tai nám Ebráhéma† bit, chéa ke man tará bázén kawméay pet kortag.

⁶ Man tará sakk báz porsamara kanán o cha taw kawm o ráj jórha kanán o cha taw bádsháh wadia bant.

⁷ Man wati o tai nyámáy ahd o paymáná abadmánén ahd o paymáné jórha kanán, gón taw o gón tai áyókén nasl o padréchá. Man tai Hodá án o cha taw rand tai poshpaday Hodá bant.

* **16:5 16:5** Dádras, bezán hakkén paysalah kanók, hamá ke dádgáhan shawra borrit, dáwar. † **16:11 16:11** Esmáélay máná ent “Hodá eshkont”. ‡ **16:14 16:14** Ebráni zobána Behér-Lahái-Ruiay máná ent: “Zendagén Hodáy chát, hamá Hodá ke maná gendit”. * **17:5 17:5** Ebrámáy máná “mazanshánén pet” ent. † **17:5 17:5** Ebráhémáy máná “bázénéay pet” ent.

⁸ Man Kanháney sajjahén sardhagará, ke annun taw edá darámadé ay, tai o cha taw rand tai nasl o padréchay abadi melkata kanán o áyáni Hodá bán.”

⁹ Gorhá Hodáyá gón Ebráhémá gwasht: “Bale tawe Ebráhém báyard ent mani ahd o paymáná barjáh bedáray, tai jend o tai nasl o padréch, posht dar posht.

¹⁰ Mani ahd o paymán gón tai jendá o cha taw rand gón tai poshpadá esh ent o báyard ent shomá barjáhi bedárét: Shomay har mardén báyard ent borrok o sonnat kanag bebit.

¹¹ Shomá watá sonnat bekanáénét. É hamá ahd o paymánay neshánia bit ke mani o shomay nyámá ent.

¹² Áyókén nasl o padrécháni tahá, shomay nyámá hamok hasht róchigén mardénchokk báyard ent sonnat kanag bebit, tahná shomay jenday lógay chokk na, hamá zarharidén[‡] golámchokk ham ke shomay nasl o padréch naant o shomá cha dhanni mardomán pa bahá zortagant, á ham sonnat kanag bebant.

¹³ Toré shomay lógá pédá bebant yá ke shomá áyán pa bahá begerét, báyard ent sonnat kanag bebant. É paymá shomay jesm o jáná, mani ahd o paymán abadmána bit.

¹⁴ Har sonnat nakortagén mardén ke jesmi sonnat kanag nabutag, cha wati kawmá sendaga bit, chéá ke mani ahd o paymání próshtag.”

¹⁵ Hodáyá gón Ebráhémá gwasht: “Bale wati lógi Sáráia cha ed o rand Sárái tawár makan, áiy nám Sáraha[§] bit.

¹⁶ Man barkatia dayán o tará cha áia mardénchokké bit. Man Sárahá barkata dayán o á kawmání máta bit, kawmání bádsháh cha áia pédá bant.”

¹⁷ Gorhá Ebráhém dém pa chér kapt o kandeti o wati delá gwashti: “Cha sad sálígén mardéá chokké pédá bit? Sáraha nawad sálagiá chokké kárit?”

¹⁸ Ebráhémá gón Hodáyá gwasht: “Esmáél wati zendá tai bágahá begwázénát.”

¹⁹ Hodáyá gwasht: “Enna, tai jan Sáraha chokké kárit o taw báyard ent chokkay námá Esák^{*} bekanay. Man wati ahd o paymáná gón Esáká barjáha dárán o cha áia rand, é pa áiy nasl o padréchá abadmánén ahd o paymáné bit.

²⁰ Esmáélay bárawá ham man tai habar gósh dásht: Man áia allam barkata dayán, áia porsamara kanán o áiy nasl o padréchá sakk báza kanán. Á dwázdah shahzádagay peta bit o cha áia mazanén kawmé pédá kanán.

²¹ Bale wati ahd o paymáná gón Esáká barjáha dárán ke démi sálá hamé wahdá cha Sárahá pédá bit.”

²² Wahdé Hodáyá wati habar gón Ebráhémá halás kortant, cha áiy kerrá borzád shot.

²³ Hamá róchá Ebráhémá wati chokk Esmáél, wati lógá pédá butagén sajjahén mardén o zarharidén golám, lógay sajjahén mardén zort o sonnat kanáéntant, hamá paymá ke Hodáyá gwashtagat.

²⁴ Ebráhém wahdé sonnat kanag but, omri nawad o noh sál at.

²⁵ Áiy chokk Esmáéla sézdah sál at.

²⁶ Pet o chokk hamá yakkén róchá sonnat kanag butant.

²⁷ Ebráhémay lógay sajjahén mardén, hamá ke áiy lógá pédá butagatant o hamá zarharidén golám ke áia cha dhanni mardomán pa bahá zortagatant, gón áia hórígá sonnat kanag butant.

18

Say préshtag

¹ Hodáwand Mamrehay mazanén drachkání nazzikká Ebráhémay démá záher but. Némróchay thák^{*} at o Ebráhém wati gedánay dapá neshtagat.

² Ebráhémá chamm chest kortant, disti ke say mard mani nazzikká óshrátág. Áia ke distant, cha gedánay dapá pa eshtápi áyáni wasshátká shot, pa adab sari jahl kort o

³ gwashti: “Oo mani wájah! Maná ezzat beday, cha wati hezmatkárá sar magwaz o gón man bejall.

⁴ Bell bachakk pa shomay pádáni shódagá kammé ápa kárant, shomá drachkay chérá áram kanét.

⁵ Shomá ke wati hezmatkáray kerrá átkagét, bell pa shomá waraga káran, áp o támé bekanét o randá démá berawét.” Gwashtesh: “Sharr, harché ke taw gwashay.”

⁶ Ebráhém eshtáp eshtápá Sárahay kerrá gedáná shot o gwashti: “Zutt kan, say kyás[†] sharrén árt bezur, tarresh kan o nagan bepach.”

[‡] 17:12 17:12 Zarharidén, bezán bahá zortagén. § 17:15 17:15 Sárahay máná “jenekkén shahzádag” ent. * 17:19

17:19 Esákay máná ent “á kandit”. * 18:1 18:1 Némróchay thák, bezán némróchay hamá wahd ke róch sakk garm ent.

† 18:6 18:6 Ebrániáni say kyás, kesás pándzah kilu ent.

⁷ Ebráhémá wat dém pa góromá[‡] maydán kort, sharrén pazzóren gwaské[§] dari chet o hezmatkáréá dáti. Hezmatkárá zutt addh kort.

⁸ Gorhá shir o shilláneh o patkagén góshti zort o áyáni démá dátant. Á ke waragá atant, Ebráhém áyáni kerrá, drachkay chérá óshtát.

⁹ Áyán jost gept: “Tai lógi Sáráh kojá ent?” Ebráhémá passaw dát: “Ódá gedánay tahá ent.”

¹⁰ Gorhá cha áyán yakkéá gwasht: “Áyókén sálá hamé wahdá allamá tai kerrá pera tarrán o tai lógi Sáráhá mardénchokké gwarána bit.” Sáráh áiy poshti némagá, gedánay dapá, gósh dárágá at.

¹¹ Nun Ebráhém o Sáráh pir o ájez atant o Sáráhá janéni máhánaga nabut.

¹² Gorhá Sáráhá delá kandet o gwasht: “Man pir án o mani wájah ájez ent, nun maná che wasshi o lezzaté rasit?”

¹³ Gorhá Hodáwándá gón Ebráhémá gwasht: “Sáráhá chéá kandet o gwasht: ‘É piránsariá, pa rásti maná chokké bit?’

¹⁴ Choshén káré hast ke pa Hodáwándá grán bebit? Gisshetagén wahdá, démi sálá tai kerrá pera tarrán o Sáráhá mardénchokké bit.”

¹⁵ Sáráhá torset, drógi bast o gwashti: “Man nakandet.” Bale Hodáwándá gwasht: “Pa rásti taw kandet.”

Gón Hodáyá Ebráhémay dazbandi

¹⁶ É sayén mard cha ódá pád átk o ráh geptant. Dém pa Sodumá cháretesh. Ebráhém ham shot gón ke áyán rahádag bekant.

¹⁷ Gorhá Hodáwándá gwasht: “Á kár ke maná kanagi ent, cha Ebráhémá chéri bedayán?

¹⁸ Ebráhém allamá mazan o zórmándén kawmé jórha bit o áiy sawabá zeminay sajjahén kawm barkata gerant.

¹⁹ Chéá ke man, Ebráhém dar chetag ke wati chokk o lógay mardomán hokm bedant ke cha áiy rand, pa pahrézkári o ensáp mane Hodáwánday ráhá rawán bebant tánke pa Ebráhémá hamá kára bekanán ke gón áiy kawlon kortag.”

²⁰ Gorhá Hodáwándá gwasht: “Sodum o Gomurahay helápá peryaté chest ent. Áyáni gonáh haminchok báz ant

²¹ ke man jahláda rawán o charán bárén áyáni kortagén kár hamá peryátay kaddá báz ant ke pa man sar butag? Agan chosh naent, wa man sahiga bán.”

²² Gorhá á mardán wati ráh táb dát o dém pa Sodumá shotant, bale Ebráhém angat Hodáwánday bárgáhá óshtók at.

²³ Gorhá Ebráhém nazikk átk o gwashti: “Taw pa rásti pahrézkará ham gón badkára rópay o baray?

²⁴ Agan shahrá panjáh pahrézkárén mardom bebit, gorhá? Angat á shahrá rópay o baray? Hamá panjáhén pahrézkáráni háterá á shahrá nabakshay?

²⁵ Cha tai dastá choshén káré mabát ke pahrézkára gón badkára hór bekoshay o pahrézkár o badkára yakkén chammá becháray. Sajjahén jahánay dádras pa hakk o ensáp kára nakant?”

²⁶ Hodáwándá gwasht: “Agan Sodumay shahrá panjáh pahrézkár begendán, áyáni háterá á sajjahén jágahá bakshán.”

²⁷ Ebráhémá passaw dát o gwasht: “Man ke hák o poré án, man nun haminkas delér butagán ke gón Hodáwándá habara kanán,

²⁸ bale agan cha panjáhén pahrézkarán panch kamm bebit, pa é panchén mardománi kamm bayagá sajjahén shahrá tabáha kanay?” Hodáwándá passaw dát: “Agan man chell o panch ham begendán, shahrá tabáha nakanán.”

²⁹ Ebráhémá padá gón áiy gwasht: “Agan chell bebant?” Hodáwándá gwasht: “Hamé chellénáni háterá ham tabáhia nakanán.”

³⁰ Gorhá gwashti: “Oo Hodáwand! Zahr magerátay, bale bell ke man habara kanán, agan tahná si bebant?” Hodáwándá passaw dát: “Agan si begendán ham shahrá tabáha nakanán.”

³¹ Ebráhémá gwasht: “Nun ke man del kortag o gón tawe Hodáwándá habar kanagá án, agan ódá tahná bist bebit?” Gwashti: “É bisténáni háterá ham shahrá tabáha nakanán.”

³² Ebráhémá gwasht: “Oo Hodáwand! Zahr magerátay, man angat gappé kanaga lóthán. Agan ódá tahná dah bebit, gorhá?” Passawi tarrént: “Á dahén mardománi háterá ham á shahrá tabáha nakanán.”

³³ Wahdé Hodáwándá gón Ebráhémá habar halás kort, cha ódá shot o Ebráhém ham wati lógá per tarret.

[‡] 18:7 18:7 Górom, bezán gókáni ramag, báz gók.

[§] 18:7 18:7 Gwask, bezán gólo, gókay chokk.

19

Sodumay gonáh

¹ Bégáh, doén préshtag Sodumá sar butant. Lut shahray darwázagay dapá neshtagat. Wahdé préshtagi distant, pád átk o áyáni peshwázia shot, pa adab sari jahl kort o

² gwashti: “Oo mani wájahán! Wati kasteray lógá byáét o wati pádán beshódét. Shapá hamedá bejallét o bámgwáhá sar begerét.” Áyán gwasht: “Enna, má wati shapá shahray chárráhá gwázénén.”

³ Bale Lutá hamínchok mennat kortant ke áyán ráh táb dát o Lutay lógá shotant gón. Lutá pa áyán shámé tayár kort, béhomirén nagani addh kort o áyán wárt.

⁴ Á angat nawaptagatant ke cha Sodumay har kondhá sajjahén mardén, pir o warná átkant o lógesh angerr* kort.

⁵ Áyán Lut gwánk jat o gwasht: “Hamé bachakk ke enshapi tai lógá átkagant, kojá ant? May kerrá byáresh ke má gón áyán wapt o wába kanén.”

⁶ Lut dhanná dar átk o poshtá darwázagi band kort.

⁷ Gwashti: “Na, mani brátán! Man dasta bandán, é badén kará makanét.

⁸ Bechárét, maná do janénchokk hast ke angat gón hecch mardéná wapt o wábesh nakortag. Man áyán shomay kerrá kárán, gón áyán harché shomay dela lóthit, bekanét. Bale é mardomán kár madárét ke mani lógá átkagant o mani mayár ant.”

⁹ Áyán gwasht: “Yakk kerr bay” o watmánwatá gwashtesh: “É mard darámadé at o may shahrá átkag. Nun may masteriá kanaga lóthit.” Padá gón Lutá gwashtesh: “Nun má tai jendá cha é bachakkán gantera kanén.” Lutesh télánk dayán kort o démá shotant ke darwázagá bepróshant.

¹⁰ Bale préshtagán dast dhanná shahárt, Lutesh lógay tahá kasshet o darwázagesh bast.

¹¹ Préshtagán, darwázagay dapay mardománi, warná o pirénáni chamm tahár kortant ke darwázagá dar gétk makanant.

¹² Nun á doénán gón Lutá gwasht: “Tará edá dega kasé hast, zámát, bacch, jenekk, yá dega syád o wáresé ke é shahrá ent? Agan hast, gorhá cha edá daresh kan

¹³ ke má é jágahá tabáha kanén. É shahray helápá anchén mazanén peryáté Hodáwandá sar butag ke mára pa é shahray tabáh kanagá rawáni dátag.”

¹⁴ Gorhá Lut shot o wati zámáti gwashtant, hamá ke gón áiy jenekkán sáng kanagi atant: “Eshtáp kanét o cha edá dar kapét ke Hodáwand é shahrá tabáha kant.” Bale áiy zámátán delá gwasht ke Lut maskará kanagá ent.

Lut cha shahrá dara kayt

¹⁵ Bámgwáh ke but, préshtagán Lut hojj kort o gwasht: “Zutt kan wati jan o doén jenekkán cha edá bezur o beraw, agan na é shahr ke sezá dayaga bit, shomá ham rópag o baraga bét.”

¹⁶ Bale Lutá ke dér kort, á mardán, Lut o Lutay jan o doén jenekk dastá geptant o cha shahrá dhann bortant, chéá ke Hodáwandá áyáni sará rahm kortagat.

¹⁷ Wahdé áesh cha shahrá dhann bortant, cha préshtagán yakkéá gwasht: “Betach o poshtá chakk majan. Dashtá hecch jágah maósh. Dém pa kóhán betach, agan na rópag o baraga bay.”

¹⁸ Bale Lutá gwasht: “Enna wájahán! Rahm kanét.

¹⁹ Shomá mani sará, wati kasteray sará rahm kortag o gón mani zenday rakkénagá pesh dáshtag ke chinkadar mehrabán ét. Bale man dém pa kóhán tatka nakanán. Chó mabít ke é tabáhi maná mán berópit o man bemerán.

²⁰ Bechár, mani nazzikká shahré hast ke dém pa áia tatka kanán. Kasánén shahré, bell ke dém pa áia betachán. É wa kasánén shahré, na? Gorhá mani jána rakkit.”

²¹ Préshtagá gwasht: “Sharr ent, tai é wáhagá puraha kanán o é shahray námá ke taw geragá ay, eshiá tabáha nakanán.

²² Bale zutt betach o beraw. Tánke taw ódá sara nabay, man hecch korta nakanán.” Paméshká é shahray námesh Sóhar† kort.

Sodum o Gomurahay tabáhi

²³ Lut ke Sóhará raset, róchá nóki thekk kortagat.

²⁴ Gorhá Hodáwandá Sodum o Gomurahay sará ás o gókort gwárént. É ás o gókort cha Hodáwanday némagá, cha ásmáná retkant.

²⁵ É paymá, Hodáwandá á shahr o sajjahén dasht o shahráni sajjahén jahmenend o sabzag tabáh kortant.

* 19:4 19:4 Angerr kanag, bezán chapp o chágerdá gerag, Pársiá “moháserah”. † 19:22 19:22 Sóhar, bezán kasánén.

²⁶ Bale Lutay janá poshtá chakk jat o wáday boté but.

²⁷ Ebráhém soháb máhallah pád átk o hamá jágháh shot ke pésarigén randá Hodáwanday bárgáhá óshátatagat.

²⁸ Sodum o Gomurahay némagá, jahlá, sajjahén dashtay némagá cháreti o disti ke cha zeminá bazén dutté chest ent, chó kurahay[‡] duttá.

²⁹ Hodáyá ke dashtay shahr sar o chér kortant, Ebráhémay tránagá kapt. Hamá shahrán ke Lut jahmenend butagat, áyáni tabáh kanagay wahdá Hodáyá Lut cha ódá dar kort.

Lut o Lutay jenekk

³⁰ Lut gón wati doén jenekkán cha Sóhará laddhet o kóhestagá jahmenend but, chéa ke Sóhará nendagi torset. Lut gón doén jenekkán gáreyay tahá nesht.

³¹ Yakk róché masterén jenekká gón kasteréná gwasht: “May pet pir ent o edá dega hecch mardéné nést ke gón má wapt o wábé bekant, anchó ke sajjahén donyáay dód ent.

³² Byá petá sharába wárénén o gón áiá wapt o wába kanén ke cha hamáiá wati nasl o padréchá démá bebarén.”

³³ Á shapá wati petesh sharáb wárént o masterén jenekk shot o gón petá wapt o wábi kort. Lut na áiay wapsagá sahig but, na pád áyagá.

³⁴ Domi róchá masterén jenekká gón kasteréná gwasht: “Dóshi man shot o gón petá waptán, byá enshapi padá sharábia dayén o taw beraw o gón áiá bwaps. Cha hamáiá wati nasl o padréchá démá barén.”

³⁵ Gorhá pésarigén shapay paymá wati petesh sharáb wárént, kasterén jenekk pád átk o gón petá wapt o wábi kort. Lut na áiay wapsagá sahig but, na pád áyagá.

³⁶ Lutay doén jenekk cha wati petá lápporr butant.

³⁷ Masterén jenekká mardénchokké but o námi Muáb[§] kort. Muáb, maróchigén Muábiáni pet ent.

³⁸ Kasterén jenekká ham mardénchokké but o námi Ben-Ammi^{*} kort. Ben-Ammi maróchigén Ammuniáni pet ent.

20

Ebráhém o Abimalek

¹ Ebráhém cha ódá laddhet o Negébay damagá shot o Kádesh o Shuray nyámá jahmenend but. Tán chizzé wahdá Gerára darámadéay paymá zendi gwázént.

² Ebráhémá wati jan Sárahay bárawá gwasht: “Mani gohár ent.” Gorhá Geráray bádsháh, Abimaleká wati mardom rawán dátant o Sárahi wati Kerrá bort.

³ Bale shapá Hodá Abimalekay wábá átk o gwashti: “Bechár, é janén ke taw bortag, taw eshiay sawabá meray. É sur kortagéne.”

⁴ Abimalek angat Sárahay nazzikká nashotagat, gwashti: “Oo mani Hodáwand! Bégonáhén kawmé tabáha kanay?

⁵ Ebráhémá wat gón man nagwasht: ‘É mani gohár ent? O Sáraha wat nagwasht: ‘É mani brát ent? Man é kár gón sápen del o pákén dasté kortag.”

⁶ Hodáyá gwasht: “Haw! Mana zánán ke taw é kár gón sápen delé kortag o man ham tará naesht ke mani gonahkár bebay, paméshká man tará é janénay dast janagá naesht.

⁷ Nun é marday janá beday. É mard nabíé. Pa taw dwá kant o taw zendaga mánay. Bale agan é marday janá madayay, deljam bay ke tai jend o tai sajjahén mardom allamá merant.”

⁸ Abimalek soháb máhallah pád átk, wati sajjahén hezmatkári lótháéntant o harché ke butagat, sajjahén háli dátant. Áyán sakk torset.

⁹ Gorhá Abimaleká Ebráhém lótháént o gwasht: “Taw chéa gón má chosh kort? Man tai kojám kár haráb kortagat ke taw mani jend o mani molk choshén mazanén gonáhé sará dátant? Taw gón man anchén káré kort ke kass gón kassá nakant.”

¹⁰ Abimaleká cha Ebráhémá jost kort: “Tai delá ché hastat ke choshet kort?”

¹¹ Ebráhémá passaw dát: “Man wati delá gwasht edá hecch Hodátorsi nést o mani lógiay sawabá mardom maná koshant.

¹² Sáraha chónáhá wa mani gohár ent ke mani petay chokk ent, bell toré mani mátay chokk naent, bale randá má sur kort o á mani lógi but.

¹³ Wahdé Hodáyá maná cha mani petay lógá darpadar kort, man gón Sáraha gwasht: ‘Agan maná dósta dáray, har jághah ke rawén, begwash: “É mani brát ent.” ’ ”

[‡] 19:28 19:28 Kurah mazanén chollé ke ódá ásay tahá kunzag, matth o dega chizza pachant. [§] 19:37 19:37 “Muáb” gón Ebráni zobánay gáléa nazzikk ent ke máná enti “cha petá”. ^{*} 19:38 19:38 “Ben-Ammi” bezán “mani mardománi chokk”.

¹⁴ Gorhá Abimaleká pas o gók o golám o móled áwort o Ebráhémárá dát o áiy lógi Sárahi per tarént.

¹⁵ Abimaleká gwasht: “Mani molk tai déma ent, har jáh ke tará dósta bit hamódá benend.”

¹⁶ Gón Sárahá gwashti: “Man tai brátá hazár nograha dayán. Tai sajjahén mardománi déma é malamá* porra kanán ke taw hecch radié nakortag.”

¹⁷ Gorhá Ebráhémá Hodáay kerrá dwá kort o Hodáyá Abimalek, áiy lógi o áiy móled dráh kortant ke padá chokk áwort bekanant,

¹⁸ chéa ke Hodáwandá Ebráhémay jan Sárahay sawabá Abimalekay lógay sajjahén janén chokband kortagatant.

21

Esákay pédáesh

¹ Hamá paymá ke Hodáwandá wat gwashtagat, Sárahay sará mehrabán but o pa Sárahá hamá kári kort ke wádahi kortagat.

² Sárahay láp porr but o Ebráhémay piránsariá pa áiy mardénchokké áworti. Chokk hamá gisshtagén wahdá pédá but ke Hodáyá cha pésará Ebráhém hál dátatag.

³ Ebráhémá wati é chokkay nám, ke cha Sárahá pédá butagat, Esák* kort.

⁴ Esákay omr ke hasht róch but, Ebráhémá sonnat kanáént, hamá paymá ke Hodáyá hokm dátatag.

⁵ É wahdá ke Esák pédá but, Ebráhémay omr sad sál at.

⁶ Sárahá gwasht: “Hodáyá maná ‘kandag’ dátatag o harkas ke sahiga bit, gón mana kandit.”

⁷ Padá gwashti: “Kayá gón Ebráhémá gwashta kort ke Sáraha chokk shíra méchéni? Bale man pa áiy mardénchokké áwort, áiy piríay róchán.”

Hájer o Esmáelay gallénag

⁸ Chokk rodán but o cha shirá sestesh. É róchá ke Esákesh cha shirá sest, Ebráhémá mazanén dáwaté kort.

⁹ Bale Sárahá dist ke Ebráhémay hamá chokk ke cha Mesri Hájerá pédá butagat, maná kalág geragá ent.

¹⁰ Gorhá Sárahá gón Ebráhémá gwasht: “É móledá gón chokká gallén. É móleday chokk gón mani chokk Esák hechbar hammirás buta nakant.”

¹¹ É gappá Ebráhém sakk paréshán kort, chéa ke Esmáél ham áiy chokk at.

¹² Bale Hodáyá gón Ebráhémá gwasht: “Pa bachakká o wati móledén zálá paréshán mabay. Harché Sáraha tará gwasht, hamá warh bekan, chéa ke tai nasl o padréch cha Esáká zánaga bit.

¹³ Man móledén zálá chokká ham kawmé kanán chéa ke á ham tai nasl o padréch ent.”

¹⁴ Domi sohbá máhallah Ebráhémá tóshag o mashké áp zort o Hájerárá dát. Mashk o tóshagi Hájeray kópaga dátant o gón chokká dari kort. Hájer shot o Bérshebahay gyábáná sargardán but.

¹⁵ Mashkay áp ke halás butant, chokki dhólokéay† boná ér kort,

¹⁶ wat dur shot o kesás tirkasshéay ráhá‡ dém pa déma nesht. Delá gwashti: “Chokkay marká magendátán.” Chokkay dém pa déma ke neshtagat, kukkár kort o gréti.

¹⁷ Hodáyá chokkay tawár eshкот o Hodáay préshtagá cha ásmáná Hájer gwánk jat o gwasht: “Hájer! Tará ché butag? Mators. Chokk hamá jágahá ke ér ent, Hodáyá áiy tawár cha hamódá eshкотag.

¹⁸ Pád á, chokká chest kan, dastái ger ke man áiy mazanén kawmé kanán.”

¹⁹ Hodáyá Hájeray chamm pach kortant o Hájerá ápay cháté dist. Shot o mashki porr kort o chokki áp dát.

²⁰ Chokk rodán but o Hodá gón áiy gón at. Chokká gyábáná zenda gwázént o tirkamánay janagá sakk balad but.

²¹ Esmáél, Páranay dashtá jahmenend but o mátá gón Mesri jenekkéá sur dát.

Ebráhém o Abimalekay ahd o paymán

²² Hamé wahdá Abimalek o áiy lashkaray master Pikulá gón Ebráhémá gwasht: “Taw harché ke kanay, Hodá gón taw gón ent.

²³ Nun edá gón man Hodáay sawgendá bwar ke maná yá mani chokkán yá mani óbádagán rada nadayay. Hamá paymá ke man gón taw mehrabán butagán, taw gón man o

* 20:16 20:16 Malám, hamá zarr o mál ke radén kárey dayná dayaga bit, jormánah, jarimah. * 21:3 21:3 Esákay maná ent “á kandit”. † 21:15 21:15 Dhólok, bezán gyábáni konthaggi jarré. ‡ 21:16 21:16 Tirkasshéay ráhá, bezán haminkas ráhá ke kamánay tira rawt.

gón mani molká hamé paymá mehrabán bay, gón hamé molká ke taw darámadéay hesábá neshtagay.”

²⁴ Ebráhémá gwasht: “Maná sawgend ent.”

²⁵ Ebráhémá Abimalekay Kerrá áiy hezmatkáráni shekáyat kort ke mani cháté poshtá kasshetagesh[§].

²⁶ Abimaleká gwasht: “Mana nazánán é kár kayá kortag. Taw maná hál nadátog o tán maróchi man eshiay bárawá hecch naeshkotag.”

²⁷ Gorhá Ebráhémá pas o gók zort o Abimalekárá dátant o doén mardán ahd o paymáné bast.

²⁸ Ebráhémá hapt kasánén mész cha ramagá jetá kort.

²⁹ Abimaleká cha Ebráhémá jost kort: “Taw hapt kasánén mész jetá kort, eshiay máná ché ent?”

³⁰ Ebráhémá passaw dát: “É haptén mészán cha mani némagá bezur. É sháhedié bit ke é chát manig ent o man jatag.”

³¹ Gorhá á jágahay nám Bérshébah* kanag but, chéá ke doén mardán ódá sawgendé wárt.

³² É paymá mán Bérshébahá ahd o paymáné bastesh. Randá Abimalek o áiy lashkaray master Pikulá Pilestíáni sardhagará wátarr kort[†].

³³ Ebráhémá Bérshébahá gazzay drachké kesht o ódá Hodáwand, abadmánén Hodáay námi tawár kort.

³⁴ Tán mazanén wahdéá Ebráhémá Pilestíáni sardhagará darámadéay hesábá zenda gwázént.

22

Ebráhémay chakkás

¹ É chizzán o rand, Hodáyá Ebráhém chakkáset*. Gón Ebráhémá gwashti: “Ebráhém!” Ebráhémá passaw dát: “Ji!”

² Hodáyá gwasht: “Wati bacch, wati yakkén chokk, Esák ke tará dóst ent, bezuri o Muriáay damagá beraw. Hamá kóhá ke man tará péssha dárán, hamódá bar o sóchagi korbánigay hesábá nadri kan.”

³ Domí sohbá máhallah, Ebráhém pád átk o wati hari pálám kort. Wati do hezmatkár o Esáki zortant, pa sóchagi korbánigá dári prósht o dém pa hamá jágahá ráh gept ke Hodáyá gwashtagat.

⁴ Nun saparay sayomi róch at. Ebráhémá chamm chest kortant o cha durá á jágahi dist.

⁵ Gón wati hezmatkárán gwashti: “Shomá gón hará hamedá bejallét, man o chokk ódá rawén o Hodáyá parastesha kanén o káén.”

⁶ Ebráhémá sóchagi korbánigay dár zortant o wati chokk Esákay baddhá dátant, ás o kárci wat zortant o doén ráh geptant.

⁷ Esáká gón wati pet Ebráhémá gwasht: “Mani pet!” Ebráhémá passaw dát: “Ji mani chokki” Esáká gwasht: “Ás o dár wa esh ant, bale sóchagi korbánigay gwarándh kojá ent?”

⁸ Ebráhémá passaw dát: “Mani chokki! Sóchagi korbánigay gwarándhay kára Hodá wat chár o gozára[†] kant” o á doén rawán butant.

⁹ Wahdé hamá jágahá sar butant ke Hodáyá gwashtagat, Ebráhémá korbánjáhé addh kort, dári sar pa sar kortant o wati chokk Esáki bast o korbánjáhá, dáráni sará ér kort.

¹⁰ Ebráhémá dast shahárt o kárci zort ke wati chokká helára kanán,

¹¹ bale Hodáwanday préshtagá cha ásmáná Ebráhém tawár kort: “Ebráhém! Oo Ebráhém!” Ebráhémá passaw dát: “Ji!”

¹² Préshtagá gwasht: “Wati dastá bedár o chokká hecch makan. Nun mana zánán ke taw Hodátorsé ay, chéá ke taw chakk o pad nabutay[‡] o wati bacch, wati yakkén chokk ham maná dát.”

¹³ Ebráhémá chamm chest kortant o poshtá cháret, disti ta gwarándhé ke kánthi dhagarán mán gisshetagent. Ebráhém shot, gwarándhi zort o wati chokkay jágahá sóchagi korbánig kort.

¹⁴ Ebráhémá á jágahay nám kort “Hodáwand chár o gozára kant”[§] o tán maróchigá gwashaga bit ke: “Hodáwanday kóhay sará, chár o gozár kanaga bit.”

¹⁵ Hodáwanday préshtagá padá Ebráhém cha ásmáná gwánk jat.

§ 21:25 21:25 Poshtá kasshag, bezán pa zór barag, zórbord kanag, kabzah kanag. * 21:31 21:31 Ebráni zobáná Bérshébahay máná “sawgenday chát” yá “hapténáni chát” ent. † 21:32 21:32 Wátarr kanag, bezán per tarrag. * 22:1 22:1 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. † 22:8 22:8 Chár o gozár kanag, bezán chárág o hayáldári kanag.

‡ 22:12 22:12 Chakk o pad nabayag, bezán posht nakenzag, ingor o ángor nakanag. § 22:14 22:14 Asligén Ebráni nebeshtánka gwasht: “Hodáwanda gendit”.

¹⁶ Gwashti: “Hodáwanda gwashit: ‘Maná wati saray sawgend ent, taw ke wati bacchay, wati yakkén chokkén dayagá chakk o pad nabutay,

¹⁷ man ham pa rásti tará barkata dayán o tai nasl o padréchá anchó báza kanán ke ásmánay estár o tayábay rék ant. Tai poshpad wati dozhmenáni shahrána gerant o wati melkata kanant o

¹⁸ zeminay sajjahén kawm tai poshpaday sawabá barkata gerant, chéa ke taw mani habar zortag.’”

¹⁹ Gorhá Ebráhém wati hezmatkáráni kerrá per tarret o á, horigá dém pa Bérshébahá ráh geptant. Ebráhém Bérshébahá jahmenend but.

Náhóray chokk

²⁰ Chizzé wahdá rand Ebráhémesh sahig kort ke Melkahá ham chokk áwortag, pa tai brát Náhórá chokki pédá kortag.

²¹ Áiay awali chokk Uz ent, Uzay brát Buz o Kemuil ant, Kemuil, Arámay pet ent.

²² É dega chokki Kesed o Hazó o Pildásh o Yadláp o Betwél ant.

²³ Cha Betwélá Rebekká pédá but. Ebráhémay brát Náhóray é hashtén chokk cha Melkahá pédá butant.

²⁴ Náhóray soriat* ke námi Rahumah at, cha áia Tebah o Gaham o Tahásh o Mákah pédá butant.

23

Sárahay mark

¹ Sárará yakk sad o bist o hapt sál omr kort. Áiay zenday sál o róch haminkas atant.

² Sárah, Kanhánay sardhagará, Keryah-Arbahá bérán but. Keryah-Arbahay domi nám Hebrun ent. Ebráhém shot ke porsá benendit o pa Sárará begrét.

³ Padá cha láshay kerrá pád átk o gón Hittián gwashti:

⁴ “Man shomay nyámá darkawm o darámadé án. Maná pa kabrestánéa, zemini thokkoré bahá bedayét ke wati mordagá kabr kort bekanán.”

⁵ Hittián passaw dát:

⁶ “Oo mani wájah! May habarán gósh dár. Taw may nyámá porwákén shahzádagé ay. Wati mordagá may kabrestáná, gechéni jágahéa kabr kan. Cha má kass, tará cha tai mordagay kabr kanagá nadárit.”

⁷ Ebráhém pád átk o á sardhagáray mardom, bezán Hittiáni déma pa adab sari jahl kort.

⁸ Gón áyán gwashti: “Agan shomá rázig ét ke man wati mordagá kabr bekanán, gorhá mani habará gósh dárét o Sóharay chokk Eprunay kerrá mani sepáreshá bekanét,

⁹ ke wati gárá mani kerrá bahá bekant, hamá gár ke Makpélahá áiay dhagáray goddhi bahrá ent. Jághay purahén kimmatá cha man begípt ke maná shomay molká kabrestáné bebit.”

¹⁰ Eprun Hitti hamódá mardománi nyámá neshtagat. Ebráhémay passawi anchosh dát ke áiay shahray darwázagay dapá átkagén sajjahén Hitti beshkonant:

¹¹ “Enna, wájah! Kimmatay habará makan. Mani gappá gósh dár. Man á gár o dhagár doén tará dátagant. Mani é sajjahén mardománi déma, á dhagár taig ent. Wati mordagá ódá kabr kan.”

¹² Ebráhémá padá á molkay mardománi déma sar jahl kort o

¹³ gón Epruná anchó gwashti ke mardom beshkonant: “Agan mani habarán gósha dáray, man dhagáray kimmatá dayán. Eshíay zarrán cha man bezur ke man wati mordagá ódá kabr kort bekanán.”

¹⁴ Epruná passaw dát:

¹⁵ “Mani wájah! Mani habará gósh dár. Dhagáray kimmat nograhay chár sad shekel* ent. É manig o tai nyámá heché naent. Wati mordagá kabr kan.”

¹⁶ Ebráhémá Eprunay habar zort o hamá kimmati tór kort† ke Epruná gwashtagat o Hittián eshкотagat, bezán nograhay chár sad shekel, sawdagaráni gisshtetagen sang o tóray hesábá.

¹⁷⁻¹⁸ Gorhá Eprunay dhagár ke Makpélahá, Mamrehay nazzikká at, sajjahén Hittiáni déma ke shahray darwázagay átkagatant, á dhagár o dhagáray tahay gár o sajjahén drachk, Ebráhémay melkat butant.

¹⁹ Nun Ebráhémá wati lógi Sárará, Makpélahay dhagáray gárá, Kanhánay sarzeminá kabr kort. É gár Mamrehay nazzikká ent o Mamreh Hebruná ent.

* 22:24 22:24 Soriat, dáshtaw, hamá janén ke bé nekáhá lógá dára bit.

wazné butag. Chár sad shekel kesás chár o ném kilu ent.

* 23:15 23:15 Shekel Esráiliáni kerrá sang o 23:16 23:16 Tór kanag, bezán wazn kanag.

²⁰ Hittián é dhangár gón gárá Ebráhémárá dát ke kabrestáné bekanti.

24

Esák o Rebekká

¹ Nun Ebráhém pir o kamásh at. Hodáwandá Ebráhém har chizzá barkat dátagat.

² Ebráhémáy lógá kwahnén hezmatkáré hastat ke áíay sajjahén kár o báráni sarók at. Ebráhémá gón áíá gwasht: “Wati dastá mani zánay^{*} chérá ér kan.”[†]

³ Man tará Hodáwanday sawgendá dayán, ásmán o zeminay Hodáay sawgendá dayán, ke cha é Kanhánián, ke man esháni nyámá zend gwázenagá án, cha esháni jenekkán mani chokká jana nadaday.

⁴ Mani molká raway o mani chokk Esáká hamódá cha mani jenday syádán jané dayay.”

⁵ Hezmatkárá cha áíá jost kort: “Bale agan jenekk pa é molkay áyagá rázig mabit, gorhá tai chokká hamá molká per betarrénán ke taw cha ódá átkagay?”

⁶ Ebráhémá gwasht: “Hechbar mani chokká ódá per matarrén.

⁷ Hodáwand, ásmánay Hodá, hamá ke maná cha mani petay lóg o mani pédáeshay molká edá áworti, hamá Hodá ke gón man habari kort, kasam o sawgendi wárt o kawli kort ke ‘cha mani némagá é sardhagár tai nasl o padréchay ent’, hamá Hodá wati préshtagá cha taw pésar ráha dant ke taw cha ódá pa mani chokká jané dar gétk bekanay.

⁸ Agan á jenekk gón taw áyagá rázig nabut, gorhá taw cha mani é sawgendá ázát ay. Bale mani chokká ódá per matarrén.”

⁹ Gorhá hezmatkárá dast wati wájah Ebráhémáy zánay chérá ér kort o hamé sawgend wárt.

¹⁰ Hezmatkárá cha wati wájahay oshterán dah oshter zort o rahádag but. Cha wájahay némagá tahr tahrén gechéni théki áíá gón at. Pád átk o dém pa Arám-Nahraymá rawán but. Náhóray shahr hamódá at.

¹¹ Cha shahrá dhann, chátéay kerrá oshteri jókéntant. Bégáhay wahd at o é wahdá janén pa ápay kasshagá átkant.

¹² Áíá dwá kort o gwasht: “Oo Hodáwand! Mani wájahén Ebráhémáy Hodá! Maróchi maná sóbén[‡] kan o mani wájahén Ebráhémáy sará mehrabán bay.

¹³ Bechár, man é chammagay kerrá óstátagán o shahray mardománi jenekk pa ápay kasshagá pédák ant.

¹⁴ Hamá jenekk ke agan man gwasht: ‘Wati kunzagá jahl kan, man ápa warán’ o áíá gwasht: ‘Byá bwar, man tai oshterán ham ápa dayán’ mana zánán ke hamé jenekk taw pa wati hezmatkárén Esáká gechéni kortag. Man cha hamé gappá zánán ke taw pa mani wájahá mehrabán butagay.”

¹⁵ Áíá angat dwá halás nakortagat ke Rebekkáyá wati kunzag kópagá at o átk. Rebekká Betwélay jenekk at. Betwéi Melkahay mardénchokk at o Melkah, Ebráhémáy brát Náhóray jan at.

¹⁶ Jenekk sakkén sharrangé at. Janénchokké at o angat gón hecch mardéná nawaptagat. Rebekká dém pa chammagá jahlád ráh gept, kunzagi porr kort o padá borzád but.

¹⁷ Hezmatkár tacháná áíay kerrá shot o gwashti: “Maná cha wati kunzagá kammé áp beday.”

¹⁸ Rebekkáyá gwasht: “Bwar, mani wájah!” Zutt zuttá kunzagi gón doén dastán jahl kort o ápi dát.

¹⁹ Rebekkáyá hezmatkár áp dát, randá gwashti: “Man tai oshterán ham ápa dayán, tán hamá wahdá ke wat bass bekanant.”

²⁰ Eshtáp eshtápiá kunzagi tagáray[§] tahá hálig kort o dém pa chátá tachán but ke dega áp byárit. Pa áíay sajjahén oshterán ápi kasshet.

²¹ Mard bétawár at o Rebekkáyá chárágá at tán bezánt bárén Hodáwandá mani sapar sóbén kortag yá na.

²² Oshterán ke ápay warag bass kort, mardá sohray polóhé dar kort ke kesás shash gerám at o pa áíay dastán sohray do hattali^{*} ke har yakkéay wazan kesás sad o bist gerám at.

²³ Josti kort: “Taw kai jenekk ay? Maná begwash, tai petay lógá jágah hast ke má wati shapá ódá begwázénén?”

²⁴ Rebekkáyá gwasht: “Man Betwélay jenekk án. Betwéi, Melkah o Náhóray chokk ent.”

^{*} **24:2 24:2** Zán, bezán páday borzi némagay bazgósh. [†] **24:2 24:2** Esráíliáni rasmé at ke pa mohrén sawgenday dayagá, sawgend waróká wati dast, sawgend dayókay zánay chérá éra kort o sawgenda wárt. [‡] **24:12 24:12** Sóbén, bezán péróz, kámyáb. [§] **24:20 24:20** Tagár, bezán mazanén johlén darp, hirán, lagan. ^{*} **24:22 24:22** Hattali, bezán sangaw yá mangalikkay dhawlén saht o zéwaré ke janéni dastá kanant.

²⁵ Padá gwashti: “Mára káh o kadim ham báz hast o choshén jágah ham hast ke shomá shapá bedaré.”

²⁶ Mardá wati sar jahl kort, Hodáwaday shogri gept o

²⁷ gwashti: “Hodáwandá satá bát, mani wájah Ebráhémáy Hodáyá ke gón mani wájahá wati mehr o wapádárii barjáh dáshtag o dém pa mani wájahay syádáni lógay é sapará mani rahshón butag.”

²⁸ Jenekk tachán but o mátay lógay mardomi hál dátant.

²⁹ Rebekkáyá braté hastat ke námi Lábán at. Lábán tachán but o chammagay kerrá, hezmatkáray némagá shot.

³⁰ Lábáná ke wati goháray pónzay polóh o dastay hattali distant o anchó ke goháray gappi eshкот ke á mardá gón áia ché gwashtagat, dar átk o marday némagá shot. Disti ke mard chammagay sará oshteráni kerrá óshtátag.

³¹ Gwashti: “Oo Hodáwaday barkat dátagén! Byá, dhanná chéá óshtátagay? Man lóg tayár kortag o pa oshterán ham jágahon gisshéntag.”

³² Gorhá mard lógá shot. Oshteráni báresh ér gétkant o oshteresh káh o kadim kortant. Pa marday jend o hamráhán ápesh áwort ke wati pádán beshódant.

³³ Nun waragesh áwort o déma dátant. Bale hezmatkárá gwasht: “Man tánke wati gappána najanán, heccha nawarán.” Lábáná gwasht: “Wati gappán bejan.”

³⁴ Gwashti: “Man Ebráhémáy hezmatkáré án.

³⁵ Hodáwandá mani wájah sakk báz barkat dátag o wájah hastómand o amiré. Hodáwandá pas o gók, har o oshter, nograh o teláh, golám o móled dátag.

³⁶ Mani wájahay lógi Sárahá piránsariá pa wájahá mardénchokké áwortag o mani wájahá wati sajjahén hasti hamáiairá dátag.

³⁷ Mani wájahá maná sawgend dátag o gwashtag: ‘Mani chokká Kanháni jané maday, cha é molká ke annun man neshtagán.

³⁸ Mani petay lógá o mani syádáni kerrá beraw o mani chokká cha hamáyán jané beday.’

³⁹ Man cha wati wájahá jost kort ke agan jenekk gón man mayayt gón, gorhá?

⁴⁰ Gwashti: ‘Hodáwand, ke man áiaý ráh zortag, wati préshtagá gón taw ráha dant o tará tai sapará sóbéna kant tánke taw pa mani mardénchokká cha mani jenday mardomán o mani petkawmá jané dar gétk bekanay.

⁴¹ Agan taw mani syádáni kerrá beraway, cha sawgendá ázáta bay. Agan á wati jenekká madayant ham, taw cha mani sawgendá ázáta bay.’

⁴² Maróchi ke man é chammagay sará átkán, gwashton: ‘Oo Hodáwand! Mani wájah Ebráhémáy Hodá! Agan tai razá ent, é sapará ke man átkagán eshiá sóbén kan.

⁴³ Bechár, man é chammagay kerrá óshtátagán, agan jenekké ápa byayt o mani begwashán: “Maná cha wati kunzagá kammé áp beday” o

⁴⁴ á maná begwashit: “Bwar, man pa tai oshterán ham ápa kasshán,” gorhá á jenekk hamá bebát ke taw pa mani wájahay chokká gechén kortag.’

⁴⁵ Man angat delay tahá dwá nahalléntagat o Rebekkáyá wati kunzag kópaga at o átk. Rebekká dém pa chammagá jahlád ráh gept, shot o ápi kasshet. Man gón áia gwasht: ‘Maná áp beday.’

⁴⁶ Áia pa eshtápi cha kópaga wati kunzag jahl kort o gwasht: ‘Bwar. Man tai oshterán ham ápa dayán.’ Gorhá man áp wárt o áia mani oshter ham áp dátant.

⁴⁷ Man cha áia jost kort: ‘Taw kai jenekk ay?’ Áia gwasht: ‘Betwéláy jenekk án. Betwéláy pet Náhór ent o mát Melkah.’ Gorhá man polóh pónzá dát o hattali dastá dátant o

⁴⁸ wati saron jahl kort o Hodáwaday shogr gept. Man, Hodáwand wati wájah Ebráhémáy Hodá satá kort ke maná rástén ráhi pésh dásht ke wati wájahay bacchay sánga gón wájahay brátay jenekká bekanáénán.

⁴⁹ Nun, agan shomá gón mani wájahá mehrabán o wapádára bét, maná jwábé bedayét. Agan mehrabán o wapádára nabét ham begwashét tánke man bezánán ke rástá berawán yá chappá.”

⁵⁰ Lábán o Betwélá passaw dát: “É kár cha Hodáwaday némagá butag. Mára eshiay bárawá na ‘haw’ kanagay ehtiáre hast o na ‘enna’ kanagay.

⁵¹ Esh ent Rebekká, zuri o beraw ke tai wájahay chokkay lógi bebit, hamá paymá ke Hodáwandá gwashtag.”

⁵² Ebráhémáy hezmatkárá ke áyáni é habar eshкот, Hodáwaday bárgáha pa adab sari jahl kort.

⁵³ Gorhá hezmatkárá nograh o teláhay saht o zéwar o lahtén god áwort o Rebekkáyará dát. Rebekkáay brát o máti ham gránkimmatén théki dátant.

⁵⁴ Nun hezmatkár o hamráhán warag o charag wárt o shapá hamódá jalletant.[†] Sohbá ke pád átkant, mardá gwasht: “Maná dém pa mani wájahá rahádag kanét.”

⁵⁵ Bale Rebekkáay brát o mátá passaw dát: “Jenekká bell angat pa kammé wahdá, dahé róchá may kerrá ent, randá berawét.”

⁵⁶ Hezmatkárá gwasht: “Nun ke Hodáwandá maná mani saporá sóbén kortag, maná madárét o rahádag kanét ke wati wájahay kerrá berawán.”

⁵⁷ Áyán gwasht: “Sharr, byá jenekká tawára kanén o áiy jendá josta gerén.”

⁵⁸ Gorhá Rebekkáesh tawár kort o jostesh gept: “Taw gón é mardá raway gón?” Áiá passaw dát: “Haw, rawán gón.”

⁵⁹ Gorhá áyán wati gohár Rebekká, Rebekkáay shirmátén móled, Ebráhémay hezmatkár o áiy hamráh ráh dátant.

⁶⁰ Áyán Rebekká barkat dát o gwashtesh:

“May gohár! Taw hazáráni hazár bátay.

Tai nasl o padréch wati badwáháni shahráni master bátant.”

⁶¹ Gorhá Rebekkáyá wati móled zortant o pád átk. Oshterán jammáz[‡] butant o á marday hamráhiá shotant. É paymá hezmatkárá Rebekká zort o wati ráh shot.

⁶² Nun Esák cha Behér-Lahái-Ruiá per tarretag o átkagat o Negébá jahmenend butagat.

⁶³ Bégáhéá, Esák dhagáray sará gardagá at o hayáláni tahá at. Chammi chest kortant o disti ke lahtén oshter pédák ent.

⁶⁴ Rebekkáyá ham chamm ke chest kortant, Esáki dist. Cha wati oshterá ér kapt o

⁶⁵ gón hezmatkárá gwashti: “É mard kay ent ke dhagáray sará tarráná dém pa má pédák ent?” Hezmatkárá gwasht: “É mani wájah ent.” Gorhá Rebekkáyá cháder zort o watará mán póshet.

⁶⁶ Nun hezmatkárá, harché ke butagat, Esák hál dát.

⁶⁷ Esáká Rebekká zort o wati mátay, bezán Sárahay gedáná áwort o gón Rebekkáyá suri kort. Á, Esákay lógi but o Esáká sakk dóst at. Esák ke wati mátay marká gamig at, nun árám gept.

25

Ebráhémay mark

¹ Ebráhémá dega jané geptagat ke námi Keturah at.

² Ebráhémay chokk Zembrán o Yokshán o Médán o Midyán o Yashbák o Shawáh cha Keturahá pédá butant.

³ Cha Yoksháná Shébá o Didán pédá butant. Didánay óbádag Áshuri o Letushi o Layumi atant.

⁴ Midyánay mardénchokk, Epád o Éper o Hanuk o Abidah o Eldáh atant. É sajjahén Keturahay óbádag atant.

⁵ Ebráhémá wati sajjahén hasti Esákará dát.

⁶ Hamá mardénchokk ke Ebráhémá cha soriatán butagatant, wati zendá áyáná thékii dát o cha wati chokk Esáká dur, ródarátkei molká ráh dátant.

⁷ Ebráhémá sad o haptád o panch sál omr kort o

⁸ wati goddhi dami kasshet, sharrén mazanén omré korti o mort. Ebráhém piriá pa delémeni gón wati mortagén mahluká hawár but.

⁹ Áiy chokk Esák o Esmáélá wati pet Mamrehay nazzikká, Makpélahay gáray tahá kabr kort, hamá dhagará ke Hitti Sóharay chokk Eprunay butagat o

¹⁰ Ebráhémá cha Hittián bahá zortagat. Ebráhém hamódá wati lógi Sárahay kerrá kabr kanag but.

¹¹ Cha Ebráhémay marká rand Hodáyá áiy chokk Esák barkat dát. Esák Behér-Lahái-Ruiay nazzikká jahmenend but.

Esmáélay nasl o padréch

¹² Ebráhémay chokk Esmáél, ke cha Sárahay Mesri móled Hájerá pédá butagat, áiy nasl o padréchay kessah chosh ent:

¹³ Esmáélay mardénchokkáni nám, omray hesábá pa red esh ant:

Masterén chokk Nebáyut o é dega chokk, Kédar o Adbil o Mebsám o

¹⁴ Meshmá o Dumá o Massá o

¹⁵ Hadád o Témá o Yatur o Nápish o Kedmah atant.

[†] 24:54 24:54 Jallag, bezán dárag, óshtag, mánag.

[‡] 24:61 24:61 Jammáz bayag, bezán oshterá swár bayag.

¹⁶ Hankén * o gedánáni hesábá, Esmáélay chokkáni nám hamesh atant, dwázdah sardár, wati kabilaháni red o banday sará.

¹⁷ Esmáéla yak sad o si o hapt sál omr kort. Wati goddhi dami kasshet o mort o gón wati mortagén mahluká hawár but.

¹⁸ Áiay óbádag, Mesray simsará ke dém pa Áshurá raway, cha Hawilahá beger tán Shuray zeminá jahmenend butant. Á gón wati sajjahén brátán arhetagatant.

Ákub o Issu

¹⁹ Ebráhémay chokk Esákay kessah chosh ent:

Esákay pet Ebráhém at.

²⁰ Esákay omr chell sál at wahdé gón Rebekkáyá suri kort. Rebekká, Betwél Aramáiy jenekk o Lábán Aramáiy gohár at. Betwél Paddán-Aramay mardomé at.

²¹ Esákay lógi santh o béawlád at o paméshká Esáká pa wati lógiá cha Hodáwandá dwá lóthet. Hodáwandá áiay dwá gósh dásht o Esákay lógi Rebekkáay láp porr but.

²² Doén chokk, mátay lápá gón yakdomiá kassh o chill kanagá atant. Rebekkáyá gwasht: “Gón man chéa chosh bayagá ent?” Shot o cha Hodáwandá josti kort.

²³ Hodáwandá gwasht:

“Do ráj tai lápá ent.

Do kawm cha tai lápay tahá sedit.

Yakk rájé cha domiá zórmandtera bit o

masterén, kasterénay hezmatá kant.”

²⁴ Chokmátiay máh o róch ke purah butant, Rebekkáyá járh áwort.

²⁵ Awali chokk ke pédá but, sohragé at o áiay sajjahén badan chó mudi kabáhá at. Áiay námesh Issu† kort.

²⁶ Randá áiay brát pédá but o pédá bayagay wahdá Issuay páday punzi‡ dáshtagat. É chokkay námesh Ákub§ kort. Wahdé Rebekkáyá é járh áwortant, Esáká shast sál at.

²⁷ Chokk rost o mazan butant. Issu zabardastén shekárié but o dasht o gyábánán gardókén mardé at. Ákub áramtabén mardé at o géshter gedáná neshtagat.

²⁸ Esáká Issu dóstter at ke shekáray gósháni támi wassha but. Rebekkáyá Ákub dóstter at.

²⁹ Yakk róché Ákub nároshtay grádagá at, Issu cha gyábáná átk, shodá chang* at.

³⁰ Gón Ákubá gwashti: “Cha é sohrén nároshtán toshé day golombán, cha é sohrénán, ke maná shodá kosht.” Paméshká Issuesh Edum† ham gwasht.

³¹ Ákubá passaw dát: “Awalá wati pédáeshi hakká‡ mani kerrá bahá kan.”

³² Issuá gwasht: “Maná shodá kosht, pédáeshi hakk mani che kára kayt?”

³³ Ákubá gwasht: “Pésará gón man sawgend bwar.” Gorhá áiá sawgend wárt o wati pédáeshi hakki Ákubay kerrá bahá kort.

³⁴ Nun Ákubá lahtén nagan o dhálay nárosht Issuárá dát. Áiá wárt o randá pád átk o shot. É paymá Issuá wati pédáeshi hakk béézzat kort.

26

Gón Esáká Hodáay ahd o paymán

¹ Chó but ke á sardhagará dhokkále kapt, abéd cha á pésari dhokkála ke Ebráhémay wahdá butagat. Esák, Gerará shot, Pilestiáni bádsháh Abimalekay kerrá.

² Hodáwand, Esákay déma záher but o gwashti: “Mesrá maraw. Hamá sardhagará benend ke man tará gwashán.

³ Annun hamé molká darámadéáy paymá benend. Man gón taw gón án o tará barkata dayán. É sajjahén zeminán tará o tai nasl o padréchará dayán o gón tai pet Ebráhémá wártagén sawgendá barjama dárán.

⁴ Man tai nasl o padréchá ásmánay estáráni kesásá báza kanán o é sajjahén zeminán áyáná dayán o tai nasl o padréchay sawabá zeminay sajjahén kawm barkata gerant,

⁵ chéa ke Ebráhémá mani parmánbardári kort. Áiá mani habar zort, mani rahband o parmán o mani hokm o kánuni barjáh dáshtant.”

⁶ Gorhá Esák Gerará nesht.

* 25:16 25:16 Hankén, bezán nendagay jágah, métag, menendjáh. † 25:25 25:25 Issuay máná pothó ent, hamá ke báz pothi per bebit. ‡ 25:26 25:26 Páday punz, bezán páday kunzok, páday poshti némag. § 25:26 25:26 Ákubay labz gón Ebráni zobánay do labzá nazzikk ent ke yakkéay máná “páday punzá gipt” ent o domiay máná “páday kasshók” yá

“rán kanók” ent. * 25:29 25:29 Shodá chang bayag, bezán cha shodá sakk nátwán bayag, cha shodá dotal bayag.

† 25:30 25:30 Edumay máná “sohr” ent. ‡ 25:31 25:31 Pédáeshi hakk: Esráiliáni kerrá pet o piroki málay tahá awali mardénchokkay bahr cha é dega chokkáni bahrá do sari at.

Esák o Abimalek

⁷ Wahdé óday mardénán cha Esáká áiy lógiay bárawá jost kort, cha torsá nagwashti ke mani lógi ent, gwashti: “Mani gohár ent.” Áiá delá hayál kortagat chó mabit ke eday mardén maná bekoshant o Rebekkáyá bebarant ke á sharrangé.

⁸ Esák tán mazanén moddatéá hamódá nesht. Yakk róché Pilestiáni bádsháh Abimaleká cha darigá dhann jahlá cháret, disti ke Esák gón wati jan Rebekkáyá dazjaniá ent.

⁹ Abimaleká Esák lótháent o gwasht: “Acha é tai jan ent! Taw chéá gwashtag ke ‘mani gohár ent?’” Esáká passaw dát: “Man wati delá gwasht ke áiy sawabá yakké mani jendá koshit.”

¹⁰ Abimaleká gwasht: “Taw chéá gón má chosh kort? Agan mani mardomé gón tai janá bwaptén, taw gonáhé may chakká dawr dátatag.”

¹¹ Gorhá Abimaleká sajjahén mardom hokm dátant: “Harkas ke é mard o eshiay janá dastá ham per bekant, áiá allam markay sezá dayaga bit.”

¹² Esáká á dhagáray sará kesht o keshár kort o á sáliá dhagáray sad sari* bar o samar dát, chéá ke Hodáwandá Esák barkat dát.

¹³ Esák sér o hazgár but o mál o hastii tán hamá haddá gesh bayán but ke á sakkén mazanén hastómandé jórh but.

¹⁴ Esáká ramag o górom o hezmatkár anchó báz at ke Pilesti hasaddig butant o

¹⁵ á sajjahén chátesh bár dát o háká porr kortant ke Esákay pet Ebráhémay hezmatkárán, Ebráhémay zamánagá jatagatant.

¹⁶ Nun Abimaleká gón Esáká gwasht: “Cha may kerrá beraw. Taw sakk zórmánd ay o cha may haddá dar ay.”

¹⁷ Gorhá Esák cha ódá dar átk o Geráray daragá wati gedáni mekk kortant o nesht.

¹⁸ Esáká hamá chát dar roptant ke áiy pet Ebráhémay zamánagá kóchag butagatant o Pilestián, Ebráhémay marká rand bár dátatagant. Esáká é chát hamá nám per kortant ke áiy petá bastagatant.

¹⁹ Wahdé Esákay hezmatkárán á daragay tahá zemin kótk, tachókén ápay cháté daresh gétk,

²⁰ bale Geráray shepánk gón Esákay shepánkán arhetant o gwashtesh: “É áp mayg ent.” Gorhá Esáká é chátay nám Esek† kort, chéá ke Geráray mardom gón áiá arhetagatant.

²¹ Esákay hezmatkárán dega cháté jat, bale eshiay sará ham arhetant, gorhá áiá é chátay nám Setnah‡ kort.

²² Esák cha ódá laddhet o shot. Dega cháté jati. Nun eshiay sará kassá arh o korh nakort. Esáká chátay nám Rahubut§ kort o gwashti: “Nun Hodáwandá mará práh o sháhégánén jágahé dátag o má hamé sardhagáray sér o ábáda bén.”

²³ Esák cha ódá dém pa Bérshébahá shot.

²⁴ Hamá shapá Hodáwand áiy déma záher but o gwashti: “Man tai pet Ebráhémay Hodá án. Mators, chéá ke man gón taw gón án. Man wati hezmatkár Ebráhémay sawabá tará barkata dayán o tai nasl o padréchá geshá gésa kanán.”

²⁵ Esáká ódá korbánjáhé addh kort o Hodáwanday námi tawár kort. Wati gedáni hamódá mekk kort o áiy hezmatkárán hamódá cháté jat.

Esák o Abimalekay ahd o paymán

²⁶ Abimalek cha Geráray wati saláhkár Ahuzzah o wati pawjay sarlashkar Pikulay hamráhiá Esákay kerrá átk.

²⁷ Esáká cha áyán jost kort: “Shomá gón man dozhmeni kort o maná cha wati kerrá gallént. Nun chéá mani kerrá átkagét?”

²⁸ Áyán passaw tarrént: “Má sharriay sará distag ke Hodáwand gón taw gón ent, paméshká má gwasht ke báyard ent mayshomay nyámá kasam o sawgendé bebit. Byá ahd o paymáné bandén

²⁹ ke taw mará ázára nadayay, anchó ke má tará ázár nadátag o gón taw sharr butagén o tará pa salámati o émeni cha wati kerrá rahádag kortag. Nun má gendén ke tará cha Hodáwanday némagá barkat rasetag.”

³⁰ Gorhá Esáká pa áyán mehmánié kort o áyán wárt o nosht.

³¹ Domi sohba máhallah pád átkant o Esák o Abimaleká gón yakdegará sawgend wárt. Esáká mardom rahádag kortant o á, cha Esákay kerrá pa salámati o émeni shotant.

³² Hamá róchá Esákay hezmatkár átkant o wati jatagén chátay bárawá hálesh dát. Gwashtesh: “Má áp dar gétkag.”

* 26:12 26:12 Sad sari, bezán sad barábar, sad randá, sad haminchok. † 26:20 26:20 Esek, bezán arh o korh, jang o jérhah. ‡ 26:21 26:21 Setnah, bezán jang o jérhah, petnah o pasát, heláp bayag. § 26:22 26:22 Rahubut, bezán práh o sháhégánén jágah.

³³ Esáká é chátay nám Shébah* kort o tán róche maróchigá á shahrá Bérshébaha† gwashant.

Issuay do jan

³⁴ Wahdé Issuay omr chell sál but, gón Hitti kabilahay Behiri námén mardéay jenekk Yudit o Hitti Élónay jenekk Basématá suri kort.

³⁵ Issuay é janán, Esák o Rebekkáay zendagi azáb kort.

27

Esák Ákubá barkata dant

¹ Wahdé Esák pir but, chammi nezór butant o maymia nakort. Yakk róché wati masterén chokk, Issui lóthet o gwashti: “Oo mani chokk!” Áiá gwasht: “Ji.”

² Esáká gwasht: “Bechár, man pir án o nazánán kojám róchá merán.

³ Paméshká wati seláhán, wati tirdán o kamáná bezur o gyábáná beraw o pa man shekáré bekan.

⁴ Washtámén waragé pa man tayár kan o byár ke bwarán o cha marká pésar tará barkat bedayán, anchén waragé ke maná dósta bit.”

⁵ Wahdé Esák gón wati chokk Issuá habará at, Rebekká áyáni habarán gósh dárágá at. Issu ke pa shekáray janag o áragá gyábáná shot,

⁶ Rebekkáya gón wati chokk Ákubá gwasht: “Bechár, man eshkot ke tai petá gón tai brát Issuá gwasht:

⁷ “Pa man shekáré bekan o byár o washtámén waragé addh kan ke bwarán o cha marká pésar Hodáwánday bárgáhá tará barkat bedayán.”

⁸ Mani chokk! Nun mani habará sharr delgósh kan o hamé paym ke man tará gwashán, anchó bekan:

⁹ Beraw o cha ramagá pa man do sharrén shenekk byár ke man pa tai petá washtámén waragé addh kort bekanán, hamá paymá ke áiá dósta bit.

¹⁰ Padá bar o wati petá beday ke bwártesh o cha marká pésar tará barkat bedant.”

¹¹ Ákubá gón wati mát Rebekkáya gwasht: “Bale mani brát Issuay badaná báz poth per ent o mani ján sáp ent.

¹² Agan mani pet maná dast per bekan, gorhá? Man áiy chammán prébkáré bán o barkatay badalá nálaté wati sará kárán.”

¹³ Mátá gwasht: “Mani chokk! Tai badalá nálat mani chakká kapát. Bass mani habará gósh dár, beraw o shenekkán byár.”

¹⁴ Gorhá Ákub shot, shenekki gept o wati máty kerrá áwortant o mátá washtámén waragé hamá paymá addh kort ke Ákubay petá wassha but.

¹⁵ Rebekkáya wati masterén chokk Issuay hamá sharrén god ke lógá áiy kerrá ér atant, zort o wati kasterén chokk Ákubay gwará dátant.

¹⁶ Ákubay gardenay bépohtén jágah o dasti gón shenekkáni pósta póshetant.

¹⁷ Nun addh kortagén washtámén warag o nagani wati chokk Ákubay dastá dátant.

¹⁸ Ákub wati petay kerrá shot o gwashti: “Mani pet!” Esáká gwasht: “Ji mani chokk! Taw kay ay?”

¹⁹ Ákubá gwasht: “Man Issu án, tai awali chokk. Man hamá paymá kort ke taw gwashtagat. Pád á, benend o cha mani shekára chizzé bwar ke maná barkat dát bekanay.”

²⁰ Esáká wati chokk jost kort: “Mani chokk! Chó zutt taw chón shekár dar gétk?” Passawi dát: “Hodáwándá, tai Hodáyá maná sóbén kort.”

²¹ Gorhá Esáká gón Ákubá gwasht: “Mani chokk! Nazzikter byá ke man tará dast per kort bekanán o bezánán ke pa rásti taw mani chokk Issu ay yá na.”

²² Ákub wati pet Esákay nazzikká shot, petá dast per kort o gwasht: “Tawár Ákubayg ent, bale dast Issuayg ant.”

²³ Esáká Ákub pajjáh nayáwort, chéá ke nun Ákubay dastán Issuay dastáni paymá báz poth per at. Gorhá Esák Ákubay barkat dayagá lagget.

²⁴ Esáká jost kort: “Pa rásti taw mani chokk Issu ay?” Áiá passaw dát: “Haw.”

²⁵ Gorhá gwashti: “Mani chokk! Cha wati shekára kammok byár ke bwarán o randá tará barkat bedayán.” Ákubá warag áwortant o áiá wárt. Sharábi ham áwort o Esáká wárt.

²⁶ Nun petá gwasht: “Mani chokk! Edá byá o maná bechokk.”

²⁷ Ákub áiy nazzikká shot o chokketi. Esáká ke áiy godáni bó lagget, Ákubi barkat dát o gwashti:

* 26:33 26:33 Shébah, bezán sawgend yá hapt. † 26:33 26:33 Bérshébah, bezán sawgenday chát yá hapténáni chát.

- "Bechár, mani chokkay bó
 chó hamá gyábánay washbóá ent
 ke Hodáwandá barkat dátag.
 28 Hodá tará cha ásmánay nód* o
 zeminay séri o hazgáriá
 béhesáb dán o tázagén sharáb bedayát.
 29 Kawm tai hezmatá bekanátant o
 ráj tai démá kóndhán kapátant.
 Wati brátáni wájah bátay o
 tai mátag chokk
 tai démá kóndhán kapátant.
 Harkas tará nálata kant,
 wat nálati bát o
 harkas ke tará barkata dant,
 áia barkat berasát."

Issu barkata lóthit

30 Esáká Ákubay barkat dayag halás kortagat o Ákub nóki cha wati pet Esákay kerrá shotagat ke áiy brát Issu cha shekára átk.

31 Áia ham washtámén waragé addh kort o pa wati petá áwort. Gwashti: "Mani pet! Pád á, benend o cha mani shekára chizzé bwar ke maná barkat dát bekanay."

32 Áiy pet Esáká gwasht: "Taw kay ay?" Áia passaw dát: "Man tai chokk án, Issu án, tai awali chokk."

33 Nun Esáká baláhén larzagé jáná kapt o gwashti: "Gorhá á kay at ke shekaré jat o pa man áworti o man tai áyagá damáné pésar wárt o áiará barkat dát? O allam áia barkata rasit."

34 Wahdé Issuá wati petay habar eshкотant, baláhén peryaté jati. Gón wati petá gwashti: "Maná barkat day, mani pet! Maná ham barkat beday."

35 Bale Esáká gwasht: "Tai brát pa makr o préb átk o tai barkati bort."

36 Issuá gwasht: "Paméshká námi Ákub ent.† É domi rand ent ke maná répénit. Pésará mani pédáeshi hakki‡ wárt o nun mani barkati bort." Padá josti kort: "Taw pa man hecch barkat pasht nagétkag?"

37 Esáká gwasht: "Man áiará tai wájah kortag o áiy sajjahén syád áiy hezmatkár kortagant. Man áiará gón dán o tázagén sharábá rezk o rózig bakshátat. Nun pa taw ché korta kanán, mani chokk?"

38 Issuá gón wati petá gwasht: "Mani pet! Tai kerrá barkat hamé yakkén at? Maná ham barkat beday, mani pet!" O Issuá zár zárá grét.

39 Áiy pet Esáká gwasht:

"Tai hankén cha zeminay séri o hazgáriá bébahra bit o
 cha borzén ásmánay nódán ham.

40 Taw pa zahm wati rózigá dara géjay o
 wati brátay hezmatá kanay,
 bale wahdé bézara bay,
 wati brátay jogá§
 cha wati gardená kasshay o chagala dayay."

41 Cha hamá wahdá Issuá pa Ákubá kénag delá dásht, hamá barkatay sawabá ke petá áiará dátagat. Delá gwashti: "Mani petay porsay róch nazzikk ant. Randá wati brát Ákubá koshán."

Ákuba tachit o Háráná rawt

42 Wahdé Rebekkáyá hál raset ke áiy masterén chokk Issuá ché gwashtag, wati kasterén chokk Ákubi lóthet o gwashti: "Tai brát Issuá del wassh kortag ke Ákubá koshán o wati bérá gerán.

43 Mani chokk! Nun mani habará beger. Zutt cha edá betach o Háráná, mani brát Lábánay kerrá beraw.

44 Chizzé wahdá hamáiy kerrá bedár tánke tai brát wati zahrán ér bebárt.

* 27:28 27:28 Nód, bezán nambi. † 27:36 27:36 Ákubay labz gón Ebráni zobánay do labzá nazzikk ent ke yakkéay máná "páday punzá gipt" ent o domiay máná "páday kasshók" yá "rán kanók" ent. ‡ 27:36 27:36 Pédáeshi hakk, bezán awalchokkiay hakk ke awali chokkay bahr géshter butag. § 27:40 27:40 Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti.

⁴⁵ Tai brátay zahr ke éra káyant o á kára béhayála kant ke taw gón áia kortag, man pa taw kolawé ráha dayán. Gorhá cha ódá wátarr kan o byá. Chéa yakkén róchá man shomá doénán bebáhénán?”

⁴⁶ Nun Rebekkáyá gón Esáká gwasht: “Man é Hitti janénáni sawabá cha zendagiá bészár án. Agan Ákubá cha é molkay jenekkán, cha é warhén Hitti jenekkán yakké sáng kort, gorhá man bemerátán.”

28

¹ Esáká Ákub lótháént o barkat dát. Hokmi dát o gwashti: “Kanháni jenekké sáng makan.
² Zutt Paddán-Aráma beraw, wati mátay pet Betwélay lógá. Hamódá, gón wati mátay brát Lábánay jenekkéa sur kan.

³ Porwákén Hodá tará barkat bedayát o porsamar kanát. Tará geshá gesh kanát o taw kawmáni rombé bátyay.

⁴ Hodá tará o tai nasl o padréchá hamá barkatá bedayát ke Ebráhémára dátagi, ke hamá sardhagáray wáhond bebay ke annun ódá darámadéay paymá zend gwázenagá ay, hamá sardhagár ke Hodáyá Ebráhémára bakshátag.”

⁵ Gorhá Esáká Ákub ráh dát o Ákub Paddán-Aráma Betwél Aramáiy chokk Lábánay kerrá shot. Lábán, Issu o Ákubay mát Rebekkáyay brát at.

⁶ Issu sahig but ke Esáká Ákub barkat dátagi o Paddán-Aráma rahádag kortag ke hamódá jané begípt. Á é gappá ham sahig but ke barkat dayagay wahdá Esáká Ákub hokm dátagi ke: “Kanháni jenekké sáng makan” o

⁷ Ákubá pet o mátay habar geptag o Paddán-Aráma shotag.

⁸ Nun Issu sarpad but ke Kanháni janén mani pet Esáká chinchok nádóst ant.

⁹ Paméshká Esmáélay kerrá shot o wati pésarí janáni sará, Ebráhémay Esmáélen chokkay jenekki gept. Jenekkey nám Mahálat at o Nebáyutay gohár at.

Ákubay wáb

¹⁰ Ákub cha Bérshébahá dar átk o dém pa Háráná shot.

¹¹ Yakk jágahéa ke raset, shapá hamódá dáshti, chéa ke róch ér shotagat. Hamá jágahá sengé zort o saray chérái kort o tachk but.

¹² Wábé disti ta padánké* ke yakk saré zeminá enti o domi sar ásmáná o Hodáyay préshtag sara kapant o éra kapant.

¹³ Hodáwand cha padánká borzter ósháttagat. Gwashti: “Man Hodáwand án, tai pet Ebráhémay Hodá o Esákay Hodá. É zeminay sará ke taw annun waptagay, man eshiá tará o tai nasl o padréchárá dayán.

¹⁴ Tai chokk o nomásag zeminay hákani kesásá báza bant o shomá ródarátk o rónend o shomái o jonub, chárén némagán tálána bét. Zeminay sajjahén kawm tai o tai nasl o padréchay sawabá barkata gerant.

¹⁵ Bechár, man gón taw gón án o har kojá ke raway tai chár o gozárá kanán o tará padá hamé sardhagará kárán. Tánke man gón taw wati kawl purah nakortag, tará yalaha nadayán.”

¹⁶ Ákub ke cha wábá pád átk, gón wat gwashti: “Béshakk Hodáwand hamé jágahá ent o man nazántag.”

¹⁷ Torset o gwashti: “É jágah delá ápa kant. É allamá Hodáyay jenday lóg ent, arshay darwázag ent.”

¹⁸ Domi sohba máhallah Ákub pád átk, wati saray chéray sengi zort o chédagé† addhi kort o rógeni per rétk.

¹⁹ Á jágahay námi Bayt-Él‡ kort. Chónáhá á shahray nám pésará Luz at.

²⁰ Nun Ákubá kawlé kort, gwashti: “É sapará ke man rawagá án, agan Hodá gón man gón bebit o mani páspániá bekant, agan maná pa waragá nagan o póshagá pocch bedant,

²¹ ke pa salámati per betarrán o wati petay lógá berasán, gorhá Hodáwand mani Hodá bit.

²² É seng ke man pa chédag mekk kortag, Hodáyay lóga bit. Harché ke tawe Hodá maná dayay, áiy dahyakká allamá tará dayán.”

29

Ákub Paddán-Aráma sara bit

* **28:12 28:12** Padánk cha dár, ásen yá semetth o heshtá jórh kortagén padagé ke pa sar kapag o ér kapagá kária bandant.

† **28:18 28:18** Chédag, bezán pa neshán mekk kortagén yá kót kortagén seng o dhók. ‡ **28:19 28:19** Bayt-Él, bezán Hodáyay lóg.

- ¹ Ákub ráh gept, shot o shot tánke ródarátke mardománi molká sar but.
- ² Ódá disti ta dashtá cháté o say ramag chátay nazzikká waptag, chéá ke mardomán é ramag cha hamé chátá ápa dátant. Baláhén sengé chátay dapá at.
- ³ Wahdé sajjahén ramag ódá moccha butant, shepánkán á seng cha chátay dapá kenzént, pas ápa dátant o seng padá hamá jágahá, chátay dapá éra kort.
- ⁴ Ákubá gón áyán gwasht: “Brátán! Shomá kojig ét?” Passawesh dát: “Háránay mardom én.”
- ⁵ Ákubá jost kortant: “Shomá Náhóray chokk Lábáná pajjáha kárét?” Áyán gwasht: “Haw, zánéni.”
- ⁶ Ákubá jost kort: “Lábán dráh o salámat ent?” Áyán passaw dát: “Haw, dráh o salámat ent o esh ent áiy jenekk Ráhil gón pasán pédák ent.”
- ⁷ Ákubá gwasht: “Bechár, róch angat borz ent o ramagáni mocch bayagay wahd naent. Pasán áp bedayét o kahcharán barét.”
- ⁸ Passawesh dát: “Tánke sajjahén ramag mocch mabant o seng cha chátay dapá kenzénag mabít, má pasán áp dáta nakanén. Randá ápesha dayén.”
- ⁹ Ákub angat gón áyán habará at ke Ráhil gón wati petay pasán átk o raset. Ráhil wati petay pasáni shepánk at.
- ¹⁰ Wahdé Ákubá wati mátay brát Lábánay jenekk Ráhil o Lábánay pas distant, dém pa chátá shot, sengi cha chátay dapá kenzént o wati nákoáy pasi áp dátant.
- ¹¹ Ákubá Ráhil chokket o gón borzén tawaréá grewagi bendát kort.
- ¹² Ráhili háł dát ke man tai petay syád án o Rebekkáay chokk án. Ráhil tacháná shot o wati peti háł dát.
- ¹³ Lábáná anchó ke wati gohárzátk Ákubay háł eshкот, tacháná átk, Ákubi gwarambáz kort, chokket o wati lógá borti. Ákubá sajjahén gapp gón Lábáná jatant o
- ¹⁴ Lábáná gón áiyá gwasht: “Taw mani haddh o hón ay.” Ákub tán máhéá áiy kerrá jallet.

Ákub gón Lábánay jenekkán sura kant

- ¹⁵ Gorhá Lábáná gón Ákubá gwasht: “Belli taw mani syád ay, bale pa man moptá kár makan. Maná wati mozzá begwash.”
- ¹⁶ Lábáná do janénchokk hastat. Masterénay nám Lyáh at o kasterénay nám Ráhil.
- ¹⁷ Lyáhay chamm béjalwah atant bale Ráhil sharrangé at o dhill o báiyáá jalwanák at.
- ¹⁸ Ákubá Ráhil dóst but, gwashti: “Agan maná wati kasterén jenekk Ráhilá bedayay, man pa taw hapt sálá kára kanán.”
- ¹⁹ Lábáná gwasht: “Sharter ent ke man Ráhilá dega mardéay badalá tará bedayán. Hamedá mani kerrá bedár.”
- ²⁰ Gorhá Ákubá pa Ráhilaygi tán hapt sálá kár kort, bale Ráhili anchó dóst at ke Ákubay delá é haptén sál purah lahtén róch atant.
- ²¹ Nun Ákubá gón Lábáná gwasht: “Mani zálá maná beday. Mani haptén sál sarjam butagant o nun man gón áiyá hór bayaga lóthán.”
- ²² Lábáná óday sajjahén mardom lóthetant o dáwaté kort.
- ²³ Shap ke but, wati jenekk Lyáhi zort o Ákubay kerrá bort o Ákub gón áiyá hór but.
- ²⁴ Lábáná wati móled Zelpah wati jenekkárá dát ke áiy hezmatá bekant.
- ²⁵ Sohь ke but, Ákubá dist ke way, é wa Lyáh ent. Gorhá gón Lábáná gwashti: “É chónén káré ke taw gón man kort? Man pa Ráhilá tai hezmat nakort? Taw chéá maná rad dát?”
- ²⁶ Lábáná passaw dát: “May rasm é naent ke kasterén jenekká cha masteréná pésar sur bedayén.
- ²⁷ É suray haptagá purah kan, kasteréná ham tará dayén, bale pa man dega hapt sálá kár kan.”
- ²⁸ Ákubá anchosh kort o Lyáhay haptagi purah kort o Lábáná wati á dega jenekk, Ráhil gón Ákubá sur dát.
- ²⁹ Lábáná wati móled Bellah wati jenekk Ráhilárá dát ke áiy hezmatá bekant.
- ³⁰ Ákub gón Ráhilá ham hór but. Ráhili cha Lyáhá dóstter at. Ákubá dega hapt sál pa Lábáná hezmat kort.

Ákubay chokk

- ³¹ Wahdé Hodáwandá dist ke Lyáh Ákubá nádóst ent, áiyá chokki dát, bale Ráhil santh o béawlád at.

³² Lyáh lápporr but o mardénchokké áworti o chokkay námi Ruben* kort. Gwashti: “Hodáwanda mani bazzagi dist. Mani mard nun allamá maná dósta dárít.”

³³ Lyáh padá lápporr but o wahdé mardénchokké áworti, gwashti: “Hodáwanda dist ke man nádósté án, paméshká maná é chokki ham dát.” Gorhá chokkay námi Shamun† kort.

³⁴ Á padá lápporr but o wahdé mardénchokké áworti, gwashti: “Nun, cha ed o dém mani mard maná dósta dárít ke man pa áia say mardénchokk áwortag.” Paméshká é chokkay námesh Láwi‡ kort.

³⁵ Lyáh padá lápporr but o wahdé mardénchokké áworti, gwashti: “Nun man Hodáwanda názénán.” Gorhá chokkay námi Yahudá§ kort. Cha ed o rand chokkay áragi band but.

30

¹ Wahdé Ráhilá dist ke man pa Ákubá hecch chokk nayáwortag, wati goháray sará hasaddig but. Gorhá gón Ákubá gwashti: “Maná chokk o awlád beday, agan na mana merán.”

² Ákub áiaj sará zahr gept o gwashti: “Záná man Hodá án ke tai démon dáshtag ke chokk mayáray?”

³ Ráhilá gwasht: “Esh ent mani móled Bellah. Gón eshiá wapt o wáb bekan ke pa man chokk byárit o áiaj barkatá maná ham awlád bebit.”

⁴ Gorhá Ráhilá wati móled Bellah pa jani Ákubára dát o Ákubá gón áiaj wapt o wáb kort.

⁵ Bellah lápporr but o pa Ákubá mardénchokké áworti.

⁶ Gorhá Ráhilá gwasht: “Hodáyá mani dádrasi* kortag. Mani peryáti gósh dáshtag o maná chokké dátagi.” Paméshká áiaj námi Dán† kort.

⁷ Ráhilay móled Bellah padá lápporr but o pa Ákubá dega mardénchokké áworti.

⁸ Gorhá Ráhilá gwasht: “Maná gón wati gohárá mazanén jang o jérhahé butag o man katthettag.” Paméshká é chokkay námi Naptáli‡ kort.

⁹ Bale wahdé Lyáhá dist ke man chokk áworta nakanán, wati móled Zelpahi chest kort o pa jani Ákubára dát.

¹⁰ Gorhá Lyáhay móled Zelpahá pa Ákubá mardénchokké áwort o

¹¹ Lyáhá gwasht: “Chónén wasshén bahté!” Paméshká é chokkay námi Jád§ kort.

¹² Lyáhay móled Zelpahá pa Ákubá dega mardénchokké áwort.

¹³ Gorhá Lyáhá gwasht: “Man sakk gal án. Janénán mani nám kortag ‘Galátun’.” Paméshká chokkay námi Ásher* kort.

¹⁴ Gallahay rón o móshay wahdá Ruben shot o dhagará lahtén mehrkáhi† dar gétk o pa wati mát Lyáhá áwort. Gorhá Ráhilá gón Lyáhá gwasht: “Cha wati chokkay mehrkáhán maná kammé beday.”

¹⁵ Bale Lyáhá gwasht: “Taw mani mard bortag, bass naent? Nun mani chokkay mehrkáhán ham pacha geray?” Ráhilá gwasht: “Sharr ent, tai chokkay mehrkáháni mozzá, enshapi Ákub gón taw bwapsit.”

¹⁶ Gorhá wahdé Ákub bégáhay wahdá cha dhagará per tarret, Lyáh dhanná áiaj déma dar átk o gón áiaj gwashti: “Gón man bwaps ke man wati chokkay mehrkáháni badalá tará keréh kortag.” Gorhá á shapá Ákubá gón Lyáhá wapt o wáb kort.

¹⁷ Hodáyá Lyáhay peryát gósh dásht o Lyáh lápporr but o panchomi randá pa Ákubá mardénchokké áworti.

¹⁸ Gorhá Lyáhá gwasht: “Man wati móled wati mardará dát o Hodáyá mani mozz dát.” Gorhá é chokkay námi Issákár‡ kort.

¹⁹ Lyáh padá lápporr but o shashomi randá pa Ákubá mardénchokké áworti.

²⁰ Gorhá Lyáhá gwasht: “Hodáyá maná kimmatién sawgáté bakshátag. Nun mani mard mani ezzatá kant ke man pa áia shash mardénchokk áwortag.” Gorhá chokkay námi Zebulun§ kort.

* **29:32 29:32** Rubenay máná ent: “Bechár, mardénchokké”. Bale é labz gón Ebrániay dega labzéa hamtawár ent o áiaj máná ent: “Mani bazzagi dist”. † **29:33 29:33** Shamunay labz cha “eshkonagay” labzá jórh butag o máná ent: “Eshkonók”. ‡ **29:34 29:34** Láwiay máná ent: “Lecchetagén”. § **29:35 29:35** Yahudáay labz cha názénagay labzá jórh butag o máná ent: “Á názénaga bit”. * **30:6 30:6** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádghána kayt, dáwari, ensáp. † **30:6 30:6** Dánay labz cha dádrasiay labzá jórh butag o máná ent: “Áia dádrasi kortag”. ‡ **30:8 30:8** Naptáliay máná ent: “Mani jang”. § **30:11 30:11** Jáday máná ent: “Washbahti”. * **30:13 30:13** Ásheray máná ent: “Gal o shádmán”. † **30:14 30:14** Mehrkáh káhé ke wandháí o rishhagi chó mardomi báládá ent. Engrézi zobáná: “mandrake”. ‡ **30:18 30:18** Issákáray labz cha mozzay labzá jórh butag. § **30:20 30:20** Zebulunay máná “sawgát o théki” yá “ezzát” ent.

²¹ Moddatéa rand Lyáhá janénchokké áwort o áiy námi Dinah kort.

²² Nun Hodá Ráhilay tráragá kapt, áiy némagá delgóshi gwar kort o chokké baksháti.

²³ Ráhil lápporr but o mardénchokké áworti. Gwashti: “Hodáyá mani kamsharapi dur kortag.”

²⁴ Paméshká chokkay námi Issop* kort. Gwashti: “Hodáwand maná dega mardénchokké ham bedayát.”

Ákub máldára bit

²⁵ Wahdé Ráhilá Issop áwort, Ákubá gón Lábáná gwasht: “Nun maná razá beday ke wati jenday dhéhá wátarra kanán.

²⁶ Pa é jan o chokkánigi ke tai hezmaton kortag, eshán maná beday ke zuránesh o rawán. Taw wata zánay ke man pa taw chinchok kár kortag.”

²⁷ Lábáná gwasht: “Maná ezzat beday. Dazbandia kanán hamedá bedár. Man pál† jatag o maná é sarpadi rasetag ke Hodáwandá pa taigi maná barkat dátag.”

²⁸ Padá gwashti: “Wati mozzá begwash, tará dayáni.”

²⁹ Ákubá gwasht: “Taw zánay ke man che paymá pa taw kár kortag o tai mál o dalwat man chón sharr dáshtagant.

³⁰ Cha mani áyagá pésar tará kammok hastat o nun sakk báz butagant. Har jáh ke man wati pád ér kortag, Hodáwandá tará hamódá barkat dátag. Bale man kadi pa wati jenday lógá káré bekanán?”

³¹ Lábáná jost kort: “Tará ché bedayán?” Ákubá passaw tarrént: “Maná hecch maday, bale agan é yakkén kára pa man bekanay, gorhá man angat tai ramagay shepánki o páspániá kanán.

³² Bell maróchi tai sarjamén ramagáni nyámá gardán. Sajjahén thekk thekkén espépas o syáhén gwarándh o sajjahén thekk thekkén syahpasán jetá kanán. É mani mozza bant.

³³ Bándá róch agan hamé mozzá becháray ke taw maná dátag, mani rásti o tachki wat pa man gwáhia dant. Agan taw mani kerrá anchén syahpasé dar gétk ke thekk thekk mabit yá anchén gwarándhé ke rangi syáh mabit, bezán á dozzetagé n malé.”

³⁴ Lábáná gwasht: “Sharr ent. Anchosha kanén.”

³⁵ Á róchi Lábáná sajjahén thekk o thagáren páchen, sarjamén thekk thekkén boz ke espétén neshánesh per at o sajjahén syáhén gwarándh jetá kort o wati mardénchokkáni dastá dát o

³⁶ cha Ákubá say róchay ráhá dur bortant. É wahdá Ákub, Lábánay á dega pasán chárénagá at.

³⁷ Bale Ákubá espédár, bádám o chenáláni nók borretagé sháharh zort o póst pátk o sháharháni tahay espéti dará kortant ke espétén tal záher bebant.

³⁸ Padá pátkagén sháharhi zort o ápdánay tahá ér kortant ke dalwat ke ápá káyant, sháharhesh demá bebant. Wahray‡ wahdá, dalwat ke ápá átkant,

³⁹ sháharháni demá jopta butant. Paméshká thekk o thagáren chokkesha áwort.

⁴⁰ Ákubá kasánén gwarag jetá kortant o é degaráni démi gón thagáren pas o syáhén pasán kort ke Lábánayg atant. É paymá wati dalwati jetá kortant o gón Lábánay dalwatán hóri nakortant.

⁴¹ Har wahdá ke zrengén mádagén dalwat wahra butant, Ákubá sháharh áyáni démay ápdánáni tahá éra kortant ke dalwat é sháharháni kerrá jopt bebant.

⁴² Bale hamá pas ke nezór atant, sháharhi áyáni demá éra nakortant. É paymá nezóren pas Lábánay némagá shotant o zrengén Ákubay némagá.

⁴³ É dhawlá Ákub sakk sér o ábád but o baláhen ramagáni wáhond but. Golám o móled o oshter o hari ham báz but.

31

Ákub cha Lábánay kerrá tachit

¹ Ákubá eshкот ke Lábánay chokk gwashagá ant: “Ákubá may petay sajjahén mál o hasti poshtá kasshetag. Cha may petay málán watá chó sér o hazgári kortag.”

² Ákub sarpad but ke Lábán maná pésari paymá nachárit.

³ Gorhá Hodáwandá gón Ákubá gwasht: “Wati pet o pirok o syádáni molká wátarr kan. Man gón taw gón án.”

⁴ Ákubá pa Ráhil o Lyáhá kolawé dém dát ke gyábáná, mani ramagay kahchará byáét.

* **30:24 30:24** Issopay maná ent: “Á gésh bekanát” o gón dur kanagay labzá ham nazzik ent. † **30:27 30:27** Pál, bezán láthari, bay o shartbandi, másag. Démay hálay zánag yá gishshénagay háterá pál janaga bit. ‡ **30:38 30:38** Wahr, bezán mast, pa jopt bayagá tayár.

⁵ Gón áyán gwashti: “Mana gendán ke shomay pet maná pēsari paymá nachárit, bale mani petay Hodá gón man gón butag.

⁶ Shomá zánét ke man gón wati sajjahén wák o twáná pa shomay petá kár kortag,

⁷ bale angat shomay petá maná rad dát^{ag} o mani mozzi dah randá badal kortag, bale Hodáyá shomay pet naesht ke maná táwán bedant.

⁸ Wahdé Lábáná gwasht: ‘Thekk thekkén pas tai mozza bant,’ sajjahén ramagáni zank o bar thekk thekkéna butant. Wahdé áia gwasht: ‘Thagár thagárén pas tai mozza bant,’ sajjahén ramagáni zank o bar thagár thagáréna butant.

⁹ É paymá Hodáyá shomay petay ramag pach gept o maná dátant.

¹⁰ Yakk randé, ramagay wahray mósomá man wábé dist ke man wati sar chest kort o dist ke hamá páchen ke ramagay bozána ráénant,* thekk o thagárén ant.

¹¹ Gorhá Hodáyá préshtagá wábay tahá maná gwasht: ‘Ákub!’ Man gwasht: ‘Ji.’

¹² Gwashti: ‘Sará chest kan o bechár, ramagay bozáni ráénókén sajjahén páchen thekk o thagárén ant. Man distag ke Lábáná gón taw ché kortag.

¹³ Man Bayt-Élay Hodá án, hamá jághay Hodá án ke taw ódá chédagéará rógen per mosht o gón man kawlé kort. Nun pád á, cha é sardhagará dar á o wati pédáeshi molká wátarr kan.’

¹⁴ Ráhil o Lyáhá gwasht: ‘Mará wa nun petay lógá mirásé nést.

¹⁵ Á mará ham darámadéay hesábá chárit. Áia mará bahá wa kortag, may baháay zarri ham wártagant.

¹⁶ Á sajjahén mál ke Hodáyá cha may petá pach gept, allamá mayg o may chokkánig ent. Gorhá hamá paymá bekan ke Hodáyá tará gwashtag.’”

¹⁷ Gorhá Ákub pád átk, wati jan o chokki oshterán jammáz kortant o

¹⁸ Paddán-Aramá wati katthetagéen sajjahén mál o hastii zort o wati sajjahén ramagi sar dayán kort o dém pa Kanháney molká wati pet Esákay némagá ráh gept.

¹⁹ Lábán pasáni chéná† shotagat. Ráhilá wati petay lógay botén Hodá dozzetant.

²⁰ Ákubá Lábán Aramái rad dát, háli nadát o cha Lábánay kerrá tat.

²¹ Ákub gón wati sajjahén mál o hastiá tat, cha Parátay kawrá gwast o wati démi gón Gelyáday kóhestagén damagá kort.

Lábán Ákubay randá kapit

²² Sayomi róchá Lábáná hál raset ke Ákub tat.

²³ Lábáná wati syád zortant o tán hapt róchá Ákubay randá kapt o Gelyáday kóhestagén damagá rasénti.

²⁴ Hodá shapá Lábán Aramáiy wábá átk o gwashti: “Habardár! Ákubá hecch magwash, na sharr, na haráb.”

²⁵ É wahdá ke Lábán gón Ákubá dochár kapt, Ákubá wati gedán Gelyáday kóhestagén damagá mekk kortagat o Lábán o syádán ham hamódá wati gedán mekk kortant.

²⁶ Lábáná gón Ákubá gwasht: “Taw chéá chó kort? Taw maná rad dát o mani jenekk chó jangi bandigán bortant.

²⁷ Taw chéá maná rad dát o chérokái tat? Chéá maná hálet nadát? Man shomará pa shádehi gón sawt o kanjari‡ o changay sázán rahádag kortagat.

²⁸ Taw inchoká ham sabr nakort ke man wati nomásag o jenekkán bechokkán o roksat bekanán. Taw hórh o ahmakén káré kort.

²⁹ Man tará ázár dáta kanán, bale dóshi tai petay Hodáyá gón man gwasht: ‘Habardár! Gón Ákubá hecch magwash, na sharr, na haráb.’

³⁰ Taw paméshká shotay ke tará pa wati petay lógá sakk zahir kanagá at, bale taw mani Hodá chéá dozzetant?”

³¹ Ákubá passaw dát: “Maná torset ke taw wati jenekkán pacha geray,

³² bale agan taw wati Hodá kaséay kerrá dar gétkant, á koshaga bit. Mani sajjahén mál o hastiá bechár, agan eshán tai chizzé mán, mardománi démá maná péshi dár o bari.” Ákubá nazánt ke é botén Hodá Ráhilá dozzetagant.

³³ Gorhá Lábáná Ákubay gedán o Lyáhay gedán o doén móledáni gedán patthetant, bale hechi nadist. Wahdé cha Lyáhay gedáná dar átk, Ráhilay gedáná potert,

³⁴ bale Ráhilá botén Hodá zortag o wati oshteray lachá§ kortagatant o wat lachay sará neshtagat. Lábáná sajjahén gedán patthet, bale hecchi nadist.

* 31:10 31:10 Ráénag, bezán pa ápos kanagá swár bayag.

† 31:27 31:27 Kanjari tablahay dhwálen sázé.

‡ 31:34 31:34 Lach, bezán mazanén sapté ke bári mána kanant o har yá oshterá laddhanti.

§ 31:19 31:19 Pasáni chén, pasáni mudáni chenag o dur

§ 31:34 31:34 Lach, bezán mazanén sapté ke bári mána

³⁵ Ráhilá gón wati petá gwasht: “Wájah! Zahr mager, man tai démá pád átka nakanán ke mani janéni máhánagáni wahd ent.” Lábáná patthet, bale botén hodái dast nakaptant.

³⁶ Ákub zahr gept o Lábáni malámat kort. Gón Lábáná gwashti: “Mani mayár ché ent? Man che gonáh kortag ke taw zahrá zahr mani randá kaptagay?

³⁷ Nun ke taw mani sajjahén chizz patthetagent, tará choshén chizzé dast kapt ke taig ent? Agan dast kaptag, mani o wati syád o mardománi démá éri kan. Belli hamá mani o tai paysalahá kanant.

³⁸ Man bist sálá tai kerrá butagán. Tai yakk mész o bozéá nagétka^{*}. Man tai ramagay yakk gwarándhé nawártag.

³⁹ Man hechbar dalwaté tai kerrá nayáwortag ke rastarán jatag o koshtag. Har táwáné ke butag, badal man cha wat porr kortag. Agan yakk chizzé róchá dozzag butag yá shapá, áiy kimmat taw cha man lóthettag.

⁴⁰ É mani hál butag. Róchá maná garmá koshtag o shapá gwahrá. Mani chammáni wáb shotag.

⁴¹ Tai lógá bist sálá mani hál hamé butag. Man chárdah sál tai doén jenekkáni háterá pa taw kár kortag o shash sál tai ramagáni háterá. Angat taw dah randá mani mozz badal kortag.

⁴² Agan mani petay Hodá, Ebráhémay Hodá o Esákay Hodá[†] gón man gón mabutén, allamá taw maná hórk o háligén dastán ráh dátatag, bale Hodáyá mani bazzagi o zahmat distag o dóshi tará neherr o hakkali dátatag.”

⁴³ Lábáná gwasht: “É jenekk mani jenekk ant, chokk mani chokk o ramag ham mani ramag ant. Harché ke gendagá ay, manig ent. Bale maróchi mani dast gón wati é jenekk o esháni pédá kortagén chokkána narasit.

⁴⁴ Byá, man o taw gón yakdegará ahd o paymáné bandén. Belli é ahd mani o tai nyámá gwáh o sháheda bit.”

⁴⁵ Gorhá Ákubá sengé zort o chédagé addh kort o

⁴⁶ gón wati syádán gwashti: “Seng mocch kanét.” Áyán seng zort o kót[‡] kortant o hameshiay kerrá wargesh wárt.

⁴⁷ Lábáná eshiay nám Jégar-Sahadutah[§] kort o Ákubá Galid^{*}.

⁴⁸ Lábáná gwasht: “Maróchi é sengkót manig o tai nyámá sháhede.” Paméshká é Galid náménag but o

⁴⁹ Lábáná eshiay nám Mespah[†] ham kort ke gwashti: “Wahdé man wati ráhá rawán o taw watigá, Hodáwand maná o tará gendit.

⁵⁰ Agan gón mani jenekkán sharr mabay o mani jenekkáni sará dega jan begeray, bell toré kass magendit, bale béhayál mabay ke Hodá maná o tará gendit.”

⁵¹ Lábáná gón Ákubá chó ham gwasht: “Esh ent sengkót o esh ent hamá chédag ke man watig o tai nyámá mekk kortag.

⁵² É sengkót sháhede o é chédag ham sháhede ke man pa tai ázár dayagá cha é sengkótá nagwazán o dém pa taw nayáyán o taw ham pa mani ázár dayagá cha é sengkót o chédagá nagwazay o dém pa mana nayáay.

⁵³ Ebráhémay Hodá, Náhóray Hodá, áyáni petay Hodá mani o tai nyámá dádras bát.” Gorhá Ákubá wati pet Esákay Hodáay[‡] námá sawgend wárt.

⁵⁴ Hamódá, kóhestagén damagá korbánigé korti o syád o wáresi waragéá dáwat dátant. Waragá rand shapá hamódá dáshtesh.

⁵⁵ Domi sabáhá, máhallah Lábáná wati jenekk o nomásag chokket o barkat dátant. Padá dar átk o wati lógá per tarret.

32

Ákub Issuay gendokay tayáriá kant

¹ Nun Ákub rahádag but o ráhá Hodáay préshtag gón áiá dochár kaptant.

² Wahdé Ákubá préshtag distant, gwashti: “É Hodáay lashkaray ordgáh^{*} ent.” Paméshká á jághay námi Mahanáem[†] kort.

^{*} **31:38 31:38** Géjag, bezán cha wahdá pésar jánwaray záyag o némtamánén chokkay árag. [†] **31:42 31:42** Asligén Ebráni nebeshtánka gwashtit Esákay haybat, bezán hamá Hodá ke Esáká cha áiá torsetag. [‡] **31:46 31:46** Kót, bezán sar pa sar kortagén chizz. [§] **31:47 31:47** Jégar-Sahadutah Aramái zobánay labzé o máná enti: “Sháhediay kót”. ^{*} **31:47**

31:47 Galid Ebrani zobánay labzé o eshiay máná ham “Negahpániay borj” ent. [†] **31:49 31:49** Mespahay máná ent: “Sháhediay borj”. [‡] **31:53 31:53** Asligén Ebráni nebeshtánka gwashtit Esákay haybat, bezán hamá Hodá ke Esáká cha áiá torsetag ^{*} **32:2 32:2** Ordgáh hamá jágh ent ke mardom pa kasánén wahdéá gedána bandant o nendant. [†] **32:2 32:2** Mahanáemay máná ent: “Do ordgáh”.

³ Cha wat o pésar kásedi Sahiray sardhagará, Edumay damagá wati brát Issuay kerrá ráh dátant o

⁴ kásedi hokm dátant ke: “Mani wájahén Issuá begwashét ke tai kaster Ákuba gwasht ke tán é wahdi man Lábánay kerrá darámadéay paymá nendók butagán.

⁵ Maná gók o har o pas o golám o móled hast. Nun man é paygám paméshká pa wati wájah Issuá ráh dátat ke taw maná bézzat makanay.”

⁶ Kásedán ke wati sapor jat o padá Ákubay kerrá sar butant, gwashtesh: “Má tai brát Issuay kerrá shotén o nun á wat gón chár sad mardá tai gendoká pédák ent.”

⁷ Ákubá gón mazanén tors o larz o paréshánié wati hamráhén mardom do thóliá bahr kortant, ramag o górom o baggi[‡] ham do bahrá kortant.

⁸ Delá gwashti: “Agan Issu byayt o yakk rombéay sará orosh bekant, gorhá domi romb tatka kant.”

⁹ Gorhá Ákubá dwá kort: “Oo mani pet Ebráhémay Hodá! Mani pet Esákay Hodá! Oo hamá Hodáwand ke gón man gwashtet: ‘Molká wati syádáni kerrá wátarr kan ke man tará sabz o ábada kanán!’

¹⁰ Mane Ákub inchok mehr o wapá nakarzán ke taw gón wati hezmatkárá kortag. Wahdé man cha Ordonay kawrá gwazagá atán, maná bas wati asá gón at, bale nun do ordgáhay wáhond án.

¹¹ Maná cha mani brátay dastá berakkén. Maná cha Issuá rakkén ke maná cha áia torsit. Á mayayt o mani o mani chokk o chokkáni mátáni sará orosh makant.

¹² Bale taw gwashtag: ‘Man allamá tará sabz o ábada kanán o tai padréchá daryáay rékani paymá anchó báza kanán ke hesáb nabant.’ ”

¹³ Ákubá shapá hamódá dásht. Cha wati málán pa wati brát Issuá sawgáté gechéni kort:

¹⁴ do sad boz o bist páchen, do sad mésh o bist gwarándh,

¹⁵ si dháchi[§] gón herrán,* chell mádag[†] o dah káiger,[‡] bist mádyán o dah lág.

¹⁶ Áia é, galag galag kort o wati hezmatkáráni dastá dátant o gwashti: “Cha man pésar bét o galagán cha yakdomiá dur dur bedárét”

¹⁷ Ákubá awali hezmatkár hokm dát o gwasht: “Mani brát Issu ke gón taw dochára kapit o josta kant: ‘Taw kai mardom ay? Kojá rawagá ay? É mál o dalwat ke tará gón ant, kaig ant?’

¹⁸ begwashi: ‘É tai kaster Ákubayg ant. É sawgát ant ke pa mani wájah Issuá ráhi dátagant o Ákubay jend poshtá pédák ent.’ ”

¹⁹ Áia domi o sayomi o á dega sajjahén hezmatkár ke gón galagán rawagá atant, ham anchosh hokm dátant: “Wahdé shomá Issu dist, hamé habarán gón áia bekanét.

²⁰ Allamá begwashét: ‘Tai kaster Ákub may poshtá pédák ent.’ ” Delá gwashti: “Man é thékián cha wat o pésar ráha dayán o áia delá narma kanán. Randá ke áia gendán, balkén mani ezzatá bekant.”

²¹ Gorhá Ákubay sawgát cha áia jendá pésar shotant o jendi shapá ordgáhá jallet.

Ákubá barkata rasit

²² Hamá shapá Ákub pád átk, wati doén jan, doén móled o yázdahén mardénchokki zortant o cha Yabukay kawray shóná[§] gwest.

²³ É sajjahéni cha kawrá gwázéntant. Wati sajjahén mál o maddhii ham gwázéntant.

²⁴ Ákub éwak but. Yakk mardé átk o tán bámgwáhá gón áia band merhet.*

²⁵ Wahdé band merhagá atant, mardá dist ke Ákubá zérdast korta nakanán, gorhá maguná[†] moshté jati o Ákubay magun cha boná dar shot.

²⁶ Gorhá mardá gón Ákubá gwasht: “Bell nun mana rawán ke bámgwáh ent.” Bale Ákubá gwasht: “Tánke maná barkata nadayay, tará rawagá naylán.”

²⁷ Gorhá mardá gwasht: “Tai nám kay ent?” Ákubá passaw dát: “Ákub.”

²⁸ Mardá gwasht: “Cha ed o rand taw Ákub gwashaga nabay, tai nám Esráila[‡] bit, chéa ke taw gón Hodáyá o gón mardomán merhetagay o sardast butagay.”

²⁹ Gorhá Ákubá gwasht: “Mani dazbandi ent ke wati námá begwash.” Bale áia gwasht: “Mani námay jostá chéa kanay?” Gorhá hamódá Ákubi barkat dát.

[‡] 32:7 32:7 Bagg, bezán oshteray ramag. § 32:15 32:15 Dháchi, bezán rostagén mádagén oshter. * 32:15 32:15 Herr, bezán oshteray kasánén chokk. † 32:15 32:15 Mádag, bezán rostagén mádagén gók. ‡ 32:15 32:15 Káiger, bezán rostagén narén gók. § 32:22 32:22 Shón, bezán kawr yá ápay hamá jágah ke cha ódá mardom gwasta kant. * 32:24 32:24 Band merhag, bezán koshti kanag, mall merhag, kosti gerag. † 32:25 32:25 Magun, bezán páday borzi némag, bagzóshay haddh yá band. ‡ 32:28 32:28 Esráilay máná ent: “Á gón Hodáyá merhit”.

³⁰ Paméshká Ákubá á jágahay nám Pani-ÉlŠ kort. Gwashti: “Gón Hodáyá dém pa dém bután, bale angat mani ján rakket.”

³¹ Wahdé Ákub cha Pani-Élá gwazagá at, róchá thekk kort. Magunay sawabá Ákub lang janáná shot.

³² Páday bonay é zardillek* ke dalwatay maguná per ent, paméshká Esráili tán róche maróchigá eshiá nawarant ke á mardá Ákub magunay hamé jágahá moshté jat ke é zardillek ent.

33

Ákub o Issuay dochár kapag

¹ Nun Ákubá chamm chest kortant o disti ke Issu pédák ent o chár sad mardi hamráh ent. Gorhá Ákubá Lyáh o chokk yakk thólié kortant, Ráhil o chokk yakk thólié o doén móled gón chokkán yakk thólié.

² Móled o móledáni chokki démá kortant, cha áyán o rand Lyáh o Lyáhay chokk o cha Lyáh o chokkán o rand, Ráhil o Issop posht poshtá.

³ Ákubay jend cha sajjahénán démá shot o hapt randá pa adab sari jahl kort tánke wati brátay nazzikká sar but.

⁴ Bale Issu pa wati brátay gendoká tachán but. Ákubi gwarambáz kort, dasti áiay gardená dawr dátant o chokketi. Doénán grét.

⁵ Wahdé Issuá wati chamm chest kortant o janén o chokki distant, gwashti: “É kay ant ke tará gón ant?” Ákubá gwasht: “É hamá chokk ant ke Hodáyá cha wati bakshendahiá tai kasterará dátagant.”

⁶ Gorhá móled o chokk nazzikká átkant o saresh jahl kort.

⁷ Lyáh o chokk ham nazzikká átkant o saresh jahl kort. Godhsará Issop o Ráhil nazzikká átkant o saresh jahl kort.

⁸ Issuá jost kort: “É ramag o górom ke man dhikk dátant, esháni maksad ché ent?” Ákubá gwasht: “Maksad esh ent ke taw mani sará mehrabán bebay, mani wájah!”

⁹ Bale Issuá gwasht: “Mani brát! Maná chónáhá báz hast. Harché tará hast, gón wat bedáresh.”

¹⁰ Ákubá gwasht: “Enna, cha taw dazbandia kanán, agan mani ezzatá kanay, mani sawgátán bezur ke tai didár chó Hodáay didará ent o taw maná pa mehrabáni kabul kortag.

¹¹ Mani é thékiá bezur ke pa taw árag butag. Chéá ke Hodá pa man mehrabán butag o maná har chizzi dátag.” Ákubá mennat kort o Issuá mannet.

¹² Gorhá Issuá gwasht: “Sar begerén o berawén. Man pésara bán.”

¹³ Bale Ákubá gwasht: “Mani wájah! Taw zánay chokk kasán o názork ant o pas o gók ham zátagant o shiri ant. Agan yakk róchéá ham eshán pa trondi barán bekanén, sajjahén dalwata merant.

¹⁴ Mani dazbandi ent ke mani wájah cha wati kasterá pésar berawt o man narm narmá ramag o góromán sar dayána kanán o chokkáni gámán áyána bán, tánke Sahiray sardhagará wati wájahay Kerrá sar bebán.”

¹⁵ Issuá gwasht: “Gorhá man wati lahtén mardom tai hamráha kanán.” Ákubá gwasht: “Chéá? Pa man hamé bass ent ke mani wájah pa man mehrabán ent.”

¹⁶ Gorhá Issu hamá róchá dém pa Sahirá per tarret,

¹⁷ bale Ákub Sokkutá shot, hamódá pa wat lóg o pa wati dalwatán gwáshi* bast. Paméshká á jágahá Sokkuta† gwashant.

¹⁸ Ákub ke cha Paddán-Aráma per tarragá at, Shekémay shahrá Kanhánay sardhagará pa salámati sar but o shahray nazzikká ordi kort.‡

¹⁹ É dhagár ke ódá áiá wati gedán mekk kort, cha Hamóray chokkán pa sad thokkor nograhá bahái zort. Hamór, Shekémay pet at.

²⁰ Ódá korbánjáhé addhi kort o áiay námi Él-Éluhi-EsráilŠ kort.

34

Dinahay bézzatiay bér

§ 32:30 32:30 Pani-Élay máná ent: “Hodáay chehrag, Hodáay dém.” * 32:32 32:32 Zardillek góshstay hamá labbaray dhawléen drájén rárh ke haddhá gón góshhá bandit. † 33:17 33:17 Gwásh, bezán wárh. ‡ 33:17 33:17 Sokkutay máná ent: “Kápár, panáh”. § 33:18 33:18 Ord kanag, bezán pa kasánén wahdéá jágahéá gedán bandag o nendag. § 33:20 33:20 Él-Éluhi-Esráilay máná ent: “Hodá, Esráilay Hodá”.

¹ Dinah, Ákubay hamá jenekk ke cha Lyáhá pédá butagat, óday jenekkáni gendoká dhanná dar átk.

² Á molkay hákem Hamóray chokk Shekémá ke Dinah dist, Dinahi bort o pa zór gón áiá wapt o wábi kort. Hamór, Héwi thakkay* mardomé at.

³ Shekémay del gón Ákubay jenekk Dinahá lagget o á, Dinahay mehrá gereptár but o gón Dinahá narm narmá habari kort.

⁴ Shekémá gón wati pet Hamórá gwasht: “Maná gón hamé jenekká sur day.”

⁵ Ákub sahig but ke Shekémá mani jenekk Dinah zená kortag, bale tán wati chokkáni áyagá hecchi nagwasht, chéá ke chokk gyábáná, ramagán chárénagá atant.

⁶ Shekémay pet, Hamór átk ke gón Ákubá habar bekant.

⁷ Anchó ke Ákubay chokk sahig butant, cha gyábáná per tarretant. Padard atant o zahrá porr atant ke Shekémá Ákubay jenekk zená kortag o Esráil bannám kortag. É kár mabutén. ⁸ Hamórá gón áyán habar kort o gwasht: “Mani chokk Shekémay del pa shomay jenekká band ent. Áiá pa Dinahá zámát kanét.

⁹ Gón má sángbandi bekanét. Wati jenekkán mára bedayét o maygán shomá bezurét.

¹⁰ May kerrá jahmenend bebét. É molk shomay watig ent, benendét, sawdägeri o bápár bekanét o melkatay wáhond bebét.”

¹¹ Shekémá gón Dinahay pet o brátán gwasht: “Mani sará mehrabán bebét. Harché lóthét, shomará dayán.

¹² Bánóray hakmehrá begwashét o har málé ke lóthét, haminchok ke gwashét, man shomará dayán. Bass é jenekká gón man sur bedayét.”

¹³ Ákubay chokkán gón Shekém o áiay pet Hamórá pa makkári habar kort, chéá ke Shekémá áyáni gohár Dinah zená kortagat.

¹⁴ Ákubay chokkán gón áyán gwasht: “Má é kára korta nakanén. Gón sonnat nabutagén mardéá wati goháray sur dayag pa má rosáwáie.

¹⁵ May shart bass yakké. Shomay sajjahén mardén may paymá sonnat kanag bebant.

¹⁶ Gorhá má wati jenekkán shomará dayén o shomay jenekkána zurén o shomay kerrá jahmenenda bén o gón shomá yakjáh, yakkén kawma bén.

¹⁷ Bale agan shomá sonnat kanagá razá mabét, má wati gohára zurén o rawén.”

¹⁸ Áyáni habar Hamór o Hamóray chokk Shekémá dóst but.

¹⁹ Shekém wati petay lógay sharapmandterén mardom at. Hecch mahtal nabut ke Ákubay jenekkí sakk dóst at.

²⁰ Gorhá Hamór o áiay chokk Shekém wati shahray darwázagay dapá átkant o gón wati shahray mardénán habaresh kort. Gwashtesh:

²¹ “É sharrén mardom ant o gón má jang o jadala nalóthant. Shomá bellétesh ke molká nendant o bápára kanant. É molká pa eshán jágah báz ent. Má esháni jenekkána gerén o é maygán.

²² Bale pa may kerrá jahmenend bayag o gón má yakkén kawm bayagá, esháni yakkén shart esh ent ke may har mardén esháni paymá sonnat kanag bebit.

²³ É dhawlá esháni dalwat o mál o jánwar mayg ham bant gón. Gorhá byáét esháni shartá mannén ke may kerrá jahmenend bebant.”

²⁴ Shahray darwázagá átkagén sajjahén mardénán Hamór o áiay chokk Shekémay habar zort o shahray har mardén sonnat kanag but.

²⁵ Say róch gwast. Angat áyán sonnatay dard per atant ke Ákubay do chokk, Dinahay brát Shamun o Láwiá wati zahm zortant o nádelgóshén shahray sará orosh kort o shahray sajjahén mardénesh koshtant.

²⁶ Áyán Hamór o áiay chokk Shekém zahmay dapá dát o koshtant o Dinahesh cha Shekémay lógá zort o shotant.

²⁷ Ákubay chokk mordagáni sará per retkant o hamá shahresh pol o pánych kort ke ódá áyáni gohár zená kanag butagat.

²⁸ Áyán shahray mardománi ramag o górom o har o shahray tahá o shahrá dhann dhagáráni sará harché ke hastat, hull kort o bort.

²⁹ Á mardománi sajjahén mál o hastiesh bortant, janén o chokkesh bandig kortant o lógáni sajjahén chizzesh áwár† tatant.

³⁰ Gorhá Ákubá gón Shamun o Láwiá gwasht: “Shomá maná azábé sará dát ke shomá maná é molkay mardom, bezán Kanháni o Perizziáni delá syahru kort. Má kammok én o

* 34:2 34:2 Thakk, bezán kabilah, táepah, zahi. † 34:29 34:29 Áwár, bezán jangay tahá lotth o pol kortagén mál o mardom.

agan é mardom wati zórá yakk bekanant o mani sará orosh bekanant, man o mani lógay mardom tabáha bén.”

³¹ Bale áyán gwasht: “Gorhá á may gohára kahbageáy paymá kármaz bekant?”

35

Bayt-Élá, Ákubay per tarrag

¹ Hodáyá gón Ákubá gwasht: “Pád á, Bayt-Élá beraw o hamódá benend. Ódá pa man korbánjáhé addh kan, pa hamá Hodáyá ke wahdé taw cha wati brát Issuá tachagá atay, tai déma záher but.”

² Ákubá gón wati lógay mardom o á dega sajjahén hamráhán gwasht: “Hamá dhanni hodá ke shomay nyámá ant, cha wat daresh kanét, watá pák o palgár kanét o wati pocchán badal kanét o

³ byáét Bayt-Élá rawén. Ódá man pa hamá Hodáyá korbánjáhé addha kanán ke sakki o sóriáni róchán mani dwái gósh dáshtag o har jáh ke shotagán, gón man gón butag.”

⁴ Gorhá áyán har dhanni hodáé ke gón at o har cholombé* ke góshán at, sajjahénesh Ákubará dátant o Ákubá é zort o Shekéma, mazanén drachkay chérá kall kortant.

⁵ Nun á ráh geptant. Hodáyá torsá áyáni chapp o chágerday sajjahén shahráni sará mán shánt o kass áyáni randá nakapt.

⁶ Ákub o áiy sajjahén hamráh Kanhánay sardhagará Luzay shahrá, bezán Bayt-Élá sar butant.

⁷ Ákubá hamódá korbánjáhé addh kort o á jágahay námi Él-Bayt-Él† kort, chéa ke wahdé á cha wati brátá tachagá at, Hodáyá hamedá áiy déma watá záher kort.

⁸ Rebekkáay shirmár Daburah bérán but o áesh cha Bayt-Élá dhann, mazanén drachkéay chérá kabr kort. Á jágahay nám Alun-Bákut‡ kanag but.

⁹ Ákub ke cha Paddán-Aráma átk, Hodá padá áiy déma záher but o Ákubi barkat dát.

¹⁰ Gón áiy gwashti: “Tai nám Ákub ent, bale cha ed o rand taw Ákub gwashaga nabay. Tai nám Esráila§ bit.” Gorhá Ákubay námi Esráil kort.

¹¹ Hodáyá gón Ákubá gwasht: “Man porwákén Hodá án. Chokk o bar kan o gesh bayán bay. Cha taw kawmé o kawmáni rombé pédá bit o bádsháh cha tai sréná pédá bant.

¹² Hamá molk ke man Ebráhém o Esákára dát, tará ham dayáni o cha taw o rand, tai nasl o padréchará ham é molká dayán.”

¹³ Gorhá Hodáyá Ákub esht o cha hamá jágahá ke gón áiy habari kortagat, borzad shot.

¹⁴ Hamé jágahá ke Hodáyá gón áiy habar kortagat, Ákubá ódá sengay chédagé addh kort o sengay sará réchagi korbánigi rétk o rógeni ham per rétk.

¹⁵ É jágahá ke Hodáyá gón Ákubá habar kortagat, é jágahay nám Ákubá Bayt-Él kort.

Ráhilay mark

¹⁶ Gorhá á cha Bayt-Élá dar átkant. Angat Eprátá sar nabutagatant ke Ráhilay chellagi dard bongéj butant. É sáhat pa áiy sakk grán at.

¹⁷ Wahdé á chellagiay gránén dardán at, janbógá* gón áiy gwasht: “Mators. Tará dega mardénchokké bit.”

¹⁸ Wahdé Ráhilay markay sáhat átk o áiy arwáh bál kanagá at, wati chokkay námi Ben-Uni† kort, bale petá chokkay nám Benyámin‡ kort.

¹⁹ Ráhil mort o áesh Eprátay ráhá, bezán Bayt-Lahemay ráhá kabr kort.

²⁰ Ákubá áiy kabray sará shakké§ mekk kort o hamé shakk tán róche maróchigá Ráhilay kabray nesháni ent.

²¹ Esráil padá ráh gept o wati gedáni Migdál-Édaray domi némagá mekk kort.

²² Esráil hamé damagá nendók at. Ruben shot o gón wati petay soriat, Bellahá wapt o wábi kort. Esráil sahig but.

Ákubá dwázdah mardénchokk hastat:

²³ cha Lyáhá Ruben, ke Ákubay awali chokk at o Shamun o Láwi o Yahudá o Issákár o Zebulun atant,

²⁴ cha Ráhilá Issop o Benyámin,

* 35:4 35:4 Cholomb, saht o zéwaré ke góshá kananti. † 35:7 35:7 Él-Bayt-Élay máná ent: “Hodáy lógay Hodá”. ‡ 35:8 35:8 Alun-Bákutay máná ent: “Mótkay drachk”. § 35:10 35:10 Esráilay máná ent: “Á gón Hodáyá merhit”. * 35:17 35:17 Janbóg, bezán dáig, dáeg, dinnabóg, chokk pédá kanóké ballok. † 35:18 35:18 Ben-Uniay máná ent: “Mani dardáni chokk”. ‡ 35:18 35:18 Benyáminay máná ent: “Mani rástén dastay chokk” yá “jonubay chokk”. § 35:20 35:20 Shakk, bezán kabray seng.

²⁵ Bellah ke Ráhilay móled at, cha áiaí Dán o Naptáli,

²⁶ Zelpah ke Lyáhay móled at, cha áiaí Jád o Ásher. Ákubay hamá mardénchokk ke Paddán-Aráma pédá butant, hamesh atant.

Esákay mark

²⁷ Ákub wati pet Esákay kerrá Mamrehá, Keryah-Arbahay shahrá bezán Hebruná átk, hamódá ke Ebráhém o Esáká darámadáni paymá zend gwázéntagat.

²⁸ Esáká yakk sad o hashtád sál omr kort,

²⁹ Wati goddhi dami kasshet o gón wati mortagén mahluká hawár but. Esáká sharrén mazanén omré kort o píir but o mort. Áiay mardénchokkán, bezán Issu o Ákubá á zort o kabr kort.

36

Issuay nasl o padréch

¹ Issu ke áiay domi nám Edum at, áiay nasl o padréchay kessah chosh ent:

² Issuá do Kanháni jan gept, yakkéay nám Ádah at o yakkéay nám Ohulibámah. Ádah Ilun Hittiy jenekk at o Ohulibámah Anáay jenekk o Sebun Héwiyay nomásag at.

³ Issuay sayomi janay nám Basémat at. Basémat Esmáélay jenekk o Nebáyutay gohár at.

⁴ Issuay chokk Elipáz cha Ádahá pédá but o Rawél cha Basématá.

⁵ Yahush o Yalám o Kórá cha Ohulibámahá pédá butant. Esh atant Issuay mardénchokk ke Kanháney sardhagará pédá butant.

⁶ Issuá wati jan o bacch o jenekk o lógay sajjahén mardom, wati mál o dalwat o jánwar o harché ke áiaí Kanháni chetag o nazz áwortagat, gón wat zortant o cha wati brát Ákubá dur dega molkéá shot.

⁷ Áyáni mál o hasti sakk báz atant, paméshká hór neshtesh nakort, chéá ke zemin o kahchar pa áyáni ramag o góromán bassa nabut.

⁸ Gorhá Issu bezán Edum, Sahiray kóhestagá jahmenend but.

⁹ Sahiray kóhestagay Edumiáni bonpirok Issuay nasl o padréchay kessah chosh ent:

¹⁰ Issuay mardénchokkáni nám esh ant:

Elipáz ke Issu o Ádahay chokk at, Rawél ke Issu o Basématay chokk at.

¹¹ Elipázay mardénchokk Timán o Umár o Sepu o Gatám o Kenáz atant.

¹² Issuay chokk Elipázá soriaté hastat ke námi Temnah at o Elipázay chokk Amálik cha hamáiaí pédá but. Issuay jan Ádahay óbádag hamesh atant.

¹³ Rawélay mardénchokk Nahát o Zárah o Shammá o Mezzá atant. Issuay jan Basématay óbádag hamesh atant.

¹⁴ Issuay jan Ohulibámah, Anáay jenekk o Sebunay nomásag at. Yahush o Yahlám o Kórá Issuay hamá mardénchokk atant ke cha Ohulibámahá pédá butagatant.

Edumay thakk o bádashá

¹⁵ Bani Issuay thakkáni sardár:

É sardár, Issuay awali chokk Elipázay mardénchokk atant: Timán o Umár o Sepu o Kenáz o

¹⁶ Kórá o Gatám o Amálik. Edumay sardhagará Elipázay thakkáni sardár hamesh atant. É Ádahay óbádag atant.

¹⁷ Issuay chokk Rawélay mardénchokk ke thakkáni sardár butant, esh ant: Nahát o Zárah o Shammá o Mezzá. É Edumay sardhagará Rawélay thakkáni sardár atant o Issuay jan Basématay óbádag atant.

¹⁸ Issu o áiay jan Ohulibámahay mardénchokk ke sardár butant, esh ant: Yahush o Yahlám o Kórá. É hamá thakkáni sardár atant ke cha Issuay jan Ohulibámahá pédá butant. Ohulibámah, Anáay jenekk at.

¹⁹ É, Issuay, bezán Edumay mardénchokk atant ke har yakké wati thakkay sardár but.

Hórái thakkáni sardár

²⁰ Sahír Hóráiay mardénchokk ke á molká nendók atant, esh ant: Lután o Shubál o Sebun o Aná o

²¹ Dishun o Eser o Dishán. Sahiray é chokk Edumay sardhagará Hórái thakkáni sardár atant.

²² Hóri o Hémám, Lutánay mardénchokk atant. Temnah, Lutánay gohár at.

²³ Shubálay mardénchokk Alwán o Manahát o Ébál o Shepu o Ónám atant.

²⁴ Sebunay mardénchokk Ayá o Aná atant. É hamá Aná ent ke wati pet Zebyánay haráni chárénagay wahdá gyábáná garmén chammagi dar gétkant.

²⁵ Anáay mardénchokk Dishun at o janénchokk Ohulibámah.

²⁶ Dishunay mardénchokk Hemdán o Eshbán o Etrán o Kerán atant.

²⁷ Eseray mardénchokk Belhán o Záván o Akán atant.

²⁸ Dishánay mardénchokk Uz o Arán atant.

²⁹ Hórái thakkáni sardár esh atant: Lután o Shubál o Sebun o Aná o

³⁰ Dishun o Eser o Dishán. Sahiray sardhagará Hórái thakkáni sardár yakk yakká hamesh atant.

Edumay bádsháh

³¹ É hamá bádsháh atant ke Edumay molká bádsháhiesh kort. Cha ed o pésar Esráiliáni sará bádsháhéá hákemi nakortagat.

³² Behuray mardénchokk Bélahá mán Edumá bádsháhi kort. Bélahay shahray nám Dinábah at.

³³ Cha Bélahay marká rand, Zárahay mardénchokk Yubáb áiy jáhá bádsháhiá nesht. Yubáb Bosrahay mardomé at.

³⁴ Yubábay marká rand Hóshám áiy jáhá bádsháh but. Hóshám Timániáni molkay mardomé at.

³⁵ Hóshámay marká rand Bedáday mardénchokk Hadád, Hóshámay jáhá bádsháh but. É hamá Hadád at ke Muábay dashtá Midyánii jatant. Hadáday shahray nám Awit at.

³⁶ Hadáday marká rand Samlah, Hadáday jáhá bádsháh but. Samlah Masrikahay mardomé at.

³⁷ Samlahay marká rand Shául, Samlahay jáhá bádsháh but. Shául Rahubutay mardomé at. Rahubut Parátay kawray kerrá ent.

³⁸ Sháulay marká rand Akburay mardénchokk Bahal-Hánán Sháulay jáhá bádsháh but.

³⁹ Akburay chokk Bahal-Hánánay marká rand Hadád áiy jáhá bádsháh but. Hadáday shahray nám Páhu at o janay námi Mehtabel at. Mehtabel, Matreday jenekk at o Matred Mizáhabay jenekk.

⁴⁰ É, Issuay thakkáni sardár atant. Áyáni nám, thakk o damagáni red o banday hesábá Temnah o Alwah o Atit o

⁴¹ Ohulibámah o Élah o Pinun o

⁴² Kenáz o Timán o Mebzár o

⁴³ Magdél o Irám atant. É wati halk o métagáni hesábá Edumay thakkáni sardár atant, hamá molká ke áyáni wati melkat at. É, Edumiáni bonpirok Issuay padréch at.

37

Issopay wáb

¹ Ákub hamá sardhagará jahmenend but ke áiy petá ódá darámadéay paymá zend gwázéntagat, bezán Kanhánay molká.

² Ákubay nasl o padréchay kessah chosh ent:

Issop habdah sáli warnáé at o wati brátáni hamráhiá ramagia chárént, wati mátó Bellah o Zelpahay mardénchokkáni hamráhiá. Issopá wati brátáni radén káráni bárawá pet hála dát.

³ Esráilá Issop cha wati á dega sajjahén chokkán dóstter at, chéá ke Issop áiy piránsariay chokk at. Pa Issopá sakkén dhawldárén kabáhé addhi kanáént.

⁴ Wahdé brátán dist ke petá Issop cha má dóstter ent, cha Issopá napratesh kort o gón áia modám zahrá zahr habaresha kort.

⁵ Issopá wábé dist o wahdé wati bráti hál dátant, áiy brátán cha Issopá géshter naprat kort.

⁶ Issopá gón áyán gwasht: “Gósh dárét! Man wati distagén wábá shomará gwashán.

⁷ Má dhagáray sará gandom lóthok* kanagá atén ke yakbará mani lóthok pád átk o óstát. Hamé damáná shomay lóthok, mani lóthokay chapp o chágerdá mocz butant o áesh sojdah kort.”

⁸ Issopay brátán gwasht: “Taw may sará bádsháhi kanaga lóthay? Hakk o del may sará hákemia kanay?” Issopay brátán, áiy wáb o habaráni sawabá cha áia géshter naprat kort.

⁹ Issopá dega wábé dist o wati bráti hál dátant. Gwashti: “Gósh dárét. Man dega wábé distag. É randi, róch o máh o yázdah estár maná sojdah kanagá at.”

¹⁰ Wahdé wati pet o bráti hál dátant, petá Issop hakkal kort o gwasht: “É chónén wábé taw distag? Man o tai mát o tai brát byáén o tará sojdah bekanén?”

* 37:7 37:7 Lóthok, rotagén káhay bastag, changol, bandhal.

¹¹ Brát gón Issopá hasaddig atant, bale petay hayál modám gón Issopay wáb o habarân at.

Brát Issopá bahá kanant

¹² Issopay brátán petay ramag pa chárénagá Shekémay nazzikká bortagat.

¹³ Esráilá gón Issopá gwasht: “Taw zánay ke tai brát ramagay chárénagá Shekéma shotagant. Watá giss'hén o áyáni kerrá beraw.” Issopá gwasht: “Sharr ent.”

¹⁴ Esráilá gwasht: “Beraw o bechár tai brát o ramag dráh o salámat ant? Áyáni hálá ger o byá.” Gorhá Issopi cha Hebrunay daragá ráh dát. Lógesh hamódá at.

Wahdé Issop Shekéma sar but,

¹⁵ gón yakk mardéa dochár kapt. Mardá dist ke Issop gyábáná sargardán ent, josti kort: “Taw ché shóház kanagá ay?”

¹⁶ Issopá gwasht: “Wati brátán. Taw zánay ramagá kojá chárénagá ant?”

¹⁷ Mardá passaw dát: “Cha edá shotagant. Man eshкот, á gwashagá atant: ‘Dótáná berawén.’” Gorhá Issop hamá némagá dém pa brátán shot. Dótáná dari gétkant.

¹⁸ Brátán Issop cha durá dist o áiy sar bayagá pésar pa áiy koshagá pandalé sázetesh.

¹⁹ Watmánwatá gwashtesh: “Bechárét, wábáni wájah pédák ent.

²⁰ Byáét nun koshén o cha é chátán yakkéa dawria dayén, gwashén rastaréa wártag. Gorhá chárén ke cha áiy wábán ché dara kayt.”

²¹ Bale wahdé Rubená é habar eshкот, johdi kort ke Issopá cha áyáni dastá berakkénit. Gwashti: “Enna, Issopay sáha nagerén.

²² Hón maréchét. Hamé gyábáná, é chátá dawria dayén, bale nakoshéni.” Rubená é habar paméshká gwasht ke Issopá berakkénit o gón wat bezurit o petay kerrá bebárt.

²³ Wahdé Issop brátáni kerrá sar but, áiy gwaray kabáh, hamá dhawldárén kabáhesh dar kort o

²⁴ Issopesh gept o chátá dawr dát. Chátá áp mán néstat, kórcháté† at.

²⁵ Brát nánay waragá neshtant. Chammesh ke chest kortant, distesh Esmáéliáni kárwáné cha Gelyadá pédák ent. Áyán wati oshtérán sosorr‡ o bám o washbó laddhetagat o Mesrá baragá atant.

²⁶ Yahudáyá gón wati brátán gwasht: “Mará cha wati brátay koshag o áiy hónay chér dayagá che páedagé rasit?

²⁷ Byáét, Issopá Esmáéliáni kerrá bahá kanén. Áiy jendá nakoshén. May brát ent. May wati haddh o hón ent.” Brátán mannet.

²⁸ Wahdé Midyáni§ sawdáger nazzikká rasetant, brátán Issop cha chátá kasshet o bist nograhá Esmáéliáni kerrá bahá kort. Esmáélián Issop Mesrá bort.

²⁹ Wahdé Ruben per tarret o chátay kerrá átk o Issopi ódá nadist, wati godi dertant.

³⁰ Wati brátáni kerrá shot o gwashti: “Bachakk ódá naent. Nazánán ché bekanán.”

³¹ Gorhá pasé heláresh kort, Issopay kabáhesh zort o pasay hónán jat.

³² Nun Issopay dhawldárén kabáhesh petay kerrá bort o gwashtesh: “Má é chetag. Bechári, bárén tai chokkay kabáh naent?”

³³ Ákubá kabáh pajjááh áwort, gwashti: “É mani chokkay kabáh ent. Chokk rastaréa wártag. Allamá Issop thokkor thokkor butag.”

³⁴ Gorhá Ákubá wati god dertant o gónién god gwará kort* o tán bázén róchéa wati chokkay porsá nesht.

³⁵ Ákubay sajjahén bacch o jenekk pa áiy tasallá dayagá átkant, bale á tasallá nabut. Gwashti: “Man porsigá porsig mordagáni jaháná, wati chokkay kerrá jahláda rawán.” O pet modám pa Issopá gréwagá at.

³⁶ O á némagá Midyánián Mesrá Issop Putipáray kerrá bahá kort. Putipár, Perawnay apsaré at. Negahpánáni master at.

38

Yahudá o Támár

¹ Hamé wahdá Yahudáyá wati brát yalah dátant o shot o Hirá námén mardéay kerrá jahmenend but. Hirá Adollámié at.

² Ódá áia Shóhá námén mardéay jenekk dist. Shóhá Kanháníé at. Yahudáyá Shóháay jenekk sáang kort. Gón áia yakkáh but o

³ janénay láp porr but o mardénchokké áworti. Yahudáyá chokkay nám Hér kort.

⁴ Yahudáyá jan padá lápporr but. Dega mardénchokké áworti o eshiay námi Ónán kort.

† 37:24 37:24 Kórchát, bezán hamá chát ke ápi mán nést. ‡ 37:25 37:25 Sosorr, bezán gónjag, gónjat. § 37:28 37:28

Midyáni o Esmáéli yakkén mahluk at. * 37:34 37:34 Gónién god gwará kanag sakkén mazanén paréshániay nesháni butag.

⁵ Padá dega mardénchokké áworti o eshiay námi Shélá kort. Shélá Kezébay shahrá pédá but.

⁶ Yahudáyá wati awali chokk Hér gón Támár námén jenekkéá sur dát,

⁷ bale Hodáwánday chammán Yahudáyá awali chokk Hér badkáré at, paméshká Hodáwándá markay dapá dát.

⁸ Gorhá Yahudáyá gón Ónáná gwasht: “Wati brátay janózámá beger o gón áiá yakjáah bay. Wati bráti parzá purah kan o pa wati brátá padréché pédá kan,”

⁹ bale Ónáná zánt ke é mani jenday padrécha nabít, paméshká wahdé gón wati brátay janá yakjáah but, wati marzii dhanná rétkant ke pa brátá padréché pédá makant.

¹⁰ Áiay é kár Hodáwánday chammán radén káré at, paméshká Ónáni ham markay dapá dát.

¹¹ Gorhá Yahudáyá gón wati neshár Támárá gwasht: “Tánke mani chokk Shélá kasán ent, wati petay lógá janózami benend.” Áiá wati delá hayál kort: “Chosh mabít ke Shélá ham wati brátáni paymá bemerit.” Gorhá Támár shot o wati petay lógá nesht.

¹² Mazanén moddatéá rand Yahudáyá jan ke Shóháay jenekk at, mort. Wahdé Yahudá cha porsá pád átk, Temnahay shahrá wati paschéáni kerrá shot. Áiay sangat Hirá Adollámi áiay hamráh at.

¹³ Wahdé Támár sahig but ke mani náko* pa wati pasáni chéná dém pa Temnahá ráhah ent,

¹⁴ wati janózami godi kasshetant, nekábé pósheti o Temnahay ráhay sará, Enáimay shahray darwázagay kerrá nesht, chéa ke áiá dist ke Shélá nun mazan butag, bale angat maná gón áiá suresh nadátg.

¹⁵ Yahudáyá ke Támár dist, delá gwashti é kahbagé chéa ke Támárá wati dém póshetagt.

¹⁶ Nazánti ke mani neshár ent. Hamódá, ráhay kashá Yahudá áiay kerrá shot o gwashti: “Gón man nayáy gón?” Támárá jost kort: “Gón man ke wapt o wába kanay, maná ché dayay?”

¹⁷ Yahudáyá passaw dát: “Cha wati ramagá pa taw shenekké ráha dayán.” Támárá gwasht: “Zamánat ché dayay ke taw shenekká ráha dayay?”

¹⁸ Yahudáyá gwasht: “Ché zamánat bedayán?” Támárá gwasht: “Wati mohr o mohray bandá o wati dastay asáyá.” Yahudáyá é chizz Támáray dastá dátant, gón áiá wapt o wábi kort o Támár lápporr but.

¹⁹ Támár ke lógá shot, wati nekábi kasshet o padá janózami godi gwará kortant.

²⁰ Yahudáyá gón wati Adollámi sangatá gwasht ke shenekká bar o zamánatay chizzán cha janénay kerrá pach ger o byár. Bale sangatá janén nadist.

²¹ Cha shahray mardomán josti kort: “Bothánahay hamá móled† ke Enáimay ráhay sará neshtagt, kojá ent?” Áyán gwasht: “Edá bothánahay hecch móled nabutag.”

²² Gorhá Yahudáyá sangat átk o gwashti: “Man á janén dar gétk nakort. Shahray mardomán ham gwasht ke edá bothánahay hecch móled nabutag.”

²³ Yahudáyá gwasht: “Belli á chizzi gón ant. Chó mabít ke may jend bannám bebit. Bechár, man shenekk ráh dát, bale á janénay jend gár ent.”

²⁴ Kesás say máhah rand Yahudáesh hái dát ke: “Tai neshár Támárá wati dém syáh kortag o nun lápi porr ent.” Yahudáyá gwasht: “Áiá dhanná dar kanét o bon dayét.”

²⁵ Wahdé Támárá baragá atant, pa wati nákoá paygámé ráhi dát o gwashti: “É chizzáni wáhondá maná lápporr kortag. Bechár, bárén é mohr o mohray band o asáy wáhondá pajjáha káray?”

²⁶ Yahudáyá é chizz pajjáah áwortant o gwashti: “Támár cha man bégonáhter ent ke man Támár gón wati chokk Shéláyá sur nadát.” Yahudáyá padá hechbar gón áiá wapt o wáb nakort.

²⁷ Wahdé Támáray chellag bayagay wahd but, áiay lápay chokk járh atant.

²⁸ Támár ke chellag bayagá at, cha jáhrán yakkéá wati dast cha áiay janá dhann dar kort o janbógá sohrén bandikké áiay dastá bast o gwashti: “É chokk pésará átk.”

²⁹ Bale wahdé é chokká wati dast padá tahá bort, bráti dar átk o janbógá gwasht: “Eh! Taw chón wati ráh pach kort.” Paméshká áiay námesh Páres‡ kort.

³⁰ Randá áiay brát ke dastá sohrén bandikké bastagt, pédá but o áiay námesh Zárah§ kort.

* 38:13 38:13 Edá náko marday pet ent. † 38:21 38:21 Bothánahay móled hamá janén butagant ke pa wati din o parasteshgáhay hezmatá gón dega mardénán wapt o wábesh kortag. É Kanhániáni rasmé butag. ‡ 38:29 38:29 Páresay máná ent: “Pa zóré gwazag.” § 38:30 38:30 Zárahay máná ent: “Sohrén” yá “Drapshnák”.

39

Putipáray jan o Issop

¹ Nun, Esmáelián Issop Mesrá áwort. Ódá, Putipár námén Mesri mardéá Issop bahá gept. Putipár cha Perawnay apsarán yakké at. Negahpánáni master at.

² Hodáwand gón Issopá gón at, paméshká Issop har kára kámyáb at o wati Mesri wájahay lógá jahmenend at.

³ Wahdé Issopay wájahá dist ke Hodáwand gón Issopá gón ent o Issop har karé ke kant, Hodáwand áia kámyába kant,

⁴ Issopay sará mehrabán but o Issopi wati hásén hezmatkár kort. Putipará Issop wati lógay master kort o wati sajjahén mál o hastii hamáiy dastá dát.

⁵ Cha hamá wahdá ke áia Issop wati lóg o sajjahén hastiay master kort, Hodáwandá pa Issopaygi Mesri Putipáray lóg barkat dát. Hodáwandá Putipáray sajjahén mál o hasti barkat dát, lógá ham o dhagaráni sará ham.

⁶ Gorhá Putipará wati har chizz hamáiy dastá dát o wati waráká abéd gón dega hecchá kári néstat.

Issop washkadd o brahdárén warnáé at.

⁷ Kammé wahdá rand wájahay lógiá chamm Issopá sakk dátant o gwashti: “Gón man bwaps.”

⁸ Bale Issopá namannet o gwashti: “Mani wájah cha man anchó deljam ent ke áia gón é lógay hecchá kár nést o wati sajjahén mál o hastii mani dastá dátag.

⁹ É lógá kass cha man master naent. Tai jendá abéd hecch chizzi cha man dur nadáshtag, chéá ke taw áiy lógbánok ay. Gorhá man chón choshén radén karé bekanán o watá Hodáay chammán gonahkár bekanán?”

¹⁰ Wájahay janá har róch Issop mennata kort, bale Issopá namannet o nalótheti ke gón áia wapt o wáb bekant. Áiy nazzikk o gwará bayagi ham wassha nabut.

¹¹ Yakk róché ke Issop wati karáni kanagá lógá potert, lógá dega kass néstat.

¹² Putipáray janá dast Issopay kabáhá sakk kortant. Gón Issopá gwashti: “Byá, gón man bwaps.” Bale Issop tacháná dar átk o kabáh janénay dastá mant.

¹³ Wahdé janéná dist ke Issopá wati kabáh mani dastá esht o cha lógá tat,

¹⁴ wati lógay hezmatkári gwánk jatant o gwashti: “Bechárét, mani lógwájahá é Ebráni may lógá áwortag ke mára kalági bekant. É mani chakká kaptag ke gón man bwaps, bale man kukkár kort o

¹⁵ wahdé eshiá dist ke man kukkár kort, wati kabáhi mani kerrá esht o dar shot.”

¹⁶ Putipáray janá Issopay kabáh tán hamá wahdá wati kerrá ér kort ke Issopay wájah lógá átk,

¹⁷ gón áia kessahi kort o gwashti: “É Ebráni golám ke taw may lógá áwortag, mani kerrá átk ke maná kalági bekant,

¹⁸ bale wahdé man kukkár kort, áia wati kabáh mani kerrá yalah dát o dar shot.”

¹⁹ Wahdé Issopay wájahá wati lógiay habar eshкотant ke tai hezmatkára gón man chosh kortag, sakk hezhm gept o

²⁰ Issopi zort o hamá bandijáhá band kanáént ke ódá bádsháhay bandig band atant. Issop hamódá band kanag but,

²¹ bale Hodáwand gón áia gón at o wati mehri pa Issopá gwárént o bandijáhay masteray deli pa Issopá narm kort.

²² Bandijáhay masterá Issop sajjahén bandigáni master kort o óday har kári Issopay dastá dát.

²³ Bandijáhay masterá har kár o zemmahé ke Issopay dastá dát, deli jam at, chéá ke Hodáwand gón Issopá gón at o Issopá har karé ke kort, Hodáwandá á kámyába kort.

40

Do bandigay wáb

¹ Kammé wahdá rand Mesray bádsháhay ápiá* o náníá† wati wájah, Mesray bádsháhay nezará radi kort.

² Perawn doén kárdaráni sará, masterén ápi o masterén náníay sará zahr gept o

³ negahpánáni masteray lógá bandi kanáéntant, hamá bandijáhá ke Issop bandig at.

⁴ Negahpánáni masterá Issop hokm dát ke esháni hayálá bedár. Issopá anchosh kort. É mardom tán moddatéá bandijáhá mantant.

* 40:1 40:1 Ápi, bezán hamá hezmatkár ke bádsháhá yá diwánay mardomán áp o sharába dant, sáki. † 40:1 40:1 Nání, bezán hamá hezmatkár ke bádsháhay nánána pachit.

⁵ Mesray bádsháhay ápi o nání ke bandijáhá atant, yakk shapé doénán wáb dist o har yakkéay wábá jetáén mánáé hastat.

⁶ Wahdé Issop é dega sohábá áyáni kerrá átk, disti ke doén paréshán ant.

⁷ Perawnay hamé doén kárdár ke Issopay wájahay bandijáhá gón áiá yakjáh band atant, Issopá cha áyán jost kort: “Maróchi shomá paréshán ét, che gappé?”

⁸ Áyán passaw dát: “Má doénán wáb distag o kass nést ke mánáesh bekant.” Issopá gwasht: “Wábáni mánáay zánag wa Hodái káré. Wati wábán maná begwashét.”

⁹ Gorhá ápiáni masterá wati wáb gón Issopá gwasht: “Bechár, man wábé dist ke anguray drachké mani démá ent.

¹⁰ Drachká say thál per. Anchó ke drachká tej jat, burr o bar but o cha hóshán rasetagén angur dar átk.

¹¹ Perawnay pyalah mani dastá at. Man angur sar chet o Perawnay pyálahay tahá pretkant o pyalah áiy dastá dát.”

¹² Issopá gwasht: “Tai wábay máná esh ent: Say tháláay máná say róch ent.

¹³ Say róchay tahá Perawn tai sará borza kant o tará pésarigén mansabá dant. Taw Perawnay pyálahá dastá dayay, anchó ke taw pésará kortag hamá wahdá ke áiy ápi butagay.

¹⁴ Wahdé tai kár sharra bant, mani yátá bekap. Mehrabáni bekan o mani hálá Perawná sar kan o maná cha é bandijáhá dar kanáén.

¹⁵ Man cha Ebrániáni molká dozzag o edá árag butagán o edá ham man choshén káré nakortag ke é syahchátá dawr dayag bebán.”

¹⁶ Wahdé náníáni masterá dist ke Issopá sharrén mánáé kort, gwashti: “Man wati wábá distag ke naganay say sapt[‡] mani sará ent o

¹⁷ sarbori saptá pa Perawná warh warhén patkagén warák mán, bale báli morg cha saptá eshán waragá ant.”

¹⁸ Issopá gwasht: “Tai wábay máná esh ent: Say saptay máná say róch ent.

¹⁹ Say róchay tahá Perawn tai sará ‘borza’ kant o tará drachkéá dranjit o báli morg tai góshá warant.”

²⁰ Sayomi róchá Perawnay sálgerah at. Áiá sajjahén hezmatkár dáwaté dátant. Wati hezmatkáráni démá masterén ápi o masterén náníay sari “borz” kortant.

²¹ Áiá masterén ápi padá hamá mansabá nádént ke Perawnay pyálah dastá dayók bebit.

²² Bale hamá paymá ke Issopá gwashtagat o masterén náníay wábi máná kortagat, Perawná masterén nání dratk.

²³ Bale ápiáni masterá Issop shamosht o áiy tránagá nakapt.

41

Perawnay wáb

¹ Do sálá rand Perawná wábé dist ke Nillay kawray kerrá óshátágán.

² Hamé wahdá hapt dhawldár o pazzórén gók cha ápá dar átk o kásháni* tahá charagá laggetant.

³ Cha eshán o rand dega hapt baddhawl o lágarén gók cha Nillá dar átk o kawray kashá, á dega gókáni kerrá óshátant.

⁴ Baddhawl o lágarén gókán haptén dhawldár o pazzórén gók wártant. Perawn cha wábá ágh but.

⁵ Perawn padá wapt o dega wábé disti ke dánay hapt zandh o sharrén hóshag yakk tháléay sará rodagá ent.

⁶ Cha eshán o rand dega hapt hóshag záher but. É hóshag lágar atant o cha ródarátká kasshóké lewará† gimmeréntagatant‡.

⁷ Lágarén hóshagán haptén zandh o sharrén hóshag wártant. Perawn pás átk o zánti ke é wábé at.

⁸ Soháb ke but, Perawn paréshán at. Wati mardomi ráh dátant o Mesray sajjahén dáná o jádugerí lótháéntant. Perawná gón áyán wati wábáni kessah kort, bale kassá áiy wáb máná kort nakortant.

⁹ Gorhá masterén ápiá gón Perawná gwasht: “Man maróchi wati radiáni tránagá kaptágán.

¹⁰ Yakk randé tawe Perawn wati hezmatkáráni sará zahr geptay o maná o masterén nání zort o negahpánáni masteray bandijáhá band kanáént.

¹¹ Yakk shapé má doénán wáb dist o har yakk wábéá wati mánáé hastat.

‡ 40:16 40:16 Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi. * 41:2 41:2 Kásh, bezán káhé ke kawráni kash o kerrána rodit.

† 41:6 41:6 Lewár garmén gwáté. ‡ 41:6 41:6 Gimmerénag, bezán hoshk tarrénag.

¹² Ódá gón má Ebráni warnáé band at. Negahpánáni masteray hezmatkáré at. Má gón áia wati wáby kessah kortant o áia máná kort o dátant. Doénán wati wábáni máná raset.

¹³ Hamá paymá ke áia may wáb máná kortagatant, hamá dhawlá but. Maná wati pésarigén mansab raset o náni dran jag but.”

¹⁴ Gorhá Perawná Issop lótháént o Issop hamá damáná cha syahchárá dar kanag o árag but. Issopá rissah sát o god matth kortant o Perawnay darbárá átk.

¹⁵ Perawná gón Issopá gwasht: “Man wábé distag o kass eshiá máná korta nakant, bale man tai bárawá eshкотag ke agan kasé gón taw wati wáby kessahá bekant, taw mánái korta kanay.”

¹⁶ Issopá gwasht: “É cha mani was o wáká dar ent, bale Hodá tawe Perawná hayrén passawé dáta kant.”

¹⁷ Gorhá Perawná gón Issopá gwasht: “Man wáb dist ke Nillay kawray kashá óshátágán.

¹⁸ Hamé wahdá hapt pazzór o dhawldárén gók cha kawrá dar átk o kásháni tahá charagá laggetant.

¹⁹ Cha áyán o rand dega hapt gók dar átk ke nezór o baddhawl o lágar atant. Sajjahén Mesray molká man choshén baddhawlén gók hechbar nadistagat.

²⁰ Lágar o baddhawlén gókán pésari haptén pazzórén gók wártant.

²¹ Bale áyáni waragá rand ham é gók angat pésari dhawlá anchó baddhawl atant ke nagwashay á gókesh wártagant. Man cha wábá ágah bután.

²² Padá ke wáb kaptán, gendán ke dánay hapt zandhén o sharrén hóshag yakk tháléay sará rodagá ent.

²³ Cha áyán o rand, dega hapt hóshag rost. É hóshag nezór o lágar atant o cha ródarátká kasshókén lewára gimmeréntagatant.

²⁴ Lágarén hóshagán haptén sharrén hóshag wártant. Man gón jádugerán kessah kort, bale cha áyán kassá é wáb máná kort nakort.”

²⁵ Gorhá Issopá gón Perawná gwasht: “Tawe Perawnay doén wáb yakk ant. Hamá kár ke Hodá démterá kanti, pa tawe Perawná paddari kortag.

²⁶ Haptén sharrén gók hapt sál ant o dánay haptén sharrén hóshag ham hapt sál ant. Doén wáb yakk ant.

²⁷ Hamá haptén lágar o baddhawlén gók ke cha áyán o rand dar átkant, hapt sál ant o hamé dhawlá haptén hók o háligén hóshag ke cha ródarátká kasshókén lewára gimmeréntagatant, hapt sáláy dhokkál ant.

²⁸ Man gón tawe Perawná gwasht, hamá kár ke Hodá démterá kanti, pa tawe Perawná paddari kortag.

²⁹ Nun sajjahén Mesrá hapt sálá mazanén sarsabzi o peráwáníé^S bit,

³⁰ bale cha eshiá rand, hapt sálá dhokkála bit o é dhokkál Mesrá anchó tabáh o wayrána kant ke mardom molkay sajjahén sarsabzi o peráwánía shamóshant.

³¹ Molkay sarsabzi shamóshaga bit, chéa ke é dhokkál ke randá kayt, sakk grána bit.

³² É wáb paméshká tawe Perawnay sará do randá átkag ke Hodáyá pakkáia paysalah kortag o Hodá é kára hamé zuttána kant.

³³ Nun tawe Perawn aglmand o dánáén mardé dar géj o Mesray molkay sajjahén kárán hamáiy dastá beday.

³⁴ Tawe Perawn báyard ent molká anchén kármaster bedáray ke sarsabziay haptén sáláni wahdá kesharáni pancheká^{*} begerant.

³⁵ É kármaster sarsarbzaiy áyókén sálán ward o warák mocch bekanant o Perawnay chérdastiá, shahrán pa waragá dán ambár bekanant.

³⁶ É ward o warák pa molká ambár kanag bebant o hamá haptén sálán ke Mesrá dhokkála kapit, kármaz kanag bebant ke molk cha dhokkála tabáh mabit.”

³⁷ É habar, Perawn o Perawnay sajjahén apsaráni chammán sharrén habaré at.

³⁸ Perawná gón wati hezmatkárán gwasht: “Dega choshén mardomé dara kapit ke é marday paymá Hodáay Ruh áia mán bebit?”

³⁹ Démi gón Issopá kort o gwashti: “Hodáyá é sajjahén chizz ke pa taw paddar kortagant, gorhá bezán tai paymén aglmand o dáná dega nést.

⁴⁰ Man tará wati lógay mastera kanán o mani sajjahén mardom tai parmánay pábanda bant o tahná mane bádsháh cha taw mastera bán.”

Issop Mesray mastera bit

⁴¹ Nun Perawná gón Issopá gwasht: “Bechár, taw cha mani némagá sajjahén Mesray molkay master ay.”

^S 41:29 41:29 Peráwání, bezán chizzéay bázi.

^{*} 41:34 41:34 Panchek, bezán cha panch bahrá yakké.

⁴² Perawná wati mohray mondrikk† cha dastá kasshet o Issopay dastá dát, sharrén lilomay‡ póshák o sohray háré gwarái dát.

⁴³ Molkay náebay arrábahá§ swári kort. Mardomán jár jat ke Issopay déma kónhdán bekapét. Perawná Issop sajjahén Mesray master kort.

⁴⁴ Perawná gón Issopá gwasht: “Man Perawn án. Bé tai razáyá sajjahén Mesray molká kass wati dast o páde sorénta nakant.”

⁴⁵ Perawná Issop Sopnát-Panéhá námént o gón Unay shahray dini péshwá Putipérayay jenekk Asenátá sur dát. Nun Issop sajjahén Mesrá gasht.

⁴⁶ Wahdé Issopá Mesray bádsháh Perawnay hezmat bendát kort, omri si sál at. Issop cha Perawnay darbára pad átk o sajjahén Mesrá gasht.

⁴⁷ Sarsabziay haptén sálán zeminá mazanén bar o samaré dát.

⁴⁸ Sarsabziay haptén sálán ke Mesray molká ward o warák báz at, Issopá shahráni ambár porr kortant. Har shahray kash o kerray dhagaráni bar o samari hamá shahrá ambár kort.

⁴⁹ Issopá sakk báz dán ambár kort, daryáyá rékani kaddá. Dán anchó báz atant ke eshání hesáb kanagi band kort, chéa ke cha hesábá dhann atant.

⁵⁰ Cha dhokkálay sálán o pésar Issopá do mardénchokk but. Eshání mát Asenát, Unay shahray dini péshwá Putipérayay jenekk at.

⁵¹ Issopá wati awali chokkay nám Manasi* kort, gwashti: “Hodáyá maná cha sajjahén sakki o sórián o cha petay lógay sajjahén tránagán ázát kortag.”

⁵² Domi chokkay námi Epráem† kort, gwashti: “Mani sakki o sóriáni molká, Hodáyá maná porsamar kortag.”

⁵³⁻⁵⁴ Gorhá hamá paymá ke Issopá gwashtagat, Mesray molkay sarsabziay haptén sál halás butant o dhokkálay haptén sál bongéj butant. Á dega sajjahén molkán dhokkái but, bale sarjamén Mesrá warák hastat.

⁵⁵ Gorhá sajjahén Mesr ke shodig but, mardomán Perawnay kerrá pa waráká peryát kort. Perawná gón sajjahén Mesrián gwasht: “Issopay kerrá berawét o á harché ke gwasht, hamá dhawl bekanét.”

⁵⁶ Sarjamén molk ke dhokkála gept, Issopá ambaráni dap pach kort o Mesriáni kerrá dáni bahá kort ke sajjahén Mesrá mazanén dhokkále kaptagat.

⁵⁷ Sarjamén donyá pa dánay geragá Mesrá Issopay kerrá átk, chéa ke sajjahén donyáyá gránén dhokkále kaptagat.

42

Gón bráíán Issopay dochár kapag

¹ Wahdé Ákubá dist ke Mesrá dán hast, gón wati chokkán gwashti: “Chéa neshtag o yakdomiá chárágá ét?

² Man eshкотag ke Mesrá dána rasit. Berawét o dán begerét ke zendag bernánén, shodá mamerén.”

³ Gorhá Issopay dah brát Mesrá dánay geragá shot.

⁴ Ákubá Issopay brát Benyámin gón á dega brátán dém nadát, gwashti chó mabit ke táwáné berasiti.

⁵ É paymá Esráilay chokk hamá mardománi rombá gón atant ke dánay geragá átkagatant, chéa ke Kanhánay molká dhokkái at.

⁶ Nun Issop molkay wáli at. É Issop at ke molkay sajjahén mardománi kerrá gandomi bahá kort. Gorhá Issopay brát átkant o áiy déma pa adab saresh jahl kort.

⁷ Wahdé Issopá wati brát distant, pajjáhi áwortant, bale áyáni déma záheri nakort. Gón áyán pa trondi habari kort o josti kort: “Shomá cha kojá átkagét?” Áyán passaw dát: “Cha Kanhánay molká, dánay zuragá átkagén.”

⁸ Issopá brát pajjáhi áwortant, bale áyán Issop pajjáhi nayáwort.

⁹ Issop wati wábáni tránagá kapt ke brátáni bárawá distagatanti. Issopá gón áyán gwasht: “Shomá jásus o chárig ét. Shomá edá átkagét ke bezánét may molkay kojám jágahá páspáni o hepázat nezórter ent.”

¹⁰ Áyán gwasht: “Enna, mani wájah! Tai kaster ward o warákay geragá átkagant.

¹¹ Má sajjahén yakkén petay chokk én, rást o tachkén mardom én, tai pádáni chéray hák én, jásus o chárig naén.”

† 41:42 41:42 Mohray mondrikk, bezán hamá mondrikk ke mazanén mardománi dashatt o neshánesh per butag.

‡ 41:42 41:42 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit. § 41:43 41:43 Arrábah, bezán mazanén mansabdaráni hamá gárho ke aspia kasshant. * 41:51 41:51 Manasiay labz cha “béhayál bayagay” labzá átkag.

† 41:52 41:52 Epráemay labz gón dega Ebráni labzéa hamtawár ent ke máná enti: “do sari porsamar”.

¹² Issopá gwasht: “Enna! Shomá edá átkagét ke bezánét may molkay kojám jágahá páspáni o hepázat nezórter ent.”

¹³ Bale áyán gwasht: “Tai kaster yakkén petay chokk ant o may pet Kanháná jahmenend ent. Má dwázdah brát butagén. Kasterén brát annun petay kerrá ent. Á dega brát nun néstent.”

¹⁴ Issopá gwasht: “Anchó ke man shomará gwasht, shomá jásus o chárig ét.

¹⁵ Shomará é paymá chakkásén: Tánke shomay kasterén brát edá nayayt, maná Perawnay saray sawgend ent ke shomá cha é jágahá shota nakanét.

¹⁶ Cha wati brátán yakké ráh dayét, belli shomay brátá kárit. Shomá á dega brát hamedá bandijáhá mánét. Shomay habar chárág o chakkásaga bant ke bárén rásta gwashét yá na. Agan shomá rást nagwasht, maná Perawnay saray sawgend ent ke shomá jásus o chárig ét.”

¹⁷ Issopá tán say róchá sajjahén brát bandijáhá band kanáéntant.

¹⁸ Sayomi róchá gón áyán gwashti: “Hamá paymá ke man shomará gwashán, hamá paym bekanét, gorhá zendaga mánét, parchá ke maná cha Hodáyá torsit.

¹⁹ Agan shomá rást o tachkén mardom ét, cha shomá brátán yakké bandijáhá benendit o á dega berawant o pa wati lógay gozhnagén mardomán dán bebarant,

²⁰ bale wati kasterén brátá mani kerrá byáret ke shomay habar rást bebant o cha marká berakkét.” Áyán anchosh kort o

²¹ gón yakdegará gwashtesh: “Aslá mará brátay hakkán geptag. Má dist ke á chinchok paréshán at, pa wati jánay rakkénagá may kerrá dazbandi o peryáti kort, bale má áiy habar gósh nadáshtant, paméshká é mosibat may sará kaptag.”

²² Rubená gwasht: “Man wa shomará gwasht ke hecchi makanét, bale shomá gósh nadásht. Nun mará áiy hónay hesáb dayagi ent.”

²³ Brátán nazánt ke Issop may habarán sarpad bayagá ent, chéa ke Issop tarjomah kanókéay komakká gón áyán habará at.

²⁴ Issopá wati dém ángor kort o gréti. Padá démi tarrént o gón áyán habari kort. Gorhá cha brátáni nyámá Shamuni gept o áyáni chammáni déma dast o pádi bandáéntant.

Issopay brá: Kanháná rawant

²⁵ Nun Issopá hokm dát ke brátáni gónián cha dáná porr kanét, har yakkéay nograhán hamáiy jenday góniá mán kanét o saparay tóshagesh ham bedayét. É kár ke pa áyán kanag butant,

²⁶ nun áyán wati dán harán laddhetant o cha ódá ráh geptant.

²⁷ Ráhá shapá geptant o yakk jágahéa menzelesh kort. Wahdé cha áyán yakkéa wati góniay dap pach kort ke pa wati hará káh o kadimé bekasshit, disti ke mani nograh góniay dap dapá ér ant.

²⁸ Gón wati brátán gwashti: “Mani nograhesh nazortagant, esh ant mani góniay tahá ant.” Torsé áyáni delá kapt. Démesh gón yakdegará kort o drahán o larzáná gwashtesh: “É che káré ke Hodáyá gón má kortag?”

²⁹ Wahdé á wati pet Ákubay kerrá Kanhánay molká átkant, wati sajjahén kessah o sargwastesh áwortant. Gwashtesh:

³⁰ “Hamá mard ke molkay master ent, áia gón má pa trondi habar kort o gwashti: ‘Shomá é molká jásus kanagá átkagét.’

³¹ Bale má gón áia gwasht: ‘Má rást o tachkén mardom én, chárig o jásus naén.

³² Má yakkén petay chokk én. Dwázdah brát butagén. Yakk bráté nun néstent o kasterén brát annun Kanháná petay kerrá ent.’

³³ Gorhá molkay masterá gwasht: ‘Man hamá wahdá zánán shomá rást o tachkén mardom ét ke shomá yakk bráté hamedá gón man bellét o á dega berawét o pa wati lógay gozhnagén mardomán dán bebarét o

³⁴ wati kasterén brátá mani kerrá byáret. Gorhá mana zánán ke shomá chárig o jásus naét o tachk o rástén mardom ét. Randá man shomay brátá shomará dayán o shomá é molká sawdágeri o bápár korta kanét.’”

³⁵ Wahdé á wati gónián hálig kanagá atant, har yakkéay góniá áiy nograháni turag* mán at. Wahdé áyán o áyáni petá nograhay turag distant, torsetesh.

³⁶ Áyáni pet Ákubá gwasht: “Shomá maná béawlád kanagá ét. Issop ham néstent o Shamun ham. Nun shomá Benyáminá pach geraga lóthét. É sajjahén kahr mani sará kapagá ant.”

³⁷ Rubená gón petá gwasht: “Agan man tai chokk padá pa taw nayáwort, mani doén chokkán bekosh. Benyáminá maná beday, man padá pa taw káráni.”

* 42:35 42:35 Turag, bezán pélick, lóit, pélag.

³⁸ Bale Ákubá gwasht: “Mani chokk gón shomá nayayt gón. Áiay brát mortag o bass jendi pasht kaptag. Agan shomay é saporá táwáné berasiti, man cha gamána merán o mani pirén saray hón shomay gardená bit.”

43

Dém pa Mesrá brátáni domi sapar

¹ Molk sakk dhokkál at o

² wahdé áyán cha Mesrá áwortagén dán wárt o halás kortant, petá gwasht: “Padá berawét o pa má kammé ward o warák begerét.”

³ Bale Yahudáyá gón áiá gwasht: “Á mardá mará pa trondi habardár kort o gwasht: ‘Agan shomay brát gón shomá gón nabut, mani déma makapét.’

⁴ Agan taw may brátá gón má ráh bedayay, má rawén o pa taw ward o waráka gerén,

⁵ bale agan taw áiá gón makanay, má narawén. Chéa ke á mardá gwasht: ‘Agan shomay brát gón shomá gón nabut, mani déma makapét.’”

⁶ Esráílá jost kort: “Shomá chéa á mard hái dát ke mará dega bráté hast o é parésháni mani sará áwort?”

⁷ Passawesh dát: “Á mardá mayg o may hándánay bárawá har chizzay jost kort: ‘Shomay pet angat zendag ent? Shomará dega brát ham hast?’ Má áiay jostáni passaw dátant. Má chón bezántén ke á gwasht: ‘Wati brátá edá byárét?’”

⁸ Gorhá Yahudáyá gón wati pet Esráílá gwasht: “Bachakká gón man hamráh kan. Má hamé damáná páda káén o rahádaga bén ke má o taw o may chokk zendag bemánén o mamerén.

⁹ Man wat áiay salámatiai zemmahá zurán. Áiá cha mani dastá belóth. Agan man tai chokk padá nayáwort o pa taw sar nakort, tán zendag án tai gonahkár án.

¹⁰ Agan má inchok mahtal mabuténén, tán é wahdi do randá shotag o átkagatén.”

¹¹ Gorhá áyáni pet Esráílá gwasht: “Agan allami ent, gorhá chosh kanét ke cha molkay sharterén chizzán lahtén wati pélekán* kanét o pa á mardá théki barét gón. Kammé bám, kammé bénag, sosorr o pestah o bádám o washbó barét gón.

¹² Do sari† nograh barét gón ke shomará hamá nograh padá dayagi ant ke shomay góniáni dap dapá ér kanag butagatant. Balkén pa radi chó butag.

¹³ Wati brátá ham barét gón. Tachká á marday kerrá berawét.

¹⁴ Porwákén Hodá á mardá pa shomá rahmdel kanát ke shomay á dega brátá o Benyáminá gón shomá áyagá bellit. Bale agan man chokk báhéntant wa mani baht o nasib.”

¹⁵ Gorhá mardán théki o do sari nograh o Benyámin zort o ráh geptant. Mesrá ke rasetant, Issopay darbára átk o óstátant.

¹⁶ Wahdé Issopá dist ke Benyámin gón ent, wati lógay péshkári‡ gwasht: “É mardomán mani lógá byár. Pas o kósh kan o waragé tayár kan ke é mardom sobáregá mani kerrá ant.”

¹⁷ Péshkárá hamá paym kort ke Issopá gwasht. Mardomi Issopay lógá áwortant.

¹⁸ Wahdé mardom Issopay lógá árag butant, tors o larz atant. Gwashtesh: “Mará hamá nograháni sawabá edá áwortagesh ke pésari randá may gónián mán kanag butagatant. Nun é mard may sará orosh kanag o mará zérdast kanaga lóthit ke may jendá golám bekant o harán ham bebárt.”

¹⁹ Gorhá á Issopay péshkáray kerrá shotant o lógay darwázagay dapá gón áiá habaresh kort.

²⁰ Gwashtesh: “Wájah! Awali randá ke má edá pa warákay geragá átkén,

²¹ per tarragá má shapá yakl jágahéa dásht. Má wati bár ke bótkant, disten ke cha má harkasay nograh sarjamiá áiay jenday góniay dap dapá ér ant. Nun má é nograh padá áwortagant gón.

²² Má pa warákay geragá dega nograh ham áwortag gón. Nazánén bárén kayá é nograh padá may gónián mán kortagant.”

²³ Péshkárá gwasht: “Parwáh nést. Matorsét. Shomayg o shomay petay Hodáyá é ganj gónián mán kortag. Shomay nograh maná rasetagant.” Nun Shamuni áyáni kerrá áwort.

²⁴ Péshkárá á Issopay lógá bortant, ápi dátant ke wati pádán beshódant o pa áyáni harán káh o kadimay tayárii ham kort.

²⁵ Tán Issopay áyagá, némróchay wahdá, áyán wati théki tayár kortant, chéa ke eshкотagatesh ke má sobáregá hamedá én.

* **43:11 43:11** Pélek, bezán cha god yá póstá jórh kortagén mazanén kissag, bayag. † **43:12 43:12** Do sari, bezán do barábar, do randá, do haminchok. ‡ **43:16 43:16** Péshkár, bezán hamá hezmatkár ke lógay káráni zemmahwár ent o é dega hezmatkáráni master ent.

²⁶ Issop ke lógá átk, áyán wati áwortagén théki dátant o Issopay déma saresh pa adab jahl kort.

²⁷ Issopá áyáni há! jost kort o gwashti: “Shomay pirén pet ke shomá áiy bárawá gón man habar kortagat, chón ent? Angat hast o salámat ent?”

²⁸ Áyán passaw dát: “Tai hezmatkár, may pet angat hast o salámat ent.” Áyán Issopay déma pa adab sar jahl kort.

²⁹ Issopá sar chest kort, chammi wati hakkigén brát Benyáminá kaptant. Josti kort: “É shomay hamá kasterén brát ent ke shomá nám geptagat?” Issopá gón Benyáminá gwasht: “Hodá pa taw mehrabán bát, mani chokk!”

³⁰ Gón brátay gendagá Issopá wati del dásht nakort. Zutt zuttá pád átk o pa gréwagá jágahéay shóházá but. Gorhá wati jenday kóthiá shot o hamódá gréti.

³¹ Randá chammi shoshtant o dar átk. Deli dásht o gwashti: “Waragán byáré.”

³² Pa Issopá jetá parzónagéš pachesht kort o pa áiy brátán jetá. Hamá Mesri ke ódá waragá atant, áyáni parzónag ham jetá at, chéá ke Mesrián gón Ebránián hór waraga nawárt. Áyáni nezzá é sakkén bazzhnákén káré at.

³³ Brát, Issopay déma omray hesábá nádénag butagatant, master masteréná beger tán kaster kasteréná. Awali chokk wati pédáeshi hakkay hesábá o kasterén, wati kasteriay hesábá. Paméshká brát pa hayráni yakdomiá chárágá atant.

³⁴ Wahdé cha Issopay parzónagá áyáni bahrá dayagá atant, Benyáminá cha á degarán panch sari géshter raset. Gón Issopá sharábesh wárt o wasshén wahdé gwázéntesh.

44

Nograhén pyalah

¹ Nun Issopá wati lógay péshkár chó hokm dát: “Esháni gónián cha waráká porr kanét. Haminchok ke borta kanant, bedayétesh o har yakkéay nograhén áiy góniay dap dapá ér kanét.

² Mani pyálahá, mani nograhén pyálahá kasterénay góniay dap dapá ér kanét o áiy dánáni nograhán ham.” Hamá dhawlá ke Issopá gwasht, péshkárá hamá dhawl kort.

³ Sohb ke but, áesh roksat kortant. Mardán har zortant o ráh geptant.

⁴ Angat cha shahrá dur nashotagatant ke Issopá gón péshkárá gwasht: “Zutt kan o randáesh kap. Wahdé raséntant, begwashesh: ‘Shomá nékiay badalá chéá badi kort?’

⁵ É hamá pyalah naent ke mani wájah eshiay tahá sharába wárt? O pa pál janagá ham káramarziá kant? É badén káré ke shomá kortag.’”

⁶ Wahdé péshkár áyáni kerrá sar but, hamé habari kortant.

⁷ Bale áyán gwasht: “Wájah! Chéá choshén habara kanay? Tai kaster hechbar choshén káré korta nakanant.

⁸ Má wa hamá nograh ke wati góniáni dapá distant, áen ham cha Kanhánay molká padá áwortant. Má chón cha tai wájahay lógá nograh o teláha dozzén?

⁹ Wájah! Cha má harkasay kerrá dozziay mál dar átk, áiy sezá mark ent o má é degaráni sezá hamesh ent ke tai goláma bén.”

¹⁰ Péshkárá gwasht: “Sharr ent. Harché ke shomá gwashét, bale harkasay kerrá ke é dar kapt, á mani goláma bit o é dega bémayára bét.”

¹¹ Har yakkéá eshtáp eshtápá wati góni zeminá ér kort o bók o

¹² péshkár patthagá lagget. Cha masteréná bongéji kort o kasteréná halás. Pyálah cha Benyáminay góniá dar kapt.

¹³ Brátán ke dist, wati godesh dertant. Padá wati báresh harán laddhetant o shahrá per tarretant.

¹⁴ Wahdé Yahudá o áiy brát átkant, Issop angat lógá at. Á Issopay pádán kaptant.

¹⁵ Issopá gón áyán gwasht: “É che káré shomá kortag? Shomá nazánét ke mani paymén mardomé pál jata kant o chizzán dar gétka kant?”

¹⁶ Yahudáyá gwasht: “Mani wájah! Má gón taw ché gwashta kanén? Ché begwashesh? Che paymá wati bémayáriá pésh bedáren? Hodáyá tai kasteráni radén kár páshk kortag. Mani wájah! Nun má tai golám én. May jend ham o hamá mardom ham ke pyálah áiy kerrá dar kaptag.”

¹⁷ Bale Issopá gwasht: “Man hechbar choshén káré nakanán. Éwaká hamá mardom mani goláma bit ke pyalah áiy kerrá dar kaptag. Shomá á dega mardom pa salámati wati petay kerrá berawét.”

Yahudáy arz o peryá

¹⁸ Gorhá Yahudá nazzikká átk o gwashti: “Oo mani wájah! Bell tai kaster gón tawe wájahá habaré kant. Wati kasteray sará zahr mager ke taw Perawnay barábar ay.

¹⁹ Mani wájah! Taw cha wati kasterán jost kort: ‘Shomára pet yá brát hast?’

²⁰ Má passaw dát: ‘Mára pirén peté hast o kasterén braté ke petay piriay róchán pédá butag. Á brátay hakkigén brát mortag o cha wati mátá yakkén chokk ent ke mantag o pet áia sakk dósta dárít.’

²¹ Gorhá taw gón wati kasterán gwasht: ‘Áia mani kerrá byárét ke gón wati jenday chammán begendáni.’

²² Má gón tawe wájahá gwasht: ‘Bachakk wati petá yalah dáta nakant. Agan petá yalah bedant, petia merit.’

²³ Bale taw gón wati kasterán gwasht: ‘Agan shomá wati brátá mayárét gón, mani déamá makapét.’

²⁴ Wahdé má mani petay kerrá, bezán tai hezmatkáray kerrá per tarretén, tai habaren gón áia kortant, mani wájah!

²⁵ Gorhá may petá gwasht: ‘Padá berawét o pa má kammé ward o warák begerét o byárét.’

²⁶ Bale má gwasht: ‘Má padá shota nakanén. Hamá shartá rawén ke may kasterén brát gón má gón bebit. Má tán hamá wahdá á marday déamá kapta nakanén ke may kasterén brát gón mabit.’

²⁷ Mani petá, bezán tai hezmatkára gón má gwasht: ‘Shomá zánét ke mani lógbánoká pa man do mardénchokk áwort.

²⁸ Cha áyán yakkéá maná yalah dát o man gwasht: “Allamá rastaréá wártag.” Cha á wahdá tán annun wati chokkon nadistag.

²⁹ Agan é chokká ham cha mana barét o eshiá táwáné berasit, man cha gamána merán o mani pirén saray hón shomay gardená bit.’

³⁰⁻³¹ Agan chokk gón má gón mabit o man wati petay kerrá, bezán tai hezmatkáray kerrá per betarrán o mani pet begendit ke é gón naent, gorhá may pet, tai hezmatkára merit ke sáhi gón hameshiá bastag. O áiy pirén saray hón tai kasteráni gardená bit.

³² Petay kerrá tai kasterá é bachakkay salámatay zemmah zortag. Man gón petá gwasht: ‘Mani pet! Agan man tai chokk padá pa taw nayáwort, tán zendag án tai gonahkár án.’

³³ Gorhá, oo mani wájah! Bell ke é bachakkay badalá tai kaster edá bemánit o tai golámiá bekant o é bachakk gón wati brátán per betarrit.

³⁴ Man chón wati petay kerrá bé eshiá shota kanán? Man á róchá magendátán ke petay sará choshén mosibaté byayt.”

45

Issop watá záhera kant

¹ Issopá óshtátágén mardománi déamá del dásht nakort o kukkári kort: “Sajjahén mardomán cha mani déamá barét.” Wahdé Issopá brát hál dátant ke man Issop án, áiy kerrá dega kass néstat.

² Áia anchén borzén tawaréá grét ke Mesrián eshкот o Perawnay lógay mardom ham sahig butant.

³ Issopá gón brátán gwasht: “Man Issop án. Mani pet angat hast o salámat ent?” Brát Issopay déamá torsagá atant o hecch passawesh dát nakort.

⁴ Gorhá gón brátán gwasht: “Mani nazzikterá byáét.” Wahdé á nazzikká átkant, Issopá gwasht: “Man shomay brát Issop án. Man hamá mardom án ke shomá bahá kort o sari Mesrá kapt.

⁵ Bale nun paréshán mabét o watá mayárig makanét ke shomá chéá maná edá bahá kort. Hodáyá pa sáháni rakkénagá maná cha shomá pésar edá ráh dát.

⁶ Do sál ent ke molká dhokkái ent. Áyókén panch sálá ham hecch dhagaré na nangár kanag o keshaga bit o na ronag o moshag,

⁷ bale Hodáyá cha shomá pésar maná edá ráh dát ke shomára zendag bedárit o sarjamiá berakkénit ke shomay nasl cha zeminá gár mabit.

⁸ Paméshká mani edá ráh dayók shomá naatét, Hodá at. Hodáyá maná pa Perawná peté, pa áiy sajjahén lógá masteré o pa sarjamén Mesray molká hákemé kort.

⁹ Nun zutt kanét o mani petay kerrá berawét. Gón áia begwashét: ‘Tai chokk Issopa gwashit: ‘Hodáyá maná sajjahén Mesray wájah kortag. Mahtal mabay o mani kerrá byá.

¹⁰ Gón wati chokk o nomásag o ramag o górom o wati sajjahén mál o hastiá, Góshenay damagá jahmenend bay ke gón man nazzikk bebay.

¹¹ Man tai har chizzay zemmah zortag ke é dhokkál tán panch sálá angata mánit. Chó mabit ke taw wár o bazzag bebay, tai jend o tai hándán o tai sajjahén mardom janjáI bebant.”

¹² Shomá wat gendagá ét o mani brát Benyámin ham gendagá ent ke é mani jend ent ke gón shomá habará ent.

¹³ É mazani o sharap ke maná edá Mesrá rasetag o hamá sajjahén chizz ke shomá distagant, berawét o mani petá hál bedayét o áiy jendá zutt byáét.”

¹⁴ Gorhá Issopá wati brát Benyámin goláesh kort o gréti. Benyáminá ham Issop goláesh kort o gréti.

¹⁵ Issopá wati sajjahén brát ambáz kort o chokketant o gréti. Nun áiy brát gón áia habará laggetant.

¹⁶ Wahdé Perawnay lógá é hál raset ke Issopay brát átkagant, Perawn o áiy hezmatkár gal butant.

¹⁷ Perawná gón Issopá gwasht: “Wati brátán begwash: ‘Chó kanét ke bárán wati ólákán beladdhét o Kanhánay molká berawét o

¹⁸ wati petá bezurét o laddh o lóg mani kerrá byáét. Man Mesray sharterén zeminá shomará dayán o shomá zeminay sharterén bar o samarána warét.’

¹⁹ Pa taw hokm esh ent ke wati brátán begwash: ‘Chó kanét ke pa wat cha Mesrá aspgárhí bezurét gón, pa wati jan o chokkán. Wati petá bezurét o byáét.

²⁰ Agan shomay chizzé pasht kapt, paréshán mabét, chéá ke sajjahén Mesray sharterén zemin shomayga bit.’”

²¹ Gorhá Esráilay chokkán anchosh kort. Hamá paymá ke Perawná hokm dátatagat, Issopá wati brátáná aspgárhí o tóshag dát.

²² Áia har yakkéará jórhié god dát, bale Benyáminá say sad nograh o panch jórhi godi dát.

²³ Pa wati petá é chizzi ráh dátant: dah lág ke cha Mesray sharterén chizzán laddhag butagat o dah mádyán ke pa petay sapará dán o warák o tóshag laddhag butagat.

²⁴ Padá wati brátí rahádag kortant. Brát ke dar kapagá atant, gón áyán gwashti: “Ráhá arh o korh makanét.”

²⁵ Gorhá á cha Mesrá dar átk o wati pet Ákubay kerrá Kanhánay molká átkant.

²⁶ Gón wati petá gwashtesh: “Issop angat zendag ent. Eshíá bell, sajjahén Mesray hákem ent.” Ákub hoshk o hayrán but. Áyáni sará báwari nabut.

²⁷ Bale wahdé áyán Issopay gwashtagén habar gón petá kortant o Ákubá hamá aspgárhí distant ke Issopá pa áiy áragá ráh dátatagant, arwáhi tázag but.

²⁸ Esráilá gwasht: “Bass, nun maná báwar ent. Mani chokk Issop angat zendag ent. Cha ed o pésar ke bemerán, rawán ke Issopá begendán.”

46

Ákuba laddhit o Mesrá rawt

¹ Esráil gón wati sajjahén mál o hastiá ráh gept. Wahdé Bérshébahá átk o raset, pa wati pet Esákey Hodáyá korbánigi nadr kortant.

² Hodáyá shapay elháméay tahá gón Esráilá habar kort. Gwashti: “Ákub! Oo Ákub!” Áia passaw dát: “Ji!”

³ Hodáyá gwasht: “Man Hodá án, tai petay Hodá. Mesray rawagá maters ke man ódá cha taw mazanén kawmé addha kanán.

⁴ Man wat gón taw Mesrá káyán o allam tará padá kárán. O Issopay jend tará dast o chamma kant*.”

⁵ Gorhá Ákub cha Bérshébahá dar kapt. Esráilay chokkán wati pet Ákub o kasánén chokk o wati janén hamá aspgárhíán nádéntant ke Perawná pa Ákubay áragá ráh dátatagant.

⁶ Ákubá wati ramag o górom o hamá mál o maddhi ke Kanháná mocch kortagatant, zortant o gón wati sajjahén óbádagán Mesrá shot.

⁷ Ákubá wati bacch o jenekk o nomásag, bezán wati sajjahén óbádag Mesrá bortant gón.

⁸ Esráil, bezán Ákub ke gón wati óbádagán Mesrá shot, áiy mardénchokkáni nám esh ant: Ruben, Ákubay awali chokk at.

⁹ Rubenay mardénchokk Hanuk o Pallu o Hesrun o Karmi atant.

¹⁰ Shmunay mardénchokk Yamuél o Yámin o Uhad o Yákin o Sóhar o Shául atant. Sháulay mát Kanháníé at.

¹¹ Láwiay mardénchokk Gershón o Kohát o Merári atant.

* 46:4 46:4 Dast o chamm kanag, bezán mordagay dast o pádáni tachk kanag o chammáni nazz kanag.

¹² Yahudáay mardénchokk Êr o Ónán o Shélá o Páres o Zárah atant. Bale Êr o Ónán Kanhána mortagatant. Páresay mardénchokk Hesrun o Hámul atant.

¹³ Issákáray mardénchokk Tulá o Puá o Yáshub o Shemrun atant.

¹⁴ Zebulunay mardénchokk Sered o Ilun o Yahlél atant.

¹⁵ Ákub o Lyáhay mardénchokk hamesh atant ke Paddán-Arámay molká pédá butagatant. Ákub o Lyáhay jenekk Dinah ham hamódá pédá butagat. Ákubay é bacch o jenekk sarjamiá si o say atant.

¹⁶ Jáday mardénchokk Sepyun o Haggi o Shuni o Esbun o Eri o Aródi o Aréli atant.

¹⁷ Ásheray mardénchokk Yamná o Yashwá o Yashwi o Beryá atant o esháni gohár Serah at. Beryáay mardénchokk Heber o Malkiél atant.

¹⁸ Ákub o Zelpahay mardénchokk hamesh atant ke sarjamiá shánzdah atant. Zelpah hamá móled at ke Lábána wati jenekk Lyáhára dátogat.

¹⁹ Ákub o áiy jan Ráhilay mardénchokk Issop o Benyámin atant.

²⁰ Issopay chokk Manasi o Epráem Mesray molká cha Asenátá pédá butant. Asenát Putipéráay jenekk at o Putipérá Unay shahray dini péshwá at.

²¹ Benyáminay mardénchokk Bélá o Báker o Ashbil o Girá o Nahmán o Éhi o Rosh o Moppim o Hoppim o Ard atant.

²² Ákub o Ráhilay mardénchokk sarjamiá chárdah atant.

²³ Dánay mardénchokk Hushim at.

²⁴ Naptáliay mardénchokk Yahsayl o Gani o Yáser o Shillem atant.

²⁵ Ákub o Bellahay chokk hamesh atant. É sarjamiá hapt atant. Bellah hamá móled at ke Lábána wati jenekk Ráhilára dátogat.

²⁶ É sajjahén mardom ke gón Ákubá Mesrá shotant o áiy jenday óbádag atant, abéd cha áiy nesháran shast o shash atant.

²⁷ Issopay mardénchokk ke Mesrá pédá butagatant, do atant. Ákub ke Mesrá átkagat, áiy hándán sarjamiá haptád mardom at.

Ákub o Issopay gend o gedár

²⁸ Ákubá cha wat o pésar Yahudá Issopay kerrá ráh dát ke Góshenay ráhá jost bekant. Gorhá Ákub gón wati mardomán Góshenay damagá sar but.

²⁹ Issopá wati arrábah tayár kanáént o Góshená, wati pet Esráilay chárágá shot. Anchó ke Issop petay kerrá sar but, peti goláesh kort o tán dérá gréti.

³⁰ Esráilá gón Issopá gwasht: “Nun man pa meragá tayár án, chéa ke gón wati jenday chammán diston ke taw zendag ay.”

³¹ Issopá gón wati brátán o gón wati petay lógay mardomán gwasht: “Mana rawán o Perawná hála dayán. Gwasháni ke mani brát o mani petay lógay mardom ke Kanháney molká nendók butagant, nun mani kerrá átkagant.

³² Shepánk o máldár[†] ant. Wati ramag o górom o sajjahén mál o hastiesh áwortag gón.

³³ O padá Perawn ke shomára lótháénit o cha shomá josta kant ke ‘shomay kár o rózgár ché ent?’

³⁴ shomá begwashét ke ‘tai kaster cha kasániá shepánk o máldár butagant, wati pet o pirokáni paymá.’ Gorhá shomára é ejázata rasit ke Góshenay damagá jahmenend bebét ke Mesriáni nezzá sajjahén shepánk bazznákén mardom ant.”

47

Ákub Perawnay darbára

¹ Issop shot o gón Perawná gwashti: “Mani pet o brát gón wati ramag o górom o sajjahén mál o hastiá cha Kanháney molká átkagant o nun Góshenay damagá ant.”

² Issopá panch brát zort o Perawnay démá pésh kort.

³ Perawná cha áiy brátán jost kort: “Shomay kár o rózgár ché ent?” Áyán passaw dát: “Tai kaster shepánk ant, wati pet o pirokáni paymá.”

⁴ Áyán gón Perawná chosh ham gwasht: “Má átkagén ke chizzé wahdá hamedá benendén, chéa ke Kanhána sakkén mazanén dhokkálé kaptag o pa tai kasteráni ramagán kahchar o charágáh nést. May dazbandi ent, wati kasterán razá beday ke Góshená jahmenend bebant.”

⁵ Perawná gón Issopá gwasht: “Nun ke tai pet o brát tai kerrá átkagant,

[†] 46:32 46:32 Edá máldár bezán hamá mardom ke ramag o góromesh hast.

⁶ Mesray sardhagár tai démá ent. Wati pet o brátán molkay sharterén jágahá nádén. Belli Góshenay damagá nendant. Agan áyáni tahá budi o zrengén mardoma genday, mani mál o dalwatán hamáyáni dastá beday.”

⁷ Gorhá Issopá wati pet Ákub Perawnay kerrá áwort o pajjárént o Ákubá Perawn barkat dát.

⁸ Perawná cha Ákubá jost kort: “Tará chont sál ent?”

⁹ Ákubá passaw dát: “Mani zenday mosáperiá sad o si sál ent. Mani omr mazan naent o mani sál pa sakki o sóri gwastagant. Cha mani pet o pirokáni mosáperiay sálán kamter ant.”

¹⁰ Gorhá Ákubá Perawn barkat dát o cha Perawnay kerrá dar átk o shot.

¹¹ Hamá paymá ke Perawná hokm dátagat, Issopá wati pet o brát Mesrá nádéntant o Mesray sharterén jágahá bezán Ramesésay damagá melkati dátant.

¹² Issopá wati pet o brát o petay lógay sajjahén mardom láp dátant o haminchok chokkesh ke hastat haminchoki dátant.

Issop o Mesray dhokkál

¹³ Nun á sajjahén damagá pa waragá hecch néstat, chéá ke sakkén gránén dhokkálé kaptagat. Mesr o Kanhán doén, dhokkálá tabáh kortagatant.

¹⁴ Mardomán nograha dát o dán bahá gept. Issopá Mesr o Kanhánay sajjahén nograh moccha kort o Perawnay kalátá áwortant.

¹⁵ Wahdé Mesr o Kanhánay dráhén nograh halás butant, Mesray sajjahén mardom Issopay kerrá átkant o gwashtesh: “May nograh halás ant. Márá warák beday. Má tai chammáni démá bemerén?”

¹⁶ Issopá gón áyán gwasht: “Gorhá wati mál o dalwatán byárét. Shomay nograh ke halás butagant, shomay dalwatána zurán o badalá shomará waráka dayán.”

¹⁷ Gorhá áyán wati mál o dalwat Issopay kerrá áwortant o Issopá áyáni asp o pas o gók o haráni badalá áyáná waráka dát. Á sálá, Issopá áyáni sajjahén mál o dalwat zortant o badalá áyáná warák dát.

¹⁸ Sál ke gwast, mardom domi sálá padá Issopay kerrá átkant o gwashtesh: “Má é gappá cha wati wájahá chér dáta nakanén ke may nograh ham halás ant o may mál o dalwat ham may wájahay butant. Nun may kerrá may jesm o ján o dhagárán abéd dega hecch pasht nakaptag ke tawe wájahay hezmatá pésh bekanén.

¹⁹ Mál gón wati dhagárán tai chammáni démá gár o gomsár bebén? May jend o may dhagárán warákay badalá bezur. Má gón dhagárán Perawnay goláma bén. Márá dán beday ke zendag bemánén o mamerén o may dhagár ham wayrán mabant.”

²⁰ Gorhá Issopá sajjahén Mesray dhagár pa Perawná bahá zortant. Mesray sajjahén mardomán wati dhagár bahá kortant, chéá ke sakkén gránén dhokkáléá geptagatant. Perawn áyáni dhagáráni wáhond but.

²¹ Mesray é kondhá beger tán á kondhá Issopá mardom laddhént o shahráni tahá jahmenend kortant.

²² Albat, dini péshwáyáni dhagári bahá nazortant. Cha Perawnay némagá áyán komakka raset o é komakk pa áyáni ward o waráká bass at. Paméshká wati dhagáresh bahá nakortant.

²³ Issopá gón mardomán gwasht: “Nun ke man maróchi shomay jend o shomay dhagár pa Perawná bahá zortagant, tohm esh ant, zeminá bekeshét.

²⁴ Wahdé rón o móshay mósona kayt, dhagáray bar o samaray pančeká Perawná bedayét. Chár bahr wati kerrá bedaréét ke shomára pa keshagá tohm o pa wati jend o wati lógay mardom o chokkán warák bebit.”

²⁵ Mardomán gón áia gwasht: “Taw may zend rakként. Wájahay nezar pa má nék bát. Má Perawnay goláma bén.”

²⁶ Gorhá Issopá pa Mesray molká é kánun jórh kort ke tán róche maróchigá hastent ke dhagáráni bar o samaray panček Perawnayg ent. Perawn éwaká dini péshwáyáni zemináni wáhond nabut o bass.

Ákubay goddhi wáhag

²⁷ Nun Esráili Mesray molká, Góshenay damagá jahmenend butant. Ódá áyán dhagár raset, bázén chokk o baré kortesh o sakk báz butant.

²⁸ Ákubá Mesrá habdah sál gwázént o tán yakl sad o chell o hapt sáláy omrá zendag at.

²⁹ Wahdé Esráilay markay wahd nazzikk but, wati chokk Issopi lótháént o gwashti: “Mani sará mehrabánié bekan. Wati dastá mani zánay chérá ér kan o kawl beday* ke gón man mehr o wapá kanay o maná Mesrá kabra nakanay.

* 47:29 47:29 Pa é rasmy zánagá Pédáesh 24:24 bechár.

³⁰ Wahdé man sar ér kort o wati pet o pirokání kerrá shotán, maná cha Mesrá bar o hamáyáni kerrá kabr kan.” Issopá gwasht: “Sharr ent. Anchosha kanán.”

³¹ Ákubá gwasht: “Sawgend bwar.” Issopá gón áiá sawgend wárt. Esráilá nepáday saruná pa adab sar jahl kort.

48

Manasi o Epráém

¹ Kammé wahdá rand Issopá hál raset ke tai pet nádráh ent. Gorhá áiá wati doén mardénchokk Manasi o Epráém zortant o shot.

² Wahdé Ákubesh hál dát ke tai chokk Issop tai chárágá átkag, Esráilá wati wák o twán yakjáh kort o nepáday sará nesht.

³ Gón Issopá gwashti: “Porwákén Hodá Kanhánay molká, Luzay shahrá mani démá záher but. Maná barkati dát o

⁴ gón man gwashti: ‘Man tará porsamara kanán o tai nasl o padréchá sakk báza kanán. Man tará kawmáni rombé jórha kanán o é sardhagará cha taw o rand tai nasl o padréchárá dayán ke tán abad hamáyáni melkat bebit.’

⁵ Nun tai é doén mardénchokk maniga bant, hamé chokk ke cha mani edá, tai kerrá áyagá pésar Mesray molká pédá butagant. Epráém o Manasi maniga bant, anchó ke Ruben o Shamun manig ant.

⁶ Tai cha eshán o randteri chokk taiga bant, bale wati brát Epráém o Manasiay námay sará pajjáh áraga bant o hamé brátáni námay sará mirásesha rasit.

⁷ Wahdé man cha Paddáná per tarragá atán o Eprátay rasagá angat kammé ráh pasht kaptagat, ráhá, Kanhánay molká Ráhilay markay sók mani sará kapt. Man Ráhil hamódá Eprátay ráhá kabr kort.” Eprát Bayt-Lahem ent.

⁸ Wahdé Esráilá Issopay chokk distant, josti kort: “É kay ant?”

⁹ Issopá gwasht: “É mani chokk ant, Hodáyá hamedá maná dátagant.” Esráilá gwasht: “Mani kerrá byáresh ke barkatesh bedayán.”

¹⁰ Esráilay chamm cha piriá nezór atant o sharr maymia nakort. Paméshká Issopá wati chokk áiy nazzikká bortant o Ákubá, Epráém o Manasi chokket o goláesh kortant.

¹¹ Esráilá gón Issopá gwasht: “Maná é omét nabutag ke padá tará gendán, bale Hodáyá tai chokk ham maná pësh dáshtant.”

¹² Nun Issopá chokk cha Esráilay kotthá kenzéntant o sari pa adab jahl kort.

¹³ Issopá doén chokk zortant, Epráémi wati rástén némagá o Esráilay chappén némagá kort. Manasii wati chappén némagá o Esráilay rástén némagá kort. Wati petay nazzikká bortanti.

¹⁴ Bale Esráilá wati rástén dast chappén némagá shahár dát o chappén dast rástén némagá. Rástén dasti Epráémay sará ér kort, bell toré kaster at. Chappén dasti Manasiay sará ér kort, bell toré awali chokk at.

¹⁵ Ákubá Issop barkat dát o gwashti:

“Hamá Hodá ke mani pet o pirok
Ebráhém o Esáká áiy ráh zortag,
hamá Hodá ke cha mani pédáeshá beger
tán maróchi mani negahpán butag,

¹⁶ hamá préshtag ke maná cha har táwáná rakkéntagi,
é chokkán barkat bedayát.

É mani námay sará o
mani pet o pirokay námay sará
bezán Ebráhém o Esákay námá zánag bátant o
zeminay sará sakk báz bátant.”

¹⁷ Wahdé Issopá dist ke mani petay rástén dast Epráémay sará ent, wasshi nabut. Petay dasti gept ke cha Epráémay sará duri bekant o Manasiay sará éri bekant.

¹⁸ Gón petá gwashti: “Mani pet! Chó makan. Mani awali chokk esh ent. Wati rástén dastá eshiay sará ér kan.”

¹⁹ Bale petá namannet, gwashti: “Mana zánán, mani chokk! Zánán. Cha masteréná ham kawmé addha bit o á ham mazanén mardomé bit, bale kasterén brát cha áiá masterén mardomé bit o kasterénay chokk o nomásag báz kawma bant.”

²⁰ Gorhá á róchi Ákubá Issopay mardénchokk barkat dátant, gwashti:

“Bani Esráil barkat dayagay wahdá tai námá gipt:

‘Hodá tará chó Epráém o Manasiá kanát.’”

É dhawlá Ákubá Epráém cha Manasiá démáter kort.

²¹ Esráilá gón Issopá gwasht: “Man hamé zuttána merán, bale Hodá gón shomá góna bit o shomará shomay pet o pirokáni molká pera tarrénit.

²² Nun man tará cha tai brátán géshtera dayán. Hamá kóhestagá tará dayán ke man wati zahm o tirkamánay sará cha Amurián geptag.”

49

Ákub wati chokkán barkata dant

¹ Ákubá wati chokk gwánk jat o gwashtant: “Yakjáh bét, man shomará gwashán ke áyókén róchán ché bit.

² Yakjáh bét o gósh dárét,

oo Ákubay chokkán!

Wati pet Esráilay habarán gósh dárét.

³ Oo Ruben! Taw mani awali chokk ay,

mani wák o twán ay,

mani mardánagiay awali neshán ay,

marháh o zóray shán ay.

⁴ Chó ápá bélagám ay,

master nun taw namánay,

ke wati petay nepádán, mani gandalán sar kaptay o

palitet kortant.

⁵ Shamun o Láwi brát ant,

zahmesh sheddati seláh ant.

⁶ Hechbar eshání majlesá manendátán,

gón eshán hamdiwán mabátán,

ke cha wati hezhmá mardomesh koshtagant o

pa wati delwasshiá sándhesh* lang kortagant.

⁷ Nálat bát eshání trondén hezhmá,

eshání berahmén kahrá.

Ákubay molká yakk yakkesha kanán,

Esráilay molká sheng o sháng.

⁸ Oo Yahudá! Tai brát tará názénant,

tai dast dozhmenáni gotthá sakka bit,

tai petay chokk tai démá kóndhana kapant.

⁹ Yahudá shéri gollorhé.

Oo mani chokk! Taw cha shekárán átkagay.

Yahudá chó sherá srápa kant,

chó mádagén shérá kamina kant.

Kai majál ent ke pádi bekant?

¹⁰ Bádsháhi asá cha Yahudáay dastá narawt o

hákemiay dazlatth cha áiy pádáni démá dura nabít

tán hamá wahdá ke asligén wáhonda kayt o

kawm áiy parmánbardára bant.

¹¹ Á wati hará anguri drachkéá bandit o

korragá gechéni sháharhéá,

wati póshákán gón sharábá shódit,

wati pocchán gón anguray hóná.

¹² Áiy chamm cha sharábá sohrtera bant o

dantán cha shirá espétter.

¹³ Zebulun tayábdapá jahmenenda bit,

pa bójigán bandené† bit o

simsari tán Sayduná sara bit.

¹⁴ Issákár zórmándén haré

ke doén tangáni‡ nyámá tachk ent.

¹⁵ Gendit ke árámjáh sharr ent o zemin wassh,

wati baddhá pa bárá éra dant o

* **49:6 49:6** Sándh, bezán zórmándén narén gók yá gámesh. † **49:13 49:13** Banden, bezán tayábay hamá jágah ke bójiga óstant. ‡ **49:14 49:14** Tang, bezán har yá oshteray báray yakk némagé.

pa bigáriá tayára bit.

16 Dán[§] Esráilay kabilahé bit o
pa wati mardomán ensápa kárit.

17 Dán rahsará maré bit,
keshkay kashá syahmáré,
aspáni srombán^{*} dhanga jant
ke swár poshtoká bekapit.

18 Oo Hodáwand! Wadárig án
ke taw berakkénay.

19 Orosh kanók Jádá angerra kanant,
bale Jád áyáni pádáni punzáni sará birha[†] bárt.

20 Ásheray nagan charpa bit,
mahluká sháhi waráka dant.

21 Naptáli ázát butagén áské[‡] o
dhawldárén áskaloka kárit.

22 Issop porsamarén anguré,
chammagay lambá baráwarén anguré.
Sháharhi, diwálán sara kapant.

23 Tirkamán janókán pa zahrnáki áiy sará orosh kort o
pa badwáhi tiresh jat.

24 Bale Issopay kamán barjáh mant o
báski mohr o mohkam atant,
Ákubay zórmándén Hodáay dastay barkatá,
Esráilay shepánkay barkatá,
Esráilay taláray barkatá,

25 tai petay Hodáay barkatá, ke tará madata kant,
porwákén Hodáay barkatá, ke tará barkata dant.
Gón ásmánay barkatán, cha borzá,
gón johlánkiay barkatán, cha jahlá o
gón chokdán o gwaráni barkatán tará barkata dant.

26 Tai petay barkat
cha abadi kóhání barkatán báláter ant,
cha kwahnén jompáni nyámatán géshter ant.
É sarjamá Issopay sará begwárátant,
Issopay péshánigay sará
ke wati brátáni shahzádag ent.

27 Benyámin derrók o warókén gorké,
sohbán shekár éra bárt o
béghán áwár bahra kant.”

28 É Esráilay dwázdahén kabilah atant o é hamá habar atant ke áyáni petá barkat dayagay
wahdá gón áyán kortant. Har yakkéará hamáiy hesábá barkati dát.

Ákubay mark

29 Nun Ákubá wati chokk chó sój dátant: “Man gón wati mortagén mardomán hawár
bayagi án. Maná mani pet o pirokání kerrá, hamá gárá kabr kanét ke Eprun Hittiay
dhagará ent,

³⁰ hamá gárá ke Makpélahay dhagará, Mamrehay nazzikká, Kanhánay molká ent o
Ebráhémá cha Eprun Hittiá gón dhagará hór bahá zort ke kabrestáné bekanti.

³¹ Ódá Ebráhém o áiy jan Sárach kabr kanag butagant, Esák o áiy jan Rebekká kabr kanag
butagant o man Lyáh ham hamódá kabr kortag.

³² Dhagár o áiy tahay gár cha Hittián bahá zurag butagant.”

³³ Wahdé Ákubá wati chokkání sój dayag halás kort, nepáday sará wati pádi tachk kortant,
goddhi dami kasshet o gón wati mortagén mardomán hawár but.

[§] 49:16 49:16 Dán Ákubay chokkéay nám ent.

^{*} 49:17 49:17 Sromb, bezán dalwatay páday panjag, som.

[†] 49:19

49:19 Bír, bezán trondén orosh, hamlah.

[‡] 49:21 49:21 Ásk, bezán áhu, áhug.

50

Ákubay kabr o kapan

¹ Issopá watárá petay sará dawr dát, gréti o peti chokket.

² Gorhá hamá dáktar ke Issopay hezmatá atant, Issopá gón áyán gwasht ke mani pet Esráilá mómyái* kanét o áyán Esráil mómyái kort.

³ É kára chell róch jat ke inchok wahd pa mómyái kanagá allami at. Mesrián haptád róch pa áia pors dásht.

⁴ Wahdé porsay róch halás butant, Issopá gón Perawnay lógay mardomán gwasht: “Agan mani ezzatá kanét, pa manigi gón Perawná habar kanét o begwashéti

⁵ ke mani petá maná sawgend dátág o gwashtag: ‘Man meragi án. Maná hamá kabrá kall kan ke man pa wat Kanháney molká kótkag.’ Nun maná razá day ke rawán o wati petá kabra kanán o káyán.”

⁶ Perawná gwasht: “Beraw, wati petá hamá paymá kabr kan ke tará sawgendi dátág.”

⁷ Gorhá Issop wati petay kabr kanagá shot. Perawnay sajjahén hezmatkár ham áiy hamráh atant. Perawnay lógay masterén mardom o Mesray sajjahén kamásh shotant gón.

⁸ Issopay lógay sajjahén mardom, áiy petay lógay mardom o áiy brát ham gón atant. Éwaká chokk o ramag o górom Góshená mantant.

⁹ Arrábaswár o aspswár ham shotant gón. Sakkén mazanén rombé at.

¹⁰ Wahdé á Ordonay kawray nazzikká Atáday jóháná† sar butant, kukkáresh kort o záresh jat. Issopá ódá hapt róchá pa wati petá pors dásht.

¹¹ Wahdé óday nendókén Kanhánián Atáday jóháná dáshtagén é pors dist, gwashtesh: “Mesrián baláhén porsé dáshtag.” Paméshká á jágah ke Ordonay kawray nazzikká ent, á jágahay námesh Ábel-Mesráém‡ kort.

¹² Gorhá Ákubay chokkán hamá paym kort ke petá hokm dátagatant.

¹³ Ákubesh Kanháney molká bort o hamá gára kabr kort ke Makpélahay dhagará, Mamrehay nazzikká at. Ebráhémá á gár gón dhagará cha Eprun Hittiá bahá zortagat ke kabrestané bekanti.

¹⁴ Cha petay kabr kanagá rand Issop gón wati brátán o gón sajjahén hamráhán ke áiy petay kabr kanagá átkagatant, Mesrá per tarret.

Issop padá brátán deljamia dant

¹⁵ Wahdé Issopay brátán dist ke may pet mortag, gwashtesh: “Agan Issopá kénag delá ent, hamá sajjahén badiáni bérá gipt ke má gón áia kortagant.”

¹⁶ Gorhá áyán pa Issopá kolawé ráh dát o gwashtesh: “Tai petá marká pésh é wasiat kortag:

¹⁷ Issopá begwashét ke mani dazbandi ent ke wati brátáni mayár o gonáhán bebaksh ke gón taw badiesh kortag. Wati petay Hodáay bandaháni badián pahell kan.’” Wahdé áyáni paygám Issopá sar but, gréti.

¹⁸ Gorhá brát Issopay Kerrá átkant o pádáni kaptant o gwashtesh: “Má tai golám én.”

¹⁹ Bale Issopá gwasht: “Matórsét. Man Hodá wa naán.

²⁰ Shomay niyat mani táwán dayag at, bale Hodáay niyat nék at. Áiy niyat hamesh at ke bázén mardoméay sáh berakkit. É kár, hamesh ent annun bayagá ent.

²¹ Gorhá matórsét. Man shomay o shomay chokkáni zaluratán puraha kanán.” Bráti deljami dátant o gón áyán pa sharri habari kort.

Issopay mark

²² Issop gón wati petay lógay sajjahén mardomán Mesrá nesht. Yakk sad o dah sál omri kort o

²³ Epráémay chokkáni sayomi poshti dist. Manasiay nomásag, Mákiray chokk ham ke péda butant, Issopay kotthá dayag butant.

²⁴ Issopá gón wati brátán gwasht: “Man meragi án, bale deljam án ke Hodá pa shomay madatá kayt o shomará cha é molká dém pa hamá molká bárt ke áiy bárawá gón Ebráhém o Esák o Ákubá sawgendi wártag.”

²⁵ Issopá gón Esráilay chokkán gwasht: “Sawgend bwarét ke wahdé Hodá shomay madatá kayt, mani haddhán cha é jágahá barét gón.”

²⁶ Issop yakk sad o dah sáláy omrá mort, gorhá áesh mómyái kort o tábutéá wápént o Mesrá éresh kort.

* 50:2 50:2 Mómyái kanag Mesriáni rasmé butag ke mortagén mardomesh darmán jatag o pétak ke jón magahit o haráb mabit. † 50:10 50:10 Jóhán, bezán kesháráni moshag o dánáni mocch kanagay jágah. ‡ 50:11 50:11 Ábel-Mesráémay máná ent: “Mesriáni pors”.

Dargwaz

Esráili zolm o zóray áamácha bant

¹ Ákubay hamá mardénchokk* ke har yakkéa wati lógay mardom zortant o gón Ákubá Mesrá shot gón, áyáni nám esh ant:

² Ruben o Shamun o Láwi o Yahudá o

³ Issákár o Zebulun o Benyámin o

⁴ Dán o Naptáli o Jád o Ásher.

⁵ Ákubay chokk o nomásag sarjamiá haptád atant. Issop cha pésará Mesrá at.

⁶ Issop mort o sajjahén bráti ham mortant o áiy hamomrén sarjamén nasl ham mort.

⁷ Bale Bani Esráil porsamar at. Áyán chokk o bar kort, waddán but o sakk báz butant. Mesray molk cha Esráilián porr but.

⁸ Nun Mesray sará nókén Perawné bádsháhi tahtá nesht. É bádsháh Issopay bárawá sarpad naat.

⁹ Áiá gón wati mahluká gwasht: “Bechárét, Bani Esráilay mardom cha má báz géshter o zórmandter jórh butagant.

¹⁰ Báyd ent pa hóshmandi esháni déma bedárén, agan é géshter bebant o mára jangé begipt, é may dozhmenáni hamráha bant o gón má janga kanant o padá cha may molká tachant o rawant.”

¹¹ Bádsháh o áiy mansabdárán†, bigárgir‡ esháni kármaster kortant ke esháni sará zóraki bekanant o gránén káresh bebandant. Bani Esráilián pa Perawná§ do shahr addh kort. Yakkéay nám Pitum at o yakkéay Ramesés. Doén ambári shahr* atant.

¹² Mesrián áyáni sará haminkas ke géshter zórakia kort, Esráili géshter bayán o sheng bayána butant. Gorhá Mesrián cha Esráilián torset.

¹³ Mesrián Esráili pa bérahmi kára bastant.

¹⁴ Hesht o batánahay† addh kanagesha parmátant o dhagáráni sará har dábén gránén káresha geptant o áyáni zendagiesh azáb kort. Sajjahén káresh pa bérahmi parmátant.

¹⁵ Mesray bádsháhá gón Ebráni‡ janbógán§ habar kort. Yakk janbógéay nám Shiprah at o domiay Puah.

¹⁶ Gón eshán gwashti: “Wahdé shomá Ebráni janénán chokmát kanét, chellagiay bashánahá bechárét, agan chokk bachakké, bekoshéti o agan jenekké, belléti.”

¹⁷ Bale janbógán cha Hodáyá torset o á dhawlá nakortesh ke Mesray bádsháhá gwashtagatant o mardénchokkesh nakoshtant.

¹⁸ Gorhá Mesray bádsháhá janbóg lótháéntant o gón áyán gwashti: “Shomá chéa chó kort o mardénchokk zendagá eshtant?”

¹⁹ Janbógán gón Perawná gwasht: “Ebráni janén Mesri janénáni paymá naant. Dhaddhén zál ant o cha janbogáni rasagá pésar chokká pédá kanant.”

²⁰ Gorhá Hodá janbogáni sará mehrabán but. Esráilián chokk o bar kort o sakk báz butant.

²¹ Janbógán cha Hodáyá torset, paméshká Hodáyá áyáni lóg ábád kortant.

²² Gorhá Perawná wati sajjahén mardom hokm dát o gwashtant: “Har Ebráni mardénchokké ke pédá bit, áiá Nillay kawrá dawr bedayét, bale Ebráni jenekkán bellé.”

2

Mussáay pédáesh

¹ Láwi kabilahay mardé shot o Láwi jenekké sáangi kort.

² Janén lápporr but o mardénchokké áworti. Janéná dist ke chokk sharrangé, tán say máhá chéri dát.

* **1:1 1:1** Asligén Ebráni nebeshtánka gwasht: Esráilay mardénchokk. Esráil, Ákubay domi nám at. † **1:11 1:11** Mansabdár, bezán kárey zemmahwár, ogdadhár. ‡ **1:11 1:11** Bigárgir, bezán hamá mardom ke dega mardomán pa zór kára bandit. § **1:11 1:11** Perawn hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Ahdi zamánagán, Mesray har bádsháh Perawn gwashtag butag.

* **1:11 1:11** Ambári shahr, bezán hamá shahr ke ódá warák o sámán ambár kanaga bit. † **1:14 1:14** Batánah, bezán heshtáni lecchenagay gel yá semeth. ‡ **1:15 1:15** Ebráni, bezán Esraili. § **1:15 1:15** Janbóg, bezán dáig, dáeg, dinnabóg, chokk pédá kanókéen ballok.

³ Wahdé áia chokk cha ed o géshter chér dát nakort, pa áia cha kalam o káshá gwaptagén sapté* zorti, sapti gir o dhámbar† jat, chokki saptá kort o Nillay kawray lambá kásháni tahá éri kort.

⁴ Chokkay gohár kammé dur óshtát o chárágá lagget ke bárén chokk chóna bit.

⁵ Perawnay jenekk jánay shódagá Nillay kawrá átk. Móled Nillay kawray kerrá gardagá laggetant. Perawnay jenekká kásháni nyámá sapt dist o wati móledé ráhi dát ke saptá byár. Áia áwort.

⁶ Perawnay jenekká sapt pach kort o nonnok dist. Nonnok gréwagá at. Perawnay jenekká áia sará bazzag but. Gwashti: “É cha Ebrániáni chokkán ent.”

⁷ Gorhá nonnokay gohára cha Perawnay jenekká jost kort: “Berawán o Ebráni janéné tawár bekanán ke nonnoká pa taw shir beméchénit?”

⁸ Perawnay jenekká gwasht: “Beraw.” Jenekk shot o nonnokay máti tawár kort.

⁹ Perawnay jenekká gón áia gwasht: “É nonnoká gón wat bar o pa man méchéén. Man tai mozzá dayán.” Janená nonnok zort o méchéén.

¹⁰ Chokk ke rost o kammé master but, mátá Perawnay jenekkay kerrá áwort. Perawnay jenekká chokk zort o wati chokk kort. Áia námi Mussá‡ kort, gwashti: “É man cha ápa kasshetag.”

Mussáy tachag

¹¹ Wahdé Mussá rost o mazan but, yakk róché wati mardománi kerrá shot o áyáni bigári o gránén kári distant. Mussáyá Mesrié dist ke Ebrániéá, bezán cha Mussáy jenday mardomán yakkéá janagá at.

¹² Mussáyá wati chapp o chágerd cháret o disti ke kass nést. Gorhá Mesrii kosht o rékáni tahá kall kort.

¹³ Domi róchá padá dhanná shot o disti ke do Ebráni merhagá ent. Gón mayárigén mardomá gwashti: “Chéá wati hamkawmá janagá ay?”

¹⁴ Áia passaw dát: “Kayá tará may sará hákem o dádras kortag? Záná taw lóthay maná ham bekoshay anchó ke Mesriet kosht?” Mussáyá torset o delá gwashti: “Pakkáyá habar páshk butag.”

¹⁵ Perawn é habará sahig but o Mussáy koshagay erádahi kort. Bale Mussá cha Perawnay kerrá tatk o Midyánay molká shot o chátéay kerrá nesht.

¹⁶ Midyánay dini péshwáyá hapt janénchokk hastat. É jenekk átk o ápay kasshag o tagáray§ porr kanagá laggetant ke petay ramagá áp bedayant.

¹⁷ Bale lahtén shepánk átk o jenekkesh galléntant*. Mussá jenekkáni komakká pád átk o áyáni ramagi áp dát.

¹⁸ Jenekk ke wati pet Rawélay† kerrá átkant, petá jost kortant: “Maróchi chéá chó zutt átkagé?”

¹⁹ Áyán gwasht: “Maróchi Mesriéá mára cha shepánkáni dastá rakként. Ápi ham kasshet o ramagi áp dát.”

²⁰ Petá gón wati jenekkán gwasht: “Gorhá kojá ent? Shomá á mard chéá nayáwortag gón? Tawári kanét, belli kayt o nána wárt.”

²¹ Mussá marday kerrá jahmenend bayagá rázig but o mardá wati jenekk Sapurah gón Mussáyá sur dát.

²² Sapurahá mardénchokké áwort o Mussáyá áia nám Gayrshám‡ kort, gwashti: “Man darmolká darámadé án.”

²³ Máh o sál gwestant o hamé nyámá Mesray bádsháh mort. Esráili cha wati golámiá nálag o peryátá atant. Áyáni é nálag o peryát borzád shot o Hodáyá sar butant.

²⁴ Hodáyá áyáni nálag eshкотant o wati hamá ahd o paymánay tránagá kapt ke gón Ebráhém o Esák o Ákubá bastagati.

²⁵ Hodáyá Esráili distant o áyáni sará bazzagi but.

3

Rókén dhólok

¹ Mussá wati náko,* Midyánay dini péshwá Yatronay ramagá chárénagá at. Ramagi zort o gyábánay á dastá, Hórébá, bezán Hodáyá kóhá shot.

* 2:3 2:3 Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi. † 2:3 2:3 Gir o dhámbar syáhén o lechnákén ápenké. ‡ 2:10 2:10 Mussáy labz balkén cha “dar kanagay” labzá jórh butag. § 2:16 2:16 Tagár, bezán mazanén johlén darp, hiráén, lagan.

* 2:17 2:17 Gallénag, bezán táchéénag, dar kanag, dur ráh dayag. † 2:18 2:18 Rawélay domi nám Yatron butag, bechár 3:1. ‡ 2:22 2:22 Gayrshámáy máná ent: “Á, ódá darámadé”. * 3:1 3:1 Edá náko janay pet ent.

² Hodáwánday préshtag cha dhólokéay[†] nyámá, ásay shamálahéay[‡] tahá áíay démá záher but. Mussáyá dist ke dhólok bon ent, bale sochag o por bayagá naent.

³ Mussáyá gwasht: “Rawán o é ajabén nedáragá[§] charán ke bārén dhólok chéá sochag o por bayagá naent.”

⁴ Hodáwándá dist ke Mussá é nedáragay chárágá pédák ent. Hodáyá cha dhólokay tahá gwánk jat: “Mussá, oo Mussá!” Mussáyá passaw dát: “Ji!”

⁵ Hodáyá gwasht: “Nazzikter mayá. Wati swásán kassh ke é jágahá ke taw óshrtátagay, é pákén jágahé.”

⁶ Hodáyá padá gwasht: “Man tai petay Hodá án, Ebráhémay Hodá, Esákay Hodá o Ákubay Hodá án.” Mussáyá Hodáay chárág torset o wati démi gept.

⁷ Hodáwándá gwasht: “Mani mahluk ke Mesrá ent, man áyáni bazzagi sharriá distag. Man distag ke wati bigárgiráni sawabá chón peryáta kanant. Áyáni dardán sharriá zánán.

⁸ Man ér átkagán ke áyán cha Mesriáni dastá berakkénán o cha é molká, sharrén o práh o sháhegánén molkéá bebarán, anchén molkéá ke ódá shir o bénagay jó tachagá ant, Kanháni o Hitti o Amuri o Perizzi o Héwi o Yabusiáni molká.

⁹ Bechár, Bani Esráiliáni peryát mani kerrá sar butag, man hamá zolm ham distagant ke Mesri áyáni sará kanantesh.

¹⁰ Beraw, man tará Perawnay kerrá ráha dayán, mani kawm Bani Esráilá bezur o cha Mesrá dar á.”

¹¹ Bale Mussáyá gón Hodáyá gwasht: “Man kay án ke Perawnay kerrá berawán o Bani Esráilá bezurán o cha Mesrá dar byáyán?”

¹² Hodáyá gwasht: “Man gón taw góna bán. Taw ke kawmá zuray o cha Mesrá dara káay, shomá hamé kóhá Hodáay parasteshá kanét. O é yakk neshánié bit ke tai ráh dayók man án.”

¹³ Mussáyá gón Hodáyá gwasht: “Agan man Bani Esráilay kerrá berawán o begwashán ke shomay bonpirokáni Hodáyá maná shomay kerrá ráh dátág o á cha man jost bekanant ke áíay nám kay ent, áyáni passawá ché begwashán?”

¹⁴ Hodáyá gwasht: “Man hamá án ke hastán. Gón Bani Esráilá begwash ke hamá ke nám enti ‘Man Hamá Án’, hamáíá maná shomay kerrá ráh dátág.”

¹⁵ Hodáyá gón Mussáyá é ham gwasht: “Gón Bani Esráilá begwash ke ‘Yahweh’*, bezán shomay bonpirokáni Hodá, Ebráhémay Hodá, Esákay Hodá o Ákubay Hodáyá maná shomay kerrá ráh dátág. Tán abad mani nám hamesh ent o man nasláni nasl hamé námá yát kanaga bán.

¹⁶ Beraw Esráilay kamáshán yakjáh kan o gón áyán begwash ke Hodáwánd, bezán shomay bonpirokáni Hodá, Ebráhém o Esák o Ákubay Hodá mani démá záher butag o gón man gwashtagi ke man cha nazzikká distag ke Mesrá gón shomá ché butag o

¹⁷ man kawla kanán ke shomará cha é bazzagiá dara kanán ke Mesrá shomay sará átkag o shomará Kanháni o Amuri o Perizzi o Héwi o Yabusiáni molká barán, hamá molká ke shir o bénagay jó tachagá ant.

¹⁸ Esráilay kamásh tai habarán gósha dárant. Shomá horigá Mesray bádsháhay kerrá berawét o gón áíá begwashét ke Hodáwánd, bezán Ebrániáni Hodá may démá záher butag. Nun mára razá beday ke má gyábáná say róchay ráhá rawén o pa wati Hodáwándén Hodáyá korbániga kanén.

¹⁹ Bale mana zánán ke tán zórmándén dasté Mesray bádsháhá majbur makant, á shomará rawagá naylit.

²⁰ Man wati dastá shahára dayán o Mesrá gón wati hamá sajjahén ajabbatén kárána janán ke manesh áyáni nyámá kanán. Gorhá Perawn shomará ráwagá kellit.

²¹ Man Mesriáni delá pa é kawmá narma tarrénán o wahdé shomá rawét, cha Mesrá gón hórk o háligén dastána narawét.

²² Har janén cha wati hamsáhegén janén o cha áíay lógá nendókén janéná god o pocch o nograh o teláhay saht o zéwar belóthit o wati bacch o jenekkáni gwaráesh bedant. É paymá shomá Mesriáni mál o hastiá polét.”

4

Mussáyá mójezah

¹ Mussáyá passaw dát: “Agan mardom mani sará báwar makanant o mani habarán gósh madárant o begwashant: ‘Hodáwánd tai démá záher nabutag,’ gorhá?”

[†] 3:2 3:2 Dhólok gyábáni konthagí jarré. [‡] 3:2 3:2 Shamálah, bezán ásay rók, ásay zobánok. [§] 3:3 3:3 Nedárag, bezán tamáshá. * 3:15 3:15 Yahweh, Ebráni zobáná Hodáwánday nám ent. É labz cha “bayagay” labzá jórh butag. Pákén Ketábay géshter tarjomahán é labz “Hodáwánd” kortag.

² Hodáwándá gwasht: “É chéé tai dastá ent?” Passawi dát: “Asáé.”

³ Gwashti: “Zeminá dawri day.” Mussáyá ke asá zeminá dawr dát, asá maré but o Mussá cha áiy kerrá tat.

⁴ Hodáwándá gón Mussáyá gwasht: “Wati dastá shahár day o máray dombá beger.” Mussáyá wati dast shahár dát o gepti o már áiy dastá asáé but.

⁵ Hodáwándá gwasht: “É neshániá ke záhera kanay, gorhá Esráili báwara kanant ke mane Hodáwand bezán áyáni bonpirokáni Hodá, Ebráhémay Hodá, Esákay Hodá o Ákubay Hodá tai déma záher butag.”

⁶ Padá Hodáwándá gwasht: “Dastá wati kabáhay tahá kan.” Áiá dast kabáhay tahá kort. Dasti ke cha kabáhá dar kort, dast purah garrá geptagat o chó barpá espét at.

⁷ Hodáwándá gwasht: “Dastá padá kabáhay tahá kan.” Áiá dast padá kabáhay tahá kort. Dasti ke cha kabáhá dar kort, ta dast wassh butagat o dastay póst jánay é dega jágháni póstay paymá at.

⁸ “Agan mardomán tai gapp báwar nabut o awali neshániesh delgósh nakort, domi neshániá báwara kanant.

⁹ Bale agan é doén neshániesh báwar nakortant o tai gappesh gósh nadásht, gorhá cha Nillá kammé áp bezur o hoshkén zeminay sará beréch. É ápán ke taw cha Nillá zuray, é áp hoshkén zeminay sará hóna bant.”

¹⁰ Mussáyá gón Hodáwándá gwasht: “Oo mani Hodáwand! Man habarzánté naán, na pésará butagán o na annun habarzánté án. É sáhatá ham ke taw gón wati kasterá habará ay, mani zobán o bayán konth ent.”

¹¹ Hodáwándá gwasht: “Baniádamay dap kayá jórh kortag? Kay ensáná gong o karra kant? Kay ensáná champach o kóra kant? Mane Hodáwand naent?

¹² Nun beraw, man tará sója dayán ke tará ché gwashagi ent. Dap taiga bit o gapp maniga bant.”

¹³ Mussáyá gwasht: “Oo mani Hodáwand! Degaré ráh day.”

¹⁴ Hodáwand Mussáyá sará zahr gept o gwashti: “Hárun tai brát naent, Láwi kabilahay Hárun? Mana zánán ke habarzánté. Bechár, á annun tai gendoká pédák ent o cha tai gendagá deli wassha bit.

¹⁵ Taw gón áiá habara kanay o habarán áiy dapá dayay. Man shomará sója dayán ke ché bekanét. Dap taig o áiyga bant o gapp maniga bant.

¹⁶ Tai badalá á gón mardomán habara kant. Á pa taw dapé bit o taw pa áiá hodáé bay.

¹⁷ Taw é asáyá dastá kan ke wati neshánián gón hameshiá pësh bedáray.”

Mussá Mesrá wátarra kant

¹⁸ Mussá padá wati náko Yatrúnay kerrá shot o gón áiá gwashti: “Maná razá day, Mesrá wati brátáni kerrá rawán o charán ke barené zendag ant yá mortagant.” Yatrúná gwasht: “Beraw pa salámati.”

¹⁹ Midýánay molká Hodáwándá gón Mussáyá gwasht: “Padá Mesrá beraw, chéa ke á sajjahén mardom ke tai koshagay randá atant, mortagant.”

²⁰ Mussáyá wati jan o doén chokk zort o hará swár kortant o Mesrá wátarr but. Mussáyá “Hodáay asá” dastá kort.

²¹ Hodáwándá gón Mussáyá gwasht: “Wahdé padá Mesrá raway, bechár, hamá sajjahén mójezah ke man tai dastá dátagant, Perawnay déma á mójezahán bekan o pësh dár, bale man áiy delá senga kanán ke kawmá rawagá maylit.

²² Gón Perawná begwash: ‘Hodáwand chosha gwashit: Esráil mani mardénchokk ent, mani awali chokk ent.

²³ Man tará gwasht ke mani chokká bell ke rawt o mani parasteshá kant. Bale taw namannet o rawagá naesht. Bechár, nun man tai chokká koshán, tai awali mardénchokká.”

²⁴ Chó but ke ráhá menzeléa Hodáwand gón Mussáyá dochár kapt o lótheti ke Mussáyá bekoshit.

²⁵ Bale Mussáay jan Sapurahá tézén sengé zort o wati chokkay loppok* borret o hamé pósti Mussáay pádán jat. Gwashti: “Taw pa man ‘hónay sálónké’ ay.”

²⁶ Hodáwándá hamé wahdá Mussá yalah dát ke Sapurahá sonnatay sawabá Mussá “hónay sálónk” gwashtagat.

²⁷ Hodáwándá gón Háruná gwasht: “Mussáay cháragá gyábána beraw.” Hárun shot o Hodáay kóhá gón Mussáyá dochár kapt o Mussái chokket.

* 4:25 4:25 Loppok, bezán mardénchokkay hamá póst ke sonnat kanagay wahdá borranti.

²⁸ Mussáyá hamá sajjahén habar gón Hárúná kortant ke Hodáwandá pa áyáni gwashagá Mussá ráh dátogat. Hamá sajjahén neshániáni háli ham dát ke Hodáwandá pa áyáni pësh dárágá Mussá hokm dátogat.

²⁹ Gorhá Mussá o Hárún shotant o Esráiliáni sajjahén kamáshesh yakjáh kortant.

³⁰ Hárúná hamá sajjahén habar kortant ke Hodáwandá gón Mussáyá kortagatant o hamá neshánii mahlukay chammáni déma pësh dáshtant.

³¹ Mahluká báwar kort. Wahdé áyán eshkot ke Hodáwandá may némagá delgósh kortag o may bazzagii distag, pa adab saresh jahl kort o parastesh kanagá laggetant.

5

Mahlukay bazzagi

¹ Randá Mussá o Hárún shotant o gón Perawná gwashtesh: “Yahweh*, Esráilay Hodá chosha gwashit: ‘Mani mahluká bell ke gyábána rawt o pa man jashné kant.’”

² Bale Perawná gwasht: “Yahweh kay ent ke man áiy gappá gósh bedarán o Bani Esráilá rawagá bellán? Man Yahwehá nazánán o Bani Esráilá rawagá naylán.”

³ Áyán gwasht: “Ebrániáni Hodá may déma záher butag. Nun mára bell ke gyábána say róchay ráhá rawén o pa wati Hodáwandén Hodáyá korbániga kanén. Chó mabit ke gón wabá yá zahmá may sará bekapit.”

⁴ Bale Mesray bádsháhá gwasht: “Mussá! Hárún! Shomá chéa mardomán kára naylét? Berawét o wati bigária bekanét.”

⁵ Padá gwashti: “Bechár, annun é molká Esráili sakk báz ant bale shomá kára naylétesh.”

⁶ Hamá róchá Perawná mardománi bigárgir o kármaster hokm dát o gwashtant:

⁷ “Pésará pa heshtay janagá shomá mardománá palár† dátag, nun madayétesh. Belli wata rawant o palára chenant.

⁸ Bale cha áyán hesht hamá kesásá belóthét ke pésará jatagesh, hecch kamm makanét. É mardom jándozz o tambal ant, paméshká peryáta kanant: ‘Mára bell ke rawén o pa wati Hodáyá korbániga kanén.’

⁹ Áyán angat gránterén kár beparmáét ke wati kára dazgatth bebant o drógén habaráni némagá delgósh makanant.”

¹⁰ Mardománi bigárgir o kármaster dhanná shotant o gón mardomán gwashtesh: “Perawn chosha gwashit: ‘Man shomára palára nadayán.’

¹¹ Shomá wat berawét o palár bechenét, har jágah ke dar gétka kanét. Bale cha shomay kára toshé kamma nabit.”

¹² Mardom sajjahén Mesray molká sheng butant ke pa heshtay janagá palár bechenant.

¹³ Bigárgirán kaddhan‡ kort o gwashtant: “Wati hamok róchi gishshéntagén kára hamá wahday paymá sarjam bekanét ke shomára palár butag.”

¹⁴ Perawnay bigárgirán wati dáshtagén Esráili kármaster jat o jost kortant: “Shomay zikkén o maróchigén hesht chéa pésarigén kesásá naant?”

¹⁵ Esráili kármaster shotant o Perawnay kerrá peryátesh kort: “Taw chéa gón wati kasterán chó kanagá ay?

¹⁶ Tai kasterán palára nadayant o angat mára gwashant: ‘Hesht bejanét.’ Bechár, radi tai mardománig ent, latthán má waragá én.”

¹⁷ Perawná gwasht: “Shomá jándozz o tambal ét, behyá ét, paméshká gwashét: ‘Mára bell ke rawén o pa Hodáwandá korbániga kanén.’

¹⁸ Nun berawét o kár kanét. Shomára palár dayaga nabit, bale hesht hamá kesásá bejanét.”

¹⁹ Esráili kármasterán zánt ke má janjáléa kaptagén ke mára gwashant shomay jatagén hesht cha har róchigén gishshéntagén kesásá kamter mabant.

²⁰ Wahdé kármaster cha Perawnay kerrá dar átkant, gón Mussá o Hárúná dhikkesh wát. Mussá o Hárún áyáni wadára atant.

²¹ Gón áyán gwashtesh: “Hodáwand shomára may hakkáni jostá bekanát o wat ensáp bekanát. Shomá Perawn o áiy hezmatkáráni chammán mára syahru kanáéntag o pa may koshagá zahmé áyáni dastá dátag.”

²² Mussá padá Hodáwanday kerrá shot o gwashti: “Oo Hodáwand! Taw chéa é mahluk janjáléa dawr dát? Taw paméshká maná ráh dát?

* 5:1 5:1 Yahweh, Ebráni zobána Hodáwanday nám ent. É labz cha “bayagay” labzá jórh butag. Pákén Ketábay géshter tarjomahán é labz “Hodáwand” kortag. † 5:7 5:7 Palár, bezán kesháray hoshk butagén dhill, káhspest. ‡ 5:13 5:13 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm.

²³ Man Perawnay kerrá shotán ke tai námay sará gón áia habar bekanán, bale cha á róchá o rand Perawná tai mahluk ganter janjái kortag o taw pa mahlukay rakkénagá hecch nakortag.”

6

Esráilay nejáu

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Nun taw genday ke man gón Perawná ché kanán. Perawn mani zórmándén dastá ke gendit, mahluká rawagá kellit. Haw, mani zórmándén dastá ke gendit, áyán cha wati molká gallénit.”

² Hodáyá gón Mussáyá habar kort, gwashti: “Man Hodáwand án.

³ Man ke Ebráhém o Esák o Ákubay démá záher bután, man wati nám ‘Porwákén Hodá’ kort. Man á hál nadátant ke mani nám ‘Yahweh’* ent.

⁴ Man gón áyán ahd o paymán ham kort ke Kanhánay molká shomará dayán, bezán hamá molká ke ódá á, darámaday paymá neshtagatant.

⁵ Man distag ke Mesrián Esráili golám kortagant o Esráili cha é golámiá nálagá ant. Man é nálag eshkotagant o wati ahd o paymánay yátá kaptágán.

⁶ Paméshká mani é paygámá Esráilián sar kan: ‘Man Hodáwand án. Man shomará cha Mesriáni bigáriá kasshán o cha golámiá ázáta kanán. Dastá shahára dayán, Mesrián gránén sezá dayán o shomará mókán†.

⁷ Man shomará zurán o wati kawma kanán o shomay Hodá bán. Gorhá shomá zánét ke man shomay Hodáwandén Hodá án, hamá ke shomará cha Mesriáni bigáriá dari kortag.

⁸ Man shomará hamá molká barán ke wati daston chest kort o sawgendon wárt ke Ebráhém o Esák o Ákubá dayáni. Man á molká shomará dayán ke shomay jenday melkat bebit. Man Hodáwand án.”

⁹ Mussáyá gón Esráilián é habar kortant, bale wati proshtagén arwáh o gránén zahmatáni sawabá Mussáy habaresh gósh nadásht.

¹⁰ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

¹¹ “Beraw o Mesray bádsháh Perawná begwash ke Esráilián cha wati molká rawagá bell.”

¹² Bale Mussáyá gón Hodáwandá gwasht: “Mani habar Esráilián gósh nadáshtagant, gorhá Perawnesh chón gósha dárít? Man wa konthbayánén mardomé án.‡”

¹³ Hodáwandá gón Mussá o Hárúná habar kort o hokm dátant ke gón Esráilián o gón Mesray bádsháh Perawná habar bekanét o Esráilián cha Mesray molká bekasshét.

Mussá o Hárúnay béh o bonyád

¹⁴ Esráiliáni kabilaháni sar o master esh ant:

Esráilay awali chokk Rubenay mardénchokk Hanuk o Pallu o Hesrun o Karmi atant. Rubenay thakkŠ hamesh atant.

¹⁵ Shamunay mardénchokk Yamuél o Yámin o Uhad o Yákin o Sóhar o Shául atant. Sháulay mát Kanhání at. Shamunay thakk hamesh atant.

¹⁶ Láwiay mardénchokkáni nám, áyáni pédáeshay red o banday hesábá esh ant:

Gershón o Kohát o Merári. Láwiá 137 sál omr kort.

¹⁷ Gershónay mardénchokk Lebni o Shemmi atant, wati thakkáni hesábá.

¹⁸ Kohátay mardénchokk Amráo o Esár o Hebrun o Ozzél atant. Kohátá 133 sál omr kort.

¹⁹ Meráriay mardénchokk Mahli o Mushi atant. Láwiay thakk, áyáni pédáeshay red o banday hesábá hamesh atant.

²⁰ Amráamá gón wati petay gohár Yukebédá sur kort o Hárún o Mussá cha Yukebédá pédá butant. Amráamá 137 sál omr kort.

²¹ Esáray mardénchokk Kórá o Nepeg o Zekri atant.

²² Ozzélay mardénchokk Misháéi o Elsápán o Setri atant.

²³ Hárúná gón Elishebahá sur kort. Elishebah Aminádábay jenekk at o Nahshunay gohár. Hárúnay mardénchokk Nádáb o Abihu o Elyázar o Itámár cha Elishebahá pédá butant.

²⁴ Kóráy mardénchokk Assir o Elkáná o Abyásáp atant. Kóráiáni thakk hamesh atant.

²⁵ Hárúnay mardénchokk Elyázará gón Putihélay janénchokkéá sur kort o cha é jenekká Pinehás pédá but. Láwiáni sar o master hamesh atant, wati thakkáni hesábá.

²⁶ Hamé Hárún o Mussá atant ke Hodáwandá gón áyán gwasht: “Esráilián cha Mesrá romb rombá bekasshét.”

* **6:3 6:3** Yahweh, Ebráni zobáná Hodáwanday nám ent. É labz cha “bayagay” labzá jórth butag. Pákén Ketábay géshter tarjomahán é labz “Hodáwand” kortag. † **6:6 6:6** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bésit, Pársiá “bázkhariid”. ‡ **6:12 6:12** Asligén Ebráni nebeshtánka gwasht: “Mani lonth sonnat nabutagant.” § **6:14 6:14** Thakk, bezán tácpah, zehi, kabilahay sháharhé.

²⁷ É doénán, hamé Mussá o Hárúná gón Mesray bádsháh Perawná habar kort ke Esráili cha Mesrá ázát kanag bebant.

Pa Perawná Hodáyá hokm

²⁸ Á róchá ke Hodáwandá Mesray molká gón Mussáyá habar kort,

²⁹ choshi gwasht: “Man Hodáwand án, harché ke tará gwashán, Mesray bádsháh Perawná begwashesh.”

³⁰ Bale Mussáyá gón Hodáwandá gwasht: “Man konthbayánén mardomé án,* Perawn chón mani habarán gósha dárít?”

7

¹ Gorhá Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Bechár, man tará pa Perawná chó Hodáyá kortag o tai brát Hárún tai nabia bit.

² Harché ke tará hokma kanán, hamá paym gwashán kan. Tai brát Hárún báýad ent gón Perawná begwashit ke Esráilián cha wati molká rawagá bell.

³ Bale man Perawnay delá senga kanán. Man Mesray molká bázén ajabbatén nesháni o mójezahé péscha dárán,

⁴ bale Perawn shomay habarán gósha nadárit. Man wati dastá Mesray helápá chesta kanán, Mesrián gránén sezá dayán o wati Esráili kawmá romb rombá cha Mesrá kasshán.

⁵ Wahdé wati dastá Mesray helápá chesta kanán o Bani Esráilá cha Mesriáni nyámá kasshán, nun Mesria zánant ke man Hodáwand án.”

⁶ Mussá o Hárúná anchosh kort. Hamá paymá ke Hodáwandá hokm dátagatant, áyán hamá paymá kort.

⁷ É wahdá ke áyán gón Perawná habar kort, Mussáyá omr hashtád sál at o Hárúnay hashtád o say.

Hárúnay asá

⁸ Hodáwandá gón Mussá o Hárúná gwasht:

⁹ “Perawn ke shomará gwashit: ‘Mójezahé pësh bedárét’ gorhá taw Hárúná begwash: ‘Wati asáyá bezur o Perawnay démá zeminá dawri day.’ Asá maré bit.”

¹⁰ Mussá o Hárún Perawnay kerrá shotant o hamá paymá ke Hodáwandá hokm dátagatant, hamá paymá kortesh. Hárúná wati asá Perawn o áiy hezmatkáráni démá zeminá dawr dát o asá maré but.

¹¹ Gorhá Perawná dáná o sáher lótháéntant o é Mesri jádugerán gón wati jáduá hamé kár kort.

¹² Cha áyán har yakkeá wati asá zeminá dawr dát o áyáni asá már butant. Hárúnay asáyá áyáni asá wárt o ér bortant.

¹³ Bale anchó ke Hodáwandá gwashtagat, Perawnay del angat seng at o áyáni habari gósh nadáshtant.

Awali kahr: Hón

¹⁴ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Perawnay del seng ent o mardomán rawagá naylit.

¹⁵ Sohba ke Perawn ápay kerrá rawt, taw beraw o Nillay kawray lambá áiy ráhay sará bósht o már butagén asáyá dastá kan.

¹⁶ Gón Perawná begwash: ‘Hodáwandá, bezán Ebrániáni Hodáyá maná tai kerrá ráh dátag ke tará begwashán: “Mani mahluká bell ke gyábáná rawt o maná parastesha kant,” bale taw angat gósh dárágá naay.

¹⁷ Hodáwand chosha gwashit ke tawe Perawn cha é neshániá zánay ke man Hodáwand án: Bechár, é asá ke mane Mussáyá dastá ent, man eshiá kawray ápa janán o áp hón jórha bant.

¹⁸ Kawray máhiga merant, kawr bóa kant o Mesri kawray ápa wárta nakanant.’”

¹⁹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Hárúná begwash: ‘Wati asáyá dastá kan o dastá Mesray ápani sará shahár day, áyáni kawráni sará, áyáni jóáni sará, áyáni taláwagáni* sará o áyáni sajjahén ápjalláni sará. Esháni tahay sajjahén áp hón jórha bant. Sajjahén Mesray molk hóná porra bit, ápdán ham cha hóná porra bant.’”

²⁰ Mussá o Hárúná hamá paymá kort ke Hodáwandá hokm dátagatant. Hárúná† Perawn o hezmatkáráni chammáni démá wati asá chest kort o kawray ápani sará jat. Kawray sajjahén áp hón jórha butant.

* **6:30 6:30** Asligén Ebráni syáhaga gwashit: “Mani lonth sonnat nabutagant.”

* **7:19 7:19** Taláwag bandé ke pa ápay

jam kanag o dárágá addh kanaga bit. † **7:20 7:20** Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: Áiá Perawn o hezmatkáráni chammáni démá wati asá chest kort... Pakká zánaga nabít ke á kay at, Hárún at yá Mussá.

²¹ Kawray máhig mortant, kawrá bó kort o Mesrián kawray áp wárt nakort. Sajjahén Mesray molká hón tachagá at.

²² Bale Mesri jádugerán ham gón wati jáduá hamé kár kort o hamá paymá ke Hodáwandá gwashtagat, Perawnay del seng at o Mussá o Hárunay habari gósh nadáshtant.

²³ Perawná posht mán dát o wati kalára shot o é gappi hecch mán nayáwort.

²⁴ Sajjahén Mesrián pa waragi ápá kawray kash o kerrán kánig[‡] janag bendát kort, chéa ke kawray áפש wárta nakort.

Domi kahr: Pogol

²⁵ Cha á wahdá ke Hodáwandá Nillay kawray sará é kahr dawr dát, hapt róch gwast.

8

¹ Nun Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Perawnay kerrá beraw o gón áia begwash: ‘Hodáwand chosha gwashtit: “Mani mahluká bell ke rawt o maná parastesha kant.

² Agan mani mahluká rawagá maylay, bechár, man tai sajjahén molkay sará pogolay kahré dawra dayán.

³ Nillay kawr cha pogolá porra bit. Pogol chesta bant o tai lógá káyant, tai wábjáhá poterant o tahtá sara kapant, tai hezmatkár o mardománi lógán ham káyant, tai tarun o árt tarr kanagay darpáni tahá dawra kanant.

⁴ Pogol tai jend o tai mardom o tai sajjahén hezmatkárán pera rechant.” ’ ’ ”

⁵ Hodáwandá padá gón Mussáyá gwasht: “Háruná begwash: ‘Wati asáyá dastá kan o dastá kawr o jó o taláwagáni sará shahár day o Mesray molká cha pogolá porr kan.’ ”

⁶ Háruná wati dast Mesray ápáni sará shahár dát, pogol dar átk o Mesray molká mán retkant.

⁷ Bale jádugerán ham gón wati jáduá anchosh kort o pogol cha ápán dar átk o Mesray molká sheng butant.

⁸ Perawná Mussá o Hárun lótháéntant o gwashti: “Hodáwanday kerrá dwá kanét ke pogolán cha man o mani mardomán dur bebárt. Man shomay mahluká rawagá kellán ke pa Hodáwandá korbánig bekant.”

⁹ Mussáyá gón Perawná gwasht: “Ji, hokm kan. Kadi pa taw o pa tai hezmatkár o mardomán dwá bekanán ke pogol cha taw o cha tai lógán gár o bégwáh bebant o tahná kawrá bejallant?”

¹⁰⁻¹¹ Perawná gwasht: “Bándá.” Mussáyá gwasht: “Anchosha bit ke taw gwashay. Pogol cha taw o tai lógán, cha tai hezmatkár o mardomán dura bant o tahná kawrá jallant, tánke taw bezánay ke may Hodáwandén Hodáay matth nést.”

¹² Mussá o Hárun cha Perawnay kerrá shotant. Mussáyá Hodáwanday kerrá peryát kort, hamá pogoláni bárawá ke Hodáwandá Perawnay chakká dawr dátogatant.

¹³ Hodáwandá Mussáyá dwá gósh dásht o pogol, lóg o peshgáh* o dhagárán mortant.

¹⁴ Pogolesh kót kótá* mocch kanán kortant. Zemin bó gept.

¹⁵ Wahdé Perawná dist ke cha é kahrá ján chotthet, hamá paymá ke Hodáwandá gón Mussáyá gwashtagat, Perawná wati del seng kort o Mussá o Hárunay habari gósh nadáshtant.

Sayomi kahr: Passhag

¹⁶ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Háruná begwash: ‘Wati asáyá shahár day o zeminay hákán bejan ke sajjahén Mesrá passhag mán berechit.’ ”

¹⁷ Áyán anchosh kort. Háruná wati dast gón asáyá shahár dát o zeminay háki jatant. Sajjahén Mesrá, zeminay hák badal but o passhag butant o mardom o jánwarán per retkant.

¹⁸ Jádugerán gón wati jáduá was kort ke passhag byárant, bale áwortesh nakort. Passhag mardom o jánwarán per lecchetagatant.

¹⁹ Jádugerán gón Perawná gwasht: “É Hodái káré[‡].” Bale hamá paymá ke Hodáwandá gwashtagat, Perawnay del seng at o Mussá o Hárunay habari gósh nadáshtant.

Cháromi kahr: Makes

²⁰ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Sohbá máhallah pád á o wahdé Perawn dém pa ápá rawt, áiy déma dar á o begwashi: ‘Hodáwand chosha gwashtit: “Mani mahluká bell ke rawt o maná parastesha kant.

[‡] 7:24 7:24 Kánig kasánén kandhé ke pa ápay dar kanagá jananti.
chárdíwál, sahn. [†] 8:14 8:14 Kót, bezán sar pa sar kortagén chizz.
“É Hodáay lankok ent.”

* 8:13 8:13 Peshgáh, bezán peshjáh, pézhgáh, lógay
[‡] 8:19 8:19 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashtit:

²¹ Chéá ke agan mani mahluká rawagá maylay, bechár, man tará o tai hezmatkár o tai mardomán o tai lógán makeskgranda[§] kanán. Mesriáni lóg cha makeská porra bant o hamá zemin ham ke ódá áyáni lóg bastagant.

²² Bale á róchá man Góshenay damagá* ke ódá mani mahluk neshtag, é kahrá nayárán. Ódá makeskgranda nabit. É paymá taw zánay ke é molká Hodáwand man án.

²³ Man wati mahluk o tai mahlukay nyámá park o péra[†] kanán o é nesháni bándá záhera bit.” ’ ’ ”

²⁴ Hodáwandá anchosh kort. Makeskáni sehr[‡] Perawn o áiy hezmatkáráni lógán per retkant. Makeskán sajjahén Mesr tabáh kort.

²⁵ Perawná Mussá o Hárún lótháént o gwashtant: “Berawét o pa wati Hodáyá korbánig bekanét, bale hamé molkay tahá.”

²⁶ Bale Mussáyá gwasht: “Má chó korta nakanén. Chéá ke má pa wati Hodáwandén Hodáyá anchén korbániga kanén ke pa Mesrián bazhnák ant. Agan má Mesriáni chammáni démá anchén korbánig bekanén ke pa áyán bazhnák ant, mára sengsára nakanant?”

²⁷ Má býad ent gyábáná say róchay ráhá berawén o pa wati Hodáwandén Hodáyá korbánig bekanén, hamá paymá ke Hodáyá mára gwashtag.”

²⁸ Perawná gwasht: “Man shomará rawagá kellán ke gyábáná pa wati Hodáwandén Hodáyá korbánig bekanét. Bale sakk dur marawét o pa man ham dwá kanét.”

²⁹ Mussáyá gwasht: “Bechár, man cha tai kerrá dara káyán o Hodáwanday bárgáhá dwá kanán. Bándá makesk cha tawe Perawn o tai hezmatkár o mardomán dura káyant. Bale chó mabit ke tawe Perawn padá makr o préb bekanay o mardomán maylay ke berawant o pa Hodáwandá korbánig bekanant.”

³⁰ Mussá cha Perawnay kerrá dar átk o Hodáwanday bárgáhá dwái kort o

³¹ Hodáwandá Mussáy dwá gósh dásht. Makeskán cha Perawn o áiy hezmatkár o mardománi kerrá bál kort. Yakk dánagé makesk ham pasht nakapt.

³² Bale é randi padá Perawná wati del seng kort o mardomi rawagá naeshtant.

9

Panchomi kahr: Dalwatáni nádráhi

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Perawnay kerrá beraw o gón áiyá begwash: ‘Hodáwand, Ebrániáni Hodá chosha gwashit: “Mani mahluká bell ke rawt o maná paratesha kant.

² Chéá ke agan áyán rawagá maylay o angat áyán bedáray,

³ Hodáwand dastá shahára dant o kahcharán, tai mál o dalwatáni sará sakkén gránén wabáé dawra dant, tai har o asp o oshter o pas o gókáni sará.

⁴ Bale Hodáwand Esráili o Mesriáni mál o dalwatáni nyámá park o péra kant o cha Esráiliáni mál o dalwatán yakké ham namerit.” ’ ’ ”

⁵ Hodáwandá yakk wahdé gisshént o gwashti: “Bándá é molká mane Hodáwand é kára kanán.”

⁶ Domi róchá Hodáwandá é kár kort. Mesriáni sajjahén mál o dalwat mortant, bale cha Esráiliáni mál o dalwatán yakké ham namort.

⁷ Perawná pa pakká kanagá mardom ráh dát o sahig but ke cha Esráiliáni mál o dalwatán yakké ham namortag. Bale Perawnay del angat seng at o mahluki rawagá naesht.

Shashomi kahr: Résh

⁸ Hodáwandá gón Mussá o Hárúná gwasht: “Cha kurahéá* chanké chanké por bezuréá, o Mussá eshán Perawnay démá ásmánay némagá shánk bedant.

⁹ É por danza bant o sajjahén Mesray molkay sará mána shánant o sajjahén Mesrá ensán o jánwaráni jáná ábelahén résh o sóm pédá kanant.”

¹⁰ Mussá o Hárúná cha kurahéá por zort o Perawnay démá óshtátant. Mussáyá por ásmánay némagá shánk dátant o é porán ensán o jánwaráni jáná ábelahén résh o sóm pédá kort.

¹¹ Résháni sawabá jádugerán Mussáyá démá óshtát nakort, chéá ke jáduger o sajjahén Mesriáni jáná sóm dar átkagat.

¹² Bale Hodáwandá Perawnay del seng kort o hamá paymá ke Hodáwandá gón Mussáyá gwashtagat, Perawná áyáni habar gósh nádáshtant.

Haptomi kahr: Tróngal

§ 8:21 8:21 Makesgrand, bezán sakk báz makesk. * 8:22 8:22 Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. † 8:23

8:23 Park o pér, bezán ru o ryá, yakkéá sharter o yakkéá harábtér zánag. ‡ 8:24 8:24 Sehr, bezán báli sahdáráni

mazanén romb. * 9:8 9:8 Kurah, mazanén chollé ke ódá ásay tahá kunzag, matth o dega chizza pachant.

¹³ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Sohbá máhallah pád á, Perawnay déma dar á o begwashi: ‘Hodáwand, Ebrániáni Hodá chosha gwasht: “Mani mahluká bell ke rawt o maná parastesha kant.

¹⁴ Chéa ke é randi man wati sajjahén kahrán tai jend o tai hezmatkár o tai mardománi sará dawra dayán ke taw bezánay ke sajjahén donyáyá mani paymén nést.

¹⁵ Chéa ke agan man belóthetén, déri wati daston shahár dátagat o tai o tai mardománi sará kahré dawr dátagat o taw cha jaháná gár o gomsár butagatay.

¹⁶ Bale tará paméshká zendagá eshton ke wati zór o wáká tará pesh bedarán o sajjahén jaháná mani námay jár janag bebit.

¹⁷ Bale taw angat mani mahlukay dém dáshtag o rawagáesha naylay.

¹⁸ Bechár, bándá hamé wahdá man anchén trondén tróngalé gwárénán ke cha ed o pesh Mesrá hechbar nabutag, cha hamá wahdá beger ke Mesray bonpad ér kanag butag tán róche maróchigá.

¹⁹ Nun hokm day ke tai hamá mál o dalwat o é dega sajjahén chizz ke dhanná ant, áyán panáhén jágahé bebarant. Har mardom o dalwat ke dhanná but o panáh kanag nabut, é tróngal áia laggant o á merit.” ”

²⁰ Perawnay á hezmatkárán ke cha Hodáwanday habarán torset, hamá damáná wati golám o dalwatesh panáh kortant.

²¹ Bale hamáyán ke Hodáwanday habar mán nayáwortant, wati golám o dalwatesh dhanná eshtant.

²² Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Wati dastá ásmánay némagá shahár day ke sajjahén Mesray molká tróngal begwárit, ensán o jánwar o Mesray dhagáráni har drachk o dáray sará.”

²³ Mussáyá wati asá ásmánay némagá shahár dát o Hodáwandá grand o tróngal ráh dát o zeminá bir[†] kapt. Hodáwandá Mesray molká tróngal gwárént.

²⁴ Tróngalá gwart o tróngalay wahdá geróká pa damané ham bass nakort. Anchó tróngal but ke Mesrá pésará hechbar nabutagat, cha hamá wahdá ke Mesr molké jórh butag.

²⁵ Sajjahén Mesrá harché ke dhanná at, tróngalá jat o próst, ensáná beger tán jánwará. Dhagáráni sajjahén keshár o drachki ham jat o próstt.

²⁶ Tahná Góshenay damagá tróngalá nagwart, hamódá ke Bani Esráil neshtagat.

²⁷ Perawná Mussá o Hárun lótháént o gwashtant: “É bari man gonáh kortag. Hodáwand barhakk ent o man o mani mardom mayárbár én.

²⁸ Hodáwanday kerrá dwá bekanét ke é baláhén grand o tróngalá mará kosht. Man shomárá rawagá kellán. Shomárá cha ed o geshter edá nadarán.”

²⁹ Mussáyá gwasht: “Man anchó ke cha shahrá dara káyán, wati dastán Hodáwanday némagá chesta kanán. Granda ósttit o tróngalay gwárag banda bit ke taw bezánay ke donyá Hodáwandayg ent.

³⁰ Bale mana zánán ke tará o tai hezmatkárán angat cha Hodáwandén Hodáyá natorsit.”

³¹ Kattán[‡] o jaway keshár tabáh butant, chéa ke jawá hóshag o kattáná poll jatagat.

³² Bale gandom o gallahay keshár tabáh nabutant ke esháni mósom randá kayt.

³³ Mussá cha Perawnay kerrá shot o cha shahrá ke dar átk, dasti Hodáwanday némagá chest kortant. Grand o tróngal ósttátant o hawrá gwárag bass kort.

³⁴ Wahdé Perawná dist ke hawr o tróngal o grand ósttátant, padá gonáhi bená kort. Perawn o áiy hezmatkárán wati del seng kort.

³⁵ Perawnay del seng but. Esráilii rawagá naeshtant, hamá paymá ke Hodáwandá cha Mussáy zobáná gwashtagat.

10

Hashtomi kahr: Madag

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Perawnay kerrá beraw. Man Perawnay del o áiy hezmatkáráni del paméshká seng kortagant ke wati é neshánián áyáni déma záher bekanán o

² shomá gón wati chokk o nomásagán kessah bekanét ke man chón Mesri layb dáshtant o áyáni nyámá wati nesháni záher kortant, tánke shomá bezánét ke man Hodáwand án.”

³ Mussá o Hárun Perawnay kerrá shotant o gwashtesh: “Hodáwand, Ebrániáni Hodá chosha gwasht: ‘Tán kadén gorunáka^{*} bay o mani déma ósttay o watá békebra nakanay? Mani mahluká bell ke rawt o maná parastesha kant.

[†] 9:23 9:23 Bir, bezán gir, hamá grand o gerók ke zeminá kapit. [‡] 9:31 9:31 Kattán kesharé ke áiy tohmána warant o cha thál o sháharhán lilómén god addha kanant. ^{*} 10:3 10:3 Gorunák, bezán magrur, porkebr.

⁴ Agan mani mahluká rawagá maylay, bechár, man bándá tai molká madagé mána réchán.

⁵ Madag sajjahén molká anchosha póshit ke kass zeminá dista nakant. Harché ke cha tróngalá pasht kaptag, madagesha wárt. Tai hamok drachk o dár ke zeminá rodít, áia ham warant.

⁶ Madag tai o tai hezmatkár o sajjahén Mesriáni lógán anchó mána rechant ke shomay pet o pirokán nadistag, cha hamá wahdá beger ke á é zeminá butagant, tán é wahdá.” Mussáyá posht mán dát o cha Perawnay kerrá shot.

⁷ Hezmatkárán gón Perawná gwasht: “Tán kadi é mard may gotthá lóp ent? Belli mardoma rawant o wati Hodáwandén Hodáay parasteshá kanant. Mesr tabáh ent, taw angat sarpada nabay?”

⁸ Mussá o Hárunesh padá Perawnay kerrá áwortant o Perawná gón áyan gwasht: “Berawét o wati Hodáwandén Hodáyá parastesh bekanét. Cha shomá kay kay rawt?”

⁹ Mussáyá gwasht: “Má gón wati warná o pirénána rawén. Gón wati mardénchokk o janénchokkán, gón wati pas o gókána rawén. Chéá ke mára pa Hodáwandá jashné geragi ent.”

¹⁰ Perawná gwasht: “Hodáwand allamá shomay posht o panáh butagat, agan man shomará gón chokkán rawagá beshaté. Bechár, shomará pakkáyá radén káré delá ent.

¹¹ Enna, tahná shomá mardén berawét o Hodáwandá parastesh bekanét. Shomay lóth hamé butag.” Mussá o Hárunesh cha Perawnay kerrá galléntant.

¹² Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Wati dastá Mesray molkay sará shahár day ke madag Mesray sará orosh bekanant o molkay sajjahén drachk o dárán bwarant, harché ke cha tróngalá rakketag.”

¹³ Mussáyá wati asá Mesray molkay sará shahár dát. Cha Hodáwanday hokmá á sajjahén róchá o sajjahén shapá molká ródarátki gwátéá sar kort. Tán sohbá gwátá molk cha madagá porr kortagat.

¹⁴ Sajjahén Mesray molká madag kapt o sarjamén Mesrá mán retk. Madagay choshén sehr na pésará butag o na démterá bit.

¹⁵ Sarjamén zemínesh póshet o syáh syáh kort. Zeminay hamá sajjahén drachk o dár o drachkání hamá sajjahén nibag ke cha tróngalá rakketagatant, madagán wártant. Sarjamén Mesrá hecch sabzén chizzé pasht nakapt, na drachké, na káhé.

¹⁶ Perawná damáná Mussá o Hárun gwánk jat o gwashtant: “Man shomay Hodáwandén Hodáay o shomay gonahkár án.

¹⁷ É yakkén randá mani gonáhá bebakshét o cha wati Hodáwandén Hodáyá dwá belóthét ke é malkamutá cha mani sará bethagalénit.”

¹⁸ Mussá cha Perawnay kerrá shot o cha Hodáwandá dwái lóthet.

¹⁹ Hodáwandá gwátay dém tarrént o sakkén trondén rónendi gwáté kort. Gwátá madag bort o Sohrzerá dawr dátant. Sajjahén Mesrá yakk dánagé madag ham pasht nakapt.

²⁰ Bale Hodáwandá Perawnay del seng kort o áia Esráili rawagá naeshtant.

Nohomi kahr: Tahári

²¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Wati dastá ásmánay némagá shahár day ke Mesray molká tahárié mán beshánit, anchén bazén tahárié ke chamm pa chammá gendag mabit.”

²² Mussáyá wati dast ásmánay némagá shahár dát o bazén taháriéá sajjahén Mesr tán say róchá mán póshet.

²³ Tán say róchá kassá kass nadist o kass cha wati jágahá pád nayátk. Bale Esráiliáni sajjahén hankén rozhná atant.

²⁴ Perawná Mussá lótháént o gwashti: “Berawét o Hodáwanday parasteshá bekanét. Bass shomay ramag o górom† hamedá dáraga bant. Wati chokkán ham barét gón.”

²⁵ Mussáyá gwasht: “Taw báyard ent mára helárig o sóchagi korbánigáni baragá ham bellay ke má pa wati Hodáwandén Hodáyá korbánigesh bekanén.

²⁶ Báyard ent má wati mál o dalwatán ham bebarén gón. Yakk srombé‡ ham pasht makapít, chéá ke má cha eshán lahtén pa wati Hodáwandén Hodáyá gechéna kanén o tánke má ódá sar mabén, nazánén kojámiá pa Hodáwandá korbánig bekanén.”

²⁷ Hodáwandá Perawnay del seng kort o Perawn áyáni rawagá rázig nabut.

²⁸ Perawná gón Mussáyá gwasht: “Thagal cha mani démá! Habardár. Dega baré mani démá nakapay. Mani démá kaptay, tai mark ent.”

²⁹ Mussáyá gwasht: “Harché taw gwashay. Man dega baré tai démá nakapán.”

† 10:24 10:24 Górom, bezán gókáni ramag, báz gók.

‡ 10:26 10:26 Sromb, bezán dalwatay páday panjag, som.

11

Goddhi kahr: awali chokkáni mark

¹ Hodáwanda gón Mussáyá gwasht: “Man Perawn o Mesray sará dega yak kahré dawra dayán. Eshíá rand á shomará cha edá rawagá kellit. Rawagay habará bell, shomará sarjamíá cha edá gallénit.

² Mahluká begwash ke harkas, har mardén o har janén wati hamsáhegay kerrá cha nograh o teláhá addh butagén sámán belóthit.”

³ Hodáwanda Mesríáni nezar pa wati mahluká nék kort. Mussáy jend ham Mesray molká Perawnay hezmatkár o mardománi chammán sakkén mazanén mardomé but.

⁴ Mussáyá gwasht: “Hodáwanda gwashtit: ‘Man shapay némá dara káyán o sajjahén Mesrá gardán.

⁵ Bádsháhi tahtá neshtagén Perawnay awali chokká beger tán jenteray* sará neshtagén móledéay awali chokká, Mesrá sajjahén awali mardenchokka merant. Sajjahén mál o dalwatáni awali narén chokk ham merant.

⁶ Sarjamén Mesrá anchén mazanén gréwag o zárié chesta bit ke na pésará butag o na démterá bit,

⁷ bale Bani Esráilay sará kochekké ham nawakkit,† na mardoméay sará o na dalwatéay sará: Gorhá shomá zánét ke Hodáwand Esráil o Mesray nyámá park o péra‡ kant.

⁸ Tai é sajjahén hezmatkár mane Mussáy kerrá káyant o kóndhána kapant o gwashant: ‘Dar á, tai jend gón hamá sajjahén mardomán ke tai randgir ant.’ Gorhá man cha é molká dara káyán o rawán.” Nun Mussá zahrá zahr cha Perawnay kerrá dar átk o shot.

⁹ Hodáwanda gón Mussáyá gwasht: “Perawn shomay habarán gósha nadárit. Paméshká Mesrá mane Hodáwanday mójegah géshtera bant.”

¹⁰ Mussá o Hárúná Perawnay démá é sajjahén mójegah pésh dáshtant, bale Hodáwanda Perawnay del seng kort o Perawná Esráili cha wati molká rawagá naeshtant.

12

Sargwazay Aid

¹ Hodáwanda Mesray molká gón Mussá o Hárúná gwasht:

² “É máh pa shomá bendáti máha bit, pa shomá sáláy awali máha bit.

³ Esráilay sajjahén mahluká begwashét ke é máhay dahomi róchá har lóg o hándán pa wat pasé bezurit, har lóg yak pasé.

⁴ Agan lógéay mardom anchó kamm bebant ke purahén pasé pa áyán báz bebit, gorhá á o áyáni nazzikterén hamsáheg hór bebant o yak pasé bezurant. Mardomán hesáb kanét o bechárét ke yak mardomé chinchoka wárt, o hamá andázahén pasé bezuréit.

⁵ Shomay pas allamá béayb bebit, omrá yak sálié bebit o naréné bebit. Gwarándhé zurét sharr o páchené zurét sharr.

⁶ Tán é máhay chárdahomi róchá bedáreti. Sajjahén Esráili mahluk magrebtahará wati wati pasá helár bekant.

⁷ Mardom kammé hón bezurant o hamá lógá ke é góshá warrant, á lógay darwázagay chánthá,* bezán darwázagay sarborá o kashán é hóná per bemoshant.

⁸ Á býad ent hamá shapá góshá ásá bepachant o gón béhomirén nagan o tahlén káhoká bwaranti.

⁹ É góshá hámagá mawarét o ápgrádi ham makanét o mawaréti. Gón sarag o pádag o delig o lápigán† ásá pachét o bwaréti.

¹⁰ Tán sohbá cha áia hecch pasht makapit. Agan tán sohbá chizzé sar átk, ásá besóchéti.

¹¹ Chó bwaréti: watá pa sapará tayár bekanét, swásán pádá kanét o asáyá dastá kanét o eshtáp eshtápá bwarét. É Hodáwanday Sargwaz‡ ent.

¹² Man hamé shapá Mesrá gardána bán o molkay sajjahén awali mardénchokkána janán. Ensánán beger tánke dalwatáni awali chokkána janán o Mesray sajjahén hodáyán sezá dayán. Man Hodáwand án.

* 11:5 11:5 Jenter do seng ant ke gón áyán dána droshant o ártá kanant. † 11:7 11:7 Wakkag, bezán kochekkay chángag, kochekkay ráshag. ‡ 11:7 11:7 Park o pér, bezán ru o ryá, yakkéá sharter o yakkéá harábter zánag. * 12:7 12:7 Chánth, bezán darwázag yá darigay chapp o chágerday dár. † 12:9 12:9 Delig o lápig, bezán del, jagar, gotthag o lápay tókay é dega chizz. ‡ 12:11 12:11 Sargwaz, bezán yak chizzéay yalah dayag o pa domiá rawag. Edá eshiay máná esh ent ke Hodáwanda Esráili lóg yalah dátant o Mesríáni sará kahr gwárent. Pa sargwazá asligén Ebráni zobáná labz “Pesah” ent o cha hamé gálá “Pesahay Aiday” nám jórh butag.

¹³ Lógán per moshtagén é hón shomay neshánia bit ke edá shomá ét. Man é hónán ke gendán, cha shomá sara gwazán o wahdé Mesrá tabáhiy kahré dawra dayán, é kahr shomay sará nakapit.

¹⁴ É pa shomá yátgárén róché bebit. Shomá báýad ent é róchá Hodáwánday námá jashné bekanét. Nasláni nasl é jashná abadi parmánéay hesábá barjáh bedárét.

¹⁵ Hapt róchá béhomirén nagan bwarét. Harché homir ke shomay lógán hast, awali róchá dawresh bedayét. Chéá ke harkasá ke awali róchá beger tán haptomi róchá homiri chizzé wárt, á mardom cha Esráilay kawmá sendaga bit.

¹⁶ Awali róchá pákén diwáné bekanét o haptomi róchá ham. É doén róchán hecch kár makanét, bass pa waragá warák tayár kanét. Hamé yakkén kára korta kanét.

¹⁷ Béhomirén Naganay Aidá barjáh bedárét, chéá ke hamé róchá man shomará romb rombá cha Mesrá dar kort. Nasláni nasl é róchá abadi parmánéay hesábá barjáh bedárét.

¹⁸ Awali máhá, chárdahomi róchay bégáhá beger tán bist o yakkomi róchay bégáhá béhomirén nagan bwarét.

¹⁹ Tán hapt róchá shomay lógán homir mabit. Chéá ke harkasá ke homiri chizzé wárt, á mardom cha Esráilay mahluká sendaga bit, harkas bebit, darámadé yá molki mardomé.

²⁰ Hecch homiri chizz mawarét. Wati sajjahén métagán béhomirén nagan bwarét.”

²¹ Mussáyá Esráilay sajjahén kamásh lótháéntant o gón áyán gwashti: “Berawét o pa wat, pa wati lógán pas bezurét. É pas Sargwazay korbánig ent, helári kanét.

²² Bandoké zupá[§] bezurét, trashtay* tahay hónáni bejanét o wati lógáni darwázagay chánthá, sarbor o doén kasháni dárán peri moshét, cha hamé hónán ke trashtay tahá ant. Tán sohba cha shomá kass cha lógay darwázagá dhann dar mayayt.

²³ Hodáwand pa Mesriáni janagá gardána bit, bale wahdé shomay chántháni saray hónána gendit, gorhá cha á darwázagá sara gwazit o tabáh kanóká shomay lógán poterag o shomay janagá yallit.

²⁴ Shomá é rasmá tán abad barjáh bedárét, é pa shomá o shomay chokkán abadi parmáné.

²⁵ Wahdé shomá hamá molká sara bét ke Hodáwand wati wádahay hesábá shomará danti, ódá é rasmá barjáh bedárét.

²⁶ Shomay chokk ke cha shomá josta kanant ke é chónén rasmé,

²⁷ begwashét ke é pa Hodáwandá Sargwazay korbánigé, chéá ke Hodáwandá, Mesrá Esráiláni lóg sargwaz kortant. Wahdé Hodáwandá Mesri jatant, may lógáni sará hayri kort.” Gorhá mardomán sar jahl kort o parasteshá laggetant.

²⁸ Esráili shotant o hamá paymá ke Hodáwandá Mussá o Hárun hokm dátatagant, hamá paymá kortesh.

²⁹ Hamá shapay némá Hodáwandá, Mesray molká sajjahén awali mardénchokk jatant. Sháhi tahtá neshtagén Perawnay awali chokká beger tán zendána neshtagén bandigéay awali chokk, o mái o dalwatáni sajjahén awali narén chokk, sajjahén mortant.

³⁰ Shapá Perawn o áiy sajjahén hezmatkár o sajjahén Mesri pád átkant. Mesrá mazanén gréwag o zárie chest at. Choshén lógé néstat ke ódá yakké namortagat.

³¹ Shapay shap Perawná Mussá o Hárun lótháéntant o gwashti: “Chest bét o cha mani molk o mardomán dur bét, shomay jend o sajjahén Esráili. Berawét o Hodáwandá parastesh kanét, hamá paymá ke shomá lóthetag.

³² Wati ramag o góromán ham barét gón, hamá paymá ke shomá wat gwashtag. Pa man ham barkat belóthét.”

Cha Mesrá dar rawag

³³ Mesrián Esráili hojj kort† o gwashtant ke shomá cha may molká zutt dar áét ke má sajjahéna merén.

³⁴ Mardomán tarr kortagén béhomirén árt, cha gwát geragá pésar gón darpán zort o wati chaderán kort o baddhá jatant.

³⁵ Esráilián hamá paymá kortagat ke Mussáyá gwashtatant. Áyán Mesriáni kerrá god o cha nograh o teláhá addh butagén sámán lóthetagat.

³⁶ Hodáwandá ham Mesriáni nezar pa Esráilián nék kortagat. Paméshká áyán harché lóthetagat, Mesrián dátatag. É paymá Mesriáni dawlatesh bort.

³⁷ Esráili cha Ramesésá dém pa Sokkutá sar septant. Janén o chokkán abéd, á kesás shash sad hazár payádagén mardén atant.

§ 12:22 12:22 Zupá káhooké ke tháli draj ent o táki pozzh pozzh ant. Engréziá “hyssop” o Pársiá “zufá” gwashanti.

* 12:22 12:22 Trasht darpé. Helár kortagén pasay hónesh hamé trashtá kortagant. † 12:33 12:33 Hojj kanag, bezán zór dayag, majbur kanag.

³⁸ Hór o hawáren mardománi baláhén rombé ham gón áyán shot gón. Esráilián báz ramag o górom, sakk báz mál o dalwat gón at.

³⁹ Hamá tarr kortagén árt ke cha Mesrá gón atantesh, cha áyán béhomirén kólokesh* patk. Mardom cha Mesrá gallénag butagatant, paméshká chánag béhomir atant. Áyán natwánt mahtal bebant o pa wati tóshagá warák addh bekanant.

⁴⁰ Esráilián chár sad o si sál Mesrá gwázéntagat.

⁴¹ É chár sad o sién sáláni godhsará, goddhi[§] róchay jendá, Hodáwaday sajjahén mahluk romb rombá cha Mesrá dar átk.

⁴² É sajjahén shapá Hodáwandá áyáni negahpáni kort ke áyán cha Mesrá dar bekant, paméshká é shap pa Esráilián Hodáwaday námá shappásié* o báýad ent sajjahén Esráili é shappásiá nasláni nasl barjáñ bedárant.

Sargwazay kánun

⁴³ Hodáwandá gón Mussá o Háruná gwasht: “Esh ent Sargwazay waragay parmán: hecch dhanni mardom eshiá mawárt,

⁴⁴ zarharidén† golám wártia kant bale cha sonnat bayagá rand.

⁴⁵ Hamá mardom ke pa gwandhén moddatéá átkag o neshtag, á ham mawárt o hamá nawkar ham mawárt ke pa zarr shomay kerrá kará ent.

⁴⁶ Yakkén lógay tahá bebét o bwaréti. Cha Sargwazay góshá toshé dhanná mabarét o pasay yakk haddhé ham mapróshét.

⁴⁷ Sargwazay róchá Esráilay sajjahén mahluk aid bekant.

⁴⁸ Agan shomay nyámá dhanni mardomé neshtag o Sargwazay róchá Hodáwaday námá aid kanaga lóthit, áiy lógay sajjahén mardén pésará sonnat kanag bebant. Gorhá á mardom bahr zorta kant o molki mardománi paymá bit. Bale hecch sonnat nakortagén mardén eshiá mawárt.

⁴⁹ Eshiay kánun yakk ent, pa molki mardomán o pa hamá dhanni mardomán ke shomay nyámá neshtagant.”

⁵⁰ Hamá paymá ke Hodáwandá Mussá o Hárun hokm dátagatant, sajjahén Esráilián hamá paymá kort.

⁵¹ Hamá róchay jendá Hodáwandá Esráili, romb rombá cha Mesrá dar kortant.

13

Awali mardénchokkáni wapk kanag

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

² “Sajjahén awali mardénchokkáñ gishshén o pa man wapk* bekan. Esráilay sajjahén awali chokk manig ant, ensánáni chokk bebant yá dalwatáni”

Béhomirén Naganay Aid

³ Mussáyá gón mardomán gwasht: “É róchá mashamóshét ke shomá hamé róchá cha Mesrá dar átkagét, cha hamá molká ke ódá golám butagét o Hodáwandá gón wati dastay zórá shomará cha ódá dar kortag o áwortag. Homiri nagan mawarét.

⁴ Shomá maróchigén róchá, Abibay† máhá cha edá dara kapét.

⁵ Wahdé Hodáwand shomará Kanháni o Hitti o Amuri o Héwi o Yabusiáni molká bárt, hamá molká ke gón shomay pet o pirokán sawgendi wártag ke shomará danti, hamá molká ke ódá shir o bénagay jó tachagá ant, ódá é rasmá hamé máhá barjáñ bedárét.

⁶ Tán hapt róchá béhomirén nagan bwarét o haptomi róchá Hodáwaday námá aidé bekanét.

⁷ Tán hapt róchá béhomirén nagan bwarét. Shomay kerrá o shomay hadd o simsaráni tahá hecch homir dast makapit.

⁸ É aidá ke kanét, harkas gón wati chokká begwashit: ‘Cha Mesrá dar kapagay wahdá Hodáwandá pa man hamá kár ke kort, man hamá káray háterá é aidá kanán.’

⁹ Wati dastá nesháné o peshánigá yátgéjé‡ per kan ke Hodáwaday Sharyat tai dapá bebit. Chéá ke Hodáwandá gón wati porzórén dastá tará cha Mesrá dar kort.

¹⁰ É parmáná sál pa sál barjáñ bedár, eshiay gishshéntagén wahdá.

¹¹ Wahdé Hodáwand shomará Kanhániáni molká bárt o hamá paymá ke gón shomá o shomay bonpirokán sawgendi wártag, á molká shomará dant,

‡ **12:39 12:39** Kólok, bezán gwandhokén nagan. § **12:41 12:41** Goddhi, bezán áheri. * **12:42 12:42** Shappási, bezán pa kárá sajjahén shapá ágh bayag. † **12:44 12:44** Zarharidén, bezán bahá zortagén. * **13:2 13:2** Wap, bezán chizzé ke pa Hodáyá gishshénag butag. Arabi o Pársiá “waqf”. † **13:4 13:4** Abib, Yahudiáni sálav awali máh ent ke Nisan ham gwashanti. É máh maróchigén zamánagay hesábá baré Márchay máhá kapit o baré Apréá. ‡ **13:9 13:9** Yátgéj, bezán chizzé ke mardomá yát o tránagá perrénit.

¹² Ódá wati awali mardénchokkán gishshénét o pa Hodáwandá wapk kanét. Shomay mál o dalwatáni sajjahén awali narén chokk ham Hodáwanday bebant.

¹³ Haray awali korragay badalá gwarándhé bekosh o korragá bemók,[§] bale agan namókayi, gorhá korragay gardená beprósh. Ensánáni sajjahén awali mardénchokkán allam bemók.

¹⁴ Agan bándá tai chokká cha taw jost kort: ‘É kára chéá kanagá ay?’ taw begwash: ‘Hodáwandá gón wati dastay zórá mára cha Mesrá dar kort o áwort, cha hamá molká ke ódá má golám atén.

¹⁵ Wahdé Perawná zedd kort o mára rawagá naesht, Hodáwandá Mesray molká sajjahén awali chokk koshtant, cha ensánay awali mardénchokkán beger tán dalwatáni awali narén chokkán, sajjahéni koshtant. Paméshká man har dalwatay awali narén chokká pa Hodáwandá korbániga kanán o wati lógay sajjahén awali mardénchokkána mókán.’

¹⁶ É parmáná wati dastá nesháné o peshánigá thekké kan o per kan chéá ke Hodáwandá gón wati porzórén dastá tará cha Mesrá dar kort o áwort.”

Jambaray menok o ásay menok

¹⁷ Wahdé Perawná mahluk rawagá esht, Hodáyá á cha Pilestíáni molkay ráhá nabortant, bell toré á ráh gwandhter at, chéá ke Hodáyá gwasht: “Balkén jangé begiptesh o bebajjant o Mesrá per betarrant.”

¹⁸ Hodáyá mahluk cha gyábánay ráhá gardénán kort o dém pa Sohrzerá bort. Esráili ke cha Mesrá dar átkant, selahband atant.

¹⁹ Mussáyá Issopay haddh gón wat zortant gón, chéá ke Issopá Bani Esráil sawgend dátay o gwashtagat: “Béshakk Hodáwand shomay madatá kayt. Á wahdá mani haddhán allam cha edá gón wat bebarét gón.”

²⁰ Á cha Sokkutá ráh geptant o Étámá, gyábánay goddhi sará ordesh kort.*

²¹ Hodáwand róchay wahdá jambaray menokéay[†] tahá áyáni déamá rawán at ke ráhá pesh bedárit. Shapay wahdá ásay menokéay tahá áyáni déamá rawán at ke áyán rozhn bedant o á shapá ham sapar kort bekanant o róchá ham.

²² Róchay wahdá jambaray menok o shapay wahdá ásay menok, doén cha mahlukay déamá dura nabutant.

14

Cha Sohrzerá gwazag

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

² “Esráilián begwash per tarrét o Megdol o daryáay darnyámá, Pi-Háherótay nazzikká ord kanét. Bahal-Sepunay déamá, tayábdapá* ord kanét.

³ Perawn watí delá gwashit: ‘Esráili gyábáná sargardán ant. Har némagá ke berawant ráhé dar gétka nakanant.’

⁴ Man, Perawnay delá senga kanán o á Esráiliáni randá kapit. Perawn o áiy sajjahén pawj mani shán o shawkatay sawabsáza bant. Gorhá Mesria zánant ke man Hodáwand án.” Esráilián hamódá ord kort ke Hodáwandá gwashtagat.

⁵ Perawn[†] sahig but ke é mahluk tatag. Esháni bárawá Perawn o áiy hezmatkáráni erádah badal but, gwashtesh: “Má chéá choshén káre kort? Esráili may hezmatá kanagá atant, má chéá rawagá eshtant?”

⁶ Perawná wati arrábah tayár kanáént o gón wati pawjá ráh gept.

⁷ Áiá shash sad gechéni arrábah[‡] o Mesray á dega arrábah ham zortant gón. Har yakkéá apsaré mán at.

⁸ Hodáwandá Mesray bádsháh Perawnay del seng kort o Perawn Esráiliáni randá kapt ke pa sarbolandi dar áyag o rawagá atant.

⁹ Mesri Esráiliáni randá kaptant. Perawnay sajjahén asp o arrábah o arrábaswár o payádagén lashkará Pi-Háherótay nazzikká, tayábdapá, Bahal-Sepunay déamá Esráili raséntant, hamá jághahá ke Esráilián ord kortagat.

¹⁰ Wahdé Perawn áyáni nazzikká raset, Esráilián chamm chest kortant o Mesriesh distant ke áyáni randá kaptagatant. Esráilián sakk torset o Hodáwanday kerrá peryátsh kort.

[§] **13:13 13:13** Mókaay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”.

* **13:20 13:20** Ord kanag, bezán pa kasánén wahdéá jághahá gedán bandag o nendag. [†] **13:21 13:21** Menok, bezán menag, sotun. ^{*} **14:2 14:2** Tayábdap, bezán daryáay nazzikk o gwarén jágh, zerkerr; sáhel. [†] **14:5 14:5** Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit “Mesray bádsháh”. [‡] **14:7 14:7** Arrábah, bezán mazanén mansabdáráni hamá gárhí ke aspia kashshant.

¹¹ Gón Mussáyá gwashtesh: “Záná Mesrá kabr néstat ke taw mára pa meragá é gyábáná áwortag? É che káré ke taw gón má kort? Taw chéá mára cha Mesrá dar kort?”

¹² Má Mesrá tará nagwasht: “Mára yalah kan o bell ke Mesriáni golámiá kanén?” Cha é gyábáná meragá pa má Mesriáni golámi sharter at.”

¹³ Mussáyá gón mardomán gwasht: “Matorsét. Delá dhaddh kanét o bechárét ke maróchi Hodáwand shomára chón nejáta dant, chéá ke é Mesrián ke shomá maróchi gendagá ét, padá eshán hechbara nagenét.

¹⁴ Hodáwand wat pa shomá janga kant, shomá bass áramá benendét.”

¹⁵ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Taw chéá mani kerrá peryát kanagá ay? Esráilián begwash déma rawán bebét.

¹⁶ Taw wati asáyá chest kan o dastá daryáay sará shahár day o daryáyá do bahr kan ke Esráili cha daryáay tahá, hoshkiay sará begwazant.

¹⁷ Man Mesriáni delán senga kanán ke Esráiliáni randá bekapant o Perawn o áiyaj sajjahén pawj o arrábah o arrábaswár mani shán o shawkatay sawabsáz bebant.

¹⁸ Wahdé Perawn o áiyaj arrábah o arrábaswáráni sawabá maná shán o shawkata rasit, gorhá Mesria zánant ke man Hodáwand án.”

¹⁹ Hodáay préshtag ke Esráili lashkaray déma rawán at, kenzet o áyáni poshtá shot. Jambaray menok ham cha áyáni déma kenzet o áyáni poshtá óshat.

²⁰ Jambaray menok Mesray lashkar o Esráilay lashkaray nyámá óshat. Jambará yakk némagé tahár o domi némag rozhná kort. Sajjahén shapá lashkar yakdomiay[§] nazzikká nayátkant.

²¹ Mussáyá wati dast daryáay sará shahár dát o cha Hodáwanday zóra sajjahén shapá cha ródarátká trondén gwátéá kasshet o daryá poshtá kenzént. Áp do bahr but o hoshki záher but.

²² Esráili daryáay tahá cha hamé hoshkiá rawán butant. Áp áyáni rást o chappén némagá chó diwálá óshatagat.

²³ Mesri gón Perawnay sajjahén asp o arrábah o arrábaswárán tán daryáay nyámá áyáni randá kaptant.

²⁴ Shapay cháromi pásá Hodáwandá cha ás o jambaray menokay tahá Mesray pawj cháret o sarbatag o sargardán kort.

²⁵ Hodáwandá áyáni arrabaháni parrag* gathéntant ke arrabaháni barag pa áyán grán bebit. Mesrián gwasht: “Byáét cha Esráiliána tachén ke Hodáwand pa áyáni gón Mesrá jangá ent.”

²⁶ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Wati dastá daryáay sará shahár day ke áp Mesri o áyáni arrábah o arrábaswáráni sará per beléhit.”

²⁷ Mussáyá wati dast daryáay sará shahár dát o cha bámgwáhá pésar, hamá wahdá ke Mesri cha ápá tachagá atant, daryá wati jágahá átk. É paymá Hodáwandá Mesri daryáyá chagal dátant.

²⁸ Wahdé Perawnay sajjahén pawjay arrábah o arrábaswár Esráiliáni randá kaptant o daryáyá mánesh dát, áp per tarret o ái bókéntant. Cha áyán yakké ham sar nayátk.

²⁹ Esráili daryáay tahá, cha hoshk butagén ráhá gwastant o áp áyáni rást o chappén némagá chó diwálá óshatagat.

³⁰ É paymá Hodáwandá á róchi Esráil cha Mesriáni dastá rakként o Esráilián dist ke Mesriáni jón o jasad tayábdapá kaptagant.

³¹ Wahdé Esráilián Hodáwanday zórmándén dast dist ke Mesriáni helápá chesti kortagat, cha Hodáwandá torsetesh o Hodáwanday jend o Hodáwanday hezmatkár Mussáyá sará báwaresh kort.

15

Mussá o Esráiliáni názénk

¹ Gorhá Mussá o Esráilián pa Hodáwandá é názénk jat:

“Man Hodáwandá názénán,

chéá ke Hodáwand

pa shán o shawkat sóbén* but.

Áiá asp o aspswár daryáyá chagal dátant.

² Hodáwand mani zór o wák o mani názénk ent.

Hodáwand pa man nejáté but.

[§] 14:20 14:20 Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi.

* 14:25 14:25 Parrag, bezán chahr, chark.

* 15:1 15:1

Sóbén, bezán péróz, kámyáb.

- Mani Hodá ent,
mana názénáni.
Mani petay Hodá ent o
man áia satá o saná kanán.
- ³ Hodáwand jang kanóké,
námi Yahweh[†] ent.
- ⁴ Perawnay arrábah o lashkari daryáyá chagal dátant,
Perawnay sharterén apsar Sohrzerá bokketant.
- ⁵ Johlén ápán andém kortant,
á chó sengá johlánkiá ér bokketant.
- ⁶ Oo Hodáwand! Tai rástén dast ajab zórmant at.
Oo Hodáwand! Tai rástén dastá dozhmen shengént.
- ⁷ Taw cha wati mazanshániá dozhmen sarshakun kortant.
Taw wati hezhm ráh dát o
tai hezhmay ásá dozhmen chó palará wártant.
- ⁸ Cha tai pónzay damá
áp sar pa sar but,
tachókén áp chó diwálá mohr óshtátant.
Johlén áp daryáay gobbá[‡] badetant.
- ⁹ Dozhmená gwasht:
'Man esháni randá kapán o rasénánesh,
máláni áwará[§] bahra kanán o
wati arwáhá sérápa kanán.
Zahmá kasshán o
mani dastesh tabáha kant.'
- ¹⁰ Bale taw hopp kort o
daryáyá á póshetant.
Á chó sropá^{*} johlén ápán ér bokketant.
- ¹¹ Oo Hodáwand!
Hodáyáni nyámá kay tai paymá ent?
Kay tai paymá pákiá mazanshán ent?
Tai porshánén kár satá karzant o
taw hayrán kanókén kára kanay.
- ¹² Taw wati rástén dast shahár dát o
zeminá dozhmen ér bortant.
- ¹³ Taw pa mehr
wati móketagén mahlukay rahbari kort o
gón wati zór o wáká
dém pa wati pákén bárgáhá
áyáni rahshóni kort.
- ¹⁴ Kawma eshkonant o larzant.
Bimmé Pilestíáay jahmenendáni delá kapit.
- ¹⁵ Edumay sardára torsant.
Muábay zóráwaráni jáná draháge kapit o
Kanhánay sajjahén jahmenend deltrakka bant.
- ¹⁶ Bimm o dahshaté delá kapitesh.
Cha tai básKay zórmándiá
á seng o syáha bant,
tán hamá wahdá ke
tai mahluk begwazit, oo Hodáwand,
tán hamá wahdá ke
tai móketagén mahluk begwazit.
- ¹⁷ Oo Hodáwand, Taw wati mahluká molká káray o
wati mirásay kóhay sará nádénay,
hamá jágahá ke taw pa wati nendagá addh kortag,

[†] 15:3 15:3 Yahweh, Ebráni zobáná Hodáwanday nám ent. É labz cha "bayagay" labzá jórh butag. Pákén Ketábay géshter tarjomahán é labz "Hodáwand" kortag. [‡] 15:8 15:8 Daryáay gobb, bezán daryáay johlterén jágah. [§] 15:9 15:9 Áwár, bezán jangay tahá lotth o pol kortagén mái o mardom. ^{*} 15:10 15:10 Srop mádené ke wazni sakk báz ent. Pársiá "sorb" o Engréziá "lead" ent.

hamá pákén jágah ke tai dastán tayár kortag, oo Hodáwand!

¹⁸ Hodáwand abad tán abad hákemia kant.”

¹⁹ Wahdé Perawnay asp o arrábah o aspswárán daryáyá mán dát, Hodáwandá daryáyá áp áyáni sará per gardént, bale Esráili daryáyá tahá, cha hoshk butagén ráhá gwastant.

Maryamay názénk

²⁰ Paygambarén Maryam ke Hárúnay gohár at, áia kanjarié† zort o pád átk. Sajjahén janén kanjari janán o nách kanáná pád átkant gón.

²¹ Maryamá pa áyán názénk jat:

“Hodáwandá benázénét,

chéá ke Hodáwand

pa shán o shawkat sóbén but.

Áia asp o aspswár daryáyá chagal dátant.”

Sórén ápay wassh kanag

²² Gorhá Mussáyá Esráiliáni rahshóni kort. Á cha Sohrzeray tayábá pád átk o Shuray gyábáná shotant. Tán say róchá gyábáná saparesh kort bale hecch ápesh nadist.

²³ Wahdé Márahá sar butant, Márahay ápesh wárt nakort ke sór at. Paméshká á jágahay nám Márah‡ but.

²⁴ Mahluká Mussáyá sará norondhet o gwasht: “Ché bwarén?”

²⁵ Mussáyá Hodáwanday kerrá peryát kort o Hodáwandá Mussá dári thokkoré pésh dásht. Mussáyá dár ápá dawr dát o áp shirken but.

Ódá Hodáwandá pa mahluká hokm o parmáné gishhént o mahluki chakkásét.‡

²⁶ Hodáwandá gwasht: “Agan taw pa delgósh wati Hodáwandén Hodáay tawará gósh bedáray o hamá káran bekanay ke áiaay chammán sharr ant, agan áiaay hokmán delgósh bekanay o áiaay sajjahén parmánán bemannay, hecch choshén nádráhié tai sará nayarán ke man Mesriáni sará áwort, chéá ke mane Hodáwand tai dráh kanók án.”

²⁷ Á Élimá átkant. Élimá ápay dwázdah chammag o haptád bon macch hastat. Ódá ápay kerrá ordesh kort.

16

Cha ásmáná warákay ér áyag

¹ Sajjahén Esráili mahluk cha Élimá rahádag but. Cha Mesrá dar kapagá rand, domi máhay pánzdahomi róchá Sinay gyábáná sar butant. Sin, Élim o Sináay nyámá ent.

² Gyábáná, Esráilay sajjahén mahluk Mussá o Hárúnay sará norondhagá lagget.

³ Esráilián gwasht: “Drégatá* má Mesrá Hodáwanday dastá bemorténén. Ódá wa má góshstay dégáni kerrá neshtagatén o delay sérá nána wárt. Bale shomá mára é gyábáná áwort ke é sajjahén mahluká cha shodá bekoshét.”

⁴ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Bechár, man cha ásmáná pa shomá nagana gwárénán. Mahluk har róch dhanná dar byayt o wati hamá róchay kesásá nagan mocch bekant o bezurit. É paymá áyána chakkásán ke baren mani Sharyatay ráhá rawant yá na.

⁵ Wati shashomi róchay naganán ke kárant o tayára kanant, báyard ent cha pésari har yakk róchéay naganán do sari† bebant.”

⁶ Mussá o Hárúná gón sajjahén Esráilián gwasht: “Maróchi bégáhá shomá zánét ke cha Mesrá shomay dar kanók Hodáwand at o

⁷ bándá sohbá shomá Hodáwanday shán o shawkatá gendét. Chéá ke shomá Hodáwanday sará norondhetag o áia eshкотagant. Má ché én ke shomá may sará benorondhet?”

⁸ Mussáyá gwasht: “Hodáwand shomará pa waragá bégáhá gósh o sohbá nagana dant, lápay sérá, chéá ke Hodáwandá shomay hamá norondhag eshкотagant ke shomá áiaay sará kortagant. Má ché én? Shomá may sará norondhagá naét, Hodáwanday sará norondhagá ét.”

⁹ Mussáyá gón Hárúná gwasht: “Sajjahén Esráili mahluká begwash: ‘Hodáwanday bárgáhá byáét. Chéá ke shomay norondhagi eshкотagant.’”

¹⁰ Chó but ke wahdé Hárún gón sajjahén Esráili mahluká habará at, áyán gyábánay némagá cháret o Hodáwanday shán o shawkatesh dist ke jambaray tahá záher at.

¹¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

¹² “Man Esráiliáni norondhag eshкотagant. Áyán begwash: ‘Bégáhá gósh o sohbá nagana warét, lápay sérá. Gorhá shomá zánét ke man Hodáwand án, shomay Hodá!’”

† 15:20 15:20 Kanjari tablahay paymén sázé. ‡ 15:23 15:23 Márah, bezán tahl, zahr, chizzé ke cha sóriá tahl bebit.

§ 15:25 15:25 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. * 16:3 16:3 Drégatá, bezán drégatén, dréchá. Pársi o Orduá “kásh”. † 16:5 16:5 Do sari, bezán do barábar, do randá, do haminchok.

¹³ Chó but ke bégáhá nekólién* morg átkant o ordgáheshe sarposh kort o sohbá nóday láéš sajjahén ordgáhay chapp o chágérdá ér nesht.

¹⁴ Wahdé nóday lá gár but, zeminá názorkén kochalay* paymén chizzé dará but, barpay pozzhokay paymén.

¹⁵ Wahdé Esráilián dist, gón yakdegará gwashtesh: “É chéé?” Chéá ke áyán nazánt é chéé. Mussáyá gwasht: “É hamá nagan ent ke Hodáwandá shomará pa waragá dátag.

¹⁶ Hodáwanday dátagén hokm esh ent: ‘Haminchok ke warét, haminchok bezurét. Pa wati gedánay har mardoméá yakk oméréay† kesásá bezurét.’”

¹⁷ Esráilián nagan zort, bale lahténá géshter zort o lahténá kamter.

¹⁸ Wahdé oméray hesábá kaylesh kortant,* distesh ke á kasá ke gesh zortag, warák pa áia geshén naant o á kasá ke kamm zortag, pa áia kamm naant. Harkasá wati lápay kesásá zortagat.

¹⁹ Mussáyá gón áyán gwasht: “Kass tán sohbá cha é warákán hecch ér makant.”

²⁰ Bale lahténá Mussáyá habar gosh nadásh. Áyán cha é warákán chizzé tán sohbá wati kerrá ér kort, bale é warák kerm kapt o bó kanagá laggetant. Gorhá Mussá áyáni sará zahr gept.

²¹ Har sohb mardomán wati lápay kesásá zort, róch ke tronda but, pasht kaptagén kochal ápa butant.

²² Har shashomi róchá áyán do sari waráka zort, bezán pa har mardoméá do omér. Mahlukay sajjahén sarók Mussáyá kerrá átkant o Mussáesh háli dát.

²³ Mussáyá gón áyán gwasht: “Hodáwandá chó gwashtag: ‘Bándá Shabbatay§ róch ent, Hodáwanday gissshéntagén pákén róch ent, pa árám kanagá. Shomará harché ke pachagi ent, maróchi bepachét o harché ke lahrh dayagi ent, maróchi lahrh dayét. Harché ke sara kayt, pa bándátigén róchá éresh kanét.’”

²⁴ Hamá paymá ke Mussáyá gwashtagat, mardomán sar átkagén warák pa bándátigén róchá éra kortant. É warákán na bóa kort o na kerma kaptant.

²⁵ Mussáyá gwasht: “Maróchi eshán bwarét chéá ke maróchigén róch pa Hodáwandá Shabbaté. Maróchi é warák zeminá ér áraga nabit.

²⁶ Shash róchá mocch kanét o bezurét, bale haptomi róchá, bezán Shabbatay róchá hecch nést.”

²⁷ Haptomi róchá lahtén mardom dar átk ke rawén o nagan moccha kanén, bale hecchesh nadist.

²⁸ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Tán kadéná sará tába dayét o mani hokm o sar o sójána nazurét?”

²⁹ Becháret, mane Hodáwandá shomará Shabbatay róch bakshátay. Paméshká shashomi róchá shomará do róchay naganá dayán. Haptomi róchá shomá har jágahá ét, hamódá bebét. Haptomi róchá kass cha wati jágahá dar mayayt.”

³⁰ Gorhá mahluká haptomi róchá árám kort.

³¹ Esráilián é naganay nám “mann”* kort. É gehnichay† tohmay paymén atant, espétchak atant o támesh chó bénagi naganá at.

³² Mussáyá gwasht: “Hodáwanday hokm esh ent: ‘Yakk purahén oméré mann pa wati áyókén nasl o padréchán‡ ér kanét, ke á hamá naganá begendant ke man gyábáná shomará wárént, hamá wahdá ke man shomará cha Mesrá dar kort o áwort.’”

³³ Mussáyá gón Háruná gwasht: “Darpé bezur o yakk oméré manni mán kan o Hodáwanday bárgáhá éri kan ke pa shomay áyókén nasl o padréchán ér bebít.”

³⁴ Hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat, Háruná é darp sháhediay wánekaní§ démá ér kort ke paházag* bebít.

³⁵ Esráilián tán chell sálá manna wárt, bezán tán hamá wahdá ke ábádén molkéá sar butant. Tán hamá wahdá ke Kanhánay simsará rasetant, mannesha wárt.

³⁶ Yakk oméré épahay† dahyakk ent.

‡ **16:13 16:13** Nekól morgé ke Pársiá “belderchin” o Engréziá “quail” gwashanti. § **16:13 16:13** Lá, bezán láyah, teh, pósh, Engréziá “layer”. * **16:14 16:14** Kochal, bezán sahdár yá drachk o dáray hoshk butagén póst ke thokkor thokkora bit o kapit. † **16:16 16:16** Omér Ebrániáni kayl kanagay kyásé. Yakk oméré kamm o gesh do sér ent. ‡ **16:18 16:18** Kayl kanag, kesás kanag, chizzéay wazn yá kadday pakká kanag. § **16:23 16:23** Shabbat, Esráiliáni haptagay haptomi róch ent. Shabbatay máná ent dam kanag, árám kanag. * **16:31 16:31** Ebráni zobáná “mannay” máná ent “é chéé?” Bechárband 15. † **16:31 16:31** Gehnich sabzagé ke Orduá “dhaniah” o Pársiá “geshniza” gwashanti. ‡ **16:32 16:32** Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. § **16:34 16:34** Wáne, bezán mazanén patanén seng, wánag. Sháhediay wánekaní sará Hodáay dahén parmán nebeshtah atant. * **16:34 16:34** Paházag, bezán sambálag, pahrézag. † **16:36 16:36** Épah Ebrániáni kayl kanagay kyásé. Yakk épahé kamm o gesh bist sér ent.

17

Cha talára ápay dar áyag

¹ Hamá paymá ke Hodáwandá hokm dátagat, sajjahén Esráili mahluk cha Sinay gyábáná rahádag but o dárán o rawáná shot o Repidimá ordi kort, bale ódá áp néstat ke mardom bwarant.

² Mardom gón Mussáyá arhetant, gwashtesh: “Mára áp beday ke bwarén.” Mussáyá gwasht: “Chéa gón man arhagá ét? Chéa Hodáwandá chakkásét?”

³ Bale mardom ódá tonnig atant, áyán Mussáyá sará norondhet o gwasht: “Taw chéa márá cha Mesrá dar kort o áwort? Ke márá o may chokkán o mál o dalwatán cha tonná bekoshay?”

⁴ Mussáyá Hodáwanday kerrá peryát kort o gwasht: “É mahluká chón bekanán? É wa pa mani sengsár kanagá óshtátagant?”

⁵ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Esráilay lahtén kamásh hamráh kan o cha mahlukay déma gwazán kan. Hamá asá ke taw gón áia Nillay kawr jat, áia dastá kan o beraw.

⁶ Bechá, ódá Horébá tai déma man talaréay* sará óstán. Gón asáyá talára bejan, pa mahluká waragi áp dara kayt.” Gorhá Mussáyá Esráilay kamásháni chammáni déma anchosh kort.

⁷ Áia á jágahay nám Massah† o Meribah‡ kort, chéa ke ódá Esráili arhetant o Hodáwandesh ham chakkáset o gwashtesh: “Báren Hodáwand gón má gón ent yá na?”

Amálikíani prósh

⁸ Amálikí átkant o Repidimá gón Esráilíani jangesh kort.

⁹ Mussáyá gón Yusháyá gwasht: “Lahtén mard gechéen kan o beraw, gón Amálikíani jang kan. Bánda man Hodáay asáyá dastá kanán o jompay sará óstán.”

¹⁰ Yusháyá hamá paymá kort ke Mussáyá gwashtagat o gón Amálikíani jangi kort. Mussá o Hárún o Ahur jompá sar kaptant.

¹¹ Har wahdá ke Mussáyá dast chesta kortant, Esráili báládasta butant o har wahdá ke wati dasti jahla kortant, Amálikí báládasta butant.

¹² Mussáyá dastán dam bort. Hárún o Ahurá sengé áwort o áiy chérá dát. Mussá sengay sará nesht. Áyán Mussáyá dast gept o borz dáshtant, yakkéa rástén dast o domiá chappén dast. É paymá Mussáyá dast tán rónenday wahdá jahl nakaptant o

¹³ Yusháyá Amálikí pawj pa zahm prósh dát.

¹⁴ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “É kessahá ketábéa nebeshtah kan ke shamóshag mabit. É kessahá Yusháyá kerrá byár. Chéa ke man Amálikay nám o nesháná cha jaháná sarjamiá gára kanán.”

¹⁵ Mussáyá korbánjáhé addh kort o áiy námi kort “Hodáwand mani bayrak§ ent”.

¹⁶ Gwashti: “Maná Hodáwanday bádsháhi tahtay sawgend ent ke Hodáwand nasláni nasl gón Amálikíani janga kant.”

18

Yatrunay sar o sój

¹ Midýanay dini péshwá Yatrun ke Mussáyá janay pet at, hamá sajjahén káráni bárawá sahig but ke Hodáyá pa Mussá o áiy mahluk Esráilá kortagatant, bezán Hodáwandá chón Esráili cha Mesrá dar kort o áwortant.

²⁻³ Mussáyá wati jan Sapurah petay lógá ráh dátagat. Nun Yatruná Mussáyá jan o áiy doén mardénchokk zortant o ráh gept. Yakk chokkéay nám Gayrshám* at, chéa ke Mussáyá gwashtagat ke man darmolká darámadé án.

⁴ Domi chokkay nám Élizer† at, chéa ke Mussáyá gwashtagat ke mani petay Hodá mani madatkár butag o maná cha Perawnay zahmá rakkéntagi.

⁵ Mussáyá náko Yatrun gón Mussáyá jan o chokkán gyábáná, Hodáay kóhá shot, hamódá ke Mussáyá ord kortagat.

⁶ Yatruná pa Mussáyá paygám ráh dát: “Mane Yatrun tai náko, tai jan o doén chokkáni hamráhiá tai kerrá pédák án.”

⁷ Mussá pa wati nákoay péshwáziá dar átk, pa adab sari jahl kort o nákoí chokket. Yakdomiay hálporsiesh kort o gedáná potertant.

* 17:6 17:6 Talár, bezán mohr o mazanén seng, sengén kóhi thokkor. † 17:7 17:7 Massah, Ebráni zobáná Massahay máná ent “chakkásag”. ‡ 17:7 17:7 Meribah, Ebráni zobáná Meribahay máná ent “arh o korh kanag, arhag”. § 17:15

17:15 Bayrak, bezán parcham, jandhi, alam. * 18:2-3 18:2-3 Gayrshámay máná ent: “Á, ódá darámadé”. † 18:4 18:4 Élizeray máná ent “mani Hodá madat kanóké”.

⁸ Hodáwandá Esráiliáni háterá gón Perawn o Mesrián harché ke kortagat, Mussáyá á sajjahén habar gón wati náková kortant. Ráhay sajjahén sakki o sóriáni bárawá ham habari kort o gwashti ke Hodáwandá chón mára rakkéntag.

⁹ Yatron á sajjahén sharrén káráni sará gal but ke Hodáwandá pa Esráilián hamá wahdá kortagatant ke Esráili cha Mesrián rakkéntant.

¹⁰ Yatroná gwasht: “Hodáwandá satá bát ke shomára cha Perawn o Mesriáni dastá rakkéntagi o kawmi cha Mesriáni zolmá neját dátatag.

¹¹ Nun mana zánán ke Hodáwand cha á dega sajjahén Hodáyán master ent. Chéá ke wati mahluki cha gorunákén Mesriáni zolm o zórakián rakként.”

¹² Mussáy náková Yatroná pa Hodáyá sóchagi o dega korbánig pësh kort. Hárún o Esráilay sajjahén kamásh átkant ke Hodáyá bárgáhá gón Mussáy náková nán bwarant.

¹³ Chó but ke domi róchá Mussá pa mahlukay dádrasiá nesht. Mardom sohbá tán bégáhá áiy chapp o chágérdá óshátatagatant.

¹⁴ Mussá pa mahluká harché ke kanagá at, náková dist. Gwashti: “É che karé ke taw pa mahluká kanagá ay? Tahná taw chéá neshtagay o dádrasi kanagá ay o é dega sajjahén mardom sohbá tán bégáhá tai chapp o chágérdá óshátatagant?”

¹⁵ Mussáyá gón wati náková gwasht: “É wástá ke mardom Hodáyá razáy shóházá mani kerrá káyant.

¹⁶ Wahdé jérhabé bitesht, é mani kerrá káyant o man doén némagay mardománi paysalahá kanán o Hodáyá parmán o sar o sójánesh sara kanán.”

¹⁷ Mussáy náková gwasht: “Taw sharrén karé kanagá naay.

¹⁸ Shomá dama barét, tai jend o é mahluk ke tai hamráh ent, shomá sajjahén dama barét. É kár pa taw sakk grán ent. Taw é kárá tahná korta nakanay.

¹⁹ Nun mani habará gósh dár, tará sóje dayán. Hodá gón taw gón bát. Taw Hodáyá démá mahlukay nomáéndah bay o eshání jerhahán Hodáyá kerrá bebar.

²⁰ Hodáyá hokm o parmánán eshán sar kan o hamá ráhánesh pësh dár ke é berawant o hamá káránesh sój day ke é bekanant.

²¹ Cha sajjahén mahlukay nyámá budnákén mardom gechéen kan, hamá ke Hodátors o porehtebár ant o cha nárawéen páedagá naprata kanant. Mahluká hazár hazár, sad sad, panjáh panjáh o dah dahá bahr kan o cha é mardomán har yakké, yakk thóliéay master kan.

²² É mardom modám mahlukay dádrasiá bekanant. Mazanén jerhahán tai kerrá byárant, bale kasánén jérhaháni dádrasiá wat bekanant. É paymá tai bár sobaktera bit o á tai hamkópaga bant.

²³ Agan Hodá tará beparmáit o taw anchó bekanay, gorhá é bárá zorta kanay o sajjahén mardom pa salámati o émeni wati lógána rawant.”

²⁴ Mussáyá wati náková habar gósh dáshtant o har karé ke náková gwashtagat, korti.

²⁵ Cha sajjahén Esráilá budnákén mardomi gechéen kort o mahlukay sar o master kortant ke hazár hazár, sad sad, panjáh panjáh o dah dah mardomay master bebant.

²⁶ É mardomán modám mahlukay dádrasiá kort. Gránén jérhahesh Mussáyá kerrá áwortant, bale sajjahén kasánén jérhaháni sará wat dádrasiesha kort.

²⁷ Nun Mussáyá wati náková Yatron ejázat kort o Yatron wati molká per tarret.

19

Sináay kóh

¹ Cha Mesrá dar kapagá rand, sayomi máhay awali róchá Esráili Sináay gyábáná sar butant.

² Cha Repidimá ráh geptant o Sináay gyábáná, kóhay dámoná ordesh kort.

³ Mussá borzá Hodáyá kerrá shot. Hodáwandá cha kóhá Mussá gwánk jat o gwasht: “Gón Ákubay chokk o nomásagán habar kan. Esráilián chó begwash:

⁴ ‘Shomá dist ke man gón Mesrián ché kort o che paymá shomará wakábáni.* bánzolán nádént o wati kerrá áwort.

⁵ Nun agan shomá pa delgósh mani tawará gósh bedárét o mani ahd o paymánay parmánbardáriá bekanét, sajjahén kawmáni tahá shomá mani hásén mál o matá bét. Bell toré sajjahén zemin manig ent,

⁶ bale shomá pa man dini pëshwáyáni bádsháhié† jórha bét o pák o dar chetagéen kawmé bét. Hamé habarán gón Esráilián bekan.’”

* **19:4 19:4** Wakáb mazanén báli sháhiné, Ordu o Pársiá “oqáb”. † **19:6 19:6** Hodáyá lóthet ke Esráili mahluká pa jahánay é dega kawmán rozhnáie jórh bekant ke Hodáyá bádsháhiay shán o shawkatá záher bekanant, dini pëshwáyáni paymá pa Hodáyá wapk bebant o pák o palgáren zendé begwázénant.

⁷ Mussá átk o mahlukay kamáshi lótháéntant o hamá sajjahén habari áyáni démá pësh kortant ke Hodáwandá áiará hokm dátatagat.

⁸ Sajjahén mahluká hamtawáriá chó passaw dát: “Harché Hodáwandá gwashtag, má anchosha kanén.” Mussáyá mahlukay passaw Hodáwanday kerrá bort.

⁹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Bechá, man bazén jambaréay tahá tai kerrá káyán ke wahdé man gón taw habara kanán, mahluk beshkont o modám tai sará báwar bekant.” Mussáyá mahlukay habar gón Hodáwandá gwashtant.

¹⁰ Hodáwandá gwasht: “Mahlukay kerrá beraw o maróchi o bándá pa man wapkesh kan ke mani gechéni o pákén mardom bebant. Áyán begwash ke wati god o pocchán beshódét o

¹¹ pa sayomi róchá tayár bebét, chéá ke sayomi róchá mane Hodáwand sajjahén mahlukay chammáni démá Sináy kóhay sará éra káyán.

¹² Kóhay chapp o chágerdá pa sajjahén mardomán hadd o simsar begishshén o begwash: ‘Habardár! Kóhá sar makapét. Kóhay lambán ham dast per makanét. Harkasá ke kóh dast jat, markay sezá dayaga bit.

¹³ Kóhay dast janóká dast majanét, seng yá tiri bejanét o bekoshéti. Mardomé bebit yá dalwaté, báýad ent zendag mamánit.’ Karnáay[‡] drájkasshén tawaré ke chesta bit, gorhá mardomán ejázat ent ke kóhá sar bekapant.”

¹⁴ Mussá cha kóhá ér kapt o mahlukay kerrá átk. Áiá mardom wapk kortant o mardomán wati god shoshtant.

¹⁵ Mussáyá gón mahluká gwasht: “Watá pa sayomi róchá tayár kanét. Janáni kerrá marawét.”

¹⁶ Chó but ke sayomi róchay sohbá grand o gerók but o kóhay sará bazén jambaré záher but o karnáay anchén trondén tawaré chest but ke ordgáhay sajjahén mardom cha torsá larzetant.

¹⁷ Mussáyá mardom pa Hodáay gendoká cha ordgáhá dhann bortant o mardom kóhay boná óshátant.

¹⁸ Sináy kóh duttéá mán póshetagat, chéá ke Hodáwand áséay tahá kóhay sará ér átkagat o é ásay dutt chó kurahay duttá chest atant o sarjamén kóh sakk larzagá at.

¹⁹ Karnáay tawár ke borzter bayán but, Mussáyá habar kort o Hodáyá pa borztawári passaw dát.

²⁰ Hodáwand cha ásmáná Sináy kóhay sará ér átk o Mussái kóhay thollá[§] tawár kort. Mussá sar kapt.

²¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Ér kap o mardomán habardár kan ke pa Hodáwanday cháragá gishshéntagén hadd o simsará mapróshét. Agan na, cha shomá bázéné merit.

²² Dini pëshwá ham, hamá ke Hodáwanday nazzikká áyagay ejázatesh hast, báýad ent watá pák o palgár bekanant ke Hodáwand áyán majant.”

²³ Mussáyá gón Hodáwandá gwasht: “Mahluká Sináy kóhá sar kapagay ejázat nést, chéá ke taw wat mará habardár kortag o maná gwashtag ke kóhay chapp o chágerdá hadd o simsaré begishshén o kóhá pa Hodáwandá wapk kan.”

²⁴ Hodáwandá gwasht: “Ér kap o Hárúná bezur o sar kap, bale dini pëshwá o mahluk pa Hodáwanday kerrá borzá áyagá, gishshéntagén hadd o simsarán mapróshant ke Hodáwand áyán majant.”

²⁵ Mussá ér átk, mahlukay kerrá shot o é habari kortant.

20

Dah parmán

¹ Hodáyá é sajjahén habar gwashtant:

² “Man tai Hodáwandén Hodá án, hamá ke tará cha Mesrá dar kort o áwort, cha hamá molká ke ódá golám atay.

³ Cha man abéd tará dega hecch hodá mabit.

⁴ Na borzén ásmánay chizzéay sheklá pa wat bot addh bekan, na zeminay saray chizzéay sheklá, na zeminay chéray ápáni tahay chizzéay sheklá. Pa wat hecch botén hodá addh makan.

⁵ Esháni démá sará jahl makan o sojdaresh makan. Chéá ke man tai Hodáwandén Hodá hasaddigén Hodáé án. Petáni radkáriáni sezáyá áyáni chokkána dayán. Á ke cha man naprata kanant, áyáni radkáriáni sezáyá áyáni sayomi o cháromi nasl o padréchá dayán.

[‡] 19:13 19:13 Karná sornáay dhawlén sázé. [§] 19:20 19:20 Tholl, bezán kóhay borzterén jágaw.

⁶ Bale á mardom ke maná dósta dárant o mani parmánáni sará kára kanant, man tán hazárán naslá áyáni sará mehrabána bán.

⁷ Mopt o watsará wati Hodáwandén Hodáay námá mager. Harkas ke mopt o watsará Hodáwanday námá gipt, gonahkára bit.

⁸ Shabbatay róchá yát bedár o é róchá gechéni o pákén róché bezán.

⁹ Shash róchá kár kan o wati sajjahén kárán gishshén.

¹⁰ Bale haptomi róch tai Hodáwandén Hodáay Shabbatay róch ent. É róchá hecch kár makan, na taw, na tai bacch o jenekk, na tai golám o móled, na tai dalwat o na hamá dhanni mardom ke tai shahrá nendók ent.

¹¹ Chéa ke Hodáwandá shash róchá ásmán, zemin, daryá o harché ke eshání tahá hast, addh kortant o haptomi róchá árámí kort, paméshká Hodáwandá Shabbatay róch barkat dáttag o gechéni o pákén róché jórh kortag.

¹² Wati pet o mätä ezzat beday ke hamá molká tai omr dráj bebit ke tai Hodáwandén Hodá tará danti.

¹³ Mardom makosh.

¹⁴ Zená makan.

¹⁵ Dozzi makan.

¹⁶ Wati hamsáhegay helápá drógén sháhedi maday.

¹⁷ Pa wati hamsáhegay lógá delmánag mabay. Pa áiy jan, golám, móled, gók, har yá dega chizzéá lálech makan.”

Mahlukay tors

¹⁸ Wahdé sajjahén mardomán dist ke grand o gerók ent o karnáay tawár ent o duttéá kóh póshettag, cha torsá larzet o dur óshátant.

¹⁹ Áyán gón Mussáyá gwasht: “Taw wat gón má habar kan o má tai habará gósha dárén, bale mayl ke Hodá gón má habar bekant. Agan Hodá gón má habar bekant, má merén.”

²⁰ Mussáyá gón mahluká gwasht: “Matorsét, Hodá paméshká átkag ke shomará bechakkásit o áiy tors shomay delán benendit o shomá gonáh makanét.”

²¹ Mahluk dur óshát o Mussá dém pa hamá bazén taháriá shot ke Hodá ódá at.

Botén hodá o korbánjá

²² Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Esráilián begwash ke shomá wat dist ke man cha ásmáná gón shomá habar kort.

²³ Cha man abéd shomará dega hecch hodá mabit. Pa wat hecch botén hodá addh makanét. Na nograhén hodá addh kanét, na teláhén.

²⁴ Pa man hákay korbánjáhé addh kan. Ódá cha wati pas o gókán sóchagi korbánig o hamdeliay korbánig pésh kan. Har jágah ke man tará wati námay yát kanagá parmáyán, hamódá tai kerrá káyán o tará barkata dayán.

²⁵ Bale agan pa man sengay korbánjáhé addha kanay, cha tráshtagén sengán addhi makan. Chéa ke pa sengay tráshagá awzár o sámán kármazra kanay o sengán palita kanay.

²⁶ Mani korbánjáhá padánk per makan ke sar kapagay wahdá bésetra bay.”

21

Golám dáragay kánun

¹ “É hamá kánun ant ke tará gón kawmá gwashagi ant:

² Agan taw Ebráni golámé bahá zort, é golám tán shash sálá tai hezmatá bekant. Haptomi sálá pa wati ázátiá hecch zarr madant o berawt.

³ Agan tahná átkag tahná berawt, bale agan cha pésará sur kortagéné gorhá jan ham áiy hamráhiá berawt gón.

⁴ Agan wájahá jané dát o janéná bacch o jenekk pédá kort, jan o chokk wájahayga bant o golám tahná berawt.

⁵ Bale agan golám dape wat begwashit: ‘Maná wati wájah o wati jan o chokk dóst ant o ázáat bayag o rawaga nalóthán,’

⁶ gorhá wájah áiá Hodáay bárgáhá bebárt. Golámá darwázag yá darwázagay chánthay dapá bebárt, drapshé* bezurit o áiy góshá besombit o á golám tán zendag ent, wájahay hezmatá bekant.

⁷ Agan mardé wati jenekká móledéay hesábá bahá bekant, á jenekk mardénén golámáni paymá ázáat kanag mabit.

* **21:6 21:6** Drapsh mazanén suchené ke dastagé peri o pa chizzéay sombag o dóchagá kár bandaga bit.

⁸ Agan é jenekk wájahéá gechéen kort o zort o randá wájahá pasond nabut, gorhá báýad ent bellit ke jenekká degaré bemókit. Wájahá é hakk nést ke áia dhanni mardoméay kerrá bahá bekant, chéá ke áia wat gón jenekká béwapái kortag.

⁹ Agan wájahá jenekk pa wati bacchá gechéen kortag o zortag, gorhá jenekká hamá hakká bedant ke wati jenday jenekká danti.

¹⁰ Agan wájah dega jané begipt, wati awali janá cha warák, póshák o jani hakká zebahr makant.

¹¹ Agan áia é sayén chizzán madant, janén pa wati ázátiá hecch zarr madant o berawt.”

Jang o jérhahay sezá

¹² “Harkasá ke mardomé jat o kosht, áiaý sezá mark ent.

¹³ Bale agan áia pa názánti é kár kort o mane Hodáyá ham é káray dém nadásht, gorhá man jágahé gissshénán ke hónig betachit o hamódá berawt.

¹⁴ Bale agan kaséá pa zánt yakkéay sará orosh kort o koshti, áia mani korbánjáhá ham panáh nést. Cha ódá ham dari kan o markay sezái beday.

¹⁵ Harkasá ke wati pet yá mát jat, áiaý sezá mark ent.

¹⁶ Harkasá ke mardoméay dozzagá gerak but, á mardomi bahá kort yá wati kerrá dáshti, áiaý sezá mark ent.

¹⁷ Harkasá ke wati pet yá mát nálat kort, áiaý sezá mark ent.

¹⁸ Agan mardomán watmánwatá jang kort o hamé wahdá yakkéá domiárá sengé yá moshté jat o á mardom namort bale tahtay báhóth but o

¹⁹ randá pád átk o dazlatthay madatá dhanná gasht, gorhá janók dega sezá dayag mabit, bale zawál butagén wahday táwán o elájay harch o darchán porr bekant.

²⁰ Agan kaséá wati golám yá móled latth jat o golám yá móled áiaý dastá mort, gorhá janók sezá dayag bebit.

²¹ Bale agan golám yá móledá tán yakk o do róchá hecch nabut, gorhá janóká sezá pera nabit, chéá ke golám wati wájahay mál ent.

²² Agan mardénán jang o dáwá kort o hamé wahdá lápporrén janéné jatesh o janénay chokk eshkand but, bale dega masterén jáni táwáné naraseti, gorhá janók hamá dhandh† o malámá porr bekant ke janénay marda lóthit o kázi begissshénant.

²³ Bale agan janéná mazanén jáni táwáné raset, gorhá sáhay badal sáh ent,

²⁴ chammay badal chamm, dantánay badal dantán, dastay badal dast, páday badal pád,

²⁵ sóchkay‡ badal sóchk, thappay badal thapp o zaymay§ badal zaym ent.

²⁶ Agan kaséá wati golám yá móleday chammá shahmáté jat o áiaý chamm kór but, gorhá chammay badalá golámá ázát bekant.

²⁷ Agan wati móled yá golámay dantáni prósh, gorhá dantánay badalá golámá ázát bekant.

²⁸ Agan gókéá mardén yá janéné kánth jat o kosht, gók sengsár kanag bebit o mardom áiaý góshatá mawarant. Gókay wáhond* sezá dayag mabit.

²⁹ Bale agan á góká pésará ham kánth jatag o áiaý wáhondesh hál dátag o hozzhár kortag, o wáhondá angat gók nabastag o á góká mardén yá janéné kosht, gók sengsár kanag bebit o wáhond markay sezá dayag bebit.

³⁰ Bale agan cha gókay wáhondá malám lóthag but, gorhá pa wati zenday mókagá har malámé ke cha áia lóthaga bit, bedant.

³¹ Agan góká kaséay bacch yá jenekké kánth jat, ódá ham kánun hamesh ent.

³² Agan góká golám yá móledé kánth jat, gorhá gókay wáhond golámay wájahá si shekel† nograh bedant o gók sengsár kanag bebit.

³³ Agan kaséá chátéay dapig dur kort yá agan kaséá cháté jat o áiaý dapi nagept o gók yá haré chátá kapt,

³⁴ chátay wáhond malámán porr bekant, mortagén dalwatá bezurit o dalwatay wáhondá zarrán bedant.

³⁵ Agan kaséay góká hamsáhegéay gók jat o á gók mort, gókáni wáhond janókén góká bahá bekanant o zarrán ném bekanant, mortagén dalwatá ham ném bekanant.

³⁶ Bale agan mardoma zánant ke á góká pésará ham kánth jatag o angat wáhondá gók nabastag, gorhá á wáhond gókay badalá góké bedant o mortagéná bezurit.”

22

Malámay kánun

† 21:22 21:22 Dhandh, bezán malám, jarimah, jormánah. ‡ 21:25 21:25 Sóchk, bezán sochagay thapp, sochagay dard.

§ 21:25 21:25 Zaym, bezán hamá thapp ke póstay chérá ent o hóna nadant. * 21:28 21:28 Wáhond, bezán málek, hodábond. † 21:32 21:32 Shekel, Esráliáni kerrá sang o wazné butag. Si shekel kesás say sad o panjáh gerám ent.

¹ “Agan kaséá góké yá pasé dozzet o helár kort yá bahái kort, gorhá gókay badalá panch gók o pasay badalá chár pas bedant.

² Agan dozzéá lógé jat o hamé wahdá gerag but o haminkas latth o kotth kanag but ke mort, áia hónbahá nést.

³ Bale agan é kár róchay dar áyagá rand but, gorhá hón, koshókay sará ent.

Harkas ke dozzia kant, bávad ent malám porr bekant, bale agan pa malámay porr kanagá hecchi nést, gorhá jendi bahá kanag bebit o malám porr kanag bebant.

⁴ Bale agan dozzetagéen mál, góké bebit yá haré yá pasé, áia kerrá zendagá dar átk, gorhá do sari malám bedant.

⁵ Agan kaséá wati dalwat dhagár yá anguri bágéá cháréntant yá dega mardoméay dhagará yalahi kortant, gorhá cha wati sharterén keshár yá anguri bágay sharterén bahrá malámá porr bekant.

⁶ Agan kaséá ásé rók kort o é ásá shamálah kasshet o dhangaráni tahá anchó sheng but ke kesháray grám* yá dánay narotagéen keshár yá dhagári sótkant, gorhá é ásay rók kanók purahén malámán porr bekant.

⁷ Agan kaséá zarr yá sámáné hamsáhegéay kerrá amánat kort o é amánat cha hamsáhegay lógá dozzag but, gorhá dozz do sari malám porr bekant, agan gerag but.

⁸ Bale agan gerag nabut, gorhá lógay wáhondá Hodáay bágáhá bebarant ke zánag bebit ke áia wati hamsáhegay mál dast jatag yá na.

⁹ Agan do mardom chizzéay sará arhet, góké bebit yá haré yá pasé yá cháderé yá dega gár butagéen chizzé, gorhá é doénáni jérhah Hodáay bágáhá barag bebit o harkas ke Hodáay mayárbár kort, á, domiá do sari malám bedant.

¹⁰ Agan kaséá haré, góké, pasé yá dega dalwaté wati hamsáhegay amánat kort o á dalwat mort yá thappig but yá barag but o kassá nadist,

¹¹ gorhá áyáni jérhah Hodáwanday sawgenday sará gisshéenag bebit ke áia amánat kortagéen mál dast najatag. Dalwatay wáhond é sawgenday sará rázig bebit o sawgenday warók malám porr makant.

¹² Bale agan dalwat cha áia kerrá dozzag butag, gorhá á, dalwatay wáhondá malám bedant.

¹³ Agan dalwat rastaréá jatag o koshtag, gorhá á, pa sabut dalwatay jóná byárit o mortagéen dalwatay malámá porr makant.

¹⁴ Agan kaséá cha hamsáhegéá dalwaté badal zort ke padá tará dayáni, o wáhond ódá nabut o á dalwat thappig but yá mort, gorhá badal zurók purahén malámá porr bekant.

¹⁵ Bale agan é kár wáhonday déma but, gorhá malám porr kanag mabit. Agan dalwat pa keréh zurag butag, gorhá keréhay jend bass ent.”

Chágerdi kánun

¹⁶ “Agan mardéá janénchokké rad dát o gón áia wapt o wáb kort o agan é jenekk kassi deshtár naent, gorhá áia hakmehrá bedant o begipti.

¹⁷ Bale agan jenekkay pet wati jenekkay dayagá hecch warhá rázig nabut, gorhá é mardén, jenekkéay hakmehray kesásá zarr bedant.

¹⁸ Jádugerén janéná zendagá mayl.

¹⁹ Harkasá ke gón haywánéá wapt o wáb kort, áia sezá mark ent.

²⁰ Harkasá ke cha Hodáwandá abéd pa dega hodáéá korbánig kort, gár o gomsár kanag bebit.

²¹ Gón darámadéá badi makan o ázári maday, chéá ke shomá wat Mesrá darámad butagét.

²² Cha janózám yá chórawéay majburiá nájáezén páedag chest makan.

²³ Agan é kárá bekanay o á mani kerrá peryát bekanant, man allam áyani peryátán gósha dárán.

²⁴ Mani hezhm chesta bit o shomará pa zahma koshán, o shomay jan janózama bant o chokk chóraw.

²⁵ Agan mani mahlukay nézgáréá wámé dayay, gorhá wám dayókáni paymá makan o cha áia byáj† mager.

²⁶ Agan taw wati hamsáhegay cháder pa zamánat wati kerrá ér kort, gorhá cha rónéndá pésar peri tarrén.

²⁷ Chéá ke balkén áia póshák éwaká hamesh ent, gorhá ché per bedant o bwapsit? Agan mani kerrá peryát bekant, man gósha dárán, chéá ke man mehrabán án.

²⁸ Kopr makan. Wati mahlukay saróká nálat makan.

²⁹ Cha wati keshár o shiragán mani bahray dayagá dér makan. Wati awali mardénchokká maná beday.

* 22:6 22:6 Grám: keshará ke ronant o yakjáha bandant, é bastagá gráma gwashant. zarray sará sudd.

† 22:25 22:25 Byáj, bezán

³⁰ Wati gók o pasáni awali narén chokká ham beday. Áyáni awali chokkán tán hapt róchá mátay kerrá bell o hashtomi róchá manáesh beday.

³¹ Shomá mani pák o dar chetagen kawm bebét. Á dalwat ke rastaréa jatag o koshtag, áiy gósh tá mawarét, kochekkáni déma dawri dayét."

23

Ensápay kánun

¹ "Drógén hál sheng makan. Gón badkárán hamkári makan o drógén sháhedi maday.

² Gón géshterén mardomán gón makap o badén kár makan. Jérhahéay sará ke sháhedia dayay, ensápá lagatnál makan, bell toré géshterén mardom hamá némagá ant.

³ Jérhahéay tahá nézgárén mardoméay wástá ham ru o ryá* makan.

⁴ Agan taw wati dozhmenay ham gárén gók yá har dist, allam wáhonday kerrá sari kan.

⁵ Agan taw dist ke tai badwáhéay har báray chérá chér tarretag, poshtá mán maday o maraw. Báray bójá komakki kan.

⁶ Agan tai kawmay garib o nézgáréa wati arz o peryát áwort, áia béensáp makan.

⁷ Cha drógén bohtámjaniá pahréz kan. Bégonáh o rást o barhakkén mardomá markay sezá maday. Chéa ke man náhakkén mardomá bégonáh hesába nakanán.

⁸ Roshwat mazur, chéa ke roshwat rozhnáén chammán kóra kant o rástgóay habará tába dant.

⁹ Darámadéay sará zolm makan. Chéa ke taw zánay darámad bayag chón grán ent. Shomá wat ham Mesrá darámad atéť."

Shabbatay kánun

¹⁰ "Tán shash sálá wati dhagará bekesh o beron,

¹¹ bale haptomi sálá bell ke dhagár áráma kant. Kári madár, bell ke tai mahlukay garib o nézgára chenant o warrant o sar átkagénán gyábánay jánwara warrant. Wati anguray bág o zaytunay bágá ham anchosh kan.

¹² Shash róchá kár kan o haptomi róchá áram kan ke tai gók o har dam bekanant o tai móleday chokk o tai lógá neshtagén darámaday arwáh tázadam bebít.

¹³ Mani é sajjahén habar ke man gón shomá kortant, eshán delgósh kanét. Á dega hodáyáni námá magerét. Cha shomay dapá áyáni nám ham dar mayayť."

Aidáni kánun

¹⁴ "Sálé say randá pa man aid bekan.

¹⁵ Béhomirén Naganay Aidá barjáah bedár. Hamá paymá ke man tará hokm dátá, hapt róchá Béhomirén nagan bwar. É kára Abibay máhá, hamá wahdá bekan ke man gissshéntag, chéa ke hamé máhá shomá cha Mesrá dar átkét. Kass gón háligén dastán mani bárgáhá mayayť.

¹⁶ Rón o Móshay Aidá gón wati hamá kesharáni awali bar o samarán jashn beger ke taw wati dhagará keshtagant.

Érahtay Aidá sálá goddhi róchán jashn beger, hamá wahdá ke wati dhagáray bar o samará moccha kanay.

¹⁷ Sajjahén mardén sálé say randá Hodáwandén Hodáay bárgáhá byáyant.

¹⁸ Korbánigay hóná ke mani déma péscha kanay, tará hecch homirdárén chizz gón mabit. Mani aiday korbánigay pig tán sabáhá pasht makapít.

¹⁹ Wati zeminay awali bar o samará wati Hodáwandén Hodáay lógá byár.

Shenekay gósh tá mátay shiray tahá lahrh maday.

Hodáay préshtag

²⁰ Bechár, nun man préshtagé ráh dayagá án. É cha taw pésara bit ke ráhá tai páspániá bekant o tará mani tayár kortagén jághá bebárt o sar bekant.

²¹ Áiy ehterámá bekan o habaráni gósh dár. Áiy helápá pád mayá ke tai náparmániá nabakshít. Chéa ke mani nám áiy bátená ent.

²² Bale agan áiy tawará shariyay sará gósh bedáray o harché ke mana gwashán, hamá paymá bekanay gorhá man tai dozhmenáni dozhmena bán o tai badwáháni badwáh.

²³ Mani préshtag cha taw pésar rawána bit o tará Amuri o Hitti o Perizzi o Kanháni o Héwi o Yabusiáni molká bárt. Man eshán gár o gomsára kanán.

²⁴ Esháni hodáyáni parastesh o hezmatá makan o esháni káráni randgiriá makan. Esháni botén hodáyán sarjamiá karój o hamá sengán thokkor thokkor kan ke eshán pa wati parasteshgáhay neshán kanagá mekk kortagant.

* 23:3 23:3 Ru o ryá, bezán park o dark, Arabi o Pársiá "tab'iz".

²⁵ Man tai Hodáwandén Hodá án. Mani hezmatá bekan, man tai rezk o rózigá barkata dayán o nádráhiá cha tai jáná dura dárán.

²⁶ Tai molká kass chokk eshkanda nakant o kass santh o béawláda nabit. Man shomay omrá barkata dayán.

²⁷ Man wati bimá cha taw pésar ráha dayán o taw har kawméa ke dapa kapay, á kawmá sarbatag o sargardána kanán o sajjahén dozhmenán cha tai démá táchéán.

²⁸ Man wati kahrá cha taw pésar ráha dayán o Héwi o Kanháni o Hiitián cha tai démá dura kanán.

²⁹ Bale yakk sáléay tahá cha tai démá duresha nakanán. Chó mabit ke zemin wayrandán bebit o gyábánay jánwar cha taw géshter bebant.

³⁰ É kawmán kamm kammá cha tai démá dura kanán tánke taw báz bayán bebay o é sardhagará wati bekanay.

³¹ Cha Sohrzerá tán Pilestiáni zerá o cha gyábáná tán Parátay kawrá, tai simsarána gishshénán o é sardhagáray nendókán tai dastá dayán o taw áyán cha wati kerrá gallénay.

³² Gón eshán o esháni hodáyán ahd o paymán makan.

³³ É mardom tai molká manendant. Chó mabit ke tará dém pa gonáhá bebarant o taw mani náparmán bebay. Agan taw esháni hodáyáni parastesh bendát kort, allamá dáméa kapay.”

24

Gón Esráilá Hodáay ahd o paymán

¹ Hodáyá gón Mussáyá gwasht: “Borzád, mane Hodáwanday bárgáhá byá. Taw o Hárún o Nádáb o Abihu o Esráilay haptád kamásh byáét o cha durá parastesh kanét.

² Éwaká tawe Mussá mane Hodáwanday kerrá byá. Á dega mardom nazzikká mayáyant. Mahluk ham tai hamráhiá borzád mayayt gón.”

³ Mussá átk o Hodáwanday sajjahén habar o parmáni mardománá sar kortant. Sajjahén mahluká pa hamtawári gwasht: “Hodáwandá harché ke gwashtag, má anchosha kanén.”

⁴ Mussáyá Hodáwanday sajjahén habar nebeshtah kortant.

Mussá sohbá máhallah pád átk, kóhay boná korbánjáhé addhi kort o pa Esráilay dwázdahén kabilahán dwázdah sengi mekk kort.

⁵ Bani Esráilay warnái ráh dátant, áyán káiger* zort o pa Hodáwandá sóchagi korbánig o hamdeliay korbánigesh kort.

⁶ Mussáyá hónáni ném tagáran kort o á dega némi korbánjáhay sará dranzetant.

⁷ Ahd o paymánay ketábi zort o mardománi démá wánti. Áyán gwasht: “Harché ke Hodáyá gwashtag, má hamá paymá kanén o parmánbardára bén.”

⁸ Mussáyá hón zort, mahlukay sará dranzet o gwashti: “É sajjahén wántagé habar hamá ahd o paymánayg ant ke Hodáwandá gón shomá bastag o é hamé ahd o paymánay hón ant.”

⁹ Mussá o Hárún o Nádáb o Abihu o Esráilay haptádén kamásh borzá sar kaptant

¹⁰ o Esráilay Hodáesh dist. Hodáay pádáni chérá sabzén nilomay paymén parshé at ke chó ásmánay jendá sáp at.

¹¹ Hodáyá Esráiliáni sarók táwán nadátant. Áyán Hodá dist o hamódá warag o charagesh wárt.

Mussá Hodáay shán o shawkatá gendit

¹² Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Kóhá sar kap, mani kerrá byá o kammé hamedá bejall ke man tará wánekána dayán ke esháni sará man pa kawmay sar o sójá Sharyat o parmán nebeshtah kortagant.”

¹³ Mussá o áiy komakkár Yushá ráh geptant. Mussá Hodáay kóhá sar kapt.

¹⁴ Bale pésará gón Esráilay kamáshán gwashti: “Tánke má shomay kerrá wátarra nakanén, hamedá bejallét. Bechár, Hárún o Ahur shomay kerrá ant. Harkasá jérhahe but, hamesháni kerrá berawt.”

¹⁵ Mussá kóhá sar kapt o jambará kóh sarpósh kort.

¹⁶ Hodáwanday shán o shawkatá Sináay kóhay sará hankén kort o jambará kóh tán shash róchá sarpósh kort. Haptomi róchá Hodáwandá cha jambaray nyámá Mussá gwánk jat.

¹⁷ Esráiliáni chammán Hodáwanday shán o shawkatay dróshom pelekókén† ásay paymá at ke kóhay thollá jambur at.

¹⁸ Mussá kóhá sar kapt o jambaray tahá shot o tán chell shap o chell róchá hamódá jallet.

* **24:5 24:5** Káiger, bezán mazanén narén gók.

† **24:17 24:17** Pelekók, bezán ér barók.

25

Pa tambuay addh kanagá shogránah

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

² “Gón Esráilián begwash ke pa man shogránah byárét. Cha hamá sajjahén mardomán shogránah bezurét ke delesha parmaít.

³ Cha mardomán é shogránahán begerét: teláh, nograh, brenj,

⁴ ásmáni o jamu o sohrén pazhm, sharrén lilom*, bozay mud,

⁵ gwarándhay ratkagén† sohrén póst, dega paymén mohrén póst, chegerday dár,

⁶ pa cherágán thél, pa per moshagi rógen o washboén sóchokiá masálah o

⁷ pa épód‡ o sénagpóshá senge solaymán o dega gránkimmatén seng.

⁸ Pa man pákén jágahé addh bekanant ke man áyáni nyámá jahmenend bebán.

⁹ Tambu§ o tambuay tahay sajjahén sámánán hamá paymá addh bekanant ke man tará pésna dárán.

Sháhediay péti

¹⁰ Cha chegerday dára pétié* addh bekanant ke drájiá do o ném dast† bebit, práhiá yakk o ném dast o borziá ham yakk o ném dast.

¹¹ Pétiá cha dhanná o tahá gón zagrén‡ teláhá sarpósh kan. Gerdágerd teláhén patthié peri kan.

¹² Pa pétiá teláhay chár karhi addh kan o pétiay chárén pádagán lecchénes, do karhi yakk némagéá o do á dega némagé.

¹³ Cha chegerday dára do gwarbásk§ addh kan o gón teláhá sarpóshesh kan.

¹⁴ Pa pétiay chest kanagá gwarbáskán cha pétiay kashay karhián begwázén.

¹⁵ Gwarbásk pétiay karhián bebant o cha karhián dar kanag mabant.

¹⁶ Sháhediay wánekán* ke man tará dayán, hamé pétiá mánes kan.

¹⁷ Cha zagrén teláhá kapáraté† addh kan o pétiá sarpósh kan. Drájiá do o ném dast bebit o práhiá yakk o ném dast.

¹⁸ Teláhay do karrubi‡ addh kan, teláhá bezur o thapp o addhesh kan. É karrubián sarpóshay doén sarán addh kan,

¹⁹ yakk karrubié sarpóshay yakk saréá addh kan o á dega karrubiá domi sará. Sarpósh o doén saráni karrubián jetá jetá addh makan, é yakthokkor bebant.

²⁰ Karrubiáni dém gón yakdomiá bebit o chammesh gón sarpóshá. Bánzolesh borzádiá pach bebant o sarpóshá sahél bekanant.

²¹ Sarpóshá pétiay sará ér kan o hamá sháhediay wánekán ke man tará dayán, áyán pétiay tahá kan.

²² Man hamódá tai démá záhera bán o gón taw habara kanán, cha sarpóshay borzá, cha sháhediay pétiay saray doén karrubiáni nyámá Esráiliáni bárawá har parmáné ke hast, tará gwashánes gón.

Thébal

²³ Cha chegerday dára thébalé addh kan. Drájiá do dast bebit, práhiá yakk dast o borziá yakk o ném dast.

²⁴ Gón zagrén teláhá sarpóshi kan o teláhay patthié addh kan o chárén némagán peri kan.

²⁵ Thébalay sarbori tahtagá, chárén némagán teláhay patthié per kan o tahtagay chérá chárén némagán yakk panjagéay práhiay kaddén kábé§ per kan.

²⁶ Pa thébalá teláhay chár karhi addh kan o karhián chárén kondhán, pádagán per kan.

²⁷ É karhi báyard ent kábay nazzikká bebant chéá ke thébalay chest kanagay wahdá gwarbáskána dárant.

²⁸ Thébalay chest kanagay gwarbáskán cha chegerday dára addh kan o gón teláhá sarpóshesh kan.

* 25:4 25:4 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit. † 25:5 25:5 Ratkagén, bezán rajetagén, rang dátágén.

‡ 25:7 25:7 Épód Esráili masterén dini peshwáay pósháké at. § 25:9 25:9 Tambu, bezán haymah, gedán. * 25:10

25:10 Péti, bezán sanduk. † 25:10 25:10 Yakk dast do bechill ent, bezán ném mitar. ‡ 25:11 25:11 Zagr, bezán asil,

háles. § 25:13 25:13 Gwarbásk, bezán tahtay kashay drájén dár. * 25:16 25:16 Wánek, bezán mzanén patanén

seng, wánag. Sháhediay wánekáni sará Hodáay dahén parmán nebeshtah atant. † 25:17 25:17 Ebráni zobáná kapáratay

máná sarpósh ent. Edá pa gonáháni shódag o sarpósh kanagá kármazr butag, bezán pa chizzéay mókagá. Gonáháni shódag

dega karé o sarpóshi dega karé, bale kapáratay tahá doén máná hawár ant. ‡ 25:18 25:18 Karrubi, ásmáni mahluké

ke bánzolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágérdá ant. § 25:25 25:25 Káb, bezán chárchóbah, chárchóbag, chárkondhén

chókáth ke chizzéay chárén némagán per kanaga bit.

²⁹ É thébalay tái* o tásán cha zagrén teláhá addh kan. Thébalay jag o hamá kásagán ham ke pa réchagi korbánigay ér réchagá kár bandaga bant, cha zagrén teláhá addh kan.

³⁰ Pákwandhén naganán† modám hamé thébalay sará, maní déma ér kan.

Cherágdán

³¹ Cha zagrén teláhá cherágdáné addh kan. Cherágdáná, bezán bon o bonsháh o pyáláh o golbon‡ o pollán thapp o addh kan, jetá jetá addhesh makan, é yakthokkor bebant.

³² Cha bonsháhay kashán shash sháharh dar byayt, say sháharh cha yakk kashéa o say sháharh cha á dega kashá.

³³ Har sháharhá say pyáláh per bebit, pyáláháni sarborá bádámay pollay warhén golbon o pollé per bebit. Cherágdánay har shashén sháharh hamé paymá bebant.

³⁴ Cherágdánay bonsháhá chár pyáláh per bebit, gón bádámay pollay warhén golbon o pollán.

³⁵ Cha bonsháhá dar áyókén shashén sháharháni boná golbon bebit, yakk golboné awali doén sháharháni boná bebit, cha hamá jághá kammé jahliter ke sháharh cha bonsháhá dara káyant, domi golbon domi doén sháharháni boná o sayomi golbon sayomi doén sháharháni boná bebit.

³⁶ Golbon o sháharh o cherágdán yakthokkor bebant. É sajjahénán cha yakkén thappetagén zagrén teláhá addh kan.

³⁷ Hapt cherág addh kan o cherágdáná peresh kan ke cherágdánay démay jághá rozhná bekanant.

³⁸ Cherágdánay sambálagay awzár o sámánán cha zagrén teláhá addh kan.

³⁹ Pa cherágdán o eshiay sajjahén sámánáni addh kanagá yakk tálánté§ zagrén teláh kármaz kan.

⁴⁰ Bechár, é sajjahén chizzán hamá paymá addh kan ke man tará kóhay sará pésh dásht.

26

Sháhediay tambu

¹ Pa sháhediay tambuá dah pardah addh kan. É pardah cha hurtgwápen lilomá o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá gwapag bebant. Honarmandén ezmkáre é pardahán karrubiay naksh per bekanant.

² Sajjahén pardah yakkén kadd o mápay bebant. Hamok pardah drájiá bist o hasht dast bebit o práhiá chár dast bebit.

³ Panch pardah bezur o gón yakdegará lecchén o á dega panchénán ham hamé paymá lecchén.

⁴ Awali reday goddhi pardahay lambá ásmánrangén lóp per kan o domi reday goddhi pardahay lambá ham anchosh kan.

⁵ Yakk pardahéa panjáh lóp per kan o domi reday pardahay lambá ham panjáh lóp per kan. Doénáni lóp dém pa dém bebant.

⁶ Teláhay panjáh karhi addh kan o pardahán gón yakdegará jórhén ke tambu yakk bebit.

⁷ Pa tambuay póshagá cha syahpasay mudá pardah addh kan. Yázdah pardah addh kan.

⁸ Yázdahén pardah yakkén kadd o mápay bebant. Hamok pardahay dráji si dast bebit o práhi chár dast.

⁹ Panch pardah yakk redéa gón yakdegará lecchén o á dega shashénán dega redéa. Domi reday shashomi pardahá tambuay démi némagá dotalá patá.

¹⁰ Awali reday goddhi pardahay lambá panjáh lóp per kan o domi reday goddhi pardahay lambá ham panjáh lóp per kan.

¹¹ Brenjay panjáh karhi addh kan o lópán mánesh kan ke tambu bejorhit o yakk bebit.

¹² Tambuay pardaháni pasht kaptagén bahr tambuay sará, poshti némagá lónján bebit.

¹³ Tambuay drájiá é pardah ke doén némagán cha tambuá yakk dast master ant, é bell doén némagán lónján ant o tambuá póshant.

¹⁴ Tambuay sarbori póshá cha gwarándhay anchén póstéa addh kan ke rajag o sohr kanag butag o eshiay sarborá dega paymén mohrén póstay póshé per kan.

¹⁵ Pa tambuá cha chegerday dára mekk kanagi tahtag addh kan.

¹⁶ Har tahtag drájiá dah dast bebit o práhiá yakk o ném dast.

¹⁷ Hamok tahtagá do zobánok per kan o é zobánok dap mán dap bebant. Tambuay sajjahén tahtagán hamé paym kan.

* 25:29 25:29 Tál, bezán tár, hamé razán ke eshiay tahá waraga warant. † 25:30 25:30 Pákwandén nagan, asligén Ebránia gwashit "chehragáni nagan, démáni nagan". É nán modám Hodáwandyá bárgáhá ér kanagi atant o é gappay nesháni atant ke Hodá wati mardománi rózirasán ent. ‡ 25:31 25:31 Golbon, bezán golay bon, pollay hamá jágha ke tákáni boná ent. § 25:39 25:39 Yakk tálánté kesás si o panch kilu ent.

- ¹⁸ Pa tambuay jonubi némagá bist tahtag addh kan.
- ¹⁹ Nograhay chell bonhesht addh kan ke tahtagáni chérá dayag bebant. Pa hamok tahtagá do bonhesht addh kan. Hamok zobánokay chérá yakk bonheshté dayag bebit.
- ²⁰ Pa tambuay á dega némagá, bezán pa tambuay shomáli némagá ham bist tahtag addh kan.
- ²¹ Pa tahtagáni chérá nograhay chell bonhesht addh kan, bezán do bonhesht pa har tahtagá.
- ²² Pa tambuay poshti bahrá, bezán rónendi némagá shash tahtag addh kan o
- ²³ pa poshti bahray kondhán do tahtag addh kan.
- ²⁴ É doén kondhán, é tahtag cha jahlá gón yakdegará beleccchant o borzá dap mán dap kanag o yakkén karhiay tahá mán kanag bebant. Doén kondhán anchó kan.
- ²⁵ Hasht tahtag bebant o nograhay shánzdah bonhesht, hamok tahtagay chérá do bonhesht.
- ²⁶ Cha chegerday dárá gwarbast* addh kan. Panch gwarbast pa tambuay yakk némagéay tahtagán o
- ²⁷ panch gwarbast pa á dega némagay tahtagán o panch gwarbast pa rónendi némagay tahtagán, bezán pa tambuay poshti bahray tahtagán.
- ²⁸ Nyámi gwarbast cha é sar tán á dega sará, tahtagán sakk bebit, tahtagáni ném borziá.
- ²⁹ Tahtagán gón teláhá sarpósh kan o pa gwarbastáni dárágá teláhay karhi addh kan. Gwarbastán ham gón teláhá sarpósh kan.
- ³⁰ Tambuá hamá paymá mekk kan ke man kóhay sará tará pësh dásht.
- ³¹ Cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá o cha hurtgwápén lilomá pardahé addh kan o honarmandén ezmákéré eshiay sará karrubiay naksh addh bekant.
- ³² Pardahá gón teláhay karhián chár chegerdi menokay sará dranj. É menok gón teláhá sarpósh kanag bebant o nograhay chár bonheshtay sará mekk bebant.
- ³³ Pardahá karhián mán kan o dranj o sháhediay pėtiá pardahay poshtá ér kan. Pardah pákén jágahá cha pákterén jágahá jetá kant.
- ³⁴ Kapáratay sarpóshá pákterén jágahá éren sháhediay pėtiay sará day.
- ³⁵ Thébalá cha pardahá dhann, shomáli némagá ér kan o cherágdáná thébalay dém pa déma, jonubi némagá ér kan.
- ³⁶ Ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilom bezur o pa tambuay dapá ranggwápén pardahé addh kan.
- ³⁷ Pa é pardahá cha chegerdá panch menok addh kan o gón teláhá sarpóshesh kan. Esháni karhi teláhay bebant o pa eshán panch brenjén bonhesht ham addh kan.

27

Sóchagi korbánigáni korbánjá

- ¹ Cha chegerday dárá korbánjáhé addh kan. Drájiá o práhiá panch panch dast bebit. Korbánjá chárkondh bebit. Borziá say dast bebit.
- ² Korbánjáhay chárén kondháni sará yakk o yakk kánthé addh kan. Kánthán o korbánjáhá jetá jetá addh makan, é yakthokkor bebant. Korbánjáhá gón brenjá sarpósh kan.
- ³ Korbánjáhay poráni dar kanagay tagári o bard o tás o chársháh o ásdán, sajjahén sámánáni cha brenjá addh kan.
- ⁴ Pa korbánjáhá jálié,* bezán brenjay thathé† addh kan o pa eshiay chárén kondhán cha brenjá chár karhi addh kan.
- ⁵ Jáliá korbánjáhay tóki lambáni chérá per kan o anchó éri kan ke korbánjáhay borziay néma sar bebit.
- ⁶ Cha chegerday dárá pa korbánjáhá gwarbásk addh kan o gón brenjá sarpóshesh kan.
- ⁷ Gwarbáskán cha karhián gwázén ke korbánjáhay chest kanagay wahdá korbánjáhay doén kashán bebant.
- ⁸ Korbánjáhá cha dárá tahtagá addh kan. Tóki bell ke hór k o hálig ent. Hamá paymá addhi kan ke man tará kóhay sará pësh dásht.
- Sháhediay tambuay pëshgáh*
- ⁹ Pa sháhediay tambuá pëshgáhé addh kan. Pa pëshgáhay jonubi némagá cha hurtgwápén lilomá pardah addh kan ke sarjamiá yakk sad dast bebant.
- ¹⁰ Gón bist menok o bist brenjén bonheshtá addhesh kan. Menokáni band o karhi nograhay bebant.

* 26:26 26:26 Gwarbast hamá dár ant ke mekkén dárán gón yakdomiá bandant. * 27:4 27:4 Jáli, bezán moshabbak, chammag, chammagén brenjén yá ásenén dám. † 27:4 27:4 Thath, bezán turi, chammag, chammagén brenjén yá ásenén dám.

¹¹ Shomáli némag ham hamé paymá bebit. Pardah sarjamiá yakk sad dast bebant, gón bist menok o bist brenjén bonheshtá. Menokáni band o karhi nograhay bebant.

¹² Pëshgáhay rónendi némagay pardah sarjamiá panjá dast bebant, gón dah menok o dah bonheshtá.

¹³ Pëshgáhay ródarátki némagay pardah, hamá némag ke róch dara kayt, panjá dast bebant.

¹⁴ Pëshgáhay dapay yakk némagéay pardah sarjamiá pánzdah dast bebant, gón say menok o say bonheshtá,

¹⁵ o dapay á dega némagay pardah ham pánzdah dast bebant, gón say menok o say bonheshtá.

¹⁶ Pa pëshgáhay dapá pardahé addh kan ke bist dast bebit, gón chár menok o chár bonheshtá. É pardah cha ásmáni o jamu o sohrén pazhm o cha hurtgwápén lilomá addh bebit o ranggwáp bebit.

¹⁷ Pëshgáhay chapp o chágerday sajjahén menokáni band o karhi nograhay bebant o bonhesht brenjay.

¹⁸ Pëshgáhay dráji yakk sad dast bebit, práhi panjá dast o borzi panch dast bebit. Gón hurtgwápén lilomay pardah o brenjén bonheshtán addh kanag bebit.

¹⁹ Tambuay á dega sámán, pa tambuay har káréa ke kármaz bant, cha brenjá addh kanag bebant. Tambuay o pëshgáhay sajjahén méh ham cha brenjá addh kanag bebant.

Cherágáni théi

²⁰ Taw Esráilián hokm day ke zaytun bepreché o zagrén théi dar kanét o pa cherágán byáré ke cherág har wahdá rók bebant.

²¹ Sháhediay tambuay tahá, cha hamá pardahá dhann ke sháhediay pétiay déma ent, Hárún o áiy mardénchokk, bezán dini pëshwá Hodáwanday bárgáhá shapá tán sohbá cherágán rók bedárant. É pa Esráiliáni áyókén nasl o padréchán abadmánén parmáné.

28

Dini pëshwáyáni god

¹ Wati brát Hárún o áiy mardénchokkán, bezán Nádáb o Abihu o Elyázar o Itámara cha Esráiliáni nyámá wati kerrá byár ke dini pëshwá bebant o mani hezmatá bekanant.

² Pa wati brát Hárúná pákén god tayár kan ke Hárúná brahdár* o shándár bekanant.

³ Hamá sajjahén honarmand ke man pa choshén kárán dánái bakshátagant, áyán begwash ke Hárúnay póshákán tayár bekanét ke Hárúnesh gwará bekant o pa dini pëshwái o mani hezmatá wapk bebit.

⁴ Esh ant hamá póshák ke tayár kanagi ant: sénagpóshé, épódé, kabáhé, naksh nakshén jámagé, págé o lánkigé†. Pa tai brát Hárún o áiy mardénchokkán é póshákán tayár bekanant ke Hárún o chokk dini pëshwá bebant o mani hezmatá bekanant.

⁵ É póshákán cha teláhá o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá o cha sharrén lilomá tayár bekanant.

Épód

⁶ Épódá gón teláhá o gón ásmáni o jamu o sohrén pazhmá o gón restagén sharrén lilomá tayár bekanant. É kára honarmandén ezmkaré bekant.

⁷ Eshiy do srugá‡ do sarkópag per kan ke épód bandag bebit.

⁸ Épóday band épóday paymá bebit, bezán gón teláhá o gón ásmáni o jamu o sohrén pazhmá o gón hurtgwápén lilomá tayár kanag bebit. É band o épód hór gwapag bebant, é yakthokkor bebant.

⁹ Do senge solaymán bezur o áyáni sará Esráilay mardénchokkáni námán ájen§ o naksh kan.

¹⁰ Áyáni pédá bayagay red o banday hesábá shash nám yakk sengéay sará o á dega shashén nám domi sengay sará bebant.

¹¹ Hamá paymá ke ájenók mohré naksha chent, taw ham Esráilay chokkáni námán hamé doén sengáni sará ájen. Doén sengán do teláhay mohragjáhay* tahá kan o

¹² épóday doén sarkópagán peresh kan ke Esráilay chokkáni yátgéjiay seng ant. Hárún Hodáwanday bárgáhá pa yátgéjiá esháni námán wati doén kópagáni sará bekant.

¹³ Teláhay mohragjáhay addh kan o

* 28:2 28:2 Brahdár, bezán jalwanák, zébdár. † 28:4 28:4 Lánkig, bezán cháder, mazanén god ke lánká bandag yá kópagá kanaga bit. ‡ 28:7 28:7 Srug, bezán dhanni némagay kondh. § 28:9 28:9 Ájenag, bezán naksh kanag. * 28:11 28:11 Mohragjáhay, mondrikk yá dega saht o zéwaréay hamá jágah ke ódá mohragá pera kanant.

¹⁴ cha zagrén teláhá restagén sáday dhawléen do zamzilok addh kan o gón mohragjáhán lecchén.

Sénagpósh

¹⁵ Paysalahsáziay sénagpóshé addh kan. Eshíá épóday paymá addh kan, bezán cha teláhá o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá o cha hurtgwápén lilomá addhi kan. É kára honarmandén ezmkaré bekant.

¹⁶ É sénagpósh chárkondh bebit o dotal bebit. Dráji o práhiá yakk yakk bechillé[†] bebit.

¹⁷ Eshiyá sará chár redá gránkimmatén seng lecchén. Awali redá rubi, pokráj o bayrel,

¹⁸ domi redá pérózah, nilom o zomorrod,

¹⁹ sayomi redá shunzén ákut, akik o jamuén ákut,

²⁰ cháromi redá teláhrangén ákut, senge solaymán o yashm. Eshán teláhén mohragjáhán benádén.

²¹ Seng, Esráilay chokkáni námáni hesábá bebant, dwázdah nám o dwázdah seng. Har yakkéay sará cha dwázdahén kabilahán yakkéay nám chó mohrá naksh bebit.

²² Pa sénagpóshá cha zagrén teláhá restagén sáday dhawléen zamzilok addh kan.

²³ Pa sénagpóshá do teláhén karhi addh kan o sénagpóshay do srugá peresh kan.

²⁴ Doén teláhén zamzilokáni yakk yakk saré bezur o sénagpóshay doén srugáni karhián mánesh kan.

²⁵ Zamzilokáni domi sarán bezur o gón doén mohragjáhán lecchén, sarkópagáni démi némagá.

²⁶ Cha teláhá do karhi addh kan o sénagpóshay á dega doén srugánesh per kan, hamá lambán ke démesh gón épódá ent.

²⁷ Cha teláhá dega do karhi addh kan o épóday déma, sarkópagáni jahli némagá, épóday banday sarborá peresh kan, hamódá ke sarkópag gón épódá lecchetagant.

²⁸ Sénagpóshay karhián gón ásmánrangén bandán épóday karhián anchó band ke sénagpósh épóday banday sarborá bebit o cha épódá masorit.

²⁹ Hárún ke pákén jágahá rawt, Esráilay mardénchokkáni nám paysalahsáziay sénagpóshay sará pa yátgéji modám Hodáwaday bárgáhá áia gón bebant.

³⁰ Urim o Tumimá[‡] paysalahsáziay sénagpóshá mán kan ke wahdé Hárún Hodáwaday bárgáhá rawt, é áiy delay sará bebant. É dhawlá Hárún har wahdá Hodáwaday bárgáhá Esráilay paysalahsáziay awzárán wati delbandá bedárit.

Dini péshwáyáni á dega god

³¹ Épóday kabáhá sarjamiá cha ásmánrangén godá addh kan.

³² Kabáhá gothé per bebit. Gotthay chapp o chágérdá káláray paymén dazgwápén kenárie per bebit ke goth maderit.

³³ Ásmáni o jamu o sohrén pazhmay anár addh kan o kabáhay lambá, chapp o chágérdá peresh kan o esháni nyámá teláhén zháng[§] per kan.

³⁴ Kabáhay dámonay chapp o chágérdá zhángé o anaré, zhángé o anaré per kanán kan.

³⁵ Hamá wahdá ke Hárún hezmat kanagá bit, é kabáhá gwará bekant. Wahdé Hodáwaday bárgáhá pákén jágahá rawt yá cha ódá dara kapit, zhángáni tawár eshkonag bebit o é habar zánag bebit ke Hárún zendag ent.

³⁶ Cha zagrén teláhá patthié addh kan o é labzán chó mohray nakshá patthiyá sará naksh kan: 'Wapke Hodáwandi.'

³⁷ Eshíá gón ásmánrangén bandéa, págay démi némagá band.

³⁸ É Hárúnay péshánigá bit o Esráili ke wapkén shogránaha dayant, shogránah harché ke bebant, agan é káray tahá radié but, zemmah Hárúnay sará bit. É patthi har wahdá Hárúnay péshánigá bit ke Hodáwand shogránahán kabul bekant.

³⁹ Jámagá cha sharrén lilomá addh kan o nakshi per kan. Sharrén lilomay págé addh kan o ranggwápén lánkigé ham addh kan.

⁴⁰ Pa Hárúnay mardénchokkán anchén jámag o lánkig o koláh addh kan ke áyán brahdár o shándár bekanant.

⁴¹ É godán wati brát Hárún o áiy chokkáni gwará day. Hárún o chokkán rógen per mosh o gishshén o wapkes kan o dini péshwáiy kára hamáyáni dastá day.

⁴² Pa áyán cha lilomá chérpósh addh kan ke áyáni jándariá bepóshant. É cha sréná tán ránán bebant.

[†] **28:16 28:16** Yakk bechill ném dasté, bezán 25 sentimitar. [‡] **28:30 28:30** Urim o Tumim do anchén chizz butagant ke paysalah kanagay wahdá pa Hodáay razáay zánagá kármaz butagant. [§] **28:33 28:33** Zháng, bezán thelingók, zangulah.

⁴³ Wahde Hárún o áiy chokk sháhediay tambuay tahá yá korbánjáhay nazzikká rawant, bezán pa hezmatá pákén jághá káyant, é chérpóshán bepóshant. Chó mabit ke gonáhé wati sará beladdhant o bemerant. É pa Hárún o áiy nasl o padréchá abadmánén parmáné.

29

Dini pëshwáyáni wapk bayag

¹ Pa Hárún o áiy mardénchokkáni wapk kanagá é kárán bekan ke á dini pëshwá bebant o mani hezmatá bekanant: yakk káigeré o do gwarándh bezur, hecch aybesh mán mabit.

² Cha sharrén gandomay ártá béhomirén nagan o béhomirén rógeni kólok o béhomirén tanakkén poráthah bepach.

³ Eshán saptéa kan o é saptá káiger o doén gwarándhání hamráhiá byár.

⁴ Hárún o áiy chokkán sháhediay tambuay dapá byár o áyáni jáná shód.

⁵ God o póshákán bezur o jámag o épóday kabáh o épód o sénagpóshá Hárúnay gwará day. Épódá gón épóday bandá band.

⁶ Págá Hárúnay sará day o teláhay patthiá, bezán pákén tájá págay sará band.

⁷ Per moshagi rógen bezur o Hárúnay sará ér réch o peri mosh.

⁸ Hárúnay chokkán byár o jámagesh gwará day o

⁹ koláhesh sará day. Hárún o áiy chokkáni sréná lánkig band. É abadmánén parmáné ke dini pëshwái hamáyánig ent. É kára Hárún o áiy chokkáni dastá day.

¹⁰ Káigerá tambuay démá byár o Hárún o áiy chokk káigerá dastá baddhá bejanant.

¹¹ Káigerá Hodáwánday bárgáhá, tambuay dapá helár kan.

¹² Cha káigeray hónán kammé bezur o gón wati lankoká korbánjáhay kánthán per mosh o sar átkagén hónán korbánjáhay boná réch.

¹³ Cháderpig * o sarjagar o doén gotthag o gotthagáni pigán bezur o korbánjáhay sará sóch.

¹⁴ Bale káigeray gósh t o póst o rótán cha ordgáhá dhann sóch. É gonáháni pahelliay korbánig ent.

¹⁵ Awali gwarándhá byár, Hárún o áiy chokk gwarándhá dastá baddhá bejanant o

¹⁶ taw gwarándhá helár kan o hónáni bezur o korbánjáhay sajjahén némagán dranz day.

¹⁷ Gwarándhá thokkor thokkor kan, delig o lápig o pádáni shód o gón sarag o á dega thokkorán yakjáh ér kan.

¹⁸ Sarjamén gwarándhá korbánjáhay sará sóch. É pa Hodáwándá sóchagi korbánigé bit, táhirbakshén washbóe o pa Hodáwándá ásjatén korbánigé.

¹⁹ Nun domi gwarándhá byár, Hárún o áiy chokk gwarándhá dastá baddhá bejanant o

²⁰ taw gwarándhá helár kan o cha áiy hónán kammé bezur o Hárún o áiy chokkáni rástén góshay dorjáhá o áyáni rástén dast o rástén páday máti lankokán per mosh o sar átkagén hónán korbánjáhay sajjahén némagán dranz day.

²¹ Kammé per moshagi rógen o cha korbánjáhay sará kammé hón bezur o Hárún o áiy godáni sará o Hárúnay chokk o áyáni godáni sará dranz day. Gorhá Hárún o áiy god o áiy chokk o chokkáni god wapke Hodáwándia bant.

²² É gwarándh ke pëshwáay págbandiay rasmay gwarándh ent, eshiay pigán, bezán dombag o cháderpig o sarjagar o doén gotthagán gón pigán o rástén páday boná bezur o

²³ cha Hodáwánday bárgáhay saptay béhomirén naganán yakk gerdén kóloké o yakk bazén o yakk tanakkén poráthahé bezur o

²⁴ é sajjahénán Hárún o áiy chokkáni dastáni delá day o áyáni dastán Hodáwánday bárgáhá chest kan ke é chest kanagi korbánigé.

²⁵ Nun é chizzán cha áyáni dastán bezur o korbánjáhay sará sóchagi korbánigay sará éresh kan o sóchesh. É Hodáwánday bárgáhá táhirbakshén washbóe o pa Hodáwándá ásjatén korbánigé.

²⁶ Gorhá hamá gwarándh ke pa Hárúnay pëshwáay págbandiay rasmá korbánig kanaga bit, áiy sénagá bezur o chest kanagi korbánigéay hesábá Hodáwánday bárgáhá chesti kan. É tai wandh ent.

²⁷ Pëshwáay págbandiay gwarándhay hamá sénagá o páday boná wapk kan ke chest kanagi korbánigay tahá atant. É Hárún o áiy chokkáni wandh ent.

²⁸ É cha Esráiliáni némagá pa Hárún o áiy chokkán abadmánén shogránahé, cha hamá hamdeliay korbánigán ke Esráili pa Hodáwándá kanantesh.

²⁹ Cha Hárúná rand Hárúnay pákén god áiy chokkániga bant ke á hamé godáni tahá rógen per moshag bebant o áyáni págbandiay rasm sarjam kanag bebit.

* **29:13 29:13** Cháderpig, pigay cháderé ke dalwatáni lápigána póshit.

³⁰ Hamá chokk ke Hárúnay jágahá dini péshwá bit o tambuay tahá pákén jágahá rawt o hezmata kant, eshán tán hapt róchá gwará bekant.

³¹ Péshwáay págbandiay gwarándhá bezur o áiy góshá pákén jágahéa lahrh day.

³² Hárún o áiy chokk tambuay dapá gwarándhay góshá o saptay tahay naganán bwarant.

³³ Á é chizzán wat bwarant, chéa ke é chizz pa áyáni págbandi o wapkiay rasmá kapáraté ant. Dega kass eshán mawárt, chéa ke é pákén warák ant.

³⁴ Agan cha péshwáay págbandiay korbánigay góshá yá naganán tán sabáhá chizzé pasht kapt, besóchesh. Eshán mawar chéa ke pákén warák ant.

³⁵ Hamé paymá ke man tará hokm dátay, gón Hárún o áiy chokkán anchó bekan. Hapt róchá péshwáay págbandiay rasmá sarjam kan.

³⁶ Pa gonáhay korbánigá har róch káigeré bekosh, pa kapáratá. Kapárat beday o korbánjáhá pák o palgár kan. Korbánjáhá rógen per mosh ke pák o palgár bebit.

³⁷ Hapt róchá kapárat beday o korbánjáhá pák o palgár kan. Nun korbánjáha cha páká pákera bit o har chizzé ke gón eshiá dhokk belaggit, páka bit.

Har róchay korbánig

³⁸ É hamá chizz ant ke báyard ent taw eshán modám korbánjáhay sará pésh bekanay, har róch: do yakk sálagen gwarándh.

³⁹ Yakké sohbá pésh kan o yakké magrebtahará.

⁴⁰ Yakk o ném sér sharrén árt gón yakk sére zaytunay zagrén thélá hawár kan o awali gwarándhay hamráhiá pésh kan. Yakk sére sharáb ham pésh kan ke réchagi korbánig ent.

⁴¹ Domi gwarándhá magrebtahará pésh kan, sohbay dánay korbánigay paymá, o réchagi korbánigá ham pésh kan. É táhirkashén washbóe o pa Hodáwandá ásjatén korbánigé.

⁴² É sóchagi korbánig nasl pa nasl modám sháhediay tambuay dapá Hodáwanday bárgáhá pésh kanag bebant. Man hamódá gón taw gendoka kanán o gón taw habara kanán.

⁴³ Gón Esráili mahluká ham hamedá gendoka kanán o é jágah mani shán o shawkatay barkatá páka bit.

⁴⁴ Man tambu o korbánjáhá pák o palgára kanán o pa wata gishshénán, Hárún o áiy chokkán ham pák o palgára kanán o pa wata gishshénán ke dini péshwá bebant o mani hezmata bekanant.

⁴⁵ Man Esráiliáni nyámá jahmenenda bán o áyáni Hodá bán.

⁴⁶ Gorhá á zánant ke man áyáni Hodáwandén Hodá án, hamá Hodá ke áyáná cha Mesrá daron kort ke áyáni nyámá nendók bebán. Man áyáni Hodáwandén Hodá án.

30

Bósóchi korbánjáha

¹ Pa sóchokiay chér sóchagá korbánjáhé addh kan, cha chegerday dára addhi kan.

² Chárkondhi kan, drájiá yakk dast bebit, práhiá ham yakk dast o borziá do dast. Kánth o korbánjáha hór addh bebant, é yaktthokkor bebant.

³ Korbánjáhay sará o sajjahén némagan o kánthán gón zagrén teláha sarpósh kan o chapp o chágerdá teláhen patthié peri kan.

⁴ Pa korbánjáhá teláhay karhi addh kan o hamé patthiay chérá peresh kan. Korbánjáhay doén kashán do do karhi per kan ke korbánjáhay chest kanagay wahdá gwarbáskán bedárant.

⁵ Gwarbáskán cha chegerday dára addh kan o gón teláha sarpósh kan.

⁶ Korbánjáhá hamá pardahay déma ér kan ke sháhediay pétiay déma ent, bezán kapáratay sarpóshay déma ke sháhediay wánekáni sarborá ent, hamá jágahá ke man gón taw gendoka kanán.

⁷ Hárún har sohb ke cherágán chárit o delgósha kant, bósóchi korbánjáhay sará washbóén sóchoki chér besóchit.

⁸ Magrebtahará ke Hárún cherágán róka kant, padá sóchoki chér besóchit. É Hodáwanday bárgáhá dáemi chér sóchagi korbánigé, nasláni nasl.

⁹ Eshiy sará dega paymén sóchoki o sóchagi korbánig yá dánay korbánig chér masóchént o eshiay sará réchagi korbánig maréchét.

¹⁰ Hárún sálé yakk randé eshiay kántháni sará mahlukay gonáháni kapáratá bekant. É kapárat cha gonáháni kapáratay hóna kanag bebit, sálé yakk randé, nasláni nasl. É pa Hodáwandá cha páká pákter ent."

Kapáratay zarr

¹¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

¹² “Wahdé pa mardomshomáriá Esráilián hesába kanay, harkasay nám ke nebisaga bit, pa wati zenday mókagá Hodáwandá kapárat bedant. Gorhá námnebisay wahdá wabáé áyáni chakká nakapit.

¹³ Hamá mardom ke námesh nebisaga bant, ném shekel* bedayant, pákén jágahay shekelay† hesábá ke shekelé bist géráh‡ ent. É ném shekel pa Hodáwandá shogránahé.

¹⁴ Harkas ke omri bist sál yá géshter ent, námi nebisag bebit o Hodáwanday shogránahá bedant.

¹⁵ Wahdé pa wati zenday mókagá Hodáwanday shogránahá dayét, hastómand cha ném shekelá géshter o nézgár kamter madayant.

¹⁶ Cha Esráilián kapáratay zarrán beger o sháhediay tambuay hezmati káráni sará harchesh kan. Hodáwanday bárgáhá é, pa Esráilián wati zenday mókagay kapáratay yátgéjé.”

Shódagay trasht

¹⁷ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

¹⁸ “Pa shosht o shódá brenjay trashté addh kan o pádagi ham brenjay bebit. Sháhediay tambu o korbánjáhay nyámá éri kan o ápi mán kan.

¹⁹ Hárún o áiy mardénchokk wati dast o pádán gón hamé ápán beshódant.

²⁰ Har wahdá ke tambuay tahá káyant, watá beshódant ke mamerant, hamá wahdá ham watá beshódant ke korbánjáhay nazzikká káyant ke hezmat bekanant o pa Hodáwandá ásjátén korbánig chér besóchant.

²¹ Wati dast o pádán beshódant ke mamerant. É pa Hárún o áiy nasl o padréchá abadmánén parmáné, nasláni nasl.”

Per moshagi rógen

²² Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

²³ “É sharterén washbóán bezur: panch sad shekel ápén morr, morráni némay kesásá bezán do sad o panjásh shekelay kesásá washbóén dárchini, do sad o panjásh shekel washbóén kándhél,

²⁴ panch sad shekel káshyá§, sajjahén pákén jágahay shekelay hesábá bebant, o chár sér zaytunay théi.

²⁵ Eshán bezur o per moshagi pákén rógené addh kan, washbóén rógené. Eshán hamá paymá hawár kan ke atrsáz washbó addha kanant. É per moshagi pákén rógéna bit.

²⁶ Tambu o sháhediay péti o

²⁷ thébal o thébalay sajjahén sámán o cherágdán o cherágdánay sámán o bósóchi korbánjásh o

²⁸ sóchagi korbánigáni korbánjásh o áiy sajjahénán sámán o trasht o trashtay pádagá rógen per mosh.

²⁹ Eshán wapk kan ke cha páká pákter bebant. Har chizz ke gón eshán dhokk belaggit, páka bit.

³⁰ Hárún o áiy chokkán rógen per mosh o wapkesh kan ke dini péshwá bebant o mani hezmatá bekanant.

³¹ Gón Esráilián begwash: ‘É mani per moshagi pákén rógen ent, pa shomá, nasláni nasl.

³² Eshíá harkasá per mamoshét o é sámánán é dhawlá hawár makanét o dega choshén rógen addh makanét. É pákén rógené, eshiay kadrá bekanét.

³³ Harkasá eshiay paymén washbóé addh kort yá anchén mardoméá peri mosht ke dini péshwáé naent, cha wati mahluká sendaga bit.’ ”

Sóchoki

³⁴ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “É chizzán bezur o hawár kan: drachki shirag, sadap, galbanum* o zagrén konderk, sajjahénáni kacch o kesás yakk bebit.

³⁵ Hamá paymá hawáresh kan o washbóén sóchokié addh kan ke atrsáz washbó addha kant. É sóchoki wádók o zagr o pák bebit.

³⁶ Cha eshán lahtén bedrosh o árt kan o tambuá sháhediay pétiay démá, ér kan, hamódá ke man gón taw gendoka kanán. Eshíay kadrá bezánét ke cha páká pákter ent.

³⁷ Pa wati jendá sóchoki é paymá addh makanét. Hodáwanday bárgáhá é pákén chizzé, eshiay kadrá bekanét.

* **30:13 30:13** Shekel, Esráiliáni kerrá sang o wazné butag. Ném shekel kesás shash gerám ent. † **30:13 30:13** Pákén jágahay shekel: shekelay sang o pársang dega dega butagant. Pákén jágahay shekel kesás 12 gerám butag. ‡ **30:13**

30:13 Yakk géráhé kesás ném gerám butag. § **30:24 30:24** Káshyá drachké. Eshíay poll o kochal wasshén bóé kanant.

* **30:34 30:34** Galbanum polli shiragé ke pa washbóay addh kanagá kármaza bit.

³⁸ Harkasá pa wati delwasshiá é paymén sóchokié addh kort, cha wati mahluká sendaga bit.”

31

Besaléi o Ohulyáb

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

² “Bechár, man cha Yahudáay kabilahá Uriay chokk, Ahuray nomásag Besaléi gechén kortag o

³ cha Hodáay Ruhá porr kortag o agl o pahm o zánt o har kesmén dastay honar bakshátag
⁴ ke teláh o nograh o brenjay chizzáni sará naksh jórh bekant o

⁵ sengáni tráshag o nádénagay kará bekant o dár beájent o har paymén ezmkári bekant.

⁶ Man cha Dánay kabilahá Ahimásakay chokk Ohulyáb ham gechén kortag ke Besaléi komakk bekant. Man sajjahén honarmand dánái bakshátagent ke hamá sajjahén chizzán addh bekanant ke man tará hokm dátatag:

⁷ sháhediay tambu o sháhediay péti o pétiay saray sarpósh o tambuay é dega sajjahén sámánán,

⁸ bezán thébal o thébalay sámánán, cha zagrén teláhá addh butagén cherágdán o cherágdánay sajjahén sámánán, bósóchi korbánjáhá,

⁹ sóchagi korbánigay korbánjá o áiy sajjahén sámánán, trasht o trashtay pádagá addh bekanant o

¹⁰ dazgwápén godán, bezán dini pëshwá Hárúnay pákén god o pa dini pëshwáiá áiy chokkáni godán addh bekanant o

¹¹ per moshagi rógen o pa pákén jágahá washbóén sóchoki ham addh bekanant. É sajjahén chizzán hamá paymá addh bekanant ke man tará hokm dátatag.”

Shabbat

¹² Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

¹³ “Esráilián begwash: ‘Mani Shabbatán allam barjáh bedárét. É pa shomay áyókén nasl o padréchán mani o shomay nyámay ahd o karáray neshánia bit tánke shomá bezánét ke man Hodáwand án, hamá ke shomará gechéni kortag o shomará pák o palgára kant.

¹⁴ Shabbatá barjáh bedárét chéa ke pa shomá gishshénag butag o pák o palgár ent. Harkasá eshiay béezzati kort, áiy sezá mark ent. Harkasá ke é róchá kár kort, cha wati mahluká sendaga bit.

¹⁵ Shash róchá kár kanét, bale haptomi róch Shabbat ent, árám kanagay róch ent. É róchá pa mane Hodáwandá wapk kanét. Harkasá Shabbatay róchá kár kort, áiy sezá mark ent.

¹⁶ Esráili Shabbatá barjáh bedárant, nasláni nasl chó abadmánén ahd o paymánéa barjáhi bedárant.

¹⁷ É tán abad mani o Esráilay nyámay ahd o karáray neshánia bit, chéa ke mane Hodáwandá shash róchá zemin o ásmán addh kortant o haptomi róchá árám kort o tázadam bután.”

¹⁸ Wahdé Hodáwandá Sináay kóhay sará gón Mussáyá habar halás kort, sháhediay doén wáneki Mussáyá dastá dátant, sengay do wáneki atant ke eshání sará Hodáwandá dahén parmán daste wat nebeshtah kortagatant.

32

Teláhén gwask

¹ Wahdé mahluká dist ke Mussáyá cha kóhá ér kapagá sakk dér kort, Hárúnay chapp o chágerdá mocch butant o gwashtesh: “Byá, pa má hodá addh kan ke ráhá cha má pésar bebant, chéa ke á mard, Mussá ke mará cha Mesrá dari kort o áworti, nazánén á chón but.”

² Hárúná gón áyán gwasht: “Wati jan o bacch o jenekkáni gósháni teláhén nálókán* kasshet o mani Kerrá byaré.”

³ Sajjahén mahluká teláhay nálók cha góshán kasshet o Hárúnay Kerrá áwortant.

⁴ Hárúná áyáni dátagén teláh zort o áp kortant. Teláhi kálebéa kortant o botén gwaské addhi kort. Mardomán gwasht: “Oo Esráil! É tai hodá ent ke tará cha Mesrá dar kort o áworti.”

⁵ Hárúná ke mardománi é hálat dist, gwaskay démá korbánjáhé addhi kort o jári jat: “Bándá Hodáwanday námá jashn ent.”

⁶ Domi róchá mahluk máhallah pád átk o sóchagi korbánigi chér sótk o hamdeliay korbánigi kort. Gorhá nesht o ward o nóshesh kort o pa layb o labáii pád átkant.

* 32:2 32:2 Nálók, bezán gerdén saht o zéwar ke góshána kanantesh, góshwárah.

⁷ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Ér kap, chéá ke é tai mahluk ke taw cha Mesrá dar kort o áwort, nun selkáriá laggetag.

⁸ Eshán mani sój dátágen ráh zutt yalah dátá. Pa wat botén gwaské addhesh kortag o sojdahesh kortag. Pa áia korbánigesh kortag o gwashtagesh: ‘Oo Esráil! É tai Hodá ent ke tará cha Mesrá dar kort o áworti’.

⁹ Bechár, man é mahluk distag. É náparmán o watsarén kawmé.

¹⁰ Taw mani démá mán matarr. Bell mani hezhm eshána sóchit o pora kant. Man cha taw dega mazanén kawmé addha kanán.”

¹¹ Bale Mussáyá wati Hodáwandén Hodáay kerrá peryát o zári kort o gwasht: “Oo Hodáwand! É mahluk ke taw gón mazanén wáké o zórmándén dasté cha Mesrá dar kort o áwort, nun eshán chéá tai hezhm besóchit?

¹² Chéá Mesri begwashant: ‘É mardomi cha Mesrá pa badniyati dar kortant ke kóh o gyábánán bebárt o bekoshitesh o cha jaháná gáresh bekant? Wati hezhmay ása kosh. Wati erádahá badal kan o é baláhá wati mahlukay sará dawr maday.

¹³ Wati hezmatkár Ebráhém o Esák o Esráilá yát kan ke taw gón áyán wati jenday sawgend wárt o gwasht ke man shomay nasl o padréchá ásmánay estaráni paymá báza kanán o anchó ke man gón shomá wádah kortag, é sajjahén sardhagará shomay nasl o padréchará dayán o tán abad hamáyáni mirása bit.”

¹⁴ Hodáwandá erádah kortagat ke wati mahlukay sará baláhé dawra dayán, bale erádahi badal kort.

¹⁵ Mussá per tarret o cha kóhá ér kapt. Ér kapagay wahdá Mussáyá sháhediay doén wáneke dastá atant. Wánekáni doén némagán nebeshtah per at, é dém o á dém nebeshtah atant.

¹⁶ Wáneke Hodáay tráshtágen atant o nebeshtah Hodáay daznebesht atant ke áia wánekáni sará ájetagatant.

¹⁷ Yusháyá mahlukay kukkáráni tawár eshкот o gón Mussáyá gwashti: “Ordgáhá jangéay tawár ent.”

¹⁸ Mussáyá gwasht:

“É na sóbén bayagi kukkáré o

na prósh waragi záre.

Mani góshán é sawti tawaré.”

¹⁹ Wahdé Mussá ordgáhay nazzikká sar but, gwaski dist. É ham disti ke mardom náchá ant. Mussá sakk zahr gept o kóhay boná wati dastay wáneki zeminá dawr dát o thokkor thokkor kortant.

²⁰ Hamá gwask ke mardomán addh kortagat, Mussáyá zort o bon dát. Nun chopt o hurt o árti kort o hurdagí† ápa rétkant o ápi Esráiliáná wárentant.

²¹ Mussáyá gón Hárúná gwasht: “É mardomán chón tará parmát o taw choshén baláhén gonáhé esháni chakká áwort?”

²² Hárúná gwasht: “Zahr mager, wájah! Taw wata zánay ke é mardom pa gonáhá delé dayant.

²³ Eshán maná gwasht: ‘Pa má hodá addh kan ke ráh cha má pésar bebant, chéá ke á mard, Mussá ke mára cha Mesrá dari kort o áworti, nazánén á chón but.’

²⁴ Man gón áyán gwasht: ‘Harkasá ke teláhay saht o zéwar per, kasshét o byárétesh.’ Eshán wati teláh maná dátant. Man zort o ása chagal dátant o é gwask cha ása dar átk.”

²⁵ Mussáyá dist ke mardom bémahár ant o Hárúná esháni mahár yalah dátá. Nun é mardom dozhmenáni kalági jórh butagant.

²⁶ Mussá ordgáhay dapá óshát o gwashti: “Harkas ke Hodáwanday némagá ent, mani kerrá byayt.” Láwíay sajjahén chokk Mussáay kerrá mocch butant.

²⁷ Mussáyá gwasht: “Hodáwand, Esráilay Hodá chosha gwashit: ‘Shomá sajjahén wati zahmán lánká bebandér o ordgáhá é sará tán á sará berawét o byáét o wati brát o dóst o nazzikén mardomán bekoshét.”

²⁸ Láwíay chokkán Mussáay habar zort. Á róchá kesás say hazár mardom kosha but.

²⁹ Mussáyá gwasht: “Maróchi shomá pa Hodáwandá gechén kanag butagét, chéá ke shomá sajjahén wati chokk o brátáni helápá pád átkagét. Paméshká maróchi shomará Hodáwanday barkat rasetag.”

³⁰ Domi róchá Mussáyá gón mahluká gwasht: “Shomá mazanén gonáhé kortag. Bale man borzáda bán o Hodáwanday bárgáhá rawán. Balkén shomay gonáháni kapáratá dát bekanán.”

³¹ Mussá Hodáwanday bárgáhá per tarret o gón Hodáwandá gwashti: “Off ke é mardomán chónén mazanén gonáhé kortag. Pa wat teláhén hodáé addhesh kortag.

† 32:20 32:20 Hurdag, bezán rézag, rezzah, zerrah.

³² Nun agan buta kant eshání gonáhá bebaksh, bale agan nabakshay, gorhá mani námá cha hamá ketábá dar kan ke taw nebeshtah kortag.”

³³ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Harkas ke mani gonahkár ent, man áiy námá cha wati ketábá dara kanán.

³⁴ Nun beraw o mardomán dém pa hamá jágahá bar ke áiy bárawá man gón taw habar kortag. Mani préshtag cha taw pésar bit. Bale sezáy róchá man eshání gonáhay sezáyá dayán.”

³⁵ Nun Hodáwandá paméshká wabáé mahlukay chakká dawr dát ke Hárúná gwaské addh kortagat o mardomán parastesh kortagat.

33

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “É jágahá yalah kan, taw o é mahluk ke taw cha Mesrá dar kortag o áwortag. Dém pa hamá molká beraw ke man gón Ebráhém o Esák o Ákubá sawgend wártag ke tai nasl o padréchárá dayáni.

² Man préshtagé cha taw pésar ráha dayán o Kanháni o Amuri o Hitti o Perizzi o Héwi o Yabusíána gallénán.

³ Hamá molká beraw ke ódá shir o bénagay jó tachagá ant. Bale man gón taw hamráha nabán, chó mabit ke ráhá tará tabáh o barbád bekanán, chéá ke taw náparmán o watsarén kawmé ay.”

⁴ Mhluká ke é dardnákén habar eshkot, mótk o záriá lagget o kassá saht o zéwar per nakort,

⁵ chéá ke Hodáwandá gón Mussáyá gwashtagat: “Esráilián begwash: ‘Taw náparmán o watsarén kawmé ay. Man agan pa damáneá ham gón taw hamráh bebán, balkén tará tabáh o barbád bekanán. Nun wati saht o zéwarán kassh. Mana charán ke gón taw ché bekanán.’”

⁶ Esráilián Hórébay kóhá wati saht o zéwar kasshetant.

Gendokay tambu

⁷ Mussáyá modám tambué zort o cha ordgáhá dur mekka kort. É tambuay námi gendokay tambu kort. Harkas ke Hodáwanday sar o sójáni lóthók at, cha ordgáhá dhann gendokay tambu shot.

⁸ Har wahdá ke Mussá dara átk o dém pa tambuá ráha gept, sajjahén mahluk páda átk o harkas wati jenday gedánay dapá óshtát o tán hamá wahdá Mussáia cháret ke Mussá tambu shot.

⁹ Wahdé Mussá tambu shot, jambaray menok éra átk o tambuay dapá óshtát o Hodáwandá gón Mussáyá habara kort.

¹⁰ Wahdé mhluká dist ke jambaray menok tambuay dapá óshtát, sajjahén mardom páda átk o wati gedánáni dapá óshtátant o Hodáwandesh parastesha kort.

¹¹ Hodáwandá gón Mussáyá dém pa déma habara kort, sangatéay paymá. Randá Mussá ordgáhá shot, bale Yushá cha tambuá dara nakapt. Yushá Nunay chokk o Mussáay warnáén hezmatkár at.

Mussá Hodáwanday shán o shawkatá gendit

¹² Mussáyá gón Hodáwandá gwasht: “Bechár, taw maná gwashagá ay: ‘É mahlukay rahshóniá bekan’ bale taw maná hál dayagá naay ke mani hamráh kay ent. Taw maná gwashtag ke ‘man tawe Mussáyá pajjáha kárán, tará tai jenday námay sará pajjáha kárán o mane Hodáwanday chammán tai kadr o ezzat sakk báz ent.’

¹³ Nun agan tai chammán mani kadr o ezzat báz ent, gorhá wati ráhán pa man áshkár kan tánke man tará pajjáh byárán o hamá ezzat ke maná tai chammán hastent, áia barjáh dásht bekanán. Bechár, é mahluk tai jenday kawm ent.”

¹⁴ Hodáwandá gwasht: “Man wat tai hamráha bán o tará árámi o ásudagia bakshán.”

¹⁵ Mussáyá gón Hodáwandá gwasht: “Agan taw wata nayáy gón, mára cha edá ráh maday.

¹⁶ Agan taw may hamráh mabay, chón zánaga bit ke tai chammán maná kadr o ezzat hast, maná o tai mhluká? Chéá ke hamé chizz ent ke maná o tai mhluká cha donyáay á dega sajjahén kawmán jetá kant.”

¹⁷ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “É kár ke taw gwasht, mania kanán, chéá ke mani chammán tai kadr o ezzat sakk báz ent o tará tai jenday námay sará pajjáha kárán.”

¹⁸ Mussáyá gwasht: “Wati shán o shawkatá maná pësh dár.”

¹⁹ Hodáwándá gwasht: “Man wati sajjahén nékiá tará pésa dárán o tai démá wati nám Yahwehay* járá janán. Harkasay sará ke maná rahmat gwárénagi ent, wati rahmatána gwárénán o harkasay sará ke maná rahm kanagi ent, rahma kanán.

²⁰ Taw mani démá dista nakanay, chéá ke harkasá ke mani dém dist, zendaga namánit.

²¹ Bechár, mani nazzikká jágahé hast. Taw ódá taláréay sará bósht.

²² Hamá wahdá ke mani shán o shawkat cha tai démá gwazit, á wahdá tará taláray trakkéay tahá chéra dayán o wati dastá tán hamá wahdá tai sará éra kanán ke man begwazán.

²³ Randá wati dastá dura kanán o taw mani poshtá genday, bale báýad ent mani dém gendag mabit.”

34

Nókén wánek

¹ Hodáwándá gón Mussáyá gwasht: “Pésarigén wánekáni paymén do wánek betrásht o man áyáni sará hamá labzána nebisán ke pésarigénáni sará nebeshtah atant, hamá wánek ke taw próshtant.

² Sabáhá watá gisshén. Sohbá Sináay kóhá sar kap o watá ódá kóhay thollá mani bárgáhá byár o sar kan.

³ Kass gón taw kóhá sar makapit o kóhay sará hecch jágah yakk mardomé ham gendag mabit. Ramag o górom ham kóhay démá macharant.”

⁴ Mussáyá pésari wánekáni paymén do wánek trásht o hamá paymá ke Hodáwándá hokm dátatag, sabáhá máhallah Sináay kóhá sar kapt. Doén wánek áíay dastá atant.

⁵ Hodáwand jambaray tahá but o ér átk o Mussáyá kerrá óshtát o wati námay jári jat ke man Yahweh* án.

⁶ Hodáwand jár janáná Mussáyá démá gwast: “Hodáwand án, Hodáwand, rahmán o mehrabánén Hodá man án. Gazabay áragá déra kanán o cha mehr o wapáyá porr án.

⁷ Gón hazarán naslá wati mehrá barjáha dárán o radkári o sarkasshi o gonáhána bakhshán bale radkári bé sezáyá gwazaga naylán. Pet o mátáni radkáriáni sezáyá chokk o nomásagána dayán, tán sayomi o cháromi naslá.”

⁸ Mussáyá hamá damáná sar jahl kort o parastesh kanagá lagget.

⁹ Gwashti: “Oo Hodáwand! Agan tai chammán maná kadr o ezzaté hast, gorhá tawe Hodáwand may hamráh bay. Bell toré é náparmán o watsarén kawmé, bale taw may radkári o gonáhán bebaksh o mará wati mirás kan.”

¹⁰ Hodáwándá gwasht: “Bechár, nun man ahd o paymáné kanán. Man tai sajjahén mardománi démá anchén ajabbatén kára kanán ke angat sajjahén donyáyá hecch kawmá nadistag o tai sajjahén mardoma gendant ke mane Hodáwanday kár chón bákamál ent, hamé kár ke man pa taw kanáni.

¹¹ Tará maróchi har hokmé ke dayán, hamá paymá bekan. Man Amuri o Kanháni o Hitti o Perizzi o Héwi o Yabusíán cha tai démá dura kanán.

¹² Habardár! É molká ke rawagá ay, gón é molkay mardomán hecch paymén ahd o paymán maband, chó mabit ke dáméá bekapay.

¹³ Áyáni korbánjáhan karóji, pa botparastíá mekk kortagén sengánesh prósh o áyáni bánokén hodá Ashirahay botán goddh o gár kan.

¹⁴ Dega hecch hodáay parasteshá makan, chéá ke mane Hodáwand ke mani nám Hasud ent, hasaddigén Hodáé án.

¹⁵ Habardár! Gón á molkay mardomán hecch paymén ahd o paymán maband. Wahdé á wati botén hodáyán sojdaha kanant o pa áyán korbániga kanant, shomará ham dáwata dayant o shomá áyáni korbánigána warét o

¹⁶ wahdé shomá pa wati mardénchokkán áyáni janénchokkán gechéna kanét, á janénchokk wati botén hodáyán sojdaha kanant o shomay mardénchokkán ham wati hodáyáni sojdahá parmáýant.

¹⁷ Hecch botén hodá addh makan.

¹⁸ Béhomirén Naganay Aidá barjáh bedár. Hamá paymá ke man tará hokm dátatag, tán hapt róchá béhomirén nagan bwar. É kára Abibay máhá, hamá gisshéntagén wahdá bekan, chéá ke hamé máhá taw cha Mesrá dar átkay.

¹⁹ Har lápay awali chokk manig ent, tai sajjahén mál o dalwatáni awali narén chokk ham, gók bebant yá pas.

* **33:19 33:19** Yahweh, Ebráni zobáná Hodáwanday nám ent. É labz cha “bayagay” labzá jórh butag. Pákén Ketábay géshter tarjomahán é labz “Hodáwand” kortag. * **34:5 34:5** Yahweh, Ebráni zobáná Hodáwanday nám ent. É labz cha “bayagay” labzá jórh butag. Pákén Ketábay géshter tarjomahán é labz “Hodáwand” kortag.

²⁰ Haray awali korragay badalá gwarándhé bekosh o korragá bemók, bale agan namókayi, gorhá korragay gardená beprósh. Wati sajjahén awali mardénchokkán allam bemók. Kass mani déma gón hór-kén dastán mayayt.

²¹ Shash róchá kár bekan, bale haptomi róchá áram kan. Nangár kanagay o rón o móshay mósomá ham hamé paymá bekan.

²² Haptagáni Aidá[†], bezán gandomay awali bar o samaray ronagay aidá barjá badár. Sáláy godhsará[‡] Rón o Móshay Aidá ham barjá badár.

²³ Tai sajjahén mardén, sálé say randá mane Hodáwandén Hodá, Esráilay Hodáay déma pésh bebant.

²⁴ Man kawmán cha tai déma dura kanán o tai hadd o simsarán práh o sháhegána kanán. Taw ke sálé say randá wati Hodáwandén Hodáay cháragá káay, á wahdá kassa nayayt o tai molká nagipt.

²⁵ Korbánigay hóna homiri chizzéay hamráhiá pésh makan. Sargwazay Aiday korbánigá tán sabáhá ér makan.

²⁶ Wati zeminay awali bar o samará wati Hodáwandén Hodáay lógá byár.

Shenekay góshtá mátay shiray tahá lahrh maday.”

²⁷ Nun Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “É habarán nebeshtah kan, chéá ke man hamé labz kár bastagant o gón taw o gón Esráilá ahd o paymáné kortag.”

²⁸ Mussá tán chell shap o chell róchá hamódá Hodáwanday kerrá at, na nánia wárt o na áp. Wánekáni sará ahd o paymánay labzi nebeshtah kortant, dahén parmáni nebeshtah kortant.

Mussáy démay drapshnáki

²⁹ Wahdé Mussáyá sháhediay doén wáneka dastá atant o cha Sináay kóhá ér kapt, sahig naat ke gón Hodáwandá habar kanagay sawabá mani dém drapshagá ent.

³⁰ Wahdé Hárun o sajjahén Esráilián Mussá dist, cha áiy démay drapshnákiá áiy nazzikká rawagesh torset.

³¹ Bale Mussáyá á gwánk jatant. Hárun o kawmay sajjahén sarók Mussáyá kerrá per tarretant o Mussáyá gón áyán habar kort.

³² Nun sajjahén Esráili Mussáyá nazzikká átkant o áiyá hamá sajjahén parmán Esráiliána sar kortant ke Hodáwandá Sináay kóhá áiyá dátagatant.

³³ Har wahdá ke Mussáyá gón áyán habar kanag halása kort, démi gón nekábéá póshet.

³⁴ Har wahdá ke Mussá Hodáwanday bárgáhá shot ke gón áiyá habar bekan, nekábi dura kort o tán dar áyagay wahdá wati démi gón nekábá napóshet. Wahdé dara átk o Hodáwanday parmáni gón mardomána gwashtant,

³⁵ Esráiliána dist ke Mussáyá dém drapshagá ent. Gorhá Mussáyá padá gón nekábá wati déma póshet, tán hamá wahdá ke padá tahá shot ke gón Hodáwandá habar bekan.

35

Shabbatay kánun

¹ Mussáyá Esráilay sajjahén mahluk mocch kort o gón áyán gwashti: “Esh ant hamá kár ke Hodáwandá shomará esháni kanagay hokm dátag:

² Shash róchá kár kanét, bale haptomi róch Shabbat ent, pa shomá pákén róché o áram kanagay róch ent. É róchá pa mane Hodáwandá wapk kanét. Harkasá Shabbatay róchá kár kort, áiy sezá mark ent.

³ Shabbatay róchá wati lóg o métagán ás rók makanét.”

Tambuay addh kanagay chen o lánch

⁴ Mussáyá gón sajjahén Esráili mahluká gwasht: “É hamá hokm ent ke Hodáwandá dátag:

⁵ Cha wati mál o hastiá pa Hodáwandá shogránah pésh bekanét. Shogránah hamá kas bedant ke delia parmáit. Pa Hodáwandá é chizzán byárit: teláh o nograh o brenj,

⁶ ásmáni o jamu o sohrén pazhm, sharrén lilom, bozay mud,

⁷ gwarándhay ratkagén sohrén póst, dega paymén mohrén póst, chegerday dár,

⁸ pa cherágán théli, pa per moshagi rógen o washbóén sóchokiá masálah o

⁹ pa épód o sénagpóshá senge solaymán o dega gránkimmatén seng.

¹⁰ Shomay sajjahén honarmand byáyant o é sajjahén chizzán addh bekanant ke Hodáwandá hokm dátag:

¹¹ Sháhediay tambuá gón tóki tambu o pósh o karhi o mekk kanagi tahtag o gwarbast o menok o bonheshtán,

¹² pétiá gón gwarbásk o kapáratay sarpósh o pétiay déma lónjánén pardahá,

[†] 34:22 34:22 Haptagáni Aid Nókén Ahdnámagá Pentikástay Aid ent, bechár Kásedáni Kár, bahr 2. [‡] 34:22 34:22 Edá “sáláy godhsar” keshet o keshári sáláy godhsar ent.

- ¹³ thébalá gón gwarbásk o sajjahén sámán o pákwandhén naganán,
¹⁴ pa rozhnáíá, cherágdáná gón cherág o théli o sajjahén sámánán,
¹⁵ bósóchi korbánjáhá gón gwarbásk o per moshagi rógen o washbóén sóchokián, sháhediay tambuay dapay pardahá,
¹⁶ sóchagi korbánigay korbánjáhá gón brenjén jáli o gwarbásk o sajjahén sámánán, brenjén trashtá gón pádagá,
¹⁷ péshgáhay pardahán gón tahtag o bonheshtán, péshgáhay dapay pardahá,
¹⁸ tambuay méh o péshgáhay méh o sádán,
¹⁹ dini péshwá ke pákén jágahá rawant o hezmata kanant, pa áyán dazgwápén god, pa dini péshwá Hárúná pákén god o pa áiy mardénchokkán god ke dini péshwái kanagay wahdá gwaráesh bekanant.”
²⁰ Gorhá Esráiliáni sajjahén mahluk cha Mussáay kerrá dar átk o
²¹ harkas ke delá parmát o arwáhá sekén dát, áiyá pa sháhediay tambuay kárán, pa sajjahén hezmati kárán o pa pákén godán shogránaha áwort.
²² Janén o mardéna átkant. Harkas ke delá parmát, áiyá thásin* o nálok o mondrikk o hár, har tahrén saht o zéwara áwort. Har mardomá teláhay thékia áwort o pa Hodáwandá chest kanagi korbániga kortant.
²³ Harkasay kerrá ke ásmáni o jamu o sohrén pazhm yá sharrén lilom, bozay mud, gwarándhay ratkagén sohrén póst yá dega mohkamén póst hastat, áworti.
²⁴ Harkasá ke nograh o brenjay shogránahé dáta kort, pa Hodáwandá áworti o harkasay kerrá ke chegerday dár hastat, áworti ke pa tambuay yakk na yakk bahréá kár bedant.
²⁵ Sajjahén honarmandén janénán jallakay† kár dastá kort o é chizzesha gwapt o áwortant: ásmáni o jamu o sohrén pazhm o sharrén lilom.
²⁶ Á sajjahén kárzántén janén ke delá parmátant, pasay mudesha zort o jallakay káresha kort.
²⁷ Mahlukay sarókán pa épód o sénagpóshá senge solaymán o dega gránkimmatén senga áwort.
²⁸ Pa cherágáni rók kanagá o pa per moshagi rógená o pa washbóén sóchokiáni addh kanagá masálah o thélesh ham áwort.
²⁹ Esráilay har janén o mardéné ke delá parmát, áiyá pa Hodáwandá hamá thékia áwort ke delá gwasht, pa é sarjamén kára ke Hodáwandá Mussáay wasilahá hokm dátagat.
Besaléi o Ohulyáb
³⁰ Mussáyá gón Esráilián gwasht: “Bechárét, Hodáwandá cha Yahudáay kabilahá Uriay mardénchokk, Ahuray nomásag Besaléi gechén kortag o
³¹ cha Hodáay Ruhá porr kortag o agl o pahm o zánt o har kesmén dastay honar bakshátat.
³² Pa teláh o nograh o brenjay sámánáni sará nakshay sázagá,
³³ pa sengay tráshag o nádénagá o pa dáray ájenag o dega har paymén ezmkáriá honari bakshátat.
³⁴ Hodáwandá Besaléi o Dánay kabilahay Ohulyábe Ahisámak sekkárenagay láheki ham dátagant.
³⁵ Hodáwandá esháná pa har paymén kára honar bakshátat, pa hamá sajjahén kárán ke ájenókesha kanant o ezmkáresh ásmáni o jamu o sohrén pazhm o sharrén lilomay sará gwapant o dóchant, bezán har karé ke baladén ezmkára kanant.”

36

1 “Besaléi o Ohulyáb o sajjahén honarmand ke Hodáwandá pákén jágahay addh kanagay sajjahén káráni dánái o pahm bakshátatant, é kára hamá paymá sarjam bekanant ke Hodáwandá hokm dátag.”

Mardománi bázén shogránah

2 Besaléi o Ohulyáb o sajjahén honarmand ke Hodáwandá dánái bakshátatant, bezán harkas ke delá parmát ke byayt o kár bekant, Mussáyá á gwánk jat.

3 Mussáyá hamá sajjahén shogránah esháni dastá dátant ke Esráilián pa pákén jágahay addh kanagay kára áwortatant. Mahluk angat pa wasshi o razá har sohb pa é kára shogránah áragá at.

4 Gorhá é sajjahén honarmand ke pákén jágahay addh kanagá goláesh atant, eshán wati kár yalah dát o Mussáay kerrá átkant o

* **35:22 35:22** Thásin sahté ke pa jigay bandagá kármarza bit. † **35:25 35:25** Jallak awzáre ke pa bandikkay gwapagá kár bandaga bit.

⁵ gwashtesh: “Mahluk pa Hodáwanday hokm dátagen káray sarjam kanagá cha zaluratá gesh sámán áragá ent.”

⁶ Gorhá Mussáyá hokm dát o sajjahén ordgáhá jár janag but: “Pa pákén jágahay addh kanagá hech mardén yá janén cha ed o géshter shogránah mayárit.” É paymá mahluk cha géshterén sámánay áragá dárág but,

⁷ chéá ke pa é sajjahén kára áyáni áwortagen sámán cha zaluratá gesh atant.

Tambuay addh kanag

⁸ É honarmandán sháhediay tambuay dahén pardah addh kortant. É pardah cha hurtgwápén lilom o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá gwapag butant. Honarmandén ezmkáréá é pardaháni sará karrubiay naksh jórh kort.

⁹ Sajjahén pardah yakkén kadd o mápá atant. Hamok pardah drájiá bist o hasht dast o práhiá chár dast at.

¹⁰ Panch pardahesh zort o gón yakdegará lecchént o á dega panchénesh ham hamé paymá lecchéntant.

¹¹ Awali reday goddhi pardahay lambá ásmánrangén lópush per kort o domi reday goddhi pardahay lambá ham lópush per kort.

¹² Yakk pardahéá panjáh lópush per kort o domi reday pardahay lambá ham panjáh lópush per kort. Doénáni lóp dém pa dém atant.

¹³ Teláhay panjáh karhiesh addh kort o pardahesh gón yakdegará jórhéntant o tambuesh yakk kort.

¹⁴ Pa tambuay póshagá cha syahpasay mudá pardahesh addh kort. Yázdah pardahesh addh kort.

¹⁵ Yázdahén pardah yakkén kadd o mápayg atant. Hamok pardahay dráji si dast at o práhi chár dast.

¹⁶ Panch pardahesh yakk redéá gón yakdegará lecchént o á dega shashén dega redéá.

¹⁷ Awali reday goddhi pardahay lambá panjáh lópush per kort o domi reday goddhi pardahay lambá ham panjáh lópush per kort.

¹⁸ Brenjay panjáh karhiesh addh kort ke tambuá belecchéntant o yakk bekanant.

¹⁹ Tambuay sarbori póshesh cha gwarándhay anchén póstéá addh kort ke rajag o sohr kanag butagat o eshiay sarborá dega paymén mohrén póstay póshé peresh kort.

²⁰ Pa tambuá cha chegerday dára mekk kanagi tahtagesh addh kort.

²¹ Har tahtag drájiá dah dast at o práhiá yakk o ném dast.

²² Hamok tahtagá do zobánokesh per kort o é zobánokesh dap mán dap kortant. Tambuay sajjahén tahtagesh hamé paymá kortant.

²³ Pa tambuay jonubi némagá bist tahtagesh addh kort o

²⁴ nograhay chell bonheshtesh addh kort ke tahtagáni chérá dayag bebant. Pa hamok tahtagá do bonheshtesh addh kort, pa hamok zobánokay chérá yakk bonheshté addhesh kort.

²⁵ Pa tambuay á dega némagá, bezán tambuay shomáli némagá ham bist tahtagesh addh kort.

²⁶ Pa tahtagáni chérá nograhay chell bonheshtesh addh kort, bezán do bonhesht pa har tahtagá.

²⁷ Pa tambuay poshti bahrá, bezán rónendi némagá shash tahtagesh addh kort o

²⁸ pa poshti bahray kondhán do tahtagesh addh kort.

²⁹ Doén kondhán, é tahtag cha jahlá gón yakdegará lecchetant o borzá dap mán dap kanag o yakkén karhiay tahá mán kanag butant. Doén kondhesh hamé paymá kortant.

³⁰ Hasht tahtag butant o nograhay shánzdah bonhesht, pa hamok tahtagay chérá do bonhesht.

³¹ Cha chegerday dára gwarbastesh addh kort. Panch gwarbast pa tambuay yakk némagéay tahtagán,

³² panch gwarbast pa á dega némagay tahtagán o panch gwarbast pa rónendi némagay, bezán pa tambuay poshti bahray tahtagán.

³³ Nyámi gwarbastesh addh kort ke é sar tán á dega sará, tahtagán sakk bebit, tahtagáni ném borziá.

³⁴ Tahtagesh gón teláhá sarpósh kortant o pa gwarbastáni dárágá teláhay karhiesh addh kort. Gwarbastesh ham gón teláhá sarpósh kortant.

³⁵ Cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá o hurtgwápén lilomá pardahé addhesh kort o honarmandén ezmkáréá eshiay sará karrubiay naksh addh kortant.

³⁶ Pa é pardahay dranagá chár chegerdi menokesh addh kort o gón teláhá sarpóshesh kortant, teláhay karhiesh ham addh kort o pa menokán nograhay chár bonheshtesh addh kort.

³⁷ Ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilomesh zort o pa tambuay dapá ranggwápén pardahé addhesh kort.

³⁸ Pa é pardahá panch menokesh gón karhián addh kort o menokáni sarok o bandesh gón teláhá sarpósh kortant o pa menokán brenjay panch bonheshtesh addh kort.

37

Sháhediay péti

¹ Besaléiá cha chegerday dára pétié addh kort ke drájiá do o ném dast at, práhiá yakk o ném dast o borziá ham yakk o ném dast.

² Péti cha dhanná o tahá gón zagrén teláhá sarpósh kort. Gerdágerd teláhay patthié peri kort.

³ Pa pétiá teláhay chár karhii addh kort o pétiay chárén pádagáni lecchéntant, do karhi yakk némagéá o do á dega némagéá.

⁴ Cha chegerday dára do gwarbáski addh kort o gón teláhá sarpóshi kortant.

⁵ Pa pétiay chest kanagá gwarbáski cha pétiay kashay karhián gwázéntant.

⁶ Cha zagrén teláhá kapáraté addhi kort o péti sarpósh kort. Drájiá do o ném dast at o práhiá yakk o ném dast.

⁷ Teláhay do karrubii addh kort, teláhi zort o thappet o addhi kortant. É karrubii sarpóshay doén sarán addh kortant,

⁸ yakk karrubié sarpóshay yakk saréá addhi kort o á dega karrubi domi sará. Sarpósh o doén saráni karrubii jetá jetá addh nakortant, é yakthokkor atant.

⁹ Karrubi sarpóshay sarborá atant. Démesh gón yakdomiá at o chammesh gón sarpóshá. Bánzolesh borzádiá pach atant o sarpóshesh sáhél kortagat.

Thébal

¹⁰ Cha chegerday dára thébalé addhi kort. Drájiá do dast at, práhiá yakk dast o borziá yakk o ném dast.

¹¹ Gón zagrén teláhá sarpóshi kort o teláhay patthié addhi kort o chárén némagán peri kort.

¹² Thébalay sarbori tahtagá, chárén némagán teláhay patthié peri kort o tahtagay chérá, chárén némagán yakk panjagéay práhiay kaddén kábé peri kort.

¹³ Pa thébalá teláhay chár karhii addh kort o karhii thébalay chárén kondhán, pádagán per kortant.

¹⁴ É karhi paméshká kábay nazzikká atant ke thébalay chest kanagay wahdá gwarbáskán bedárant.

¹⁵ Thébalay chest kanagay gwarbáski cha chegerday dára addh kort o gón teláhá sarpósh kortant.

¹⁶ Thébalay saray sámáni cha zagrén teláhá addh kortant, tái o tás o jag o hamá kásag ke pa réchagi korbánigay ér réchagá kár bandaga bant.

Cherágdán

¹⁷ Cherágdáni cha zagrén teláhá addh kort. Cherágdán, cha boná beger tán sháharhán, eshiay jend o pyálah o golbon o polli thappet o addh kortant. Jetá jetá addhi nakortant, é yakthokkor atant.

¹⁸ Cha cherágdánay kashán shash sháharh dar átk, say sháharh cha cherágdánay yakk kashéa o say sháharh cha domi kashá.

¹⁹ Har sháharhá say pyálah per at, har pyálahá bádámay pollay warhén golbon o poll per at. Cherágdánay har shashén sháharh hamé paym atant.

²⁰ Cherágdánay bonsháhá chár pyálah per at, gón bádámay pollay warhén golbon o pollán.

²¹ Yakk pyálahé awali doén sháharháni boná at, cha hamá jágahá kammé jahltér ke sháharh cha bonsháhá dar átkant, domi pyálah domi doén sháharháni boná o sayomi pyálah sayomi doén sháharháni boná at. Har shashén sháharháni chérá pyálah per at.

²² Golbon o sháharh o cherágdán yakthokkor atant. É sajjahéni cha yakkén thappetagén zagrén teláhá addh kortant.

²³ Pa cherágdáná hapt cherági addh kort o cherágdánay sambálagay awzár o sámáni cha zagrén teláhá addh kortant.

²⁴ Pa cherágdán o eshiay sajjahén sámánáni addh kanagá yakk tálánté* zagrén teláhi kármarz kort.

Bósóchi korbánjáh

* 37:24 37:24 Yakk tálánté kesás si o panch kilu ent.

²⁵ Bósóchi korbánjáhi cha chegerday dára addh kort. Chárkondh at. Drájiá yakk dast at, práhiá ham yakk dast o borziá do dast. Kánth o korbánjáhi hór addh kortant, yakthokkor atant.

²⁶ Korbánjáhay sar o sajjahén némag o kánthi gón zagrén teláhá sarpósh kortant o chapp o chágerdá teláhay patthié peri kort.

²⁷ Pa korbánjáhá teláhay do karhii addh kort o hamé patthiay chérá peri kortant. Korbánjáhay doén kashán do do karhii per kort ke chest kanagay wahdá gwarbáskán bedárant.

²⁸ Gwarbáski cha chegerday dára addh kortant o gón teláhá sarpósh kortant.

²⁹ Per moshagi pákén rógen o asil[†] o washbóén sóchokii addh kort, hamá paymá ke atrsáz washbó addha kanant.

38

Sóchagi korbánigáni korbánjá

¹ Sóchagi korbánigáni korbánjáhi cha chegerday dára addh kort. Drájiá panch dast at o práhiá ham panch dast. Korbánjá chárkondh at. Borziá say dast at.

² Korbánjáhay chárén kondhání sará yakk o yakk kánthé addhi kort. Kánth o korbánjáhi jetá jetá addh nakortant, é yakthokkor atant. Korbánjáhi gón brenjá sarpósh kort.

³ Korbánjáhay tagári o bard o tás o chársháh o ásdán, sajjahén sámáni cha brenjá addh kortant.

⁴ Pa korbánjáhá jálié, bezán brenjay thathé addhi kort o korbánjáhay lambáni patthiay chérá anchó éri kort ke korbánjáhay borziay némá sar but.

⁵ Pa brenjén jáliay chárén kondhán chár karhii addh kort ke gwarbáskán bedárant.

⁶ Cha chegerday dára gwarbáski addh kortant o gón brenjá sarpóshi kortant.

⁷ Gwarbáski cha karhián gwázéntant ke korbánjáhay chest kanagay wahdá korbánjáhay doén kashán bebant. Korbánjáhi cha dáray tahtagán addh kort o tóki hók o hálig esht.

Brenjay trasht

⁸ Brenjay trashti gón trashtay pádagá cha hamá janénáni ádénkán addh kort ke tambuay dapá hezmati kár kanagá atant.

Tambuay péshgáh

⁹ Tambuay péshgáhi addh kort. Péshgáhay jonubi némagay hurtgwápén lilomay pardah drájiá yakk sad dast atant.

¹⁰ Gón bist menok o bist brenjén bonheshtá addhi kortant. Menokáni band o karhi nograhayg atant.

¹¹ Shomáli némagay pardah ham drájiá yakk sad dast atant. Gón bist menok o bist brenjén bonheshtá addhi kortant. Menokáni band o karhi nograhayg atant.

¹² Rónendi némagay pardah panjá dast atant. Gón dah menok o dah bonheshtá addhi kortant. Menokáni band o karhi nograhayg atant.

¹³ Péshgáhay ródarátiki némagay pardah, hamá némag ke róch dara kayt, panjá dast atant.

¹⁴ Péshgáhay dapay yakk némagéay pardah pánzdah dast atant. Gón say menok o say bonheshtá addhi kortant.

¹⁵ Dapay á dega némagay pardah ham pánzdah dast atant. Gón say menok o say bonheshtá addhi kortant.

¹⁶ Péshgáhay chapp o chágerday sajjahén pardah hurtgwápén lilomayg atant.

¹⁷ Menokáni bonhesht brenjayg atant o band o karhiesh nograhayg atant. Menokáni sarok gón nograhá sarpósh atant. Péshgáhay sajjahén menokáni band nograhayg atant.

¹⁸ Péshgáhay dapay pardah ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilomayg at o rangwáp at. Pardahay dráji bist dast at o péshgáhay é dega pardaháni paymá, borzii panch dast at.

¹⁹ Pardahay chár menok o chár brenjén bonhesht atant. Menokáni band o karhi nograhayg atant o menokáni sarok gón nograhá sarpósh atant.

²⁰ Tambuay o péshgáhay chapp o chágerday sajjahén méh brenjayg atant.

Tambuay sámán

²¹ Tambuay, bezán sháhediay tambuay sámán hamesh atant ke Láwián Mussáay hokmay sará o dini péshwá Hárúnay mardénchokk Itámáray sarókiá hesáb kort o nebeshtah kortant.

²² Harché ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat, Besaléiá addh kort. Besaléi Yahudáay kabilahay mardomé at, Uriay chokk o Ahuray nomásag at.

[†] 37:29 37:29 Asil, bezán zag; háles.

²³ Cha Dánay kabilahá Ahimásakay mardénchokk Ohulyáb é káray sarjam kanagá gón Besalélá gón at. Ohulyáb ájenók o baladén ezmkáré at o gón ásmáni o jamu o sohrén bandikk o hurtgwápén lilomá ranggwápiia kort.

²⁴ Hamá chest kanagi korbánig, bezán hamá thékién teláh ke pa pákén jágahay addh kanagá kármaz butant, pákén jágahay shekelay hesábá, sarjamiá bist o noh tálánt o hapt sad o si shekel atant.*

²⁵ Mahlukay dátágén nograh ke hesáb kanag butant, pákén jágahay shekelay hesábá, yakk sad tálánt o hazár o hapt sad o haptád o panch shekel atant.† É nograh cha hamá mardomán gerag butagatat ke mardomshomáriá hesáb kanag butagatat,

²⁶ bezán cha har mardomá yakk bekáé. Yakk bekáé ném shekel ent, pákén jágahay shekelay hesábá. É nograh cha hamá mardomán gerag butagatat ke mardomshomáriá hesáb kanag butagatat, bezán cha bist sálag o cha bist sálá masterén mardénán. É mardén sarjamiá shash lakk o say hazár o panch sad o panjá atant.

²⁷ É yakk sad tálántén nograh pa pákén jágahay bonhesht o pardahay bonheshtáni addh kanagá kármaz butant, bezán sad tálánt pa sad bonheshtá, pa har bonheshtá yakk tálánté.

²⁸ Hazár o hapt sad o haptád o panch shekeli pa menokáni karhi o menokáni sarokáni sarpósh o menokáni bandáni addh kanagá kármaz kort.

²⁹ Hamá thékién brenj ke chest kanagi korbánig kanag butant, haptád tálánt o do hazár o chár sad shekel atant.‡

³⁰ Sháhediay tambuay dapay bonhesht, brenjén korbánjá o áiy brenjén jáli o korbánjáhay sajjahén sámán,

³¹ péshgáhay chapp o chágérday bonhesht, péshgáhay dapay bonhesht, tambuay sajjahén méh o péshgáhay chapp o chágérday sajjahén méh cha hamé brenján addh kanag butant.

39

Dini péshwáiy god

¹ Cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá dazgwápén godesh addh kort ke wahdé péshwá pa hezmat kanagá pákén jágahá rawt, gwaráesh bekant. Hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat, pa péshwáén Háruná pákén godesh addh kort.

Épód

² Épódesh cha teláhá o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilomá addh kort.

³ Áyán teláhay názorkén ták thappet o tayár kort. Tákesh dráj drájá borretant o bandikkesh addh kort ke gón ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilomá hawáresh bekanant. É kár honarmandén ezmkáréa kort.

⁴ Do sarkópágesh addh kort o épóday doén srugán peresh kort ke épód mohr bandag bebit.

⁵ Épóday band épóday paymá at, bezán cha teláhá o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilomá tayár kanag butagat. É band o épód hór gwapag butant, é yakthokkor atant, anchó ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat.

⁶ Senge solaymánesh teláhay mohragjáhan nádéntant o anchó ke mohrá ájenanat o naksha kanant, Esráilay mardénchokkáni námesh áyáni sará naksh kortant.

⁷ Gorhá é seng ke Esráilay chokkáni yátgéjiay seng atant, épóday sarkópágán peresh kortant, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat.

Sénagpósh

⁸ Sénagpóshé addhesh kort. Épóday paymá addhesh kort, bezán cha teláhá o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilomá addhesh kort. É kár honarmandén ezmkáréa kort.

⁹ É chárkondh o dotal at. Dráji o práhiá yakk yakk bechillé at.

¹⁰ Eshiy sará chár redá gránkimmatén sengesh lecchént, awali redá rubi, pokráj o bayrel,

¹¹ domi redá pérózah, nilom o zomorrod,

¹² sayomi redá shunzén ákut, akik o jamuén ákut,

¹³ cháromi redá teláhrangén ákut, senge solaymán o yashm. É sengesh teláhay mohragjáhan nádéntant.

¹⁴ Seng, Esráilay chokkáni námáni hesábá atant, dwázdah nám o dwázdah seng. Har yakkéay sará cha dwázdahén kabilahán yakkéay nám chó mohrá naksh at.

¹⁵ Pa sénagpóshá cha zagren teláhá restagén sáday dhawléen zamzilokesh addh kort.

* 38:24 38:24 É teláh kesás 1000 sér atant. † 38:25 38:25 É nograh kesás 3500 sér atant. ‡ 38:29 38:29 É brenj kesás 2500 sér atant.

¹⁶ Teláhay do mohragjá o teláhay do karhiesh addh kort o karhiesh sénagpóshay do srugá per kortant.

¹⁷ Teláhay doén zamzilokáni yakk yakk saré zortesh o sénagpóshay doén srugáni karhián mánesh kortant o

¹⁸ zamzilokáni domi saresh zort o gón doén mohragjáhan lecchéntant, épóday sarkópagáni démi némagá.

¹⁹ Cha teláhá do karhiesh addh kort o sénagpóshay á dega doén srugán peresh kortant, hamá lambán ke démesh gón épódá at.

²⁰ Cha teláhá dega do karhiesh addh kort o épóday déma, sarkópagáni jahli némagá, épóday banday sarborá peresh kortant, hamódá ke sarkópag gón épódá lecchetagant.

²¹ Sénagpóshay karhiesh gón ásmánrangén bandán épóday karhián anchó bastant ke épóday banday sará bebant o sénagpósh cha épódá masorit, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat.

Dini pëshwáiy á dega god

²² Épóday kabáhesh sarjamiá cha ásmánrangén godá gwapt o addh kort.

²³ Kabáhá gotthé per at. Gotthay chapp o chágerdá mohrén kálaray paymén dazgwápén lamb per at ke gotth maderit.

²⁴ Ásmáni o jamu o sohrén pazhmay o hurtgwápén lilomay anáresh addh kort o kabáhay dámonay lambay chapp o chágerdá per kortant.

²⁵ Zagrén teláhay zhángesh addh kort o kabáhay lambay chapp o chágerdá, anáráni nyámá peresh kortant.

²⁶ Kabáhay dámonay chapp o chágerdá zhángé o anaré, zhángé o anaré per kanánesh kort, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat. Hezmatay wahdá Hárúná é kabáh gwará kanagi at.

²⁷ Pa Hárún o Hárúnay mardénchokkán cha hurtgwápén lilomá jámagesh gwapt o addh kort.

²⁸ Pág o koláh cha sharrén lilomá o chérpósh cha hurtgwápén lilomá addh kanag butant.

²⁹ Cha hurtgwápén lilom o ásmáni o jamu o sohrén pazhmá ranggwápén lánkigé gwapt o addhesh kort, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat.

³⁰ Cha zagrén teláhá patthié, bezán pákén tájé addhesh kort o é labzesh chó mohray nakshá patthiay sará naksh kortant: “Wapke Hodáwandi.”

³¹ Ásmánrangén bandé peresh kort ke patthi págay sará bóshitt, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat.

Tambuay káray sarjami

³² Tambuay, bezán sháhediay tambuay sajjahén kár sarjam butant. Esráilián sajjahén kár kortant. Hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat, hamá paymá kortesh.

³³ Sháhediay tambuesh Mussáay kerrá áwort, tambu o sajjahén sámán, bezán karhi, tahtag, gwarbast, menok, bonhesht,

³⁴ cha gwarándhay ratkag o sohr butagén póstá jórh kortagén pósh, cha dega paymén mohrén póstá jórh kortagén pósh, sháhediay pétiay déma lónjánén pardah,

³⁵ sháhediay péti o gwarbásk o kapáratay pósh,

³⁶ thébal o sajjahén sámán o pákwandhén nagan,

³⁷ cha zagrén teláhá addh butagén cherágdán o cherágdánay cherág o sajjahén sámán o pa cherágán thél,

³⁸ teláhay korbánjá, per moshagi rógen, washboén sóchoki, tambuay dapay pardah,

³⁹ brenjén korbánjá o áiy brenjén jáli o gwarbásk o sajjahén sámán, trasht o pádag,

⁴⁰ pëshgáhay pardah o menok o bonhesht, pëshgáhay dapay pardah o sád o méh, tambuay, bezán sháhediay tambuay káráni sajjahén sámán o

⁴¹ dazgwápén god ke pákén jágahá hezmat kanagay wahdá gwará kanaga bant, bezán dini pëshwá Hárúnay pákén god o Hárúnay chokkáni pëshwái god, sajjahénesh áwortant.

⁴² Esráilián é sajjahén kár sarjam kortant, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat.

⁴³ Mussáyá sajjahén kár cháretant o disti ke áyán kár sarjam kortag. Hamá paymá ke Hodáwandá hokm dátogat, áyán hamá paymá kortagat. Nun Mussáyá á barkat dátant.

40

Tambuay mekk kanag

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

² “Awali máhay awali róchá tambuá, bezán sháhediay tambuá mekk kan.

³ Sháhediay pètiá tambuay tahá ér kan o pardahá pètiay démá lónján kan ke pèti chér o andém bebit.

⁴ Thébalá tóká bar o sámánán thébalay sará pa red o band ér kan. Cherágdáná tóká bar o cherágáni per kan.

⁵ Bósóchiay teláhén korbánjáhá sháhediay pètiay dém pa démá ér kan o tambuay dapay pardahá per kan.

⁶ Sóchagi korbánigáni korbánjáhá tambuay démá, bezán sháhediay tambuay démá ér kan o

⁷ trashtá sháhediay tambu o korbánjáhay nyámá ér kan o ápi mán kan.

⁸ Tambuay chapp o chágerdá pëshgáhay pardahán mekk kan o pëshgáhay dapay pardahá per kan.

⁹ Per moshagi rógen bezur o tambu o tambuay tahay sajjahén sámánán per mosh o wapkesh kan ke pák bebant.

¹⁰ Sóchagi korbánigáni korbánjáhá o korbánjáhay sajjahén sámánán ham rógen per mosh o korbánjáhá wapk kan ke sakk pák bebit.

¹¹ Trasht o trashtay pádagá ham rógen per mosh o wapkesh kan.

¹² Hárún o Hárúnay mardénchokkán sháhediay tambuay dapá byár o áyáni jáná beshód.

¹³ Pákén godán Hárúnay gwará day, rógeni per mosh o wapki kan ke dini pëshwá bebit o mani hezmatá bekant.

¹⁴ Hárúnay chokkán byár o jámagánesh gwará day o

¹⁵ anchó ke taw áyáni pet rógen per moshtag, áyáni jendá ham rógen per mosh ke dini pëshwá bebant o mani hezmatá bekanant. Gón rógen per moshagá áyán dini pëshwáia rasit o é pëshwái abadmána bit, nasláni nasl."

¹⁶ Mussáyá sajjahén kár hamá paymá kortant ke Hodáwandá hokm dátogat.

¹⁷ Cha Mesrá dar áyagay domi sálay awali máhay awali róchá tambu mekk kanag but.

¹⁸ Mussáyá tambu mekk kort, bonheshti ér kortant, tahtagi jatant, gwarbasti mán tarréntant o menoki mekk kortant.

¹⁹ Mussáyá pardah sháhediay tambuay sará dátant o sarpóshi pardaháni sará pach kortant, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat.

²⁰ Sháhediay doén wáneki zort o pètiá kortant, gwarbáski pètiá per kortant o kapáratay sarpóshi pètiay sará dát.

²¹ Pètii tambuay tóká bort o pardahi pètiay démá dratk o pètii chér o andém kort, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat.

²² Thébali sháhediay tambuay tahá, tambuay shomáli némagá, cha pardahá dhann ér kort

²³ o nagani Hodáwanday bárgáhá thébalay sará ér kortant, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat.

²⁴ Cherágdáni sháhediay tambuay tahá, thébalay dém pa démá, tambuay jonubi némagá ér kort o

²⁵ hamódá Hodáwanday bárgáhá cherági cherágdáná per kortant, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat.

²⁶ Teláhay bósóchi korbánjáhi sháhediay tambuay tahá, pardahay démá ér kort o

²⁷ korbánjáhay sará washbóén sóchokii chér sótk, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat.

²⁸ Tambuay dapay pardahi per kort.

²⁹ Sóchagi korbánigay korbánjáhi zort o sháhediay tambuay démá ér kort o áiy sará sóchagi korbánig o dánay korbánigi pësh kort, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat.

³⁰ Brenjén trashti sháhediay tambu o korbánjáhay nyámá ér kort o shódagí ápi mán kort.

³¹ Mussá, Hárún o Hárúnay chokkán hamé áp zortant o wati dast o pád shoshtant.

³² Har wahdá ke sháhediay tambuá yá korbánjáhay nazzikká shotant, watá shoshtesh, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátogat.

³³ Mussáyá tambu o korbánjáhay chapp o chágerdá pëshgáhay pardah mekk kortant o pëshgáhay dapay pardahi per kort. É paymá Mussáyá kár sarjam kort.

Hodáwanday shán o shawkat

³⁴ Jambará sháhediay tambu sarpósh kort o tambu cha Hodáwanday shán o shawkatá sarréch but.

³⁵ Mussáyá sháhediay tambuay tahá shot nakort ke tambu jambará geptagat o cha Hodáwanday shán o shawkatá sarréch at.

³⁶ Wati sajjahén saparán, Esráili hamá wahdá rahádaga butant ke jambar cha tambuay sará chesta but,

³⁷ bale tánke jambar chesta nabut, á rahádaga nabutant. Tán jambaray chest bayagay róchá hamódá neshtant.

³⁸ Sajjahén saparán, Esráiliána dist ke róchá Hodáwaday jambar tambuay sará ent o shapá jambaray tahá áse rók ent.

Zabur Zaburay awali ketáb

1

Zabur 1–41

Pahrézkár o badkáráni ráh

- ¹ Bahtáwar hamá ent
ke badkáráni shawr o saláhay sará narawt,
gonahkáráni rahsará naóshtit o
rishkand kanókáni diwáná nanendit,
- ² hamá ke wáhagi gón Hodáwanday tálimá ent o
róch o shap áiyay tálimay sará pekra kant.
- ³ Á hamá drachkay paymá ent
ke rombókén jósaréay kerrá keshag butag o
mósomay sará nibaga dant o
táki nagimmorant,
harché ham ke kant kámyába bit.
- ⁴ Bale badkár chosh naant,
á hamá pog o paláráni paymá ant ke gwátesha rópit o bárt.
- ⁵ Gorhá bezán ke badkárán, pa dádrasiá* óshtagay wák o twán nést o
gonahkár pahrézkáráni diwáná hór buta nakanant.
- ⁶ Ke Hodáwand pahrézkáráni ráhay negahpán ent,
bale badkáráni ráh tabáhi o bégwáhi ent.

2

Hodáay bádsháha kayt, pádáni kapét

- ¹ Á dega kawm pa ché shóresha kanant o
ráj chiá mopt o náhudagén pandala* sázant?
- ² Jahánay bádsháh tayára bant o hákem yakjáh mocch,
Hodáwand o áiyay Masihay helápá óshtant:
- ³ “Byáét tán áyáni sád o bandán beborrén o zamzilánesh besendén.”
- ⁴ Hodáwand ke ásmáná bádsháhia kant kandit o
áyán maskará kant.
- ⁵ Á wahdá wati hezhmay tahá gón áyán habara kant,
wati gazabay tahá áyána torsénit:
- ⁶ “Man wati bádsháh, wati pák o gechénién kóh, Sahyunay sará nendaréntag.”
- ⁷ Nun Hodáwanday hokmá darshána kanán ke maná gwashti:
“Taw mani Bacch ay, maróchi man tará pédá kortag.
- ⁸ Cha man belóth tán kawmán tai mirás bekanán o
zeminay chárén kondháni ráján tai sawgát.
- ⁹ Gón ásenén asáé áyán prósha dayay o
kunzagáni paymá hurt hurtesha kanay.”
- ¹⁰ Paméshká, oo bádsháhán! Aglmand bebét.
Anchosh oo jahánay hákemán! Adab bezurét.
- ¹¹ Pa tors, Hodáwanday hezmatá bekanét o
pa drahag pádáni kapét.
- ¹² Chokká bechokkét chó mabit ke zahr begipt o
shomá ráhay némá gár o bégwáh bebét,
chiá ke á anágat bránza gipt.
Bahtáwar hamá ant ke áiyay mayár o báhótha bant.

* 1:5 1:5 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari.
mandr, makr.

* 2:1 2:1 Pandal, bezán repk,

3

Oo Hodáwand! Pád á

Dáuday Zabur, hamá wahdá ke cha wati chokk Abshálumá jehagá at.

¹ Oo Hodáwand! Mani dozhmen chenkadár báz ant.

Bázéné mani helápá pád áyagá ent.

² Bázéné mani bárawá gwashagá ent:

“Hodá eshiá narakkénit.” Ósht...*

³ Bale taw oo Hodáwand! Wat mani chágerdá espar ay,

Mani shán o shawkat ay,

maná sarperáza kanay.

⁴ Hodáwandon gón borzén tawáré peryáta kort o

áiá cha wati pák o gechénién kóhá maná passaw dát. Ósht...

⁵ Man ásudag waptán o pád átkán,

chiá ke Hodáwand mani posht o panáh at.

⁶ Cha lakkáni lakká natórsán ke cha har némagá maná angerresh kortag†.

⁷ Oo Hodáwand! Pád á.

Oo mani Hodá! Maná berakkén.

Taw ay ke mani dozhmenáni déma shahmáta janay o

badkáráni dap o dantánána próshay.

⁸ Rakkénók Hodáwand ent, tai barkat tai kawmá berasát! Ósht...

4

Démá pa má rozhnág kan

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón zehi o simmi sázán. Dáuday Zabur.

¹ Oo mani dádrasén Hodá! Passaw beday wahdé peryáta kanán.

Sakki o sóriáni wahdá mani dast o bánzolet pach kortant.

Maná mehr o rahmat baksh o dwáyánon gósh dár.

² Oo mardomán! Tán kadéná mani ezzat kamsharap kanaga bit?

Tán chontá náhudagiá dósta dárét o drógay padá gardét? Ósht...

³ Bezánét ke Hodáwandá Hodádóst pa wat zortag o jetá kortagant.

Wahdé Hodáwandá tawára kanán, á eshkont.

⁴ Hezhmay tahá gonáh makanét.

Eshiyá badalá, wapsagay wahdá, wati delá é bárawá pegr kanét o árám gerét. Ósht...

⁵ Barhakkén korbánig peshkash kanét o Hodáwanday sará tawkal.

⁶ Bázéné gwashit: “Kay ent pa má néki bekant?”

Oo Hodáwand! Wati déma pa má rozhnág kan.

⁷ Taw mani del cha shádáníá sarréché kortag,

cha áyáni hamá wahday shádáníá géshter ke dán o gallah o tázagén sharábesh báz bebant.

⁸ Árámiá drája kasshán o wáb ham kapán,

chiá ke tahná taw, oo Hodáwand, maná émeniyá tahá nendénay.

5

Maná rástén ráhá bar

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón nali sázán. Dáuday Zabur.

¹ Oo Hodáwand! Mani gappán gósh bedár,

mani nálagán delgósh kan.

² Oo mani bádsháhén Hodá! Mani peryátá beshkon,

chiá ke tai gwará dwá kanán.

³ Oo Hodáwand! Bámgwáhán taw mani tawará eshkonay,

bámgwáhán, gón dazbandi wati wáhagán pésha kanán o wadáriga bán.

⁴ Taw choshén Hodáé naay ke cha badiá delwassh bebay,

badi gón taw jalleta nakant.

* **3:2 3:2** Pa óshtá asligén Ebráni gál “saláh” ent. É gál báz barán Zaburay ketábá átkag. Mánái pakká zánag nabutag bale balkén pa wánókay mahtal bayagá muzikay yak gálé. † **3:6 3:6** Angerr kanag, bezán chapp o chágerdá gerag, Arabí o Pársiá “moháserah”.

- 5 Porkebr o gorunák tai démá óshtáta nakant o
cha sajjahén badkárán naprata kanay.
- 6 Drógbandán bégwáha kanay,
Hodáwand cha hónig o prébkárán naprata kant.
- 7 Bale man cha tai mehrá tai lógá káyán o
cha tai torsiá tai parasteshgáhá kóndhána kapán.
- 8 Oo Hodáwand! Pa mani dozhmenáni sawabá,
gón wati adl o ensápá maná rahshóni beday o
wati ráhá pa man sáp o tachk bekan.
- 9 Chiá ke rásti áyáni zobáná nést o
del o darunesh tabáhi ent o bass.
Gotth o galuesh práhén kabré o
wati zobáná pa cháplusi kára bandant.
- 10 Oo Hodá! Eshán mayárbár hesáb kan,
bell ke wati shawráni tahá beboddhant.
Áyáni bázén náparmániáni sawabá, cha wat duresh kan,
chiá ke tai helápá shóreshesh kortag.
- 11 Bale á sajjahén ke tai báhoth o mayára bant, shádmáni bekanant,
dáemá sáz o zémel bejanant.
Áyán wati sáhegay chérá negahpáni bekan,
tán harkas ke tai námáy dóstdár ent gón tai námá shádán bebit.
- 12 Allamá, taw, oo Hodáwand, pahrézkárán barkata dayay o
áyán gón wati mehr o rahmatá esparay paymá negahpána bay!

6

Oo Hodá! Maná berakkén

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón zehi o simmi sázán. “Sheminitay”^{*} tarzay sará. Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Maná gón wati hezhmá hakkal maday o
gón wati gazabá neherr.
- 2 Hodáwandá! Mani sará rahm kan chiá ke gimmortagán.
Oo Hodáwand! Maná dráh bekan chiá ke jesm o jánon paréshán ent.[†]
- 3 Arwáhon sakk békarár o jalájósh ent.
Oo Hodáwand! Tán kadén? Tán kadén?
- 4 Hodáwandá! Wati démá gón man tarrén o mani sáhá berakkén,
wati mehray sawabá maná neját beday.
- 5 Chiá ke mordag tará yát korta nakanant,
kay ent ke cha mordagáni jaháná tai shográ begipt?
- 6 Cha nálagán dam bortagán,
har shap gandalán cha gréwagá ménán o
tahtá gón arsán tarra kanán.
- 7 Chammon cha bázén andóhán nezór butagant o
cha bázén dozhmenán tahár.
- 8 Oo sajjahén badkárán! Cha man dur hét,
chiá ke Hodáwandá mani gréwagáni tawár eshkotagant.
- 9 Hodáwandá mani peryát gósh dáshtagant,
Hodáwand mani dwáyá mannit.
- 10 Mani sajjahén dozhmen sharmendag o sakk paréshána bant,
á démá chahra dayant o pashal o sharmendaga bant.

7

Tai mayár o báhotha bán

Dáuday Shigáyun.^{*} Dáudá é Zabur Benyáminay kabilahay Kush námén mardoméay habaráni sawabá pa Hodáwandá darshán kortag.

^{*} 6: 6:0 Sheminitay máná “hashtomi” ent. Báwar esh ent ke edá muzikay yak gálé. [†] 6:2 6:2 Asligén Ebráni zobána gwashit: “Haddh o bandon paréshán ant.” ^{*} 7: 7:0 É gáláy máná zánag nabutag bale balkén adab yá muzikay yak gálé.

- ¹ Oo Hodáwand, mani Hodá! Tai báhóth o mayára bán.
Maná cha á sajjahénán ke mani randá kaptagant berakkén.
- ² Agan na, á maná shéráni paymá derrant,
chondh chondha kanant o maná rakkénóké nabit.
- ³ Oo Hodáwand, mani Hodá! Agan man choshén káré kortag o
daston gonáhéá mên ent,
- ⁴ agan pa dôstéá badion kortag,
yá ke dozhmené bémayará poletag,
- ⁵ bell ke dozhmen mani padá byayt o
áiy dast pa man berasit,
mani zendá pádmál bekant o
maná hákání tahá bwápénit. Ósht...
- ⁶ Oo Hodáwand! Gón wati hezhmá jáh bejan o
mani dozhmenáni gazabay déma pád á!
Ágáh bay, oo mani Hodá!
Taw ay ke dádrasiay járet jatag!
- ⁷ Bell ke kawmáni romb tai gwará yakjáh bant,
cha borzá esháni sará hákemi bekan!
- ⁸ Bell ke Hodáwand pa kawmán shawr o hokm beborrit.
Oo Hodáwand! Gón mani rásti o tachkiá,
wati dadrasiá mani pahrézkáriáni sará bekan.
- ⁹ Oo ádelén Hodá ke del o darunána zánay!
Badkáráni sherrián halás kan o
pahrézkarán pa del mohr bedár.
- ¹⁰ Mani espar Hodá ent
ke nékdelána rakkénit.
- ¹¹ Hodá ádelén dadrasé,
Hodáé ke har róch hezhma gipt.
- ¹² Agan ensán pashómán mabit,
wati zahmá téza kant o
wati kamáná kasshit o tayára kant.
- ¹³ Áiá koshókén seláh tayár kortag o
wati tirán ácheshéna kant.
- ¹⁴ Á mardomá bechár ke cha sherr o shórá ápos ent o
cha petnahá lápporr, á dróga zayt.
- ¹⁵ Kallé kóchit o johla kant o
hamá chátá kapit ke wat kótkagi.
- ¹⁶ Áiy petnah wati sará kapit o
pasáti ham sará laggit.
- ¹⁷ Hodáwandá pa áiy adl o ensápá shogra gerán,
borzén arshay Hodáwanday námá názénán.

8

Porshawkat ent tai nám

Pa sázger o washáwázáni sálará. "Gittitay"* tarzay sará. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand, may Hodáwand!
Chenkadar porshawkat ent tai nám jahánay chárén kondhán.
- Taw wati shán o mazani ásmánáni sarborá sheng o tálán kortag.
- ² Pa wat satá o saná, chokk o shirmechénonnonokáni dapá ham dátág
ke tai dozhmenáni sawabá tará satá bekanant,
tánke dozhmen o bérgirán chopp o bétawár bekanay.
- ³ Wahdé tai ásmánáni némagá chárán
ke tai lankokáni ezm o honar ant
máh o estáráni némagá,
ke taw barjáh dáshtagant,
- ⁴ ensán chié ke taw áiy gamwár bebay o

* 8: 8:0 Báwar esh ent ke Gittit muzikay yak gálé.

- bani ádam kay ent ke áíay delgóshá bedáray?
⁵ Bale angat taw cha préshtagán[†] bass kammoké kamter kort o mazani o ezzatay táj sará dát.
⁶ Wati dastay sajjahén káráni sará hákem kort o har chizz áíay pádáni chérá esht.
⁷ Sajjahén ramag o górróm[‡] gyábán o sahrái jánwar
⁸ ásmánay báli morg o daryáy máhig o har ché ke cha zeray[§] ráhá gwazit.
⁹ Oo Hodáwand, may Hodáwand!
 Chenkadar porshawkat ent tai nám jahánay chárén kondhán.

9

Ádelén Hodá

Pa sázger o washáwázáni sálará. "Mawt-labbénay"* tarzay sará. Dáuday zabur.

- ¹ Tará, oo Hodáwand, cha delay johlánkián shogra gerán, tai sajjahén ajabén kárán darshána kanán.
² Tai gwará gal o shádmánia kanán. Oo borzén arshay Hodá! Tai námá názénán.
³ Wahdé mani dozhmen pada kenzant, cha tai démá lakoshant o tabáh o haláka bant.
⁴ Chiá ke taw mani hakk o ensáp pa sharri dáshtag, wati tahtá neshtagay o pa ensáp dádrasi kortag.
⁵ Kawmet hakkal dátagent, badkár tabáh o barbád kortagent o áyáni nám abad tán abad gár o bégwáh kortag.
⁶ Dozhmen, dáemi wayránagáni tahá gár o gomsár butagent, áyáni shahráni risshtag o wandhálet cha boná kasshetagent, tantaná[†] áyáni yát ham gár o zawál butag.
⁷ Bale Hodáwand tán abad bádsháhia kant, áíá wati shawr o dádrasiay taht páydár kortag.
⁸ Á wat jaháná gón adlá dádrasia kant, kawmáni sará gón ensápá shawra borrit.
⁹ Hodáwand pa zolm distagénán, borzén kaláté kaláté borzén, mán sakkén sáhatán.
¹⁰ Á ke tai námá zánant tai sará tawkala kanant chiá ke taw, oo Hodáwand, wati hodónákén[‡] lóthók yalah nakortagent.
¹¹ Hodáwandá, ke tahti Sahyuná ent, benázénét, kawmáni nyámá áíay kortagén kárán jár janét.
¹² Chiá ke á ke hónáni bérgir ent, eshán yáta kant zolm distagénáni peryátána nashamóshit.
¹³ Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan, hamá ázárán ke cha dozhmenáni dastá maná rasant bechár, taw ke cha markay darwázagán maná sarperáza kanay,
¹⁴ tánke tai sajjahén satá o tawspán Sahyunay Jenekay darwázagáni démá[§] barjáh dárán o shádmáni bekanán ke taw maná rakkéntag.
¹⁵ Kawm, wati hamá kótkagén kallá kaptagent, áyáni pád hamá dámá band geptag o passetagent ke watesh chér kortagat.

[†] 8:5 8:5 Yá: cha Hodáyá. [‡] 8:7 8:7 Górróm, bezán gókáni romb. [§] 8:8 8:8 Zer, bezán daryá. * 9: 9:0 Mawt-labbénay máná "chokkay mark" ent. Báwar esh ent ke Mawt-labbén muzikay yak gálé. [†] 9:6 9:6 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. [‡] 9:10 9:10 Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. [§] 9:14 9:14 Sahyunay Jenekay darwázagáni démá, bezán Urshalimay shahray darwázagáni démá.

- 16 Hodáwandá watá gón wati adl o ensápá pajjáréntag,
badkár cha wati kortagén kárán wat dámá kapant.
Zegr...^{*} Ósht...
- 17 Badkár mordagáni jaháná pera tarrant,
á sajjahén kawm ke Hodáyá shamóshant.
- 18 Bale hájatmand harwahd shamóshaga nabant o
zolm distagénáni omét tán abad barbáda nabit.
- 19 Oo Hodáwand! Pád á o mayl ke ensán báládest bebit,
bell ke tai dargáhá kawmáni shawr o hokm borrag bebit.
- 20 Oo Hodáwand! Torsesh jesm o jáná perrén
tán kawm bezánant ke ensán ant o bass. Ósht...

10

Chiá watá chéra dayay?

- 1 Oo Hodáwand! Pa ché dur óshtátagay?
Chiá watá sakkén sáhatán chéra dayay?
- 2 Badkár gón kebr nezórenán shekára kant,
bell ke wati pandaláni dámá gereptár bebit.
- 3 Chiá ke badkára wati delay wáhagáni sará pahr ent,
lálech kanókán barkata dant o Hodáwandá bad o rada gwashit.
- 4 Badkár mán wati kebr o gorunákiá gwashit: “Hodá dar gétka nakant”,
áiy sajjahén pegr o hayál esh ent ke “Hodáé nést”.
- 5 Wati ráhá modám kámyáb o sóbén^{*} ent,
tai shawr o dádrasi cha áiy chammá dur ant,
wati sajjahén dozhmenán rishkanda kant.
- 6 Wati delá gwashit: “Hechbar cha wati jáhá sorénag o jombénaga nabán
nasláni nasl cha kazá o baláhán dura bán.”
- 7 Dap o zobáni cha nálat o préb o setamá porr ent,
áiy zobánay chérá petnah o sherkáriá kodám bastag.
- 8 Métag o ábádiáni kaminá[†] nendit,
chér o panáhén jáhán bégonáhána koshit,
chérokái béwasáni shekár kanagay shóházá ent.
- 9 Shéray paymá wati kaminá wadára kant,
wadára kant o nezór o nátwánán wati panjága kárit,
panjága kárit o dámá dawra dant.
- 10 Áiy shekár, lagatmál o zár o wára bant,
áiy dastá gár o gomsára bant.
- 11 Wati delá gwashit: “Hodáyá shamoshtag
déli póshéntag o hechbara nagendit.”
- 12 Oo Hodáwand! Pád á. Oo Hodá! Wati dastá shahár.
Bazzagénán mashamósh.
- 13 Badkár pa ché Hodáyá bad o rada gwashit?
Chiá wati delá gwashit:
“Hodá dar gétka nakant”?
- 14 Bale albat taw genday. Sakki o sóriána genday,
tán kár o ehtiára wati dastá bedáray.
Bazzag o béchárag watá tai sepordaga kanant,
chórawáni madat kanók taw ay.
- 15 Sherr o badkáráni báská beprósh,
áyáni sharáratay hesábá beger,
hamá káráni hesábá ham ke áiy gwashtag: “Hodá dar gétka nakant”.
- 16 Hodáwand abad tán abad bádsháh ent,
kawm cha áiy sardhagará gár o gomsára bant.
- 17 Oo Hodáwand! Taw bazzagáni wáhagán gósha dáray,
áyán delbaddhia dayay o habaráneshe eshkonay.
- 18 Chóraw o setam distagénáni dadrasíá kanay

^{*} 9:16 9:16 Asligén Ebráni gál “Higáyun” ent. Ê gáláy máná zánag nabutag bale báwar esh ent ke muzikay yak gáié.

[†] 10:5 10:5 Sóbén, bezán péróz, kámyáb. [†] 10:8 10:8 Kamin, bezán sráp.

tánke é hákién ensán dega baré tors o dehshat maperrénit.

11

Hodáwand wati Pákén parasteshgáhá ent
Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

- ¹ Man Hodáwanday mayár o báhóth án,
gorhá shomá maná che paymá gwashét:
"Morgé bebay o wati kóhá bál kan.
- ² Chiá ke haw, badkár kamáná kasshant o
tiresh zehá dátá,
ke mán tahárókiá nékdelán bejanant.
- ³ Agan bonred* tabáh kanag bebant,
gorhá pahrézkár ché korta kant?"
- ⁴ Hodáwand wati pákén parasteshgáhá ent,
Hodáwanday taht ásmáná ent.
Chammi gendagá ant,
didagi ensánay chokkána ázmáit.
- ⁵ Hodáwand pahrézkár o badkárána chakkásit†,
áiay ruh cha hamáyán naprata kant ke sherr o sheddatesh dósta bit.
- ⁶ Badkáráni sará angar o gókorta gwárénit,
áyáni jám o pyálahay bahr, sóchák o lewárén gwát ent.
- ⁷ Hodáwand ádel ent,
áiá adl o ensáp dósta bit,
nékdel áiy déma gendant.

12

Hodádósté pasht nakaptag
Pa sázger o washáwázáni sálará. "Sheminitay"* tarzay sará. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Berakkén, chiá ke hech Hodádósté pasht nakaptag o
wapádár cha mardománi nyámá gár o bégwáh butagant.
- ² Harkas gón hamsáhegá dróga bandit,
cháplusén dapeshe pa préb habara kanant.
- ³ Hodáwand har cháplusén dapá próshát o
har bathák janókéen zobáná borrát.
- ⁴ Gwashant: "Má gón wati zobáná kámyáb o sóbéna bén,
may dap o lonth ham gón má ant, may wájah o master kay ent?"
- ⁵ Hodáwanda gwashit: "Cha nezórén mardománi lagatmáli o
hájatmandáni nálagáni sawabá
nun jáha janán†.
Man eshán hamá paymá émenia bakshán ke esháni armán ent."
- ⁶ Hodáwanday habar asil o béayb ant,
nograhay paymá ke cha kurahá dar átkag o
hapt randá pák o sallah kanag butag.
- ⁷ Oo Hodáwand! Taw eshán negahpánia kanay,
taw é dábén mardománi nyámá esháni posht o panáha bay.
- ⁸ Badkár har némagá tarr o tába kanant,
á wahdi ke mardom palitiá ezzata dayant.

13

Oo Hodáwand! Tán kadén?
Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Tán kadén? Bárén maná tán abada shamóshay?

* **11:3 11:3** Bonred, bezán lóg yá diwáleyaw awali o johlerén red. † **11:5 11:5** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. * **12: 12:0** Sheminitay máná "hashtomi" ent. Báwar esh ent ke edá muzikay yak gáíé. † **12:5 12:5** Jáha janag, bezán cha wati jáhá anágatén pád áyag. Arabi o Pársiá "qíám, rastákhiz".

- Tán kadén wati déma cha man panáha kanay o póshénay?
² Tán kadén mani pegr o andéshag maná ázár bedayant,
 har róch delon gamig?
 Tán kadén dozhmen mani sará báládast bebit?
- ³ Oo Hodáwand! Mani Hodá! Mani cháragá bekan o passaw day!
 Chammánon rozhná kan, agan na, markay wábá wapsán.
⁴ Chó mabit dozhmen begwashit: “Man áiy sará sóbén butagán”,
 badwáh shádán bebit ke mana larzán.
- ⁵ Bale tai mehray sará tawkala kanán,
 delon gal o bála bit ke taw maná rakkéntag.
⁶ Hodáwandá názénán,
 ke modám mani sará mehrabán butag.

14

Nádána gwashit: “Hodáé nést”

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

- ¹ Nádán wati delá gwashit:
 “Hodáé nést”
 É palit ant o káresh sell o gandah,
 nékkaré nést.
- ² Hodáwand cha ásmáná bani ádamá chárit
 tán begendit bárén dánáé hast
 ke Hodáay shóházá ent.
- ³ Sajjahénán wati ráh gár dátag,
 hórigá palit butagant,
 nékkaré nést,
 yakké ham nést.
- ⁴ Badkár hechbar sarpada nabant?
 É mani kawmá anchosha warant ke mardom nagana warant o
 Hodáwandá hech tawára nakanant.
- ⁵ Bale ódá wati torsay tahá boddhant,
 chiá ke Hodá gón pahrézkaráni nasl o padréchá ent.
- ⁶ Shomá setam distagénáni shawrbandián rishkanda kanét,
 bale Hodá eshání panágháh ent.
- ⁷ Kasé cha Sahyuná byáyát o Esráilá berakkénát.
 Wahdé Hodáwand washbahtía pa wati kawmá pera tarrénit,
 Ákub gal o bála bit o Esráil shádehia kant.

15

Kay tai pákén kóhá jahmenend bebit

Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Kay tai tambuá* mehmán bebit?
 Kay tai pákén kóhá jahmenend bebit?
- ² Hamá ke béayb gám bejant,
 adl o ensápá barjáh dárít o
 pa delsetki rásténá begwashit,
- ³ hamá ke gón wati zobáná kaséay báposhtá habaré magwashit,
 pa hamsáhegá badi makant o
 hamráhán ér majant,
- ⁴ hamá ke badkár áiy chammán hakim o béarzesh bebant,
 Hodátorsán ezzat o hormat bedant o
 wati labzay sará wapá bekant, toré zalar o zyán begendit,
- ⁵ hamá ke wati zarrá pa sudd madant o

* **15:1 15:1** Tambu, bezán gedán, haymah. É gál pa Sháhediay tambuá esháraté. Sháhediay tambu Bani Esráilián Mussáay zamánagá gón Hodáay hokmá jórhéntagat o hamódá Hodáesh parastesh kortag.

bégonáhéay helápá reshwat magipt,
á ke eshán barjáha dárít hechbara nalarzit.

16

Maná yalaha nakanay

Dáuday shayr.

- ¹ Oo Hodá! Maná pa sharri bedár,
ke tai mayár o báhóth butagán.
- ² Gón Hodáwandá gwashton: “Taw ay mani Hodáwand,
abéd cha taw pa man hech sharrié nést.”
- ³ Á pák o palgártagén ke zeminá ant,
hamá sharapmand ant ke mani sajjahén shádmáni hamáyáni sawabá ent.
- ⁴ Á ke dega hodáéay randá tachant, áyáni gam o andóh sakk báza bit,
áyáni hónén korbánigáni rasmán góna nabán o
námánesh wati zobáná nayáran.
- ⁵ Oo Hodáwand! Taw mani gisshetagén bahrwandh o jám ay,
taw mani bahrá sharriay sará dáray.
- ⁶ Mani hadd o simsar, deltabén jágahán gishshénag butagant,
maná delkasshén mirásé dastá kaptag.
- ⁷ Man Hodáwandá názénán ke maná shawr o saláha dant,
delon shappásán ham maná ráh sója dant.
- ⁸ Man modám Hodáwand wati dém pa démá distag,
á mani rástén pahnátá ent,
cha hamé sawabá mana nalarzán.
- ⁹ Paméshká, delon wassh o zobán shádán ent.
Jesm o jánon mán ométay kalátá áráma gipt.
- ¹⁰ Chiá ke taw maná mordagáni jaháná yalaha nakanay o
wati dóstdará sarhag o pussagá naylay.
- ¹¹ Taw maná zenday ráhá sója dayay o
wati bárgáhá maná cha shádmániá sarrécha kanay.
Tai rástén kashá, wasshi abadmán ent.

17

Tai bánzoláni chérá

Dáuday dwá.

- ¹ Oo Hodáwand! Mani barhakkén peryátán beshkon o
nálágánon gósh dár,
dwáyánon beshkon,
ke cha béryáén dap o lonthán dara káyant.
- ² Cha tai bárgáhá maná dádrasi o ázáti sar bát,
chammet rásténá begendátant.
- ³ Taw mani del ázmáesh kortag o shappásán mani chárágá átkagay,
maná chakkásetaget o hech dar nagétkag,
ahdon kortag ke dap gonáh makant.
- ⁴ Mardománi kár har ché ke bit,
bale man cha tai lontháni gálá
watá cha zálemáni ráhá dúr dáshtag.
- ⁵ Mani pádáni pad tai ráhá naksh ant,
pádon nalarzetagant.
- ⁶ Oo Hodá! Tará lóthán, chiá ke taw maná passawa dayay,
gósh dár o habaránon beshkon.
- ⁷ Wati mehray ajabbatiá pesh bedár!
Taw hamáyána rakkénay
ke cha wati dozhmenán tai gwará mayár o báhótha bant.
- ⁸ Maná chó wati chammá besambál o
wati bánzoláni sáhegá chér beday,
- ⁹ cha á badkárán ke maná gár o gomsára kanant o

cha hamá jawrén dozhmenán ke maná angerresh kortag.

¹⁰ Á wati sengén delán mohra kanant o

áyáni zobán porkebr o gorunákén habara kant.

¹¹ Mani padesh geptagant o hamé annun maná angerresh kortag,
chammesh pa man dótkag tán zeminá dawron bedayant.

¹² Á shéréay paymá ant ke pa shekára shodig ent,
warnáén shéréay paymá ke kaminá neshtag,

¹³ Oo Hodáwand! Jáh jan, esháni démá dar á o zeminá bejanesh,
gón wati zahmá maná cha badkárán berakkén.

¹⁴ Hodáwandá! Maná cha é paymén mardománi dastá ázáat kan,
cha é donyáay mardomán ke nasibesh tahná hamé donyá ent o bass,
ke lápánesh cha wati hazánagá séra kanay,
chokkesh báza bant o
áyáni pasht kaptagén chizz pa chokkánesha rasit.

¹⁵ Bale man pa pahrézkári tai démá gendán,
ágáh ke bán, cha tai gendagá séra bán.

18

Hodáwand mani talár ent

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Hodáwanday hezmatkár Dáuday Zabur. Dáúd é Zabur hamá wahdá pa Hodáwandá per bast ke Hodáwandá cha sajjahén dozhmenán o cha Sháulay dastá rakként. Dáúdá chosh gwasht:

¹ Oo Hodáwand, oo mani zór o wák! Tará báz dósta dárán.

² Hodáwand mani talár ent, mani kalát o mani rakkénók ent,
mani Hodá mani talár ent o hamáiy poshtá báhóth o mayára bán.

Á mani espar ent, mani zórákén rakkénók* o mani sangar.

³ Hodáwandá ke satá o sanáay láhek ent tawára kanán o
cha wati dozhmenána rakkán.

⁴ Markay sád o bandán maná patátagat o
tabáhi o zawáliay hár o hirrópán maná torséntagat.

⁵ Mordagáni jahánay sád o bandán patátagatán o
gón markay dámá, dém pa dém atán.

⁶ Wati paréshániáni tahá Hodáwandon tawár jat o
komak lóthagay peryáton wati Hodáay gwará borz kort.

Áiá cha wati parasteshgáhá mani tawár eshкот o
mani komak lóthagay peryát áiy góshán raset.

⁷ Nun zemin chandhet o jomb o jóshá lagget,
kóháni béh o bonyát ham larzetant,
chiá ke á hezhm geptagat.

⁸ Cha áiy pónzá dutt dar átk o
sózínákén áse cha dapá,
taptagén angar zobánok janagá atant.

⁹ Ásmáni ér áwort o jahl átk,
syáhén jambar áiy pádáni chérá at.

¹⁰ Karrubiéay† bánzoláni sará neshtagat o
gwátay bánzoláni sará bál at.

¹¹ Tahároki wati pósháki kort o
jambaráni gobár o syáhén hawri wati chágerday kápár kortant.

¹² Rozhn o drapshnáki cha áiá démá at o jambar chest bayagá atant,
taptagén seng o ácheshén angar dara kaptant.

¹³ Hodáwandá cha ásmáná grandet o
borzén arshay Hodáyá cha taptagén seng o ácheshén angarán wati tawár sar dát.

¹⁴ Áiá wati tir shántant o dozhmen sheng o sháng kortant,
gróki dawr dát o sargardáni kortant.

¹⁵ Daryáy ápráh gendag butant o

* 18:2 18:2 Asligén Ebráni nebeshtánka gwasht: mani rakkénókén kánth. Kánthay máná edá zór o kodrat ent. † 18:10

18:10 Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzoleh per o Hodáy tahtay chapp o chágerdá ant.

donyáay bonyát paddar,
cha tai neherr o hakkalán
cha tai pónzay trondén gwátá, oo Hodáwand!

- 16 Áiá cha borzadá dast shahárt o maná gepti,
cha zyadahén ápa maná dar áworti o
- 17 cha zóráwarén dozhmená rakként,
cha áyán ke napratesh mani sará próshtagat,
chiá ke cha man zóráakter atant.
- 18 Sakki o sóriáni róchá, mani déma dar átkant,
bale Hodáwand mani posht o panáh at.
- 19 Áiá maná práh o émenén jágahé áwort o
maná rakkénti, chiá ke cha man báz wassh o razá at.
- 20 Hodáwandá pa mani pahrézkáriá gón man néki kortag,
mani dastáni pákiay mozz bakshátag,
- 21 chiá ke cha man Hodáwanday ráh yalah nadátag o
cha Hodáyá dém pa badiá nashotagán.
- 22 Áiay parmán modám mani chammáni déma butagant o
áiy hokm cha wat dur nadáshtagant.
- 23 Áiay déma tamán o béayb butagán o
watá cha gonáhá dur dáshtag.
- 24 Hodáwandá mani pahrézkáriáni mozz dátag,
áíá mani dastáni páki distag.
- 25 Taw gón wapádárán wapádár ay o
gón tachkénán tachk.
- 26 Gón pákénán pák ay o
gón repkkárán chálák.
- 27 Chiá ke taw békebrána rakkénay,
bale porkebr o gorunákán chamjahla kanay.
- 28 Oo Hodáwandén Hodá! Taw ay ke mani cherágá rozhnága kanay.
Hamá ent ke mani tahárókián róshena kant.
- 29 Gón tai madatá lashkaréay sará orosh o hamlaha barán o
gón Hodáay komaká ent ke cha borzén diwálán koppa kanán.
- 30 Haw! Hodá, áiy ráh tamán o kámelén ráhé,
Hodáay habar béayb ant,
pa harkasá ke áiy gwará panáha zurit, esparé.
- 31 Hodáwandá abéd, kay Hodá ent o
Hodáyá abéd, kay talár?
- 32 É Hodá ent ke maná zór o wáka dant o
mani ráhá tamán o béayba kant.
- 33 Mani pádán áskáni[‡] paymá téza kant o
maná borziáni óshtagá láhekie dant.
- 34 Mani dastán pa jangá ázmudaga kant,
tán báskon brenjén kamáná beloppénit o chóth bekant.
- 35 Taw wati sóbén bayagay espará maná bakshay o
rástén dastet mani posht o panáh ent,
tai narmdeli o békebri maná mazania dant.
- 36 Taw mani pádáni chéray ráhá práha kanay
tánke pádon malarzant.
- 37 Dozhmenáni randá kapán o
mani dast pa áyána rasit,
tán halák mabant, pera natarrán.
- 38 Anchosh zeminá janán ke pád áyagay móh o wákesh mabit,
mani pádáni chérá kapant.
- 39 Taw pa jangá maná zór o wáka bakshay o
dzhmenán mani pádáni chérá dawra dayay.
- 40 Mani pádán dozhmenáni gardenay sará éra kanay o
man wati dozhmenán gár o gomsára kanán.
- 41 Pa komaká peryáta kanant bale rakkénóké nést,

[‡] 18:33 18:33 Ásk, bezán áhu, áhug.

- cha Hodáwandá komaka lóthant, bale passawa nadant.
 42 Man áyán háka kanán o gwátá dayán,
 damk o kuchaháni gelay paymá chandhán.
 43 Taw maná cha mardománi jang o chópána rakkénay o
 kawmáni sardára kanay,
 hamá mardom mani hezmatá kanant ke manesh pajjáha nayarán.
 44 Tán mani tawará eshkonant, parmána barant,
 darámad mani démá wati sará jahla kanant.
 45 Á deltrakka bant,
 larzán o drahán cha wati kalátána tachant.
 46 Hodáwand zendag ent. Pa mani talárén Hodáyá názénk.
 Mani rakkénókén Hodáyá shán o shawkat bát.
 47 Hodá ent ke mani bérá gipt,
 kawm o ráján mani chérdastiá nádénit o
 48 maná cha dozhmenána rakkénit.
 Haw! Taw mani dozhmenáni démá maná sarperáza kanay o
 cha zálemén mardomána chotthénay.
 49 Oo Hodáwand! Paméshká tará kawmáni nyámá satá kanán o
 tai námá názénán.
 50 Á wati bádsháhá mazanén sób o pérózia bakshit o
 wati rógen per moshtagéna[§] mehra kant,
 bezán Dáud o áiy nasl o padréchá tán abad.

19

Hodáwanday Sharyat tamán o béayb ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

- 1 Ásmán Hodáwanday shán o mazaniá paddara kant,
 borzén arsh áiy dastay karán.
 2 É róch pa á róchá habar rawána kant o
 é shap pa á shapá zánt o hekmat darshána kant,
 3 na habaré o na gálé,
 áyáni tawár eshkonaga nabit.
 4 Padá ham áwázesh sarjamén zeminá sheng o tálána bit o
 habaresh tán jahánay goddhi marz o simsarána rasant.
 Pa róchá, Hodáyá ásmáná tambué bastag,
 5 róch sálónkéay paymá cha wati kallahbandá* dara kayt o
 chó ke pahlawáné shádán maydána kant.
 6 Cha ásmánay yak gwaréa dara kayt o
 tán á dega gwará chahra wárt,
 hech chizé cha áiy horm o garmia chér naent.
 7 Hodáwanday Sharyat tamán o béayb ent o
 jesm o jáná bóda kárit.
 Hodáwanday hokm porehtebár ant o
 kamzántán dáná o aglmand kant.
 8 Hodáwanday rahband rást ant o
 delá shádána kanant.
 Hodáwanday parmán pák ant o
 chammán rozhnága kanant.
 9 Hodáwanday tors pák ent o
 tán abad páydár.
 Hodáwanday parmán barhakk ant o
 sarjamiá adl,
 10 cha teláhá delkashter, tantaná cha asilén zarr ham,
 cha shahdá shirkenter, tantaná cha bénagay kodámay har trampá washter.
 11 Tai hezmatkárá cha áyán dháh o hoshdár rasit o
 gón áyáni dárágá mazanén mozzé.

§ 18:50 18:50 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.
 pa sálónk o bánórá jórh kanaga bit.

* 19:5 19:5 Kallahband, bezán hamá jágah ke

- ¹² Kay ent á ke wati radián bezánt o sarpad bebit?
Maná cha wati nazántagén gonáhán pák o sallah kan.
¹³ Wati hezmatkárá cha gorunák o porkebrén kár o kerdán bedár,
mayl ke mani sará báládest bebant.
Hamá wahdá tamán o béayba bán o
cha har mazanén gonáhá pák.
¹⁴ Oo Hodáwand! Mani dapay habar o delay pegr o hayái
tai delá benendátant,
taw ke mani talár o posht o panáh ay.

20

Oo Hodáwand! Bádsháhá sób o pérózi beday
Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

- ¹ Hodáwand tará sakki o sóriáni róchá passaw bedayát,
Ákubay Hodáay nám tará negahpán bát.
² Cha wati pákén jágahá pa taw komak berasénát o
cha Sahyuná tará madat kanát.
³ Tai sajjahén korbánigán wati yátá bedarát,
tai sóchagi korbánigáni mannók bát. Ósht...
⁴ Tai delay wáhagán barjáh dárát o
tai sajjahén shawrbandián kámyáb kanát.
⁵ Tai sób o péróziá gón shádmáni kukkár bekanén o
wati bayraká* tai námay sará borzád bechandhénén.
Hodáwand tai sajjahén dazbandián purah o sarjam bekanát.
⁶ Nun zánton ke Hodáwand wati rógen per moshtagéná† rakkénit o
cha wati pákén ásmáná áia passawa dant,
gón wati rástén dastay rakkénókén wák o tágatá.
⁷ Lahtén wati asp o arrábaháni‡ sará pahra kanant,
bale má wati Hodáwandén Hodáay námay sará pahra kanén.
⁸ Á srénprósha bant o kapant,
bale má páda kaén o mohra óstén.
⁹ Oo Hodáwand! Bádsháhá sób o pérózi beday.
Tawár ke kanén, may passawá beday.

21

Hodáay dátagén sóbay shogriá
Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Bádsháh cha tai zórá shádmánia kant o
cha tai rakkénagá ent ke inchok gal o bál ent.
² Taw áiyay delay morád bakshátagant o
áiyay lontháni wáhaget cha áia dur nadáshtagant. Ósht...
³ Chiá ke gón bázén barkatáni dayagá pa áiyay wasshátká dar átkagay o
tájé cha asilén teláhá sará dátet.
⁴ Áia cha taw zend lóthet o taw bakshát,
rócháni dráji, abad tán abad.
⁵ Cha tai bakshátagén kámránián, áiyay shán o marháh mazan ent,
áiará shawkat o mazani dátat.
⁶ Pa rásti abadmánén barkat bakshátat o
wati bagalá gal o shadánét kortag.
⁷ Chiá ke bádsháh Hodáwanday sará tawkala kant o
borzén arshay Hodáwanday mehrá nalarzit.
⁸ Tai dast, sajjahén dozhmenán dara géjit,
tai rástén dast pa áyán ke cha taw naprata kanant rasit.
⁹ Á wahdi ke záhera bay
áyán porácheshén tarunéay paymá kanay.

* **20:5 20:5** Bayrak, bezán parcham. † **20:6 20:6** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag. ‡ **20:7 20:7** Arrábah, bezán mazanén mansabdaráni hamá gárhí ke aspia kasshant.

Hodáwand wati hezhmay tahá áyán éra bárt o
áiy áchesh áyána wárt.

- ¹⁰ Áyáni padréchá cha zeminá gár o bégwáha kanay,
chokk o nabiragánesh cha mardománi nyámá.
¹¹ Harchont ke tai helápá palitén shawrbandi bekanant o
badén repk o pandal besázant bale sóbéna nabant,
¹² chiá ke taw áyána táchéney,
wahdé ke wati kamáná dém pa áyána tarrénay.
¹³ Oo Hodáwand! Gón wati zór o twáná anchosh mazanshán bátay.
Tai wák o kodratá satá kanén o názénén.

22

Taw chiá maná tahná esht?

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur. “Sahargáhi áskay” tarzay sará.

- ¹ Oo mani Hodá, oo mani Hodá! Taw chiá maná tahná esht?
Pa ché cha mani rakkénagá dur ay,
cha mani áh o peryátán sakk jetá ay.
² Oo mani Hodá! Sajjahén róchá peryáta kanán o taw passawé nadayay,
sajjahén shapá ham, bale áráma nagerán.
³ Angat ham taw pák o palgár ay,
Bani Esráil tará názénit ke taw pa bádsháhi neshtagay.
⁴ May petán tai sará tawkal kort,
tai sará tawkalesh kort o taw rakkéntant.
⁵ Tai dargáhá peryátash kort o rakkétant,
tai sará tawkalesh kort o pashal o sharmendag nabutant.
⁶ Záná, man ensáné naán, kermé án?
Mardománi dé má sobakk án o kawmay chammá bézzat.
⁷ Harkas ke maná gendit kalág o rishkand kant.
Dapá chótha kanant, sará sorénant o gwashant:
⁸ “Angat wati óst o ométá pa Hodáyá band,
bell á tará berakkénit,
berakkénit agan tará dósta dárít.”
⁹ Bale taw maná cha mátay lápá dar áwort o
mátay sénagá ásudagi dát.
¹⁰ Cha pédáeshá tai baddhá dawr dayag bután,
cha mátay lápá mani Hodá butagay.
¹¹ Cha man dur mabay,
chiá ke sakki o sóri nazzik ent o
kassé pa komaká nést.
¹² Bázén narén gókéá mani chapp o chágerd geptag,
Báshánay sardhagáray Zóráwarén gókán maná angerr kortag,
¹³ wati práhén dapesht pa man parroptag,
gorrók o derrókéen shéráni paymá.
¹⁴ Chó ke ápá réchag o tálán butagán
sajjahén haddhon cha bandán dar átkagant.
Delon chó ke mó má áp ent o sénagá sóchit.
¹⁵ Zór o tágaton kunzagi chondhé ke hoshk butag o
zobánon nokká lacchetag,
maná markay háká wápéntaget.
¹⁶ Kochekán mani chapp o chágerd geptag,
sherr o badkáráni rombá angerr án,
mani dast o pádesh thong thong kortagant,
¹⁷ wati sajjahén haddhán shomár korta kanán.
Áyán wati thélag pa man sakk kortagant,
¹⁸ mani pocchán wati nyámá bahra kanant o
jámagay sará pála* janant.
¹⁹ Bale taw, oo Hodáwand! Dur mabay.

* 22:18 22:18 Pál, bezán láthari, bay o shartbandi.

- Oo mani zór o tawkal! Pa mani komaká eshtáp kan.
²⁰ Mani arwáhá cha zahm o shamshirá berakkén o
 mani zendagiá cha koçekáni zolm o zórakiá.
²¹ Maná cha shér o mazaráni dapá neját beday,
 ke taw maná cha wahshién káigaráni† kánthán rakkéntag.
²² Tai námá pa wati brátán jára janán o
 mocchiay nyámá tará názénán.
²³ Shomá, oo Hodátorsán! Áiá benázénét.
 Oo Ákubay sajjahén chokk o óbádagán! Áiá ezzat o shán bedayét.
 Oo Esráilay padréchán! Áiay haybatá bechárét.
²⁴ Chiá ke áiá cha setam distagéney bazzagiá posht nakortag o
 démi cha áiá natarréntag.
 Peryáti ke kortag áiá eshkotagant.
²⁵ Mazanén diwáná mani satá o saná pa taw ent,
 wati kawlán hamáyáni déma sarjama kanán ke Hodátors ant.
²⁶ Békebr o darbesh waráka warant o séra bant o
 á ke Hodáyá shóháza kanant áiá názénant.
 shomay del tán abad zendag bát.
²⁷ Zeminay chárén kondh áiá yáta kanant o
 dém pa Hodáwandá pera tarrant,
 sajjahén kawmáni hándán o kothom áiay bárgáhá sará jahla kanant.
²⁸ Chiá ke bádsháhi Hodáwandayg ent o
 hamá ent ke kawmáni sará hákemía kant.
²⁹ Zeminay sajjahén zóráwar waráka warant o áiay déma kapant,
 hákién ensán kóndhána kapit,
 hamá ke watá, wat zendag dáshta nakant.
³⁰ Áyókén nasl áiay hezmatá bant,
 démi padréch Hodáwanday bárawá sahig kanaga bant o
³¹ pa áyán ke angat wadi nabutagant
 áiay adl o ensápá jára janant.
 Gwashant: “Á hamá at ke é kári kort.”

23

Hodáwand mani shopánk ent

Dáuday Zabur.

- ¹ Hodáwand mani shopánk ent,
 hech chizzay mohtája nabán.
² Maná sarsabzén charágáhána wápénit o
 pa árámén ápán sara kant.
³ Mani arwáhá tázaga kant o
 pa wati námaygi pahrézkáriay ráhán maná déma bárt.
⁴ Agan cha markay tahárterén shép o daragán ham begwazán
 cha hech bimm o baláhá natórsán,
 chiá ke taw gón man gón ay,
 tai latth o asá maná tasallá bakshit.
⁵ Dozhmenáni chammáni déma parzónagé pa man pacha kanay,
 pa sharapa dayagá mani saragá théla janay o
 mani jáma modám porr kanán ay.
⁶ Allamá, mehr o néki zenday sajjahén róchán mani pad o randá ant o
 Hodáwanday kalátá jahmenenda bán, tán abad.

24

Mazanshánén bádsháh

Dáuday Zabur.

- ¹ Zemin o áiay sajjahén hasti Hodáwandayg ant,
 jáhán o sajjahén mahluk.

† 22:21 22:21 Káigar, bezán mazanén narén gók.

- ² Chiá ke Hodáwandá áiy bonyát mán daryáyá nádént o
ápáni sará óshtarént.
- ³ Kay cha Hodáwanday kóhá borzád shota kant?
Kay áiy pákén jágahá óshtáta kant?
- ⁴ Hamá ke deli sápa o dasti pák ent,
hamá ke wati arwáhá dém pa náhudagiá natarrént o
drógén sawgenda nawárt.
- ⁵ Á cha Hodáwandá barkata gipt o
cha wati rakkénókén Hodáyá, adl o ensáp.
- ⁶ Hamé paymá ant, á mardom ke Ákubay Hodáy shóházá ant,
hamá ke pa áiy démá hodónák ant. Ósht...
- ⁷ Oo darwázagán! Wati sará borz bedárét.
Oo kwahnén dar o dapigán! Watá pa sháhegáni pach kanét,
tánke mazani o shánay bádsháh begwazit.
- ⁸ Mazani o shánay é bádsháh kay ent?
Porwák o zóráwarén Hodáwand,
Hodáwand ke jangá delér ent.
- ⁹ Oo darwázagán! Wati sará borz bedárét!
Oo kwahnén dar o dapigán! Watá pa sháhegáni pach kanét,
tánke mazani o shánay bádsháh begwazit.
- ¹⁰ Mazani o shánay é bádsháh kay ent?
Lashkaráni Hodáwand
hamá ent mazani o shánay bádsháh. Ósht...

25

Ráhá maná pësh bedár

Dáúday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Man pa del o ján dém pa taw káyán.
- ² Oo mani Hodá! Tai sará tawkala kanán,
mayl ke pashal o sharmendag bebán o
dozhmen mani sará báládast bebant.
- ³ Ji haw! Á ke tai sará óst o ométa kant
hechbar sarjahla nabít.
Á ke bé sawabá béwapáia kanant
sarjahl o sharmendaga bant.
- ⁴ Oo Hodáwand! Ráhá maná pësh dár o
wati keshká maná tálim day.
- ⁵ Dém pa wati rástíá maná rahshón bay o sabak beday,
chiá ke taw mani rakkénókén Hodá ay o
sajjahén róchá tai entezár o wadará án.
- ⁶ Oo Hodáwand! Wati rahmat o mehrá yát kan,
chiá ke á cha azalá hasant.
- ⁷ Mani warnáiy náparmáni o gonáhán yát makan,
wati mehray kesásá maná yát kan
ke taw nék ay, oo Hodáwand!
- ⁸ Hodáwand nék o rást ent,
paméshká gonahkárán ráhá sója dant.
- ⁹ Békebr o darbéshén mardomán rástíay ráhá rahshónia dant,
wati keshká áyán pésha dárít.
- ¹⁰ Hamá ke Hodáwanday ahd o paymánay sará óshtant,
áiy sajjahén ráh pa áyán cha mehr o wapáyá sarréch ant.
- ¹¹ Oo Hodáwand! Pa wati námaygi mani gonáh o mayarán bebaksh,
chiá ke mazan ant.
- ¹² Kay ent hamá ke pa del Hodátors bebit?
Hodáwand áia hamá rástén ráhá sója dant ke báyard ent gechéni bekant.
- ¹³ Á wati róchán pa séri o azgária gwázénit,
áiy chokk o óbádag zeminay mirás baróka bant.
- ¹⁴ Hodáwand wati delay ráz o ramzán gón Hodátorsán darshána kant,

- wati ahd o paymáná pa áyán pajjárénit.
 15 Mani chamm modám dém pa Hodáwandá ant,
 chiá ke hamá ent ke mani pádán cha dámá ázáta kant.
 16 Wati démá gón man bekan o maná rahmat bebaksh,
 chiá ke man békas o setam distagéné án.
 17 Mani delay sakki o sóri báz ant,
 maná cha paréshániá berakkén.
 18 Mani ranj o sakkián bechár o
 sajjahén gonáhánnon bebaksh.
 19 Mani dozhmenán bechár ke chinchok báz ant o
 cha man chón pa kahr naprata kanant.
 20 Mani zendá bepahréz o berakkén,
 mayl ke sharmendag bebán,
 chiá ke tai báhóth o mayár án.
 21 Tachki o rásti mani negahpán bát,
 chiá ke mani omét taw ay.
 22 Oo Hodá! Esráilá cha sajjahén sakki o sórián berakkén.

26

Oo Hodáwand! Wati dastán bégonáhiay tahá shódán
 Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Gonáhay bohtámá cha mani sará bethagalén,
 chiá ke wati bémayáriay tahá gámon jatag o
 bé larzagé Hodáwanday sará tawkalon kortag.
 2 Hodáwandá! Maná bechakkás o ázmáesh kan,
 mani del o hayálá cha chakkásá begwázén.
 3 Chiá ke tai mehr modám mani chammáni démá ent o
 tai wapádáriay sáhegá gáma janán.
 4 Na gón prébkárán hamdiwána bán o
 na dotal o dopóstén mardománi hamráh.
 5 Cha badkáráni hamráhiá naprata kanán o
 gón radkárán hamdiwána nabán.
 6 Oo Hodáwand! Wati dastán bégonáhiay tahá shódán o
 tai korbánjáhay sará chahra warán,
 7 tán wati shogrgozáriay tawará borz kanán o
 tai sajjahén ajabén káráni kessahá byarán.
 8 Oo Hodáwand! Maná tai lóg sakk dóst ent,
 tai shán o shawkatay jágah.
 9 Mani sáhá gonahkáráni hórígá mager o
 zendá gón hónigán,
 10 ke gandahén pandalesh dastá ent o
 rástén dastesh cha reshwatá sarréch.
 11 Bale man wati bémayáriay tahá gáma janán,
 maná berakkén o mani sará rahm kan.
 12 Pádon tachk o sápén jágahé ér ent,
 mazanén diwánán Hodáwandá názénán.

27

Hodáwand mani rozhn o rakkénók ent
 Dáuday Zabur.

- 1 Hodáwand mani rozhn o rakkénók ent,
 cha kayá betorsán?
 Hodáwand mani zenday kalát ent,
 cha kayá bimmé bebit?
 2 Wahdé badkár hamlaha kanant ke mani jesm o jáná bederrant o ér bebarant,
 wahdé dozhmen o badwáh mani sará orosha kanant,

á wat thagala warant o kapant.

³ Bell ke lashkaré mani chágerdá wati gedánán mekk bekant,
angát mani dela nalarzit,
agan jangé ham mani sará bekapit,
angát deljam án.

⁴ Cha Hodáwandá yak chizzé lóthetagon o
hameshiay pad o randá bán,
ke wati zenday sajjahén róchán
Hodáwanday lógá jahmenend bebán,
tánke Hodáwanday zébáiá begendán o
parasteshgáhá cha hamáiá rahshóni belóthán.

⁵ Chiá ke sakkí o sóriáni róchá
maná wati sáhegá dárít,
wati tambuay tahá chéra dant o
taláréay sará borzá ósttárénit.

⁶ Nun dozhmenáni angerrá
sarperáza bán o
gón shádmániáni kukkárá áiy tambuay tahá korbániga kanán,
Hodáwandá pa sawt o sáza názénán.

⁷ Oo Hodáwand! Wahdé peryáta kanán mani tawará beshkon,
mani sará rahm kan o passaw beday.

⁸ Taw gwashtag: "Mani chehragay shóhazá bebay."
Dela gwasshit: "Hodáwandá! Tai chehragay shóhazá án."

⁹ Démá cha man chér maday,
wati hezmatkárá gón hezhm per matarrén,
taw ke mani madatkár butagay.

Oo mani rakkénókén Hodá!
Maná dawr maday o yalah makan.

¹⁰ Agan mát o pet ham maná yalah bekanant,
Hodáwand wat maná zurit o dasta gipt.

¹¹ Oo Hodáwand! Wati ráhá maná sój day,
dozhmenáni sawabá maná rást o tachkén ráhá rahshón bay.

¹² Pa dozhmenáni wáhagá maná yalah makan,
chiá ke drógén sháhed mani helápá pád átkagant
ke jang o chópay ása damant.

¹³ Deljam án ke Hodáwanday nékiá
zendagénáni zeminá gendán.

¹⁴ Hodáwanday wadará bay,
zórmand bay o delá dhaddh kan.
Haw! Hodáwanday wadará bay.

28

Peryát

Dáuday Zabur.

¹ Oo Hodáwand, oo mani talár! Tará tawára kanán,
cha man nádelgósh mabay.
Agan taw bétawár bebay,
hamáyáni paymá bán ke kall o kabrá kapant.

² Mani peryát o záriay tawará gósh dár,
wahdé cha taw madata lóthán o
wati dastán dém pa tai pákén bárgáhá borza kanán.

³ Maná badkáráni hamráhiá gerrán makan o makassh,
hamá ke radén kára kanant o
gón hamsáhegán cha sohl o saláhá habará ant,
bale delesh cha sherr o shórá porr ent.

⁴ Kortagén káráni mozzáesh beday,
hamsang gón áyáni badén kárán,

dastay kortagénáni mozzáesh beday,
áyáni káráni kaddá.

⁵ Paméshká ke Hodáwánday káráni parwáhá nakanant,
áiy dazhonaray káráni háterá nadárant,
á eshán tabáha kant o
hechbar pa rost o rodómá naylit.

⁶ Hodáwándá satá bát,
chiá ke mani peryát o záriay tawári eshкотag.

⁷ Hodáwánd mani zór o espar ent,
delon áiy sará tawkala kant o madaton rasetag.
Del cha shádmániá sarréch ent o
gón wati sawt o názénkán áiy shográ gerán.

⁸ Hodáwánd wati mardománi zór o twán ent,
pa rógen per moshtagéná* rakkagay kaláté.

⁹ Wati mardomán berakkén o wati kawmá barkat beday,
áyáni shopánk bay o tán abad wati kópagá bejallesh.

29

Hodáwánday tawár zórmand ent

Dáúday Zabur.

¹ Oo ásmánián! Hodáwándá satá kanét,
Hodáwánday shán o kodratá satá kanét.

² Hodáwánday námay shán o shawkatá satá kanét,
Hodáwándá mán áiy pák o palgárén drapshnákiá satá kanét.

³ Hodáwánday tawár ápáni sarborá ent,
shán o shawkatay Hodá grandit,
Hodáwánd porzórén ápáni sarborá grandit.

⁴ Hodáwánday tawár zórmand ent,
Hodáwánday tawár drapshnák ent.

⁵ Hodáwánday tawár gazzána próshit,
Hodáwánd Lobnánay gazzána próshit.

⁶ Á Lobnáná gwaskéay* paymá jáha serrénit,
Siryuná† jalabén gókéay‡ paymá.

⁷ Hodáwánday tawár grand o grókéén áchesh rawána kant.

⁸ Hodáwánday tawár gyábáná larzénit,
Hodáwánd Kádeshay gyábáná larzénit.

⁹ Hodáwánday tawár áposén áskána géjénit§ o
jungalá bé lamb o táka kant.
Áiy parasteshgáhá sajjahén gwánka janant: “Shawkat o shán!”

¹⁰ Hodáwánd hár o tuppánay sarborá, wati tahtay sará neshtag,
Hodáwánd tán abad wati bádsháhi tahtay sará neshtag.

¹¹ Hodáwánd wati kawmá wák o kodrat bebakshát,
Hodáwánd wati kawmá gón sohl o émeni barkat bedayát.

30

Mótkay badal nách o sohbat

Dáúday Zabur. Pa mazanén parasteshgáhay wapká* sawté.

¹ Oo Hodáwánd! Tará shán o shawkata dayán,
chiá ke taw maná cha johlánkián chest kort o
naeshtet dozhmen mani sará shádehi bekanant.

² Oo Hodáwánd, mani Hodá! Tai gwará pa komaká peryáton kort o

* **28:8 28:8** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechéen kanag. * **29:6 29:6** Gwask, bezán gólo, gókay chokk.

† **29:6 29:6** Siryun, Hermónay kóhay dega námé. ‡ **29:6 29:6** Jalabén gók, bezán warnáén narén góké ke pa kárá rám kanag nabutag. § **29:9 29:9** Yá: Hodáwánday tawár mazanén drachkána torrénit. * **30: 30:0** Wapk, bezán chizzé ke pa Hodáyá gishshénaga bit.

- taw maná cha nájórhiá dráh kort,
³ mani arwáh cha mordagáni jaháná dar áwort o
 cha áyáni nyámá ke kall o kabr butant zendag kort.
- ⁴ Oo Hodáwanday dóstdárán! Pa Hodáwandá názénk bejanét,
 áay pák o palgárén námay shográ begerét.
- ⁵ Chiá ke hezhmi damáné o
 mehr o rahmati omray drájiá.
 Bit ke sajjahén shapé pa gréwag begwazit,
 bale bámgwáhá shádehi wati chehragá záhera kant.
- ⁶ Man wati ásudagiay wahdá gwasht:
 “Hechbar larzénaga nabán.”
- ⁷ Oo Hodáwand! Taw maná cha wati mehr o rahmatá
 mohrén kóhéay paymá óstáréntagat,
 bale wahdé wati démet cha man tarrént,
 torseton.
- ⁸ Oo Hodáwand! Tará tawáron jat,
 tai gwará zári o peryáton borz kort:
- ⁹ “Mani marká che suddé mán o
 kabray tahá mani ér rawagá chónén páedagé?
 Záná, hák tará satá dant?
 Jára jant ke taw wapádár ay?”
- ¹⁰ Oo Hodáwand! Beshkon o mani sará mehrabán bay.
 Hodáwandá! Mani madat kanók bay.”
- ¹¹ Taw mani mótk nách o sohbaté kort,
 sugi god o póshák dar kort o
 maná gón shádmániá póshént,
- ¹² tánke mani arwáh tará satá bedant o bétawár mabit.
 Oo Hodáwand, mani Hodá! Tán abad tai shográ gerán.

31

Tai mayár o báhóth án

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Tai mayár o báhóth butagán,
 hechbar mayl ke sharmendag bebán,
 wati adl o ensápay tahá maná neját beday.
- ² Wati delgóshá gón man bedár o
 maná zutt berakkén.
 Pa man panáhay talaré bay o
 pa mani rakkénagá mohrén kalaté.
- ³ Pa rásti mani talár o kalát ay,
 pa wati námaygi maná ráh sója dayay o rahshónia kanay.
- ⁴ Maná cha á dámá dar byár ke pa man chér o andém ent,
 chiá ke mani panáh taw ay.
- ⁵ Wati ruh o sáhá tai dastá dayán.
 Oo Hodáwand, oo wapádárén Hodá! Taw maná rakkénay.
- ⁶ Tará cha áyán naprat ent ke delgóshesh gón béarzeshén botán ent,
 bale man tai sará tawkala kanán, oo Hodáwand!
- ⁷ Tai mehrá gala bán o shádehia kanán,
 chiá ke taw mani syahróchi distagant o
 mani arwáhay sakkiáni némagá hayál gwar kortag.
- ⁸ Maná dozhmenáni dastá nadayay o
 mani pádán práh o sháygánén jágahé éra kanay.
- ⁹ Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan
 chiá ke paréshán án,
 chammon cha gam o andóhán nezór butagant,

- jesm o arwáh ham.
¹⁰ Chiá ke zendon gamán wártag o
 omr nálagán,
 cha mani gonáhá,* tágaté pa man pasht nakaptag o
 haddh o bandon pussán ant.
- ¹¹ Dozhmenáni sawabá sobakk o kalági butagán,
 hás pa hamsáhegán,
 pajjárók cha man torsán ant o
 harkas maná kuchah o damkána gendit, tachit.
¹² Mordagáni warhá cha yátá shotagán o
 proshtagén kunzagéay paymá butagán.
¹³ Chiá ke bázénéay bohtámán eshkonagá án,
 tors o dehshat cha har gwará,
 gón yakdegará pandala jórhénant o
 pa mani koshagá mandr o repka sázant.
- ¹⁴ Bale oo Hodáwand! Man tai sará tawkala kanán o
 gwashán ke “taw mani Hodá ay.”
¹⁵ Mani wahd o damán tai dastá ant,
 maná cha dozhmenán berakkén,
 cha hamáyán ke mani randá kaptagant.
¹⁶ Démá pa wati hezmatkárá drapshán kan,
 gón wati mehrá maná berakkén.
¹⁷ Hodáwandá! Mayl ke sharmendag bebán,
 chiá ke tará tawáron per jatag,
 bell ke sharur sarjahl o sharmendag bebant o
 mordagáni jaháná bétawár.
¹⁸ Dróghandén lonthesh chopp bátant,
 ke gón kebr o ér janag pahrézkáráni helápá pa gorunáki habara kanant.
- ¹⁹ Tai néki chenkadar báz ent,
 ke pa Hodátorsán ambáret kortag o
 bani ádamáni chammáni démá pa hamáyán purah o sarjam kortag
 ke tai báhótha bant.
²⁰ Eshán wati bárgáhay panáhá
 cha mardománi pandalán chér o andéma dáray o
 wati sáhegá cha bohtám janókén zobánán dur.
- ²¹ Hodáwandá satá bát,
 chiá ke wati ajabén mehrá hamé wahdá pa man paddara kant
 ke man dawrah butagén shahréay paymá angerr án.
²² Man cha wati torsá gwasht:
 “Cha tai chammá sestag o dur kaptagán.”
 Angat taw mani peryát o záriá eshkonay,
 wahdé man pa madatá tará tawára kanán.
- ²³ Oo Hodáwanday sajjahén dóstdarán! Áiá dóst bedárét,
 Hodáwand wati wapádaráni negahpániá kant,
 bale gorunákénán báz sezá dant.
²⁴ Oo sajjahénán ke Hodáwanday wadará ét!
 Porzór bebét o delá dhaddh kanét.

32

Bahtáwar hamá ent ke gonáhi bakshag butagant
 Dáuday shayri gwashtánk.

- ¹ Bahtáwar hamá ent ke Hodáwand cha áiy násharián sar gwastag o
 gonáhi bakshag butagant.
² Bahtáwar hamá ent ke Hodáwand áiy gonáhá hechbar hesába nayárit o
 áiy arwáhá prébé mán nést.

* **31:10 31:10** Yá: cha mani syahróchiá.

- ³ Wahdé chopp o bétawár atán
haddh o bandon pussán atant,
cha sajjahén róchay zári o peryátán.
- ⁴ Chiá ke róch o shap tai dast mani sará sangin at,
sajjahén tágaton hoshagá at, chó ke garmágay taptay chérá bebán. Ósht...
- ⁵ Gorhá wati gonáhon tai dargáhá mannet o
wati náparmániánon chér nadát.
Gwashton: “Wati gonáh o sarkashián Hodáwunday gwará mannán” o
taw mani gonáhay mayárbári bakshet. Ósht...
- ⁶ Paméshká, tán wahd o móh ent,
har Hodádóst tai gwará dwá bekant,
wahdé háren áp chesta bant,
hech paymá pa áia sar buta nakanant.
- ⁷ Taw mani chér bayagay jágah ay,
cha sakki o tangián maná émena dáray o
gón ázátiay sawt o zémelán gwarambáza kanay. Ósht...
- ⁸ Hodáwanda gwashtit: “Tará hamá ráhá sója dayán ke báyad ent beraway,
tará shawr o saláha dayán o
tará chárána bán.
- ⁹ Náspadén asp yá kacharay* paymá mabay,
ke tahná gón lagám o mahára rám kanaga bit,
agan na, tai nazziká nayayt.”
- ¹⁰ Badkáray ranj o azáb báz ant,
bale Hodáwunday mehr hamáiy chapp o chágerdá gipt
ke Hodáwunday sará tawkala kant.
- ¹¹ Oo pahrézkarán! Hodáwunday bárgáhá shádehi kanét o shádán bebét.
Oo sajjahén nékdelán! Shádehiay gwánká borz kanét.

33

Hodáwandá adl o rásti dósta bit

- ¹ Oo pahrézkarán! Hodáwunday bárgáhá pa shádehi kukkár kanét,
nékdelán, Hodáwunday satá kanag zéba dant.
- ² Hodáwandá gón chang benázénét,
gón dahtárén changá pa áia sáz bejanét.
- ³ Pa áia, nókén sawté byáret,
gón washpanjagi simmán belarzenét o pa shádehi gwánk janét.
- ⁴ Chiá ke Hodáay habar tachk o rást ent o
áiy sajjahén kár gón wapádáriá.
- ⁵ Áia adl o rásti dósta bit,
zemin cha áiy mehrá porr ent.
- ⁶ Gón Hodáwunday gál o habará ásmán addh butagant o
áyáni sajjahén lashkar, gón áiy dapay damá.
- ⁷ Daryáay ápán mocch o hákótha kant o
johlián mán ambará.
- ⁸ Sajjahén zemin cha Hodáwandá betorsit,
jahánay sajjahén mardom áia ezzat bedayant.
- ⁹ Chiá ke áia gwasht o hamá chizz paym but,
parmáni dát o barjáh dárág but.
- ¹⁰ Hodáwand, kawmáni shawrbandián pacha réchit o
rájáni kársáziána karójit.
- ¹¹ Bale Hodáwunday shawr o saláh abadmán ant,
áiy delay shawrbandi pa sajjahén nasl o padréchán.
- ¹² Bahtáwar hamá kawm ent ke Hodáwand áiy Hodá ent,

* 32:9 32:9 Kachar, bezán kátel, katel, har o aspay chokk.

hamá mardom ke áia pa wati mirásá gechéen kortagant.

- 13 Hodáwand cha ásmáná jahláda chárit o
sajjahén bani ádamána gendit,
14 cha wati bádsháhi tahtá
zeminay sajjahén jahmenendána chárit,
15 á ke é sajjahénáni deli jórh kortag o
áyáni har kár o kerdá zánt.
16 Bádsháhá, wati lashkaray mazani nejáta nadant o
sarmachará, wati básk o panjagáni zór.
17 Pa sóbén bayagá, aspay sará omét bandag náhudag ent,
toré zórwar bebit bale rakkénta nakant.
18 Haw! Hodáwanday chamm gón hamáyán ent ke cha áia torsant,
gón hamáyán ke óst o ométesh áia mehr ent,
19 tánke áyáni arwáhá cha marká berakkénit o
mán dhokkála* zendagesh bedárit.
20 May arwáh Hodáwanday wadará ent,
hamá may komak o espar ent.
21 May del áia bargáhá shádmánia kant,
chiá ke may tawkal hamáia pákén námay sará ent.
22 Oo Hodáwand! Tai mehr may sará sáhel bát,
hamá dába ke ométen pa taw bastag.

34

Hodáwanday nékiá bechashé

Dáuday Zabur. Hamá wahdá ke áia Abimelekay kerrá watá ganókáni paymá kort, cha ódá dar kanag but o wati ráhá shot.

- 1 Dáemá Hodáwandá názénán
áia satá o saná modám mani dapá ent.
2 Mani arwáh Hodáwanday sará pahra kant,
békebrén mardom beshkonant o shádehi bekanant.
3 Gón man hórígá Hodáwandá mazani bedayét,
byáét ke hawáriá áia námá názénén.
4 Hodáwandon shóház kort o maná passawi dát,
cha mani sajjahén torsán maná ázáti kort.
5 Á ke chammesh gón áia ent drapshán ant,
áyáni dém hechbar sharmsára nabit.
6 É meskiná tawár per jat,
Hodáwandá áia tawár eshкот o
cha sajjahén sakkíán rakkénti.
7 Hodáwanday préshtag Hodátorsáni chapp o chágerdá pallé bandit o
áyán nejáta dant.
8 Bechashét o bechárét ke Hodáwand nék ent,
bahtáwar hamá ent ke áia mayár o báhótha bit.
9 Oo Hodáwanday palgártagénán! Cha Hodáwandá betorsét,
chiá ke Hodátorsán hech kammié nést.
10 Warnáén shér mohtáj o shodiga bant,
bale Hodáwanday shóház kanókán cha nékiá hech kammié nést.
11 Oo chokkán! Byáét o cha man beshkonét,
man shomára sabaka dayán ke Hodáwandá chón bemannét.
12 Cha shomá kay pa zendá hodónák ent o
wasshén rócháni gendagay lóthók?
13 Wati zobáná cha badiá dur bedár o
lonthán cha drógá.

* 33:19 33:19 Dhokkála, bezán kaht, hoshksáli.

- 14 Cha badiá per tarr o néki kan,
sohl o émeniy shóházá bebay o hameshiay randá bekap.
- 15 Hodáwaday chamm gón pahrézkárán ent o
góshi ham pa áyáni peryátán pach.
- 16 Hodáwaday dém badkáráni helápá ent,
tán áyáni yátá cha jaháná beborrit o gomsár bekant.
- 17 Wahdé pahrézkár peryáta kanant, Hodáwanda eshkont o
áyán cha sajjahén sakkiána rakkénit.
- 18 Hodáwand gón proshtadelán nazzik ent o
droshtaruhán rakkénit.
- 19 Pahrézkará bázén sakki o sória rasit,
bale Hodáwand áia cha sajjahén sakkiána rakkénit.
- 20 Áiay sajjahén haddhán mohra dárit,
cha áyán yakké ham próshaga nabit.
- 21 Badi badkará koshit o
hamá ke cha pahrézkará naprata kant, mayárbára bit.
- 22 Hodáwand wati hezmatkáráni zendá rakkénit,
harkas ke áiay báhótha bit, mayárbára nabit.

35

Oo Hodáwand! Pa mani hakká jang kan
Dáday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Gón hamáyán bemerh ke gón mana merhant o
gón hamáyán jang kan ke gón man janga kanant.
- 2 Wati kasán o mazanén esparán bezur o
mani madatá jáh bejan.
- 3 Pa áyán ke mani randá kaptagant
wati nayzahá chest kan o áyáni ráhá band.
- Mani arwáhá begwash:
“Tai rakkénók man án!”
- 4 Á ke mani zenday tabáhiay randá ant,
roswá o sharmendag bátant.
- á ke pa mani táwáná pandala jórhénant,
poshtá bekenzát o pashal bátant.
- 5 Chosh ke pog o palár gwátay démá,
Hodáwaday préshtag áyán betáchénát.
- 6 Ráhesh tahárók o lakoshánk bát o
Hodáwaday préshtag áyáni padá bekapát,
- 7 chiá ke mopt o náhakká pa man dámesh chér gétkag o
pa mani arwáhá kallesh kótkag.
- 8 Anágat tabáhiesh chakká kapát o
wati chér gétkagén dámá kapátant,
kapát o gár o gomsár bátant.
- 9 Gorhá mani arwáh Hodáwaday bárgáhá shádehia kant o
pa wati rakkagá lezzata bárt.
- 10 Á wahdá har band o bógon gwánka jant:
“Oo Hodáwand! Tai matth kay ent?”
- Taw nézgára cha zóráwareréná rakkénay o
nezór o hájatmandá cha pol o pánych kanóká.”
- 11 Badwáh o béráhmén sháhed jáha janant o
hamá mayáran maná laddhant ke cha áyán sahig naán.
- 12 Nékiay badalá gón man badia kanant o
mani arwáh gamig o porsig ent.
- 13 Bale wahdé á nádráh atant,
man sugi god o póshák gwará kort o
jesm o ján gón róchag dárágá ranjént.
- Wahdé mani dwá bépassaw mantant

- 14 gréwán bután,
hamá dábá ke pa dóst yá bratéá gamiga bant,
sar jahl o mótk árán bután,
hamá dábá ke pa mátá zára janant.
- 15 Bale wahdé thagonal wárt past o lagór gón mazanén shádehié mocch butant,
mani helápá wahdé man sahig naatán,
á maná derrán atant o bassesha nakort.
- 16 Chó Hodánábáwarán, áyán wati maskará gésh kanána kort o
pa man dantánesha drosht.
- 17 Oo Hodáwand! Tán kadéna nenday o cháráy?
Mani arwáhá cha áyáni setamá berakkén,
mani yakkén zendá cha shéráni dapá.
- 18 Gorhá mazanén diwáná tai shográ gerán,
mardománi mazanén mocchiá tará satá kanán.
- 19 Mayl ke prébkárén dozhmen
mani sará shádehi kanant,
mayl hamá ke mopt o náhakká cha man bézár ant
chammok o pónzok bekanant.
- 20 Chiá ke pa sohl o émeni habara nakanant,
pa á mardomán ke molká árám o bóják neshtagant
pormakrén habar payma kanant.
- 21 Dapá pa man pacha réchant o gwashant: “Hah, hah, hah!
Gón wati chammánen distag!”
- 22 Oo Hodáwand! Taw é distag, chopp o bétawár mabay.
Hodáwandá! Cha man dur mabay.
- 23 Ágáh bay o pa mani dádrasiá jáh bejan.
Oo mani Hodá, oo mani Hodáwand! Pa mani hakká.
- 24 Oo mani Hodáwandén Hodá! Pa wati adlaygi gonáhay bohtámá cha man thagalén,
mayl á mani sará shádehi bekanant.
- 25 Mayl wati delá begwashant: “Hah, hah, hah! Pa wati armáná rasetén.”
Mayl begwashant: “Lonkahé kort o éren bort.”
- 26 Harkas ke mani mosibatáni sará shádehia kant
sharmendag o sarjahl bát,
á ke watá cha man borztera kanant
gón sharm o béscharapi póshénag bátant.
- 27 Á ke wáhagesh mani bémayári ent
shádmán bátant o shádehiay gwánká borz kanántant,
modám begwashátant: “Hodáwand mazan ent
ke cha wati hezmatkáray salámatiá gala bit.”
- 28 Gorhá zobánon sajjahén róchá tai adlá gwánka jant,
tai satá o sanáyá.

36

Hodáay mehr chenkadar porarzesh ent

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Hodáwanday hezmatkár Dáuday Zabur.

- 1 Gonáh, badkárá mán áiy delay johlánkiá gwánka jant,
áiy chammán Hodátorsi nést.
- 2 Chiá ke á wati jenday delá haminchok wati tawsipá kant,
ke wati gonáhá nazánt o cha áiyá naprat korta nakant.
- 3 Dapay habari badi o préb ent,
cha aglmandi o nékkáriá dasti shoshtag.
- 4 Tantaná wati gandal o bestará pandala sázit,
gonahkáriay ráhi geptag o
badiá yalaha nakant.
- 5 Oo Hodáwand! Tai mehr arshá rasit o
wapádári tán jambarán.

⁶ Tai adl o rásti borzterén kóháni dhawlá ent o
ensáp, mazanén johlánkiáni.
Oo Hodáwand! Taw ay ke ensán o haywánay rakkénók ay.

⁷ Oo Hodá! Tai mehr chenkadár porarzesh ent,
bani ádam tai bánzoláni sáhegá panáha gipt.

⁸ Á cha tai bárgáhay sarréchén nyámatán séra bant o
cha wati lezzatáni kawrá áyán sérápa kanay.

⁹ Chiá ke zendmánay sarchammag taw ay o
cha tai nurá ent ke nura gendén.

¹⁰ Pa wati dóstdarán wati mehrá modám barjáh dár o
adl o rástiá pa nékdelán.

¹¹ Porkebráni pád mani sará ér mabát,
badkáráni dast maná sargardán makanát.

¹² Bechár badkár che paymá kaptagant,
háka sarshakun o pád átka nakanant.

37

Radkáráni sará hasadd makan

Dáuday Zabur.

¹ Badkáráni sawabá jósh majan o
radkáráni sará hasadd makan.

² Chiá ke é káhay paymá zutta gimmorant o
sabzagáni paymá hoshka tarrant.

³ Hodáay sará tawkal kan o nékiay ráhá ger,
wati molká jahmenend bay o
wapádáriay randgir.

⁴ Cha Hodáwandá shádmán bay
ke á tai delay morádá puraha kant.

⁵ Wati zendmánay ráhá Hodáwanday sepordag kan o
áiy sará tawkal,
ke kársáz hamá ent.

⁶ Á tai bémayáriá nuray paymá róshena kant o
dádrasiá chó bámgwáhay rozhnáíá drapshán.

⁷ Hodáwanday bárgáhá árám bay o
gón ópáré* áiy wadará.

Áyáni sawabá jósh majan ke wati ráhá kámrán ant o
áyáni sawabá ham ke palitén pandalán kára bandant.

⁸ Cha hezhmá dur bay o gazabá yalah kan.
Jósh majan ke tará dém pa badkáriá bárt.

⁹ Chiá ke badkár goddhaga bant,
bale á ke Hodáwanday wadará ant molká mirása barant.

¹⁰ Kammoké wahdá rand badkára namánit,
shomá áíá sakk báz shóháza kanét bale nagendéti.

¹¹ Narmdel molká mirása barant o
cha wasshén sohl o émeniá shádkámia kanant.

¹² Badkár pahrézkáray helápá pandala sázit o
pa áíá dantána droshit,

¹³ bale Hodáwand badkáray sará kandit,
chiá ke zánt áiy rócha kayt.

¹⁴ Badkár wati zahmá cha nyámá dara kanant o kamáná kasshant,
tán nezór o hájatmandán chér betarrénant o
nékdelán tégáni dapá bedayant.

* 37:7 37:7 Ópár, bezán sabr; tahambol, bardásht.

- 15 Bale áyáni zahm, wati jenday delá nendit o
kamánesha proshant.
- 16 Pahrézkáray kammén hasti
cha bázén badkáráni hastiá gehter ent.
- 17 Chiá ke badkáráni báskay zóra proshit,
bale Hodáwand pahrézkáráni madat kanók ent.
- 18 Hodáwand bégonáháni rócháni negahpán ent o
mirásesh namirána bit.
- 19 Baláh o mosibatáni wahdá bazzag o sharmendaga nabant o
kahti o dhokkálay róchán sér o ábáda bant.
- 20 Bale badkár gára bant,
Hodáwanday dozhmen charágahay sabzagáni paymá gár.
Haw! Zyána bant, duttay paymá zyán.
- 21 Badkár wáma kant o padá nadant,
bale pahrézkár pa daspachia bakshit.
- 22 Allamá, áyán ke Hodáwand barkata dant molká mirása barant,
bale áyán ke nálata kant, gár o bégwáha bant.
- 23 Hodáwand hamáiy gámán mohra kant
ke Hodáwanday ráhá shádehia kant.
- 24 Toré bethagalit, zeminá nakapit,
chiá ke Hodáwand áiy negahpán ent.
- 25 Warná atán o nun pir án,
bale choshén pahrézkaré nadiston ke Hodáwandá yalah kortag
yá ke chokki pa nánéa gadá butagant.
- 26 Modám daspach ent o pa ásáni wáma dant,
chokki barkata kárant.
- 27 Cha badiá déma chahr day o néki kan,
gorhá tán abad molká jahmenenda bay.
- 28 Chiá ke Hodáwandá adl dóst ent o
wati dóstdarán yalaha nakant.
- Hodáwand tán abad pahrézkáráni posht o panáh ent,
bale badkáráni nasl goddhaga bit.
- 29 Pahrézkár molká mirása barant o
tán abad hamódá jahmenenda bant.
- 30 Pahrézkáray dap hekmat tálána kant o
zobáni adl.
- 31 Hodáwanday Sharyat áiy delá ent o
pádia nalakoshant.
- 32 Badkár, pa pahrézkará kamina kant o
áiy kóshay randá ent.
- 33 Bale Hodáwand áia badkáray zóray tahá naperrénit o
wahdé hakdiwáná baraga bit, pa mayárbáriá nayliti.
- 34 Hodáwanday wadará bay o hamáiy ráhá bósh,
ke tará pa molkay mirás baragá sarperáza kant,
wata genday ke badkár chón goddhaga bant.
- 35 Badkár o bérahmén mardé diston ke
sarsabzén drachkéay paymá wati jáhá shádáb at,
- 36 bale namant o zutt mort,
harché shóházon kort, gendag nabut.
- 37 Béaybén mardá begend o nékdelá bechár,
chiá ke sohl o émeniy shóház kanóká ákebaté hast,
- 38 bale sajjahén sarkash gár o gomsára bant,

badkár goddhaga bant o áyán ákebaté nést.

³⁹ Pahrézkáráni rakkénók Hodáwand ent o sakkiay wahdá áyáni kalát.

⁴⁰ Hodáwand áyán madata dant o rakkénit, cha badkáráni dastá rakkénit o nejáta dant, chiá ke áiy mayár o báhóth ant.

38

Oo Hodáwand! Maná yalah makan
Dáuday Zabur. Dazbandié.

¹ Oo Hodáwand! Maná gón wati hezhmá hakkal maday o gón wati gazabá neherr.

² Chiá ke tai tirán mani ján soptag o tai dastay zór mani sará kaptag.

³ Cha tai gazabá mani jesm o jáná hech dráhié pasht nakaptag o cha gonáhá, mán haddhán ham salámatié.

⁴ Mani mayárbári cha sará sar gwastag, gránén béréay paymá cha tágatá gésh ent.

⁵ Cha mani ahmakia thappon bó geptag o bazhnák ant.

⁶ Purah komp o dotal án, sajjahén róchá mátam kanáná gardán.

⁷ Sréná sóchnákén dardé tawré nagá ent o jesmá dráhié nést.

⁸ Man ájez án o droshag butagán, cha delay áshópá nálán.

⁹ Oo Hodáwand! Mani sajjahén armán tai déma ant, áhsard o ginsárton cha taw chér naant.

¹⁰ Delon mán sénagá kop koppá ent, wák o twánon dar shotag, chammáni rozhnái ham gár ent.

¹¹ Dóst o hambalon thappáni sawabá cha man watá kerré dárant o nazzikén ham dur óshtátagant.

¹² Á ke mani kóshay randá ant, dám chéra kanant, badwáh mani gomsár kanagay habará kanant o sajjahén róchá pandala sázant.

¹³ Bale man karréay paymá án ke naeshkont o gongéay paymá ke bétawár ent.

¹⁴ Pa rásti man anchén mardoméay dhawlá án ke naeshkont o dapá passawé nésti.

¹⁵ Oo Hodáwand! Pa taigi ent ke wadára án.

Oo Hodáwand, mani Hodá! É taw ay ke passawa dayay.

¹⁶ Chiá ke gwashton: “Wahdé pádona larzit, hamá mardomán mani sará shádehi kanagá mayl ke watá cha man mastera zánant.”

¹⁷ Chiá ke kapagi án o mani dard modám gón man gón ent.

¹⁸ Wati mayárbáriá mannán o cha wati gonáhá sakk padard án.

¹⁹ Sarzór o salámat ant, á ke mani dozhmen ant, bázéné bé sawabá cha man naprata kant.

²⁰ Á ke nékiay badalá gón man badia kanant, mani dozhmen o bohtám janók ant, chiá ke man nékiay randá án.

²¹ Oo Hodáwand! Maná yalah makan.
Oo mani Hodá! Cha man dur mabay.

²² Oo Hodáwand, mani rakkénók!
Pa mani madatá eshtáp kan.

39

Mani rócháni hesáb chi ent?

Pa sázger o washáwázáni sálará. Pa Yedutuná. * Dáuday Zabur.

¹ Gwashton ke “pahréza kanán
tán gón wati zobáná gonáh makanán.
Tán wahdé badkáré mani kerrá ent
wati dapá lagáma kanán.”
² Chopp o bétawár bután, tantaná sharrén habaré ham nakorton,
bale dard o andóhon géshter butant.
³ Delon mán daruná jósh janagá ent.
Wahdé géshter pegrona kort, ása shamálaha† kasshet,
gorhá zobánon pach but.

⁴ “Oo Hodáwand! Mani ákebatá paddar kan,
mani rócháni hesáb chi ent,
bell tán bezánán ke chón zutta gwazant.
⁵ Taw mani zend bechilléay kaddá kortag,
mani zendmánay sál, tai chammá hecch naant.
Saddak án ke ensánay zend yak sáhé gesh naent.” Ósht...
⁶ Beshakk ensán chó sáhegéá chakkarit,
beshakk ke á mopt o náhudagá tach o tága kant,
mocch o ambára kant, bale nazánt ke kayá rasant.

⁷ “Bale nun oo Hodáwand! Man che chizzay wadará án?
Ométon tai sará ent.
⁸ Maná cha sajjahén náparmánián chotthén o
ahmakáni kalági makan.
⁹ Bétawár án o dapá pacha nakanán,
chiá ke é taw kortag.
¹⁰ Wati zarbatá cha mani sará dur kan,
ke cha tai shahmátá tostag o kaptagán.
¹¹ Taw pa hakkal ensáná cha gonáhá adaba dayay o
áiy dósténán hamá paymá kanay ke raméz o waróka kant.
Saddak án ke ensánay zend sáh o damé gesh naent. Ósht...

¹² Oo Hodáwand! Mani dwáyá beshkon o
pa komaká mani peryátay némagá delgósh kan,
arsánon mashamósh o bétawár mabay.
Chiá ke tai gwará mehmánéay paymá án,
darámadé, wati pet o pirénáni dhawlá.
¹³ Wati gazabá cha man dur kan,
tán cha jahánay yalah kanagá pésar padá gal bebán.”

40

Hodáwandá nókén sawté mani dapá dáu

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

¹ Gón sabré pa Hodáwandá wadáron kort,
demi gón man tarrént o mani peryáti eshкот.
² Maná cha johlánkén kalléa dar áworti,
cha gel o gandápá,
mani pádi talaréay sará óstárént o
gámi mohr kortant.
³ Nókén sawté mani dapá dátí,
may Hodáay satá o sanáay shayr.
Bázéné gendit o mannit o

* 39: 39:0 Yedutun cha mazanén parasteshgáhay washáwázán yakké at.

† 39:3 39:3 Shamálah, bezán ásay zobánok.

Hodáwanday sará tawkala kant.

- ⁴ Bahtáwar hamá ent ke Hodáwanday sará tawkala kant o
démá gón porkebrénána nakant,
gón hamáyán ke drógén hodáyáni randgiriá gomráh ant.
- ⁵ Oo Hodáwand, oo mani Hodá!
Taw pa má bázén ajabén kár o shawré kortag,
hechkas tai matth buta nakant.
- Agan belóthán tai káráni bárawá jár bejanán o habar bekanán,
haminchok báz ant ke cha hesábá dar ant.
- ⁶ Tará pa hayrát o korbánigá hájaté nést,
bale mani góshet pach kortag,
sóchagi korbánig o gonáháni korbániget nalóthettag.
- ⁷ Gorhá gwashton: “Man átkag o tayár án,
mani bárawá ketábay tumará* nebisag butag.
- ⁸ Oo mani Hodá! Armánon tai lóth o wáhagay sarjam kanag ent,
tai Sharyat mani delá ent.”
- ⁹ Rakkénag o nejátay wasshén hálon mazanén diwáná jár jatag.
Oo Hodáwand! Hamá dhawlá ke taw zánay man wati dap lagám najatag.
- ¹⁰ Tai rakkénókén madaton wati delá chér nadáttag,
tai wapádári o nejátbakshiay bárawá habaron kortag o
cha mazanén diwáná tai mehr o wapáon napóshéntag.
- ¹¹ Oo Hodáwand! Maná cha wati rahmatá zebahr† makan,
tai mehr o wapá tán abad maná émen bedárát.
- ¹² Chiá ke béhesábén sakkián maná angerr kortag,
mayárbárián maná geptag o dista nakanán,
cha mani saray mudán gésh ant,
mani del kaptag.
- ¹³ Oo Hodáwand! Mehrabáni kan o maná berakkén.
Hodáwandá! Zutt pa mani madatá byá.
- ¹⁴ Á sajjahén ke mani kóshay randá ant o mani marká lóthant
sarjah! o sharmsár bátant,
á ke mani syahróchiay padá ant
poshtá berawát o roswá bátant.
- ¹⁵ Á ke mani sará “hah, haha” kanant
wati sarjahliá hayrán o habakkah bátant.
- ¹⁶ Bale á ke tai shóházá ant
sajjahén tai bárgáhá shádehi kanát o gal o bál bátant,
á ke tai rakkénókén madatesh dóst ent,
modám begwashátant: “Hodáwand mazan ent.”
- ¹⁷ Man garib o hájatmand án,
Hodáwandá mani hayál gwar bát.
Taw mani komak o rakkénók ay.
Oo mani Hodá! Dér makan.

41

Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur.

- ¹ Bahtáwar hamá ent ke garib o bazzagáni hayálá ent,
Hodáwand áiá baláh o mosibatáni róchá rakkénit.
- ² Hodáwand áiy negahpániá kant o zendaga dárít,
á, molkay tahá bahtáwara bit.
Taw áiá dozhmenáni wáhagáni sará yalaha nakanay.
- ³ Hodáwand áiá nádráhiy wahdá zór o wáka dant,

* **40:7 40:7** Tumár hamá ketábána gwashtan ke kwahnén zamánagá kágad yá póstáni sará nebisag o gerd gerdá patáyag butagant. † **40:11 40:11** Zebahr, bezán bébahr.

cha nájórhi o kamzórián áiá dráha kant.

- ⁴ Man gwasht: “Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,
maná dráh kan ke tai gonahkár án.”
- ⁵ Dozhmen pa badwáhi mani bárawá gwashant:
“Kadéna merit o námi gára bit?”
- ⁶ Wahdé cha áyán yakké mani didará kayt
dozobáni habara kant o
delá badia ródénit,
dhanná ke dara kapit, wati delay habará kant.
- ⁷ Sajjahén dozhmen mani helápá halwat o soksoka kanant o
pa mani táwán dayagá pandala sázant.
- ⁸ Gwashant: “Sellén nádráhiéá geptag,
cha waptagén jáhá hechbar pád átka nakant.”
- ⁹ Tantaná mani nazzikén dóst ke cha áiá deljam atán,
hamá ke gón man hamkásag at,
áiá ham maná dróhetag.*
- ¹⁰ Bale taw, oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,
maná pád kan tán wati jostánesh bekanán.
- ¹¹ Cha eshiá zánán ke cha man washnód ay,
ke dozhmen mani sará báládast nabutagant.
- ¹² Cha mani tachki o rástiá, taw mani posht o panáh butagay o
modám wati bárgáhá jágaha dayag.
- ¹³ Hodáwandá satá bát, Esráilay Hodáyá,
cha azal tán abad.
Anchosh bát. Ámin.

Zaburay domi ketáb

42

Zabur 42–72

Oo mani arwáh! Chiá paréshán ay?

Pa sázger o washáwázáni sálará. Kórahay chokkáni shayri gwashtánk.

- ¹ Áskay paymá ke pa kawray ápán zahirwár ent,
hamé paymá, oo mani Hodá, mani arwáh tai zahirán ent.
- ² Mani arwáh pa Hodáyá tonnig ent,
pa zend bakshókén Hodáyá,
ke bárén kadi Hodáay bárgáhá rawán o áiay démá záhera bán?
- ³ Shap o róch warákon ars ent,
Wahdé mardom modám maná gwashant:
“Tai Hodá kojá ent?”
- ⁴ Wahdé wati delay dardán darshána kanán,
hayálá kapán ke che paymá mazanén mocchiay hamráh atán,
jashnay mazanén mocchiay o
gón shádehiay kukkár o shogrgozáriay sawtán
dém pa Hodáay lógá áyáni rahshón atán.
- ⁵ Oo mani arwáh! Chiá gimmortagay?
Chiá mani del o daruná paréshán ay?
- Óst o omét Hodáay sará bekan,
chiá ke nóksará hamáia názénán,
wati rakkénók o
⁶ wati Hodáyá.

Mani daruná arwáh gimmortag

paméshká tará cha Ordonay sardhagár* o Hermónay kóhá yáta kanán,
cha Misáray kóhá.

* **41:9 41:9** Dróhag, bezán pa repk rad dayag. Arabi o Pársiá “khiánat”.
maróchigén Ordonay molk naent, Ordonay kawr o darag ent.

* **42:6 42:6** Ordonay sardhagáray máná

⁷ Tai mazanén ápsjáráni grandá,
johlánki, johlánkiá gwánka jant,
tai sajjahén chawl o mawj,
mani sará proshtagant.

⁸ Róchá, Hodáwand wati mehrá déma dant o
shapá sawt o zémeli gón man ent,
dwáé dém pa wati zend bakshókén Hodáyá.

⁹ Gón Hodáyá ke mani talár ent gwashán:
“Chía maná shamoshtaget?

Chía cha dozhmenay ázará
mók byáran?”

¹⁰ Dozhmenáni shegánán, mani haddh hurt kortagant,
chiá ke sajjahén róchá maná gwashant:
“Tai Hodá kojá ent?”

¹¹ Oo mani arwáh! Chía gimmortagay?
Chía mani del o daruná paréshán ay?

Óst o omét Hodáay sará bekan,
chiá ke nóksará hamáia názenán,
wati rakkénók o wati Hodáyá.

43

Oo mani arwáh! Chía paréshán ay?

¹ Oo Hodá! Gonáhay bohtámá cha mani sará bethagalén,
Hodánábáwarén kawméay déma, pa mani hakká jáh bejan o
maná cha badkár o prébkáráni dastá berakkén,

² chiá ke taw mani kalát ay.
Taw parchá maná cha wat dur kortag?

Chía cha dozhmenay ázará
mók byáran?

³ Wati rozhn o rástiá ráh day,
tánke mani rahshón bebant o
maná pákén kóhá o tai bárgáhá byárant.

⁴ Á wahdi Hodáay korbánjáhá rawán,
dém pa Hodáyá ke mani wasshi o shádehi ent.

Oo Hodá, mani Hodá!
Tará gón changá názenán.

⁵ Oo mani arwáh! Chía gimmortagay?
Chía mani del o daruná paréshán ay?

Óst o omét Hodáay sará bekan,
chiá ke nóksará hamáia názenán,
wati rakkénók o wati Hodá.

44

Oo Hodá! May madatá byá

Pa sázger o washáwázáni sálará. Kórahay chokkáni shayri gwashtánk.

¹ Oo Hodá! Má wati góshán eshкотag,
may pet o pirénán gwashtag
ke áyáni zamánagá chónén káret kortag,
gwastagén dawr o bárigán.

² Taw gón wati dastá kawm dar kortant,
bale may pet o pirén sabz kortant.

Kawmet droshtant o
may pet o pirén sháhegáni bakshátant.

³ Na áyáni zahmáni zór at ke molkesht gept
na ke básk o bázuán sóbén kortant.

É tai rástén dast at, tai básk o
chehragay rozhn,

chiá ke áyáni sará mehrabán atay.

⁴ Oo Hodá! Taw mani bádsháh ay.

Pa Ákubá péróziay hokmá borr.

⁵ Cha tai némagá ent ke dozhmenán pada kenzénén,
cha tai námá ent ke orosh barókán lagatmála kanén.

⁶ Man wati kamánay sará tawkala nakanán o
zahm maná sóbéna nakant.

⁷ É taw ay ke mára cha dozhmenán rakkéntag o
badwáh sarjahl kortagant.

⁸ Oo Hodá! Má modám tai sará pahr kortag o
tán abad tai námay shográ gerén. Ósht...

⁹ Bale nun taw mára dawr dátag o béezzát kortag,
may lashkaray hamráha nabay.

¹⁰ Mára dozhmenáni démá pada kenzénay o
badwáh mára áwára* janant.

¹¹ Mára korbánigén pasáni paymá pa koshagá eshtaget o
kawmáni nyámá sheng o sháng kortag.

¹² Taw wati kawm arzáná bahá kortag o
cha áyáni baháyá suddé nabortag.

¹³ Mára hamsáhegáni rishkandi kortag o
kerr o gwaray mardománi kalági.

¹⁴ Taw mára kawmáni nyámá thekk o neshán kortag,
darkawm sará chandhénant o maskará kanant.

¹⁵ Sajjahén róchá gón sarjahliá dém pa dém án o
sharmá mani dém póshetag.

¹⁶ cha bad o rad gwashókáni shegáná,
cha dozhmen o bérgiray dastá.

¹⁷ É sajjahén may sará átkagant,
bale angat má tará nashamoshtag o
gón tai ahdá nárást nabutagén.

¹⁸ May del cha taw per natarretag o
pád o gám cha tai ráhá dar nabutag.

¹⁹ Bale taw mára prósh dátag o gón wahshién haywánán yakjáh kortag,
gón tahárterén tahárókiá póshéntag.

²⁰ Agan má wati Hodáay nám beshamoshtén,
yá dast pa bigánagén hodáéá borz kortén,

²¹ Hodáyá nazántagat?

Chiá ke á cha delay ráz o asrárán sarpad ent.

²² Bale má tai sawabá sajjahén róchá gón marká dém pa dém én o
korbánigén pasáni paymá hesáb áraga bén.

²³ Oo Hodáwand! Ágáh bay. Pa ché wáb ay?
Jáh jan o mára tán abad yalah makan.

²⁴ Chiá wati démá chéra dayay o
pa ché may bazzagi o lagatmáliá shamóshay?

²⁵ Chiá ke má háká dém pa chér én o
láp zeminá lacchetag.

²⁶ Pád á o may madatá byá,
wati mehray sawabá mára bemók† o berakkén.

45

Oo Hodá! Tai bádsháhi abadmán ent

Pa sázger o washáwázáni sálárá. "Susanáni" tarzay sará. Kórahay chokkáni shayri gwashtánk. Eshki sawt.

* **44:10 44:10** Áwár, bezán jangay tahá lotth o pol kortagén mál o mardom. † **44:26 44:26** Mókag, bezán pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag, Pársiá "bázkharid".

- ¹ Delon cha zébáén gálán sarréch ent,
shayré pa bádsháhá gwashán,
zobán, zabardastén nebisókéay kalamay paymá ent.
- ² Taw ádamiáni nyámá zébáterén ay o
cha tai lonthán lál o gawhara gwárit,
paméshká Hodáyá tará abadmánén barkaté dátá.
- ³ Oo tamardén bádsháh! Gón wati shán o shawkatá
zahmá lánká band.
- ⁴ Gón hamá shawkatá péróziay aspá betáchén,
pa rásti, békebri o ensápay dāragá,
bell ke rástén dast tará bákamálén kár sój bedant.
- ⁵ Tai tir téz ant o bádsháhay dozhmenáni delá nendant,
kawm tai pádáni chérá kapant.
- ⁶ Oo Hodá! Tai bádsháhi taht modámi o abadmán ent,
tai bádsháhi asá, adl o ensápay asá ent.
- ⁷ Taw páki o rásti dóst dáshtag o cha badiá naprat kortag,
paméshká Hodáyá, tai Hodáyá, tará géshter cha tai hamráhán
shádehiay rógen per moshtag.*
- ⁸ Sajjahén jámaget gón morr o aud o tójá moshtag o washbó butagant.
Ájén† kasráni tahá simmi sázáni zémel tará shádána kanant.
- ⁹ Bádsháháni jenek tai gránázén mehmán ant,
tai rástén némagá, malakah gón Opiray‡ teláháni singará óshtatag.
- ¹⁰ Oo jenek! Beshkon o sharriá delgósh kan,
wati kawm o peti lógá shamósh,
- ¹¹ bell bádsháh tai zébáiy shaydá bebit,
áiy déma pa adab bósh t ke á tai wájah ent.
- ¹² Suray shahray mardom§ gón wati thékiá kayt,
shahray hastómandén mardom tai razá o washnódiay randá bant.
- ¹³ Sháhay jenek wati kasrá sakk zébdár ent,
áiy póshák zargwáp ant.
- ¹⁴ Gón pordóchéni jámagán bádsháhay kerrá baranti,
neshtagén jenek, áiy dazgohár, áiy padá gón ant.
- ¹⁵ Pa shádehi dém dayaga bant o
bádsháhi kalátá sara bant.
- ¹⁶ Tai pet o pirokáni jágahá, óbádageta nendant,
áyán sajjahén mol kay kamásh o mastera kanay.
- ¹⁷ Tai námay yátá nasláni nasl zendaga dárán,
paméshká sajjahén kawm tará abad tán abada názénant.

46

Hodá may kaláí ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. Kórahay chokkáni Zabur. “Alámutay”* tarzay sará. Sawté.

- ¹ Hodá may panáhghá o zór o wák ent,
madat kanóké ke sakkiáni wahdá tayár ent.
- ² Paméshká natórsén, toré zemin bejombit o
kóh daryáay delá bekapant.
- ³ Toré áiy áy grumbán o kap o gajj bebant o
kóh cha áyáni grumbagá belarzant. Ósh...
- ⁴ Kawré hast ke jói Hodáay shahrá shádmána kanant,
borzén arshay Hodáay pákén jágahá.

* 45:7 45:7 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechéni kanag. † 45:8 45:8 Ájén, bezán cha ájá addh butagéni. Áj cha pillay dantánán dara kayt. ‡ 45:9 45:9 Ópir jágahé at ke teláhi báz at. § 45:12 45:12 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: “Suray shahray jenek”. Sur bandené at o mardomi hastómand atant. * 46: 46:0 Alámutay máná “warnáén jenek” ent. Báwar esh ent ke Alámút muzikay yak gálé.

- ⁵ Hodá shahray nyámá ent o shahra nasorit,
bámgwáhá Hodá madatia kant.
- ⁶ Kawm shóresha kanant o hokumat sarshakuna bant,
á wati tawará borza kant o zemin ápa bit.
- ⁷ Lashkaráni Hodáwand gón má gón ent,
Ákubay Hodá may kalát ent. Ósht...
- ⁸ Byáét Hodáay kárán bechárét,
begendét ke áia zeminá chónén béráni áwortag.
- ⁹ Zeminay chárén kondhán jangán halása kant,
kamáná próshit, nayzahá hurt hurta kant o
arrábahán ás mána dárít.
- ¹⁰ “Watá bedárét o bezánét ke man, Hodá án,
kawmáni sará hokmrán o
jaháná hákem.”
- ¹¹ Lashkaráni Hodáwand gón má gón ent,
Ákubay Hodá may kalát ent. Ósht...

47

Hodá, sajjahén jahánay bádsháh

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Kórahay chokkáni Zabur.

- ¹ Oo sajjahén kawmán! Cháp bejanét.
Gón shádmániay borzén sawtán dém pa Hodáyá kukkár kanét.
- ² Chiá ke borzén arshay Hodáwand bákamál ent,
sajjahén jahánay mazanén bádsháh.
- ³ Kawmán may chérdasta kant,
ráján may pádáni chérá.
- ⁴ May mirásá pa má gechéna kant,
wati dóstén Ákubay pahrá. Ósht...
- ⁵ Hodá shádmániay kukkáráni nyámá borzád shotag,
Hodáwand sornáay tawáray nyámá.
- ⁶ Gón wati názénkán Hodáyá satá kanét, názénk janét,
benázénét, may bádsháhá benázénét.
- ⁷ Chiá ke Hodá sajjahén jahánay bádsháh ent,
áia gón shayré benázénét.
- ⁸ Hodá kawmáni sará bádsháhia kant,
á wati pákén tahtá neshtag.
- ⁹ Kawmáni sarók o master mocch butagant,
gón Ebráhémay Hodáay kawmá yakjáh,
chiá ke jahánay sajjahén sardár,* Hodáayg ant,
á béhesáb mazanshán ent.

48

May Hodáay shahr

Kórahay chokkáni Zabur.

- ¹ Hodáwand mazan o satáay báz láhek ent,
may Hodáay shahray tahá.
Áiay pákén kóh,
- ² Sahyunay kóh, zébá gón wati borziá,
sajjahén jahánay shádehi,
shomálay borzterén bolandi,
mazanshánén bádsháhay shahr ent.
- ³ Hodá áiay borján ent,
watá mohrén kalaté pajjáréntagi.
- ⁴ Bádsháh yakjáh butant o
hóriá déma shotant,

* **47:9 47:9** Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: “espar”, ke pa sardár o hokmránán kár bandaga bit.

- ⁵ bale anchosh ke shahresh dist,
hayrán o habakkah mantant o torsáná jestant.
- ⁶ Larzagesh delá kapt,
dardé trondén chó ke janénéay chellag o zanká.
- ⁷ Taw gón ródarátke gwátá
Tarshishay bandenay bójig * próshtant.
- ⁸ Hamá dábá ke eshкотag nun gón wati chammána gendén,
lashkaráni Hodáwaday shahray tahá,
may Hodáay shahrá
ke Hodá tán abad pádária kant. Ósht...
- ⁹ Oo Hodáwand! Tai parasteshgáhay tahá
may johlánkén pegr o hayál gón tai mehrá ent.
- ¹⁰ Oo Hodá! Tai námay paymá,
tai satá zeminay chárén kondhán sara bit.
tai rástén dast adl o rástíá porr ent.
- ¹¹ Cha tai dadrasíá Yahudáay métag shádmán bátant o
Sahyunay kóh shádán.
- ¹² Sahyuná zyárat kanét, áiy chágérdá begardét o
borján hesáb kanét,
- ¹³ áiy mohrén diwáláni némagá sharriá hayál gwar dayét o
sajjahén kalátáni bechárét,
tánke gón nókén naslá begwashét
- ¹⁴ ke Hodá hamesh ent, may Hodá, abad tán abad,
hamá ent ke tán marká may rahshóna bit.

49

Málá sará tawkal nádáníé

Pa sázger o washáwázáni sálará, Kórahay chokkáni Zabur.

- ¹ Oo sajjahén kawmán! Beshkonét.
Oo jahánay drostigén jahmenendán! Delgósh kanét.
- ² Borz o jahléen mardom doén,
azgár o nézgár, shomá sajjahén.
- ³ Mani dap, hekmat bayána kant,
delay johlánkén pegr, pahm o zánta bakshit.
- ⁴ Góshá dém pa nemunah o batalé tarrénán,
wati delay cháchay granchá gón changay sázá pacha kanán.
- ⁵ Baláh o sakkiáni róchán chiá betorsán,
á wahdá ke rad dayókáni badi maná angerra kant?
- ⁶ Áyáni tawkal pa wati zarr o málá ent o
wati mazanén hastiay sará pahra kanant.
- ⁷ Saddak án ke hechkas wati brátay zendá móketa * nakant o
áiy hónbaháyá Hodáyá dáta nakant.
- ⁸ Chiá ke zenday mókag sakk grán ent o
hech kimmaté áiy porr korta nakant
- ⁹ tánke ensán namirán bemánit o
hechbar kabrá magendit.
- ¹⁰ Chiá ke gendagá én, dáná ham merant o
nádán o bésodd ham haláka bant o
wati mál o hastiá pa degarána kellant.
- ¹¹ Kabr áyáni abadmánén lóga bit,
nasláni nasl, áyáni menendjáh,
harchont ke kallagáná wati námesh per kort.
- ¹² Ádami wati arzesh o hastómandiá namánit,
chárpadáni paymá ent ke bérána bant.

* 48:7 48:7 Bójig, bezán lánch, yakdár, kashti.
dayag, Pársiá "bázkharid".

* 49:7 49:7 Mókag, bezán pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté

- 13 Esh ent jáheláni ásar,
hamáyáni ákebat ke wati habaráni mannók ant. Ósht...
- 14 Pasáni paymá dém pa mordagáni jaháná ráh dayaga bant,
hamódá ke mark áyáni shopánka bit.
Bámgwáhán, nékdel áyáni sará hokmránia kanant o
áyáni jesm o ján kabrá pussit,
dur cha borzén márhián.
- 15 Bale Hodáwand mani arwáhá cha mordagáni jaháná mókit o
maná wati dastá zurit. Ósht...
- 16 Wahdé shomá gendét kasé hastómanda bit o
lógay shawkati gésha bit, matórsét.
- 17 Chiá ke markay wahdá chizé gón wata nabárt o
shawkati gón áia kabrá narawt.
- 18 Tán hastómand ent mardom áia satá dayant.
Harchont ke zendá watá bahtáwar zántagi,
- 19 bale wati pet o pírenáni hamráha bit,
ke zenday rozhná hechbara nagendant.
- 20 Ádami wati arzesh o hastómandiay tahá nádán ent,
chárpádáni paymá ent ke bérána bant.

50

Hodá wat may dádras ent
Asápay Zabur.

- 1 Hamá porwák, Hodáwandén Hodá
habara kant o zeminá gwánka jant,
cha ródarátká tán rónendá.
- 2 Hodá cha Sahyuná
ke zébáiy kamál ent, wati nurá drapshána kant.
- 3 May Hodá kayt o bétawára nabít,
ér barókén áse déma enti o
trondén gwát o lurhé chágerdá.
- 4 Borzén ásmánán ham gwánka jant o zeminá ham,
tánke wati mardománi dadrasiá bekant.
- 5 "Hodádóstán mani gwará yakjáh kanét,
hamá ke gón korbánig kanagá, gón man ahdesht bastag."
- 6 Ásmán áiy adl o rástíá jára janant,
chiá ke Hodá wat dádras ent. Ósht...
- 7 "Oo mani mardomán! Beshkonét ke habara kanán.
Oo Esráil! Tai helápá gwáhia dayán.
Man Hodá án, shomay Hodá.
- 8 Pa korbánigi naent ke tará hakkala dayán,
tai sóchagi korbánig modám mani chammáni déma ant.
- 9 Na cha tai lógá gwaské zurán o
na pasé cha tai gwáshá.*
- 10 Chiá ke jangalay sajjahén haywán manig ant,
hazárán kóhání dalwat†.
- 11 Kóhestagáni sajjahén báli morgán jáha kárán o
har ché ke zeminá gardit manig ent.
- 12 Agan shodig atán tará sahigon nakortagat,
chiá ke jahán o harché áia hast, manig ant.
- 13 Gókáni góshá warán?
Pasáni hóná nóshán?
- 14 Wati shogrgozáriay korbánigá Hodáyá pésh kan o
wati kawlá gón borzén arshay Hodáyá purah kan.
- 15 Sakki o sóriáni róchá maná belóth,

* 50:9 50:9 Gwásh, bezán wárh. † 50:10 50:10 Dalwat, bezán haywán.

man tará nejáta dayán o
taw maná shán o shawkata dayay.”

- ¹⁶ Bale Hodá gón badkárá chosha gwashit:
“Tará che hakk ent ke mani Sharyatay rahbandáni habará bekanay
yá mani ahd o paymánay bárawá chizzé begwashay?”
- ¹⁷ Chiá ke cha adab o tálimá bészár ay o
mani habará poshtá dawra dayay.
- ¹⁸ Dozzé ke genday, démet róshena bit o
gón zenákárán hamráha bay.
- ¹⁹ Dapay lagámá pa badiá yalaha kanay o
zobáná pa prébá.
- ²⁰ Modám wati brátay helápá habara kanay,
wati mátay chokkay sará bohtáma janay.
- ²¹ Taw é kár kortagant o man hecch nagwasht,
hayálet kort ke man tai payméné án.
- Bale nun tará malámata kanán o
tai mayár o gonáhán tai chammáni démá éra kanán.

- ²² Oo Hodá shamoshtagénán!
É habará neshán kanét,
agan na, shomará chondh chondha kanán o kas shomará rakkénta nakant.
- ²³ Á kas ke shogrgozáriay korbánigá péscha kant
hamá maná shán o shawkata dant,
pa wat ráhé tayára kant o
man áia hamá nejátá péscha dárán ke cha mani némagá ent.”

51

Cha mani gonáhán sar gwaz

Pa sázger o washáwázáni sálárá, Dáuday Zabur, wahdé Nátán Nabi, cha Dáud o Batshebahay
wapt o wábá rand, áiaj kerrá átk.

- ¹ Oo Hodá! Pa wati mehrá bechár o
mani sará rahm kan!
Cha wati békesásén rahmatán
náparmániánon gár kan.
- ² Pa sarjami maná cha mayárbárián beshód o
cha gonáhánon pák kan!
- ³ Chiá ke wati náparmániána zánán o
mani gonáh modám chammáni démá ent.
- ⁴ Man tai helápá, tahná tai helápá gonáh kortag o
hamá káron kortag ke tai chammá bad ent.
Paméshká, taw ke habara kanay barhakk ay o
dádrasiaj wahdá béayb ay.
- ⁵ Pa rásti man mayárbár pédá butagán o
cha hamá wahdá ke mátay lápá kaptán, gonahkár.
- ⁶ Nun deljam án ke taw cha mani del o jabiná* rástiaj lóthók ay o
chér o panáhén daruná maná hekmata bakshay.
- ⁷ Gón zupáay lambán† pákon kan ke pákizaga bán,
maná beshód ke cha barpá espéterra bán.
- ⁸ Bell ke shádehi o shádmániá beshkonán,
bell á haddh ke taw droshtagant gal o bál bebant.
- ⁹ Cha mani gonáhán sar gwaz o
sajjahén mayárbáriánon gár kan.
- ¹⁰ Oo Hodá! Mani daruná pákén delé bejórhén o
mani del o jabiná padá mohrén ruhé byár.
- ¹¹ Maná cha wati bárgáhá dur maperrén o
wati Pákén Ruhá cha man pach mager.

* **51:6 51:6** Jabin, bezán wajud, darun, zamir, wejdán. † **51:7 51:7** Zupáay lamb Esráiliáni korbánigáni rasmán pa
palgár kanagá kár bandaga butant. Zupá kasánén drachké.

- 12 Wati dátagén rakkénagay shádehiá padá beday o
maná morádigén ruhé bebaksh.
- 13 Gorhá sarkashén mardomán tai ráhán tálima dayán o
gonahkár tai kerrá wátarra kanant.
- 14 Oo Hodá! Oo mani rakkénókén Hodá!
Maná cha hón o kóshay gonáhá berakkén o
zobánon tai adl o rástiá názénit.
- 15 Hodáwandá! Mani lonthán pach kan,
tánke mani dap tará satá bekant.
- 16 Tará pa korbánigá wáhagé nést,
agan na, mana áwort,
sóchagi korbánig tará washnóda nakant.
- 17 Hodáay delpasondén korbánig, proshtagén arwáh ent.
Oo Hodá! Proshtag o tawbahkárén deléa taw jahla najanay.
- 18 Pa wati washnódiá bechár o gón Sahyuná mehrabán bay,
Urshalimay diwálán padá addh kan.
- 19 Gorhá cha rást o ádelén korbánigán shádána bay,
cha sóchagi korbánigá ke sarjamá sóchaga bit,
tai korbánjáhá gwask pésh kanaga bant.

52

Tawkal pa Hodáay mehrá

Pa sázger o washáwázáni sálará, Dáuday shayri gwashtánk, á wahdá ke Edumi Duig, Sháulay kerrá shot o á sahig korti ke “Dáud, Ahimelekay lógá shotag.”

- 1 Oo porzórén mard! Chiá badiay sará pahra kanay?
Hodáay mehr dáemi ent.
- 2 Oo prébkár! Tai zobán, tabáhi o barbádiay pandalána sázit,
almásén tégéay paymá.
- 3 Tará badi cha nékiá dóster ent o
dróg cha rástiá. Ósht...
- 4 Oo prébkárén zobán! Har bérán kanókén habará dósta dáráy.
- 5 Bale Hodá tará abadia próshit.
Tará chakápit o cha tai gedáná gwajit o
cha zendagénáni zeminá tai risshagá kasshit. Ósht...
- 6 Pahrézkára gendit o torsit,
badkáráy sará kandit o gwashit:
- 7 “Haw! Esh ent á kas ke Hodái wati kalát nakort.
Tawkali wati bázén mál o dawlatay sará bast o
wati barbád kanagá twáná but.”
- 8 Bale man zaytunay sabzén drachkéay paymá án,
ke Hodáay lógá sabza bit.
Mani tawkal Hodáay mehray sará ent
abad tán abad.
- 9 Pa tai kortagén kárán
modám tai shográ gerán o
Hodádóstáni déma
pa tai námá ométwár án,
chiá ke tai nám nék ent.

53

Nékkaré nést

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Mahallátay”^{*} tarzay sará. Dáuday shayri gwashtánk.

- 1 Nádán wati delá gwashit:
“Hodáé nést.”
É palit ant o káresh bazhnák,

^{*} 53: 53:0 Báwar esh ent ke Mahallát sázé yá muzikay yak gálé.

nékkaré nést.

² Hodá cha ásmána bani ádamá chárít
tán begendit bārén dánáé hast
ke Hodáay shóházá ent.

³ Sajjahénán Hodáay ráh gár dátag,
hórigá palit butagant,
nékkaré nést,
yakké ham nést.

⁴ Badkár hech sarpada nabant?
É mani kawmá anchosha warant ke mardom nagana warant o
Hodáyá hech tawára nakanant.

⁵ Ódá ke hech torsé nést
é sakka torsant,
chiá ke Hodá shomay angerr kanókáni haddhán sheng o shánga kant,
taw eshán sharmendaga kanay,
chiá ke Hodáyá á cha wat dawr dátagant.

⁶ Kasé cha Sahyuná byáyát o Esráilá berakkénát.
Wahdé Hodá washbahtiá pa wati kawmá pera tarrénit,
Ákub gal o bála bit o Esráil shádehia kant.

54

Gón wati námá maná berakkén

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Gón simmi sázán. Dáuday shayri gwashtánk, hamá wahdá ke Zépay mardom Sháulay kerrá shot o gwashtesh: "Bárén, Dáud watá may nyámá chér dayagá naent?"

¹ Oo Hodá! Gón wati námá maná berakkén.
gón wati zórá gonáhay bohtámá cha mani sará bethagalén.

² Hodáyá! Mani dwáyá gósh kan o
dapay habarán beshkon.

³ Chiá ke bigánag, mani démá pa dozhmeni pád átkagant o
setamger mani kóshay padá ant,
hamá ke Hodáyá wati chammáni démá nayárant. Ósht...

⁴ Bale haw! Hodá mani komak kanók ent,
Hodáwand mani zenday dárók ent.

⁵ Mani dozhmenáni badi áyáni jenday chakká kapát,
wati wapádáriay sawabá, áyán gár kan.

⁶ Oo Hodáwand! Wati delkasshén korbánigán tará péshe kanán o
tai námay shográ gerán, chiá ke nék ent.

⁷ Parchá ke taw maná cha har sakki o sóriá rakkéntag,
mani chamm dozhmenay prósh waragay sháhed butagant.

55

Cha dozhmenáni tawará hayrán án

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Gón simmi sázán. Dáuday shayri gwashtánk.

¹ Oo Hodá! Mani dwáyá beshkon o
watá cha mani zári o peryátán chér maday.

² Mani némagá delgósh kan o passaw day,
wati nálág o zangán paréshán án.

³ Cha dozhmenáni tawár o
cha badkáráni kukkárán bétágat o hayrán án.

Chiá ke náhakká maná ranjénant o
gón hezhmé mani dozhmeníá kanant.

⁴ Del mán sénagá azáb ent o

- markay torson sará kaptag o
5 bimm o dehshatá maná chér tarréntag.
6 Gwashán: “Dréchá kapóti bálon per butén,
tánke bálon bekortén o árám begepténán,
7 Haw! Dém pa durén jágahána shotán o
dasht o gyábánon wati hankéna kort. Ósht...
8 Pa eshtápia shotán o jáhé chéra bután,
cha lurh o tuppánán dur.”
- 9 Hodáwandá! Áyáni zobáná anchosh betarrén
ke yakdomiá sarpad mabant,
chiá ke shahrá jang o chópa gendán.
10 Róch o shap sharray chágérdá diwáláni sará tarragá ant o
shahr cha náensápi o petnahá porr ent,
11 cha harábi o bérániá sarréch ent o
setam o repk, cha áiyá bázará dura nabit.
- 12 É dozhmené naent ke maná shegána jant,
agan na, mana sagget,
badwáh naent ke gón pahré mani démá óshtáttag,
agan na, cha áiyá chéra bután.
13 Ji, taw ay mani matth,
mani bráhondag o nazzikén dóst,
14 ke mára wasshén hamráhié hastat
hamá wahdá ke gón mazanén mocchié Hodáay lógá gáména jat.
15 Mark áyáni chakká bekapát o
zendahgórr bátant,
chiá ke badi áyáni lóg o deláni tahá ent.
- 16 Bale man Hodáyá gwánka janán o
Hodáwand maná rakkénit.
17 Bégáh o sabáh o némróchá
zanga janán o peryáta kanán o
á mani tawará eshkont.
- 18 Mani jesm o jáná cha hamá jangá ke démá dar átkag
pa dráhi o salámatia rakkénit,
bell toré bázéné mani démá óshtáttag.
19 Hodá ke cha azal wati bádsháhi tahtay sará neshtag,
eshkont o sharmendagesha kant. Ósht...
Chiá ke badala nabant o
Hodátorsiesh nést.
- 20 Mani bráhondagá wati dast dóstáni helápá shahárt o
wati kawli próst.
21 Zobáni chó thélá charp at
bale deli jangig,
dapay habari cha rógená narmter,
bale kasshetagén zahm atant.
- 22 Wati paréshánián pa Hodáyá bell,
ke á tai dárók ent,
á hechbar pahrézkárán kapagá naylit.
- 23 Bale taw, oo Hodá,
badkárán johlterén kallá dawra dayay,
hónwár o prébkárén mardom
wati rócháni némá ham zendaga namánant,
bale man tai sará tawkala kanán.

56

Hodáay sará tawkala kanán

Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Bétawár o durdestén kapótay” tarzay sará. Dáuday shayr, hamá wahdá ke Pilistián Dáud Gatay shahrá dazgir kort.

- ¹ Oo Hodá! Mani sará rahm kan,
ke dozhmen sakk mani randá ant,
sajjahén róchá, mani sará orosha kanant.
- ² Sajjahén róchá, dozhmen maná lagatmála kanant,
chiá ke bázéné pa kebr mani sará orosha kant.
- ³ Wahdé maná torsiť
tai sará tawkala kanán.
- ⁴ Hodáay sará, ke áiy habará satá kanán,
Hodáay sará tawkala kanán o natórsán,
hákién ensán maná ché korta kant?
- ⁵ Sajjahén róchá, mani habarán tába dayant o
sajjahén honaresh pa mani ázár dayagá ent.
- ⁶ Pandala sázant o kamina kanant,
mani gámána chárant o
mani koshagay randá ant.
- ⁷ Gón é sajjahén badián rakketa kanant?
Oo Hodá! Wati hezhmay tahá kawmán sarshakun kan.
- ⁸ Taw mani darpadariay hesábána dáray,
mani arsán wati arsdána bekan,
é tai ketáb o daptarán nebeshtah naant?
- ⁹ Gorhá á wahdá ke tará gwánka janán
dózhmen pada kenzant.
Eshiá zánán ke Hodá gón man ent.
- ¹⁰ Hamá Hodá ke áiy habará satá kanán,
haw, hamá Hodáwand ke áiy habará satá kanán,
- ¹¹ Hamá Hodáay sará tawkala kanán o natórsán.
Ensán maná ché korta kant?
- ¹² Oo Hodá! Báýad ent gón taw wati kortagén kawlán purah bekanán,
pa taw shogrgozáriay korbánigán péshe kanán.
- ¹³ Chiá ke taw, oo Hodá, maná cha marká rakkénay o
mani pádán cha lakoshagá dáray,
ke zenday rozhná tai bárgáhá gám bejanán.

57

Tai bánzoláni sáhegá panáha zurán

Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Barbád makanay” tarzay sará. Dáuday shayr, hamá wahdá ke Dáud cha Sháulá tatk o gáréa chér but.

- ¹ Mani sará rahm kan. Oo Hodá! Mani sará rahm kan,
chiá ke mani arwáh tai mayár o báhóth ent.
Tai bánzoláni sáhegá panáha zurán,
tán hamá wahdá ke é baláh berawt o begwazit.
- ² Borzén arshay Hodáay gwará peryáta kanán,
hamá Hodá ke gonáhay bohtámá cha mana thagalénit.
- ³ Cha ásmáná wati komaká ráha dant, maná rakkénit o
áyán ke maná lapáshant, pa hakkal adaba kant. Ósht...
Hodá wati mehr o wapádáriá rawána kant.
- ⁴ Mani arwáh shéráni nyámá ent,
ás bon dayókáni nyámá wapsán,
hamá mardománi nyámá ke dantánesh tir o nayzah ant o
zobánesh tézén zahm.

- ⁵ Oo Hodá! Ásmánáni sará bátay,
tai shawkat sajjahén zeminá sheng bát.
- ⁶ Mani pádáni déma damesh chér kort o
arwáhon sarshakun but.
Ráhay sará chátesh kótk,
bale wat ódá shakun butant. Ósht...
- ⁷ Oo Hodá! Mani del mohr ent.
Mani del mohr ent o
sawt o sáza janán.
- ⁸ Oo mani arwáh! Ágáh bay.
Oo chang o soródán! Ágáh bét.
Man bámgwáhá cha wábá páda kanán.
- ⁹ Oo Hodáwand! Tará kawmáni nyámá satá kanán o
pa taigi kabilaháni nyámá sawta janán.
- ¹⁰ Chiá ke tai mehr báz ent,
tán arshá rasit o
tai wapádári tán jambarán.
- ¹¹ Oo Hodá! Ásmánáni sará bátay,
tai shawkat sajjahén zeminá sheng bát.

58

Hodá zeminay dádras ent

Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Barbád makanay” tarzay sará. Dáuday shayr.

- ¹ Oo hákemán! Shomay bétawári náensápi naent?
Mardománi nyámá pa ensáp dádrasia kanét?
- ² Enna, wati delá beádlia sázét o
shomay dast zeminá petnah páda kanant.
- ³ Badkárán cha mátay lápá wati ráh gár dátág o
cha pédaéshá gomráh o drógband ant.
- ⁴ Áyán zahré mán ent chosh ke máray zahrá,
syahmáréay dhawlá ant ke góshi bastagant o
- ⁵ hech paymá wati déma pa mángeráni áwázá natarrénit,
harchont ke ezm o honara kanant.
- ⁶ Oo Hodá! Esháni dantánán mán dapá prósh.
Hodáwandá! É warnáén shéráni neshén dantánán cha boná dar kan.
- ⁷ Tachókén ápáni paymá gár bátant,
wahdé kamána kasshant tiresh konth bátant o pad o neshané maylátant,
- ⁸ halazunay paymá ke gón rawagá apa bit o
eshkand butagén chokkay paymá ke hechbar róchay rozhná nagendit.
- ⁹ Cha eshiá pésar ke shomay déz konthagáni ásá bemárant, * tarr bebant yá hoshk,
Hodáesh gár o gomsár kanát.
- ¹⁰ Pahrézkár, bérá ke gendit, shádehia kant,
wati pádán mán badkáráni hóná shódit.
- ¹¹ Mardoma gwashant:
“Albat ke pa pahrézkará mozzé hast,
Hodáé hast ke zeminay sará dádrasia kant.”

59

Maná cha dozhmenán berakkén

Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Barbád makanay” tarzay sará. Dáuday shayr, hamá wahdá ke Sháulá pa Dáuday kóshá, lahtén chárug áiy lógá rawán dát.

- ¹ Oo mani Hodá! Maná cha dozhmenán berakkén o
cha áyán ke mani helápá jáha janant, mani negahpániá bekan.

* 58:9 58:9 Márag, bezán mahsus kanag.

² Maná cha badkárán berakkén o
cha hónigán neját beday.

³ Bechár ke che paymá pa mani kóshá kaminesh kortag.
Oo Hodáwand! Zórakén mard mani helápá yakjáh butagant,
maná hech gonáh o mayaré ham nést.

⁴ Man hech gonáh o mayaré nakortag, bale é angat mani sará orosh kanagá tayár ant.
Pa mani komaká pád á o mani hálá bechár.

⁵ Oo Hodáwand, oo lashkaráni Hodá! Taw Esráilay Hodá ay,
ágáh bay, sajjahén kawmán sezá beday o
badkárén dróhókáni* sará rahm makan. Ósht...

⁶ Shapá pera tarrant,
kochekáni paymá gorrant o
shahray chágerdá gardant.
⁷ Bechár ke cha dapá ché dara kanant,
zahmesh dapá ent,
gwashant: "Kass eshkonagá naent."

⁸ Bale taw, oo Hodáwand, áyáni sará kanday,
sajjahén kawmáni sará rishkanda kanay.

⁹ Oo mani wák o zór! Tai rahchár án,
chiá ke taw mani kalát ay, oo Hodáwand!

¹⁰ Hodá pa man mehrabán ent o mani komaká kayt,
dozhmenáni sará wati péróziá gendán.

¹¹ Oo Hodáwand ke may espar ay! Áyán makosh,
chosh mabit ke mani kawm beshamóshit.

Gón wati zórakiá eshán sargardán kan o ér byár.

¹² Pa wati dapay gonáh o lontháni habarán
wati kebray tahá bandig bebant.

Esháni nálat o drógbandiay sawabá,

¹³ eshán wati hezhmay tahá gár o gomsár kan,
gár o gomsár kan ke hech pasht makapant,
tán zánag bebit

ke cha Ákubá beger tán zeminay har kondhá Hodá bádsháhia kant. Ósht...

¹⁴ Shapá pera tarrant,
kochekáni paymá gorrant o
shahray chágerdá gardant.

¹⁵ Warákay shóházá sar sar janána bant o
agan sér mabant wába nakapant.

¹⁶ Bale man tai kodratay tawsipá sawt o sáza janán,
sohbá tai mehray satáyá sawta janán o shádehia kanán,
chiá ke taw mani borzén kalát ay o
sakkiáni wahdá mani panáhgáh.

¹⁷ Oo mani wák o twán! Tará názénán.
Hodá mani borzén kalát ent,
mani Hodá ke gón man mehra kant.

60

Dozhmenáni démá mára madat kan

Pa sázger o washáwázáni sálará. "Susanay" tarzay sará. Gwáhié. Pa tálimá Dáuday shayr,
hamá wahdá ke Dáudá gón Naharaymay Árámián o Sóbahay Árámián jang kort o hamá
wahdá ke Yuáb per tarret o Wáday dashtá cha Edumián dwázdah hazár mardomi kosht.

¹ Oo Hodá! Taw mára yalah kortag o may sangar próshtagant,
hezhmnák butagay, bale nun gón má wasshán bay.

² Zeminet jombéntag o tal dátag,

* 59:5 59:5 Dróhók, bezán mardomé ke pa repk rada dant. Pársiá "khiánatkár", Orduá "dhukábáz".

- taláni beger ke larzagá ent.
³ Wati kawmet gránén jáwarán perréntag,
 mára madhósh kanókén sharábet wáréntag.
⁴ Bale angat bayraket pa Hodátorsán borzád kortag
 tánke yakjáh bebant o cha dozhmenay kamáná berakkant. Ósht...
⁵ Gón wati rástén dastá berakkén o passaw beday
 tán hamá ke tará dóst ant berakkant.
⁶ Hodáyá cha wati pákiá habar kort:
 “Shekémá gón shádehi bahra kanán o
 Sukkótay daragá kesása kanán.
⁷ Galyád manig ent o Manassi mani,
 Epráim mani jangi koláh ent,
 Yahudá bádsháhiay asá o
⁸ Muáb mani dasshódi trasht,
 Edumay sará wati swásá chagala dayán* o
 Pelistiahay sará wati péróziay gwánká janán.”†
⁹ Kay maná choshén shahréá kárit ke sangarband ent?
 Kay maná dém pa Edumá rahshóna bit?
¹⁰ Oo Hodá! Taw mára yalah dátag.
 Oo Hodá! Padá may lashkaráni hamráha nabay.
¹¹ Dozhmenáni déma mára madat kan,
 chiá ke ensánay madat békár o náhudag ent.
¹² Gón Hodáyá sóbena bén,
 hamá ent ke may dozhmenán pádmála kant.

61

Maná dém pa talára bar

Pa sázger o washáwázáni sálára. Gón simi sázán. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodá! Mani peryátá beshkon o
 mani dwáyá gósh dár.
² Tará cha zeminay godhsará gwánka janán,
 wahdé delona drahit.
 Maná dém pa talaréá bar ke cha man borzter ent.
³ Chiá ke taw mani panáhghá butagay o
 dozhmenáni déma mohrén borjé.
⁴ Bell ke tai tambuá tán abad bemánán o
 tai bánzoláni sáhegá panáh bezurán. Ósht...
⁵ Chiá ke taw, oo Hodá, mani dátagén kaw! eshкотagant o
 wati námay torsetagénáni miráset maná bakshátag.
⁶ Bádsháhay omray róchán báz kan o
 áiy sálán, tán sajjahén naslán.
⁷ Hodáay bārgáhá tán abad sháhi tahtá benendát,
 wati mehr o wapádáriá áiy negahpán kan.
⁸ Nun tai námá modám názénán o
 wati kawlán har róch puraha kanán.

62

Arwáhon Hodáay rahchár ent

Pa sázger o washáwázáni sálára. “Yedutunay”* tarzay sará. Dáuday Zabur.

- ¹ Mani arwáh pa émeni tahná Hodáay rahchár ent,
 chiá ke mani rakkénag cha hamáiy némagá ent.
² Mani talár o mani rakkénók tahná hamá ent,

* **60:8 60:8** Swás chagal dayagay máná gerag o wati kanag ent. † **60:8 60:8** Band 6 tán 8 á bázén jághah o mardománi náma kayt. * **62: 62:0** Yedutun cha mazanén parasteshgáhay washáwázán yakké at.

mani kalát ent, hechbara nalarzán.

³ Tán kadén mardéay sará orosha kanét

tánke sarjamiá bekoshéti,

chosh ke proshtagén diwál o kaptagén shank o pallé?

⁴ Albat pandala sázant ke áia cha borzád sarshakun bekanant.

Cha dróg bandagá lezzata barant,

gón wati dapá barkata dayant,

bale delay tahá nálata kanant. Ósht...

⁵ Oo mani arwáh! Pa émeni tahná Hodáay rahchár bay,

chiá ke mani omét gón hamáia ent.

⁶ Mani talár o mani rakkénók tahná hamá ent,

mani kalát ent, mana nalarzán.

⁷ Mani neját o ezzat gón Hodáyá ent,

hamá mani mohrén talár ent, mani panáhgáh ent.

⁸ Oo mardomán! Hodáay sará tawkal kanét o

delay hálán hamáia démá darshán kanét,

Hodá may panáhgáh ent. Ósht...

⁹ Pa rásti ke ensán cha daméá géshter naent,

bani ádam prébé,

agan sháhémá tóresh bekanant hech naant.

É sajjahén, yakjáh cha damé géshter naant.

¹⁰ Pa zolm o zórá tawkal makanét o

pa dozziá omét mabandét,

harchont ke shomay mál géshtera bit,

pa áia del mabandét.

¹¹ Hodáyá yak habaré gwashtag o

man do eshкотag,

ke zór o kodrat Hodáayg ent o

¹² mehr o rahm ham taig ent, oo Hodáwand!

Taw harkasá áia kortagén káráni hesábá, mozza dayay.

63

Arwáhon tai tonnig ent

Dáuday Zabur, hamá wahdá ke Yahudáay gyábáná at.

¹ Oo Hodá! Mani Hodá taw ay,

gón wati sajjahén del o jáná tai shóházá án,

arwáhon tai tonnig ent o

jesm o jánon tai hodónák,

béap o hoshkén zeminéá.

² Tai pákén jágahá, maná tai shobén butag,

tai shán o kodraton distag,

³ chiá ke tai mehr cha zendá sharter ent,

mani lonth tará názénant.

⁴ Tán zendag án tará názénán o

pa tai námá dastán borza kanán.

⁵ Arwáhon anchosh séra bit chó ke yakké wasshén waráké bwárt o

dapon gón shádmánén lonthán tará názénit.

⁶ Wati bestaray tahá ham tará yáta kanán o

shapáni pásán tai hayálá bán.

⁷ Tai bánzoláni sáhegá tará názénán,

chiá ke taw mani madatkár ay.

⁸ Arwáhon gón taw bandók ent o

rástén dastet mani posht o panáh.

⁹ Á ke mani koshtagay pad o randá ant gár o gomsára bant o

zeminay johlánkián éra rawant.

¹⁰ Zahmáni dapá tarrant o
tólagáni waráka bant.

¹¹ Bale bádsháh Hodáay dargáhá shádehia kant o
harkas ke gón Hodáyá sawgenda wárt pahra kant,
chiá ke drógbandáni dap chopp o bandaga bit.

64

Maná cha badkárán chér day

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

¹ Oo Hodá! Wahdé nálán o peryáta kanán, mani tawará beshkon o
zendá cha torsnákén dozhmenán berakkén.

² Maná cha badkáráni pandalán chér day,
cha radkáráni áshópá.

³ Chiá ke wati zobáná zahmáni paymá téza kanant o
wati tahlén habarán tiray paymá kára bandant

⁴ tánke cha wati sangarán bémayará neshánag bekanant.
Anágat o bé torsá áia tira janant.

⁵ Radén kára yakdomiá delbaddhia dayant,
habar ke kanant, maksadesh wati dámáni chér kanag ent.
Gwashant: “Kayesha gendit?”

⁶ Náensápiá dalil o honara kanant o gwashant:
“Má tamán o kamálen shawré kortag.”

Pa rásti ke ensánay del o hayál zánaga nabant.

⁷ Bale Hodá áyán tira jant o
anágat thappiga bant.

⁸ Á wati jenday zobánay sawabá thagala warant.

Harkas ke begenditesh pa áyán sará chandhénit.

⁹ Sajjahén bani ádama torsant,
Hodáay kára jára janant o
áiy kára pa hósh o sára chárant.

¹⁰ Pahrézkár Hodáwanday dargáhá shádehi kanát o
áiy dargáhá panáh bezurát.
Sajjahén nékdel pahr bekanátant.

65

Hodáay kawr sarréch ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur. Sawté.

¹ Oo Hodá! Sahyuná satá o saná tai wadára ent,
gón taw may kawl puraha bant.

² Oo taw ke dwáyána eshkonay!
Sajjahén mardom dém pa taw káyant.

³ Á wahdá ke gonáh mani sará lombetant,
taw mára bakshet.

⁴ Bahtáwar hamá ent ke tawi gechéna kanay o wati bárgáhá káray
tánke hamódá jahmenend bebit.

Cha tai dargáhay nékiá séráp bátén,
cha tai parasteshgáhay pákiá.

⁵ Gón wati bákamálen káran, mára pa adl o ensáp passawa dayay.
Oo may rakkénókén Hodá!

Zeminay chár kondh o durdastterén daryáyáni omét gón taw ent.

⁶ Taw ay ke gón wati zór o wáká kóhet jórhéntagant o
watá gón kodratá selahbandet kortag,

⁷ daryáyáni gorraget árám kortant,
mawjáni tawár o kawmáni áshóp.

⁸ Zeminay chár kondhá nendók cha tai neshánián hayrán ant,
taw shagreb o magrebá parmáay ke shádmániay kukkára bekanant.

- ⁹ Taw zeminay hayáldáriá kanay,
 áia ápa dayay o ábáda kanay.
 Hodáay kawr sarréch ent
 taw mardomán gandoma bakshay
 chiá ke tai shawr hamé butag.
- ¹⁰ Taw zeminay palán * ápa dayay o
 dhagará hamdasta kanay,
 gón gwáragá narmia kanay o
 rost o rodómá barkata dayay.
- ¹¹ Gón wati nékiá sálá tájé sará dayay,
 tai pádráh ham cha barkatá sarréch ant.
- ¹² Gyábánáni charágáh ábáda bant o
 kóhán wati srén pa shádmáni bastagant.
- ¹³ Dhagárán watá gón ramagán póshéntag o
 daragán gón gandomá,
 shádmániay kukkára borza kanant o sawta janant.

66

Tai kár bákamál ant

Pa sázger o washáwázáni sálará. Sawté. Zaburé.

- ¹ Oo zeminay sajjahén mardomán! Pa Hodáyá shádehiay gwánká bejanét.
² Áiay námay mazaniá názénét o
 áiay shán o shawkatá satá kanét.

- ³ Hodáyá begwashét: “Tai kár chenkadar bákamál ant.
 Tai wák o kodratay mazaniay sawabá
 dozhmen tai démá háká kapant.

- ⁴ Zeminay sajjahén mardom tará sojdaha kanant o
 tará názénant.
 Haw! Tai námá sárháyant.” Ósht...

- ⁵ Byáét o bechárét ke Hodáyá ché kortag,
 ajabén kár pa bani ádamá.

- ⁶ Daryái hoshk kort o
 Hodáay kawm ódá pád payádaká cha kawrá gwast,
 áiay bárgáhá shádmáni bekanén.

- ⁷ Á gón wati kodratá tán abad bádsháhia kant,
 chammi gón kawmán ent.
 Sarkesh áiay helápá pád mayáyant. Ósht...

- ⁸ Oo kawmán! May Hodáyá satá kanét,
 pa borztawári benázénéti.

- ⁹ May zendi rakkéntag o
 pádi cha thagalagá dáshtagant.

- ¹⁰ Oo Hodá! Chiá ke taw mára chakkásetag,
 taw mára nograhay paymá palgártag.

- ¹¹ Taw mára dámá dawr dátag o
 may gardená mazanén béré eshtag.

- ¹² Cha tai razáyá mardomán mára sarjamiá lagatmál kortag,
 cha áp o ásá gwastagén,
 bale mára sarsabzén jáhéá áwortaget.

- ¹³ Gón sóchagi korbánigán tai dargáhá káyán o
 gón taw wati kawlán puraha kanán,

- ¹⁴ hamá kawl ke lonthán wádah dátag o dapá gwashtagant
 sakki o sóriáni wahdá.

- ¹⁵ Pazzórén dalwatán sóchagi korbániga kanán,
 gón gwarándháni korbánigay duttán,

* **65:10 65:10** Pal, bezán dhagáray nangár kanagá rand, hamá drájén borz o jahli ke áyáni tahá keshár keshaga bit.

pa taw pas o gók nadra kanán. Ósht...

- ¹⁶ Oo sajjahén Hodátorsán! Byáét o beshkonét,
hamá chizzána gwashán ke pa man kortaganti.
¹⁷ Gón wati dapá áiy kerrá peryáton kortag,
áiy satá o saná mani zobáná at.
¹⁸ Agan badié mani delá butén
Hodáwandá mani habar gósh nadáshtagat.
¹⁹ Bale Hodáyá pa rásti eshкотag o
mani dwáay tawári gósh dáshtag.
²⁰ Hodáyá satá bát ke cha mani dwáyá nádelgósh nabutag o
wati mehri cha man dur nadáshtag.

67

Sajjahén kawm tará satá kanánt

Pa sázger o washáwázáni sálará. Pa simmi sázán. Zaburé. Sawté.

- ¹ Hodá may sará mehrabán bát, mára barkat bedayát o
wati déma pa má drapshán kanát, ósht...,
² tánke tai ráh jaháná zánag bebit o
tai dátageén rakkénag sajjahén kawmáni nyámá.
³ Oo Hodá! Kawm tará satá kanántant,
sajjahén kawm tará satá kanántant.
⁴ Kawm shádehi kanántant o shádmániay gwánká bejanántant,
chiá ke taw kawmáni sará pa ensáp dádrasia kanay o
jahánay kawmáni rahshóna bay. Ósht...
⁵ Oo Hodá! Kawm tará satá kanántant,
sajjahén kawm tará satá kanántant.
⁶ Zeminá wati bar o samar dátag,
Hodá, may Hodá, mára barkat bedayát.
⁷ Hodá mára barkat bedayát
tánke zeminay chár kondh áiy mazaniá sharap bedayant.

68

Hodá jáh janát

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur. Sawté.

- ¹ Hodá jáh bejanát o áiy dozhmen sheng o sháng bátant,
á ke cha áia naprata kanant cha áiy dargáhá betachátant.
² Anchosh ke dutt bála kant eshán betáchén,
anchosh ke móm ásay déma apa bit,
badkár Hodáay dargáhá gár o gomsár bátant.
³ Bale pahrézkár shádmán o
Hodáay dargáhá gal o bál bátant o
cha wasshiá shádehi kanántant.
⁴ Pa Hodáyá sawt bejanét o áiy námá názénét,
pa áia ke jambarán swár ent satá o sanáy tawará borz kanét.
Áiy nám Hodáwand ent,
áiy bargáhá shádehi kanét.
⁵ Hodá wati pákén bargáhá
chórhawáni pet ent o janózámáni dádras.
⁶ Hodá békasan pa lóg o jáha kant o
bandigán, ázát o ábád,
bale sarkesh, hoshkén zeminéa nendóka bant.
⁷ Oo Hodá! Á wahdá ke wati kawmay rahshón atay,
á wahdá ke gyábáná mallán atay, ósht...,

- 8 zemin larzet o
 ásmánán hawr gwart,
 Hodáay bārgáhá, Sináay kóhay yakdánagén Hodáay,
 Hodáay bārgáhá, Esráilay Hodáay.
- 9 Oo Hodá! Taw bázén hawré gwárént o
 tai mirás ke hoshk o wayrán butagat, taw séráp kort.
- 10 Tai ramag ódá jahmenend but.
 Cha wati nékiá, oo Hodá,
 taw béwas rózi dátant.
- 11 Hodáwand wati habará jára jant,
 bashárat árókén janén, mazanén lashkaré ant.
- 12 Bádsháh gón wati lashkarána jehant o tachant,
 janén wati lógá áwáran* bahra kanant.
- 13 Toré gwásh o áhorráni tahá wáb bebay
 kapódaráni bál nograhpósha bant o potthesh teláhrang.
- 14 Wahdé Porwákén Zórá bádsháh sheng o sháng kortant,
 barpá Salmunay kóhay sará gwart.
- 15 Oo mazankóh! Oo Báshánay kóh!
 Oo bázhollén† kóh! Oo Báshánay kóh!
- 16 Oo bázhollén kóh! Pa ché hamá kóhá gón hasaddé cháragá ay
 ke Hodáyá pa wati lógjáhá gechéen kortag,
 hamódá ke Hodáwand tán abad jahmenenda bit?
- 17 Hodáay arrábah hazáráni hazár o
 lakkáni lakk ant,
 Hodáwand cha Sináay kóhá wati pákén jágahá átkag.
- 18 Á wahdá ke arshá borz butay
 bázén bandigé zortet,
 cha mardomán thékiet zort,
 tantaná cha sarkashán ham,
 tánke taw, oo Hodáwandén Hodá, ódá jahmenend bebay.
- 19 Hodáwandá satá bát, may rakkénókén Hodáyá
 ke har róch may bárána saggit. Óshet...
- 20 May Hodá rakkénókén Hodá ent,
 cha marká rakkénag Hodáwanday dastá ent, tahná Hodáwanday.
- 21 Bale Hodá dozhmenáni sará próshit,
 hamáyáni pormudén saray gobbahá próshit ke wati gonáháni tahá gáma janant.
- 22 Hodáwandá gwashtag: “Áyán cha Básháná pera tarrénán,
 áyán cha daryáay johlánkián pera tarrénán,
- 23 tánke tai pád áyáni hóná lagatmái bekanant o
 tai kochekáni zobán ham wati bahrá cha dozhmenán begerant.”
- 24 Oo Hodá! Tai jashnay kárwán gendaga bit
 mani Hodá o mani bádsháhay kárwán mán pákén jágahá.
- 25 Démá sháer o poshtá sázger o
 nyámá jenek tamburag janagá ant.
- 26 Hodáyá mán mazanén diwánán benázénét.
 Oo Esráilay óbádagán! Hodáwandá benázénét.
- 27 Benyáminay kasánén kabilah hamódá ent,
 Yahudáay kamásh áyáni hákem ant,
 Zebulunay kamásh o Naptáliay kamásh, mazanén rombé ant.
- 28 Tai Hodáay parmán ent ke taw zóráwar bebay.
 Oo Hodá! Anchosh ke pésará kortaget, wati zór o wáká mará pësh bedár.
- 29 Pa tai parasteshgáhay háterá ke Urshalimá ent
 bádsháh pa taw thékia kárant.
- 30 Kalam o kásháni nyámay rastará‡ hakkal day o

* 68:12 68:12 Áwár, bezán jangá dast áwortagén mál, zarr o mardom. † 68:15 68:15 Tholl, bezán kóhay tuskén borzi.
 Bázhollén kóhéá bázén borzié hast. ‡ 68:30 68:30 Rastar, bezán derrókéen jánwaré chó ke shér o polang.

- kawmáni gwaskáni nyámá gókáni góromá. §
 Rastar érdasta bit o nograha kárit.
 Jangdóstén kawmán sheng o sháng kan.
³¹ Kásed cha Mesrá káyant
 Habashah eshtápiá wati dastán dém pa Hodáyá borzáda kant.
³² Oo jahánay molkán! Pa Hodáyá sawt bejanét,
 Hodáwandá gón sawtá benázénét, ósht...,
³³ hamáia ke ásmánán shahswária kant, kwahnén ásmánán,
 hamáia ke wati áwázá borza kant, trond o porwákén áwázá.
³⁴ Hodáay kodratá jár bejanét,
 ke shán o shawkati Esráilay sará ent o
 kodrati, ásmánáni sará.
³⁵ Oo Hodá! Taw wati pákén jágahá bákamál ay,
 Esráilay Hodá wati kawmá zór o wáka bakshit.
 Hodáyá satá o saná bát.

69

Oo Hodá! Maná berakkén

Pa sázger o washáwázáni sálára. “Susanáni” tarzay sará. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodá! Maná berakkén
 ke áp tán mani gardená ent.
² Johlánkén pujgelán mén butagán,
 jágahé ke páda naóshtit.
 Johlánkén ápáni tahá kaptagán o
 hár o lahrhán maná angerr kortag.
³ Cha bázén peryátán damon bortag,
 mani nokk hoshk ent o
 chamm wati Hodáay wadará tahár butagant.
⁴ Á ke bésawab cha man naprata kanant
 cha mani saray mudán géshter ant.
 Bázéné mani gár kanagay randá ent
 dozhmen mani sará drógén bohtáma janant.
 Cha man lóthant hamá chizzán per betarrénán
 ke man nadozzetagent.
⁵ Oo Hodá! Taw zánay ke man ahmaki kortag,
 mani gonáh cha taw chér naant.
⁶ Oo Hodáwand, oo lashkaráni Hodáwand!
 Hamá ke tai wadárig ant mani sawabá sharmendag mabátant.
 Oo Esráilay Hodá!
 Hamá ke tai shóházá ant mani sawabá roswá mabátant.
⁷ Chiá ke pa taigi maná sobakka kanant o
 mani dém cha sharmá póshénag butag.
⁸ Brátáni chammá bigánag butagán o
 wati mátay chokkáni démá darámadé.
⁹ Á gayrat ke maná pa Hodáay lógá hastent,
 maná jánsócha kant o báhénit o
 tai rad o bad kanókáni rad o bad,
 mani sará kaptagant.
¹⁰ Á wahdá ke arson rétkag o róchagon dáshtag
 sobakk kanag butagán.
¹¹ Á wahdá ke sugi god o póshákon gwará kortagant,
 esháni kerrá batalé butagán.
¹² Shahray masteráni gwará nám o dap án o
 sharábiáni sawt.
¹³ Bale man, oo Hodáwand, tai rahmay wahdá,
 tai dargáhá dwá kanán.

Oo Hodá! Cha wati bázén mehr o wapádáriá,
gón deljamén rakkénagé passaw beday.

14 Maná cha pujgelán dar kan,
tánke ér maboddhán.

Cha naprat kanókáni panjagá maná berakkén o
cha johlánkén ápan dar kan.

15 Mayl ke hár maná angerr kanant,
yánke johlánki maná ér barant,
yá mani sará kall wati dapá bebandit.

16 Oo Hodáwand! Mani passawá beday ke tai rahmat báz ant,
wati rahmatáni kesás o hesábá, wati déma gón man betarrén.

17 Déma cha wati hezmatkárá mapóshén,
pa mani madatá eshtáp kan
ke sakk tang átkagán.

18 Nazzik byá o maná berakkén,
dozhmenáni sawabá maná bemók.

19 Taw á sobakkián wata zánay ke mani sará ant o
mani sharmsári o roswáián,
mani sajjahén dozhmen tai déma ant.

20 Sobakki o béezziatián mani del próshtag o dar mantagán,
rahmay wadará atán o dastá nakapt,
gamwáréay shóházá atán o naraset.

21 Warákay badalá, maná jawresh dát o
wahdé tonnig bután tropshén sharábesh nóshént.

22 Parzónagesh dámé bát o
sohl o émeniesh talké.

23 Chammesh tahár bát o magendátant o
srénesh drahaq o larzagá bát.

24 Wati hezhmá áyáni sará begwáren,
gazabay ácheshá pa áyán berasén.

25 Lóg o jágahesh haráb o wayrán bát,
áyáni gedánán hechkas jahmenend mabát.

26 Chiá ke hamáíá ázára rasénant ke taw jatag o
hamáíay ranjáni habará kanant ke taw thappig kortag.

27 Mayár pa mayáresh beladdh,
cha tai adlá bébahr bátant.

28 Cha zendagénáni daptará gár bátant,
gón pahrézkarán yakjáh nebisag mabátant.

29 Bale nun man, setam distag o padard án.
Oo Hodá! Tai neját maná émen bedárát.

30 Hodáay námá gón sawta názénán o
gón bázén shogrgozáriá shán o shawkatia dayán.

31 É chizz Hodáyá cha gwaskéá géshter pasonda bit,
cha mazankánth o mazansrombén gókéá.

32 Békebr o darbesh é chizzá ke begendant gal o shádána bant.
Oo Hodáay shóház kanókán! Zendahdel bátét.

33 Hodáwand nyázmandáni dwáyán gósha dárit o
wati bandigén mardomán bazzag o wára nakant.

34 Ásmán o zemin áíá benázénant,
daryá o áíay tahay sajjahén sahdár.

35 Chiá ke Hodá Sahyuná nejáta dant o
Yahudáay shahrán nóksará addha kant.

Kawm ódá jahmenenda bit o
molkay hakkén wáresa bit.

36 Molk áíay hezmatkáráni poshtpaday mirása bit o
áíay námay dóst dárók ódá jahmenenda bant.

70

Pa mani madatá eshtáp kan

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur. Dazbandié.

- ¹ Oo Hodá! Zutt kan o maná berakkén.
Oo Hodáwand! Pa mani madatá eshtáp kan.
- ² Á ke mani kóshay randá ant,
sarjahl o sharmsár bátant,
á ke mani barbádiá gala bant,
pad bekenzáat o roswá bátant.
- ³ Á ke mani sará “hah, haha” kanant,
cha pashaliá poshtoká kenzátant.
- ⁴ Bale á ke tai shóházá ant,
sajjahén tai dargáhá shádehi kanát o gal o báí bátant,
á ke tai dátágén nejátesh dósta bit,
modám begwashátant:
“Hodáwand mazanshán ent.”
- ⁵ Bale man setam distagén mohtájé án.
Oo Hodá! Dém pa man eshtáp kan,
taw mani rakkénók o madatkár ay.
Oo Hodáwand! Dér makan.

71

Oo Hodáwand! Maná yalah makan

- ¹ Oo Hodáwand! Man tai mayár o báhóth án,
maná sharmsár makan.
- ² Pa wati adlá maná berakkén o bechotthén,
delgóshá gón man kan o maná berakkén.
- ³ Mani panáh dayagay talár bay,
ke modám dém pa áíá byáyán.
Taw pa mani rakkénagá hokm kortag,
chiá ke mani talár o kalát taw ay.
- ⁴ Oo mani Hodá maná cha badkáráni dastá berakkén,
cha setamger o béráhmáni panjagá.
- ⁵ Chiá ke taw, oo Hodáwand, mani omét ay o
cha kasániá, oo Hodáwand, óst o ométon tai sará butag.
- ⁶ Cha pédáeshá mani komak kanók butagay,
é taw butagay ke maná cha mátá pédá kortag,
mani satá o sárháyagáni dém modám gón taw ent.
- ⁷ Pa bázenéá neshánié butagán,
chiá ke taw mani mohrén panáhgáh ay.
- ⁸ Dapon cha tai tawsipá porr ent,
cha tai shán o shawkatá sajjahén róchá.
- ⁹ Piriá maná cha watá dur makan,
á wahdá ke twánona kotthit, yalahon makan.
- ¹⁰ Chiá ke dozhmen mani helápá habará ant,
á ke mani koshagay randá ant horigá pandala sázant.
- ¹¹ Gwashant: “Hodáyá yalah kortag,
berawén begeréni,
kassia narakkénit.”
- ¹² Oo Hodá! Cha man dur mabay.
Oo mani Hodá! Mani madatá eshtáp kan.
- ¹³ Mani bohtám janók sharmsár o tabáh bátant o
á ke mani ázáray padá ant
pashal o sharmendag bátant.
- ¹⁴ Bale man modám tai komakay ométwár án o

- tará gësh o gështer satá kanán.
 15 Tai ádelén káráni habará kanán,
 sajjahén róchá tai dátágén nejátay járá janán,
 harchont ke áyáni hesáb cha mani zánagá dhann ent.
 16 Mana káyán o Hodáwánday porwákén káráni járá janán, tahná Hodáwánday,
 tai adlay járá janán, tahná tai.
 17 Oo Hodá! Taw maná cha kasániá sój dátág,
 modám tai ajabén káráni járá janán.
 18 Oo Hodá! Nun ke pir án o mud espét ant,
 maná yalah makan,
 tán nókén padréchay nyámá tai zóray járá bejanán o
 sajjahén áyókén naslán cha tai wák o twáná sahig bekanán.
 19 Oo Hodá! Tai adl tán borzén arshá ent,
 taw ay ke mazanén káret kortag.
 Oo Hodá! Tai matth kay ent?
 20 Harchont taw maná bázén sakki o sóri pésh dáshtag,
 bale padá mani zendá bódénay*,
 Haw, nóksará maná cha zeminay johlánkiá borzáda káray.
 21 Mani ezzatá borztera baray
 maná padá ásudaga kanay.
 22 Man tará gón chang o soróda názénán,
 chiá ke taw wapádár ay, oo mani Hodá!
 Gón rabábay sázá tará názénán,
 oo Esráilay Pákén!
 23 Mani lonth shádmániay kukkára kanant,
 man tará názénán,
 ke taw maná móketag.
 24 Sajjahén róchá tai ádelén káráni zegrá kanán
 chiá ke á ke mani ázár rasénagay lóthók atant,
 sarjahl o sharmsár butagant.

72

Wati adlá bádsháhá baksh

Solaymánay Zabur.

- 1 Oo Hodá! Wati adlá bádsháhá bebaksh,
 watí ensápá bádsháhay chokká,
 2 tánke á pa ensáp tai kawmay sará dádrasi bekant,
 setam distagénáni sará pa adl.
 3 Kóh pa kawmá ábádi byárátant,
 jomp o tomp, pahrézkáriay samará.
 4 Bádsháh kawmay setam distagénáni hakká bedayát,
 mohtájáni chokkán berakkénát o
 setamgerán tabáh kanát.
 5 Nasláni nasl tai sharap o ezzatá bedárátant,
 tánke rócha drapshít,
 tánke máh nura dant.
 6 Bádsháhay hákemi hamá hawráni paymá bát ke rotágén sabzagáni sará gwárant,
 hamá hawráni paymá ke zeminá sérápa kanant.
 7 Áiay ahdá pahrézkár shádáb bátant,
 tán hamá wahdá ke máh nura dant ábádi bát.
 8 Daryá tán daryá áiay bádsháhi barjáh bát o
 cha kawrá* tán zeminay goddhi simsarán.
 9 Áiay dargáhá gyábánay nendók sará jahl bekanátant,
 áiay dozhmen hák bechatthátant.
 10 Tarshish o tayábgwaráni† sardhagáray bádsháh hamáíá song o máliát bedayátant,
 Shébá o Sabáay bádsháh pa áiá théki byárátant.

* 71:20 71:20 Bódénag, bezán zendá nókén shádábi o napas mán kanag.

* 72:8 72:8 Bezán cha Parátay kawrá.

† 72:10 72:10 Tayáb, bezán daryáay kerr, sáhel.

- 11 Sajjahén bádsháh, áiy dé má sará jahl bekanátant,
sajjahén kawm áiy hezmatá bekanátant.
- 12 Chiá ke á hájatmandán hamá wahdá rakkénit ke peryáta kanant,
setam distagénán o hamáyán ke madatkáre néstesh.
- 13 Nezór o hájatmandáni sará rahma kant o
hájatmandáni zendá rakkénit.
- 14 Áyáni zendá cha zolm o sheddatá nejáta dant,
áyáni hóná gránkimmata zánt.
- 15 Omri báz bát,
Sabáay teláh áiy peshkash bátant.
- Mardom modám áiy dwágó bátant o
sajjahén róchá pa áia barkat belóthátant.
- 16 Gandom sajjahén molká anchosh báz bát ke
jompáni sará chawl bejant o
bar o samari anchosh báz bát ke Lobnáná ent.
Shahrán mardom anchosh ábád bátant ke sabzag mán dhagáran.
- 17 Bádsháhay nám namirán bát,
tán rócha drapshít nám o tawári bemánát.
- Sajjahén kawm cha áia barkat begerátant o
áia mobáarak begwashátant.
- 18 Hodáwandén Hodáyá satá bát, Esráilay Hodáyá,
ajabén káráni kanók tahná hamá ent.
- 19 Áiy porshawkatén námán tán abad satá bát,
áiy shán o shawkat sajjahén zeminá begerát.
Anchosh bát. Ámin.
- 20 Dáude Yassiy dwá hamedá kotthant.

Zaburay sayomi ketáb

73

Zabur 73–89

Á ke cha taw dur ant gár o gomsára bant

Asápay Zabur.

- 1 Pa rásti Hodá pa Esráilá mehrabán ent,
pa hamáyán ke delesh sáp ent.
- 2 Bale kammé mantagat bethagalán,
nazzik at pád belakoshant.
- 3 Chiá ke pa porkebrán hasaddi bután,
hamá wahdá ke man badkár ábádi o ásudagiá distant.
- 4 Chiá ke áyán tán marká dardé per nést o
wassh o sérláp ant.
- 5 Á degaráni paymá ranj o zahmatá naant o
mardomi baláháni tahá nakapant.
- 6 Paméshká kebr áyáni gwaray hár ent o
hezhm o gazab áyáni póshák.
- 7 Chammesh cha pazzóriá dar átkagant o
delay hayálánesh haddé nést.
- 8 Pa maskará o badwáhi habara kanant,
pa kebr zolm o setamá wati zobáná kárant.
- 9 Dapá ásmánay helápá pacha kanant o
zobánesh sajjahén zeminá gipt.
- 10 Paméshká kawm dém pa áyána rawt o
pa galé hamáyáni dastay ápána wárt.
- 11 Gwashant: “Hodá che paymá zánt?
Borzén arshay Hodáyá é dhawlén zántkári hast?”
- 12 Haw, badkár chosh ant,
modám ásudag ant o mál o melkatesh dé má rawán ent.

- 13 Pa rásti man wati del mopt o náhudagá pák dáshtag o
dast mán bégonáhiá shoshtagant.
- 14 Har róch ázárán kaptagán o
har sohbá hakkala warán.
- 15 Agan begwashténon: "É habarána kanán,"
man tai chokkáni nasl dróhetagat.
- 16 Wahdé é sajjahén chizzáni zánagay johdon kort,
pa man grán at,
- 17 tán hamá wahdá ke Hodáay pákén jágahá shotán.
Nun é mardománi ákebaton dist.
- 18 Pa rásti áyán lakoshánkén jáhána perrénay,
gár o gomsáriay chátá dawra dayay.
- 19 Anágat gár o zawála bant,
cha torsá sarjamá bérána bant.
- 20 Wábéay dhawlá ant ke wahdé chamm pacha bant gára bit,
á wahdá ke taw páda káay, oo Hodáwand,
eshán wahméay paymá mána nayáray.
- 21 Á wahdá ke mani arwáh zahr o tahl at o
del résh,
- 22 bépahm o nazántkár atán,
tai dargáhá haywánéay paymá,
cha pahm o póhá dhann.
- 23 Angat ham modám gón taw án,
taw mani rástén dastá geray.
- 24 Gón wati sar o sóján maná rahshónia kanay o
randá gón shán o shawkaté zuray.
- 25 Ásmáná, abéd cha taw maná kay hast?!
Zeminá ham, abéd cha taw hech chizzé nalóthán.
- 26 Mani jesm o ján o del balkén zawál bebant,
bale Hodá mani delay kalát ent,
tán abad mani gisshetagéen bahrwandh.
- 27 Pa rásti á ke cha taw dur ant gár o gomsára bant o
hamáyán bérána kanay ke gón taw béwapá ant.
- 28 Bale pa man wasshi hamesh ent ke Hodáay nazziká bebán,
Hodáwandon wati panáhgáh kortag,
tán tai sajjahén kárán jár bejanán, oo Hodáwand!

74

Oo Hodá! Chiá mára yalah dátaget?

Asápay shayri gwashtánk.

- 1 Oo Hodá! Chiá mára tán abad yalah dátaget?
Pa ché tai hezhmay ás pa tai charágáhay pasán rók ent?
- 2 Wati kawmay yátá bekap,
ke taw cha dérén zamánagán pa bahá zortagatant,
ke taw móketagant tán tai kawm o mirás bebant.
Sahyunay kóhay hayálá bekap ke ódá jahmenend butagay.
- 3 Wati gámán dém pa wati hamé modámigén wayránagán betarrén,
chiá ke dozhmená har chizz bérán kortag ke tai pákén jágahá butag.
- 4 Dozhmenán tai didáráhay tahá gorret o
wati bayrak* pa neshániá mekk kortant.
- 5 Hamáyáni paymá atant ke wati taparán
jangalay drachkáni sará borza barant.
- 6 Áyán, tai pákén jágahay sajjahén ájetagéen dár
gón wati tapar o téshagán prósh o hurt kortant.

* 74:4 74:4 Bayrak, bezán parcham.

- ⁷ Tai pákén jágahesh ás kasshet o hák o por kort,
tai námay menendjáhes palit kort.
- ⁸ Wati delá gwashtesh: “Áyán sarjamiá wati panjagay chérá kárén,”
gorhá Hodáay sajjahén didáráhes é sardhagará sótkant.
- ⁹ Nun hech neshánié nagendagá én,
hech nabié pasht nakaptag o
cha má kass ham nazánt ke tán kadén é paymá bit.
- ¹⁰ Oo Hodá! Tán kadén dozhmen tai sará bekandit?
Dozhmen tán abad tai námá bad o rad bekant?
- ¹¹ Chiá wati dastá poshtá dáray,
wati rástén dastá?
Dastá pach kan o pa áyán gári o tabáhié byár.
- ¹² Bale Hodá cha dérén zamánagán mani bádsháh ent,
ke zeminay sará nejátbakshén kára kant.
- ¹³ É taw atay ke daryáet gón wati zór o wáká do ném kort o
daryáy baláháni saret ápáni nyámá próshant,
- ¹⁴ Liwyátánay[†] saret próshant o
gyábánay sahdaráni waráket kort.
- ¹⁵ Jó o sarchammag, taw rombént o rawán kortant,
modámigén kawr, taw hoshk kortant.
- ¹⁶ Róch taig ent o shap ham tai
máh o róch taw barjáh dáshtagant.
- ¹⁷ É taw atay ke zeminay hand o simsaret gisshéntant,
garmág o zemestánay addh kanók taw ay.
- ¹⁸ Oo Hodáwand! Yátá bekap ke dozhmen che paymá maskará kanant o
názántén mardom tai námá che paymá bad o rada gwashant.
- ¹⁹ Wati kapótá rastaráni warák makan o
setam distagén kawmay zendá tán abad mashamósh.
- ²⁰ Wati bastagén ahdá bedár,
chiá ke é sardhagáray taháren jágah
cha zolm o zóray kodóh o kodámá porr ant.
- ²¹ Mayl ke pádmálén mardom gón roswái pad bekenzant,
setam distag o hájatmand tai námá satá bekanátant.
- ²² Oo Hodá! Jáh jan o wati hakkay démpániá bekan,
yátá bekap ke názánt sajjahén róchá che paymá tai sará kandant.
- ²³ Wati dozhmenáni kukkárán mashamósh,
dozhmenáni shóreshá ke modám borzád ent.

75

Hodá ádel ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Barbád makanay” tarzay sará. Asápay Zabur. Sawté.

- ¹ Oo Hodá! Tai shográ gerén,
tai shográ gerén ke tai nám nazzik ent o
mardom tai ajabén káráni habará kanant.
- ² Taw gwashay: “Wati gisshéntagén wahdá
pa ensáp dádrasia kanán.
- ³ Hamá wahdá ke zemín o áiy sajjahén nendóka larzant,
é man án ke áiy pádagán mohra dárán. Ósht...
- ⁴ Gón porkebrán gwashán: ‘Pahr mabandét,’ o
gón badkárán: ‘Wati kánthán borz makanét.
- ⁵ Wati kánthán enkadar borz makanét o
pa kebr o gorunáki habar makanét.’ ”
- ⁶ Chiá ke sarperázi na cha ródarátká kayt,
na cha rónendá o na cha gyábáná.

[†] 74:14 74:14 Liwyátán mazanén ápi rastaré butag.

- ⁷ É Hodá ent ke dádrasia kant,
yakkéá éra jant o yakkéá sarborza kant.
⁸ Chiá ke Hodáay dastá jámé,
cha porjóshén sharáb o tahlagá porr ent.
Sharábá réchit o zeminay sajjahén badkár
áiá tán goddhi trampá warant.
⁹ Bale man modám Hodáay káráni habará kanán,
Ákubay Hodáyá názénán.
¹⁰ “Sajjahén badkáráni kánthána próshán,
bale pahrézkáráni kánth borz dáraga bant.”

76

Hodáay démá kay óshtáta kant?

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón simmi sázán. Asápay zabur. Sawté.

- ¹ Yahudiahá Hodá zánag o pajjáah áraga bit,
Esráílá áiy nám mazan ent.
² Áiy tambu Shalimá* ent o
menendjáah, Sahyuná.
³ Ásgwárén tiri hamódá próshant,
zahm o espar ham, ke jangi seláh ant. Ósht...
⁴ Taw drapshán ay o
shawkat o shánet, cha á kóhestagán zébáter ent ke shekára porr ant.
⁵ Delér áwár janag butant,
wati goddhi wábá ant,
cha jangáwarán yakké ham namant
ke dasté besorénit.
⁶ Oo Ákubay Hodá! Cha tai neherrán,
áyáni arrábah o aspán sar pa markay wábá dát.
⁷ Taw bákamál ay,
wahdé hezhma geray, kay tai démá óshtáta kant?
⁸⁻⁹ Taw cha ásmáná dádrasia kanay o
wahdé taw, oo Hodá, pa dadrasiá jáha janay
ke zeminay sajjahén setam distagénán neját bedayay,
zemin cha torsá chopp o bétawára bit. Ósht...
¹⁰ Pa ensáná tai hezhm ham tai satáay sawaba bit o
pasht kaptagén hezhmá taw wati lánká banday.
¹¹ Gón wati Hodáwandén Hodáyá kawl bekanét o wati zobánay sará bóshtét,
á sajjahén ke kerr o gwarán ant
pa hamáíá théki byárant ke bákamál ent.
¹² Á hákemáni gorurána próshit,
zeminay bádsháh cha áíá torsant.

77

Sakki o sóriáni róchá Hodáay shóházá án

Pa sázger o washáwázáni sálará. Pa Jedutuná. Asápay Zabur.

- ¹ Man Hodáyá tawára kanán o pa komaká hamáíá gwánka janán,
mani peryát gón Hodáyá ent o á mani áwázá gósha dárít.
² Sakki o sóriáni róchá Hodáwanday shóházá án,
sajjahén shapá mani dast dráj ant o dama nabarán,
mani arwáh áram geraga nalóthit.
³ Hodáyá yáta kanán o nálán,
pegra kanán o delprósha bán. Ósht...
⁴ Taw mani chammán nazz bayagá naylay,
paréshán án o habar korta nakanán.

* 76:2 76:2 Shalim hamá Urshalim ent.

- ⁵ Gwastagén wahdáni hayálá kapán,
kwahnén ahd o bárigáni.
- ⁶ Shapán, wati sawtay hayálá kapán,
delá báz pegriga bán o arwáhon josta kant:
- ⁷ “Hodáwand tán abad yalaha kant o
padá hechbar mehrabána nabit?
- ⁸ Áiay mehr pa modámi halás butag o
kawli pa sajjahén naslán zawál?
- ⁹ Hodáyá mehrabán bayag shamoshtag o
wati rahmati hezhmay tahá band kortag?” Ósht...
- ¹⁰ Mana gwashán: “É shakk o sawál maná ranjénant.
Nun hamá ahd o bárigáni hayálá kapán
ke borzén arshay Hodáyá wati rástén dast shahártag.”
- ¹¹ Oo Hodáwand! Tai kárán yáta kanán,
tai ajabén kárán ke taw péshi zamánagán kortagant.
- ¹² Tai kortagén sajjahén káráni bárawá pegra kanán o
tai kerdáni hayálá bán.
- ¹³ Oo Hodá! Tai ráh pák ent.
Kojám hodá may Hodáay paymá mazan buta kant?
- ¹⁴ Taw hamá Hodá ay ke ajabén kára kant.
Taw wati zór o wák sajjahén kawmáni nyámá pésh dáshtag,
- ¹⁵ gón wati básk o kodratá wati kawm rakkéntag,
Ákub o Issopay chokk. Ósht...
- ¹⁶ Ápán tará dist, oo Hodá!
Ápán tará dist o larzetant,
johlánki drahagá laggetant.
- ¹⁷ Jambarán ápa gwart o
ásmánán grandet,
tai grókay tir har némagá retkant.
- ¹⁸ Tai granday tawár danz o gwátáni tahá at,
tai nurá jahán róshná kort,
zemin larzet o jombet.
- ¹⁹ Tai ráh cha mazanén daryáyá gwast o
tai keshk cha mazanén ápán,
bale tai pádáni pad gendag nabutant.
- ²⁰ Taw wati kawm Mussá o Hárúnay dastá rahshóni kort,
ramagéay paymá.

78

Eshíá pa démi naslán sar kanéi
Asápay shayri gwashtánk.

- ¹ Oo mani kawm! Mani sóján gósh dár o
delgóshá gón mani habarán kan.
- ² Wati dapá pa batal pacha kanán o
kwahnén chách o chistánán máná kanán,
- ³ hamá ke má eshkotag o zántagant,
hamá ke may pirénán mára gwashtagant.
- ⁴ Eshán cha áyáni chokk o nomásagán chéra nadayén,
gón áyókén naslá Hodáwanday porshawkatén káráni kessahá kárén,
Hodáwanday zór o twánay kessahá kárén o
áiy kortagén ajabén mójezháni kessahá.
- ⁵ Áiá gwáhié pa Ákubá esht,
Sharyati pa Esráilá áwort o
may pet o piréni parmán dátant
ke eshán wati chokk o nomásagán sarpad bekanét,
- ⁶ tán démi naslesh bezánant o
hamá chokk ham ke angat pédá nabutagant,

wati wahdá, gón wati chokk o nomásagán esháni kessahá bekanant,
 7 tánke á ham Hodáay sará tawkal bekanant o

Hodáay kárán mashamóshant o
 áíay hokmán bemannant.

8 Wati pet o pirénáni paymá mabant,

sarkash o mánmayátk*

ke delesh gón Hodáyá nabast o

arwáhesh gón Hodáyá wapádár naat.

9 Epráimi, harchont ke gón kamánán selahband atant,

bale janagay róchá tatkant.

10 Áyán Hodáay ahd nadásht o

wati delá shawresh kort ke “áíay Sharyatay sará zenda nagwázénén.”

11 Áíay kortagén káresh shamoshtant,

hamá ajabén kár ke áyáná pēshi dáshtagatant,

12 Hamá kár ke áyáni pet o pirénáni déma kortagatanti,

Mesray molká, Zohánay gyábáná.

13 Áyáni démay daryái ném kort o ái gwázéntant,

ápi, doén démán chó diwálá mekk kort.

14 Róchá, gón jambará rashónii dátant o

shapá gón ásay rozhná.

15 Gyábáná, talári tal kortant o

áyáná, johlén zeréay kesásá ápi dát.

16 Cha talárán chammagi bótkant o

ápi chó kawrá rombént.

17 Bale áyán angat gēshter gonáh kort o

gyábáná borzén arshay Hodáay helápá shóreshesh kort.

18 Hodáesh pa zánt hamá warákáni sará chakkáset

ke áyáni delá lóthet.

19 Hodáay helápá habaresh kort o gwashtesh:

“Hodá é gyábáná parzónagé pach korta kant?”

20 Talári wa jat o cha áíá áp rawán but o

kawr sar rechán butant,

bale wati mardomán nán ham dáta kant?

Yá pa wati kawmá gósht ham tayár korta kant?”

21 Hodáyá ke eshkot, zahr gept,

ásé pa Ákubá róki kort,

hezhami pa Esráílá chest but.

22 Chiá ke Hodáay sará imánesh néstat o

báwaresh nabut ke Hodáesha rakkénit.

23 Ásmáni pa pach bayagá parmán dát o

arshay darwázagi pach kortant.

24 Manni† pa áyán chó hawrá gwart ke bwarant,

ásmáni gandomi bakshátant.

25 Mardomán préshtagi warák wárt,

pa áyán békesás waráki rawán dát.

26 Cha ásmáná ródarátke gwáti sar dát o

gón wati zórá jonubi gwáti chest kort.

27 Danzáni paymá pa áyán góshti gwárent,

daryáay rékáni kesásá, báli morg,

28 áyáni ordgáh‡ éri áwortant,

áyáni gedánáni kerr o gwarán.

29 Wárt o séresh kort,

pa har chizzá ke áyán hers at, dátanti.

30 Bale cha áyáni hersay purah bayagá pésar,

ke warákesh angat dapá at,

* 78:8 78:8 Mánmayátk, bezán hamá ke kassá namannit. † 78:24 78:24 Mann hamá ásmáni nagan ent ke Mussáay zamánagá, Hodáyá pa Bani Esráílián hamá wahdá ér áwort ke á barr o gyábánán saporá atant. ‡ 78:28 78:28 Ordgáh hamá jágah ent ke mardom pa kasánén wahdéá gedána bandant o nendant.

- 31 Hodáay hezhm áyáni sará pád átk,
 áyáni zórmándterén mardomi koshtant o
 Esráilay warnái jökkéntant.
- 32 É sajjahén káresh distant o angat ham gonáhesha kort o
 áiy ajabén káráni sará báwaresha nakort.
- 33 Gorhá áyáni róchi pa náhudagi halás kortant o
 sál pa tors.
- 34 Hodáyá ke áyáni koshag bendát kort, nun áiy shóházá dar kaptant.
 Dém pa Hodáyá per tarretant o pa setk o del Hodáay shóházá butant.
- 35 Hayálá kaptant ke Hodá áyáni talár ent,
 hamá borzén arshay Hodá, áyáni posht o panáh.
- 36 Bale gón wati dapá, gón áia charpzobániesha kort o
 gón zobáná drógesha bast.
- 37 Delesh gón áia wapádár naat o
 áiy bastagén ahdesht nadásht.
- 38 Bale á angat mehrabán at o áyáni gonáhi bakshetant o
 sajjahéni nakoshtant.
- Rand pa randá wati hezhmia dásht o
 wati sajjahén gazabi darshána nakort.
- 39 Zánti ke é hákién ensán ant,
 rawókén gwáté ke padá pera natarrit.
- 40 Gyábáná chinchok randá cha Hodáyá sarkashiesh kort,
 ódá áesh gamig kort.
- 41 Rand pa randá Hodáesh chakkáset,
 Esráilay pákénesh ázár dát.
- 42 Áiy dastay zóresh yát nakort
 ke á róchá chón cha dozhmenáni dastá rakkéntanti,
- 43 hamá wahdá ke Mesrá wati neshanii paddar kortant o
 Zohánay gyábáná ajabén kári kort.
- 44 Áyáni kawri hóná badal kortant
 ke kassá cha wati jóán áp wárta nakort.
- 45 Makeskáni rombi áyáni nyámá ráh dátant ke makeskesh bwarant o
 pogoláni romb, ke barbádesht bekanant.
- 46 Áyáni keshári madagáná dátant o
 bar o samar kathagán§ wártant.
- 47 Áyáni anguri gón tróngalá zawál kortant o
 enjiráni drachk, gón hár o tuppánán.
- 48 Áyáni ramagi pa tróngal koshtant o
 dalwat, pa grand o grók.
- 49 Wati sóchókén kahr o gazabi áyáni sará rawán dát,
 kahr o gazab o azáb,
 gár o gomsár kanókén préshtagáni thólié áyáni sará.
- 50 Ráhi pa wati hezhmá rást o tachk kort,
 cha marká narakkéntanti, wabáyáni dapái dátant.
- 51 Mesray sajjahén awali chokki jatant,
 Mesray* gedánnendáni mardánagiay awali bar o samar.
- 52 Bale wati mardomi ramagay paymá sar dát o bortant,
 pasáni dhawlá gyábánán rashónii kortant.
- 53 Ái pa émeni rahshóni kortant ke matorsant
 bale áyáni dozhmen daryáyá mán patátant.
- 54 Gorhá ái wati pákén zeminá sar kortant,
 hamá kóhestagén molká ke gón wati rástén dastá geptagati.
- 55 Áyáni déma kawmi cha ódá dar kortant,
 kawmáni zemini áyáni mirás kortant o
 Esráilay kabilahi gedánáni tahá jahmenend kortant.

§ 78:46 78:46 Kathag madagay záté.

* 78:51 78:51 Asligén Ebráni syáhaga gwashit "Hámay", ke pa Mesrá eshárahé.

- 56 Bale angat áyán borzén arshay Hodá chakkáset o
 áiy helápá sarkashiesha kort,
 áiy hokmesha namannet.
- 57 Wati pirénáni paymá rástén ráhesh yalaha dát o béwapá butant,
 chó sost o nábwárén kamáná mantant.
- 58 Borzén jáhán bothánahesha bast o Hodáesh zahra baráént,
 botesha jórhént o Hodáesh hasaddiga kort.
- 59 Hodáyá ke dist,[†] sakk hezhm gept o
 Esráili sarjamiá yalah kort.
- 60 Wati Shiluhay menendjáhi yalah kort,
 hamá tambu ke Hodá ódá mardománi nyámá jahmenend at.
- 61 Wati zór o wákay pétii[‡] bandig kanáént,
 wati shán o shawkatay neshánii dozhmenáni dastá dát.
- 62 Wati kawmi zahmáni dapá dát,
 wati mirásay sará sakk hezhmnák but.
- 63 Warnáén bachak, ása wártant o
 jenek, pa suri názénkán sar nabutant.
- 64 Dini péshwá zahmáni dapá kaptant o
 janózámán gréta nakort.
- 65 Nun Hodáyá anchosh jáh jat ke yakké cha wábá bosta kant,
 chó ke jangóle cha sharábay béhóshiá jáh bejant.
- 66 Wati dozhmeni jat o poshtá kenzént o
 abadi roswáieá dawr dátant.
- 67 Bale Issopay tambui nádóst kort o
 Epráimay kabilahi nazort,
- 68 Yahudáay kabilahi gechén kort,
 Sahyunay kóh, ke dóst ati.
- 69 Wati pákén jágahi, borzagáni paymá addh kort,
 zeminay paymá namirán, jórhi kort.
- 70 Wati hezmatkárén Dáudi gechén kort o
 cha pasáni gwáshá dari kort,
- 71 cha edá o rand, ái cha mésháni shopánkiá dar kort o
 wati kawm, Ákubay shopánki kort,
 wati mirás, Esráilay.
- 72 Dáudá gón sápen delé áyáni shopánki kort o
 gón honarmandén dasté áyáni rahshón but.

79

Bandigáni peryáí tará sar bátant

Asápay Zabur.

- 1 Oo Hodá! Kawmán tai mirás geptag,
 tai pákén parasteshgáheshe palit kortag o
 Urshalim, wayrán.
- 2 Tai hezmatkáráni jóneshe báli morgáni warák kortag o
 tai wapádáráni jánay gósht, rastaráni.
- 3 Esháni hónesh ápay paymá sajjahén Urshalimá rétkag,
 kass namant ke mordagán kabr bekant.
- 4 Hamsáhegáni démá roswá butagén o
 kash o kerray mardománi kalági.
- 5 Oo Hodáwánd! Tán kadén zahra bay? Tán abad?
 Tán kadén tai hasadd ásay paymá róka bit?
- 6 Wati gazabá hamá kawmáni sará begwár ke tará pajjáha nayárant o
 hamá molkáni sará ke tai námá nagerant,
- 7 ke Ákubesh wártag o ér bortag o
 áiy molkesh wayrán kortag.
- 8 Gwastagén nasláni gonáhán may sará maladdh,
 tai rahmat zutt may sará byáyátant

[†] 78:59 78:59 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: "Hodáyá ke eshkot..."

[‡] 78:61 78:61 Péti, bezán sanduk.

ke sakk wár o bazzag én.

⁹ Oo may rakkénókén Hodá! Márá madat kan,
wati námay shán o shawkatay sawabá,
pa wati námaygi márá berakkén o
may gonáhán bebaksh.

¹⁰ Chiá darkawm begwashant:
“Esháni Hodá kojá ent?”

May chammáni dé má kawm begendátant ke
taw wati hezmatkáráni retkagén hónáni bérá geray.

¹¹ Bandigáni áh o peryát pa taw sar bátant,
gón wati báskay zórá
hamáyán berakkén ke koshag bayagá ant.

¹² Oo Hodáwand! Cha may hamsáhegán hamá sobakkiáni bérá
hapt sari géshter beger ke tai sháná kortagantesh.

¹³ Gorhá má, tai kawm
ke tai charágáhay pas én,
tán abad tai shográ gerén,
nasláni nasl tará satá kanén.

80

Hodá! Wasshán bay

Pa sázger o washáwázáni sálárá, “Susanáni” tarzay sará. Gwáhié. Asápay Zabur.

¹ Oo Esráilay shopánk! Gósh dár,
taw ke shopánkéay paymá Issopay ramagay rahshón ay.

Oo Hodá! Taw ke karrubiáni* nyámá bádsháhi tahtá neshtagay,
wati nurá tálán kan.

² Epráim, Benyámin o Manassiy dé má,
wati wák o tágatá borz kan o
pa may rakkénagá byá.

³ Oo Hodá! Gón má wasshán bay
wati dé má gón má rozhná kan
ke má berakkén.

⁴ Oo Hodáwand! Lashkaráni Hodá! Tán kadén
hezmay ásá wati kawmay dwáyáni sará gwárána bay?

⁵ Taw áyáná arsay nagan o
arsáni sarréchéen jám wárént.

⁶ Taw márá hamsáhegáni dé má bannám kortag o
dozhmen márá kalága bandant.

⁷ Oo lashkaráni Hodá! Gón má wasshán bay
wati dé má gón má rozhná kan
ke má berakkén.

⁸ Taw anguray drachké cha Mesrá gwatk,
taw kawm dhanná dar kortant o é drachk kesht.

⁹ Taw zemin pa áiá práh kort,
gorhá risshagi jat o zemini porr kort.

¹⁰ Áiay sáhegá kóh póshetant o
áiay sháharhán, rostagén gazz.

¹¹ Sháharhi tán Myánzerá† o
tháli tán Parátay kawrá sar butant.

¹² Gorhá taw chiá áiay pall prósht o dawr dát
ke hamok rahgwaz áiay barán bechent?

¹³ Jangali hukk áiá éra barant o
dashtay jánwaria warant o séra kanant.

* **80:1 80:1** Karrubi, ásmáni mahluké ke bázlolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágerdá ant.
hamá daryá ent ke Yurop o Áprikáay nyámá ent. Engréziá: Mediterranean Sea.

† **80:11 80:11** Myánzer,

- 14 Oo lashkaráni Hodá! May gwará per tarr,
cha ásmáná delgósh kan o bechár,
é anguray delgóshá bedár,
15 hamé anguray ke tai rástén dastá kesht,
hamé chokkay ke taw pa wat ródént o zórmand kort.
16 Dozhmenán angur goddhet o ása dawr dát,
é gón tai hakkaléa gár o gomsár bátant.
17 Tai dast hamá marday sará bát ke tai rástén némagá ent,
hamá ensánay chokkay sará ke taw pa wat ródént o zórmand kort.
18 Gorhá má wati démá cha taw natarrénén,
márá zend bebaksh ke tai námá begerén.
19 Oo Hodáwand, lashkaráni Hodá! Gón má wasshán bay,
wati démá gón má rozhná kan
ke má berakkén.

81

Drégatá mani kawmá mani habar gósh bedáshtén

Pa sázger o washáwázáni sálará. "Gittitay"* tarzay sará. Asápay Zabur.

- 1 Hodáyá pa shádehi benázénét ke may zór o wák ent,
pa Ákubay Hodáyá shádmániay kukkára borz kanét.
2 Sáz o tamburagá bongéj kanét,
washtawárén chang o soródán.
3 Máhay nóká, gwarándhay kánthay† tawará borz kanét,
máhay chárdahá, may pákén aida.
4 É pa Esráilá hokmé,
rahbandé cha Ákubay Hodáay némagá.
5 Wahdé Mesray helápá dar átk
kánuné pa Issopá eshti.

Man eshkot, nááshnáén zobánéa gwasht:

- 6 "Báron cha áiay kópaga dur kort o
dast cha gránén saptá ázát kortant."
7 Taw sakkiáni sáhatán peryát kort o man tará rakként,
man grandán andém atán o tará passaw dát,
Meribáay ápáni kerrá tará chakkáseton. Ósht...
8 Oo mani kawm! Beshkon ke tará dháha dayán,
Oo Esráil! Drégatá‡ taw mani habar gósh bedáshtén.
9 Shomay nyámá darámadén hodáé mabát o
bigánagén hodáéay démá sará jahl makanét.
10 Man Hodáwand án, tai Hodá
ke tará cha Mesrá dar kort o áwort.
Wati dapá sarjamá pach kan,
ke man porria kanán.

- 11 "Bale kawmá mani habar gósh nadásht o
Esráil mani parmánbardár nabut.
12 Gorhá man á yalah dátant ke wati sengén deláni randgiriá bekanant,
wati jenday ráh o hayáláni.
13 Drégatá mani kawmá mani habar gósh bedáshtén o
Esráil, mani ráhá beshotén.
14 Á wahdá man damáná áyáni dozhmen prósh dátagatant o
mani dast áyáni dozhmenáni helápá chest butagat.
15 Hamá ke cha Hodáwandá naprata kanant, dotal o sarjahl butagatant,
tán abad anchosh butagat.
16 Bale tará gehterén gandomay warákon dátatagat o
tará cha talará dar kortagén bénagá séron kortagat."

* 81: 81:0 Báwar esh ent ke Gittit muzikay yak gálé. † 81:3 81:3 Gwarándhay kánth Esráiláni kerrá sázé. ‡ 81:8
81:8 Drégatá, bezán drécha, Pársiá "káshki".

82

Nezóráni hakká begeré:
Asápay Zabur.

- ¹ Hodá, wati Hodái bárgáhá barjam ent,
“hodáyáni” diwáná dádrasia kant.
- ² Tán kadén pa náensápi shawra borré?
Tán kadén badkáráni badalá bét? Ósht...
- ³ Nezór o chórhawáni dadrasíá bekanét o
garib o setam distagénáni hakká begerét.
- ⁴ Nézgár o hájatmandán berakkénét o
cha badkáráni dastá ázát kanét.
- ⁵ É “hodá” heccha nazánant o sarpada nabant,
taháriá sargardán ant o
zeminay sajjahén bonyád larzagá ant.
- ⁶ Gwashton: “Shomá ‘hodá’ ét o
shomá sajjahén, borzén arshay Hodáy chokk ét,
- ⁷ Bale mardománi paymá merét o
shahzádagáni paymá sarshakuna bét.”
- ⁸ Oo Hodá! Jáh jan o zeminay dadrasíá bekan,
ke sajjahén kawm tai mirás ant.

83

Oo Hodáwand! Bétawár mabay
Asápay Zabur. Sawté.

- ¹ Oo Hodá! Bétawár mabay,
hámósh mabay o hoshká manend, oo Hodá!
- ² Bechár ke tai dozhmen che paymá gorrant o
cha taw naprat kanókáni sar chón borz ent.
- ³ Tai kawmay helápá pa cháláki pandala sázant o
tai gránkadrenáni helápá shawr o saláha kanant.
- ⁴ Gwashant: “Byáét gár o gomsáresha kanén ke kawmé mamánant o
Esráilay nám pa yatéa ham pasht makapit.”
- ⁵ Pa hamdeli shawresh kortag o
tai helápá ahdé bastagesh.
- ⁶ Edumi o Esmáili,
Muábi o Hágári,
- ⁷ Gébáli, Ammuni o Amálikí,
Pilisti o Suray nendók,
- ⁸ Áshuri ham gón áyán hamráh ant o
pa Lutay chokkán báské butagant. Ósht...
- ⁹ Gón áyán hamá paymá bekan ke taw gón Midyáná kort,
gón Siserá o Yábiná, Kishunay kawray kerrá,
- ¹⁰ ke Endórá tabáh butant o
zeminay kad o samát* butant.
- ¹¹ Esháni sardarán Óreb o Zehébay paymá kan,
shahzádagánesh Zebah o Zalmunnáay dhawlá,
- ¹² ke gwashtagatesh: “Byáét Hodáy charágáhán pa zóra gerén.”
- ¹³ Oo mani Hodá! Eshán danzéay paymá báí day,
chó ke paláré, gwátay déamá.
- ¹⁴ Anchosh ke ás jangalá sóchit o
kóhán mána dárit,

* **83:10 83:10** Kad o samát, sakan o ólém ent ke Orduá “khád” o Pársiá “kud” gwashaga bit.

- 15 gón wati tuppánán randáesh kap o
 gón syahgwátán betorséneshe,
 16 démáesh cha sharmá syáh kan
 tánke tai námay shóhazá bebant, oo Hodáwand!
 17 Sharmsár bát o abadi torséá kapátant,
 roswá bát o bemerátant.
 18 Bell bezánant ke tai nám Hodáwand ent o
 tahná taw, oo horzén arshay Hodá,
 sajjahén zeminay sará hákemía kanay.

84

Pa Hodáwanday parasteshgáhá hodónák án

Pa sázger o washáwázáni sálará. Kórahay chokkáni Zabur. "Gittitay"* tarzay sará.

- 1 Oo lashkaráni Hodá!
 Tai bárgáh chón dóstnák ent.
 2 Mani arwáh pa Hodáwanday parasteshgáhay péshjáhn† shaydá o hodók ent,
 mani del o ján pa zendagén Hodáyá pa shádehi kukkára kant.
 3 Jengolá ham pa wat lógé dar gétk o
 pistáná‡ pa wat kodóhé
 ke wati chureg o chippokán ódá beródénit,
 tai korbánjáhay nazziká, oo lashkaráni Hodáwand,
 mani bádsháh o mani Hodá!
 4 Bahtáwar ant hamá ke tai bárgáhá jahmenend ant,
 á modám tará názénant. Ósht...
 5 Chón bahtáwar ant hamá ke wák o zóresh cha tai némagá ent o
 delesh tai ráhán ent.
 6 Á, wahdé cha arsáni§ daragá gwazant,
 daragá cha chammagá porra kanant o
 tákchandhay mósomay hawr ham áia rahmata póshénit.
 7 Cha mohrá mohrter bayána bant
 tán hamá wahdá ke Sahyuná Hodáay bárgáhá rasant.
 8 Oo Hodáwand, lashkaráni Hodá! Mani dwáyá gósh dár,
 beshkon, oo Ákubay Hodá! Ósht...
 9 May bádsháhá* delgósh kan, oo Hodá!
 Wati rógen per moshtagéna† delgósh kan.
 10 Tai bárgáhay yak róché
 gehter ent cha dega jágahéay hazarán róchá,
 cha badkáráni tambuáni tahá áramén zendéay gwázenagá
 maná wati Hodáay dargáhay dapá óshtag dóstera bit,
 11 ke Hodáwandén Hodá róch o esparé,
 Hodáwand rahmata bakshit o ezzata dant.
 Hamá ke zendá pa bémayária gwázénit,
 Hodáwand sharrén chizzán cha áia dura nadárit.
 12 Oo lashkaráni Hodáwand!
 Bahtáwar ent hamá ke tai sará tawkala kant.

85

Zenda nabakshay?

Pa sázger o washáwázáni sálará. Kórahay chokkáni Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Taw wati sardhagará rahmat gwart o
 Ákubay gwastagén washbahti padá per tarrént.
 2 Taw wati kawmay mayárbári bakshetant o
 áyáni sajjahén gonáh póshetant. Ósht...

* **84: 84:0** Báwar esh ent ke Gittit muzikay yak gálé. † **84:2 84:2** Péshjáhn, bezán péshgáh, lógay chárdiwál, sahn. ‡ **84:3 84:3** Pistán kasánén morgé. § **84:6 84:6** Bakáay darag, ke mánái arsáni darag ent. * **84:9 84:9** Asligén Ebráni syáhaga gwashit: may espará. † **84:9 84:9** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhía gechéen kanag.

- ³ Taw wati sajjahén gazab poshtá dawr dát o
wati hezhmay ás tóst.
- ⁴ Oo may rakkénókén Hodá!
Gón má wasshán bay o
wati gazabá cha má dur kan.
- ⁵ Tán abad gón má zahra bay?
Wati hezhmá nasláni nasl drájkassha kanay?
- ⁶ Mára padá zenda nabakshay
ke tai kawm tai bārgáhá shádehi bekant?
- ⁷ Oo Hodáwand! Wati mehrá mára pësh bedár o
mára hamá rakkénagá bebaksh ke cha tai némagá ent.
- ⁸ Har chizz ke Hodáwandén Hodá gwashit, man gósha dárán,
chiá ke pa wati kawmá émeniy kawlá dant, pa wati wapádárán,
chó mabit ke á ahmakiay ráhá per betarrant.
- ⁹ Bëshakk, á mardománi rakkénag nazzik ent ke cha Hodáyá torsant,
tán may sardhagár cha áiy shán o shawkatá sarréch bebit.
- ¹⁰ Mehr o wapádári yakdegará dochára kapant,
adl o émeni yakdomiá chokkant.
- ¹¹ Wapádári cha zeminá rodit o
adl cha ásmáná jahláda chárit.
- ¹² Bëshakk, Hodáwand nékén chizza bakshit o
may zemin áiy bar o samará kárit.
- ¹³ Adl, áiy démá rawána bit o
pa áiy gámán ráhé tayára kant.

86

Wati móleday chokká berakkén

Dáuday dwá.

- ¹ Oo Hodáwand! Wati delgóshá gón man kan o maná passaw day,
ke garib o mohtájé án.
- ² Mani zenday negahpániá bekan ke tai dóstdár án,
wati hezmatkára berakkén ke tai sará tawkala kant.
- ³ Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,
ke sajjahén róchá tará tawára kanán.
- ⁴ Wati hezmatkáráy delá shádmán kan, oo Hodáwand,
ke man cha taw dwá lóthán.
- ⁵ Taw, oo Hodáwand, nék o bakshendah ay o
pa áyán cha mehrá sarréch ay ke gón taw peryáta kanant.
- ⁶ Oo Hodáwand! Mani dwáyán gósh dár,
mani peryát o zárián delgósh kan.
- ⁷ Sakkiáni róchá tará tawára kanán,
ke taw passawa dayay.
- ⁸ Oo Hodáwand! Hodáyáni nyámá kass tai mattha nabit o
tai kár bématt ant.
- ⁹ Oo Hodáwand! Tai jórh kortagén sajjahén kawma káyant o
tará sojdaha kanant,
tai námá shán o shawkata dayant,
- ¹⁰ ke taw mazan ay o ajabén kára kanay,
Hodá tahná taw ay.
- ¹¹ Wati ráhá maná sój day, oo Hodáwand,
ke tai rástén ráhá berawán,
mani delá sarjamá gón wat kan ke cha tai námá betorsán.
- ¹² Gón tamánén delé tai shográ gerán, oo Hodáwand, mani Hodá!
Tai námá tán abad shán o shawkata dayán
- ¹³ ke pa man tai mehr sakk mazan ent,
taw maná cha johlánkián rakkéntag, cha mordagáni jaháná.

- ¹⁴ Oo Hodá! Gorunákén mardom mani helápá pád átkagant,
zórakáni rombé mani koshagay johdá ent o
tará hech mána nayárit.
- ¹⁵ Bale taw, oo Hodáwand, rahm kanók o mehrabánén Hodáé ay,
hezhm geragá déra kanay o mehr o wapáyá sarréché ay.
- ¹⁶ Démá gón man tarrén o mani sará rahm kan,
wati hezmatkárá zór o wák bebaksh o
wati móleday chokká berakkén.
- ¹⁷ Maná wati rahmatáni neshánié beday,
tán hamá ke gón man naprat kanant begendant o sharmendag bebant,
chiá ke taw, oo Hodáwand, maná madat kortag o tasallá dátag.

87

É hamódá pédá butag

Kórahay chokkáni Zabur. Sawté.

- ¹ Áiá, pákén kóhay sará shahré addh kort.
- ² Hodáwandá Sahyunay darwázag dóster ant
cha á dega hamá sajjahén jágahán ke Ákub jahmenend butag.
- ³ Oo Hodáay shahr!
Tai bárawá porshánén habar kanaga bit. Ósht...
- ⁴ Mesr* o Bábelá gón hamáyán hór hesába kárán ke maná zánant,
Pilistiah o Surá ham, gón Kushá hawár.
Esháni bárawá gwashaga bit: “É hamódá pédá butag”.
- ⁵ Sahyunay bárawá gwashaga bit:
“É mardom o á mardom hamódá pédá butagant,
borzén arshay Hodá wat Urshalimá pádára kant.”
- ⁶ Wahdé Hodáwand kawmáni námán nebeshtaha kant, nebisit:
“É hamódá pédá butag.” Ósht...
- ⁷ Á ke sawta janant o á ke nácha kanant gwashant:
“Mani sajjahén chammag cha taw bojant.”

88

Róch o shap gón taw zári o peryáta kanán

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Kórahay chokkáni Zabur. “Mahallat Léhanutay”* tarzay sará.
Hémán Ezráhiay shayri gwashtánk. Sawté.

- ¹ Oo Hodáwand! Oo mani rakkénókén Hodá!
Shap o róch tai bárgáhá dwá o peryáta kanán.
- ² Mani dwá tai dargáhá berasát,
wati delgóshá gón mani peryátá kan.
- ³ Man janjálán kaptagán o
mani zend pá marká sar butag.
- ⁴ Hamá mardománi paymá hesáb áraga bán ke johlén kandhá kaptagant,
anchén mardoméay paymá ke nezór o nátwán ent.
- ⁵ Mordagáni nyámá yalah dayag butagán,
chó mordagéá ke kabrá waptag,
ke taw áyáni yátá naay o
cha tai dastá jetá butagant.
- ⁶ Taw maná johlterén kandhá dawr dátag,
taháren johlánkiá.
- ⁷ Tai hezhm mani chakká kaptag,
chawlán maná mán patátá. Ósht...
- ⁸ Taw mani hamdelén sangat cha man dur bortag o

* **87:4 87:4** Asligén Ebráni syáhaga gwashit: Raháb. Raháb pa Mesrá pernamé.
“paréshániay dard” ent. Báwar esh ent ke edá muzikay yak gálé.

* **88: 88:0** “Mahallat Léhanutay” máná

- cha man bészár kortagant.
 Bandig án o dar átka nakanán.
 9 Mani chamm cha andóhá tahár butagant.
 Oo Hodáwand! Har róch tará tawára kanán o
 dastán pa taw shahárán.
 10 Wati ajabén kárán mordagán pésa dáray?
 Mordagáni arwáh páda káyant o tará satá kanant? Ósht...
 11 Mordag, kabrá tai mehray járá janant?
 Mordagáni jaháná tai wapádáriay kessahána kárant?
 12 Taháriá, tai ajabén kár zánaga bant o
 tai adl, shamóshkáriay molká?
 13 Bale man gón taw madatay peryátá kanán, oo Hodáwand!
 Hamok sabáhá mani dwá tai bárgáhá rasant.
 14 Oo Hodáwand! Chiá maná yalaha kanay o
 wati démá cha man chéra dayay?
 15 Cha warnáíá sakkiáni ámach o markig butagán,
 tai torsá maná bazzag kortag o béwas án.
 16 Tai hezhmá maná patáttag o
 tai bimmá maná próshtag.
 17 Sajjahén róchá ápay paymá maná chapp o chágerdá geptag o
 cha har némagá angerresh kortag.
 18 Taw mani dóst o sangat cha man dur kortagant,
 tahná tahári ent ke mani hamráh ent.

89

Adl o ensáp tai bádsháhiay bonyád ant
 Itán Ezráhiay shayri gwashtánk.

- 1 Hodáwanday mehrá tán abada názénán
 cha wati zobáná, tai wapádáriay kessahá sajjahén naslán sara kanán.
 2 Man gwasht ke “tai mehr abadmán ent o
 taw wati wapádári, ásmáná káhem kortag.”
 3 Taw gwasht: “Man gón wati gechén kortagéná ahd o karáre bastag o
 gón wati hezmatkár Dáudá pa sawgend kawll kortag:
 4 “Tai padréchá tán abad barjáha dárán o
 tai bádsháhi tahtá nasláni nasl.’ ” Ósht...
 5 Oo Hodáwand! Ásmán tai ajabén kárán satá kant o
 tai wapádáriá ham, pákénáni diwáná.
 6 Ásmánán, kay Hodáwanay matth buta kant?
 Choshén ásmáni hastié hast ke Hodáwanday paymá bebit?
 7 Hodáay tors ásmáni hastiáni nyámá sakk mazan ent,
 á cha wati chapp o chágerday sajjahénán bákamálter ent.
 8 Oo Hodáwand, lashkaráni Hodá! Kay tai matth o darwar ent?
 Taw zórak ay, oo Hodáwand, o tai wapádáriá tará chapp o chágerd kortag.
 9 Taw mastén daryáyáni sará hokmránia kanay o
 wahdé chawlesh chesta bant, taw éresha káray.
 10 Taw Raháb,* láchéay paymá drosht o
 gón wati zórmandén báská wati dozhmen sheng o sháng kortant.
 11 Ásmán taig ent o zemin ham,
 jahán o eshiay tahá harché ke hast, taw addh kortagant.
 12 Shomái o jonub taw addh kortagant,
 Tábór o Hermónay kóh tai námá názénant.
 13 Tai básk zórmand ent,
 tai dast zóráwar ent,
 tai rástén dast porwák o sóbén ent.

* **89:10 89:10** Raháb, bezán gorunák. Edá balkén pa Shaytáni tágatán gwashag butag.

- 14 Adl o ensáp tai bádsháhiay bonyád ant,
mehr o wapádári tai hamráhiá, dé má gám janán ant.
- 15 Oo Hodáwand! Bahtáwar hamá ant ke shádmániay áwázá pajjáha kárant o
tai bárgáhay nurá gáma janant.
- 16 Sajjahén róchá tai námay sará shádehia kanant o
cha tai adlá sarboland ant.
- 17 Chiá ke taw áyáni shán o shawkat o áyáni wák o twán ay o
cha wati mehrabániá may kánthá[†] sarperáza kanay.
- 18 Bésakk, may bádsháh Hodáwandayg ent,
may espar Esráilay pákénay.
- 19 Yak wahdé taw, shobéná gón wati wapádarán habar kort o gwasht:
“Man jangólé madat kortag o
cha kawmá gechéni warnáe ródéntag.
- 20 Man wati hezmatkár, Dáud shóház kortag o
wati pákén, rógen per moshtag[‡].
- 21 Mani dast gón áiá góna bit o
mani báski zórmada kant.
- 22 Dozhmen cha áiá bája nabárt o
badkár áiay sará sarzóra nabit.
- 23 Dozhmenán áiay dé má prósha dayán o
harkas ke cha áiá naprata kant, prósháni.
- 24 Mani mehr o wapádári áiay hamráha bant o
mani námá áiay kánth borzáda bit.
- 25 Áiay dastá tán daryáyá sara kanán,
áiay rástén dastá tán kawrán.
- 26 Á maná gwánka jant o gwashit: “Taw mani Pet ay,
mani Hodá o mani nejátay talár.”
- 27 Man ham áiá wati masterén chokka kanán,
jahánay masterén bádsháh.
- 28 Wati mehrá tán abad áiay hamráha kanán o
gón áiá wati ahd o karará mohra dárán.
- 29 Tán abad áiay naslá barjáha dárán,
áiay bádsháhiay tahtá ásmánay rócháni hesábá.
- 30 Agan áiay chokk mani Sharyatá yalah bekanant o
mani parmánáni randgiriá makanant,
- 31 agan mani rahbandán bepróshant o
mani hokmán mamannant,
- 32 áyáni gonáhán pa latth sezá dayán,
náparmánián pa hayzarán,
- 33 bale áiay dóst dárágá bassa nakanán o
gón áiá wati kortagén kawlá napróshán.
- 34 Wati ahd o paymáná napróshán o
á habar ke cha mani dapá dar átkag, badalia nakanán.
- 35 Man yak baré mán wati pákiá sawgendé wártag o
gón Dáudá dróga nabandán,
- 36 ke áiay nasl tán abad barjáha mánit o
áiay taht mani dargáha chó róchá abadi ent,
- 37 chó máhá tán abad barjáha mánit,
ke jambaráni tahá tachk o rástén sháhedé.” Ósht...
- 38 Bale annun taw wati dém tarréntag o á yalah kortag,
wati rógen per moshtagénay sará hezhm geptagay.
- 39 Taw gón wati hezmatkára bastagén ahd o paymán pad tarréntag o
áiay táj, zeminá dawr dátag.
- 40 Taw áiay sajjahén diwál karótkagant o
áiay mohrén kalát prósttag.
- 41 Harkas ke cha ráhá gwazit, áiá pol o páncha[§] kant o

[†] 89:17 89:17 Kánthay máná edá zór o kodrat ent. [‡] 89:20 89:20 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechéni kanag.

[§] 89:41 89:41 Pol o pánch, bezán zórbord, lotth o pol.

- á wati hamsáhegáni kalági jórñ butag.
 42 Taw áiy dozhmenáni rástén dast borzád bortag o
 sajjahén badwáh shádmán kortagant.
 43 Taw áiy zahm konth kortag o
 jangá madat nadátag.
 44 Taw áiy shán bortag o
 taht hákán dawr dátag.
 45 Taw áiy warnáiy róch kamm kortagant o
 sharmendagiay kabáhéa póshéntag. Ósht...
 46 Tán kadén, oo Hodáwand! Watá tán abad chéra dayay?
 Tán kadén tai hezhm chó ása róka mánit?
 47 Hayálá bekap ke mani omray róch chón kamm ant,
 taw bani ádam nákarén chizzé jórñ kortag.
 48 Kojám ensán ent ke marka nagendit,
 kay cha kabray zórá rakketa kant? Ósht...
 49 Oo Hodáwand! Tai á pésarigén mehr kojá ent
 ke taw gón Dáudá sawgend wárt o kawl kort.
 50 Oo Hodáwand! Hayálá bekap ke tai hezmatkára chón shegána janant,
 sajjahén kawmáni rishkandán wati delá dárán.
 51 Oo Hodáwand! Tai dozhmenán mani sará rishkand kortag o
 hamok gámá tai rógen per moshtagénesch kalág bastag.
 52 Hodáwandá tán abad satá bát.
 Anchosh bát. Ámin.

Zaburay cháromi ketáb

90

Zabur 90–106

May dastáni kárán barkat beday

Hodáay hezmatkár Mussáay dwá.

- 1 Oo Hodáwand! Nasláni nasl
 taw may menendjáh butagay.
 2 Cha kóhání pédá bayag o
 zemin o jahánay addh kanagá pésar,
 cha azal tán abad, Hodá taw ay.
 3 Ensáná padá hákay chérá baray o
 gwashay: “Oo ensánay chokk! Háka per tarr.”
 4 Hazár sál pa taw chó gwastagén yak róchéa ent,
 chó shapi yak páséa.
 5 Ensán wábé o chó háréa áia rópána kanay.
 Sohba chó káhá tázag ent,
 6 sabáhá rodit o sabzit,
 bégáhá gimmorit o hoshka tarrit.
 7 Cha tai hezhmá halása bén,
 cha tai gazabá paréshán.
 8 Taw may mayár wati démá kortagant o
 chérén gonáh wati bárgáhay rozhnáia.
 9 May sajjahén zend tai hezhmay chérá gwazit o
 wati sálán pa nálagá halása kanén.
 10 May omray róch haptád sál ant
 yá hashtád sál, agan sakk zreng bebén,
 bale sharterén róch ham zahmat o janjálá porr ant,
 sakk zutta gwazant o má bála kanén.
 11 Kay tai hezhmay trondia zánt?
 tai gazab delá torsa nádénit.
 12 Gorhá mára é zántá beday ke may rócháni hesáb kamm ent,
 tán may del aglmand bebit.

- 13 Dém pa má per tarr, oo Hodáwand! Tán kadén chosha bit?
Wati hezmatkáráni sará rahm kan.
- 14 Bámgwáhán, mára gón wati mehrá sér kan,
tánke sajjahén omrá sawt bejanén o shádehi bekanén.
- 15 Haminchok róchá ke taw mára azáb dátag,
haminchok róchá mára shádmán kan,
haminchok sálá ke sakkián dochár butagén.
- 16 Tai kár tai hezmatkáráni déma paddar bátant o
tai mazani pa áyáni óbádagán.
- 17 May Hodáwandén Hodáay mehrabáni pa má sar bát,
may dastáni kárán barkat beday,
haw, may dastáni kárán barkat beday.

91

Hodáay bânzoláni chérá panáha bay

- 1 Hamá ke borzén arshay Hodáay panáhgáhá neshtag,
zórakay sáhegá árama gipt.
- 2 Hodáwanday bárawá gwashán: “Hamá mani panáh o kalát ent,
mani Hodá, ke hamáiy sará tawkala kanán.”
- 3 Deljam án ke hamá tará cha shekáriáni dámá rakkénit,
cha koshókén wabáyán.
- 4 Á tará gón wati poth o bálán póshénit o
áiy bânzoláni chérá panáha bay,
áiy wapádári espar o diwálé.
- 5 Cha shapay bimmá natorsay,
na cha á tirá ke róchá srapit,
- 6 na cha wabáyá ke taháriá gardit,
na cha á hawpá* ke némróchá béránia kárit.
- 7 Hazárán kas tai Kerrá kapit,
dahán hazár tai rástén némagá,
bale é tabáhi tai nazziká átka nakanant.
- 8 Tahná gón wati chammáni shánk dayagá
badkáráni sezáyána genday.
- 9 Agan Hodáyá wati panáh bekanay,
borzén arshay Hodáyá wati menendjáh,
- 10 hech kazá tai sará sarzóra nabít o
hech baláh tai gedánay nazziká nayayt.
- 11 Tai bárawá préshtagán hokma kant
ke tai sajjahén ráhán, tai negahpániá bekanant.
- 12 Á tará wati dastáni delá dárant
tán tai pád dhókéá malaggít.
- 13 Shér o mární sará garday,
rostagén shér o syahmáráni saragán pádmála kanay.
- 14 Hodáwanda gwashit: “Á ke maná dósta dárít
áiyá nejáta dayán o
hamáiy posht o panáha bán ke mani námá zánt.
- 15 Á maná tawára kant o man passawia dayán,
sakkián áiy hamráha bán,
áiyá nejáta dayán o ezzata bakshán.
- 16 Áiyá cha drájén omré sérápa kanán o
Hodái nejátá áiy péscha dárán.”

92

Tai wapádáriay járá janán
Pa Shabbatay róchá sawté. Zaburé.

* 91:6 91:6 Hawp, bezán wabá.

- ¹ Hodáay satá kanag wassh ent o
tai námay názénag, oo borzén arshay Hodá!
- ² Bámgwáhán tai mehr o
shapán tai wapádáriay járay janag,
- ³ gón dahtárén tamburag o
changay zémelá wassh ent.
- ⁴ Chiá ke taw, oo Hodáwand,
maná gón wati dastay kárán shádmán kortag,
tai tawsipá shádmániay sawta janán.
- ⁵ Oo Hodáwand! Tai kár chón mazan ant o
pegr chenkadár johlánk.
- ⁶ Ahmaka nazánt o
nádán sarpada nabit.
- ⁷ Harchont ke badkár chó káhá berodant o
radkár besabzant,
bale tán abad tabáha bant.
- ⁸ Bale taw, oo Hodáwand,
tán abad borzén arshay Hodá ay.
- ⁹ Tai dozhmen, oo Hodáwand,
allam gár o gomsára bant o
sajjahén badkár, sheng o sháng.
- ¹⁰ Bale taw mani kánth, wahshién gókay kánthay paymá borz dáshtag o
maná sapáén rógen per moshtag*.
- ¹¹ Mani chammán dozhmenáni shekast distag o
góshán badkáráni sarshakuniay habar eshkotag.
- ¹² Pahrézkár macchay paymá sabzant o
Lobnánay gazzáni paymá rodant.
- ¹³ Á Hodáwanday lógá keshag butagant o
may Hodáay bárgáhá sabzant.
- ¹⁴⁻¹⁵ Piriá ham bar o samara dayant o
pa é járay janagá tarr o tázag o sabza mánant
ke Hodáwand rást o ádel ent,
hamá mani talár ent o
áiá hech náensápi o badi mán nést.

93

Tai bádsháhi pák o palgár ent

- ¹ Hodáwand bádsháhia kant
áiá watá pa shán o shawkat árástag,
Hodáwand porshawkat ent o
zór o wáká selahband.
Donyá mohr óshtátag o nalarzit.
- ² Tai bádsháhi taht cha azal barjam ent o
taw cha azal hastay.
- ³ Oo Hodáwand! Kawr chest butagant,
kawrán wati tawár chest kortag,
kawrán wati gorragáni tawár chest kortag.
- ⁴ Hodáwand cha mazanén ápáni tawárán,
cha daryáay chawláni proshagá
mazanshánter ent, borzén arshá.
- ⁵ Oo Hodáwand! Tai hokm modám barjáha mánant,
tai bádsháhi pák o palgár ent,
modám, tán abad.

94

Pád á, oo zeminay dádras!

* **92:10 92:10** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

- 1 Oo bérgirén Hodá! Oo Hodáwand!
Oo bérgirén Hodá! Wati shán o shawkatá záher kan.
- 2 Pád á, oo zeminay dádras!
Porkebr o gorunákán sezá day.
- 3 Tán kadén, oo Hodáwand!
Badkár tán kadén sarzór bebant?
- 4 É mardom gón kebré habara kanant,
sajjahén badkár batháka janant.
- 5 Oo Hodáwand! Tai kawmá pádmála kanant o
tai mirásá ázára dayant.
- 6 Janózám o darámadán koshant o
chórhawán haláka kanant.
- 7 Gwashant: "Hodáwanda nagendit,
Ákubay Hodá sarpada nabit".
- 8 Sarpad hét, oo kawmay názántán!
Oo jáhelán! Kadén ákela hét?
- 9 Á ke góshi addh kortag, naeshkont?
O á ke chammi addh kortag, nagendit?
- 10 Á kas ke kawmán sezá dant, áyán adaba nakant?
O á kas ke bani ádamá zánta bakshit, watá zánt o zánagi nést?
- 11 Hodáwand ensánay sajjahén pegrána zánt,
á zánt ke náhudag o nákar ant.
- 12 Oo Hodáwand! Bahtáwar ent hamá ke taw áia adaba kanay,
hamá ke taw gón wati Sharyatá áia tálíma dayay.
- 13 Taw áia cha sakkén róchána rakkénay,
tán hamá wahdá ke pa badkárán kallé kóchag bebit.
- 14 Chiá ke Hodáwand wati kawmá yalaha nakant o
wati mirásá dawra nadant.
- 15 Dádrasi padá pa ensápa bit,
sajjahén nékdel ensápay randgiriá kanant.
- 16 Kay ent ke pa manigi badkáráni déma pád byayt?
Kay ent ke pa manigi radkáráni déma bóshittit?
- 17 Agan Hodáwand mani komak mabutén,
man zutt markay bétawariá bokketagatán.
- 18 Wahdé gwashton: "Mani pád thagalagá ent",
tai mehrá, oo Hodáwand, maná cha kapagá dásht.
- 19 Wahdé sargardána bán,
tai dátágén delbaddhi maná shádmána kant.
- 20 Choshén béensápén hákemé gón taw yak o tepák buta kant ke
gón wati hokm o kánunán náensápia kárit?
- 21 Áyáni thóli pahrézkáráni helápá hamdast o hamkára bant o
bégonáhán markay sezá dayant.
- 22 Bale Hodáwand mani kalát ent,
mani Hodá, mani talár, mani panáhgáh.
- 23 Hodá, áyáni gonáhán hamáyáni jenday sará pera tarrénit o
áyán, áyáni jenday badén káráni tahá gár o gomsára kant.
Haw, may Hodáwand áyán gár o tabáha kant.

95

Má Hodáay dastay ramag én

- 1 Byáét Hodáwandá pa galé názénén,
pa wati nejátay talára pa shádehi kukkára kanén.
- 2 Byáét pa shogrgozári áiaý bargáhá rawén,
pa shádehi kukkára kanén, sawta janén o áia satá kanén,
- 3 ke Hodáwand mazanshánén Hodá ent,
sajjahén "hodáyáni" masterén bádsáh.

- ⁴ Zeminay johli hamáiy dastá ant o
kóhání borzi ham hamáiyg ant.
- ⁵ Daryá Hodáwundayg ent ke wat addhi kortag,
hoshkén zemin ham hamáiy dastán jórh kortag.
- ⁶ Byáét, sará jahla kanén o sojdaha kanén,
wati addh kanókén Hodáwunday bárgáhá kóndhána kapén,
- ⁷ ke hamá may Hodá ent o
má, áiy charágáhay mardom,
hamáiy dastay ramag én.
- Drégatá shomá maróchi áiy tawár beshkotén:
- ⁸ “Wati delán á paymá sarkash makanét ke kawmá Meribáyá kort,
ke kawmá á róchi Massahay gyábána kort.*
- ⁹ Ódá shomay pirénán maná chakkáset o ázmáesh kort,
bell ke mani kortagén káresh distagatant.
- ¹⁰ Tán chel sálá cha á naslá bézár atán,
gwashton: ‘É anchén mardom ant ke delesh gomráh ant o
mani ráhána nazánant,’
- ¹¹ Gorhá man wati hezhmá sawgend wárt ke
‘é hechbar mani ásudagiá sara nabant.’”

96

Ásmán shádehi bekanái o zemin gal bái

- ¹ Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét.
Oo sajjahén zemin! Hodáwandá benázén.
- ² Hodáwandá benázénét, áiy námá satá kanét.
Har róch hamá nejátay járá bejanét ke cha áiy némagá ent.
- ³ Kawmáni nyámá áiy shán o shawkatay járá bejanét,
sajjahén kawmáni nyámá áiy ajabén káráni.
- ⁴ Ke Hodáwand mazan ent o satáyáni láhek,
cha sajjahén “hodáyán” bákamálter ent.
- ⁵ Kawmáni sajjahén “hodá” náudagén bot ant,
bale Hodáwandá ásmán jórh kortant.
- ⁶ Ezzat o shán hamáiy chapp o chágerdá ent o
kodrat o zébái áiy pákén bárgáhá.
- ⁷ Oo kawmáni kabilahán! Hodáwandá benázénét,
Hodáwunday shán o kodratá benázénét.
- ⁸ Hodáwunday námay mazaniá benázénét,
korbánig byárét o áiy bárgáhá byáét.
- ⁹ Cha Hodáwunday pákiay zébáiá, áiy déma kóndhán bekapét.
Oo sajjahén zemin! Áiy dargáhá belarz.
- ¹⁰ Sajjahén kawmáni nyámá begwashét: “Hodáwand bádsháh ent.”
Jahán pa mohkami jórh kanag butag o nasorit,
á, kawmáni dadrasiá pa ensápa kant.
- ¹¹ Ásmán shádehi bekanát o zemin gal bát,
daryá o harché ke daryáyá mán, pa borztawári áia benázénátant.
- ¹² Dhagár o harché ke dhagará hast gal bátant,
janggalay sajjahén drachk pa shádmáni áia benázénátant.
- ¹³ Hodáwandá benázénátant, chiá ke á kayt,
haw, pa zeminay dadrasiá kayt.
Jahánay dadrasiá pa adl o ensápa kant o
kawmáni dadrasiá wati rásti o tachkiay hesábá.

* 95:8 95:8 Bechár Dargwaz 17:7. Meribá o Massah yakkén jághay nám ant ke Esráilián ódá Hodáy náshogri kort.

97

Nur pa pahrézkárán keshaga bit

- ¹ Hodáwand bádsháhia kant,
zemin shádehi bekanát o
sajjahén tayábi sardhagár gal bátant.
- ² Jambar o tahári áiy chapp o chágerdá ant,
adl o ensáp, áiy tahtay bonhesht o bonyád ant.
- ³ Ás áiy démá rawán ent o
cha har némagá áiy dozhmenán éra bárt.
- ⁴ Áiy grók jaháná róshná kant,
zemina gendit o larzit.
- ⁵ Hodáwanday démá kóh chó móma ápa bant,
sajjahén jahánay Hodáwanday démá.
- ⁶ Ásmán áiy adlay jára janant o
sajjahén kawm áiy shán o shawkatá gendant.
- ⁷ Á sajjahén mardom sharmsára bant ke bot sojdaha kanant,
hamá ke náhudagén botáni poshtá pahra bandant.
Oo sajjahén “hodáyán”! Áiá sojdah kanét.
- ⁸ Sahyun eshkont o shádehia kant o
Yahudiahay jenek* gal ant
cha tai dadrasiá, oo Hodáwand!
- ⁹ Chiá ke taw, oo borzén arshay Hodáwand, sajjahén zeminay sará mazanshán ay,
taw sajjahén “hodáyáni” sará báládest ay.
- ¹⁰ Shomá ke Hodáwandá dósta dárét,
cha badiá naprat kanét,
chiá ke á Hodádóstáni zenday negahpán ent o
áyán cha badkáráni dastá nejáta dant.
- ¹¹ Nur pa pahrézkárán keshaga bit o
shádehi pa nékdelán.
- ¹² Oo pahrézkárán! Hodáwanday bárgáhá shádehi kanét o
áiy pákén námá benázénét.

98

Nókén sawté bejanéi

Zaburé.

- ¹ Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét,
ke ajabén kári kortag,
áiy rástén dast o pákén báská
sób o pérózi katthetag.
- ² Hodáwandá hamá neját pésh dáshtag ke cha áiy némagá ent,
wati adli kawmáni chammán paddar kortag.
- ³ Áiá pa Esráilay óbádagán wati mehr o wapa yátá áwortag,
zeminay sajjahén goddhi hadd o simsarán, may Hodáay dátágén neját distag.
- ⁴ Oo sajjahén zemin! Pa Hodáwandá shádmániay kukkára borz kan.
Kukkár kanét, pa shádehi sawt bejanét, benázénét.
- ⁵ Pa Hodáwandá chang o sáz bejanét,
gón sázá sawt bejanét.
- ⁶ Gón sorná o gwarándhay kánthá*
bádsháhén Hodáwanday bárgáhá,
shádehiay kukkára chest kanét.
- ⁷ Daryá o daryáay tahay sajjahén chizz grandátant,
jahán o áiy sajjahén jahmenend.

* 97:8 97:8 Yahudiahay jenek, bezán Yahudiahay sajjahén mardom.
sázé.

* 98:6 98:6 Gwarándhay kánth Esráiliáni kerrá

- ⁸ Kawr cháp bejanátant o
kôh pa shádmáni sawt,
⁹ Hodáwanday bárgáhá sawt bejanátant,
ke á pa zeminay dadrasiá kayt.
Á jaháná pa adl dádrasia kant o
kawmán pa ensáp.

99

Áiay pádáni padagay déma sojdah kanéi

- ¹ Hodáwand bádsháhia kant,
kawm belarzátant,
á, karrubiáni* nyámá, wati bádsháhi tahtá neshtag,
zemin belarzát.
² Sahyuná, Hodáwand mazan ent,
borzén arshay Hodá, sajjahén kawmání sará hákem.
³ Tai mazan o bákamálén námá satá kanátant,
Hodáwand pák ent.
⁴ Bádsháh zóráwar ent, adli dósta bit.
Taw, oo Hodá, ensáp barjáh dáshtag,
sajjahén Esráílá† taw hamá kár kortag ke
pa adl o ensáp ant.
⁵ May Hodáwandén Hodáyá shán o shawkat dayét o
áiy pádáni padagay déma parastesh kanét,
ke á pák ent.
⁶ Mussá o Hárún cha hamáiy dini péshwáyán atant o
Samuíl ham cha hamáyán at ke Hodáwanday námesh gept.
Hodáwandesh tawár kort o
áiá passaw dátant.
⁷ Cha jambaray sotuná gón áyán habari kort o
áyán ham hamá hokm o Sharyat barjáh dásht ke dátagati.
⁸ Oo Hodáwand, may Hodá! Taw á passaw dátant,
taw pa Esráílá pahell kanókén Hodáé atay,
harchont ke áyáni gonáháni sezáet ham dát.
⁹ May Hodáwandén Hodáyá shán o shawkat bedayét,
áiy pákén kóhay sará áiá parastesh kanét,
ke Hodáwand, may Hodá pák ent.

100

Hodáwand nék ent o mehri abadmán
Shogrgozáriay Zaburé.

- ¹ Oo sajjahén zemin!
Pa Hodáwandá shádmániay gwánká bejan.
² Hodáwandá pa shádehi parastesh kanét,
gón shádmániay sawtán áiy bárgáhá byáét.
³ Bezánét ke Hodáwand, Hodá ent,
hamáiá mára addh kortag o má hamáiyg én,
má áiy kawm, áiy charágáhay ramag én.
⁴ Áiy darwázagán gón shogrgozári bepotrét o
áiy bárgáhá gón satá o saná.
Áiy shográ begerét o áiy námá besárháét,
⁵ ke Hodáwand nék ent o mehri abadmán,
áiy wapádári nasláni nasl barjáha mánit.

* 99:1 99:1 Karrubi, ásmáni mahluké ke bânzolesh per o Hodáy tahtay chapp o chágérdá ant.
syáhaga gwashit: Ákubá.

† 99:4 99:4 Asligén

101

Wapádárén mardom shóháza kanán
Dáuday Zabur.

- ¹ Mehr o adlay sawtá janán,
tará názénán, oo Hodáwand!
- ² Bémayáriay ráhá rawán.
Mani kerrá kadi káay?
Gón delpahki wati lógá zenda gwázénán.
- ³ Wati chammán sell o bazzhnákén chizzáni cháragá naylán,
cha náráhéén kárán bészár án, maná gón choshén chizzán kár nést.
- ⁴ Gomráhdelén mardomán cha wat dura dárán,
maná gón hecch badiéá kára nabít.
- ⁵ Gár o gomsára kanán hamáíá ke wati hamsáhegay báposhtá habara kant.
Hech porkebrén chamm o gorunákén deléay ópárá nakanán.
- ⁶ Mani chamm zeminay sará wapádárén mardom shóháza kanant
tánke gón man jahmenend bebant,
hamá kas mani hezmatkár buta kant
ke pa bémayária gardít.
- ⁷ Prébkárá mani lógá jágaha nabít o
drógband mani hezmatá korta nakant.
- ⁸ Har sohábá molkay sajjahén badkárán tabáha kanán,
radkárán cha Hodáwanday shahrá gár o gomsára kanán.

102

Sahyuná Hodáwanday námá jár bejanant
Setam distagén mardoméay dwá, hamá wahdá ke wat ájez ent o wati peryátá Hodáwanday
bárgáhá sara kant.

- ¹ Oo Hodáwand! Mani dwáyá gósh dár,
mani peryát tará sar bát.
- ² Mani sakki o sóriay róchá
wati démá cha man chér maday.
Wati delgóshá gón man kan,
wahdé tará tawára kanán, zutt passaw beday.
- ³ Chéá ke mani róch chó duttá gára bant o
haddh chó rókén eshkará sochant.
- ⁴ Mani del chó mortagén káhá gimmortag o hoshk tarretag o
cha ward o waráká kaptagán.
- ⁵ Cha bázén nálag o peryátá
hoshkén haddh o pósté án.
- ⁶ Gyábáni bumméay* paymá án,
anchó ke bummé mán wayránagán.
- ⁷ Béváb gandaláni tahá tachk án,
anchó ke tahnáén morgé lógéay sará.
- ⁸ Dozhmen sajjahén róchá maná shegána janant,
kalága bandant o nálata kanant.
- ⁹ Chéá ke nánay badalá pora warán o
harché ke nóshán, arsa porr ant,
- ¹⁰ cha tai hezhm o gazabá,
chéá ke taw maná chest kort o zeminá jat.
- ¹¹ Mani róch, bégáhi sáhegéay paymá gára bant o
man káhay dhawlá hoshk bayagá án.
- ¹² Bale taw, oo Hodáwand, tán abad wati bádsháhi tahtá neshtagay o
tai nám nasláni nasl barjáh ent.
- ¹³ Taw jáha janay o tará Sahyunay sará bazzaga bit,
chéá ke Sahyunay sará rahm kanagay wahd átkag,
á gishshetagéen wahd rasetag.

* 102:6 102:6 Bumm morgé ke gugu ham gwashaga bit, Orduá ollu, Pársiá buf, joghd.

- 14 Chéá ke tai hezmatkárán é shahray seng dóst ant o
Sahyunay hákay sará ham bazzagesha bit.
- 15 Kawm cha Hodáwánday námá torsant o
zeminay sajjahén bádsháh cha tai mazani o sháná.
- 16 Chéá ke Hodáwánd Sahyuná nóksará addha kant o
mán wati shán o shawkatá záhera bit.
- 17 Á bazzagáni dwáyán gósha dárít o
cha áyáni peryátán nádelgósha nabit.
- 18 Bell ke é pa áyókén nasléá nebisag bebit o
anchén kawmé ke angat addh nabutag, Hodáwándá satá o saná bekant.
- 19 Áiá cha wati pákén arshá jahlád cháretag,
Hodáwándá cha ásmáná dém pa zeminá cháretag,
- 20 tánke bandigáni nálagán beshkont o
hamáyán ázát bekant ke markay sezá dayag butagant,
- 21 ke Sahyuná Hodáwánday námá jár bejanant o
Urshalimá áiy satáyá bekanant,
- 22 hamá wahdá ke kawm o bádsháhi
pa Hodáwánday parasteshá yakjáh moccha bant.
- 23 Ráhay némá mani twáni prósht o
mani róchi gwandh kortant.
- 24 Gorhá man gwasht:
“Oo Hodáwánd! Omray nyámá mani zendá pach mager,
tai sál tán sajjahén naslán barjáha ant.
- 25 Zemin, taw cha azalá jórh kortag o
ásmán tai dastáni kár ent.
- 26 É sajjahén gár o bégwáha bant bale taw mánay,
é sajjahén chó pósháká kwahna bant,
taw eshán chó pósháká badala kanay o é bérána bant,
- 27 bale taw mánay o
tai sál halása nabant.
- 28 Tai hezmatkáráni chokk tai bárgáhá jahmenenda bant o
áyáni poshpad tai dargáhá barjáha mánant”

103

Oo mani arwáh! Hodáwándá benázén

Dáuday Zabur.

- 1 Oo mani arwáh! Hodáwándá benázén.
Oo mani bátenay har chizz! Áiy pákén námá benázén.
- 2 Hodáwándá benázén, oo mani arwáh!
Áiy hecch nékiá mashamósh,
- 3 hamá ke tai sajjahén gonáhána bakshit o
tai drostígén nádráhián dráha kant.
- 4 Tará cha mordagáni jaháná rakkénit o
mehr o rahmatay tájé tai sará dant.
- 5 Tará cha sharrén chizzán sérápa kant
ke tai warnái wakábéay* paymá nók o tázag bebit.
- 6 Hodáwánd adl o ensápa kant o
pa sajjahén setam distagénán dádrasi.
- 7 Áiá wati ráh pa Mussáyá záher kortant o
wati kár pa Esráilay kawmá.
- 8 Hodáwánd rahm kanók o mehrbán ent,
hezhm geragá déra kant o mehrá sarréché ent.
- 9 Mára tán abad mayáriga nakant o
na modám pa má gazaba gwárenit.
- 10 Mára may gonáháni hesábá nachárit,
na ke márá may badiáni padmozzá dant.

* 103:5 103:5 Wakáb mzanén báli sháhiné, Ordu o Pársiá oqáb.

- 11 Chéá ke haminkas ke ásmán cha zeminá borz ent,
áiy mehr pa hamá mardomán ke Hodáay torsesh delá ent haminkas báz ent.
- 12 Haminkas ke mashrek cha magrebá dur ent,
may gonáhi cha má haminkas dur kortagant.
- 13 Hamá dába ke peté pa wati chokkán mehrabán ent,
hamé paymá Hodáwand pa hamá mardomán mehrabán ent ke áiy torsesh delá ent.
- 14 Chéá ke may sareshtá[†] sarpad ent,
á zánt ke má hák én.
- 15 Haw, ensán chó káhá ent,
chó dhagáray goléá srapit[‡].
- 16 Wahdé gwáté áiy sará kasshit, gára bit o
áiy jágah padá áiy pajjáha nayárit.
- 17 Bale Hodáwanday mehr, azal tán abad
hamá mardománi hamráh ent ke áiy torsesh delá ent o
áiy adl, esháni chokk o nomásagáni hamráh,
- 18 hamáyáni hamráh ke áiy rahbandáni randgiriá kanant o
áiy hokmáni mannagá nashamóshant.
- 19 Hodáwandá wati bádsháhiay taht ásmánán barjáh dáshtag o
áiy bádsháhi sajjahén hastiay sará hákemia kant.
- 20 Oo Hodáwanday préshtagán!
Shomá, oo zóráwarán ke áiy habarán barjáha dárét o áiy parmánbardáriá kanét!
Hodáwandá benázénét.
- 21 Oo Hodáwanday sajjahén lashkarán!
Shomá, oo áiy hezmatkárán ke áiy wáhagay parmánbardáriá kanét!
Hodáwandá benázénét.
- 22 Oo Hodáwanday sajjahén jórh kortagénán,
har jágah ke áiy bádsháhi barjáh ent!
Hodáwandá benázénét.
- Oo mani arwáh!
Hodáwandá benázén.

104

Oo Hodáwand! Taw mazan ay

- 1 Oo mani arwáh! Hodáwandá benázén.
Oo Hodáwand, mani Hodá! Taw békesás mazan ay,
taw gón ezzat o sháná póshetagay.
- 2 Nurá chó kabáhéá gwará kanay,
ásmáná tambuéay paymá pacha kanay o
- 3 wati borzi lógáni menokán^{*} ápáni sará oshtárenay.
Jambarán wati arrábah jórha kanay o
gwátay bânzolán swár ay.
- 4 Gwátán wati káseda kanay o
ásay bránzá wati hezmatkár.
- 5 Taw zemin áiy bonredáni sará ér kortag
ke hechbar soreta nakant.
- 6 Taw zemin gón ápáni johlánkián póshéntag, kabáhéay dhawlá,
áp kóháni sarborá óstát.
- 7 Áp cha tai neherrán jestant,
cha tai grandáni tawará bálesh kort,
- 8 kóháni sará tatkant o dém pa daragán shotant,
dém pa hamá jágahá ke taw pa áyán gishshéntagat.
- 9 Taw anchén hadd o simsaré gishshént ke áp cha ódá gwasta nakant o
nun dega baré zeminá nagipt o napóshit.
- 10 Taw chammag parmátant ke daragán áp berombénant o
kóháni nyámá tachán bebant.
- 11 Gyábánay hamok jánwará ápa dayant,

[†] 103:14 103:14 Saresht, bezán báten, fetrat, jawhar.

Menok, bezán menag, sotun.

[‡] 103:15 103:15 Srapag, bezán pach bayag.

^{*} 104:3 104:3

- wahshién har wati tonná próshant.
- 12 Báli morg chammagáni kashá kodóha bandant o
drachkáni sháharháni nyámá sawta janant.
- 13 Taw cha wati borzi bán o bárgáhá kóhán ápa dayay o
zemin cha tai káráni bar o samará séra bit.
- 14 Taw pa dalwatán káha ródénay o
sabzag ke ensán kesht o keshár bekant o
cha zeminá warák dar bekant,
- 15 sharáb ke mardomay delá shát bekant o
rógen ke áyáni démá rozhná bekant o
nán ke ensánay delá zórmant bekant.
- 16 Hodáwaday drachk séráp ant,
Lobnánay gazz ke áia keshtagant.
- 17 Morg hamódá kodóha bandant o
kunj[†] sanóbarén drachkáni sará jágaha kanant.
- 18 Borzén kóh wahshién bozánig ant o
talár, rijgushkáni[‡] panáhgh ant.
- 19 Taw máh pa wahdáni neshán kanagá addh kort o
róch wati ér nendagay wahdá zánt.
- 20 Taháriá ke káray, shapa bit o
janggalay sajjahén jánwar soragá laggant.
- 21 Shér pa wati shekárá gorrant o
wati waráká cha Hodáyá lóthant.
- 22 Róch ke dara kayt, pera tarrant o
wati hóndháni tahá áráma kanant.
- 23 Á wahdá mardom wati kárána rawant o
tán bégáhá zahmata kasshant.
- 24 Oo Hodáwand! Tai kár chinkadar báz ant,
taw, é sajjahén pa hekmat addh kortagant,
zemin cha tai jórh kortagénán porr ent.
- 25 Daryá ent ke práh o sháegán ent o
cha sahdará sarréch,
kasán o mazanéná.
- 26 Bójiga rawant o káyant o mazanén ápi jánwar ham,
ke taw jórh kortagant ke ápay tahá gwázi bekanant.
- 27 Sajjahénáni chamm tará sakk ant,
ke áyáni waráká pa wahd bedayay.
- 28 Taw ke dayayesh,
áesh yakjáha kanant,
taw ke wati dastá pacha kanay,
é cha sharrén chizzán séra bant.
- 29 Taw ke wati démá chéra dayay,
é paréshána bant o sarsara janant,
esháni sáhá ke pacha geray
merant o háká pera tarrant.
- 30 Wati ruhá ke déma dayay
é addha bant.
Zeminay sarborá nók o tázaga kanay.
- 31 Hodáwaday shán tán abad bemánát,
Hodáwand cha wati kárán shádmán bát.
- 32 Hamá ke zeminá chárit, zemina larzit,
kóhán ke dasta jant, dutta bant.
- 33 Man wati sajjahén zendá pa Hodáwandá sawta janán,
tánke zendag án, wati Hodáyá názénán.

[†] 104:17 104:17 Kunj, mazanén morgé ke Orduá bagalá o Pársiá laklak gwashaga bit. Engréziá “stork” ent. [‡] 104:18
104:18 Rijgushk, moshkay paymén jánwaré, bale cha moskhá master ent.

- ³⁴ Mani pegr o hayái áiá pasond bátant
ke man áiay bárgáhá shádmánia kanán.
³⁵ Bale gonahkár cha zeminá gár o gomsár bátant o
badkár pasht makapátant.
Hodáwandá benázén, oo mani arwáh!
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

105

Hodáay mójezahán yát kanét

- ¹ Hodáwanday shográ begerét o
hamáiy námá begerét,
kawmán cha áiay kárán sahig kanét.
² Áiá benázénét, áiá pa sawt benázénét,
áiy sajjahén bákamálén káráni habará bekanét.
³ Áiay pákén námay sará pahr bekanét,
Hodáwanday shóház kanókáni del shádmán bát.
⁴ Hodáwand o áiay zór o wákay lóthók bebét,
modám áiy chehragay didáray shóházá bebét.
⁵ Áiay kortagén bákamálén kárán yát kanét,
áiy mójezah o dátagén hokmán,
⁶ oo áiy hezmatkárén Ebráhémay nasl,
oo Ákubay chokkán ke áiy gechén kortagén ét!
⁷ Á, Hodáwand may Hodá ent.
Áiy dádrasi sajjahén jaháná rasant.
⁸ Á wati ahd o paymáná tán abad yáta kant,
hamá labz ke áiá gón hazár naslá kort,
⁹ hamá ahd ke gón Ebráhémá korti o
hamá sawgend ke gón Esáká wárti,
¹⁰ gón Ákubá kararé bast o pakkái kort,
gón Esráílá, abadmánén ahdé.
¹¹ “Kanhánay sardhagará tará bakshán,
ke shomay bahr o mirása bit.”
¹² Á wahdá ke é kammok mardom atant,
kammok atant o darámad,
¹³ é kawm o á kawmay nyámá darpadar atant,
é molk o á molká gashtant.
¹⁴ Kassá áyáni sará zolm kanagi naesht,
pa áyánigi, áiá bádsháh neherr dátant:
¹⁵ “Mani ‘rógen per moshtagénán’* dast per makanét o
mani nabián noksán madayét.”
¹⁶ Zeminá dhokkáli ér áwort o
áyáni nánay ambári próshtant.
¹⁷ Áyáni dé má mardomé rawáni dát,
Issop, ke goláméay hesábá bahá kanag but.
¹⁸ Áiay pádesh pa band o zamzil thappig kortant o
ásenén tawké gotthá dátesh,
¹⁹ tán hamá wahdá ke áiy habar rást butant,
Hodáay habará áiy rásti pakká kort.
²⁰ Bádsháhá Issop lóthet o ázát kort,
mardománi hákemá ázát kort.
²¹ Bádsháhá wati lógay master kort,
wati sajjahén mál o melkatay hákem,
²² ke bádsháhay kárendahán wati tabá adab bekant o
kamáshán dánáiy tálimá bedant.
²³ Nun Esráíl Mesrá átk,

* 105:15 105:15 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

- Ákub, Hámay sardhagará† pa darámadi jahmenend but.
 24 Wati mahluki ábád o
 cha áyáni dozhmenán zóráwarter kortant.
 25 Dozhmenáni deli gardént tán cha áiy kawmá naprat bekanant o
 áiy hezmatkáráni helápá pandal besázant.
 26 Áiá wati hezmatkárén Mussá rawán dát o
 Hárun, ke wat gechéni kortagat.
 27 Eshán mardománi nyámá Hodáay ajabbatén nesháni o
 áiy mójezah pésh dáshtant, Hámay sardhagará.
 28 Áiá tahári rawán dát o zemin tahár kort,
 áiy habaray náparmániesh nakortagat.
 29 Áyáni ápi hón kort o
 máhigi koshtant.
 30 Sardhagáresh cha pogolá porr but
 ke tán áyáni bádsháhi wábjáhán sar butant.
 31 Áiá habar kort o makeskáni lashkar átkant o
 passhag áyáni sajjahén molká mán retk.
 32 Hawray badalá tróngali gwárént,
 ás o bir, áyáni sajjahén sarzaminá.
 33 Áyáni angur o enjiray drachki tabáh kortant o
 molkay drachki prósttant.
 34 Hokmi kort o madag átkant,
 kathag‡, béhesábá.
 35 Áyáni molkay sajjahén sabzagesh wártant o
 hákay sajjahén bar o samaresh ér bort.
 36 Nun áyáni sajjahén awali chokki jatant
 áyáni mardánagiay awali bar o samar.
 37 Wati mardomi zarr o sohrá bár kort o dhanná áwortant o
 cha áyáni kabilahán kassá thagal nawárt.
 38 Mesr cha Bani Esráilay rawagá gal but,
 chéá ke áyáni torsá gár at.
 39 Áiá jambaré sáhél kort o póshéntant,
 áse róki kort ke shapá rozhnáiesh bedant.
 40 Áyán lóthet o Hodáwandá baynkuén§ morg rawán dát o
 áí gón ásmáni naganá sér kortant.
 41 Taláre tali dát o áp rawán but,
 gyábáná kawré tatk.
 42 Chéá ke wati pákén kawli yát at
 ke gón wati hezmatkárén Ebráhémá kortagati.
 43 Áiá wati kawm pa shádmáni dhanná áwort,
 wati gechéni kortagén, gón shádehiay kukkárán.
 44 Áyáná rájáni sardhagári dát o
 á, kawmáni kortagén mehnatáni málek butant,
 45 ke áiy rahbandáni randgiriá bekanant o
 áiy Sharyatay hokmáni sará kár bekanant.
 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

106

Hodáwanday shográ begerét ke nék ent

- 1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
 Hodáwanday shográ begerét ke nék ent o
 mehri abadmán.
 2 Kay Hodáwanday porwákén káráni tawsip o

† 105:23 105:23 Hámay sardhagár, bezán Mesr. ‡ 105:34 105:34 Kathag madagáni kesmé. § 105:40 105:40 Baynku kapinjeray dhawléni morge, bale cha kapinjerá kaster.

áiy tamánén satá o sanáyá korta kant?

³ Bahtáwar ant hamá ke adlá barjáh dárant,
hamá ke modám ensápay sará kára kanant.

⁴ Oo Hodáwand! Hamá wahdá ke wati mardománi sará rahma kanay, maná mashamósh.
Mani kerrá byá o maná berakkén

⁵ ke tai gechén kortagénáni washbahtiá begendán,
ke tai kawmay shádmániá hawár bebán o
tai mahlukay hamráhiá pahr bekanán.

⁶ Má gonáh kortag, may petán ham,
má radén ráhé zortag o badkári kortag.

⁷ Á wahdá ke may pet o pirok Mesrá atant,
tai hayrán kanókén káráni némagá delgóshesh nakort o
tai sajjahén mehrabániesh shamoshtant,
daryáy kerrá sarkasshiesh kort, Sohrzeray kerrá.

⁸ Bale Hodáwandá pa wati námaygi rakkéntant,
tánke wati zór o wáká záher bekant.

⁹ Áiá Sohrzer neherr dát o zer hoshk but,
cha johlánkián anchosh gwázéntanti ke purah gyábáné.

¹⁰ Cha badwáháni dastá rakként o
cha dozhmenáni dastá móketanti.

¹¹ Ápá, áyáni dozhmen póshént,
cha áyán yakké ham pasht nakapt.

¹² Nun Hodáwanday labzay sará báwaresht kort o
áiy satá o sanáesh kort.

¹³ Bale zutt béhayál butant ke áiá ché kortagat o
pa áiy shawr o saláhá wadáresh nakort.

¹⁴ Gyábáná wati hawá o hawasáni randgir butant o
hoshkáwagán* Hodáesh chakkáset.

¹⁵ Gorhá harché ke lóthetesh, Hodáyá dátant,
bale áyáni jáná warókén nádráhié ham dátí.

¹⁶ Ordgáh†, Mussáy sará hasaddesh kort o
Hárunay sará ham, ke Hodáwanday palgártagén dini péshwá at.

¹⁷ Gorhá zeminá dap pach kort o Dátán‡ éri bort o
Abirámay thóli§ bári dát.

¹⁸ Áyáni thóliá áse mán kapt o
bránzán badkár sótkant.

¹⁹ Sináy kóhá* gwaské jórresh kort o
ásá táptagén teláhén botesht parastesh kort.

²⁰ Wati mazanshánén Hodáy badalá
káhwáren jalabén gókéay† botesht zort.

²¹ Wati rakkénókén Hodáesh shamosht,
hamá ke Mesrá mazanén kári kortagat.

²² Hámay sardhagará hayrán kanókén o
Sohrzeray kerrá bákamálén kári kortagat.

²³ Gorhá Hodáyá gwasht: “Gár o gomsáresha kanán.”
Bale áiy gechén kortagén Mussá nyámá kapt o
pa áyáni tabáh kanagá Hodáy gazabi dásht.

²⁴ Á delkasshén molkay arzesht o kadresh nazánt,
áiy kawlay sará báwaresht néstat.

²⁵ Wati gedánáni tahá norondhetesh o

* **106:14 106:14** Hoshkáwag, hoshk o béápén zemin ke ódá heccha narodit. † **106:16 106:16** Ordgáh hamá jágah ent ke mardom pa kasánén wahdéá gedána bandant o nendant. ‡ **106:17 106:17** Dátán cha á mardomán yakké at ke gyábáná Mussái namannet. § **106:17 106:17** Abirámay thóli rombé at ke gyábáná Mussáesh namannet. * **106:19 106:19** Asligén Ebráni syáhaga gwasht: “Hórébay kóhá”. Hórébay kóh, Sináy kóhay domi nám ent. † **106:20 106:20** Jalabén gók, bezán warnánén narén góké ke pa kára rám kanag nabutag.

- Hodáwaday habaresh nazort.
 26 Gorhá dasti chest kort o sawgendi wárt
 ke gyábáná tabáhesha kanán o
 27 chokk o nomásagánesh darkawmáni nyámá gár o gomsára kanán o
 sajjahén molkán sheng o shángesha kanán.
- 28 Áyán watará gón Bahal Péórá[‡] jog[§] kort o
 pa mordagán kortagén korbánigesh wártant.
 29 Gón wati badkárián
 Hodáwandeshe zahr baráént,
 hawp o wabáé saráesh kapt.
- 30 Bale Pinihás^{*} nyámá óshtát o dwái kort o
 wabá dárag but.
 31 É pa áia páki o palgárié hesáb árag but
 nasláni nasl, tán abad.
- 32 Maribáay ápáni kerrá
 Hodáwandeshe hezhm geráént o
 áyáni sawabá Mussá janjálá kapt,
 33 chéá ke Mussáesh delsyáh kort o
 cha áia dapá sobakkén habaré dar átk.
- 34 Kawmesh á paymá tabáh nakortant ke
 Hodáwandá parmán dátatant.
 35 Nun gón kawmán hór o tór but o
 hamáyáni rasm o dódeshe zortant.
 36 Hamáyáni boteshe sojdaha kortant o
 é bot pa áyán dámé butant.
 37 Wati bachakk o jenekkesh
 pa déhán korbániga kortant.
 38 Bégonáhén hónesha rétk
 wati bachakk o jenekkáni hón,
 ke pa Kanhánay botán korbánigesha kortant o
 zemín cha esháni hóná áludag but.
 39 Gón wati kárán watá nápak o
 gón wati kerdán watá syahkáresha kort.
- 40 Paméshká, Hodáwand wati kawmay sará zahr gept,
 deli cha wati mirásá bad but.
 41 Darkawmáni dastá dátanti o
 badwáhán áyáni sará hákemi kort.
 42 Dozhmenán áyáni sará zolm kort o
 wati chérdast kortant.
 43 Hodáwandá báz bará ázát kortant
 bale wati shawr o hayáláni tahá sarkasshieshe kort o
 gonáháni tahá bokketant.
- 44 Bale wahdé ke áyáni peryáti eshkot,
 disti ke chón paréshán ant,
 45 gón áyán wati ahd o karári yát kort o
 cha wati bázén mehrá, cha áyáni badián sar gwast.
 46 Áyáni sajjahén bandig kanókáni delá
 pa áyán rahmi pédá kort.
- 47 Oo Hodáwand, may Hodá! Márá berakkén,
 márá cha darkawmáni nyámá chen o yakjáh kan
 ke tai pákén námay shográ begerén o
 pa tai satáyá pahre bekanén.
- 48 Hodáwandá satá o saná bát, Esráilay Hodáyá,

[‡] 106:28 106:28 Bahal Péór boté at ke Péór námén jágahéá parastesh kanaga but. [§] 106:28 106:28 Jog dáré ke pa zemínay shóm kanagá do gókay gardená bandanti. ^{*} 106:30 106:30 Pinihás mardoméay nám ent.

abad tán abad.

Sajjahén mardom begwashátant: “Anchosh bát. Ámin.”

Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Zaburay Panchomi ketáb

107

Zabur 107–150

Hodáwanday mehr abadmán ent

- ¹ Hodáwanday shográ begerét
ke nék ent o mehri abadmán.
- ² Hodáwanday rakkéntagén habar bekanátant,
hamá ke cha dozhmenáni dastá rakkéntaganti,
- ³ hamá ke cha bázén sardhagárán zortag o yakjáhi kortagant,
cha shagreb o magreb, cha shomál o jonubá.
- ⁴ Lahtén, jangal o gyábánán sargardán but o
pa choshén shahréá ráhé nadistesh ke jahmenend bebant.
- ⁵ Gozhnag o tonnig mantant,
markig butant.
- ⁶ Nun sakkiáni tahá Hodáwanday gwará peryátesh kort o
áiá cha sakkián rakkéntant.
- ⁷ Áiá cha tachkén ráhéá rahshóni kortant,
dém pa shahréá ke ódá jahmenend bebant.
- ⁸ Hodáwanday shográ begerátant, áiay mehr o
pa baniádamá áiay bákamálén káráni sawabá.
- ⁹ Hamá ent ke tonnigán sérápa kant o
gozhnagán cha sharrén waráká sérláp.
- ¹⁰ Tahárterén tahárián neshtagatant,
ásenén zamziláni bandig o azáb atant
- ¹¹ ke Hodáay habaráni helápá sarkasshiesh kortagat o
borzén arshay Hodáay sar o sójesh kalág bastagatant.
- ¹² Gorhá zahmatkasshiay sará dát o áyáni goruri próshat,
thagalesh wárt o madat kanókesh néstat.
- ¹³ Nun sakki o sóriáni tahá gón Hodáwandá peryátesh kort o
áiá cha janjálán rakkéntant.
- ¹⁴ Cha tahárterén tahárián dari kortant o
áyáni zamzili próshtant.
- ¹⁵ Hodáwanday shográ begerátant,
áiay mehr o
pa baniádamá áiay bákamálén káráni sawabá
- ¹⁶ ke brenjén darwázagi próshtant o
ásenén bandi goddhetant.
- ¹⁷ Cha wati sarkasshiá ahmak butant o
wati gonáháni sawabá sakki o sórián kaptant.
- ¹⁸ Warákesh gotthá éra nashot o
markay darwázagá rasetant.
- ¹⁹ Nun sakki o sóriáni tahá gón Hodáwandá peryátesh kort o
áiá cha janjálán rakkéntant.
- ²⁰ Wati hokmi ráh dát o dráhi kortant o
cha kall o kaddhá rakkéntanti.
- ²¹ Hodáwanday shográ begerátant, áiay mehr o
pa baniádamá áiay bákamálén káráni sawabá.
- ²² Shogrgozáriay korbánig bekanátant o
gón shádmániay sawtán áiay káráni kessahá byárátant.
- ²³ Hamá ke gón bójigán daryáyá shotant,
hamá ke ápáni sará sawdágeriesh kort,
- ²⁴ Hodáwanday káresh distant,
mán johlánkián áiay hayrán kanókén kár.

- 25 Áiá habar kort o tuppánén gwáté átk o
daryáay chawli chest kortant.
- 26 Bójig borzád tán arshá shotant o
jahlád tán johlánkián kaptant o
cha janjálá áyáni arwáh áp but.
- 27 Sharábiáni paymá tattarag o thagal waragá laggetant o
áyáni sajjahén ezm o honar gár but.
- 28 Nun sakki o sóriáni tahá gón Hodáwandá peryátesh kort o
áiá cha janjálán rakkéntant.
- 29 Tuppáni érmósh kort o
daryáay chawl neshtant.
- 30 Tuppán ke ér nesht, gal butant,
dém pa hamá tayábá rashónii kortant ke wat rawagesh lóthet.
- 31 Hodáwanday shográ begerátant, áiy mehr o
pa baniádamá áiy bákamálén káráni sawabá.
- 32 Mardománi mocchiá áiá satá bekanátant o
kamásháni majlesá tawsip.
- 33 Á kawrán gyábána kant,
tachókén chammagán, hoshkáwagén zemin o
- 34 kesht o keshári zeminán sorága* kant,
óday jahmenendáni badkáriay sawabá.
- 35 Gyábánán gwarma† kant o
hoshkén zeminán, tachókén chammag.
- 36 Shodigi áwort o hamódá jahmenend kortant o
áyán shahré ábád kort o neshtant.
- 37 Áyán dhagár kesht o anguri bág ábád kort
ke báz bar o samaresh dát.
- 38 Áiá barkat dátant o á sakk báz géshter butant,
naeshthi ke dalwatesh kamm bebant.
- 39 Nun á kamm tarrán o wár o zár butant,
cha ázár o janjál o gamá.
- 40 Hamá ke sharapdárán bésarapa kant,
ái zort o béráhéén gyábánán darpadar kortant.
- 41 Bale hájatmandi cha sakkián dar kortant,
áyáni kahóli‡ ramagáni paymá báz kortant.
- 42 Néklelesha gendant o shádmánia kanant o
har badkár wati dapá banda kant.
- 43 Harkas ke dáná ent, é kárán bechárit o
Hodáwanday pormehrén káráni sará sharriá pegr bekant.

108

Hodá ke gón ent, sóbéna bén

Sawté. Dáuday Zabur.

- 1 Mani del jam ent, oo Hodá!
Cha delay johlánkiá sawta janán o tará názénán.
- 2 Oo soróz o changán! Ágah bét.
Man bángwáhárá ham cha wábá páda kanán.
- 3 Kawmáni nyámá tai shográ gerán, oo Hodáwand!
Darkawmáni nyámá tará názénán,
- 4 ke tai mehr báz ent,
cha ásmánán borzter,
tai wapádári tán jambarán ent.
- 5 Oo Hodá! Ásmánáni sarborá tai mazansháni názénag bát o
sajjahén zeminá tai shán o shawkat sar bát.

* 107:34 107:34 Sórag, bezán gón wádá hawár butagén zemin ke ódá keshára narodit.
bezán daryáchah. ‡ 107:41 107:41 Kahól, bezán hánwár, hánwádah (yak lógéay nánwár).

† 107:35 107:35 Gwarm,

⁶ Gón wati rástén dastá berakkén o maná passaw beday
tánke hamá mardom berakkant ke tará dóst ant.

⁷ Hodáyá cha wati pákiá habar kortag:
“Sóbéna bán o Shekéma bahra kanán o
Sukkótay daragá pa wat kadd o kesása kanán.

⁸ Galyád manig ent o Manassi manig,
Epráim mani jangi koláh ent,
Yahudá, bádsháhiay asá o

⁹ Muáb dasshódi trasht,
Edumay sará wati swásá chagala dayán * o
Pilistiahay sará wati péróziay gwánká janán.”†

¹⁰ Kay maná pasilbandén shahrá‡ kárit?
Kay tán Edumá mani rahshóna bit?

¹¹ Oo Hodá! Taw hamá naay ke mára yalahet kortag?
Nun gón may lashkarán hamráha nabay?

¹² May dozhmenáni déma mára madat kan,
ke ensánay komakk náhudag ent.

¹³ Hodá ke gón ent, sóbéna bén,
hamá ent ke may dozhmenán pádmála kant.

109

Sharmendagiay kabáh

Pa sázger o washalhánáni sálará. Dáuday Zabur.

¹ Oo mani satáyáni Hodá!
Hámósh mabay.

² Chéa ke badkár o prébkarán
mani helápá wati dap pach kortag,
gón drógbandén zobánéa mani helápá gappesh jatag.

³ Maná gón napratién habarán chapp o chágerdesh kortag,
bésawabá gón man pa jangá pád átkagant.

⁴ Mani mehray badalá maná bohtámesh jatag,
bale man pa áyán nékén dwá kortag.

⁵ Mani nékiáni badalá gón man badia kanant o
mehrany badalá naprat.

⁶ Gwashant: “Badkárén mardoméa eshiay chakká dawr day,
bell ke bohtám janóké eshiay rástén némagá óshtit.

⁷ Wahdé áiy dadrasiá kanant,
mayárbár zánag bát o
dwái gonáh hesáb bátant.

⁸ Róchi kammok bátant o
áiy ogdah o zemmwári degaréa berasát.

⁹ Chokki chóraw bátant o
jani janózám.

¹⁰ Chokki pendhók o darpadar bátant o
cha wati proshtagén lógán dar kanag bátant.

¹¹ Wámdári sajjahén mál o hastiá pach gerátant o
darámad áiy johdáni bar o samará barátant.

¹² Kass pa áia mehrabán mabát o
áiy chórawáni sará bazzag makanát.

¹³ Padréchi gár bátant o
námesh pa démi naslán sar mabát.

¹⁴ Áiy pet o pirokáni gonáh Hodáwanday bárgáh yát kanag bátant,
mátay gonáhi hechbar shódag mabátant.

¹⁵ Gonáhesh modám Hodáwanday chammáni déma bátant,
Hodáwand áyáni yátá cha zeminá gár kanát.

* **108:9 108:9** Swás chagal dayagay máná gerak o wati kanag ent. † **108:9 108:9** Band 7 tán 9 á bázén jágah o mardománi náma kayt. ‡ **108:10 108:10** Pasilbandén shahr, bezán hamá shahr ke áiy chapp o chágerdá mohrén diwálie.

- 16 Chéá ke á hehbar pa kassá mehrabán nabut,
nézgár o hájatmandi ázár dátant o
delproshtagéni pa mark raséntant.
- 17 Nálat kanagi wassha but,
áiy wati sará kapátant.
Barkat dayagi wassha nabut,
hehbar barkati marasát.
- 18 Nálat kanagi chó pósháká gwará at,
ápay paymá áiy jáná ér nesht,
rógenay paymá haddháni shot.
- 19 Nálat kabáhé bát o áiy jendá bepóshát o
kamarbandéay paymá modám áiy sréná bandók bát.”
- 20 Cha Hodáwánday némagá mani bohtám janókáni mozz hamé bát,
hamá ke mani helápá badén habara kanant.
- 21 Bale taw, oo Hodáwand, tahná taw
pa wati námaygi mani sará mehrabán bay,
cha wati mehray nékiá maná berakkén.
- 22 Chéá ke man nézgár o hájatmandé án o
delon bátená thappig ent.
- 23 Man chó bégáhi sáhegéá gára bán,
chó madagéá chandhaga bán.
- 24 Cha róchagá kóndhon drahága ant,
jesm o jánon ranjetag o lágar ent.
- 25 Bohtám janókáni kalági án,
maná ke gendant, sará chandhénant.
- 26 Maná komakk kan, oo Hodáwand, mani Hodá!
Pa wati mehraygi maná berakkén.
- 27 Bell bezánant ke é tai dast ent,
ke é kár taw kortag, oo Hodáwand!
- 28 Á nálata kanant,
bale taw barkat bedayátay.
Hamlah ke kanant, sharmendag bátant,
bale tai hezmatkár shádmáni bekanát.
- 29 Mani dozhmenán roswáiy jámag gwará dayag bát o
sharmendagiay kabáhá póshénag bátant.
- 30 Man cha wati zobáná Hodáwánday sakk báz shográ gerán,
bázén mardoméay déma áia satá kanán.
- 31 Chéá ke hájatmanday rástén némagá óshtit
tánke áia cha dádrasáni hokmá berakkénit.

110

Mani rástén némagá benend

Dáuday Zabur.

- 1 É Hodáwánday paygám ent pa mani Hodáwándá:
“Mani rástén némagá benend
tán hamá wahdá ke tai dozhmenán
tai pádáni chéray padag o chárchóbahé bekanán.”
- 2 Hodáwand cha Sahyuná tai zóráwarén asáyá shahára dant o gwashit:
“Wati dozhmenáni nyámá hákemi kan.”
- 3 Á róchá ke taw wati lashkará moccha kanay,
tai mardom pa shawké góna bant.
Gón pákiay shán o zébáia
tai warná tai gwará káyant,
chó ke nóđ* cha bámgwáhay bátená.
- 4 Hodáwándá sawgend wártag o
pashómana nabit, ke:

* 110:3 110:3 Nóđ, bezan shapnamb.

“Taw tán abad dini pëshwáé ay,
Malkisedikay† hesábá.”

- ⁵ Hodáwand tai rástén dastá ent,
wati gazabay róchá bádsháhána droshit.
⁶ Kawmán sezá dant,
zeminá cha láshá porra kant o
sajjahén zeminay hákemána droshit.
⁷ Ráhá, cha kawréá ápa wárt o
sóbéna o sarbolanda bit.

111

Hodáwanday kár rást o pa adl ant

- ¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Cha delay johlánkiá Hodáwanday shográ gerán,
nékdeláni diwáná, mocchiay nyámá.
² Hodáwanday kár mazan ant,
harkasay delá ke neshtagant,
áyáni sará pa sharri pegra kanant.
³ Áiay kár shándár o porshawkat ant o
áiay adl tán abad barjama mánit.
⁴ Áiá wati bákamálén kár yádgár kortagant,
Hodáwand mehrabán o rahm kanók ent.
⁵ Á hamáyán waráka dant ke áiay torsesh delá ent,
wati ahd o karará tán abad yáta kant.
⁶ Wati káráni zóri wati kawmárá pësh dáshtag,
darkawmáni mirási wati kawmárá dátagant.
⁷ Áiay dastáni kár rást o pa adl ant o
sajjahén rahbandi porehtebár.
⁸ Abad tán abad mohr o mohkam ant,
pa rásti o tachki kanag butagant.
⁹ Áiá wati kawm móketag,
tán abad wati ahd o karári barjam dáshtag.
Áiay nám pák o bákamál ent.
¹⁰ Hodáwanday tors dánáiy bendát ent.
Hamá ke áiay rahbandáni randgiriá kanant,
áyán sharrén zántkária rasit.
Tán abad satá hamáiyg ent.

112

Hodádóstáni bahtáwari

- ¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Bahtáwar ent hamá ke Hodáwanday tors áiay delá ent,
hamá ke áiay hokmi sakk báz dósta bant.
² Áiay nasl o óbádag zeminay sará porzóra bant,
barkat nékdeláni padréchá rasit.
³ Áiay lóg cha mál o melkatá porra bit o
áiay pahrézkári tán abad barjama mánit.
⁴ Pa nékdelán mán tahárokiá ham rozhna drapshénit,
á mehrabán, rahm kanók o ádel ent.
⁵ Bakshendah o wámdehén mardomay ásar sharra bit,
hamá ke wati kárán pa ensápa kant.
⁶ Chéá ke á hechbar larzénaga nábit,
pahrézkárén mardomé tán abad yát kanaga bit.
⁷ Á cha badén hálána natorsit,
deli jam ent, tawkali Hodáwanday sará ent.
⁸ Áiay del mohr ent, natorsit,

† 110:4 110:4 Malkisedik, Ebráhémay zamánagá bádsháh o dini pëshwáé at.

- néth* wati dozhmenáni shekastá gendit.
 9 Gón garib o nézgáran béhesáb bakshendah ent,
 áiy pahrézkári tán abad barjam ent.
 Áiy kánth† pa sháné borz kanaga bit.
 10 Badkára gendit o hezhmnáka bit,
 cha zahrá dantána droshit o ápa bit,
 badkáray wáhag námoráda bant.

113

Hodáwand nézgára chesta kant

- 1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
 Benázénét, oo Hodáwanday hezmatkárán!
 Hodáwanday námá benázénét.
 2 Hodáwanday námá satá o saná bát,
 cha annuná tán abad.
 3 Mashreká beger tán magrebá,
 Hodáwanday nám názénag bát.
 4 Hodáwand sajjahén kawmáni sará porjalál ent o
 áiy shán o shawkat cha ásmánán borzter.
 5 Kay may Hodáwandén Hodáay dhawlá ent?
 May Hodá borzád, wati bádsháhi tahtá neshtag.
 6 Á jahla bit
 ke ásmán o zeminá bechárit.
 7 Á nézgára cha háka o
 hájatmandá cha poráni hákóthá* chesta kant.
 8 Shahzádagáni nyámá nádénitesh,
 wati kawmay shahzádagáni nyámá.
 9 Santh o béawládén janéná washdel o chokkáni máta kant o
 áiy lógá ábád.
 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

114

Wahdé Esráil cha Mesrá dar átk...

- 1 Wahdé Esráil cha Mesrá dar átk,
 Ákubay hándán, cha darámadén zobánéay mardománi nyámá,
 2 Yahudá Hodáay gechéen kortagén o
 Esráil áiy bádsháhi but.
 3 Daryáyá dist o tatk,
 Ordonay kawr, poshtá kenzet.
 4 Kóh chó gwarándhá setth janán butant o
 jomp chó gwaragá.
 5 Oo daryá! Ché but ke taw tat kay?
 Oo Ordon! Ché but ke taw poshtá kenzetay?
 6 Oo kóhán! Ché but ke shomá chó gwarándhá setth jat,
 shomá chó gwaragá, oo jompán?
 7 Belarz, oo zemin!
 Hodáwanday bárgáhá,
 Ákubay Hodáay bárgáhá.
 8 Áiá talár gwarm kortant, cha ápa porr,
 mohrén seng ápay chammag.

* 112:8 112:8 Néth, bezán godhsará, áherá. † 112:9 112:9 Kánthay máná edá zór o kodrat ent.
 hákóth, sotkagén dáráni poray jágh, poráni bándhom.

* 113:7 113:7 Poráni

115

May Hodá arshá ent

- ¹ Mára enna, oo Hodáwand! Mára enna,
tai námá shán o shawkat berasát,
tai mehr o wapádáriay sawabá.
- ² Á dega kawm chéá begwashant:
“Esháni Hodá kojá ent?”
- ³ May Hodá arshá ent,
harché ke áia wassha bit, hamá kára kant.
- ⁴ Áyáni “hodá” nograh o teláh ant,
ensánay dastay jórh kortagén bot.
- ⁵ Eshán dap per bale habar korta nakanant,
chammesh per bale dista nakanant,
- ⁶ góshesh per bale eshkota nakanant,
pónzesh per bale bó cheta nakanant,
- ⁷ dastesh per bale máreta nakanant,
pádesher per bale ráh shota nakanant,
na cha wati gotthá áwázé kassheta kanant.
- ⁸ Harkas ke eshán jórha kant,
hamesháni paymá bit o
hamá mardom ham ke esháni sará tawkala kant.
- ⁹ Oo Esráil! Hodáwanday sará tawkal kan,
hamá shomay komakk o espar ent.
- ¹⁰ Oo Hárúnay lóg! Hodáwanday sará tawkal kan,
hamá shomay komakk o espar ent.
- ¹¹ Oo Hodátorsán! Hodáwanday sará tawkal kanét,
hamá shomay komakk o espar ent.
- ¹² Hodáwandá mára yát kortag o
mára barkata dant,
Esráilay lógá barkata dant,
Hárúnay lógá barkata dant.
- ¹³ Hamáyán barkata dant ke Hodáwanday tors áyáni delá ent,
mazanén o kasánénán, yakk paymá.
- ¹⁴ Hodáwand shomará gésá cha géshter kanát,
shomay jend o chokk, doénán.
- ¹⁵ Hodáwand shomará barkat dayát,
zemin o ásmánay addh kanók.
- ¹⁶ Borzén arsh Hodáwandayg ent o
zemini baniádamará dátag.
- ¹⁷ Mordag Hodáwandá nanázénant,
na á mardom ke rawant o bétawára bant.
- ¹⁸ É má én ke Hodáwandá satá dayén,
annun tán abad.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

116

Maná Hodáwand dóst ent

- ¹ Maná Hodáwand dóst ent ke
mani tawári gósh dáshtag,
mani peryát o záriay tawár o
- ² wati delgóshi mani némagá tarrént.
Tán zendag án, gwánkia janán.
- ³ Markay sádán patátagatán,
kabray tors mani sará kaptagat
gam o andóhání bandig atán.

- ⁴ Hodáwaday námon gept o gwashton:
"Oo Hodáwand! Mani zendá berakkén."
- ⁵ Hodáwand mehrabán o ádel ent,
may Hodá, cha mehr o rahmá sarréch.
- ⁶ Hodáwand sádahdelén mardomána sambálit,
man ke wár o zár atán, maná rakkénti.
- ⁷ Padá árám bay, oo mani arwáh,
ke Hodáwand pa taw mehrabán butag.
- ⁸ Oo Hodáwand! Taw mani arwáh cha marká rakként,
mani chamm cha arsán o
pád cha lakoshagá
- ⁹ ke Hodáwaday bárgáhá gám bejanán
zendagénáni zeminá.
- ¹⁰ Maná báwar at, hamá wahdá ham ke gwashton:
"Sakk bazzag án."
- ¹¹ Paréshániáni tahá gwashton:
"Harkas drógband ent."
- ¹² É sajjahén sharri ke Hodáwandá gón man kortagant,
esháni badalá chón bedayán?
- ¹³ Nejátay pyálahá chesta kanán o
Hodáwaday námá tawára kanán.
- ¹⁴ Gón Hodáwandá wati kawlán puraha kanán,
áiay sajjahén kawmay démá.
- ¹⁵ Hodáay wapádaráni mark,
Hodáwaday démá gránkadr ent.
- ¹⁶ Oo Hodáwand! Man tai hezmatkár án,
haw, man tai hezmatkár án, tai móleday chokk,
taw maná cha zamzilán ázát kortag.
- ¹⁷ Shogrgozáriay korbánigé tará péscha kanán o
Hodáwaday námá gerán.
- ¹⁸ Gón Hodáwandá wati kawlán puraha kanán,
áiay sajjahén kawmay démá,
- ¹⁹ Hodáwaday lógay péshgáhá,
tai nyámá, oo Urshalim!
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

117

Oo sajjahén kawmán! Hodáwandá benázénét

- ¹ Oo sajjahén kawmán! Hodáwandá benázénét.
Oo sajjahén ráján! Áiá satá kanét,
- ² ke Hodáwaday mehr pa má sakk báz ent o
áiay wapádári abadmán.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

118

Hodáwaday rástén dastá mazanén káré kortag

- ¹ Hodáwaday shográ begerét
ke nek ent o mehri abadmán.
- ² Esráil begwashát:
"Áiay mehr abadmán ent."
- ³ Hárunay lóg begwashát:
"Áiay mehr abadmán ent."
- ⁴ Hodátors begwashátant:
"Áiay mehr abadmán ent."

- ⁵ Wati tangián gón Hodáwandá peryáton kort,
áiá maná passaw dát o ázát kort.
- ⁶ Hodáwand gón man ent, mana natórsán.
Ensán maná ché korta kant?
- ⁷ Hodáwand gón man ent, mani madat kanók,
pa sarperázi dozhmenáni némagá charán.
- ⁸ Hodáay kerrá panáh zurag
cha ensánay sará tawkal kanagá sharter ent.
- ⁹ Hodáay kerrá panáh zurag
cha shahzádagáni sará tawkal kanagá sharter ent.
- ¹⁰ Sajjahén kawmán maná angerr kort,
bale man Hodáwanday námá prósh dátant.
- ¹¹ Maná cha har némagá chapp o chágerdesh kort,
bale man Hodáwanday námá prósh dátant.
- ¹² Chó bénagmakeská* mani sará per retkant,
bale chó konthagá, damáná sotkant o
man Hodáwanday námá prósh dátant.
- ¹³ Maná sakká télánkesh dát ke bekapán,
bale Hodáwandá maná komakk kort.
- ¹⁴ Hodáwand mani zór o mani sawt ent,
hamá mani rakkénók ent.
- ¹⁵ Pahrézkáráni tambuáni tahá sóbén bayag o shádmániay kukkár ent:
“Hodáwanday rástén dastá mazanén kéré kortag.
- ¹⁶ Hodáwanday rástén dast chest butag,
Hodáwanday rástén dastá mazanén kéré kortag.”
- ¹⁷ Mana namerán, zendaga mánán o
Hodáwanday kortagén káráni járá janán.
- ¹⁸ Hodáwandá maná sharr adab dát,
bale markay dastá nadáti.
- ¹⁹ Adl o rástiy darwázagán pa man pach kan,
ke bepoterán o Hodáwanday shográ begerán.
- ²⁰ Esh ent Hodáwanday darwázag
ke pák o pahrézkár cha edá tahá shota kanant.
- ²¹ Tai shográ gerán ke taw maná passaw dát,
taw mani rakkénók ay.
- ²² Á seng ke bánbandén ostáyán pasond nakort o nazort,
hamá seng bonhesht but.
- ²³ É Hodáwanday kár ent o
may chammán bákamál ent.
- ²⁴ Esh ent hamá róch ke Hodáwandá áwortag,
byá pa é róchá gal o shádehia kanén.
- ²⁵ Oo Hodáwand! Mára berakkén.
Oo Hodáwand! Mára sóbén kan.
- ²⁶ Mobárák bát hamá ke Hodáwanday námá kayt.
Cha Hodáwanday lógá shomará barkata dayén.
- ²⁷ Hodáwand, Hodá ent,
wati nuri may sará drapshéntag.
Aiday korbánigá gón korbánjáhay kánthán pa sád bebandét.
- ²⁸ Taw mani Hodá ay,
tai shográ gerán.
Taw mani Hodá ay,
tará názénán.
- ²⁹ Hodáwanday shográ begerét
ke nék ent o mehri abadmán.

* 118:12 118:12 Bénagmakesk, bezán hamá gwamz yá góder ke bénag addha kant.

119

Tai Sharyat maná dóst ent

- ¹ Bahtáwar ant hamá ke ráhesh rást ant o
Hodáwandy Sharyatay hesábá gardant.
- ² Bahtáwar ant hamá ke Hodáwandy parmánána mannant o
pa setk o del áiy shóháza ant,
- ³ hamá ke hecch náensápia nakanant o
áiy ráhá rawant.
- ⁴ Taw wati rahband dátagant
ke pa sarjamiá áyáni randgiri kanag bebit.
- ⁵ Pa tai hokmáni barjáh dárágá
mani ráh mohr o mohkam bátant.
- ⁶ Gorhá á wahdá ke tai sajjahén hokmáni némagá chárán,
sharmsára nabán.
- ⁷ Gón tachkén deléa tai shográ gerán,
wahdé tai ádelén parmánán dar barána bán.
- ⁸ Tai hokmáni randgiriá kanán
maná pahk yalah makan.
- ⁹ Warnáén mardomé chón wati ráhá pák dáshta kant?
Gón tai habaray randgiriá.
- ¹⁰ Tará pa setk o del shóháza kanán,
maná mayl ke tai hokmáni ráhá yalah bekanán.
- ¹¹ Man tai habar wati delá ambár kortagant
ke tai helápá gonáh makanán.
- ¹² Tará satá bát, oo Hodáwand!
Wati hokmán maná sój day.
- ¹³ Man cha tai dapá dar átkagén sajjahén hokmán
dape wata gwashán.
- ¹⁴ Cha tai parmánáni mannagá anchó shádána bán
ke cha mazanén ganjéa.
- ¹⁵ Tai rahbandáni sará pegra kanán o
tai ráhána charán.
- ¹⁶ Cha tai hokmán shádmána bán o
tai habará nashamóshán.
- ¹⁷ Wati hezmatkár sará mehrabán bay
tánke zendag bemánán o
tai habaray parmánbardáriá bekanán.
- ¹⁸ Mani chammán pach kan
ke tai Sharyatay bákamálén chizzán begendán.
- ¹⁹ Man zeminá darámadé án,
wati hokmán cha man chér maday.
- ²⁰ Pa tai hokmán
mani arwáh modám zahírán droshtag.
- ²¹ Taw gorunákén mardomán hakkala dayay, hamá nálat butagénán
ke tai hokmáni ráhá yalaha kanant.
- ²² Sobakki o kamsharapiá cha man dur kan,
chéa ke man tai parmánána mannán.
- ²³ Harchont ke hákem hóra nendant o mani helápá pandala sázant,
bale tai hezmatkár, tai hokmáni sará pegra kant.
- ²⁴ Tai parmán mani shádmáni ant,
pa man sój o saláh ant.
- ²⁵ Man hákán waptagán,
maná wati labzay hesábá zendag bedár.
- ²⁶ Man tará wati ráháni hál dát o taw maná passaw dát.
Nun maná wati hokmán sój day.
- ²⁷ Maná, wati rahbandáni ráhá sarpad kan o
man tai bákamálén káráni sará pegra kanán.
- ²⁸ Mani arwáh cha andóhána nálit,
maná wati habaray hesábá mohkam kan.

- 29 Maná cha prébay ráhán dur bedár,
mani sará rahm kan o Sharyatá maná beday.
- 30 Man wapádáriay ráh dar chetag,
wati del tai hokmáni mannók kortag.
- 31 Man gón tai parmánán bandóka bán,
oo Hodáwand!
Mayl ke sharmsár kanag bebán.
- 32 Tai hokmáni ráhá maydána kanán,
ke taw mani delá dáná kanay.
- 33 Oo Hodáwand! Wati hokmáni ráhá maná sój day,
ke tán áherá bedaránesh.
- 34 Maná agl o hósh beday
ke man tai Sharyatay páband bebán o
pa del o setk eshiay randgiriá bekanán.
- 35 Wati hokmáni ráhá mani rahshón bay,
ke mani wasshi hamesháni tahá ent.
- 36 Mani delá dém pa wati parmánán betarrén,
mani nap o suttáni katthagay badalá.
- 37 Mani chammán cha béarzeshén chizzán dur bedár,
maná wati ráhán zendag bedár.
- 38 Gón wati hezmatkára kortagén kawlá bedár
hamá kawlá ke gón Hodátorsána kanay.
- 39 Hamá bēnangiá dur kan ke maná cha áia torsit,
ke tai hokm nék ant.
- 40 Pa tai rahbandán hodónák án,
cha wati adlá maná zendag bedár.
- 41 Tai mehr maná sar bát, oo Hodáwand, o
hamá neját ham ke taw kawl kortag.
- 42 Gorhá man hamá mardomán passawa dayán ke maná kalága bandant,
chéá ke man tai habaray sará tawkala kanán.
- 43 Rástén habará cha mani dapá pach mager,
ke mani omét tai hokmáni sará ent.
- 44 Modám tai Sharyatay randgira bán,
abad tán abad.
- 45 Pa ásudagia gardán,
ke tai rahbandáni shóházá butagán.
- 46 Bádsháháni déma tai parmánáni habará kanán o
pashal o sharmendaga nabán.
- 47 Cha tai hokmán shádmán án,
ke maná dóst ant.
- 48 Man pa tai hokmáni zuragá wati dast shahár dátagant
ke maná dóst ant o
tai parmánáni sará pegra kanán.
- 49 Gón wati hezmatkára kortagén kawlá yát kan,
ke tai kawl mani omét ent.
- 50 Sakki o sórián mani tasallá hamesh ent,
tai kawl maná zendaga dārit.
- 51 Gorunákén mardom maná dáemá kalága bandant,
bale man tai Sharyatá yalaha nakanán.
- 52 Oo Hodáwand! Maná tai ahdi hokm yát ant o
maná cha hameshán tasallá rasit.
- 53 Badkáráni sawabá hezhmnáka bán,
hamáyáni sawabá ke tai Sharyatesh yalah dátag.
- 54 Tai hokm mani sawt butagant
har jágah ke nendók butagán.
- 55 Oo Hodáwand! Shapán tai námá yáta kanán o
tai Sharyatay ráhá bán.
- 56 Mani ráh hamé butag,
tai rahbandáni randgiriá kanán.

- 57 Taw manig ay, oo Hodáwand!
Man kaw! kortag ke tai habaráni randgiriá kanán.
- 58 Pa del o setk tai chehragay shóhazá butagán,
mani sará hamá paymá mehrabán bay ke kawlet kortag.
- 59 Man wati ráh cháretagant o
nun dém pa tai parmánán átkagán.
- 60 Tai hokmáni mannagá eshtápa kanán,
déra nakanán.
- 61 Harchont ke badkáráni sádán maná patátag,
bale tai Sharyatá nashamóshán.
- 62 Shapnéma páda káyán o tai shográ gerán
pa tai ádelén hokmán.
- 63 Man hamá sajjahénáni sangat án ke tai tors áyáni delá ent,
hamá mardománi ke tai rahbandáni randgiriá kanant.
- 64 Zemin cha tai mehrá porr ent, oo Hodáwand!
Wati hokmán maná sój day.
- 65 Pa wati hezmatkára mehrabán butagay,
hamá paymá ke taw kaw! kortagat, oo Hodáwand!
- 66 Maná zánt o sarpadi sój day
ke man tai hokmáni sará tawkala kanán.
- 67 Bazzag bayagá pésar, cha rástén ráhá thagal warán atán,
bale nun tai habaray randgir án.
- 68 Taw nék ay o nékia kanay,
wati hokmán maná sój day.
- 69 Harchont ke gorunákén mardomán mani sará drógén bohtám jatag,
bale man pa del o setk tai rahbandán barjáha dárán.
- 70 Esháni del seng o béehsás ant
bale man cha tai Sharyatá shádmán án.
- 71 Sharr but ke sakki o sóriáni tahá kaptán
ke tai hokmán dar bort bekanán.
- 72 Cha tai dapá dar átkagén Sharyat pa man
cha hazarán teláh o nograhá sharter ent.
- 73 Maná tai dastán addh kort o shekl o dróshom dát,
maná agl o hósh beday ke tai hokmán sarpad bebán.
- 74 Hodátors gón mani gendagá shádmán bátant,
ke man wati omét gón tai habará bastag.
- 75 Oo Hodáwand! Mana zánán ke tai hokm pa adl ant o
taw cha wati wapádáriá maná mosibatáni tahá dawr dátag.
- 76 Tai mehr mani tasallá bát,
hamá paymá ke taw gón wati hezmatkára kaw! kortag.
- 77 Tai rahmat maná sar bátant tán zendag bemánán,
ke tai Sharyat mani shádmáni ent.
- 78 Gorunákén mardom sarjahl o pashal bátant ke watsará mani báposhtá drógesh bastag,
bale man tai rahbandáni sará pegra kanán.
- 79 Harkas ke cha taw torsit dém pa man byáyát,
hamá mardom ke tai parmánán sarpada bant.
- 80 Tai hokmáni bárawá mani del bémayár bát
tánke sharmendag mabán.
- 81 Mani arwáh pa hamá nejátá talwasit ke cha tai némagá ent,
man wati óst o omét gón tai habará bastag.
- 82 Mani chamm tai kawlay shóhazá kór butagant,
gwashán: “Kadi maná tasallá dayay?”
- 83 Chó mashkéá án ke duttáni tahá hoshk butag,
bale tai hokmon nashamoshtagant.
- 84 Tán kadén tai hezmatkár wadára bebit?
Kadi mani ázár dayókán sezá dayay?
- 85 Gorunákén mardom pa man kalla kóchant,
tai Sharyatay helápá.
- 86 Tai sajjahén parmán porehtebár ant,

- maná komakk kan ke mardom maná mopt o náhakká ázára dayant.
87 Maná cha zeminay sará gár o gomsár kanagi atant,
bale man tai rahband yalah nadátant.
88 Wati mehray hesábá maná zendag bedár o
cha tai dapá dar átkagén hokmáni randgiriá kanán.
89 Oo Hodáwand! Tai habar abadmán ent,
ásmáná mohr óshtáttag.
90 Tai wapádári nasláni nasl barjam ent,
taw zemin addh kort o é barjáha mánit.
91 Tai hokm tán róche maróchigá barjáh ant
chéá ke sajjahén chizz tai hezmatá kanant.
92 Agan tai Sharyat mani shádmáni mabutén,
man mosibatáni tahá gár o gomsár butagatán.
93 Hechbar tai rahbandána nashamóshán,
ke taw cha hamesháni wasilahá maná zendag dáshtag.
94 Maná berakkén ke taig án
tai rahbandáni shóházá butagán.
95 Badkár mani tabáhiay wadará ant,
bale man tai parmánáni némagá charán.
96 Har kamálá haddé hast,
bale tai hokmán haddé nést.
97 Tai Sharyat maná chón dóst ent,
sajjahén róchá hameshiay pegrá án.
98 Tai hokm maná cha mani dozhmenán dánátera kanant,
ke modám gón man gón ant.
99 Maná cha wati tálim dayókán géshter zánt hast
chéá ke tai parmánáni pegrá án.
100 Cha kamáshán zántkárter butagán
ke tai rahbandáni randgiriá kanán.
101 Man wati pád cha har radén ráhá dur dáshtagant
ke tai habará dásht bekanán.
102 Cha tai hokmán wati démon natarréntag
ke taw wat maná tálim dátag.
103 Tai habar chónén shirkenén támé kanant,
mani dapá cha bénagá shirkenter ant.
104 Cha tai rahbandán maná zánt o sarpadia rasit,
paméshká maná cha har radén ráhá naprat ent.
105 Tai habar pa mani pádán cherágé o
pa mani ráhá rozhné.
106 Man sawgendé wártag o é sawgenday sará óshtátágán
ke tai ádelén hokmáni randgiriá kanán.
107 Oo Hodáwand! Man sakk azáb saggetag,
anchosh ke kawlet kortag, maná zendag bedár.
108 Oo Hodáwand! Man pa wáhagé tará satá kanán,
mani é korbánigá kabul kan o
maná wati hokmán sój day.
109 Harchont ke modám markay panjagá án,
bale tai Sharyatá béhayála nakanán.
110 Badkárán pa man dámé chér gétkag,
bale man cha tai rahbandán nathagaletagán.
111 Tai parmán modám mani mirás ant,
mani delay shádmáni ant.
112 Man wati del pa tai hokmáni mannagá tarréntag,
modám, tán godhsará.
113 Cha doruén mardomán naprata kanán o
tai Sharyatá dósta dárán.
114 Taw mani panáh o espar ay,
man wati óst o omét gón tai habará bastag.
115 Cha man dur bebét, oo badkárán,

- ke man wati Hodáay hokmáni randgiriá bekanán.
116 Wati labzay hesábá maná mohkam bedár o man zendaga mánán,
mayl ke mani omét beproshit.
117 Maná mohr bedár ke berakkán,
modám tai hokmáni zegrá kanán.
118 Hamá mardomán yalaha kanay ke cha tai hokmáni ráhá dura bant,
ke áyáni prébkáriá ásaré nést.
119 Taw zeminay saray sajjahén radkár chó gand o gasarhá dawr dátagent,
paméshká maná tai parmán dósta bant.
120 Mani jánay góshet cha tai torsá larzit o
maná cha tai rahbandána torsit.
121 Man adl o ensáp kortag,
maná setamgeráni dastá yalah makan.
122 Wati hezmatkáray salámati o washháliay zemánatá beday,
mayl ke gorunák mani sará zolm bekanant.
123 Mani chamu pa hamá rakkénagá wadárig ant ke cha tai némagá ent,
tai ádelén kawlay purah bayagay entezará án.
124 Wati hezmatkára wati mehray hesábá bechár o
wati hokmán maná sój day.
125 Man tai hezmatkár án, maná sarpadi beday
ke tai parmánán bezánán.
126 Oo Hodáwand! Wahd átkag ke taw káré bekanay,
chéá ke tai Sharyatá próshant.
127 Maná tai hokm cha teláhá dóstter ant,
cha asligén teláhá géshter.
128 Tai sajjahén rahbandáni rástiá mannán,
paméshká maná cha har radén ráhá naprat ent.
129 Tai parmán bákamál ant,
paméshká áyána mannán.
130 Tai habaray bayán kanag rozhna bakshit o
násarpadán sarpadia dant.
131 Man wati dapá pacha kanán,
tonnig án o pa tai hokmán zahirig.
132 Démá gón man tarrén o mani sará rahm kan,
anchosh ke taw modám gón wati námay dóst dárókána kanay.
133 Wati habaray hesábá mani gámáni rahshón bay,
gonáhá mayl ke mani sará hákemi bekant.
134 Maná cha ensánay zolmá bemók
ke tai rahbandáni randgiriá kort bekanán.
135 Wati démá wati hezmatkáray sará drapshén o
wati hokmán maná sój day.
136 Cha mani chammán arsay kawra tachant
ke tai Sharyatay randgiri kanaga nabit.
137 Oo Hodáwand! Taw ádel ay o
tai hokm barhakk ant.
138 Á parmán ke taw dátagent pa adl ant,
sarjamiá porehtebár.
139 Mani gayratá maná jánsóch kortag
chéá ke mani dozhmenán tai habar shamoshtag.
140 Tai habar pák o palgár ant o
tai hezmatkára dóst ant.
141 Harchont ke man kamarzesh o hakiré án,
bale angat tai rahbandána nashamóshán.
142 Tai adl dáemi o
tai Sharyat rást ent.
143 Sakki o sóri mani sará átkagent
bale tai hokm mani shádmáni ant.
144 Tai parmán tán abad pa adl ant,
maná sarpadi beday ke zendag bemánán.

- 145 Oo Hodáwand! Pa del o setk tawára kanán, passaw beday o
man tai hokmáni randgiriá kanán.
- 146 Gón taw peryáta kanán: "Maná berakkén"
o man tai parmánána mannán.
- 147 Cha bámgwáhá pésar páda káyán o peryáta kanán,
man wati óst o omét gón tai habará bastag.
- 148 Mani chamm shapay sajjahén pásán pach ant
ke tai habaray sará pegr kort bekanán.
- 149 Oo Hodáwand! Mani tawára wati mehray hesábá gósh dár,
wati hokmáni hesábá maná zendag bedár.
- 150 Hamá ke badkáriáni randgir ant, nazzikká rasetagant,
á cha tai Sharyatá dur ant.
- 151 Oo Hodáwand! Taw nazzikk ay o
tai sajjahén hokm rást ant.
- 152 Man sakk dér ent zántag,
taw wati parmán barjam dáshtagant ke abadi bebant.
- 153 Mani sakki o sórián bechár o mani sará rahm kan
ke tai Sharyaton nashamoshtag.
- 154 Mani hakkay démpániá bekan o mani posht bay,
wati kawlay hesábá maná zendag bedár.
- 155 Rakkag cha badkárán dur ent
ke á tai hokmáni shóházá naant.
- 156 Tai rahmat sakk báz ant, oo Hodáwand!
Wati Sharyatay hesábá maná zendag bedár.
- 157 Mani ázár dayók o dozhmen báz ant,
bale man cha tai parmánán wati dém natarréntag.
- 158 Béwapáyáni némagá charán o maná cha eshán naprata bit,
ke tai rahbandáni randgiriá nakanant.
- 159 Bechár tai rahband maná chón dóst ant,
wati mehray hesábá maná zendag bedár, oo Hodáwand!
- 160 Tai sajjahén habar rást ant o
tai sajjahén ádelén hokm abadmán.
- 161 Hákem maná mopt o náhakk ázára dayant,
bale mani del tai habaráni sará larzit.
- 162 Man tai habaray sará shádehia kanán
hamá mardomay paymá ke poletagén málé berasiti.
- 163 Cha repk o prébá naprata kanán,
tai Sharyatá dósta dárán.
- 164 Róché hapt bar tará názénán,
pa tai ádelén hokmán.
- 165 Hamá ke tai Sharyatá dósta dárant, sakk émen ant o
áyán hecch chizz thagalénta nakant.
- 166 Oo Hodáwand! Pa hamá nejátá wadárig án ke cha tai némagá ent o
tai hokmáni randgiriá kanán.
- 167 Tai parmánáni randgiriá kanán
ke maná sakk dóst ant.
- 168 Tai rahband o parmánána dárán
ke taw mani sajjahén ráhána zánay.
- 169 Oo Hodáwand! Mani peryát tará sar bát,
wati labzay hesábá maná agl o hósh beday.
- 170 Mani nálag tará sar bát,
wati kawlay hesábá maná berakkén.
- 171 Mani lonth tai satáyá sarréch bótant
ke taw maná wati hokmán sóta dayay.
- 172 Mani dap tai habará benázénát,
ke tai sajjahén rahband pa adl ant.
- 173 Tai dast pa mani komakk kanagá tayár bát
ke man tai rahband gechén kortagant.
- 174 Oo Hodáwand! Pa hamá nejátá talwasagá án ke cha tai némagá ent o

- tai Sharyat mani shádmáni ent.
 175 Maná zendag bedár ke tará benázénán o
 tai hokm maná madat kanátant.
 176 Chó gáren paséá darpadar butagán.
 Wati hezmatkára shóház kan
 ke man tai hokm nashamoshtagant.

120

- Maná cha prébkárán berakkén*
 Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.
 1 Wati sakki o sóriáni wahdá man gón Hodáwandá peryát kort o
 áia maná passaw dát.
 2 “Oo Hodáwand!
 Maná cha drógbandén lonth o prébkárén dapán berakkén.”
 3 Oo prébkárén dap!
 Hodáwand tará ché bedant o
 ched o gésh gón taw ché bekant?
 4 Tará gón jangóláni tézén tir o
 gón rókén eshkarán sezá dant.
 5 Apsóz pa man ke Méshekay molká neshtagán,
 ke man Kédaray gedánán jahmenend án.
 6 Man gón choshén mardomán zend gwázenagá dam bortag ke
 cha sohl o émeniá naprata kanant.
 7 Sohl o émeni pasondén mardomé án
 bale har wahdá ke habaré kanán, é jangá páda káyant.

121

- Mani komakk kanók Hodáwand ent*
 Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.
 1 Chammán dém pa kóhá chesta kanán
 maná komakk cha kojá rasis?
 2 Maná komakk cha Hodáwandá rasis,
 hamá ke ásmán o zemini addh kortagant.
 3 Á naylit ke tai pád belakoshit,
 á ke tai negahpániá kant wába nakapit.
 4 Haw, á ke Esráilay negahpán ent
 nawapsit o wába nakapit.
 5 Hodáwand wat tai negahpán ent,
 Hodáwand tai rástén némagá sáheg ent.
 6 Róch, tará róchá ázára nadant o
 na máh, shapá.
 7 Hodáwand tará cha har badiá dura dárít,
 tai zenday negahpán ent,
 8 Hodáwand tai har rawag o áyagay negahpán ent
 annun o tán abad.

122

- Hodáwanday lógá berawén*
 Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Dáuday Zabur.
 1 Áyán ke gwasht:
 “Hodáwanday lógá berawén”
 man shádán bután.
 2 Chón wassh! May pád cha tai darwázagán potertag o óshtátagant,
 oo Urshalim!
 3 Urshalim anchosh bandag butag

- ke shahr cha har némagá gón wat chó tagerdéá gwaptag.
⁴ Hamódá ke kabilaha rawant, Hodáwanday kabilah
 ke Hodáwanday námá benázénant
 hamá ahd o karáray hesábá ke Esráílá dayag butag.
⁵ Ódá dádrasiay taht barjáh dárag butagant
 Dáuday kahól o hándánay taht.
⁶ Pa Urshalimay émeníá dwá kanét,
 harkas ke tará, ó Urshalim, dósta dárit, ásudag bát.
⁷ Tai shahray diwáláni tahá sohl o émeni bát o
 tai kalátán ásudagi.
⁸ Wati brát o sangatáni háterá gwashán:
 “Tará sohl o émeni sar bát.”
⁹ Wati Hodáwandén Hodáay lógay háterá
 tai ábád bayagay lóthók án.

123

Chammán dém pa taw chesta kanán
 dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ Wati chammán dém pa taw chesta kanán,
 taw ke arshá, wati bádsháhi tahtay sará neshtagay.
² Anchó ke goláméay chamm wati wájahay dastá sakk ant o
 móledéay chamm wati bánoká
 may chamm Hodáwandén Hodáyá sakk ant
 ke may sará rahm bekant.
³ May sará rahm kan, oo Hodáwand!
 Rahm kan may sará,
 ke má sakk báz béezzati saggetag,
⁴ Ásudagén mardománi rishkand o
 porkebráni kalág
 mára pa sarjamiá rasetag.

124

Hodáwanday nám may madat ent
 Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Dáuday Zabur.

- ¹ “Agan Hodáwand gón má gón mabutén,”
 Esráíl begwashát:
² “Agan Hodáwand gón má gón mabutén
 á wahdá ke mardomán may sará orosh o hamlah kort,
³ áyán mára zendagá ér bortagat
 wahdé hezhmesh may sará chest at.
⁴ Á wahdá ápán mára ér bortagat,
 hár o tuppáná mára mán roptagat,
⁵ mastén ápán
 mára rópán kortagat.”
⁶ Hodáwandá satá bát
 ke naeshti má esháni dantánáni shekár bebén.
⁷ May zendi anchó rakként ke
 báli morgé cha shekáriay dámá,
 dám dert o má rakkétén.
⁸ Hodáwanday nám may madat ent,
 ásmán o zeminay jórh kanókay nám.

125

Hodáwandá wati kawmay chapp o chágerd geptag
 Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ Á ke Hodáwánday sará tawkala kanant
Sahyunay kóhay paymá ant
ke sorénaga nabit o tán abad barjáha mánit.
- ² Anchosh ke kóhán, Urshalim chapp o chágerd kortag,
Hodáwándá wati kawmay chapp o chágerd geptag,
annun o tán abad.
- ³ Badkárén bádsháhéay asá pahrézkáráni mirásay sará hokmrána nabit
ke pahrézkár wati dastá pa badkári sell makanant.
- ⁴ Oo Hodáwand! Pa nékdelán néki kan
pa hamáyán ke delesh rást o tachk ant.
- ⁵ Bale hamá mardom ke chapp o chóthén ráhána rawant,
Hodáwand áyán gón badkárán yakjáha gallénit.
Esráil émen o salámat bát.

126

May washbahtiá padá byár

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ Wahdé Hodáwándá Sahyunay washbahti
per tarrént o áwort
má purah wáb gendagá atén.
- ² May dap cha kandagá porr at,
zobán cha shádehiay sawtá.
- Á wahdá kawmáni nyámá gwashag but:
“Hodáwándá pa eshán mazanén kár kortag.”
- ³ Haw, Hodáwándá pa má mazanén kár kort,
má gal atén.
- ⁴ Oo Hodáwand! May washbahtiá padá byár,
anchó ke kawr Négéway* gyábáná ábádia kárit.
- ⁵ Hamá ke ars récháná kesht o keshára kanant,
pa shádehi kukkár kanáná ronant.
- ⁶ Hamá ke gréwáná dara kapit o tohmán pa keshagá bárt,
pa shádehi kukkár kanáná wátarra kant† o
wati lóthokána‡ kárit.

127

Agan Hodáwand lógá mabandit...

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Solaymánay Zabur.

- ¹ Agan Hodáwand lógá mabandit,
bánbandáni zahmat békár ent.
- Agan Hodáwand, shahray negahpániá makant,
negahpánáni negahpáni békár ent.
- ² Tai, sohbá máhallah pád áyag o
shapá tán dérá ágah bayag békár ent.
- Zahmata kasshay ke tará pa waragá nán berasit,
á ke Hodáyá dóst ant, agan wáb bebant ham
Hodá é chizzán áyáná dant.
- ³ Chokk cha Hodáwánday némagá mirás ant o
padréch cha hamáiyay némagá mozz.
- ⁴ Warnáiá áwortagén mardénchokk
anchosh ant ke jangóléay dastá tir.
- ⁵ Bahtáwar hamá mard ent ke tirdáni cha chokká porr ent.
Wahdé choshén mardomé shahray darwázagá gón dozhmená dém pa déma bit
hechbar pashal o sharmendaga nabit.

* 126:4 126:4 Negew, Esráilay jonubá gyábáné. † 126:6 126:6 Wátarr kanag, bezán per tarrag. ‡ 126:6 126:6 Lóthok,
bezán rotagén káhay bastag, changol, bandhal.

128

Hodátorsiy bahtáwari

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ Bahtáwar hamá ent ke Hodáwanday torsi delá ent o áiy parmánbardáriá gáma jant.
- ² Taw wati zahmatay bar o samará waray o bahtáwar o washhála bay.
- ³ Tai jan tai lógay tahá
chó bar áwarén angurá bit,
tai chokk tai parzónagay chapp o chágerdá
chó zaytunay nahálá bant.
- ⁴ Haw, hamá mardom ke Hodáwanday torsi áiy delá ent hamé dhawlá bahtáwara bit.
- ⁵ Hodáwand cha Sahyuná tará barkat bedayát,
Urshalimay ábádiá begendátay,
wati zenday sajjahén róchán.
- ⁶ Wati chokkáni chokkán begendátay,
Esráil émen o salámat bát.

129

Maná ázáresh dátag

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ “Áyán maná cha warnáia sakk báz ázár dátag,”
Esráil begwashát:
- ² “Maná cha warnáia sakk báz ázáresh dátag
bale maná chérdastesh kort nakortag.
- ³ Nangár kanókán mani srén nangár kortag o
pal* dráj kortagant.
- ⁴ Bale Hodáwand ádel ent,
badkáráni zamzili sestant o maná ázáti kort.”
- ⁵ Hamá ke cha Sahyuná naprata kanant,
sharmsár bát o poshtá bekenzátant.
- ⁶ Chó bánáni saray káhá bátant
ke cha rodagá pésar hoshka bit,
- ⁷ ke ronókay panjagay porré nabít,
chenókay bagalá porra nakant.
- ⁸ Rahgwazé ham pa áyán nékdwai makanát o magwashát:
“Hodáwand shomará barkat bedayát,
má Hodáwanday námá shomará barkata dayén.”

130

Hodáwanday wadára án

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ Man cha johlánkián tará tawára kanán, oo Hodáwand!
- ² Hodáwand! Mani tawará gósh dár,
mani peryát o zárián delgósh kanátay.
- ³ Oo Hodáwand! Agan taw gonáhán hesáb bekanay,
gorhá kay pashta kapit, oo Hodáwand?
- ⁴ Bale taw bakshendah ay
tánke tai torsi may delá bebit.
- ⁵ Man pa Hodáwandá wadára kanán,
mani sajjahén del o ján wadára kant o
mani omét gón Hodáay habará ent.
- ⁶ Pa Hodáwandá wadára kanán
cha hamá negahpánán géshter ke sohbay wadára ant,

* 129:3 129:3 Pal, bezán nangáray pad, kalmér

haw, cha hamá negahpánán géshter ke sohbay wadará ant.

- ⁷ Oo Esráil! Ométá pa Hodáwandá bedár,
ke mehr gón Hodáyá ent o
kámelén rakkénag hamáiy dastá ent.
⁸ Á wat Esráilá mókit
cha áyáni sajjahén gonáhán.

131

Nonnokéay paymá árám geptagán

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Dáuday zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Mani del gorunák naent o
na ke mani chamm porkebr ant.
Gón mazanén kárán delgósha nabán o
na gón á kárán ke mani delá bákamál ant.
² Man watá chopp o árám kortag
cha shirá sestagén nonnokéay paymá
ke mátay kotthá ent.
Haw, mani arwáh cha shirá sestagén nonnokéay paymá árám geptag.
³ Oo Esráil! Ométá pa Hodáwandá bedár,
annun o tán abad.

132

Hodáwandá Sahyun gechén kortag

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ Oo Hodáwand! Dáudá yát kan o
áiy sakki o sórián.
² Gón Hodáwandá sawgendé wárti o
gón Ákubay zórmándén Hodáyá kawli kort o gwashti:
³⁻⁵ “Tánke pa wati Hodáwand,
pa Ákubay zorákén Hodáyá lógé addh makanán,
wati jenday lógá narawán,
watá árám kanagá naylán,
chammán nazza nayáran,
mecháchán dhokkagá* naylán.”
⁶ Bechár, má Eprátahay shahrá ahd o karáray pétiay zegr eshкот o
Jáháray sardhagará dar gétk.
⁷ “Byáét áiy lógá rawén o
áiy pádáni padagay déma sojdaha kanén o gwashén:
⁸ ‘Hodáwand! Jáh jan o wati ásudagiay jágahá byá
gón wati zóray ahd o karáray pétiá.
⁹ Tai dini péshwáyán pahrézkáriay póshák gwará bát o
tai wapádáren hezmatkár shádehiay kukkár bekanátant.”
¹⁰ Pa wati hezmatkár Dáudá bechár o
wati “rógen per moshtagéná”† dawr maday.
¹¹ Hodáwandá gón Dáudá sawgendé wárt,
kawlé korti o cha wati zobáná nabajjit, ke:
“Man cha tai óbádagán yakké
tai bádsháhi tahtá nádénán.
¹² Agan tai chokk, mani ahd o karáray sará bóshtant o
mani hamá rahbandáni randgiriá bekanant ke manesh sója dayán,
gorhá tai óbádag, tai bádsháhi tahtá nendant, tán abad.”
¹³ Chéá ke Hodáwandá Sahyun dar chetag o
pa wati menendjáhá dósti butag, gwashtagi:
¹⁴ “É mani áramjááh ent, tán abad.

* 132:3-5 132:3-5 Dhokkag, bezán dhikk warag, hór bayag. † 132:10 132:10 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

Man hamedá wati bádsháhi tahtá nendán
chéá ke dóstona bit.

¹⁵ Man eshiá barkata dayán o ábáda kanán,
eshiay garibán lápséra kanán.

¹⁶ Man eshiay dini péshwáyán rakkagay pósháká gwará dayán o
eshiay wapádárén mardom pa shádehi kukkára kanant.

¹⁷ Man edá pa Dáudá kánthé[‡] ródénán o
pa wati “rógen per moshtagéná” cherágé róka kanán.

¹⁸ Eshiay dozhmenán, sharmsáriay pósháká gwará dayán o
eshiay sar gón drapshókén tájéá borza bit.”

133

Tepáki wassh o delkassh ent

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Dáuday Zabur.

¹ Chón wassh o delkassh ent
ke Hodáay mardom pa tepáki hór benendant.

² Purah gránbahéen thélé ke sará charp kortag o
risshán ér rechán ent,
Hárunay risshán o
jahlád tán kabáhay jigá.

³ Chó ke Hermónay* nódán
ke Sahyunay kóháni sará shanzant.

Chéá ke ódá Hodáwandá wati barkatay parmán dátag,
zend, tán abad.

134

Hodáwandá benázénét

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

¹ Ji haw, Hodáwandá benázénét, oo Hodáwanday sajjahén hezmatkárán
ke shapán Hodáwanday lógá áiy hezmatá kanagá ét!

² Dastán pákén jágahay némagá chest kanét o
Hodáwandá benázénét.

³ Hodáwand cha Sahyuná shomará barkat bedayát,
hamá ke zemin o ásmánay addh kanók ent.

135

Hodáwanday námá benázénét

¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Hodáwanday námá benázénét,
oo Hodáwanday hezmatkárán, Hodáwandá benázénét,

² shomá sajjahén ke Hodáwanday lógá hezmata kanét,
may Hodáay lógay péshgáhá.

³ Hodáwandá benázénét chéá ke Hodáwand nék ent,
pa sawt áiy námá benázénét ke delkassh ent.

⁴ Chéá ke Hodáwandá Ákub pa wat gechén kortag,
Esráil, ke pa áiy ganjé bebit.

⁵ Mana zánán ke Hodáwand mazan ent,
ke may Hodáwand cha sajjahén hodáyán master ent.

⁶ Harché ke Hodáwand ásmánán o zeminá,
daryáyán o daryáyáni sajjahén johlánkián kanag belóthit, kant.

⁷ Cha zeminay goddhi hadd o simsarán jambarán chesta kant,
gerókán gón hawrán rawána dant o
cha wati ambarán gwátá dhanná kárit.

⁸ Hamáiy Mesray awali chokk jatant,
mardománi ham o dalwatáni ham.

[‡] 132:17 132:17 Kánthay máná edá zórmandén mardomé, bezán bádsháhé.
kóhé.

* 133:3 133:3 Hermón Esráilay shomálá

- ⁹ Oo Mesr! Tai nyámá wati nesháni o mójezahi rawán dátant,
Perawn o áiy sajjahén hezmatkáráni helápá.
- ¹⁰ Bázen kawmé jati o
áyáni porwákén bádsháhi koshtant,
- ¹¹ Amuriáni bádsháh Sihón,
Báshánay bádsháh Óg o
Kanhánay sajjahén bádsháh o
- ¹² áyáni sardhagári mirásé kortant
mirasé pa wati mahluká, pa Esráilá.
- ¹³ Oo Hodáwand! Tai nám tán abada mánit o
taw nasláni nasl yát kanaga bay, oo Hodáwand!
- ¹⁴ Chéá ke Hodáwand wati mahlukay dadrasiá kant o
pa wati hezmatkárán rahma kant.
- ¹⁵ Kawmáni “hodá” teláh o nograh ant,
ensánay dastay jórh kortagén bot.
- ¹⁶ Dapesh per bale habar korta nakanant,
chammesh per bale dista nakanant,
- ¹⁷ góshesh per bale eshkota nakanant
o dapá sáhesh mán nést.
- ¹⁸ Harkas ke eshán jórha kant, hamesháni paymá bit o
harkas ke esháni sará tawkala kant ham anchosha bit.
- ¹⁹ Oo Esráilián! Hodáwandá benázénét.
Oo Hárúnay lóg! Hodáwandá benázénét.
- ²⁰ Oo Léwiay lóg! Hodáwandá benázénét.
Oo Hodátorsán! Hodáwandá benázénét.
- ²¹ Cha Sahyuná Hodáwandá benázénét,
hamá ke Urshalimá jahmenend ent.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

136

Hodáwanday mehr abadmán ent

- ¹ Hodáwanday shográ begerét ke á nék ent o
mehri abadmán.
- ² Hodáyáni Hodáay shográ begerét
ke mehri abadmán ent.
- ³ Hodáwandáni Hodáwanday shográ begerét
ke mehri abadmán ent.
- ⁴ Hamá yakkénay shográ begerét ke mazanén mójezaha kant,
mehri abadmán ent.
- ⁵ Hamá ke cha wati dánáíá ásmáni addh kortagant,
mehri abadmán ent.
- ⁶ Hamá ke zemini ápáni sará chér gétkag,
mehri abadmán ent.
- ⁷ Hamá ke mazanén nuri addh kortagant,
mehri abadmán ent.
- ⁸ Róchi addh kort ke róchá hákemi bekant,
mehri abadmán ent.
- ⁹ Máh o estári sázetant ke shapá hákemi bekanant,
mehri abadmán ent.
- ¹⁰ Hamá ke Mesray awali chokki jatant,
mehri abadmán ent o
- ¹¹ Esráili cha áyáni nyámá dar kort,
mehri abadmán ent.
- ¹² Gón porzórén básk o shahártagén dasté,
mehri abadmán ent.
- ¹³ Hamá ke Sohrzeri do kapp kort,
mehri abadmán ent,

- 14 o Esráili cha eshiay tahá gwázént,
mehri abadmán ent,
- 15 bale Perawni gón lashkará Sohrzerá bokként,
mehri abadmán ent.
- 16 Hamá ke gyábáná wati mahluki rahshóni dát,
mehri abadmán ent.
- 17 Hamá ke mazanén bádsháhi jatant,
mehri abadmán ent.
- 18 Zóráwarén bádsháhi koshtant,
mehri abadmán ent.
- 19 Amuriáni bádsháh Sihóni jat,
mehri abadmán ent.
- 20 Báshánay bádsháh Ógi kosht,
mehri abadmán ent.
- 21 Esháni zemini mirásé kortant,
mehri abadmán ent,
- 22 mirásé pa wati hezmatkárén Esráilá,
mehri abadmán ent.
- 23 Hamá ke mára may kamsharapián yáti kort,
mehri abadmán ent.
- 24 Mára cha dozhmenán ázáti kort,
mehri abadmán ent.
- 25 Hamá ke sajjahén sahdarán róziga dant,
mehri abadmán ent.
- 26 Borzén arshay Hodáay shográ begerét
ke mehri abadmán ent.

137

Hodáwanday sawtán chón jata kanén?

- 1 Bábelay kawráni kashá,
má nesht o grét,
wahdé má Sahyun yát kort.
- 2 Má drachkáni sará
wati soróz o chang dratkant,
- 3 ke may bandig kanókán mára gwasht: “Sawt bejanét,”
ke may ázár dayókán cha má shádehiay sawt lóthet.
Gwashtesh: “Pa má cha Sahyunay sawtán yakké bejanét.”
- 4 Má ke darándhéh én,
Hodáwanday sawtán chón jata kanén?
- 5 Oo Urshalim! Agan man tará shamosht,
mani rástén dast wati honará beshamóshát.
- 6 Mani zobán nokká belecchát
agan tará yát makanán o
agan Urshalimá wati masterén shádehi sarpad mabán.
- 7 Oo Hodáwand! Yátá bedár
ke Urshalimay kapagay róchá Edumián ché kort.
“Próshéti” áyán gwasht,
“cha boná próshéti.”
- 8 Oo Bábelay jenekk!* Taw zutt dém pa tabáhiá raway,
bahtáwar hamá ent ke tará sezá dant,
hamá chizzáni sezáyá ke taw gón má kortagant.
- 9 Bahtáwar hamá ent ke tai chokkána zurit o
taláráni sará jant.

* 137:8 137:8 Bábelay jenekk, bezán Bábelay nendók.

138

Hodáwanday shográ gerén

Dáuday zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Cha delay johlánkiá tai shográ gerán,
hodáyáni bárgáhá tará pa sawta názénán.
 - ² Dém pa tai pákén parasteshgáhá kóndhána kapán o tai námá názénán
pa tai mehr o wapádáriá
ke taw wati nám o wati mohrén ahd o karár
cha sajjahén chizán géshter mazani baksháttag.
 - ³ Har wahdá ke tará gwánkon jatag taw maná passaw dáttag,
mani del mazan kortag o maná zór o wák baksháttag.
 - ⁴ Hodáwand! Jahánay sajjahén bádsháh tai shográ begerátant,
hamá wahdá ke tai habará eshkonant.
 - ⁵ Tai káráni satáyá sawt bejanátant,
ke Hodáwanday shán mazan ent.
 - ⁶ Harchont ke Hodáwand mazanshán ent,
bale békebrán pa rahma chárit o
gorunákán cha durá pajjáha kárit.
 - ⁷ Harchont ke sakki o sóriáni tahá gardán,
bale taw maná zendaga dáray.
- Taw mani dozhmenáni hezhmay helápá wati dastá shaháray o
gón wati rástén dastá maná rakkénay.
- ⁸ Hodáwand maná rakkénit.
Hodáwand! Tai mehr abadmán ent,
wati dastáni kárán band makan.

139

Oo Hodáwand! Taw maná zánay

Pa sázger o washalhánáni sálárá. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Taw maná chakkásetag o zánay.
- ² Taw zánay ke man kadi nendán o kadi páda káyán,
cha durá mani pegr o hayálána zánay.
- ³ Taw maná tarr o gard kanagá ham genday o
tachk bayag o árám kanagá ham,
mani har kárá zánay.
- ⁴ Habaré ke cha mani zobáná dara kayt,
taw cha pésará zánayi, oo Hodáwand!
- ⁵ Taw cha poshtá o démá maná chapp o chágerd kortag o
wati dast mani sará ér moshtag.
- ⁶ Choshén zánt pa man sakk báz ajab ent
cha mani sarpadiá békesás báláter.
- ⁷ Cha tai arwáhá démá tarrént o kojá shota kanán?
Cha tai bárgáhá tatk o kojá shota kanán?
- ⁸ Agan ásmánán berawán, taw hamódá ay o
agan mordagáni jahána wati nepádá pach bekanán, taw hamódá ay.
- ⁹ Agan bámgwáháni bánzolán bál bekanán,
agan daryáyay durterén kerréa benendán,
- ¹⁰ Ódá ham tai dast mani rahshóniá kant o
tai rástén dast maná mohra dárit.
- ¹¹ Agan begwashán: “Béshakk tahári maná chéra dant o
rozhnáí mani chapp o chágerdá shapé jórha bit,”
- ¹² tahári ham pa taw tahára nabit,
shap, chó róchá drapshit,
ke tahári ham pa taw chó rozhnáíá ent.
- ¹³ Béshakk mani del o darun taw addh kortag
taw maná mátay lápá gwaptag.

- 14 Tai shográ gerán ke man chó wassh o zébá jórh butagán,
tai kár hayrán kanók ant,
man eshiá sharra zánán.
- 15 Mani haddh cha taw chér naatant
wahdé chér o andémén jágahá addh bayagá atán,
wahdé zeminay johlánkián man gwapag o yakjáh kanag bayagá atán.
- 16 Tai chammán mani násarjamén ján dist,
mani zenday sajjahén róch tai ketábá nebeshtah kanag butant,
cha hamá wahdá pésar ke cha é róchán yakké ham nayátkagat.
- 17 Oo Hodá! Tai hayál pa man chón bébahá ant,
eshán hesáb nést.
- 18 Agan hesáb kanagesh belóthán,
cha rékani dánagán géshter ant.
Wahdé ágaha bán,
angát gón taw án.
- 19 Taw badkár bekoshténant, oo Hodá!
Cha man dur hét, oo hónwáran!
- 20 É pa badén maksadé tai námá gerant,
tai helápá kopra kanant.
- 21 Oo Hodáwand! Man cha áyán sakk bészár án ke cha taw naprata kanant o
cha áyán watá dura dárán ke tai helápá jáha janant.
- 22 Ji haw! Man gón áyán sakk naprata kanán,
á mani dozhmen jórh butagant.
- 23 Oo Hodá! Maná bechakkás o mani delá bezán,
maná bechakkás o mani paréshánián delgósh kan.
- 24 Agan cha mani káréa delranj ay maná péshi dár o
karnigén ráhá* maná rahshón bay.

140

Maná cha badkárán berakkén

Pa sázger o washalhánáni sálará. Dáuday Zabur.

- 1 Hodáwand! Maná cha badkárán pahréz o
cha hezhmnákán berakkén,
- 2 cha hamáyán ke wati delá badén pandala sázant o
har róch jangé páda kanant.
- 3 Wati zobána chó mára téza kanant o
garrmáray zahresh lontháni chérá ent. Ósht...
- 4 Hodáwand! Maná cha badkáráni dastá dur bedár o
cha hezhmnákán berakkén
ke pa mani pádán dám sázagá ant.
- 5 Gorunákán pa man dám chér gétkag,
dámi chammag.
Mani ráhá talkesh chér kortag. Ósht...
- 6 Gón Hodáwandá gwashán: "Taw mani Hodá ay."
Mani peryát o záriá gósh dár, oo Hodáwand!
- 7 Oo Hodáwand, mani mohkamén Hodáwand o rakkénók!
Jangay róchá taw mani saray negahpáni kort.
- 8 Hodáwand! Badkáráni armánán purah makan,
wahdé orosha kanant
áyáni pandalán sóbén bayagá mayl. Ósht...
- 9 Áyán ke maná angerr kortag,
áyáni lontháni badi, áyáni jenday sará bekápát.
- 10 Rókén eshkaresh sará berechát,
ásá dawr dayag bátant o

* 139:24 139:24 Karnigén ráh, bezán hamá ráh ke Hodáyá che karnán o pésar gisshtëntag.

- pujgelén kaddhán boddhátant o
 hechbar dar átk makanátant.
 11 Pléndh may sardhagará ábád mabátant,
 hezhmnákáni sará baláhé kapát.
 12 Mana zánán ke Hodáwand pa bazzagán dadrasi o
 pa hájatmandán adl o ensápa kant.
 13 Pahrézkár zalur tai námay shográ gerant o
 nékdel tai bárgáhá jahmenenda bant.

141

Mani delá mayl ke dém pa badkária berawt
 Dáuday Zabur

- 1 Oo Hodáwand! Tará tawára kanán, zutt pa man byá.
 Wahdé tará tawára kanán, mani tawára gósh dár.
 2 Mani dwá tai bárgáhá chó sóchokiá kabul bát o
 mani chest butagéen dast, bégáhay korbánigay paymá.
 3 Hodáwand! Pa mani dapá negahpáné bedár o
 mani lontháni darwázagay dapá páspáni bekan.
 4 Mani delá mayl ke dém pa badkária berawt o
 man badkáráni hamráhiá sellén kárán gón bebán,
 maná áyáni washtámén chizzáni waragá mayl.
 5 Bell maná pahrézkaré shahmát bejant, é rahmé,
 bell maná hakkal bedant, é pa mani sará rógené,
 man cha eshiá enkára nakanán,
 angat mani dwá, badkáráni káráni helápá bit.
 6 Esháni hákem, cha talárán jahlád dawr dayaga bant,
 gorhá zánant ke mani habar sharr o rást ant.
 7 Gwashant: “Anchosh ke yakké zeminá nangára kant o derrit,
 may haddh, mordagáni jahánay dapá sheng o sháng butagant.”
 8 Bale mani chamm tará sakk ant, Hodáwand, oo Hodáwand!
 Tai mayára bán,
 maná markay dastá maday.
 9 Maná cha hamá dámá berakkén ke badkárán chér gétkag,
 cha áyáni talká.
 10 Badkár wat, wati dámán kapátant o
 man pa salámati begwazátán.

142

Maná cha kaydá dar kan
 Dáuday shayri gwashtánk, hamá wahdá ke gáray tahá at. Dwáé.

- 1 Hodáay bárgáhá zár o peryáta kanán o
 cha Hodáwandá rahma lóthán.
 2 Wati gelagán hamáiaay bárgáhá kanán o
 wati sakki o sórián hamáiaá gwashán.
 3 Arwáh ke mani bátená bewartá bit,
 taw ay ke mani ráhay rahshón ay.
 Hamá ráhá ke mana rawán
 pa man dámé chéresh gétkag.
 4 Mani rástén némagá bechár,
 kass nést ke mani hayálá bebit.
 Maná panáh nést o
 kass mani zenday pegrá naent.
 5 Oo Hodáwand! Tai bárgáhá peryáta kanán o gwashán:
 “taw mani panáhjáh ay o
 zendagénáni zeminá mani bahr.”

- ⁶ Mani peryátá gósh dár
ke man mazanén sakki o sórián kaptagán.
Maná cha á mardomán berakkén ke mani randá kaptagant,
chéá ke cha man zórákter ant.
- ⁷ Maná cha kaydá dar kan
ke tai námá benázénán.
Gorhá pahrézkár mani chapp o chágerdá moccha bant
ke taw pa man nékia kanay.

143

Man pa taw tonnig án
Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Mani dwáyá gósh dár
mani peryát o záriá beshkon,
pa wati wapádári o adlaygi
maná passaw beday.
- ² Wati hezmatkára mayárig makan
ke tai bárgáhá kass bémayár naent.
- ³ Dozhmen mani randá kaptag,
áiá maná zeminá dawr dátag,
maná taháriá jahmenendi kortag
kwahnén mordagáni paymá.
- ⁴ Arwáh mani daruná nezór ent o
delon mán bátená hayrán.
- ⁵ Kwahnén zamánagán yáta kanán
tai sajjahén káráni sará pegra kanán,
tai dastáni kortagén káráni hayálá kapán.
- ⁶ Wati dastán tai némagá shaharán,
man pa taw tonnig án,
chó hoshkén dhagaréá. Ósht...
- ⁷ Hodáwand! Maná zutt passaw day,
mani ruhá dam bortag,
wati démá cha man chér maday,
ke hamáyáni paymá bán ke kall o kabrá kapant.
- ⁸ Bámgwáhán tai mehray habará beshkonátán,
ke man tai sará tawkal kortag,
sój day ke kojám ráhá berawán,
ke man wati zend tai dastá dátag.
- ⁹ Oo Hodáwand! Maná cha dozhmenán berakkén,
man tai kerrá chéra bán.
- ¹⁰ Maná tálim beday ke tai razáay sará kár bekanán,
chéá ke taw mani Hodá ay,
tai nékén Ruh tachkén ráhá mani rahshón bát.
- ¹¹ Oo Hodáwand! Pa wati námaygi maná zendag bedár,
pa wati adlaygi, maná cha sakki o sórián dar kan.
- ¹² Wati mehray tahá mani dozhmenán tabáh kan,
mani badwáhán gár o bégwáh kan,
ke man tai hezmatkár án.

144

Hodá may sangar ent
Dáuday Zabur.

- ¹ Hodáwandá satá bát, mani talára,
ke mani dastán pa jangá dara kárit o
mani lankokán pa merhagá.
- ² Hamá mani mehr kanókén Hodá o kalát ent,

mani sangar ent o mani rakkénók,
mani espar, ke áiaiy mayára bán,
ke mani kawmá mani chérdasta kant.

³ Hodáwand! Ensán chié ke taw áia mán byáray,
bani ádám chié ke taw áiaiy hayálá bedáray?

⁴ Ensánay zend chó damkasshéa ent o
róchi chó gwazókén sáhegeá.

⁵ Hodáwand! Ásmáná derr o jahlád byá,
kóhán dast jan ke cha eshán dutt dar byayt.

⁶ Wati gerókán sheng kan ke dozhmen sheng o sháng bebant,
wati tirán shán o sargardánesh kan.

⁷ Dastá cha borzád shahár,
maná ázát kan o berakkén
cha bázén ápán,
cha darámadáni dastán,

⁸ ke dapesch cha drógá porr ant o
rástén dastesh cha prébá.

⁹ Man pa taw nókén sawté janán, oo Hodá!
Dahtárén soróz o changay sará pa taw sáza janán,

¹⁰ pa hamáia ke bádsháhán sóbéna kant o
wati hezmatkárén Dáudá rakkénit,
cha koshókén zahmá.

¹¹ Maná berakkén o cha darámadáni dastá ázát kan,
ke dapesch cha drógá porr ant o
rástén dastesh cha prébá.

¹² Gorhá may bachakk, warnáia chó rostagén drachká bant o
may jenekk chó washtáshtagén menoká ke pa kalátán tráshag butagant.

¹³ May ambár, cha har paymén bar o samará porra bant o
may ramag hazáráni hesábá gésha bant,
dahán hazáráni hesábá, may dhagárán.

¹⁴ May áposén gók báz báz chokka kárant o
dozhmen may diwálán próshta nakanant,
kass bandiga nabit o
may bázárán nálag o peryáta namacchit.

¹⁵ Bahtáwar hamá mardom ant ke hamé dhawlá bant,
bahtáwar hamá ant ke Hodáwand áyáni Hodá ent.

145

Hodáwand mazan ent

Satá o saná. Dáuday Zabur.

¹ Tai shán o shawkatá názénán, oo mani Hodá! Oo bádsháh!
Tai námá satá kanán, abad tán abad.

² Tará har rócha názénán o
tai námá satá kanán, abad tán abad.

³ Hodáwand mazan ent o satáay báz láhek,
kass áiaiy mazaniá kadd o kesás korta nakant.

⁴ Naslé pa domi naslá tai káráni satáyá kant o
tai mazanén káráni kessahána kárit.

⁵ Man tai mazanén shán o shawkatay sará pegra kanán,
tai bákamálén káráni sará.

⁶ Tai bákamálén káráni zóráwari hamok zobánay sará ent o
man tai mazanén káráni járá janán.

⁷ Tai mazanén sharriáni kessahána kárant o
tai adlay sawtá janant.

⁸ Hodáwand mehrabán o rahm kanók ent,

hezhm geragá déra kant o mehri báz ent.

⁹ Hodáwand gón sajjahénán nék ent o
wati sajjahén addh kortagénáni sará rahma kant.

¹⁰ Oo Hodáwand! Tai dastay hamok kár tai shográ gipt,
tai wapádár tará názénant.

¹¹ Tai bádsháhiay shán o shawkatay habará kanant o
tai zóray mesálána dayant,

¹² tánke sajjahén baniádam tai zóráwarén kárán jár bejanant,
tai bádsháhiay shán o shawkatá.

¹³ Tai bádsháhi abadi bádsháhié o
tai hákemi nasláni nasl barjáha mánit.

¹⁴ Harkas ke kapit, Hodáwand áiá dárit o
harkas ke lagatmál ent, Hodáwand áiá chesta kant.

¹⁵ Sajjahénáni chamm pa taw sakk ant o
taw áyáni rózigá pa wahda bakshay.

¹⁶ Taw wati dastá pacha kanay o
har zendagénay wáhagán puraha kanay.

¹⁷ Hodáwand wati hamok ráhá ádel ent,
wati sajjahén kárán wapádár.

¹⁸ Harkas ke Hodáwandá tawára kant, Hodáwand áiay nazzikká ent,
harkas ke pa del o setk áiá tawára kant.

¹⁹ Harkasá ke Hodáay tors delá ent, Hodá áiay wáhagán puraha kant o
áiay peryátán gósha dárit o rakkéniti.

²⁰ Hodáwand wati sajjahén dóst dárókáni negahpán ent o
sajjahén badkárán tabáha kant.

²¹ Mani dap Hodáwandá názénit,
sajjahén sahdár áiay pákén námá satá bedayátant, abad tán abad.

146

Hodáwand bandigán ázáta kant

¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Oo mani arwáh! Hodáwandá benázén.

² Tán zendag án Hodáwandá satá kanán
tánke hastán wati Hodáyá názénán.

³ Shahzádagáni sará tawkal makanét,
mardománi sará, ke rakkénta nakanant.

⁴ Arwáhesh ke dara kayt, zeminá pera tarrant o
hamá róchá áyáni sajjahén shawr o hayál gár o zawála bant.

⁵ Bahtáwar hamá ent Ákubay Hodá áiay komakk ent,
hamá ke ométi wati Hodáwandén Hodáay sará ent,

⁶ hamáiy sará ke zemin o ásmánay jórh kanók ent o
daryá o har ché ke daryáyá hast,
hamáiy sará ke tán abad wapádár ent,

⁷ zolm distagénáni dadrasiá kant o
shodigán waráka dant.

Hodáwand bandigán ázáta kant,

⁸ Hodáwand kórani chammán pacha kant,
Hodáwand hamáyán chesta kant ke lagatmál ant,
Hodáwand pahrézkárán dósta dárit,

⁹ Hodáwand darámadáni negahpániá kant o
chóraw o janózámáni hayálá dárit,
bale badkáráni ráhá chapp o chótha kant.

¹⁰ Hodáwand tán abad bádsháhia kant,
tai Hodá, oo Sahyun, nasláni nasl.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

147

Hodáwand proshtadelán dráha kant

- ¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá,
may Hodáay názénag chón wassh ent o
áiy satá kanag delkassh.
- ² Hodáwand Urshalimá cha nóksará addha kant o
Esráilay darándhéhan yakjáha kant.
- ³ Proshtadelán dráha kant o
thappánesha bandit.
- ⁴ Estarán hesába kant o
har yakkéa pa nám tawára kant.
- ⁵ May Hodáwand mazan ent, zóri békesás,
áiy zánt o zánagá kadd o kesás nést.
- ⁶ Hodáwand békebrán komaka kant,
bale badkárán zeminá dawra dant.
- ⁷ Hodáwandá gón shogrgozári benázénét,
pa may Hodáyá soróz o chang bejanét.
- ⁸ Á, ásmáná gón jambara póshénit o
zeminá hawra bakshít o
kóhání sará sabzaga ródénit.
- ⁹ Á, haywánán waráka dant o
gwarágán ham, wahdé peryáta kanant.
- ¹⁰ Á, aspáni zórá gala nabít o
na ke jangóláni pádán.
- ¹¹ Hodáwand hamáyáni sará wassha bit ke cha áiy torsant o
sajjahén óst o ométesh gón áiy mehrá ent.
- ¹² Oo Urshalim! Hodáwandá satá kan,
Oo Sahyun! Hodáwandá benázén.
- ¹³ Hamá tai darwázagáni karhián mohra dárit o
tai diwáláni tahá, tai chokkán barkata dant.
- ¹⁴ Tai marz o simsarán émena kant o
tará cha gehterén gandomá sérlápa kant.
- ¹⁵ Wati hokmá zeminá ráha dant o
áiy habar téziá shenga bit.
- ¹⁶ Barpá chó pazhmá shenga kant o
nódá poray paymá shánka dant.
- ¹⁷ Tróngalá nánay hurdagáni paymá éra dant,
kay áiy barpén sártiay déma óshtáta kant?
- ¹⁸ Wati habará ráha dant o har chizz ápa bit,
wati gwátá déma dant o ápa rombant o tachant.
- ¹⁹ Wati habará pa Ákubá áshkára kant o
wati hokm o parmáná pa Esráilá.
- ²⁰ É kári pa dega hecch kawméa nakort o
é dega kawm áiy rahbandána nazánant.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

148

Hodáwanday shán cha zemín o ásmáná borzter ent

- ¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Cha ásmánán Hodáwandá benázénét,
borzén jágahán áiy satá kanét.
- ² Oo áiy sajjahén présh>tagán! Áiy satá kanét.
Oo áiy sajjahén ásmáni lashkarán! Áiy satá kanét.
- ³ Oo máh! Oo róch! Áiy satá kanét.
Oo sajjahén drapshnákén estarán! Áiy satá kanét.

⁴ Oo borzén arsh! Áiá satá kan.

Oo ásmánay sarboray ápan! Áiá satá kanét.

⁵ É sajjahén, Hodáwanday námá satá bekanátant,
chéá ke cha hamáiy hokmá jórh butagant.

⁶ Hamáia é sajjahén, abad tán abad barjá dáshtagant o
anchén hokmé dáti ke hechbar dawr dayag o nákar kanaga nabit.

⁷ Hodáwandá cha zeminá satá kanét,
shomá oo sajjahén daryái sahdarán o zeray sajjahén johlánkián,

⁸ oo gerók o tróngal, barp o jambarán,
oo tupánén gwátan ke hamáiy hokmá barjáha dárét,

⁹ oo kóh o sajjahén jompán,
oo nibagi drachk o sajjahén gazzán,

¹⁰ oo rastar o sajjahén dalwatán,
oo kasánén jánwar o báli morgán,

¹¹ oo zeminay bádsháh o sajjahén kawmán,
oo zeminay shahzádag o sajjahén hákemán,

¹² oo warnáén mardén o janénán,
oo pirénán, gón chokkán yakjáh!

¹³ É sajjahén, Hodáwanday námá satá bekanátant,
chéá ke tahná hamáiy nám mazanshán ent,
hamáiy shán o shawkat cha zemin o ásmáná borzádter ent.

¹⁴ Áiá kánthé* pa wati kawmá borz kortag,
áiay sajjahén wapádárén hezmatkáráni satá,
Esráilay satá, kawmé ke gón áiy delá nazzikk ent.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

149

Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét

¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét o
áiá, áiy wapádáráni mocchiá benázénét.

² Esráil pa wati addh kanóká shádehi bekanát,
Sahyunay chokk pa wati bádsháhá gal bátant.

³ Gón nách áiy námá satá bedayát o
áiá gón zháng o chang benázénátant.

⁴ Chéá ke Hodáwand cha wati kawmá washnód ent,
á békebrán sóbmandiay tájá bakshit.

⁵ Áiy wapádár gón é pahrá shádehi bekanát o
wati gandaláni tahá shádehiay sawt bejanátant.

⁶ Hodáwanday satá o sanáesh dapá bát o
dodapén zahmesh dastá

⁷ ke cha ráján bér begerant o
kawmán sezá bedayant,

⁸ bádsháhánesh pa zamzil bebandant o
sardaránesh pa ásenén pádband,

⁹ tánke hamá dadrasia barjá bekanant ke esháni helápá nebeshtah kanag butag,
é, áiy sajjahén wapádáráni shán ent.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

150

Har sahdár Hodáwandá satá bekaná

¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Hodáyá áiy pákén arshá satá kanét,
áiay zór o wákay ásmánán.

² Pa áiy porwákén káran áia satá kanét,

* 148:14 148:14 Kánthay máná edá zór o kodrat ent.

pa áíay kámelén mazaniá áíá satá kanét.

³ Áíá gón sornáay tawará satá kanét,
gón soróz o changán satái kanét.

⁴ Áíá gón zháng o nách satá kanét,
gón simmi sázán o nalá satái kanét.

⁵ Áíá gón dhohlán satá kanét,
gón borztawárén dhohlán.

⁶ Har chizzá ke sáh mán, Hodáwandá satá bekanát.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Dányál Nabiay Ketáb

Dányál Nabiay Ketábay Pajjár

Dányál nabiay ketáb do zobáná, Ebráni o Aramáiá nebeshtah kanag butag. Dányál nabi, Esráili warnáé at. Sál 605 pëshmiládá, Bábelay bádsháh Nebukadnezará Esráilay sará orosh kort. Bázén dega mardoméay hamráhiá Dányál ham áwár janag o Bábelá barag but. Cha á wahdá o rand Dányálá wati sajjahén omr Bábel o Pársay bádsháháni darbárá gwázént. Dányálá, Bábeli bádsháh Nebukadnezar o Belsházaray dawr ham distag o Mád bádsháh Dáryush o Párs bádsháh Kuroshay zamánag ham distag. É sargwast o elhám ke Dányálay ketábá mán ant, 605 tán 536 pëshmiládá butagant o pëshá dárant ke é ketáb shashomi karn pëshmiládá nebeshtah kanag butag.

Dányálay ketábay haptomi tán dwázdahomi dar, Yunáni o Rumi mazanwákáni jáh janagay gappá kant. Bázén dega anchén chest o éréay gappá ham yakk o thekká kant ke cha Dányálay paygambariay dawrá báz randterá butagant. Pákén Ketábay namannók hayála kanant ke Hodá démay kárána nazánt o záher kortesha nakant. Paméshká gwashant ke é ketáb báz randterá nebisag butag. Bale pa báwarmandán é gapp tachk ent ke Hodá démay kárána zánt o záher kortesha kant.

Ketábay awali, sayomi o shashomi dar hamé gappay sará ant ke Dányál o áiy sangat anchén jágahéá watá pák o palgára dárant ke sajjahén némagán botparasti ent. Kerr o gwaray mardománi chamm ham sakk ant ke Dányál o áiy sangat radén kéré bekanant o gerag bebant. Hodá do randá áyán cha marká rakkénit. Dányálá Bábeli o Párs bádsháháni gwará mazanén ogdah gón butag o angat botparastáni nyámá wati Hodáay sará wati báwari mohr dáshtag.

Ketábay domi o cháromi dará, Dányál do wábay mánáyá gwashit ke bádsháh Nebukadnezará distagant. Ketábay panchomi dará, anágat dasté záhera bit o sháhi diwánjáhay diwálay sará anchén chizzé nebeshtaha kant ke kassi wánta nakant. Dányál, é nebeshtahá ham wánit o máná kant.

Ketábay haptomi tán dwázdahomi dar hamá elhámáni gappá kant ke Dányál nabiá distagant o áyókén wahday bárawá ant. Cha é kárán bázéné sarjam butag: Dányál, Párs bádsháhiay kapagay pëshgóíá kant, Sekandaray áyag o padá áiy kapagay habará kant, Sekandaray bádsháhiay bahr o báng bayagay gappá kant, shomál bezán Suriahay o jonub bezán Mesray bádsháhiay habará kant, pa zébáén molk, Esráilá é bádsháháni nyámay hamá jangáni habará ham kant ke randá bant.

Dányál, hamá wádah dátágén Masihay áyagay pëshgóíá ham kant, Issá Masihay. Issáay jendá ham ke wati tálim o darsáni tahá halásiay wahday bárawá habar kortag. Dányálay pëshgóíáni mesáli dátág. Eshiy máná esh ent ke Dányálay lahtén pëshgóí donyáay halásiay wahday bárawá ant o angat sarjam nabutagant.

Má Dányál nabiay ketábay tahá gendén ke jahánay chest o ér ensánay dastá naant, Hodáay dastá ant o Hodá é sajjahén chizzán dém pa hamá menzelá barán ent ke áiy wati wáhag ent o godhsará, Hodá wati bádsháhiá barjama kant. É donyáyá, Hodáay báwarmand modám chó daramadá ant bale angat wati báwaray sará mohr óstáta kanant o anchén zendé gwázénta kanant ke Hodá cha áyán razá o washnód bebit.

Dányál o sangatáni gechéen bayag

¹ Yahudáay bádsháh Yehóyákimay dawray sayomi sálá, Bábelay bádsháh Nebukadnezar átk o Urshalimi angerr kort*.

² Cha Hodáwanday razáyá Yahudáay bádsháh, Yehóyákimi prósh dát. Bádsháhay jend o Hodáay lógay lahtén darpi gón wat Bábelay sardhagará,[†] wati hodáay lógá áwort o darpi wati hodáay lógay hazánagá ér kortant.

³ Padá bádsháhá wati darbáray kármaster,[‡] Ashpenaz hokm dát ke cha Esráili chokkán lahtén anchén byár ke cha bádsháhi nasl o sharapmandén hándánán bebant,

⁴ anchén warná ke hech paymén badani aybesh mán mabit o rangá dhawldár bebant, har dhawléen hekmatá balad bayagay láhek, zántkár o zutpahm bebant o bádsháhay bárgáhá óshtagá bekarzant. Padá é warnáyán Bábelay Aramái zobán o labzánká[§] bwánén.

* 1:1 1:1 Angerr kanag, bezán chapp o chágerdá gerag, Pársiá “moháserah”. † 1:2 1:2 Asligén nebeshtánka gwashit Shenáray sardhagará. Shenár, Bábelay domi nám ent. ‡ 1:3 1:3 Asligén nebeshtánka gwashit: Gwahtagénáni kármaster.

Hayál hamesh ent ke bádsháhay kár kanók gwahtag kanag butagant. § 1:4 1:4 Labzánk, bezán adabyát.

⁵ Bádsháhá esháni har róchigén warák o sharáb* cha wati jenday warák o sharábá gechéen kort o hokmi dát ke tán say sálá eshán sharr bwánénét o zántkár kanét o padá mani hezmatá bóshtárénét.

⁶ Esháni nyámá cha Yahudáyá áwortagén Dányál, Hanániá, Misháél o Azaryá hawár atant.

⁷ Darbáray kármasterá áyáná nókén nám per kort. Dányálá námi Beltesházar, Hanániáy Shadrak, Misháélay Mishak o Azaryáy Abednegó kort.

⁸ Dányálá erádáh kort ke man watá gón sháhi warák o sharábán palita nakanán. Gorhá áia gón darbáray kármasterá dazbandi kort ke agan taw razá dayay, man é warákána nawarán o watá palita nakanán.

⁹ Nun Hodáyá kármasteray delá pa Dányálá mehr o hamdardi pédá kort,

¹⁰ bale kármasterá angat gón Dányálá gwasht: “Maná cha wati wájahén bádsháhá torsit. Áia wat pa shomá warák o sharáb gechéen kortag. Agan á begendit ke shomá cha wati é dega hamsarókén warnáyán nezórter ét, gorhá? É paymá, shomá bádsháhay dastá mani sará borraénét.”

¹¹ Kármaster Ashpenázá pa Dányál, Hanániá, Misháél o Azaryáyá yakk apsaré dáshtagat. Dányálá gón hamé apsará gwasht:

¹² “Mehrabáni bekan o mára† tán dah róchá bechakkás* o bechár, bell ke mará pa waragá tahná sabzi o pa nóshagá tahná áp dayag bebit.

¹³ Padá mará gón hamá warnáyán dém pa dém bekan o bechár ke sháhi warákán waragá ant. Agan má nezórter butén, randá gón má hamá paymá bekan ke tai dela gwashit.”

¹⁴ Gorhá apsará áyáni habar mannet o tán dah róchá á chakkásétant.

¹⁵ Dahén rócháni halásiá distesh ke á, cha é dega warnáyán jándráhter o pazzórter ant ke sháhi warákesh wártagat.

¹⁶ Gorhá apsará sháhi warák o sharáb, cha áyáni waráká dar kortant o áyáná sabzia dát.

¹⁷ É chárén warná, Hodáyá labzánk o hekmatay har paymén zánt o honar dayán kortant. Dányál har warhén elhám o shobén o wábáni mánáyá ham balad at.

¹⁸ Gorhá bádsháh Nebukadnezaray gisshéntagén sayén sál ke sarjam butant, darbáray kármasterá é sajjahén warná áwort o bádsháhay bárgáhá pésh kortant.

¹⁹ Wahdé bádsháhá gón áyán gapp o trán kort, disti ke dega kas Dányál, Hanániá, Misháél o Azaryáyá paymá naent. Gorhá é chárén bádsháhay jenday hezmatá dárag butant.

²⁰ Bádsháhá harché ke jost kortant, disti ke é mardom har paymén hekmat o sarpadiá cha molky sajjahén jáduger o sáherán dah sari§ sharter ant.

²¹ Dányál, tán Kurosh bádsháhay dawray awali sálá hamódá mant.

2

Bádsháhay wáb

¹ Nebukadnezará wati bádsháhi dawray domi sálá wáb dist. Áiay arwáh bétáhir* but o á wába nakapt.

² Gorhá bádsháhá jáduger, sáher, jennband o nojumiáni lótháénagay hokm dát ke áiay wábán máná bekanant. Á, átk o bádsháhay démá óshtátant.

³ Bádsháhá gón áyán gwasht: “Man wábé distag o mani arwáh pa é wábay mánáyá zánagá bétáhir ent.”

⁴ Gorhá nojumián gón bádsháhá Aramái zobáná† gwasht: “Oo bádsháh! Modám zendag bátay. Mára‡ wába begwash. Má pa taw mánáia kanén.”

⁵ Bádsháhá gón nojumián gwasht: “Mani gapp yakké. Agan shomá mani wábá magwashét o máná makanét, shomá thokkor thokkor kanaga bét o shomay lóg tabáh kanag o hákóth§ jórh kanaga bant.

⁶ Bale agan shomá wábá begwashét o máná bekanét, shomará cha mani némagá théki o tohpah, mozz o mazanén sharap o ezzaté rasit. Paméshká maná mani wáb o wábay mánáyá begwashét.”

⁷ Áyán yakk randé padá gwasht: “Ji bádsháh! Mára wába begwash, má mánáia kanén.”

⁸ Bádsháhá gwasht: “Man saddak án ke shomá pa wahdzawáliá é habarán kanagá ét. Shomá gendagá ét ke mani hokm yakk o thekk ent

* 1:5 1:5 Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. † 1:12 1:12 Asligén Ebráni syáhaga gwashit: Wati nawkarán. Band sézdahá ham anchosh ent. ‡ 1:12 1:12 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehan gerag. § 1:20 1:20 Dah sari, bezán dah

barábar, dah randá, dah haminchok. * 2:1 2:1 Bétáhir, bezán nááram, békarár. † 2:4 2:4 É ketábay 2:4 tán 7:28á, Aramái zobáná nebisag butag ke á wahdi Bábelay sarkári zobán at. ‡ 2:4 2:4 Asligén syáhaga gwashit: Wati nawkarán.

Band haptá ham anchosh ent. § 2:5 2:5 Háköth, bezán hákay kót, hamá jomp ke ódá lógáni hák, por o é dega kechrá o áshkálán dawra dayant.

⁹ ke agan shomá maná wábá magwashét, pa shomá sezá yakkén ent. Shomá watmánwatá shawr kortag ke mani déma chapp o chóthén habar bekanét o dróg bebandét tán hamá wahdá ke wahd o jáwar badal bebant. Paméshká shomá wat maná wábá begwashét, gorhá nun mana zánán ke shomá mánái ham korta kanét.”

¹⁰ Nojumián, bádsháhay passawá gwasht: “Oo bádsháh! Donyáyá hecch choshén mardomé nést ke é kára kort bekant. Hecch bádsháhá, harchont ke mazan o zóráwar bebit, hecchbar cha hecch jáduger, sáher o nojumiá choshén parmáeshé nakortag.

¹¹ É kára ke tawe bádsháh lóthagá ay, sakk grán ent. Cha hodáyán abéd, é habará kass bádsháhá gwashta nakant, o hodá wa ensánáni nyámá naneshtagant.”

Bádsháhay hokm

¹² Gón é habaráni eshkonagá bádsháh cha zahrá sakk hezhm gept o hokmi dát ke Bábelay sajjahén dánáén mardom gár o gomsár kanag bebant.

¹³ Gorhá parmáné dayag but ke dáná koshag bebant. Dányál o áiy sangatáni shóházá ham dar kaptant ke bekoshantesh.

¹⁴ Nun Dányálá gón jalládáni sarmaster, Áryuká ke Bábelay dánáyáni koshagá dar kaptagat, pa hekmat o dánái habar kort.

¹⁵ Dányálá cha bádsháhay dáshtagén sarmaster, Áryuká jost kort: “Bádsháhá chéá choshén trondén parmáné dátág?” Áryuká, Dányál hál dát ke ché butag.

¹⁶ Nun Dányál shot o gón bádsháhá dazbandii kort ke maná kammé wahd beday, man tawe bádsháhay wábá gwashán o máná kanán.

¹⁷ Dányál, lógá shot o wati sangat, Hanániá, Misháél o Azaryái hál dátant.

¹⁸ Gwashti: “Cha ásmáni Hodáyá rahm belóthét o dwá kanét ke é ráz pa má paddar bebit tánke máshomá o Bábelay é dega dáná koshag mabén.”

Wábay máná

¹⁹ Gorhá hamá shapá é ráz pa Dányálá, shobénéá paddar kanag but. Nun Dányálá ásmáni Hodáy satá kort.

²⁰ Gwashti:

“Hodáy námá abad tán abad satá o saná bát,
chéá ke hekmat o zór hamáiyg ant.

²¹ Hamá ent ke wahd o mósomán badala kant,
hamá ent ke bádsháhán dura kant yá tahtá nádénit,
hamá ent ke dánáyán hekмата dant o sarpadénán zánta bakshit,

²² hamá ent ke chér o andémén rázán paddara kant,
hamá ent ke zánt taháriá ché hast o
rozhnáí hamáiy hamráh ent.

²³ Oo mani pet o pirokáni Hodá!
Man tai shográ gerán o tai tawsipá kanán,
chéá ke taw maná zór o hekmat dátág.

Annun ham é taw ay ke pa man hamá chizzet záher kortag
ke má cha taw lóthetág,
chéá ke taw nun bádsháhay jérhah pa má paddar kortag.”

²⁴ Randá Dányál, Áryukay kerrá shot, hamáiy kerrá ke bádsháhá Bábelay dánáyáni koshagay hokm dátágat. Gón áia gwashti: “Bábelay dánáyán makosh. Maná bádsháhay kerrá bar. Man áiy wábá máná kanán.”

²⁵ Gorhá Áryuká zutt zuttá Dányál, bádsháhay kerrá bort o gwashti: “Man cha Yahudáy darándhéhán mardé dar gétkag ke tawe bádsháhay wábá máná korta kant.”

²⁶ Bádsháhá gón Dányálá ke domi námi Beltesházar at, gwasht: “Taw mani distagén wábá o áiy mánáyá maná gwashta kanay?”

²⁷ Dányálá gón bádsháhá gwasht: “Hamá rázá ke tawe bádsháh áiy jostá ay, hecch dáná, sáher, jáduger o estárzánté pa taw paddar korta nakant,

²⁸ bale ásmáná Hodáé hast ke rázán paddara kant o hamáia pa tawe bádsháh Nebukadnezará záher kortag ke áyókén róchán ché bit. É tai wáb ent o hamá shobén ant ke wahdé taw wati nepáday sará tachk atay, tai saray tahá chakarragá atant.

²⁹ Oo bádsháh! Nepáday sará tai hayál áyókén wahday némagá shotant ke bárén ché bayagi ent. Hamá ke rázán paddara kant, tará péshi dásht ke áyókén wahdá ché bit.

³⁰ Bale é ráz pa man é sawabá paddar kanag nabutag ke man cha é dega mardomán dánáter án. Paméshká paddar kanag butag, ke man tai wábá pa tawe bádsháhá máná bekanán tánke taw wati delay hayálán sarpad bebay.

³¹ Oo bádsháh! Taw chárágá atay o baláhén boté distet. É mazanén o sakkén drapshnákén boté at ke tai déma mekk at o gendagá torsnák at.

³² É botay sar, cha pahkén teláhá addh butagat. Delband o báski cha nograhá, láp o ráni brenjayg atant,

³³ dhilleng* ásen, pádáni ném ásen o ném patkagén gelayg atant.

³⁴ Taw angat cháragá atay o sengé sendag but, mardomi dastéá nasest. Seng átk o botay ásen o gelén pádán lagget o próshanti.

³⁵ Padá ásen, patkagén gel, brenj, nograh o teláh, sarjamá yakjáh hurt butant, anchosh ke garmágán jóhánay† pog o palár hurta bant, o gwátá ropt o bortant tán áyáni hecch nesháné pasht nakapt. Bale hamá seng ke botá lagget, baláhén kóhé jórh but o sajjahén zemini gept.

³⁶ Wáb esh at. Nun má eshiá tawe bádsháhay démá máná kanén.

³⁷ Oo bádsháh! Taw bádsháháni bádsháh ay. Hamá ay ke ásmáni Hodáyá tará bádsháhi, kodrat, zór o wák o shán o shawkat dátag o

³⁸ har jágah ke ensán, jangali jánwar o báli morg zendag ant, Hodáyá tará é sajjahénáni sará hokmrán kortag. Teláhén sar, taw ay.

³⁹ Cha tará pad, dega bádsháhié kayt ke cha taigá kamzórtera bit. Padá sayomi, brenjén bádsháhié kayt ke sajjahén zeminay sará hokmránia kant.

⁴⁰ Padá cháromi bádsháhié kayt ke chó ásená mohr o mohkama bit, chéá ke ásen sajjahén chizzána próshit o sheng o shánga kant. Anchosh ke ásen sajjahén chizzána próshit, é bádsháhi ham, é sajjahén molkána próshit o thokkor thokkora kant.

⁴¹ É pád o pádáni lankok ke némá patkagén gel o némá ásenayg atant o taw distant, é bahr o bángén bádsháhié bit, bale eshiay tahá ásenay mohri mána bit, chéá ke taw ásen gón patkagén gelá hawár dist.

⁴² Chosh ke pádáni lankok, némá ásen o némá patkagén gelayg atant, é bádsháhiay bahré mohkam o bahré nezóra bit.

⁴³ Hamá dhawlá ke taw ásen gón patkagén gelá hawár dist, kawm o nasl hawár wa bant bale gón yakdomiá nalecchant, anchosh ke ásen gón gelá nalecchit.

⁴⁴ Á bádsháháni wahdá, ásmáni Hodá dega bádsháhié addha kant ke hechbar tabáha nabit o dega kawméay dastá ham dayaga nabit. É bádsháhi, á dega sajjahén bádsháhiána próshit o halása kant, bale wat tán abad barjama mánit.

⁴⁵ Anchosh ke taw dist, seng cha kóhéá sendag but, mardomi dastéá nasest, o ásen, brenj, gel, nograh o teláhi hurt kortant. Oo bádsháh! Mazanén Hodáyá pa taw paddar kortag ke démerá ché bit. Paméshká wáb rást ent o eshiay máná ham pakká ent.”

⁴⁶ Bádsháh Nebukadnezar dém pa chér kapt o Dányáli sojdah kort o hokmi dát ke Dányáláy déma hayráté bekanét o sóchoki chérsóch bekanét.

⁴⁷ Bádsháhá gón Dányálá gwasht: “Béshak tai Hodá, hodáyáni Hodá ent o bádsháháni Hodáwand ent o rázáni paddar kanók, chéá ke taw é ráz paddar kort kortag.”

⁴⁸ Padá bádsháhá Dányál masterén ogdah‡ o bázén tohpah o thékié dát, Bábelay damagay hokmránii sarjamá hamáiy dastá dát o Bábelay sajjahén dánáyáni sarmasteri kort.

⁴⁹ Nun Dányálá gón bádsháhá dazbandi kort o bádsháhá Shadrak, Mishak o Abednegó Bábelay damagay káráni master kortant. Dányál wat bádsháhay darbárá nesht.

3

Botáni sojdah o Hodáyay zór

¹ Bádsháh Nebukadnezará si gazz borz o say gazz práhén teláhén boté addh kanáént o Bábelay damagá, Durahay dashtá mekk kanáént.

² Áiá wáli, hákem, sardár, saláhkár,* hazánagay kelitdár, kázi, monsep o damagay é dega sajjahén mansabdár lóthetant ke byáét o é botay démdaráiay† rasmán bahr bezurét ke bádsháh Nebukadnezará mekk kanáéntag.

³ Nun wáli, hákem, sardár, saláhkár, hazánagay kelitdár, kázi, monsep o damagay é dega sajjahén mansabdár ke bádsháh Nebukadnezará wati mekk kanáéntagén botay démdaráiay rasmán tahá bahr zuragá lóthéntagatant, átk o mocch butant o Nebukadnezaray mekk kanáéntagén botay déma óshátant.

⁴ Gorhá jár janóká gón borzén áwázéá jár jat: “Oo kawm o ráján o har zobánay mardomán! É pa shomá hokmé:

* 2:33 2:33 Dhilleng, páday kóndhá beger tán mocchá. † 2:35 2:35 Jóhán, bezán kesharáni moshag o dánáni mocch kanagay jágah. ‡ 2:48 2:48 Ogdah, bezán mansab, ohdah, zemmawári, ehtiár. * 3:2 3:2 Saláhkár, bezán saláh dayók, moshir, mosháwer. † 3:2 3:2 Démdarái, bezán yakl chizzéay awali randá dará kanag, Pársiá “eftetáhiah, eftetáh”.

⁵ Hamá damáná ke shomá karná[‡], nal, chang[§], soróz, tamburag, dhohl o é dega sajjahén sáz o zémeláni tawár eshkonét, allam bádsháh Nebukadnezaray mekk kanáéntagén teláhén botay démá bekapét o sojdahi bekanét.

⁶ Harkas ke dém pa chéra nakapit o sojdaha nakant, hamá damáná rókén kurahá^{*} dawr dayaga bit.”

⁷ Paméshká hamá damáná ke áyán karná, nal, chang, soróz, tamburag o é dega sajjahén sáz o zémeláni tawár eshkot, har kawm o ráj o har zobánay mardom, bádsháh Nebukadnezaray mekk kanáéntagén teláhén botay démá kaptant o sojdaresh kort.

⁸ Hamá wahdá, lahtén Bábeli mardom démá átk o Yahudiáni shekáyatesh kort.

⁹ Áyán gón bádsháh Nebukadnezará gwasht: “O bádsháh! Modám zendag bátay.

¹⁰ Tawe bádsháhá hokm dátat: ‘Hamá damáná ke sajjahén mardom karná, nal, chang, soróz, tamburag, dhohl o é dega sajjahén sáz o zémeláni tawár eshkonant, teláhén botay démá bekapant o sojdah bekanant o

¹¹ harkas ke dém pa chéra nakapit o sojdaha nakant, rókén kurahay tahá dawr dayaga bit.’

¹² Bale oo bádsháh! Lahtén Yahudi hast: Shadrak, Mishak o Abednegó, hamá ke taw Bábelay damagay sarkári káráni ogdah dátatant, áyán tai hokm namannetag. É mardom na tai hodáyáni hezmatá kanant o na tai mekk kanáéntagén teláhén botá sojdaha kanant.”

¹³ Nun Nebukadnezar sakk hezhm gept o hokmi dát ke Shadrak, Mishak o Abednegóá byáét. Gorhá é mardom bádsháhay démá árag butant.

¹⁴ Nebukadnezará gón áyán gwasht: “Oo Shadrak, Mishak o Abednegó! É rást ent ke shomá mani hodáyáni hezmatá nakanét o mani mekk kanáéntagén teláhén bot sojdah nakortag?

¹⁵ É randá, agan shomá karná, nal, chang, soróz, tamburag, dhohl o é dega sajjahén sáz o zémeláni tawár eshkot o mani addh kortagén botay démá kapag o sojdah kanagá tayár ét wa sharr, bale agan shomá sojdah nakort gorhá hamá damáná rókén kurahay tahá dawr dayaga bét. Á wahdá bárén kojám hodá shomará cha mani dastá rakkénit?”

¹⁶ Shadrak, Mishak o Abednegóá bádsháhay passawá gwasht: “Oo bádsháh Nebukadnezar! Mára é bárawá hecch passaw dayagay zalurat naent.

¹⁷ Agan má ása dawr dayag bebén, hamá Hodá ke má áiy hezmatá kanén, márá cha rókén kurahay ása rakkénta kant o hamá márá cha tawe bádsháhay dastá ham rakkénit.

¹⁸ Bale oo bádsháh! Agan chosh mabit ham, taw báyd ent bezánay ke tai hodáyáni hezmatá nakanén o tai mekk kanáéntagén teláhén botá sojdaha nakanén.”

¹⁹ Gorhá Nebukadnezar, Shadrak, Mishak o Abednegóay sará sakk hezhm gept. Áiy démay rang cha zahrá bar gasht o hokmi dát ke kurahay ása hapt sari[†] gésh kanét.

²⁰ Wati pawjay lahtén Zórmandén sepáhigi hokm dát ke Shadrak, Mishak o Abednegóá bebandét o rókén kurahá dawr dayét.

²¹ Nun é mardom gón gwaray kabáh, shalwár, pág o é dega sajjahén póshákán bandag but o rókén kurahá dawr dayag butant.

²² Bádsháhay hokm haminchok trond at o kurah haminkas jambur ke ásay bránzán hamá mardom koshtant ke áyán Shadrak, Mishak o Abednegó borzád bortagatant ke kurahá dawresh bedayant.

²³ É sayén mohr bastagén mard Shadrak, Mishak o Abednegó rókén kurahá kaptant.

²⁴ Anágat, bádsháh Nebukadnezará pa hayráni seth kort o cha wati saláhkárán josti kort: “Má say mardom nabast o ása dawr nadát?” Áyán passaw dát: “Bale, oo bádsháh!”

²⁵ Áiá darráént: “Bechárét, man ásay tahá chár mardom gardagá gendagá án. Dast o pádesh pach ant o salámat ant. Cháromi purah Hodái chokké.”

²⁶ Nebukadnezar rókén kurahay darwázagay nazzikká shot o kukkári kort: “Oo Shadrak! Oo Mishak! Oo Abednegó! Oo borzén arshay Hodáay hezmatkárán! Byáét dhanná, edá byáét.” Gorhá Shadrak, Mishak o Abednegó cha ása dar átkant.

²⁷ Wáli, hákem, sardár o bádsháhay saláhkár mocch butant o distesh ke ása é mardománi badan inchoká ham nageptagat, na áyáni saray mudé pilloshtagat o na áyáni godáni rang badal butagat. Ásay bóá ham kanagá naatant.

²⁸ Nebukadnezará gwasht: “Shadrak, Mishak o Abednegóay Hodáyá satá o saná bát ke áiá wati préshtagé dém dátat o wati hezmatkár rakkéntagant. Eshán wati Hodáay sará báwar

[‡] 3:5 3:5 Karná sornáay dhawlén sázé.

[§] 3:5 3:5 Chang, Esráiliáni kerrá simmi sázé.

^{*} 3:6 3:6 Kurah, mazanén

chollé ke ásay tahá kunzag, matth o dega chizza pachant. [†] 3:19 3:19 Hapt sari, bezán hapt barábar, hapt randá, hapt haminchok.

o bésah[‡] at o mani hokmesh namannet. Cha wati zendá sar gwastant, bale wati jenday Hodáyá abéd, dega hodáy hezmat o sojdahá razá nabutant.

²⁹ Paméshká man hokma dayán ke harkas bebit, cha har kawm, ráj o zobáná ke Shadrak, Mishak o Abednegóay Hodáyá bárawá harábén habaré bekant, á thokkor thokkor kanaga bit o áiy lóg barbád kanag o hákóthé jórh kanaga bit. Chéá ke dega hecch hodáé nést ke chosh rakként bekant.”

³⁰ Padá bádsháhá Shadrak, Mishak o Abednegó, Bábelay damagá masterén ogdah dátant.

4

Nebukadnezaray wáb

¹ Cha bádsháh Nebukadnezaray némagá,

pa é jaháná neshtagén sajjahén kawm o ráj o har zobánay mardomán.

Shomá geshá gesh émen bátét.

² Hamá nesháni ke borzén arshay Hodáyá maná pésh dáshtagant o hamá mójezah ke pa man kortaganti, wassha bán ke shomará begwashánes.

³ Áiy nesháni zabardast ant o mójezah, porzór.

Áiy bádsháhi tán abad hastent o hokmránii nasláni nasl barjáh.

⁴ Mane Nebukadnezar wati lógá ásudag, wati kalátá wassh o ábád atán.

⁵ Man wábé dist o torséá maná mán patát. Gandaláni sará, mani hayál o shobénán maná torsént.

⁶ Gorhá man hokm dát ke Bábelay sajjahén dáná árag bebant tánke mani wábá máná bekanant.

⁷ Wahdé jáduger, sáher, nojumi o estárzánt átkant, man gón áyán wati wáb gwasht bale áyán mani wáb máná kort nakort.

⁸ Bale godhsará Dányál ke áiy nám, mani hodáyá námay hesábá Beltesházar ent, mani kerrá átk. Áiá pákén hodáyáni ruh mán ent. Man gón áiá wati wáb gwasht:

⁹ “Oo Beltesházar, nojumiáni master! Mana zánán ke tará pákén hodáyáni ruh mán ent o hecch rázay zánag pa taw grán naent. É mani wáb ent ke man distag, nun pa man mánái kan.

¹⁰ Man gandaláni sará, é shobén distant: Man chárágá atán ta gendán, zeminay nyámá drachké o drachk sakk borz ent.

¹¹ Drachk rodán o master bayán ent. Eshiy borzi tán ásmáná sar ent o cha zeminay goddhi hadd o simsarán záher ent.

¹² Táki dhawldár ant, bar o samará bár ent o pa sajjahénán waráki per ent. Pa zeminay jánwarán sáhegá o ásmánay morg eshiay sháharháni* sará kodóha bandant o nendant. Har sahdár cha eshiá waráka wárt.

¹³ Wahdé gandalán waptagatán, shobénáni tahá diston, ta mani démá pákén mardomé, bezán kásedé, cha ásmáná jahlád pédák ent.

¹⁴ Áiá gón borzén tawaréá gwasht: ‘Drachká goddh o sháharháni borrh o tákáni send o baráni sheng o sháng kan. Bell ke jánwar cha eshiay sáhegá dara káyant o tachant o morg cha eshiay sháharhán bála kanant.

¹⁵ Bale drachkay bondhá bell ke gón wandhá! o risshagán bemánit tánke gón ásen o brenjén pathiéá patáyag bebit o dashtay sabzagáni tahá pasht bekapit. Belli cha ásmánay nódá† tarra bit o bell ke jangali jánwaráni nyámá dashtay sabzagáni sará zendaga bit.

¹⁶ Bell ke eshiay del cha mardomi deléá badal kanag bebit o eshiá jánwari delé dayag bebit o bell ke tán hapt zamánagá‡ anchosh bemánit.

¹⁷ É hokmay jár kásedán jatag, pákénán eshiay hokm dátat, tánke zendagén mardom bezánant ke borzén arshay Hodá ensáni bádsháhiáni bádsháhiáni sará hokmrán ent o é bádsháhián hamá mardomá dant ke Hodáy jenda lóthit. Tantaná§ kamzátén mardomán ham é bádsháhiáni sará hákema kant.’

¹⁸ É hamá wáb ent ke mane bádsháh Nebukadnezará distag. Oo Beltesházar! Nun taw eshiá máná kan, parchá ke mani bádsháhiay hecch dáná eshiá máná korta nakant, bale taw kortia kanay chéá ke tará pákén hodáyáni ruh mán ent.”

Wábay máná

‡ 3:28 3:28 Bésah, bezán báwar, deljami, ehtebár, barósah.

*

4:12 4:12 Sháharh, bezán drachkay sháhal, sháh, thál.

† 4:15 4:15 Nód, bezán nambi.

‡ 4:16 4:16 Bá zántkáray hayál esh ent ke é hapt sál ent. Band 23 o 25á ham hamé habar ent.

§

4:17 4:17 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

¹⁹ Gorhá Dányál, ke domi námi Beltesházar at, pa damánéa hayrán but, hayálán paréshán kort. Bádsháhá gwasht: “Beltesházar! Wáb o wábay mánáyá mayl ke tará paréshán bekant.” Beltesházará gwasht: “Mani wájah! Drégatá* é wáb tai dozhmenáni bárawá butén o eshiay máná ham pa tai badwáhán.

²⁰ É drachk ke taw distag, hamé ke rost o zórmánd but, borziá ásmáná sar but o cha zeminay sajjahén hadd o simsarán záher at,

²¹ táki dhawldár atant o bari békesás o pa sajjahénán waráki per at o áiy sáhegá jangali jánwara neshtant o sháharháni sará báli morgáni kodóh atant,

²² é drachk taw ay, oo bádsháh! Chéa ke taw mazan o porwák ay o tai mazani rostag o ásmáná sar ent o tai bádsháhi tán zeminay goddhi hadd o simsarán rasetag.

²³ Tawe bádsháhá kásedé dist, pákéné, cha ásmáná ér áyag o gwashagá at: ‘Drachká goddh o barbád kan, bale drachkay bondhá bell ke gón wandhál o risshagán bemánit tánke gón ásen o brenjén patthiéá patáyag bebit o dashtay sabzagáni tahá pasht bekapit. Belli cha ásmánay nódá tarra bit, o bell ke jangali jánwaráni nyámá zendaga bit. Bell tán hapt zamánagá anchosha mánit.’

²⁴ Oo bádsháh! É tai wábay máná ent o é borzén arshay Hodáay hokm ent ke pa mani wájahén bádsháhá átkag.

²⁵ Taw cha ensánán gallénaga bay o jangali jánwaráni darnyámá jahmenenda bay. Tai ward o warák pas o gókáni dhawlá káh o buccha bant o taw cha ásmánay nódán tarra bay. Tán hapt zamánagá taw anchosha bay, tán hamá wahdá ke taw pajjáh byáray ke borzén arshay Hodá ensáni bádsháhiáni sará hokmrán ent o hamá mardomá dantesht ke wata lóthit.

²⁶ Hamé hokmay máná, ke drachkay bondh gón wandhál o risshagán pasht géjag bebit, esh ent ke wahdé taw pajjáha káray ke asli bádsháh arshá neshtag, tai bádsháhi padá tará dayaga bit.

²⁷ Oo bádsháh! Paméshká mani é sój balkén pa taw sharrén sójé bebit: nékén kár bekan ke cha wati gonáhán dur bebay o bazzagáni sará rahm kan ke cha wati radkárián berakkay. Balkén tai ábádi barjáh bemánit.”

Wáb puraha bit

²⁸ É sajjahén chizz gón bádsháh Nebukadnezará butant.

²⁹ Dwázdah máhá rand, á Bábelay sháhi kalátay sará gám janagá at.

³⁰ Bádsháhá gwasht: “É hamá mazanén Bábel naent ke man gón wati zabardastén zórá addh kort ke mani pormarháhen shán o shawkatá záher bekant o mani sháhi kalát bebit?”

³¹ Angat habar bádsháhay dapá at ke cha ásmáná tawaré átk, gwashagá at: “Oo bádsháh Nebukadnezar! Tará gwashag bayagá ent ke tai bádsháhi cha taw pach gerag butag.

³² Taw cha ensánán gallénaga bay o jangali jánwaráni darnyámá jahmenenda bay. Tai ward o warák pas o gókáni dhawlá káh o buccha bant. Tán hapt zamánagá taw anchosha bay tán hamá wahdá ke taw pajjáh byáray o bezánay ke borzén arshay Hodá ensáni bádsháhiáni sará hokmrán ent o hamá mardomá dantesht ke wata lóthit.”

³³ Hamá damáná gón Nebukadnezará anchosh but ke gwashag butagat. Á cha ensánán gallénag but, pas o gókáni dhawlá káh o bucchia wárt, áiy jesm cha ásmánay nódá tarra but, tánke áiy mud wakábay† potháni warhá rostant o nákonni morgay panjagáni dhawlá butant.

³⁴ “Bale á rócháni halásiá, mane Nebukadnezará wati chamm ásmánay némagá chest kortant o mani hósh átk.

Nun man borzén arshay Hodáay satá o saná kort,
hamá Hodá ke tán abada mánit, man shán o ezzat dát.

Chéa ke áiy hokmráni abadmánén hokmránié o
áiy bádsháhi tán nasláni nasl barjáha mánit.

³⁵ Jáhánay sajjahén mahluk áiy déamá hecch naant.

Á, gón ásmáni lashkará wati delay tabá kára kant o
gón zeminay saray nendókán ham.

Choshén kasé nést ke áiy dastá bedárit o
begwashit ke ‘taw ché kanagá ay?’

³⁶ Hamá damáná mani hósh átk o mani bádsháhiay shawkatay háterá mani shán o mazani padá pa man átk. Mani saláhkár o mir o mehterán maná dar gétk o mani bádsháhi taht padá maná dayag but o mani ezzat cha pésarigén ezzatá báz geshter but.

* **4:19 4:19** Drégatá, bezán drégatén, dréchá. Pársi o Orduá “kásh”. † **4:33 4:33** Wakáb mazanén báli sháhiné, Ordu o Pársiá oqáb.

³⁷ Nun mane Nebukadnezar ásmánáni bádsháhá satá kanán, sárháyán o sharapa dayán cheá ke áiy sajjahén kár rást ant o áiy ráh pa ensáp. Á, gorunákáni[‡] gardená jahl korta kant.”

5

Diwálay nebeshtah

¹ Bádsháh Belsházará baláhén dáwaté dát. Wati hazár mir o mehteri mehmán kort o esháni déma sharábi wárt.

² Wahdé Belsházará sharábay tám chasht, hokmi dát ke hamá teláh o nograhén darp árag bebant ke áiy pirok Nebukadnezará cha Urshalimaymazanén parasteshgáhá, cha Hodáay lógá áwortagatant tánke bádsháh, áiy mir o mehter, áiy jan o soriat^{*} esháni tahá benóshant.

³ Gorhá hamá teláhén darpesh áwortant ke cha Urshalimá, cha Hodáay parasteshgáhá áwár[†] janag butagatant. Bádsháh, áiy mir o mehterán, áiy janán o soriatán esháni tahá sharáb wárt.

⁴ Áyán sharáb wárt o teláh, nograh, brenj, ásen, dár o sengén hodáyáni satá kort.

⁵ Anágahá mardomi dastéay lankok záher butant o cherágdáay domi némagá, sháhi kalátay diwálay dónay[‡] sará nebeshtah kanagá laggetant. Bádsháhá nebeshtah kanókén dastay posht dist.

⁶ Nun bádsháhay dém zard tarret o áia anchén torsé delá kapt ke srénay band o bógi shol butant o kóndhi anchó larzetant ke gón yakdomiá laggetant.

⁷ Bádsháhá kukkár kort o hokm dát ke sáher, nojumi o estárzántán byárét. Gón Bábelay dánáyán gwashti: “Hamá kas ke é nebeshtahá bwánit o máná bekant, á jamurangén[§] god o teláhén háré gwará dayaga bit o bádsháhiay sayomi hokmrán kanaga bit^{*}.”

⁸ Gorhá bádsháhay sajjahén dánáén mardom átkant, bale kassá nebeshtah wánt o pa bádsháhá máná kort nakort.

⁹ Nun bádsháh Belsházár géshter paréshán but. Áiy dém géshter zard tarret. Áiy mir o mehter hayrán butant.

¹⁰ Shahbánoká[†] wahdé bádsháh o áiy hásén mardománi tawár eshкот, diwánjáha átk o gón bádsháhá gwashti: “Oo bádsháh! Modám zendag bátay. Watá paréshán makan o wati déma zard matarrén.

¹¹ Tai bádsháhiá mardé hast ke áia pákén hodáyáni ruh mán ent o tai pirokay dawrá gendag butag ke áia báteni rozhnái, sarpadi o hekmat o hodáyáni dhawléén dánáie gón. Tai bádsháhén pirok, Nebukadnezará é mard jáduger, sáher, nojumi o estárzántáni master kortagat,

¹² chéá ke é Dányál, ke bádsháhá áiy nám Beltesházar kortag, eshiá ajabén ruhé, zánt o sarpadié hastat. Á wáb o chácháni[‡] máná kanag o gránén jérhaháni gissshénagá sakk balad at. Dányálá lótháén, hamá tará eshiay mánáyá gwashta kant.”

¹³ Gorhá Dányál, bádsháhay déma árag but. Bádsháhá gón Dányálá gwasht: “Taw hamá Dányál ay ke cha Yahudáay darándhéhán ent, hamá ke mani bádsháhén piroká cha Yahudáyá áwortagant?

¹⁴ Man annun sahig butagán ke tará hodáyáni ruhé mán ent o tará báteni rozhnái, sarpadi o ajabén hekmaté hast.

¹⁵ Mani déma annun dáná o sáher árag butagant ke é nebeshtahá bwánant o pa man máná bekanant, bale áyán máná kort nakort.

¹⁶ Bale man tai bárawá eshкотag ke taw máná korta kanay o jérhaháni gisssh o giwará balad ay. Agan taw é nebeshtahá wánt o máná kort bekanay, tará jamurangén god o teláhén háré gwará dayaga bit o taw bádsháhiay sayomi hokmrán kanaga bay.”

Nebeshtahay máná

¹⁷ Gorhá Dányálá gón bádsháhá gwasht: “Wati théki o tohpahán wati kerrá kan o dádán pa dega kaséá ér kan. Man é nebeshtahá chónahá wánán o pa tawe bádsháhá máná kanán.

¹⁸ Oo bádsháh! Borzén arshay Hodáyá, Nebukadnezar bezán tai pirok, bádsháhi, mazani, shán o sharap dátagat.

[‡] 4:37 4:37 Gorunák, bezán magrur, porkebr. * 5:2 5:2 Soriat, dáshtaw, hamá janén ke bé nekáhá lógá dáraga bit.

[†] 5:3 5:3 Áwár, bezán janagay tahá loth o pol kortagén mál o mardom. ‡ 5:5 5:5 Dón, bezán gacch, palestár. § 5:7

5:7 Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti. * 5:7 5:7 Molkay bádsháh Nábonáid at ke Belsházaray pet at. Awali hokmrán hamá at. Á ke edá nabut, molkay master Belsházar at, bezán domi hokmrán ke é ham bádsháh gwashaga but. Paméshká gwashit “sayomi hokmrán”, bezán cha mani petá o cha man rand masterén hokmrán. † 5:10 5:10 Buta kant ke é shahbánok, Nábonáid yá ke Nebukadnezaray jan butag chéá ke kwahnén hálána zánt. ‡ 5:12 5:12 Chách, bezán chistán, ráz o ramzi habar.

¹⁹ Hamá mazaniay sawabá ke Hodáyá dátogat, sajjahén kawm o ráj o har zobánay mardom cha torsá tai pirokay démá larzetant. Kasé ke áia koshaga lóthet, koshti o kasé ke áia koshaga nalóthet, nakoshti. Kasé ke áia mazani dayaga lóthet, mazaniia dát o kasé ke áia kamsharap kanaga lóthet, kamsharapia kort.

²⁰ Bale wahdé áia del porkebr o arwáh cha gorunákiá porr but, cha bádsháhi tahtá ér géjag o shán o shawkati pach gerag but.

²¹ Á, cha ensánáni darnyámá gallénag but o áia del jánwarei delé jór kanag but. Jangali haráni nyámá jahmenend but, pas o gókáni dhawlá káh o bucc wárenaga but o cha ásmánay nódán áia badan tarr kanaga but, tán hamá wahdá ke zánti ke borzén arshay Hodá ensáni bádsháhiáni sará hokmrán ent o hamá mardomá esháni sará hokmrána kant ke wata lóthit.

²² Bale oo Belsházar, Nebukadnezaray nomásag! É sajjahén chizzet zántant o angat ham gorunákiet cha wati delá dar nakort.

²³ Taw watará ásmáni Hodáwanday démá borz zánt o léket[§] o hokmet kort ke Hodáy lógay darp tai démá árag bebant. Taw o tai mir o mehterán, tai janán o soriatán é darpáni tahá sharáb wárt o taw nograh, teláh, brenj, ásen, dár o sengén hodá satá kortant ke na gendant, na eshkonant o na sarpada bant. Bale taw hamá Hodá shán o shawkat nadát ke tai sáh o tai sajjahén ráh áia dastá ant.

²⁴ Paméshká é dast, cha hamá Hodáy némagá dém dayag butag o é labz nebeshtah kanag butagant.

²⁵ Nebeshtah esh ent: 'Mené, mené, tekel, pársin.'

²⁶ É labzáni máná esh ant: 'Mené' bezán Hodáyá tai bádsháhiay róch hesáb kortag o halás kortagant.

²⁷ 'Tekel' bezán taw sháhémá* wazn kanag butagay o é habar zánag butag ke taw sobakk ay.

²⁸ 'Peres'[†] bezán tai bádsháhi bahr kanag o Mád o Pársán dayag butag."

²⁹ Gorhá Belsházará hokm dát o Dányálesh jamurangén god o teláhén háre gwará dát o Dányál, bádsháhiay sayomi hokmrán jór kanag but.

³⁰ Hamá shapay shap Bábeliáni bádsháh, Belsházar koshag but.

³¹ Gorhá bádsháhi Máden Dáryushá[‡] raset. É wahdá Dáryushay omr kesás shast o do sál at.

6

Dányál shéráni gára

¹ Dáryushá delá shawr kort ke wati bádsháhiá yakl sad o bist wáli bedárit ke áia bádsháhiay sajjahén káráni zemmawár bebant o

² é wáliáni sará say sarwazir árag bebit. Dányál cha é sayénán yakké at. Wáliáná, hamé sarwaziráni démá hesáb dayagi at tánke bádsháh táwáné marasit.

³ Dányál, wati ajabén ruhay sawabá, zutt cha é sarwazir o wálián démá dar átk. Cha Dányálay láhekiá, bádsháhá hayál kort ke sajjahén molkay zemmawárián hamáia bedant.

⁴ Gorhá é dega sarwazir o wáli Dányálay hokumati káráni tahá radi shóház kanagá laggetant, bale áyán pa Dányálay ér janag o mayárig kanagá hecch nimmóné dast nakapt. Á, wapádaré at, cha wati kárán nádelgósh naat o na ke selkárié korti.

⁵ Nun é mardomán gwasht: "Mára é mard, Dányálay heláp dega hecch nimmóné dasta nakapit, abéd cha anchén gappéa ke áia Hodáy Sharyatay bárawá bebit."

⁶ Gorhá é sarwazir o wáli yakjáh but o bádsháhay kerrá átkant o gwashtesh: "Bádsháh Dáryush! Modám zendag báty.

⁷ Oo bádsháh! Tai sajjahén sarwazir, hákem, wáli, saláhkár o sardarán watmánwatá shawr kortag ke taw yakl sháhi hokmé bedayay ke harkas tán áyóken si róchá tará abéd, dega hodá yá dega mardoméay kerrá dwá belóthit, shéráni gára dawr dayaga bit.

⁸ Oo bádsháh! Nun hokm beday o é parmáná dashatt kan tánke badal but makant. É dhawlá é hokm, Mád o Pársay kánuné jórha bit ke badal kanaga nabit."

⁹ Gorhá bádsháh Dáryushá parmán dashatt kort.

¹⁰ Nun wahdé Dányál sahig but ke choshén parmáné dashatt kanag butag, wati lógay hamá borzi kóthiá shot ke darigi dém pa Urshalimá pacha butant o anchó ke modám kortagati, róché say randá kóndhána kapt, dwáia kort o wati Hodáy shogria gept.

¹¹ Gorhá é mard mocch but o átkant o distesh ke Dányál wati Hodáy kerrá dwá o peryát kanagá ent.

§ 5:23 5:23 Léka, bezán hesáb árag. * 5:27 5:27 Sháhém, bezán tór, tarázu. † 5:28 5:28 Peres o pársin yakkén labz ent ke band bist o panchá ham átkag. "Peres" yakl ent o "pársin" jam ent. ‡ 5:31 5:31 Dáryush: lahtén zántkáray hayál hamesh ent ke é Dáryush, Kurosh ent.

¹² Bádsháhay kerrá shotant o sháhi parmánay bárawá habaresh kort o gwashtesh: “Oo bádsháh! Taw parmáné dashatt nakortag ke harkas tán si rôchá tará abéd dega hodáéay yá ke dega mardoméay kerrá dwá belóthit, shéráni gárá dawr dayaga bit?” Bádsháhá passaw dát: “Haw, é rást ent. Mád o Pársay kánunay hesábá é badal buta nakant.”

¹³ Nun áyan gón bádsháhá gwasht: “Dányál ke cha Yahudáay darándhéhán yakké, tai jend o tai dashatt kortagén parmáni hecch delgósh nakortag, oo bádsháh! Róché say randá angat wati Hodáay kerrá dwá lóthagá ent.”

¹⁴ Bádsháhá ke é habar eshкот, sakk paréshán but. Erádahi kort ke Dányálá rakkénán o tán bégáhá hamé johdá at ke chón áia berakkénit.

¹⁵ Gorhá é mard padá yakjáh but o bádsháhay kerrá átkant o gwashtesh: “Bechár, oo bádsháh! Mád o Pársay kánun ent ke bádsháhay dashatt kortagén hecch hokm o parmán badal buta nakant.”

¹⁶ Gorhá bádsháhá hokm dát o Dányál árag o shéráni gárá dawr dayag but. Bádsháhá gón Dányálá gwasht: “Tai hamá Hodá wat tará berakkénát ke taw modám áiaý hezmatá kanay.”

¹⁷ Padá sengé árag o gáray dapá ér kanag but. Bádsháhá gón wati jenday o wati mir o mehteráni mondrikkán gáray dap mohr jat tánke Dányáláý jáwar badal but makant.

¹⁸ Padá bádsháh wati kalátá shot. Sajjahén shapá waráki nawárt o wáb nakapt. Áiaý bárgáhá hecch paymén shátkámi kanag nabut.

¹⁹ Sohbá máhallah, anchó ke rôchá thekk kort, bádsháh pád átk o zutt zuttá shéráni gáray némagá shot.

²⁰ Wahdé gáray nazzikká raset, gón dardnákén tawaréá kukkári kort o gón Dányálá gwashti: “Oo Dányál! Oo zendagén Hodáay hezmatkár! Bárén tará tai hamá Hodáýa cha shérán rakként kort ke taw modám áiaý hezmatá kanay?”

²¹ Gorhá Dányálá passaw dát: “Oo bádsháh! Modám zendag bátay.

²² Mani Hodáýa wati préshtagé ráh dát ke shéráni dapi bast. Shérán maná hecch táwán nadát. Oo bádsháh! Haminchok ke man Hodáýa démá bégonáh án haminchok tai démá ham man hecch radén káré nakortag.”

²³ Nun bádsháh sakk gal but o hokmi dát ke Dányál cha gárá dar kanag bebit. Gorhá Dányál cha gárá dar kanag but. Thappé ham peri néstat chéá ke áia wati Hodáay sará tawkal kortagat.

²⁴ Nun bádsháhá hokm dát o hamá mardom árag butant ke Dányáláý helápá pandalesh* sázetagat. Á gón jan o chokkán shéráni gárá dawr dayag butant. Angat gáray johlánkiá sar nabutagatant ke shérán teptant o áyáni sajjahén haddh próshant.

²⁵ Padá bádsháh Dáryushá pa sajjahén kawm, ráj o har zobánay mardomán ke téwagén† sarzeminá jahmenend atant, nebeshtah kort: “Shomá geshá géshter émen bátét.

²⁶ Man jára janán ke mani bádsháhiay har kondhay mardom, cha Dányáláý Hodáay torsá belarzant o hamáia sharap bedayant.

Chéá ke hamá zendagén Hodá ent o modáma mánit.

Áiaý bádsháhi hecchbar tabáh o barbáda nabit o áiaý hokmráni hecchbar halása nabit.

²⁷ Hamá nejáta dant o rakkénit, ásmán o zemínay sará ajabbatén nesháni o mójezah péscha dárít. Hamáia Dányál cha shéráni dapá rakkéntag.”

²⁸ Nun é mard Dányálá, Dáryush o Pársén Kuroshay‡ bádsháhi dawrá démrawi kort.

7

Dányál chár jánwar wábá gendit

¹ Bábelay bádsháh Belsházaray dawray awali sálá Dányálá wábé dist, wahdé wati nepáday sará tachk at, shobén o elhám áiaý saray tahá chakarragá atant. Áia wati wábay háсэн habar nebeshtah kortant.

² Dányálá gwasht: “Man shapá elhám o shobén gendagá atán o man dist ke ásmánay chárén gwátán mazanén daryá mast kort.

³ Padá chár baláhén jánwar cha daryáýa dar átk. Har yakkéay dróshom cha é degarán jetá at.

* 6:24 6:24 Pandal, bezán sázesh, repk o honar.

† 6:25 6:25 Téwagén, bezán sajjahén, drostigén, tawámén.

‡ 6:28

6:28 Pársén Kurosh, bezán Kurosh Pársé at.

⁴ Awali, shéray dhawléne at o wakábi bánzoli per at. Man chamm sakk kortag o tán hamá wahdá chárágá atán ke eshiay bánzol gwajag butant o jendi cha zeminá chest kanag o mardoméay warhá do páday sará óstárénag but o eshiá ensáni delé dayag but.

⁵ Padá dega jánwaré záher but, é domi, mammay dhawléne at o kash waptagat o say pahlugi* dantánáni nyámá dapá at. Eshiára gwashag but: 'Pád á, watá cha góshá sériláp kan.'

⁶ Eshiá rand, man angat chárágá atán o diston dega yakké, polangay dhawléne at o eshiay poshtá chár morgi bánzol per at. É jánwará chár sarag per at o hákemi ehtiáre eshiá dayag but.

⁷ Eshiá pad, man angat shapay elhám o shobénán gendagá atán o cháromi jánwaron dist. É torsnák, haybatnák o sakk zórmand at. Eshiá drájén ásenén dantán per at. Wati shekári prósho o ér bort o sarároki pádáni chérá lapáshtant. Cha á pésarigén sajjahén jánwarán jetá at o dah kánthi per at.

⁸ Man eshiay kántháni bárawá jérhagá atán, diston esháni nyámá dega kasánén kánthé dar átk o cha jánwaray awali kánthán say kánth eshiay déma cha boná gwajag but. Man dist ke é kánthá mardomi chammay paymén chamm per at o dapé per ati ke bathák janagá at.

Hamá ke cha zamánagán hastent

⁹ Man angat chárágá atán ke bádsháhi taht árag o ér kanag butant o hamá ke cha zamánagán hastent, átk o nesht.

Áiay póshák chó barpá o saray mud, pazhmay dhawlá espét atant.

Áiay taht, ásay bránzé at o tahtay chahr warókén pádag,† rókén ás atant.

¹⁰ Ásay kawré tachagá at o cha áiay bargáhá dar áyagá at. Hazáráni hazár áiay hezmatá at o lakkáni lakk áiay déma óstátagat. Diwán pa dádrasiá nesht o ketáb pach butant.

¹¹ Hamá bathákán ke kánthesh janagá at, man áyáni sawabá angat é nedáragá‡ chárágá atán. Tán hamá wahdá chárágá atán ke jánwar koshtag but o áiay jón zawál kanag o rókén ásá dawr dayag but.

¹² É dega jánwaráni hákemi pach gerag butagatant bale áyáni zendá lahtén róch gesh kanag but.

¹³ Man shapay elhámán chárágá atán ta diston, gón ásmáni jambarán ensáni chokkéay dhawléne áyagá at o hamáiy némagá pédák at ke cha zamánagán hastent o áiay déma árag o pésh kanag but.

¹⁴ Hákemi, shán o bádsháhi hameshiá dayag but ke sajjahén kawm o ráj o har zobánay mardom eshiay hezmatá bekanant. Eshiay hokmráni abadmánén hokmránié ke hechbar halása nabit o eshiay bádsháhi hechbar zawála nabit.

Wábay máná

¹⁵ Mane Dányálay arwáh paréshán at. Mani del o damágay shobén o elhámán maná torsént.

¹⁶ Man cha hamáyán yakkéay kerrá shotán ke ódá óstátagatant o joston kort ke é sajjahén chizzáni asli máná ché ent? Gorhá áiá gón man habar kort o maná esháni mánái sarpad kort.

¹⁷ † É chárén baláhén jánwar, donyáay chár bádsháh ant ke chesta bant.

¹⁸ Bale bádsháhi, borzén arshay Hodáay pákén mardomán dayaga bit o abad tán abad hamáyáni melkata bit.

¹⁹ Padá man cháromi jánwaray pakkáén máná zánag lóthet, hamá ke gón wati ásenén dantán o brenjén panjagán cha é dega sajjahénán jetá o sakk báz torsnákter at, hamá ke wati shekári prósho o ér bort o pasht kaptagéni pádáni chérá lapáshtant.

²⁰ Man áiay saray dahén kántháni máná ham zánag lóthet o é dega kánthay máná ham ke randá rost o áiay déma cha áyán say kánth kapt, bezán hamá ke chamm o dapi per at o bathák janagá at o gendagá cha é degarán master at.

* 7:5 7:5 Pahlug, bezán delbanday báragén haddh, ke Pársiá dandeh o Orduá pasli ent. † 7:9 7:9 Chahr warókén pádag, bezán parrag, Engréziá "wheel". ‡ 7:11 7:11 Nedárag, bezán sayl, tamáshá.

²¹ Man angat cháragá atán o á kánth gón pákén mardomán jangá at o áyán chérdast kanagá at,

²² tánke hamá átk ke cha zamánagán hastent o borzén arshay Hodáay pákénáni hakká dádrasii kort o hamá wahd raset ke é pákénán bádsháhi wati melkat kort.’

²³ Gorhá áia gwasht: ‘Cháromi jánwar, zeminay sará cháromi bádsháhié bit ke chó é dega sajjahén bádsháhiána nabit. É, sajjahén jahána lagatmála kant, próshit o éria bárt.

²⁴ Dahén kántháni máná esh ent ke cha é bádsháhiá dah bádsháh chesta bit o dega yakké cha eshán o rand chesta bit o é, pésarigénáni dhawléne nabit o say bádsháh prósha dant.

²⁵ É, borzén arshay Hodáay helápá habara kant o áia pákén mardomán ázára dant. Eshiy erádaha bit ke kánun o wahdán badal bekant o Hodáay pákén mardom pa wahdéa eshiay dastá dayaga bant, bezán tán wahdéa, wahdán o ném wahdá.Š

²⁶ Bale diwán pa dádrasíá nendit. Áia yákemi pach geraga bit o tán abad sarjamiá tabáh o barbád kanaga bit.

²⁷ Padá bádsháhi, hákemi o ásmánay chéray sajjahén bádsháhiáni shawkat o mazani, borzén arshay Hodáay pákén mardomán dayaga bit. Hodáay bádsháhi abadi bádsháhié bit o sajjahén bádsháhi o molk, Hodáay hezmat o parmánbardáriá kanant.’

²⁸ Habar hamedá halás but. Mane Dányál cha wati hayálán sakk paréshán bután o mani dém zard tarret. Bale man é gapp gón wat dásht.”

8

Gwarándh o páchen

¹ Bádsháh Belsházaray dawray sayomi sálá mane Dányálá dega elhámé but, cha áia o rand ke maná pésará butagat.

² Man wati elhámá dist ke Shushay kalátá án ke Ilámay damagá ent. Elhámá diston ke Uláay kawray kashá án.

³ Padá man sar chest kort o cháret ta dokánthén gwarándhé kawray déma óshtátag. Kánthi dráj ant, bale yakké cha domiá drájter ent o drájterén kánth randterá rost.

⁴ Man dist ke é gwarándh rónendi, góricháni* o zerbári† némagá kánth janán ent o hecch jánwar áia déma óshtáta nakant o kassá é twán nést ke cha áia zóra yakkéa rakként bekant. Áia har chizz wati delay tabá kort o mazanshán but.

⁵ Man ke sharriá pegr kort gorhá diston ta yakk páchené cha rónendi némagá pédák ent ke purah sajjahén zemini geptag bale pádi zeminá nalaggagá ant o chammáni nyámá ajabén kánthé per enti.

⁶ Á hamá gwarándhay kerrá átk ke do kánthi per at, hamá ke man kawray déma óshtagá distagat. Páchen áia sará hezhm geptagat o gón sarjamén zóra áia sará kapt.

⁷ Man dist ke á, dém pa gwarándhá pédák ent. Sakk hezhm geptag. Páchená gwarándh jat o doén kánthi próshant. Gwarándhá áia déma hecch zór mán néstat. Zeminay sará dawri dát o pádmáli kort. Kass néstat ke gwarándhá cha áia zóra berakkénit.

⁸ Padá páchen sakk zóráwar but bale anchó ke wati zóráwariay borzádián sar but, mazanén kánthi prošto o áia jágahá chár dega ajabén kánth rost ke démesh ásmánay cháren gwátáni némagá at.

⁹ Cha é kánthán yakkéay sará kasánén kánthé rost ke jonubi, ródarátke o zébáén molkay‡ némagá rodán o sakk mazan bayán but.

¹⁰ É ásmáni lashkaray némagá rost o lashkaray bahré o lahtén estári zeminá dawr dát o pádmál kort.

¹¹ Eshíá watára lashkaray sáláray dhawlá mazan kort. Har róchigén korbánigi band kanáéntant o mazanén parasteshgáhi kamsharap kort.

¹² Eshiy sarkasshiay sawabá ásmáni lashkar o har róchigén korbánig eshiay dastá dayag butant. Rástii zeminá dawr dát o har chizzi ke kort, kányáb but.

¹³ Nun man eshkot pákéné habará ent. Dega pákénéá cha áia jost kort: “É elhám, bezán har róchigén korbánig, tabahkárén sarkasshi, Hodáay pákén lógay chérdasti o lashkaray pádmál bayagay elhám o shobén tán kadéná barjáha mánit?”

¹⁴ Áia passaw dát: “Tán do hazár o say sad sohb o bégáhá, randá parasteshgáh padá pák o barjáh kanaga bit.”

Shobénay máná

¹⁵ Wahdé mane Dányál shobéná cháragá atán, man sarpad bayagay johd kort ta diston ke mani déma chizzé óshtátag ke purah ensánéay dhawlá ent.

Š 7:25 7:25 Pákén Ketábay bázén zántakéray gománá eshiay máná say o ném sál ent.

* 8:4 8:4 Górichán, bezán shomál.

† 8:4 8:4 Zerbár, bezán jonub.

‡ 8:9 8:9 Porshawkatén molk, bezán Esráil.

¹⁶ Man cha Uláyay kawray nyámá ensáni tawaré eshкот, gwánki jat o gwashti: “Oo Jebráil! É mardá shobénay mánáyá sarpad kan.”

¹⁷ Gorhá á mani nazzikká hamódá átk ke man óshtátatagátan. Maná torsé jáná kapt o dém pa chér kaptán. Áiá maná gwasht: “Sarpad bay, oo ensánay chokk! Shobén halásiay wahday bárawá ent.”

¹⁸ Hamá wahdá ke á gón man habará at man dém pa chér wapt o sakk wáb kaptán. Áiá maná dast per kort o óstárént.

¹⁹ Gwashti: “Bechár, man tará sarpada kanán ke gazabay goddhi wahdá ché bit. Harché ke taw distag halásiay gishshéntagén wahday bárawá ent.

²⁰ Dokánthén gwarándh ke taw dist, Mád o Pársay bádsháháni nesháni ent.

²¹ Páchen, Yunánay bádsháhay nesháni ent o hamá baláhén kánth ke áiay chammáni nyámá at, awali bádsháh ent.

²² Hamá chárén kánthán ke proshtagén kánthay jágah gept, á chár bádsháhiay nesháni ant ke cha eshiay kawmá chesta bant bale eshiay dhawléen zór o wákesh góna nabit.

²³ Áyáni dawray goddhi zamánagá, wahdé sarkasshi cha géshá géshtera bit, haybatnák o petnahsázén bádsháhé kayt.

²⁴ É, sakk zórmanda bit bale cha wati jenday wáká na. Sakkén baláhén tabáhia kárit o harché ke kant, kámyába bit. É, zóráwar o pákén mardomán tabáha kant.

²⁵ Pa hóshmandi pandala sázit o kámyába bit. Wati delá watá mazan sarpada bit. Bázéné sahig ham nabit o émeniá neshtagén jágahá tabáhesha kant. É, shahzádagáni shahzádagay helápá ham páda kayt bale jendi bé ensáni dastéa tabáh kanaga bit.

²⁶ Sohó o bégáháni hamé shobén ke tará gwashag but, rást ent. Bale é shobéná rázé bekan chéa ke é hamá áyókén wahday rócháni bárawá ent ke angat sakk dur ant.”

²⁷ Gorhá mane Dányálá, sakk dam bortagat o tán chizzé róchá nádráh bután. Randá padá pád átkán o bádsháhay kárán dazgatth bután bale maná shobéná hayrán kortagat o cha sarpadiay haddá dar at.

9

Dányálav dwá

¹ Dáryushe Hasháyáresháhay dawray awali sálá, hamá ke zátá Mádé at o Bábeliáni molkay bádsháh but,

² hamáay dawray awali sálá mane Dányál, Pákén Ketábáni tahá sáláni hamá hesábá sharriá cháragá atán ke Hodáwandá wati labzay tahá gón Eremyá nabiá gwashtagat. Man dist ke Urshalimay tabáhi tán haptád sálá mánit.

³ Gorhá man wati dém Hodáwandén Hodáay némagá tarrént, dwá o peryát kort, róchag dásht, gónién god gwará kort o watá por per rétk.*

⁴ Man wati Hodáwandén Hodáay kerrá dwá kort, gonáh mannentant o gwasht:

“Oo Hodáwand! Oo mazan o bákamálén Hodá! Taw hamá Hodá ay ke wati ahd o karára puraha kanay o gón hamáyán mehra kanay ke tará dósta dárant o tai parmánána mannant.

⁵ Má gonáh kortag, radén kár kortag, badkár o yági butagén o cha tai parmán o kánunán wati dém tarréntag.

⁶ Má tai hezmatkárén nabiáni habar ham gósh nadáshtag, hamá ke gón tai námá gón may bádsháhán, may rahbarán o may pet o pirénán o molkay sajjahén mardomán habaresh kortag.

⁷ Adl tai jendayg ent, oo Hodáwand! Bale má maróchán pashal o sarjahl én. Yahudáay mardom, Urshalimay jahmenend o sajjahén Esráil anchosh ent, hamá ke nazzikk o gwarán ant o hamá ke dur ant. É, taw sajjahén molkán galléntagant ke gón taw bépápiesh kortag.

⁸ Oo Hodáwand! Má cha sharmendagiá sarjahl én, may bádsháh, shahzádag o may pet o pirén, chéa ke má tai gonahkár én.

⁹ Rahmat o pahelli gón may Hodáwandén Hodáay ent bell toré má cha áiá yági butagén.

¹⁰ Má na wati Hodáwandén Hodáay parmánbardári kortag o na hamá Sharyatay hesábá gám jatag ke cha wati hezmatkárén nabiáni zobáná mára raséntagi.

¹¹ Sajjahén Esráilá tai Sharyatay náparmáni kortag, démesh tarréntag o tai parmánbardáriesh nakortag. Paméshká hamá nálat ke Hodáay wati hezmatkárén Mussáay Sharyatay tahá wati námay sawgend wártag o ahd kortag, nun may sará kaptag chéa ke má Hodáay gonahkár butagén.

* 9:3 9:3 Gónién god gwará kanag o watá por per réchag sakkén mazanén parésháni o pashómániay nesháni butag.

¹² É dhawlá, taw wati hamá habar purah o sarjam kortagant ke taw may o may hokmránáni helápá kortagant. Taw may sará mzanén tabáhi áwortag. Chéá ke sajjahén ásmánay chérá hechbar choshén chizzé nabutag ke gón Urshalimá but.

¹³ Mussáay Sharyatá nebeshtagén sajjahén tabáhi may sará átkag, bale má angat wati Hodáwandén Hodáay rahm nalóthet o cha wati gonáhán per natarretén o tai rástiy némagá delgósh nakort.

¹⁴ Hamá mosibat ke Hodáwandá wati hayálá dáshtagat, nun may sará dawri dát chéá ke may Hodáwandén Hodá wati sajjahén kárán ádel ent bale angat má áiy gapp gósh nadáshtag.

¹⁵ Oo may Hodáwandén Hodá! É taw ay ke gón wati porzórén dastá wati kawm cha Mesrá dhanná áwort o pa wat anchén námé dar áwort ke tán maróchi hastent. Nun má gonáh kortag o radkár butagén.

¹⁶ Oo Hodáwand! Pa wati sajjahén adl o ensápá bechár o wati hezhm o gazabá cha wati shahr Urshalimá, cha wati pákén kóhá bethagalén. May gonáh o may pírenáni radkáriáni sawabá, sajjahén hamsáhegén kawm Urshalimá o tai kawmá kalága bandant.

¹⁷ Oo may Hodá! Nun wati hezmatkáray dwá o peryátá gósh dár. Pa watigi bechár o wati wayránén parasteshgáhay némagá wati déma rozhná kan, oo Hodáwand!

¹⁸ Oo mani Hodá! Wati delgóshá gón má kan o gósh dár, chammán shánk day o may o é shahray tabáhi bechár ke é shahr cha tai námá pajjáh áraga bit. Chéá ke má wati pahrézkaríay sawabá cha taw dazbandia nakanén, tai mzanén rahmatay sawabá dazbandia kanén.

¹⁹ Oo Hodáwand! Gósh dár. Oo Hodáwand! Pahell kan. Oo Hodáwand! Delgósh kan o komakk kan. Oo mani Hodá! Pa watigi bechár, dér makan chéá ke tai shahr o kawm gón tai námá tawár kanaga bant.”

Haptád haptag

²⁰ Nun wahdé man habar o dwá kanagá atán o wati jenday o wati Esráili kawmay gonáhán mannagá atán o pa Hodáay pákén kóhá, gón wati Hodáwandén Hodáyá peryát kanagá atán,

²¹ wahdé man angat dwá kanagá atán, Jebráil, hamá kas ke man wati pésarigén shobénay tahá distagat, bégáhá, korbánig kanagay wahdá báil kanán téziá mani kerrá átk.

²² Áiá maná sój dát o gwashti: “Oo Dányál! Man nun átkagán ke tará zánt o sarpadi bedayán.

²³ Tai dwáyáni bongéjá[†] passawé átkagat o man átkagán ke tará hál bedayán chéá ke taw Hodáyá sakk dóst ay. Gorhá passawá sharriá delgósh kan o shobéná sarpad bay.

²⁴ Pa tai kawm o tai pákén shahrá haptád haptag[‡] gishshénag butag ke sarkasshi bekotthit, gonáh halás bebant, korbánig kanag o gonáháni táwán porr kanag bebit, abadi adl barjam bebit, shobén o paygambari mohr janag bebant o cha sajjahénán pákterén jágah rógen per moshag bebit.

²⁵ Taw bezán o sarpad bay ke cha é hokmay áyagay wahdá ke Urshalim padá barjáh o addh kanag bebit, tán ‘rógen per moshtagén’ shahzádagay áyagá, hapt haptag o shast o do haptaga gwazit. Urshalim, padá gón ápráhá o damk o gallián addh kanaga bit, bale paréshániáni zamánagá.

²⁶ Randá, shast o do haptagá pad, hamá ‘rógen per moshtagén’ koshaga bit o áiy kerrá hecch pashta nakapit. Áyóké hokmránay mardom shahr o mzanén parasteshgáhá tabáha kanant, bale áiy jenday tabáhi chó háréa kayt. Jang tán godhsará barjáha mánit o tabáhiáni shawr borrag butag.

²⁷ Yakké kayt o gón bázénéa tán haptagéa mohkamén ahdé kant, bale haptagay nyámá korbánig o hayrátán banda kant. Palíti o bazzhnákiay báznyolay sará bérán kanóké kayt, tán wahdé ke hamá ákebat ke pa áiy gishshénag butag, áiy sará kapit.”

10

Kawray kashay shobén

¹ Pársay bádsháh Kuroshay dawray sayomi sálá Dányálá, ke Beltesházaray námá ham zánaga but, elhám raset. Elhámay paygám rást at o baláhén jangéay bárawá at. É paygámay máná áiy shobénéay tahá raset.

² Á róchán, mane Dányál tán purahén say haptagá porsig atán.

³ Man hecch wasshén waráka nawárt. Gósh o sharáb dap pera nakort, rógen pera namosht tánke é sayén haptag gwastant.

⁴ Awali máhay bist o cháromi róchá wahdé man mzanén kawr, Dejlahay lambá atán,

[†] 9:23 9:23 Bongéj, bezán bendát, shoru.

[‡] 9:24 9:24 Bázén zántkáréay hayálá yakk haptagé hapt sál ent. É hesábá haptád haptag, chár sad o nawad sál ent.

⁵ man wati chamm chest kortant, ta dist mardé liloméⁿ* godi gwará o lánka cha Upázi† teláhá addh kortagén kamarbandé bastagi.

⁶ Áiay badan purah teláhrangén ákuté at o démi chó geróká shahm dayagá at. Chammi gwashay rókén mashal atant. Dast o pádi moshtagén brenjay dhawlá drapshagá atant o tawári chó mardománi mazanén rombéay tawará at.

⁷ Tahná mane Dányálá é shobén dist, mani hamráhán nadist, bale baláhén torsé áyáni jáná kapt o pa wati chér dayagá tatkant.

⁸ Gorhá man tahná bután o é mazanén shobéná chárágá atán, mani wák o twán halás but, mani démay rang zard tarret o mani tahá hecch wák o twáné pasht nakapt.

⁹ Nun man áiay tawár eshкот o anchó ke man é tawár eshкот, dém pa chér wapt o sakk wáb kaptán.

¹⁰ Padá dastéa maná dast jat, chesti kort o maná larzókén dast o kóndháni sará óshtrénti.

¹¹ Maná gwashti: “Oo Dányál! Oo sharapmandén mard! Harché ke gwashán, mani habará sarpad bay. Pád á, chéa ke man nun pa taw dém dayag butagán.” Wahdé áiá é habar kortant, man larzáná pád átkán.

Dányálá madata rasit

¹² Padá mardá maná gwasht: “Mators, Dányál! Hamá awali róchá ke taw wati del pa sarpad bayag o wati Hodáay dargáhá békebr bayagá dátag, tai dwá gósh dárag butag o man tai habaráni sawabá átkagán.

¹³ Bale Pársay bádsháhiay shahzádagá tán bist o yakk róchá mani dém dásht. Bale randá Mikáil ke cha masterén préshtagán‡ yakké, mani komakká átk chéa ke man ódá Pársay bádsháháni kerrá gathhetagátán.

¹⁴ Nun man tai sarpad kanagá átkagán ke gón tai kawmá démterá ché bit, chéa ke shobén áyókén wahday bárawá ent.”

¹⁵ Wahdé á gón man é habarán kanagá at, man wati sar jahl kort o hecch gwasht nakort.

¹⁶ Purah ensánay dhawlénéa mani lonth dast per kortant. Gorhá man wati dap pach kort o gón hamáia ke mani démá óshtrétagat, habar kanagá laggetán. Gwashton: “Oo mani wájah! É shobéná maná sakk padard kortag o hecch zór o wákon nést.

¹⁷ Man, tai hezmatkár, chón gón taw habar korta kanán, mani wájah? Mani wák o twán shotag o pa zóré dam kasshagá án.”

¹⁸ Hamá ke ensánéay dhawlá at, maná padá dasti jat o zórmandi kort.

¹⁹ Gwashti: “Mators, sharapmandén mard! Émen bátay. Dhaddh bay. Mohkam bay.” Anchó ke á gón man habar kanagá at, man dhadhter bután o gwasht: “Mani wájah! Gón man habar kan, chéa ke taw maná zór bakshátay.”

²⁰ Gorhá gwashti: “Taw zánay man chéa tai kerrá átkagán? Man zutt pera tarrán ke gón Pársay shahzádagá jang bekanán o wahdé mana rawán, Yunánay shahzádagá kayt.

²¹ Bale awalá tará gwashán ke rástiy ketábá ché nebeshtah ent. Shomay shahzádag Mikáilá abéd, dega kass nést ke eshání démá maná zórmand becant.

11

¹ Mádén Dáryushay dawray awali sálá man pa Mikáilay zórmand kanag o negahpániá áiay kerrá óshtrátán.

Jonubi o shomáli bádsháháni jang

² Nun man tará rástén habará gwashán. Bechár, Pársá dega say bádsháh páda kayt, padá cháromi bádsháhé kayt ke cha é dega sajjahénán géshter máldár o hastómanda bit. Anchó ke á wati mái o hastiay sawabá zórmanda bit, á, sajjahén mardomán pa Yunánay bádsháhiay dozhmeniá páda kant.

³ Randá zórmandén bádsháhé chesta bit. Á, gón mazanén zór o wáké hokmránia kant o harché ke delia lóthit, kant.

⁴ Bale pád áyagá rand, áiay bádsháhi próshag o dém pa ásmánay chárén gwátán bahr kanaga bit, bale na áiay nasl o padréchá rasit o na á pésari zóri mána bit ke áiay wati jendá butag. Áiay bádsháhi cha boná gwajag o degarán dayaga bit.

⁵ Padá jonubay bádsháh* zórmanda bit, bale áiay yakk sálaré cha áiay jendá ham zórmandtera bit o gón mazanén wákéa shomálá molké addha kant o wati molká hokmránia kant.

⁶ Lahtén sálá pad, ahd o karáre bandant. Jonubay bádsháhay jenekk shomálay bádsháhay† kerrá pa ahd o karár bandagá rawt. Bale jenekkay zór o kodrat pashta nakapit o shomálay

* **10:5 10:5** Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit. † **10:5 10:5** Upáz, jágahay námé. ‡ **10:13 10:13** Asligén Ebráni nebeshtánka gwasht: shahzádag. * **11:5 11:5** Jonubay bádsháh Mesray bádsháh ent. † **11:6 11:6** Shomálay bádsháh Suriyahay bádsháh ent.

bádsháhay zór ham namánit. Á róchán, bádsháhay jenekk gón wati hamráhán, wati petá o komakkará hawár dróhag o dozhmenáni dastá dayaga bit.

⁷ Cha jenekkay hándáná kasé páda kayt o jonubay bádsháhay jágahá gipt. Á, shomálay bádsháhay pawjay sará orosha kant o áiy kalátá poterit. Áyáni helápá janga kant o sóbena bit.

⁸ Á, esháni botén hodá, cha ásá dar áwortagén bot o teláh o nograhay gránbaháén darpán áwára jant o gón wat Mesrá bárt. Démterá pa lahtén sálá á, shomálay bádsháhay kára kára nadárit.

⁹ Nun shomálay bádsháh jonubay bádsháhay molkay sará orosha kant bale padá wati molká wátarra bit.

¹⁰ Áiy bachakkén chokk jangay chen o lánchá kanant o baláhén pawjé yakjáha kanant, é pawj déma kenzána kant ke chó tuppánén háréa sara rechit o jangá tán dozhmenay kalátá déma bárt.

¹¹ Jonubay bádsháh hezhma gipt, shomálay bádsháhay déma dara kayt o gón áia janga kant. Nun shomálay bádsháh baláhén pawjé yakjáha kant, bale é pawj, jonubay bádsháhay dastá prósha wárt.

¹² Cha é pawjay prósh dayagá rand, jonubay bádsháh gorunáka bit o hazarán mardoma koshit bale angat báládasta nabit,

¹³ chéa ke shomálay bádsháh nun cha pésará masterén pawjé yakjáha kant o lahtén sálá pad, gón wati masterén pawj o bázén jangi sámánán wátarra kant.

¹⁴ Á zamánagá, bázéné jonubay bádsháhay dozhmeniá páda kayt. Tai jenday kawmay sheddatién mardom é shobénay purah o sarjam kanagá páda káyant bale prósha warant.

¹⁵ Padá shomálay bádsháha kayt, kalátbandén shahréay chapp o chágérdá sangara bandit o shahrá gipt. Jonubi pawj béwasa bit. Tantaná áyáni sharterén pawj ham esháni déma óshtáta nakanant.

¹⁶ Shomálay bádsháh orosha kant o hamá paymá kant ke wati delia lóthit. Kass áiy déma óshtáta nakant. Á zébáén molká óshtit o cha áiy dastá tabáhia bit.

¹⁷ Nun á erádaha kant ke gón wati sajjahén bádsháhiay zóra byayt o gón jonubay bádsháhá ahd o karár bebandit. Wati jenekké ham gón áia árósa dant ke jonubay bádsháhiá bepróshit bale áiy é hayál sóbena nabit o é kár déma narawt.

¹⁸ Nun shomálay bádsháh wati delgóshá gón tayábdapána[‡] kant o bázén zeminé gipt. Bale sáláré áiy gorunáki o béparwáhiá halása kant o áiy gorunákiá pa áiy jendá pera tarrénit.

¹⁹ Gorhá á, déma gón wati jenday molkay kalátána kant bale lakoshit o kapit o padá hecch jágah gendaga nabit.

²⁰ Padá áiy jágahá dega yakké kayt o song o máliátgiré rawána dant tánke wati molkay shán o shawkatá barjam bedárit, bale lahtén róchá rand é bádsháh, bé jang o sheddatéa, wat barbáda bit.

Bazzhnákén bádsháh

²¹ Eshiy jágahá anchén bazzhnákén mardomé kayt ke áia hecch paymén bádsháhi sharap dayag nabutagat. É pa árámia kayt o pa repk o pandalé bádsháhiá gipt.

²² Eshiy déma baláhén pawjé rópag o prósh dayaga bit o gón é pawjá yakjáh ahd o karáray shahzádagé ham tabáha bit.

²³ Cha hamá wahdá ke gón eshiá ahd o karáre bandaga bit, é chérokái wati paymá kára kant. Mardomi báza nabant, bale báládasta bit.

²⁴ Pa árámi molkay sérterén bahrána poterit o anchén kára kant ke eshiay hapt poshtá nakortag. É wati hamráháni nyámá poletagén mál o áwár o dawlat bahra kant. Tán kasánén wahdéa pa kalátáni geragá pandala sázit.

²⁵ Mazanén o sakkén porzórén pawjé zurit o pa jonubay bádsháhay prósh dayagá wati zór o tawkalá shórénit. Jonubay bádsháh ham baláhén o porzórén pawjé zurit o janga kant bale óshtáta nakant ke áiy helápá pandal sázaga bant.

²⁶ Hamá ke cha bádsháhá lápa gerant o warant, hamá áiy barbád kanagay johdá kanant. Áiy pawj prósha wárt o jangá bázéné koshaga bit.

²⁷ Doén bádsháh, pa badniyati yakkén parzónaga[§] nendant o gón yakdomiá dróga bandant bale kámyába nabant chéa ke halási, gisshetagén wahdá kant.

²⁸ Shomálay bádsháh gón mazanén mál o dawlatéa wati molká pera tarrit bale deli pákén ahd o karáray helápá bit. É wati kára kant o molká wátarra bit.

²⁹ Gisshetagén wahdá, padá dém pa jonubá dara kapit, bale é goddhi randá péshigén warhá nabit,

[‡] 11:18 11:18 Tayábdap, bezán daryáay nazzikk o gwarén jágah, zerkerr, sáhel.

[§] 11:27 11:27 Parzónag, bezán soprah.

³⁰ chéá ke Kittimay* lánch áiy dozhmeniá káyant. Paméshká á delprósha bit o wátarra kant o pákén ahd o karáray dozhmeniá hezhma gipt. Pera tarrit o pa hamáyán mehrabána bit ke pákén ahd o karára namannant.

³¹ Áiy pawj jáha jant, mazanén parasteshgáhá, hamá mohrén kalátá palita kant, har róchigén korbánigán banda kant o 'palit o bérán kanóké bazzhnáká'† hamódá éra kant.

³² Pa cháplusi hamá mardomán sell o palita kant ke ahd o karáray helápá káresh kortag, bale hamá mardom ke wati Hodáyá sharriá pajjáha kárant, áiy démá mohra óshtant.

³³ Hamá ke dáná ant, bázénéá sar o sója dayant, bell toré pa kasánén moddatéá é mardom gón zahmá koshaga bant, pa ás sóchaga bant, bandig o lotth o pol kanaga bant.

³⁴ Wahdé kapant, kammén komakesha rasit o bázéné pa badniyati áyáni hamráha bit.

³⁵ Cha dánáyán ham lahténa lakoshit tánke é dhawlá é mardom tán halásiai wahdá pák o palgár o béayb kanag bebant chéá ke é wahd, wati gissшетagén zamánagá kayt.

Gorunákén bádsháh

³⁶ Padá bádsháh wati delay tabá kára kant o watá cha sajjahén hodáyán borzter o pormarhátera gendit o hodáyáni Hodáy helápá anchén habara kant ke mardom hayrána bant. Tán hamá wahdá kámyába mánit ke gazabay wahd sarjam nabutag. Hamá chizz ke bayagi ant, allama bant.

³⁷ Á, pa wati petáni hodáyán hecch parwáha nadárit o janénáni wáhagay parwáhá ham nakant. Pa é dega hodáyán ham parwáha nadárit, chéá ke á, watá cha é sajjahénán borztera kant.

³⁸ Esháni badalá kalátáni hodáyá ezzata dant, anchén hodáé ke áiy pet o pirokán hechbar nazántag. Á, eshiá gón teláh, nograh o gránbaháén seng o kimmatién chizzán sharapa dant.

³⁹ Darámadén hodáéay komakká mohr o mohkamén kalát fi eáni sará orosha kant. Hamá ke áiaí mannant, áyán mazanén sharapa dant o bázén mardoméay sará hokmránesh jórha kant o zeminá áyáni nyámá pa théki bahra kant.

⁴⁰ Padá halásiai wahdá, jonubay bádsháh áiy sará orosha kant o shomálay bádsháh jonubay bádsháh sará tuppánéay dhawlá gón arrábah,‡ asptách o bázén lánchéá mána rechit. Bázén molkéay sará orosha kant o cha ódá chó tuppánéá gwazit.

⁴¹ Á, zébáén molkay sará ham orosha kant o bázén molké prósha wárt bale Edum, Muáb o Ammunay masterén mardom cha áiy dastá rakkant.

⁴² Padá á wati dastá pa é dega molkáni geragá drája kant o Mesr ham narakkít.

⁴³ Mesray sohr o nograhay hazánag o sajjahén gránbaháén chizzán wati dastay chérá kárit. Libiái o Kushi§ áiy pádáni chérá bant.

⁴⁴ Bale cha ródarátk o shomálá áyóké hál, áiaí torsénant, sakk hezhma gipt o pa bázénéay barbád o gár kanagá dara kayt.

⁴⁵ Á wati bádsháhi tambuán* daryáyáni darnyámá, zébáén pákén kóhay lambá jant o é paymá wati goddhi ásará sara bit o kass pa áiy komakká nayayt.

12

Halásiai wahd

¹ Á wahdá Mikáil, hamá mazanén shahzádag ke tai mardománi negahpániá kant, jáha jant. Anchén paréshániay wahdé bit ke kawmáni bongéjá beger tán á zamánagá hechbar nabutag. Bale á wahdá tai hamá sajjahén mardom ke áyáni nám ketábá nebeshtah ent, rakkénaga bant o

² bázéné ke zeminay hákáni tahá wáb ent, jáha jant, lahtén pa abadmánén zendá o lahtén pa pashali o abadmánén kamsharapiá.

³ Hamá ke dáná ant, chó ásmánay kobbahay* rozhnáiaí drapshant o hamá ke bázénéá pahrézkáriay némagá kárant, abad tán abad chó estáran rozhná bant.

⁴ Bale taw, oo Dányál, é habarán rázé bedár o ketábá tán halásiai wahday áyagá mohr bejan. Bázéné edá o ódá rawt o zánag cha géshá géshtera bit.”

⁵ Padá mane Dányálá cháret o dist ke dega do kas ant, yakké kawray é dastá óshtátag o domi kawray á dastá.

* **11:30 11:30** Kittim, jághéay nám ent ke Kebresay jazirahá shahré at. Edá pa Rumián eshárabé. † **11:31 11:31** “Palit o bérán kanóké bazzhnák” yakk chizzé ke nabáyad ent mazanén parasteshgáhá byayt. Dányál nabíay péshgói hamá wahdá sarjam but ke 167 Péshmiládá Suríahay hákemá mazanén parasteshgáhay tahá bot jágha dát o hukki korbánig kort. ‡ **11:40 11:40** Arrábah, bezán mazanén mansabdáráni hamá gárho ke aspia kasshant. § **11:43 11:43** Kush: á zamánagay Kush maróchigén Sudán ent. * **11:45 11:45** Tambu, bezán gedán, haymah. * **12:3 12:3** Kobbah, bezán borzén gombodpaymén gerdi.

⁶ Yakkéá gón hamé lilompóshén mardá ke kawray ápay sarborá at, gwasht: “É ajabbatén kár chinchok wahdá sarjama bant?”

⁷ Gorhá man hamá lilompóshén marday tawár eshкот ke kawray ápay sarborá at. Áiá wati rástén o chappén dast ásmánay némagá chest kortant o hamáiy sawgendi wárt ke tán abad zendag ent. Gwashti: “Wahdéá, wahdán o ném wahdá[†] o rand sarjama bit, hamá wahdá ke Hodáay pákén mardománi zór o wáka proshit. Nun é sajjahén chizz purah o sarjama bant.”

⁸ Man eshкот bale sarpad nabután, gorhá gwashton: “Oo mani wájah! É sajjahén chizzáni ásar ché bit?”

⁹ Áiá passaw dát: “Wati ráhá beraw, Dányál! Chéá ke é habar tán halásiay wahdá ráz ant o mohr janag butagant.

¹⁰ Bázéné watá sáp o bépólengá[‡] kant o palgáraga bit, bale á ke badkár ant wati badkária démá barant. Hecch badkár sarpada nabit bale dáná sarpada bant.

¹¹ Cha hamá wahdá ke har róchigén korbánig band kanag o ‘palit o bérán kanókén bazzhnák’ mekk kanaga bit, yakk hazár o do sad o nawad rócha bit.

¹² Bahtáwar hamá ent ke wadára kant o tán yakk hazár o say sad o si o panch róchá rasit.

¹³ Bale taw wati ráhá beraw tán halásiay wahd byayt. Taw áráma kanay o padá, halásiay wahdá pa wati ásar o ákebatá jáha janay.”

[†] 12:7 12:7 Pákén Ketábay bázén zántkáréay gománá eshiay máná say o ném sál ent.
o sallah, palgár.

[‡] 12:10 12:10 Bépólong, bezán sáp

Pákén Enjil cha Mattáay kalamá Mattáay Enjilay bárawá

É ketábay nebisók Mattá, ke domi námi Láwi at, Hodáwandén Issáay moridé at. Á, Bani Esráilié at o cha Issáay moridiá pésar máliátgiré at (Mattá 9:9). É ketábay tahá Mattá cha pésarigén paygambaráni pëshgóián pëshá dárít ke Hodáay dém dátagén rakkénók* Issá ent.

Mattá pëshá dárít ke Issá Ebráhém o Dáuday padréch† ent, bale tahná Yahudiáni rakkénók naent, sajjahén donyáay rakkénók ent. Á wati wánókán sarpada kant ke Issá Masihay pant o tálimáni sarhál “ásmáni bádsháhi” ent o sajjahén mardom, agan cha wati gonáhán tawbah bekanant o Issáay sará imán byárant, ásmáni bádsháhiá rawant o abadmánén zenday wáhonda‡ bant.

Mattáay Enjilay tahá, Issáay pédáesh o kasáni, pa Hodái kárán áiy tayár bayag, Jalilay damagá§ áiy tálim o kár, áiy dém pa Urshalimá rawag, Urshalimá áiy dátagén sar o sój, salib kasshag o cha marká rand zendag bayag pa red o band nebisag butagant.

*Issáay béh o bonyád
(Luká 3:23–38)*

¹ Issá Masih, Dáud o Ebráhémay chokk ent. Áiy béh o bonyád* é dhawlá ent:

² Ebráhémay chokk Esák at, Esákay chokk Ákub, Ákubay chokk Yahudá o áiy brát atant.

³ Yahudáay chokk Páres o Zárah atant o áyáni máty nám Támár at. Páresay chokk Hesrun, Hesrunay chokk Aram,

⁴ Aramay chokk Aminádáb, Aminádábay chokk Nahshun, Nahshunay chokk Salmun,

⁵ Salmunay chokk Buáz ke máty námi Raháb at, Buázay chokk Óbayd, ke máty námi Rut at, Óbayday chokk Yassi,

⁶ Yassiay chokk bádsháh Dáud.

Dáuday chokk Solaymán, ke máti pésará Uriáay lógi butagat,

⁷ Solaymánay chokk Rehóbám, Rehóbámay chokk Abiá, Abiáay chokk Ásá,

⁸ Ásáay chokk Yehushápát, Yehushápátay chokk Yurám, Yurámay chokk Ozziá,

⁹ Ozziáay chokk Yutám, Yutámay chokk Áház, Áházay chokk Hezekiá,

¹⁰ Hezekiáay chokk Manasi, Manasiay chokk Ámun, Ámunay chokk Yusiá,

¹¹ Yusiáay chokk Yakóniá o áiy sajjahén brát. Hamé wahdá Yahudi darándhéh† kanag o Babelá barag butant.

¹² Babelá darándhéh bayagá rand é mardom pédá butant: Yakóniáay chokk Shyáltél, Shyáltélay chokk Zerubábel,

¹³ Zerubábelay chokk Abihud, Abihuday chokk Elyákim, Elyákimay chokk Ázur,

¹⁴ Ázuray chokk Saduk, Sadukay chokk Ákim, Ákimay chokk Elihud,

¹⁵ Elihuday chokk Eliázar, Eliázaray chokk Mattán, Mattánay chokk Ákub,

¹⁶ Ákubay chokk Issop, Maryamay mard. Cha Maryamá Issá pédá but ke Masihay námá zánaga bit.

¹⁷ É dhawlá, cha Ebráhémá beger tán Dáudá chárdah posht o cha Dáudá beger tán Yahudiáni darándhéh bayag o Babelá rawagá dega chárdah posht o cha darándhéhiá beger tán Issá Masihá ham chárdah posht ant.

*Issá Masihay pédáesh
(Luká 1:26–38; 2:21)*

¹⁸ Issá Masihay pédáesh é dhawlá at: Issáay mát Maryamay habarsendi gón Issopá butagat, bale cha áyáni sur o árosá pésar, zánag but ke Maryam cha Hodáay Pákén Ruhay‡ barkatá lápporr ent.

¹⁹ Maryamay deshtár Issop rást o pahrézkarén mardomé at, nalótheti ke Maryamá bannám bekant, paméshká wati delá gwashti ke chérokái é sángá próshán.

* : 1:0 Rakkénók, bezán neját dayók. † : 1:0 Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. ‡ : 1:0 Wáhond, bezán málek, hodábond. § : 1:0 Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. * 1:1 1:1 Béh o bonyád, bezán pet o pirok, asl o nasab.
† 1:11 1:11 Darándhéh, bezán jaláwatan. ‡ 1:18 1:18 Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos.

²⁰ É bárawá angat pegr kanagá at ke Hodáwanday préshtagé áiy wábá átk o gwashti: “Issop, oo Dáud bádsháhay chokk! Maryamay zuragá maters, chéá ke áia é lápporri cha Pákén Ruhá rasetag.

²¹ Maryam chellaga bit o mardénchokké kárit. Chokkay námá Issá[§] bekan, chéá ke á wati kawmá cha áyáni gonáhána rakkénit.”

²² É sajjahén kár butant o é dhawlá hamá habar rást o sarjam butant ke Hodáwandá cha nabaiy zobáná gwashtagant:

²³ *Neshtagén jenekkéay láp porra bit. Á chellaga bit o mardénchokké kárit o chokkay námá Emánuila kanant,** ke eshiay máná “Hodá gón má” ent.

²⁴ Wahdé Issop cha wábá pád átk, hamá dhawlá ke Hodáwanday préshtagá hokm dátatag, wati jani zort,

²⁵ bale tán á wahdá ke chokk pédá nabutagat, gón áia wapt o wábi nakort o chokkay námi Issá kort.

2

Issáay chárágá estárzántáni áyag

¹ Bádsháh Hirudisay ahd o zamánagá, wahdé Issá Yahudiahay damagay shahr Bayt-Lahemá pédá butagat, gorhá cha ródarátká* lahtén estárzánt Urshalimay shahrá átk.

² Jostesh gept: “Hamá nonnok ke pa Yahudiáni bádsháhiá pédá butag, kojá ent? Má áiy estár dar áyagá distag o pa áiy sojdah kanagá átkagén.”

³ Cha é habaray eshkonagá Hirudis bádsháh sakk paréshán but o Urshalimay sajjahén mardom ham paréshán butant.

⁴ Hirudisá kawmay sajjahén dini péshwá o Sharyatay zánóger† lótháént o jost geptant ke Masihay pédáesh kojá bit?

⁵ Áyán passaw‡ dát: “Yahudiahay shahr Bayt-Lahemá, chéá ke nabaiy ketábá nebeshtah ent:

⁶ ‘Oo Yahudáay shahr Bayt-Lahem!

Taw Yahudáay hákemáni nyámá§kasterén naay,

chéá ke cha taw hákemé pédá bit o

*á mani kawm Bani Esráilay shepánkiá kant.’ ”**

⁷ Gorhá Hirudisá estárzánt chérokái lótháéntant o á estáray dar áyagay pakkáén wahdi jost kort.

⁸ Randá áia estárzánt Bayt-Lahemá ráh dátant o gwashti: “Berawét o é chokkay bárawá sharr jost o pors bekanét. Wahdé shomá dar gétk, maná sahig bekanét ke man ham berawán o áia shojdah bekanán.”

⁹ Bádsháhay habaráni eshkonagá rand, estárzánt ráh geptant. Hamá estár ke áyán dar áyagá distagat, áyáni demá pésh kapán at o hamá jághay sarborá óstát ke nonnok ódá at.

¹⁰ Gón estáray gendagá, á galá bál butant.

¹¹ Hamá lógá shotant o chokk o áiy mát Maryamesh distant. Kóndhán kaptant o chokkesh sojdah kort, kimati chizzáni dhabbaresh pach kortant o sohr o konderk† o morresh‡ pa nonnoká sawgát kort.

¹² Randá, Hodáay wábá á hazzhá kortant ke Hirudisay kerrá per matarrant. Gorhá cha dega ráhé wati molká shotant.

Dém pa Mesrá

¹³ Estárzántáni per tarragá rand, Hodáwanday préshtagé Issopay wábá átk o gwashti: “Pád á, chokk o chokkay mátá bezur o Mesrá betach. Tán man tará nagwashán hamódá bedár, chéá ke Hirudisá eráDAH kortag ke chokká dar begéjit o bekoshit.”

¹⁴ Gorhá Issop pád átk, chokk o chokkay máti zortant o hamá shapá dém pa Mesrá shot.

¹⁵ Tán Hirudisay marká hamódá mantant o é dhawlá hamá habar rást o sarjam but ke Hodáwandá cha nabaiy zobáná gwastagat: *Man wati bacch cha Mesrá lótháént o áwort.§*

Hirudis chokkána kóshárénit

§ 1:21 1:21 Issáay máná “Hodáwanda rakkénit” ent. * 1:23 1:23 Eshayá Nabaiy Ketáb 7:14. * 2:1 2:1 Ródarátk, bezán hamá némag ke róch dara kayt, mashrek. † 2:4 2:4 Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. ‡ 2:5 2:5 Passaw, bezán jwáb. § 2:6 2:6 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. * 2:6 2:6 Miká

Nabaiy Ketáb 5:2; Samwél Kázaiy Domi Ketáb 5:2. † 2:11 2:11 Konderk washbóe ke cha drachkéay shiragá jórha bit.

‡ 2:11 2:11 Morr zahrtámén darmáné. § 2:15 2:15 Hushá Nabaiy Ketáb 11:1.

¹⁶ Wahdé Hirudis sarpad but ke estárzántán maná rad dátá, sakk zahr gept. Parmáni dát: “Bayt-Lahem o kerr o gwaray sarjamén damagay sajjahén do sálíg o kasterén mardénchokk koshaq bebant.” Chokkáni é omray hesáb áia estárzántáni gappáni bonyádá jat.

¹⁷ É dhawlá Eremyá Nabiay kortagén é habar rást o sarjam but:

¹⁸ *Cha Rámahay shahrá kukkáré góshán kapt,*

móik o zárié mazanén,*

Ráhilá pa wati chokkán gréi,

nalóiheti ke kasé áia tasallá bedant,

chéá ke chokk namantagatant.†

Dém pa Náserahá

¹⁹ Hirudisay marká rand, Mesrá Hodáwanday préshtagé Issopay wábá átk.

²⁰ Préshtagá gwasht: “Pád á, chokk o chokkay mätä bezur o wati molk Esráilá per betarr, chéá ke hamá mardom ke chokkay koshaq randá atant, mortagant.”

²¹ Gorhá Issop pád átk o chokk o chokkay máti zortant o padá Esráilay molká átk.

²² Bale wahdé sahig but ke Hirudisay jáhá áia chokk Arkeláus Yahudiahay bádsháh ent, gorhá óday rawagi torset. Wahdé wábéay tahá Issop habardár kanag but, padá Jalilay damagá shot.

²³ Ódá, Náserah námén shahreá jahmenend‡ but o é dhawlá nabiáni habar rást o sarjam but ke á chokk Náseri gwashaga bit.

3

Pákshódi dayókén Yahyáay kolaw

(Markás 1:1–8; Luká 3:1–17)

¹ Á róchán, pákshódi* dayókén Yahyá átk o Yahudiahay gyábáná jári perrént:

² “Tawbah bekanét, chéá ke ásmáni bádsháhi átkag o sar butag.”

³ Yahyá hamá ent ke Eshayá nabi áia bārawá gwashti:

Gyábáná kasé gwánka jant.†

“Hodáwanday ráhá tayár bekanéi,

Hodáwanday keshkán rást o tachk bekanéi.”‡

⁴ Yahyáá cha oshteray mudán gwaptagén póshák gwará at o póstén kamarbandé lánká at. Áia ward o warák madag o gyábáni bēnag§ at.

⁵ Urshalimay nendók, Yahudiahay sarjamén damagay mardom o Ordonay kawray kerr o gwaray sajjahén jahmenend áia kerrá shotant.

⁶ Wati gonáhesh mannentant o Yahyáá Ordonay kawrá á pákshódi dátant.

⁷ Wahdé Yahyáá dist ke bázén Parisi o Sadukié pákshódi geragá mani kerrá áyagá ent, gón áyán gwashti: “Oo syahmárázadágán! Kayá shomará gwashtag ke cha áyókén kahr o gazabá tatka kanét?

⁸ Anchén kár bekanét ke cha áyán záher bebit ke shomá tawbah kortag.

⁹ Cha wati delá é hayálá dar bekanét ke Ebráhém may pet ent. Man shomará gwashán ke Hodá cha é sengán ham pa Ebráhémá chokk o awlád pédá korta kant.

¹⁰ Nun tapar tayár ent ke drachkán cha boná begoddhit* o har drachké ke sharrén bara nayárit, goddhag o ásá dawr dayaga bit.

¹¹ Man pa shomay gonáháni pashómániá, shomará gón ápá pákshódia dayán, bale hamá ke cha man o randa kayt, cha man zórmandter ent o man áia kawsháni chest kanagay láhek ham naán. Á shomará gón Pákén Ruh o ásá pákshódia dant.

¹² Áia hanshóné† dastá ent o jóháná‡ sapá kant. Dánán ambará éra kant o pog o palárán§ anchén áséá sóchit ke hechbara namerit.”

Issáay pákshódi

(Markás 1:9–11; Luká 3:21–22; Yuhanná 1:31–34)

¹³ Gorhá Issá cha Jalilay damagá dar átk o Ordonay kawrá shot ke Yahyá áia pákshódi bedant.

* **2:18 2:18** Mótk, bezán pa mordagá peryát o zári, gréwag o zár janag.

† **2:18 2:18** Eremyá Nabiay Ketáb 31:15.

‡ **2:23 2:23** Jahmenend, bezán jágahéay neshtagén mardom, sáken, ábád.

* **3:1 3:1** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná

“baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bók dayag” yá “gón ápá shódag” ent. † **3:3 3:3** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. ‡ **3:3 3:3** Eshayá Nabiay Ketáb 40:3. § **3:4 3:4** Bēnag, bezán shahd, asal. * **3:10 3:10** Goddhag, bezán sendag, borrag, dur kanag. † **3:12 3:12** Hanshón dáré ke pa dán o pogáni jetá kanagá kármazra bit.

‡ **3:12 3:12** Jóhán, bezán kesharáni moshag o dánáni mocch kanagay jágah.

§ **3:12 3:12** Pog o palár, bezán dánay póst

o hosshk butagén káh o sabzag.

¹⁴ Bale Yahyáyá johd kort ke áia pa é kára maylit. Gwashti: “Báyad ent man cha taw pákshódi begerán, bale taw pákshódi geragá mani gwará káay?”

¹⁵ Issáyá gwasht: “Annun bell ke anchosh bebit, é paymá Hodáay wáhag o razáyá sarjama kanén” Gorhá áia mannet o Issái pákshódi dát.

¹⁶ Wahdé Issáyá pákshódi gept o cha ápá dar átk, anágat* ásmánay dap pach but o Hodáay Pákén Ruhi dist ke kapótéay shekl o dróshomá† ér átk o mani sará nesht.

¹⁷ Cha ásmáná tawaré átk: “É mani dóstigén Bacch ent o man cha eshiá sakk wassh o razá án.”

4

Shaytán Issáyá chakkásit

(Markás 1:12–13; Luká 4:1–13)

¹ Randá Pákén Ruhá Issá gyábáná bort ke Shaytán áia bechakkásit.*

² Chell shap o chell róch róchag dárágá rand Issá gozhnag but.

³ Gorhá Shaytán pa áia azmáesh kanagá átk o gwashti: “Agan taw Hodáay Chokk ay, é sengán begwash nagan bebant.”

⁴ Issáyá passaw dát: “Pákén Ketábá nebisag butag:

‘Mardom tahná pa nán zendaga nabit,

cha Hodáay zobánay sajjahén habaráni managá zendaga bit.’” †

⁵ Padá Shaytáná Issá pákén shahr Urshalimá bort o mazanén parasteshgáhay diwálay borzterén jágahá óstárént o

⁶ gwashti: “Agan taw Hodáay Chokk ay, gorhá watá cha edá jahlá dawr beday, chéa ke nebisag butag:

Hodá tai bárawá wati préshtagán hokma kant o

á tará wati dastáni delá dárant

ke tai pád dhókéa malaggit.”‡

⁷ Issáyá gwasht: “Haw, bale chosh ham nebisag butag: *Wati Hodáwandén Hodáyá ázmáesh makan.”§*

⁸ Padá Shaytáná Issá sakkén borzén kóhéay sará bort o cha ódá donyáay sajjahén bádsháhi o áyáni shán o shawkatí pësh dáshtant o

⁹ gwashti: “Agan taw mani démá kóndhán bekapay o maná sojdah bekanay, man é sajjahénán tará dayán.”

¹⁰ Issáyá gwasht: “Oo Shaytán! Cha mani démá gom bay! Pákén Ketábá nebisag butag: *Wati Hodáwandén Hodáay parasteshá bekan o tahná hamáiy hezmatá bekan.”**

¹¹ Gorhá Shaytáná Issá yalah dát o shot. Nun préshtag átkant o Issáy hezmatesh kort.

Issáy hezmatkáriay bongéj

(Markás 1:14–15; Luká 4:14–15; Yuhanná 4:43–45)

¹² Wahdé Issá sahig but ke Yahyá dazgir kanag butag, gorhá Jalilá shot.

¹³ Náserahay shahri yalah dát o Kaparnáhumay shahrá jahmenend but. Kaparnáhum, Jalilay Mazangwarmay† kerrá, Zebulun o Naptáliay kabilaháni damagá ent.

¹⁴ É dhawlá Eshayá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but:

¹⁵ Zebulun o Naptáliay damagá, gwarmay kashay mazaráhay sará,

Ordonay kawray á dastá, Jalilay hamá hand o damagá ke darkawm jahmenend ant,

¹⁶ *hamá mardom ke taháriá neshtagant,*

áyán mazanén rozhné dist o

hamá molká ke ódá mark sáhél†ent,

óday jahmenendáni sará rozhné tálán but.§

¹⁷ Cha hamá wahdá Issáyá é járay janag bongéj* kort. Gwashti: “Cha wati gonáhán pashómán bebét o tawbah bekanét, chéa ke ásmáni bádsháhi átkag o sar butag.”

Issáy awali chárén morid

(Markás 1:16–20; Luká 5:2–11; Yuhanná 1:35–42)

¹⁸ Wahdé Issá Jalilay Mazangwarmay lambá† tarragá at, do bráti dist, Shamun ke domi námi Petros at o áia brát Andriás. Áyáni kár máhigiri at o á wahdá pa máhigiriá wati dám o máhórán gwarmá dawr dayagá atant.

* **3:16 3:16** Anágat, bezán yabbará, achának, nághán. † **3:16 3:16** Dróshom, bezán shekl, surat. * **4:1 4:1** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehan gerag. † **4:4 4:4** Mussáy Wáz 8:3. ‡ **4:6 4:6** Zabur 91:11–12. § **4:7 4:7** Mussáy Wáz 6:16. * **4:10 4:10** Mussáy Wáz 6:13. † **4:13 4:13** Mazangwarm, bezán daryáchah. ‡ **4:16 4:16** Sáhél, bezán sáheg kanag. § **4:16 4:16** Eshayá Nabiay Ketáb 9:1–2. * **4:17 4:17** Bongéj, bezán bendát, shoru. † **4:18 4:18** Lamb, bezán dámon, kerr.

¹⁹ Issáyá gón áyán gwasht: “Byáét, mani randgiriá bekanét o man shomará anchosha kanán ke máhig geragay badalá, mardománi delán shekára kanét.”[‡]

²⁰ Áyán hamá damáná wati dām yalah dátant o áiy hamráh butant.

²¹ Wahdé kammé déma shot, dega do bráti dist, Zebdiay chokk Ákub o Yuhanná ke bójigá[§] gón wati pet Zebdiá neshtagatant o wati máhórán sráchag^{*} o sharr kanagá atant. Issáyá doén gwánk jatant.

²² Áyán ham hamá damáná wati pet gón bójigá yalah dát o áiy hamráh butant.

Jalilay damagá, Issáy kár o hezmat

(Markás 1:35–39; Luká 4:42–44)

²³ Issáyá sajjahén Jalilá tarr o garda kort. Áiá kanisaháni[†] tahá mardom tálíma dátant, Hodáay bádsháhiy mestága[‡] rasént o mardom cha har paymén nájórhi o nádráhián dráha kortant.

²⁴ Sajjahén Suriahá áiy nám o tawár sheng but o mardomán jenni o mariay nádráh[§] o lang o mondh o hamá sajjahén nájórhi ke warh warhén nádráhi o dard o dórání tahá atant, Issáy kerrá áwortant o áiá dráha kortant.

²⁵ Jalil o Dekápolis o Urshalim o Yahudiah o Ordonay kawray á dastay hand o damagáni bázén mardomé átk o Issáy hamráh but.

5

Bahtáwari

(Luká 6:20–23)

¹ Wahdé Issáyá mardománi mocchi dist, kóhéay sará sar kapt o nesht. Áiy morid áiy kerrá átkant.

² Gorhá é dhawlá áyáni tálím dayagá lagget:

³ “Bahtáwar ant hamá ke wati ruhay garibíá sarpad ant, chéa ke ásmáni bádsháhi hamáyánig ent.

⁴ Bahtáwar ant hamá ke gamig ant, chéa ke áyán tasallá rasit.

⁵ Bahtáwar ant hamá ke narmdel ant, chéa ke zeminay mirásdár^{*} hamá bant.

⁶ Bahtáwar ant hamá ke pa hakk o ensápá shodig[†] o tonnig ant, chéa ke á séra bant.

⁷ Bahtáwar ant hamá ke pa degarán rahma kanant, chéa ke áyáni sará rahm kanaga bit.

⁸ Bahtáwar ant hamá ke delesh pák ent, chéa ke á Hodáyá gendant.

⁹ Bahtáwar ant hamá ke sohl o émenia kárant, chéa ke á Hodáay chokk gwashaga bant.

¹⁰ Bahtáwar ant hamá ke hakk o ensápáy ráhá ázár dayaga bant, chéa ke ásmáni bádsháhi hamáyánig ent.

¹¹ Bahtáwar ét shomá ke mani sawabá mardom shomará bézzat kanant o ázára dayant o shomay bárawá dróga bandant o badén gappa janant.

¹² Gal bebét o shátkami bekanét, chéa ke ásmáná shomay mozz báz ent. Pésarigén nabiesh hamé paymá ázár dátagant.

Jahánay wád o nur

¹³ Shomá jahánay wád ét, bale agan wáday tám berawt, gorhá chón padá wádók kanaga bit? Dega hecch kára nayayt, abéd cha[‡] eshiá ke dawr dayag bebit o mardomi lagatmál bekanant.

¹⁴ Shomá jahánay nur o rozhn ét, shahré ke kóhéay sará ent, chér o andém[§] buta nakant.

¹⁵ Hechkas rókén cherágá kásagay chérá éra nakant, cherágdánay sará éria kant tánke áiy rozhn lógay sajjahén mardomán berasit.

¹⁶ Hamé dhawlá shomay nur mardománi nyámá tálán bebit tánke á shomay nékén kárán begdant o shomay ásmáni Petay satáyá bekanant.

Sharyatay sarjam kanag

¹⁷ Gomán makanét ke man pa Sharyat o nabiáni habaráni dur kanag o nákar kanagá átkagán. Man pa áyáni nákar kanagá nayátkagán, pa áyáni sarjam kanagá átkagán.

¹⁸ Shomará rásténa gwashán, ásmán o zeminay tabáh bayagá pésar, Sharyatay yakk áb^{*} o thekké ham gára nabit tán hamá wahdá ke Sharyatay har chizz sarjam mabit.

[‡] **4:19 4:19** Delay shekár kanagay maksad mardomán Hodáay ráhá árag ent. **§ 4:21 4:21** Bójig, bezán lánch, kashti.

^{*} **4:21 4:21** Sráchag, bezán dertagén chizzéay dóchag o addh kanag. [†] **4:23 4:23** Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh.

[‡] **4:23 4:23** Mestág, bezán wasshén hái, bashárat. **§ 4:24 4:24** Mari anchén nádráhié ke mardomá béhósh o gajj o kapa

kant. Arabi o Pársiá “sar”. ^{*} **5:5 5:5** Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres. [†] **5:6 5:6** Shodig, bezán

gozhnag. [‡] **5:13 5:13** Abéd (cha), bezán gayr cha. **§ 5:14 5:14** Andém, bezán chér, póshidah. ^{*} **5:18 5:18** Áb,

bezán harp, Engréziá: letter in the alphabet.

¹⁹ Paméshká agan kasé cha Sharyatay parmánán gwandhteréné ham mán mayárit o degarán hamé tálimá bedant, ásmáni bádsháhiá kasterén zánaga bit. Bale kasé ke é parmánáni sará amala kant o degarán ham hamé tálimá dant, ásmáni bádsháhiá mazan zánaga bit.

²⁰ Gorhá shomará gwashán, agan shomay pahrézkári cha Parisi o Sharyatay zánógeráni pahrézkáriá géshter mabit, hechbar ásmáni bádsháhiá shota nakanét.

Kosht o kósh

(Luká 12:58-59)

²¹ Shomá eshкотag ke gón péshigén mardomán gwashag butag: *Hón makan*. † Harkas hóna kant, hakdiwáná[‡] mayárbár kanaga bit.

²² Bale man shomará gwashán, harkas ke wati brátay sará zahr ent, á ham hakdiwáná mayárbár kanaga bit. Kasé ke wati brátá bad o rada kant, mazanén hakdiwáná mayárbár kanaga bit o kasé ke wati brátá 'hódh' o 'ahmaka' gwashit, dózahay ásay sezáwára bit.

²³ Paméshká agan korbánjáhá, korbánig kanagay wahdá yátá kaptay ke tai brátá gón taw gelagé hast,

²⁴ wati korbánigá hamódá korbánjáhá bell o beraw pésará wati brátá wasshán bekan, randá byá korbánig bekan.

²⁵ Agan kaséá gón taw arh o dáwáé hast o tará hakdiwáná bárt, gorhá ráh gón áia wati arhá begisshén o sohl bekan. Chó mabit ke á tará káziay kerrá bebárt o kázi tará apsaray dastá bedant o taw zendáná dawr dayag bebay.

²⁶ Tará rásténa gwashán, tán zarráni goddhi[§] pai o paysahá porra nakanay, cha ódá ázáta nabay.

Zená o talák

²⁷ Shomá eshкотag ke gwashag butag: *Zená makan*. *

²⁸ Bale man shomará gwashán, agan kasé janénéá pa badén chammé bechárit, bezán wati delá gón hamá janéná zenái kort.

²⁹ Paméshká agan tai rástén chamm tará dém pa gonáhá bárt, áia kassh o dawr beday, chéá ke cha sarjamén jánay dózahá kapagá pa taw sharter hamesh ent ke tai jesmay yakk ázáé cha taw jetá bebit.

³⁰ Hamé dhawlá, agan tai rástén dast tará dém pa gonáhá bárt, áia borrh o dawr day, chéá ke cha sarjamén jánay dózahá rawagá pa taw sharter hamesh ent ke tai jesmay yakk ázáé cha taw jetá bebit.

³¹ Gwashag butag: *Harkas ke wati janá cha lógá dara kant, báyard áia taláknámahé bedant*. †

³² Bale man shomará gwashán, agan janénéá zená nakortag o mard angat ham áia sawn o talákán bedant, bezán janéná zenákáriay némagá télánk dayagá ent o agan kasé gón talák dátágén janénéá sur o sáng bekant, gorhá bezán gón áia zená kant.

Sawgend

³³ Shomá é ham eshкотag ke gón péshigén mardomán gwashag butag: *Wati sawgendá maprósh*,[‡] o *Hodáwandy námay sará wártágén sawgendán purah bekan*. §

³⁴ Bale man shomará gwashán, hechbar sawgend mawarét, na arshay, chéá ke Hodáay taht ent,

³⁵ na zeminay, chéá ke Hodáay pádáni chéray korsi ent, na Urshalimay chéá ke 'Mazanén Bádsháhay' shahr ent.

³⁶ Wati saray sawgendá ham mawar, chéá ke taw wati mudáni yakk thálé ham espét yá syáh korta nakanay.

³⁷ Paméshká ódá ke shomará 'haw' gwashagi ent, begwashét 'haw' o ódá ke 'enna' gwashagi ent, begwashét 'enna'. Cha ed o géshter gwashag Shaytánay kár ent.

Bérgiri

³⁸ Shomá eshкотag ke gwashag butag: *Chammay badal chamm o dantánay badal dantán*. *

³⁹ Bale man shomará gwashán, radkárén mardomay déma maóshét. Agan kasé tai rástén gobbá[†] shahmáaté jant, domi gobbá ham áia némagá betarrén.

⁴⁰ Agan kasé pa tai jámagay kasshagá tará hakdiwáná bárt, wati kabáhá[‡] ham áia beday.

⁴¹ Agan kasé tará pa zór o bigári hazár gámay[§] pand janaga parmáit, do hazár gám áia hamráhiá beraw.

† 5:21 5:21 Darrow 20:13. ‡ 5:21 5:21 Hakdiwán, bezán ámidges, dádghá. § 5:26 5:26 Goddhi, bezán áheri. * 5:27 5:27 Darrow 20:14. † 5:31 5:31 Mussáay Wáz 24:1. ‡ 5:33 5:33 Láwián 19:12. § 5:33 5:33 Mussáay Wáz 23:21.

* 5:38 5:38 Darrow 21:24. † 5:39 5:39 Gobb, bezán gónag. ‡ 5:40 5:40 Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti. § 5:41 5:41 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "milion", bezán kesás yakk o ném kilumitar.

⁴² Kasé ke cha taw lóthit, áia beday o agan yakkéá wámé lóthet, dayagá chakk o pad mabay.

Mehr

(Luká 6:27–36)

⁴³ Shomá eshкотag ke gwashag butag: *Wati hamsáhegá dóst bedár* * o gón wati dozhmená naprat bekan.

⁴⁴ Bale man shomará gwashán, wati dozhmenán dóst bedárét o pa hamáyán ke shomará ázára dayant, nékén dwá belóthét,

⁴⁵ tánke shomá wati ásmáni Petay chokk bebét, chéá ke á wati róchá pa nék o bad doénána drapshénit[†] o wati hawrá pa pahrézkár o radkár doénána gwárenit.

⁴⁶ Agan shomá tahná hamá mardomán dóst bedárét ke shomará dósta dárant, shomará cha Hodáay némagá hecch mozzé narasit. Songi[‡] o máliátgir[§] ham wati dóst dárókán dósta dárant.

⁴⁷ Agan shomá tahná wati brátán salám o drót begwashét, gorhá shomá cha é degarán sharter naét. Hodánáparmánén mardom ham wati brátán salám o drót gwashant.

⁴⁸ Paméshká shomá báyard kámel bebét, anchosh ke shomay ásmáni Pet kámel ent.

6

Hayrái

¹ Habardár! Wati nékén kárán mardománi chamdidá makanét. Agan pa é maksadá nékén kár bekanét ke mardom begdant, shomará cha ásmáni Petay némagá hecch mozzé narasit.

² Wahdé taw chizzé hayráta kanay, gorhá dhohl majan. Doru o dopóstén mardom kanisah o bázarán é dhawlá kanant tánke mardom áyán satá bekanant. Shomará rásténa gwashán, áyán wati mozz raset.

³ Wahdé hayráte cha rástén dastá dayay, chappén dast sahig mabit,

⁴ tánke tai dátágen hayrát chér o sarpósh bebit. Gorhá tai ásmáni Pet ke chérén kárána gendit, tai mozzá dant.

Dwá

(Luká 11:2–4)

⁵ Wahdé dwá kanét, doru o dopóstén mardománi dhawlá makanét, chéá ke áyán kanisaháni tahá o shahray chárráháni sará óshtag o dwá kanag dósta bit, tánke mardom áyán begdant. Shomará rásténa gwashán, áyán wati mozz raset.

⁶ Harwahdá ke dwá kanay, lógay andarén jáhéá beraw, lógá band kan o cha wati ásmáni Petá ke cha chammán chér o andém ent, dwá belóth. Gorhá tai Pet ke chérénána gendit, tai mozzá dant.

⁷ Wahdé dwá kanét, darkawmén mardománi dhawlá mopt o náhudagén * habarán takrár makanét. Darkawm hayála kanant ke cha géshén takrárá áyáni dwá gósh dáraga bit.

⁸ Áyáni paymá mabét, chéá ke shomay ásmáni Pet cha shomay lóthagá pésar wata zánt ke shomará kojám chizzáni hájat ent.

⁹ Shomá chó dwá belóthét:

‘Oo may Pet, ke arshá ay!

Tai pákén nám sharapdár bát.

¹⁰ Tai bádsháhi byáyát.

Tai erádah o wáhag[†] zeminay sará ham hamá dhawlá purah o sarjam bát ke ásmáná puraha bit.

¹¹ May maróchigén rezk o rózigá maróchi mára beday.

¹² May radián bebaksh, anchosh ke má hamá sajjahén mardom bakshetagan ke gón má badiesh kortag.

¹³ Mára ázmáesh o chakkásá[‡] dawr maday o cha sherr o Shaytána berakkén[§].

¹⁴ Chéá ke agan shomá mardománi radkárián bebakshét, gorhá shomay ásmáni Pet shomará ham bakshit,

* **5:43 5:43** Láwián 19:18. [†] **5:45 5:45** Drapshénag, bezán shahm dayag, rozhná kanag, jalashkénag. [‡] **5:46 5:46**

Songi, bezán máliátgir, thayksay gerók. [§] **5:46 5:46** Bani Esráilián, songi o máliátgirén mardom nádóst atant, chéá ke á Rumay hokumatay kárendah atant o bázénéá pa wati nap o suttá cha mardomán géshén song o máliáta gept. * **6:7 6:7**

Náhudag, bezán bépáedag. [†] **6:10 6:10** Wáhag, bezán lóth, talab, hájat. [‡] **6:13 6:13** Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán.

[§] **6:13 6:13** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchenag. * **6:13 6:13** Lahtén daznebeshtá átkag: “Chéá ke abadmánén bádsháhi o wák o zór o shán o shawkat taig ant. Ámin.”

¹⁵ bale agan shomá mardománi radkárián mabakshét, gorhá shomay ásmáni Pet ham shomay radkáriána nabakshit.

Róchag

¹⁶ Wahdé shomá róchaga bét, doru o dopóstén mardománi dhawlá watá molur o gamig makanét. Á wati déma chótha kanant ke mardom begendant ke á róchag ant. Shomára rásténa gwashán, áyán wati mozz raset.

¹⁷ Wahdé taw róchaga bay, wati sará thél bejan o déma beshód,

¹⁸ tánke mardom mazánant ke taw róchag ay, tahná tai ásmáni Pet ke cha chammán chér o andém ent, hamá bezánt. Á wahdi tai ásmáni Pet ke chérén kárána gendit, tai mozzá dant.

Áyókén jahánay tóshag

¹⁹ É donyáya pa wat mál o maddhi† ambár makanét, ke edá warók o ramézesha‡ warant yá zanga gerant yá dozza poterant o barantesh.

²⁰ Pa wat ásmána mál o maddhi ambár bekanét ke ódá na warók o ramézesha warant, na zanga gerant o na dozza poterant o barantesh.

²¹ Parchá ke hamódá ke tai mál ent, tai del ham hamódá bit.

Badanay cherág

(Luká 11:34–36)

²² Chamm badanay cherág ant. Agan tai chamm sharr ant, tai sajjahén badan rozhná bit.

²³ Bale agan tai chamm haráb ant, tai sajjahén badan tahára bit. Nun agan tai bátenay rozhn wat tahárié bebit, gorhá á tahári sakkén mazanén tahárié bit.

Ásudagén zend

(Luká 12:22–31)

²⁴ Hechkas do wájahay golámiá korta nakant, yá gón eshiá naprata kant o áiá dósta dárít, yá gón eshiá wapádára bit o áiá mána nayárit. Chó buta nakant ke shomá Hodáay golámiá ham bekanét o zarray golámiá ham.

²⁵ Paméshká shomára gwashán, pa wati zendá paréshán mabét ke ché bwarén yá ché benóshén, na pa wati badaná ke ché bepóshén. Zend cha waráká o badan cha pósháká démáter ent.

²⁶ Ásmánay déma báli morgán bechárét, na keshant o na ronant o na ambára kanant, bale angat shomay ásmáni Pet áyán rezk o róziga dant. Shomay arzesh cha áyán báz géshter ent.

²⁷ Hechkas pa pegr o parésháni wati zenday róchán damáné ham gésht korta nakant. §

²⁸ Gorhá pa pocch o pósháká chéa paréshán ét? Gyábánay gol o polláni némagá delgósh kanét ke chóna rodant. Na zahmaté kasshant o na résant o gwapant,

²⁹ bale shomára gwashán ke Solaymáná gón wati mazanén shán o shawkatá é polláni dhawlén póshák gwará nabutag.

³⁰ Oo kambáwarán! Wahdé Hodá gyábánay káhán ke maróchi hasant o bándá taruná sóchaga bant, chó brahdára kant, gorhá shomára allamá sharterén pósháká dant.

³¹ Paméshká paréshán mabét o magwashét ke ché bwarén yá ché benóshén yá ché bepóshén.

³² Hodánábawarén mardom é sajjahén chizzáni randá tachant, bale shomay ásmáni Peta zánt ke shomára é chizz pakár ant.

³³ Cha drostán pésar, Hodáay bádsháhi o áiay dátágén páki o palgáriay* shóházá bebét, gorhá é sajjahén chizz ham shomára dayaga bant.

³⁴ Pa bándátigén róchá gam makanét, chéa ke bándátigén róch wati gamá wata kant. Pa maróchigá, maróchigén janjáí bass ant.

7

Ér janag o aybgiri

(Luká 6:41–42)

¹ Aybgiri makanét o kassá ér majanét, tánke shomá ér janag mabét.

² Hamá hesábá ke shomá degarán éra janét, hamé paymá shomá ham ér janaga bét o gón har kayl o paymánahéa ke shomá dayét, gón hamá kaylá shomára dayaga bit.

³ Chéa wati brátay chammay buchoká* genday, bale wati chammay bondhá nagenday?

† 6:19 6:19 Maddhi, bezán ganj o hasti. ‡ 6:19 6:19 Warók o raméz, bezán gwandhén kerm o lullok ke dár o poccha wárt. § 6:27 6:27 Yá: “wati báládá yakk dasté borzter korta nakant.” * 6:33 6:33 Palgári, bezán sáp o sallahi, bepólongi. * 7:3 7:3 Buchok, bezán dáray kasánén thokkor, pilláshk.

⁴ Tai chammá ke bondhé mán, chón wati brátá gwashta kanay: ‘Bell ke tai chammay bucchoká dara kanán?’

⁵ Oo doru o dopóstén shatalkár†! Pésará wati chammay bondhá dar kan, randá sharriá genday o wati brátay chammay bucchoká kassheta kanay.

⁶ Pákén chizzán kochekkán madayét o wati morwáredán hukkáni déamá dawr madayét, chó mabit ke áyán lagatmál bekanant o per betarrant o shomay jendá derr o drásh bekanant.

Lóthóká rasit

(Luká 11:9–13)

⁷ Belóthét, shomará dayaga bit. Shóház bekanét, shomará rasit. Darwázagá bethokkét, pa shomá pach kanaga bit.

⁸ Chéá ke harkas belóthit, áíá dayaga bit. Harkas shóház bekant, áíá rasit. Harkas darwázagá bethokkit, pa áíá pach kanaga bit.

⁹ Shomay nyámá choshén mardomé nést ke agan áíay chokk nagan belóthit, dhóké bedanti,

¹⁰ yá agan máhig belóthit, máré bedanti.

¹¹ Nun agan shomá ke radkár ét, angat ham wati chokkán sharrén chizzáni dayagá zánét, gorhá shomay ásmáni Pet hamáyan angat géstér sharrén chizza dant ke cha áíá lóthant.

Teláhéen parmán

(Luká 6:31)

¹² Paméshká, harwahdá gón degarán hamá dhawlá bekanét ke shomá lóthét ke á gón shomá bekanant. Sharyat o nabiáni asligén habar hamesh ent.

Tankén darwázag

(Luká 13:24)

¹³ Cha tankén darwázagá begwazét, chéá ke práhén darwázag o práhén ráh tabáhiay némagá bárt o bázéné hamá ráhá rawt.

¹⁴ Bale tank ent á darwázag o tank ent á ráh ke zenday némagá bárt o kammok mardom hamé ráhá dara géjit.

Drachk o bar

(Luká 6:43–45)

¹⁵ Cha drógén paygambarán hozzhár bebét. Á, méshi póst gwará kanant o shomay kerrá káyant bale bátená derrók o warókéen gork ant.

¹⁶ Shomá cha áyáni kár o kerdán áyán pajjáha kárét. Cha dhangarán‡ angur o cha dhóloká§ enjir chenaga nabit.

¹⁷ Hamé paymá, har sharrén drachk sharrén bar o samara kárit o harábén drachk harábén bar o samara kárit.

¹⁸ Sharrén drachk, harábén bar áworta nakant o harábén drachk sharrén bar áworta nakant.

¹⁹ Har drachké ke sharrén bara nayárit, goddhag o sóchaga bit.

²⁰ Hamé paymá, shomá drógén paygambarán cha áyáni kár o kerdán pajjáha kárét.

²¹ Hamá ke maná ‘Hodáwand, Hodáwanda’ gwashant, pa á sajjahénán ásmáni bádsháhiay darwázag pacha nabit, tahná hamá shota kant ke mani ásmáni Petay wáhag o razáay sará amala kant.

²² Wahdé á rócha kayt, bázéné maná gwashit: ‘Hodáwand, oo Hodáwand! Má tai námay sará Hodái bashárat sar kortagant, tai námay sará jenn kasshetag o tai námay sará bázén mójezahé pësh dáshtag.’

²³ Gorhá man áyán tachká gwashán: ‘Oo radkárán! Man hechbar shomará pajjáh nayáwortag, cha mani déamá dur bebét.’

Zántkári o názánti

(Luká 6:47–49)

²⁴ Paméshká, harkas ke mani é habarána eshkont o esháni sará amala kant, hamá dánáén mardomay paymá ent ke wati lógi mohrén kóhéay sará bast.

²⁵ Hawr but, hár o héróp átk, trondén gwátán kasshet o lógá laggetant, bale lóg nakapt, chéá ke áíay bonred* kóhay sará ér kanag butagat.

²⁶ Bale harkas ke mani é habarán eshkont o esháni sará amala nakant, hamá nádánén mardomay dhawlá ent ke wati lógi rékáni sará bast.

† 7:5 7:5 Shatalkár, bezán doru o dopóstén mardom. ‡ 7:16 7:16 Dhangar, bezán bétákén konthagí drachk o dár.

§ 7:16 7:16 Dhólok gyábáni konthagí jarré. * 7:25 7:25 Bonred, bezán lóg yá diwáley awali o johlterén red.

²⁷ Hawr but, hár o hérop átk, trondén gwátán kasshet o lógá laggetant o lóg kapt o pahk tabáh but.”

²⁸ Wahdé Issáyá é habar halás kortant, mocch butagén mardom cha áiy tálímán hayrán butant,

²⁹ chéá ke áiy Sharyatay zánógeráni paymá tálím nadát, gón wák† o ehtiáré‡ tálím dát.

8

Garray nádráhéay drahbakshi

(Markás 1:40–44; Luká 5:12–14)

¹ Wahdé Issá cha kóhá ér kapt, mardománi mazanén rombé áiy randá gón kapt.

² Yakk mardé ke áiy garray* nádráhi at Issáy kerrá átk, áiy pádán kapt o gwashti: “Oo wájah! Agan taw belóthay, maná dráh o palgár† korta kanay.”

³ Issáyá dast shahárt, dasti per mosht o gwashti: “Mana lóthán. Dráh o palgár bay!” Hamá damáná mard cha garrá dráh but.

⁴ Gorhá Issáyá gón áiy gwasht: “Bechár, hechkasá hál maday, bale beraw, watá dini pëshwáyá pësh bedár o hamá korbánigá bekan ke Mussáy Sharyatá nebisag butag, tánke pa mardomán sháhedié bebit.”

Pawji apsaray imán

(Luká 7:1–10)

⁵ Wahdé Issá Kaparnáhumay shahrá raset, pawji apsaré áiy kerrá átk, dazbandi kort o

⁶ gwashti: “Oo wájah! Mani hezmatkárén bachakk lang o mondh ent o lógá kaptag, sakk dard o dór ent.”

⁷ Issáyá gwasht: “Sharr, mana káyán o áiyá dráha kanán.”

⁸ Pawji apsará darráént: “Oo wájah! Mana nakarzán ke taw mani lógá byáy. Taw tahná hokm bekan, mani hezmatkár dráha bit.

⁹ Chéá ke man ham wati masteráni hokmay chérá án o mani dastay chérá ham sepáhig‡ hast. Agan kaséá hokm bekanán ‘beraw,’ á rawt o agan kaséá begwashán ‘byá,’ á kayt. Agan wati hezmatkára begwashán ‘pelán kára bekan,’ á kanti.”

¹⁰ Wahdé Issáyá é habar eshкот, hayrán but o gón wati hamráhán gwashti: “Shomará rásténa gwashán ke Esráiliáni tahá ham man choshén mohrén imán nadistag.

¹¹ Bezánét ke cha ródarátke o rónendá bázén mardomé kayt o gón Ebráhém o Esák o Ákubá ásmáni bádsháhiay mehmániá yakkén parzónagay§ sará nendit,

¹² bale é bádsháhiay chokk o óbádag* dhanná taháriá dawr dayaga bant. Ódá gréwag o peryát o zária bit.”

¹³ Gorhá Issáyá gón pawji apsará gwasht: “Beraw, anchosh ke tai báwar ent, gón taw hamá dhawlá bit.” Áiy hezmatkár hamá damáná dráh but.

Nádráháni drahbakshi

(Markás 1:29–34; Luká 4:38–41)

¹⁴ Wahdé Issá Petrosay lógá shot, disti ke Petrosay wassig tapig ent o kaptag.

¹⁵ Issáyá wati dast áiy dastay sará per mosht. Áiy tap sest, á pád átk o Issáy hezmat kanagá lagget.

¹⁶ Magrebtahará mardomán bázén jenni ganóké Issáy kerrá áwort, áiy gón wati yakk habaréá jenn kasshetant o sajjahén nádráh wassh o dráh kortant.

¹⁷ É dhawlá Eshayá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but: *Áiy may nezóri dur kortant o nádráhi bortant.*†

Kay Issáy morid buta kant?

(Luká 9:57–60)

¹⁸ Wahdé Issáyá wati chapp o chágerdá mardománi mocchi dist, parmán dát o gwashti: “Byáét, gwarmay á dastá rawén.”

¹⁹ Sharyatay zánógeré áiy kerrá átk o gwashti: “Oo ostád! Har jáh ke taw raway, man tai randgiriá kanán.”

† 7:29 7:29 Wák, bezán zór, tákat. ‡ 7:29 7:29 Ehtiár, bezán masteri, kodrat, zór. * 8:2 8:2 Asligén Yunáni zobánay labz, pa syahgarr o bag o sohrbád o pa dega tahr tahrén pósti nádráhián kár bandaga bit. † 8:2 8:2 Palgár, bezán sáp o sallah, bepóíeng. ‡ 8:9 8:9 Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari. § 8:11 8:11 Parzónag, bezán soprah, kopár.

* 8:12 8:12 É bádsháhiay chokk o óbádag, bezán Esráiliáni chokk o óbádag. † 8:17 8:17 Eshayá Nabyay Ketáb 53:4.

²⁰ Issáyá gwasht: “Róbáhán hóndh[‡] hast o báli morgán kodóh[§], bale Ensánay Chokká^{*} pa saray ér kanagá hecch jágah nést.”

²¹ Dega yakk moridéá gwasht: “Oo wájah! Maná ejázat beday ke pésará berawán o wati petá kabr o kapan bekanán.”

²² Issáyá gwasht: “Byá, mani randgiriá bekan, bell ke mordag wati mordagán wat kabr o kapana kanant.”

Tuppánay érmósh kanag

(Markás 4:36–41; Luká 8:22–25)

²³ Issá bójjigá swár but, morid ham swár butant.

²⁴ Anágat trondén tuppáné átk o chawl o mawján bójjig mán ropt, bale Issá wáb at.

²⁵ Morid áiy kerrá átkant, cha wábá pád kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand! Mára berakkén ke meragá én.”

²⁶ Gón áyán gwashti: “Oo kambáwarán! Shomára chéá torsit?” Nun pád átk, gwát o ápi hakkal dátant o tuppán pahk érmósh but.

²⁷ Morid hayrán butant o gwashtesh: “É chónén mardomé ke gwát o áp ham eshiay hokmá mannant.”

Do jenniay drahbakshi

(Markás 5:1–17; Luká 8:26–37)

²⁸ Wahdé Issá mazangwarmay á dastá, Gadáriáni[†] molká raset, do mardom cha kabrestáná dar átk o gón áia dochár kaptant.[‡] Áyán jenn per at o á haminchok wakshi o torsnák atant ke kassá cha á ráhá gwasta nakort.

²⁹ Áyán kukkár kort o gwasht: “Oo Hodáay Chokk! Tará gón má che kár ent? Cha wahdá[§] pésar, pa may azáb dayagá átkagay?”

³⁰ Cha áyán kammé dur, hukkáni ramagé charagá at.

³¹ Palitén ruhán cha Issáyá dazbandi kort o gwasht: “Agan taw mára cha é mardomán dara kanay, gorhá mára é ramagay hukkáni jesmá ráh beday.”

³² Issáyá gwasht: “Bepoterét!” Gorhá á dar átk o hukkáni jesmá potertant o hukkáni sajjahén ramag cha kóhdémá jahlagá tachán but o gwarmá kapt o mort.

³³ Hukkáni chárénók tacháná shahrá shotant o é sajjahén hál o jenni ganókáni sargwastesh raséntant.

³⁴ Nun shahray sajjahén mardom Issáyá chárágá átkant o gón áia dazbandiesh kort ke cha may molká dar á o beraw.

9

Lang o mondhén mardéay drahbakshi

(Markás 2:3–12; Luká 5:18–26)

¹ Issá bójjigéá swár but o mazangwarmi gwázént o wati jenday shahrá átk.

² Hamé wahdá, lahtén mardomá lang o mondhén mardé ke tahtéay sará waptagat, Issáyá kerrá áwort. Wahdé Issáyá áyáni imán dist, gón langá gwashti: “Oo mani chokk! Delá mazan kan, tai gonáh bakshag butant.”

³ Bale Sharyatay lahtén zánógerá wati delá gwasht: “É mard kopr kanagá ent.”

⁴ Issáyá áyáni delay habar zánt o gwashti: “Shomá chéá wati delá badén hayála kárét?

⁵ Kojám habaray gwashag ásánter ent: ‘Tai gonáh bakshag butagant,’ yá: ‘Pád á, betarr?’

⁶ Bale man é habar kort tánke shomá bezánét ke Ensánay Chokká é donyáyá gonáháni bakshagay wák o ehtiár hast.” Padá gón á langá gwashti: “Pád á, wati tahtá bezur o lógá beraw.”

⁷ Gorhá mard pád átk o lógá shot.

⁸ Wahdé mardomán é kár dist, tortesh o Hodáay satáesh kort ke mardománá choshén wák o ehtiári dátatag.

Issá Mattáyá lótháénit

(Markás 2:14–17; Luká 5:27–32)

⁹ Issá ke démterá shot, Mattá námén mardé disti ke song^{*} o máliátay kárgesá neshtagat. Gón áia gwashti: “Byá, mani randgiriá bekan!” Mattá pád átk o áiy hamráh but.

[‡] 8:20 8:20 Hóndh, bezán zeminá mazanén thong. § 8:20 8:20 Kodóh, bezán kodám, báli morgay lóg. * 8:20

8:20 Dányál nabíá “Ensánay Chokk” pa anchén hastiéá kármaz kortag ke cha ásmáná éra kayt. Issáyá watá “Ensánay Chokk” gwashtag tánke mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátatagén Masih ent. † 8:28 8:28 Lahtén daznebeshtá átkag: “Gerásiáni” yá “Gergesiáni”. ‡ 8:28 8:28 Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag.

§ 8:29 8:29 Edá wahday máná áheratay róch ent. * 9:9 9:9 Song, bezán máliát, tayks.

¹⁰ Wahdé Issá Mattáay lógá parzónagay sará neshtagat o warák waragá at, bázén songi o máliátgir o gonahkáré ham átk o gón Issá o áiay moridán yakjáh nánesh wárt.

¹¹ Wahdé Parisián dist gón Issáay moridán gwashtesh: “Chéá shomay ostád gón songi o gonahkárán waráka wárt?”

¹² Issáyá eshкот o gwashti: “Dráh o salámatén mardomán tabib pakár naent, nádráhán tabib pakár ent.

¹³ Bale berawét o é habaray mánáyá dar begéjét: *Maná hayrái o korbánig pasond naent, mehr o rahm pasond ent.*[†] Man pahrézkaráni gwánk janagá nayátkagán, gonahkáráni gwánk janagá átkagán.”

Róchagay bárawá

(Markás 2:18–28; Luká 5:33–39)

¹⁴ Randá, Yahyáay morid Issáay kerrá átkant o jostesh kort: “Má o Parisi róchaga bén, bale tai morid chéá róchaga nabant?”

¹⁵ Issáyá passaw dát: “Sálónk ke neshtag, sur o árósay mehmán gamiga nabant o porsa nadarant. Bale anchén wahdé kayt ke sálónk cha áyán jetá kanaga bit, hamá wahdá róchaga bant.

¹⁶ Hechkas nókén goday thokkoré nazurit o kwahnén pashká paccha najant, chéá ke nókén goday pacch nazza kayt o kwahnén pashká gantera derrit.

¹⁷ Hamé dhawlá, kwahnén mashkání tahá nókén sharáb[‡] mána nakanant, agan chosh bekanant mashka derant o sharába rechant o mashk ham barbáda bant. Nókén sharábá nókén mashkán mána kanant ke sharáb o mashk, har doén bemánant.”

Janénéay drahbakshi o jenekkéay zendag kanag

(Markás 5:22–43; Luká 8:41–56)

¹⁸ Issá angat gón áyán habará at ke kanisahay masteré átk o Issáay pádán kapt o gwashti: “Mani jenekk hamé annun mortag, bale byá wati dastá áiay sará per mosh, á padá zendaga bit.”

¹⁹ Issá pád átk o gón wati moridán áiay hamráh but.

²⁰ Hamódá janéné hastat ke dwázdah sál at áiay hón pach at. Á cha poshti némagá átk o Issáay kabáhay lambi dast jat.

²¹ Wati delá gwashagá at: “Agan Issáay kabáhá ham dast per bekanán, dráha bán.”

²² Issáyá chakk tarrént o janéni dist. Gwashti: “Oo mani jenekk! Delá mazan kan, tai imáná tará dráh kort.” Hamá damáná janén dráh but.

²³ Wahdé Issá kanisahay masteray lógá raset, disti ke nal janók nal janag o mótk áragá ant o rombéš mardom gréwag o záriá ent.

²⁴ Gwashti: “Dar áét, jenekk namortag, wáb ent.” Áyán Issáay sará kandet.

²⁵ Mardomesh cha lógá dar kortant, Issá tahá shot, jenekkay dasti gept o jenekk pád átk.

²⁶ É hái sajjahén damagá sheng o tálán but.

Do kóray drahbakshi

²⁷ Wahdé Issá cha ódá ráh gept, ráhá do kór gwánk janán áiay randá kapt o gwashtesh: “Oo Dáud bádsháhay chokk! May sará rahm kan.”

²⁸ Issá lógéá shot o doén kór áiay kerrá átkant. Issáyá gón áyán gwasht: “Shomará báwar ent ke man é kará korta kanán?” Áyán jwáb dát: “Haw, oo Hodáwand!”

²⁹ Gorhá Issáyá wati dast áyáni chammáni sará per mosht o gwashti: “Hamá dhawlá ke shomá báwar kortag, gón shomá hamá dhawlá bit.”

³⁰ O áyáni chamm rozhná butant. Issáyá kaddhan^{*} kort o gwashtant ke gón hechkasá é bárawá habar makanét.

³¹ Bale á shotant o Issáay námesh sajjahén damagá sheng o tálán kort.

Gongéay drahbakshi

(Luká 11:14–15)

³² Wahdé á rawagá atant, gongé ke jenné per ati, Issáay kerrá áwortesh.

³³ Anchosh ke Issáyá jenn kasshet, gong habar kanagá lagget. Sajjahén mardom hayrán butant o gwashtesh: “Choshén kár Esráilá hehbar nabutag.”

³⁴ Bale Parisián gwasht: “É gón jennáni sardáray sarókiá jennána kasshit.”

Keshár o ronók

[†] 9:13 9:13 Hushá Nabiai Ketáb 6:6. [‡] 9:17 9:17 Páken Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. [§] 9:23 9:23 Romb, bezán gróh, thóli. ^{*} 9:30 9:30 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm.

³⁵ Issá sajjahén shahr o métagána shot o kanisaháni tahá mardomi tálima dátant, Hodáay bádsháhiy mestágay jária jat o mardománi har paymén nájórhi o nádráhi dráha kortant.

³⁶ Issáyá ke mardománi mocchi distant, áyáni sará bazzagi but, chéá ke á béshepánkén pasáni dhawlá paréshán o béwas atant.

³⁷ Gorhá gón wati moridán gwashti: “Keshár báz ent o ronók kamm ant.

³⁸ Paméshká gón kesháray wáhondá dazbandi bekanét ke pa wati keshará ronók dém bedant.”

10

Issáy dwázdahén kásed

(Markás 3:16–19; 6:8–11; Luká 6:14–16; 9:3–5; 10:4–12)

¹ Issáyá dwázdahén morid lótháéntant o jennáni kasshag o har dhawlén nájórhi o nádráhiáni dráh kanagay wák o ehtiári dátant.

² É dwázdahén kásedáni nám esh ant:

awali Shamun at ke Petros ham gwashaga bit,

padá Shamunay brát Andriás,

Zebdiay chokk Ákub,

Ákubay brát Yuhanná,

³ Pilipos,

Bartuluma,

Tumá,

máliátgirén Mattá,

Halpiay chokk Ákub,

Taddá,

⁴ sarmacháren Shamun* o

Yahudá Eskaryuti ke randá Issái dróhet† o dozhmenáni dastá dát.

⁵ Issáyá é dwázdahén kásed gón é hokmá rawán dátant: “Darkawmáni gwará marawét o á shahrán ke Sámeri jahmenend ant, ódá ham marawét.

⁶ Bani Esráiliáni kerrá berawét ke gárén mésháni dhawlá ant.

⁷ Har jáh ke rawét, é mestágay járá bejanét ke ásmáni bádsháhi átkag o sar butag.

⁸ Nádráhan dráh bekanét, mordagán zendag bekanét, garray nádráhan dráh o palgár bekanét o jennán bekassét. Shomará moptá rasetag, moptá bedayét.

⁹ Wati lánkbandáni tahá sohr o nograh o ród mán makanét.

¹⁰ Pa wati sapará ló† o turag§ mazurét gón, gwaray jámag o páday chawatthán abéd, dega hecch mazurét gón, asá ham, chéá ke kár kanók wati rózigay hakdár ent.

¹¹ Wahdé shahr o métagéá rawét, láhekén mardomé shóház bekanét o tán roksata nabét, hamáiy kerrá bedaré.

¹² Lógéá ke rawét, lógay mardomán salám bedayét o pa á lógá émeni belóthét.

¹³ Agan á lógay mardoma karzant, shomay nékdwáiy barkatá áyán émenia rasit o agan na, é émeni shomay jendá rasit.

¹⁴ Agan kasé shomará wasshátka nakant yá shomay habarán gósha nadárit, cha á lógá yá shahrá dar áét o dar áyagay wahdá wati pádáni danz o hákán hamódá bechandhét.

¹⁵ Shomará rásténa gwashán, jost o porsay róchá, á shahray sezá cha Sodum o Gomurahay sezáyá gantera bit.

Á ke sakkiána saggit, rakkit

(Markás 13:11–13; Luká 21:12–17)

¹⁶ Bechár, man shomará rawána dayán, bale shomá anchosha bét ke gorkáni nyámá pasa bant. Paméshká máray paymá hozzhár o kapódaray paymá beázár bebét.

¹⁷ Cha mardomán hozzhár bét ke shomará geráénant o hakdiwánána barant o wati kanisaháni tahá shomará shallák o hayzarána janant.

¹⁸ Mani sawabá shomá hákem o bádsháháni démá pésh kanaga bét ke áyáni o darkawmáni démá sháhedí bedayét.

¹⁹ Wahdé shomá ódá baraga bét, paréshán mabét ke ‘Ché begwashén?’ yá ‘Chón passaw bedayén?’ chéá ódá shomará harché ke gwashagi ent, hamá wahdá shomay delá dayaga bit.

* **10:4 10:4** Bázéné gomána kant ke sarmacháray máná esh ent: Shamun Yahudiáni yakk dini syási párthiéay básk butag ke Rumiáni démá óshítág. † **10:4 10:4** Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. ‡ **10:10 10:10** Lót sapari péleké ke chizzi mána kanant o kópágáia kanant. § **10:10 10:10** Turag, bezán pélek, lót, pélag.

²⁰ Parchá ke habar kanók shomá nabét, shomay ásmáni Petay Ruh cha shomay zobána habara kant.

²¹ Brát wati brátá dróhit o kóshárénit o pet wati chokká. Chokk wati pet o mátáni helápá páda káyant o áyána kóshárénant.

²² Sajjahén mardom mani námay sawabá cha shomá naprata kanant. Bale hamá ke tán áherá sakkíána saggit,* á rakkít†.

²³ Wahdé shomárá yakk shahréá ázára dayant, betachét o dega shahréá berawét. Shomárá rásténa gwashán, cha ed o pésar ke shomá Esráilay sajjahén shahrán sar bebét, Ensánay Chokka kayt o rasit.

²⁴ Na shágerd cha wati ostádá mastera bit o na golám cha wati wájahá.

²⁵ Pa shágerdá haminchok bass ent ke wati ostáday paymá bebit o pa golámá haminchok bass ent ke wati wájahay paymá bebit. Lógay hodábondesh‡ ke Belzabul§ gwashtag, gorhá lógay é dega mardomán allamá ganterén nám pera bandant.

Rásti chér dayaga nabit

(Luká 12:2–9)

²⁶ Cha é mardomán matorsét, chéá ke hecch choshén chérén chizzé nést ke záher mabit o hecch choshén rázé nést ke zánag mabit.

²⁷ Hamá habarán ke man gón shomá shapay taháriá gwashán, shomá á habarán róchay rozhnáia begwashét, hamá habar ke shomay góshán halwat kanaga bant, lógáni sará sar kapét o á habaráni járá bejanét.

²⁸ Á ke badaná koshta kanant bale arwáhá koshta nakanant, cha áyán matorsét. Cha hamáia betorsét ke arwáhá ham o badaná ham dózahá dawr dát o tabáh korta kant.

²⁹ Do jengol pa yakk paysahéá* bahá bit, bale angat cha áyán yakké ham bé shomay ásmáni Petay razáyá zemíná nakapit.

³⁰ Hodáyá shomay saray mudáni hesáb ham gón ent.

³¹ Paméshká matorsét, shomay arzesh cha sajjahén jengolán† géshter ent.

³² Harkas ke mardománi démá mani gwáhiá dant, man ham wati ásmáni Petay démá áiy gwáhiá dayán o

³³ harkas ke mardománi démá mani gwáhiá nadant, man ham wati ásmáni Petay démá áiy gwáhiá nadayán.

Sohlay badalá jang

(Luká 12:51–53; 14:26–27; 17:33)

³⁴ Gomán makanét ke man átkagán ke donyáyá sohl o émeni byárán. Sohl o émeniy áragá nayátkagán, jangay áragá átkagán.

³⁵ Chéá ke man átkagán ke chokk petay helápá bóshtit, jenekk mátay helápá o neshár wassigay helápá,

³⁶ bezán harkasay dozhmen áiy lógay mardoma bant.

³⁷ Kasé ke wati petá yá mátá cha man géshter dósta dárít, á mani láhek o kasé ke wati bachakká yá jenekká cha man géshter dósta dárít, á ham mani láhek naent.

³⁸ Kasé ke wati salibá baddhá nakant o mani randá nayayt, á ham mani láhek naent.

³⁹ Harkas ke wati sáhay rakkénagay johdá kant, gária dant o harkas ke mani háterá wati sáhá nadra kant, rakkéniti.

⁴⁰ Harkas ke shomárá wasshátká kant o sharapa dant, maná sharapa dant o hamá ke maná sharapa dant, áia ham sharapa dant ke maná ráhi dátat.

⁴¹ Harkas ke paygambaréá paméshká wasshátká kant o sharapa dant ke Hodáay ráh dátatagé, áia paygambaréay mozza rasit. Hamé dhawlá, harkas ke pahrézkárén mardoméá pa áiy pahrézkáriá sharapa dant, áia ham pahrézkárén mardoméay mozza rasit.

⁴² Harkas ke cha é kasánén moridán yakkéá paméshká tásé sardén áp ham bedant ke mani morid ent, man shomárá rásténa gwashán ke áia wati mozza rasit.”

11

Issá o pákshódi dayókén Yahyá

(Luká 7:18–23)

¹ Wati dwázdahén moridáni sar o sój kanagá rand, Issá cha ódá dar átk o pa tálim dayag o wáz kanagá Jalilay shahrán shot.

* 10:22 10:22 Saggag, bezán bardásht kanag.

Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb.

† 10:22 10:22 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. ‡ 10:25 10:25 § 10:25 10:25 Belzabul, bezán jennáni bádsháh Shaytán. * 10:29 10:29 Asligén Yunáni nebeshtánk gwashit: do “asariun.” Asariun, á zamánagay kasterén zarr at. † 10:31 10:31 Asligén Yunáni nebeshtánk gwashit: “bázén jengolán”.

² Pákshódi dayókén Yahyá zendánay tahá Issá Masihay káráni bárawá ke sahig but wati moridi ráh dátant

³ ke che Issáyá jost bekanét: “Taw hamá ay ke áyagi at, yá má degaréay ométá benendén?”

⁴ Issáyá passaw dátant: “Harché ke shomá eshkonét o gendét, berawét o Yahyáyá hál bedayét:

⁵ Kórání chamm rozhná bayagá ant, lang tarragá ant, garray nádráh dráh bayagá ant, karr eshkonagá ant, mordag zendag bayagá ant o garibán wasshén mestág sar bayagá ent.

⁶ Bahtáwar hamá ent ke mani sawabá thagal mawárt o malakoshit.”

Yahyáy bárawá

(Luká 7:24–35)

⁷ Wahdé Yahyáy kásed dar kapt o shotant, Issá gón mardomán Yahyáy bárawá gapp o tráná lagget: “Shomá chónén chizzéay chárágá gyábáná shotét? Kalam o káshéay* chárágá ke gón gwátay kasshagá é dém o á déma bit?

⁸ Agan na, gorhá chónén chizzéay chárágá shotét? Anchén mardéay chárágá ke narm o názorkén pósháki gwará at? Á mardom ke názorkén póshák gwará kanant, sháhi kalátán neshtagant.

⁹ Gorhá ódá shomá chónén chizzéay chárágá shotét? Paygambaréay chárágá? Haw, shomará gwashán anchénéay chárágá ke cha paygambarán ham master ent.

¹⁰ Á hamá ent ke áiy bárawá nebisag butag:

Bechár, man wati kásedá cha taw pésar ráha dayán ke tai ráhá tachk o hamwára kant.[†]

¹¹ Shomará rásténa gwashán ke hecch máta pákshódi dayókén Yahyáy warhén bématthén chokké nayáwortag. Bale ásmáni bádsháhiá, hamá ke cha sajjahénán kaster ent, á cha Yahyáyá ham master ent.

¹² Cha pákshódi dayókén Yahyáy wahdá beger tán annun, ásmáni bádsháhiay sará zolm o zóráki bayagá ent o zórák eshiay sará hamlaha kanant o geranti.

¹³ Tán Yahyáy áyagá sajjahén nabián o Tawrátá wati peshgói kortagant.

¹⁴ Agan shomá pa mannagá tayár ét, bezánét ke Yahyá hamá Elyás nabi ent ke áyagi at.

¹⁵ Harkasá gósh per, beshkont.

¹⁶ Pa é zamánagay mardomán kai mesálá bedayán? É hamá chokkáni paymá ant ke bázará neshtagant o á dega chokkán gwánka janant o gwashant:

¹⁷ ‘Má pa shomá nal jat, bale shomá nách nakort, má mótk áwort, bale shomá pors nadásht!’

¹⁸ Yahyá átkag, na wárt o na nóshit, gwashant: ‘Jenné per enti.’

¹⁹ Ensánay Chokk átkag, wárt o nóshit, gwashant: ‘Lápi o sharábié, máliátgir o gonahkáráni sangat ent.’ Bale dánáiy rásti cha kár o kerdá záhera bit.”

Bazhn o apsóz

(Luká 10:13–15)

²⁰ Gorhá Issá hamá shahrán mayárig kanagá lagget ke wati géshterén mójezahi hamódá pesh dáshtagant, chéa ke óday mardomán tawbah nakortagant.

²¹ “Bazhn o apsóz pa shomá, oo Korázinay mardomán! Bazhn o apsóz pa shomá, oo Bayt-Saydáay mardomán! Hamá mójezah ke man shomará pesh dáshtagant, agan Sur o Saydunay shahrán pesh bedáshténant, gorhá óday mardomán hamá damáná wati gonáháni pashómányay póshák gwará kortagat o poráni sará neshtagant.

²² Shomará gwashán, jost o porsay róchá, á shahray sezá cha Sur o Saydunay sezáyá gantera bit.

²³ Oo Kaparnáhumay mardomán! Shomá hechbar chest kanag o ásmáná baraga nabét. Shomá mordagáni jaháná sarshakuna bét. Chéa ke hamá mójezah ke man shomará pesh dáshtagant, agan Sodumay shahrá pesh bedáshténant, á shahr tán róche maróchigá mantagat.

²⁴ Shomará gwashán, jost o porsay róchá, shomay sezá cha Sodumay sezáyá gantera bit.”

Árámi o ásudagi

(Luká 10:21–22)

²⁵ Nun Issáyá gwasht: “Oo mani Pet, ásmán o zeminay Hodábond! Tai satáyá kanán ke taw é habar cha dána o aglmandán chér dátant o pa sádagén mardomán záher kortant.

²⁶ Haw mani Pet! Taw cha wati razáyá chó kort.

²⁷ Sajjahén chizz Petá mani dastá dátagant. Tahná Pet ent ke Chokká zánt. Hamé dhawlá, tahná Chokk o hamá mardom Petá zánant ke Chokk belóthit Petá pa áyán záher bekant.

* 11:7 11:7 Kásh káhé ke kawráni kash o kerrána rodit. † 11:10 11:10 Maláki Nabíay Ketáb 3:1.

²⁸ Oo sajjahén zahmatkasshán! Shomá ke dam bortag o gránén báráni chérá ét, dém pa man byáét ke man shomará árámí o ásudagía bakshán.

²⁹ Mani jogá[‡] baddhá kanét, cha man dar bebarét, chéá ke man narmdel o békebr[§] án. Gorhá shomay delá árámí o ásudagía rasit.

³⁰ Chéá ke mani jog grán naent o mani bár sobakk ent.”

12

Issá Shabbatay wájah o wáhond ent

(Markás 2:23–28; Luká 6:1–5)

¹ Yakk randé Shabbatay róchá* Issá cha gandomay kesharán gwazagá at. Áiay morid gozhnag atant o kesháray hóshagán sendag o waragá laggetant.

² Parisián ke dist gón Issáyá gwashtesh: “Bechár! Tai morid anchén kára kanant ke Shabbatay róchá rawá naent.”

³ Gwashti: “Záná, shomá nawántag, wahdé Dáud o áiay hamráh gozhnag butant, Dáudá ché kort?”

⁴ Hodáay Pákén Lóga shot o pákwandhén nagani[†] wántant ke áyáni warag na pa áiá rawá at o na pa áiay hamráhán, tahná pa dini péshwáyán rawá at.

⁵ Yá shomá Sharyatá é nawántag ke mazanén parasteshgáhay tahá, dini péshwá Shabbatay béhormatiá kanant bale angat bémayár hesába bant?

⁶ Man shomará gwashán ke edá cha mazanén parasteshgáhá ham masteréné hastent.

⁷ Agan shomá é habaray máná bezántén: *Maná hayrát o korbánig pasond naent, mehr o rahm pasond ent*,[‡] gorhá shomá á mardom mayárig nakortagatant ke bémayár ant.

⁸ Chéá ke Ensánay Chokk Shabbatay róchay málek ent.”

Mondhén mardéay drahbakshi

(Markás 3:1–6; Luká 6:6–11)

⁹ Issá cha ódá dar átk o kanisahá shot.

¹⁰ Ódá mardé hastat ke dasti hoshk o mondth at. Lahténá pa bohtám[§] janagay nimóná cha Issáyá jost kort: “Shabbatay róchá kaséay dráh kanag rawá ent yá na?”

¹¹ Gón áyán gwashti: “Agan cha shomá kaséá yakk méshé hast o mésh Shabbatay róchá kandhéá bekapit, gorhá nagipt o daria nakant?”

¹² Ensánay arzesh cha méshá sakk báz géshter ent. Paméshká Shabbatay róchá néki kanag rawá ent.”

¹³ Nun gón á mardá gwashti: “Dastá shahár day.” Áiá dast shahár dát o domi dastay dhawlá wassh o dráh but.

¹⁴ Bale Parisi dar átkant o pa Issáyá kóshárénagá shawr o saláhesh kort.

Hodáay gechéen kortagén

¹⁵ Wahdé Issáyá áyáni delay é habar zánt, cha ódá dar kapt. Mazanén rombé áiay hamráh but o áiá sajjahén nádráh dráh kortant.

¹⁶ Kaddhan kort o gwashtanti: “Gón kassá magwashét ke man kay án.”

¹⁷ É dhawlá Eshayá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but:

¹⁸ *É mani hezmatkár ent ke man gechéen kortag,*
man eshiá dósia dárán o mani del cha eshiá sakk wassh o razá ent.

Wati Ruhá eshiay sará éra géján o
é pa darkawmán adl o ensápáy járá jant.

Na arh o korha kant o ná ják o kukkár o
na kasé damk o bázarán eshiay tawará eshkont,

na ke nēmproshtagén kalam o káshé próshit o
na mermeránkén cherágé koshit o

godhsará adl o ensápá sóbén o péróza kant.*

21 Darkawm eshiay námay sará óst† o ométia bandant.‡

Issá o Belzabul

(Markás 3:20–30; Luká 11:14–23; 12:10)

[‡] **11:29 11:29** Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti. **§ 11:29 11:29** Békebr, bezán hamá ke kebr o gorur makant, magrur mabit. *** 12:1 12:1** Shabbatay róch hamá Shambeh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. **† 12:4 12:4** Pákwandhén nagan anchén nagan atant ke modám Hodáwandy bárgáhá ér kanagi at o é

gappay nesháni atant ke Hodá wati mardománi rózirasán ent. **‡ 12:7 12:7** Hushá Nabíay Ketáb 6:6. **§ 12:10 12:10**

Bohtám, bezán tohmat. *** 12:20 12:20** Sóbén, bezán péróz, kámyáb. **† 12:21 12:21** Óst, bezán omét, ásará. **‡ 12:21**

12:21 Eshayá Nabíay Ketáb 42:1–4.

²² Nun mardomán kór o gongén mardomé ke jenné per ati Issáay gwará áwort. Issáay dráh kort o á habar kanag o gendagá lagget.

²³ Sajjahén mardom pa hayráni gwashagá laggetant: “Chó bit ke é Dáud bádsháhay chokk ent?”

²⁴ Bale wahdé Parisián é habar eshкот, gwashtesh: “É gón jennáni sardár Belzabulay zórá jennána kasshit.”

²⁵ Issáay áyáni é hayál zánt o gón áyán gwashti: “Har molkéa ke nátepáki bebit, á molk wayrána bit o har shahré yá lógéa ke nátepáki bebit, á barjáha namánit.

²⁶ Agan Shaytán wat, watá bekasshit, bezán gón wat nátepák ent. Gorhá áiy bádsháhi chón barjáha mánit?

²⁷ Agan man gón Belzabulay zórá jennán bekasshán, gorhá shomay morid gón kai zórá jennána kasshant? É paymá, shomay moridáni jend shomay kázia bant.

²⁸ Bale agan man gón Hodáay Ruhay zórá jennána kasshán, bezánét ke Hodáay bádsháhi shomay nyámá rasetag.

²⁹ Yá chón buta kant ke kasé zóráwarén mardoméay lógá bepoterit o áiy mál o azbábán bebárt, agan á zóráwarén mardomá pésará magipt o mabandit? Randá áiy lógá pol o pánch^S korta kant.

³⁰ Harkas ke mani hamráh naent, á mani heláp ent. Harkas ke mocch o yakjáh kanagá gón man gón naent, á sheng o shága kant.

³¹ Paméshká shomará gwashán ke mardománi har gonáh o kopr bakshaga bit, bale Pákén Ruhay bárawá kopr kanag bakshaga nabit.

³² Harkas ke Ensánay Chokkay helápá habaré bekant, pahell kanaga bit, bale harkas ke Pákén Ruhay helápá habaré bekant, na é donyáyá pahell kanaga bit o na áyókén donyáyá.

Drachk o bar

(Mattá 7:17–18; Luká 6:43–45)

³³ Agan sharrén bar o samara lóthét, báyard ent drachk sharréné bebit, harábén drachk harábén bar o samara dant.* Har drachk cha bará zánaga bit.

³⁴ Oo syahmáarzádagán! Shomá ke wat sell o haráb ét, chón sharrén habar korta kanét? Chéa ke harché ke delá bit, cha dapá hamá dara kayt.

³⁵ Sharrén mardom cha sharrén ganj o hazánagá sharrén chizz dara kant o sellén mardom cha sellén hazánagá, sellén chizz dara kant.

³⁶ Shomará gwashán ke jost o porsay róchá mardomán wati har mopt o náhudagén habaray hesáb dayagi ent.

³⁷ Chéa ke tai habar ant ke tará bémayára kanant o tai habar ant ke tará mayárbára kanant.”

Neshániay lóthag

(Markás 8:11–12; Luká 11:29–32)

³⁸ Gorhá lahtén Parisi o Sharyatay zánógerá gón áiy gwasht: “Oo ostád! Má cha taw neshánié gendaga lóthén.”

³⁹ Issáay áyáni passawá gwasht: “Badkár o zenahkárén nasl o padréch neshánia lóthit, bale Yunos nabiay neshániá abéd, dega hecch neshánié áyán dayaga nabit.

⁴⁰ Anchosh ke Yunos tán say shap o say róchá thuhén máhigay lápá at, hamé paymá Ensánay Chokk tán say shap o say róchá zeminay lápá bit.

⁴¹ Jost o porsay róchá, Naynawáay mardom gón é zamánagay mardomán horigá páda káyant o eshán mayáriga kanant, chéa ke Naynawáay mardomán Yunosay járay sará tawbah kort. Bale nun cha Yunosá masteréné edá átkag.

⁴² Jost o porsay róchá, Sabáay shahbánok† gón é zamánagay mardomán horigá páda kayt o eshán mayáriga kant, chéa ke Sabáay shahbánok cha donyáyá á dastá átk ke Solaymán bádsháhay dánáiyá begendit. Bale nun cha Solaymáná masteréné edá átkag.

Jennáni jágah

(Luká 11:24–26)

⁴³ Wahdé jenné cha mardoméay jáná dara kayt, gorhá gyábáná rawt ke pa wati árámi o ásudagiá jáhé shóház bekant, bale áiyá choshén jáha narasit.

⁴⁴ Gorhá gwashit: ‘Cha hamá lógá ke dar átkagán, padá hamódá rawán.’ Wahdé pera tarrit o gendit ke á lóg hórk o hálig ent, roptag o sapá ent,

^S 12:29 12:29 Pol o pánch, bezán Zórbord, loth o pol. * 12:33 12:33 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “yá drachká sharr bekanét o nibag sharr; yá drachká bad bekanét o nibag bad”. † 12:42 12:42 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “jonubay shahbánok”.

⁴⁵ gorhá rawt o cha wat ganterén dega hapt jenn wati hamráha kant o kayt. Á poterant o hamódá hankéna kanant. É dhawlá á mardomay ásar o ákebat cha pésarigén hálatá ham gantera bit. É badkáren naslay hál ham anchosha bit.”

Issáy má: o brát

(Markás 3:31–35; Luká 8:19–21)

⁴⁶ Issá angat gón mardomán habará at ke áiy mát o brát átkant o dhanná óshtátant. Áyán lóthet ke gón Issáyá habar bekanant.

⁴⁷ Gorhá yakkéá Issá hál dát ke tai mát o brát dhanná óshtátant o gón taw habar kanaga lóthant.

⁴⁸ Issáyá passaw dát: “Mani mát kay ent o mani brát kay ant?”

⁴⁹ Padá wati moridáni némagá dasti shahár dát o gwashti: “Esh ant mani mát o brát.

⁵⁰ Harkas ke mani ásmáni Petay wáha o razáy sará amala kant, mani mát o gohár o brát hamá ent.”

13

Tohm chandhagay mesál

(Markás 4:1–9; Luká 8:4–8)

¹ Hamá róchá, Issá cha lógá dar átk o mazangwarmay kerrá shot o nesht.

² Mardománi anchén mazanén rombé átk o áiy kerrá mocch but ke á bójigéá swár but o nesht. Sajjahén mardom gwarmay lambá óshtátant.

³ Gorhá áiy mardománá gón darwar* o mesálán bázén dars o sabakké dát. Gwashti: “Dehkáné tohm chandhagá shot.

⁴ Tohmáni chandhagay wahdá kammé tohm ráhay sará retk, báli morg átkant o chet o wárantesh.

⁵ Kammé tohm dhal o dhókáni tahá retk ke ódá hák kamm at. Zutt rostant, chéá ke hák tanakk at.

⁶ Bale cha róchay trondén garmíá gimmort† o hoshk butant, chéá ke áyáni risshag o wandhá‡ johl nashotagatant.

⁷ Kammé tohm cherekk o dhangaráni tahá ham retk, cherekk rostant o tohmesh rodagá naeshant.

⁸ É dega tohm sharrén zeminá retkant, rostant o hóshag o baresh dát, jáhé sad sari§, jáhé shast sari o jáhé si sari.

⁹ Harkasá gósh per, beshkont.”

Hodáy bádsháhiay ráz

(Markás 4:10–12; Luká 8:9–10)

¹⁰ Morid áiy kerrá átkant o jostesh kort: “Taw chéá gón mardomán pa darwar o mesál habara kanay?”

¹¹ Áyáni passawá gwashti: “Parchá ke Hodáyá é zánt shomará dátage ke ásmáni bádsháhiay rázán sarpad bebét, bale áyáná nadátage.

¹² Hamáíá ke chizzé hast, áiyá géshter dayaga bit, tánke áiyá báz bebit, bale kaséá ke nést, hamá ke hastenti ham, pach gera bit.

¹³ Man paméshká pa darwar o mesál gón áyán habara kanán ke á chárant bale nagendant, góshesh pach ant bale naeshkonant o sarpad ham nabant.

¹⁴ Eshayá nabiay péshgói é mardománi bárawá rást o sarjam bayagá ent ke gwashti: *Shomá eshkonéi, bale sarpada nabéi, cháréi, bale nagendéi.*

¹⁵ *Chéá ke é kawmay del seng tarretag,*

góshesh grán ant,

wati chammesh bastagant.

Agan eshání chammán bedistén o

góshán beshkotén,

agan eshání delá bezántén o

sarpad buténant o dém pa man byátkénant,

*man dráh kortagatant.**

¹⁶ Bale bahtáwar ant shomay chamm ke gendant o shomay gósh ke eshkonant.

* **13:3 13:3** Darwar, bezán matth, mesál, paym, dhawl.

† **13:6 13:6** Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag.

‡ **13:6 13:6** Wandhá, bezán hondhá, risshag o rótag.

§ **13:8 13:8** Sad sari, bezán sad barábar. * **13:15 13:15**

Eshayá Nabiay Ketáb 6:9–10.

¹⁷ Shomará rásténa gwashán, bázén paygambar o pahrézkaréa lóthetá ke harché shomá gendagá ét, má ham bedistén bale nadistesh o harché shomá eshkonagá ét, má ham beshkotén bale naeshkotesh.

Tohm chandhagay mesálay maksad
(Markás 4:13-20; Luká 8:11-15)

¹⁸ Nun dehkánay mesálay mánáyá gósh bedárét.

¹⁹ Wahdé kasé Hodáay bádsháhiay habará eshkont bale sarpada nabit, gorhá Shaytána kayt o harché ke áiy delá keshag butag, áyán dara kant o bárt. Esh at ráhay sará retkagén tohmáni mesálay máná.

²⁰ Á tohm ke dhal o dhókáni tahá retkant, hamá mardomay mesál ent ke Hodáay habará eshkont o hamá damáná pa gal o shádeha mannit,

²¹ bale é sawabá ke risshag o wandháli najatag, Hodáay habar áiy delá tán dér á namánit. Wahdé Hodáay habaray sawabá sakki o sóriána kapit yá ázáre rasiti, hamá damáná cha ráhá thagalit o kapit.

²² Á tohm ke cherekk o dhangaráni tahá retkant, hamá mardomay mesál ent ke Hodáay habará eshkont, bale donyái parésháni o mál o zarray delkasshi o préb áia rada dayant o naylant ke Hodáay habar besabzit o bar o samar bedant.

²³ Bale á tohm ke sharrén zeminá retkant, hamá mardomay mesál ent ke Hodáay habará gósha dárít o sarpada bit o bar o samara dant, bázéné sad sari, bázéné shast sari o bázéné si sari."

Zahríchkay mesál

²⁴ Issáyá áyáná dega mesálé dát. Gwashti: "Ásmáni bádsháhi, hamá mardomay paymá ent ke wati dhagára sharrén tohmi keshtagat,

²⁵ bale wahdé mardom wáb atant, dozhmené átk o gandománi tahá zahríchkay† tohmi rétk o shot.

²⁶ Wahdé gandom rostant o hóshagesh áwort, zahríchk ham rost o mazan butant.

²⁷ Nun nawkar átkant o gón wati wájahá gwashtesh: 'Oo wájah! Taw wati dhagára sharrén tohm nakeshtagat? Gorhá é zahríchk cha kojá átkant?'

²⁸ Gwashti: 'Dozhmené é kár kortag.' Nawkarán jost kort: 'Taw lóthay ke má berawén o áyán begwajén?'

²⁹ Passawi dát: 'Na, chó mabit ke zahríchkáni gwajagay wahdá shomá gandomán ham begwajét.

³⁰ Tán ronagay wahdá belli hórígá rodant, ronagay wahdá gón ronókána gwashán: "Pésará zahríchkán begwajét o pa sóchagá grámband bekanét, randá gandomán byárét o mani ambará ér kanét" ' ' "

Kasterén tohmay mesál
(Markás 4:30-32; Luká 13:18-19)

³¹ Issáyá áyáná dega mesálé dát. Gwashti: "Ásmáni bádsháhi, thélkáhay tohmay dhawlá ent ke kaséa zort o wati dhagára kesht.

³² Chónáhá áiy tohm cha é dega tohmán kaster ent, bale wahdé rodit, cha é dega sabzagán‡ borzter, drachkéay kaddá bit o báli morg áiy ták o tháláni§ sará kodóha bandant."

Homíray mesál
(Luká 13:20-21)

³³ Issáyá áyáná dega yakk mesálé dát. Gwashti: "Ásmáni bádsháhi hamá homíray paymá ent ke janénéa zort o gón bázén ártéa* hawár kort o kamm kammá sajjahén árt gwát gept."

³⁴ Issáyá gón mardománi mocchiá é sajjahén habar gón darwar o mesálán kortant, bé mesálá gón áyán hecchi nagwasht.

³⁵ É dhawlá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but:

"Man gón darwar o mesálán wati dapá pacha kanán o

anchén habara kanán

ke cha donyáay péádeshá beger tán annun

chér o andém butagant."†

Zahríchkay mesálay máná

† 13:25 13:25 Zahríchk káhé ke zahri mán. ‡ 13:32 13:32 Sabzag, bezán káh. § 13:32 13:32 Thál, bezán sháharh, sháhal. * 13:33 13:33 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: "say sáta", bezán 15 kilúá gesh. † 13:35 13:35 Zabur 78:2.

³⁶ Nun Issáyá mardom roksat kortant o lógay tahá shot. Ódá morid áiy gwará átkant o gwashtesh: “Mará dhagáray zahríchkay mesálay mánáyá sarpad kan.”

³⁷ Gwashti: “Hamá ke sharrén tohma keshit, Ensánay Chokk ent.

³⁸ Dhagár donyá ent. Sharrén tohm ásmáni bádsháhiay chokk ant o zahríchkay tohm Shaytánay chokk ant.

³⁹ Hamá dozhmen ke zahríchkay tohmi dhagará rétkant, Shaytán ent. Kesháray rónay wahd áheratay róch ent o kesháray ronók[‡] préshtag ant.

⁴⁰ Anchosh ke zahríchk mocch kanag o ásá sóchaga bant, áheratay róchá ham hamé dhawlá bit.

⁴¹ Ensánay Chokk wati préshtagán ráha dant tánke sajjahén radkárán o hamáyán ke degarán dém pa gonáhá barant, yakjáh bekanant o cha áiy bádsháhiá dar bekanant.

⁴² Áyán ásay kurahá[§] dawra dayant ke ódá gréwag o peryát o zária bit.

⁴³ Á wahdá pahrézkár wati Petay bádsháhiá róchay paymá drapshant.* Harkasá gósh per, beshkont.”

Ásmáni bádsháhiay dega say mesái

⁴⁴ “Ásmáni bádsháhi ganjáay paymá ent ke dhagaréa chér dayag butagat. Wahdé kaséa dar gétk, gal but o padá chéri dát o shot o harché ke áia hastat, bahái kortant o hamá dhagári pa bahá zort.

⁴⁵ Hamé dhawlá, ásmáni bádsháhi sawdageréay paymá ent ke dhawldarén morwáredáni shóháza at.

⁴⁶ Wahdé áia gránkimatén morwáredé dast kapt, shot o harché ke áia hastat bahái kortant o hamá morwáredi gept.

⁴⁷ Hamé dhawlá ásmáni bádsháhi hamá dám o máhóreyay dhawlá ent ke gwarmá dawresh dát o dámá har paymén máhig gept.

⁴⁸ Wahdé dám cha máhigá porr but, cha gwarmá daresh kort. Padá neshtant o sharrén máhigesh dar chetant o saptán[†] kortant o harábénesh dawr dátant.

⁴⁹ Áheratay róchá ham anchosha bit. Préshtaga káyant o badkárán cha pahrézkárán jetá kanant.

⁵⁰ Badkárán ásay kurahá dawra dayant ke ódá gréwag o peryát o zária bit.

⁵¹ Shomá é sajjahén habarán sarpad butét?” Áyán passaw dát: “Ji haw.”

⁵² Gón áyán gwashti: “Paméshká Sharyatay har zánóger ke ásmáni bádsháhiay moridé bit, hamá lógwáhoday dhawlá ent ke cha wati ganj o hazánagá har paymén nók o kwahnén chizza kasshit o kárit.”

Issá padá Náserahá pera tarrit

(Markás 6:1–6; Luká 4:16–30)

⁵³ Wahdé Issáyá é mesái halás kortant, cha ódá dar kapt.

⁵⁴ Wati jenday shahrá átk o óday kanisahá mardomán tálim dayagá lagget. Mardomán pa hayráni gwasht: “Eshiá é dánái o mójezah kanagay wák o twán cha kojá rasetag?”

⁵⁵ É hamá dártráshay chokk naent? Eshiay mát Maryam ent o brát Ákub o Issop o Shamun o Yahudá ant.

⁵⁶ Eshiay sajjahén gohár hamedá may kerrá jahmenend ant. Gorhá é sajjahén chizzi cha kojá áwortagant?

⁵⁷ Mardom Issáay sará nawassh butant. Issáyá gwasht: “Nabiá har jágah ezzata rasit, bale wati métag o lógá ezzatia narasit.”

⁵⁸ Gorhá áyáni bébáwariay sawabá ódá bázén mójezahé péshi nadásht.

14

Pákshódi dayókéni Yahyáay koshag

(Markás 6:14–29; Luká 9:7–9)

¹ Hamé róchán Jalilay hákem Hirudisá Issáay nám o tawár eshкот.

² Gorhá gón wati hezmatkárán gwashti ke é hamá pákshódi dayókéni Yahyá ent ke cha mordagán zendag butag, paméshká choshén ajekkái kár* o mójezaha kant.

³ Gapp esh ent ke Hirudisá, wati jan Hirudiahay sawabá ke pésará áiy brát Piliposay jan at, Yahyá geptag o zendáná band kortagat.

[‡] 13:39 13:39 Ronók, bezán hamá ke keshará borrit o moccha kant. [§] 13:42 13:42 Kurah, mazanén chollé ke ódá

ásay tahá kunzag, matth o dega chizza pachant. * 13:43 13:43 Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag. [†] 13:48

13:48 Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi. * 14:2 14:2 Ajekkái kár, bezán mójezah, hayrán kanókén kár.

⁴ Chéa ke Yahyáyá gón Hirudisá báz bará gwashtagat ke Hirudiahay gerag pa taw rawá naent.

⁵ Hirudisá lóthet ke Yahyáyá bekoshit, bale cha mardomána torseti, chéa ke mardománi báwar esh at ke Yahyá paygambaré.

⁶ Wahdé Hirudisay sálgerah but, Hirudiahay jenekká mehmánáni déamá nách o sohbat kort. Hirudis cha é nách o sohbatá sakk wassh but,

⁷ sawgendi wárt o gón jenekká labzi kort: “Harché lóthay belóth, tará dayán.”

⁸ Jenekká gón mátá shawr o saláh kort o gwasht: “Pákshódi dayókén Yahyáay sará tabakkéay tahá bekan o hamedá byár o maná beday.”

⁹ Hirudis sakk paréshán but bale wati sawgend o mehmánáni sawabá hokmi dát ke jenekkay é wáhagá purah kanag bebit.

¹⁰ É dhawlá, zendáná Yahyáay sari borráént.

¹¹ Áiay saresh tabakkéay tahá kort o jenekkára dátesh o áia wati mátay kerrá bort.

¹² Yahyáay morid átkant o áiay jónesh bort o kabr o kapan kort. Randá shotant o Issáesh hái dát.

Panch hazár mardomá warák dayag

(Markás 6:32–44; Luká 9:10–17; Yuhanná 6:1–13)

¹³ É habaray eshkonagá rand, Issá gón moridán bójjigéá swár but o dur o gestáén[†] jáhéa shot ke tahná bebant. Wahdé mardom sahig butant, cha shahrán payádaká áiay randá ráh geptant.

¹⁴ Issá ke cha bójjigá ér kapt o mardománi mazanén mocchii dist, áyáni sará bazzagi but o áyáni nádráhén mardomi dráh kortant.

¹⁵ Nun béwahd at. Morid áiay kerrá átkant o gwashtesh: “É, dur o gestáén jágahé o nun béwahd ent. Mardomán ráh day ke métag o bázarána rawant o pa wat ward o waráké bahá gerant.”

¹⁶ Bale Issáyá gwasht: “Zalurat naent ke berawant, shomá wat áyán warák bedayét.”

¹⁷ Gwashtesh: “Edá may kerrá panch nagan o do máhigá abéd, dega hecch nést.”

¹⁸ Gwashti: “Mani kerrá byáretesh.”

¹⁹ Mardomi hokm dátant ke káháni sará benedét. Nun panchén nagan o doén máhigi zortant, ásmánay némagá cháreti o Hodáay shogri gept, nagani chondh chondh kort o moridáni dastá dátant. Moridán nagan mardománi sará bahr kortant.

²⁰ Sajjahénán sérá wárt. Cha sar átkagén chondhán dwázdah saptesh[‡] porr kort.

²¹ Abéd cha janén o chokkán, kesás panch hazár mardéná nán wárt.

Issá ápay sará tarrit

(Markás 6:45–52; Yuhanná 6:15–21)

²² Issáyá hamá damáná morid parmán dát o gwashtant: “Man é mardomán roksata kanán. Tán á wahdá shomá bójjigá swár bét o cha man pésar gwarmay á dastá berawét.”

²³ Mardománi roksat kanagá rand, tahná but o pa dwá kanagá kóhá sar kapt. Nun béwahd at o á tahná at.

²⁴ É wahdi, bójjig cha hoshkiá dur shotagat o trond o tézén gwát o mastén mawj o chawlán geptagat.

²⁵ Shapay cháromi pásá, Issá ápay sará gám janán but o dém pa moridán átk.

²⁶ Wahdé moridán dist ke Issá ápay sará gám janán ent, deltrakk butant. Cha torsá kukkáresh kort o gwashtesh: “Jenné!”

²⁷ Bale Issáyá damáná gwasht: “Delá dhaddh kanét. Matorsét, é man án.”

²⁸ Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! Agan é taw ay, gorhá maná hokm beday ke man ham ápay sará tai kerrá byáyán.”

²⁹ Issáyá gwasht: “Byá!” Gorhá Petros cha bójjigá ér átk o ápay sará Issáy némagá rawagá lagget.

³⁰ Bale cha gwátay trondiá torseti o bokkagá lagget. Kukkári kort: “Oo Hodáwand! Maná berakkén.”

³¹ Hamá damáná Issáyá dast shahár dát, á gept o gwashti: “Oo kambáwar! Taw chéa shakk kort?”

³² Wahde bójjigá sar kaptant, gwát kapt o árám but.

³³ Hamá ke bójjigá atant, Issáesh satá o saná kanáná gwasht: “Béshakk taw Hodáay Chokk ay.”

Nádráháni drahbakshi

(Markás 6:53–56)

[†] 14:13 14:13 Gestá, bezán dur, yakk kerr, jetá.

[‡] 14:20 14:20 Sapt: sabad, mazanén challi, sáchi.

³⁴ Gwarmesh gwázént o Genisáretay métagá shotant.

³⁵ Óday mardomán Issá pajjááh áwort, kash o gwaray sajjahén hand o damagay mardomesh háł dátant o sajjahén nádráhesht áıay kerrá áwortant.

³⁶ Dazbandiesht kort: “Márá bell ke bass tai kabáhay lambá dasta janén.” Haminchok mardomá ke dast jat, wassh o dráh butant.

15

Delpáki

(Markás 7:1–23)

¹ Nun cha Urshalimá átkagén lahtén Parisi o Sharyatay zánóger Issáay kerrá átk o gwashtesh:

² “Tai morid chéá may pet o piroki rasmá próshant o waragá pésar dasta nashódant?”

³ Áyıni passawá gwashti: “Shomá chéá pa wati rasmay dáragá Hodáay hokmá próshét?

⁴ Hodáyá gwashtag: *Wati pet o márá ezzat beday** o *harkasá ke wati pet yá máı nálat kort, áıay sezá mark ent.*[†]

⁵ Bale shomá gwashét: ‘Agan kasé wati petá yá márá begwashit: “Hamá komakk ke man báıad ent shomárá bedátén, á man Hodáay ráhá korbán kortag.”

⁶ nun ejázat naent ke á wati pet o márá komakk bedant.’ Shomá pa wati rasmay dáragá Hodáay habará halás o nákıara kanét.

⁷ Oo doru o dopóstén mardomán! Eshayá nabiá shomay bárawá sharr gwashtag:

⁸ *É mardom dapá maná ezzata dayant, bale delesh cha man sakk dur ent.*

⁹ *É moptá maná parastesha kanant o mardománi ráh o rahbandáni tálimá anchosha dayant ke gwashay Hodáay hokm ant.*[‡]

¹⁰ Issáyá mardom wati kerrá lótháént o gwashtant: “Gósh bedárét o sarpad bebét.

¹¹ Chizzé ke dapá rawt, mardomá nápáka nakant, bale hamá chizz ke cha dapá dara kayt, mardomá nápáka kant.”

¹² Nun morid áıay kerrá átkant o gwashtesh: “Taw zánay ke tai é habarán Parisi tawréntagant?”

¹³ Issáyá passaw dát: “Har nehálé§ ke mani ásmáni Petá nakeshtag, gwajaga bit.

¹⁴ Shomá áyan bellét. Á, kóráni kórén rahshón* ant, wahdé yakk kóré domi kóray rahshóna bit, doén kandhá kapant.”

¹⁵ Petrosá gwasht: “É mesálay mánáyá márá sarpad kan.”

¹⁶ Issáyá gwasht: “Shomá angat ham inchok nársarpad ét?

¹⁷ Nazánét harché ke dapá rawt, lápá mána bit o padá cha rótán dara kayt.

¹⁸ Bale harché ke cha dapá dara kayt, cha delá chesta bit o hamé chizz ensána sell o nápáka kant.

¹⁹ Chéá ke badén pegr o hayál, hón o kósh, zená, bénangi, dozzi, drógén sháhedi o kopr cha delá chesta bant.

²⁰ Hamé chizz ant ke mardomá nápáka kanant, gón nashoshtagén dastán warák warag mardomá nápáka nakant.”

Darkawmén janénéay imán

(Markás 7:24–30)

²¹ Issáyá á jágah yalah dát o Sur o Saydunay damagá shot.

²² Kanháni janéné ke hamóday mardomé at, átk o kukkári kort: “Oo Hodáwand, oo Dáud bádsháhay chokk! Mani sará rahm kan. Mani jenekká jenné per o jenekk sakk azáb ent.”

²³ Bale Issáyá hecch nagwasht. Morid Issáyá kerrá átkant o dazbandiesht kort: “Eshíá roksat kan, kukkár kanána may randá kaptag.”

²⁴ Issáyá darráént: “Man bass pa Bani Esráııay gáren méshán ráh dayag butagán.”

²⁵ Gorhá janén áıay pádán kapt o gwashti: “Oo Hodáwand! Maná komakk kan.”

²⁶ Gwashti: “Chokkáni naganay pach gerag o kochekkáni démá dawr dayag sharr naent.”[†]

²⁷ Janená gwasht: “Haw, oo Hodáwand! Bale kochekk ham naganay hamá chondhána warant ke cha áyıni wáhondáni parzónagána kapant.”

* 15:4 15:4 Darrow 20:12. † 15:4 15:4 Darrow 21:17. ‡ 15:9 15:9 Eshayá Nabııay Ketáb 29:13 § 15:13 15:13 Nehái, bezán nók keshtagén drachk. * 15:14 15:14 Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar. † 15:26 15:26 Issáyá maksad esh naat ke é janén nápák ent. Áıay maksad esh at ke janénay báwar cha Yahudiáni báwará gésh ent.

²⁸ Gorhá Issáyá áiy passawá gwasht: “Oo bánok! Tai imán mohr o mohkam ent, hamá dhawl bit ke taw lóthay.” Hamá damáná áiy jenekk dráh but.

Bázén mardoméay drahbakshi

²⁹ Issáyá á jágah esht o shot, cha Jalilay Mazangwarmay lambá gwast o yakk kóhéay sará sar kapt o nesht.

³⁰ Bázén mardomé áiy kerrá átk. Lang, kór, mondh, gong o dega har paymén násalámatén mardomesh Issáyá kerrá áwortant o áiy dráh kortant.

³¹ Wahdé Esráilián dist ke gong habar kanagá ant, mondh dráh bayagá ant, lang tarragá ant o kór gendagá ant, gorhá hayrán butant o wati Hodá satá o sanáesh kort.

Chár hazár mardomá warák dayag

(Markás 8:1–10)

³² Issáyá wati morid lótháént o gwashtant: “Maná é mardománi sará bazzaga bit, say róch ent ke mani kerrá ant o pa waragá hecchesh nést. Mana nalóthán ke eshán gón shodigén lápé roksat bekanán. Chó mabit ke ráhá betosant o bekapant.”

³³ Moridán darráént: “É gyábáná má inchok nán cha kojá byárén ke é mardom sér bekanant?”

³⁴ Gorhá Issáyá cha moridán jost kort: “Shomará chont nagan gón?” Gwashtesh: “Hapt nagan o lahtén kasánén máhig.”

³⁵ Áiy gón mardomán gwasht: “Zeminay sará benendét.”

³⁶ Haptén nagan o máhigi zortant, Hodáay shogri gept, nagan o máhigi chondh chondh kort o moridán dátant o moridán mardománá dátant.

³⁷ Sajjahénán sérá wárt o cha sar átkagén chondhán moridán hapt lach[‡] porr kort.

³⁸ Janén o chokkán abéd, chár hazár mardéná warák wárt.

³⁹ Mardománi mocchiay roksat kanagá rand, Issá bójigá nesht o Magadanay damagá shot.

16

Ásmáni neshániay lóthag

(Markás 8:11–13; Luká 12:54–56)

¹ Parisi o Saduki Issáyá kerrá pa áiy chakkásagá átkant o gwashtesh: “Márá ásmáni neshánié pésh dár.”

² Issáyá passaw dát: “Rózarday wahdá shomá gwashét: ‘Hawá wassha bit ke ásmán sohr ent.’

³ Sabáhá gwashét: ‘Maróchi tuppána bit ke ásmán sohr ent o jambarán bastag.’ Shomá ásmánay rang o dróshomay andázah janagá zánét, bale dawr o zamánagáni neshániáni andázah janagá nazánét.

⁴ Badkár o zenákárén nasl o padréch neshánia lóthit, bale Yunos nabiaiy neshániá abéd, dega hecch neshánié áyán dayaga nabit.” Randá Issáyá á yalah dátant o shot.

Parisi o Sadukiáni badén homir

(Markás 8:14–21)

⁵ Morid mazangwarmay á dastá shotant bale shamoshtagatesh ke nagan bezurant gón.

⁶ Issáyá gón áyán gwasht: “Habardár! Cha Parisi o Sadukiáni homirá pahréz bekanét.”

⁷ Gorhá á watmánwat habará laggetant. Gwashtesh: “Paméshká chosha gwashit ke má gón wat nagan nayáwortag.”

⁸ Issáyá zánt ke ché gwashagá ant, paméshká gwashti: “Oo kambáwarán! Chéá watmánwatá gwashagá ét ke mára nagan gón nést?”

⁹ Angat hecch sarpad naét? Shomá á panchén nagan shamoshtagant ke panch hazár mardomá sérá wárt o shomá cha sar átkagénán chinchok sapt porr kort?

¹⁰ Yá hamá haptén nagan ke chár hazár mardomá wárt o sér kort o shomá cha sar átkagénán chinchok lach porr kort?

¹¹ Gorhá chón sarpad nabét ke man gón shomá naganay habará naán? Cha Parisi o Sadukiáni homirá pahréz bekanét.”

¹² Gorhá morid sarpad butant ke á gwashagá naent cha naganay homirá pahréz bekanét, gwashagá ent cha Parisi o Sadukiáni tálimá watá dur bedárét.

Petrosay gwáhi

(Markás 8:27–30; Luká 9:18–21)

¹³ Wahdé Issá Kaysariah Pilipiy damagá átk, cha wati moridán josti kort: “Mardom Ensánay Chokkay bárawá ché gwashant, man kay án?”

[‡] 15:37 15:37 Lach cha pisshá jórh kortagén mazanén darpé.

¹⁴ Áyán passaw dát: “Lahténa gwashit ke taw pákshódi dayókén Yahyá ay, lahténa gwashit Elyás nabi ay, dega lahténa gwashit Eremyá nabi ay yá cha á dega nabián yakké ay.”

¹⁵ Gorhá josti kort: “Shomá wat mani bárawá ché gwashét, man kay án?”

¹⁶ Shamun-Petrosá passaw dát: “Taw Masih ay, namiránén* Hodáay Chokk ay.”

¹⁷ Issáyá darráent: “Oo Shamun, oo Yunáay chokk! Taw bahtáwaré ay, chéá ke é habar ensánéá† pa taw záher nakortag, mani Pet ke ásmáná ent, áia záher kortag.

¹⁸ Tará gwashán ke taw Petros‡ ay o é mohrén kóhay sará man wati kelisáay bonyadá éra kanán ke markay zór§ áia sará báládasta nabit.

¹⁹ Man ásmáni bádsháhiay kelitán tará dayán. Harché ke taw zeminay sará makana kanay, ásmáná ham makan kanaga bit, harché ke taw zeminay sará rawá kanay, ásmáná ham rawá kanaga bit.”

²⁰ Padá áia wati morid parmán dátant: “Gón hechkasá magwashét ke man Masih án.”

Wati markay bárawá Issáyá pëshgói

(Markás 8:31–33)

²¹ Cha hamá wahdá o rand Issá gón wati moridán tachká habar kanagá lagget. Gwashti: “Man báyard ent Urshalimá berawán, cha kawmay kamásh o mazanén dini pëshwá o Sharyatay zánógeráni dastá bázén sakki o sórié* besaggán o koshag bebán o sayomi róchá zendag bebán.”

²² Petrosá á yakk kerré bort o hakkal kanagá lagget: “Oo Hodáwand! Hodá chosh makanát. Gón taw hechbar é paymá mabát.”

²³ Issáyá chakk tarrént o gón Petrosá gwashti: “Oo Shaytán! Cha mani déma dur bay. Taw mani ráhá bandagá ay, tai hayál Hodái hayálé naent, ensáni hayálé.”

Issáyá randgiri

(Markás 8:34–9:1; Luká 9:22–27)

²⁴ Nun Issáyá gón wati moridán gwasht: “Agan kasé lóthit mani randgiriá bekant, báyard ent wati delay sajjahén lóth o wáhagán bekoshit o wati jenday salibá baddhá bekant o mani randgiriá bekant.

²⁵ Chéá ke harkas ke wati sáhay rakkénagay johdá kant, gária dant o harkas ke mani hátera wati sáhá nadra kant, rakkéniti.

²⁶ Agan yakkéa sajjahén donyá berasit bale wati sáhá gár bedant, gorhá áia che páedaga rasiť? Mardom wati sáhay badalá chónén kimaté dáta kant?

²⁷ Ensánay Chokk gón wati Petay mazanén shán o marháhá préshtagáni hamráhiá ke kayt, gorhá harkasá áia kortagén káráni mozzá dant.

²⁸ Shomará rásténa gwashán, edá lahtén mardom óshatag ke tánke á Ensánay Chokká magendant ke wati bádsháhiay tahá záher ent, é namerant.”

17

Issáyá dém o dróshomay drapshnáki

(Markás 9:2–13; Luká 9:28–36)

¹ Shash róchá rand, Issáyá Petros o Ákub o áia brát Yuhanná hamráh kortant o borzén kóhéay sará bortant ke ódá dega kass mabit.

² Ódá áyáni déma Issáyá rang o dróshom badal but. Áia dém chó róchá drapshnáki o póshák chó nurá espét butant.

³ Hamé wahdá áyáni déma Mussá o Elyás záher butant o gón Issáyá habar kanagá laggetant.

⁴ Petrosá gón Issáyá gwasht: “Oo Hodáwand! May edá bayag sakk sharr ent, agan tai razá bebit, man hamedá say sáheg o kápára* bandán, yakké pa taw, yakké pa Mussáyá o yakké pa Elyásá.”

⁵ Á hamé habarán at ke drapshnákéen jambaré† áyáni sará sáhéi but. Cha jambará tawaré átk: “É mani dóstigén Bacch ent, cha eshiá man sakk wassh o razá án, eshiay habarán gósh bedárét.”

⁶ Moridán ke é tawár eshкот, deltrakk butant o dém pa chér kaptant.

⁷ Issá áyáni kerrá átk, dasti per kortant o gwashti: “Pád aéť, matorséť!”

⁸ Wahdé áyán chamm chest kortant, abéd cha Issáyá dega kassesh nadist.

* **16:16 16:16** Namirán, bezán hamá ke hechbara namerit. † **16:17 16:17** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “góshť o hón”. ‡ **16:18 16:18** Yunáni zobána, “petrá” sengén kóh o talára gwashant o “petros” dhóká gwashant. § **16:18**

16:18 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “mordagáni jahánay darwázag”. * **16:21 16:21** Sakki o sóri, bezán janáli,

taklip. * **17:4 17:4** Kápár, kápár, kapar. † **17:5 17:5** Jambar, bezán abr.

⁹ Cha kóhá ér kapagay wahdá Issáyá á hokm dátant: “Tán hamá wahdá ke Ensánay Chokká cha mordagán jáh najatag[‡], wati é distagén chizzáni bárawá hechkasá hál madayét.”

¹⁰ Moridán jost kort: “Gorhá Sharyatay zánóger chéa gwashant ke Masihay áyagá pésar, báýad ent Elyás nabi byayt?”

¹¹ Passawí dát: “Béshakk, Elyása kayt o sajjahén kárán gwam o géga kant.

¹² Bale man shomará gwashán, Elyás wa átk, bale áyán pajjáah nayáwort o harché ke áyáni delá lóthet, gón áiá kortesh. Hamé paymá Ensánay Chokká ham cha áyáni dastá sakki o sóri saggagi ent.”

¹³ Nun moridán zánt ke á pákshódi dayókén Yahyáay bárawá habará ent.

Jenni bachakkéay drahbakshi

(Markás 9:14–29; Luká 9:37–42)

¹⁴ Wahdé Issá o sayén morid mardománi mocchiay kerrá átkant, mardé Issáyay gwará átk, kóndhán kapt o gwashti:

¹⁵ “Oo wájah! Mani chokkay sará bazzag kan, áiá mariay nádráhi gón ent o sakk azábi kortag, báz bará ásá kapit o báz bará ápá.

¹⁶ Man tai moridáni kerrá áwort, bale áyán dráh kort nakort.”

¹⁷ Issáyá gwasht: “Oo bébáwar o gomráhén nasl o padréch! Man tán kadéná gón shomá bemánán? Tán chinchok wahdá shomará besaggán? Chokká edá mani kerrá byáret.”

¹⁸ Issáyá jenn hakkal dát, jenn dar átk o bachakk hamá damáná dráh but.

¹⁹ Randá morid ehwatá[§] Issáyay gwará átkant o cha áiá jostesh kort: “Má chéa á jenn kasshet nakort?”

²⁰ Issáyá passaw dát: “Shomay imánay nezóriay sawabá. Shomará rásténa gwashán, agan shomay imán arzonéay kesásá* ham bebit, shomá gón é kóhá gwashta kanét ke cha edá bekenz o ódá beraw o kóha kenzit. Hecch chizz pa shomá nabutenia nabit.

²¹ Bale é dhawléen jenn, abéd cha dwá kanag o róchag dárágá dega warhá kasshaga nabant.”†

Issáyay markay domi péshgói

(Markás 9:30–32; Luká 9:43–45)

²² Wahdé morid Jalilá yakjáah butant, Issáyá gón áyán gwasht: “Ensánay Chokk dróhaga bit o anchén mardománi dastá dayaga bit

²³ ke áiá koshant, bale sayomi róchá á zendaga bit o jáha jant.” Cha é habarán morid sakk gamig butant.

Mazanén parasteshgáhay song o máliái

²⁴ Wahdé Issá o áiy morid Kaparnáhumá átk o rasetant, gorhá mazanén parasteshgáhay songi o máliátgir Petrosay kerrá átkant o jostesh kort: “Shomay ostád mazanén parasteshgáhay songá nadant?”

²⁵ Passawí dát: “Haw, dant.” Wahdé Petros lógá átk, Issáyá cha áiy gapp janagá pésar hamé jost kort: “Oo Shamun!‡ Donyáay bádsháh cha kayá song o máliáta gerant? Cha wati chokkán yá cha degarán?”

²⁶ Passawí dát: “Cha degarán.” Issáyá gwasht: “Gorhá chokkán dayaga nalóthit.

²⁷ Bale nun é kára bekan ke á delá mayárant. Mazangwarmá beraw o nahigé[§] ápá dawr day, hamá máhig ke pésará nahigá jant, áiy dapá pach kan, yakk chárkaldári* zarré genday, hameshiá bezur o mani o wati songá porr kan.”

18

Mazani

(Markás 9:33–37; Luká 9:46–48)

¹ Hamá wahdá morid Issáyay kerrá átkant o jostesh kort: “Ásmáni bádsháhiá cha sajjahénán masterén mardom kay ent?”

² Issáyá kasánén chokké tawár kort, áyáni nyámá óshtréent o

³ gwashti: “Shomará rásténa gwashán, agan shomá watá cha tahá badal makanét o kasánén chokkáni paymá mabét, hechbar ásmáni bádsháhiá pád ér korta nakanét.

‡ 17:9 17:9 Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. § 17:19 17:19 Ehwatá, bezán dega kasé mazánt. * 17:20 17:20 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “thélkáhay tohmay kesásá” Thélkáhay tohm báz gwandh ant. † 17:21 17:21 Lahtén daznebeshtá band 21 néstent. ‡ 17:25 17:25 Petros hamá Shamun ent; bechár Mattá 10:2. § 17:27 17:27 Nahig kasánokén ásené, kermé bandanti o pa máhigay geragá ápá dawria dayant.

* 17:27 17:27 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “stater”, bezán chár derham.

⁴ Paméshká harkas ke watá é chokkay dhawlá béshán o békebr bekant, ásmáni bádsháhiá hamá cha sajjahénán mastera bit.

⁵ Harkas ke mani námá é dhawléen kasánén chokké wasshátka kant o sharapa dant, maná sharapa dant.

Radiáni sawabsáz

(Markás 9:42–48; Luká 17:1–2)

⁶ É gwandhó ke mani sará bawara kanant, harkas ke cha eshán yakkéá ham dém pa gonáhá bebárt, sharter hamesh ent ke jenteri* táé gomráh kanókay gotthá bebandant o daryáy johlánkián chagali bedayant.

⁷ Bazhn o apsóz pa é donyáyá ke gomráhiáni sawabsáz ent. Gomráh kanóken chizz mardomay zendá allamá káyant, bale bazhn o apsóz pa hamáíá ke gomráhiay sawabsáza bit.

⁸ Agan tai dast yá pád tará dém pa gonáhá bebárt, áíá borra o dawr day, chéá ke gón doén dast o pádán dózahay dáemi ása kapagay badalá, pa taw sharter ent ke lang o mondth bebay o abadmánén zenday wáhond bebay.

⁹ O agan tai chamm tará dém pa gonáhá bebárt, áíá dar kan o dawr day, chéá ke gón doén chammán dózahay ása kapagay badalá, pa taw sharter ent ke gón yakk chamméá abadmánén zenday wáhond bebay.

Gárén mész

(Luká 15:3–7)

¹⁰ Habardár! Cha é gwandhóán yakkéá ham kamarzesh mazánét o jahl majanét. Man shomará gwashán ke ásmáná esháni préshtag modám mani ásmáni Petay bárgáhá† óshtók ant o Petay déma gendant.

¹¹ Ensánay Chokk pa gárénáni rakkénagá átkag.‡

¹² Shomá ché gwashét? Agan kaséá sad mész hast o cha áyán yakké gár bebit, gorhá nawad o nohén mészán kóhá yalaha nakant o gárén mészay shóháza narawt?

¹³ Shomará rásténa gwashán, agan eshiá dar begéjit, cha á nawad o nohén mészán ke gár nabutagant, pa eshiá géshter gala bit.

¹⁴ Hamé paymá, shomay ásmáni Pet razá nabit ke cha é gwandóán yakké ham gár bebit.

Gón radkárén bráíá

¹⁵ Agan tai brát gón taw badié bekant, beraw o do pa doá sarpadi kan, agan tai habari gósh dásht, gorhá bezán tará wati brát dobar rasetag.

¹⁶ Bale agan tai habari gósh nadásht, gorhá yakk o do kas hamráh bekan, tánke *har habaray rásti*, gón do yá say mardomay sháhediá sábet kanag bebit.§

¹⁷ Agan áyáni habari gósh nadásht, gorhá kelisáyá hál beday. Agan kelisáy habari ham gósh nadásht, gorhá áíá nábáwaré* hesáb kan.

¹⁸ Shomará rásténa gwashán, harché ke shomá zeminay sará makana kanét, ásmáná ham makan kanaga bit o harché ke shomá zeminay sará rawá kanét, ásmáná ham rawá kanaga bit.

¹⁹ Man shomará é gappá ham gwashán, agan zeminay sará cha shomá do kas ham pa hamdeli o tepáki chizzé belóthit, cha mani ásmáni Petay némagá áyána rasit.

²⁰ Chéá ke har jáh do yá say kas ham mani námay sará hór bebit, man gón áyán góna bán.”

Námehrabánén golámay mesál

(Luká 17:3–4)

²¹ Hamé wahdá Petros Issáy kerrá átk o josti kort: “Oo Hodáwand! Agan mani brát gón man badi bekant, gorhá tán chont randá man áíá pahell bekanán? Tán hapt randá?”

²² Issáyá passaw dát: “Man tará gwashán, hapt randá na. Haptád o hapt randá† bebakshi.

²³ Ásmáni bádsháhi hamá bádsháhay dhawlá ent ke cha wati golámán hesáb geragi lóthet.

²⁴ Wahdé hesáb geragá lagget, yakk mardé áiy déma áwortesh ke lakkáni lakk dinará‡ wámdár at,

²⁵ bale áíá wám dát nakortant. Paméshká wájahá hokm dát ke áiy jend o jan o chokk o dega harché ke áíá hast, bahá kanag bebant o wám adá kanag bebant.

* 18:6 18:6 Jenter do seng ant ke gón áyán dána droshant o ártá kanant. † 18:10 18:10 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. ‡ 18:11 18:11 Lahtén daznebeshtá band 11 néstent. § 18:16 18:16 Bechár: Mussáy Wáz 19:15. * 18:17 18:17 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “darkawm o songié”. † 18:22 18:22 Yá “haptád bará hapt randá”. ‡ 18:24 18:24 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “dah hazár tálánt”, bezán 60 milyun róchay pagár.

²⁶ Golám áiy pádán kapt o mennat o zárii kort o gwashti: ‘Maná móh[§] beday, tai sajjahén wámána dayán.’

²⁷ Wájahá golámay sará bazzag but, cha á wámán sar gwest o áiy jendi ham ázát kort.

²⁸ Bale wahdé á golám dhanná dar átk, wati hamkárén golámi dist ke sad dinára^{*} áiy wámdár at, dasti gotthá sakk dátant o gwashti: ‘Mani wámán beday.’

²⁹ Wámdárén hamkár áiy pádán kapt o mennat o zárii kort o gwashti: ‘Maná móh beday, tai wámána dayán.’

³⁰ Bale áia namannet o zendáná bandi kanáént ke tánke wámána nadant, yalah dayag mabit.

³¹ É dega golám ke sahig butant, sakk delranj butant o sajjahén hál o habaresh pa wati wájahá sar kortant.

³² Gorhá wájahá á golám lótháént o gwashti: ‘Oo radkárén golám! Man tai wám tará paméshká bakshetant ke taw gón man báz mennat o zári kort.

³³ Anchosh ke maná tai sará bazzag but, tará ham báyard ent wati hamkárén golámay sará bazzag butén.’

³⁴ Wájah zahr gept o á golámi band kanáént ke tánke sarjamén wámána nadant, ázár dayag bebit.

³⁵ Nun agan shomá wati brátá pa del mabakshét, mani ásmáni Pet ham gón shomá hamé dhawlá kant.”

19

Sur o sawnay bárawá

(Markás 10:1–12)

¹ Wahdé Issáyá é habar halás kortant, Jalilay damagi yalah dát o dém pa Yahudiahay hamá hand o damagá shot ke Ordonay kawray domi dastá ent.

² Mardománi mazanén rombé áiy randá gón kapt o Issáyá ódá áyáni nádráhén mardom dráh kortant.

³ Lahtén Parisi Issáyá chakkásagá áiy kerrá átk o jostesh kort: “Pa mardá rawá ent ke har paymén sawabéá wati janay talák o sawnán bedant?”

⁴ Passawi tarrént: “Shomá nawántag ke Hodáyá *jahánay jórh kanagay wahdá ensán addh kortag, mardén o janén*^{*} o

⁵ gwashtagi: *Paméshká mard wati pet o máuá yalaha kant o gón wati janá hór o yakjáha bit. Mard o jan, yakk jesm o jána bant.*[†]

⁶ É paymá, nun á do naant, yakk jesm o ján ant. Paméshká, á ke Hodáyá yakk kortagant, ensán áyán jetá makant.”

⁷ Jostesh kort: “Gorhá Mussáyá parchá parmán dátag ke mard wati janá taláknámahé bedant o nun cha lógá dari bekant?”

⁸ Issáyá passaw dát: “Shomay sengdeliay sawabá Mussáyá shomará janénáni sawn dayagay ejázat dátag, cha bongéjá é dhawl nabutag.

⁹ Shomará gwashán: Harkas cha zenákáriá abéd, dega sawabéá wati janénay sawn o talákán bedant o gón dega janénéa sur o sáng bekant, bezán zená kanagá ent.”

¹⁰ Moridán gwasht: “Agan mardén o janénay nyámá hál o jáwar esh ent, gorhá sur nakanag sharter ent.”

¹¹ Gwashti: “É tálimá harkas zorta nakant, hamá kas zorta kant ke áia é wák o twán bakshag butag.

¹² Lahtén sur korta nakant chéá ke cha pédáeshá anchosh ant, lahtén mardomán gwahtag[‡] kortag o lahtén pa ásmáni bádsháhiá cha sur o sángá sara gwazít. Harkas ke é habará sarpada bit, bemanniti.”

Issá o kasánén chokk

(Markás 10:13–16; Luká 18:15–17)

¹³ Randá kasánén chokkesh Issáyá kerrá áwortant ke wati dastá áyáni sará per bemoshit o pa áyán nékdwái bekant, bale moridán neherr o hakkal dátant.

¹⁴ Issáyá gwasht: “Chokkán bellét mani kerrá káyant, esháni démá madárét, chéá ke ásmáni bádsháhi anchénánig ent.”

¹⁵ Issáyá áyáni sará dast per mosht o randá cha ódá ráh gept.

Zardárén warná o abadmánén zend

(Markás 10:17–31; Luká 18:18–30)

[§] 18:26 18:26 Móh, bezán wahd, porsat, mókal, wár o gég.

^{*} 18:28 18:28 Sad dinár sad róchay pagár ent.

^{*} 19:4

19:4 Pédáesh 1:27. [†] 19:5 19:5 Pédáesh 2:24. [‡] 19:12 19:12 Gwahtag, bezán hamá ke áiy narénagi dar kanag butag.

¹⁶ Hamé wahdá mardé Issáay kerrá átk o josti kort: “Oo ostád! Man kojám nékiá bekanán ke abadmánén zenday wáhond bebán?”

¹⁷ Issáay gwasht: “Taw chéá nékiay bárawá cha man josta kanay? ‘Nékén’ tahná yakké o á Hodáay jend ent. Agan taw abadmánén zenda lóthay, gorhá Hodáay parmánáni sará amal kan.”

¹⁸ Josti kort: “Kojám parmánáni sará?” Issáay gwasht: “*Hón makan, zená makan, dozzi makan, drógén sháhedi maday,*

¹⁹ *wati pet o máia ezzat beday, wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.*”[§]

²⁰ Warnáyá gón Issáay gwasht: “É sajjahén parmánáni sará man amal kortag. Dega kojám kár pasht kaptag?”

²¹ Issáay passaw dát: “Agan lóthay kámel bebay, beraw wati sajjahén mál o hastiá bahá kan o zarrán garib o nézgáran beday. É paymá tará ásmáni ganjé rasit. Nun byá o mani randgiriá bekan.”

²² Warnáyá ke é habar eshкот, gamig but o shot, chéá ke sér o hazgáren mardé at.

²³ Issáay gón moridán gwasht: “Shomára rásténa gwashán, pa sér o hazgáren mardomán ásmáni bádsháhiá páday ér kanag sakk grán ent.

²⁴ Haw, shomára gwashán, suchenay domká oshteray gwazag wa báz grán ent, bale pa hazgáren mardoméa Hodáay bádsháhiá páday ér kanag angat gránter ent.”

²⁵ É habaray eshkonagá, morid sakk hayrán butant o watmánwatá gwashtesh: “Gorhá kay rakketa kant?”

²⁶ Issáay áyáni némagá cháret o gwasht: “É kár ensánay dastá nabit, bale Hodáay dastá har chizza bit.”

²⁷ Gorhá Petrosá gwasht: “Má wati har chizz yalah dátag o tai randgiriá kanagá én, mára ché rasiť?”

²⁸ Issáay gón áyán gwasht: “Shomára rásténa gwashán, hamá nókén donyáyá wahdé Ensánay Chokk wati shán o shawkatay tahtay sará nendit, shomá ke mani hamráh ét, dwázdah tahtay sará nendét o Bani Esráilay dwázdahén kabilaháni kazáwatá* kanét.

²⁹ Harkasá ke pa mani námaygi lóg yá brát yá gohár yá pet yá mát yá chokk yá dhagár yalah dátagant, áia sad sari géshtera rasiť o abadmánén zenday wáhonda bit.

³⁰ Bale bázéné ke awali ent, áheria bit o bázéné ke áheri ent, awalia bit.

20

Mozzuray mozz

¹ Ásmáni bádsháhi, bágéay hamá wáhonday paymá ent ke sabáhá máhallah dar kapt ke mozzur dar begéjit o wati anguri bágá pa kár kanagá dém bedant.

² Áia mozz róché yakk dinaré gisshtënt o mozzur bágá rawán dátant.

³ Kesás say sáhatá rand* dar átk o disti ke dega lahtén mardom bázará bé kár o rózgará óshtátag.

⁴ Gwashti: ‘Shomá ham berawét, mani bágá kár kanét. Harché ke shomay hakka bit, shomára dayán.’

⁵ Gorhá á shotant. Némróchay wahdá† o dém pa bégáhá‡ padá dhanná dar átk o anchoshi kort.

⁶ Rózarday nazzikká§ ham dar átk o disti ke dega lahtén mardom óshtátag, cha áyán josti kort: ‘Shomá chéá sajjahén róchá bé kára óshtátagéť?’

⁷ Gwashtesh: ‘Mára hechkasá kár nadátag.’ Bágay wáhondá gwasht: ‘Shomá ham berawét, mani bágá kár kanét.’

⁸ Róch ke ér neshť, bágay wáhondá gón kárendaháni masterá gwasht: ‘Mozzurán lótháén o áyáni mozzá beday, cha randigán bendát kan o awaligán beraw.’

⁹ Hamáyán ke rózarday nazzikká kár shoru kortagat, har yakkéa yakk dinaré raset.

¹⁰ Padá hamáyáni bárig átk ke pésará káresh shoru kortagat. Áyán gwasht balkén mára géshtera rasiť, bale áyán ham yakk yakk dinaré raset.

¹¹ Wati mozzesh zort o bágay wáhonday sará norondhagá laggetant, gwashtesh:

¹² ‘Rand randi mozzurán bass yakk sáhaté kár kortag o má sajjahén róchá garmay sará kár kortag, bale taw mayg o áyáni mozz barábar kortant.’

§ 19:19 19:19 Láwíán 19:18. * 19:28 19:28 Kazáwat, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari.

* 20:3 20:3 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “sayomi sáhatá”, bezán sáhat nohá. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but. † 20:5 20:5 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “shashomi sáhatá”. ‡ 20:5

20:5 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “nohomi sáhatá”, bezán sáhat sayá. § 20:6 20:6 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “yázdahomi sáhatá”, bezán sáhat panchá.

¹³ Bágay wáhondá gón yakkéa gwasht: ‘Sangat! Man gón taw náhakki nakortag. Mani o tai karár yakk dináréay naat?’

¹⁴ Paméshká haminchok ke tai hakk ent, bezur o beraw. Man wati master wat án ke harché tará dayán, haminchok rand randigá ham bedayán.

¹⁵ Záná, maná é hakk nést ke gón wati chízzán hamá dhawl bekanán ke mana lóthán? Yá taw mani daspachiy sará hasadda kanay?”

¹⁶ É dhawlá áheri awalia bant o awali áheria bant.”

Issáy markay sayomi péshgói

(Markás 10:32–34; Luká 18:31–34)

¹⁷ Wahdé Issá dém pa Urshalimá rawagá at, áia dwázdahén kásed yakk kerré bortant o gón áyán gwashti:

¹⁸ “Bechár, má Urshalimá rawén, ódá Ensánay Chokká gerant o mazanén dini péshwá o Sharyatay zánógeráni dastá dayant. Áia markay sezá dayant o

¹⁹ darkawmén mardománi dastá dayanti. Darkawm áia kalága zurant, gón shallák o hayzarán mána bandant o salibay sará dranjanti. Bale sayomi róchá, á padá zendaga bit o jáha jant.”

Nájáezén wáhag

(Markás 10:35–45)

²⁰ Hamé wahdá Zebdiay chokkáni mát gon wati chokkán Issáy kerrá átk, áia padán kapt o gwashti: “Man cha taw chízzé lóthán.”

²¹ Issáyá gwasht: “Ché lóthay?” Gwashti: “Labz kan ke tai bádsháhiá mani doén chokk tai kerrá nendant, yakké tai rástén kashá o domi chappén kashá.”

²² Issáyá passaw dát: “Shomá nazánét ché lóthagá ét. Á pyálah ke maná nóshagi ent, shomá nóshetia kanét?”* Gwashtesh: “Ji haw, má nóshetia kanén.”

²³ Issáyá gwasht: “Shomará mani pyálah nóshagi ent, bale é mani dastá naent ke kay mani rástén o kay chappén kashá benendit. É jágah hamáyánig ant ke mani Petá pa áyán gisshéntagant.”

²⁴ Wahdé á dega dahén moridán é habar eshkot, doén brátáni sará zahr geptant.

²⁵ Gorhá Issáyá sajjahén morid lótháénant o gon áyán gwashti: “Shomá zánét ke darkawmáni hákem mardománi sará wájahia kanant o master wati zórá chérdastén mardománi sará kára bandant.

²⁶ Bale shomá chosh makanét. Cha shomá harkas ke mazania lóthit, báyard ent sajjahénáni hezmatkár bebit o

²⁷ cha shomá harkas ke masteria lóthit, shomay kaster o hezmatkár bebit.

²⁸ Hamé dhawlá, Ensánay Chokk nayátkag ke mardom áia hezmatá bekanant, átkag ke mardománi hezmatá bekant o gón wati sáhay dayagá, bázénéa berakkénit.”

Do kóray drahbakshi

(Markás 10:46–52; Luká 18:35–43)

²⁹ Wahdé Issá o morid cha Ariháay shahrá dar áyagá atant, mazanén rombé Issáy hamráh but.

³⁰ Áyáni ráhay sará neshtagén do kórá eshkot ke Issá gwazagá ent, kukkáresh kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand, oo Dáud bádsháhay chokk! May sará rahm kan.”

³¹ Mardomán á hakkal dátant o gwashtesh: “Bétawár bét,” bale áyán ganter kukkár kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand, oo Dáud bádsháhay chokk! May sará rahm kan.”

³² Issá óshrát, tawári kortant o gwashti: “Shomá cha man ché lóthét? Pa shomá ché bekanán?”

³³ Áyán passaw dát: “Oo Hodáwand! May chammán rozhná kan.”

³⁴ Issáyá bazzag but, dasti áyáni chammán per mosht o hamá damáná áyáni chamm rozhná butant o á Issáy hamráh butant.

21

Urshalimá Issáyá wassháika kanant

(Markás 11:1–11; Luká 19:28–38; Yuhanná 12:12–15)

¹ Wahdé Issá o áia morid Urshalimay nazzikká rasetant o Zaytunay Kóhá Bayt-Pájiay métagá átkant, Issáyá do morid rawán dát o

² gwashtanti: “Démi métagá berawét, anchosh ke ódá rasét, haré gendét ke bastag o korragi ham gón ent, áyán bójet o pa man byáret.

* 20:22 20:22 Cha pyálahá Issáyá maksad wati mark, bezán salibay sakki o sóriáni saggag ent.

³ Agan kaséá gón shomá chizzé gwasht, begwashét ke wájahá pakár ant o damáná ráhesh dant.”*

⁴ É dhawlá nabíay kortagén é habar rást o sarjam but:

⁵ “*Gón Sahyunay Jenekká begwashét:*

‘Tai bádsháh pa taw pédák ent,

béshán o békebré, korragéá, bezán kasánén haréá swár ent.’”†

⁶ Gorhá morid shotant o hamá paymá ke Issáyá gwashtagat, hamá dhawlá kortesh.

⁷ Áyán har o korrag áwortant, wati shál o kabáhesh haráni poshtá ér kortant o Issá swár but.

⁸ Bázénéá wati shál o kabáh ráhay sará chérgéján kortant, dega bázén mardoméá maccháni píssh o tak[‡] borret o ráhay sará ér kort.

⁹ Rombá, Issáy démay o poshtay mardom, kukkár kanáná gwashagá atant:

“Hushiáná, § oo Dáud bádsháhay chokk!

Mobáarak ent hamá ke Hodáwandy námá kayt,

Hushiáná, borzén arshá.”

¹⁰ Wahdé Issá Urshalimá raset, gorhá shór o sháré macchet. Sajjahén shahr jostá at: “É kay ent?”

¹¹ Mocchiay mardomán gwasht: “É hamá nabi Issá ent. Jalilay shahr Náserahay mardomé.”

Cha mazanén parasteshgáhá sawdágeráni dar kanag

(Markás 11:15–18; Luká 19:45–48)

¹² Issá mazanén parasteshgáhá shot o cha ódá sawdáger o geráki* gallént† o dar kortant. Sarrápáni‡ thébal§ o kapót bahá kanókáni korsii chappi kortant.

¹³ Gwashti: “Hodáay Ketábá nebeshtah ent: *Mani lóg dwá kanagay jágah gwashaga bit,** bale shomá dhongáni panáhgáhé kortag.”

¹⁴ Mazanén parasteshgáhá, bázén kór o langé Issáy kerrá átk o áia dráh kortant.

¹⁵ Wahdé mazanén dini péshwá o Sharyatay zánógerán Issáy mójezah o ajekkái kár distant o é ham distesh ke parasteshgáhá chokk pa kukkár “Hushiáná, oo Dáud bádsháhay chokk” gwashagá ant, zahr geptant o

¹⁶ cha Issáyá jostesh kort: “Eshkonagá ay é chokk ché gwashagá ant?” Gwashti: “Haw! Bale shomá hechbar nawántag ke:

‘Taw wati satá o saná chokk o shirmechéén nonnokáni dapá ham dátag
ke tará satá bekanant?’”†

¹⁷ Nun Issáyá á yalah kortant o cha shahrá dar átk o Bayt-Anyáay métagá shot o hamódá wati shapi róch kort.

Enjiray drachkay hoshk bayag

(Markás 11:12–14, 20–24)

¹⁸ Wahdé Issá sabáhá máhallah per tarrag o shahray némagá rawagá at, gozhnag but.

¹⁹ Ráhay sará enjiray drachké disti, áiy nazzikká shot bale abéd cha táká dega hecchi nadist. Gorhá gwashti: “Padá hechbar burr o bar makanátay.” Drachk hamá damáná hoshk but.

²⁰ Moridán ke dist, hayrán butant. Jostesh kort: “É drachk damáná chón hoshk but?”

²¹ Issáyá passaw dát: “Shomará rásténa gwashán, agan shomará imán bebit o delá shakk mayaré, gorhá hamá dhawlá ke gón enjiray drachká but, shomá ham anchosh o angat géshter korta kanét. Agan shomá é kóhá begwashét ke watá cha edá chest kan o daryáyá dawr beday, gorhá hamé dhawlá bit.

²² Agan shomará báwar bebit, harché ke wati dwáyáni tahá lóthét, shomará dayaga bit.”

Issáy ehtiár

(Markás 11:27–33; Luká 20:1–8)

²³ Hamá wahdá ke Issá mazanén parasteshgáhá shot o tálim dayagá lagget, mazanén dini péshwá o kawmay kamásh áiy kerrá átkant o jostesh kort: “Taw gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanay? Kayá tará é ehtiár dátag?”

* **21:3 21:3** Yá ke: Wájahá pakár ant. Gorhá wáhond dantesh. † **21:5 21:5** Zakaryá Nabíay Ketáb 9:9. Sahyun kóhé ke Urshalimay shahray bonred é kóhay sará ér kanag butag. Sahyunay Jenekk, bezán Urshalimay mardom. ‡ **21:8 21:8**

Tak, bezán macchay tarrén lothh ke píssh per enti. § **21:9 21:9** Hushiáná, bezán “mára annun berakkén”. * **21:12**

21:12 Gerák, bezán hamá ke chizzé bahá gipt. † **21:12 21:12** Gallénag, bezán táchéenag, dar kanag, dur ráh dayag.

‡ **21:12 21:12** Sarráp, bezán hamá mardom ke zarr bahá zurit o zarr bahá kant. § **21:12 21:12** Thébal, bezán méz, mazanén chárpádag. * **21:13 21:13** Eshayá Nabíay Ketáb 56:7. † **21:16 21:16** Zabur 8:2.

²⁴ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Maná ham cha shomá josté hast, agan mani jostay passawá bedayét, gorhá man shomará gwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán.

²⁵ Yahyáyá cha kojá pákshódi dayagay ehtiár rasetagat, cha ásmáná yá cha ensánay némagá?” Áyán watmánwatá shawr o saláh kort o gwashtesh: “Agan begwashén cha ásmáná, gorhá mára gwasht: ‘Parchá shomá áiy sará báwar nakort?’

²⁶ Agan begwashén cha ensánay némagá, gorhá cha mardomán betorsén, chéá ke sajjahén mardománi delá Yahyá nabié.”

²⁷ Paméshká passawesh dát: “Má nazánén.” Issáyá gwasht: “Gorhá man ham shomará nagwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán.”

Do chokkay mesál

²⁸ “Nun shomá ché gwashét? Mardé hastat, áiy do bacch atant. Wati masterén chokkay Kerrá shot o gwashti: ‘Oo mani chokk! Maróchi beraw o mani anguri bágá kár kan.’

²⁹ Jwábi dát: ‘Mana narawán,’ bale randá pashómán but o shot.

³⁰ Gorhá domi chokkay Kerrá shot o hamé dhawlá gwashti. Áiá jwáb dát: ‘Sharr, mani wájah! Mana rawán,’ bale nashot.

³¹ Cha é doénán kojám chokká wati petay habar zort?” Áyán passaw dát: “Awaliá” Issáyá gón áyán gwasht: “Shomará rásténa gwashán, songi o máliátgir o badkárén janén cha shomá pésar Hodáay bádsháhiá rawant.

³² Chéá ke Yahyá pahrézkáriay ráhá shomay Kerrá átk, bale shomá áiy sará báwar nakort. Songi o badkárén janénán áiy sará báwar kort o shomá é chizz gón wati chammán dist, bale angat shomá tawbah nakort o áiy sará báwar nakort.

Gandagén bágpnáni mesál

(Markás 12:1–12; Luká 20:9–19)

³³ Dega yakk mesálé gósh dárét: Zemindaréá anguri bágé addh kort o áiy chapp o chágerdá pallé basti. Pa anguráni shiragay geragá kallé jati o pa negahpániá borjé ham basti. Padá bági pa konandakári[‡] lahtén bágpnáy dastá dát o wat saparéá shot.

³⁴ Wahdé anguray mósom but, pa wati bahray geragá, hezmatkári bágpnáni Kerrá ráh dátant.

³⁵ Bale bágpnán áiy hezmatkár geptant, kasé latth o kotthesh kort, kasé jat o koshtesh o kasé sengsáresh kort.

³⁶ Padá cha pésarigénán géshter hezmatkári ráh dát, bale bágpnán gón eshán ham hamé dhawlá kort.

³⁷ Godhsará wati chokki ráh dát. Gwashti mani chokkay ezzatá kanant.

³⁸ Bale wahdé bágpnán áiy chokk dist, watmánwatá gwashtesh: ‘Mirásdár hamesh ent, byáét eshiá koshén o eshiay mirásá barén.’

³⁹ Gorhá gept o cha bágá dhann bort o koshtesh.

⁴⁰ Nun wahdé bágay wáhonda kayt, gón é bágpnán ché kant?”

⁴¹ Áyán passaw dát: “É badkárén bágpnán gár o gomsára kant o bágá anchén bágpnáni dastá dant ke áiy bahrá pa wahda dayant.”

⁴² Issáyá cha áyán jost kort: “Shomá Hodáay Pákén Ketábán hechbar nawántag:

Á seng ke bándandán[§] Snápasond kort o nazort

hamá seng bonhesht^{*} but.

É Hodáwaday kár ent o

may chammán porkamái ent.[†]

⁴³ “Paméshká shomará gwashán ke Hodáay bádsháhi, cha shomá pach geraga bit o anchén kawméá dayaga bit ke áiy bar o samará kárit.

⁴⁴ Harkas ke é sengay sará kapit, thokkor thokkora bit o seng ke kaséay sará kapit, áiá hurta kant.[‡]

⁴⁵ Wahdé mazanén dini péshwá o Parisián Issáy mesál eshkotant, sarpad butant ke may bárawá habará ent.

⁴⁶ Lóthetesh Issáyá dazgir bekanant, bale cha mardomána torsetesh, chéá ke mardománi delá Issá nabié at.

[‡] **21:33 21:33** Konandakári, bezán paymankári, thékah. **§ 21:42 21:42** Bándand hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent.

^{*} **21:42 21:42** Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. [†] **21:42 21:42** Zabur 118:22–23. [‡] **21:44 21:44** Lahtén daznebeshtá band 44 nést.

22

Bádsháhay chokkay áróš
(Luká 14:15-24)

¹ Issáyá padá gón mardomán pa darwar o mesál habar kort o gwashti:

² “Ásmáni bádsháhi, hamá bádsháhay paymá ent ke pa wati chokkay áróšá mehmánié korti.

³ Áiá wati golám lóthetagéñ mehmánáni randá ráh dátant, bale mehmánáni delá naat ke byáyant.

⁴ Gorhá áiá dega lahtén golám ráh dát o hokmi dát ke gón hamá lóthetagéñ mardomán begwashét: ‘Man warag tayár kortagant, káiger* o pábondi† gwask‡ koshtag o har chizz tayár ent. Árósay mehmániá byáét.’

⁵ Bale mehmánán hecch parwáh nadásht o shotant, yakké wati dhagáray némagá o yakké dém pa wati sawdágeriá.

⁶ Á degarán áiay golám gept o béezat kort o koshtant.

⁷ Bádsháh sakk zahr gept o wati sepáhigi ráh dátant. Áyán hónig koshtant o áyáni shahr sótk.

⁸ Nun bádsháhá gón wati golámán gwasht: ‘Árósay mehmáni tayár ent, bale hamá ke lóthag butagatant, áyagay láhek naatant.

⁹ Paméshká berawét, ráh o rahsarán harkasá ke gendét, áyán mehmániá byáret.’

¹⁰ Bádsháhay golám shotant o sharr o gandag, harkasesh ke dist, sajjahéneshe yakjáh kort o áwortant o árósay diwánjáh cha mehmáná porr but.

¹¹ Wahdé bádsháh mehmánáni cháragá átk, yakk anchén mardé disti ke diwáni pósháki gwará naat.

¹² Bádsháhá cha áiá jost kort: ‘Sangat! Bé diwáni pósháká, taw chón tóká potertagay?’ Áiá hecch passaw dát nakort.

¹³ Gorhá bádsháhá gón wati hezmatkárán gwasht: ‘Eshiyast dast o pádán bebandét o dhanná taháriá dawri bedayét.’ Ódá gréwag o peryát o zária bit.

¹⁴ Chéá ke lóthetagéñ báz ant, bale gechéñ kortagén kamm ant.”

Máliátay bárawá

(Markás 12:13-17; Luká 20:20-26)

¹⁵ Hamé wahdá Parisi shotant o shawresh kort ke Issáyá cha áiay jenday habarán mána gissshénén o dāmá dawra dayén.

¹⁶ Wati lahtén shágerdesh Hirudiáni§ hamráhiá áiay kerrá rawán dát ke begwashant: “Oo ostád! Má zánén ke taw tachk o rástén mardomé ay o Hodáay ráhay sójá pa rástia dayay o hechkasay némagá nageray, chéá ke sajjahénán yakk hesábá cháray.

¹⁷ Mára begwash, tai hayáliá Rumay bádsháh Kaysará* song o máliát dayag rawá ent yá na?”

¹⁸ Issáyá áyáni badén niyat zánt o gwashti: “Oo doru o dopóstén mardomán! Maná chéá chakkásagá ét?

¹⁹ Cha hamá zarrán yakké maná pésh bedáret ke pa máliátá dayantesh.” Áyán yakk dinaré áwort.

²⁰ Issáyá jost kort: “É nám o naksh kaig ant?”

²¹ Gwashtesh: “Kaysaray.” Nun Issáyá darráént: “Gorhá Kaysaraygá Kaysará bedayét o Hodáaygá Hodáyá.”

²² É habaráni eshkonagá á hayrán butant o Issáesh esht o shotant.

Áherat o ság o sur

(Markás 12:18-27; Luká 20:27-40)

²³ Hamá róchá, lahtén Saduki Issáy kerrá átk. Sadukia namannant ke mordag padá zendaga bant. Jostesh kort:

²⁴ “Oo ostád! Mussáyá gwashtag: ‘Agan kasé bé awládá bemerit, gorhá báýad ent áiay brá gón áiay janózmá sur bekant tánke pa wati bráá chokk o awládé péád bekant.’†

²⁵ May kerrá hapt brát hastat. Awali brátá sur kort, bé awládá mort o wati jani pa á dega brátá esht.

²⁶ Padá gón domi o sayomi tán haptomiá anchosh but.

²⁷ Sajjahénán o rand á janén ham mort.

* 22:4 22:4 Káiger, bezán mazanén narén gók. † 22:4 22:4 Pábondi, bezán hamá pas o gók ke pa helár kanagá lógay dapá dáranti. ‡ 22:4 22:4 Gwask, bezán góli, gókay chokk. § 22:16 22:16 Hirudi, bezán Hirudis bádsháhay dózwáh.

* 22:17 22:17 Kaysar Rumay bádsháháni lakab butag, hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Rumay har bádsháh Kaysar gwashag butag. † 22:24 22:24 Mussáyá Wáz 25:5 o rand.

²⁸ Nun áheratay róchá é janén cha haptén brátán kojám yakkayga bit? Chéá ke sajjahén brátáni jan butag.”

²⁹ Issáyá passaw dát: “Shomá rad wártag, chéá ke na cha Pákén Ketábán chizzé sarkecha warét[‡] o na Hodáay wák o zórá sarpada bét.

³⁰ Áheratay róchá mardom na sura kanant o na sur dayaga bant, ásmáni préshtagáni dhawlá bant.

³¹ Záná, shomá mordagáni zendag bayagay bárawá hamá habar nawántag ke Hodáyá shomará gwashtag:

³² *‘Man án, Ebráhémay Hodá o Esá kay Hodá o Ákubay Hodá?’*[§] Bezán á, mordagáni Hodá naent, zendagénáni Hodá ent.”

³³ Mardom cha Issáyá tálimáni eshkonagá hayrán o habakkah butant.

Masterén parmán

(Markás 12:28–34; Luká 10:25–28)

³⁴ Wahdé Parisi sahig butant ke Issáyá chón Sadukiáni dap bastag, gorhá yakjáh but o átkant.

³⁵ Cha áyán yakké, Sharyatay kázié at. Áiá pa Issáy chakkásagá jost kort:

³⁶ “Oo ostád! Sharyatay masterén parmán kojám ent?”

³⁷ Issáyá passaw dát:

*“Wati Hodáwandén Hodáyá cha delay johlánkiá o gón sajjahén ján o sáh o gón sajjahén pahm o pegrá dóst bedár.**

³⁸ Masterén o awali parmán hamesh ent.

³⁹ Domi parmán ham, hameshiay dhawlá ent: *Wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.†*

⁴⁰ Hamé doén parmán, Mussáy sajjahén Sharyat o nabíáni parmánáni bonyád ant.”

Masih kai chokk ent?

(Markás 12:35–37; Luká 20:41–44)

⁴¹ Hamé wahdá ke Parisi yakjáh but o átkant, Issáyá cha áyán jost kort:

⁴² “Masihay bárawá shomá ché gwashét? Á kai chokk ent?” Áyán passaw dát: “Dáud bádsháhay chokk ent.”

⁴³ Gwashti: “Gorhá chéá Dáud cha Pákén Ruhay elhámá Masihá wati Hodáwanda zánt, wahdé gwashit:

⁴⁴ *Hodáwandá gón mani Hodáwandá gwasht:*

‘Mani rástén kashá tán hamá wahdá benend

ke man tai dozhmenán tai pádáni chérá dawra dayán.§*

⁴⁵ Nun agan Dáud Masihá wati Hodáwanda gwashit, gorhá Masih chón áiy chokk buta kant?”

⁴⁶ Hechkasá áiy habaráni passaw dát nakort o cha á róchá o rand kassá del nakort ke cha áiá dega josté bekant.

23

Issá, Parisi o Sharyatay zánógerán páshka kant

(Markás 12:38–40; Luká 11:37–52; 20:45–47)

¹ Nun Issáyá gón mocchiay mardomán o wati moridán é habar kortant, gwashti:

² “Sharyatay zánóger o Parisi, Mussáy korsiá neshtagant.

³ Paméshká harché ke shomará gwashant, áyáni goptará bezurét o anchó bekanét, bale áyáni kerdára mazurét, parchá ke á gappa janant, bale kára nakanant.

⁴ Gránén bára bandant o mardománi kópagá laddhant, bale wat pa á báráni chest kanagá lankoké ham nasorénant.

⁵ Harché ke kanant, pa mardománi pésh dárágá kanant. Wati táitán* mazan o cháderay lambáni bandikkán† drája kanant.

⁶ Dáwatáni sharterén jágah o kanisaháni awali redesh dósta bit.

⁷ Bázaráni tarr o garday wahdá lóthant ke mardom áyán salám bedayant o ‘ostád’ tawár bekanant.

‡ 22:29 22:29 Sarkech warag, bezán sarpad bayag, póh bayag. § 22:32 22:32 Darraw 3:6. * 22:37 22:37 Mussáy Wáz 6:4 o rand. † 22:39 22:39 Láwián 19:18. ‡ 22:44 22:44 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “tai pádáni chéray tahtoké bekanán”. § 22:44 22:44 Zabur 110:1. * 23:5 23:5 É táit Tawráy nebeshtagén band ant ke póstén hokkahay tahá pósh kanag o básk o peshánigá bandaga bant. † 23:5 23:5 Yahudi cháderay lambán bandikka bandant, ke Hodáay parmánáni yátá bebant.

⁸ Bale mardomán maylét ke shomará 'ostád' begwashant, chéa ke shomay ostád bass yakké o shomá sajjahén yakdomiay[‡] brát ét.

⁹ Shomá é donyáyá hechkasá 'pet' tawár makanét, chéa ke shomay Pet bass yakké, hamá ke arshá ent.

¹⁰ Mardomán maylét ke shomará 'tálim dayók' begwashant, chéa ke shomay tálim dayók bass yakké o á Masih ent.

¹¹ Hamá ke shomay nyámá cha sajjahénán master ent, á degaráni hezmatkár bebit.

¹² Chéa ke harkas watá mazana kant, kamsharapa bit o harkas watá jahl o érdasta mannit, washnám o sharapdára bit.

¹³ Bale bazhn o apszó pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo doru o dopóstén mardomán! Shomá ásmáni bádsháhiy darwázagá pa mardomán banda kanét, na wat tahá rawét o na degarán rawagá kellét.

¹⁴ Bazhn o apszó pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkarán! Shomá janózámán rada dayét o polét o pa pésh dárágá wati dwáýán drájkassha kanét. Shomará ganterén sezá rasit.[§]

¹⁵ Bazhn o apszó pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkarán! Shomá pa yakk mardoméay Yahudi kanagá,* daryá o hoshkiá sapara kanét, bale wahdé kasé shomay ráhá zurit, áia cha wati jendá do sari[†] géshter dózahia kanét.

¹⁶ Oo kórén rahshónán! Bazhn o shomá pa shomá ke mardomán sója dayét ke agan kasé mazanén parasteshgáhay sawgendá bwárt parwáh nést, bale agan yakké parasteshgáhay teláháni sawgendá bwárt, gorhá báýad ent wati sawgendá purah bekant.

¹⁷ Oo nádánán! Oo kórán! Kojám chizzay darjah borzter ent, teláháni yá hamá parasteshgáhay ke teláhán pák o palgára kant?

¹⁸ Shomá chosh ham gwashét ke agan kasé korbánjáhay sawgendá bwárt parwáh nést, bale agan kasé korbánjáhay korbánigay sawgendá bwárt, gorhá báýad ent wati sawgendá purah bekant.

¹⁹ Oo kórán! Kojám chizzay darjah borzter ent, korbánigay yá hamá korbánjáhay ke korbánigá pák o palgára kant?

²⁰ Paméshká kasé ke korbánjáhay sawgendá wárt, bezán korbánjá o korbánig kortagén sajjahén chizzáni sawgendá wárt.

²¹ Harkas ke mazanén parasteshgáhay sawgendá wárt, bezán parasteshgáh o áiy jahmenenday sawgendá wárt.

²² Harkas ke arshay sawgendá wárt, Hodáay taht o á tahtay sará nendókay sawgendá wárt.

²³ Bazhn o apszó pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkarán! Shomá purchénk o gwátég o zirragay dahyakká kasshét o Hodáay námá dayét bale cha Sharyatay masterén hokmá, bezán ensáp o rahmdeli o wapádáriá nádelgósh ét. Drégatá,[‡] shomá é kár bekorténant o á ham yalah madáténant.

²⁴ Oo kórén rahshónán! Shomá passhagá kamaká[§] géché^t o dara kanét, bale oshterá éra barét.

²⁵ Bazhn o apszó pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkarán! Shomá wati pyálah o kásagáni dhanni némagá sáp o sallaha kanét bale áyáni tah o tók sell ent. Shomay del o darun cha lálech* o tamáh o bépahréziá sarréch ent.

²⁶ Oo kórén Parisi! Pésará wati pyálahay tóká sapá kan ke dhanni némagi ham sapá bebit.

²⁷ Bazhn o apszó pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkarán! Shomá espétén gach jatagén kabráni paymá ét ke sarzáherá dhawldár ant, bale tóká cha mordagáni haddh o har paymén gand o gasarhá porr ant.

²⁸ Hamé dhawlá shomá ham sarzáherá mardománi chammán pahrézkárén mardom ét bale shomay del cha shatalkári o náshariá[†] sarréch ent.

²⁹ Bazhn o apszó pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkarán! Shomá nabiáni kabrána bandét o pahrézkaráni kabrána sambahénét.

³⁰ Chosh ham gwashét ke agan má wati pet o pirokáni zamánagá buténén, paygambaráni koshtagá áyáni hamráh nabutagatén.

³¹ É dhawlá shomá wati bárawá wat sháhedia dayét ke má hamáyáni nasl o óbádag én ke paygambaresh koshtagant.

[‡] 23:8 23:8 Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi. [§] 23:14 23:14 Lahtén daznebeshtá band 14 néstent. * 23:15

23:15 Yahudi kanag, bezán darkawmén mardoméa pa Yahudiáni báwaray mannagá razá kanag. [†] 23:15 23:15 Do sari, bezán do barábar. [‡] 23:23 23:23 Drégatá, bezán drégatén, dréché. Pársi o Orduá "kásh". [§] 23:24 23:24 Kamak,

bezán géchéén, alak, chání. * 23:25 23:25 Lálech, bezán tamáh, hers. [†] 23:28 23:28 Náshari, bezán Sharyatay hokmáni sará amal nakanag.

³² Gorhá hamá kárá sarjam bekanét ke shomay pet o pirokán bongéj kortag.

³³ Oo márán! Oo syahmárzádagán! Shomá chón cha dózahay sezáyá rakketa kanét?

³⁴ Gorhá bechár, man paygambar o zántkár o Sharyatay zánóger shomay kerrá ráha dayán, bale shomá cha áyán lahténá koshét o saliba kasshét, dega lahténá wati kanisahán shallák o hayzarána janét o shahr pa shahr áyáni randá kapét.

³⁵ Gorhá cha pahrézkárén Hábilá beger tán Barakyáay chokk Zakaryáyá ke shomá mazanén parasteshgáh o korbánjáhay nyámá kosht, é sajjahén pahrézkáráni hón ke donyáyá réchag butag, shomay gardená bit.

³⁶ Shomará rásténa gwashán, é sajjahénáni kóshay sezá hamé zamánagay mardomána rasit.

Pa Urshalimá Issáy gam o andóh

(Luká 13:34–35)

³⁷ Urshalim, oo Urshalim! Taw paygambarána koshay o hamáyán sengsára kanay ke Hodá pa taw ráha dant. Báz randá man lóthetag ke tai chokkán wati kerrá yakjáh bekanán, anchosh ke nekénkén morgé chureg o chippokán wati bál o bázoláni chérá moccha kant, bale shomá nalóthet.

³⁸ Nun bechár shomay lóg wayráná shomay jenday dastá dayaga bit.

³⁹ Shomará gwashán, dega baré maná nagendét tán á wahdá ke wat begwashét: ‘Mobáarak ent hamá ke Hodáwanday námá kayt.’[†]

24

Mazanén parasteshgáhay wayráni

(Markás 13:1–2; Luká 21:5–6)

¹ Wahdé Issá cha mazanén parasteshgáh dar áyag o rawagá at, morid átkant ke áiy delgóshá parasteshgáhay némagá betarrénant.

² Issáy gón áyán gwasht: ‘É sajjahén chizzán gendagá ét? Shomará rásténa gwashán, yakk sengé ham domi sengay sará namánit, sajjahén próshag o karójaga^{*} bant.’

Áheri zamánagáni nesháni

(Markás 13:3–13; Luká 21:7–19)

³ Hamá wahdá ke Issá Zaytunay Kóhay sará neshtagat, áiy morid ehwatá átkant o jostesh kort: ‘Mára begwash, é prosht o prósh kadéna bit o tai áyag o donyáyá halásiay nesháni ché ent?’

⁴ Issáy passaw dátant: ‘Bechárét ke hechkas shomará gomráh makant.

⁵ Chéa ke bázéné mani námá kayt o gwashit: ‘Man hamá Masih án’ o bázénéa gomráha kant.

⁶ Shomá jangáni tawará eshkonét o jangáni hál somará sara bit, bale delá tors mayárét. É chizz allamá bant, bale angat halásiay wahd nayátkag.

⁷ Yakk kawmé dega kawméay helápá o yakk molké dega molkéay helápá páda kayt. Báz jágah kahta kapit o zeminchandha[‡] bit.

⁸ Bale é sajjahén tahná chellagiay dardáni bendát ent.

⁹ Á wahdá shomará gerant o ázára dayant o koshant. Donyáy sajjahén kawm mani námay sawabá cha shomá naprata kanant.

¹⁰ Gorhá bázéné poshtá kenzit o cha ráhá thagalit. Bázéné yakdegará dróhit o cha yakdomiá naprata kant.

¹¹ Bázén drógén paygambaré jáha jant o bázénéa gomráha kant.

¹² Cha bérahbandiay gesh bayagá bázéné sardmehra bit.

¹³ Bale hamá ke tán áherá bardáshta kant, á rakkit.

¹⁴ Sajjahén donyáyá Hodáay bádsháhiay mestágay jár janaga bit ke pa sajjahén kawmán sháhedié bebit. Eshíá rand donyá halása bit.

Torsnákén wahd o jáwar

(Markás 13:14–23; Luká 21:20–24)

¹⁵ Wahdé shomá á ‘palit o bérán kanókén bazzhenák’^{*} gendét ke pákén jágahá óshrtág, hamá ke Dányál nabiá áiy bárawá habar kortag,” – wánók sarpad bebit –

¹⁶ “gorhá hamá ke Yahudiahá ant dém pa kóhán betachant.

¹⁷ Harkas ke lógay sará ent, pa chizzéay zuragá lógá ér mayayt.

¹⁸ Hamá ke dhagáray sará ent, pa wati kabáhay zuragá per matarrit.

¹⁹ Á róchán, lápporrén janén o hamá ke chokka méchénant sakk bazzaga bant.

[‡] **23:39 23:39** Zabur 118:26. ^{*} **24:2 24:2** Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag. [†] **24:7 24:7** Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah. [‡] **24:15 24:15** “Palit o bérán kanókén bazzhenák” yakk chizzé ke báyd ent mazanén parasteshgáh mayayt.

²⁰ Dwá bekanét ke shomay tachag zemestáná yá Shabbatay róchá mabit.

²¹ Chéá ke á róchán anchén mosibaté kayt ke cha jahánay jórh bayagá tán é wahdá nayátkag o hechbara nayayt.

²² Agan á sakkiáni róch kamter kanag mabuténant, hechkas narakketagat, bale gechén kortagénáni háterá á róch kamter kanaga bant.

²³ Á wahdá, agan kasé shomará begwashit: 'Bechár, Masih edá ent' yá 'Bechár, ódá ent,' báwar makanét.

²⁴ Chéá ke drógén masih o drógén nabi jáha janant o mazanén nesháni o ajekkái kár pésa dárant. Wati sajjahén zórá janant ke gechén kortagénán ham gomráh bekanant, agan áyáni dastá but.

²⁵ Bechár, man cha pésará shomará hál dayagá án.

²⁶ Gorhá agan mardom shomará begwashant: 'Bechár, gyábána ent,' ódá marawét, yá ke begwashant: 'Lógay tah o tóki kóthián ent,' báwar makanét.

²⁷ Chéá ke Ensánay Chokk anchén gerókéay paymá kayt ke cha ródarátká beger tán rónendá shahma kant o gendaga bit.

²⁸ Har jáh ke jóné bit, ódá dhundhwáren morg moccha bant.

Issáy per tarrag

(Markás 13:24–31; Luká 21:25–33)

²⁹ Á rócháni mosibatán o rand, anágat róch tahára bit, máha nadrapshit, estár cha ásmáná kapant o ásmáni zór o wák larzénaga bant.

³⁰ Hamé wahdá Ensánay Chokkay nesháni ásmáná záhera bit o donyáay sajjahén kawma gendant ke Ensánay Chokk gón mazanén wák o twán o shán o shawkaté jambaráni sará ent o kayt. Nun gréwant o mótká kárant.

³¹ Gón karnáayŠ borzén tawará wati préshtagán ráha dant ke áiy gechén kortagén mardomán cha donyá chárén némagán, bezán cha zeminay har kondhá tán ásmánay goddhi marz o simsarán, mocch o yakjáh bekanant.

³² Nun cha enjiray drachká dars o sabakk begerét. Anchosh ke áiy thál narma bant o táka trokkant, shomá zánét ke garmág nazzikk ent.

³³ Hamé dhawlá, wahdé shomá é sajjahén chizzána gendét, zánét ke mani áyagay wahd nazzikk ent, darwázagay dapá ent.

³⁴ Shomará rásténa gwashán, tánke é sajjahén chizz mabant, é nasl o padréch halása nabit.

³⁵ Ásmán o zemin gára bant, bale mani habar hechbar gára nabant.

Hozzhár o ágha bebét

(Markás 13:32–37; Luká 12:42–46; 17:26–30, 34–36)

³⁶ Hechkasa nazánt ke á róch o á sáhat kadéna kayt, na ásmánay préshtaga zánant o na Chokka zánt, tahná Peta zánt.

³⁷ Hamá dhawlá ke Nuhay zamánagá butag, Ensánay Chokkay áyagay róch ham anchosha bit.

³⁸ Chéá ke tuppáná pésar, mardomána wárt o nóshet o sángo o sura kort o é kárán tán hamá róchá dazgatth atant ke Nuh bójigá swár but.

³⁹ Tánke tuppán nayatk o mardomi nabortant, kassá nazánt ke ché bit. Ensánay Chokkay áyagay wahdá ham hamé dhawlá bit.

⁴⁰ Á wahdá, do mardén dhagáray sará bit, yakké baraga bit o yakké pasht géjaga^{*} bit.

⁴¹ Do janén jenteray sará dánay droshagá bit, yakké baraga bit o yakké pasht géjaga bit.

⁴² Paméshká hozzhár bét, chéá ke shomá nazánét ke shomay Hodáwand kojám róchá kayt.

⁴³ Shomá sharra zánét, agan lógay hodábondá bezántén ke dozz shapay kojám wahd o pásá kayt, gorhá ágha butagat o dozzi wati lógay janagá naeshtagat.

⁴⁴ Paméshká shomá tayár bebét, chéá ke Ensánay Chokk anchén wahdéá kayt ke shomá áiy entezár o wadará[†] nabét.

⁴⁵ Kay ent hamá amánatdár o dánén hezmatkár ke wájah áiy wati é dega sajjahén hezmatkáráni master bekant tánke áyán pa wahd ward o warák bedant.

⁴⁶ Bahtáwar ent hamá hezmatkár ke wahdé wájaha kayt, áiy hamá káráni sará begendit.

⁴⁷ Shomará rásténa gwashán, wájah hamá hezmatkára wati sajjahén mál o hastiay kármastera kant.

⁴⁸ Bale agan hezmatkár harábéné bebit o wati delá begwashit ke mani wájah áyagá déra kant o

⁴⁹ wati hamkáráni latth o kotth kanagá bendát bekant o gón sharábián ward o nóshá bebit,

Š 24:31 24:31 Karná sornáay dhawléen sázé.

* 24:40 24:40 Pasht géjag, bezán nazurag, yalah dayag, gechén nakanag.

† 24:44 24:44 Wadár, bezán entezár, rahchári.

⁵⁰ áiaj wájah anchén róch o sáhatéa kayt o rasiť ke á nazánt o wadárá nabít.

⁵¹ Gorhá wájah áia shariay sará latth o kottha kant o doru o dopóstén mardománi kerrá dawra dant. Ódá gréwag o peryát o zária bit.

25

Dah neshtagén jenekkay mesái

¹ Á wahdá ásmáni bádsháhi, hamá dahén neshtagén jenekkáni paymá bit ke wati cherágesh zortant o sálónkay pëshwázi* dar átkant.

² Cha áyán panch jenekk nádán at o panch dáná.

³ Nádánén jenekkán wati cherág zortant bale gëshén thélesh nazort gón.

⁴ Dánáén jenekkán cherágán o abéd, théldánáni tahá ham théi zort gón.

⁵ Sálónká áyagá dér kort, gorhá á sajjahén kóchandhagá laggetant o wáb kaptant.

⁶ Shapay némá kukkár machet: 'Bechárét sálónk pédák ent. Áiaj démá dar áét.'

⁷ Gorhá á sajjahén jenekk ágah butant o wati cherágáni sharr kanagá laggetant.

⁸ Nádánén jenekkán gón dánáén jenekkán gwasht: 'Cha wati thélán kammoké mára bedayét, may cherág meragi ant.'

⁹ Dánáén jenekkán passaw dát: 'Na, balkén pa máshomá sajjahénán bass mabant, shomá berawét cha dokkánán théi bezurét.'

¹⁰ Bale wahdé á thélay geragá shotagatant, sálónk átk o raset. Hamá jenekk ke tayár atant, sálónkay hamráhiá suray dáwatá shotant o darwázag band but.

¹¹ Randá é dega jenekk ham átkant o gwashtesh: 'Wájah, oo wájah! Darwázagá pa má pach kan.'

¹² Bale sálónká passaw tarrént: 'Shomará rásténa gwashán, man shomará nazánán.'

¹³ Paméshká hozzhár bét chéa ke shomá na á róchá zánét o na á sáhatá.

Bádsháh o hezmatkáráni mesái

(Luká 19:11-27)

¹⁴ Hamé dhawlá ásmáni bádsháhi hamá marday paymá ent ke saparéá shot. Hezmatkári lótháéntant o wati mál o maddhii hamáyáni dastá dátant.

¹⁵ Áia har hezmatkáray bud o twánay kesásá áiará zarr dát, yakkéará panch tálánt,† domiárá do tálánt o sayomiárá yakk tálánté dátí o wati saparéá shot.

¹⁶ Hamá hezmatkára ke panch tálánt rasetagat, mahtal nabut o zarri kár o bárá jatant o dega panch tálánti katthet‡.

¹⁷ Hamé paymá, hamáia ke do tálánt rasetagat, dega do tálánti katthet.

¹⁸ Bale hamáia ke yakk tálánté rasetagat, á shot o zeminá kallé jati o wájahay zarri chér dátant.

¹⁹ Bázén wahdéá rand hezmatkáráni wájah átk o cha áyán hesábi lóthet.

²⁰ Hamáia ke panch tálánt rasetagat, dega panch tálánti áwort o gwashti: 'Oo wájah! Taw maná panch tálánt dátagat, bechár, man dega panch tálánt katthet.'

²¹ Wájahá gwasht: 'Shábásh, oo sharr o wapádárén hezmatkár! Taw gón kammoká tachk o rást butagay, nun man tai zemmahá báz chizza dayán, byá mani shátkámiá gón bay.'

²² Hamá ke do tálánti rasetagat ham átk o gwashti: 'Oo wájah! Taw maná do tálánt dátagat, bechár, man dega do tálánt katthet.'

²³ Áiaj wájahá gwasht: 'Shábásh, oo sharr o wapádárén hezmatkár! Taw gón kammoká tachk o rást butagay, man tai zemmahá báz chizza dayán, byá mani shátkámiá gón bay.'

²⁴ Randá hamá hezmatkár átk ke áia yakk tálánté rasetagat, gwashti: 'Oo wájah! Man zántag ke taw trondén mardé ay, hamá ke taw nakeshtagat, áyána ronay o cha hamódá moccha kanay o baray ke taw tohmi dánagé nachandhetag.'

²⁵ Paméshká cha torsá man shotán o tai dátagén tálánt zeminá kall kort, esh ent tai zarr.'

²⁶ Áiaj wájahá passaw dát: 'Oo sell o jándozzén§ hezmatkár! Wahdé taw zánt ke man nakeshtagéna ronán o cha hamódá moccha kanán o barán ke man tohmi dánagé nachandhetag,

²⁷ gorhá báyad ent taw mani dátagén zarr tájeráni kerrá ér bekorténant tánke cha saparéa per tarragá rand, man wati zarr o zarráni sudd bezorténant.

²⁸ Paméshká tálántá cha eshiá pach gerét o hamáia bedayét ke áiaj kerrá dah tálánt hast.

²⁹ Chéa ke harkasá ke hast, áia gështer dayaga bit ke málámál bebit, bale harkasá ke nést, harché ke hasti ham cha áia pach geraga bit.

* 25:1 25:1 Pëshwázi, bezán mardoméay démá rawag o sharap dayag. † 25:15 25:15 Tálánt zarré at. Yakk tálánté, kesás bist sálay káray mozz butag. ‡ 25:16 25:16 Katthag, bezán nap o sudd kanag, dastá árag. § 25:26 25:26 Jándozz, bezán tambal.

³⁰ É békárén hezmatkárá dhanná taháriá dawr bedayét. Ódá gréwag o peryát o zária bit.'

Ensánay Chokkay ensáp

³¹ Wahdé Ensánay Chokk gón wati shán o marháhá préshtagáni hamráhiá kayt, gorhá wati porshawkatén tahtay sará nendit.

³² Sajjahén kawmáni mardom árag o bádsháhay déma yakjáh kanaga bant o á, áyán anchosha gishshénit o do bahra kant ke shepánk wati méshán cha bozán jetá kant.

³³ Méshán wati rástén némagá kant o bozán chappén némagá.

³⁴ Gorhá bádsháh gón áyán ke rástén némagá ant, gwashit: 'Oo bahtáwarán ke shomará cha mani Petá barkat rasetag! É bádsháhi ke cha donyáay bendátá pa shomá tayár kanag butag, byáét o eshiá wati mirás bekanét.

³⁵ Chéa ke man shodig atán o shomá maná warag dát, tonnig atán o shomá maná áp dát, darpadar atán o shomá maná jágah dát,

³⁶ jándar atán o shomá maná póshák gwará dát, nádráh atán o shomá mani hayáldári kort, bandig atán o shomá mani chárágá átkét.'

³⁷ Gorhá nékkár cha bádsháhá josta kanant: 'Oo wájah! Má kadi distag ke taw shodig ay o má tará warag dátag, taw tonnig ay o má tará áp dátag?

³⁸ Má kadi tará darpadar distag o jágah dátag yá jándará distag o póshák gwará dátag?

³⁹ Má kadi distag ke taw nádráh ay yá bandig ay o tai chárágá átkagén?'

⁴⁰ Bádsháh passawa dant: 'Shomará rásténa gwashán, harché ke shomá pa mani yakk kaster kasterén bratéa kortag, bezán pa man ham kortag.'

⁴¹ Randá gón hamáyán ke chappén némagá ant, gwashit: 'Oo nálatián! Gom bét cha mani déma o hamá jamburén ásay* némagá berawét ke hechbara namerit o pa Shaytán o áiy hamráhán† rók kanag butag.

⁴² Chéa ke man shodig atán o shomá maná warag nadát, tonnig atán o shomá maná áp nadát,

⁴³ darpadar atán o shomá maná jágah nadát, jándar atán o shomá maná póshák gwará nadát, nádráh o bandig atán o shomá mani hayáldári nakort.'

⁴⁴ Gorhá á ham josta kanant: 'Oo wájah! Má kadi tará shodig yá tonnig yá darpadar yá jándar yá nádráh yá bandig distag o tai hezmat nakortag?'

⁴⁵ Gorhá bádsháh áyán é dhawlá passawa dant: 'Shomará rásténa gwashán, harché ke shomá pa mani hecch kasterénéa nakortag, bezán pa man ham nakortag.'

⁴⁶ Paméshká é mardom dém pa abadmánén sezáyá rawant, bale nékkárén mardomán abadmánén zenda rasit."

26

Issáy koshagay pandal

(Markás 14:1-2; Luká 22:1-2; Yuhanná 11:45-53)

¹ Wahdé Issáy é habar halás kortant, gón wati moridán gwashti:

² "Shomá zánét ke do róchá rand Sargwazay Aid* ent o Ensánay Chokk pa salib kasshagá geráénaga bit."

³ Hamé wahdá, mazanén dini péshwá o kawmay kamáshán, masterén dini péshwá Kayápáay kalátá diwán kort o

⁴ shawresh kort ke Issáyá chón pa repk o honar begerén o bekoshén.

⁵ Bale gwashtesh: "Aiday róchán na, chó mabit ke mardom áshóp bekanant."

Janéné Issáyá atra moshit

(Markás 14:3-9; Yuhanná 12:1-8)

⁶ Wahdé Issá Bayt-Anyáyá Shamun Garriay lógá at,

⁷ janéné gón albástaray† atrdnéa ke sakkén gránbaháén atri mán at, Issáy gwará átk. Wahdé Issá parzónagay sará neshtagat, hamódá Issáy sari atr per rétk.

⁸ Moridán ke dist, zahrá porr butant. Watmánwatá gwashtesh: "Eshiá chéa é atr zawál kort?

⁹ Agan bahá kanag butén, mazanén zarré rasetagat o é zarr garib o nézgáráni kára átkagatant."

¹⁰ Issáyá zánt ke morid zahr geptagant, gwashti: "Chéa shomá é janéná paréshán kanagá ét? Eshiá gón man nékié kortag.

¹¹ Garib o nézgár modám shomay Kerrá hast, bale man harwahd gón shomá gón naán.

* 25:41 25:41 Jamburén ás, bezán hamá ás ke sakk rók ent. † 25:41 25:41 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit:

"Shaytán o áiy préshtagán". * 26:2 26:2 Eshiá Sargwazay Aid paméshká gwashant ke cha Mesriáni chérdistá Esráiliáni áziatíay wahdá markay préshtag cha Esráili chokkáni koshagá sar gwest. † 26:7 26:7 Albástar narmén sengé.

¹² É janéná mani sará atr per rétk ke cha pésará maná pa kabr kanagá tayár bekant.

¹³ Shomará rásténa gwashán, sajjahén donyáyá, har kondhé ke é wasshén mestágay jár janaga bit, hamé janén yát kanaga bit o eshiay káray kessah áraga bit.”

Yahudá Eskaryutiay badén erádah

(Markás 14:10–11; Luká 22:3–6)

¹⁴ Randá cha dwázdahén kásedán yakké ke námi Yahudá Eskaryuti at, mazanén dini péshwáyáni kerrá shot o

¹⁵ gwashti: “Agan man Issáyá shomay dastá bedayán, shomá maná ché dayét?” Áyán si nograhén korsh[‡] hesáb kort o dát.

¹⁶ Cha hamá wahdá o rand, Yahudá sharrén móhéay shóházá at ke Issáyá áyáni dastá bedant.

Sargwazay Aiday tayári

(Markás 14:12–21; Luká 22:7–14; Yuhanná 13:21–30)

¹⁷ Béhomirén Naganay Aiday[§] awali róchá, morid Issáy kerrá átkant o cha áiá jostesh kort: “Ché gwashay, pa taw Sargwazay Aiday shámay tayáriá kojá bekanén?”

¹⁸ Áiá passaw dát: “Shahrá berawét o pelán mardomá begwashét ke ostáda gwashit, mani wahd nazzikk ent, man gón wati moridán Sargwazay shámá tai lógá kanán.”

¹⁹ Gorhá anchó ke Issáyá gwashtagat, moridán hamá paymá kort o Sargwazay shámesh tayár kort.

²⁰ Shap ke but, Issá gón wati dwázdahén kásedán parzónagay sará neshtagat.

²¹ Waragay wahdá gwashti: “Shomará rásténa gwashán, cha shomá yakké maná dróhit o dozhmenáni dastá dant.”

²² Morid sakk paréshán butant. Har yakké cha áiá jost kanagá lagget: “Oo Hodáwand! Man wa naán, na?”

²³ Áiá passaw tarrént: “Áiá ke annun mani hórígá kásagá dast bort, hamá maná dróhit.”

²⁴ Hamá dhawlá ke nebisag butag, Ensánay Chokk cha é donyáyá rawagí ent, bale bazhn o apsóz pa hamá mardomá ke Ensánay Chokká dróhit. Pa áiá sharter at ke hechbar pédá mabutén.

²⁵ Gorhá Yahudáyá, hamá ke Issái dróhagi at, gwasht: “Oo ostád! Man wa naán, na?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.”

Goddhi shám

(Markás 14:22–26; Luká 22:15–20; Korentiáni Awali Kágad 11:23–25)

²⁶ Wahdé shám kanagá atant, Issáyá nagané zort, Hodáay shogri gept, naganí chondh chondh kort o moridáná dát. Gwashti: “Bezuré o bwarét, é mani badan ent.”

²⁷ Padá pyálahé zorti, Hodáay shogri gept, moridáná dát o gwashti: “Shomá sajjahén cha eshiá benóshét.

²⁸ É mani hón ent, ahd o paymánay hón ke pa bázénéay gonáháni shódagá réchaga bit.

²⁹ Man shomará gwashán, nun dega baré anguray ápá nawarán, hamá róchá padá waráni ke wati Petay bádsháhiá, gón shomá hóra bán.”

³⁰ Padá hamdesh^{*} jat o dém pa Zaytunay Kóhá shotant.

Petrosay enkáray péshgói

(Markás 14:27–31; Luká 22:31–34; Yuhanná 13:36–38)

³¹ Gorhá Issáyá gón moridán gwasht: “Shomá sajjahén hamé shapay jendá thagala warét o maná yalahá dayét, chéá ke nebisag butag: *Man shepánká janán o ramagay pas sheng o shángá bant.*[†]

³² Bale dobar zendag bayagá rand, cha shomá pésar Jalilá rawán.”

³³ Gorhá Petrosá darráént: “Agan sajjahén thagal bwarant o tará yalah bedayant, man hechbar thagala nawarán.”

³⁴ Issáyá gwasht: “Tará rásténa gwashán, hamé shapay jendá cha korósay bángá pésar mani pajjááh áragá say randá enkára kanay.”

³⁵ Bale Petrosá gwasht: “Agan gón taw mani sar ham berawt, tai pajjááh áragá hechbar enkára nakanán.” É dega sajjahén moridán ham anchosh gwasht.

Issáy dwá

(Markás 14:32–42; Luká 22:39–46)

³⁶ Randá Issá gón wati moridán Jetsimáni námén jágahéá shot o gón áyán gwashti: “Hamedá benendét, man ódá rawán o dwá kanán.”

[‡] **26:15 26:15** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “sí árguriá”. Korsh kwahnén zarr ent. **§ 26:17 26:17** Béhomirén Naganay Aid, Sargwazay Aidá rand hapt róchay tahá geraga bit. ***** **26:30 26:30** Bezán Zabur 115–118. **† 26:31 26:31** Zakaryá Nabiy Ketáb 13:7.

³⁷ Áiá Petros o Zebdiay doén chokk hamráh kortant. Paréshán o bétáhir[‡] at.

³⁸ Gón áyán gwashti: “Mani del sakk paréshán ent o andóhán maná markig kortag, shomá hamedá bedárét, mawapsét o mani hamráhiá ágah o hozzhár bét.”

³⁹ Padá kammé démterá shot, dém pa chér kapt o dwái kort: “Oo mani Pet! Agan buta kant, sakkíáni é pyálahá cha man dur kan, bale mani wáhagay sará na, hamá paymá ke tai razá ent.”

⁴⁰ Padá per tarret o wati moridáni kerrá átk. Disti ke á wáb ant. Gón Petrosá gwashti: “Nabut ke shomá yakk sáhaté ham gón man ágah bemánét?”

⁴¹ Hozzhár bét o dwá kanét ke ázmáesh o chakkásá makapét. Ruh tayár ent, bale jesm nezór ent.”

⁴² Domi bará shot o é dwái kort: “Oo mani Pet! Agan é pyálah bé nóshagá cha man dur kanaga nabit, gorhá harché ke tai razá ent, hamá dhawlá bebit.”

⁴³ Wahdé per tarret, disti ke padá wáb ant o chammesh pacha nabant.

⁴⁴ Eshranti o sayomi randá padá pa dwá kanagá shot o hamá dwái kort.

⁴⁵ Gorhá moridáni kerrá per tarret o gwashti: “Angat waptagét o árám kanagá ét? Nun á wahd o sáhat nazzikk ent ke Ensánay Chokk dróhag o gonahkáráni dastá dayaga bit.

⁴⁶ Pád áét ke rawén! Á ke maná dróhit, pédák ent.”

Issáy dazgir bayag

(Markás 14:43–50; Luká 22:47–53; Yuhanná 18:3–12)

⁴⁷ Issá angat habará at ke cha dwázdahén kásedán yakké, bezán Yahudá átk o raset. Áiá mazanén rombé hamráh at ke zahm o latthesh gón at. É romb cha mazanén dini pëshwá o kawmay kamásháni némagá ráh dayag butagat.

⁴⁸ Issáy dróhóká[§] áyáná é nesháni dátagat: “Hamáiá ke mana chokkán, Issá hamá ent. Áiá dazgir kanét.”

⁴⁹ Gorhá Yahudá tachká Issáy kerrá átk o gwashti: “Oo ostád! Salám o drót!” Randá Issái chokket.

⁵⁰ Issáyá gwasht, “Oo sangat! Pa hamá kára ke átkagay, bekani.” Gorhá déma átkant, Issáesh gept o dazgir kort.

⁵¹ Hamá damáná cha Issáy hamráhán yakkéá wati zahm kasshet o masterén dini pëshwáay nawkaray gósh sest.

⁵² Issáyá gón áiá gwasht: “Wati zahmá jotká^{*} kan. Harkas ke zahma kasshit, gón zahmá koshaga bit.

⁵³ Záná, taw nazánay agan cha wati Petá belóthán, á pa mani komakká hamé damáná dwázdah lashkará[†] géshter préshtag ráha dant?

⁵⁴ Bale gorhá Pákén Ketábáni nebeshtagén hamá habar ke báyard ent rást o sarjam bebant, chón rásta bant?”

⁵⁵ Padá Issáyá dém gón mocchiá kort o gwashti: “Záná man dozz o dhongé án ke shomá gón zahm o latthán pa mani geragá átkagét? Man har róch mazanén parasteshgáhá neshtag o mardom tálim dátagant o shomá maná nageptag.

⁵⁶ Bale é paymá paméshká but ke nabiáni ketábáni pëshgói rást o sarjam bebant.” Gorhá sajjahén moridán á yalah dát o jestant.

Issá, Sarókáni Diwáná

(Markás 14:53–65; Luká 22:54–55, 63–71; Yuhanná 18:13–14, 19–24)

⁵⁷ Issáy dazgir kanókán, Issá zort o masterén dini pëshwá Kayápáay kerrá bort ke ódá Sharyatay zánóger o kawmay kamásh mocch atant.

⁵⁸ Petros ham dur durá, tán masterén dini pëshwáay lógay pëshgáhá[‡] Issáy randá rawán at. Tahá potet o sepáhigáni kerrá nesht tánke bezánt ke ché bit.

⁵⁹ Mazanén dini pëshwá o Sarókáni Diwánay sajjahén básk[§] pa Issáy markay sezá dayagá drógén sháhediay shóházá atant.

⁶⁰ Chónáhá bázén drógén sháhedé pa gwáhi dayagá pád átk, bale hecch pakkáén sháhedié dast nakapt. Godhsará do mardom déma dar átk o

⁶¹ gwashtesh: “É mardá gwashtag ke mana twánán Hodáay parasteshgáhá bepróshán o say róchay tahá padá bebandáni.”

⁶² Gorhá masterén dini pëshwá pád átk o cha Issáyá josti kort: “Tai kerrá hecch passaw nést? É tai helápá chónén sháhedi dayagá ant?”

[‡] **26:37 26:37** Bétáhir, bezán béarám, békará. [§] **26:48 26:48** Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá

kant. ^{*} **26:52 26:52** Jotk, bezán zahm yá kárchay jeld, pósh, nyám. [†] **26:53 26:53** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “dwázdah ligiun”. Har ligiuná 6000 sepáhig mán at. [‡] **26:58 26:58** Pëshgáh, bezán pëshjáh, pèzhgáh, lógay

chárdiwál, sahn. [§] **26:59 26:59** Básk, bezán ozw, membrar.

⁶³ Bale Issáyá passaw nadát. Masterén dini pëshwáyá gón áia gwasht: “Man tará namiránén Hodáay sawgendá dayán, mára begwash, bårén taw hamá Masih ay, Hodáay Chokk ay?”

⁶⁴ Issáyá darráént: “Taw wat gwashagá ay. Bale man shomará gwashán, démterá gendét ke Ensánay Chokk zórmándén Hodáay rástén kashá neshtag o é ham gendét ke ásmánay jambarání sará ent o kayt.”

⁶⁵ Gorhá masterén dini pëshwáyá wati kabáh dert o gwasht: “É kopr kanagá ent, angat ham mára sháhed pakár ent? Shomá annun é kopr eshкот.”

⁶⁶ Nun shomay shawr o saláh ché ent?” Áyán passaw dát: “Eshiy sezá mark ent.”

⁶⁷ Padá áyán Issáyá dap o déma tokk jat* o lahténá mosht o shahmát ham jat.

⁶⁸ Gwashtesh: “Oo Masih! Wati gaybí zántá kár band o mára begwash, tará kayá jat?”

Petrosay enkár

(Markás 14:66–72; Luká 22:56–62; Yuhanná 18:15–18, 25–27)

⁶⁹ Petros dhanná pëshgáhá neshtagat ke móledé áia kerrá átk o gwashti: “Taw ham Jalili Issáyá hamráh butagay.”

⁷⁰ Bale áia sajjahénáni déma enkár kort o gwasht: “Mana nazánán taw ché gwashagá ay.”

⁷¹ Wahdé dém pa mazanén darwázagá rawagá at, dega móledéá dist o gón hamá mardomán ke ódá atant, gwashti: “É mard Issá Náseriay hamráh butag.”

⁷² Petrosá domi randá enkár kort o sawgend wárt o gwashti: “Man é mardá nazánán.”

⁷³ Damánéá rand, ódá óshtátágen mardom Petrosay kerrá átkant o gwashtesh: “Allamá taw cha hamáyán ay, cha tai gálwará anchosh jáha kayt.”

⁷⁴ Petrosá sawgend wárt o gwasht: “Hodá maná nálat bekanát agan dróg bebandán. Man é mardá nazánán.” Hamá damáná korósá báng dát.

⁷⁵ Gorhá Petros yátá kapt ke Issáyá gwashtagat: “Korósay bángá pésar, taw say randá mani pajjáh áragá enkára kanay.” Nun dhanná dar átk o zár zárá gréti.

27

Issá Rumiáni dastá dayaga bit

(Markás 15:1; Luká 23:1–2; Yuhanná 18:28–32)

¹ Sabáhá máhallah, sajjahén mazanén dini pëshwá o kawmay kamáshán shawr yakk kort ke Issáyá koshén.

² Issáesh bast, kasshán kort o Rumi wáli Pilátusay dastá dát.

Yahudáay watkoshi

(Kásedáni Kár 1:18–19)

³ Wahdé Issáyá geráénók Yahudáyá dist ke pa Issáyá markay sezáesh bast, pashómán but o sién nograhén korshi bort o mazanén dini pëshwá o kawmay kamásháná per tarréntant.

⁴ Gwashti: “Mayárig án ke man begonáhén mardomé dróhet.” Bale áyán passaw dát: “Mára che kár ent? Taw bezán o tai kár.”

⁵ Gorhá Yahudáyá hamá zarr mazanén parasteshgáhá chagal dátant o shot o watá dratk o koshti.

⁶ Mazanén dini pëshwáyán zarr zortant o gwashtesh: “É palitén* zarr ant, parasteshgáhay hazánagá eshání ér kanag rawá naent.”

⁷ Paméshká shawr o saláhá rand, cha á zarrán kuzagaray† dhagáresh bahá zort ke pa darámadán kabrestáné bekananti.

⁸ Tán róche maróchi á dhagáray nám “hónay dhagár” ent.

⁹ É paymá Eremýá nabíay kortágen é habar rást o sarjam but: *Man sién nograhén korsh zortant. Bani Esráíláy chokkán á marday kimat haminchok bastagat.*

¹⁰ *Man cha é zarrán kuzagaray dhagár bahá zort, anchosh ke Hodáwandá maná parmán dátagat.‡*

Issá Pilátusay déma

(Markás 15:2–5; Luká 23:3–5; Yuhanná 18:33–38)

¹¹ Nun Issá wáliay déma óshtárénag but o wáliá cha áia jost kort: “Taw Yahudiáni bádsháh ay?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.”

¹² Mazanén dini pëshwá o kawmay kamásh Issáyá bohtám janagá atant, bale áia hecch passaw nadát.

* 26:67 26:67 Tokk janag, bezán toh janag. * 27:6 27:6 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “hónigén zarr”. † 27:7 27:7 Kuzagar, bezán hamá mardom ke komb o kunzag addha kant. ‡ 27:10 27:10 Zakaryá Nabíay Ketáb 11:12 o rand, Eremýá Nabíay Ketáb 32:6 o rand.

¹³ Pilátusá gwasht: “Taw naeshkonagá ay ke é mardom tai helápá chinchok sháhedi dayagá ant?”

¹⁴ Bale Issáyá áyáni yakk bohtáméay passaw ham nadát o wáli sakk hayrán but.

¹⁵ Wáliá har sál aiday wahdá, cha Yahudi bandigán yakké, hamá ke mardomán lóthetagt, ázáta kort.

¹⁶ Á wahdá yakk bandigé zendáná at ke námi Issá Barabbás at o pa wati badén kárán námapt at.

¹⁷ Wahdé mardom mocch butant, Pilátusá cha áyán jost kort: “Shomá ché gwashét, man kayá ázáat bekanán, Issá Barabbásá yá é Issáyá ke Masih ham gwashanti?”

¹⁸ Pilátusá zánt ke áyán Issá Masih pa hasadd mani dastá dátag, paméshká é josti kort.

¹⁹ Wahdé Pilátus hakdiwáná neshtagat, áiy janá é kolaw ráh dát: “Gón é bégonáh o nékén mardá hecch makan, chéá ke man dóshi eshiay bárawá wábé distag o hamá ent paréshán án.”

²⁰ Bale mazanén dini péshwá o kawmay kamáshán mocch butagén mardom mannéntant ke Barabbásay ázáti o Issáy marká belóthét.

²¹ Wáliá jost kort: “Ché lóthét, cha é doénán kojámiá pa shomá ázáat bekanán?” Áyán gwasht: “Barabbásá.”

²² Pilátusá cha áyán jost kort: “Gorhá gón Issáyá ke Masih ham gwashanti, ché bekanán?” Áyán pa hamtawári gwasht: “Salibi kassh!”

²³ Pilátusá jost kort: “Chéá bárén? Mayári ché ent?” Bale áyán géshter kukkár kort o gwashtesh: “Salibi kassh!”

²⁴ Wahdé Pilátusá dist ke hecch karé korta nakant o mardom shóresh kanagá ant, gorhá áia áp zort, mocchiay démá wati dast shoshtant o gwashti: “Man cha é marday hóná bémayár án, shomá bezánét o shomay kár.”

²⁵ Sajjahén mardomán gwasht: “Eshiay hón mayg o may chokkáni gardená ent.”

²⁶ Gorhá Pilátusá pa áyáni Barabbás ázáat kort o Issá shallák o hayzarán janáént o dáti ke salib kasshag bebit.

Sepáhig Issáyá kalág bandag

(Markás 15:16–20; Yuhanná 19:2–3)

²⁷ Wáliay sepáhigán Issá wáliay kalátá bort o sajjahén lashkaresh áiy chapp o chágerdá mocch kort.

²⁸ Áyán Issáy gwaray god kasshetant o sohrchakén kabáhé gwará dát,

²⁹ cha dhangar o konthagán tájé addhesh kort o áiy sará dát, latthé rástén dastá dátेश o pa kalág o rishkand áiy démá kóndhán kaptant o gwashtesh: “Salám o drót, oo Yahudiáni bádsháh!”

³⁰ Áiy sará tokkesh jat o hamá latthesh zort o áiy sará jat.

³¹ Wahdé kalág bandagesh halás kort, gwaray kabáhesh kasshet o áiy jenday godesh padá gwará dátant. Randá dém pa salib kasshagá bortesh.

Issáyá saliba kasshant

(Markás 15:21–32; Luká 23:26–43; Yuhanná 19:17–27)

³² Wahdé rawagá laggetant, Shamun námén mardé distesh ke Keriniay shahray mardomé at. Sepáhigán á pa bigár gept ke Issáy salibá baddhá bekant.

³³ Wahdé “Joljotá” bezán hamá “Kámpól” námén jágahá rasetant

³⁴ Ódá Issáesh zahrag mán kortagén sharáb dát, bale áia chashagá rand nawártant.

³⁵ Salib kasshagá rand, pa láthari o korakasshi[§] áiy pocch o póshákesh watmánwatá bahr kortant.

³⁶ Randá hamódá neshtant o áiy negahpániesh kort.

³⁷ Issáy sarborá, mayárnámagé^{*} dratkesh ke áiy sará nebeshtagat: “É Issá ent, Yahudiáni bádsháh.”

³⁸ Issáy hamráhiá do dhongesh ham salib kasshet, yakké rástén o domi chappén kashá.

³⁹ Hamá mardom ke cha ódá gwazagá atant, áiará dozmánesh dát o wati saresh chandhéntant.

⁴⁰ Gwashtesh: “Taw ke gwashtag ke man mazanén parasteshgáhá karóján o say róchay tahá padá bandáni, nun wati jendá rakkén. Agan taw Hodáay Chokk ay, cha salibá ér á.”

⁴¹ Hamé dhawlá mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger o kawmay kamásh ham áia kalág bandagá atant. Gwashagá atant:

⁴² “Á dega mardomi rakkéntant, bale watá rakkénta nakant. É wa Esráilay bádsháh ent, agan nun cha salibá ér bekapit, má áiy sará báwara nakant.

[§] 27:35 Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk.

^{*} 27:37 27:37 Mayárnámag, bezán nebeshtah kortagén mayár.

⁴³ Hodáay sará óst o ométi bastag. Agan Hodá áia rakkénaga lóthit, nun berakkéniti, chéa ke gwashtagati: 'Man Hodáay Chokk án.' "

⁴⁴ Hamé paymá Issáay hamráhiá salib kasshetagén dhong ham áia bad o rad gwashagá atant.

Issáay mark

(Markás 15:33–41; Luká 23:44–49; Yuhanná 19:28–30)

⁴⁵ Némróchá beger tán bégáhay sayá,[†] sajjahén molká taháriá mán shánt.

⁴⁶ Bégáhay sáhat sayá,[‡] Issáyá kukkár kort: "Eli, Eli, lemá sabaktani?" Bezán: Oo mani Hodá, oo mani Hodá! Taw chéa maná yalah dá?[§]

⁴⁷ Wahdé ódá óshtátágén lahtén mardomá eshкот, gwashtesh: "Elyásá tawár kanagá ent."

⁴⁸ Cha áyan yakké tacháná shot, espanjé* zorti o tropshén sharábá missénti, dáréay sará bast o pa chussagá Issáay némagá shahárti.

⁴⁹ Bale é dega mardomán gwasht: "Sabr kan, chárén bárén Elyás eshiay rakkénagá kayt yá na?"

⁵⁰ Issáyá domi bará peryáté jat o sáhi dát.

⁵¹ Hamá wahdá mazanén parasteshgáhay pardah sará beger tán boná dert o do ném but, zemín larzet o kóh tal geptant,

⁵² kabráni dap pach but o bázén pák o pahrézkárén mardomé ke mortagat, padá zendag but.

⁵³ Issáay zendag bayag o jáh janagá rand, á cha wati kabrán dar átkant, Pákén Shahrá, bezán Urshalimá shotant o bázénéá distant.

⁵⁴ Hamá pawji apsar o áiy hamráhén sepáhig ke Issáay páneg atant, wahdé zeminchandh o é dega chizzesh distant, deltrakk butant o gwashtesh: "Béshakk é mard Hodáay Chokk at."

⁵⁵ Bázén janéné ke cha Jalilá Issáay hamráh at o áiy hayáldáriesh kortagat, dur óshtátag o cháragá atant.

⁵⁶ Esháni tahá yakké Maryam Magdalini at, yakké Ákub o Issopay mát Maryam at o yakké Zebdiay chokkáni mát at.

Issáay kabr o kapan

(Markás 15:42–47; Luká 23:50–56; Yuhanná 19:38–42)

⁵⁷ Shap ke but, Arimátiáay shahray Issop námén sér o hazgárén mardé átk ke Issáay moridé at.

⁵⁸ Pilátusay kerrá shot o Issáay jónay baragay ejázati lóthet. Pilátusá parmán dát ke jóná áia bedayét.

⁵⁹ Issopá jón zort o sapáén lilomé[†] godéá patát o

⁶⁰ hamá nókén kabray tahá ér kort ke kóhéay tahá pa wat jatagati. Mazanén dhóké léthi dát o kabray dapá dát o shot.

⁶¹ Maryam Magdalini o á dega Maryam hamódá neshtagatant o démesh gón kabrá at.

Kabray negahpáni

⁶² Domi róchá, bezán Shambehá,[‡] mazanén dini péshwá o Parisi yakjáh but o Pilátusay kerrá shotant.

⁶³ Gwashtesh: "Wájah! Mára yát ent ke é drógbandá wati zendá gwashtagat ke say róchá rand man padá zendaga bán o jáha janán.

⁶⁴ Paméshká parmán beday ke tán say róchá kabray sará negahpáni kanag bebit, chó mabit ke áiy morid byáyant o jóná bedozzant o gón mardomán begwashant ke á cha mordagán padá zendag butag o é goddhi repk o honar cha pésarigéná ganter bebit."

⁶⁵ Pilátusá darraént: "Lahtén sepáhig bezurét, berawét o hamá paymá ke gón shomá buta kant, kabray negahpániá bekanét."

⁶⁶ Gorhá shotant o kabray dapay mazanén dhókesh mohr jat o mómband kort o sepáhigesh páneg kortant.

28

Issáay padá zendag bayag

(Markás 16:1–8; Luká 24:1–12; Yuhanná 20:1–10)

[†] 27:45 27:45 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: "shashomi sáhatá beger tán nohomi sáhatá". [‡] 27:46 27:46 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: "nohomi sáhatá". [§] 27:46 27:46 Zibur 22:1. * 27:48 27:48 Espanj, bezán pozzh, pokki.

[†] 27:59 27:59 Lilom, goday tahré ke Engréziá "linen" gwashaga bit. [‡] 27:62 27:62 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: "Shabbatay tayáriay róchá rand".

¹ Shabbatay róchá rand, bezán Yakshambehay* gwarbámá* Maryam Magdalini o á dega Maryam kabray cháragá shotant.

² Yakk anágat mazanén zeminchandhé átk, chéa ke Hodáwandy préshtagé cha ásmána ér átk, kabray sará shot, dhóki léthént o dhókay sará nesht.

³ Áiay rang o surat gerókay paymá drapshagá at o god o pósháki barpay dhawlá espét atant.

⁴ Negahpánén sepáhig cha bimmá larzagá laggetant o chó mordagá butant.

⁵ Préshtagá gón janénán gwasht: “Matorsét! Mana zánán shomá Issáay shóházá ét ke salib kasshag butag.

⁶ Á edá naent, anchosh ke wat gwashtagati zendag butag o jáhi jatag. Byáét hamá jágahá bechárét ke ódá ér at.

⁷ Mahtal mabét, berawét o áiay moridán sahig kanét ke á cha mordagán zendag butag o cha shomá pésar Jalilá rawt. Hamódá shomá áiá gendét. Nun man shomará hál dát.”

⁸ Gorhá janén cha kabray sará tachána shotant ke moridán é hálá sar bekanant. Janén torsagá atant bale gal atant ham.

⁹ Issá anágat gón janénán dochár kapt o gwashti: “Salám o drót!” Á nazzikká átkant, Issáay pádesh geptant o satá o sanáesh kort.

¹⁰ Issáyá gón áyán gwasht: “Matorsét! Berawét o mani brátán begwashét ke Jalilá berawét, hamódá shomá maná gendét.”

Dini péshwá o sepáhigáni dróg

¹¹ Hamá wahdá ke janén rawagá atant, lahtén negahpánén sepáhig dém pa shahrá shot ke dini péshwáyán é sarjamén hálán bedayant.

¹² Dini péshwáyán kawmay kamásháni gend o nend o shawr o saláhá rand, sepáhigána mazanén zarré dát.

¹³ Gón sepáhigán gwashtesh: “Mardomán begwashét ke shapá má wáb butagén, áiay morid átkagant o jóresh dozzetag o bortag.

¹⁴ Agan wáli é hálá sahig but, má áiá sarpada kanén. Shomá bégam bebét.”

¹⁵ Sepáhigán zarr zortant o anchosh ke sój dayag butagatant, hamá paymá kortesh. É kessah tán róche maróchi Yahudiáni nyámá sheng o tálán ent.

Jahán o Issáay mestág

(Markás 16:14–18; Luká 24:36–49; Yuhanná 20:19–23; Kásedáni Kár 1:6–8)

¹⁶ Gorhá yázdahén kásed Jalilay hamá kóhay sará shotant ke Issáyá gwashtagat.

¹⁷ Wahdé Issáesh dist, satá o sanáesh kort, bale lahtén angat shakk at.

¹⁸ Issá áyáni kerrá átk o gwashti: “Ásmán o zeminay sajjahén wák o ehtiár maná dayag butag.

¹⁹ Paméshká, berawét o sajjahén kawmán mani morid bekanét, Pet o Chokk o Pákén Ruhay námá pákshódi bedayét o

²⁰ áyán hamá tálimá bedayét ke mani sajjahén parmánáni sará amal bekanant. Deljam bebét, man tán donyáay halásiá modám gón shomá gón án.”

* **28:1 28:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “haptagay awali róchay”. † **28:1 28:1** Gwarbám, bezán róthecká pésar, róchay dar áyagá pésar.

Pákén Enjil cha Markásay kalamá Markásay Enjilay pajjár

É ketábay nebisók, Markás, Issá Masihay morid Shamun-Petrosay sangat at o cha bongéji kelisáay báwarmándán yakké at. Kásedáni Káray ketábá, lahtén jágahá Markásay nám átkag ke Petros o Pulosay sangat ent. Báwar esh ent, hamá wahdá ke Markás gón Petros o Pulosá Rumay shahrá nendók butag, áia pa Rumay shahray jahmenendén* darkawmán é ketáb nebeshtag. Lahtén zántkára gwashit ke Markásá, Issáay bárawá bázén yáddáshté cha Petrosá zortag.

Chárén Enjiláni tahá, Markásay ketáb cha á degarán gwandhter ent. É ketábá, Issá Masihay Hodáwandi, cha áiy mójezah o hayrán kanóké káran pësh dáraga butag.

Markásay Enjilá, Issáay áyag o Jalilay damagá† áiy tálim o kár nebisag butagant. Dém pa Urshalimá rawagay wahdá áiy dátagé sar o sój, Urshalimá áiy goddhi‡ rócháni sargwast o merag o zendag bayagay kessah ham átkagant.

*Pákshódi dayókén Yahyáay kolaw
(Mattá 3:1–12; Luká 3:1–18; Yuhanná 1:19–28)*

¹ Issá Masih, Hodáay Chokkay wasshén mestágay§ bongéj*.

² Anchosh ke Eshayá Nabíay Ketábá nebeshtah ent:

*Bechár, man wati kásedá cha taw pésar ráha dayán
ke tai ráhá tachk o hamwára kant.*

³ Gyábáná kasé gwánka jant:†

*“Hodáwanday ráhá tayár bekanét,
Hodáwanday keshkán rást o tachk bekanét.”‡*

⁴ Pákshódi§ dayókén Yahyá gyábáná átk o gwánki jat: “Tawbah bekanét o pákshódi bekanét ke shomay gonáh bakshag bebant.”

⁵ Cha Yahudíahay damagay sajjahén métag o kallagán o cha Urshalimay shahrá mardom áiy Kerrá átkant, wati gonáháni pashómániesh záhera kort o Yahyáyá Ordonay kawrá á pákshódia dátant.

⁶ Yahyáyá cha oshteray mudán gwaptagé póshák gwará at o póstén kamarbandé lánka bastagati. Áia, madag o gyábáni bénaga* wárt.

⁷ Yahyáyá jára jat o gwasht: “Cha man o rand, mardé kayt ke cha man zórmandter ent o man é káray láhek ham naán ke sréná dotal bekanán o áiy kawshbandán† bebóján.

⁸ Man shomará gón ápá pákshódia dayán, bale á shomará gón Hodáay Pákén Ruhá‡ pákshódia dant.”

*Issáay pákshódi o chakkás
(Mattá 3:13–4:11; Luká 3:21–22; 4:1–13)*

⁹ Á róchán, Issá cha Jalilay damagay shahr Náserahá átk o Ordonay kawrá Yahyáyá á pákshódi dát.

¹⁰ Anchosh ke Issá cha ápá dar áyagá at, disti ke ásmánay dap pach but o Pákén Ruh kapótéay dróshomá§ ér átk o mani sará nesht.

¹¹ Cha ásmáná é tawár átk: “Taw mani dóstigén Bacch ay o man cha taw sakk wassh o razá án.”

¹² Hamá wahdá Pákén Ruhá Issá gyábáná rawán dát.

¹³ Issá, tán chell róchá gyábáná mant o Shaytáná á chakkásét*. Issá ódá jangali jánwaráni nyámá† at o préshtagán áiy hayáldária kort.

* : 1:0 Jahmenend, bezán jágahéay neshtagé mardom, sáken, ábád. † : 1:0 Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah.

‡ : 1:0 Goddhi, bezán áheri. § 1:1 1:1 Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. * 1:1 1:1 Bongéj, bezán bendát, shoru.

† 1:3 1:3 Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. ‡ 1:3 1:3 Band 2–3, bechár Maláki Nabíay Ketáb 3:1; Eshayá Nabíay Ketáb 40:3. § 1:4 1:4 Pákshódíay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. * 1:6 1:6 Bénag, bezán shahd, asal. † 1:7 1:7 Kawshband, bezán swásband, swásay

band. ‡ 1:8 1:8 Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos. § 1:10 1:10 Dróshom, bezán shekl, surat. * 1:13 1:13

Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. † 1:13 1:13 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká.

Chár máhigiray lótháénag

(Mattá 4:12–22; Luká 4:14–15; 5:1–11)

¹⁴ Yahyáay dazgir bayagá rand, Issá Jalilá shot o Hodáay wasshén mestágay jári jat o
¹⁵ gwashti: “Wahd átkag o rasetag. Hodáay bádsháhi átkag o sar butag. Cha wati gonáhán pashomán bebét o tawbah bekanét o Hodáay wasshén mestágay sará imán byárét.”

¹⁶ Issá, Jalilay Mazangwarmay[‡] lambá[§] rawagá at ke do máhigiri dist, Shamun o áiy brát Andriás ke pa máhigiriá wati dām o máhórán gwarmá dawr dayagá atant.

¹⁷ Issáyá gón áyán gwasht: “Byáét, mani randgiriá bekanét. Man shomará anchosha kanán ke máhig geragay badalá, mardománi delán shekára kanét.”*

¹⁸ Áyán hamá damáná wati dām yalah dátant o áiy hamráh butant.

¹⁹ Issá ke kammé déma shot Zebdiay chokk Ákub o áiy brát Yuhannái distant ke bójigá[†] neshtagatant o wati máhórán sráchag[‡] o sharr kanagá atant.

²⁰ Anchosh ke Issáyá á distant, gwánki jatant. Áyán wati pet Zebdi gón kárendahán[§] bójigá yalah dát o Issáy hamráh butant.

Ganókéay jennay kasshag

(Luká 4:31–37)

²¹ Issá o áiy morid Kaparnáhumay shahrá shotant. Shabbatay róchá* Issá kanisahá[†] shot o mardomi tálim dátant.

²² Mardom cha áiy dars o tálimán hayrán o habakkah atant, chéa ke áiy Sharyatay zánógeráni[‡] paymá tálim nadát, gón wák[§] o ehtiáré* tálimi dát.

²³ Hamé wahdá, kanisahay tahá mardéa kukkár kort. É mardá jenné per at. Gwashti:

²⁴ “Oo Issá Náseri! Tará gón má che kár ent? Átkagay ke mára gár o bégwáh bekanay? Mana zánán taw kay ay, taw Hodáay gechén kortagén hamá Pákén ay.”

²⁵ Issáyá jenn hakkal dát o gwasht: “Chopp kan o é mardá yalah day.”

²⁶ Jenná á mard sakk zhámbalént[†] o kukkár kanáná cha áiy dar átk.

²⁷ Sajjahén mardomán pa hayráni watmánwatá gwasht: “É chónén habaré? Nókén tálimé. É mard pa wák o ehtiáré jennán ham hokma dant o jenn eshiay habará gerant.”

²⁸ Dér nagwast ke Jalilay sajjahén kerr o gwarán, Issáyá nám dar áwort.

Nádráhani drabhakshi

(Mattá 8:14–17; Luká 4:38–41)

²⁹ Issá, wahdé cha kanisahá dar kapt, Ákub o Yuhannáay hamráhiá Shamun o Andriásay lógá shot.

³⁰ Ódá, Shamunay wassig tapig at o nepáday sará waptagat. Anchosh ke Issá áyáni lógá potert, nádráhay hálesh dát.

³¹ Issá nazzikká shot, áiy dasti gept o pádi kort. Tapá yalah dát. Á pád átk o áyáni hezmat kanagá lagget.

³² Magrebtahará mardomán wati sajjahén nádráh o jenni ganók Issáy kerrá áwortant.

³³ Shahray sajjahén mardom, lógay dapá mocch butant.

³⁴ Issáyá bázéné ke dhawl dhawlé nádráhián geptagatant, dráh kort o bázén jenné kassheti, bale áiy jenn pa habará naeshtant, chéa ke jennána zánt ke á kay ent.

Enjilay wasshén mestágay jár

(Luká 4:42–44)

³⁵ Sabáhá máhallah ke angat tahár at, Issá pád átk, cha lógá dar kapt, gestá[‡] o panáhén jágahéa shot o dwái kort.

³⁶ Shamun o áiy sangat Issáy shóházá dar kaptant.

³⁷ Wahdé Issáesh dist, gón áiy gwashtesh: “Sajjahén mardom tará shóház kanagá ant.”

³⁸ Issáyá gwasht: “Byáét dega jágahéa rawén, kerr o gwaray métag o bázarán tánke man ódá ham wasshén mestágay járá bejanán, chéa ke man pa hamé kára átkagán.”

³⁹ Gorhá, sajjahén Jalilá tarr o tábi kort, kanisaháni tahá wasshén mestágay jári jat o jenniáni jenni ham kasshetant.

[‡] **1:16 1:16** Mazangwarm, bezán daryáchah. [§] **1:16 1:16** Lamb, bezán dámon, kerr. * **1:17 1:17** Delay shekár kanagay maksad mardomán Hodáay ráhá árag ent. [†] **1:19 1:19** Bójig, bezán lánch, kashti. [‡] **1:19 1:19** Sráchag, bezán dertagén chizzéay dóchag o addh kanag. [§] **1:20 1:20** Kárendah, bezán kárdár, nawkar. * **1:21 1:21** Shabbatay róch, hamá Shambeh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. [†] **1:21 1:21** Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh.

[‡] **1:22 1:22** Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáy Sharyatay zántkár. [§] **1:22 1:22** Wák, bezán zór, tátak. * **1:22 1:22** Ehtiár, bezán masteri, kodrat, zór. [†] **1:26 1:26** Zhámbalénag, bezán chizzéay gerag o pa trondi sorénag o larzénag. [‡] **1:35 1:35** Gestá, bezán yakk kerr; dur.

Garray nádráhéay drahbakshi
(Mattá 8:1–4; Luká 5:12–16)

⁴⁰ Yakk mardéá garr^S at. Issáay kerrá átk, kóndhán kapt, dazbandi kort o gwashti: “Agan taw belóthay, maná dráh o palgár* korta kanay.”

⁴¹ Issáay áiy sará bazzag but, dasti shahárt o á marday badani dast per mosht o gwashti: “Mana lóthán. Dráh o palgár bay!”

⁴² Hamá damáná á mard cha garrá dráh but.

⁴³ Roksat kanagay wahdá, Issáay kaddhan[†] kort o gwasht:

⁴⁴ “Bechár, hechkasá cha é habar o hálá sahig makan, bale beraw, watá dini pëshwáyá pësh bedár o pa wati páki o palgáriá hamá korbánigá hayrát kan ke Mussáay Sharyatá nebisag butag, tánke pa áyán sháhedié bebit.”

⁴⁵ Bale á mard ke cha ódá dar átk, habará lagget o wati kessahi sheng o tálána kort. É sawabá, nun Issáay natwánt hecch shahrá watá záher bekant, dhanná dur o gestáén jághána dáshti, bale angat mardom cha har némagá áiy kerrá átkant.

2

Lang o mondhén mardéay drahbakshi
(Mattá 9:1–8; Luká 5:17–26)

¹ Lahtén róchá o rand, Issá padá Kaparnáhumá átk o é habar sheng o tálán but ke Issá lógá ent.

² Gorhá, haminkadar mardom átk o mocch but ke lóg porr but, lógay dapá ham hecch jágah néstat. Issáay áyáni kerrá Hodáay habaray wáz kort.

³ Hamé damáná, chár mardomá yakk lang o mondhén mardé áiy kerrá áwort,

⁴ bale cha mardománi bázén mocchiá, langén mardesh Issáay nazzikká áwort nakort. Paméshká, lógay saray hamá jágahesh thong kort ke Issá jahlá at o langesh gón nepádá ér dát.

⁵ Issáay ke áyáni imán dist, gón langá gwashti: “Oo mani chokk! Tai gonáh bakshag butant.”

⁶ Bale Sharyatay lahtén zánóger ke ódá neshtagat, wati delá gwashtesh:

⁷ “É chéá chosha gwasht? Kopr kanagá ent. Abéd chá* Hodáay jendá, dega kass gonáhán baksheta nakant.”

⁸ Issáay hamá damáná zánt ke é mardom wati delá ché gwashagá ant, gwashti: “Shomá chéá wati delá choshén hayála kárét.

⁹ Gón é langén mardá kojám habaray kanag ásánter ent: ‘Tai gonáh bakshag butant’ yá: ‘Pád á, wati nepádán bezur o beraw?’

¹⁰ Bale man é habar kort tánke shomá bezánét ke Ensáay Chokká[†] é donyáyá gonáháni bakshagay wák o ehtiár hast.” Pádá gón langá gwashti:

¹¹ “Tará gwashán, pád á, wati nepádá bezur o lógá beraw.”

¹² Harkasá dist ke hamá damáná mard pád átk, wati nepádi zort o dar átk. Sajjahén mardom hayrán butant, Hodáay satá o sanáesh kort o gwashtesh: “Má choshén kár hechbar nadistag.”

Láwiay lótháénag
(Mattá 9:9–13; Luká 5:27–32)

¹³ Issá padá gwarmay lambá shot. Mardománi mazanén rombé[‡] Issáay kerrá átk o áia tálim dátant.

¹⁴ Anchó ke Issá ráhá rawagá at, Halpiay chokk Láwii dist ke song^S o máliátay kárgesá neshtagat. Gón áia gwashti: “Byá, mani randgiriá bekan.” Á pád átk o Issáay hamráh but.

¹⁵ Randá Issáay Láwiay lógá warag wárt. Dega bázén songi o máliátgir* o gonahkárén mardoméá ham gón Issá o áiy moridán yakjáh nán wárt, chéá ke esháni tahá bázéné Issáay randgir at.

¹⁶ Wahdé Sharyatay Parisi zánógerán dist ke Issá gón songi o gonahkárán warag waragá ent, gón Issáay moridán gwashtesh: “É Issá chéá gón songi o gonahkárán waraga wárt?”

§ 1:40 1:40 Asligén Yunáni zobánay labz pa sohrbádá, bezán jozámá, o pa garr o bag o dega tahr tahrén pósti nádráhián kár bandag butag. * 1:40 1:40 Palgár, bezán sáp o sallah, bepólong. † 1:43 1:43 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm. * 2:7 2:7 Abéd (cha), bezán gayr cha. † 2:10 2:10 Dányál nabíá “Ensáay Chokk” pa anchén hastié kármaz kortag ke cha ásmáná éra kayt. Issáay watá “Ensáay Chokk” gwashtag tánke mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagén Masih ent. ‡ 2:13 2:13 Romb, bezán gróh, thóli. § 2:14 2:14 Song, bezán máliát, thayks. * 2:15 2:15 Bani Esráilián, songi o máliátgirén mardom nádóst atant, chéá ke á Rumay hokumatay kárendah atant o bázénéa pa wati nap o suttá cha mardomán géshén song o bája gept.

¹⁷ Issáyá ke eshkot, gwashti: “Dráh o salámatén mardomán tabib pakár naent, nádráhán tabib pakár ent. Man pahrézkaráni gwánk janagá nayátkagán, gonahkaráni gwánk janagá átkagán.”

Róchagay bárawá

(Mattá 9:14–17; Luká 5:33–39)

¹⁸ Yahyáay morid o Parisi róchag atant. Gorhá mardom Issáyay kerrá átkant o jostesh kort: “Yahyá o Parisiáni morid chéá róchaga bant, bale tai morid róchaga nabant?”

¹⁹ Issáyá gwasht: “Tánke sálónk gón suray mehmánán yakjáh ent, mehmán róchag buta kanant? Na, tánke sálónk gón ent, á róchaga nabant.

²⁰ Bale wahdé kayt ke sálónk cha áyán jetá kanaga bit. Gorhá hamá wahdá róchaga bant.

²¹ Hechkas nókén goday thokkoré nazurit o kwahnén pashká paccha najant, chéá ke nókén goday pacch nazza kayt o kwahnén pashká gantera derrit.

²² Hechkas nókén sharábá[†] kwahnén mashkán mána nakant, chéá ke nókén sharáb mashkána trákénit. Sharáb o mashk har do zawála bant. Nókén sharábá nókén mashkán mána kanant.”

Issá Shabbatay wájah o wáhond ent

(Mattá 12:1–8; Luká 6:1–5)

²³ Shabbatéay róchá, Issá cha gandomay kesharán gwazagá at. Morid ke cha kesharán gwazán atant, hóshagay sendagá laggetant.

²⁴ Parisián gón Issáyá gwasht: “Bechár, tai morid chéá choshén karé kanant ke Shabbatay róchá rawá naent?”

²⁵ Issáyá gwasht: “Shomá hechbar nawántag ke wahdé Dáud o áiy hamráh gozhnag atant o waragesh néstat, Dáudá ché kort?

²⁶ Masterén dini pëshwá Ábyátaray zamánagá, Dáud Hodáay Pákén Lógá shot o hamá pákwandhén naganí[‡] wántant ke dini pëshwáyán abéd dega hechkasá áyáni waragay hakk néstat. Hamáyáná ham dáti ke áiy hamráh atant.”

²⁷ Padá, Issáyá gón Parisián gwasht: “Hodáyá Shabbatay róch pa mardomán pédá kortag, mardom pa Shabbatay róchá pédá nakortagant.

²⁸ Paméshká, Ensánay Chokk Shabbatay róchay ham málek ent.”

3

Dega mondhéay drahbakshi

(Mattá 12:9–14; Luká 6:6–11)

¹ Dega randé, Issá kanisahá shot. Mardé hamódá at ke dasti hoshk o mondh at.

² Mardománi chamm Issáyá sakk atant ke agan Issá Shabbatay róchá é mardá dráh bekant, gorhá má áiy sará bohtámá* jata kanén.

³ Issáyá gón mondhén mardá gwasht: “Byá, déamá bósht.”

⁴ Nun gón mardomán gwashti: “Shabbatay róchá, néki kanag rawá ent yá badi kanag? Zenday rakkénag[‡] yá zenday gerag?” Mardom bétawár atant.

⁵ Issáyá pa zahr cháretant, chéá ke cha áyáni sengdeliá sakk padard at. Gón á mardá gwashti: “Dastá shahár day!” Áiá dast shahár dát o dasti wassh o dráh but.

⁶ Gorhá Parisi damáná dhanná dar átkant o gón Hirudián[‡] pa Issáyay koshagá pandalay[§] sázagesh bendát* kort.

Bázén mardomé Issáyay randgira bit

(Luká 6:17–19)

⁷ Issá gón wati moridán cha mardomán dur, gwarmay lambá shot. Cha Jalilá mazanén rombé mardom áiy randá rawán but.

⁸ Cha Yahudiah, Urshalim, Edumiah o Ordonay kawray á dastá o cha Sur o Saydunay chapp o chágerdá ham bázén mardomé áiy kerrá mocch but. Chéá ke áyán eshkotagat ke Issá ché kanagá ent.

⁹ Mocchi mérhiay[†] sawabá Issáyá gón moridán gwasht: “Bójigé tayár kanét ke cha mardománi mocchiá dur bebén.”

[†] 2:22 2:22 Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. [‡] 2:26 2:26 Pákwandhén nagan anchén nagan atant ke modám Hodáwanday bárgáhá ér kanagi at o é gappay nesháni atant ke Hodáwand wati mardománi rózirasán ent. * 3:2 3:2 Bohtám, bezán malámat, tohmat. [†] 3:4 3:4 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéneg. [‡] 3:6 3:6 Hirudi, bezán Hirudis bádsáhay dózwáh. [§] 3:6 3:6 Pandál, bezán sázesh, repk o honar. * 3:6 3:6 Bendát, bezán bongéj, shoru. [†] 3:9 3:9 Mérih, bezán mazanén mocchi o sholuki.

¹⁰ Áiá bázen mardomé dráh kortagat, paméshká nádráhen mardom télánk dayán o démá kenzán atant ke má Issáyá dast bejanén.

¹¹ Jenni nádráhan har wahdá ke Issá dist, áiy pádána kaptant, kukkáresha kort o gwashtesh: “Taw Hodáay Chokk ay.”

¹² Issáyá kaddhana kortant ke kassá hál madayét.

Dwázdah káseday gechén kanag

(Mattá 10:1–2; Luká 6:12–16)

¹³ Randá, Issá kóhay sará sar kapt o hamá mardom ke áiá lóthet ke byáyant, tawári kortant o á Issáy kerrá átkant.

¹⁴ Issáyá dwázdah kas gechén kort o wati kásed náméntant ke gón áiá hamráh bebant o áyán pa wasshén mestágay járay janagá rawán bedant.

¹⁵ Jenn kasshagay ehtiári ham dátant.

¹⁶ É dwázdahén kásedáni nám esh ant:

Shamun ke Issáyá áiy domi nám, “Petros”[‡] kort,

¹⁷ Zebdiay chokk Ákub o Ákubay brát Yuhanná ke Issáyá áyáni nám “Bu Ánergés” kort, bezán granday chokk,

¹⁸ Andriás,

Pilipos,

Bartulumá,

Mattá,

Tumá,

Halpiay chokk Ákub,

Taddá,

sarmacháren Shamun[§] o

¹⁹ Yahudá Eskaryuti ke randá Issái dróhet^{*} o dozhmenáni dastá dát.

Issá o Belzabul

(Mattá 12:22–32; Luká 11:14–23)

²⁰ Randá, Issá lógéá shot. Haminchok mardom padá átk o mocch but ke Issá o moridán nán waragay móh[†] ham nabut.

²¹ Issáyá syád o wáres ke sahig butant, áiy randá átkant, chéá ke lahténá gwashtagat ke Issá sare wat naent.

²² Cha Urshalimá átkagén Sharyatay zánógerán gwashtagat ke Issáyá jenn per o gón jennáni sardár Belzabulay zórá jennána kasshit.

²³ Issáyá é mardom lótháéntant, mesálé dát o gwashti: “Shaytán chón Shaytáná kasshet kant?”

²⁴ Agan molkéá nátepáki bebit, á molk barjáha namánit o

²⁵ agan lógéá nátepáki bebit, á lóg barjáh namánit.

²⁶ Hamé dhawlá, agan Shaytán wati jenday helápá pád byayt o gón wat nátepák bebit, óshatá nakant, halása bit.

²⁷ Zóráwarén mardoméay lógá hechkas potert o pol o pánych[‡] korta nakant, tán wahdé ke á zóráwarén mardomá magipt o mabandit. Randá áiy lógá pol o pánych korta kant.

²⁸ Shomará rásténa gwashán, mardománi sajjahén gonáh o kopr bakshaga bant,

²⁹ bale hamá ke Pákén Ruhay bárawá kopra kant, hechbar baskhaga nabit o abadi gonahkára mánit.”

³⁰ Issáyá paméshká é habar kort ke á gwashagá atant: “Issáyá jenné per ent.”

Issáyá má: o brát

(Mattá 12:46–50; Luká 8:19–21)

³¹ Issáyá mát o brát átkant o dhanná óshátant, mardomé démesh dát ke Issáyá tawár kan.

³² Issáyá chapp o chágerdá báz mardom neshtagat, Issáesh hál dát: “Tai mát o brát dhanná óshátatagant o tará lóthagá ant.”

³³ Issáyá áyáni passawá[§] jost kort: “Mani mát o brát kay ant?”

³⁴ Padá Issáyá gerdágerd neshtagén mardománi némagá cháret o gwashti: “Mani mát o brát esh ant!”

³⁵ Hamá mardom ke Hodáay wáhag^{*} o razáay sará amala kant, mani mát o gohár o brát

[‡] **3:16 3:16** Yunáni zobáná, “petrá” sengén oh o talará gwashant o “petros” dhóká gwashant. **§ 3:18 3:18** Bázéné gomána kanant ke sarmacháray máná esh ent: Shamun Yahudiáni yakk dini syási párthiéay bask butag ke Rumiáni démá óshátatag. ^{*} **3:19 3:19** Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. Arabi o Pársiá “khiánat”. [†] **3:20 3:20** Móh,

bezán wahd, porsat, mókal, wár o gég. [‡] **3:27 3:27** Pol o pánych, bezán zórbord, lotth o pol. **§ 3:33 3:33** Passaw, bezán

jwáb. ^{*} **3:35 3:35** Wáhag, bezán lóth, talab, hájat.

hamá ent.”

4

Tohm chandhagay mesái

(Mattá 13:1–17; Luká 8:4–10)

¹ Issáyá mazangwarmay kerrá padá mardománi tálim dayag bendát kort. Áiay chapp o chágerdá haminchok mardom mocch but ke á bójigéá swár but o nesht. Bójig ápa at o sajjahén mardom gwarmay lambá óshtátagatant.

² Gorhá Issáyá mardom gón darwar* o mesálán báz tálim dátant. Gwashti:

³ “Gósh dárét. Dehkáné tohmay chandhagá shot.

⁴ Tohmáni chandhagay wahdá kammé tohm ráhay sará retk, báli morg átkant o chet o wártantesh.

⁵ Kammé tohm dhal o dhókáni tahá retk ke ódá hák kamm at. Zutt rostant, chéá ke hák tanakk at.

⁶ Bale cha róchay trondén garmíá gimmort† o hoshk butant, chéá ke áyáni risshag o wandhál,‡ johl nashotagatant.

⁷ Kammé tohm cherekk o dhangaráni tahá retk, cherekkán rodagá naeshtant o é tohm bar o samará sar nabutant.

⁸ É dega tohm sharrén zeminá retkant. É rost o mazan butant o jáhé si sari§, jáhé shast sari o jáhé sad sari hóshag o baresh dát.”

⁹ Padá gwashti: “Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”

¹⁰ Wahdé mardom shotant o Issá gón dwázdahén kásed o é dega hamráhán pasht kapt, áyán cha Issáyá jost kort ke é mesáláni máná ché ent.

¹¹ Issáyá passaw dát: “Hodáay bádsháhiay ráz shomará bakshag butag, bale á ke mani ráhay randgiriá nakanant, é chizz pa áyán hoshkén darwar o mesál ant,

¹² tánke:

Á bechárani bale magendant,

beshkonant bale sarpad mabant.

Agan sarpad buténant,

dém pa man ákagatant o bakshag butagatant.”

Tohm chandhagay mesálay maksad

(Mattá 13:18–23; Luká 8:11–15)

¹³ Padá gwashti: “Agan shomá é mesálá sarpada nabét, gorhá á dega mesálán chón sarpada bét?

¹⁴ Dehkán hamá ent ke Hodáay habará keshit.

¹⁵ Lahtén mardom ráhay sará retkagén tohmay dhawlá ent. Hodáay habar ke ódá keshaga bit, hamá damáná Shaytána kayt o keshtagén habará cha eshání delá dara kant o bárt.

¹⁶ Á tohm ke dhal o dhókáni tahá retkant, hamá mardománi mesál ent ke Hodáay habará gósha dárant o hamá damáná pa gal o shádeha mannanti,

¹⁷ bale pa é sawabá ke risshag o wandhálesh najatag, Hodáay habar áyáni delá tán dérá namánit. Wahdé Hodáay habaray sawabá sakki o sóriána kapant yá ázáre rasitesh, hamá damáná cha ráhá thagalant o kapant.

¹⁸ Á tohm ke cherekk o dhangaráni tahá retkant, hamá mardom ant ke Hodáay habará gósha dárant

¹⁹ bale donyái parésháni o mál o zarray delkasshi o préb o á dega chizzáni lóth o wáhag áyán rada dayant o naylant ke Hodáay habar besabzit o bar o samar bedant.

²⁰ Bale á tohm ke sharrén zeminá retkant, hamá mardom ant ke Hodáay habará eshkonant o mannant, bar o samara dayant, lahtén si sari, lahtén shast sari o lahtén sad sari.”

Cherágay mesái

(Luká 8:16–18)

²¹ Issáyá mesál dayána gwasht: “Kay rókén cherágá kárit o kásagay yá tahtay chérá chéra dant? Cherágá cherágdánay sará éra nakanant?

²² Hech choshén chérén chizzé nést ke záher mabit o hech choshén rázé nést ke áshkár mabit.

²³ Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”

* 4:2 4:2 Darwar, bezán matth, mesál, paym, dhawl. † 4:6 4:6 Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag.

‡ 4:6 4:6 Wandhál, bezán hondhál, risshag o rótag. § 4:8 4:8 Si sari, bezán si barábar, si randá, si haminchok.

²⁴ Padá gwashti: “Delgósh kanét ke shomá ché eshkonét. Gón har kayl o paymánahéa ke dayét, gón hamá kaylá shomára dayaga bit o shomára angat géshtera rasit.

²⁵ Kaséa ke chizzé hast, áia géshter dayaga bit o kaséa ke nést, cha áia hamá ham pach geraga bit ke hastenti.”

Tohmé ke rodit o sabza bit

²⁶ Issáyá gwasht: “Hodáay bádsháhi, anchosh ent ke mardomé dhagará tohm bekeshit.

²⁷ É mardom shap o rócha wapsit o páda kayt o tohm anchosha rodit o sabza bit ke keshók wata nazánt chón rost.

²⁸ Dhagár watáwat keshtagén tohmá pa bar o samara rasénit, pésará ták, padá hóshag o randá hóshagay tahá dán mána bit.

²⁹ Wahdé keshára rasit, á dásá chéra dant o ronti, chéa ke rón o móshay wahd átkag.”

Kasterén tohmay mesál

(Mattá 13:31–32; Luká 13:18–19)

³⁰ Padá Issáyá gwasht: “Má ché begwashén ke Hodáay bádsháhi ché chizzéay dhawlá ent? Chónén darwaré byáren o chónén mesálie pesh bekanén?

³¹ Hodáay bádsháhi, thélkáhay tohmay dhawlá ent. É donyáyá, tohmáni tahá kaster kasterén ent,

³² bale wahdé zeminá keshaga bit, rodit o cha á dega sabzagán* borztera bit o sháh o lambi anchó mazana bant ke báli morg áyáni sáhegá kodóhá† bandant.”

³³ Issáyá Hodáay habar é paymén bázén darwar o mesáley tahá gón áyán darshána kortant‡ ke á sarpad but bekanant.

³⁴ Darwar o mesálan abéd hech habaria nakort, bale wahdé gón wati moridán tahná but, sajjahén mesáli pa áyán máná kortant.

Tuppánay érmósh§ kanag

(Mattá 8:23–27; Luká 8:22–25)

³⁵ Hamá róchá, bégáh ke but, Issáyá gón moridán gwasht: “Byáét, gwarmay á dastá rawén.”

³⁶ Áyán mardom roksat kortant, bójigá swár butant o Issáesh zort o shotant. Dega lahtén bójig ham áyáni hamráh at.

³⁷ Dér nagwast ke mazanén syahgwátéa sar kort o mastén chawl o mawján bójig cha ápa porr kort.

³⁸ Issáyá, sarjáhé saray chérá at o bójigay poshti némagá wáb at. Moridán cha wábá pád kort o gwashtesh: “Oo ostád! Má meragá én o taw hecch may hayálá naay?”

³⁹ Issá pád átk, gwáti hakkal dár o gón gwarmá gwashti: “Érmósh bay! Bass kan!” Gwát kapt o chawl o mawj áram geptant.

⁴⁰ Padá gón wati moridán gwashti: “Shomá chéa torsagá ét? Angat báwara nakanét?”

⁴¹ Moridán sakk torset o watmánwatá gwashtesh: “É chónén mardomé ke gwát o áp ham eshiay hokmá mannant?”

5

Jenniéay drahbakshi

(Mattá 8:28–34; Luká 8:26–39)

¹ Issá gón wati moridán Jalilay Mazangwarmay á dastá, Gerásiáni* molká raset.

² Wahdé Issá cha bójigá ér átk, hamá damáná mardé cha kabrestáná dar átk o gón Issáyá dochár kapt.† Mardá jenné per at.

³ É mard kabrestáná jahnenend at o haminchok zóri mán at ke nun hechkasá áiyast o pád gón zamzilán ham basta nakortant.

⁴ Mardomán báz randá bastagat, bale áia zamzil prósttagatant o hechkasá áiy ger o dáray zór o twán néstat.

⁵ Shap o róch kabrestán o kóhán at, kukkár o chihália jat o watá gón dhók o sengán thappigia kort.

⁶ Anchó ke áia Issá cha durá dist, tacháná átk o Issáyá pádán kapt,

⁷ kukkár kort o gwashti: “Issá, oo borzén arshay Hodáay Chokk! Tará gón man che kár ent? Tará Hodáay sawgend ent, maná azáb maday.”

⁸ É habari paméshká kort ke Issáyá gwashtagat: “Oo palitén ruh! É mardá yalah day.”

* 4:32 4:32 Sabzag, bezán káh. † 4:32 4:32 Kodóh, bezán kodám, báli morgay lóg. ‡ 4:33 4:33 Darshán kanag, bezán gwashag, záher kanag,arangáz kanag. § 4:34 4:35 Érmósh, bezán áram, hámósh. * 5:1 5:1 Lahtén daznebeshtá átkag: “Gadáriáni”. † 5:2 5:2 Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag.

⁹ Issáyá cha áia jost kort: “Tai nám kay ent?” Áia passaw dát: “Mani nám ‘Lashkar’ ent, ke má báz én.”

¹⁰ Issáy kerrá báz peryáti kort: “Mará cha é molká dar makan.”

¹¹ Hamódá, kóhdémá hukkáni mazanén ramagé charagá at.

¹² Jennán peryát kort: “Mará é hukkáni jesmá ráh beday.”

¹³ Issáyá ejázat dátant. Gorhá, jenn cha mardá dar átk o hukkáni jesmá potertant. Ramagá kesás do hazár hukk atant ke cha kóhdémá jahlagá tachán butant o gwarmá kapt o mortant.

¹⁴ Hukkáni chárénók tacháná shotant o shahr o métagesh hál dátant. Wahdé mardomán eshкот, átkant ke chamme wat begendant ke ché butag.

¹⁵ Wahdé Issáy gwará átkant, distesh ke hamá mard ke pésará jennáni lashkará ganók kortagat, pocch o pósháki gwará o hósh o sár ent o neshtag. Nun torsesh delá kapt.

¹⁶ Chamdistén sháhédán kessah kort ke jenni ganók chón sár butag o hukkáni kessahesh ham áwort.

¹⁷ Gorhá mardomán gón Issáyá dazbandi kort ke may molká yalah day.

¹⁸ Wahdé Issá bójigá swár bayagá at, hamá mard ke pésará jennán geptagat, átk o dazbandii kort ke maná bar gón.

¹⁹ Bale Issáyá ejázat nadát o gwashti: “Lógá beraw o wati mardomán hál day ke Hodáwandá pa taw chónén káré kortag o tai sará chón rahmi kortag.”

²⁰ Gorhá, á mard shot o Dekápolisay[‡] molkay mardomi hál dátant ke Issáyá pa man chónén káré kortag. Sajjahén mahluk hayrán but.

Issá janénéá dráh o jenekkéá zendaga kant

(Mattá 9:18–26; Luká 8:40–56)

²¹ Issá ke padá bójigá swár but o gwarmay á dastá shot. Gwarmay lambá, mardománi mazanén rombé áiy chapp o chágerdá mocch but.

²² Yáerus námén mardé ke kanisahay master at, hamódá átk o gón Issáy gendagá, áiy pádán kapt.

²³ Áia gón Issáyá báz randá dazbandi kort: “Mani jenekk markig ent. Byá o wati dastá áiy sará per mosh ke dráh bebit o zendag bemánit.”

²⁴ Issá áiy hamráh but o shot. Mardománi mazanén rombé Issáy chapp o chágerdá mocch but o shot gón.

²⁵ É rombá janéné gón at. Dwázdah sál at ke áiy hón pach at.

²⁶ Bázen dáktaréá shotagat, bale elájay badalá dardi gésh butagatant o sajjahén zarr o máli ham báhéntagatant[§]. Dráh bayagay badalá ganter bayán at.

²⁷ Issáy bárawá eshкотagati o nun mardománi mocchiay tahá cha poshti némagá átk o Issáy kabáhi^{*} dast jat.

²⁸ Deljam at ke agan Issáy pocchán ham dast per bekanán, dráha bán.

²⁹ Anchó ke Issáy kabáhi dast jat, áiy hón band but o cha wati jesmay hálátá zánti ke man dráh bután.

³⁰ Issáyá hamá damáná zánt ke cha man zóré dar átk. Póshtá, mocchiay némagá chakki tarrént o josti kort: “Kayá mani pocch dast jatant?”

³¹ Moridán gwasht: “Taw gendagá ay, mardomán tará chón angerr kortag[†]. Angat jostá ay ke kayá mani pocch dast jatagant?”

³² Issá angat chárén némagán chárágá at ke é kár kayá kort.

³³ Janéná zánt ke gón man ché but, pa tors o larz átk o Issáy pádán kapt o sajjahén habari pa rásti kortant.

³⁴ Issáyá gwasht: “Mani jenekk! Tai imáná tará dráh kort. Beraw pa salámati. Cha wati nájórhíá dráh bay.”

³⁵ Issá angat habará at ke cha Yáerusay lógá mardomé átk o háli dát: “Tai jenekk mortag. Nun ostádá chéá delyáha kanay?”

³⁶ Issáyá áiy habar eshкот, gón kanisahay masterá gwashti: “Mators, bass báwar kan.”

³⁷ Issáyá, Petros o Ákub o Ákubay brát Yuhannáyá abéd dega kass wati hamráh bayagá naesht.

³⁸ Wahdé kanisahay masteray lógá átkant, Issáyá dist ke kukkár o wáhi ent, mardom gréwag o mótk[‡] áragá ant.

³⁹ Tahá ke átk, gwashti: “Chéá gréwag o kukkárá ét? Chokk namortag, wáb ent.”

[‡] 5:20 5:20 Dekápolis, bezán dah shahr. Gerásá cha é shahrán yakké at. § 5:26 5:26 Báhéng, bezán gár dayag, cha dast dayag. * 5:27 5:27 Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti. † 5:31 5:31 Angerr kanag, bezán chapp o chágerdá gerag, Arabi o Pársiá “moháserah”. ‡ 5:38 5:38 Mótk: Pa mordagá peryát o zári, gréwag o zár janag.

⁴⁰ Áyán Issáay sará kandet, bale Issáyá sajjahén mardom dar kortant o jenekkay pet o mát o wati hamráhén moridi zortant o hamá báná[§] shot ke jenekk ódá ér at.

⁴¹ Issáyá jenekkay даст gept o gwashti: “*Talitá! Kom.*” Bezán: Jenekkok! Pád á.

⁴² Jenekk ke omri dwázdah sál at, hamá damáná pád átk o tarragá lagget. Á mardom ke gón atant, sakk hayrán o habakkah butant.

⁴³ Issáyá kaddhan kortant ke kassá hál madayét o padá gwashti ke jenekká warák bedayét.

6

Issá padá Náserahá pera tarrit

(Mattá 13:53–58; Luká 4:16–24)

¹ Issá cha ódá dar átk o wati jenday shahrá átk. Morid ham gón atant.

² Shabbatay róchá kanisahá mardománi tálím dayagi bendát kort. Gón áiyab hararáni eshkonagá bázéné hayrán o habakkah but. Gwashtesh: “Eshíá é habar cha kojá áwortagant o é dánái kayá dátat? Eshíay dastá choshén mójezah che paymá bayagá ant?”

³ É hamá dártrásh naent? É Maryamay bacch o Ákub o Yushá o Yahudá o Shamunay brát ent. Gohári ham hamedá may shahrá jahmenend ant.” Mardom Issáay sará nawassh butant.

⁴ Issáyá gón áyán gwasht: “Nabiá, abéd cha wati jenday shahr o jenday lógá o wati syád o wáresáni Kerrá, dega har jágah ezzat hast.”

⁵ Issáyá ódá dega mójezahé pésh dásht nakort, bass lahtén nádráhay sará dasti per mosht o dráhi kortant.

⁶ Issá, cha é mardománi bébáwariá hayrán at.

Issá dwázdahén kásedán rawána dant

(Mattá 10:5–15; Luká 9:1–6)

Gorhá, Issá métag pa métaga tarret o mardomi tálíma dátant.

⁷ Dwázdahén kásedi lótháéntant, do doá bahri kort o rawáni dátant. Jennay kasshagay wák o ehtiári ham dátant o

⁸ gwashti: “É sapará wati asáyá abéd dega hecch mazurét gón. Shomará nán o tóshag o ló^{*} o turag[†] hecch gón mabit. Zarr ham mazurét gón.

⁹ Wati chawatthán padá kanét o gwaray jámagá abéd, dega jámag mazurét gón.

¹⁰ Harkasay lógá ke rawét, tán cha shahrá dara nayáét hamódá bejallét[‡].

¹¹ Har jáh ke mardom shomará wasshátka nakanant o shomay habarín gósha nadárant, cha ódá dar áét o dar áyagay wahdá wati pádáni danz o hákán hamódá bechandhét tánke áyáni helápá sháhedié bebit ke áyán hesáb dayagi ent.”

¹² Gorhá, morid shotant o járesh jat ke cha wati gonáhán pashómán bebét o tawbah bekanét.

¹³ Áyán bázén jenné kasshet o bázén nádráhé thél per mosht o dráh kort.

Pákshódi dayókén Yahyáay koshag

(Mattá 14:1–12; Luká 9:7–9)

¹⁴ É hál Hirudis bádsháhá sar butant, chéa ke Issá nun námár butagat. Lahténá gwasht é hamá pákshódi dayókén Yahyá ent ke cha mordagán zendag butag, paméshká choshén ajekkái kár[§] o mójezaha kant.

¹⁵ Lahténá gwasht: “Elyás nabi ent ke padá átkag.” Dega lahténá gwasht: “Gwastagén paygambaráni dhawléen paygambaré.”

¹⁶ Gón é habaráni eshkonagá Hirudisá gwasht: “É Yahyá ent. Man eshiay sar borret, bale é padá zendag butag.”

¹⁷ Hirudisá pa wati jan Hirudiahay wassh kanagá, Yahyáay gerag o bandig kanagay hokm dátatagat. Hirudiá pésará Hirudisay brát Piliposay jan at o nun Hirudisá gón áia sur kortagat.

¹⁸ Yahyáyá é habaray sará Hirudis mayárig kortagat o gwashtagat ke Sharyatay hesába gón wati zendagén brátay janá sáang o sur kanag rawá naent.

¹⁹ Paméshká Hirudiah Yahyáay sará sakk zahr at o lótheti ke Yahyáyá bekóshárenit, bale dastia naraset,

[§] 5:40 5:40 Bán, bezán kóthi, kamrah, órák. * 6:8 6:8 Lót sapari péleké ke chizzi mána kanant o kópagái kanant.

[†] 6:8 6:8 Turag, bezán pélek, ló, pélag. [‡] 6:10 6:10 Jallag, bezán dárág, mánag. [§] 6:14 6:14 Ajekkái kár, bezán mójezah, hayrán kanókén kár.

²⁰ chéá ke Hirudisá cha Yahyáya torset. Áiá zánt ke Yahyá pahrézkar o pákén mardomé o naeshti ke kasé áiá bekoshit. Wahdé Yahyáay habaria eshtokant, hayrán o paréshána but, bale angat Yahyáay habaráni gósh dárag áiá dósta but.

²¹ Wahdé Hirudisá pa wati sálgerahá mazanén jashné gept o wati wazir o gazir o pawji apsar o Jalilay mir o masteri dáwat dátant, Hirudiahá móhé raset.

²² Hirudiahay jenekk majlesá átk, nách o sohbatí kort o Hirudis o áiy mehmánáni deli wassh kort. Hirudis bádsháhá gón jenekká gwasht: “Harché tai dela lóthit begwash, man tará dayán.”

²³ Sawgendi wárt o gwashti: “Harché lóthay, belóth, toré mani bádsháhiay némá.”

²⁴ Jenekk dar átk, wati mátay kerrá shot o josti kort: “Ché belóthán?” Mátá gwasht: “Pákhódi dayókén Yahyáay sará belóth.”

²⁵ Gorhá jenekk zutt zuttá per tarret, bádsháhay kerrá átk o gwashti: “Man pákhódi dayókén Yahyáay sará tabakkéay tahá lóthán, hamé annun.”

²⁶ Hirudis bádsháh sakk paréshán but, bale pa wati sawgenday dárag o mehmánáni ezzatá nalótheti ke jenekkay dazbandiá dast posht bejant*.

²⁷ Paméshká jalládi hokm dát: “Annun beraw zendáná o Yahyáay sará borr o byár.” Jallád zendáná shot, Yahyáay sari borret o

²⁸ tabakkéay tahá kort o áwort o jenekkárá dátí. Jenekká sar bort o wati mátará dát.

²⁹ Wahdé Yahyáay morid sahig butant, átkant o áiy jónesh bort o kabr o kapán kort.

Panch hazár mardomá warák dayag

(Mattá 14:13–21; Luká 9:10–17; Yuhanná 6:1–13)

³⁰ Issáy kásed, Issáy kerrá átkant o wati sajjahén kortagén káráni o dátagén tálimay hálesh dát.

³¹ Issáyá gwasht: “Byá, gestáén jágahéá rawén ke tahná bebén o shomá kammé áram bekanét.” Chéá ke é wahdá mardománi raw o á anchó báz at ke Issá o moridán waragay móh ham naraset.

³² Gorhá bójiagéá swár but o gestáén jágahéá shotant ke tahná bebant.

³³ Rawagay wahdá, bázén mardoméá dist o pajjáah áwortant. Mardom cha sajjahén shahrán tacháná dém pa hamá jágahá shotant o cha Issá o moridán pésar ódá sar butant.

³⁴ Issá ke cha bójiagéá ér kapt o mardománi mazanén mocchi dist, áyáni sará bazzagi but, chéá ke mardom béshepánkén pasáni dhawlá atant. Gorhá Issáyá bázén tálimé dátant.

³⁵ Bégáhá morid Issáy kerrá átkant o gwashtesh: “Nun béwahd ent o é gestáén jágahé.

³⁶ Mardomán begwash, bell ke kerr o gwaráni métag o bázárána rawant o pa wat ward o waráka gerant.”

³⁷ Bale Issáyá gwasht: “Shomá wat áyan warák bedayét.” Moridán jost kort: “Gorhá má berawén o do sad dináray† nagan begerén o eshán bedayén ke warant?”

³⁸ Issáyá gwasht: “Berawét bechárét, bárén shomará chont nagan gón?” Áyan cháret o átkant, gwashtesh: “May kerrá panch nagan o do máhig hast.”

³⁹ Issáyá hokm dáránt ke mardomán thóli‡ thóliá káh o sabzagay§ sará nádénét.

⁴⁰ Mardom sad sad o panjáah panjáhay thóliá neshtant.

⁴¹ Issáyá panchén nagan o doén máhig dastá kortant, ásmánay némagá cháret o Hodáay shogri gept, nagani chondh chondh kort o moridáni dastá dátant ke mardománi sará bahresh kanét. Doén máhigi ham sajjahénáni sará bahr kortant.

⁴² Sajjahénán sérá wárt.

⁴³ Cha sar átkagén nagan o máhigán dwázdah saptesh* porr kort.

⁴⁴ Nán warókén mardománi tahá panch hazár mardén atant.

Issá ápay sará gáma jant

(Mattá 14:22–33; Yuhanná 6:16–21)

⁴⁵ Issáyá hamá damáná morid parmán dát o gwashtant: “Man é mardomán roksata kanán. Shomá tán á wahdá bójiagéá swár bét o cha man pésar mazangwarmay á dastá, Bayt-Saydáay shahrá berawét.”

⁴⁶ Mardománi roksat kanagá rand, Issá pa dwá kanagá kóhay sará sar kapt.

⁴⁷ Shap ke but, morid bójiagéay tahá gwarmay nyámá atant o Issá hoshkiá tahná at.

⁴⁸ Disti ke morid gón trondén gwátéá dém pa dém ant o pa zahmat o hillaté hólíg† janagá ant. Gorhá shapay cháromi pásá, Issá ápay sará gám janán, dém pa áyan átk o lótheti ke cha áyáni kashá begwazit.

* 6:26 6:26 Dast posht janag, bezán dhálchár kanag, namannag. † 6:37 6:37 Yakk dinár, yakk róchay mozz at. ‡ 6:39

6:39 Thóli, bezán romb. § 6:39 6:39 Sabzag, bezán káh. * 6:43 6:43 Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi.

† 6:48 6:48 Hólíg, bezán páru.

⁴⁹ Wahdé moridán dist ke Issá ápay sará gám janán ent, delá gwashtesh: “Jenné!” Kukkáresh kort,

⁵⁰ chéá ke sajjahénán dist o sakk torsetesh. Bale Issáyá damáná gwasht: “Delá dhaddh kanét, matorsét, é man án.”

⁵¹ Padá bójjigá sar kapt o gón moridán hawár but. Gwát ham kapt o árám but. Morid hayrán o habakkah butant,

⁵² chéá ke angat naganay mójegahá sarpad nabutagatant, delesh seng at.

Nádráháni drahbakshi

(Mattá 14:34–36)

⁵³ Issá o moridán mazangwarm gwázént o á dastá Genisáretay shahrá rasetant o bójjesh nangar kort.[‡]

⁵⁴ Anchó ke cha bójjigá ér kaptant, mardomán Issá pajjááh áwort.

⁵⁵ Nun sajjahén damagá tatkant, wati nádráhesh tahtáni sará kortant o har jáh ke áyána eshкот Issá ódá ent, nádráhesh hamódá bortant.

⁵⁶ Issá har métag o shahr o kallagéá ke shot, mardomán wati nádráh shahr o bázaráni chárráháni sará áwortant o dazbandiesha kort ke bell bimár kamm cha kamm tai kabáhay lambá dasta janant. Harkasá ke dasta jat, wassh o dráha but.

7

Delay gandagi

(Mattá 15:1–20)

¹ Cha Urshalimá átkagén Parisi o Sharyatay lahtén zánóger Issáyá kerrá mocch butant.

² Distesh ke Issáy lahtén morid gón sellén, bezán gón nashoshtagén dastán warák waragá ent.

³ Bale Parisi o sajjahén Yahudi, tánke wati pet o piroki rasmay redá dast mashódant, waráka nawarant.

⁴ Wahdé cha bázará káyant, tán shosht o shód makanant, heccha nawarant o dega bázén hamé dhawlén dód o rasmesh hast chó ke tán pyálah o ápdán o lóhigán mashódant, kármazvesha nakanant.

⁵ Nun Parisi o Sharyatay zánógerán cha Issáyá jost kort: “Tai morid chéá pet o piroki rasmá namannant o gón sell o nápákén dastán waráka warant?”

⁶ Issáyá gwasht: “Oo doru o dopóstén mardomán! Eshayá nabiá shomay bárawá sharr nebeshtag:

É mardom dapá maná ezzata dayant,

bale delesh cha man sakk dur ent.

⁷ *É moptá maná parastesha kanant o mardománi ráh o rahbandáni tálimá anchosha dayant*

*ke gwashay Hodáay hokm ant.**

⁸ Shomá Hodáay hokm yalah dátag o mardománi rasm zortag.”

⁹ Randá gwashti: “Shomá pa wati rasmáni dárágá Hodáay hokmáni yalah dayagay sharrén ráhé dar gétkag.

¹⁰ Mussáyá gwashtag: *Wati pet o máá ezzat beday. Harkasá ke wati pet yá máí nálai kort, áiai sezá mark ent.†*

¹¹ Bale shomá sója dayét ke agan yakké wati pet yá mátá begwashit: ‘Pahell kan, á komakk ke man báyard ent tará bedátén, á man Hodáay ráhá korbán kortag,’

¹² gorhá shomá áia cha pet o máy komakk kanagá manah o makana kanét.

¹³ Shomá wati rasmán barjáha dárét o é paymá Hodáay habará halás o nákára kanét. Dega ham bázén hamé dhawlén kára kanét.”

¹⁴ Issáyá mocch butagén mardom padá wati kerrá tawár kortant, gwashti: “Shomá drost mani habarán gósh bedárét o sarpad bebét.

¹⁵ Chizzé ke mardomay lápá rawt áia sell o nápáka nakant, bale chizzé ke cha áiai delá dara kayt, áia nápáka kant.

¹⁶ Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”[‡]

¹⁷ Wahdé mardomi yalah dátant o lógá átk, moridán gwasht: “Márá é mesálay maksadá sarpad kan.”

¹⁸ Issáyá gwasht: “Shomá haminkadar násarpad ét? Nazánét ke hecch warákay warag mardomá sell o nápáka nakant?

[‡] **6:53 6:53** Nangar kanag, bezán bójjigay óshtrénag.

^{*}

7:7 7:7 Eshayá Nabiay Ketáb 29:13

[†] **7:10 7:10** Darraw

20:12; 21:17. [‡] **7:16 7:16** Lahtén daznebeshtá, band 16 nést.

¹⁹ Chéá ke warák delá narawt, lápá rawt o cha rótán dara kayt.” Gón é habará áia gisshént ke sajjahén waragi chizz helár o pák ant.

²⁰ Áia wati habar déma bört o gwasht: “Á chizz ke mardomá sell o nápáka kant, cha áia del o daruná dara kayt,

²¹ chó ke badén pegr o hayál, bénangi, dozzi, hón o kósh, zená,

²² lálechš o tamáh, badwáhi, makkári, wayláski,* hasadd, kopr, takabbor o béagli.

²³ É sajjahén badi, cha mardomay del o daruná dara káyant o mardomá nápáka kanant.”

Darkawmén janénéay imán

(Mattá 15:21–28)

²⁴ Issá cha ódá dar átk o Suray† damagá shot. Ódá lógéá shot o nalótheti ke kasé áia áyagá sahig bebit, bale é háli chér dát nakort.

²⁵ Janéné ke áia jenekkóká jenné per at, wahdé Issáay áyagay háli eshкот, hamá damáná átk o áia pádán kapt.

²⁶ É janén Yunánié at o Suriahay damag Pinikiahá pédá butagat. Áia cha Issáyá dazbandi kort ke mani jenekkay jenná kassh.

²⁷ Issáyá gwasht: “Awalá báyad ent chokk warag bwarant o sér bekanant, chéá ke chokkáni naganay pach gerag o kochekkáni déma dawr dayag sharr naent.”

²⁸ Janená gwasht: “Ji haw, Hodáwand! Bale parzónagay‡ kerray kochekk ham chokkáni naganáni chondhána warant.”

²⁹ Issáyá gwasht: “Taw sharrén passawé dát, beraw, tai jenekkay jenn dar átkag.”

³⁰ Wahdé janén lógá per tarret, disti ke jenekk tahtay sará waptag o jenná yalah dátat.

Karr o lellén mardéay drahbakshi

³¹ Issá, cha Suray damagá per tarret, Sayduni gwázént o Jalilay Mazangwarm o Dekápolisay damagá átk o raset.

³² Mardomán karrén mardé ke áia sharriay sará gapp jat ham nakort, Issáay kerrá áwort o dazbandiesh kort ke taw wati dastá eshiay sará per mosh.

³³ Issáyá á mard cha mardománi mocchiá yakk kerré bört o lankoki áia góshán mán kortant. Randá wati dasti tokk jatš o áia zobáná peri mosht.

³⁴ Ásmánay némagá cháreti, áh o ginsárté* kasshet o gwashti: “*Effatah!*” (Bezán “pach bay!”)

³⁵ Hamá damáná, marday gósh pach butant, zobáni ham pach but o pa sharri habar kanagá lagget.

³⁶ Issáyá, mardom kaddhan kortant ke gón kassá é bárawá hecch magwashét, bale haminchok ke áia pa habar nakanagá kaddhan kort, mardomán haminkadar géshter habar tálán kort.

³⁷ Mardom sakk hayrán o habakkah atant o gón yakdomiá gwashtesh: “Chónén sharrén kára kant. Karráni góshán pacha kant o gongán zobána bakshit.”

8

Chár hazár mardomá warák dayag

(Mattá 15:32–39)

¹ Hamá róchán, yakk baré padá Issáay gwará mardománi mazanén rombé yakjáh but. Áyán ward o warák néstat. Paméshká, áia wati morid lótháént o gwashtant:

² “Maná é mardománi sará bazzaga bit. Nun say róch ent ke mani gwará ant o pa waragá hecchesh nést.

³ Agan eshán gón shodigén* lápé roksat bekanán, ráhá tosan o kapant, chéá ke lahtén cha durén jághán átkag.”

⁴ Moridán áia passawá gwasht: “É gyábáná pa inchok mardomay sér kanagá, nán cha kojá byáren?”

⁵ Josti kort: “Shomará chont nagan gón?” Gwashtesh: “Hapt.”

⁶ Áia gón mardomán gwasht: “Zeminay sará benendét.” Haptén nagan zortant, Hodáay shogri gept, chondh chondhi kort o moridáná dátant ke mardománi déma éresh bekanant. Moridán anchosh kort.

⁷ Áyáni kerrá lahtén hordén máhig ham hastat. Issáyá máhigáni sará ham Hodáay shogr gept o gón moridán gwashti: “Mardománi déma éresh kanét.”

š 7:22 7:22 Lálech, bezán tamáh, hers. * 7:22 7:22 Wayláski, bezán badkári, kahbagi. † 7:24 7:24 Sur yakk shahré.

‡ 7:28 7:28 Parzónag, bezán soprah, kopár. š 7:33 7:33 Tokk janag, bezán toh janag. * 7:34 7:34 Ginsárt, bezán gissárt. * 8:3 8:3 Shodig, bezán gozhnag.

⁸ Sajjahénán sérá wárt o randá cha sar átkagén chondhán, moridán hapt lach[†] porr kort.

⁹ Á mardom chár hazáray kesásá atant. Randá áia mardom roksat kortant o

¹⁰ hamá damáná gón wati moridán bójigá swár but o Dalmánutahay damagá shot.

Ásmáni neshániay lóthag

(Mattá 16:1–4)

¹¹ Parisi Issáy kerrá átkant o pa áia chakkásagá jost o porsesh bendát kort. Gwashtesh: “Márá ásmáni neshánié pésh dár ke tai sará imán byáren.”

¹² Issáyá cha delá áhé kasshet o gwasht: “É zamánagay mardom chéá neshánia lóthant? Shomará rásténa gwashán ke é zamánagay mardomán hecch neshánié dayaga nabit.”

¹³ Gorhá Issáyá á eshtant, padá bójigá swár but o gwarmay á dastá shot.

Hirudis o Parisiáni badén homir

(Mattá 16:5–12)

¹⁴ Moridán shamoshtagat ke gón wat nagan bezurant. Bójigá gón áyan bass yakk nagané hastat.

¹⁵ Issáyá hokm dátant: “Hozzhár bét! Cha Parisiáni homirá o cha Hirudis bádsháhay homirá pahréz bekanét.”

¹⁶ Á watmnáwatá habará laggetant: “Wájah paméshká chosha gwashit ke má gón wat nagan nayáwortag.”

¹⁷ Issáyá zánt o gwashti: “Chéá jérhagá ét ke gón má nagan nést? Angata nazánét o sarpad naét? Shomay del anchó seng ant?”

¹⁸ Shomará chamm per, gorhá parchá nagendét? Shomará gósh per, gorhá parchá naeshkonét? Shomá shamoshtag

¹⁹ ke man che paymá panch nagan chondh chondh kort o panch hazár mardomá sérá wárt o shomá cha sar átkagén chondhán chinchok sapt porr kort?” Moridán passaw dát: “Dwázdah.”

²⁰ “O wahdé man hapt nagan chondh chondh kort o chár hazár mardomá wárt, shomá cha sar átkagén chondhán chinchok lach porr kort?” Áyan passaw dát: “Hapt.”

²¹ Issáyá gwasht: “Gorhá angat mani habarán sarpada nabét?”

Issá kóréay chammán rozhná kant

²² Wahdé Issá gón wati moridán Bayt-Saydayá sar but, kóren mardé áia kerrá áwortesh o dazbandiesh kort ke “Wati dastá eshiay sará per mosh.”

²³ Issáyá kóray dast gept, cha métagá dhann bort o áia chammí tokk jatant. Randá wati dasti áia chammáni sará ér kortant o josti gept: “Taw chizzé genday?”

²⁴ Á mardá sar chest kort o gwasht: “Mardomána gendán, gwashay drachk ant ke gardagá ant.”

²⁵ Issáyá padá wati dast áia chammáni sará ér kortant, é randi áia chamm sarjamá dráh butant o sajjahén chizzi sharriay sará distant.

²⁶ Nun Issáyá gwasht: “Tachká wati lógá beraw o métagá hecch tarr o gard makan.”

Petrosay gwáhi

(Mattá 16:13–20; Luká 9:18–21)

²⁷ Issá gón wati moridán dém pa Kaysariah Pilipiy kallagán shot. Ráhá, cha wati moridán josti kort: “Mani bárawá mardom ché gwashant, man kay án?”

²⁸ Áyan passaw dát: “Lahténa gwashit ke taw pákshódi dayókén Yahyá ay, lahténa gwashit taw Elyás nabi ay. Dega lahténa gwashit cha á dega nabián yakké ay.”

²⁹ Gorhá josti kort: “Shomá wat mani bárawá ché gwashét, man kay án?” Petrosá passaw dát: “Taw Masih ay.”

³⁰ Bale áia kaddhan kortant: “É habará páshk makanét ke man Masih án.”

Wati markay bárawá, Issáy awali péshgói

(Mattá 16:21–23; Luká 9:22)

³¹ Randá, Issá moridán tálim dayagá lagget. Gwashti: “Ensánay Chokk báyard ent bázén sakki o sórié[‡] besaggi[§]. Kawmay kamásh o mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger allamá áia namannant o kóshárénant o say róchá rand á padá zendaga bit.”

³² Wahdé Issáyá tachká tachk é habar kortant, Petrosá á yakk kerré bort o pa trondi gwashagá lagget: “Oo wájah! É gappá makan.”

³³ Bale Issáyá chakk tarrént, moridáni némagá cháret o Petrosi hakkal dát o gwashti: “Oo Shaytán! Cha mani démá dur bay. Tai hayál Hodái hayálé naent, ensáni hayálé.”

[†] 8:8 8:8 Lach cha pisshá jórh kortagén mazanén darpé. [‡] 8:31 8:31 Sakki o sóri, bezán janáli, taklip. [§] 8:31 8:31 Saggag, bezán bardásh kanag.

*Issáy randgiri**(Mattá 16:24–28; Luká 9:23–27)*

³⁴ Issáyá, sajjahén mahluk o morid lótháéntant. Gwashti: “Agan kasé lóthit mani randgiriá bekant, báyd ent wati delay sajjahén lóth o wáhagán bekoshit o wati jenday salibá baddhá bekant o mani ráhá byayt.

³⁵ Chéá ke harkas ke wati sáhay rakkénagay johdá kant, gária dant o harkas ke mani o wasshén mestágay háterá wati sáhá nadra kant, rakkéniti.

³⁶ Agan yakkéá sajjahén donyá berasit bale wati sáhá gár bedant, gorhá áia che páedaga rasiť?

³⁷ Mardom wati sáhay badalá chónén kimaté dáta kant?

³⁸ Agan kasé é béwapá o radkárén ahd o zamánagá cha man o mani habarán sharmendag bebit, gorhá Ensánay Chokk ham, wahdé Hodáay pákén préshtagáni hamráhiá gón Petay shán o marháhá padá kayt, cha áia sharmendaga bit.”

9

¹ Issáyá gón áyán gwasht: “Man shomará rásténa gwashán, lahtén mardom ke edá óshtatag, tánke magendant ke Hodáay bádsháhi gón wák o kodrat átkag, é namerant.”

*Issáy dém o dróshomay drapshnáki**(Mattá 17:1–13; Luká 9:27–36)*

² Shash róchá rand, Issáyá Petros o Ákub o Yuhanná wati hamráh kort o borzén kóhéay sará bortant ke ódá tahná bebant. Áyáni démá, Issáy rang o dróshom badal but o

³ áiy póshák anchó espét butant ke jahánay hecch godshódé godán é dhawlá espét korta nakant.

⁴ Hamé wahdá Elyás o Mussá záher butant o gón Issáyá habará laggetant.

⁵ Gorhá Petrosá gón Issáyá gwasht: “Ostád! May edá bayag sakk sharr ent, bell ke má say sáheg o kápára* bandén, yakké pa taw, yakké pa Mussáyá o yakké pa Elyásá.”

⁶ Petrosá nazánt ché begwashit, chéá ke á sakk torsagá atant.

⁷ Bale hamá damáná jambaré† áyáni sará sáhél‡ but. Cha jambará tawaré átk: “É mani dóstigén Bacch ent, eshiay habarán gósh bedárét!”

⁸ Anágat,§ moridán chapp o chágerdá cháret, bale abéd cha Issáyá dega hechkasesh nadist.

⁹ Cha kóhá ér kapagay wahdá, Issáyá hokm dátant: “Tán hamá wahdá ke Ensánay Chokká cha mordagán jáh najatag, hechkasá hál madayét ke shomá ché distag.”

¹⁰ Áyán harché ke distagat wati delá dásht o watmánwatá habaresha kort ke cha mordagán jáh janagay máná ché ent?

¹¹ Gorhá cha Issáyá jostesh kort: “Sharyatay zánóger chéá gwashant ke cha Masihay áyagá pésar, báyd ent Elyás nabi byayť?”

¹² Issáyá passaw dát: “Sharyatay zánógeráni é habar rást ent ke Elyás nabi pésar kayt o har chizzá padá barjáha kant. Bale parchá nebisag butag ke Ensánay Chokk báyd ent báz sakkí o sóri besaggít o bézzat kanag bebit?”

¹³ Elyás nabíay bárawá shomará gwashán ke á hakk o del átk o anchosh ke áiy bárawá nebisag butag, har paymá ke mardománi delá lóthet, gón áia hamá dhawlesh kort.”

*Issá bachakkéay jenná kasshit**(Mattá 17:14–21; Luká 9:37–43)*

¹⁴ Wahdé Issá o sayén morid per tarret o é dega moridáni kerrá átkant, mardománi mazanén rombé distesh. Lahtén Sharyatay zánóger ham hamódá at o gón moridán dapjáka atant.

¹⁵ Anchó ke sajjahén rombá Issá dist, á hayrán butant o tacháná áiy némagá átkant o wasshátkech kort.

¹⁶ Áia jost kort: “Shomá gón eshán che chizzay bárawá dapjáka kanagá ét?”

¹⁷ Cha rombá, mardéa passaw dát: “Ostád! Man wati chokk tai gwará áwortag. Á habar korta nakant, chéá ke jennéa geptag o gong kortag.

¹⁸ Wahdé jenn áia gipt, zeminá dawria dant. Chokk gajj o kapa bit, dantána droshit o konth o hoshka bit. Man gón tai moridán gwasht ke eshiay jenná bekasshét, bale áyán kasshet nakort.”

¹⁹ Issáyá gwasht: “Oo bébáwarén nasl o padréchí* Man tán kadéná gón shomá bemánán, tán kadéná shomará besaggán? Chokká mani kerrá byárét!”

* 9:5 9:5 Kápár, kápar, kapar. † 9:7 9:7 Jambar, bezán abr. ‡ 9:7 9:7 Sáhél, bezán sáheg kanag. § 9:8 9:8 Anágat, bezán yabbará, achának, nághán. * 9:19 9:19 Padréchí, bezán nasl, chokk o óbádag.

²⁰ Gorhá bachakkesh áwort o wahdé jennay chamm pa Issáyá kaptant, hamá damáná bachakki zhámbalént. Bachakk zeminá kapt o péch o tábi wárt o gajj o kap but.

²¹ Issáyá cha áíay petá jost kort: “Chont wahd ent ke é dhawlá ent?” Petá passaw dát: “Cha kasániá.

²² Báz randá, jenn áíá pa koshagá ás o ápá dawra dant. Agan tai dastá buta kant, may sará bazzag kan o mára madat kan.”

²³ Issáyá gwasht: “É che gappé? Agan mani dastá buta kant? Á ke báwara kant, pa áíá har chizz buta kant.”

²⁴ Bachakkay petá hamá damáná kukkár kort o gwasht: “Maná báwar ent, mani nábáwariá eláj kan.”

²⁵ Wahdé Issáyá dist ke mardománi rombé tacháná pédák ent, jenni hakkal dát o gwashti: “Oo karr o lellén jenn! Man tará hokma dayán ke é bachakká yalah day o padá hechbar eshiay badaná mapoter.”

²⁶ Gorhá jenná krinzhagé jat o bachakki sakk zhámbalént o yalah dát. Bachakk chó mordagá but o bázénéá gwasht: “É mort.”

²⁷ Bale Issáyá áíay dast gept o pádi kort o bachakk óshrát.

²⁸ Issá lógéá shot o moridán ehwatá† cha áíá jost kort: “Má chéá é bachakkay jenn kasshet nakort?”

²⁹ Áíá passaw dát: “É dhawlén jenn bé dwá kanagá‡ kasshaga nabant.”

Issáy markay domi péshgói

(Mattá 17:22–23; Luká 9:43–45)

³⁰ Issá o áíay moridán á jágah yalah dát o Jalilesh gwázént, bale Issáyá nalóthet kasé bezánt ke á kojá ent,

³¹ chéá ke wati moridáni tálim dayagá dazgatth at. Gwashti: “Ensánay Chokk dróhaga bit o anchén mardománi dastá dayaga bit ke koshanti, bale say róchá rand, padá zendaga bit o jáha jant.”§

³² Bale morid áíay é habará sarpad nabutant o cha áíá jost kanagesh ham torset.

Mazani

(Mattá 18:1–5; Luká 9:46–48)

³³ Padá á Kaparnáhumá átkant. Lógá ke átk, Issáyá cha moridán jost kort: “Shomá ráhá ché gwashagá até?”

³⁴ Áyán hecch nagwasht chéá ke ráhá gón yakdomiá dapjáka atant ke may tahá masterén mardom kay ent.

³⁵ Gorhá Issá nesht, dwázdahén kásedi tawár kortant o gwashti: “Á kas ke masteria lóthit, báýad ent watá cha sajjahénán kaster bekant o sajjahénáni hezmatkár bebit.”

³⁶ Gorhá, kasánén chokké áyáni nyámá óshtarénti, goláesh kort o gwashti:

³⁷ “Harkas ke pa mani námá é dhawlén kasánén chokké wassháka kant o sharapa dant, maná sharapa dant o harkas ke maná sharapa dant, bezán áíá ham sharapa dant ke maná ráhi dátat.”

Á ke may heláp naent, may némagá ent

(Luká 9:49–50)

³⁸ Yuhannáyá gón Issáyá gwasht: “Ostád! Má yakk mardé dist ke tai námay sará mardománi jennán kasshagá at, bale má gwasht chó makan, chéá ke á cha má naat.”

³⁹ Issáyá gwasht: “Na, chó makanét, chéá ke harkas mani námay sará yakk damáné mójezahé kant, dega damáné maná bad gwashta nakant o

⁴⁰ á ke may heláp naent, may némagá ent.

⁴¹ Agan kasé é námay sawabá shomará tásé áp bedant ke shomá Masihayg ét, man shomará rásténa gwashán ke áíá wati mozza rasit.

Gonáhay chakkás

(Mattá 18:6–10; Luká 17:1–2)

⁴² É gwandhó ke mani sará báwara kanant, harkas ke cha eshán yakkéá ham dém pa gonáhá bebárt, sharter hamesh ent ke jenteri* táé gomráh kanókay gotthá bebandant o daryáyá chagali bedayant.

† 9:28 9:28 Ehwatá, bezán dega kasé mazánt. ‡ 9:29 9:29 Lahtén daznebeshtá átkag: bé dwá kanag o róchag bayagá.

§ 9:31 9:31 Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. * 9:42 9:42 Jenter o seng ant ke gón áyán dána droshant o ártá kanant.

⁴³ Agan tai dasté tará dém pa gonáhá bárt, áiá goddh. Chéá ke gón doén dastán dózahay abadi ása kapagay badalá, sharter hamesh ent ke gón yakk dasté, abadmánén zenday wáhond† bebay.

⁴⁴ ‡

⁴⁵ Agan tai pádé tará dém pa gonáhá bárt, áiá goddh. Chéá ke gón doén pádán dózahá kapagay badalá, sharter hamesh ent ke gón yakk pádé abadmánén zenday wáhond bebay.

⁴⁶ §

⁴⁷ Agan tai chammé tará dém pa gonáhá bárt, áiá kassh. Chéá ke gón doén chammán dózahá kapagay badalá, sharter hamesh ent ke gón yakk chammé Hodáay bádsháhiá beraway.

⁴⁸ Dózahá jónwárén kerm hechbara namerant o ás hechbar koshaga nabit.

⁴⁹ Ás harkasá palgárit, hamá paymá ke wád korbánigá pák o palgára kant.

⁵⁰ Wád sharr ent, bale agan áiay tám gár bebit, shomá chón áiá padá támdára kanét? Shomá ham watá wádók o támdár bekanét o gón yakdegará pa sohl o émeni zend begwázénét.”

10

Sur o sawnay bárawá

(Mattá 19:1–12; Luká 16:18)

¹ Issá cha ódá dar átk o Yahudiahay damagá o Ordonay kawray á dastá shot. Edá ham mardom romb rombá átk o áiay kerrá mocch butant. Anchó ke áiay ádat at, padá mardománi tálim dayagá dazgatth but.

² Lahtén Parisi átk o pa áiay chakkásagá jostesh kort: “Bárén, rawá ent ke mard wati janay talák o sawnán bedant?”

³ Issáyá passaw dát: “Mussáyá shomará ché hokm dátat?”

⁴ Áyán passaw dát: “Mussáyá razá dátat ke mard pa wati janá taláknámahé nebeshtah bekant o cha lógá dari bekant.”

⁵ Issáyá gwasht: “Mussáyá shomay sengdeliay sawabá pa shomá é hokm nebeshtah kortag.

⁶ Bale jahánay jórh kanagay wahdá, *Hodáyá ensán addh kortag, mardén o janén.*

⁷ *Paméshká mard wati pet o máráyalaha kant o gón wati janá hór o yakjáha bit.*

⁸ *Mard o jan, yakk jesm o jána bant,* é paymá, nun á do naant, yakk jesm o ján ant.*

⁹ Paméshká, á ke Hodáyá yakk kortagant, ensán áyán jetá makant.”

¹⁰ Á ke lógéá shotant, moridán cha áiá é bárawá jost kort.

¹¹ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Kasé ke wati janay sawn o talákán bedant o gón dega janénéá sur o sáng bekant, wati awali janay helápá zená kanagá ent.

¹² Hamé dhawlá, agan janéné cha wati mardá sawn begipt o gón dega mardéá sur bekant, á ham zená kanagá ent.”

Issá o kasánén chokk

(Mattá 19:13–15; Luká 18:15–17)

¹³ Yakk róché mardomán wati kasánén chokk Issáy kerrá áwortant ke wati dastá áyáni sará per bemoshit, bale moridán neherr o hakkal dátant.

¹⁴ Issáyá ke dist zahr gept o gón moridán gwashti: “Chokkán bellét mani kerrá káyant, áyáni démá madárét, chéá ke Hodáay bádsháhi anchén mardománig ent.

¹⁵ Shomará rásténa gwashán, harkas ke Hodáay bádsháhiá hamá paymá mamannit ke kasánén chokkia mannant, á hechbar Hodáay bádsháhiá sara nabit.”

¹⁶ Randá Issáyá chokk goláesh kort o dast sará per mosht o barkat dátant.

Zardáren warná o abadmánén zend

(Mattá 19:16–30; Luká 18:18–30)

¹⁷ Wahdé Issá ráh gept, mardé tacháná átk, kón dhán kapt o josti kort: “Oo nékén ostád! Man ché bekanán ke abadmánén zenday wáhond bebán?”

¹⁸ Issáyá gwasht: “Taw maná ‘nékén’ parchá gwashay? Abéd cha Hodáyá, kass nék naent.

¹⁹ Hodáay hokmán wa taw zánay: *Hón makan, zená makan, dozzi makan, drógén sháhedi maday, degaray málá mawar, wati pet o márá ezzat beday.*†

²⁰ Mardá passaw dát: “Oo ostád! Man cha kasániá é sijjahén hokmáni sará amal kortag.”

† **9:43 9:43** Wáhond, bezán málek, hodábond. ‡ **9:44 9:44** Lahtén daznebeshtá band 44 o 46 hasant, lahténá néstant. É doén band gón chell o hashtomi bandá yakk ant. § **9:46 9:46** Lahtén daznebeshtá band 44 o 46 hasant, lahténá néstant. É doén band gón chell o hashtomi bandá yakk ant. * **10:8 10:8** Pédáesh 1:27; 2:24. † **10:19 10:19** Darrow 20:12 o rand.

²¹ Gorhá Issáyá pa mehré áiy némagá cháret o gwashti: “Tará angat yakk káré kanagi ent, beraw wati sajjahén mál o hastiá bahá kan o zarrán garib o nézgárén mardománi sará bahr kan. É paymá tará ásmáni ganjé rasit. Nun byá o mani randgiriá bekan.”

²² Cha é habará á marday del prosht, gamig but o shot chéá ke sér o hazgárén mardé at.

²³ Issáyá chárén némagán cháret o gón wati moridán gwashti: “Pa sér o hazgárén mardomán Hodáay bádsháhiá páday ér kanag sakk grán ent.”

²⁴ Áiy morid cha é habarán hayrán o habakkah butant. Issáyá padá gwasht: “Chokkán! Hodáay bádsháhiá páday ér kanag[‡] sakk grán ent.

²⁵ Cha suchenay domká oshteray gwazag wa báz grán ent, bale pa hazgárén mardoméá Hodáay bádsháhiá páday ér kanag angat gránter ent.”

²⁶ Morid, géshter hayrán butant o gón yakdomiá gwashtesh: “Gorhá kay rakketa[§] kant?”

²⁷ Issáyá padá á cháretant o gwashti: “Ensánay dastá nabít, bale pa Hodáyá chosh naent, chéá ke Hodáay dastá har chizza bit.”

²⁸ Gorhá Petrosá gwasht: “Má har chizz yalah dátá o tai randgiriá kanagá én.”

²⁹ Issáyá passaw dát: “Shomará rásténa gwashán, agan kaséá pa man o wasshén mestágá wati lóg yá brát yá gohár yá mát yá pet yá chokk yá dhagár yalah dátá o mani randgirií kortag,

³⁰ Hodá áia sad sarí* géshtera dant. Hamé jaháná, sakki o sóriáni hamráhiá, lóg o brát o gohár o mát o chokk o dhagár áia rasit o á dega jaháná ham abadmánén zenday wáhonda bit.

³¹ Bale bázéné ke awali ent, áheria bit o bázéné ke áheri ent, awalia bit.”

Issáy markay sayomi pëshgói

(Mattá 20:17–19; Luká 18:31–34)

³² Issá pésar o morid áiy randá, Urshalimay némagá rawagá atant. Morid, hayrán o habakkah atant o á dega hamráhání delá tors o bimmé wadi butagat. Issáyá wati dwázdahén kásed padá yakk kerréá bortant o gwashti ke gón man ché bayagi ent.

³³ “Bechárét, nun má Urshalimá rawagá én. Ódá Ensánay Chokk mazanén dini pëshwá o Sharyatay zánógeráni dastá dayaga bit. Áia markay sezá dayant o darkawmén mardománi dastá dayanti.

³⁴ Darkawmén mardom áia kalága gerant, áiy dap o démá tokka janant, shallák o hayzaránia janant o koshanti, bale say róchá rand á padá jáha jant.”

Nájáezén wáhag

(Mattá 20:20–28)

³⁵ Zebdiay chokk Ákub o Yuhanná, Issáy kerrá átkant o gwashtesh: “Oo ostád! Mára wáhagé hast, purahi bekan.”

³⁶ Issáyá gwasht: “Ché lóthét? Man pa shomá ché bekanán?”

³⁷ Gwashtesh: “Wahdé tai bádsháhia kayt, wati porshawkatén diwáná, bell ke cha má yakké tai rástén kashá o domi chappén kashá nendit.”

³⁸ Issáyá gwasht: “Shomá nazánét ché lóthagá ét. Á pyálah ke maná nóshagi ent, shomá nóshetia kanét? O á pákshódi ke maná kanagi ent, shomá kortia kanét?”†

³⁹ Passawesh dát: “Ji haw, má korta kanén.” Issáyá gwasht: “É pyálahá ke mana nóshán, shomará ham nóshagi ent o é pákshódiá ke mana kanán, shomará ham kanagi ent,

⁴⁰ bale é cha mani wáká dar ent ke kay mani rástén o kay chappén kashá benendit. É jágh hamáyánig ant ke pa áyán gishshénag butagant.”

⁴¹ Wahdé á dega dahén kasedán é habar eshкот, Ákub o Yuhannáay sará zahr geptant.

⁴² Gorhá Issáyá dwázdahén kásed lótháént o gwashtant: “Shomá zánét, á ke darkawmání hákem zánaga bant, mardománi sará hákemia kanant o kawmání master, chérdastáni sará wati ehtiárá kára bandant.

⁴³ Bale shomá chosh makanét, cha shomá harkas ke mazania lóthit, báyard ent shomay hezmatkár bebit o

⁴⁴ cha shomá harkas ke masteria lóthit, sajjahénáni kaster bebit.

[‡] **10:24 10:24** Lahtén daznebeshtá gësh kanag butag: pa áyán ke zarr o málay sará ehtebára kanant. **§ 10:26 10:26**

Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. * **10:30 10:30** Sad sari, bezán sad barábar. † **10:38 10:38** Cha pyálah o pákshódiá Issáy maksad wati mark, bezán salibay sakki o sóriáni saggag ent.

⁴⁵ Hamé dhawlá, Ensánay Chokk pa é maksadá nayátkag ke mardom áiaý hezmatá bekanant, pa é maksadá átkag ke mardománi hezmatá bekant o gón wati sáhay dayagá bázéné bemókit[‡].”

Kórén Bártimáusay drahbakshi
(Mattá 20:29–34; Luká 18:35–43)

⁴⁶ Randá Ariháay shahrá átkant. Issá wati morid o mardománi mazanén rombéay hamráhiá cha Ariháay dar kapagá at. Ráhay kashá Bártimáus námén kórén pendhóké neshtagat ke Timáusay chokk at.

⁴⁷ Wahdé Bártimáus sahig but ke é Issá Náseri ent, kukkári kort o gwashti: “Issá, oo Dáud bádsháhay Chokk! Mani sará rahm kan.”

⁴⁸ Bázénéá hakkal kort o gwasht: “Bass kan!” Bale áiaý géshter kukkár kort: “Oo Dáud bádsháhay Chokk! Mani sará rahm kan.”

⁴⁹ Issá óshát o gwashti: “Tawári kanét.” Mardomán tawár kort o gwashtesh: “Delá dhaddh kan! Pád á, byá ke tará lóthagá ent.”

⁵⁰ Bártimáus wati kabáh kerré dawr dát, koppi kort o pád átk o Issáay gwará shot.

⁵¹ Issáyá jost kort: “Ché lóthay? Man pa taw ché bekanán?” Gwashti: “Oo ostád! Mani chammán rozhná kan.”

⁵² Issáyá gwasht: “Beraw, tai imáná tará dráh kort.” Kór hamá damáná biná but o Issáay hamráh but.

11

Urshalimá Issáyá wassháika kanant
(Mattá 21:1–11; Luká 19:28–40; Yuhanná 12:12–19)

¹ Wahdé Urshalimay nazzikká, Zaytunay Kóhá Bayt-Páji o Bayt-Anyáay métagán rasetant, gorhá Issáyá do morid rawán dát o

² gwashti: “Démi métagá berawét. Anchó ke ódá rasét, hari korragé gendét ke bastag. Á korragá angat hechkas swár nabutag. Áiaý bójét o edá byárét.

³ Agan kaséá jost kort ke shomá ché kanagá ét, begwashét ke wájahá é korrag pakár ent o damáná peria tarrénit.”

⁴ Gorhá doén morid shotant o distesh ke korragé dhanná, damká* darwázagay dapá bastag. Bótkesh.

⁵ Cha ódá óshátágén mardomán lahténá jost kort: “Shomá ché kanagá ét? Chéá é korragá bójét?”

⁶ Anchosh ke Issáyá sój dátagatant, áyán hamá paymá gwasht. Gorhá baragá eshtesh.

⁷ Moridán korrag Issáay kerrá áwort o wati shál o kabáhesh haray poshtá ér kortant o Issá swár but.

⁸ Bázénéá Issáay ráhay sará wati shál o kabáh chérgéján kortant. Dega bázénéá cha dhagáran maccháni piss o tak† borret o ráhay sará ér kort.

⁹ Rombá, Issáay démay o poshtay mardom, kukkár kanáná gwashagá atant: “Hushiáná,‡

mobáarak ent hamá ke Hodáwanday námá kayt!§

¹⁰ Mobáarak bát may bonpirok Dáuday padá áyókén bádsháhi.

Hushiáná, borzén arshá!”

¹¹ Gorhá Issá Urshalimá átk o mazanén parasteshgáhá shot. Ódá, áiaý kash o gwaray har chizz cháret. Bale béwahd at, paméshká gón wati dwázdahén kásedán Bayt-Anyáyá shot.

Issá o enjiray drachk
(Mattá 21:18–19)

¹² Domi róchá, wahdé Issá o áiaý morid cha Bayt-Anyáyá dar kaptant, ráhá Issá gozhnag but.

¹³ Cha durá enjiray drachké disti ke táki per at. Drachkay nazzikká shot ke begendit bárén bar ent yá na. Bale wahdé raset, abéd cha táká dega hecchi nadist, chéá ke enjiray baray mósom naat.*

¹⁴ Gorhá gón drachká gwashti: “Cha ed o rand, hechkas cha taw baré mawará.” É habar moridán eshкот.

‡ 10:45 10:45 Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”.

* 11:4 11:4 Dank, bezán kuchah, galli. † 11:8 11:8 Tak, bezán macchay tarrén loth ke piss per enti. ‡ 11:9

11:9 Hushiáná, bezán “mára annun berakkén”. § 11:9 11:9 Zabur 118:26. * 11:13 11:13 Enjiray bémósomén baré ham hast ke áiaý sohayliga gwashant o garibén mardom géshter áiaý warrant. Edá, pa Issáay mannagá Urshalimay tayár nabayag, débáren enjiray drachkay tábiré. Urshalim ham, é enjiray drachkay dhawlá, sál 70 miládiá tabáh kanag but.

*Cha mazanén parasteshgáhá sawdägeráni dar kanag
(Mattá 21:12–17; Luká 19:45–48; Yuhanná 2:13–22)*

¹⁵ Anchó ke Urshalimá sar butant, Issá mazanén parasteshgáhá shot o cha ódá sawdäger o geráki† gallént‡ o dar kortant. Sarrápáni§ thébal* o kapót bahá kanókáni korsii chappi kortant.

¹⁶ Mazanén parasteshgáhá, tájeri málay barag o áragá ham naeshtant.

¹⁷ Mardomi tálim dátant o gwashti: “Hodáay Ketábá nebeshtah ent: *Mani lóg sajjahén kawmáni dwá kanagay jágah gwashaga bit*,† bale shomá dhongáni panáhgáhé kortag.”

¹⁸ Wahdé Sharyatay zánóger o mazanén dini péshwáyán é habar eshkot, pa áiy koshtagá ráhéay dar géjagá laggetant. Bale torsetesh, chéá ke sajjahén mardom cha Issáy tálimán hayrán o habakkah atant.

¹⁹ Bégáh ke but, Issá o áiy morid cha shahrá dar kaptant.

Enjiray drachkay hoshk bayag

(Mattá 21:20–22)

²⁰ Domi sohbá, ráhá hamá enjiray drachkesh dist ke nun cha boná hoshk butagat.

²¹ Petros, Issáy habaray yátá kapt o gwashti: “Oo ostád! Bechár, é drachk ke taw baddwá kort, gimmortag.”

²² Issáyá gwasht: “Hodáay sará báwar kanét.

²³ Shomará rásténa gwashán, agan kaséá imán bebit o gón é kóhá begwashit ke watá cha edá chest kan o daryáyá dawr day o wati gwashtagén habaray sará delá shakk mabit o báwar bekant, anchosha bit.

²⁴ Paméshká shomará gwashán, harché ke wati dwáyáni tahá lóthét, báwar kanét ke shomará rasetag o shomará dayaga bit.

²⁵ Har wahdá ke pa dwáyá óstét, agan shomará gón yakkéá gelagé hast, wati dwáy tahá áíá bebakshét, tánke shomay ásmáni Pet ham shomay radkárián bebakshit.

²⁶ Bale agan shomá mabakshét, shomay ásmáni Pet ham shomay radkáriána nabakshit.”‡

Issáy ehtiár

(Mattá 21:23–27; Luká 20:1–8)

²⁷ Issá o áiy morid, padá Urshalimá átkant. Wahdé Issá mazanén parasteshgáhá gám janagá at, mazanén dini péshwá, Sharyatay zánóger o kawmay kamásh áiy kerrá átkant.

²⁸ Jostesh kort: “Taw gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanay? Kayá tará é káráni kanagay ehtiár dátag?”

²⁹ Issáyá gwasht: “Maná ham cha shomá josté hast. Mani passawá bedayét gorhá man shomará gwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán.

³⁰ Yahyáyá pákshódi dayagay ehtiár cha ásmáná rasetagat yá cha ensánay némagá? Passaw bedayét!”

³¹ Áyán watmánwatá shawr o saláh kort o gwashtesh: “Agan begwashén cha ásmáná, gorhá gwashit: ‘Shomá chéá áiy sará imán nayáwort?’

³² Agan begwashén cha ensánay némagá...” Padá wati habaresh band kort chéá ke áyán cha mardomána torset parchá ke mardománi delá Yahyá pa rásti nabíé at.

³³ Paméshká passawesh dát: “Má nazánén.” Issáyá gwasht: “Gorhá man ham shomará nagwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán.”

12

Badén bágpánáni mesál

(Mattá 21:33–46; Luká 20:9–19)

¹ Issáyá, randá pa darwar o mesál wati habar gón áyán bongéj kort o gwashti: “Mardéa anguri bágé addh kort. Áiy chapp o chágerdá pallé basti, pa anguráni shiragay geragá kallé jati o pa negahpániá borjé ham basti. Randá bági pa konandakári* lahtén bágpánay dastá dát o wat saparéá shot.

² Wahdé anguray mósom but, áíá hezmatkáré bágpánáni kerrá ráh dát ke cha bágay angurán mani bahrá byár,

³ bale bágpánán é hezmatkár gept o latth o kotth kort o gón hók o háligen dastán ráh dát.

⁴ Gorhá hodábondá† dega hezmatkáré dém dát. Áyán, é ham bézzat kort o sar prósh.

† 11:15 11:15 Gerák, bezán hamá ke chizzé bahá gipt. ‡ 11:15 11:15 Gallénag, bezán táchéneg, dar kanag, dur ráh dayag. § 11:15 11:15 Sarráp, bezán hamá mardom ke zarr bahá zurit o zarr bahá kant. * 11:15 11:15 Thébal, bezán méz, mazanén chárpadag. † 11:17 11:17 Eshayá Nabíay Ketáb 56:7. ‡ 11:26 11:26 Lahtén daznebeshtá, band 26 nést. * 12:1 12:1 Konandakári, bezán paymámkári, thékah. † 12:4 12:4 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb.

⁵ Padá dega hezmatkáré rawáni dát o bágpánán é jat o kosht. Hamé dhawlá, áia dega bázén hezmatkáré ráh dát, bale bágpánán lahtén latth o kotth kort o lahtén kosht.

⁶ Nun pa ráh dayagá áia kerrá yakk kasé pasht kaptagat, áia dóstigén mardénchokk. Godhsará, wati hamé chokki rawán dát. Gwashti mani chokkay ezzatá kanant.

⁷ Bale bágpánán watmánwatá gwasht: 'Bágy mirásdár[‡] hamesh ent. Byáét eshiá koshtén o bágy may mirása bit.'

⁸ Gorhá gept o koshtesh o jónesh cha bágy dhann dawr dát."

⁹ Issáyá jost kort: "Nun shomay hayálá bágy hodábond ché kant? Á kayt, bágpánána kosht o bágy dega bágpánáni dastá dant.

¹⁰ Záná, shomá Pákén Ketábay é habar nawántag ke gwashtit:

Á seng ke bándandán Snápasóná kort o nazort

*hamá seng bonhesht*but.*

¹¹ É Hodáwánday kár ent o

may chammán porkamál ent."[†]

¹² Nun áyán lóthet ke Issáyá dazgir bekanant, chéa ke zántesh Issáyá é mesál may bárawá dáttag, bale cha mardomán torsetesh. Gorhá Issáesh esht o shotant.

Máliátay bárawá

(Mattá 22:15–22; Luká 20:20–26)

¹³ Randá, áyán lahtén Parisi o Hirudi Issáyá kerrá rawán dát ke cha áia jenday habarán áia mán begishshénant.

¹⁴ Nun átkant o jostesh kort: "Oo ostád! Má zánén ke taw tachk o rástén mardomé ay o hechkasay némagá nageray, chéa ke sajjahénán yakk hesábá cháray o Hodáay ráhay sójá pa rástia dayay. Bárén, Rumay bádsháh Kaysará,[‡] song o máliát dayag rawá ent yá na? Áia máliát bedayén yá madayén?"

¹⁵ Issáyá áyáni é dotal o dopósti zánt o gwashti: "Chéa maná chakkásagá ét? Dinaré byáret ke becháráni!"

¹⁶ Áyán dinaré áwort. Josti kort: "Eshiy sará kai naksh o nám per ent?" Áyán passaw dát: "Kaysaray."

¹⁷ Nun Issáyá gwasht: "Gorhá Kaysaraygá Kaysará bedayét o Hodáaygá Hodáyá." Cha é passawá, á hayrán o habakkah mantant.

Áheratay róch o sáng o sur

(Mattá 22:22–33; Luká 20:27–40)

^{18–19} Randá lahtén Saduki Issáyá kerrá átk. Sadukia namannant ke mordag padá zendaga bant. Jostesh kort: "Oo ostád! Mussáyá pa má nebeshtag: *Agan kaséay sur kortagén bráie bé awládá bemerit o janózámí zendag bebit, gorhá áia brái báyd ent gón á janózámá sur bekant tánke chokk o awládé pa wati bráidá péád bekant.*[§]

²⁰ Hapt brát atant. Awali brátá jané gept o bé awládá mort,

²¹ gorhá domi brátá gón á janózámá sur kort, bale á ham bé awládá mort. Sayomi brát ham, hamé dhawlá.

²² Haptén brátán, kassá chokk nabut. Sajjahénán o rand á janén ham mort.

²³ Nun áheratay róchá é janén kojám brátayga bit? Chéa ke haptén brátáni jan butag."

²⁴ Issáyá gwasht: "Shomá gomráh naét? Shomá na cha Pákén Ketábán chizé sarkecha warét* o na Hodáay wák o zórá sarpada bét.

²⁵ Mordag ke jáha janant, na sura kanant o na sur dayaga bant, ásmáni préshtagáni dhawlá bant.

²⁶ Mordagáni zendag bayag o jáh janagay bárawá, záná shomá Mussáyá ketábá bon geptagén dhólokay[†] kessah nawántag ke Hodáyá gón Mussáyá chón habar kort? 'Man án, Ebráhémay Hodá o Esákey Hodá o Ákubay Hodá.'[‡]

²⁷ Bezán á, mordagáni Hodá naent, zendagénáni Hodá ent. Shomá sakk rad wártag."

Masterén parmán

(Mattá 22:34–40; Luká 10:25–28)

²⁸ Cha Sharyatay zánógerán yakké áyáni é habarán gósh dárágá at. Áia dist ke Issá sharr passaw dayagá ent, nazzikká átk o josti kort: "Sharyatay masterén parmán kojám ent?"

[‡] **12:7 12:7** Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres. **§ 12:10 12:10** Bándand hamá ent ke lógy bandagá zántkár ent. *** 12:10 12:10** Bonhesht, bezán lógy awali hesht yá seng. **† 12:11 12:11** Zabur 118:22–23. **‡ 12:14 12:14** Kaysar Rumay bádsháháni lakab butag, hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Rumay har bádsháh Kaysar gwashag butag. **§ 12:18–19 12:18–19** Mussáyá Wáz 25:5 o rand. *** 12:24 12:24** Sarkech warag, bezán sarpad bayag, póh bayag. **† 12:26 12:26** Dhólok gyábáni konthagi jarré. **‡ 12:26 12:26** Darrow 3:6.

²⁹ Issáyá passaw dát: “Sharyatay masterén parmán esh ent: ‘Oo Esráil! Gósh dár: May Hodáwándén Hodáyá cha delay johlánkiá o gón sajjahén ján o sáh o gón sajjahén pahm o pegr o gón sajjahén was o wáká dóst bedár.’[§]

³⁰ Wati Hodáwándén Hodáyá cha delay johlánkiá o gón sajjahén ján o sáh o gón sajjahén pahm o pegr o gón sajjahén was o wáká dóst bedár.[§]

³¹ Domi parmán esh ent: ‘Wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.’^{*} Cha é doénán, dega masterén parmán nést.”

³² Gorhá, Sharyatay zánógerá gwasht: “Oo ostád! Taw sakk sharr gwasht, pa rásti ke Hodá yakké o abéd cha áiá Hodáé nést.

³³ Hodáyá cha delay johlánkiá o gón sajjahén pahm o pegr o sarjamén was o wáká dóst dárág o hamsáhegá wati jenday paymá dóst dárág cha sajjahén hayrát o sóchagi korbánigán sharter ent.”

³⁴ Wahdé Issáyá dist ke áiá dánáén passawé dát, gwashti: “Taw cha Hodáay bádsháhiá dur naay.” Cha ed o rand, hechkasá del nakort ke cha Issáyá josté bekant.

Masih kai chokk ent?

(Mattá 22:41–46; Luká 20:41–44)

³⁵ Wahdé Issá mazanén parasteshgáhá tálim dayagá at, josti kort: “Sharyatay zánóger che paymá gwashant ke Masih Dáud bádsháhay chokk ent?

³⁶ Dáudá wat cha Pákén Ruhay elhámá gwashtag:

Hodáwándá gón mani Hodáwándá gwasht

mani rástén kashá tán hamá wahdá benend

ke man tai dozhmenán tai pádáni chérá dawra dayán.^{†‡}

³⁷ Agan Dáuday jend Masihá wati Hodáwanda gwasht, gorhá á chón Dáuday chokk buta kant?” Mazanén mocchián pa wasshi Issáy habar gósha dáshtant.

Issá Sharyatay zánógerán páshka kant

(Mattá 23:1–36; Luká 20:45–47)

³⁸ Issáyá wati tálimáni tahá gwasht: “Cha Sharyatay zánógerán hozzhár bét ke áyán drájén kabáhay gwará kanag dósta bit o bázaráni tarr o garday wahdá cha mardománi salám o drótay lóthók ant.

³⁹ Kanisaháni awali red o dáwatáni sharterén jágahesh dósta bit.

⁴⁰ Janózámán rada dayant o polant o pa pesh dárágá wati dwáyán drájkassha kanant. Eshán ganterén sezá rasít.”

Janózáméay shogránah

(Luká 21:1–4)

⁴¹ Issá mazanén parasteshgáhay shogránaháni pétiaý[§] dém pa déma neshtagat o hamá mardomán chárágá at ke é pétia zarresh mána kort. Bázén zardaréá báz zarr dát.

⁴² Garibén janózámé átk o do paysahi^{*} pétia mán kort, ke hecchay kára nayátkant.

⁴³ Gorhá Issáyá morid wati kerrá lótháént o gwashtant: “Shomará rásténa gwashán, é béwasén janózámá cha á sajjahénán géshter zarr pétia mán kort.

⁴⁴ Chéá ke á degarán cha wati geshén málá chizzoké dát, bale é janózámá gón wati nézgári o garibiá harché ke áiá hastat dáti, bezán wati sajjahén rózig o gozarán.”

13

Áyókén zamánagay bárawá Issáy peshgói

(Mattá 24:1–14; Luká 21:5–19)

¹ Wahdé Issá cha mazanén parasteshgáhá dar áyagá at, cha moridán yakkéá gwasht: “Oo ostád! Bechár, chónén shawkén seng o dhok ant o chónén dhawldárén parasteshgáhé.”

² Issáyá gwasht: “É dhawldárén parasteshgáhá genday? Eshiyay yakk sengé ham domi sengay sará namánit, sajjahén próshag o dawr dayaga bant.”

³ Wahdé Issá mazanén parasteshgáhay dém pa déma Zaytunay Kóhay sará neshtagat, Petros o Ákub o Yuhanná o Andriás áiy kerrá átkant o ehwatá jostesh kort:

⁴ “Márá begwash, bårén é prosht o prósh kadéna bit o eshiay nazzikk bayagay nesháni ché ent?”

⁵ Issáyá habar bendát kort: “Hozzhár bét, kasé shomará gomráh makant.

⁶ Bázéné mani námá kayt o gwasht: ‘Man hamá án’^{*} o bázénéá gomráha kant.

[§] 12:30 12:30 Mussáy Wáz 6:4 o rand. ^{*} 12:31 12:31 Láwián 19:18. [†] 12:36 12:36 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “tai pádáni chéray tahtoké bekanán”. [‡] 12:36 12:36 Zabur 110:1. [§] 12:41 12:41 Péti, bezán sanduk.

^{*} 12:42 12:42 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “do lepton ke yakk kodrantesay arzeshi hast”. Lepton á zamánagay gwandhterén zarr. ^{*} 13:6 13:6 Hodá watá gón Mussáyá hamé námá pajjárénit. Bechár Dargwaz 3:14.

⁷ Wahdé shomá jangáni tawará eshkonét o jangáni hál somará sara bit, delá tors mayárét. Allam é dhawlá bit, bale gón é neshániáni záher bayagá halásiay wahd nayayt.

⁸ Yakk kawmé dega kawméay helápá o yakk molké dega molkéay helápá páda kayt. Bázén jágahéa zeminchandha[†] bit o kahta kapit. É tahná chellagiay dardáni bendát ent.

⁹ Hozzhár bét! Shomará hakdiwánáni[‡] démá péscha kanant, kanisaháni tahá janant o pa manigi, hákem o bádsháháni démá óshatérénant. Gorhá shomará sharrén móhé rasit ke pa man gwáhi bedayét.

¹⁰ Bale pésará báyard ent wasshén mestágay jár sajjahén kawmáni kerrá janag bebit.

¹¹ Harwahd ke shomará gerant o hakdiwánána barant, cha peshá paréshán mabét ke má ché begwashén. Á wahdá, har chizzé ke shomará sój dayaga bit, hamá habará bekanét. Chéa ke gwashók shomá naét, Pákén Ruh ent.

¹² Brát wati brátá dróhit o kósharéni o pet wati chokká. Chokk wati pet o mátáni helápá páda káyant o áyána kósharéni.

¹³ Harkas mani námay sawabá cha shomá naprata kant, bale hamá ke tán áherá bardáshta kant, á rakkít.

Torsnákén wahd o jáwar

(Mattá 24:15–28; Luká 21:20–24)

¹⁴ Wahdé shomá á ‘palit o bérán kanókén bazzhenáká[§] hamá jágahá gendét ke áiy jágah naent,’ – wánók sarpad bebit – ‘hamá ke Yahudiahá ant dém pa kóhán betachant.

¹⁵ Á ke lógay sará ent, pa chizzéay zuragá ér makapit o lógay tahá marawt o

¹⁶ á ke dhagáray sará ent, wati kabáhay zuragá lógá marawt.

¹⁷ Á róchán, lápporrén janén o hamá ke chokka méchéni sakk bazzaga bant.

¹⁸ Dwá kanét ke é chizz zemestáná mabit.

¹⁹ Chéa ke á róchán anchén mosibaté kayt ke cha bendará, cha hamá róchá ke Hodáyá jahán adhd kortag tán é wahdá, áiy mesál nayátka o hechbara nayayt.

²⁰ Agan Hodáwandá á sakkiáni róch kamter makorténant, hecch mardomé narakketagat. Bale áia wati gechéni kortagénáni háterá á róch kamter kortagant.

²¹ Á wahdá agan kasé shomará begwashit: ‘Bechár, Masih esh ent’ yá ‘bechár, á ent,’ báwar makanét.

²² Chéa ke drógén masih o drógén nabi jáha janant o ajabbatén nesháni o mójezah péscha dárant. Wati sajjahén zórá janant ke Hodáyá gechéni kortagénán ham gomráh bekanant.

²³ Hozzhár bét, man shomará cha pésará é sajjahén chizzán hál dayagá án.

Issáy per tarrag

(Mattá 24:23–44; Luká 21:25–38)

²⁴ Á róchán, cha é mosibatán o rand, róch tahára bit, máha nadrapshit*,

²⁵ estár ham cha ásmáná kapant o ásmánay zór o wák larzénaga bant.

²⁶ Á wahdá, mardom Ensánay Chokká gendant ke gón mazanéni wák o twán o shán o shawkaté jambaráni tahá ent o kayt.

²⁷ Gorhá préshtagán ráha dant o cha chárén némagán, bezán cha zeminay har kondhá tán ásmánay goddhi marz o simsarán, wati gechéni kortagén mardomán yakjáha kant.

²⁸ Nun cha enjiray drachká dars o sabakk begerét. Anchosh ke áiy thál narma bant o táka trokkant, shomá zánét ke garmág nazzikk ent.

²⁹ Hamé dhawlá, wahdé shomá é chizzána gendét, wata zánét ke mani áyagay wahd nazzikk ent, darwázagay dapá ent.

³⁰ Shomará rásténa gwashán, tán é sajjahén jáwar[†] mayáyant, é nasl o padréch halása nabit.

³¹ Ásmán o zemin gára bant, bale mani habar hechbar gára nabant.

³² Hechkasa nazánt ke á róch o á sáhat kadéna rasit, ná ásmánay préshtaga zánant o na Chokka zánt, bass Peta zánt.

³³ Hozzhár bét! Hayálá gwar kanét chéa ke nazánét á wahd o damán kadéna kayt.

³⁴ Mani per tarrag hamé dhawlá ent ke mardé separéa berawt, roksat kanagay wahdá har hezmatkáray kár o zemmarwáriá begishshénit o darwázagpáná hokm bedant: ‘Hozzhár bay!’

³⁵ Gorhá hozzhár bét chéa ke shomá nazánét ke lógay hodábond shapay kojám pásá kayt; sarshapá, shapay némá, korósbángá yá bámgwáhá? Paméshká hozzhár bét.

³⁶ Chó mabit ke hodábond anáyat byayt o begendit ke shomá wáb ét.

³⁷ Anchosh ke man shomará gwashán, gón drostána gwashán: ‘Hozzhár bét!’ ”

[†] 13:8 13:8 Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah. [‡] 13:9 13:9 Hakdiwán, bezán ámidges, dádgáh. [§] 13:14

13:14 “Palit o bérán kanókén bazzhenáká” yakk chizzé ke báyard ent mazanén parasteshgáhá mayayt. ^{*} 13:24 13:24 Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag. [†] 13:30 13:30 Jáwar, bezán hálát.

14

Issáy koshagay pandal

(Mattá 26:1-5; Luká 22:1-2; Yuhanná 11:45-54)

¹ Sargwaz* o Béhomirén Naganay Aidá† do róch pasht kaptagat. Mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger ráh o daré shóház kanagá atant ke gón repk o honar Issáyá begerant o bekoshant.

² Bale gwashtesh: “Aiday róchán na, chó mabit ke mardom áshóp bekanant.”

Janéné Issáyá atra moshit

(Mattá 26:6-13; Yuhanná 12:1-8)

³ Issá, Bayt-Anyáyá Shamun Garriay lógá mehmán at. Hamódá, yakk janéné gón albástaray‡ atrdánéá Issáy gwará átk. Atrdáná Hendi sombolay§ zagr* o gránbaháén atr mán at. Áiá atrdán prósho o atr Issáy sará per rétkant.

⁴ Ódá neshtagén lahtén mardom zahrá porr but o gwashtesh: “É atri chéá zawál kort?”

⁵ É atr, say sad dinárá† gesh bahá butagat. Baháesh kortén o zarresh garib o nézgáráná bedáténant.” Paméshká á nun janéná mayárig kanagá atant.

⁶ Bale Issáyá gwasht: “Belléti, kári madaré. Shomá parchá eshiá paréshán kanagá ét? É janéná gón man nékié kortag.

⁷ Garib o nézgár modám shomay Kerrá ant o shomá harwahd ke belóthét, gón áyán néki korta kanét, bale man harwahd gón shomá gón naán.

⁸ Harché ke é janénay dastá butagat korti. Maná atri per rétk ke cha pésará maná pa kabr kanagá tayár bekant.

⁹ Shomará rásténa gwashán, sajjahén donyáyá, har jáh ke wasshén mestágay jár janaga bit, é janén o eshiay kár ham yát kanaga bant.”

Yahudá Eskaryutiay badén erádah

(Mattá 26:14-16; Luká 22:3-6)

¹⁰ Yahudá Eskaryuti ke cha Issáy dwázdahén kásedán yakké at, mazanén dini péshwáyáni Kerrá shot ke Issáyá áyáni dastá bedant.

¹¹ Péshwá cha Yahudáay habaray eshkonagá gal butant o labzesh kort ke tará zarra dayén. Nun Yahudá sharrén móhéay shóházá at ke Issáyá áyáni dastá bedant.

Sargwazay shámay tayári

(Mattá 26:17-30; Luká 22:7-23)

¹² Béhomirén Naganay Aiday awali róchá ke Sargwazay gwarándhay korbánig kanagay róch at, moridán cha Issáyá jost kort: “Sargwazay Aiday shámá kojá kanay? Taw ché gwashay, kojá shámay tayáriá bekanén?”

¹³ Gorhá, Issáyá cha moridán do kas dém dát o gwashti: “Shahrá berawét. Ódá mardé gendét ke ápi kunzagé gón enti, áiay poshtá rawán bét.

¹⁴ Hamá lógá ke á rawt, shomá ham berawét o lógay wáhondá begwashét: ‘Ostád jostá ent ke mehmánhánah kojá ent ke man gón wati moridán Sargwazay shámá hamódá bekanán?’

¹⁵ Á mard shomará wati lógay borzi tabakká mazanén báné pésha dárít ke ódá har chizz hast o barábar ent, pa má shámay tayáriá hamódá bekanét.”

¹⁶ Morid dar átk o shahrá shotant. Ódá, áyán har chizz hamá paymá dist ke Issáyá gwashtagat o Sargwazay shámesh tayár kort.

¹⁷ Shap ke but, Issá gón dwázdahén kásedán hamódá átk.

¹⁸ Wahdé parzónagay sará neshtag o shám kanagá atant, Issáyá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, cha shomá yakké ke annun gón man warák waragá ent, maná dróhit o dozhmenáni dastá dant.”

¹⁹ Á paréshán butant o yakk yakká jostesh kort: “Man wa naán, na?”

²⁰ Issáyá passaw dát: “Cha shomá dwázdahénán yakké, hamá ke gón man yakkén kásagá nagan per janagá ent.

²¹ Chéá ke hamá dhawlá ke nebisag butag, Ensánay Chokk cha é donyáyá rawagi ent, bale bazhn o apsóz pa hamáia ke Ensánay Chokká dróhit. Pa áiá sharter at ke hechbar pédá mabutén.”

Goddhi shám

* 14:1 14:1 Eshíá Sargwazay Aid paméshká gwashtant ke cha Mesríáni chérdestiá Esráiliáni ázátiay wahdá markay préshtag cha Esráili chokkáni koshagá sar gwest. † 14:1 14:1 Béhomirén Naganay Aid, Sargwazay Aidá rand hapt róchay tahá geraa bit. ‡ 14:3 14:3 Albástar narmén sengé. § 14:3 14:3 Sombol washbóén gol o pollé. * 14:3 14:3 Zag, bezán asil, háles. † 14:5 14:5 Say sad dinár kesás yakk sáléay mozz at.

²² Wahdé shám kanagá atant, Issáyá nagané zort, Hodáay shogri gept, nagani chondh chondh kort o moridáná dát. Gwashti: “Bezuré! É mani badan ent.”

²³ Padá pyálahé zorti, Hodáay shogri gept, moridáná dáti o sajjahénán cha hamé pyálahá nósht.

²⁴ Nun gwashti: “É mani hón ent, ahd o paymánay hón ke pa bázénéá réchaga bit.

²⁵ Shomará rásténa gwashán, nun dega baré anguray ápá nawarán, hamá róchá ke Hodáay bádsháhia kayt, waráni”

²⁶ Hamday[‡] janagá rand dém pa Zaytunay Kóhá shotant.

Petrosay enkáray pëshgói

(Mattá 26:31–35; Luká 22:31–34; Yuhanná 13:36–38)

²⁷ Issáyá gón moridán gwasht: “Shomá sajjahén thagala warét o maná yalaha dayét.

Chéa ke nebisag butag: *Man shepánká janán o pas sheng o shánga bant.*[§]

²⁸ Bale dobar zendag bayagá rand, cha shomá pésar Jalilá rawán.”

²⁹ Petrosá darráént: “Agan sajjahén thagal bwarant o tará yalah bedayant, man hechbar thagala nawarán.”

³⁰ Issáyá gwasht: “Tará rásténa gwashán, hamé maróchi, haw enshapi, taw cha korósay domi bángá pésar, mani pajjááh áragá say randá enkára kanay.”

³¹ Petrosá pa deljami gwasht: “Tai pajjááh áragá hechbar enkára nakanán, bell toré tai hamráhiá mani sáh ham berawt.” É dega sajjahén moridán ham anchó gwasht.

Issáy dwá

(Mattá 26:36–46; Luká 22:39–46)

³² Issá o áiy morid, Jetsimáni námén jágahéá shotant. Gón áyán gwashti: “Hamedá benendét, mana rawán o dwá kanán.”

³³ Áiá Petros o Ákub o Yuhanná hamráh kortant. Á sakk paréshán o bétáhir* at.

³⁴ Gón áyán gwashti: “Mani del sakk paréshán ent o andóhán maná markig kortag, shomá hamedá bedaré, mawapsét o hozzhár bét.”

³⁵ Cha ódá kammé démterá shot, dém pa chér kapt o dwá kanagá lagget ke agan buta kant, é sáhat cha mani sará bethagalit.

³⁶ Gwashti: “Abbá, oo mani Pet! Tai dastá har chizz buta kant. Sakkiáni é pyálahá cha man dur kan, bale mani wáhagay sará na, hamá paymá ke tai razá ent.”

³⁷ Issá ke per tarret, disti ke morid wáb ant. Gorhá gón Shamun-Petrosá gwashti: “Shamun! Wáb ay? Pa yakk sáhatéa ham taw ágah but nakort?”

³⁸ Hozzhár bét o dwá kanét ke ázmáesh o chakkásá† makapét. Ruh tayár ent, bale jesm nezór ent.”

³⁹ Yakk baré padá shot o hamá dwái kort.

⁴⁰ Wahdé per tarret, disti morid padá wáb ant o chammesh pacha nabant. Áyán nazánt ke áiá ché passaw bedayant.

⁴¹ Sayomi randá ke moridáni kerrá átk, gwashti: “Angat waptag o wáb ét? Bass ent! Á wahd o sáhat rasetag. Becháret, nun Ensánay Chokk dróhag o gonahkáráni dastá dayaga bit.

⁴² Pád áét ke rawén! Á ke maná dróhit, pédák ent.”

Issáy dazgir bayag

(Mattá 26:47–56; Luká 22:47–53; Yuhanná 18:3–12)

⁴³ Issá angat habará at ke cha dwázdahén kásedán yakké, bezán Yahudá átk o raset. Rombé mardomi hamráh at. Mardomán zahm o latth gón at. É mardom cha mazanén dini pëshwá o Sharyatay zánóger o kawmay kamásháni némagá ráh dayag butagatant o

⁴⁴ Issáy dróhók‡ Yahudáyá é nesháni dátagat: “Hamáiá ke mana chokkán, Issá hamá ent. Áiá dazgir kanét, mohr bedaré o bebarét.”

⁴⁵ Gorhá, Yahudá tachká tachk Issáy kerrá átk o gwashti: “Oo ostád!” Nun Issái chokket.

⁴⁶ Yahudáay hamráhán Issá gept o dazgir kort.

⁴⁷ Cha Issáy hamráhán yakkéá wati zahm kasshet o masterén dini pëshwáay nawkaray sará hamlahi kort o áiy góshi sest.

⁴⁸ Issáyá gón rombay mardomán gwasht: “Záná man dozz o dhongé án ke shomá zahm o latth zortag o mani geragá átkagét?”

⁴⁹ Man har róch, shomay démá mazanén parasteshgáhá tálim dátag o shomá maná nageptag. Bale Pákén Ketábay habar báyard ent rást o sarjam bebant.”

‡ **14:26 14:26** Bezán Zabur 113–118. § **14:27 14:27** Zakaryá Nabiay Ketáb 13:7. * **14:33 14:33** Bétáhir, bezán beáram, bekárar. † **14:38 14:38** Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán. ‡ **14:44 14:44** Dróhók, bezán hamá ke wati hamráh rada dant o bahá kant.

⁵⁰ Sajjahén moridán Issá yalah dát o tatkant.

⁵¹ Warnáe ke bass liloméñ[§] jámagé gwará ati, Issáay randá kapt. Áesh ham gept.

⁵² Bale dazgir kanagay wahdá jámag dar lakosht o warná jándará tatk.

Issá, Sarókáni Diwána

(Mattá 26:57-68; Luká 22:54-55, 63-71; Yuhanná 18:13-14, 19-24)

⁵³ Issáay dazgir kanókán Issá masterén dini péshwáay kerrá bort. É dega mazanén dini péshwá, kawmay kamásh o Sharyatay zánóger hamódá mocch atant.

⁵⁴ Petros ham dur durá Issáay randá rawán at, masterén dini péshwáay lógay péshgáhá* potert o sepáhigáni[†] kerrá nesht o áśá watá tápagá lagget.

⁵⁵ Mazanén dini péshwá o Sarókáni Diwána sajjahén básk[‡] Issáay helápá sháhediay shóházá atant ke Issáayá markay sezá bedayant, bale hecchesh dast nakapt.

⁵⁶ Bázénéá drógén sháhedi dát, bale áyáni habar gón yakdomiá yakk o hamdap naatant.

⁵⁷ Dega lahtén pa drógén sháhedi dayagá pád átk o gwashtesh:

⁵⁸ “É mardá may déma gwasht o má eshкот: ‘Man ensáni dastay addh kortagén é mazanén parasteshgáhá karóján[§] o padá say róchay tahá yakké bandán ke ensáni dastay addh kortagéné nabit.’ ”

⁵⁹ Bale é sháhedáni habar ham yakk dhawlá naatant.

⁶⁰ Masterén dini péshwá pád átk o sajjahénáni déma cha Issáayá josti kort: “Genday é mardom tai helápá chónén sháhedi dayagá ant? Esháni passawá heccha nagwashay?”

⁶¹ Bale Issá bétawár at o hecch passawí nadát. Masterén dini péshwáay padá cha áia jost kort: “Taw hamá Masih ay, mazanshánén Hodáay Chokk ay?”

⁶² Issáay passaw dát: “Man hamá án o shomá yakk róché gendét ke Ensánay Chokk, zórmándén Hodáay rástén kashá neshtag o é ham gendét ke gón ásmánay jambarána kayt.”

⁶³ Nun masterén dini péshwáay wati gwaray pocch dertant o gwasht: “Márá angat dega sháhede pakár ent?”

⁶⁴ Shomá wat eshiay kopr eshкот. Nun shomay shawr o saláh ché ent?” Sajjahénán darráént: “Eshiay sezá mark ent.”

⁶⁵ Cha áyan lahténá Issáay dap o déma tokk jat,* áiay chammesh bastant, mosht o shahmátesh jat o gwashtesh: “Wati gaybi zántá kár band!” Padá sepáhigán á gept o jat.

Petrosay enkár

(Mattá 26:69-75; Luká 22:56-62; Yuhanná 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Petros jahlá péshgáhá at ke masterén dini péshwáay móledé átk.

⁶⁷ Wahdé Petrosi dist ke ásay déma watá tápagá ent, rók róká cháret o gwashti: “Taw ham hamé Issá Náseriay hamráh butagay!”

⁶⁸ Bale Petrosá enkár kort, gwashti: “Mana nazánán o hecch sarpada nabán taw ché gwashagá ay.” Gón é habará, dém pa darwázagá rahádag but. Hamé damáná korósá báng dát.[†]

⁶⁹ Á móledá yakk baré padá Petros dist o gón óshtátágén mardomán gwashti: “É mard cha hamáyán ent!”

⁷⁰ Bale Petrosá padá enkár kort. Kammé randterá, ódá óshtátágén mardomán padá gón Petrosá gwasht: “Pakká taw cha hamáyán ay, chéa ke taw ham Jalilié ay.”

⁷¹ Bale Petrosá sawgend wárt o gwasht: “Hodá maná nálat bekanát agan dróg bebandán. É marday bárawá ke shomá habará ét, mania nazánán.”

⁷² Hamé damáná korósá padá[‡] báng dát. Nun Petros Issáay hamá habaray yátá kapt ke gwashtagati: “Cha korósay domi[§] bángá pésar, taw say randá mani pajjáh áragá enkára kanay.” Nun donyá áiay chammán tahár but o zár zárá gréti.

15

Issá o Pilátus

(Mattá 27:1-2, 11-26; Luká 23:1-7, 13-25; Yuhanná 18:28-40)

¹ Sabáhá máhallah mazanén dini péshwá o kawmay kamásh o Sharyatay zánóger o Sarókáni Diwána sajjahén báskán wati shawr yakk kort. Issáesh bast o bort o Pilátusay dastá dát.

§ 14:51 14:51 Lilom, goday tahré ke Engréziá “línen” gwashaga bit. * 14:54 14:54 Péshgáh, bezán péshjáh, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn. † 14:54 14:54 Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari. ‡ 14:55 14:55 Básik, bezán ozw, membrar.

§ 14:58 14:58 Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag. * 14:65 14:65 Tokk janag, bezán toh janag.

† 14:68 14:68 Lahtén daznebeshtá “hamé damáná korósá báng dát” nést. ‡ 14:72 14:72 Lahtén daznebeshtá “padá”

nést. § 14:72 14:72 Lahtén daznebeshtá “domi” nést.

² Pilátusá cha áia jost kort: “Taw Yahudiáni bádsháh ay?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.”

³ Mazanén dini pëshwá áiaý sará bázén bohtámé janagá atant.

⁴ Pilátusá padá jost kort: “Parchá passawa nadayay? Bechár, tai sará chinchok bohtám janagá ant.”

⁵ Issáyá hecch passaw nadát. Pilátus hayrán at.

⁶ Pilátusá har sál aiday wahdá cha Yahudi bandigán yakké, hamá ke mardomán lóthetagt, ázáta kort.

⁷ Bandigáni tahá Barabbás námén mardé hastat. Gón hamá yágián gerag butagat ke shóreshay wahdá kosht o kóshesh kortagat.

⁸ Mardom Pilátusay kerrá átkant o dazbandiesh kort ke anchó ke taw har wahdá kortag, é randi ham hamá paymá bekan.

⁹ Pilátusá jost kort: “Shomá lóthét ke Yahudiáni bádsháh pa shomá ázát bekanán?”

¹⁰ Áia zánt ke dini pëshwáyán pa hasadd Issá áiaý dastá dátat. Paméshká choshi gwasht.

¹¹ Bale mazanén dini pëshwáyán mardom shóréntant ke cha Pilátusá, Issáyá badalá Barabbásay ázátiá belóthét.

¹² Pilátusá padá jost kort: “Gorhá é mardá ke shomá Yahudiáni bádsháh gwashét, eshiá chón bekanán?”

¹³ Mardomán kukkár kort: “Salibi kassh!”

¹⁴ Pilátusá jost kort: “Chéá bárén? Mayári ché ent?” Bale áyán géshter kukkár kort: “Salibi kassh!”

¹⁵ Gorhá Pilátusá Barabbás ázát kort o Issá shallák o hayzarán janáént o dátí ke salib kasshag bebit, chéá ke áia lóthet ke mardom cha man razá bebant.

Sepáhig Issáyá kalága zurant

(Mattá 27:27–31; Yuhanná 19:1–3)

¹⁶ Sepáhigán Issá wáliay kalátay pëshgáhá bort o sajjahén lashkaresh lótháént o mocch kort.

¹⁷ Áyán jamurangén* kabáhé Issáy gwará dát o cha dhangar o konthagán tájé addh kort o áiaý sará dát.

¹⁸ Salámesha dát o gwashtesh: “Salám o drót, oo Yahudiáni bádsháh!”

¹⁹ Sará latth o jendá tokkesha jat o sojdahesha kort.

²⁰ Wahdé kalág bandagesh bass kort, gwaray jamurangén kabáhesh kasshet o áiaý jenday godesh padá gwará dátant. Randá, pa salib kasshagá bortesh.

Issáyá saliba kasshant

(Mattá 27:32–44; Luká 23:26–43; Yuhanná 19:17–27)

²¹ Keriniay shahray† Shamun námén mardé, ke Sekandar o Ruposay pet at, cha dhagárán pédák at. Sepáhigán pa bigári gept o Issáy salibesh Shamunay baddhá dát.

²² Issáesh hamá jágahá áwort ke námi “Joljotá” ent bezán “Kámpólay Jágha”.

²³ Morr mán kortagén sharábesh dát bale Issáyá nawártant.

²⁴ Gorhá salibesh kasshet o pa láthari o korakasshi‡ pocchesh watmánwatá bahr kortant ke bárén kayá ché rasit.

²⁵ Sohbay noh at§ ke Issáesh salib kasshet.

²⁶ Mayárnámagéay* sará áiaý mayár é paymá nebeshtagat: “Yahudiáni bádsháh.”

²⁷ Issáy hamráhiá do dhongesh ham salib kasshet, yakké áiaý rástén kashá o domi chappéná.

²⁸ É dhawlá, Pákén Ketábay hamá pëshgóí rást o sarjam but ke gwashit: *Á mán gonahkárán hesáb kanag but.*†

²⁹ Rahgwazán dozhmán dát, wati saresh chandhént o gwashtesh: “Hán bárén! Taw gwasht ke man mazanén parasteshgáhá karóján o say róchá padá addhia kanán,

³⁰ nun watá berakkén o cha salibá ér á.”

³¹ Hamé paymá mazanén dini pëshwá o Sharyatay zánóger watmánwatá Issáy bárawá pa kalág o rishkand gwashagá atant: “Á dega mardomi rakkéntant, bale watá rakkénta nakant.

* **15:17 15:17** Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti. † **15:21 15:21** Keriniay shahr annugén zamánagay Libiáay molká ent. ‡ **15:24 15:24** Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk. § **15:25 15:25** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sayomi sáhat”, bezán sáhat nohá. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but. * **15:26 15:26** Mayárnámag, bezán nebeshtah kortagén mayár. † **15:28 15:28** Eshayá Nabaiy Ketáb 53:12. Lahtén daznebeshtá band 28 nést.

³² Esráilay bádsháh Masih nun cha salibá ér bekapit ke má begendén o báwar bekanén.” Á doén ke gón Issáyá salib kasshag butant, á ham Issáyá bad o rad gwashagá atant.

Issáy mark

(Mattá 27:45–56; Luká 23:44–49; Yuhanná 19:28–30)

³³ Némróchá sajjahén molká taháriá mán shánt o é taháriá tán bégáhay sáhat sayá[‡] dásht.

³⁴ Sáhat sayá,[§] Issáyá kukkár kort: “Elui, Elui, lemá sabaktani?” Bezán: *Oo mani Hodá, oo mani Hodá! Taw chéá maná yalah dáu?*^{*}

³⁵ Ódá nazzikká óshtátageén lahtén mardomá ke eshкот, gwashtesh: “Bechárét, Elyásá tawár kanagá ent.”

³⁶ Cha áyán yakké tacháná shot, espanjé zort o tropshén sharábá missénti. Espanji dáréay sará bast o pa chussagá Issáyá némagá shahárt o gwashti: “Sabr kanét, chárén bárén Elyás eshiay jahlá ér kanagá kayt yá na?”

³⁷ Gorhá, Issáyá peryáté jat o sáhi dát.

³⁸ Hamé wahdá mazanén parasteshgáhay pardah sará beger tán boná dert o do ném but.

³⁹ Hamá pawji apsar ke Issáyá dém pa démá óshtátage, wahdé disti ke Issáyá chón sáh dát, gwashti: “Béshakk é mard Hodáay Chokk at.”

⁴⁰ Lahtén janén dur óshtátage o chárágá at. Maryam Magdalini, kasterén Ákub o Yusháay mát Maryam o Sálumah ham gón atant.

⁴¹ Wahdé Issá Jalilá at, é janén áiy hamráh atant o áiy hayáldáriesha kort. Abéd cha eshán dega bázén janéné ham hamódá at ke áiy hamráhiá Urshalimá átkagatant.

Issáy kabr o kapan

(Mattá 27:57–61; Luká 23:50–56; Yuhanná 19:38–42)

⁴² Jomahay róch at o mardom Shabbatay tayáriá kanagá atant. Shap ke but

⁴³ Issop námén mardé ke Arimátiáay shahray nendók o Sarókáni Diwánay sharapmandén báské at o wat ham Hodáay bádsháhiay wadárig[†] at, Pilátusay kerrá shot o pa natorsi dazbandii kort ke Issáyá jóná maná beday.

⁴⁴ Pilátus hayrán but ke Issá damáná mortag. Pawji apsari lótháént o josti kort ke bárén Issáyá sáh dátage yá na?

⁴⁵ Pawji apsaray sajjahén hál o habaráni eshkonagá rand, Pilátusá Issáyá jón Issopará dát.

⁴⁶ Issopá lilomén godé bahá zort, Issáyá jóni cha salibá ér gétk o hamé goday tahá patát o kabréay tahá éri kort ke kóhéay tahá janag butagat. Padá dhóké léthi dát o kabray dapá dát.

⁴⁷ Maryam Magdalini o Yusháay mát Maryam, har doénán dist ke Issáesh kojá kall kort.

16

Issáy padá zendag bayag

(Mattá 28:1–10; Luká 24:1–12; Yuhanná 20:1–10)

¹ Shabbatay róch ke gwest, Maryam Magdalini, Ákubay mát Maryam o Sálumah shotant o washbóesh gept ke Issáyá jóná pera moshén.

² Yakshambehay bámgwáhá^{*} dém pa Issáyá kabrá shotant.

³ Watmánwat habar kanagá atant ke kabray dapay dhóká kay pa má léthénit o dura kant?

⁴ Bale wahdé chammesh chest kortant, distesh ke dhók léthénag butag. Dhók sakk mazan at.

⁵ Kabrá ke potertant, distesh ke rástén némagá warnáé neshtag o espétén kabáhé gwará enti. Hoshk o hayrán butant.

⁶ Warnáyá gwasht: “Matorsét, shomá Issá Náseriay shóházá ét ke salib kasshag butag. Á zendag butag o jáhi jatag. Nun edá naent. Bechárét, é hamá jághat ent ke edá áiy jón ér at.

⁷ Nun shomá berawét, Petros o á dega moridán hál bedayét ke Issá cha shomá pésar Jalilá rawt o sara bit. Anchó ke wat shomará gwashtagati, hamódá áiyá gendét.”

⁸ Janén sarbatag[†] o larzán cha kabrá dar átk o jestant. Cha tórsá gón kassá é bárawá habaresh nakort.

[‡] 15:33 15:33 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “shashomi sáhatá beger tán nohomi sáhatá”, bezán maróchigén sáhatáni hesábá, némróchay dwázdahá beger tán bégáhay sayá. [§] 15:34 15:34 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht:

“nohomi sáhatá”. ^{*} 15:34 15:34 Zabur 22:1. [†] 15:43 15:43 Wadárig, bezán rahchár, entezár kanók. ^{*} 16:2 16:2 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “haptagay awali róchay bámgwáhá”. [†] 16:8 16:8 Sarbatag, bezán sargardán, dodel.

Issáy záher bayag[‡]

(Luká 24:13–35; Yuhanná 20:11–18)

⁹ Yakshambehay sabáhá máhallah, jáh janagá rand Issá cha sajjahénán pésar Maryam Magdaliniay déamá záher but. É hamá Maryam ent ke Issáyá áíay hapt jenn kasshetagat.

¹⁰ Maryam shot o hamá mardomi hál dátant ke Issáy hamráh butagatant o nun mótk árag o gréwagá atant.

¹¹ Bale wahdé áyán é habar eshкот ke Issá zendag butag o Maryamá distag, báwaresh nabut.

¹² Randá, Issá dega shekl o dróshoméá do moriday déamá záher but. É morid dém pa métagéá rawagá atant.

¹³ Morid per tarretant o é dega moridesh hál dátant, bale moridán eshání habar ham báwar nakort.

Issá wati yázdahén kásedáni déamá záhera bit

(Mattá 28:16–20; Luká 24:36–49; Yuhanná 20:19–23; Kásedáni Kár 1:6–8)

¹⁴ Randá Issá wati yázdahén kásedáni déamá hamá wahdá átk o záher but ke á warák waragá atant. Issáyá kásed áyáni nábwari o sengdeliay sará malámat kortant, chéá ke hamá mardománi habaresh báwar nakortagat ke áyán Issá cha jáh janagá rand distagat.

¹⁵ Gón áyán gwashti: “Donyáy sajjahén kawmáni kerrá berawét o wasshén mestágá sar kanét.

¹⁶ Harkas ke imána kárit o pákshódia kant, á rakkít. Bale kasé ke imána nayárit, mayáriga bit.

¹⁷ Báwarmandán é nesháni góna bant: mani námay sará mardománi jennána kasshant, nókén zobánán habara kanant,

¹⁸ márán pa dasta gerant o agan zahr ham bwarant, áyán hecch parwáha nabít. Nádráhán dast pera moshant o á wassh o dráha bant.”

Issá ásmáná rawt

(Luká 24:50–53; Kásedáni Kár 1:9–11)

¹⁹ Anchó ke Hodáwandén Issáyá gón kásedán wati habar halás kort, ásmáná barag but o Hodáay rástén kashá nesht.

²⁰ Issáy morid, pa áíay mestágay sheng o tálán kanagá, har jáha shotant o Hodáwand ham áyáni hamráh at. Hodáwandá gón bázén mójezah o ajabbatén nesháníán, wati habaráni barhakki sábeta kort.

[‡] **16:8 16:9** Lahtén kwahnén daznebeshtá, band 9á beger tán band 20 mán naent.

Pákén Enjil cha Lukáay kalamá Lukáay Enjilay pajjár

É ketábay nebisókay nám Luká ent. Á baladén dáktaré butag. Luká wat Esráilié nabutag. Cha áiy é ketáb o anchosh ham cha áiy domi ketáb, Kásedáni Kárá, zánaga bit ke Yunáni zobánay Zántkárén nebisóké butag.

Lukáyá é Enjil pa Tiupilos námén Rumay sháhansháhiay kárendahéá* nebeshtag. Wati ketábay bongéjá, “sharapdárén Tépiłosay” námá gipt, ke á Issáy sará báwarmandé butag o pa wati báwarmandiay mohrter kanagá wáhagdár† butag.

Luká, Hodáwandén Issá Masihé sajjahén donyáay rakkénók o yakk sarjamén ensánéay shekl o dróshomá pésha dárit. Wati é ketábá cha Issá Masihay mátay lápá kapag o pédá bayagá bongéja kant. Jalilay damagá‡, Issá Masihay Hodái hezmatkári o padá dém pa Urshalimá áiy sát o saparay sargwastá, pa red o banda gishshénit o kárit. Godhsará, Hodáwandén Issá Masihay mark o padá zendag bayag o gón wati moridán hór bayagay bárawá nebeshtaha kant.

Bongéj

¹ Bázén mardoméá johd kortag ke hamá wákyah ke may nyámá§ butagant, esháni kessah yakjáh bekant,

² anchó ke Enjilay awali hezmatkárán gón wati chammán distagant o randá pa má sar kortagant.

³ Gorhá, oo sharapdárén Tyópilos! Man ham sharriá patth o pói kortag o paysalah kortag ke eshán pa taw pa red o band nebeshtah bekanán,

⁴ tánke taw pakkáíá bezánay ke tai geptagén tálim rást ant.

Yahýáy pédá bayagay péshgói

⁵ Yahudiahay damagay bádsháh Hirudisay zamánagá Zakaryá námén dini péshwáé hastat ke cha Abiáay dini péshwáyáni thóliá* at. Áiy jan ham cha Hárúnay nasl o padréchá† at o námi Elizábet at.

⁶ Á doén Hodáay chammán pahrézkar atant o Hodáwanday sajjahén hokm o rahbandáni sará pa bémáyári zendesha gwázént.

⁷ Bale chokkesh néstat, chéá ke Elizábet santh at o doénáni omr ham mazan at.

⁸ Yakk randé ke Zakaryáay thóliay hezmatkáriay bárig at o á, Hodáay bárgáhá‡ dini péshwái kanagá at,

⁹ gón dini péshwáiy rasmáni randgiriá, Zakaryá láthari o korakasshiay§ sará gechéen kanag but ke Hodáwanday mazanén parasteshgáhá berawt o sóchoki duťt bedant.

¹⁰ Wahdé Zakaryá sóchoki duťt dayagá at, é dega sajjahén mardom dhanná dwá kanagá atant.

¹¹ Anágat* Hodáwanday préshtagé Zakaryáay déma záher but. Préshtag bósóchi korbánjáhay† rástén némagá óshátatag.

¹² Gón préshtagay gendagá Zakaryá bah mant‡ o áiy delá torsé kapt.

¹³ Bale préshtagá gón áíá gwasht: “Oo Zakaryá! Mators. Tai dwá mannag but, tai jan Elizábet mardénchokkéay sará chellaga bit o báyard ent taw áiy námá Yahýa bekanay.

¹⁴ Á pa taw shádeh o wasshia kárit o cha áiy butená bázéné ham shádána bit,

¹⁵ chéá ke á, Hodáwanday chammán mazanén mardomé bit. Báyard ent sharáb§ o dega hanósh o bésár kanóken chizz manóshit. Á, mátay lápá ham cha Hodáay Pákén Ruhá* porra bit.

¹⁶ Bázén Bani Esráiliéay delá dém pa áyáni Hodáwandén Hodáyá tarrénit.

* : 1:0 Kárendah, bezán kárdár, nawkar. † : 1:0 Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák. ‡ : 1:0 Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. § 1:1 1:1 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. * 1:5 1:5 Thóli, bezán romb.

† 1:5 1:5 Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. ‡ 1:8 1:8 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. § 1:9 1:9 Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk. * 1:11 1:11 Anágat, bezán yabbará, achánák, nágahán. † 1:11 1:11 Bósóchi korbánjá, bezán jágah yá darpé ke áiy sará yá tahá sóchoki dutta dayant. ‡ 1:12 1:12 Bah mánag, bezán sakk hayrán bayag, boh bayag. § 1:15 1:15 Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. * 1:15 1:15 Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos.

¹⁷ Á gón Elyás nabiay ruh o kodratá cha Hodáwandá pésara kayt, tánke petáni delán chokkáni némagá betarrénit o namannókán pahrézkáráni hekmatay némagá chahr bedant o é paymá pa Hodáwandá kawmé tayár bekant.”

¹⁸ Zakaryáyá cha préshtagá jost kort: “Man chón bezánán ke é gapp rást ent? Man pir án o mani jan ham mazanomr ent.”

¹⁹ Préshtagá passaw[†] dát: “Man Jebráil án o Hodáay bárgáhá óshtók án. Annun rawán dayag butagán ke gón taw habar bekanán o tará é mestágá[‡] bedayán.

²⁰ Bechár, tán hamá róchá ke é kár nabutag taw gonga bay o habar korta nakanay, chéá ke taw mani é habar ke pa wahd rást o sarjama bant, báwar nakortant.”

²¹ Hamé wahdá, mardom dhanná Zakaryáyay entezár o wadará[§] atant. Hayrán atant ke á chéá mazanéen parasteshgáhá inkadar mahtal butag.

²² Wahdé Zakaryá dhanná dar átk, áiá gón mardomán habar kort nakort. Gorhá zántesh ke áiá parasteshgáhá elhám o shobénagé distag, chéá ke áiá gón mardomán esháraha kort, natwánti habar bekant.

²³ Zakaryá cha hezmatkáriay halásiá rand wati lógá per tarret.

²⁴ Chizzé wahdá rand, áiay jan Elizábetay láp porr but o tán panch máhá démگیر but o cha lógá dara nakapt.

²⁵ Áiá gón wat gwasht: “É kár Hodáwandá pa man kortag. É róchán áiay nezar pa man nék butag o mardománi chammán é béezzatií cha man dur kortag.”

Issá Masihay pédáshay péshgói

²⁶⁻²⁷ Shashomi máhá Hodáyá wati préshtag Jebráil Jalilay damagay Náserah námén shahréá, Maryam námén neshtagén jenekkéay kerrá ráh dát ke áiay habarsendi gón Issop námén mardéá butagat. Issop, cha Dáuday nasl o padréchá at.

²⁸ Préshtag Maryamay kerrá átk o gwashti: “Salámati pa taw. Taw Hodáay rahmatáni sáhegá ay o Hodáwand gón taw gón ent.”

²⁹ Cha é habaray eshkonagá Maryam báz paréshán but o delá gwashti: “É dhawlén hál o hawál kanagay máná ché ent?”

³⁰ Préshtagá gwasht: “Oo Maryam! Mators, chéá ke Hodáay rahmatán tai sará sáhél kortag.

³¹ Nun taw lápporra bay, tará mardénchokké bit o taw báyard ent áiay námá Issá bekanay.

³² Á, mazanéen mardomé bit o borzén arshay Hodáay Chokk zánaga bit o Hodáwandén Hodá, áiay pet o piroki bádsháhiá, bezán Dáuday tahtá áiá bakshit.

³³ Á, Ákubay padréchay sará modám bádsháhia kant o áiay bádsháhi hechbara nakotthit.”

³⁴ Maryamá cha préshtagá jost kort: “É chón buta kant, man wa janénchokké án o hecch mardéné mani kerrá nayátkag?”

³⁵ Préshtagá passaw dát: “Pákén Ruh tai sará éra kayt o borzén arshay Hodáay Zór o kodrat tai sará sáhéla^{*} bit. Paméshká é pákén chokk Hodáay Chokk zánaga bit.

³⁶ Elizábet ham ke tai syád ent, piránsariá pa mardénchokkéá oméwár ent. Hamá ke santhesgh gwashtag, nun shash máh ent ke lápi porr ent.

³⁷ Chéá ke pa Hodáyá hecch karé nabuteni naent.”

³⁸ Maryamá gwasht: “Man Hodáwanday móled án, hamé dhawlá ke taw gwashtag, anchosh bát.” Randá préshtag cha áiay kerrá shot.

Maryam Elizábetay gendagá rawt

³⁹ Hamá róchán Maryam eshtáp eshtáp ráh gept o Yahudiahay kóhestáni hand o damagay shahréá shot.

⁴⁰ Ódá Zakaryáyay lógá shot o Elizábeti hál o hawál kort.

⁴¹ Anchosh ke Elizábetá Maryamay salám eshkot, nonnoká áiay lápá serr bast[†] o Elizábet cha Pákén Ruhá porr but.

⁴² Gón borzén tawaréá gwashti: “Taw janénáni nyámá bahtáwar ay o bahtáwar ent hamá chokk ke tai lápá ent.

⁴³ Man kay án ke mani Hodáwanday mát mani gendagá byayt?

⁴⁴ Wahdé tai tayájrórhay tawár mani góshán kapt, chokká cha galá lápá tahá serr bast.

⁴⁵ Bahtáwar ay taw chéá ke báwaret kortag ke Hodáwand hamá kárána kant ke gón taw gwashtaganti.”

Pa Hodáyá Maryamay saná o satá

⁴⁶ Maryamá gwasht:

[†] 1:19 1:19 Passaw, bezán jwáb. [‡] 1:19 1:19 Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. [§] 1:21 1:21 Wadár, bezán entezár, rahchári. * 1:35 1:35 Sáhél, bezán sáheg kanag. [†] 1:41 1:41 Serr bandag, bezán setth kanag, sakk sorag.

“Mani sáh Hodáwandá satá o saná kant.

47 Mani arwáh galá bál ent ke Hodá mani rakkénók[‡] ent.

48 Chéa ke wati móleday nezórii cháretag.

Cha ed o rand, sajjahén nasl o padréch maná bahtáwara gwashant.

49 Chéa ke zórmandén Hodáyá pa man mazanén kár kortag,

áiy nám pák ent.

50 Áiy rahm pa hamáyán posht dar poshta mánit

ke áiy torsesht delá hastent.

51 Áiá gón wati porzórén báská mazanén kár kortag o

hamá ke wati delá bázén pahresh[§] bastag, áiá sheng o sháng kortagant.

52 Áiá hákem cha áyáni tahtán sarshakun kortagant o

békebr o darbésh, sarboland.

53 Gozhnag gón wasshén chizzán sérláp kortagant o

séreni dast hórk o hálig ráh dátagant.

54 Áiá wati rahm nashamoshtag o

wati hezmatkárén Esráili kawmi madat kortag.

55 bezán Ebráhém o áiy chokk o óbádag*,

hamá paymá ke gón may pet o pirokán labzi kortagat.”

56 Maryam say máhay kesásá Elizábetay lógá mant o randá wati lógá per tarret.

Yahyáy pédáesh

57 Wahdé Elizábetay máh o róch sarjam butant, áiá mardénchokké but.

58 Áiy chellagiay hál ke hamsáheg o syádán sar but o eshkotesht ke Hodáwandá áiy sará mazanén rahmé mardom, gorhá gón áiy wasshiá hór o sharikdár butant.

59 Wahdé nonnoká hasht róch but, pa áiy sonnat kanagá átkant. Áyán lóthet ke nonnokay námá petay námay sará Zakaryá bekanant,

60 bale nonnokay mátá gwasht: “Na, áiy nám Yahyá bebit.”

61 Mardomán gwasht: “Tai kothom o hándáná é námén mardom kass nabutag.”

62 Gorhá áyán chokkay pet Zakaryá pa eshárah jost kort ke taw wati chokká chónén námé banday?

63 Zakaryáyá nebisagi dártahtagé lóthet o áiy sará nebeshti: “Chokkay nám Yahyá ent.” Gorhá sajjahén mardom hayrán butant.

64 Hamá damáná Zakaryáy gongén zobán pach but o habará lagget o Hodáyá satá o sanái bendát† kort.

65 Sajjahén hamsáhegán tors delá kapt o sarjamén Yahudiahay kóhestagá mardom é sajjahén chizzáni bárawá habará laggetant.

66 Harkasá ke é hál eshkot, dáemá eshiay hayálá at o gwashti: “É chokk chónén mardomé bit?” Chéa ke Hodáwanday zór o wák áiy hamráh at.

Issáy pédáeshay bárawá Zakaryáyá peshgói

67 Gorhá, Yahyáy pet Zakaryá cha Pákén Ruhá porr but o peshgói kort o gwashti:

68 “Esráilay Hodáwandén Hodáyá satá o saná bát, chéa ke pa wati kawmay madat kanagá átkag o kawmi rakkéntag.[‡]

69 Áiá cha wati hezmatkárén Dáuday lóg o hándáná,

pa má zórmandén rakkénóké dém dátag,

70 anchosh ke bázén wahdéá pésar,

cha wati pákén nabiáni zobáná kawli dátag.

71 Áiá mará cha may dozhmenáni dastá rakkéntag,

hamá ke cha má naprata kanant, mará cha á sajjahénán rakkéntagi,

72 may pet o pirokáni sará rahmi kortag o

wati pákén ahd o karáray yát o tránagi[§] dáshtag.

73 Gón may pet Ebráhémá sawgendi wártagat,

74 ke mará cha dozhmenáni dastá berakkénit,

tánke bé tors o bimmá áiy hezmatá bekanén o

75 áiy bárgáhá wati sarjamén zendá

pa páki o rásti begwázénén.

76 Oo mani chokk!

‡ 1:47 1:47 Rakkénók, bezán neját dayók. § 1:51 1:51 Pahr, bezán takabbor, gorur. * 1:55 1:55 Óbádag, bezán nasl o padréch, chokk o nomásag. † 1:64 1:64 Bendát, bezán bongéj, shoru. ‡ 1:68 1:68 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéngag. § 1:72 1:72 Tránag, bezán yát, hayál, tahtál.

- Taw borzén arshay Hodáay nabi gwashaga bay,
chéá ke taw cha Hodáwanday áyagá pésar,
áiy ráhán tachk o hamwára kanay,
77 tánke áiy kawmá sarpad bekanay
ke áyani gonáh bakshaga bant o
áyán nejátay zánta rasit.
78 Chéá ke cha may Hodáay mehr o rahmatán
cha borzén arshá róch pa má thekka kant,
79 tánke hamáyán rozhnái bebakshit ke tahárókiá o markay sáhegá neshtagant o
mára dém pa sohl o émeniy ráhá bebárt.”
80 Á chokk rodán o Pákén Ruhay barkatá zórmand bayán at. Esráiliáni nyámá záher bayagá
pésar gyábánána mant.

2

Issá Masihay pédáesh

- 1 Hamá róchán, Rumay bádsháh Kaysar* Águstusá hokm dát ke sarjamén molká†
mardomshomári bebit.
2 É awali mardomshomári at o á wahdá Kwirinius Suriahay wáli at.
3 Harkas pa wati námay nebeshtah kanáénagá wati pet o piroki shahrá shot.
4 Issop ham cha Jalilay shahr Náserahá dar kapt o Yahudiahay shahr Bayt-Lahemá shot,
hamá shahr ke bázén wahdé pésar ódá Dáud bádsháh pédá butagat. Issop béhá cha Dáuday
padréchá at, paméshká pa wati námay nebeshtah kanáénagá ódá shot.
5 Issopá, wati deshtár Maryam ham gón at ke á pa chokkéá ométwár at.
6 Hamé wahdá ke á Bayt-Lahemá atant, Maryamay chellag bayagay máh o róch sarjam
butant o
7 mardénchokkéay sará chellag but ke áiy awali chokk at. Maryamá wati nonnok godéá
patát o kadimdnéay‡ tahá wápént, chéá ke pa áyan mehmánjáhá jágah néstat.
Pa shepánkán préshtagáni mestág
8 Hamá hand o damagá lahtén shepánk hastat ke shapá gyábáná wati ramagesh
negahpánia kort.
9 Hodáwanday préshtagé áyani déamá záher but o chárén némagán Hodáwanday shán o
shawkatay rozhnái drapshagá§ lagget. Áyan sakk torset.
10 Bale préshtagá gwasht: “Matorsét, maná pa shomá mestágé gón ent ke pa sajjahén
kawmá mazanén shádmánié kárit.
11 Dáuday shahrá maróchi pa shomá rakkénóké pédá butag ke Hodáwandén Masih* ent.
12 Eshiy pajjááh áragay nesháni esh ent ke shomá kadimdnéay tahá godéá patátágén
nonnoké gendét.”
13 Anágat ásmáni préshtagáni lashkaré Hodáyá názénáná á préshtagay kerrá átk. Gwasht-
esh:
14 “Shán o shawkat borzén arshay Hodáyá bát o
zeminay sará sohl o émeni
hamá mardomán berasát
ke Hodá cha áyan wassh o razá ent.”
15 Wahdé préshtagán á esht o ásmáná shotant, shepánkán watmánwatá gwasht: “Byáét
Bayt-Lahemá rawén o hamé kár ke butag o Hodáwandá mára hál dátat, áia wata chárén.”
16 Gorhá pa eshtápi shotant o Maryam o Issopesh dar gétkant o nonnokesh kadimdnáy
tahá dist.
17 Nonnokay gendagá rand, shepánkán é chokkay bárawá harché ke cha préshtagán
eshkotagat, mardom sahig kortant.
18 Á sajjahénán ke shepánkáni habar eshkot, hayrán o habakkah mantant.
19 Bale Maryamá é sajjahén habar wati delá dáshtant o esháni sará báz pegr o hayália
kort.
20 Shepánkán harché ke eshkotag o distagat, pa áyan Hodáyá sepat o saná kanán per
tarretant, chéá ke é sajjahén hamá dhawlá atant ke gón áyan gwashag butagat.

Mazanén parasteshgáhá Issáy árag

* 2:1 2:1 Kaysar Rumay bádsháháni lakab butag, hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Rumay har bádsháh Kaysar
gwashtag butag. † 2:1 2:1 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “sajjahén jahán”. ‡ 2:7 2:7 Kadimdnáy yakk mazanén
darpé ke áiy tahá pas o gókáni warákán mána kanant o déamá dayant. § 2:9 2:9 Drapshag, bezán shahm janag,
jalashkag. * 2:11 2:11 Masih, bezán Hodáay hamá gechén kortagén bádsháh.

²¹ Hashtomi róchá, wahdé nonnokay sonnat kanagay wahd átk, áiy námesh Issá kort, hamá nám ke mátay lápá kapagá pésar préshtagá per kortagat.

²² Wahdé mát o chokkay chellaghshódiay wahd halás but, Mussáay Sharyatay randgiriá Issop o Maryamá Issá Urshalimay mazanéen parasteshgháhá áwort ke áia Hodáwandy bargáhá pesh bekanant,

²³ anchosh ke Hodáwandy Sharyata gwashtit: *Awali har mardénchokk báyd ent pa Hodáwanda nadrigé hesáb kanag bebit.*[†]

²⁴ Pa korbánig kanagá ham átkant tánke hamá dhawlá ke Hodáwandy Sharyatá gwashtag, “jotké shántol[‡] yá do kasánén kapór” hayrát bekanant.

²⁵ Á róchán Urshalimay shahrá Shamun námén mardé hastat ke pahrézkár o hodádóste at o Esráiliáni rakkénókay rahchár at o Pákén Ruh gón áia gón at.

²⁶ Pákén Ruhá bashárat dátogat, tán wahdé ke taw Hodáwandy Masihá magenday, nameray.

²⁷ Á gón Pákén Ruhay rahshóniá mazanéen parasteshgháhá átk. Nun wahdé Issáay pet o mátá pa Sharyatay rasmay sarjam kanagá nonnokén Issá tahá áwort,

²⁸ Shamuná Issá zort, dastáni delá dásht, Hodá saná o satá kort o gwashti:

²⁹ “Oo zórmándén Hodáwand! Anchosh ke taw wat labz dátogat,
nun wati kasterá cha é jaháná pa émeni chest kan o wati gwará bebar,

³⁰ chéá ke man gón wati chammán é neját distag
ke cha tai némagá ent o

³¹ taw sajjahén kawmáni démá záher kort.

³² Á pa dega kawmán elhámi rozhné o
pa tai Esráili kawmá pahr o sháné.”

³³ Wahdé Issáay pet o mátá áiy bárawá Shamunay é habar eshкотant, hayrán butant.

³⁴ Shamuná pa áyán nékdwái kort o gón chokkay mát Maryamá gwashti: “Hodáyá é chokk ráh dátogat ke pa bázén Esráiliéá gári o bégwáhiay sawabsáz bebit o pa bázénéá nejátay sawabsáz. É chokk neshánié bit, bale eshiay helápá gappa bit.

³⁵ Hamé paymá bázénéay delay ráz páshka bant. Oo Maryam! Taw baláhén andóhé genday ke zahmay dhawlá tai delá kappa kant.”

³⁶ Hamódá Ásheray kabilahay yakk janéné hastat ke nabié at. Áiy nám Hannah at o áiy Petay nám Panwél at. Hannah sakk pir at. Surá rand tán hapt sálá áiy lógwájah zendag at,

³⁷ bale randá Hannah janózám but. Nun áiy omr hashtád o chár sál at o áia cha mazanéen parasteshgháhá dhann pád éra nakort. Shap o róch Hodáay saná o satáia kort o wati wahdi pa dwá o róchaga gwázéntant.

³⁸ Hamé wahdá átk, Hodáay shogri gept o gón hamá sajjahén mardomán ke Urshalimay nejátay rahchár atant, é chokkay bárawá habari kort.

³⁹ Wahdé Issáay pet o mátá Hodáwandy Sharyatay sajjahén ráh o rahband purah kortant, gorhá per tarret o Jalilá, wati shahr Náserahá átkant.

⁴⁰ Chokk rost o mazan but. Cha dánái o hekmatá sarréch at o Hodáay rahmati gón at.

Kasánén Issá mazanéen parasteshgháhá

⁴¹ Issáay pet o mát har sál Sargwazay Aidá[§] Urshalimá shotant.

⁴² Wahdé Issáyá dwázdah sál but, é sálá ham shotant, anchó ke rasm at.

⁴³ Aiday róch ke halás butant, per tarragay wahdá Issáyá Urshalimá dásht, bale mát o peti sahig nabutant.

⁴⁴ Awali róchá áyán gwasht balkén gón kárwáná gón ent, paméshká yakk róchéay menzelá démá shotant. Randá áiy shóházá dar kaptant o cha wati syád o pajjárókán áiy jostesh gept.

⁴⁵ Bale Issáesh ke nadist, per tarretant o áiy shóházá Urshalimá shotant.

⁴⁶ Sayomi róchá, áyán Issá mazanéen parasteshgháhá dar gétk ke ódá Sharyatay zánógeráni^{*} nyámá neshtagat o áyáni habarán gósh dárágá at o cha áyán jost o pors kanagá at.

⁴⁷ Sajjahén eshkonók cha áiy sarpadi o passawán hayrán atant.

⁴⁸ Wahdé Issop o Maryamá á dist, hayrán butant. Mátá gón áia gwasht: “Oo mani chokk! Taw chéá gón má chosh kort? Man o tai pet paréshán butagén o má tará har jágah shóház kortag.”

[†] 2:23 2:23 Darraw 13:2, 12. [‡] 2:24 2:24 Shántol, bezán shátórén morg. [§] 2:41 2:41 É aidá Sargwazay Aid paméshká gwashtant ke cha Mesriáni chérdestái Esráiliáni ázátiay wahdá markay préshtag cha Esráili chokkáni koshagá sar gwest.

^{*} 2:46 2:46 Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár.

⁴⁹ Issáyá passaw dát: “Shomá chéá maná shóház kortag? Záná, shomá nazántag ke man báýad ent wati Petay Kerrá bebán?”†

⁵⁰ Bale á Issáy é habarán sarpad nabutant.

⁵¹ Issá gón áyán padá Náserahá shot o áyáni parmánbardár at. Áiay mátá é sajjahén gapp wati delá dáshtant.

⁵² Issá rodán o cha hekmatá sarréché bayán at o Hodá o mardománi delá jágah kanán at.

3

Pákshódi dayókén Yahyáay kolaw

(Mattá 3:1–12; Markás 1:1–8; Yuhanná 1:19–28)

¹ Rumay bádsháh, Tiberius Kaysaray bádsháhiay pánzdahomi sál at. Hamá róchán Pontius Pilátus Yahudiahay wáli at o Hirudis Jalilay hákem at. Hirudisay brát Pilipos Eturiahay o Tráhunitisay hákem at o Lisániás Ábiliniay hákem at.

² Hanná o Kayápá á wahday masterén dini péshwá atant. Hamá róchán Hodáay kolaw gyábáná Zakaryáay bacch Yahyáay sará átk.

³ Yahyá Ordonay kawray kerr o gwaray har jágahá shot o Hodáay kolawi pa mardomán sara kort o gwashti: “Tawbah bekanét o pákshódi* bekanét ke shomay gonáh bakshag bebant.”

⁴ Anchó ke Eshayá Nabiay Ketábá nebeshtah ent:

Gyábáná, kasé gwánka jant:†

“Hodáwanday ráhá tayár bekanét,

Hodáwanday keshkán rást o tachk bekanét.

⁵ *Sajjahén darag‡porr kanaga bant o*

sajjahén kóh o jomp jahl áraga bant.

Chapp o chóihén ráh tachk kanaga bant o

sajjahén sarkap o érkap hamwár o hamlasun kanaga bant.

⁶ *Jahánay sajjahén mardom Hodáay dáragén nejáú gendant.”§*

⁷ Wahdé mardom pa pákshódi kanagá dar átkant, Yahyáyá gón áyán gwasht: “Oo syahmáarzádagán! Kayá shomará habardár kortag o gwashtag ke cha áyókén kahr o gazabá tatka kanét?”

⁸ Anchén kár bekanét ke cha áyán záher bebit ke shomá tawbah kortag. Wati delá é hayálá ham mayaréte Ebráhém may pet ent. Man shomará gwashán ke Hodá cha é sengán ham pa Ebráhémá chokk o awlád pédá korta kant.

⁹ Nun tapar tayár ent ke drachkán cha boná begoddhít* o har drachké ke sharrén bara nayárit, goddhag o ásá dawr dayaga bit.”

¹⁰ Mardomán jost kort: “Gorhá má ché bekanén?”

¹¹ Áiá passaw dát: “Agan kaséá do jámag hast, yakkéá hamá kasá bedant ke áiá nést o agan kaséay Kerrá ward o warák hast, áyán ham bahr bekanét.”

¹² Songi† o máliátgir ham pa pákshódiá Yahyáyá Kerrá átkant. Jostesh kort: “Oo ostád! Má ché bekanén?”

¹³ Áiá gwasht: “Cha gishshéntagen máliátá géshter magerét.”

¹⁴ Sepáhigán‡ ham cha áiá jost gept: “Má ché bekanén?” Passawi dát: “Pa zór cha kaséá zarr magerét o kaséay sará drógén tohmat majanét. Wati mozzay sará gozarán bekanét.”

¹⁵ Mardom Hodáay wádah dátágen rakkénókay entezár o wadará atant, paméshká hayálesha kort ke balkén Yahyá hamá Masih ent.

¹⁶ Bale Yahyáyá á sajjahénáni passawá gwasht: “Man shomará tahná gón ápá pákshódia dayán, bale yakk anchén kasé áyagi ent ke á cha man zórmandter ent o man áiay kawshbandáni§ bóýagay láhek ham naán. Á shomará gón Pákén Ruh o ásá pákshódia dant.

¹⁷ Áiá cha pog o palárán* dánay jetá kanag o gishshénagá, hanshóné† dastá ent. Wati jóháná‡ moshit o dánán ambará éra kant, bale pog o palárán anchosha sóchit ke áseshe hechbara namerit.”

¹⁸ Yahyáyá, mardom dega bázén sar o sója kortant o wasshén mestáýag jára jat.

† **2:49 2:49** Yá: wati Petay káráni randá bebán. * **3:3 3:3** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. † **3:4 3:4** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. ‡ **3:5**

3:5 Darag, bezán wádi, gwaatr. § **3:6 3:6** Eshayá Nabiay Ketáb 40:3–5; 52:10. * **3:9 3:9** Goddhag, bezán sendag,

borrag, dur kanag. † **3:12 3:12** Song, bezán máliát, thayks. ‡ **3:14 3:14** Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari.

§ **3:16 3:16** Kawshband, bezán swásband, swásay band. * **3:17 3:17** Pog o palár, bezán dánay póst o hoshk butágen

káh o sabzag. † **3:17 3:17** Hanshón, bezán dáré ke pa dán o pogáni jetá kanagá kármaza bit. ‡ **3:17 3:17** Jóhán,

bezán kesharáni moshag o dánáni moch kanagay jágah.

¹⁹ Bale wahdé Yahyáyá Jalilay hákem Hirudis wati brátay pésarigén jan Hirudiaháy sawabá[§] o Hirudisay dega sajjahén radkáriáni sawabá malámat kort,

²⁰ Hirudisá dega gandagén káré ham kort, bezán Yahyái gept o bandig kanáént.

Issáy pákshódi

(Mattá 3:13–17; Markás 1:9–11)

²¹ Sajjahénán ke pákshódi kort, Issáyá ham pákshódi kort. Wahdé Issá dwá kanagá at, hamá wahdá ásmánay dap pach but o

²² Pákén Ruh kapótéay dróshomá* áiy sará ér átk. Cha ásmáná tawaré átk: “Taw mani dóstigén Bacch ay, man cha taw sakk wassh o razá án.”

Issáy béh o bonyád

(Mattá 1:1–17)

²³ Issáy omr kamm o gésh si sál at ke mardománi nyámá wati kári bongéj[†] kort. Mardománi hayál at ke Issá Issopay chokk ent. Issop Háliay chokk ent o cha Háliá rand:

²⁴ Mattát, Mattáte Láwi, Láwie Malki, Malkie Yanná, Yannáe Issop,

²⁵ Issope Mattátiá, Mattátiáe Ámus, Ámuse Náhum, Náhume Hasli, Haslie Najjáy,

²⁶ Najjáye Mahat, Mahate Mattátiá, Mattátiáe Shemi, Shemie Yósék, Yóséke Yódá,

²⁷ Yódáe Yuhanán, Yuhanáne Risá, Risáe Zerubábel, Zerubábele Shyáltél, Shyáltéle Niri,

²⁸ Nirie Malki, Malkie Addi, Addie Kusám, Kusáme Elmadám, Elmadáme Ér,

²⁹ Ére Yushá, Yusháe Elyázar, Elyázare Yurim, Yurime Mattát, Mattáte Láwi,

³⁰ Láwie Shamun, Shamune Yahudá, Yahudáe Issop, Issope Yónám, Yónáme Elyákim,

³¹ Elyákime Mallá, Malláe Menná, Mennáe Mattátá, Mattátáe Nátán, Nátáne Dáud,

³² Dáude Yassi, Yassie Óbayd, Óbayde Buáz, Buáze Salmun, Salmune Nahshun,

³³ Nahshune Aminádáb, Aminádábe Admin, Adminé Arni, Arnie Hesrun, Hesrune Páres, Párese Yahudá,

³⁴ Yahudáe Ákub, Ákube Esák, Esáke Ebráhém, Ebráhéme Térá, Téráe Náhór,

³⁵ Náhóre Soruj, Soruje Rau, Raue Pálaj, Pálaje Ábér, Ábére Shálah,

³⁶ Sháláhe Kaynán, Kaynáne Arpakshád, Arpaksháde Sám, Sáme Nuh, Nuhe Lamék,

³⁷ Laméke Metushálah, Metushálahe Hanuk, Hanuke Yáred, Yárede Mahalálél, Mahaláléle Kenán,

³⁸ Kenáne Énósh, Énóshe Sayt, Sayte Ádam, o Ádam cha Hodáay némagá ent.

4

Shaytán Issáyá chakkásit

(Mattá 4:1–11; Markás 1:12–13)

¹ Issá, Pákén Ruhá sarréch cha Ordonay kawrá per tarret. Pákén Ruh dém ap gyábáná áiy rahshón* but.

² Ódá Shaytáná Issá tán chell róchá chakkáset.[†] Á róchán áiy hecch waráké nawárt. Wahdé á róch halás butant, gozhnag but.

³ Shaytáná gwasht: “Agan taw Hodáay Chokk ay, gorhá é sengá begwash nagané bebit.”

⁴ Issáyá passaw dát: “Pákén Ketábá nebisag butag: *Mardom tahná pa nán zendaga nabit.*”[‡]

⁵ Gorhá Shaytáná á, borzén jágahéa bort o pa yakk damáné donyáay sajjahén bádsháhi pésh dáshtant o

⁶ gwashti: “Man esháni sajjahén wák[§] o ehtiár* o shán o shawkatá tará dayán, chéa ke é maná dayag butagant o man harkasá belóthán, dayánesh.

⁷ Gorhá agan taw maná sojdah bekanay, é sajjahén taiga bant.”

⁸ Issáyá passaw dát: “*Pákén Ketábá nebisag butag: wati Hodáwandén Hodáay parasteshá bekan o tahná hamáiy hezmatá bekan.*”[†]

⁹ Gorhá Shaytáná Issá Urshalimá bort, mazanén parasteshgáhay borzterén jágahá óshtrént o gwashti: “Agan taw Hodáay Chokk ay gorhá watá cha edá jahlá dawr beday.

¹⁰ Chéa ke nebisag butag:

Hodá pa tai negahpániá wati préshtagán hokma kant[‡] o

á tará wati dastáni delá dárant

§ 3:19 3:19 Hirudisá gón wati brátay pésarigén janá sur kortagat. Sharyatá jáez naent ke kasé gón wati zendagén brátay janá sáng o sur bekant (bechár Láwian 18:16). * **3:22 3:22** Dróshom, bezán shekl, surat. † **3:23 3:23** Bongéj, bezán bendát, shoru. *

4:1 4:1 Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar. † **4:2 4:2** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehan gerag. ‡ **4:4 4:4** Mussáy Wáz 8:3. § **4:6 4:6** Wák, bezán zór, tákat. *

4:6 4:6 Ehtiár, bezán masteri, kodrat, zór. † **4:8 4:8** Mussáy Wáz 6:13. ‡ **4:10 4:10** Zabur 91:11.

ke tai páa dhókéa malaggit.”[§]

¹² Issáyá passaw dát: “Pákén Ketáb chosh ham gwashit: *Wati Hodáwandén Hodáyá ázmáesh makan.*”^{*}

¹³ Shaytáná, wahdé wati sajjahén chakkás[†] halás kortant, Issái pa dega sharterén wahd o móhéa[‡] esht o shot.

Cha Náserahá Issáy dar kanag

¹⁴ Gorhá Issá gón Pákén Ruhay zór o wáká Jalilá per tarret. Áiay nám o tawár sajjahén damagá sheng but.

¹⁵ Issáyá áyáni kanisaháni[§] tahá tálíma dát o sajjahén mardomán á satá kort o sárhát.^{*}

¹⁶ Gorhá Issá Náserahá shot, hamódá ke rostag o mazan butagat. Shabbatay róchá[†] wati héi o ádatay padá kanisahá átk. Ódá pa wánagá óshtát.

¹⁷ Eshayá Nabíay Ketábesh áiay dastá dát. Anchosh ke áiá tumár[‡] pach kort, hamá bahri dar gétk ke ódá nebeshtah at:

¹⁸ “*Hodáwanday Ruh gón man gón ent,*

parchá ke áiá maná rógen per moshtag[§]

ke garib o nézgárán wasshén mestágé bedayán,

maná démi dárag ke bandigán ázáiay basháratá bedayán o

pa kórán bináiy mestágá berasénán,

zolm ámachán^{*} berakkénán o

19 Hodáwanday rahmatay sálay basháratá bedayán.”[†]

²⁰ Padá Issáyá tumár pétk, kanisahay hezmatkáray dastá dát o nesht. Kanisahay sajjahén mardom áiy némagá cháragá atant.

²¹ Issáyá gón áyán gwasht: “Maróchi gón shomay gósh dáragá, Pákén Ketábay é nebeshtahay rásti pakká o sarjam but.”

²² Harkasá pa áiá sharrén gwáhié dát o sajjahén mardom cha áiay delkasshén habarán hayrán o habakkah mantant. Gwashtesh: “É hamé Issopay chokk naent?”

²³ Issáyá gón áyán gwasht: “Man deljam án shomá é batalá pa mana kárét ke agan taw tabibé ay, gorhá pésará watá dráh bekan. Shomá maná gwashét ke hamá mójezah ke má eshкотag taw Kaparnáhumá kortagant, áyán edá wati shahr o hankéná ham bekan.”

²⁴ Wati habari déma bort o gwashti: “Shomará rásténa gwashán, hecch nabi wati shahr o hankéná mannaga nabit.

²⁵ Deljam bebéi ke Elyás nabíay zamánagá, wahdé tán say sál o némá ásmánay dap band but o sajjahén molká mazanén dhokkálé[‡] kapt, Esráilá bázén janózámé hastat.

²⁶ Bale Elyás cha áyán yakkéay kerrá ham ráh dayag nabut, tahná Saydunay damagá Sáreptahay shahrá yakk janózáméay kerrá rawán dayag but.

²⁷ Hamé paymá Elishá nabíay zamánagá Esráilá bázéné garray[§] nádráhiá geptagat, bale yakké ham dráh nabut. Tahná Nómán rakkét^{*} ke Suriahay mardomé at.”

²⁸ Cha é habaráni eshkonagá, kanisahá neshtagén mardom zahr geptant.

²⁹ Pád átkant o Issáesh télánk dayán cha shahrá dar kort o hamá kóhay sará bort ke ódá shahr ábád at, tánke cha kóhay kalánthagá jahlá dawri bedayant.

³⁰ Bale Issá cha mardománi tahá gwast o wati ráhi gept o shot.

Jennay kasshag

(Markás 1:21–28)

³¹ Randá, Issá Kaparnáhumá shot ke Jalilay damagay shahré o Shabbatay róchá mardomi tálím dátant.

³² Issáyá tálímáni gósh dárók cha áiay habaráni eshkonagá hayrán butant, chéa ke áiá gón wák o ehtiár gapp o trána kort.

³³ Kanisahay tahá yakk mardéa ke áiá palitén ruhé, bezán jenné per at, kukkár kanáná gwasht:

[§] **4:11 4:11** Zabur 91:12. ^{*} **4:12 4:12** Mussáy Wáz 6:16. [†] **4:13 4:13** Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán. [‡] **4:13**

4:13 Móh, bezán wahd, porsat, mókal, wár o gég. [§] **4:15 4:15** Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. ^{*} **4:15**

4:15 Sárháyag, bezán satá kanag. [†] **4:16 4:16** Shabbatay róch hamá Shambéh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. [‡] **4:17 4:17** Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá ták yá póstáni sará nebisag o gerd gerdá

patáyag butagant. [§] **4:18 4:18** Rógen per moshag, bezán pa káréa gechén kanag o wák o twán dayag. Esráiliáni kerrá rógen per moshag bádsháh o mazanén dini péshwáyáni gechén kanagay rasmé butag. “Masihay” labzay máná “Rógen per moshtagén” ent. ^{*} **4:18 4:18** Ámach, bezán dochár, shekár. [†] **4:19 4:19** Eshayá Nabíay Ketáb 61:1–2, Láwían 25:10.

[‡] **4:25 4:25** Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. [§] **4:27 4:27** Asligén Yunáni zobánay labz, pa syahgarr o bag o sohrbád o pa dega tahr táhrén pósti nádráhián kár bandaga bit. ^{*} **4:27 4:27** Rakkag, bezán neját rasag, bacchag.

³⁴ “Oo Issá Náseri! Tará may kárá che kár ent? Átkagay ke mará gár o bégwáh bekanay? Mana zánán taw kay ay, taw Hodáay gechén kortagén hamá Pákén ay.”

³⁵ Issáyá jenn hakkal dát o gwashti: “Wati dapá bedár o é mardá yalah day!” Jenná mardománi démá á mard zeminá dawr dát o anchosh dar átk ke á mardá hecch noksané naraset.

³⁶ Cha é kárá sajjahén mardom hayrán butant o watmánwatá gwashtesh: “É chónén habaré? Gón wák o ehtiáré jennán hokma dant o á ham mardomán yalaha kanant.”

³⁷ Gorhá kerr o gwaray sajjahén jághán Issáy nám o tawár sheng but.

Drahbakshi o Hodáay kolaw

(Mattá 8:14–17; Markás 1:29–39)

³⁸ Issá cha kanisahá dar kapt o Shamunay lógá shot. Shamunay wassig trondén tapéa geptagat. Shamunay lógay mardomán pa áiy dráh kanagá gón Issáyá dazbandi kort.

³⁹ Issá shot, áiy kashá óstát o tapi hakkal dát. Áiy tap sest. Á, damáná pád átk o áyáni hezmat kanagá lagget.

⁴⁰ Rónenday wahdá, mardomán har dhawlén nádráh Issáy kerrá áwort o áia nádráháni sará dast per mosht o dráh kortant.

⁴¹ Jenn cha bázén mardoméa dar átkant o kukkár kanána gwashtesh: “Taw Hodáay Chokk ay.” Bale Issáyá hakkal dát o gappá naeshtant, chéa ke áyána zánt ke á, Masih ent.

⁴² Wahdé róch but, Issá gestá† o panáhén jághéa shot. Mardom áiy shóhazá atant o wahdé áyán Issá dist, gwashtesh: “Gón má bejall‡ o mará yalah maday.”

⁴³ Issáyá gwasht: “Maná Hodáay bádsháhiay mestág á dega shahrán ham raséni ent, chéa ke Hodáyá maná pa hamé kárá ráh dátat.”

⁴⁴ Gorhá Yahudiahay kanisahán wasshén mestágay jár janagay kári démá bort.

5

Issáy awali morid

(Mattá 4:18–22; Markás 1:16–20)

¹ Yakk róché Issá Genisáretay Mazangwarmay* lambá† óstátatagat o bázén mardomé Hodáay habaráni gósh dárágá áiy chapp o chágerdá mocch at.

² Áia gwarmay kerrá do bójig‡ dist. Máhigir cha bójigán ér kaptagatant o wati dám o máhórán shódagá atant.

³ Issá cha hamá bójigán yakkéa ke Shamunayg at, swár but. Gón Shamuná gwashti: “Bójigá cha hoshkiá kammé dur bebar.” Randá nesht o cha bójigá mardománi tálim dayagá lagget.

⁴ Wahdé habari halás kort, gón Shamuná gwashti: “Bójigá gwarmay johlánkián bebar o shomá wati dámán pa máhigay geragá ápá dawr bedayét.”

⁵ Shamuná gwasht: “Wájah! Dóshi má sajjahén shap delyáhi kasshetag o mará hecch máhig dast nakaptag, bale nun ke taw gwashay, man dámán ápá dawra dayán.”

⁶ Áyán dám ápá dawr dátant o haminchok máhigesh gept ke dám deragi butant.

⁷ Paméshká, domi bójigay hamkáresh pa komakká eshárah kortant. Á átkant o doén bójig cha máhigá haminkadar porr butant ke gwarmá boddhagi butant.

⁸ Wahdé Shamun-Petrosá é kár dist, Issáyá pádán kapt o gwashti: “Oo Hodáwand! Maná yalah day o beraw, chéa ke man gonahkáré án.”

⁹ Inchok máhigay geragá, Shamun-Petros o áiy sajjahén hamkár hayrán butant.

¹⁰ Hamé dhawlá Zebdiay doén chokk Ákub o Yuhanná ke Shamunay sharikdár atant, á ham hayrán butant. Issáyá gón Shamuná gwasht: “Mators! Cha ed o rand máhigay badalá taw mardománi delán shekára kanay.”§

¹¹ Padá áyán wati bójig hoshkiá áwortant o wati sajjahén kár o bár yalah dátant o Issáy hamráh butant.

Garray nádráhéay drahbakshi

(Mattá 8:2–4; Markás 1:40–45)

¹² Dega róché Issá yakk shahréa at. Ódá mardé sará tán pádá garray nádráhiá geptagat. Wahdé Issái dist, dém pa chér kapt o dazbandii kort: “Oo wájah! Agan taw belóthay, maná dráh o palgár* korta kanay.”†

† **4:42 4:42** Gestá, bezán yakk kerr, dur. ‡ **4:42 4:42** Jallag, bezán dárág, ósttag, mánag. * **5:1 5:1** Bezán Jalilay Mazangwarm. Mazangwarm, bezán daryáchah. † **5:1 5:1** Lamb, bezán dámon, kerr. ‡ **5:2 5:2** Bójig, bezán lánch, kashti. § **5:10 5:10** Delay shekár kanagay maksad mardomán Hodáay ráhá árag ent. * **5:12 5:12** Palgár, bezán sáp o sallah, bepólung. † **5:12 5:12** Tawráta garray nádráh palit o nápák zánag butagant. Agan kasé cha é nájórhiá dráh bebit, dini peshwáéay gwará berawt o hayráte bekant, anchó ke Mussáy Sharyata gwashtit.

¹³ Issáyá wati dast shahárt, dasti per mosht o gwashti: “Mana lóthán. Dráh o palgár bay!” Hamá damáná mard cha garrá dráh but.

¹⁴ Issáyá hokm dát o kaddhan[‡] kort: “É habará gón hechkasá magwash, bale beraw, watá dini pëshwáyá pësh bedár o pa wati páki o palgáriá hamá korbánigá hayrát bekan ke Mussáy Sharyatá hokm dátag tánke pa áyán sháhedié bebit.”

¹⁵ Bale Issáy nám o tawár angat ham har jáh sheng o tálána but o bázén mardomé pa áiy habaráni gósh dárag o wati nájórhiáni dráh kanáénagá átk o áiy kerrá moccha but.

¹⁶ Pa dwá kanagá Issá géshter gyábánána shot.

Lang o mondhén mardéay drahbakshi

(Mattá 9:2–8; Markás 2:1–12)

¹⁷ Yakk róché Issá tálim dayagá at. Lahtén Parisi o Sharyatay ostád ham hamódá neshtagat. Á cha Jalilay o Yahudiahay sajjahén métagán o cha Urshalimá átkagatant. Pa nádráháni dráh kanagá Hodáwaday zór o twán gón Issáyá gón at.

¹⁸ Hamá wahdá lahtén mardomá lang o mondhén mardé tahtéay sará áwort. Áyán báz johd kort ke áiy Issáy dé má byárant,

¹⁹ bale cha mardománi báziá, lógay tóká áwortesh nakort. Paméshká, langén mardesh zort, lógay sará sar kaptant, lógay saresh thong kort o áesh gón tahtá Issáy dé má ér dát.

²⁰ Wahdé Issáyá áyáni imán dist, gwashti: “Oo mani dóst! Tai gonáh bakshag butant.”

²¹ Cha Issáy é habará, Parisi o Sharyatay é dega zánóger ke ódá neshtagatant, pegr kanagá laggetant: “É kay ent ke kopra kant? Hodáay jendá abéd[§] dega kass gonáhán baksheta nakant.”

²² Bale Issáyá áyáni delay habar zánt o gwashti: “Shomá chéá wati delá choshén hayála kárét?

²³ Kojám habaray gwashag ásánter ent: ‘Tai gonáh bakshag butagant,’ y’á: ‘Pád á, betarr?’

²⁴ Bale man é habar kort tánke shomá bezánét ke Ensánay Chokká^{*} é donyáyá gonáháni bakshagay wák o ehtiár hast.” Padá gón á langá gwashti: “Tará gwashán, pád á, wati tahtá bezur o lógá beraw.”

²⁵ Hamá damáná, mard sajjahénáni dé má pád átk, wati tahti zort o Hodáyá sepat o satá kanáná lógá shot.

²⁶ Sajjahén hayrán o habakkah butant, Hodáesh satá kort o sárhát o pa torsé gwashtesh: “Maróchi má hayrán kanókén kár distag.”

Láwiay lóthag

(Mattá 9:9–13; Markás 2:13–17)

²⁷ Randá, Issá dhanná dar átk o Láwi námén songi o máliátgiré disti ke wati kárgesá neshtagat. Issáyá gwasht: “Byá, mani randgiriá bekan.”

²⁸ Láwi pád átk o sajjahén chizzi yalah dátant o áiy hamráh but.

²⁹ Gorhá Láwiá wati lógá Issáy sharapá pormarháhén mehmánié kort. É mehmániá bázén máliátgir o lahtén dega mardom ham gón at.[†]

³⁰ Parisi o áyáni Sharyatay zánógerán gón Issáy moridán gelag kort o gwasht: “Shomá chéá gón songi o gonahkárán yakkén wánay sará warét o nóshét?”

³¹ Issáyá gwasht: “Dráh o salámatén mardomán tabib pakár naent, nádráhán tabib pakár ent.

³² Man pahrézkáráni gwánk janagá nayátkagán, gonahkáráni gwánk janagá átkagán ke á tawbah bekanant.”

Róchagay bárawá

(Mattá 9:14–17; Markás 2:18–22)

³³ Cha Issáyá jostesh kort: “Yahyáyá morid géshter róchaga bant o dwá kanant. Parisiáni morid ham anchosha kanant, bale tai morid modáma warant o nóshant.”

³⁴ Issáyá gwasht: “Tán wahdé ke sálónk gón suray mehmánán gón ent, á pa róchagay dárágá hojj kanagá[‡] bant?

³⁵ Bale wahdé kayt ke sálónk cha áyán jetá kanaga bit, gorhá á róchaga bant.”

[‡] 5:14 5:14 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm. § 5:21 5:21 Abéd (cha), bezán gayr cha. * 5:24 5:24 Dányál nabiá “Ensánay Chokk” pa anchén hastiéá kármaz kortag ke cha ásmáná éra kayt. Issáyá watá “Ensánay Chokk” gwashtag tánke mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagén Masih ent. † 5:29 5:29 Bani Esráilián, songi o máliátgirén mardom nádóst atant, chéa ke á Rumay hokumatay kárendah atant o bázénéá pa wati nap o suttá cha mardomán géshtén song o bája gept. ‡ 5:34 5:34 Hojj kanag, bezán zór dayag, majbur kanag.

³⁶ Issáyá é mesái ham dát: “Hechkas cha nókén pashkéá thokkoré naborrit o kwahnén pashká paccha najant. Agan á chosh bekant, gorhá bezán nókén pashki dertag o kwahnén pashk ham gón nókén pacchá dhawldára nabit.

³⁷ Hamé dhawlá, hechkas nókén sharábá kwahnén mashkán mána nakant, chéá ke nókén sharáb mashká trákénit. Sharába rechant o mashk ham barbáda bant.

³⁸ Nókén sharáb báyd ent nókén mashká mán kanag bebit.

³⁹ Kasé ke kwahnén sharábay waragá hédár ent, nókén sharába nawárt. Áiay delá kwahnén sharáb támdárter ent.”

6

Shabbatay róchay ehtiár

(Mattá 12:1-8; Markás 12:23-28)

¹ Yakk baré Shabbatay róchá, Issá cha gandomay kesharán gwazagá at. Áiay morid gandomay hóshagán sendag o gón wati dastán moshag o waragá atant.

² Gorhá cha Parisián lahténá gwasht: “Chéá anchén kára kanét ke Shabbatay róchá rawá naent?”

³ Issáyá passaw dát: “Záná, shomá nawántag, wahdé Dáud o áiay hamráh gozhnag butant, gorhá Dáudá ché kort?”

⁴ Á, Hodáay Pákén Lógá shot, hamá pákwandhén naganí* zort o wártant ke áyáni warag tahná pa dini péshwáyán rawá at. Wati hamráháná ham dátí.”

⁵ Padá Issáyá gón áyán gwasht: “Ensánay Chokk Shabbatay róchay málek ent.”

Mondhén mardéay drahbakshi

(Mattá 12:9-14; Markás 3:1-6)

⁶ Dega Shabbatay róché, Issá kanisahá shot o mardománi tálim dayagá goláesh but. Ódá yakk mardé at ke rástén dasti hoshk o mond h at.

⁷ Sharyatay zánóger o Parisi Issáyá chárágá atant o yakk nimónéay shóházá atant ke agan é marday dastá Shabbatay róchá dráh bekant, gorhá má áiay sará Shabbatay róchá kár kanagay bohtámá† jata kanén.

⁸ Issáyá áyáni delay hál o habar zánt o gón hamá mardá ke dasti hoshk at, gwashti: “Pád á bósh, mardom tará begendant!” Á mard pád átk o óshtát.

⁹ Gorhá Issáyá cha mardomán jost kort: “Maná begwashét ke Shabbatay róchá néki kanag rawá ent yá badi kanag? Ensánay zenday rakkénag rawá ent yá tabáh kanag?”

¹⁰ Gorhá sajjahénáni némagá cháret o gón á mardá gwashti: “Dastá shahár day!” Áiá anchosh kort o dasti wassh o dráh but.

¹¹ Sharyatay zánóger o Parisi sakk zahr geptant o watmánwatá shawr o saláresh kort ke gón Issáyá ché bekanén.

Dwázdah káseday gechén kanag

¹² Hamá róchán Issá pa dwá kanagá kóhá shot o sajjahén shapá Hodáay bárgáhá dwái kort.

¹³ Wahdé róch but, áiá morid wati kerrá lótháéttant o cha áyán dwázdah kas gechén kort o wati kásed náméttant.

¹⁴ Áyáni nám esh ant:

Shamun ke Issáyá áiay nám “Petros”‡ kort,
Andriás ke Shamunay brát at,

Ákub,

Yuhanná,

Pilipos,

Bartulumá,

¹⁵ Mattá,

Tumá,

Halpiay chokk Ákub,

Shamun ke áiay lakab “sarmachár” at,

¹⁶ Ákubay chokk Yahudá o

Yahudá Eskaryuti ke randá Issái dróhet§ o dozhmenáni dastá dát.

* **6:4 6:4** Pákwandhén nagan anchén nagan atant ke modám Hodáwanday bárgáhá ér kanagí at o é gappay nesháni atant ke Hodá wati mardománi rózirasán ent. † **6:7 6:7** Bohtám, bezán tohmat. ‡ **6:14 6:14** Yunáni zobáná, “petrá” sengén kóh o talárá gwashant o “petros” dhóká gwashant. § **6:16 6:16** Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag.

Nádráháni drahbakshi
(Mattá 4:23–25)

¹⁷ Issá gón moridán cha kóhá ér kapt o hamwáren jágahéá óshtát. Cha áiy moridán bázéné ódá at. Cha sarjamén Yahudiahá, cha Urshalimá o cha Sur o Saydunay tayábgwará mardománi mazanén rombé* ham átk o mocch but.

¹⁸ É mardom átkant ke áiy habarán gósh bedárant o paméshká ham ke nádráhiesh dráh bebant. Hamá ke jennán nádráh kortagatant, á ham dráh butant.

¹⁹ Sajjahén mardomán lóthet ke Issáyá dast bejanant, chéá ke cha áiy anchén zór o twáné dar áyagá at ke sajjahéni dráha kortant.

Bahtáwari o bazhn
(Mattá 5:1–12)

²⁰ Issáyá wati moridáni némagá cháret o gwasht:

“Bahtáwar ét shomá ke garib ét, chéá ke Hodáay bádsháhi shomayg ent.

²¹ Bahtáwar ét shomá ke annun shodig† ét, chéá ke séra bét.

Bahtáwar ét shomá ke annun gréwán ét, chéá ke kandána bét.

²² Bahtáwar ét shomá, wahdé mardom pa Ensánay Chokkaygi cha shomá naprata kanant o shomará cha watá sendant o bézzat kanant o shomay námá pa badia gerant.

²³ Á róchá shátkáni bekanét o galá báí bebét, chéá ke ásmáná shomay mozz báz ent. Áyáni pet o pirokán ham gón nabián hamé dhawlá kortag.

²⁴ Bale bazhn o apsóz pa shomá ke sér o hazgár ét, chéá ke shomará ásudagi rasetag.

²⁵ Bazhn o apsóz pa shomá ke annun sérláp ét, chéá ke shodiga bét.

Bazhn o apsóz pa shomá ke annun kandán ét, chéá ke porsig o gréwána bét.

²⁶ Bazhn o apsóz pa shomá, wahdé sajjahén mardom shomará satá dayant o sárháyant, chéá ke áyáni pet o pirokán ham gón drógén nabián hamé dhawlá kortag.

Mehr pa dozhmenán
(Mattá 5:38–48; 7:12)

²⁷ Oo mani gósh dárókán! Shomará gwashán ke wati dozhmenán dóst bedárét o gón áyán ke cha shomá naprata kanant, néki bekanét.

²⁸ Hamá ke shomará baddwáia kanant, pa áyán barkat belóthét o hamá ke shomará bézzata kanat, pa áyán nékén dwá belóthét.

²⁹ Agan kasé tai yakk gobbéá‡ shahmáté jant, wati domi gobbbá ham áiy némagá betarrén o agan kasé tai kabáhá§ pacha gipt, belli tai jámagá ham bárt.

³⁰ Agan kasé cha taw chizzé lóthit, bedayi, agan kasé tai chizzé bárt, padá malóthi.

³¹ Gón degarán hamá dhawlá bekanét ke shomá lóthét ke á gón shomá bekanant.

³² Agan shomá tahná hamáyán dóst bedárét ke shomará dósta dárant, gorhá shomará che páedaga rasit? Gonahkár ham wati dóst dárókán dósta dárant.

³³ Agan shomá gón hamáyán néki bekanét ke gón shomá nékia kanant, gorhá shomará che páedaga rasit? Gonahkár ham anchosha kanant.

³⁴ Agan shomá tahná hamáyán wám bedayét ke ométa kasshét zortagén wámán dáta kanant, gorhá shomará che páedaga rasit? Gonahkár ham gonahkárán pa hamé ométa wáma dayant ke padá sarjamiá begerantesh.

³⁵ Bale shomá wati dozhmenán dóst bedárét, gón áyán néki bekanét o bé ométa wámesh bedayét. É dhawlá shomará cha Hodáay némagá mazanén mozzé rasit o shomá borzén arshay Hodáay chokka bét, chéá ke á gón náshogr o badkárén mardomán ham mehrabán ent.

³⁶ Hamá dhawlá ke shomay ásmáni Pet rahmdel ent, shomá ham rahmdel bebét.

Ayb o irád magerét

³⁷ Aybgiri makanét o kassá ér majanét ke shomá ér janag mabét. Kassá mayárig makanét ke mayárig kanag mabét. Degarán pahell kanét o bebakshét tánke pahell kanag o bakshag bebét.

³⁸ Bedayét ke shomará dayag bebit. Mazanén kayl o paymánahé porr kanaga bit, dapádap kanaga bit, mán chenaga bit, sarréch kanaga bit o shomay kotthá réchaga bit, chéá ke gón har kayléa bedayét, gón hamá kaylá shomará dayaga bit.”

³⁹ É mesáli ham pa áyán áwort: “Kóré che paymá dega kóréay rahshóniá korta kant? Har doén kandhá nakapant?

⁴⁰ Shágerd cha wati ostádá mastera nabit, bale hamá ke tálimá kámela bit, wati ostáday dhawlá bit.

* 6:17 6:17 Romb, bezán gróh, thóli. † 6:21 6:21 Shodig, bezán gozhnag. ‡ 6:29 6:29 Gobbbá, bezán góznag. § 6:29 6:29 Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti.

⁴¹ Chéá wati brátay chammay buccoká* genday, bale wati chammay bondhá nagen-day?

⁴² Wahdé taw wati chammay bondhá nagenday, chón wati brátá gwashta kanay: 'Mani brát! Byá tai chammay buccoká dara kanán?' Oo doru o dopóstén mardom! Pé sará wati chammay bondhá dar kan, randá tai chamm pacha bant o wati brátay chammay buccoká kassheta kanay.

Drachk o drachkay bar
(Mattá 7:17-20; 12:32-35)

⁴³ Hecc sharrén drachk harábén bar o samara nayárit o na harábén drachk sharrén bar o samara kárit.

⁴⁴ Har drachk, cha wati bará zánaga bit. Na cha dhangarán† enjir chenaga bit o na cha dhólók‡ angur.

⁴⁵ Sharrén mardom wati delay hazánagay ér kortagén nékián cha wati dap o zobáná dara kant o sellén mardom wati delay ambáray ér kortagén gandagián cha wati dap o zobáná réchit. Chéá ke harché ke delá bit, cha dapá hamá habar dara kayt.

Báwar o kerd
(Mattá 7:24-27)

⁴⁶ Wahdé shomá mani habaráni sará amala nakanét, gorhá chéá maná 'Hodáwand, Hodáwanda' gwashét?

⁴⁷ Á kas ke mani kerrá kayt o mani habarán gósha dárit o áyáni sará amala kant, man shomará pésha dárán ke á kai paymá ent.

⁴⁸ Á hamá bánbanday§ dhawlá ent ke pa lógay bandagá charii* johl borret o bonredi† mohrén kóhéay sará ér kort. Wahdé hár o héróp átk, hárá gón lógá dhikk wárt bale lógi sorén nakort, chéá ke mohr o mohkam bandag butagat.

⁴⁹ Bale kasé ke mani habarán gósha dárit o áyáni sará amala nakant, hamá mardomay paymá ent ke lógi bé bonredá bast. Wahdé hár o héróp átk, hárá gón lógá dhikk wárt, lóg kapt o pahk tabáh but."

7

Pawji apsaray imán
(Mattá 8:5-13)

¹ Wahdé Issáyá gón mardomán wati habar halás kortant, Kaparnáhumá shot.

² Ódá, yakk pawji apsaréa hezmatkáré hastat ke apsará áiy báz kadra kort. Á hezmatkár nádráh at o markig at.

³ Wahdé apsar Issáyá bárawá sahig but, áia Yahudiáni lahtén kamásh Issáyá kerrá ráh dát tánke cha áia dazbandi bekanant ke byayt o áiy hezmatkára dráh bekan.

⁴ Kamásh Issáyá kerrá átkant, sakk báz mennatesh kort o gwashtesh: "É pawji apsar karzit ke taw pa áia é kára bekanay.

⁵ Chéá ke may kawmá dósta dárit o may kanisah hameshiá bastag."

⁶ Issá áyáni hamráh but o shot. Wahdé lógay nazzikká rasetant, pawji apsará wati lahtén dóst kásed kort o pa Issáyá kolawi rawán dát: "Oo Hodáwand! Watá zahmatwár makan. Mana nakarzán ke taw mani lógá byáay o

⁷ mani delá man é láhek ham naán ke tai kerrá byáyán. Taw tahná hokm bekan, mani hezmatkár dráha bit.

⁸ Chéá ke man ham wati masteráni ehtiáray chérá án o mani dastay chérá ham sepáhig hast. Agan kaséa hokm begwashán 'beraw,' á rawt o agan kaséa begwashán 'byá,' á kayt. Agan wati hezmatkára begwashán 'pelán kára bekan,' á kanti."

⁹ Wahdé Issáyá é habar eshkot, hayrán but, démi gón hamá mocchiá kort ke áiy randá gón at o gwashti: "Shomará gwashán, man choshén mohrén imán Esráiliáni tahá ham nadistag."

¹⁰ Wahdé pawji apsaray kásed per tarret o lógá átkant, distesh ke hezmatkár wassh o dráh ent.

Janózáméay chokkay zendag kanag

¹¹ Dér nagwast ke Issá gón wati morid o dega bázén mardománi hamráhiá, Náin námén shahréa shot.

* 6:41 6:41 Buccok, bezán dáray kasánén thokkor, pilláshk. † 6:44 6:44 Dhangar, bezán bétákén konthagi drachk o dár. ‡ 6:44 6:44 Dhólók gyábáni konthagi jarré. § 6:48 6:48 Bánband hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent.

* 6:48 6:48 Chari, bezán char, náli, choll, lógay bonreday kandh. † 6:48 6:48 Bonred, bezán lóg yá diwáley awali o johlterén red.

¹² Wahdé shahray darwázagay nazzikká raset, disti ke mardom yakk mordagé cha shahrá dhann baragá ant ke wati janózámén mátay yakkén chokk at. Shahray bázén mardomé janózámay hamráh.

¹³ Wahdé Hodáwandén Issáyá á janózám dist, áiy sará sakk bazzagi but o gwashti: “Magréw.”

¹⁴ Nazzik átk o janázahi dast per kort, mordagay kópag dayók óshtátant. Issáyá mordag gwánk jat: “Oo warná! Man tará gwashán, pád á.”

¹⁵ Mordag pád átk o nesht o habará lagget. Issáyá á warná mátará dát.

¹⁶ Sajjahénáni delá torsé nesht o Hodáyá sepat o saná kanána gwashtesh: “May kerrá yakk mazanén nabié átkag” o “Hodá wati kawmay komakk kanagá átkag.”

¹⁷ Issáy hál sajjahén Yahudiah o kerr o gwaray damagán sheng but.

Yahyáay kásed

(Mattá 11:2–15)

¹⁸ Pákshódi dayókéni Yahyáay moridán Yahyá cha Issáy é sajjahén kárán sahig kort. Gorhá Yahyáyá cha wati moridán do kas lótháént o

¹⁹ pa jost kanagá Hodáwandén Issáy kerrá dém dátant ke bárén taw hamá ay ke áyagi at, yá má degaréay ométá benendén?

²⁰ Á doén Issáy kerrá átkant o gwashtesh: “Márá pákshódi dayókéni Yahyáyá pa é habaray jostá ráh dátat ke bárén taw hamá ay ke áyagi at, yá pa degaréa rahchár bebén?”

²¹ Hamá wahdá Issá bázén nájórh o nádráhé dráh kanagá at, jenniáni jennán kasshagá at o bázén kóréay chammán rozhná kanagá at.

²² Issáyá passaw dátant: “Harché ke shomá distag o eshкотag, berawét Yahyáyá sahig kanét ke kór zendagá ant, lang tarragá ant, garray nádráh dráh bayagá ant, karr eshkonagá ant, mordag zendag bayagá ant o garibán wasshén mestág sar bayagá ent.

²³ Bahtáwar hamá ent ke mani sawabá thagal mawárt.”

Yahyáay bárawá

(Mattá 11:7–19)

²⁴ Wahdé Yahyáay kásed dar kapt o shotant, Issá gón mardomán Yahyáay bárawá gapp o trán kanagá lagget: “Shomá chónén chizzéay chárágá gyábáná shotét? Kalam o káshéay* chárágá ke gón gwátay kasshagá é dém o á déma bit?

²⁵ Agan na, gorhá chónén chizzéay chárágá shotét? Anchén mardéay chárágá shotét ke narm o názorkén pósháki gwará at? Á mardom ke brahdáren póshák gwará kanant o hastómandáni dhawlá zenda gwázénant, kalátán neshtagant.

²⁶ Gorhá ódá shomá chónén chizzéay chárágá shotét? Paygambaréay chárágá? Haw, shomárá gwashán anchénéay chárágá ke cha paygambaréay ham master ent.

²⁷ Á hamá ent ke áiy bárawá nebeshtah kanag butag: *Bechár, man wati kásedá cha taw pésar ráha dayán ke tai ráhá tachk o hamwára kant.*

²⁸ Man shomárá gwashán ke hecch mátá choshén chokk nayáwortag ke cha pákshódi dayókéni Yahyáyá master bebit. Bale Hodáay bádsháhiá, hamá ke cha sajjahénán kaster ent, á cha Yahyáyá ham master ent.”

²⁹ Wahdé Yahyáyá Hodáay paygám áwort, bázén mardoméa ke áyáni tahá songi o máliátgir ham gón atant Yahyáay dastá pákshódi kort o é paymá mannet ke Hodá barhakk ent.

³⁰ Bale Parisi o Sharyatay kázián Yahyáay dastá pákshódi nagept o Hodáay erádaresh pa wat nazort.

³¹ “Pa é zamánagay mardomán kai meslálá bedayán? Á kai paymá ant?

³² Á, hamá chokkáni paymá ant ke bázará neshtagant o yakdomiá† gwashagá ant:

‘Má pa shomá nal jat, bale shomá nách nakort,

má mótk‡ jat, bale shomá nagrét.’

³³ Pákshódi dayókéni Yahyá átkág, na náni wárt o na sharábi nóshet o shomá gwashét: ‘Jenné per enti,’

³⁴ bale Ensánay Chokk átkag, wárt o nóshit o shomá gwashét: ‘Lápi o sharábié, máliátgir o gonahkáráni sangat ent.’

³⁵ Bale dánáiy rástiá hamá záhera kanant ke áiy randgir o mannóger ant.”

Gonahkárén janéné Issáy pádán atra moshit

³⁶ Cha Parisián yakkéa gón Issáyá gwasht ke taw náná gón man ay. Issá áiy lógá shot o pa waragá parzónagay§ sará nesht.

* 7:24 7:24 Kásh káhé ke kawráni kash o kerrána rodit. † 7:32 7:32 Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi. ‡ 7:32 7:32 Mótk: Pa mordagá peryát o zári, gréwag o zár janag. § 7:36 7:36 Parzónag, bezán soprah, kopár.

³⁷ Á shahrá gonahkárén janéné hastat. Wahdé á sahig but ke Issá é Parisiay mehmán ent, albástaray* atrdánéay atri zortant o átk.

³⁸ Issáay poshtá, áiy pádání nazzikká gréwáná óshtát. Gón wati arsán Issáay pádi tarr kortant, gón wati mudán hoshki kortant o chokketant o atri per moshtant.

³⁹ Wahdé á Parisiá ke Issá mehmán kortagat é dist, wati delá gwashti: “Agan é mard paygambaré butén, allamá zántagati é janén ke áia dast per kanagá ent, kay ent o chónén gonahkáré.”

⁴⁰ Issáay gwasht: “Oo Shamun! Maná gón taw yakk habaré hast.” Áia gwasht: “Ji ostád, begwash!”

⁴¹ Issáay gwasht: “Mardéa do wámdár hastat, yakké panch sad dinár o domi panjá dinárá wámdár at,

⁴² bale á doénán pa wámáni dayagá hecch néstat, paméshká wám dayóká áyáni wám baksшетant. Nun cha á doénán kojámia wám dayók géshter dósta bit?”

⁴³ Shamuná passaw dát: “Mani hayálá, hamá ke áiy wám géshter atant.” Issáay passaw dát: “Taw sharr gwasht.”

⁴⁴ Gorhá Issáay janénay némagá chakk tarrént o gón Shamuná gwashti: “É janéná genday? Man tai lógá átkán, taw maná pádání shódagá trampé áp nadát, bale é janéná mani pád gón wati arsán tarr kort o gón mudán hoshk kortant.

⁴⁵ Taw maná nachokket, bale é janén cha mani rasagá tán é wahdi yappaymá mani pádán chokkagá ent.

⁴⁶ Taw mani sará rógen per namosht, bale áia mani pádán atr per mosht.

⁴⁷ Paméshká tará gwashán ke é janénay bázén dóstíay sawab esh ent ke eshiay bázén gonáhé bakshag but, bale á ke dóstii kamter ent, hamá ent ke baksшетagén gonáhi kamter ant.”

⁴⁸ Gorhá gón janéná gwashti: “Tai gonáh bakshag butant.”

⁴⁹ Bale é dega mehmán gón yakdegará gwashagá laggetant: “É kay ent ke mardománi gonáhán ham bakshit?”

⁵⁰ Nun Issáay gón á janéná gwasht: “Tai imáná tará rakként, pa wasshi o salámati beraw.”

8

Gón Issáyá janénáni hamráhi

¹ Randá, Issá shahr pa shahr o métag pa métaga tarret o pa mardomán Hodáay bádsháhiay mestágay jária jat. Áiy dwázdahén kásed hamráh atant.

² Lahtén janén ham ke Issáyá áyáni jenn kasshetagatant o cha nádráhián dráh kortagatant, gón áyán gón atant. Cha áyán yakké Maryam at, ke Magdaliniesha gwasht o Issáyá cha áia hapt jenn kasshetagat.

³ Dega yakké Yuánah at ke áiy lógwájah Huzá, Hirudis bádsháhay kalátay kárendaháni master at. Yakké Susanah at o dega báz janén atant ke cha wati zarr o málán Issá o áiy moridán komakk kanagá atant.

Tohm chandhagay mesál

(Mattá 13:1–17; Markás 4:1–12)

⁴ Cha har shahrá mardom Issáay kerrá pédák atant. Wahdé bázén mardomé átk o mocch but, Issáyá pa darwar* o mesál gón áyán gwasht:

⁵ “Dehkáné wati tohmáni chandhagá shot. Tohmáni chandhagay wahdá kammé tohm ráhay sará retk ke pálapash butant o báli morgán chet o wántant.

⁶ Kammé tohm dhal o dhókáni tahá retk. Á rostant bale zutt gimmort† o hoshk butant, chéa ke zeminá namb néstat.

⁷ Kammé tohm cherekk o dhangaráni tahá retk, horigá rostant bale cherekkán tohm rodagá naeshtant.

⁸ É dega tohm sharrén zeminá retkant o sharr rost o mazan butant o sad sari hóshag o baresh dát.” É mesálay gwashagá rand Issáyá pa borztawári gwasht: “Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”

⁹ Issáay moridán cha áia é mesálay máná jost kort.

¹⁰ Áia passaw dát: “Hodáyá é zánt shomará dátag ke ásmáni bádsháhiay rázán sarpad bebét, bale pa á dega mardomán hoshkén darwar o mesál ant, tánke:

*‘á bechárant, bale magendant
beshkonant, bale sarpad mabant.’*

* 7:37 7:37 Albástar narmén sengé.
bezán hoshk tarrag, napasgir bayag.

* 8:4 8:4 Darwar, bezán matth, mesál, paym, dhawl.

† 8:6 8:6 Gimmorag,

¹¹ É mesálay máná esh ent: Tohm Hodáay habar ant.

¹² Ráhay sará retkagén tohmáni máná hamá mardom ant ke Hodáay habarán eshkonant, bale Shaytána kayt o cha áyáni delá Hodáay habarán dara kant ke chó mabit á báwar bekanant o berakkant.

¹³ Dhal o dhókén zeminay retkagén tohmáni máná hamá mardom ant ke Hodáay habarána eshkonant o pa gal o wasshia mannant, bale Hodáay habar áyáni delá rissshag o wandhála[‡] najanant. Kammé wahdá wati imánay sará óshtant, bale ázmáesh o chakkásay wahdá poshtá kenzant.

¹⁴ Cherekk o dhangaráni tahá retkagén tohmáni máná hamá mardom ant ke Hodáay habarán eshkonant, bale zenday janjál o zarr o mál o aysh o nóshán mána gissshant o bar o samara nayárant.

¹⁵ Bale sharrén zeminá retkagén tohmáni máná hamá mardom ant ke Hodáay habarán gósha dárant o pa setk o del o pákén niyaté áyáni sará amala kanat o pa sabr bar o samara kárant.

*Cherágay mesál
(Markás 4:21–25)*

¹⁶ Kasé ke cherágá róka kant, darpéay chérá chéria nadant yá tahtéay chérá éria nakant. Rókén cherágá cherágdáná éra kanant, tánke harkas ke lógá kayt áiy rozhná begendit.

¹⁷ Chéá ke hecch choshén chérén chizzé nést ke záher mabit o hecch choshén rázé nést ke zánag o áshkár kanag mabit.

¹⁸ Paméshká shomá hozzhár bét o bezánét ke che paymá eshkonét. Kaséá ke chizzé hast, áiá géshter dayaga bit o kaséá ke nést, bale gomána kant ke hasti, cha áiá hamá ham pach geraga bit.”

*Issáy mái o brát
(Mattá 12:46–50; Markás 3:31–35)*

¹⁹ Padá Issáy mái o brát áiy gendagá átkant, bale cha mardománi bázén mocchiá áiy nazzikká átkesh nakort.

²⁰ Issáesh hál dát ke “Tai mái o brát pa tai gendagá dhanná óshtátagant.”

²¹ Issáyá darráént: “Mani mái o brát hamá ant ke Hodáay habarán gósha dárant o áyáni sará amala kanant.”

*Tuppánay érmósh^S kanag
(Mattá 8:23–27; Markás 4:35–41)*

²² Yakk róché Issáyá gón moridán gwasht: “Byáét gwarmay á dastá rawén.” Bójigá swár butant o ráh geptant.

²³ Wahdé bójig rawagá at, Issá wáb kapt. Anágat syahgwátéa sar kort o tuppán but o bójig cha ápá porr bayagi at. Áyáni zend hataray tahá at.

²⁴ Morid Issáyá gwará shotant, cha wábá pád kort o gwashtesh: “Wájah, oo wájah! Má meragá én.” Á, cha wábá pád átk o tuppán o mastén daryái hakkal dátant. Gwát kapt o tuppán érmósh but.

²⁵ Áiá gón wati moridán gwasht: “Shomay imán kojá shot?” Moridán cha é ajabén kára torset o bah mantant o cha yakdomiá jostesh gept: “É chónén mardomé ke gwátá o ápá hokma dant o á ham áiy hokmá mannant.”

*Jenniéay drahbakshi
(Mattá 8:28–32; Markás 5:1–20)*

²⁶ Gorhá Gerásiáni^{*} molká rasetant ke Jalilay damagay dém pa démá, mazangwarmay á dastá ent.

²⁷ Wahdé Issá cha bójigá ér kapt o hoshkiá átk, cha shahray mardomán yakké ke jennán geptagat, gón áiá dochár kapt.[†] Cha bázén wahdéá áiá pocch gwará nakortagat o lógéá naneshtagat, kabrestáná kaptagat.

²⁸ Wahdé áiá Issá dist, kukkáré jati, áiy pádán kapt o gón borztawári gwashti: “Issá, oo borzén arshay Hodáay Chokk! Tará gón man che kár ent? Cha taw dazbandia kanán ke maná azáb maday.”

²⁹ Áiá paméshká chosh gwasht ke Issáyá jenn hokm dátagat ke é mardá yalah beday. É mard pésará ham báz randá jenná geptagat, mardomán áiy dast o pád pa zamzil mohr bastagatant o ger o dár kortagat, bale mardá zamzil próshtagatant o jenná mard kasshán kortagat o gyábáná bortagat.

[‡] **8:13 8:13** Wandhál, bezán hondhál, rissshag o rótag. ^S **8:21 8:22** Érmósh, bezán áram, há mósh. ^{*} **8:26 8:26** Lahtén daznebeshtá átkag: “Gadáriáni”. Anchosh band 37ay tahá. [†] **8:27 8:27** Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag.

³⁰ Issáyá cha áia jost kort: “Tai nám kay ent?” Áia passaw dát: “Mani nám lashkar ent,” chéa ke bázen jenné áia badaná potertagat.

³¹ Jennán Issá mennat kort: “Mára johléen tahtarunay[‡] cháta rawagay hokmá maday.”

³² Hamódá kóhdémá hukkáni mazanén ramagé charagá at. Jennán Issáyá mennat kort: “Mára bell ke é hukkáni jesmá poterén.” Issáyá ejázat dátant.

³³ Jennán á mard yalah dát o hukkáni jesmá potertant o hukkáni ramag cha kóhdémá jahlagá tachán but o gwarmá kapt o mort.

³⁴ Gón é káray gendagá hukkáni chárénók tacháná shotant o shahr o métagesh hál dátant.

³⁵ Mardom shotant ke gón wati chammán begendant. Issáy kerrá átkant o hamá mardesh dist ke jennán yalah kortagat. Á Issáy pádáni démá neshtagat, pocch o pósháki gwará at o hósh o sár at. Nun mardománi delá tors kapt.

³⁶ Á ke wati chamdistén sháhed atant, á dega mardomesh hál dátant ke é jenni chónoká dráh butag.

³⁷ Gerásiáni molkay sajjahén mardomán gón Issáyá dazbandi kort ke cha may molká dar á o beraw, chéa ke áyan sakk torset. Paméshká Issá bójjigá swár but o shot.

³⁸ Hamá mardá ke Issáyá áia jenn kasshetagatant, gón Issáyá dazbandi kort ke maná bar gón. Bale Issáyá á mard per tarrent o gwashti:

³⁹ “Lógá beraw o wati mardomán hál day ke Hodáyá gón taw chónén karé kortag.” Á mard shot o sarjamén shahrá jári jat ke Issáyá gón man ché kortag.

Janénéay drahbakshi o jenekkéay zendag kanag

(Mattá 9:18–26; Markás 5:21–43)

⁴⁰ Wahdé Issá per tarret, rombé mardomá wasshát kapt, chéa ke sajjahén áia rahchár atant.

⁴¹ Hamá wahdá Yáerus námén mardé ke kanisahay master at, Issáy kerrá átk, áia pádán kapt o mennati kort ke mani lógá byá.

⁴² Chéa ke áia yakkén jenekk ke omri dwázdah sálav kesásá at, markig at. Wahdé Issá áia lógav némagá rawagá at, mardománi mocchi áia chakká kapán at.

⁴³ Hamódá yakk janéné hastat ke dwázdah sál at áia hón pach at. Hechkasá ham á dráh kort nakortagat.[§]

⁴⁴ Hamá janén Issáy poshti némagá átk o áia kabáhay lambi dast jat o hamá damáná hóni band but.

⁴⁵ Gorhá Issáyá gwasht: “Kayá maná dast jat?” Wahdé hechkasá namannet, Petrosá gwasht: “Wájah! Mardomán tará angerr kortag^{*} o tai chakká kapán ant.”

⁴⁶ Bale Issáyá padá gwasht: “Allamá kaséa maná dast per kort, man máret[†] ke wák o twáné cha man dar átk.”

⁴⁷ Wahdé janéná zánt ke é habar chér dayaga nabit, larzáná átk o Issáy pádán kapt. Áia sajjahénáni démá gwasht ke man chéa Issá dast jatag o chón hamá damáná cha wati nádráhiá wassh butagan.

⁴⁸ Issáyá gwasht: “Oo mani jenekk! Tai imáná tará dráh kort, pa wasshi o salámati beraw.”

⁴⁹ Issá angat habará at ke cha kanisahay masteray lógá mardomé átk o Yáerusi hál dát ke tai jenekk mortag o nun ostádá géshter delsyáh makan.

⁵⁰ Issáyá é habar eshkot o gón Yáerusá gwashti: “Mators, bass báwar kan, tai jenekk dráha bit.”

⁵¹ Wahdé Issá Yáerusay lógá raset, áia Petros, Yuhanná, Ákub o hamá jenekkay pet o mátá abéd, dega hechkas hamráhiay ejázat nadát.

⁵² Sajjahén mardom gréwag o mótk áragá atant. Bale áia gwasht: “Magréwét. Á namortag, wáb ent.”

⁵³ Áyan Issáy sará kandet, chéa ke zántesh ke jenekk mortag.

⁵⁴ Issáyá jenekkay dast gept o gón borzén tawaré gwashti: “Oo mani chokk! Pád á.”

⁵⁵ Jenekkay sáh per tarret o á hamá damáná pád átk. Issáyá hokm dát: “Chokká warag bedayét.”

⁵⁶ Chokkay mát o pet hayrán o habakkah mantant, bale Issáyá kaddhan kortant ke é habará gón hechkasá makanét.

[‡] 8:31 8:31 Tahtarun, bezán jahandam, dózhah. [§] 8:43 8:43 Lahtén daznebeshtá ham átkag: Áia wati sajjahén zarr pa wati dawá o darmáná harch kortagatant. ^{*} 8:45 8:45 Angerr kanag, bezán chapp o chágérdá gerag, Arabi o Pársiá “moháserah”. [†] 8:46 8:46 Márag, bezán samá bayag, mahsus kanag.

9

Dwázdahén kásedáni ehtiár

(Mattá 10:5–15; Markás 6:7–13)

¹ Issáyá dwázdahén kásed lótháéntant, áyaná sajjahén jennáni kasshag o nájórhiáni dráh kanagay wák o ehtiári dát o

² pa Hodáay bádsháhiay jár janag o nádráháni drah kanagá ráhi dátant.

³ Gwashti: “Pa wati sapará hecch chizz mazurét gón, na asáé, na lóť* o turagé†, na nán o tóshag, na zarr o na géshén jámagé.

⁴ Wahdé lógéá rawét, tán shahray yalah dayagá hamá lógá bemánét.

⁵ Agan mardom shomará wasshátká nakanant, cha áyáni shahrá dar áét o dar áyagay wahdá wati pádáni danz o hákán hamódá bechandhét tánke áyáni helápá sháhedi bebit ke shomá Hodáay kolaw pa áyan sar kortag.”

⁶ Gorhá Issáy morid dar kapt o métag pa métag har jáh, wasshén mestágesh pa mardomána rasént o nádráhén mardomesh dráha kortant.

Hirudisay parésháni

(Mattá 14:1–12; Markás 6:14–29)

⁷ Wahdé Jalilay hákem Hirudis é sajjahén habar o hálán sahig but, paréshán o takánsar‡ but, chéá ke lahtén mardom Issáy bárawá gwashagá at ke Yahyá ent ke padá cha mordagán zendag butag.

⁸ Dega lahtén gwashagá at ke Elyás nabi záher butag, o dega lahtén gwashagá at ke cha péshi zamánagay paygambarán yakké ke padá zendag butag.

⁹ Gorhá Hirudisá gwasht: “Yahyáay sar wa man borretag, nun é kay ent ke áiy bárawá man é dhawlén hál eshkonagá án?” Á pa Issáy gendagá hodónák§ at.

Panch hazár mardomá warák dayag

(Mattá 14:13–21; Markás 6:30–44; Yuhanná 6:1–14)

¹⁰ Wahdé Issáy kásed cha wati sapará per tarret o átkant, wati kortagén káráni hálesh Issáyá sar kort. Gorhá Issáyá á gón wat hamráh kortant o Bayt-Saydá námén shahréá shot tánke á cha mardomán dur o gestá bebant.

¹¹ Bale wahdé mardom sahig butant, áiy hamráh butant. Issáyá á wasshátk kortant, Hodáay bádsháhiay bárawá sar o sój dátant o nádráhén mardomi ham wassh o dráh kortant.

¹² Rónenday wahdá dwázdahén kásed átkant o gwashtesh: “Nun é mardomán ráh day ke é kash o gwaray métag o bázarán berawant o pa wat warag o wapsagay band o bast bekanant, chéá ke má edá gyábánéá én.”

¹³ Bale Issáyá gwasht: “Shomá wat eshán warák bedayét.” Áyan passaw dát: “May kerrá panch nagan o do máhigá abéd dega hecch nést. Taw ché gwashay, má berawén o pa é sajjahén mardomán warák begerén?”

¹⁴ Cha á mardomán kesás panch hazár mardén atant. Issáyá gón moridán gwasht: “Mardomán panjáh panjáhay thóliá benádénét.”

¹⁵ Moridán anchosh kort o sajjahén nádéntant.

¹⁶ Issáyá panchén nagan o doén máhig zortant o ásmánay némagá cháret, Hodáay shogri gept o padá nagan o máhigi chondh chondh kort o moridáni dastá dátant ke mardománi sará bahresh kanét.

¹⁷ Sajjahénán sérá wárt o angat cha sar átkagén chondhán dwázdah sapt* porr but.

Petrosay gwáhi

(Mattá 16:13–28; Markás 8:27–33)

¹⁸ Yakk róché Issá tahnáia dwá kanagá at o bass morid gón áia gón atant. Cha moridán josti kort: “Mardom mani bárawá ché gwashant, man kay án?”

¹⁹ Áyan passaw dát: “Lahténa gwashit taw pákshódi dayókén Yahyá ay o lahténa gwashit taw Elyás nabi ay. Dega lahténa gwashit ke taw cha pésarigén zamánagay á dega nabián yakké ay o padá zendag butagay.”

²⁰ Áia jost kort: “Shomá wat mani bárawá ché gwashét, man kay án?” Petrosá passaw dát: “Taw Hodáay ráh dátagén hamá Masih ay.”

Wati markay bárawá Issáy awali péshgói

²¹ Bale Issáyá á hokm dátant ke “É habará gón hechkasá magwashét.”

* 9:3 9:3 Lót sapari péleké ke chizzi mána kanant o kópagái kanant. † 9:3 9:3 Turag, bezán pélek, lóť, pélag. ‡ 9:7 9:7 Takánsar, bezán kasé ke pegri gerept o janjála kaptag, sarbatag, sargardán. § 9:9 9:9 Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. * 9:17 9:17 Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi.

²² Gwashti: “Ensánay Chokk báyard ent bázén sakki o sórié† besaggit‡. Kawmay kamášh, mazanén dini pëshwá o Sharyatay zánóger allamá áia namannant o kóshárénant o sayomi róchá á padá zendaga bit.”

Issáy randgiri

(Mattá 10:38–39; 16:28; Markás 8:34–9:1)

²³ Issáy sajjahén mardom gwashtant: “Agan kasé lóthit mani randgiriá bekant, wati delay lóth o wáhagán§ bekoshit o har róch wati jenday salibá baddhá bekant* o mani randgiriá bekant.

²⁴ Chéá ke harkas ke wati sáhay rakkénagay johdá kant, gária dant o harkas ke mani háterá wati sáhá nadra kant, rakkéniti.

²⁵ Agan yakkeá sajjahén donyá berasit bale wati sáhá gár bedant, gorhá áia che páedaga rasit?

²⁶ Agan kasé cha man o mani habarán sharmendag bebit, gorhá Ensánay Chokk ham á wahdi ke gón watig o ásmáni Petayg o pákén préshtagáni shán o shawkatá é jaháná padá kayt, cha áia sharmendaga bit.

²⁷ Bale man shomará rásténa gwashán, edá lahtén mardom óstáttag ke tánke Hodáay bádsháhiá magendant, é namerant.”

Issáy dém o dróshomay drapshnáki

(Mattá 17:1–9; Markás 9:2–9)

²⁸ Cha é habarán kesás hasht róchá rand Issáyá Petros o Yuhanná o Ákub hamráh kortant o pa dwáyá kóhéay sará shot.

²⁹ Wahdé Issá dwá kanagá at, áiaý démay rang badal but o posháki sakk espét but o drapshagá† laggetant.

³⁰ Yakk anágat do mardom záher but o gón Issáyá habar kanagá laggetant. Yakké Mussá at o domi Elyás.

³¹ Á doén gón shán o shawkaté záher butant o Issáy markay bárawá habaresh kort ke allamá Urshalimá bayagi at.

³² Petros o áiaý hamráh Yuhanná o Ákub kóchandhagá atant, bale wahdé sharriay sará ágah butant, Issáy shán o shawkatesh dist o gón áia doén óstáttagén mardomesh ham distant.

³³ Wahdé á doén Issáyá roksat kanag o rawagá atant, Petrosá gwasht: “Wájah! May edá bayag sakk sharr ent, bell ke má say sáheg o kápára‡ bandén, yakké pa taw, yakké pa Mussáyá o yakké pa Elyás.” Petrosá wat nazánt ke ché gwashagá ent.

³⁴ Petros angat habará at ke jambaré§ átk o áyáni sará sáhél but. Wahdé jambar áyáni sará sáhél but, moridán torset.

³⁵ Cha jambará tawaré átk: “É mani Bacch ent ke man géchén kortag, eshiay habarán gósh bedáret.”

³⁶ Tawáray eshkonagá rand moridán Issá éwaká dist. Áyán é sargwast wati delá dásht o á wahdá wati distagéresh gón hechkasá nagwasht.

Jenni bachakkéay drahbakshi

(Mattá 17:14–18; Markás 9:14–27)

³⁷ Domi róchá wahdé Issá o sayén morid cha kóhá ér átkant, mardománi mazanén mocchié átk o gón Issáyá dochár kapt.

³⁸ Cha mocchiay nyámá mardéa kukkár kort o gwasht: “Oo ostád! Gón taw dazbandia kanán, mani bachakká bechár, mani yakkén chokk ent.

³⁹ Jenné anágat mani chokká gipt o zhámbalénit* o hamá damáná chokk ják o kukkára kant o gajj o kapa bit. Áia sakk kamm yalaha dant o áia némjána kant.

⁴⁰ Man gón tai moridán dazbandi kort ke é jenná bekasshet, bale áyán kasshet nakort.”

⁴¹ Issáyá gwasht: “Oo bébáwar o gomráhén nasl o padréch! Man tán kadéná gón shomá bemánán o shomará besaggán? Chokká edá byár.”

⁴² Wahdé chokk pédák at, jenná zhámbalént o dhagará jat. Issáyá jenn hakkal dát, chokk dráh kort o petay dastá dát.

⁴³ Sajjahén mardomán Hodáay shán dist o hayrán o habakkah butant.

† 9:22 9:22 Sakki o sóri, bezán janáli, taklip. ‡ 9:22 9:22 Saggag, bezán bardásht kanag. § 9:23 9:23 Wáhag, bezán lóth, talab. * 9:23 9:23 Salib baddhá kanagay maksad Issáy wáhagáni purah kanag ent. † 9:29 9:29 Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag. ‡ 9:33 9:33 Kápár, kápar, kapar. § 9:34 9:34 Jambar, bezán abr. * 9:39 9:39 Zhámbalénag, bezán chizzéay gerag o pa trondi sorénag o larzénag.

Issáy markay domi pëshgói

(Mattá 17:22–23; Markás 9:30–32)

Wahdé sajjahén mardom cha Issáy mójezhán hayrán atant, áia gón wati moridán gwasht:

⁴⁴ “Mani é habarán pa sharri delgósh kanét, Ensánay Chokk mardománi dastá dayaga bit.”

⁴⁵ Bale morid áia é habará sarpad nabutant, chéa ke pa áyán ramz o rázé at. Cha Issáyá jost kanagesh ham torset.

Mazani

(Mattá 18:1–5; Markás 9:33–37)

⁴⁶ Issáy morid watmánwatá é gappay sará dapjáka laggetant ke may tahá masterén mardom kay ent?

⁴⁷ Issáyá áyáni delay habar zánt o yakk kasánén chokké wati kashá ósharént o

⁴⁸ gón moridán gwashti: “Harkas ke pa mani námá é kasánén chokká wasshátka kant o sharapa dant, bezán á maná sharapa dant. Harkas ke maná sharapa dant, áia ham sharapa dant ke maná ráhi dátá, chéa ke shomay master hamá ent ke watá cha sajjahénán kastera zánt.”

Á ke shomay heláp naent, shomay némagá ent

(Markás 9:38–40)

⁴⁹ Yuhannáyá gón Issáyá gwasht: “Wájah! Má yakk mardé dist ke tai námay sará mardománi jennán kasshagá at, bale má naesht, chéa ke á cha má naat.”

⁵⁰ Issáyá gwasht: “Na, é kára makanét, chéa ke agan kasé shomay heláp naent shomay némagá ent.”

Sámeriáni namannag

⁵¹ Wahdé Issáyá chest bayag o ásmáná rawagay wahd nazzikk but, gón deljamén shawré dém pa Urshalimá ráh gept.

⁵² Bale cha wat pésar lahtén kásedi ráh dát. Á shotant o Sámeriáni métagéa rasetant tánke cha áia áyagá pésar pa áia tayári bekanant.

⁵³ Bale óday mardomán Issá wasshátka nakort chéa ke á Urshalimá rawagá at.[†]

⁵⁴ Wahdé Issáy morid Ákub o Yuhanná cha é hálá sahig butant, gwashtesh: “Oo Hodáwand! Taw razá dayay má cha Hodáyá belóthén ke cha ásmáná áse ráh bedant o eshán hák o por bekant?”

⁵⁵ Bale Issáyá chakk tarrént o hakkal dátant.[‡]

⁵⁶ Randá gón wati moridán, dega métagéa shot.

Kay Issáy morid buta kant?

(Mattá 8:19–22)

⁵⁷ Issá o áia morid ráhá rawagá atant. Mardéa gwasht: “Har jáh ke taw raway, man tai randgiriá kanán.”

⁵⁸ Issáyá gwasht: “Róbáhán hóndh hast o báli morgán kodóh[§], bale Ensánay Chokká pa saray ér kanagá hech jágah nést.”

⁵⁹ Issáyá gón dega mardéa gwasht: “Byá, mani randgiriá bekan.” Bale áia passaw dát: “Oo wájah! Maná ejázat beday ke pésará berawán o wati petá kabr o kapan bekanán.”

⁶⁰ Issáyá gwasht: “Bell ke mordag wati mordagán wat kabr o kapana kanant, taw beraw o Hodáay bádsháhiay wasshén mestágá pa mardomán sar kan.”

⁶¹ Degaréa gwasht: “Oo wájah! Man tai randgiriá kanán, bale maná bell ke pésará wati lógay mardomán roksat bekanán.”

⁶² Issáyá áia passawá gwasht: “Á kas ke nangár kanagay wahdá poshtá chárit, Hodáay bádsháhiay hezmatkáriay láhek naent.”

10

Pa haptádén moridán Issáy sar o sój

(Mattá 10:1–15; Markás 6:7–13)

¹ Eshíá rand Hodáwandén Issáyá dega haptád* morid gechén kort o hamá shahr o métagán ke rawagi at, cha wat pésar, do doá ráhi dátant o

[†] 9:53 9:53 Urshalim, Yahudiáni pákén shahr at, bale Sámerián Urshalim pákén shahré namannet. [‡] 9:55 9:55

Lahtén daznebeshtá átkag: Issáyá gesh kort: “Shomá nazánét gón kojám ruhá hamgranch ét. Chéa ke Ensánay Chokk pa mardománi gár o gomsár kanagá nayátka, pa áyáni rakkénagá átkag.” [§] 9:58 9:58 Kodóh, bezán kodám, báli morgay

lóg. * 10:1 10:1 Lahtén daznebeshtá “haptád o do” átkag. Anchosh band 17ay tahá.

² gón áyán gwashti: “Keshár báz ent bale ronók[†] kamm, paméshká gón kesháray wáhondá[‡] dazbandi bekanét ke pa wati kesharán ronók dém bedant.

³ Berawét, man shomará rawána dayán, bale shomá anchosha bét ke gorkáni nyámá gwarag[§].

⁴ Wati sát o sapará gón wat na zarturag^{*} o lóť o pélek[†] bezurét o na chawatth. Ráha, gón kassá tayárjórhi makanét.

⁵ Har lógéá ke rawét awalá begwashét: ‘É lógay mardom émen bátant’.

⁶ Cha á lógay mardomán agan kasé émeniy lóthók ent, shomay nékdwáiy barkatá áia émenia rasit o agan na, é émeni shomay jendá rasit.

⁷ Hamá yakkén lógá bedárét o lóg pa lóg marawét. Harché ke shomará pa waragá dátesh, bwarét o benóshét, chéá ke kár kanók wati rózigay hakdár ent.

⁸ Har shahréá ke rawét o á shahray mardom shomará wasshátka kanant, gorhá harché ke pa waragá kárant, bwarét.

⁹ Á shahray nádráhan dráh kanét o mardomán begwashét ke Hodáay bádsháhi shomay Kerrá átkag o sar butag.

¹⁰ Bale agan shahréá shotét ke á shahray mardomán shomará wasshátka nakort, gorhá cha ódá dar áét o hamá shahray rahsarán harkasá ke gendét, áia begwashét:

¹¹ ‘Shomay shahray hamá danz ke may pádán per butagant, máesh hamedá chandhén, tánke é danz shomay helápá sháhedi bedayant. Bale bezánét ke Hodáay bádsháhi átkag o sar butag.’

¹² Shomará gwashán, jost o porsay róchá, á shahray sezá cha Sodumay sezáyá gantera bit.

Bazhn o apsóz

(Mattá 11:20–24)

¹³ Bazhn o apsóz pa shomá, oo Korázinay mardomán! Bazhn o apsóz pa shomá, oo Bayt-Saydáay mardomán! Hamá mójezah ke man shomará pésh dáshtagant, agan Sur o Saydunay shahrán pésh bedáshténant, gorhá óday mardomán hamá damáná wati gonáháni pashómániay póshák gwará kortagat o poráni sará neshtagatant.

¹⁴ Jost o porsay róchá, shomay sezá cha Sur o Saydunay sezáyá gantera bit.

¹⁵ Oo Kaparnáhumay mardomán! Shomá chest kanag o ásmáná baraga bét? Hechbar! Mordagáni jaháná sarshakuna bét.

¹⁶ Agan kasé shomay habarán gósh bedárit, á mani habarán ham gósha dárit. Harkas shomará namannit, á maná ham namannit o hamá ke maná namannit, áia ham namannit ke maná ráhi dátág.”

¹⁷ Issáay haptádén morid pa galé per tarretant o gwashtesh: “Oo Hodáwand! Tai námay barkatá jenn ham may hokmá mannant.”

¹⁸ Issáyá darráént: “Man Shaytán dist ke gerókéay dhawlá cha ásmáná kapt.

¹⁹ Man shomará hamá ehtiár dátág ke már o zummán o dozhmenay sajjahén wák o kodratá lagatmái bekanét. Hechh chizz shomará táwán dáta nakant.

²⁰ Bale pa eshiá gal mabét ke jenn shomay hokmána mannant, pa eshiá gal bebét ke shomay nám ásmáná nebisag butag.”

Issáay shádmáni

(Mattá 11:25–27; 13:16–17)

²¹ Hamá damáná Issá Pákén Ruhay barkatá gal but o gwashti: “Oo mani Pet, ásmán o zeminay Hodábond![‡] Tará satá kanán o sárháyan ke taw é habar cha dáná o aglmandán chér dátant o pa sádagén mardomán záher kortant. Haw mani Pet! Taw cha wati razáyá chó kort.

²² Sajjahén chizz Petá mani dastá dátagant. Kass nazánt ke Chokk kay ent, tahná Peta zánt. Hamé dhawlá, tahná Chokka zánt ke Pet kay ent o á mardom ham zánant ke Chokk belóthit Petá pa áyán záher bekant.”

²³ Padá Issáyá dém gón moridán kort o ehwatá[§] gwashtanti: “Bahtáwar ant hamá chamm ke harché shomá distag, á ham begendant.

²⁴ Man shomará gwashán, bázén paygambar o bádsháhéá lóthetag ke harché shomá gendagá ét má ham bedistén, bale nadistesh o harché shomá eshkonagá ét má ham beshkotén bale naeshkotesh.”

[†] 10:2 10:2 Ronók, bezán hamá ke keshará borrit o moccha kant. [‡] 10:2 10:2 Wáhond, bezán málek, hodábond.

[§] 10:3 10:3 Gwarag, bezán kasánokén espépas, gwark. ^{*} 10:4 10:4 Zarturag, bezán hamá pélek yá turag ke zarri mána kanant. [†] 10:4 10:4 Pélek, bezán turag, lóť, pélag. [‡] 10:21 10:21 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheh.

[§] 10:23 10:23 Ehwatá, bezán dega kasé mazánt.

*Nékén Sámeriay mesál**(Mattá 22:34–40; Markás 12:28–31)*

²⁵ Nun cha Sharyatay kázián yakké pa Issáay chakkásagá pád átk. Josti kort: “Oo ostád! Man chón bekanán ke abadmánén zenday wáhond bebán?”

²⁶ Issáyá passaw dát: “Sharyatá ché nebeshtah ent, cha áiy wánagá taw ché sarpada bay?”

²⁷ Áiá passaw dát: “Wati Hodáwandén Hodáyá cha delay johlánkiá o gón sajjahén ján o sáh o gón sajjahén was o wák o gón sajjahén pahm o pegrá dóst bedár* o wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.”†

²⁸ Issáyá gwasht: “Taw sharr gwasht, hamé dhawlá bekan, tará abadmánén zenda rasiť.”

²⁹ Sharyatay zánógerá pa é niyatá ke pésh bedárit man sharrén josté kortag, cha Issáyá josti kort: “Gorhá mani hamsáheg kay ent?”

³⁰ Issáyá áiy passawá gwasht: “Yahudi mardé cha Urshalimá dém pa Ariháay shahrá rawagá at ke dhongán gept. Áiy gwaray pocchesh kasshetant, áiy jendesh jat o némján kort o shotant.

³¹ Bé gat o gománá cha hamé ráhá yakk dini péshwáé gwazagá at, wahdé é mardi dist, wati ráhi táb dát o gwast.

³² Hamé dhawlá, mazanén parasteshgáhay hezmatkáré hamingor átk. Wahdé á mardi dist, ráhay domi némagi gept o shot.

³³ Bale randterá Sámeri kawmay‡ yakk mardé cha ódá gwazán hamé jágahá raset. Wahdé á mardi dist, áiy sará bazzagi but.

³⁴ Áiy kerrá átk o thappi théi o sharáb jat o bastant, wati óláká swári kort, yakk kárwánsaráéá áwort o áiy hayáldárii kort.

³⁵ Domi róchá kárwánsaráay hodábondi do dinár dát o gwashti: ‘É marday hayáldáriá bekan, agan cha é zarrán géshter pakár but, per tarragay wahdá tará dayán.’”

³⁶ Gorhá Issáyá cha hamá Sharyatay zánógerá jost kort: “Taw ché gwashay, cha á sayénán kojám yakk hamá marday hamsáheg at ke dhongán geptagat?”

³⁷ Áiá passaw dát: “Hamá ke áiy sará bazzagi but.” Issáyá gwasht: “Beraw, taw ham anchosh bekan.”

Maryam o Martá

³⁸ Issá o áiy morid ke ráhá atant, átk o métagéá rasetant. Ódá Martá námén janénéá Issá wati lógá mehmán kort.

³⁹ Martáyá Maryam námén goharé hastat ke pa Hodáwandén Issáay habaráni gósh dárágá áiy pádáni déma nesht.

⁴⁰ Bale Martá ke mehmániay káráni chen o lánchá dazgatth at, Issáay kerrá átk o gwashti: “Oo Hodáwand! Tará é habaray parwáh nést ke mani gohará maná tahná yalah dátág o sajjahén kár mani sará ant? Begwashi maná komakk bekant.”

⁴¹ Bale Hodáwandén Issáyá passaw dát: “Martá, oo Martá! Taw bázén kár o báráni sará watá negrán o paréshána kanay,

⁴² bale tahná yakk chizé pakár ent. Hamá ke sharter ent Maryamá pa wat gechéen kortag o cha áiá pach geraga nabit.”

11*Dwáay bárawá**(Mattá 6:9–13; 7:7–11)*

¹ Yakk baré Issá jágahé dwá kanagá at. Wahdé dwái halás kort, cha áiy moridán yakkéa gwasht: “Oo Hodáwand! Anchosh ke Yahyáyá wati morid dwá kanag sój dátagant, hamé paymá taw ham mára dwá kanag sój beday.”

² Issáyá gwasht: “Harwahd ke dwá kanét, chó begwashét:

‘Oo Pet!‡ Tai pákén nám sharapdár bát. Tai bádsháhi byáyát.†

³ May har róchigén rezk o rózigá har róch mára beday.

⁴ May radián bebaksh, anchosh ke má hamá sajjahén mardom bakshetagant ke gón má badiesh kortag. Mára ázmáesh o chakkásá dawr maday.’”‡

⁵ Padá Issáyá gwasht: “Agan cha shomá yakké shapay némá wati sangatay lógá berawt o begwashit: ‘Oo dóst! Maná say nagan pa badal beday

* **10:27 10:27** Lávian 19:18. † **10:27 10:27** Mussáay Wáz 6:4 o rand. ‡ **10:33 10:33** Yahudián Sámeri gomráh zántagant o gón áyán dayger o badal o bándát nakortag. * **11:2 11:2** Lahtén daznebeshtá átkag: Oo ásmáni Pet. † **11:2 11:2** Lahtén daznebeshtá átkag: tai wáhag o erádah zemínay sará ham hamá dhawlá sarjam bát ke ásmáná sarjama bit.

‡ **11:4 11:4** Lahtén daznebeshtá gésh kanag butag: o mára cha sherr o Shaytáná berakkén.

⁶ ke mani dósté saporá butag o mani kerrá mán tarretag o maná hecch nést ke áiy déma bedayán;

⁷ o á cha wati lógá jwáb bedant o begwashit: ‘Maná delsyáh makan, nun lógay dap band ent o man gón chokkán waptagán. Annun pád átka nakanán ke tará chizzé bedayán.’

⁸ Shomará gwashán, é mard agan pa dósti pád mayayt o áiy chizzé madant, bale bannámíay torsá\$ páda kayt o harché ke áiy pakár ent, danti.

⁹ Nun shomará gwashán: Belóthét, shomará dayaga bit. Shóház bekanét, shomará rasit. Darwázagá bethokkét, pa shomá pach kanaga bit.

¹⁰ Chéá ke harkas belóthit, áiy dayaga bit. Harkas shóház bekant, áiy rasit. Harkas darwázagá bethokkit, pa áiy pach kanaga bit.

¹¹ Shomay nyámá choshén peté hast ke agan áiy chokk máhig belóthit, méré bedanti?

¹² Yá agan hayké belóthit, zummé bedanti?

¹³ Nun agan shomá ke radkár ét, angat ham wati chokkán sharrén chizzáni dayagá zánét, gorhá may ásmáni Pet chinkadar shartera zánt ke Pákén Ruhá hamáyán bedant ke cha áiy lóthant.”

Issá o Belzabul

(Mattá 12:22–30, 43–45; Markás 3:22–27)

¹⁴ Yakk baré Issá yakkéay jenná kasshagá at ke á mardi gong kortagat. Wahdé jenn dar átk, gongén mard habará lagget o sajjahén mardom hayrán butant.

¹⁵ Bale lahténá gwashit: “Issá gón jennáni sardár Belzabulay zórá jennána kasshit.”

¹⁶ Dega lahténá pa Issáay chakkásagá cha áiy ásmáni neshánié lóthet.

¹⁷ Bale Issáyá áyáni hayál zántant o gwashti: “Har molkéá ke nátepáki bebit, á molk wayrána bit o har lógéá ke nátepáki bebit, á lóg barbáda bit.

¹⁸ Agan Shaytán gón wat nátepák bebit, gorhá áiy bádsháhi chón barjáha mánit? Shomá gwashét ke man gón jennáni sardár Belzabulay zórá jennána kasshán.

¹⁹ Nun agan man gón Belzabulay zórá jennán bekasshán, gorhá shomay morid gón kai zórá jennána kasshant? É paymá, shomay moridáni jend shomay kázia bant.

²⁰ Bale agan man gón Hodáay zórá jennána kasshán, bezánét ke Hodáay bádsháhi shomay nyámá rasetag.

²¹ Agan yakk zóráwarén mardomé selahband bebit o wati lógay negahpániá bekant, gorhá áiy mál o azbáb barjáha mánant.

²² Bale wahdé zórmandterén mardomé áiy lógay sará hamlah bekant o áiy sará báládest bebit, hamá seláhán ke á mard cha áyán deljam at, cha áiy pacha gipt o áiy mál o azbábán bahr o bánga kant.

²³ Kasé ke mani hamráh naent, á mani heláp ent, kasé ke mocch o yakjáha kanagá gón man gón naent, á sheng o shánga kant.

²⁴ Wahdé jenné cha mardoméay jáná dara kayt, gorhá béápén jágahána tarrit ke pa wati áram o ásudagiá jáhé shóház bekant, bale choshén jágahé narasiti. Gorhá gwashit: ‘Cha hamá lógá ke dar átkagán, padá hamódá rawán.’

²⁵ Wahdé pera tarrit o gendit ke á lóg roptag o barábar ent,

²⁶ gorhá rawt o cha wat ganterén dega hapt jenn hamráha kant o kayt. Á poterant o hamódá hankéna kanant. É dhawlá á mardomay ásar o ákebat cha pésarigén hálatá ham gantera bit.”

²⁷ Hamé wahdá ke Issá é habarán kanagá at, cha mardománi nyámá yakk janénéá gwánk jat: “Bahtáwar hamá mát ent ke cha áiy lápá taw pédá butagay o tará shiri méchéntag.”

²⁸ Issáyá áiy passawá darráént: “Bale hamá bahtáwarter ant ke Hodáay habarán gósha dárant o áyáni sará amala kanant.”

Neshániay lóthag

(Mattá 12:39–42; Markás 8:12)

²⁹ Wahdé mardománi mocchi géshter bayán at, Issáyá gwasht: “É zamánagay mardom badkár mardom ant. Ajabbatén neshánia lóthant, bale áyán Yunos nabiay neshániá abéd, dega hecch neshánié dayaga nabit.

³⁰ Anchosh ke pa Naynawáay mardomán Yunos neshánié at, hamé paymá Ensánay Chokk ham pa é zamánagay mardomán neshánié bit.

³¹ Jost o porsay róchá Sabáay shahbánok* gón é zamánagay mardomán hórígá páda kayt o eshán mayáriga kant, chéá ke Sabáay shahbánok cha donyáay á dastá átk ke Solaymán bádsháhay dánáia begendit. Bale nun cha Solaymáná masteréné edá átkag.

³² Jost o porsay róchá Naynawáay mardom gón é zamánagay mardomán hórígá páda káyant o eshán mayáriga kanant, chéá ke Naynawáay mardomán Yunosay járay sará tawbah kort. Bale nun cha Yunosá masteréné edá átkag.

Badanay cherág

(Mattá 5:15; 6:22-23)

³³ Hechkas cherágá pa chér dayagá róka nakant o na áiá kásagay chérá éra kant. Áiá cherágdánay sará éra kant, tánke harkas ke lógá kayt, áiay rozhn begendit.

³⁴ Tai chamm tai badanay cherág ant. Wahdé tai chamm sharr ant, tai sajjahén badan rozhná bit, bale agan tai chamm haráb ant, gorhá tai badan ham tahára bit.

³⁵ Hozzhár bay, é nur ke tai tahá hastent, taháriay tahá badal mabit.

³⁶ Agan tai sajjahén badan rozhná bebit o áiay hecch bahré tahár mabit, gorhá sarjamiá drapshnáka bit, anchosh ke cherágay shahm tará rozhná kant.”

Parisi o Sharyatay zánógeráni mayárig kanag

(Mattá 23:1-36; Markás 12:38-40; Luká 20:45-47)

³⁷ Wahdé Issáyá habar halás kortant, yakk Parisiéá á wati lógá mehmán kort. Issá áiay lógá shot o pa warákay waragá parzónagay sará nesht.

³⁸ Bale wahdé Parisiá dist ke Issáyá cha waragá pésar wati dast nashoshtant, hayrán mant.

³⁹ Gorhá Hodáwándén Issáyá dém gón áiá kort o gwashti: “Shomá Parisi pyálah o kásagáni dhanni némagá sáp o sallaha kanét, bale shomay del o darun cha lálech† o tamáh o badiá sarréch ent.

⁴⁰ Oo násarpadán! Áiá ke shomay dhanni némag, bezán badan addh kortag, shomay del o darun ham hamáíá jórh kortag.

⁴¹ Gorhá wati del o daruná hayrát bedayét tánke sajjahén chizz pa shomá sáp o sallah bebant.

⁴² Oo Parisián! Bazhn o apsóz pa shomá ke purchénk o sadáp o é dega káhookáni sará dahyakka dayét, bale cha ensáp o Hodáay mehrá nádelgósh ét. Drégatá‡ shomá é kár bekorténant o á ham yalah madáténant.

⁴³ Oo Parisián! Bazhn o apsóz pa shomá ke kanisaháni sharterén jágahán o bázarán mardománi salám o drótán dósta dárét.

⁴⁴ Bazhn ent, shomá hamá kabráni paymá ét ke áyáni sará seng o shakk§ nést o gendaga nabant o mardom pa názánti áyána lapáshant o gwazant.”

⁴⁵ É habaráni sará Sharyatay káziéá gwasht: “Oo ostád! Taw gón wati é habarán mára ham bézzat kanagá ay.”

⁴⁶ Issáyá gwasht: “Oo Sharyatay kázián! Pa shomá ham bazhn o apsóz ent. Shomá mardománi chakká gránén bára laddhét ke cha áyáni zórá gésh ent, bale shomá wat pa áyáni komakká lankoké ham nasorénét.

⁴⁷ Bazhn o apsóz pa shomá! Hamá nabiáni kabrána bandét ke shomay pet o pirokán koshtagant.

⁴⁸ É paymá shomá wat gwáhi dayét ke may pet o pirokán sharrén kár kortag. Áyan nabi koshtagant o shomá nabiáni kabrána bandét.

⁴⁹ Paméshká Hodáyá cha wati hekmatá gwashtag: Man pa áyan paygambar o kásed ráha dayán, bale á lahténá koshant o lahténá ázára dayant.

⁵⁰ Paméshká cha donyáay bongejá hamá sajjahén paygambar ke mardomán koshtagant, áyáni hón é zamánagay mardománi gardená ent,

⁵¹ bezán Hábilay hóná beger tán Zakaryáay hóná ke korbánjá o mazanén parasteshgáhay nyámá réchag but. Haw! Shomará gwashán ke é zamánagay mardom á sajjahén hónáni daynkár ant.

⁵² Oo Sharyatay kázián! Bazhn ent ke shomá zántay hazánagay kelit zort o bort, wat tahá nayátékét o áyáni dém ham dásht ke tahá rawagesh lóthet.”

⁵³⁻⁵⁴ Wahdé Issá cha ódá dar átk, Parisi o Sharyatay zánóger gón zahrnáki áiay déamá óshátant o bázén josté kanagá laggetant, tánke Issáyá cha áiay jenday habarán mán begishénant o dámá dawr bedayant.

12

Ryákáriay homir

(Mattá 10:26-27)

† 11:39 11:39 Lálech, bezán tamáh, hers. ‡ 11:42 11:42 Drégatá, bezán drégatén, dréchá. Pársi o Orduá “kásh”. § 11:44

11:44 Shakk, bezán kabray seng ke áiay sará mordagay námá nebeshtaha kanant.

¹ Hamé wahdá hazárán mardom mocch but. Harkas domiá lagat kanán at. Issáyá sajjahénán pésar gón moridán wati habar bongéj kort o gwashti: “Cha Parisiáni homirá ke ryákári o dotal o dopóstiay homir ent, watá dur bedárét,

² chéá ke hecch choshén chérén chizzé nést ke záher mabit o hecch choshén rázé nést ke zánag mabit.

³ Paméshká, har habaré ke shomá shapay taháriá kortag, róchay rozhnáia eshkonaga bit o har habaré ke shomá lógay tah o tóki kóthiáni tahá pa halwat kortag, mardom lógáni sará sara kapant o á habaray járá janant.

Matórsé

(Mattá 10:19-20, 28-33; 12:32)

⁴ Oo mani dóstán! Shomará gwashán ke cha hamáyán matórsét ke shomay badaná koshta kanant bale cha eshiá géshter hecch korta nakanant.

⁵ Man shomará gwashán ke cha kayá betórsét. Cha hamáia betórsét ke koshagá rand dózahá dawr dayagay wáki o ehtiári hast. Haw! Man shomará gwashán ke cha hamáia betórsét.

⁶ Panch jengol pa do paysahá* bahá bit. Bale Hodá cha é jengolán yakkéá ham béhayála nabit.

⁷ Hodáyá shomay saray mudáni hesáb ham gón ent. Gorhá matórsét chéá ke shomay arzesh cha sajjahén jengolán géshter ent.

⁸ Man shomará gwashán ke harkas ke mardománi déma mani gwáhiá dant, Ensánay Chokk Hodáyá préshtagáni déma áiy gwáhiá dant o

⁹ harkas ke mardománi déma mani gwáhiá nadant, man Hodáyá préshtagáni déma áiy gwáhiá nadáyán.

¹⁰ Hamé dhawlá, agan kasé Ensánay Chokkay helápá habaré bekant pahell kanaga bit, bale harkas ke Pákén Ruhay bárawá kopr bekant, á bakshaga nabit.

¹¹ Wahdé mardom shomará gerant o kanisahána barant o hákem o hokumatáni déma pésha kanant, paréshán mabét ke pa wati démpániá† ché begwashén,

¹² chéá ke Pákén Ruh shomará hamá wahdá wat sója dant ke ché begwashét.”

Nádánén zemindáray mesá

¹³ Cha mardománi mocchiá, yakkéá gón áia gwasht: “Oo ostád! Mani brátá begwash ke cha petay mirásá mani bahrá begishshénit o bedant.”

¹⁴ Issáyá passaw dát: “Oo mard! Kassá maná shomay kázi o dáwar nakortag.”

¹⁵ Padá gón mardomán gwashti: “Hozzhár bét! Watá cha har dhawléen tamáh o lálechá dur bedárét, chéá ke mál o dawlatay zyádahi ensánay zenday maksad o morád naent.”

¹⁶ Mesálie dát o gwashti: “Sérén zemindaré hastat ke áia cha wati dhagárán bázén kesharé raset.

¹⁷ Nun wati delá gwashti: ‘Ché bekanán? Maná pa esháni ambár kanagá jágah nést’

¹⁸ Padá gwashti: ‘Nun zánán ché bekanán. Wati ambárána karóján‡ o esháni jágahá masterén ambára bandán o wati sajjahén dán o chizzán hamódá ambára kanán.

¹⁹ Padá gón wata gwashán: ‘Taw pa báz sálá mazanén málé mocch kortag. Nun ásudag bay, wassh bwar o benósh o gal bay!’”

²⁰ Bale Hodáyá gwasht: ‘Oo nádán! Hamé shapay jendá cha taw geraga bit, gorhá tai é mocch kortagén mál o melkat kaiga bant?’

²¹ Esh ent hamá mardomay ásar o ákebat ke pa wat mál ambára kant bale Hodáyá gwará hastómand naent.”

Ásudagén zend

(Mattá 6:25-33)

²² Issáyá gón moridán gwasht: “Paméshká shomará gwashán ke pa wati zendá paréshán mabét ke ché bwarén, na pa wati badaná ke ché bepóshén.

²³ Chéá ke zend cha waráká o badan cha pósháká géshtera karzit.

²⁴ Gwarágán bechárét, na keshant o na ronant o na bán§ o ambáresh hast. Bale angat Hodá áyán róziga dant. Shomay arzesh cha morgán báz géshter ent.

²⁵ Hechkas pa pegr o parésháni wati zenday róchán damáné ham gésh korta nakant.*

²⁶ Agan shomá inchokén kasánén karé korta nakanét, gorhá chéá zenday dega chizzáni bárawá watá paréshána kanét?

* 12:6 12:6 Asligén Yunáni nebeshtánk gwasht: “do asariun.” Asariun á zamánagá kamnehádén zarré at. † 12:11 12:11 Démpáni, bezán wati rakkénagay johd, Arabi o Pársiá “defá”. ‡ 12:18 12:18 Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag. § 12:24 12:24 Bán, bezán kóthi, kamrah, órák. * 12:25 12:25 Yá: wati báladá yakk dasté borzter korta nakant.

²⁷ O kambáwarán! Gol o polláni némagá delgósh kanét ke chón rost o rodóma kanant. Na zahmaté kasshant o na résant o gwapant, bale man shomará gwashán ke Solaymáná gón wati mazanén shán o shawkatá é polláni dhawlén póshák gwará nabutag.

²⁸ Wahdé Hodá gyábánay káhán ke maróchi hasant o bándá taruná sóchaga bant, chó brahdára kant, gorhá shomará che paymá sharterén pósháka nadant?

²⁹ Paméshká wati sarjamén delgóshá ward o nóshay némagá makanét o é chizzáni barawá paréshán mabét.

³⁰ Donyáay hodánábáwarén mardom é sajjahén chizzáni randá tachant, bale shomay ásmáni Peta zánt ke shomará é chizz pakár ant.

³¹ Hodáay bádsháhiay shóháza bebét, é sajjahén wat shomará dayaga bant.

³² Oo mani kasánokén rombay mardomán! Matorsét, chéa ke shomay ásmáni Petay razá o wáhag hamesh ent ke bádsháhiá shomará bedant.

³³ Wati mál o melkatá bahá kanét o nézgáráni sará bahr kanét. Pa wat anchén zarturag addh bekanét ke hechbar kwahna nabant, ásmáná anchén ganjé ambár bekanét ke na halása bit, na dozzéi áiy nazzikká kayt o na warók o ramézia[†] warant.

³⁴ Parchá ke hamódá ke shomay mál ent, shomay del ham hamódá bit.

Pa Issáy per tarragá tayár bebét

(Mattá 24:42–51)

³⁵ Lánká bebandét o wati cherágá rók bedárét.

³⁶ Hamá hezmatkáráni paymá bebét ke wati wájahay rahchár ant ke kadén cha sur o árósay shádehán pera tarrit o anchosh ke kayt o darwázagá thokkit, á darwázagá pa áia pacha kanant.

³⁷ Bahtáwar ant hamá hezmatkár ke áyáni wájaha kayt o gendit ke ágah o hozzhár ant. Man shomará rásténa gwashán, áyáni wájahay jend pa áyáni hezmatá lánka bandit, áyána nádénit o warag déma dant.

³⁸ Bahtáwar ant hamá hezmatkár ke agan áyáni wájah shapay domi yá sayomi pásá ham byayt, gendit ke ágah ant.

³⁹ Shomá sharra zánét, agan lógay hodábondá bezántén dozz kojám wahdá kayt, gorhá áia hechbar dozz wati lógay janagá naeshtagat.

⁴⁰ Hamé paymá tayár bebét, chéa ke Ensánay Chokk anchén wahdéa kayt ke shomá áiy entezá o wadára nabét.”

⁴¹ Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! É mesál taw pa má áwort yá pa sajjahénán?”

⁴² Hodáwandén Issáy gwasht: “Amánatdár o dánáén kármaster hamá ent ke wájah áia wati é dega sajjahén hezmatkáráni master bekant tánke áyán pa wahd ward o warák bedant.

⁴³ Bahtáwar ent hamá hezmatkár ke wahdé wájaha kayt, áia hamá káráni sará gendit.

⁴⁴ Shomará rásténa gwashán, wájah hamá hezmatkára wati sajjahén mál o hastiay kármastera kant.

⁴⁵ Bale agan hamá kármaster wati delá begwashit: ‘Angat mani wájahay áyagá báz wahd hast’ o paméshká wati hamkárén golám o móledán latth o kotth bekant, ward o nóshá dazgath bebit o malár o hanósh bebit.

⁴⁶ Áiy wájah anchén róch o sáhatéa kayt o rásit ke á nazánt o wadára naent. Gorhá wájah áia sharriay sará latth o kottha kant o nábáwaráni nyámá dawra dant.

⁴⁷ Á hezmatkár ke wati wájahay wáhag o razáyá zánt, bale angat áiy wáhagay sará amal kanagá wahá tayára nakant, sakk lattha wárt.

⁴⁸ Bale hamá ke pa názánti anchén radé jant ke latth o kotthay sezáwar bebit, kamter lattha wárt. Chéa ke cha masterén mansabdará[‡] géshter jost o porsa bit o kaséa ke géshter zemmawári dayag butag, cha áia géshter hesáb geraga bit.

Issáy randgiri

(Mattá 10:34–36)

⁴⁹ Man átkagán ke donyáyá ásé rók bekanán. Drégatá é wahdi á ás rók butén.

⁵⁰ Bale cha áia pésar, maná pákshódié zalurat ent,[§] ke tánke é kár sarjam nabutag sakk paréshán o bétáhir^{*} án.

⁵¹ Shomá gomána kanét man átkagán ke donyáyá sohl o émeni byarán? Na, shomará gwashán ke man sest o séday áragá átkagán.

⁵² Cha é damáná o rand, yakk lógéay panchén mardománi nyámá nátepákia kapit, say doay helápá o do sayay helápá bit.

[†] 12:33 12:33 Warók o raméz, bezán gwandhén kerm o lullok ke dár o poccha wárt. [‡] 12:48 12:48 Mansabdár, bezán káréay zemmawár, ogdahdár. [§] 12:50 12:50 Issáy máná wati mark ent. ^{*} 12:50 12:50 Bétáhir, bezán náárá, békarár.

⁵³ Pet chokkay helápa bit o chokk petay, mát jenekkay helápa bit o jenekk mátay, wassig nesháray helápa bit o neshár wassigay.”

Zamáragay zánag

(Mattá 5:25–26; 16:2–3)

⁵⁴ Gorhá Issáyá gón mardomán gwasht: “Wahdé shomá gendét ke rónenday némagá jambaréa bastag, hamá damáná gwashét ke sakk hawra gwárit o hawr ham bit.

⁵⁵ Wahdé cha jonubá gwáta kasshit, gwashét ke maróchi garm o lewára bit o hamé dhawlá ham bit.

⁵⁶ Oo doru o dopóstén mardomán! Wahdé shomá zemin o ásmánay neshánián máná korta kanét, gorhá chón annugén zamánagay neshánián máná korta nakanét?

⁵⁷ Shomá parchá wat paysalaha nakanét ke kojám chizz rást ent?

⁵⁸ Wahdé gón wati daynkará hakdiwána† raway, johd kan ráhá gón áia sohl o saláh bekanay. Chó mabit ke tará káziay kerrá bebárt o á tará sepáhigay dastá bedant o sepáhig tará zendáná bebárt o band bekant.

⁵⁹ Tará gwashán, tán wahdé ke taw zarráni goddhi‡ pai o paysahá porr makanay, cha ódá ázáta nabay.”

13

Tawbah kanét

¹ Hamá wahdá lahténá gón Issáyá á Jalili mardománi bárawá habar o hál kort ke Pilátusá koshtagatant o áyáni hón gón áyáni korbánigén dalwatáni* hóná hór o hawár kortagat.

² Issáyá áyáni passawá gwasht: “Shomá gomána kanét ke á Jalili ke chó bazzag butant, cha á degarán gonahkártér atant?

³ Man shomará gwashán na, chosh naent, bale agan tawbah makanét, shomá ham hamáyáni dhawlá gár o gomsára bét.

⁴ Gomána kanét ke hamá hazhdahén mardom ke Shilwáhay borj áyáni sará kapt o mortant, cha Urshalimay á dega sajjahén mardomán radkártér atant?

⁵ Man shomará gwashán na, shomá ham agan tawbah makanét, hamáyáni dhawlá gár o gomsára bét.”

⁶ Padá Issáyá áyána é mesál dát: “Mardéa wati anguri bágá enjiray drachké keshtagat. Yakk róché, enjiray baráni chárágá bágá shot, bale bari nadistant.

⁷ Gorhá gón wati bágpáná gwashti: ‘Say sál ent ke man é enjiray baráni chárágá káyán bale heccha nagendán. Begoddi ke hoshká jágahé geptagi.’

⁸ Bale bágpáná passaw dát: ‘Wájah! Dega yakk sálé belli, man eshiay boná kóchán o kalóndhán o samátia dayán.

⁹ Démay sálá agan bari dát sharr, agan nadáti gorhá begoddi.’”

Kompén janénéay drahbakshi

¹⁰ Shabbatay róchéá Issá yakk kanisahéa mardomán tálim dayagá at.

¹¹ Janéné hamódá at ke hazhdah sál at jennéa nádráh kortagat. Janén komp at o hecch dhawlá natwánti wati sréná tachk bekant.

¹² Wahdé Issáyá chamm áia kaptant, tawári kort o gwashti: “Oo bánok! Taw cha wati nájórhíá dráh butay.”

¹³ Issáyá wati dast áiy sará ér kort o hamá damáná janénay srén tachk but o Hodáay sepat o sanáyá lagget.

¹⁴ Bale kanisahay master nárázá but chéa ke Issáyá Shabbatay róchá mardomé drah kortagat. Gón mardomán gwashti: “Shomará pa wati kárán shash róch hast o hamá róchán pa wati drahbakshiá byáét, na ke Shabbatay róchá.”

¹⁵ Hodáwándén Issáyá áiy passawá darráént: “Oo doru o dopóstén mardomán! Cha shomá hechkas Shabbatay róchá wati gók o harán cha banjáhána nabójit o dhanná pa áp dayagá nabárt?

¹⁶ Gorhá é janén ke Ebráhémay nasl o padréch ent o porréen hazhdah sál ent ke Shaytáná wati bandig kortag, chéa Shabbatay róchá cha é azábá ázáat kanag mabit?”

¹⁷ Wahdé Issáyá chosh gwasht, áiy sajjahén badwáh sharmendag butant. Bale é dega sajjahén mardom cha Issáyá é mójezah o ajabbatén kárán gal butant.

Hodáay bádsháhiay do mesál

(Mattá 13:31–33; Markás 4:30–32)

¹⁸ Gorhá Issáyá gwasht: “Hodáay bádsháhi kojám chizzay paymá ent? Pa áia chónén mesálé bedayán?

† 12:58 12:58 Hakdiwán, bezán ámidges, dádágá.

‡ 12:59 12:59 Goddhi, bezán áheri.

* 13:1 13:1 Dalwat, bezán

lógay dapi jánwar chó ke pas o gók.

¹⁹ Hodáay bádsháhi thélkáhay tohmay paymá ent ke mardéa zort o wati bága kesht. Á tohm rost o drachkéay kaddá but o báli morgán áiaý ták o tháláni[†] sará kodóh bast.”

²⁰ Padá gwashti: “Man pa Hodáay bádsháhiá chónén mesálé bedayán?

²¹ Hodáay bádsháhi hamá homiray paymá ent ke janénéa zort o gón bázén ártéa[‡] hawár kort o kamm kammá sajjahén árt gwát gept.”

Tankén darwázag

(Mattá 7:13–14, 21–23)

²² Issá shahr pa shahr o métag pa métag mardomán tálim dayán at o dém pa Urshalimá rawán at.

²³ Yakkéa jost kort: “Oo wájah! Hamá mardomán ke nejáta rasit, á kammok ant?”

²⁴ Áia passaw dát: “Johd kanét ke cha tankén darwázagá begwazét, chéa ke man shomará gwashán, bázéné cha hamé darwázagá gwazagay johdá kant, bale gwasta nakant.

²⁵ Wahdé kayt ke lógay hodábond páda kayt o lógay darwázagá banda kant, gorhá shomá lógay dapá óshét o harchont darwázagá thokkét o tawára kanét: ‘Oo wájah! Darwázagá pa má pach kan!’, bale á passawa dant ke ‘man shomará pajjáha nayarán o nazánán cha kojá átkagét.’

²⁶ Shomá gwashét: ‘Má gón taw yakjáh wártag o nóshetag o taw may damk o bázarán tálim dátag.’

²⁷ Bale á passawa dant: ‘Man shomará pajjáha nayarán o nazánán cha kojá átkagét? Oo radkárán! Cha mani déma dur bét.’

²⁸ Ódá gréwag o peryát o zária bit, chéa ke shomá Ebráhém o Esák o Ákub o sajjahén paygambarán Hodáay bádsháhiá gendét, bale wat cha Hodáay bádsháhiá dhann dawr dayaga bét.

²⁹ É dega mardom cha ródarát[§] o rónend o cha shamái o jonubay chárén némagána káyant o Hodáay bádsháhiay parzónagay sará nendant.

³⁰ Bechár, hamá ke áheri ant, awalia bant o hamá ke awali ant, áheria bant.”

Pa Urshalimá Issáay gam o andóh

(Mattá 23:37–39)

³¹ Hamá wahdá lahtén Parisi Issáay gwará átk o gwashtesh: “Nun taw é jágahá yalah kan o dega jáhéa beraw, chéa ke Hirudis tai koshagay randá ent.”

³² Issáyá darráent: “Berawét á róbáhá begwashét ke maróchi o bándá jennána kasshán o mardomán dráha kanán o sayomi róchá, wati kára sarjama kanán.

³³ Bale maróchi, bándá o póshi allamá wati é saporá déma barán, chéa ke hecch paygambaray kósh cha Urshalimá dhanna nabit.

³⁴ Urshalim, oo Urshalim! Taw paygambarána koshay o hamá ke Hodáyá tai kerrá ráh dátagant, áyán sengsára kanay. Báz randá man lóthetag ke tai chokkán wati kerrá mocch o yakjáh bekanán, chó ke nekénkén morgé chureg o chippokán wati bál o bánzoláni chérá moccha kant, bale shomá nalóthet.

³⁵ Nun shomay lóg pa shomá yalah dayaga bit. Shomará gwashán, shomá dega baré maná nagendét tán á wahdá ke wat begwashét: ‘Mobáarak ent hamá ke Hodáwaday námá kayt!’ ”*

14

Issá Parisiéay lógá mehmána bit

¹ Chó but ke Shabbatay róchéa Issá pa warákay waragá Parisi sarókéay lógá shot. Óday mardom pa delgósh áia chárágá atant ke bárén ché kant?

² Áiaý dém pa déma mardé at ke cha jalandaray nádráhiá* badani gwát geptagat.

³ Issáyá cha Sharyatay kázi o Parisián jost gept: “Shabbatay róchá nádráháni dráh kanag rawá ent yá na?”

⁴ Bale á bétawár butant. Gorhá Issáyá á marday dast gept, mardi dráh kort o roksat kort.

⁵ Gorhá Issáyá dém gón áyán tarrént o gwashti: “Cha shomá kay ent ke áiaý chokk yá gók Shabbatay róchá chátá bekapit o áia hamá damáná cha chátá dar makant?”

⁶ Bale áyán hecch passaw dát nakort.

⁷ Wahdé Issáyá dist ke mehmán che paymá diwánjáhay sharterén jágahán gechén kanagá ant, gorhá é mesáli dát o gwashti:

[†] 13:19 13:19 Thál, bezán sháharh, sháhal. [‡] 13:21 13:21 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “say sátá, bezán cha bist litará gesh. [§] 13:29 13:29 Ródarát, bezán hamá némag ke róch dara kayt, mashrek. * 13:35 13:35 Zabur 118:26. * 14:2 14:2 Jalandar nádráhié ke dast yá pád cha ápá gwátá gerant.

⁸ “Wahdé taw pa sur o áróséá lóthaga bay, diwánay sharterén jágahán manend, balkén cha taw masterén mardomé ham lóthag butag.

⁹ Gorhá á mehmándár ke shomárá doénáná lóthetagi, tará gwashit: ‘Wati jáhá áiá beday.’ Gorhá taw pashal o sharmendaga bay o majburiá jahliterén jágaha nenday.

¹⁰ Wahdé kasé tará mehmána kant, jahliterén jágahá benend, tánke mehmándár wat byayt o begwashit: ‘Oo mani dóst! Byá, sharterén jágahéá benend.’ Á wahdá taw á dega mehmánáni chammán sharapdára bay.

¹¹ Chéá ke harkas watá mazana kant,[†] kamsharapa bit o harkas watá jahl o érdasta mannit, washnám o sharapdára bit.”

¹² Gorhá Issáyá gón mehmándará gwasht: “Wahdé taw pa sobáreg yá shámá mehmánia kanay, wati sangat, brát o syád yá hastómandén hamsáhegán malóth. Chó mabit ke á ham tará mehmán bekanant o taw wati mehmániay badalá begeray.

¹³ Wahdé mehmánia kanay, nézgár o mondh o lang o kórán belóth.

¹⁴ Gorhá bahtáwara bay, chéá ke áyáni kerrá chizzé nést ke tará badalá bedayant o taw wati mozzá pahrézkáráni zendag bayag o jáh janagay[‡] róchá geray.”

Mazanén mehmániay mesá

(Mattá 22:1–10)

¹⁵ Cha óday mehmánán yakkéá gón é habaray eshkonagá gwasht: “Bahtáwar ent hamá ke Hodáay bádsháhiay mehmániá waraga wárt.”

¹⁶ Issáyá gwasht: “Mardéá baláhé mehmánié kort o bázén mardomé lótháent.

¹⁷ Mehmániay róchá gón wati golámá gwashti: ‘Beraw mani mehmánán begwash ke byáét, nun har chizz tayár ent.’

¹⁸ Bale cha á sajjahénán har yakkéá nimóné kort o nayátk. Yakkéá gwasht: ‘Man yakk dhagaré bahá zortag o báyd ent áiy chárágá berawán, paméshká maná bebaksh.’

¹⁹ Degaréá gwasht: ‘Man panch jotk káiger[§] zortag o pa áyáni chárág o chakkásagá rawagá án, paméshká pahellia lóthán.’

²⁰ Dega yakkéá gwasht: ‘Man nóki sur kortag, paméshká átka nakanán.’

²¹ Golám átk o wati wájahi cha é hálán sahig kort. Wájah é habaráni eshkonagá sakk zahr gept o hokmi dát: ‘Damáná beraw, cha shahray tank o damkán sajjahén nézgár o mondh o kór o langán byár.’

²² Randá golám átk o gwashti: ‘Wájah! Harché ke taw maná hokm dát man hamá dhawlá kort, bale angat jágah hastent.’

²³ Gorhá wájahá wati golám hokm dát: ‘Shahrá dhann ráh o rahsarán beraw, mardom shóház kan o áyán majbur kan o byár tánke mani lóg cha mardomá porr bebit.’

²⁴ Shomárá rásta gwashán ke cha awali lóthetagé mardomán yakké ham mani mehmániay warákana nachashit.”

Issáy moridiay táwán

(Mattá 10:37–38; 16:24; Luká 9:23)

²⁵ Mazanén rombé Issáyá hamráhiá rawagá at. Áiá dém tarrént o gón áyán gwashti:

²⁶ “Á ke lóthit mani morid bebit, agan cha wati pet o mát, jan o chokk, brát o gohárán o cha wati jenday sáhá ham sar magwazit, mani morid buta nakant.

²⁷ Kasé ke wati salibá baddhá nakant o mani randá nayayt, á ham mani morid buta nakant.

²⁸ Agan cha shomá kasé lóthit ke borjé bebandit, gorhá borjay bandagá pésar á nendit o borjay harch o darchay hesábá jant o chárit ke bárén maná é kárá sarjam korta kanán yá na.

²⁹ Chéá ke agan é borjay bonredá ér bekant o násarjamá belliti, sajjahén mardom ke gendant, áiá kalág o rishkanda kanant o

³⁰ gwashant: ‘É mardá karé bendát kort bale natwánti sarjami bekant.’

³¹ Yá agan bádsháhé erádaha kant ke gón dega bádsháhéá janga kanán, gorhá jangá pésar á nendit o andázaha jant ke bárén man gón dah hazáray pawjá á bádsháhay bist hazári lashkaray déma óshatá kanán yá na.

³² O agan begendit ke áiy déma dáshta nakanán, gorhá dozhmenay lashkar ke angat dur ent, á wati kásedán rawána dant ke sohl o saláhay shartán bezánt.

³³ Hamé paymá cha shomá harkas, tán wahdé ke cha wati har chizzá dast makasshit, mani morid buta nakant.

³⁴ Wád sharr ent, bale agan wáday tám berawt, gorhá chón padá támjár kanaga bit?

[†] 14:11 14:11 Lékag, bezán hesáb árag, shomár kanag. [‡] 14:14 14:14 Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. [§] 14:19 14:19 Káiger, bezán mazanén narén gók.

³⁵ Na zeminay kára kayt o na samát buta kant, mardom áia dawra dayant. Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”

15

Gárén méshay mesál

(Mattá 18:12-14)

¹ Nun sajjahén songi o máliátgir o gonahkárén mardom Issáy gwará átkant ke áia habarán beshkonant.

² Bale Parisi o Sharyatay zánógerán norondhet o gwasht: “Gón gonahkárán é marday ru pach ent o gón áyán hór waraga wárt.”

³ Gorhá Issáyá pa áyán é mesál dát o gwasht:

⁴ “Cha shomá agan kaséá sad mésh hast o cha áyán yakké gár bebit, gorhá allamá nawad o nohén méshán charágáhá* yalaha kant o hamá gárén méshay shóházá rawt. Tánke daria nagéjit, áráma nanendit.

⁵ Wahdé gárén méshá dara géjit, pa galé wati kópaga kanti,

⁶ lógá rawt, dóst o hamsáhegána lótháénit o gwasht: ‘Mani galá shádán bét ke man wati gárén mésh dar gétkag.’

⁷ Man shomará gwashán, hamé dhawlá pa yakk gonahkáréa ke tawbaha kant, ásmáná baláhén shádehé bit, bale pa nawad o noh pahrézkára ke áyán tawbah pakár naent choshén shádeha nabit.

Gárén kaldáray mesál

⁸ Yá ke agan janénéá dah kaldár bebit o cha á dahén kaldárán yakké gár bebit, gorhá allamá pa wati gárén kaldáray shóházá cherágé róka kant o sarjamén lógá patthit. Tánke daria nagéjit, áráma nanendit.

⁹ Wahdé kaldará dara géjit, dazgohár o hamsáhegána lótháénit o gwasht: ‘Mani galá shádán bét ke man wati gárén kaldár dar gétkag.’

¹⁰ Hamé paymá man shomará gwashán, agan yakk gonahkáré ham cha wati gonáhán tawbah bekant, Hodáay préshtag shádeha kanant.”

Gárén bacchay mesál

¹¹ Padá Issáyá gwasht: “Mardéa do mardénchokk hastat.

¹² Kasterená yakk róché gón petá gwasht: ‘Oo mani pet! Cha tai mál o melkatá harché ke mani bahr o wandhá kapit, maná annun beday.’ Gorhá petá wati mál o melkat doén chokkáni sará bahr kortant.

¹³ Lahtén róchá o rand kasterén chokká wati sajjahén mál o hasti yakjáh kortant, zortanti o durén molkéa shot o wati máli pa aysh o nósh gár kortant.

¹⁴ Wahdé har chizzi gár kortagat, á molká sakk dhokká kapt o á tangdast but.

¹⁵ Hamá molká yakk mardoméay kerrá shot o dazbandii kort ke maná kára bedár. Gorhá áia wati dhagaráni sará hukkáni chárénók kort.

¹⁶ Ódá haminchok gozhnag but ke áia delá lóthet hamá kósagán† bwarán o wati lápá sér bekanán ke hukkáni warák ant, bale kassá pa waragá hecch nadát.

¹⁷ Wahdé hóshi kort, gón wat gwashti: ‘Mani petay bázén nawkaréa lápay sérá waráka rasit o man edá shodá mark án.

¹⁸ Nun páda káyan o wati petay kerrá rawán o áia gwashán: Oo mani pet! Man Hodáay gonahkár án o tai ham.

¹⁹ Nun nakarzán ke tai chokk gwashag bebán. Maná wati nawkaráni dhawlá yakk nawkaré bekan.’

²⁰ Gorhá pád átk o dém pa petay lógá rahádag but. Petá ke cha durá dist, chokkay sará bazzagi but o tachána shot o gwarambázi kort o chokketi.

²¹ Chokká gwasht: ‘Oo mani pet! Man Hodáay gonahkár án o tai ham. Nun nakarzán ke tai chokk gwashag bebán.’

²² Bale petá gón wati golámán gwasht: ‘Esháp kanét, pa áia sharterén kabáhá byárét o gwarái bedayét. Challah o mondrikki dastá o kawshi páda bedayét.

²³ Pábondi‡ gwaská§ byárét o bekoshét tánke wasshén waráké bwarán o shátkámi bekanén.

²⁴ Chéa ke mani é chokk mortagat bale nun padá zendag butag, gár at o nun dar átkag.’ É dhawlá á shátkámi kanagá laggetant.

* **15:4 15:4** Charágáh, bezán dalwatáni charagay jágah, charágáh, charág. † **15:16 15:16** Kósag, bezán karó o bānkālénkay hamá dráén póst ke dánagi mán ent. ‡ **15:23 15:23** Pábondi, bezán hamá pas o gók ent ke pa helár kanagá lógay dapá dáranti. § **15:23 15:23** Gwask, bezán góló, gólóy chokk.

²⁵ Bale masterén chokk dhagaráni sará at. Wahdé lógay nazzikká raset o sáz o zémel o nách o sohbatay tawári eshkot,

²⁶ cha nawkarán yakké lótháént o josti kort: ‘Edá ché bayagá ent?’

²⁷ Nawkará passaw dát: ‘Tai brát átkag o nun ke á pa wasshi o salámati rasetag, tai petá pábondi gwask koshtag.’

²⁸ Gorhá masterén brát sakk zahr gept o nalótheti ke tahá byayt. Bale pet dhanná dar átk o áíay wasshán kanagá* lagget.

²⁹ Chokká petay dazbandiay passawá gwasht: ‘Bechár, man inchok sálá tai kerrá goláméay dhawlá kár kortag o hechbar cha tai hokmá dar nabutagán, bale taw maná yakk shenekké ham nadáttag ke gón wati sangatán shádeh bekanán.

³⁰ Bale tai é chokká tai mál gón kahbagán gár kort o taw pa áíá pábondi gwask koshtag.’

³¹ Petá gwasht: ‘Oo mani chokk! Taw harwahdá mani kerrá ay o harché ke maná hast á sajjahén taig ant,

³² bale annun mára shátkámi kanaga lóthit ke tai é brát mortagat o nun zendag ent, gár o bégwáh at o nun dar átkag.’”

16

Chálákén hesábdáray mesáí

¹ Issáyá gón wati moridán gwasht: “Sér o hazgáren mardéa hesábdaré hastat. Wahdé mardomán shekáyat kort ke hesábdár tai mál o hastiá zawál kanagá ent,

² gorhá á lótháént o gwashti: ‘É chónén habar ant ke tai bárawá eshkonagá án? Beraw wati sarjamén hesáb o ketábán begisshén o byár o maná beday. Cha ed o rand taw mani hesábdár naay.’

³ Hesábdará delá gwasht: ‘Nun chón bekanán ke mani kárwáhond maná cha kará kasshagá ent? Dehkánkári man korta nakanán, pendhag ham maná lajja* kant.

⁴ Bale haw! Nun mana zánán ke ché bekanán. Báyard ent anchén karé bekanán ke wahdé cha kará kasshaga bán, mardom maná wati lógán jágah bedayant.’

⁵ Áíá kárwáhonday wámdár yakk yakká wati kerrá lótháéntant. Cha awali wámdará josti gept: ‘Tará mani kárwáhonday chinchok wám per ent?’

⁶ Passawi dát: ‘Maná yakk sad kayl† zaytunay théi wám per ent.’ Hesábdará gwasht: ‘Beger, esh ent tai wámáni kabz, zutt benend o panjáh kayl nebeshtah kan.’

⁷ Nun cha domi wámdará josti kort: ‘Tará chinchok wám per ent?’ Gwashti: ‘Yakk sad kayl‡ gandom.’ Hesábdará gwasht: ‘É tai wámáni kabz ent. Beger, hashtád kayl nebeshtah kan.’

⁸ Kárwáhondá wati béimán o dozzén hesábdáray tawsip paméshká kort ke áíá é kár pa hozzhári kortagat. Chéa ke donyádáriá donyái chokk cha Hodáay bádsháhiay chokkán hozzhárter ant.

⁹ Shomará gwashán ke donyái málá pa sharrén dóstáni shóház kanagá kár bebandét, tánke wahdé é mála hallit, shomará abadmánén jahána jágahé berasit.

¹⁰ Á ke kasánén káráni sará tachk o rásta bit, mazanénáni sará ham rásta bit o á ke kasánén káráni sará rásta nabit, mazanénáni sará ham rásta nabit.

¹¹ Nun agan shomá donyái málay sará rást o tachk mabét, gorhá kay shomay sará báwara kant o barhakkén mál o hastiá shomay dastá dant?

¹² Agan shomá gón degaráni málá rást o tachk mabét, kay shomay jenday málá shomay dastá dant?

¹³ Hech golámé do wájahay golámiá korta nakant, yá gón eshiá naprata kant o áíá dósta dárít, yá gón eshiá wapádára bit o áíá mána nayárit. Chó buta nakant ke shomá Hodáay golámiá ham bekanét o zarray golámiá ham.”

Sharyat o Hodáay bádsháhi

(Mattá 5:31–32; 11:12–13; Markás 10:11–12)

¹⁴ Parisi ke wat zarparast atant, gón é habaráni eshkonagá Issáesh kalág gept o rishkand kort.

¹⁵ Issáyá gwasht: “Shomá hamá ét ke mardománi démá watá tachk o pahrézkár pésha dárét, bale Hodá shomay delay hálána zánt. Hamá chizz ke mardománi gwará báz kimati ent, Hodá cha á chizzá naprata kant.

* 15:28 15:28 Wasshán kanag, bezán sohl kanag, áшти kanag.

* 16:3 16:3 Lajj, bezán sharm, hajálat. † 16:6

16:6 Asligén Yunáni nebeshtánk gwasht: “yakk sad batos”, bezán 3700 litaray kesásá. ‡ 16:7 16:7 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “yakk sad korus”, bezán 37000 litaray kesásá.

¹⁶ Tawrát o nabiáni bárig tán Yahyáay wahdá at. Cha hamá wahdá o rand Hodáay bádsháhiay mestágay jár janag bayaga ent o harkas zóra jant ke tahá berawt.

¹⁷ Bale bezánét ke ásmán o zemínay tabáh bayag cha Sharyatay yakk thekk o neshanéay kapagá ásánter ent.

¹⁸ Harkas ke wati janay sawn o talákán bedant o gón dega janénéá sur o sáng bekant, zená kanagá ent o harkas ke gón talák dátágén janénéá sur bekant, á ham zená kant.

Serén mard o Ilázar

¹⁹ Yakk sér o hazgárén mardéá modám gránkimatén^S pocch o pósháka póshet o wati róchi pa aysh o nósha gwázéntant.

²⁰ Ilázar námén garibén mardé ke badani sará tán pádá résh at, hamáíay lógay dapá áwortag o dawresh dátagat.

²¹ Áiay armán at ke cha hazgárén marday parzónagá kaptagén chondán wati lápá sér bekant. Kochekk ham átkant o áiay résh o násuresha chatthetant.

²² Wahdé á garib mort, préshtagán á zort o Ebráhémay kerrá bort. Hazgárén mard ham mort o mardomán kabr o kapan kort.

²³ Hazgárén mard mordagáni jaháná azáb at. Áiá ke sar chest kort cha durá chammi Ebráhémá kaptant ke Ilázar áiay kashá at.

²⁴ Gwánki jat: 'Ebráhém, oo mani pet! Mani sará rahm kan, Ilázará mani kerrá dém beday ke wati lankoká ápá bejant o mani nokká tarr bekant ke man ásá sochagá án.'

²⁵ Bale Ebráhémá darráént: 'Oo mani bacch! Yát kan ke taw wati zendá sharrén chizzáni wájah butagay o Ilázará wati róch pa bazzagi gwázéntagant. Bale á nun edá ásudag ent o taw azáb ay.

²⁶ Eshíá abéd, shomayg o may nyámá yakk anchén johlén daragé borrag butag ke na may némagay mardom shomay gwará shota kanant o na shomay némagay mardom may kerrá átka kanant.'

²⁷ Padá hazgárén mardá gón Ebráhémá gwasht: 'Oo mani pet! Gorhá cha taw dazbandia kanán ke Ilázará mani petay lógá rawán day,

²⁸ chéá ke maná panch brát hast o mani wáhag ent ke Ilázar áyán hozzhár o habardár bekant. Chó mabit ke á ham é porazábén jágahá byáyant.'

²⁹ Bale Ebráhémá gwasht: 'Áyáni kerrá Mussáay Tawrát o Nabiáni Ketáb hastant. Áyáni habarán gósh bedárant.'

³⁰ Á mardá gwasht: 'Na, oo mani pet Ebráhém! Cha mordagán agan kasé áyáni kerrá berawt, allamá á tawbaha kanant.'

³¹ Ebráhémá gwasht: 'Agan á Mussáay Tawrát o Nabiáni Ketábáni habarán gósha nadárant, gorhá cha mordagán agan kasé zendag bebit o áyáni kerrá berawt, áiay habarán ham nazurant.'

17

Gonáh o imán o parz

(Mattá 18:6-7, 21-22; Markás 9:42)

¹ Issáyá gón wati moridán gwasht: "Gomráh kanóken chizz mardomay zendá allamá káyant, bale bazhn o apsóz pa hamáíá ke degarán gomráha kant.

² Cha é gwandhóán yakkéá ham dém pa gonáhá baragay badalá, sharter hamesh ent ke gomráh kanókay gotthá jenteri* táé bebandant o daryáyá chagali bedayant.

³ Cha wati kár o kerdán hozzhár bét.

Agan tai brát gonáhé kant, áiá hakkal kan o agan pashómán but, bebakshi.

⁴ Toré róché hapt randá gonáh bekant o hapt randá tai gwará byayt o begwashit ke man pashómán án, bebakshi."

⁵ Kásedán gón Hodáwandá gwasht: "May imáná gésh kan."

⁶ Gwashti: "Agan shomay imán arzonéay kesásá† ham bebit, shomá tuday é drachká hokm dáta kanét ke watá cha boná begwaj o beraw zeray‡ tahá berod o besabz. Gorhá drachk shomay hokmá mannit.

⁷ Cha shomá á kas kay ent ke áiay hezmatkár dhagará nangára kant yá ramagá chárénit o kayt o wájah áiá begwashit: 'Zutt byá, benend o warag bwar?'

⁸ Gón áiá allamá gwashit: 'Pésará pa man warag addh kan, tán man nawártag, taw mani hezmatá bósht, wahdé man halás kort gorhá taw bwar.'

^S 16:19 16:19 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: "jamurangén". É rang bádshádi póshákáni rang at. ^{*} 17:2 17:2 Jenter do seng ant ke gón áyán dána droshant o ártá kanant. [†] 17:6 17:6 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: "thélikáhay tohmay kesásá". Thélikáhay tohm báz gwandh ant. [‡] 17:6 17:6 Zer, bezán daryá.

⁹ Wájah wati hezmatkáray shogr o mennatá gipt ke taw mani hokm mannetag? Na, hechbar.

¹⁰ Hamé paymá shomá ham á sajjahén hokmán ke shomára dayag butagant, sarjam bekanét o begwashét ke má tai hezmatkár bayagay láhek ham naén, tahná wati parz purah kortagant.”

Dah nádráhay drahbakshi

¹¹ Issá dém pa Urshalimá rawagá at o cha Sámerah o Jalilay simsará gwazagá at.

¹² Wahdé métagéá átk o raset, dah mardom ke áyán garray nádráhi at, gón áiá dochár kaptant. Dur óstátant o

¹³ pa borztawári gwashtesh: “Oo wájah Issá! May sará rahm kan.”

¹⁴ Issáyá ke distant, gwashti: “Berawét, watá dini péshwáyán pésh bedárét.” Á sar geptant o ráhá dráh butant.

¹⁵ Cha áyán yakkéá wahdé dist ke nun dráh án, pa borztawári Hodáyá satá kanáná per tarret o átk,

¹⁶ Issáyá pádán kapt o shogri gept. Á nádráh SámeriéŠ at.

¹⁷ Issáyá jost kort: “Záná, har dahén cha garrá dráh nabutant? Á dega nohén kojá ant?

¹⁸ É yakkén darkawmá* abéd, dega kas pa Hodáyá sepat o sanáyá per natarret?”

¹⁹ Gorhá Issáyá gón á mardá gwasht: “Pád á, beraw ke tai imáná tará dráh kortag.”

Hodáyá bádsháhi

(Mattá 24:37–40)

²⁰ Yakk róché lahtén Parisiá cha Issáyá jost kort: “Hodáyá bádsháhi kadéna kayt?” Issáyá gwasht: “Hodáyá bádsháhi chamzáherá gendaga nabít.

²¹ Kass gwashta nakant ke Hodáyá bádsháhi edá ent yá ódá. Chéá ke Hodáyá bádsháhi, shomay delá ent.”†

²² Padá gón wati moridán gwashti: “Yakk wahdé kayt ke shomá pa Ensánay Chokkay rócháni yakk róchéay gendagá armána kanét, bale á róchá nagendét.

²³ Mardom shomára gwashant ke ‘edá ent’ yá ‘ódá ent,’ bale shomá marawét o áyáni randá makapét.

²⁴ Anchó ke geróka jant o ásmánay é sar tán á sará rozhná kant, Ensánay Chokk ham wati áyagay róchá anchosh záhera bit.

²⁵ Bale awalá báýad ent bázén sakki o sórié besaggit o é zamánagay mardom áiá mamannant.

²⁶ Hamá dhawlá ke Nuhay zamánagá butag, Ensánay Chokkay zamánagá ham anchosha bit.

²⁷ Á róchán mardom ward o noshá atant, sáng o surá atant o é kárán tán hamá róchá dazgatth atant ke Nuh bójigá swár but. Padá tuppán átk o sajjahén mardomi gár o bégwáh kortant.

²⁸ Lutay zamánagá ham anchó but, mardom warag o charag o badal o bándát o kesht o keshár o lóg o jágahay bandagá goláesh atant,

²⁹ bale hamá róchá ke Lut cha Sodumay shahrá dar átk, Hodáyá cha ásmáná ás o rókén gókort gwárent o Sodumay sajjahén mardom gár o bégwáh kortant.

³⁰ Ensánay Chokkay áyag o záher bayagay róchá ham anchosha bit.

³¹ Á róchá, agan kasé wati lógay sará bebit o áiay ord o poténk lógá ér bebant, pa áyáni zuragá jahlá ér makapít. Hamé dhawlá, agan kasé wati dhagaráni sará kesht o keshará bebit, á ham padá lógá per matarrít.

³² Lutay janay kessahá mashamóshét.‡

³³ Harkas ke wati sáhay rakkénagay randá bit, gária dant o harkas ke wati sáhá nadra kant, rakkéniti.

³⁴ Shomára gwashán ke á wahdá do mardom yakkén taht o nepáday sará waptag, yakké baraga bit o domi pasht géjaga bit.Š

³⁵ Do janén jenteray sará hórígá dánay droshagá bit, yakké baraga bit o domi pasht géjaga bit.

³⁶ Do mardén dhagaráni sará bit, yakké baraga bit o domi pasht géjaga bit.”*

³⁷ Jostesh kort: “Oo Hodáwand! Kojá chosha bit?” Passawi dát: “Har jáh ke jóné bit, ódá dhundhwárén morg moccha bant.”

Š 17:16 17:16 Yahudián Sámeri gomráh zántagant o gón áyán dayger o badal o bándát nakortag. * 17:18 17:18

“Darkawm” bezán á ke Yahudi naant. † 17:21 17:21 Yá: shomay nyámá ent. ‡ 17:32 17:32 Lutay janá wati mál o manál dóst at, Hodáyá habari nazort o paméshká mort. Š 17:34 17:34 Pasht géjag, bezán nazurag, yalah dayag,

gechén nakanag. * 17:36 17:36 Lahtén daznebeshtá, band 36 nést.

18

Janózám o káziay mesái

¹ Issáyá pa moridán mesálé áwort ke á báyard ent harwahdá dwá bekanant o hechbar delprósh mabant.

² Gwashti: “Shahréa yakk kázié hastat ke áia na cha Hodáyá torset o na mardománi parwáhia kort.

³ Hamá shahrá janózámé ham hastat ke harwahdá káziay kerrá átk o gwashti ke mani hakká cha daynkará beger o beday.

⁴ Tán lahtén wahdá káziá janózámay peryátay némagá hecch delgósh nakort, bale randá delá hayáli kort ke bell toré maná na Hodáyá tors ent o na mardománi parwáh,

⁵ bale é janózám maná delsyáh kanagá ent. Paméshká gehter ent ke eshiay hakká begerán o bedayán. Chó mabit ke gón wati har róchigén rawag o áyagá maná géshter delsyáh bekant.”

⁶ Gorhá Hodáwardén Issáyá gwasht: “Bechárét é náhakkén kázi ché gwashtit?

⁷ Nun bárén Hodá gón wati gechéen kortagénán ke shap o róch áiy kerrá pa wati hakká peryáta kanant, hakka nakant? Pa áyáni hakrasiá déra kant?

⁸ Shomará gwashán ke áyáni hakká zutta dant. Bale á wahdi ke Ensánay Chokka kayt, bárén zeminay sará imáné pashta kapit ke begenditi?”

Parisi o máliátgiray mesái

⁹ Issáyá hamá mardománi bárawá mesálé áwort ke watá nék o pahrézkára gwashant o é dega mardomán éra janant.

¹⁰ “Do mardom pa dwá kanagá mazanén parasteshgháhá shot. Yakké Parisié at o domi máliátgiré.

¹¹ Parisi óshrát o wati jenday bárawá dwái kort o gwashti: ‘Oo Hodá! Tai mennatwár án ke man é dega mardománi dhawlá dozz o radkár o zenákáre naán o na é máliátgiray dhawlá án.

¹² Man haptagé do róch róchaga bán o wati sajjahén málay dahyakká dayán.’

¹³ Bale máliátgir dur óshátatagat o ásmáni cháret ham nakort. Dasti wati sénagá jat o peryát kanáná gwashti: ‘Oo Hodá! Mani sará rahm kan ke gonahkáré án.’

¹⁴ Nun man shomará gwashán: Hamá máliátgir bégonáh o bémayár but o lógá shot bale Parisi na, chéa ke harkas watá mazana kant, kamsharapa bit o harkas watá jahl o érdasta mannit, washnám o sharapdára bit.”

Pa chokkán Issáy mehr

(Mattá 19:13–15; Markás 10:13–16)

¹⁵ Mardomán wati nonnokén chokk ham Issáy gwará áwortant ke dastesh sará per bemoshit. Wahdé moridán dist, mardomesh hakkal dátant.

¹⁶ Bale Issáy chokk wati kerrá lótháéntant o gwashti: “Chokkán bellét ke mani kerrá byáyant, áyáni déma madárét, chéa ke Hodáyá bádsháhi anchén mardománig ent.

¹⁷ Shomará rásténa gwashán, harkas ke Hodáyá bádsháhiá hamá paymá mamannit ke kasánén chokkia mannant, hechbar ódá pád ér korta nakant.”

Zardáren warná o abadmánén zend

(Mattá 19:16–29; Markás 10:17–30)

¹⁸ Sardárzádagéa cha Issáyá jost kort: “Oo nékén ostád! Man chón bekanán ke abadmánén zenday wáhond bebán?”

¹⁹ Issáyá gwasht: “Taw chéa maná ‘nékéna’ gwashay? Abéd cha Hodáyá kass nék naent.

²⁰ Taw Hodáyá hokmána zánay: ‘Zená makan, hón makan, dozzi makan, drógén sháhedí maday, wati pet o máia ezzat beday.’”*

²¹ Áia gwasht: “Man cha kasániá é sajjahén hokmáni sará amal kortag.”

²² Wahdé Issáyá áiy passaw eshкот, gwashti: “Tará angat yakk káré kanagi ent, wati sajjahén mái o hastiá bahá kan o zarrán garib o nézgárén mardománi sará bahr kan. É paymá tará ásmáni ganjé rasit. Nun byá o mani randgiriá bekan.”

²³ Wahdé á mardá é passaw eshкот, báz gamig but chéa ke báz sér o hazgár at.

²⁴ Issáyá á cháret o gwasht: “Pa hazgárén mardomán Hodáyá bádsháhiá páday ér kanag sakk grán ent.

²⁵ Haw! Cha suchenay domká oshteray gwazag wa báz grán ent, bale pa hazgárén mardoméa Hodáyá bádsháhiá páday ér kanag angat gránter ent.”

²⁶ Hamá ke é habará eshkonagá atant, jostesh kort: “Gorhá kay rakketa kant?”

²⁷ Issáyá passaw dát: “Hamá kár ke ensánay dastá nabít, Hodáyá dastá bit.”

* 18:20 18:20 Darrow 20:12–16, Mussáy Wáz 5:16–20.

²⁸ Petrosá gwasht: “Má wati har chizz yalah dátag o tai randgiriá kanagá én.”

²⁹ Issáyá gwasht: “Shomárá rásténa gwashán, harkasá ke pa Hodáay bádsháhiá wati lóg o jágah yá jan o chokk yá brát o gohár yá mát o pet yalah dátagant,

³⁰ hamé jaháná é chizzáni badalá áiá báz géshtera rasit o á dega jaháná abadmánén zenday wáhonda bit.”

Issáy markay sayomi péshgói

(Mattá 20:17–19; Markás 10:32–34)

³¹ Padá Issáyá wati dwázdahén kásed yakk kerré bortant o gwashti: “Nun má Urshalimá rawagá én, har chizz ke nabián Ensánay Chokkay bárawá nebeshtag, purah o sarjama bit.

³² Áiá darkawmén mardománi dastá dayant o hamá darkawm kalágia gerant, bézzatía kanant o dap o démá tokkia janant†,

³³ shallák o hayzaránia janant o koshanti. Bale sayomi róchá á padá zendaga bit.”

³⁴ Áiay morid cha é habarán yakkéá ham sarpad nabutant. Issáy é habaráni máná cha áyáni zántá dhann at o sarkechesh nawárt ke Issá ché gwashagá ent.

Kóréay drahbakshi

(Mattá 20:29–34; Markás 10:46–52)

³⁵ Wahdé Issá Ariháay shahray nazzikká raset, kóré disti ke ráhay sará neshtag o pendhagá at.

³⁶ Wahdé kórá gwazókén mocchiay tawár eshкот, josti kort: “Ché bayagá ent?”

³⁷ Hálesh dát: “Issá Náseri gwazagá ent.”

³⁸ Gorhá áiá kukkár kort: “Issá, oo Dáud bádsháhay chokk! Mani sará rahm kan.”

³⁹ Á ke cha sajjahénán pésar o péshgám atant, kóresh hakkal kort o gwashtesh: “Bass kan!” Bale áiá géshter kukkár kort: “Oo Dáud bádsháhay chokk! Mani sará rahm kan.”

⁴⁰ Issá óstát o hokmi dát: “Á mardá byárét.” Wahdé kór nazzikká átk, Issáyá jost kort:

⁴¹ “Taw ché gwashay, man pa taw ché bekanán?” Áiá passaw dát: “Oo Hodáwand! Mani chammán rozhná kan.”

⁴² Issáyá gwasht: “Biná bay! Tai imáná tará dráh kort.”

⁴³ Hamá damáná kóray chamm pach butant o Hodáyá satá o saná kanáná Issáy hamráh but. Sajjahén mardomán ke dist, áyán ham Hodáyá satá o saná kort.

19

Zakkáay mehmáni

¹ Issá Ariháya átk o cha shahray nyámá gwazagá at.

² Ódá Zakká námén sér o hazgárén mardé hastat ke máliátgiráni master at.

³ Áiá lóthet ke bechárán Issá chónéné, bale mardománi mocchi mérhi* at o áiay jend pathakké at. Paméshká disti nakort.

⁴ Gorhá tacháná démterá shot o mazanén drachkéay† sará sar kapt ke áiá begendit, chéá ke Issá chá hamé ráhá gwazagá at.

⁵ Wahdé Issá hamá jágahá raset, borzá cháret o gwashti: “Oo Zakká! Zutt jahlá ér kap ke maróchi man tai mehmán án”

⁶ Á damáná ér átk o Issái pa gal o wasshi wati lógá bort.

⁷ Mardomán ke dist, sajjahén norondhagá laggetant o gwashtesh: “Issá gonahkárén mardéay lógá mehmán butag.”

⁸ Bale Zakká pád átk o óstát o gón Hodáwandén Issáyá gwashti: “Oo Hodáwand! Wati sajjahén mál o hastiay némá garibána dayán o agan man kaséay mál náhakká bortag, badalá chár sarí géshteria dayán”

⁹ Issáyá gón áiá gwasht: “Maróchi é lógá neját sar butag, chéá ke é mard ham cha Ebráhémay nasl o padréchá ent.

¹⁰ Haw! Ensánay Chokk pa gárénáni shóház kanag o rakkénagá átkag.”

Sardárázadag o dah hezmatkár

(Mattá 25:14–30)

¹¹ Hamá wahdá ke mardom Issáyá habarán gósh dárágá atant, Issáyá wati habari tahá mesálé ham dát, chéá ke á Urshalimay nazzikká rasetagat o mardománi gomán esh at ke Hodáyá bádsháhi damáná gendaga bit.

¹² Gwashti: “Sardárázadagé durén molkéá shot ke bádsháhiá wati dastá byárit o wátarr bekant.

† 18:32 18:32 Tokk janag, bezán toh janag.
drachkay elmi nám “Ficus sycomorus” ent.

* 19:3 19:3 Mérhi, bezán mazanén mocchi o sholuki.

† 19:4 19:4 É

¹³ Gorhá dah hezmatkári wati kerrá lótháént o har yakkéará yakk yakk ashraپیé[‡] dát o gwashtanti: ‘Tánke man wati sapará janán o wátarra bán, shomá gón é zarrán sawdágeri bekané.’

¹⁴ Bale hamá molkay mardomán cha áia naprata kort. Áiay rawagá rand kásedesh ráh dát ke má nalóthén é mard may sará bádsháhi bekané.

¹⁵ Bale áia bádsháhi raset o wati molká per tarret o átk. Gorhá hokmi dát hamá dahén hezmatkárán ke zarri dátagatant, byárant tánke bezánt áyán cha sawdágeria chinchok rasetag.

¹⁶ Awali hezmatkár átk o gwashti: ‘Oo wájah! Tai yakkén ashraپی man dah ashraپی kortag.’

¹⁷ Bádsháha gwasht: ‘Shábásh, oo sharrén golám! Nun paméshká ke taw gón kammén bonmálá tachk o rást butagay, man tará wati molkay dah shahray hákema kanán.’

¹⁸ Domi átk o gwashti: ‘Oo wájah! Tai yakkén ashraپی man panch ashraپی kortag.’

¹⁹ Bádsháha gwasht: ‘Man tará wati molkay panch shahray hákema kanán.’

²⁰ Dega hezmatkáré átk o gwashti: ‘Oo wájah! Esh ent tai ashraپی ke man dazmáléa bastag o ér kortag,

²¹ chéa ke maná cha taw torsetag. Taw trondén mardé ay, hamá chizz ke taw jam nakortagant, áyán chesta kanay o baray o hamá ke taw nakeshtagant, áyána ronay.’

²² Bádsháha gwasht: ‘Oo habiséen golám! Man tará cha tai jenday habarán mayárbára kanán. Taw zánt ke man trondén mardé án, hamá chizzán watiga kanán ke man jam nakortagant o hamáyán ronán ke man nakeshtagant,

²³ gorhá taw chéa mani zarr tájeráni kerrá ér nakort ke per tarragá rand maná wati zarr gón sudd berasetén.’

²⁴ Gorhá bádsháha gón óshrátagén mardomán gwasht: ‘Ashraپیá cha eshiá pach gerét o hamáia bedayét ke áiay kerrá dah ashraپی ant.’

²⁵ Áyán gwasht: ‘Wájah! Áiay kerrá wa dah ashraپی hast.’

²⁶ Bádsháha gwasht: ‘Shomará gwashán, harkasá ke chizzé hast, áia géshter dayaga bit, bale harkasá ke nést, harché ke hasti ham pach geraga bit.

²⁷ Bale hamá ke mani dozhmen ant o nalóthant ke man áyáni bádsháh bebán, áyán mani kerrá byáret o mani déma bekoshét.’”

Urshalimá Issáyá wassháika kanant

(Mattá 21:1-9; Markás 11:1-10; Yuhanná 12:12-15)

²⁸ Cha é habarán o rand, Issá pésar but o dém pa Urshalimá shot. Mardom áiay hamráh atant.

²⁹ Wahdé Zaytun námén kóhá Bayt-Páji o Bayt-Anyáay métagáni nazzikká raset, wati do moridi pésará dém dát o

³⁰ gwashtanti: “Démi métagá berawét o anchosh ke shomá ódá rasét, hari korragé gendét ke bastag o taningah kasé áia swár nabutag. Áia bójet o edá byáret.

³¹ Agan kaséa jost kort ke shomá chéa eshiá bójagá ét, begwashét ke wájahá pakár ent.”

³² Hamá ke dém dayag butant, á shotant o anchó ke Issáyá gwashtagat, hamá paymá distesh.

³³ Anchó ke korragá bójagá atant, korragay hodábondán cha áyán jost kort: “Shomá chéa é korragá bójagá ét?”

³⁴ Moridán passaw dát: “Wájahá pakár ent.”

³⁵ Moridán korrag Issáyá kerrá áwort, wati shál o kabáhesh korragay poshtá ér kortant o Issáesh swár kort.

³⁶ Wahdé Issá déma rawán at, mardomán wati shál o kabáh ráhay sará chérgéján kortant.

³⁷ Wahdé Issá Zaytunay Kóhay érkapay nazzikká raset, áiay moridáni mocchiá pa é sajjahén mójezahán ke áyán distagatant, pa gal o shádeh o gón borzén tawaré Hodá satá kort o gwasht:

³⁸ “Mobáarak ent hamá bádsháh ke Hodáwaday námá kayt! Ásmáná sohl o émeni, borzén arshá shán o shawkat.”

³⁹ Cha mardománi nyámá, lahtén Parisiá gón Issáyá gwasht: “Oo ostád! Wati moridán hakkal kan.”

⁴⁰ Issáyá darraéent: “Man shomará gwashán, agan é bétawár bebant, seng o dhók kukkára kanant.”

Pa Urshalimá Issáyá ars

⁴¹ Wahdé Issá Urshalimá nazzikk but o shahri dist, gréti o

[‡] **19:13 19:13** Asligén Yunáni zobáná, é zarray nám “miná” ent. Yakk mináé yakk kár kanókéay kesás say máhay mozz butag.

⁴² gwashti: “Drégatá taw maróchi bezántén ke kojám chizz pa taw sohl o émenia kárit. Bale bazhn o apsóz ke nun cha tai chammá chér o andém^S ent.

⁴³ Pa taw anchén rócha káyant ke dozhmen tai chapp o chágerdá sangara bandant o tará chárén némagán angerra kanant o tai chágerdá tanka tarrénant.

⁴⁴ Tará o tai chokkán ke tai panáhá ant, gón hákán hawára kanant o sengé sengay sará ham pashta nagéjant, chéa ke taw wati Hodáay áyagay wahd o sáhat pajjáah nayáwort.”

Cha mazanéen parasteshgáhá sawdägeráni dar kanag
(Mattá 21:12–16; Markás 11:15–18; Yuhanná 2:13–16)

⁴⁵ Eshíá rand Issá mazanéen parasteshgáhá shot o sawdägerán dar kanagá lagget.

⁴⁶ Gwashti: “Hodáay Ketábá nebeshtah ent: *Mani lóg dwá kanagay jágaha bit*,* bale shomá dhongáni panáhghé kortag.”

⁴⁷ Áiá har róch mazanéen parasteshgáhá tálíma dát. Mazanéen dini péshwá, Sharyatay zánóger o kawmay kamásh áiy koshagay johdá atant,

⁴⁸ bale pa wati é maksadá hecch ráhé dar gétkesh nakort, chéa ke áiy har habar sajjahén mardománi delá neshtagat.

20

Issáy ehtiár

(Mattá 21:23–27; Markás 11:27–33)

¹ Yakk róché ke Issá mazanéen parasteshgáhá mardomán tálím dayagá at o wasshén mestágay járá janagá at, mazanéen dini péshwá o Sharyatay zánóger gón kawmay kamáshán áiy kerrá átkant o

² gwashtesh: “Mará begwash ke taw gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanay? É kay ent ke tará é ehtiári dátag?”

³ Issáyá passaw dát: “Maná ham cha shomá yakk josté hast. Maná begwashét,

⁴ Yahyáyá pákshódi dayagay ehtiár cha ásmáná rasetagat yá cha ensánay némagá?”

⁵ Áyán watmánwatá shawr o saláh kort o gwashtesh: “Agan begwashén cha ásmáná, gwashit: ‘Shomá pa ché imán nayáwort?’

⁶ Oo agan begwashén cha ensánay némagá, gorhá sajjahén mardom mará sengsára kanant, chéa ke áyán yakin ent ke Yahyá nabíé butag.”

⁷ Paméshká passawesh dát: “Má nazánén cha kojá at.”

⁸ Issáyá gwasht: “Gorhá man ham shomará nagwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán.”

Badén bágpánáni mesál

(Mattá 21:33–46; Markás 12:1–12)

⁹ Randá Issáyá pa mardomán é mesál dát: “Mardéa anguri bágé addh kort o pa konandakári* lahtén bágpánay dastá dát o wat drájén saporéa shot.

¹⁰ Wahdé anguray mósom but, bágay hodábondá pa wati bahray geragá hezmatkáré bágpánáni kerrá ráh dát, bale bágpánán á hezmatkár latth o kotth kort o gón hórk o háligén dastán per tarrént.

¹¹ Padá bágay hodábondá dega hezmatkáré dém dát, bale bágpánán á ham jat o bézzat kort o gón hórk o háligén dastán per tarrént.

¹² Gorhá sayomi randá, dega hezmatkáré ráhi dát, bale áyán á ham jat o thappig kort o gallént†.

¹³ Nun bágay hodábondá wati delá pegr kort ke chón bekanán? É randi wati dóstigén chokká ráha dayán, balkén áiy ezzatá bekanant.

¹⁴ Bale wahdé bágpánán áiy chokk dist, watmánwatá shawr kort o gwashtesh: ‘Bágay mirásdár‡ o poshpád hamesh ent, eshiá koshén ke bág may mirás bebit.’

¹⁵ Gorhá cha bágá dar kort o koshtesh. Nun bágay hodábond gón é bágpánán ché kant?

¹⁶ Á kayt, é bágpánána koshit o bágá dega bágpánáni dastá dant.” Wahdé mardomán Issáy é habar eshkot, gwashtesh: “Chosh mabát!”

¹⁷ Issáyá á rók róká cháretant o gwashti: “Gorhá á nebeshtahay máná ché ent ke gwashit: ‘Hamá seng ke bándandán nápasond kort o nazort, hamá seng bonhesht§but.*’

¹⁸ Harkas ke á sengay sará kapit, á kas thokkor thokkora bit o seng ke kaséay sará kapit, áiá hurta kant.”

^S 19:42 19:42 Andém, bezán chér, póshidah.

* 19:46 19:46 Eshayá Nabiay Ketáb 56:7.

* 20:9 20:9 Konandakári,

bezán paymánkári, thékah. † 20:12 20:12 Gallénag, bezán táchéenag, dar kanag, dur ráh dayag.

‡ 20:14 20:14 Mirásdár,

bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres. § 20:17 20:17 Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng.

* 20:17 20:17 Zabur 118:22.

¹⁹ Sharyatay zánóger o mazanén dini pëshwáyán zánt ke Issáyá é mesál may bárawá dáttag. Paméshká, shawresh kort ke hamé damáná Issáyá gerén, bale cha mardomán torsetesh.

Sharyatay zánógeráni jost

(Mattá 22:15–22; Markás 12:13–17)

²⁰ Gorhá Issáyá sará butant, wati cháríg o jásusesh rawán dátant. Chárígán watá tachk o rástén mardom pësh dásht ke Issáyá cha áiy jenday habarán mán begísshénant o Rumay wáliay dastá bedayant.

²¹ Áyán jost kort: “Oo ostád! Má zánén taw harché gwashay, har tálimé ke dayay, á sajjahén rást ant o hechkasay némagá nageray o Hodáay ráhay sójá pa rástia dayay.

²² Nun mára begwash, Rumay bádsháh Kaysará song o máliát dayag rawá ent yá na?”

²³ Bale Issáyá áyáni é makkári zánt o gwashti:

²⁴ “Maná yakk dinaré pësh bedárét, eshiay sará kai nám o naksh per ent?” Áyán passaw dát: “Kaysaray.”

²⁵ Issáyá gwasht: “Gorhá Kaysaraygá Kaysará bedayét o Hodáaygá Hodáyá.”

²⁶ É dhawlá, áyán mardománi déma Issá cha áiy jenday habarán dámá dawr dát nakort o cha áiy passawán bah mant o bétawár butant.

Áherat o sáng o sur

(Mattá 22:23–33; Markás 12:18–27)

²⁷ Randá lahtén Saduki Issáyá kerrá átk. Sadukia namannant ke mordag padá zendaga bant.

²⁸ Jostesh kort: “Oo ostád! Mussáyá pa má nebeshtag: Agan kaséay sur kortagén braté bé awládá bemerit o janózami zendag bebit, gorhá áiy brát báyard ent gón á janózamá sur bekant tánke chokk o awládé pa wati brátá pédá bekant.”[†]

²⁹ Hapt brát atant, awali brátá jané gept, chokki nabut o mort.

³⁰ Domi brátá o

³¹ padá sayomi brátá gón á janéná sur kort. Hamé paymá haptén brátán gón hamá janéná sur kort o bé awládá cha donyáyá shotant.

³² Sajjahénán o rand á janén ham mort.

³³ Nun áheratay róchá, é janén kojám brátayga bit? Chéá ke haptén brátáni jan butag.”

³⁴ Issáyá passaw dát: “Mardom é jaháná sáng o sura kanant,

³⁵ bale hamá mardom ke abadmánén zendá karzant o dobar zendag bayagay láhek ant, á na sura kanant o na sur dayaga bant.

³⁶ Á hechbar padá namerant, préshtagáni dhawlá bant. Hodáay chokk ant, chéá ke abadmánén zenday chokk ant.

³⁷ Bale mordagáni zendag bayagay habaray rásti Mussáyá bon geptagén dhólokay sargwastá pësh dáshtag. Ódá Mussá Hodáwanda *Ebráhémay Hodá o Esáky Hodá o Ákubay Hodá*[‡] gwashit.

³⁸ Á mordagáni Hodá naent, zendagénáni Hodá ent, chéá ke áiy gwará sajjahén zendag ant.”

³⁹ Cha Sharyatay zánógerán lahténá gwasht: “Oo ostád! Taw sharr gwasht.”

⁴⁰ Cha ed o rand kassá del nakort ke cha áia josté bekant.

Masih kai chokk ent?

(Mattá 22:41–46; Markás 12:35–37)

⁴¹ Issáyá gón Sharyatay zánógerán gwasht: “Chéá gwashant ke Masih, Dáud bádsháhay chokk ent?”

⁴² Chéá ke Dáud wat Zaburay ketábá gwashit:

Hodáwanda gón mani Hodáwanda gwasht

mani rástén kashá tán hamá wahdá benend

⁴³ *ke man tai dozhmenán tai pááni chérá dawra dayán.*^{§*}

⁴⁴ Nun agan Dáud Masihá wati Hodáwanda gwashit, gorhá Masih chón áiy chokk buta kant?”

Issá Sharyatay zánógerán páshka kant

(Mattá 23:1–7; Markás 12:38–40)

⁴⁵ Hamá wahdá ke sajjahén mardom gósh dárágá atant, Issáyá gón moridán gwasht:

[†] 20:28 20:28 Mussáyá Wáz 25:5 o rand. [‡] 20:37 20:37 Darraw 3:6. [§] 20:43 20:43 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “tai pááni chéray tahtoké bekanán”. ^{*} 20:43 20:43 Zabur 110:1.

⁴⁶ “Cha Sharyatay zánógerán hozzhár bét ke áyán drájén jámag o kabáh gwará kanag dósta bit o bázaráni tarr o gardá cha mardomán wasshát k o drahbáta lóthant. Kanisaháni awali red o dáwatáni sharterén jágahesh dósta bit.

⁴⁷ Janózámán rada dayant o polant o pa pésh dárágá wati dwáyán drájkassha kanant. Eshán ganterén sezá rasit.”

21

*Janózáméay shogránah
(Markás 12:41–44)*

¹ Issáyá sar borz kort o disti ke lahtén sér o hazgár wati shogránahán mazanén parasteshgáhay pética* mán kanagá ent.

² Áiá nézgárén janózámé ham dist ke pétiay tahá do paysahi† dawr dát.

³ Gorhá Issáyá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, é bēwasén janózámá cha sajjahénán gēshter dát.

⁴ Chéá ke á degarán cha wati bázén málá shogránah dát, bale é janózámá, gón wati garibiá, harché ke áiá pa wati gozaráná hastat, dát!”

*Áyókén zamánagay bárawá Issáy péshgói
(Mattá 24:1–14; Markás 13:1–13)*

⁵ Lahtén mardom mazanén parasteshgáhay bárawá gwashagá at ke é gón chónén dhawldárén seng o hayrát kortagén chizzán singárag butag. Issáyá gwasht:

⁶ “É chizzán ke shomá maróchi gendagá ét, róché kayt ke sajjahén próshag o dawr dayaga bant. Yakk sengé ham domi sengay sará namánit.”

⁷ Jostesh gept: “Oo ostád! Bárén, é chizz kadéna bant o esháni nazzikk bayagay nesháni ché ent?”

⁸ Issáyá gwasht: “Hozzhár bét, kasé shomará gomráh makant. Chéá ke bázéné mani námá kayt o gwasht: ‘Man hamá án‡ o ‘Wahd átkag o nazzikk ent,’ bale shomá áyáni randá makapét.

⁹ Wahdé shomá jang o áshópay hálána eshkonét, delá tors mayáret. Chéá ke awalá báyard ent é chizz bebant, bale halásiay wahd hamá damáná nayayt o narasit.”

¹⁰ Padá gón áyán gwashti: “Yakk kawmé dega kawméay helápá o yakk molké dega molkéay helápá páda kayt.

¹¹ Mazanén zeminchandha§ bant o báz jágah dhokkál o wabá kapit. Cha ásmáná torsnákén nedárag o ajabbatén nesháni záhera bant.

¹² Bale cha é sajjahénán o pésar, shomará gerant o ázára dayant, kanisah o zendánána barant o bandiga kanant. Mani námay sawabá shomará bádsháh o hákemáni démá barant o pésha kanant.

¹³ Gorhá shomará pa gwáhi dayagá sharrén móhé rasit.

¹⁴ Wati delá erádah kanét ke pa wati démpániá cha wahdá pésar paréshán mabét.

¹⁵ Chéá ke man shomará anchén zobán o zánté dayán ke hecch dozhmené shomay habaráni démá óshatá nakant o natwánt áyán rad sabet bekant.

¹⁶ Shomay mát o pet o brát o syád o dóst ham shomará geráénant o lahténá kóshárénant.

¹⁷ Sajjahén mardom mani námay sawabá cha shomá naprata kanant,

¹⁸ bale shomará heccha nabit.

¹⁹ Agan shomá bardáshta kanét, wati sáhá rakkénét.

*Urshalimay harábi o wayrániay péshgói
(Mattá 24:15–21; Markás 13:14–19)*

²⁰ Wahdé shomá gendét ke lashkarán Urshalim angerr kortag, gorhá bezánét ke eshiay wayrániay wahd nazzikk ent.

²¹ Á wahdá hamá ke Yahudiahá ant, kóhán betachant. Á ke Urshalimá ant, dhanná dar bekapant o á ke cha shahrá dhann ant shahrá marawant.

²² Chéá ke á wahd sezáy wahda bit o sajjahén nebeshtánkáni habar purah o sarjama bant.

²³ Á róchán, lápporrén janén o hamá ke chokka méchénant sakk bazzaga bant, chéá ke molkay sará mazanén mosibaté kayt o é kawmay sará kahr o gazaba kapit.

* **21:1 21:1** Péti, bezán sanduk. † **21:2 21:2** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “do lepton”, bezán á zamánagay gwandhterén zarr. ‡ **21:8 21:8** Hodá watá gón Mussáyá hamé námá pajjárenit. Bechár Dargwaz 3:14. § **21:11 21:11** Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah.

²⁴ Mardom zahmay dapára bant o bázéné bandig bit o sajjahén donyáyá darándhéh* kanaga bit. Darkawm Urshalimá tán á wahdá lagatmála kanant ke darkawmáni dawr o bárig halása bant.

Issáy per tarrag

(Mattá 24:29–31; Markás 13:24–27)

²⁵ Cha róch o máh o estárán nesháni záhera bant o donyáy sajjahén kawm cha daryáy chawl o mawjáni trondén tawará hayrán o paréshána bant.

²⁶ Mardom donyáy sará áyókén mosibatáni torsá béhósha bant, chéa ke ásmánay zór o wák larzénaga bant.

²⁷ Á wahdá Ensánay Chokká gendant, ke gón mazanén wák o twán o shán o shawkaté jambaréay tahá ent o kayt.

²⁸ Wahdé é jáwara† káyant o rasant, gorhá tachká tachk bóshtét o wati sará borz kanét ke shomay nejátay wahd nazzikk ent.”

Enjiray drachk

(Mattá 24:32–35; Markás 12:28–31)

²⁹ Issáyá áyána é mesál ham dát: “Enjir o é dega drachkán bechárét,

³⁰ anchosh ke tákesh jat, shomá wata zánét ke nun garmág nazzikk ent.

³¹ Hamé paymá, wahdé é chizzána gendét, shomá wata zánét ke Hodáay bádsháhi nazzikk ent.

³² Shomará rásténa gwashán, tán é sajjahén jáwar mayáyant, é nasl o padréch halása nabit.

³³ Ásmán o zemín gára bant, bale mani habar hechbar gára nabant.

³⁴ Hozzhár bét, chó mabit ke shomay del cha neshah o malár o zenday pegr o paréshánián chér betarrit o á róch anágat shomay gotthá lóp bebit.

³⁵ Chéa ke á róch donyáy sajjahén mardománi sará kayt.

³⁶ Paméshká harwahd hozzhár bét o dwá bekanét, tánke cha sajjahén áyókén mosibatán berakkét o Ensánay Chokkay bárgáhá óshtát bekanét.”

³⁷ Issáyá har róch, mazanén parasteshgáhá sabakk o tálíma dát. Har shap shahrá dhann Zaytun námén kóhéay sará shot o wati shapia gwázént.

³⁸ Har sabáhá máhallah sajjahén mardom pa áíay habaráni gósh dáragá mazanén parasteshgáhá átkant.

22

Issáy koshagay pandal

(Mattá 26:2–5; Markás 14:1–2)

¹ Béhomirén Naganay Aid, hamá ke Sargwazay Aid ham gwashaga bit, nazzikk at.

² Mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger pa Issáy koshagá ráh o daré shóház kanagá atant, bale cha mardomána torsetesh.

³ Shaytán Yahudáay, bezán Yahudá Eskaryutiay delá potert. Yahudá cha Issáy dwázdahén kásedán yakké at.

⁴ Á, mazanén dini péshwá o mazanén parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni masteráni kerrá shot o gón áyán shawr o saláhi kort ke che paymá Issáyá áyáni dastá bedant.

⁵ Á gal butant o shawresh kort ke áíá chizzé zarr bedayant.

⁶ Yahudáyá mannet o nun sharrén móhéay shóházá at ke cha mocchiay chammán dur Issáyá áyáni dastá bedant.

Sargwazay shámay tayári

(Mattá 26:17–19; Markás 14:12–16)

⁷ Gorhá Béhomirén Naganay Aiday hamá róch átk ke pa Sargwazay Aiday shámá gwarándh korbániga kanant.

⁸ Issáyá Petros o Yuhanná dém dátant o gwashti: “Berawét Sargwazay Aiday shámay tayáriá bekanét ke hórígá benendén o bwaréni.”

⁹ Áyán jost kort: “Taw ché lóthay, má é tayáriá kojá bekanén?”

¹⁰ Passawi dát: “Shomá shahrá ke rasét, mardé gendét ke ápi kunzagé gón enti,* áíay randá bét o hamá lógá berawét ke á rawt.

¹¹ Lógay wáhondá begwashét: ‘Óstád jostá ent ke mehmánhánah kojá ent tánke man gón wati moridán Sargwazay shámá hamódá bekanán?’

¹² Á mard, shomará wati lógay borzi tabakká mazanén báné pésha dárit ke ódá har chizz hast. Shámay tayáriá hamódá bekanét.”

* 21:24 21:24 Darándhéh, bezán jaláwatan. † 21:28 21:28 Jáwar, bezán hálat.

* 22:10 22:10 É ajabén habaré. Áp

¹³ Á shotant o har chizzesh hamá paymá dist ke Issáyá gwashtagat. Sargwazay shámesh hamódá tayár kort.

Goddhi shám

(Mattá 26:24, 26-29; Markás 14:22-25)

¹⁴ Hamá sáhat ke raset, Issá gón kásedán parzónagay sará nesht.

¹⁵ Gón áyán gwashti: “Maná báz armán butag ke sakki o sóriay saggagá pésar é Sargwazay shámá gón shomá hórígá bwarán.

¹⁶ Shomará gwashán, tán Hodáay bádsháhi barjáh kanag mabit, dega baré é shámá nawarán.”

¹⁷ Gorhá pyálahé chesti kort, Hodáay shogri gept o gwashti: “Eshiá bezurét o watmánwátá bahr kanét.

¹⁸ Shomará gwashán ke cha ed o rand tán Hodáay bádsháhi mayayt, man anguray ápa nawarán.”

¹⁹ Nagani ham zort, Hodáay shogri gept, nagani chondh chondh kort o kásedáná dátí. Gwashti: “É mani badan ent ke pa shomá korbánig kanaga bit, é kárá pa mani yádgáriá bekanét.”

²⁰ Hamé dhawlá, cha waragá rand pyálahé zort o gwashti: “É pyálah mani hón ent, nókén ahd o paymánay hón ke pa shomá réchaga bit.

²¹ Bale hamá ke maná dróhit, áiy dast gón mani dastá yakkén parzónagá ent.

²² Chéá ke hamá dhawlá ke peshá shawr borrag[†] butag, Ensánay Chokka rawt, bale bazhn o apsoz pa hamá mardomá ke áia dróhit.”

²³ Gorhá kásed yakdomiá jost kanagá laggetant: “Bárén, cha má kay choshén káré kant?”

Mazani o masteriay bárawá

(Mattá 20:25-27; Markás 10:42-44)

²⁴ Kásedáni nyámá arh o korh pád átk ke may tahá kay masterén mardom zánag bebit?

²⁵ Issáyá gón áyán gwasht: “Darkawmání bádsháh wati mardománi sará wájahia kanant o áyáni hákemáni maksad o morád esh ent ke mardom áyán hayr o barkat dayók bezánant.

²⁶ Bale shomá chó makanét, bellét ke shomay masterén, kasterénay dhawlá bebit o shomay hákem, hezmatkáray dhawlá.

²⁷ Bárén kay master ent? Hamá ke neshtag o waragá ent yá hamá ke hezmat kanagá ent? Hamá ke neshtag o waragá ent. Bale man shomay nyámá hezmatkáréay dhawlá án.

²⁸ Shomá hamá ét ke mani ázmáesh o chakkásán gón man hamráh o hamkópag butagét.

²⁹ Hamá dhawlá ke Petá maná bádsháhi bakshetay, man ham shomará baksháni

³⁰ tánke mani bádsháhiay tahá cha mani parzónagá bwarét, benóshét, tahtáni sará benendét o Bani Esráilay dwázdahén kabilaháni kazáwatá[‡] bekanét.

Petrosay enkáray péshgói

(Mattá 26:31-35; Markás 14:27-31; Yuhanná 13:36-38)

³¹ Shamun, oo Shamun! Shaytáná ejázat lóthet ke shomará gandomay dhawlá kamak bekant o begéchit.

³² Bale man pa taw dwá kortag ke tai imán zawál mabit. Gorhá wahdé taw padá mani némagá átkay, wati brátáni delá dhaddh kan.”

³³ Bale Petosá passaw tarrént: “Oo Hodáwand! Man gón taw hórígá pa kayd o band o marká ham tayár án.”

³⁴ Issáyá gwasht: “Oo Petros! Man tará gwashán ke maróchi taw cha korósay bángá pésar mani pajjáh áragá say randá enkára kanay.”

³⁵ Randá cha áyán josti kort: “Bárén hamá wahdá ke man shomará bé zarturag o pélek o bé chawatthá dém dát, shomá pa chizzéá gatth butét?” Áyán passaw dát: “Na, pa hecch chizzá.”

³⁶ Gorhá gwashti: “Bale nun cha shomá agan kaséay kerrá zarturag o pélek hast, gón wat bezurit o áiy kerrá ke zahm nést, wati kabáhá bahá bekant o zahmé bahá begipt,

³⁷ chéá ke é nebeshtah mani bárawá báyard ent rást o sarjam bebit ke gwashtit: *Á cha gonahkárán yakké hesáb kanag but.*[§] Haw! Á chizz ke mani bárawá nebisag butag, nun sarjam bayagi ent.”

³⁸ Kásedán gwasht: “Oo Hodáwand! Bechár, mará do zahm gón ent.” Gwashti: “Bass ant.”

Jetsimániay bágá Issáyá dwá

(Mattá 26:36-46; Markás 14:32-42)

[†] 22:22 22:22 Shawr borrag, bezán paysalah kanag. [‡] 22:30 22:30 Kazáwat, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. [§] 22:37 22:37 Eshayá Nabiay Ketáb 53:12.

³⁹ Randá Issá dar átk o anchosh ke áiy hél o ádat at, dém pa Zaytunay Kóhá shot. Morid ham áiy randá butant.

⁴⁰ Ódá ke sar but, gwashti: “Dwá kanét ke ázmáesh o chakkásá makapét.”

⁴¹ Padá chagaléay ráhá cha moridán dur but, kóndháni sará nesht o chosh dwái kort:

⁴² “Oo mani Pet! Agan tai razá ent gorhá sakkáni é pyálahá cha man dur kan, bale mani wáhay sará na, hamá paymá ke tai razá ent.”

⁴³ Cha ásmáná préshtagé záher but o Issáay deli dhaddh kort.

⁴⁴ Á gránén ranjáa dochár at, paméshká géshter dwái kort o áiy héd hónay trampáni dhawlá zeminay sará petthetant.

⁴⁵ Cha dwáyá ke pád átk, moridáni némagá per tarret, disti ke gamán zhand o pand kortagant o nun wáb ant.

⁴⁶ Gwashti: “Parchá waptagé? Pád áét o dwá kanét ke chakkásá makapét.”

Issáay dazgir bayag

(Mattá 26:47–56; Markás 14:43–50; Yuhanná 18:3–11)

⁴⁷ Issá angat habará at ke rombé mardom átk o raset. Cha Issáay dwázdahén kásedán yakké, bezán Yahudá áyáni rahshón at. Á, Issáay nazzikká átk ke bechokkiti.

⁴⁸ Issáay gwasht: “Oo Yahudá! Taw gón chokkagé Ensánay Chokká dozhmenáni dastá dayay?”

⁴⁹ Wahdé Issáay hamráhán dist ke ché bayagá ent, jostesh kort: “Oo Hodáwand! Wati zahmán bekasshén?”

⁵⁰ Cha moridán yakkéa wati zahm kasshet o masterén dini péshwáay nawkaray rástén góshi sest.

⁵¹ Bale Issáyá gwasht: “Bass kanét!” Áiy góshá dasti per mosht o dráhi kort.

⁵² Padá Issáyá gón mazanén dini péshwá o mazanén parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni master o kawmay kamáshán ke pa áiy dazgir kanagá átkagatant, gwasht: “Záná, man dozz o dhongé* án ke shomá gón zahm o latthán mani dazgir kanagá átkagét?”

⁵³ Man har róch mazanén parasteshgáhá gón shomá yakkáh butagán, ódá shomá maná dast najatag. Bale haw! Nun wahd shomayg ent o tahároki hákem ent.”

Petrosay enkár

(Mattá 26:57–58, 69–75; Markás 14:53–54, 66–72; Yuhanná 18:12–18, 25–27)

⁵⁴ Gorhá Issáesh dazgir kort o masterén dini péshwáay lógá bort. Petros dur durá áyáni poshtá gón at.

⁵⁵ Lógay péshgáhá† ásé rókesh kortagat o ásay chágerdá neshtagatant. Petros ham gón áyán nesht.

⁵⁶ Móledéa ásay rozhnáia Petros dist, rók róká cháret o gwashti: “É mard ham Issáay hamráh butag.”

⁵⁷ Bale Petrosá namannet o gwashti: “Oo janén! Man áia nazánán.”

⁵⁸ Kammokéa rand degaréa Petros dist o gwashti: “Taw ham cha hamáyán ay.” Petrosá darráént: “Oo mard! Man cha áyán naán.”

⁵⁹ Kesás sáhatéa rand dega yakkéa Petrosay némagá cháret o pa deljami gwasht: “É mard allamá Issáay hamráh butag, chéa ke é ham Jalilié.”

⁶⁰ Petrosá darráént: “Oo mard! Man sarpada nabán taw ché gwashagá ay.” Petrosá habar dapá at ke korósá báng dát.

⁶¹ Hodáwandén Issáyá chakk tarrént o Petrosay némagá cháret. Gorhá Petros Hodáwanday habaray yátá kapt ke gwashtagati: “Taw maróchi korósay bángá pésar say randá mani pajjáh áragá enkára kanay.”

⁶² Nun dhanná dar átk o zár zárá gréti.

Issáyá kalága bandant

(Mattá 26:67–68; Markás 14:65)

⁶³ Hamá sepáhigán ke Issá dáshtagat, áiy kalág bandag o janagesh bongéj kort.

⁶⁴ Issáay chammesh bastant o gwashtesh: “Wati gaybí zántá kár band o begwash ke tará kayá jat?”

⁶⁵ Dega bázén bad o radé ham kortesh.

Sarókáni Diwána Issáay pésh kanag

(Mattá 26:59, 63–66; Markás 14:61–63; Yuhanná 18:19–21)

⁶⁶ Wahdé róch but, kawmay kamásháni diwán bezán mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger yakkáh butant o Issáesh áyáni diwána bort.

* 22:52 22:52 Rahzan, bezán hamá dozz ke ráhá bandit o mardomána polit, ráhzan. † 22:55 22:55 Péshgáh, bezán péshjá, pézhgáh, lógay chárdiwái, sahn.

⁶⁷ Jostesh kort: “Agan taw Masih ay gorhá mára pakkáia begwash.” Issáyá passaw dát: “Agan man begwashán ham, shomá báwara nakanét.

⁶⁸ O agan josté bekanán, shomá passawa nadayét.

⁶⁹ Bale cha annugá rand Ensánay Chokk porwákén Hodáay rástén kashá nendit.”

⁷⁰ Á wahdá sajjahénán gwasht: “Gorhá taw Hodáay Chokk ay?” Passawi dát: “Shomá wat gwashagá ét ke man hamá án.”

⁷¹ Áyán gwasht: “Nun dega chónén sháhedié lóthén? Má wat cha áiaj jenday dapá é habar eshкот.”

23

Issá Pilátusay déma

(Mattá 27:1–2, 11–14; Markás 15:1–5; Yuhanná 18:28–37)

¹ Randá diwánay sajjahén mardom pád átkant o Issáesh Pilátusay déma bort o

² áiaj sará bohtám janagesh bendát kort. Gwashtesh: “Má distag ke é mard may kawmá gomráha kant, Rumay Kaysaray song o máliát dayagá manah o makana kant o gwashtit: ‘Man Masih án, bádsháhé án.’”

³ Pilátusá jost kort: “Taw Yahudiáni bádsháh ay?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.”

⁴ Pilátusá gón mazanén dini pëshwáyán o gón mardománi mocchiá gwasht: “Man pa é mardá hecch mayára nagendán.”

⁵ Bale mardom wati habaray sará óstátant o gwashtesh: “É mard gón wati tálimán Yahudiahay sajjahén damagay mardomána shórénit. Cha Jalilá bongéji kortag o annun edá rasetag.”

⁶ Pilátusá ke eshкот, lótheti bezánt ke bárén á Jalilié yá na.

⁷ Wahdé sahig but ke Issá Jalilié, gorhá Jalilay hákem Hirudisay némagá ráhi dát, chéa ke Hirudis á wahdá Urshalimá at.

Issá o Hirudis

⁸ Hirudisá Issá ke dist, sakk gal but, chéa ke dér at ke áiaj gendagay wáhagdár * at. Áia Issáy kortagén káráni bárawá eshкотagat o ométwár at ke ajabbatén neshánié begendán.

⁹ Gorhá cha Issáyá bázén jost o porsé korti, bale Issáyá hecch passaw nadát.

¹⁰ Mazanén dini pëshwá o Sharyatay zánóger ke hamódá óstátatagant, Issáy sará bázén bohtámé janagá atant.

¹¹ Hirudisá ham gón wati sepáhigán Issá béezat kort o kalág gept. Dhawldárén kabáhé gwará dátesh o padá Pilátusay kerrá rawánesh dát.

¹² Cha hamá róchá Hirudis o Pilátus sangat butant, pésará dozhmen atant.

Issáy markay hokm

(Mattá 27:15–26; Markás 15:6–15; Yuhanná 18:39–19:16)

¹³ Pilátusá mazanén dini pëshwá o Yahudiáni sarók o mahluk lótháéntant o

¹⁴ gwashti: “Shomá é mard mani gwará áwortag o bohtám jatag ke mardomán gomráha kant, bale cha á jostán ke man shomay déma kortagant, áiaj sará shomay jatagén bohtámán man hecch rástíé nadist.

¹⁵ Hirudisá ham mayaré nadistag, paméshká padá may gwará ráhi dát. É mardá choshén káré nakortag ke sezái mark bebit.

¹⁶ Gorhá man eshiá shallák o hayzarána janán o yalaha kanán.”

¹⁷ †

¹⁸ Bale sajjahén mardomán kukkár kort o gwasht: “Issáyá bekosh! Barabbásá ázát kan o mára beday!”

¹⁹ Barabbás Urshalimay shahrá áshóp o hónay bohtámá bandig kanag butagat.

²⁰ Pilátus Issáy yalah dayagá delmánag at, paméshká gón mardomán padá habari kort.

²¹ Bale mardom sakk kukkár atant, gwashtesh: “Salibi kassh! Salibi kassh!”

²² Pilátusá sayomi randá cha áyán jost kort: “Chéa bárén? É mardá che badén káré kortag? Man hecch bonyádé nagendán ke eshiay kóshay hokmá bedayán, paméshká shallák o hayzarána janán o yalahia kanán.”

²³ Bale mardom kukkárá atant o wati habaray sará óstátatagant. Gwashtesh: “Salibi kassh!” O áyáni kukkárán kár kort.

²⁴ Pilátusá áyáni wáhagay sará hokm dát.

* **23:8 23:8** Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák. † **23:17 23:17** Lahtén daznebeshtá é band nést, bale lahténa chó átkag: Pilátusá har Sargwazay Aidá, cha wati bandigán yakké, allamá ázát kanagi at.

²⁵ É dhawlá áia hamá mard ke áshóp o hónay bohtámá bandig at o mardomán lóthet ke yalah dayag bebit, ázát kort o mardománi wáhagay sará Issá sepáhigáni dastá dát.

Issáyá saliba kasshant

(Mattá 27:32–44; Markás 15:21–32; Yuhanná 19:17–24)

²⁶ Wahdé Issáyá baragá atant, Shamun námén mardé distesh ke Keriniay shahray mardomé at o dém pa Úrshalimá pédák at. Sepáhigán á mard gept, salib áiaý baddhá dát o hojesh kort ke Issáy randá berawt.

²⁷ Issáy randá bázén mardomé rawagá at o gón áyán rombé janén ham gón at ke pa Issáy gréwag o záriá atant.

²⁸ Issáyá chakk jat o gón áyán gwasht: “Oo Urshalimay jenekkán! Pa man magréwét, pa wat o pa wati chokkán begréwét,

²⁹ parchá ke anchén wahdé kayt ke gwashant: ‘Bahtáwar ant á janén ke santh o bérand ant, hamá janén ke chokkesh nabutag o cha wati sénagán chokkesh naméchéntag.’

³⁰ Hamá wahdá mardom kóhán tawára kanant ke may sará bekapét o jompána gwashant ke mará chér betarrénét.

³¹ Ágan gón sabzén drachká chosha kanant, gorhá gón hoshkéná ché ché nakanant?”

³² Áyán do radkár áwort ke gón Issáyá hór koshagi atant.

³³ Wahdé hamá “Kámpól” námén jágahá rasetant, Issáesh salib kasshet. Áiaý rástén kashá yakk radkáré salibesh kasshet o chappén kashá domi radkár.

³⁴ Issáyá gwasht: “Oo Pet! Áyán pahell kan, chéa ke nazánant ché kanagá ant.” Gorhá sepáhigán pa láthari o korakasshi[‡] Issáy pocch o póshák watmánwatá bahr kortant.

³⁵ Mardom pa sayl o nedáragá[§] óshtátatant o sarók pa kalág o rishkand gwashagá atant: “Eshiá á dega rakkéntant, bale agan Masih, bezán Hodáay hamá gechén kortagén ent, gorhá watá berakkénit.”

³⁶ Sepáhig ham áiaý nazzikká shotant o kalágesh gept, tropshén sharábesh cháshént o gwashtesh:

³⁷ “Agan taw Yahudiáni bádsháh ay, gorhá watá berakkén.”

³⁸ Issáy sarborá mayárnámagé^{*} dratkagatesh ke ódá nebeshtah at: “É Yahudiáni bádsháh ent.”

³⁹ Cha doén radkárán ke salib kasshag butagatant, yakkéá Issá kalág zort o gwasht: “Taw Masih naay? Gorhá, byá watá o mará berakkén!”

⁴⁰ Bale domi radkárá á hakkal kort o gwasht: “Záná tará Hodáay tors nést? Tai sezá ham hamesh ent.

⁴¹ Má é sezáyá karzén ke may kortagén káráni ásar ent. Bale é mardá hecch radén karé nakortag.”

⁴² Gorhá gwashti: “Oo Issá! Wahdé taw wati bádsháhiá sar butay, mani hayálá ham bekap.”

⁴³ Issáyá passaw dát: “Tará rásténa gwashán ke taw maróchi mani hamráhiá baheshtá raway.”

Issáy mark

(Mattá 27:45–56; Markás 15:33–41; Yuhanná 19:28–30)

⁴⁴ Némróchay wahdá[†] sajjahén molká taháriá mán shánt o é taháriá tán bégáhá dásht,[‡]

⁴⁵ chéa ke róchay rozhn shotagat. Mazanén parasteshgáhay pardah cha nyámá dert o do ném but.

⁴⁶ Issáyá kukkár kort o gwasht: “Oo Pet! Man wati arwáhá tai dastá dayán.”[§] Gón hamé habará, sáhi dát.

⁴⁷ Pawjiáni apsaréa é nedárag ke dist, Hodái satá kort o gwasht: “Béshakk é bégonáhé at.”

⁴⁸ Á dega sajjahén mardom ke pa saylá átkagatant, gón é nedáragay gendagá sar o sénagá janáná wati lógán per tarretant.

⁴⁹ Issáy sajjahén pajjárók o hamá janén ke cha Jalilá áiaý hamráhiá átkagatant, dur óshtátag o cháragá atant.

Issáy kabr kanag

(Mattá 27:57–61; Markás 15:42–47; Yuhanná 19:38–42)

[‡] **23:34 23:34** Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk. **§ 23:35 23:35** Nedárag, bezán sayl, tamáshah.

^{*} **23:38 23:38** Mayárnámag, bezán nebeshtah kortagén mayár. [†] **23:44 23:44** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “shashomi sáhat”. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohay shashá bongéja but. [‡] **23:44 23:44** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “shashomi sáhatá beger tán nohomi sáhatá”, bezán maróchigén sáhatáni hesábá, dwázdahá beger tán sayá.

§ 23:46 23:46 Bechár: Zabur 31:5.

⁵⁰ Hamódá Issop námén mardé ham gón at ke tachkén o pahrézkarén mardé at. Sarókáni Diwánay báské* at,

⁵¹ bale pa Issáay mayárig kanagá gón áyáni shawr o káran razámmand naat. Yahudiáni shahr Arimátíay mardomé at o Hodáay bádsháhiay rahchár o wadárig† at.

⁵² Pilátusay kerrá shot o Issáay jónay baragay ejázati lóthet.

⁵³ Issáay jóni cha salibay sará ér gétk, lilomén‡ godéay tahá patáti o sengén kóhéay tahá jatagén kabréay tóká éri kort ke pésará ódá hechkas kabr kanag nabutagat.

⁵⁴ Á róch tayáriay róch§ at o Shabbat bongéj bayagi at.

⁵⁵ Hamá janén ke cha Jalilá Issáay hamráhiá átkagatant, Issopay randá rawán butant o hamá kabresh dist. Áyán é ham dist ke Issáay jón che paymá kabrá ér kanag but.

⁵⁶ Randá wati lógán shotant o washbóesh tayár kort. Shabbatay róchá anchó ke Sharyatay parmán ent, áyán áram kort.

24

Issáay padá zendag bayag

(Mattá 28:1–8; Markás 16:1–8; Yuhanná 20:1–8)

¹ Haptagay awali róchá* róchay thekk kanagá pésar, janénán wati addh kortagén washbó, zortant o kabray sará shotant,

² bale distesh hamá dhók ke kabray dapá at, cha wati jágahá léthetag.

³ Wahdé tahá shotant, Hodáwandén Issáay jónesh nadist.

⁴ Á angat hayrán atant o nazántesh ché bekanén ke anágat do mard gón sakkén drapshókén póshákán áyáni kashá átk o óshtát.

⁵ Janén cha torsá dém pa chér kaptant, bale á doénán gwasht: “Shomá chéá á zendagéená mordagáni nyámá shóháza kanét?

⁶ Á, edá naent, áiá jáh jatag. Yát kanét, á wahdi ke angat gón shomá Jalilá at, ché gwashti.

⁷ Shomará nagwashti ke ‘Ensánay Chokk báyard ent gonahkáráni dastá dayag bebit, báyard ent salib kasshag bebit o sayomi róchá padá zendag bebit o jáh bejant?”

⁸ Gorhá á janén Issáay é habaray yará kaptant.

⁹ Cha kabray sará ke per tarretant, sarjamén hál o habaresh gón yázdahén kásed o á degar sajjahénán gwashtant.

¹⁰ Áyán ke é habar pa kásedán raséant, Maryam Magdalini, Yuánah, Ákubay mát Maryam o áyáni á dega hamráhén janén atant.

¹¹ Kásedáni hayálá janénáni habar bé sar o bon atant. Paméshká báwaresh nakortant.

¹² Bale angat Petros pád átk o tacháná kabray némagá shot, jahl but o cháreti, bale cha lilomén godán o abéd, dega hecchi nadist. Hayrán at ke ché butag o poshti mán dát o shot.

Emáusay rahsará

(Markás 16:12–13)

¹³ Hamá róchá cha áyán do morid dém pa Emáus námén métagéá rawagá at. Emáus cha Urshalimá kesás yázdah kilumitar dur at.†

¹⁴ Á gón yakdegará hamá sajjahén habar o háláni bárawá gappá atant ke Urshalimá butagatant.

¹⁵ Hamé wahdá ke é chizzáni sará gapp o tráná atant, Issáay jend átk o áyáni hamráh but.

¹⁶ Bale pajjáhesh nayáwort, chéá ke áyáni chammáni démá pardahé óshtáttagat.

¹⁷ Issáyá jost kort: “Shomá ráhá watmánwatá chónén gapp o trán kanagá ét?” Á óshtátant, gendagá gamig atant.

¹⁸ Gorhá cha áyán yakkéá ke námi Kliupás at, passaw dát: “Urshalimá darámadén mardom yakkén taw ay? Taw sahig naay ke é róchán ódá ché ché butag?”

¹⁹ Josti kort: “Ché butag?” Gwashtesh: “Hamá wákyah ke gón Issá Náseriá butag. Á paygambaré at o áiy kár o habarán Hodáay bargáh o mardománi gwará bázén Zór o kodraté mán at.

²⁰ Bale may mazanén dini péshwá o kawmay sarókán darkawmáni dastá dát ke áiy kóshay hokmá bedayant o randá áyán salib kasshet.

²¹ Mára omét at ke Esráilay rakkénók hamesh ent. Nun gapp esh ent ke é habarán say róch gwastag.

* **23:50 23:50** Bás, bezán ozw, membr. † **23:51 23:51** Wadárig, bezán rahchár, entezár kanók. ‡ **23:53 23:53** Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit. § **23:54 23:54** Tayáriay róch, bezán pa Shabbatá tayári kanagay róch ke Jomah ent. * **24:1 24:1** Haptagay awali róch, bezán Yakshambé. † **24:13 24:13** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “shast estádi”. Yakk estádié kesás 180 mitar butag.

²² Eshíá abéd, cha may hamráhén janénán lahténá ham mára hayrán kortag. Á maróchi sohba máhallah kabray sará shotagant,

²³ bale áiy jónesh nadistag. Gorhá átkant o mára hálesh dát ke má elhám o shobénagay tahá préshtag distagant ke gwashtagesh: 'Issá zendag ent.'

²⁴ Cha may mardomán ham lahtén kabray sará shotag o áyán ham anchosh ke janénán gwashtag, hamá dhawlá distag, bale áyán wájahay jend nadistag."

²⁵ Issáyá gón áyán gwasht: "Oo náspadán! Pa nabíáni har habaray báwar kanagá shomay del kór ent.

²⁶ Allami at ke Masih é sakki o sórián besaggit o pada wati shán o shawkatá sar bebit."

²⁷ Padá Issáyá, cha Mussáyá beger tán sajjahén nabíán, harché ke áiy bárawá ketábán nebeshtah kanag butagat, á sarpad kortant.

²⁸ Wahdé hamá métagay nazzikká átkant ke ódá rawagi atant, Issáyá anchó pesh dásht ke bezán maná durter rawagi ent.

²⁹ Áyán mennat kort: "Shapá gón má bejall chéá ke róch shotag o shap déma ent." Gorhá Issá ham tahá shot ke gón áyán bejallit.

³⁰ Hamá wahdá ke Issá gón áyán pa waragá nesht, nagani zort, Hodáay shogri gept, nagani chondh chondh kort o áyáná dát.

³¹ Nun áyáni chamm pach butant o Issáesh pajjá áwort bale hamá damáná Issá cha áyáni déma gár but.

³² Gorhá cha yakdomiá jostesh kort: "Ráhá wahdé á gón má trán kanagá at o mára Pákén Ketábáni habarén sarpad kanagá at, may del janag o drikk drikk kanagá naat?"

³³ Hamá damáná á pád átk o Urshalimá per tarretant. Ódá áyán yázdahén kásed o á dega morid yakjáh distant,

³⁴ ke gwashagá atant: "É rást ent ke Hodáwandá jáh jatag o pa Shamuná záher butag!"

³⁵ Gorhá é doénán wati ráhay sargwast gón áyán áwort ke má Issá che paymá naganay chondh chondh kanagay wahdá pajjá áwortag.

Issá moridáni déma záhera bit

(Markás 16:14; Yuhanná 20:19-23)

³⁶ Á angat hamé habarén atant ke Issá wat átk o áyáni nyámá óshrát o gwashti: "Salám o drót pa shomá!"

³⁷ Áyán torset o hayrán o habakkah butant o hayálesh kort ke balkén ruhé gendagá én.
³⁸ Bale Issáyá gwasht: "Parchá shomá inchok paréshán ét o chéá shomay delá shakk pád átkag?"

³⁹ Mani dast o pádán bechárét, é mani jend ent. Maná dast bejanét o bechárét, arwáhá haddh o gósh perá nabit, bale shomá gendagá ét ke maná haddh o gósh per."

⁴⁰ É habaray gwashagá rand wati dast o pádi pesh dáshtant.

⁴¹ Morid cha galá hayrán o habakkah butant o báwaresh nabut. Gorhá josti kort: "Edá gón shomá pa waragá chizzé hast?"

⁴² Chondhé patkagén máhigesh dát,

⁴³ Issáyá zort o áyáni déma wárt.

⁴⁴ Padá gwashti: "É mani hamá habar ant ke man gón shomá hamá wahdá kortagant ke angat gón shomá gón butagán. Mani bárawá har habaré ke Mussáy Sharyatá o Nabíáni Ketábán o Zaburá nebeshtah ent, á báyard ent hamá dhawlá rást o sarjam bebit."

⁴⁵ Padá áyáni deli rozhná kort ke Pákén Ketábán sarpad bebant.

⁴⁶ Gwashti: "Nebeshtah kanag butag ke Masih sakki o sória saggit, sáha dant o sayomi róchá cha mordagán jáha jant o

⁴⁷ áiy námay barkatá tawbah o gonáháni pahelli pa sajjahén kawmán jár janaga bit. É kár cha Urshalimá bendáta bit.

⁴⁸ Shomá é chizzáni sháhed ét.

⁴⁹ Man wati Petay wádah dátagén Pákén Ruhá shomay sará rawána dayán. Nun shomá tán hamá wahdá shahrá bemánét ke cha borzá shomará wák o kodrata rasit."

Issá ásmáná rawt

(Markás 16:19; Kásedáni Kár 1:9)

⁵⁰ Padá Issáyá morid tán Bayt-Anyáy nazzikká bortant, wati dasti borz kortant o pa áyán nékdwái lóthet.

⁵¹ Hamá wahdá ke pa áyán nékdwái lóthagá at, cha áyán jetá but o ásmáná barag but.

⁵² Moridán Issá satá o saná kort o gón bázén gal o wasshié Urshalimá per tarretant.

⁵³ Modám mazanén parasteshgáhá mantant o Hodáay satá o sanásha kort.

Pákén Enjil cha Yuhannáay kalamá Yuhannáay Enjilay pajjár

É ketábay nebisók, Yuhanná, wat Yahudié at. Cha Issá Masihay moridiá pésar, Shamun-Petrosay dóst o máhigiriay kára áiy sharikdár at (Luká 5:1–11; Markás 1:19–20). Yuhannáay wati nám é ketábá nebeshtah nakortag bale watá é paymá pajjáréntagi: “Hamá morid ke Issáyá báz dóst ent” (Yuhanná 21:20). Randá nebeshtaha kant ke Issá Masihay dóstterén morid hamáiy jend ent (Yuhanná 21:24).

Anchosh ke Yuhanná wat nebeshtaha kant, é ketábay sajjahén sargwasti chamme wat distagatant, paméshká é habaráni bárawá wat sháhedia dant. Wati Enjilay nebisagay maksaday bárawá gwashit ke é sargwast o mójezah o ajabbatén nesháni, man paméshká nebeshtah kortant ke “shomá báwar bekanét ke Issá, Masih ent o Hodáay Chokk ent” o “áiy námay barkatá abadmánén zenday wáhond* bebét” (Yuhanná 20:31).

Yuhannáay Enjilá Issáy bázén tálim o mójezahéay habar mán ant. É jaháná Issáy goddhi haptag o áiy mark o cha mordagán jáh janagá† rand wati moridáni démá záher bayagay kessah ham Yuhannáay Enjilá árag butagant.

Gál ensán but

1 Cha azalá, Gál‡ hastat. Gál gón Hodáyá gón at o Gál, Hodáay jend at.

2 Cha azalá, Gál gón Hodáyá at.

3 Hodáyá sajjahén chizz cha Gálá wasilahá jórh kortant o cha é jórh butagénán, bé Gálá hecch chizzé jórh nabut.

4 Zenday sarchammag§ Gál at o zend mardománi nur at.

5 Nur tahárokiá drapshit* o tahároki hechbar nuray sará báládest nabutag†.

6 Yahyá námén mardé hastat. Hodáyá ráh dátagat.

7 Á átk ke sháhed bebit o pa hamé nurá gwáhi bedant, tánke sajjahén mardom cha áiy gwáhiá imán byárant.

8 Á wat hamá nur naat bale átk ke pa nurá gwáhi bedant.

9 Hamá rástén nur ke pa sajjahén mardomán rozhnáia kárit, nun jaháná pédák at.

10 Á jaháná at o Hodáyá jahán cha hamáiy wasilahá jórh kortagat, bale jaháná á pajjár nayáwort.

11 Á wati mahlukay nyámá‡ átk o mahluká á namannet.

12 Bale hamá mardomán ke mannet o áiy námay sará imán áwort, áia á mardom hakk o ehtiár§ dátant ke Hodáay chokk bebant.

13 Á, na cha hóná pédá butant o na cha jesmi wáhag* o ensáni lóthán, á cha Hodáyá pédá butant.

14 Gál ensán but o may nyámá jágahi kort. Má áiy shán o shawkat dist, hamá shán o shawkat ke Petay yakkén Chokkayg ent, hamá Chokk ke cha rahmat o rástiá sarréch ent.

15 Yahyá áiy bárawá gwáhia dant, kukkára kant o gwashit: “Esh ent hamá kas ke áiy bárawá man gwashtag ke cha man o randa kayt. Á cha man master o démáter ent, chéa ke cha man pésar hast butag.”

16 Má sajjahénán cha áiy pormehrén rahmatay sawgátá modám barkat geptag.

17 É rást ent ke Sharyat cha Mussáy wasilahá bakshag butag, bale rahmat o rásti cha Issá Masihay wasilahá átk.

18 Kassá hechbar Hodá nadistag, bale hamá yakdnagén Chokk ke Petay bagalá ent, hamáia Hodá pajjáréntag.

Pákshódi dayókén Yahyáay gwáhi

19-20 Wahdé Urshalimay shahray Yahudián wati lahtén dini péshwá o Láwi kabilahay mardom Yahyáay kerrá rawán dát ke jost begerant: “Taw kay ay?” Áia enkár nakort, tachk o pa rásti gwáhi dát o gwashti: “Man Masih naán.”

* : 1:0 Wáhond, bezán málek, sáheb, hodábond. † : 1:0 Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. ‡ 1:1 1:1 Gál, bezán habar, kalamah, labz. § 1:4 1:4 Sarchammag, bezán sarchashmah. * 1:5 1:5 Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag. † 1:5 1:5 Yá: tahároki hechbar rozhná sarpad nabutag. ‡ 1:11 1:11 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. § 1:12 1:12 Ehtiár, bezán masteri, kodrat, zór. * 1:13 1:13 Wáhag, bezán lóth, talab, hájat.

²¹ Áyán jost kort: “Taw Elyás ay?” Gwashti: “Na.” Gwashtesh: “Gorhá taw hamá wádah dátagén Nabi ay?” Gwashti: “Na.”

²² Jostesh kort: “Taw kay ay? Má báyard ent pa wati rawán dayókán passawé* bebarén. Wati bárawá ché gwashay?”

²³ Áiá cha Eshayá nabiay kawlá gwasht: “*Man hamáiy tawár án ke gyábáná kukkára kant o gwashit, pa Hodáwandá ráhá tachk o hamwár kané.*”[‡]

²⁴ Cha é rawán dátagén kásedán lahtén Parísí atant.

²⁵ Jostesh kort: “Agan taw na Masih ay o na Elyás ay o na hamá nabi, gorhá parchá pákshódia§ dayay?”

²⁶ Yahyáyá áyáni passawá gwasht: “Man gón ápá pákshódia dayán, bale yakké shomay nyámá pád átkag ke shomá áiá nazánét.

²⁷ Á cha man o randa kayt o man áiy kawshbandáni* bójagay láhek ham naán.”

²⁸ É kár Ordonay kawray á dastá, Bayt-Anyáyá but, hamá jágahá ke Yahyáyá mardom pákshódia dátant.

Hodáay Gwarándh

²⁹ Domi róchá, wahdé Yahyáyá dist ke Issá dém pa man pédák ent, gwashti: “Bechárét! Esh ent Hodáay hamá Gwarándh ke jáhánay gonáhána shódit o dura kant.

³⁰ Esh ent hamá kas ke eshiay bárawá man gwashtag ke cha man o randa kayt bale cha man master o démáter ent, chéá ke cha man pésará hast butag.

³¹ Man wat pajjáh nayáwort, bale paméshká átkán o gón ápá mardomán pákshódi dayagá án ke é mardom pa Bani Esráiliáni záher kanag bebit.”

³² Nun Yahyáyá wati gwáhi é paymá dát: “Man Hodáay Pákén Ruh† dist ke kapóteay dróshomá‡ cha ásmáná ér átk o áiy sará nesht.

³³ Man á nazánt, bale hamá ke maná rawáni dát ke gón ápá pákshódi bedayán, hamáia maná gwashtagat ke wahdé taw dist ke Pákén Ruh kaséay sará ér átk o nesht, bezán á hamá kas ent ke gón Pákén Ruhá pákshódia dant.

³⁴ Man é chizz distag o gwáhia dayán ke á Hodáay Chokk ent.”

Issáy awali morid

³⁵ É dega róchá, Yahyá padá gón wati do moridá óshrátagat.

³⁶ Wahdé Yahyáyá Issá dist ke cha ódá gwazagá ent, gwashti: “Esh ent Hodáay Gwarándh.”

³⁷ Doén moridán é habar eshkot o Issáy randá rawán butant.

³⁸ Issáy chakk tarrént o har doéni distant ke mani randá kaptagant. Josti kort: “Shomá ché lóthét?” Gwashtesh: “Rabbi! (Bezán: Oo ostád!) Taw kojá neshtagay?”

³⁹ Gwashti: “Byáét o bechárét.” Gorhá doén gón Issáy átkant o distesh ke kojá neshtag o á róchesh gón áiá gwázént. Bégáhay wahd at.§

⁴⁰ É doén mardom ke Yahyáyá habaráni eshkonagá rand Issáy randá kapt o shotant, cha eshán yakké Shamun-Petrosay brát Andriás at.

⁴¹ Áiá awali karé ke kort, esh at ke wati brát Shamunay kerrá shot o gwashti: “Má Masih dar gétkag”

⁴² Randá Shamuni Issáy kerrá bort. Issáyá Shamun cháret o gwashti: “Taw Shamun ay, Yuhannáay chokk. Bale nun tai nám Képá bit.” Képáay máná Petros* ent.

Pilipos o Natnáil

⁴³ É dega róchá, wahdé Issáy erádah kort ke Jalilay damagá† rawán, Piliposi dar gétk o gwashti: “Bya, mani randgiriá bekan.”

⁴⁴ Pilipos ham, Andriás o Petrosay dhawlá, Bayt-Saydáay shahray mardomé at.

⁴⁵ Pilipos Natnáilay kerrá shot o gwashti: “Má hamá kas dar gétkag ke Mussáyá Tawrátay tahá áiy bárawá nebeshtah kortag o á dega nabián ham áiy bárawá nebeshtah kortag. Á, Issá Náseri ent, Issopay chokk.”

⁴⁶ Natnáilá gwasht: “Cha Náserahay shahrá ham sharrén chizzé dar kapta kant?” Piliposá gwasht: “Byá o bechár!”

⁴⁷ Wahdé Issáyá Natnáil dist ke á dém pa man pédák ent, gwashti: “É tachkén Bani Esráilié o eshiay delá hechh paymén makkári mán nést.”

† 1:22 1:22 Passaw, bezán jwáb. ‡ 1:23 1:23 Eshayá Nabiay Ketáb 40:3. § 1:25 1:25 Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. * 1:27 1:27 Kawshband, bezán swásband, swásay band. † 1:32 1:32 Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos. ‡ 1:32 1:32 Dróshom, bezán shekl, surat. § 1:39 1:39 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “dahomi sáhat”, bezán bégáhay chárá. Yahudiáni róchay hesáb, sohbay sáhat shashá bongéja but. * 1:42 1:42 “Képá” Aramái zobáná o “petros” Yunáni zobáná dhóká gwashant. † 1:43 1:43 Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah.

⁴⁸ Natnáilá jost kort: “Taw maná chóna zánay?” Issáyá áiy passawá gwasht: “Cha hamá wahdá pésar ke Piliposá tará tawár kort, man tará hamá wahdá dist ke enjiray drachkay chérá atay.”

⁴⁹ Natnáilá gwasht: “Oo ostád! Taw Hodáay Chokk ay, taw Esráilay bádsháh ay.”

⁵⁰ Issáyá gwasht: “Taw paméshká imán áwort ke man gwasht ke tará enjiray drachkay chérá distagon. Bale cha é chizzán masteréna genday.”

⁵¹ Issáyá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, démtérá shomá gendét ke ásmán pacha bit o Hodáay préshtag cha Ensánay Chokkay[‡] ráhá sara kapant o éra kapant.”

2

Issáy awali mójezah

¹ Sayomi róchá, Jalilá, Káná námén métagéá, sur o áróse hastat o Issáy mát hamódá at.

² Issá o áiy moridesh ham lóthetagtant.

³ Wahdé sharáb^{*} halletant, Issáy mätä gón áiy gwasht: “Eshán dega sharáb nést.”

⁴ Gwashti: “Oo bánok! Maná o tará gón eshiá che kár? Mani wahd angat nayátkag.”

⁵ Mätä gón kárendahán[†] gwasht: “Harché ke shomará gwashit, hamá kárá bekanét.”

⁶ Ódá shash sengén kunzag[‡] ér at ke har yakkéá hashtád tán sad o bist litar[§] ápa dásht o Yahudiáni shosht o shódi rasmán kármazza butant.

⁷ Issáy gón kárendahán gwasht: “Kunzagán cha ápá porr kanét.” Gorhá kunzagesh cha ápá porr kortant.

⁸ Issáyá gwasht: “Nun kammoké bekasshét o pa diwánay kamáshá bebarét.” Áyán anchosh kort.

⁹ É áp ke sharáb butagtant, diwánay kamáshá chashtant. Nazánti ke cha kojá árag butagant, bale hamá kárendahán ke áp kasshetagtant, áyána zánt. Nun diwánay kamáshá, sálónk tawár jat o

¹⁰ gwashti: “Harkas mehmánán sharterén sharábá pésará dant. Wahdé á mast o malára bant, randá adná^{*} o arzánteréná kárit. Bale taw sharterén sharáb nóki áwortag.”

¹¹ É mójezah o ajabbatén nesháni ke Issáyá Jalilay métag Kánáyá pésh dásht, áiy awali mójezah at. Áiy gón hamé mójezahá wati shán o shawkat záher kort o moridán áiy sará imán áwort.

¹² Randá Issá gón wati mát o brát o moridán Kaparnáhumay shahrá shot. Lahtén róchá hamódá dáshtesh.

Issá cha parasteshgáhá sawdagerána galléni

(Mattá 21:12–13; Markás 11:15–17; Luká 19:45–46)

¹³ Yahudiáni Pesah, bezán Sargwazay Aid,[†] nazzikk at. Paméshká, Issá Urshalimá shot.

¹⁴ Disti ke mazanén parasteshgáhá mardom gók o pas o kapótay bahá kanagá goláésh ant o sarráp[‡] ham neshtagant.

¹⁵ Gorhá cha sádá hayzaráné jórhi kort o sajjahén sawdäger o pas o góki cha parasteshgáhá galléntant[§] o sarrápáni zarr o sekkahi ham rétkant o thébali^{*} chappi kortant.

¹⁶ Gón kapót bahá kanókán gwashti: “É chizzán cha edá dar kanét. Mani ásmáni Petay lógá bázaré makanét.”

¹⁷ Nun morid yátá kaptant ke Hodáay Pákén Ketábá nebeshtah ent: *Á jósh o gayrat ke maná pa Hodáay lógá hastent, maná sóchit o pora kant.*[†]

¹⁸ Gorhá Yahudián gwasht: “Taw gón chónén mójezah o ajabbatén neshánié sábeta kanay ke tará é káráni ejázat hastent?”

¹⁹ Issáyá gwasht: “É mazanén parasteshgáhá bepróshét, man say róchá padá chestia kanán.”

²⁰ Yahudián gwasht: “É mazanén parasteshgáh, chell o shash sálá jórhi kanag butag, taw chón eshiá say róchá chesta kanay?”

[‡] **1:51 1:51** Dányál nabiá “Ensánay Chokk” pa anchén hastiéá kármaz kortag ke cha ásmáná éra kayt. Issáyá watá “Ensánay Chokk” gwashtag tánke mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagen Masih ent. ^{*} **2:3 2:3** Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórhi butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. [†] **2:5 2:5** Kárendah, bezán kárdár, nawkar. [‡] **2:6 2:6** É kunzag kombpaymén mazanén kunzag atant. [§] **2:6 2:6** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “do tán say metretes”. ^{*} **2:10 2:10** Adná, bezán arzán, kamkimat, kamarzesh. [†] **2:13 2:13** É aidá Sargwazay Aid paméshká gwashant ke cha Mesriáni chérdastiá Esráiliáni ázátiay wahdá markay préshtag cha Esráili mardénchokkáni koshagá sar gwasht. [‡] **2:14 2:14** Sarráp, bezán hamá mardom ke zarr bahá zurit o zarr bahá kant. [§] **2:15 2:15** Gallénag, bezán táchéenag, dar kanag, dur ráh dayag. ^{*} **2:15 2:15** Thébal, bezán méz, mazanén chárpádag. [†] **2:17 2:17** Zabur 69:9.

²¹ Bale á parasteshgáh ke Issá áiy bárawá habar kanagá at, áiy jenday badan at.

²² Issáay merag o jáh janagá[‡] rand, morid yátá kaptant ke áia wat é habar kortagat. Nun áyán Hodáay Pákén Ketáb o Issáay habaráni sará imán áwort.

²³ Á róchán, Issá Sargwazay Aidá Urshalimá at. Bázén mardoméa ke Issáay ajabbatén nesháni distant, áiy námay sará imánesh áwort.

²⁴ Bale Issáyá áyáni imánay sará báwar nakort, chéa ke áia sajjahénáni del o daruna[§] zánt.

²⁵ Áia ensánay bárawá hechkasay gwáhiay zalurat naat, chéa ke á, ensánay delay har hálá sahig at.

3

Issá o Nikudimus

¹ Nikudimus námén Parisié ke cha Yahudiáni Sarókáni Diwánay báskán* yakké at,

² yakk shapé Issáay kerrá átk o gón áia gwashti: “Oo ostád! Má zánén ke taw ostádé ay o cha Hodáay némagá átkagay, chéa ke tán Hodá gón kaséa gón mabit, á é dhawléén mójezah o ajabbatén nesháni pésh dáshta nakant ke taw pésh dárágá ay.”

³ Issáyá áiy passawá gwasht: “Tará rásténa gwashán, tán kasé dobar[†] pédá mabit, Hodáay bádsháhiá dista nakant.”

⁴ Nikudimusá gwasht: “Chón buta kant ke rostagéén mardomé padá cha mátá pédá bebit? Buta kant ke á, mátay lápá berawt o padá pédá bebit?”

⁵ Issáyá passaw dát: “Tará rásténa gwashán, tánke kasé cha áp o Ruhá pédá mabit, Hodáay bádsháhiá pád ér korta nakant.

⁶ Á chizz ke cha jesmá pédá bit, jesm ent o á chizz ke cha Ruhá pédá bit, ruh ent.

⁷ É gappá hayrán mabay wahdé tará gwashán ke pa shomá sajjahénán allami ent ke dobar[‡] pédá bebét.

⁸ Gwát har jáh ke belóthit, kasshit. Taw áiy tawará eshkonay bale nazánay cha kojá kayt o kojá rawt. Á kas ke cha Ruhá pédá bit, á ham anchosh ent.”[§]

⁹ Nikudimusá gwasht: “É chón buta kant?”

¹⁰ Issáyá gwasht: “Taw wat Esráiliáni ostádé ay, é chizzá nazánay?”

¹¹ Tará rásténa gwashán, má hamá chizzáni habará kanén ke áyáni bárawá zánén o hamá chizz ke má distagant, hamáyáni sháhediá dayén. Bale shomá may sháhediá namannét.

¹² Wahdé man zemini chizzáni bárawá habara kanán, shomá báwara nakanét. Agan ásmáni chizzáni bárawá habar bekanán, gorhá che paymá báwara kanét?

¹³ Hechkas ásmáná borzád nashotag, abéd cha* hamá kasá ke cha ásmáná ér átkag, bezán Ensánay Chokká.

¹⁴ Hamá dhawlá ke Mussáyá, gyábáná már cha zeminá chest kort,[†] hamé dhawlá Ensánay Chokk lázom chest kanaga bit,

¹⁵ tánke harkas ke áiy sará imána kárit, abadmánén zenday wáhond bebit.”

¹⁶ Chéa ke Hodáyá jahánay mardom haminchok dóst dáshtant ke wati yakk o yakdánagén Chokki nadr kort tánke harkas ke Hodáay Chokkay sará imána kárit, gár o zyán mabit o tán abad zendag bemánit.

¹⁷ Hodáyá wati Chokk pa jahánay mardománi mayárig kanagá jaháná rawán nadát, paméshká rawáni dát ke cha áiy wasilahá jaháná berakkénit.[‡]

¹⁸ Harkas ke Chokkay sará imána kárit, mayáriga nabit, bale harkas ke imána nayárit, cha pésará mayárig ent, chéa ke Hodáay yakdánagén Chokkay námay sará imáni nayáwortag.

¹⁹ Hodáay dádrasi[§] esh ent: Nur o rozhn jaháná átk, bale rozhnay badalá mardomán tahároki dóst dásht, parchá ke áyáni kár sell atant.

²⁰ Chéa ke á mardom ke sellén káráni ráhá zurit, cha rozhnáia naprata kant o watá cha rozhná dura dárit ke áiy kár o kerd záher mabant.

²¹ Bale á ke rástiy ráhá zurit, dém pa rozhnáia kayt tánke záher bebit ke áiy kár Hodái butagant.

Issá o Yahyá

[‡] 2:22 2:22 Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. [§] 2:24 2:24 Darun, bezán báten, andarun. * 3:1 3:1 Bás, bezán ozw, membrar. [†] 3:3 3:3 Yá: cha borzá, cha ásmáná. [‡] 3:7 3:7 Yá: cha borzá, cha ásmáná. [§] 3:8 3:8 Yunáni zobáná “gwát” o “ruh” yakkén gál ent. * 3:13 3:13 Abéd (cha), bezán gayr cha. [†] 3:14 3:14 Mussáyá zamánagá, gyábáná Esrailli kawmá náparmáni kort o bázén már é áyáni sará kapt o mardomesh koshtant. Hodáyá gón Mussáyá gwasht ke brenjén már é dáréay sará dran. Harkas ke é már chárit cha marká rakkít.

[‡] 3:17 3:17 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéenag. [§] 3:19 3:19 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari, ensáp.

²² É chizzán o rand, Issá gón wati moridán Yahudiahay damagay métag o kallagán shot o gón áyán hamódá dáshti o pákshódiia dát.

²³ Yahyá ham Sálemay nazzikká, Aynuná, mardomán pákshódi dayagá at. Ódá áp báz at o mardom pa pákshódiá átkant.

²⁴ É wahdán Yahyá angat zendáná bandig kanag nabutagat.

²⁵ Párizagay sará, Yahyáay morid o yakk Yahudiéay nyámá dajjáké but.

²⁶ Gorhá Yahyáay morid Yahyáay kerrá átkant o gwashtesh: “Oo ostád! Hamá mard ke Ordonay kawray á dastá gón taw gón at o taw áiy bárawá gwáhi dát, bechár, á pákshódi dayagá ent o sajjahén mardom hamáiy kerrá rawagá ant.”

²⁷ Yahyáyá áyáni passawá gwasht: “Tánke Hodá madant, ensáná heccha narasit.

²⁸ Shomá wat sháhed ét, man gwasht ke man Masih naán, bale cha áia pésar rawán dayag butagán.

²⁹ Bánóray hodábond,* sálónk ent. Anchó ke sálónkay dóst óshtátag o sálónkay tawará eshkont o gal o shádána bit, maná hamé dhawléen kámelén shádmánié rasetag.

³⁰ Á báyard ent démáter bebit o man padáter bebán.”

Á ke cha ásmáná kayt

³¹ Á kas ke cha borzá kayt, cha sajjahénán master ent o á ke cha é hákién donyáyá ent, zemini mardomé o donyái chizzáni bárawá habara kant. Bale á ke cha ásmáná kayt cha sajjahénán master ent.

³² Har chizzé ke distag o eshкотagi, áyáni bárawá gwáhia dant, bale kass áiy gwáhiá namannit.

³³ Harkasá ke mannetag, gwáhii dáttag ke Hodá rásti ent.

³⁴ Á kas ke cha Hodáay némagá rawán dayag butag, Hodáay habarána kant, chéa ke Hodá wati Ruhá áiará béhesába bakshit.

³⁵ Pet Chokká dósta dárit o sajjahén chizzi hamáiy dastá dáttagant.

³⁶ Á kas ke Chokkay sará imána kárit, abadmánén zenday wáhonda bit, bale á ke Chokká namannit, zenday wáhonda nabit o Hodáay kahr o gazab áiy sará kapit.

4

Issá o Sámeri janén

¹ Wahdé Issáyá zánt ke Parisián eshkotag ke man cha Yahyáyá géshter morid dar géjagá án o áyán pákshódi dayagá án,

²⁻³ cha Yahudiahá dém pa Jalilá wátarri kort. Chónáhá, Issáyá wat mardom pákshódi nadátant, é kár moridána kort.

⁴ Bale zalurat at ke cha Sámerahá begwazit.*

⁵ Á, Sámerahá shahréa raset ke námi Suhár at o hamá dhagáray nazzikká at ke Ákubá wati chokk Issopará dáttagat.

⁶ Ákubay chát hamódá at. Issá saporá butagat o dami bortagat. Hamé chátay kerrá nesht. Némróchay wahd† at.

⁷ Sámeri janéné ápay kasshagá átk. Issáyá gón áia gwasht: “Maná pa waragá kammé áp beday.”

⁸ Áiy morid warákay geragá shahrá shotagatant.

⁹ Sámeri janéná gwasht: “Taw wa Yahudié ay o man Sámeri janéné án, taw chón cha man ápa lóthay?” Janéná paméshká chosh gwasht ke Yahudi gón Sámerián salám o dwá nakanant.

¹⁰ Issáyá áiy passawá gwasht: “Agan taw bezántén ke Hodáay dád o bakslesh chéé o é kay ent ke cha taw ápa lóthit, gorhá allamá taw gón áia dazbandi kortagat ke maná áp beday o áia tará zendáp dáttagat.”

¹¹ Janéná gwasht: “Oo wájah! Tará pa ápay kasshagá dhól‡ nést o é chát johl ent, cha kojá zendápa káray?”

¹² Záná, taw cha may pirok Ákubá master ay, hamá ke é chátí mará dáttag o áiy jendá o chokkán o mál o dalwatán cha é chátá áp wártag?”

¹³ Issáyá passaw tarrént: “Harkas ke é ápa bwárt, padá tonniga bit,

¹⁴ bale harkas ke mani dátagén ápa bwárt, hechbar tonniga nabit. Chéa ke á ápa ke mana dayán, agan kasé bwárti, cha áiy daruná ápay chammagé bojít ke abadmánén zenda bakshit.”

* 3:29 3:29 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb.

† 4:6 4:6 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “shashomi sáhat” ‡ 4:11 4:11 Dhól darpé ke sáde bandanti o chátá éria dayant o ápa kasshant.

* 4:4 4:4 Yahudiah, Sámerah o Jalil, Esráilay molkay sayén

¹⁵ Janéná gwasht: “Oo wájah! Hamá ápa maná beday ke dega baré tonnig mabán o pa ápay kasshagá edá mayáyán.”

¹⁶ Issáyá gwasht: “Beraw wati lógwájahá tawár kan o hamedá byá.”

¹⁷ Janéná áiy passawá gwasht: “Maná mard nést.” Issáyá gwasht: “Rásta gwashay ke tará mard nést,

¹⁸ chéá ke tará panch mard butag o é mard ke annun gón taw zendagia kant, tai mard naent. Taw rásta gwashay.”

¹⁹ Janéná darráent: “Oo wájah! Man chó gendán ke taw nabié ay.

²⁰ May pet o pirokán hamé kóhay sará ebádat kortag, bale shomá Yahudia gwashét ke báyad ent Urshalimá ebádat kanag bebit.”

²¹ Issáyá gwasht: “Bánok! Báwar kan, wahdé kayt ke shomá Hodáén Petá na é kóhay sará parastesha kanét o na Urshalimá.

²² Shomá Sámeri hamáia parastesha kanét ke nazánéti, bale má hamáia parastesha kanén ke zánéni, chéá ke neját cha Yahudiána kayt.

²³ Yakk wahdé kayt o á wahd annun bongéj^s butag ke rást o barhakkén parastesh kanók Hodáén Petá gón Ruh o rásti parastesha kanant, chéá ke Pet hamé dhawléen mardománi lóthók ent ke áiy parasteshá bekanant.

²⁴ Hodá Ruh ent o harkas ke áia parastesha kant, allamá gón Ruh o rásti parastesh bekant.”

²⁵ Janéná gwasht: “Mana zánán ke Masiha kayt o har wahdé ke á kayt, mára har chizzá sarpada kant.”

²⁶ Issáyá gwasht: “Man ke gón taw habará án, man hamá án*.”

²⁷ Hamé wahdá Issáy morid padá átkant. Wahdé distesh ke Issá gón janénéá habará ent, hayrán butant. Bale kassá jost nakort ke cha eshiá ché lóthay yá parchá gón eshiá habará ay.

²⁸ Nun janéná wati kunzag zeminá ér kort, shahrá shot o gón mardomán gwashti:

²⁹ “Mardé hast, man harché kortag, áia maná gwashtant. Byáét becháréti, bárén Masih naent?”

³⁰ Gorhá mardom cha shahrá dar kapt o dém pa Issáyá átkant.

³¹ É nyámá moridán gón Issáyá dazbandi kort o gwasht: “Oo ostád! Chizzé bwar.”

³² Bale áia gwasht: “Maná waráké hast ke shomá áiy bárawá nazánét.”

³³ Moridán watmánwatá gwasht: “Bárén, kaséá pa áia warák áwortag?”

³⁴ Issáyá gwasht: “Mani warák esh ent ke wati dém dayókay wáhagá purah bekanán o áiy káran sarjam bekanán.

³⁵ Shomá nagwashét ke pa rón o móshá angat chár máh pasht kaptag? Bale man shomará gwashán ke chammán chest kanét o kesharán bechárét ke annun pa róná rasetag o tayár ant.

³⁶ Ronók wati mozzá gipt o pa abadmánén zendá bar o samaré moccha kant tánke keshók o ronók hórígá gal o shádán bebant.

³⁷ Edá é habar rást ent ke yakké keshit o degaré róna kant.

³⁸ Man shomará rawán dát ke hamá bar o samaráni wáhond bebét ke shomá pa áyán hecch zahmaté ham nakasshetag. Degarán zahmat kasshetag o shomá cha áyáni kára nap o sudd geptag.”

³⁹ Cha á shahray Sámerián bázénéá paméshká Issáy sará imán áwort ke á janéná gwáhi dátág o gwashtagat: “Har chizzé ke man kortag, áia maná gwashtant.”

⁴⁰ Gorhá Sámeri Issáyá kerrá átkant o dazbandiesh kort ke may kerrá bedár. Issáyá tán do róchá hamódá dásht o

⁴¹ bázénéá áiy habar gósh dáshtant o imánesh áwort.

⁴² Gón á janéná gwashtesh: “Nun má éwaká tai habaráni sawabá báwar kanagá naén, má wat ham é marday habar eshкотagant o deljam én ke é pa rásti jahánay rakkénók[†] ent.”

Sháhi mansabdárey chokkay drahbakshi

⁴³ Do róchá rand, Issá cha ódá dar kapt o Jalilá shot.

⁴⁴ Issáyá wat gwashtagat ke hecch nabiá wati jenday shahr o hankéná[‡] ezzata nabit.

⁴⁵ Bale wahdé Jalilá raset, Jalilián wasshátk kort, chéá ke aiday róchán á Urshalimá butagatant o ódá áiy kortagén káresh distagatant.

⁴⁶ Issá padá Jalilay métag Kánáyá shot, hamódá ke ápi sharáb kortagatant. Sháhi mansabdáré[§] hastat ke bachakki Kaparnáhumay shahrá nádráh at.

§ 4:23 4:23 Bongéj, bezán bendát, shoru. * 4:26 4:26 Hodá watá gón Mussáyá hamé námá pajjáréni. Bechár Dargwaz 3:14. † 4:42 4:42 Rakkénók, bezán neját dayók. ‡ 4:44 4:44 Hankén, bezán métag. § 4:46 4:46 Mansabdár, bezán kárey zemmawár, ogdahdár.

⁴⁷ Wahdé á sahig but ke Issá cha Yahudiahá Jalilá átkag, áiaý kerrá átk o dazbandii kort ke Kaparnáhumá byá o mani nádráhén chokká berakkén ke markig ent.

⁴⁸ Issáyá gwasht: “Shomá tán mójegah o ajabbatén neshánia nagendét, hecch paymá imána nayárét.”

⁴⁹ Mansabdará gwasht: “Oo wájah! Chokkay meragá pésar byá.”

⁵⁰ Issáyá gwasht: “Beraw, tai chokk namerit.” Á mardá Issáyá habar báwar kort o wati lógá shot.

⁵¹ Angat lógá narasetagat ke nawkarán ráhay némá dist o hái dát: “Tai chokk dráh but.”

⁵² Áia jost kort: “Che wahdá gehter butag?” Áyán gwasht: “Zi némróchay yakká* tapá yalah dátág.”

⁵³ Petá zánt é hamá wahd at ke Issáyá gwashtagat ke tai chokk namerit. Gorhá áia wat gón lógay sajjahén mardomán Issáyá sará imán áwort.

⁵⁴ É Issáyá domi ajabbatén nesháni at o hamá wahdá korti ke cha Yahudiahá Jalilá átkagat.

5

Nájórhén mardéay drahbakshi

¹ Chizzé wahdá rand, Yahudiáni yakk aidé at o Issá Urshalimá shot.

² Urshalimá, darwázagéay nazzikká ke áia Pasay Darwázaga gwashant, hawzé hastent ke áiaý chapp o chágerdá panch aywán* ant. Aramái zobána é hawzá Bayt-Hasdá gwashant.

³ Ódá bázén ájez o nádráhé waptagat ke kór o lang o mondth atant.[†]

⁵ Ódá mardé hastat ke áiaý nájórhíá si o hasht sál at.

⁶ Wahdé Issáyá dist ke á mard ódá kaptag o zánti ke kwahnén nádráhé, gwashti: “Taw lóthay wassh o dráh bebay?”

⁷ Á nádráhá gwasht: “Oo wájah! Wahdé ápa rombit o rawána bit, kasé nést ke maná hawzá dawr bedant. Tán man watá berasénán, degaré pésará ápa mána dant.”

⁸ Issáyá gwasht: “Pád á, wati nepádá bezur o beraw.”

⁹ Á mard damána dráh but, wati nepádi zort o ráh gept.

É róch Shabbatay róch[‡] at.

¹⁰ Paméshká Yahudián gón dráh butagén mardá gwasht: “Maróchi Shabbatay róch ent, tará wati nepádáni chest kanagay hakk nést.”

¹¹ Gwashti: “Á mardá ke maná dráh kort, gwashti: ‘Wati nepádán bezur o beraw.’”

¹² Jostesh kort: “Á mard kay ent ke tará gwashtagi ke wati nepádán bezur o beraw?”

¹³ Bale dráh butagén mardá nazánt ke á kay at. Chéá ke ódá mardom mocch atant o Issá mocchiay tahá shotagat.

¹⁴ Randá Issáyá é mard mazanén parasteshgáhá dist, gwashti: “Bechár, nun ke taw dráh butagay, cha ed o dém gonáh makan. Chó mabit ke ganterén baláhé tai sará bekapit.”

¹⁵ Nun mard shot o gón Yahudián gwashti: “Áia ke maná dráh o salámat kort, á Issá at.”

¹⁶ Yahudián Issáyá ázár dayag bendát[§] kort, chéá ke áia Shabbatay róchá choshén kára kortant.

¹⁷ Bale Issáyá gón áyán gwasht: “Mani Pet angat kará ent, man ham kára kanán.”

¹⁸ Cha é habarán, Yahudián pa áiaý koshagá géshter tach o tága kort. Chéá ke Shabbatay hokmay próshagá abéd, áia Hodá ham wati jenday Pet gwasht o é dhawlá, watá gón Hodáyá barábari kort.

Hodáay Chokkay ehtiár

¹⁹ Gorhá Issáyá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, Chokk watsará hecch karé korta nakant, Petay kárána gendit o áyáni randgiriá kant. Har karé ke Peta kant, Chokk ham hamá kára kant.

²⁰ Chéá ke Pet Chokká dósta dárit o harché ke wata kant, Chokká ham sója dant. Chokká dega masterén kár ham sója dant tánke shomá hayrán o habakkah* bebét.

²¹ Hamá paymá ke Pet mordagán zendaga kant o áyán zenda bakshit, Chokk ham harkasá ke belóthit zendaga kant.

* **4:52 4:52** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “haptomi sáhatá”. * **5:2 5:2** Aywán drájén barándhahé ke doén némagán pádagí per. † **5:3 5:3** Lahtén nókterén daznebeshtá gesh kanag butag: Ódá bázén ájez o nádráhé waptagat ke kór o lang o mondth atant o ápay tachagay entezár o wadará atant. Chéá ke baré baré Hodáwanday préshtagé é hawzá átk, ápia rombént o rawána kort. Har wahdá ke ápa tat, har nádráhá ke pésará ápa mána dát, har paymén nájórhíé ke hastati, dráha but. ‡ **5:9 5:9** Shabbatay róch hamá Shambeh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. § **5:16 5:16** Bendát, bezán bongéj, shoru. * **5:20 5:20** Habakkah, bezán hayrán, ajekkah, abakkah.

²² Pet hechkaséay sará shawr o hokmé naborrit,[†] áia wati dádrasiay sajjahén ehtiár Chokkay dastá dátagant,

²³ tánke sajjahén mardom hamá dhawlá ke Petá ezzata dayant, Chokká ham ezzat bedayant. Kasé ke Chokká ezzata nadant, Petá ham ezzata nadant, chéá ke Chokkay dém dayók Pet ent.

²⁴ Shomára rásténa gwashán, harkas ke mani habará beshkont o mani dém dayókay sará imán byárit, abadmánén zenday wáhonda bit o hechbar mayárig kanaga nabit, bezán á cha marká gwastag o zendá sar butag.

²⁵ Báwar kanét, yakk wahdé kayt o é wahd annun bongéj butag ke mordag Hodáay Chokkay tawára eshkonant o harkas ke beshkont padá zendaga bit.

²⁶ Chéá ke hamá dhawlá ke Pet zendmánay sarchammag ent, Chokká ham é wák[‡] o twáni dátag ke zendmánay sarchammag bebit.

²⁷ Petá dádrasiay ehtiár ham Chokkay dastá dátag, chéá ke á Ensánay Chokk ent.

²⁸⁻²⁹ Cha eshiá hayrán o habakkah mabét, chéá ke yakk wahdé kayt ke sajjahén mordag áiy tawára eshkonant o cha wati kabrán dara káyant. Nékkár dém pa abadmánén zendá rawant o badkár dém pa mayárig bayagá.

³⁰ Man watsará káré korta nakanán, har chizzé ke man eshкотag, hamáiy bonyádá dádrasia kanán o mani dádrasi barhakk ent, parchá ke man wati delay wáhagáni sarjam kanagay pad o randá naán, wati dém dayókay wáhagáni sarjam kanagay pad o randá án.

Issáy bárawá gwáhi

³¹ Agan man wati bárawá wat gwáhi bedayán, mani gwáhiá ehtebár o arzeshé nabit.

³² Bale degaré hastent ke mani bárawá gwáhia dant o mana zánán ke mani bárawá áiy gwáhi rást ent.

³³ Shomá wati kásed Yahyáay kerrá rawán dátant o mani bárawá áiy dátagéñ gwáhi ham rást at.

³⁴ Man mardománi gwáhiá namannán, pa shomay rakkénagá é habarána gwashán.

³⁵ Yahyá rókén cheragé at o rozhni tálána kort o shomá erádah kort ke pa kammén wahdéá áiy nuray tahá gal bebét.

³⁶ Bale maná cha Yahyáyá masterén sháhed hast. Hamé kár ke Petá mani dastá dátagant ke sarjamesh bekanán o man sarjamesha kanán, hamé kár mani sháhed ant ke maná Petá rawán dátag.

³⁷ Hamá Petá ke maná rawán dátag, áia wat mani bárawá sháhedi dátag. Shomá hechbar áiy tawár naeshкотag o á nadistag o

³⁸ áiy habar shomay delá nanendit, chéá ke shomá áiy rawán dátagéñay sará imána nayáret.

³⁹ Shomá Pákén Ketábán patth o póla[§] kanét o wánét, chéá ke shomay hayálá eshání tahá shomára abadmánén zenda rasit. Hamé Pákén Ketáb mani bárawá gwáhia dayant,

⁴⁰ bale shomá nalóthét mani kerrá byáét o shomára é zend berasit.

⁴¹ Man mardománi dátagéñ satá o ezzatá nazurán.

⁴² Shomára jáha kárán o zánán ke Hodáay mehr shomay delá néstent.

⁴³ Man wati Petay námay sará átkagán o shomá maná namannét, bale agan kasé wati jenday námá byayt, áia mannét.

⁴⁴ Shomá cha yakdegará mazani o ezzata zurét, bale á ezzat ke cha Hodáay némagá kayt, áiy shóhazá naét. Gorhá chón imán áworta kanét?

⁴⁵ Gomán makanét ke man Petay déma shomára mayáriga kanán. É Mussá ent ke shomára mayáriga kant, hamá Mussá ke shomá áiy sará omét bastag.

⁴⁶ Agan shomára Mussáay sará imán butén, shomára mani sará ham imán butagat, chéá ke áia mani bárawá nebeshtag.

⁴⁷ Bale shomá ke áiy nebeshtah kortagéñán báwara nakanét, mani habarán chón báwara kanét?"

6

Panch hazár mardomá warák dayag

(Mattá 14:13-21; Markás 6:32-44; Luká 9:10-17)

¹ Randá, Issá Jalilay Mazangwarm^{*} bezán Teberiahay Mazangwarmay á dastá shot.

² Mardománi mazanén rombé[†] áiy randá kapt, chéá ke áyán é mójezah o ajabbatén nesháni distagatant ke Issá nádráhnán dráha kant.

³ Gorhá Issá kóhéay sará sar kapt o gón wati moridán hamódá nesht.

[†] 5:22 5:22 Shawr o hokm borrag, bezán paysalah kanag. [‡] 5:26 5:26 Wák, bezán zór, tákat. [§] 5:39 5:39 Patth o pói, bezán patth o lóth, wánag o chárag, tahkik. ^{*} 6:1 6:1 Mazangwarm, bezán daryáchah. [†] 6:2 6:2 Romb, bezán gróh, thóli.

⁴ Yahudiáni Sargwazay Aid nazzikk at.

⁵ Wahdé Issáyá chamm chest kortant o dist ke mardománi mocchié dém pa áia pédák ent, gón Piliposá gwashti: “Nán cha kojá bezurén ke é mardom warák bwarant?”

⁶ Issáyá é habar pa áiaý ázmáesh kanag o chakkásagá[‡] gwasht, chéá ke wat zánti maná ché kanagi ent.

⁷ Piliposá gwasht: “Do sad dináray[§] nán ham bassa nabit, toré harkas kammok kammok bwárt.”

⁸ Cha áiaý moridán yakké ke námi Andriás at o Shamun-Petrosay brát at, gwashti:

⁹ “Bachakké hamedá ent ke panch jawén nagan o do máhigi gón, bale pa inchok mardomá ché bant?”

¹⁰ Issáyá gwasht: “Mardomán benádénét.” Á jágahá bázén káh o sabzagé* rostagat. Mardom hamódá neshtant. Cha áyán kesás panch hazár mardén atant.

¹¹ Issáyá nagan zortant, Hodáay shogri gept o neshtagén mardománi sará bahri kortant, máhig ham anchosh. Harkasá haminchok ke lóthet, dátí.

¹² Wahdé sajjahénán sér kort, gón moridán gwashti: “Sar átkagén thokkorán bechenet o yakjáh kanét ke zawál mabant.”

¹³ Gorhá thokkoresh chet o yakjáh kortant. Á panchén jawén nagan ke mardomán wártagatant, cha áyáni sar átkagén thokkorán dwázdah sapt† porr but.

¹⁴ Mardomán ke Issáyá é mójezah o ajabbatén nesháni dist, gwashtesh: “Pa rásti, é hamá wádah dátagén Nabi ent ke jaháná áyagi at.”

¹⁵ Issáyá zánt ke mardom maná pa zór barag o bádsháh kanaga lóthant, paméshká padá cha mardomán dur but o tahná kóhá shot.

Issá ápay sará gáma jant

(Mattá 14:22–33; Markás 6:45–51)

¹⁶ Bégáhá morid dém pa gwarmá shotant.

¹⁷ Bójigéá[‡] neshtant o gwarmay á dastá, dém pa Kaparnáhumá ráh geptant. Nun tahár butagat o Issá angat áyáni kerrá nayátkgat.

¹⁸ Trondén gwáté kasshagá at o chawl o mawj chest butant.

¹⁹ Wahdé kesás panch tán shash kilumitar[§] hólig* janáná déamá shotant, Issáesh dist ke ápay sará gám janán, dém pa bójigá pédák ent. Torsetesh.

²⁰ Bale Issáyá gwasht: “Matorsét, é man án.”

²¹ Anchó ke moridán lóthet áia bójigá swár bekanant, bójig menzelá sar but.

²² É dega róchá, hamá mardom ke gwarmay á dastá mantagatant sarpad butant ke cha hamá bójigá abéd ke morid swár butagatant, dega bójig ódá nabutag. Issá á bójigá swár nabutagat o morid bé áia shotagatant.

²³ Randá, dega lahtén bójig cha Teberiahá hamá jágahá átk o raset ke ódá Hodáwandén Issáyá Hodáay shogr geptagat o mardomán nán wártagat.

²⁴ Wahdé mardomán dist ke na Issá ódá ent o na áiaý morid, Issáyá shóházá bójigán swár butant o dém pa Kaparnáhumá shotant.

Issá zenday nán ent

²⁵ Wahdé Issáesh gwarmay á dastá dist, gwashtesh: “Ostád! Taw kadi edá átkagay?”

²⁶ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, é háterá maná shóház nakanagá ét ke shomá mani mójezah o ajabbatén nesháni distagant, paméshká maná shóház kanagá ét ke shomá nán wárt o sér kort.

²⁷ Bale pa é zawál bayókén waráká johd makanét, pa hamá waráká johd bekanét ke abadmánén zenda bakshit, pa hamá waráká ke Ensánay Chokk shomará danti. Chéá ke Hodáén Petá áiaý sará wati razámndiay mohr jatag.”

²⁸ Gorhá jostesh kort: “Má chón hamá kárán bekanén ke Hodáesh cha má lóthit?”

²⁹ Issáyá passaw dát: “Á kára ke Hodá cha shomá lóthit, á kár esh ent: Hamá kasay sará imán byáret ke Hodáyá ráh dátag.”

³⁰ Áyán gwasht: “Taw chónén ajabbatén nesháni péscha dáray ke má begendén o tai sará imán byáren? Ché kanay?”

³¹ May pet o pirokán gyábáná mann† wárt, anchosh ke Pákén Ketába gwasht: ‘Áia cha ásmáná nagan rawán dáí ke bwarant.’”[‡]

[‡] 6:6 6:6 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehan kanag. § 6:7 6:7 Yakk dinár, yakk róchay mozz at. * 6:10

6:10 Sabzag, bezán káh. † 6:13 6:13 Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi. ‡ 6:17 6:17 Bójig, bezán lánch, kashti. § 6:19 6:19 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “bist o panch yá si estádi”. Yakk estádié kesás 180 mitar

butag. * 6:19 6:19 Hólig, bezán páru. † 6:31 6:31 Mann hamá nagan ent ke Mussáy zamánagá, Hodáyá gyábáná pa Esráilián éra gétk. ‡ 6:31 6:31 Darraw 16:4 o rand; Zabur 78:24–25.

³² Gorhá Issáyá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, é Mussá naat ke shomará cha ásmáná ér átkagén naganá dát. É mani Pet ent ke cha ásmáná asligén náná shomará bakshit.

³³ Chéá ke Hodáay nán hamá ent ke cha ásmáná éra kayt o jaháná zenda dant.”

³⁴ Nun gón áia gwashtesh: “Oo wájah! É náná modám mára beday.”

³⁵ Issáyá gwasht: “Zenday nán man án. Harkas ke mani kerrá kayt, hechbar shodiga^S nabit. Harkas ke mani sará báwara kant, hechbar tonniga nabit.

³⁶ Bale hamá dhawlá ke gwashton, shomá maná distag o angat báwara nakanét.

³⁷ Á sajjahénán ke Pet maná dant, á mani kerrá káyant. Harkas ke mani kerrá kayt, man áia hechbar cha wat dura nakanán.

³⁸ Man pa wati jenday wáhagáni sarjam kanagá cha ásmáná ér nayátkagán, átkagán ke wati dém dayókey wáhagán sarjam bekanán.

³⁹ Mani dém dayókey wáhag ent ke hamá mardom ke áia maná dátagant, cha áyán yakké ham cha mani dastá marawt o áheratay róchá áyán padá zendag bekanán.

⁴⁰ Chéá ke mani Petay wáhag hamesh ent ke harkas ke Chokkay némagá delgósha kant o áia sará imána kárit, abadmánén zenday wáhond bebit o man á mardomá áheratay róchá zendaga kanán.”

⁴¹ Gorhá Yahudián áia sará irád gerag o norondhag bendát kort, chéá ke áia gwashtagat: “Man hamá nán án ke cha ásmáná ér átkag.”

⁴² Áyán gwasht: “É mard Issopay chokk Issá naent? Má wa eshiay pet o mátá zánén. Gorhá chóna gwasht ke man cha ásmáná ér átkagán?”

⁴³ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Watmánwatá irád gerag o norondhagá band kanét.

⁴⁴ Kass tán hamá wahdá mani kerrá átká nakant ke Pet, bezán mani dém dayók áia mani némagá mayárit. Harkas ke kayt, man áia áheratay róchá zendaga kanán.

⁴⁵ Nabiáni Ketábán nebisag butag: ‘*Sajjahén cha Hodáay tálima gerant.*’* Harkas ke Petay habarán beshkont o cha áia tálim begipt, mani kerrá kayt.

⁴⁶ Kassá Pet nadistag abéd cha hamáia ke cha Hodáay kerrá átkag. Tahná hamáia Pet distag.

⁴⁷ Shomará rásténa gwashán, á ke imána kárit abadmánén zenday wáhonda bit.

⁴⁸ Zenday nán man án.

⁴⁹ Shomay pet o pirokán gyábáná mann wárt, bale angat mortant.

⁵⁰ Cha ásmáná ér átkagén nán esh ent, shomay déma ent. Harkas ke eshiá bwárt, namerit.

⁵¹ Man hamá zend bakshókén nán án ke cha ásmáná ér átkag. Harkas ke é náná bwárt, tán abad zendaga mánit. É náná ke mana dayán, mani jenday badan ent ke pa jahánay mardománi zendá nadria kanán.”

⁵² Nun Yahudián pa Jérhah o dapják watmánwatá gwasht: “É mard chón wati badaná dant ke má bwaréni?”

⁵³ Issáyá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, agan shomá Ensáney Chokkay badaná mawarét o áia hóná manóshét,[†] abadmánén zendá sara nabét.

⁵⁴ Harkas ke mani badaná bwárt o mani hóná benóshit, abadmánén zenday wáhonda bit o áheratay róchá man áia zendaga kanán.

⁵⁵ Chéá ke mani badan asligén warák o mani hóná asligén nósháp[‡] ent.

⁵⁶ Harkas ke mani badaná bwárt o mani hóná benóshit, á mani del o daruná mánit o man áia del o daruná.

⁵⁷ Anchó ke namiránén^S Petá maná rawán dát o man áia barkatá zendag án, hamé paymá harkas ke mani badaná bwárt, mani barkatá zendaga mánit.

⁵⁸ É nán ke cha ásmáná ér átkag, á naganay paymá naent ke shomay pet o pirokán wárt o angat mortant, chéá ke harkas ke é náná bwárt, tán abad zendaga mánit.”

⁵⁹ Issáyá é chizz hamá wahdá gwashtant ke Kaparnáhumay kanisahá* tálim dayagá at.

Petrosay mannag o gwáhi

⁶⁰ É habaráni eshkonagá rand áia bazén moridéa gwasht: “É gránén habaré, eshiá kay manneta kant?”

⁶¹ Wahdé Issáyá dist ke morid é habaray sará norondhagá ant, gwashti: “Shomará é habara tawrénit?

⁶² Agan Ensáney Chokká begendét ke wati pésarigén jágahá borzáda rawt, gorhá ché kanét?

^S 6:35 6:35 Shodig, bezán gozhnag. * 6:45 6:45 Eshayá Nabiay Ketáb 54:13; Eremyá Nabiay Ketáb 31:33 o rand.

[†] 6:53 6:53 Edá, jáney warag o hónay noshagá yakk ruhi máné hast. [‡] 6:55 6:55 Nosháp, bezán tengag o noshagi chizz.

^S 6:57 6:57 Namirán, bezán hamá ke hechbara namerit. * 6:59 6:59 Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh.

⁶³ Ruh ent ke zenda dant, haddh o góshá páedagé nést. É habar ke man gón shomá kortant, Ruh o zend ant.

⁶⁴ Bale cha shomá lahténá imán nést." Chéa ke á mardom ke imánesh néstat, Issáyá cha bendátá pajjááh áwortant o zánti ke kay maná dróhit[†] o dozhmenáni dastá dant.

⁶⁵ Gorhá gwashti: "Paméshká man gwasht ke kass mani kerrá átka nakant, tán wahdé ke mani Pet áia imán mabakshit."

⁶⁶ Cha ed o rand, bázén moridéa Issá yalah dát o nun áia hamráh nabutant.

⁶⁷ Gorhá Issáyá cha wati dwázdahén kásedán[‡] jost kort: "Bárén, shomá ham maná yalah dayaga lóthét?"

⁶⁸ Shamun-Petrosá passaw dát: "Oo Hodáwand! Kai kerrá berawén? Abadmánén zenday gál o habar tai kerrá ant o

⁶⁹ mará báwar ent o zánén ke taw hamá Pákén ay ke Hodáyá dar chetag."

⁷⁰ Issáyá gwasht: "Man shomará gechén kort, dwázdahénon gechén kortant, bale padá ham cha shomá yakké eblisé."

⁷¹ Áia maksad Shamun Eskaryutiay chokk Yahudá at. Bell toré á cha dwázdahénán yakké at, bale áia randá Issá dróhet o dozhmenáni dastá dát.

7

Issá gón brátán

¹ Randá, Issáyá Jalilá tarr o tába kort. Yahudi áia kóshay randá atant, paméshká nalótheti Yahudiahá bemánit.

² Anchosh ke Yahudiáni Kápáráni^{*} Aid nazzikk but,

³ Issáyá brátán gón áia gwasht: "É jáhá yalah kan o Yahudiahá beraw tánke tai morid hamá káran begendant ke taw kanay.

⁴ Kasé ke námдаря lóthit, chérokái kára nakant. Taw ke é kárana kanay, bell ke sajjahén donyá tará begendit."

⁵ Chéa ke brátán ham áia sará imán néstat.

⁶ Issáyá gón áyan gwasht: "Mani wahd angat nayátkag, bale pa shomá har wahd sharr ent.

⁷ Donyá cha shomá naprat korta nakant bale cha man naprata kant, chéa ke man donyáay mardománi bárawá gwáhia dayán ke áyani kár sell ant.

⁸ Shomá é aidá berawét, man é aidá nayáyán, chéa ke mani wahd angat narasetag."

⁹ Issáyá é habar gón áyan gwasht o Jalilá dáshti.

Issá Urshalimá rawt

¹⁰ Issáyá brát ke aidá Urshalimá shotant, randá áia jend ham hamódá shot, bale mardománi chamdidá nashot, chérokái shot.

¹¹ Aiday róchán, Yahudi áia shóházá atant o jost o porsesha kort ke á kojá ent?

¹² Áia bárawá mardománi nyámá bázén gappé chérokái tarragá at. Lahtén gwashagá at: "Á sharrén mardé." Dega lahtén gwashagá at: "Mardomán gomráha kant."

¹³ Bale cha Yahudiáni torsá, kassá mardománi déma áia bárawá heccha nagwasht.

¹⁴ Aiday nyámi róchán, Issá mazanén parastesgháhá shot o mardománi tálim dayagá goláesh but.

¹⁵ Yahudián pa hayráni gwasht: "É mardá nawántag, inchok zántkári cha kojá áwortagi?"

¹⁶ Issáyá áyani passawá gwasht: "Mani tálim mani naant, mani dém dayókayg ant.

¹⁷ Harkas ke Hodáay wáhagán sarjam kanag belóthit, zánt ke mani tálim Hodáayg ant yá man cha wat habara kanán.

¹⁸ Harkas ke cha wat habara kant, pa wati mazaniay pésh dárágá habara kant. Bale á kas ke wati dém dayókay shán o shawkatay lóthóka bit, tachkén mardomé o áia hecch chizz nárást naent.

¹⁹ Mussáyá shomará Sharyat nadátág? Angat cha shomá hechkas Sharyatá dárágá naent. Parchá maná koshaga lóthét?"

²⁰ Mardomán gwasht: "Tará jenné per ent, kay tará koshit?"

²¹ Issáyá áyani passawá gwasht: "Man tahná yakk kéré kortag o shomá sajjahén chó hayrán o habakkah ét.

²² Mussáyá sonnat kanagay rasm shomará dát, paméshká shomá Shabbatay róchá wati mardénchokkán sonnata kanét. Albat é rasm cha Mussáyá bendát nabutag, cha kawmay pet o pirokán bendát butag.

[†] 6:64 6:64 Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. [‡] 6:67 6:67 Issáyá cha wati moridán dwázdah kas gechén kort o wati kásed náméntant ke berawant o wasshén mestágá á dega mardomán sar bekanant. Bechár Mattáay Enjil, dar 10, band 1-2. ^{*} 7:2 7:2 Kápár, kápar, kapar.

²³ Nun agan pa Mussáay Sharyatay napróshagá shomá Shabbatay róchá mardénchokkán sonnata kanét, chéá mani sará zahr geptagét ke man Shabbatay róchá yakk mardomé sarjamá dráh kortag?

²⁴ Záherá machárét o paysalah makanét, wati shawr o hokmán pa ensáp beborrét.”

Issá kay ent?

²⁵ Gorhá Urshalimay lahtén mardom gwashagá lagget: “É hamá naent ke eshiay koshagay randá ant?

²⁶ Bechárét, mardománi déma habar kanagá ent o kass eshiá heccha nagwashit. Balkén rájay sarók é natijahá rasetagant ke é hamá wádah dátagen Masih ent?

²⁷ Má zánén ke é mard cha kojám hand o damagá ent, bale wahdé Masiha kayt, hechkasa nazánt ke cha kojá kayt.”

²⁸ Paméshká, wahdé Issá mazanéen parasteshgáhá mardomán tálím dayagá at, gón borzén tawaréa gwashti: “Shomá maná pajjáha kárét o zánét ke cha kojá átkagán, bale man cha wati némagá nayátkagán, mani dém dayók hamá rástén Hodá ent o shomá áia nazánét.

²⁹ Man áia zánán, chéa ke cha áia kerrá átkagán o hamáia maná ráh dátag.”

³⁰ Hamé wahdá áyan lóthet ke Issáyá dazgir bekanant, bale hechkasá áia némagá dast nashahárt, parchá ke áia wahd angat narasetagat.

³¹ Cha mocchiay mardomán bázénéa áia sará imán ham áwort o gwasht: “Wahdé Masiha kayt, cha é mardá géshter mójezah o ajabbatén nesháni péscha dárít?”

Issáy dazgir kanagay kóshest

³² É gapp o habar ke mardomán chérokái Issáy bárawá kortant, Parisián eshкотant. Gorhá Parisi o mazanéen dini péshwáyán pa Issáy dazgir kanagá, parasteshgáhay sepáhig rawán dátant.

³³ Issáyá gwasht: “Man pa kammokén wahdéa shomay kerrá án o randá wati dém dayókey kerrá rawán.

³⁴ Shomá mani shóházá gardét, bale maná dar gétka nakanét o á jáhá ke mana rawán, shomá átká nakanét.”

³⁵ Gorhá Yahudián gón yakdegará gwasht: “Kojá rawt ke má áia dar gétka nakanén? Bárén may hamá mardománi kerrá rawt ke Yunániáni nyámá sheng o sháng ant o ódá Yunánián ham tálíma dant?

³⁶ É habar ke áia gwasht: ‘Shomá mani shóházá gardét, bale maná dar gétka nakanét’ o ‘á jáhá ke mana rawán, shomá átká nakanét,’ áia é habaray maksad ché ent?”

Zendáp

³⁷ Aiday áheri o masterén róchá, Issá óstát o pa borztawári gwashti: “Agan kasé tonnig ent, mani kerrá byayt o áp bwárt.

³⁸ Hamá dhawlá ke Hodáay Pákén Ketába gwashit, harkas ke mani sará báwara kant, zendápay kawr cha áia del o daruná rombant o tachant.”

³⁹ É habar áia Pákén Ruhay bárawá gwasht, hamá Pákén Ruh ke áia báwarmandán rasagi at. Issáyá angat shán o shawkat narasetagat, paméshká angat áyan Pákén Ruh dayag nabutagat.

Mardománi nátepáki

⁴⁰ Gón é habaráni eshkonagá, lahtén mardom gwashagá lagget: “Pa rásti é mard hamá wádah dátagen Nabi ent.”

⁴¹ Dega lahténá gwasht: “É Masih ent.” Bázénéa chosh ham gwasht: “Masih cha Jalilá kayt?

⁴² Pákén Ketába nagwashit ke Masih cha Dáuday nasl o padréchá[†] bit o cha áia shahr Bayt-Lahemá kayt?”[‡]

⁴³ É paymá Issáy bárawá mardománi nyámá nátepákié kapt.

⁴⁴ Lahténá lóthet ke áia dazgir bekanant, bale hechkasá áia némagá dast nashahárt.

Yahudi sarókáni nábwari

⁴⁵ Randá, parasteshgáhay sepáhig[§], Parisi o mazanéen dini péshwáyáni kerrá per tarretant. Áyan cha sepáhigán jost kort: “Shomá chéa Issá nayáwortag?”

⁴⁶ Sepáhigán gwasht: “Tán é wahdi hechkasá é marday dhawlá habar nakortag.”

⁴⁷ Parisián gwasht: “Shomá ham gomráh butagét?

⁴⁸ Cha kawmay sarók o Parisián yakkéa áia sará báwar kortag?

⁴⁹ Bale mardománi hamá romb ke Sharyatay bárawá heccha nazánt, nálatié.”

[†] 7:42 7:42 Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. [‡] 7:42 7:42 Samwél Kázaiy Domi Ketáb 7:12 o rand; Miká Nabiay Ketáb 5:2. [§] 7:45 7:45 Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari.

⁵⁰ Nikudimus ke wat cha Parisián yakké at o pésará Issáay kerrá átkagat, gwashti:

⁵¹ “Bárén, may Sharyat márá ejázata dant ke kaséay habaráni gósh dárag o káráni zánagá pésar, áia mayárbár bekanén?”

⁵² Áia passawá gwashtesh: “Taw ham cha Jalilay mardomán ay? Wat patth o pói kan o bechár, hecch nabié cha Jalilá chesta nabit.”

8

*Zenákárén janénéay bakshag**

⁰ Randá, harkas wati lógá shot,

¹ bale Issá Zaytunay Kóhá shot.

² Sabáhá máhallah Issá padá mazanén parasteshgáhá átk. Sajjahén mardom áia chapp o chágerdá mocch butant. Issá nesh o áyáni tálim dayagá lagget.

³ Hamé wahdá Sharyatay zánóger† o Parisián janéné áwort ke zenáay wahdá gerag butagat. Janénesh mardománi demá óstárént.

⁴ Gón Issáyá gwashtesh: “Oo óstád! É janén zenáay sará gerag butag.

⁵ Sharyatay tahá, Mussáyá márá hokm dátat ke é paymén janén allamá sengsár kanag bebant.‡ Bale taw ché gwashay?”

⁶ Áyán é habar paméshká kort ke Issáyá dámá dawr bedayant o Issá anchén habaré bekant ke mayárbár bebit, bale Issá jahl but o gón lankoká zeminay sará chizzé nebisagá lagget.

⁷ Áyán ke bár bár jost kort, Issáyá sar chest kort o gwashti: “Awali sengá hamá bejant ke wat hecch gonáhi nakortag.”

⁸ Padá sari jahl kort o zeminay sará chizzé nebeshti.

⁹ Gón é habaray eshkongá, awalá kamásh yakk yakká dar átk o shotant o randá é dega mardom. Nun bass Issá o hamá óstátágen janén pasht kaptant.

¹⁰ Issáyá sar chest kort o gón janéná gwashti: “Oo bánok! Mardom kojá shotant? Pa tai mayárbár kanagá yakké ham pasht nakapt?”

¹¹ Janéná gwasht: “Na wájah! Kass pasht nakapt.” Issáyá gwasht: “Man ham tará mayárbára nakanán, beraw bale dega baré gonáh makan.”

Issá jahánay rozhn ent

¹² Issáyá padá gón mardomán habar kort, gwashti: “Jahánay nur o rozhn man án. Kasé ke maní randgiriá kant, áia ráh hecchbar tahára nabit o á zenday rozhnáia wáhonda bit.”

¹³ Parisián gón áia gwasht: “Taw wati bárawá wat sháhedia dayay, paméshká tai sháhedia ehtebaré nést.”

¹⁴ Issáyá gwasht: “Bell toré man pa wati jendá wat sháhedi bedayán bale mani sháhedia ehtebár hast, chéa ke mana zánán cha kojá átkagán o kojá rawán, bale shomá nazánét man cha kojá átkagán o kojá rawán.

¹⁵ Shomá gón ensáni chammé chárét o dádrasia kanét, bale man hecchasay bárawá shawr o hokma naborrán.

¹⁶ Agan shawr o hokmé beborrán ham, mani dádrasi barhakk ent, chéa ke é káray tahá man tahná naán, hamá Pet ke maná ráhi dátat gón man hór ent.

¹⁷ Shomay Sharyatá nebisag butag ke do mardomay sháhedia ehtebár hast.§

¹⁸ Yakké man án ke pa wati jendá sháhedia dayán o domi sháhed hamá Pet ent ke maná ráhi dátat.”

¹⁹ Áyán gwasht: “Tai pet kojá ent?” Issáyá passaw dát: “Shomá na maná zánét o na mani Petá. Agan shomá maná bezántén, shomá mani Pet ham zántagat.”

²⁰ Issáyá é habar hamá wahdá kortant ke mazanén parasteshgáhá, hayráti zarráni pétia* nazzikká tálim dayagá at. Kassá pa áia dazgir kanagá dast nashahárt, chéa ke angat áia wahd narasetagat.

Á jáhá ke mana rawán, shomá átka nakanéi

²¹ Issáyá yakk baré padá gón áyán gwasht: “Mana rawán o shomá mani shóhazá gardét, bale wati gonáháni tahá merét o á jáhá ke mana rawán, shomá átka nakanét.”

²² Yahudi watmánwatá gwashagá laggetant: “Balkén watá koshaga lóthit ke gwashagá ent: ‘Á jáhá ke mana rawán shomá átka nakanét.’”

* 8: 8:0 Lahtén kwahnén daznebeshtá, dar 7 band 53á beger tán dar 8 band 11 mán naent. † 8:3 8:3 Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáy Sharyatay zántkár. ‡ 8:5 8:5 Láwián 20:10; Mussáy Wáz 22:22. § 8:17 8:17 Mussáy Wáz 19:15. Yuhanná 5:31 o rand ham é habaray bárawá ent. * 8:20 8:20 Pétí, bezán sanduk.

²³ Issáyá gón áyán gwasht: “Shomá cha é jahli jaháná ét o man cha borzi jaháná. Shomá cha é donyáyá ét o man cha é donyáyá naán.

²⁴ Man paméshká shomará gwasht ke wati gonáháni tahá merét. Agan shomá báwar makanét ke man hamá án, shomá wati gonáháni tahá merét.”

²⁵ Áyán jost kort: “Taw kay ay?” Issáyá passaw dát: “Man hamá án ke man cha bendará shomará gwasht.

²⁶ Maná bázén habaré hast ke shomay bárawá begwashán o shomará mayárbár bekanán, bale mani dém dayók hamá rástén ent o man har chizzé ke cha áia eshкотag, gón jaháná gwashánesh.”

²⁷ Áyán nazánt ke Petay bárawá habar kanagá ent.

²⁸ Paméshká Issáyá gwasht: “Wahdé shomá Ensánay Chokk cha zeminá chest kort, gorhá zánét ke man mamá án o watsará káré nakanán. Hamá dhawlá ke Petá sój dáttag, hamá dhawlá habara kanán.

²⁹ Mani dém dayók gón man gón ent, áia maná tahná o éwak nakortag, chéá ke man modám hamá kárána kanán ke áia gal o shádána kanant.”

³⁰ Cha é habaráni eshkonagá, bázénéá Issáyá sará imán áwort.

Golámi o ázáti

³¹ Randá, Issáyá gón hamá Yahudián gwasht ke áia sará imánesh áwortagat: “Agan mani habaráni sará bóshtét, pa del mani morid ét.

³² Hamá wahdi rástia zánét o rásti shomará ázáta kant.”

³³ Áyán gwasht: “Má Ebráhémay awlád én o hechbar kaséay golám nabutagé. Gorhá taw chóna gwashay ke ‘shomá ázáta bét’?”

³⁴ Issáyá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, harkas ke gonáha kant, gonáhay golám ent o

³⁵ golám dáemá wájahay lógá namánit, bale chokk dáemá mánit.

³⁶ Gorhá, agan Chokk shomará ázáta bekant, pa rásti ázáta bét.

³⁷ Mana zánán ke shomá Ebráhémay awlád ét, bale mani habarán shomay delá jágah nést, paméshká mani koshagay randá ét.

³⁸ Man hamá chizzáni bárawá habara kanán ke wati Petay bárgáhá[†] distagant o shomá hamá chizzáni sará amala kanét ke shomá cha wati petá eshкотagant.”

³⁹ Áyán darráént: “May pet Ebráhém ent.” Issáyá gwasht: “Agan shomá Ebráhémay chokk buténét, shomá hamá kár kortagatant ke Ebráhémá kortag.

⁴⁰ Bale nun shomá mani koshagay randá ét, anchén mardoméay koshagay randá ét ke rástén habari cha Hodáyá eshкотag o shomará sar kortagant. Ebráhémá hechbar choshén káré nakortagat.

⁴¹ Shomá wati petay kárána kanét.” Áyán gwasht: “Má kihorr[‡] naén, mará peté hast, á ham Hodáay jend ent.”

⁴² Issáyá gwasht: “Agan Hodá shomay pet butén, shomá maná dóst dáshtagat, chéá ke man cha hamáay némagá átkagán o nun edá án. Man watsará nayátkagán, hamáia maná dém dáttag.

⁴³ Chéá mani habarán sarpada nabét? Chéá ke shomará mani habaráni gósh dáragay twán nést.

⁴⁴ Shomá wati pet, bezán Eblisay chokk ét o hamáay morád o wáhagáni sará amal kanaga lóthét. Á cha bendátá hónigé o cha rástia dur ent, chéá ke áia hecch rásti mán nést. Wahdé dróga bandit, wati jenday delay habará kant, chéá ke drógbandé o drógáni pet ent.

⁴⁵ Bale shomá mani sará paméshká báwara nakanét ke man rástén habará kanán.

⁴⁶ Agan man gonáhé kortag, cha shomá kasé byayt o sábet bekant. Bale agan man rástén habará kanán, parchá báwara nakanét?

⁴⁷ Á ke Hodái mardomé, Hodáay habará gósha dárit. Shomá Hodáay habará gósha nadárét, chéá ke Hodái mardom naét.”

⁴⁸ Yahudián áia passawá darráént: “Má nagwasht ke taw Sámerié ay o tará jenné per ent?”

⁴⁹ Issáyá gwasht: “Maná jenn per nést. Man wati Petá báz ezzata dayán, bale shomá maná béezzata kanét.

⁵⁰ Man pa wat shán o shawkata nalóthán, degaré hast ke maná shán o shawkata dant o wat dádrasia kant.

⁵¹ Shomará rásténa gwashán, agan kasé mani habará begipt, hechbara namerit.”

⁵² Yahudián gón áia gwasht: “Nun má pakká zánén ke tará jenné per. Ebráhém o sajjahén nabi mortant, bale taw gwashay: ‘Harkas ke mani habará bezurit, hechbara namerit.’

[†] 8:38 8:38 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur.

[‡] 8:41 8:41 Kihorr, bezán kóthek, harámzádag.

⁵³ Záná, taw cha may pet Ebráhémá master ay? Á mort o nabi ham mortant. Záná, tai delá taw kay ay?”

⁵⁴ Issáyá passaw dát: “Agan man wati jendá shán o shawkat bedayán, é sháná arzeshé nést. É mani Pet ent ke maná shán o shawkata dant, hamá ke shomá áia wati Hodá gwashét.

⁵⁵ Shomá áia nazánét, bale man áia zánán. Agan man begwashtén ke áia nazánán, shomay dhawlá drógband butagátán, bale man áia zánán o áia habará zurán.

⁵⁶ Shomay pet Ebráhém, pa hamé ométá shádán at ke mani róchá gendit. Áia dist o gal but.”

⁵⁷ Yahudián gwasht: “Tará angat panjá sál ham nabit, taw bezán Ebráhém distag?”

⁵⁸ Issáyá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, man hamá án ke cha Ebráhémá pésar butagán o hastán.”

⁵⁹ Áyán pa Issáy janagá seng o dhók chet, bale Issá cha mardománi chammán chér o andém[§] but, cha mazanén parasteshgáhá dar átk o shot.

9

Pédáeshi kóréay drahbakshi

¹ Wahdé Issá ráhéá rawagá at, pédáeshi kóre* disti.

² Moridán cha áia jost kort: “Oo ostád! É mard chéa cha pédáeshá kór ent? Wat gonahkár ent yá eshiay pet o mát?”

³ Issáyá passaw dát: “Na eshiay jend gonahkár ent, na pet o mát. Paméshká é dhawlá but ke Hodáay kár cha eshiá záher bebit.

⁴ Tánke róch ent, báyd ent má mani dém dayókay kárán sarjam bekanén, shap ke bit gorhá kass kár korta nakant.

⁵ Man, tánke jaháná án, jahánay rozhn án.”

⁶ É habará o rand, zeminá tokki jat† o cha lebzá geli addh kort, kóray chammán peri mosht o

⁷ gwashti: “Beraw, wati chammán Shilwáhay hawzá beshód” (Shilwáhay máná “dém dátágén” ent.) Gorhá á shot, chammi shoshtant, biná but o átk.

⁸ Randá, hamsáhég o é dega mardom ke á mardesh cha pendhógeriay róchán pajjáha áwort, gwashagá laggetant: “É hamá naent ke neshtagat o pendhagá at?”

⁹ Lahténá gwasht: “Hamá ent.” Dega lahténá gwasht: “Enna, áia hamrang ent.” Á wat gwashagá at: “Man hamá mardom án.”

¹⁰ Jostesh kort: “Gorhá tai chamm chón rozhná butant?”

¹¹ Gwashti: “Hamá mard ke námi Issá ent, áia gel tarr kort, mani chammán per mosht o gwashti ke Shilwáhay hawzá beraw o chammán beshód. Man shotán o chamm shoshtant o nun gendagá án.”

¹² Gwashtesh: “Á mard kojá ent?” Gwashti: “Mana nazánán.”

Pédáeshi kór o Parisiáni jost o pors

¹³ Hamá mard ke pésará kór at, Parisiáni kerrá bortesh.

¹⁴ Shabbatay róch at ke Issáyá gel addh kortagat o áia chamm rozhná kortagatant.

¹⁵ Nun Parisián ham cha áia jost kort: “Taw chón biná butay?” Mardá gwasht: “Áia mani chamm gel per moshtant, man shoshtant o nun gendagá án.”

¹⁶ Lahtén Parisiá gwasht: “É mard cha Hodáay némagá nayátkag, parchá ke Shabbatay rahbanday sará amala nakant.” Dega lahténá gwasht: “Gonahkárén mardomé chón é dhawlén mójezah pësh dáshta kant?” Áyán gón yakdegará tepák nakort.

¹⁷ Cha hamá mardá ke pésará kór at padá jostesh kort: “Tai jend é mardomay bárawá ché gwashit? É tai chamm atant ke áia rozhná kortant.” Gwashti: “Nabié.”

¹⁸ Tánke marday pet o mátesh nalóthaéntant, Yahudián báwar nabut ke é mard kór butag o nun gendagá ent.

¹⁹ Cha pet o mátá jostesh kort: “É mard shomay chokk ent, hamé ke shomá gwashét pédáeshi kóre butag? Gorhá nun chóna gendit?”

²⁰ Pet o mátá gwasht: “Má zánén ke may chokk ent o cha pédáeshá kóre butag.

²¹ Bale nazánén nun chóna gendit o eshiay chamm kayá rozhná kortagant. Cha eshiay jendá jost begerét, rostag o mazan ent, wati habará wata kant.”

§ 8:59 8:59 Andém, bezán chér, póshidah.

* 9:1 9:1 Pédáeshi kór, bezán mádarzádén kór.

† 9:6 9:6 Tokk janag, bezán toh janag.

²² Áiay pet o mátá cha Yahudián torset, paméshká é dhawlá passawesh dát. Yahudián cha pésará shawr kortagat ke harkas báwar bekant o begwashit ke Issá, Masih ent, áiá cha kanisahá dara kanén.

²³ Paméshká á marday pet o mátá gwasht ke cha áiay jendá jost begerét, á wat rostag o mazan ent.

²⁴ Á mard ke pésará kór at, domi randá padá lótháént o gwashtesh: “Hodáay sawgendá bwar ke taw rásta gwashay, má zánén ke é mard gonahkáré.”

²⁵ Gwashti: “É mard gonahkáré yá na, mana nazánán, bale yakk chizzé zánán, man kór butagán o nun gendagá án.”

²⁶ Jostesh kort: “Gón taw ché korti? Chón tai chammi rozhná kortant?”

²⁷ Passawi dát: “Man pésará gón shomá gwasht, shomá gósh nadásht, parchá lóthét padá beshkonét? Záná, shomá ham lóthét áiay morid bebét?”

²⁸ Gorhá á biná butagén mardesh bad o rad kort o gwashtesh: “Taw wat áiay morid ay, má Mussáay morid én.

²⁹ Má zánén ke Hodáyá gón Mussáyá habar kortag, bale nazánén ke é mard kay ent o cha kojá átkag.”

³⁰ Mardá gwasht: “É ajabén habaré. Áiá mani chamm rozhná kortagant o shomá nazánét ke cha kojá átkag.

³¹ Máshomá zánén ke Hodá gonahkáráni dwáyá gósha nadárit, hamáiy dwáyá gósha dárit ke hodátorsé o Hodáay wáhgáni sará amala kant.

³² Cha azalá kassá hechbar naeshkotag ke yakkéá pédáeshi kóré biná kortag.

³³ Agan é mard cha Hodáay némagá mayátkén, natwánti hecch choshén karé bekant.”

³⁴ Gwashtesh: “Taw wat sará tán pádán gonáhay chokk ay o mará tálima dayay?” Gorhá á mardesh gallént.

Kórdeli

³⁵ Wahdé Issáyá eshкот ke biná butagén mardesh galléntag, á mardi dar gétk o gwashti: “Tará Ensánay Chokkay sará imán hast?”

³⁶ Mardá gwasht: “Oo wájah! Ensánay Chokk kay ent? Kai sará imán byáran?”

³⁷ Issáyá gwasht: “Taw á distag. Hamesh ent ke gón taw habar kanagá ent.”

³⁸ Gwashti: “Oo Hodáwand! Imánon áwort” o Issáyá pádán kapt.

³⁹ Gorhá Issáyá gwasht: “Man pa dádrasi kanagá é donyáyá átkagán, tánke kór biná bebant o biná kór.”

⁴⁰ Cha Parisián lahtén áiay kerrá óshtátogat. É gappesh eshкот o gwashtesh: “Záná má kór én?”

⁴¹ Issáyá gwasht: “Agan kór buténét shomará gonáh o mayaré per néstat, bale paméshká shomay mayárbária mánit ke gwashét: ‘Má biná én.’”

10

Nékén shepánk

¹ “Shomará rásténa gwashán, agan kasé cha pasáni gwáshay* dapá mapoterit o cha dega némagé sar bekapit, bezán dozz o rahzané†.

² Bale á kas ke cha gwáshay dapá poterit, pasáni shepánk ent.

³ Darwázagpán, gwáshay dapá pa áiá pacha kant o pas shepánkay tawáray némagá delgósha bant. Á wati jenday pasán pa nám tawára jant o áyán dhanná bárt.

⁴ Wati sajjahén pasáni dhanná baragá rand, wat pésar bit o pas áiay randá góna bant, chéá ke áiay tawára pajjáha kárant.

⁵ Pas darámadéay randá nakapant, cha áiá tachant, chéá ke darámaday tawára pajjáha nayárant.”

⁶ Issáyá é mesál áwort, bale mardom sarpad nabutant ke á ché gwashagá ent.

⁷ Gorhá padá gwashti: “Shomará rásténa gwashán, man pasáni gwáshay dap o darwázag án.

⁸ Á sajjahén ke cha man o pésar átkant dozz o rahzan atant‡ o pasán áyáni tawár gósh nadásht.

⁹ Darwázag man án, harkas ke cha mani ráhá begwazit, rakkít§. Tahá kayt yá dhanná rawt, charágáhéá* sara bit.

* **10:1 10:1** Gwásh, bezán wárh. † **10:1 10:1** Rahzan, bezán hamá dozz ke ráhá bandit o mardomána polit, ráhzan.

‡ **10:8 10:8** Issáyá maksad hamá dagábázén sarók atant ke mardomán gomráha kanant. § **10:9 10:9** Rakkag, bezán

neját rasag, bacchag. * **10:9 10:9** Charágáh, bezán dalwatáni charagay jágah, charágíah, charág.

¹⁰ Dozza kayt ke dozzi bekant, bekoshit o tabáh bekant. Man átkagán ke mardomán zendé berasit, alkáp o sháegánén zendé.

¹¹ Nékén shepánk man án. Nékén shepánk wati sáhá pa pasán nadra kant.

¹² Bale kasé ke pa mozz kára kant, pasáni wáhond naent. Wahdé gendit ke gork dém pa pasán pédák ent, áyán yalaha kant o tachit. Gorhá gork pasáni sará hamlaha kant o áyán sheng o shánga kant.

¹³ Mozzurén shepánka tachit, chéa ke á pa mozz kára kant, pasáni hayáldáriá nakant.

¹⁴ Nékén shepánk man án, man wati pasána zánán o á ham maná zánant,

¹⁵ hamá dhawlá ke Pet maná zánt o man Petá zánán. Man wati sáhá pa pasán nadra kanán.

¹⁶ Maná dega pas ham hast ke cha é ramagá naant.[†] Báýad ent áyán ham byáran. Á mani tawará delgósha kanant. Nun ramag yakké bit o shepánk yakké bit.

¹⁷ Pet maná dósta dárit, chéa ke man wati sáhá nadra kanán ke padá wati zenday wáhond bebán.

¹⁸ Kass mani sáhá cha man pach gepta nakant, man gón wati jenday wáhagá wati sáhá nadra kanán. Maná wati sáhay dayagay ehtiár hastent o padá áiy dastá áragay ehtiár ham hastent. É kár Petá maná parmátáq.”

¹⁹ É habaráni sará padá Yahudiáni nyámá nátepáki kapt.

²⁰ Bázénéá gwasht: “Áiá jenné per, ganóké, chéa áiy habarán gósha dárét?”

²¹ Á degarán gwasht: “Kaséa ke jenné per bebit, é dhawlén habar korta nakant. Jenn kórán biná korta kant?”

Yahudi Issáyá namannant

²² Nun Urshalimá, Mazanén Parasteshgáhay Shosht o Shód o Wap kay[‡] Aid but. Zemestán at.

²³ Issáyá mazanén parasteshgáhá, Solaymánay aywáná kadam janagá at.

²⁴ Yahudi áiy chapp o chágerdá mocch butant, gwashtesh: “Tán kadéná mára é dhawlá shakkay tahá dáray? Agan taw Masih ay, rást o pakká begwash.”

²⁵ Issáyá gwasht: “Man wa shomará gwashtag, bale shomá báwara nakanét. Á kárán ke man cha Petay némagá kanagá án, wat pa man gwáhia dayant.

²⁶ Bale shomá báwara nakanét chéa ke mani pas naét.

²⁷ Mani pas mani tawará gósha dárant, man áyán jáha kárán o á mani randgiriá kanant.

²⁸ Man áyán abadmánén zenda bakshán o á hechbara namerant. Kass áyán cha man pach gepta nakant.

²⁹ Mani Petá ke é pas maná dátagant, cha sajjahénán master ent o hechkas eshán cha mani Petay dastá pach gepta nakant.

³⁰ Man o Pet yakk én.”

³¹ Yahudián yakk baré padá seng o dhók chet ke áiá sengsár bekanant.

³² Issáyá gón áyán gwasht: “Man cha Petay némagá bázén nékén káré kortag o shomará pësh dáshtag. Pa kojám kára maná sengsára kanét?”

³³ Yahudián darráént: “Pa nékén káréa tará sengsára nakanén, pa tai koprán é kára kanén. Taw baniádámé ay, bale gwashay ke man Hodá án.”

³⁴ Issáyá gwasht: “Shomay Sharyatá é paymá nebisag nabutag: *Mane Hodá gwashán ke shomá hodá éŠ?*

³⁵ Agan á mardom ke Hodáay habar áyáni kerrá sar butag, ‘hodá’ gwashag butagant o má zánén ke Hodáay Pákén Ketáb hechbara nakapit o nákára nabit,

³⁶ gorhá shomá hamá mardomay sará chón kopray bohtámá* janét ke Petá á gechén kortag o é jaháná rawán dátág? Á ham tahná pa é habará ke man gwashtag: ‘Hodáay Chokk án.’

³⁷ Agan man wati Petay kárán makanán, mani sará imán mayárét.

³⁸ Bale agan Petay kárána kanán, toré mani sará imána nayárét, mani káráni sará imán byárét, tánke shomá sarpad bebét o bezánét ke Pet mani del o daruná ent o man Petay del o daruná án.”

³⁹ Gorhá áyán padá lóthet ke Issáyá dazgir bekanant, bale Issá cha áyáni dazrasá dur but.

⁴⁰ Randá Issá cha Ordonay kawrá gwast o hamá jágahá shot o dáshti ke pésará Yahyáyá ódá pákshódi dátagat.

[†] **10:16 10:16** Asligén Yúnáni nebeshtánka gwashtit: “cha é gwáshá naant”. [‡] **10:22 10:22** Wap, bezán chizzé ke pa Hodáyá gishshénag butag. Arabi o Pársiá “waqf”. **§ 10:34 10:34** Zabur 82:6. É habaray máná esh ent ke Hodái shawr borragay ehtiár mardomán dayag butag. * **10:36 10:36** Bohtám, bezán tohmat.

⁴¹ Bázén mardomé áiy kerrá átk. Watmánwatá gwashagá atant: “Yahyáyá hecch mójezah o ajabbatén nesháni pésh nadásht, bale é marday bárawá har chizzé ke gwashtagi, rást ent.”

⁴² Ódá bázén mardoméá Issáay sará imán áwort.

11

Ilázaray mark

¹ Ilázar námén mardé nájórh at. Á, Maryam o áiy gohár Martáay métag Bayt-Anyáay mardomé at.

² Maryam hamá at ke Hodáwandén Issáay pádi atr per moshtant o gón wati mudán hoshki kortant. Annun áiy brát Ilázar nájórh at.

³ Ilázaray gohárán pa Issáyá kolaw dém dát: “Oo Hodáwand! Tai dóstén mardom nádráh ent.”

⁴ Wahdé Issáyá é habar eshкот, gwashti: “É nádráhi áia nakoshit, pa Hodáay shán o shawkatá neshánié bit, tánke cha eshiá Hodáay Chokkay shán o shawkat záher bebit.”

⁵ Issáyá Martá o áiy gohár o Ilázar dósta dáshtant.

⁶ Wahdé Issá Ilázaray nájórhia sahig but, dega do róchá hamá jáhá mahtal but ke dáshtagati o

⁷ randá gón moridán gwashti: “Byáét padá Yahudiahá rawén.”

⁸ Moridán gwasht: “Oo ostád! Annun Yahudi tai sengsár kanagay sará atant. Padá hamódá rawaga lóthay?”

⁹ Issáyá passaw dát: “Róchay rozhnái dwázdah sáhat naent? Kasé ke róchá ráha rawt, thagala nawárt chéa ke jáhánay rozhná gendit.

¹⁰ Bale agan mardomé shapá ráh berawt, thagala wárt chéa ke áia hecch nur nést.”

¹¹ É habarán o rand Issáyá gwasht: “May dóstén Ilázar waptag, bale mana rawán o áia páda kanán.”

¹² Moridán gwasht: “Oo Hodáwand! Agan wáb kaptag, allamá dráha bit.”

¹³ Issáyá áiy markay bárawá habar kort, bale áyán hayái kort ke Ilázar anchó waptag o wáb ent.

¹⁴ Padá Issáyá tachká gwashtant: “Ilázar mortag.

¹⁵ Bale sharr ent ke man ódá nabutagán. Nun man pa shomaygi gal án ke shomá imán áworta kanét. Byáét, áiy gwará rawén.”

¹⁶ Tumá ke áiy domi nám Didimus* at, gón á dega moridán gwashti: “Byáét, má ham rawén ke gón Issáyá hór bemerén.”

Issá zendmán ent

¹⁷ Wahdé Issá átk o raset, sahig but ke chár róch ent Ilázar kabr kanag butag.

¹⁸ Bayt-Anyá tán Urshalimá, kesás say kilumitar† ent.

¹⁹ Bázén Yahudié, Martá o Maryamay kerrá pa áyani brátay porsá átkagat.

²⁰ Wahdé Martá sahig but ke Issá pédák ent, áiy péshwáziá‡ shot, bale Maryam lógá nesht.

²¹ Martáyá gón Issáyá gwasht: “Oo Hodáwand! Agan taw edá buténay, mani brát namortagat.

²² Bale mana zánán ke har chizzé ke taw cha Hodáyá belóthay, annun ham tará dant.”

²³ Issáyá gwasht: “Tai brát padá zendaga bit.”

²⁴ Martáyá gwasht: “Mana zánán ke áheratay róchá zendaga bit, hamá róchá ke mordag jáha janant.”

²⁵ Issáyá gwasht: “Zenday sarchammag man án o é man án ke mordagán dobar zendaga kanán. Agan kasé mani sará imán byárit, toré bemerit ham padá zendaga bit.

²⁶ Harkas ke zendag ent o mani sará imána kárit, hechbara namerit. É habará báwara kanay?”

²⁷ Martáyá gwasht: “Haw, Hodáwand! Maná báwar ent ke taw Masih ay, taw Hodáay hamá Chokk ay ke é jáháná áyagi at.”

Issáay gréwag

²⁸ É habaray kanagá o rand Martá shot, wati gohár Maryami tawár kort o pa halwat gwashti: “Ostád átkag o tará lóthit.”

²⁹ Wahdé Maryamá eshкот, hamá damáná pád átk o Issáay kerrá shot.

³⁰ Issá angat métagá napotertagat, hamódá at ke Martá áiy péshwáziá shotagat.

* **11:16 11:16** Aramái zobáná Tumá o Yunáni zobáná Didimusay máná “járh” ent. † **11:18 11:18** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “pánzdah estádi”. Yakk estádié 187 mitar butag. ‡ **11:20 11:20** Péshwázi, bezán mardoméay déma rawag o sharap dayag.

³¹ Hamá Yahudi ke lógá Maryamay kerrá atant o áia tasallá dayagá atant, wahdé distesh ke Maryam pa eshtápi pád átk o cha lógá dar átk, áiaj randá kaptant. Watmánwat gwashtesh: “Balkén pa gréwagá kabray sará rawt.”

³² Bale Maryam hamódá shot o sar but ke Issá ódá at. Wahdé Issái dist, áiaj pádán kapt o gwashti: “Oo Hodáwand! Agan taw edá buténay, mani brát namortagat.”

³³ Issáyá ke Maryam o áiaj hamráhén Yahudi gréwagá distant, sakk nagég o padard but.

³⁴ Gwashti: “Shomá Ilázar kojá kabr kortag?” Gwashtesh: “Oo Hodáwand! Byá o bechár.”

³⁵ Issáyá grét.

³⁶ Yahudián gwasht: “Bechárét, chinkadar dósti dáshtag.”

³⁷ Cha áyán lahténá gwasht: “É mardá ke kóray chamm rozhná kortant, Ilázari cha marká rakként nakort?”

Ilázaray zendag bayag

³⁸ Issá padá sakk nagég but o Ilázaray kabray sará shot. Kabr gáré at o dhóké dapá ér ati.

³⁹ Issáyá gwasht: “Dhóká dur kanét.” Mortagén Ilázaray gohár Martáyá gwasht: “Oo Hodáwand! Áiaj marká chár róch gwastag o bóa kant.”

⁴⁰ Issáyá passaw dát: “Man tará nagwasht ke agan tará imán bebit, Hodáay shán o shawkatá genday?”

⁴¹ Gorhá dhókesh dur kort. Issáyá ásmánay némagá cháret o gwashti: “Oo Pet! Tai shográ gerán ke taw mani habar gósh dásht.

⁴² Man zánt ke taw modám mani habará gósha dáray, bale man é habar hamá mardománi háterá gwasht ke edá óshtátagant, tánke báwar bekanant ke taw maná rawán dátatag.”

⁴³ Cha é habarán o rand, Issáyá gón borzén tawaré gwánk jat:§ “Ilázar! Dar á.”

⁴⁴ Hamá mordag ke dast o pádi kapaná patátatagant o démi dazmáléá póshetagat, dhanná dar átk. Issáyá gwasht: “Pachi kanét, belléti ke rawt.”

Issáyá koshagay pandal

⁴⁵ Bázén Yahudié ke Maryamay kerrá átkagat, wahdé Issáy é káresh dist, áiaj sará imánesh áwort.

⁴⁶ Bale cha eshán lahtén Parisiáni kerrá shot o Issáy kortagén káray hálesh bort o sar kort.

⁴⁷ Parisi o mazanén dini péshwáyán, Sarókáni Diwánay básk lótháéntant o gwashtesh: “Má ché kanagá én? É mard bázén mójezah o ajabbatén neshánié pésh dáragá ent.

⁴⁸ Agan eshiá hamé dhawlá yalah bedayén, sajjahén mardom eshiay sará imána kárant o Rumia káyant o may mazanén parasteshgáh o kawmá cha may dastá pacha gerant.”

⁴⁹ Cha áyán yakké ke námi Kayápá at, á sálav masterén dini péshwá at. Áia gwasht: “Shomá heccha nazánét.

⁵⁰ Nazánét ke pa shomá sharter hamesh ent ke sarjamén kawmay tabáhiay badalá, yakk mardomé kawmay jáhá bemerit?”

⁵¹ É habar Kayápáyá watsará najat. Á hamá sálav masterén dini péshwá at, paméská áia péshgói kort ke Issá kawmay jáhá merit.

⁵² Tahná á kawmay jáhá namerit, Hodáay sajjahén sheng o shángén chokkáni jáhá merit tánke áyán yakjáh o yakráh bekant.

⁵³ Cha á róchá o rand, Issáyá koshagay pandalesh* sázet.

⁵⁴ Cha ed o rand Issáyá Yahudiáni nyámá tarr o garda nakort. Gyábánay nazzikká Epráém námén shahréa shot o gón wati moridán hamódá dáshti.

⁵⁵ Yahudiáni Sargwazay Aid nazzikk at o bázén mardomé cha mol kay sajjahén hand o damagán Urshalimá átkagat ke cha aidá pésar pákizagiay rasmán purah bekanant.

⁵⁶ Á Issáyá pathgagá atant, mazanén parasteshgáhá óshtátatagant o yakdegará jost kanagá atant: “Shomá ché gwashét? Bárén, é aidá nayayt?”

⁵⁷ Bale Parisi o mazanén dini péshwáyán hokm dátatag: “Harkas ke zánt Issá kojá ent, mará hál bedant.” Áyáni delá at ke Issáyá dazgir bekanant.

12

Maryam Issáyá pádán atra moshit

(Mattá 26:6–13; Markás 14:3–9)

¹ Cha Sargwazay Aidá shash róch pésar Issá Bayt-Anyáyá shot ke Ilázaray lóg hamódá at, hamá Ilázar ke Issáyá cha mordagán zendag kortagat.

§ 11:43 11:43 Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag.

* 11:53 11:53 Pandal, bezán sázesh, repk o honar.

² Áyán pa Issáyá shámé jórh kort. Martá mehmánán áp o tám kanagá at. Cha parzónagay* saray neshtagén mardomán yakké Ilázar at.

³ Nun Maryamá ném tásay kesásá† Hendi sombolay‡ zagr§ o gránbahéen atr áwort, Issáyá pádáni sará per rétk o gón wati mudán Issáyá pádi hoshk kortant. Lógay sajjahén kondhán atray wasshén bó tálán but.

⁴ Yahudá Eskaryuti cha Issáyá moridán yakké at o hamé mard at ke randterá Issái dróhet o dozhmenáni dastá dát. Áiá gwasht:

⁵ “Parchá é atr pa say sad dinárá* bahá kanag nabut o zarr garib o nézgárán dayag nabutant?”

⁶ Áiá é habar pa bazzagén mardománi gamwáriá nagwasht, paméshká gwashti ke dozzé at. Kelitdár† áiay jend at o modám cha zarturagá‡ chizzé pa watia zort.

⁷ Issáyá gwasht: “Maryamay kárá kár madár, áiá é atr pa mani kabr kanagay tayáriá ér kortagatant.

⁸ Garib o nézgár modám shomay kerrá ant, bale man harwahd shomay kerrá naán.”

⁹ Bázén Yahudié sahig but ke Issá hamedá ent. Mazanén rombé átk o mocch but. Tahná Issáyá sawabá nayátkant, Ilázaray chárágá ham átkant ke Issáyá zendag kortagat.

¹⁰ Paméshká mazanén dini péshwáyán Ilázaray koshtagay shawr ham kort,

¹¹ chéá ke áiay sawabá bázén Yahudié áyáni randgiriá yalah dayag o Issáyá sará imán áragá at.

Urshalimá Issáyá wassháika kanant

(Mattá 21:1–11; Markás 11:1–11; Luká 19:28–40)

¹² É dega róchá, hamá mazanén romb ke pa aida átkagat, wahdé eshkoteshe ke Issá Urshalimay ráhá ent,

¹³ maccháni pisshe o takesh§ zortant o pa Issáyá péshwáziá dar átkant. Kukkáresha kort:

“Hushiáná,*

mobáarak ent hamáia ke Hodáwanday námá kayt.†

Esráilay bádsháhá mobáarak bát.”

¹⁴ Issáyá hari korragé dar gétke o swár but, anchosh ke Hodáay Pákén Ketába gwasht:

¹⁵ “*Oo Sahyunay jenekk! Maters. Tai bádsháh hari korragéá swár ent o pédák ent.*”‡

¹⁶ Awalá é chizzáni máná pa moridán pakká naat, bale randá ke Issáyá shán o shawkat záher but, morid yátá kaptant ke é chizz áiay bárawá nebisag butagant o mardomán ham gón áiá hamá paymá kortag.

¹⁷ Wahdé Issáyá Ilázar tawár jat o cha kabrá zendagá dar kort, bázéné hamódá at. Áyán é chizzáni bárawá sháhedia dát.

¹⁸ Á mazanén romb paméshká Issáyá péshwáziá átk ke eshкотagateshe ke Issáyá é mójezah o ajabbatén nesháni pésh dáshtag.

¹⁹ Gorhá Parisián gón yakdegará gwasht: “Becháret, máshomá hecch kort kanagá naén, sajjahén donyá eshiay ráhá ent.”

Issá wati markay péshgóiá kant

²⁰ Hamá mardom ke aida pa parasteshá Urshalimá átkagatant, áyáni tahá lahtén Yunáni ham mán at.

²¹ É Yunáni Piliposay kerrá átkant. Pilipos Jalilay shahr Bayt-Saydáay mardomé at. Gón áiá gwashtesh: “Wájah! Má lóthén Issáyá begendén.”

²² Pilipos shot o é habari gón Andriásá kort. Á doén shotant o Issáesh hál dát.

²³ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Á wahd átkag ke Ensánay Chokkay shán o shawkat záher kanag bebit.

²⁴ Shomará rásténa gwashán, agan gandomay dánag hákay chérá marawt o mamerit, hechbar cha yakk dánagéá géshtera nabit, bale agan bemerit, bázén dánagé pédá kant.

²⁵ Harkasá ke wati zend dóst ent, gária dant o harkas ke é jaháná cha wati zendá sara gwazit, á wati zendá rakkénit o abadmána kant.

* 12:2 12:2 Parzónag, bezán soprah, kopár. † 12:3 12:3 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “yakk litrá”, bezán kesás say sad gerám. ‡ 12:3 12:3 Sombol, washbóén pollé. § 12:3 12:3 Zagr, bezán asil, háles. * 12:5 12:5 Say sad dinár kesás yakk sáley mozz at. † 12:6 12:6 Kelitdár, bezán hazánagay hesábdár o sambáliók. ‡ 12:6 12:6 Zarturag, bezán hamá pélek yá turag ke zarri mána kanant. § 12:13 12:13 Tak, bezán macchay tarrén lotthe ke pisshe per enti.

* 12:13 12:13 Hushiáná, bezán “mára annun berakkén”. † 12:13 12:13 Zabur 118:26. ‡ 12:15 12:15 Zakaryá Nabiay Ketáb 9:9. Sahyun kóhé ke Urshalimay shahray bonred é kóhay sará ér kanag butag. Sahyunay Jenekk, bezán Urshalimay mardom.

²⁶ Agan kasé lóthit mani hezmatá bekant, gorha á lázom mani randgiriá bekant o har jáh ke mana bán, mani hezmatkár hamódá gón man góna bit. Agan kasé mani hezmatá kant, mani Pet áia sharapdára kant.

²⁷ Annun mani del paréshán ent, man ché begwashán? Bárén begwashán: ‘Oo mani Pet! Maná cha é damán o sáhatá berakkén?’ Na, habar esh ent ke mani áyagay morád o maksad hamé damán o sáhat butag.

²⁸ Oo Pet! Wati námay shán o shawkatá záher kan.” Padá tawaré cha ásmáná átk ke gwashti: “Man wati námay shán o shawkat záher kortag o angat ham záheria kanán.”

²⁹ Mardománi hamá romb ke ódá óshtátogat, gón é tawáray eshkonagá gwashtesh: “É granday tawár at.” Dega lahténá gwasht: “Préshtagéá gón eshiá habar kort.”

³⁰ Issáyá gwasht: “É tawár mani háterá nayátk, shomay háterá átk.

³¹ Nun é jahánay dádrasiay wahd ent o jahánay sardár Shaytán dhanná dar kanaga bit.

³² Wahdé man cha zeminá chest kanaga bán, sajjahén mardomán wati némagá kasshán.”

³³ Gón é habará Issáyá peshgói kort ke man chóna merán.

³⁴ Mardomán darráent: “Sharyat mára gwasht ke Masih tán abada mánit. Gorhá taw chóna gwashay ke Ensánay Chokk chest kanaga bit? Ensánay Chokk kay ent?”

³⁵ Issáyá gwasht: “Tahná yakk gwandhén wahdéá rozhnái gón shomá gón ent. Tán wahdé ke rozhnái gón shomá gón ent, gám janáná démá berawét. Chó mabit ke tahári shomay sará báládast bebit. Kasé ke taháriá gáma jant, nazánt kojá rawt.

³⁶ Tánke rozhn gón shomá gón ent, rozhnay sará imán byárént ke rozhnay chokk bebét.” Issáyá é habar kortant o cha áyáni kerrá shot o chér o andém but.

Yahudiáni nábáwari

³⁷ Issáyá áyáni démá bázén mójezah o ajabbatén neshánié pesh dáshtagat, bale angat áia sará imánesh nayáwort.

³⁸ Eshayá nabíay habar hamé paymá rást o sarjam but ke áia gwashtagat: “*Oo Hodáwand! May kolaw kayá báwar kortag o Hodáwanday wák o kodratšpa kayá záher butag?*”*

³⁹ Gorhá áyán báwar kort nakort, chéá ke Eshayáyá dega jágahé ham gwashtagat:

⁴⁰ “*Áyáni chammi kór o
deli seng kortagant
ke gón chammán magendant,
gón delán sarpad mabant o
dém pa man mayáyant.
Agan mani kerrá byáikénant,
man dráh kortagatant.*”†

⁴¹ Eshayáyá Issáyá shán o shawkat dist, paméshká áia bárawá é habari kort.

⁴² Angat ham Yahudiáni bázén sarókéá áia sará imán áwort. Bale cha hamé torsá ke Parisi áyán cha kanisahá dar makanant, námesha nagept.

⁴³ Chéá ke áyán ensánay dátageén ezzat o satá cha Hodáay dátageén ezzat o satáyá dóstter at.

⁴⁴ Padá Issáyá gón borzén tawaréá gwasht: “Harkas ke mani sará imána kárit, tahná mani sará na, mani dém dayókay sará ham imána kárit.

⁴⁵ Harkas ke maná gendit, mani dém dayóká ham gendit.

⁴⁶ Rozhn man án o é jaháná paméshká átkagán ke harkas ke mani sará imán byárit tahárókiá mamánit.

⁴⁷ Bale agan kasé mani habarán beshkont o áyáni sará amal makant, angat ham man áia mayárbára nakanán. Chéá ke man pa jahánay mayárig kanagá nayátkagán, pa jahánay rakkénagá átkagán.

⁴⁸ Albat pa hamá mardomá ke maná namannit o mani habarána nazurit, dádrasé hast ke áia mayárig bekant. Hamá habar ke man kortagant, áheratay róchá áia mayáriga kanant.

⁴⁹ Chéá ke man watsará habar nakortag, hamá Petá ke maná rawán dátag, áia hokm dátag ke ché begwashán o chón habar bekanán.

⁵⁰ Mana zánán ke áia hokm o parmán abadmánén zend ent. É habarán ke mana kanán, hamá habar ant ke Petá maná gwashtagant.”

13

Issá moridáni pálána shódit

¹ Sargwazay Aidá yakk o do róch pasht kaptagat. Issáyá zánt ke hamá sáhat o damán átkag ke man é jaháná yalah bedáyán o Petay kerrá berawán. Áia wati mardom é jaháná dóst dáshtagatant o tán wati omray áheri damáná pa del dóstia dáshtant.

§ 12:38 12:38 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “Hodáwanday dast”.

* 12:38 12:38 Eshayá Nabíay Ketáb 53:1.

† 12:40 12:40 Eshayá Nabíay Ketáb 6:9 o rand.

² Shámay wahd at o Shaytáná cha pésará Shamun Eskaryutiay chokk Yahudáay del parmátogat ke Issáyá bedróhit o dozhmenáni dastá bedant.

³ Issáyá zánt ke Petá sajjahén chizz mani dastá dátogat o man cha Hodáay némagá átkagán o hamáiy kerrá rawán.

⁴ Issá cha waragay sará pád átk, wati kabáhi* kasshet o lánkigé† sréná basti.

⁵ Nun trashté zorti o ápi mán kort o moridáni pádáni shódag o gón hamá lánkigá hoshk kanagi bendár kort ke sréná bastagati.

⁶ Wahdé Shamun-Petrosay bárig átk, áia gwasht: “Oo Hodáwand! Taw mani pádána shódag?”

⁷ Issáyá passaw tarrént: “Annun taw nazánay man ché kanagá án, randá sarpada bay.”

⁸ Petosá gwasht: “Man hechbara naylán ke taw mani pádán beshódag.” Issáyá gwasht: “Agan tará mashódán, tará cha man hecch wandh o bahré narasit.”

⁹ Shamun-Petosá gwasht: “Oo Hodáwand! Agan é gapp ent, gorhá tahná mani pádán na, mani sar o dastán ham beshód.”

¹⁰ Issáyá gwasht: “Á ke shódag butag, áia abéd cha pádán dega hecch jágahay shódag pakár naent. Á sarjamá pák o sáp ent. Shomá pák ét, bale sajjahén na.”

¹¹ Issáyá zánt ke kay maná dróhit, paméshká gwashti ke shomay nyámá nápákén ham hast.

¹² Sajjahénáni pádáni shódagá rand, wati kabáhi gwará kort o parzónagay sará padá nesht o gwashti: “Shomá zánét ke man pa shomá ché kort?”

¹³ Shomá maná ostád o Hodáwanday námá tawára kanét, rásta gwashét, man hamá án.

¹⁴ Agan man shomay Hodáwand o ostád án o shomay pádon shoshtant, shomará ham yakdegaray pád shódagi ant.

¹⁵ Man pa shomá mesálé ér kort tánke hamá dhawlá ke man gón shomá kort, shomá ham hamá dhawlá bekanét.

¹⁶ Shomará rásténa gwashán, hecch golám cha wati wájahá o hecch kásed cha wati dém dayóká master naent.

¹⁷ Nun ke shomá é habará zánét, bahtáwar ét agan anchosh bekanét.

Issá wati dazgir bayagay péshgóia kant

(Mattá 26:20-25; Markás 14:17-21; Luká 22:21-23)

¹⁸ É habarán ke mana kanán shomay sajjahénáni bárawá naant. Á mardom ke man gechén kortagant, áyána zánán. Bale Pákén Ketábay é habar rást o sarjam bayagi ent ke gwasht: *Hamá kas ke gón man yakjáh waragi wáritag, hamá mani helápá pád átkag.*‡

¹⁹ Annun cha é kára pésar shomará gwashán ke wahdé chosha bit, gorhá bezánét ke man hamá án.

²⁰ Shomará rásténa gwashán, harkas ke mani ráh dátagéná wasshátka kant o sharapa dant, bezán maná sharapa dant. O harkas ke maná wasshátka kant o sharapa dant, áia ham sharapa dant ke maná ráhi dátag.”

²¹ Wahdé Issáyá é habar kort, cha del o daruná sakk padard kut o pa deljami gwashti: “Man shomará rásténa gwashán, cha shomá yakké maná dróhit.”

²² Moridán yakdomiay§ némagá cháret, hayrán atant ke Issá kai bárawá gappá ent.

²³ Cha moridán yakké, hamá ke Issáyá báz dóst at, Issáay kerrá neshtagat.

²⁴ Shamun-Petosá hamá morid eshárah kort ke wájahá jost kan bárén kai bárawá gappá ent?

²⁵ Á morid nazzikkter kenzet o cha Issáyá josti kort: “Oo Hodáwand! Á kay ent?”

²⁶ Issáyá passaw dát: “Á hamá ent ke man chondhé nagan kásagá pera janán o dayáni.” Gorhá nagani per jat o Shamun Eskaryutiay chokk, Yahudáyará dáti.

²⁷ Anchosh ke Yahudáyá lonkah dastá kort, Shaytán áiaý pósta potert. Nun Issáyá gón áia gwasht: “Zutt kan! Har karé ke tará kanagi ent, bekaní.”

²⁸ Bale cha parzónagay saray neshtagén mardomán kassá nazánt ke gón é habará áiaý morád ché ent.

²⁹ Zarr Yahudáay kerrá ér atant, paméshká lahténá gomán kort ke balkén Issá áia gwashagá ent ke beraw o harché pa aidá pakár ent beger, yá garib o nézgarán chizzé beday.

³⁰ Anchosh ke Yahudáyá naganay chondh zort, dhanná dar kapt. Shap at.

Nókéñ hokm

* 13:4 13:4 Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti.

† 13:4 13:4 Lánkig, bezán cháder, mazanén god ke lánká bandag yá kópaga kanaga bit. ‡ 13:18 13:18 Zabur 41:9. § 13:22 13:22 Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi.

³¹ Yahudá ke dar kapt, Issáyá gwasht: “Nun Ensánay Chokkay shán o shawkat záher butag. Cha Ensánay Chokká Hodáay shán o shawkat záher butag, Hodá ham Ensánay Chokkay shán o shawkatá záhera kant o hamé zuttán záheria kant.

³² Agan cha Ensánay Chokká Hodáay shán o shawkat záher butag, Hodá ham Ensánay Chokkay shán o shawkatá záhera kant o hamé zuttán záheria kant.

³³ Oo mani dordánagén chokkán! Angat tán gwandhén wahdéa man gón shomá gón án. Randá shomá mani shóházá gardét. Hamá dhawlá ke man gón Yahudián gwasht, gón shomá ham gwashán: Á jáhá ke mana rawán, shomá átka nakanét.

³⁴ Shomará nókén hokmé dayán: Yakdegará dóst bedárét. Anchó ke man shomará dóst dáshtag, shomá ham yakdegará dóst bedárét.

³⁵ Agan yakdegará dóst bedárét, gorhá harkasa zánt ke shomá mani morid ét.”

Petrosay enkáray pëshgói

(Mattá 26:33–35; Markás 14:29–31; Luká 22:33–34)

³⁶ Shamun-Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! Kojá raway?” Issáyá passaw dát: “Anchén jáhé rawán ke taw annun gón man átka nakanay. Bale randterá káay.”

³⁷ Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! Annun parchá gón taw átka nakanán? Man wati sáhá pa taw nadra kanán.”

³⁸ Issáyá gwasht: “Taw pa man wati sáhay nadr kanagá tayár ay? Tará rásténa gwashán, cha korósay bángá pésar, say randá mani pajjáh áragá enkára kanay.

14

Issá dém pa Hodáya yakkén ráh ent

¹ Shomay del paréshán mabit. Hodáay sará imán byárét o mani sará ham imán byárét.

² Mani Petay lógá bázén báné* hast. Agan na, man shomará gwashtagat ke rawán tánke pa shomá jágahé tayár bekanán.

³ Bale angat man pa shomay jágahay tayár kanagá rawán o padá káyán o shomará gón wata barán, tánke hamódá ke man án, shomá ham hamódá bebét.

⁴ Ódá ke mana rawán, shomá á jágahay ráhá zánét.”

⁵ Tumáyá gwasht: “Oo Hodáwand! Má nazánén ke taw kojá raway, gorhá ráhá chón zánta kanén?”

⁶ Issáyá gwasht: “Ráh man án, rásti man án o zend bakshók ham man án. Kass Petay kerrá sar buta nakant, agan mani ráhá marawt.

⁷ Nun ke shomá maná zántag, mani Petá ham zánét, bezán cha ed o rand shomá áíá zánét o shomá á distag.”

⁸ Piliposá gwasht: “Oo Hodáwand! Petá mára pësh bedár, pa má hamé bass ent.”

⁹ Issáyá gwasht: “Oo Pilipos! Inchok wahd ent ke man gón shomá gón án o taw angat maná nazánay? Harkasá ke maná distag, mani Peti ham distag. Gorhá taw chóna gwashay ke Petá mára pësh bedár?”

¹⁰ Báwara nakanay ke man Petay del o daruná án o Pet mani del o daruná? É habarán ke gón shomá gwashán mani naant, hamá Petayg ant ke mani del o daruná ent. Hamá ent ke é kárána kant.

¹¹ Mani é habará bemannét ke man Petay del o daruná án o Pet manigá. Yá kamm cha kamm hamá káráni sawabá imán byárét ke man kortag o shomá distagant.

¹² Man shomará rásténa gwashán, harkas ke mani sará imána kárit, harché ke mana kanán á ham korta kant. Masterén kár ham korta kant, chéa ke man Petay kerrá rawán o

¹³ harché ke shomá mani námay sará lóthét, á wáhagá sarjama kanán, tánke Chokk Petay shán o shawkatá záher bekant.

¹⁴ Harché ke shomá mani námay sará belóthét, man shomay wáhagá sarjama kanán.

Pákén Ruhay ráh dayagay kawl o wádah

¹⁵ Agan shomá maná dósta dárét, gorhá mani hokmána mannét.

¹⁶ Man wat cha Petá lóthán o á shomará dega posht o panáhé dant ke modám gón shomá bemánit,

¹⁷ bezán rástíay hamá Ruh ke jahán áíay mannagá tayár naent, chéa ke nagenditi o pajjáhia nayárit. Bale shomá áíá pajjáha kárét, chéa ke shomay kerrá mánit o shomay del o daruná bit.

¹⁸ Shomará yatim o chórawa nakanán, shomay kerrá pera tarrán.

¹⁹ Kammén wahdéa rand, jahán dega randé maná nagendit, bale shomá maná gendét. Man zendag án, paméshká shomá ham zendaga mánét.

²⁰ Á róchá shomá zánét ke man Petay del o daruná án o shomá mani del o daruná ét o man shomaygá.

* 14:2 14:2 Bán, bezán kóthi, kamrah, órák.

²¹ Á kasá ke mani hokm gón ant o eshání sará amala kant, hamá kas maná dósta dárít. Á ke maná dósta dárít, mani Pet ham áia dósta dárít o man ham áia dósta dárán o watá pa áia záhera kanán.”

²² Yahudá Eskaryutiá na, domi Yahudáyá jost kort: “Oo Hodáwand! Chéa watá pa má záhera kanay bale pa jaháná záhera nakanay?”

²³ Issáyá passaw tarrént: “Á kas ke maná dósta dárít, hamá habaráni sará amala kant ke man gwashtagant. Mani Pet áia dósta dárít o man o Peta kéen o áia kerrá lóg o jágaha kanén.

²⁴ Á kas ke maná dósta nadárit, mani habaráni sará amala nakant. É habarán ke shomá cha mana eshkonét mani naant, hamá Petayg ant ke maná ráhi dátág.

²⁵ Man é habarán hamé wahdá kanán ke angat shomay kerrá án.

²⁶ Bale shomay posht o panáh hamá Pákén Ruh ent ke Pet áia mani námay sará déma dant. Pákén Ruh sajjahén chizzán shomará sója dant o hamá sajjahén habar ke man gón shomá kortagant, shomará áyáni yátá perrénit.

²⁷ Man shomará émeni o ásudagia dayán. Wati émeni o ásudagiá shomará dayán. Jaháná é wák o twán nést ke hamá émeniá shomará bedant ke mania dayán. Matórsét o wati delá paréshán makanét.

²⁸ Shomá eshкот, man gwasht ke rawán bale padá shomay kerrá pera tarrán. Agan shomá maná dóst bedáshén, cha é habará gal butagatét ke man Petay kerrá rawán, chéa ke Pet cha man master ent.

²⁹ Man hamé habar cha é káray bayagá pésar kort ke wahdé chosha bit, imán byáret.

³⁰ Cha ed o rand, gón shomá báz habara nakanán, chéa ke é jahánay sardár Shaytána kayt. Áia mani sará hecch wák o ehtiár nést.

³¹ Man bass hamá kárána kanán ke Petá maná parmátagant, tánke jahán bezánt ke man Petá dósta dárán. Pád áét, cha edá rawén.

15

Anguray asligén drachk

¹ Man anguray asligén drachk án o mani Pet bágpán ent.

² Mani har thálé* ke bara nayárit, Pet áia goddhit† o har thálé ke bara kárit, áia tráshit o palgárit‡ ke géshter bar o samar byárit.

³ Mani habaráni barkatá shomá cha pésará pák ét, hamá habar ke man gón shomá kortagant.

⁴ Shomá mani del o daruná bemánét o man shomay del o daruná mánán. Agan thálé gón drachká hór mabit, bar áworta nakant. Hamé paymá shomá ham agan gón man hór mabét, bar áworta nakanét.

⁵ Man anguray drachk án o shomá thál ét. Harkas ke mani del o daruná mánit o man áiaýgá, á bázén bar o samaré kárit, chéa ke shomá cha man jetá hecch káré korta nakanét.

⁶ Agan kasé mani del o daruná mamánit, sestagén tháléay dhawlá dawr dayaga bit o hoshka tarrit. Mardom hoshkén thálán moccha kanant o ásá dawra dayant o sóchant.

⁷ Agan shomá mani del o daruná bemánét o mani habar shomay delá bemánant, harché ke lóthét belóthét, shomará rasit.

⁸ Mani Petay shán o shawkat gón hamé chizzá záhera bit ke shomá bázén bar o samaré káret o mani morida bét.

⁹ Hamá paymá ke Petá maná dóst dáshtag, man ham shomará hamá paymá dóst dáshtag. Mani mehráni sáhegá bemánét.

¹⁰ Agan mani hokmáni sará amal bekanét, mani mehráni sáhegá mánét, anchosh ke man wati Petay hokmáni sará amal kortag o áiaý mehráni sáhegá neshtagán.

¹¹ Man é habar gón shomá paméshká kortant ke mani shádmáni shomay del o daruná benendit o shomay shádmáni kámel o sarjam bebit.

¹² Mani hokm esh ent ke shomá yakdegará dóst bedáret, hamá dhawlá ke man shomará dóst dáshtag.

¹³ Masterén mehr hamesh ent ke mardom wati sáh pa dóstán nadr bekant.

¹⁴ Agan shomá mani hokmáni sará amal bekanét, mani dóst ét.

¹⁵ Cha ed o rand shomará golám o bandaha nagwashán, chéa ke goláma nazánt wájah ché kant. Man shomará wati dóst gwashtag chéa ke harché ke man cha Petá eshкотag, shomará gwashtagant.

* 15:2 15:2 Thál, bezán sháharh, sháhal. † 15:2 15:2 Goddhag, bezán sendag, borrag, dur kanag. ‡ 15:2 15:2 Palgárit, bezán sáp o sallaha kant, bepólenga kant.

¹⁶ Shomá maná gechén nakortag, man shomará gechén kortag o dém dáttag ke shomá berawét o bar o samar byáret, abadmánén bar o samar. Gorhá harché ke mani námáy sará cha Petá belóthét, shomará dant.

¹⁷ Mani hokm pa shomá hamesh ent: Yakdegará dóst bedáret.

Donyáyay naprat

¹⁸ Agan donyá cha shomá naprata kant, bezánét ke pésará cha man naprati kortag.

¹⁹ Agan shomá é donyái mardom buténét, donyáyá shomará watigáni dhawlá dóst dáshtagat. Bale shomá donyái mardom naét o man shomará cha é donyáyá dar chettag, paméshká donyá cha shomá naprata kant.

²⁰ Cha é habará béhayál mabét ke man gón shomá gwashtag: 'Golám cha wájahá mastera nabít.' Agan áyán maná ázár dáttag, shomará ham ázára dayant. Agan mani habaresh zortag, shomay habará ham zurant.

²¹ Pa mani námaygi gón shomá é dhawlá kanant, chéá ke mani dém dayóká nazánant.

²² Agan man mayátkénán o gón áyán habar makortén, á bémayár atant. Bale nun áyán pa wati gonáhán hecch oír o nimóné nést.

²³ Harkas ke cha man naprata kant, cha mani Petá ham naprata kant.

²⁴ Agan áyáni démá man á kár makorténant ke dega kassá nakortagant, bémayár atant. Bale nun wa áyán é kár distagant o angat cha man ham naprata kanant o cha mani Petá ham.

²⁵ Áyáni Sharyatá nebeshtah ent: '*Moptá cha man napratesh kort.*'[§] É dhawlá é habar rást o sarjam but.

²⁶ Bale wahdé shomay posht o panáha kayt, bezán rástiy Pákén Ruh ke áiy sarchamag Pet ent o man áia cha Petay némagá déma dayán, á mani bárawá sháhedia dant.

²⁷ Shomá ham mani sháheda bét, chéá ke cha bendatá gón man gón butagét.

16

¹ Man é chizz gón shomá gwashtant ke shomá mathagalét o rad mawarét.

² Shomará cha kanisahán dara kanant. Choshén wahdé ham kayt ke shomay koshók gomána kanant ke gón shomay koshagá Hodáay hezmatá kanagá ant.

³ Á é kárána kanant, chéá ke na Petá zánant o na maná.

⁴ Man é habar gón shomá paméshká kortant ke wahdé chosha bit, gorhá shomá hayálá bekapét ke man shomará ché gwashtag. Man é habar awalá gón shomá nakortant, chéá ke man wat gón shomá gón atán.

Pákén Ruhay kár

⁵ Nun man wati dém dayókay kerrá rawán o cha shomá hechkas josta nakant ke kojá raway?

⁶ Shomay del cha gamá porr but, chéá ke man é habar shomará gwashtant.

⁷ Bale shomará rásténa gwashán ke mani rawag pa shomá sharter ent. Chéá ke agan marawán, shomay posht o panáh pa shomá nayayt, bale agan berawán, áia pa shomá déma dayán.

⁸ Wahdé á kayt, gonáh o pahrézkári o dádrasiay bárawá donyáyay mardomán sahiga kant o áyáni mayárbáriá záhera kant.

⁹ Gonáhá záhera kant, chéá ke mardom mani sará imána nayárant;

¹⁰ ensáni pahrézkáriay nezóriá záhera kant, chéá ke man Petay kerrá rawán o shomá dega baré maná nagendét;

¹¹ Hodáay dádrasiá ham záhera kant, chéá ke é jáhánay sardár Shaytán mayárig kanag butag.

¹² Maná gón shomá bázén habaré kanagi ent, bale shomará é wahdi áyáni eshkonagay wák o twán nést.

¹³ Wahdé á kayt, bezán rástiy Ruh, shomará dém pa sarjamén rástíá rahshónia^{*} kant, parchá ke á watsará heccha nagwashit, tahná hamá chizzána gwashit ke eshkontesh o shomará démay háláni bárawá sarpada kant.

¹⁴ Á mani shán o shawkatá záhera kant, chéá ke harché ke shomará sarpada kant, cha manesha zurit.

¹⁵ Harché ke mani Petá hast, manig ent. Paméshká gwashton ke Pákén Ruh cha mana zurit o shomará sarpada kant.

Gam o gal

¹⁶ Kammén wahdéá rand shomá maná nagendét, bale padá kammoké randterá maná gendét."

¹⁷ Gorhá cha moridán lahténá gón yakdegará gwasht: “Parchá gwashit: ‘Kammén wahdéá rand maná nagendét, bale padá kammoké randterá maná gendét,’ yá é habar ke á gwashit: ‘Petay kerrá rawán,’ áíay maksad ché ent?”

¹⁸ Á watmánwat gwashagá atant: “Á ke gwashit ‘kammén wahd,’ cha eshiá áíay morád ché ent? Má nazánén ke á ché gwashit?”

¹⁹ Issáyá zánt ke é bárawá á cha man jost kanaga lóthant. Gorhá gwashti: “Shomá mani hamé habaray bárawá gón yakdomiá jost o porsá ét ke man shomará gwasht kammén wahdéá rand shomá maná nagendét, bale padá kammoké randterá maná gendét?”

²⁰ Shomará rásténa gwashán, shomá arsa réchéet o porsiga bét, bale jahán gala bit. Shomá gamiga bét, bale shomay é gam shádmániay tahá badala bit.

²¹ Janéné wati chellagiay wahdá darda kasshit, bale anchó ke nonnok pédá bit, wati dardána shamóshit, chéá ke hamé gappá gal ent ke nókén ensáné donyáyá átkag.

²² Shomá ham nun hamé dhawlá gamig ét, bale man shomará padá gendán o á wahdi shomá gala bét o shomay wasshiá hechkas pach gepta nakant.

²³ Á róchá shomá cha man hecch chizzay jostá nakanét. Man shomará rásténa gwashán, shomá mani námay sará harché ke cha Petá belóthét, shomará dant.

²⁴ Tán é wahdi shomá hecch chizz mani námay sará nalóthet, belóthét tánke shomará berasit o shomay shádmáni sarjam bebit.

Jahánay sará báládasti

²⁵ Man pa namunah o mesál gón shomá é habar kortagant, bale yakk wahdé kayt ke dega baré pa namunah o mesál habara nakanán, gón shomá tachká tachk Petay bárawá habara kanán.

²⁶ Á róchá, shomá mani námay sará lóthét o mana nagwashán ke man pa shomá cha Petá lóthán.

²⁷ Pet wat shomará dósta dárit, chéá ke shomá maná dóst dáshtag o mannetag ke man cha Hodáay némagá átkagán.

²⁸ Man cha Petay kerrá dar átkag o é jaháná átkagán. Nun é jaháná yalaha kanán o Petay gwará rawán.”

²⁹ Moridán gón áíá gwasht: “Nun taw bé namunah o mesál, tachká tachk habar kanagá ay.

³⁰ Nun má deljam én ke taw sajjahén chizzána zánay o hecch zalurat naent ke kasé cha taw josté bekant. Paméshká mará yakin ent ke taw cha Hodáay némagá átkagay.”

³¹ Issáyá passaw dát: “Nun shomará yakin ent.

³² Becháréet, yakk wahdé kayt o á wahd annun bongéj butag ke shomá sajjahén sheng o shángá bét o harkas wati ráhá rawt. Maná tahná yalaha dayét, bale angat tahná nabán, chéá ke mani Pet gón man gón ent.

³³ Man é chizz shomará gwashtant ke mani barkatá shomará émeni o ásudagi berasit. Jaháná shomará dard o ranja rasit, bale delá dhaddh kanét, chéá ke man jahánay sará báládast butagán.”

17

Pa moridán Issáyá dwáhay

¹ Cha é habarán o rand, Issáyá dém pa ásmáná cháret o gwasht: “Oo Pet! Á wahd o sáhat átkag. Wati Chokkay shán o shawkatá záher kan ke Chokk tai shán o shawkatá záher bekant.

² Taw sajjahén mardománi ehtiár wati Chokkay dastá dát, tánke Chokk hamá mardomán abadmánén zend bedant ke taw áíará dátagant.

³ Oo yakk o barhakkén Hodá! Abadmánén zend hamesh ent ke é mardom tará bezánant o tai rawán dátagén Issá Masihá pajjáh byárant.

⁴ Á kár ke taw maná dátagat ke sarjami bekanán, man sarjam kort o é dhawlá pa jaháná tai shán o shawkaton záher kort.

⁵ Oo Pet! Nun wati bárgáhá mani shán o shawkatá záher kan, hamá shán o shawkat ke maná cha jahánay jórh bayagá pésar ham tai kerrá butag.

⁶ Man tai nám pa hamáyán pajjárént ke taw cha jaháná gechéen kortag o maná dátagant. É mardom tai butagant o taw maná dátagant. Eshán tai habar zortag.

⁷ Nun eshán zántag ke har chizz ke taw maná dátag, pa rásti cha tai némagá ent.

⁸ Chéá ke á habar ke taw maná gwashtagant, man eshán sar kortagant o eshán ham mannetagant. Nun eshán pa del zántag ke man cha tai némagá átkagán o báwaresh kortag ke taw maná rawán dátag.

⁹ Man pa eshán dwá kanán, pa sajjahén jaháná dwá nakanán. Man pa hamá mardomán dwá kanán ke taw maná dátatag, chéa ke taig ant.

¹⁰ Hamá ke manig ant, á sajjahén taig ant o hamá ke taig ant, á sajjahén manig ant o mani shán o shawkat cha áyán záher butag.

¹¹ Man cha ed o rand jaháná namánán. É mardom angat jaháná mánant o man tai kerrá káyan. Oo pákén Pet! Gón wati hamá námay zóra ke taw maná dátatag, eshání negahpániá bekan ke é yakk bebant, hamá paymá ke man o taw yakk én.

¹² Tán hamá wahdá ke man gón eshán gón butagán, hamá námay zóra ke taw maná dátatag, eshání negahpánion kortag. Cha eshán yakké ham tabáh nabut, abéd cha hamá yakkéná ke wat tabáhiay hakdár at, tánke Pákén Ketábay habar rást o sarjam bebant.

¹³ Nun man tai gwará káyan. Jahánay yalah dayagá pésar, é chizzána gwashán tánke eshání del cha mani shádmániá sarréché bebit.

¹⁴ Man tai habar esháná sar kort. Anchosh ke man donyái mardomé naán, é ham donyái mardom naant, paméshká donyá cha eshán naprata kant.

¹⁵ É dwáyá nakanán ke eshán cha donyáyá bebar, dwá kanán ke eshán cha sherr o Shaytáná dur bedár.

¹⁶ Hamá dhawlá ke man donyái mardomé naán, é ham naant.

¹⁷ Eshán gón rástíá pák o palgár kan, tai habar rásti ent.

¹⁸ Hamá dhawlá ke taw maná jaháná rawán dát, man ham é mardom jaháná rawán dátant.

¹⁹ Nun pa hameshánigi watá gón páki o palgári tai sepordaha kanán, tánke é ham gón rástíá palgár o Hodáay sepordah bebant.

²⁰ Man tahná pa eshán dwá nakanán, pa hamá mardomán ham dwá kanán ke eshání habará báwara kanant o mani sará imána kárant

²¹ ke á sajjahén yakk bebant. Oo Pet! Hamá dhawlá ke taw mani del o daruná ay o man taigá, á ham may del o daruná bebant, tánke jahán báwar bekant ke taw maná rawán dátatag.

²² Hamá shán o shawkat ke taw maná dátatag, man áyáná dátatag tánke á yakk bebant, hamá dhawlá ke man o taw yakk én,

²³ man áyáni del o daruná bemánán o taw manigá o á sarjamá yakk bebant, tánke jahán bezánt ke taw maná rawán dátatag o anchó ke taw maná dóst dáshtag, á ham taw hamé paym dóst dáshtagant.

²⁴ Oo Pet! Mana lóthán ke hamá mardom ke taw maná dátatagant, hamódá gón man yakjáh bebant ke man án tánke hamá shawkatá begdant ke taw maná dátatag, chéa ke cha jahánay jórh bayagá pésar ham taw maná dóst dáshtag.

²⁵ Oo ádelén Pet! Harchont ke jaháná tará nazántag, man tará zántag. Nun á ham zánant ke taw maná rawán dátatag.

²⁶ Man tai nám pa áyán pajjárént o angat ham pajjárénáni, tánke hamá mehr ke tará pa man hastent, áyáni del o daruná bebit o man ham áyáni del o daruná bebán."

18

Issáy dazgir bayag

(Mattá 26:47–56; Markás 14:43–52; Luká 22:47–53)

¹ Issáy é habar kortant o nun gón wati moridán Kedrunay daragay* á dastá shot. Ódá bágé hastat, Issá o áiy morid hamódá shotant.

² Issáy dróhók† Yahudáyá á jágaha zánt, chéa ke Issá o áiy morid géshter hamódá yakjáha butant.

³ Gorhá Yahudáyá, Rumi pawji o Parisi o mazanén dini peshwáyáni dém dátatagén lahtén sepáhig zort o hamá bágá bortant. Áyán cherág o mashal‡ o seláh gón at.

⁴ Issáy zánt gón man ché bayagi ent, déma shot o josti kort: "Shomá kai shóházá ét?"

⁵ Passawesh dát: "Issá Náseriay." Gwashti: "*Man Án!*" Issáy dróhók Yahudá ham hamódá óstátatagat.

⁶ Wahdé Issáyá gwasht: "*Man Án,*" á mardom poshtá kenzet o zeminá kaptant.

⁷ Padá gwashti: "Kai shóházá ét?" Áyán gwasht: "Issá Náseriay."

⁸ Issáy darráént: "Man wa shomará gwasht ke man án. Agan mani shóházá ét, eshán bellét ke rawant."

⁹ Issáy chó gwasht ke áiy pésarigén habar rást o sarjam bebit: "Á ke taw maná dátatagant, cha áyán kass gár o bégwáh nabut."§

* 18:1 18:1 Darag, bezán wádi, gwatr.

† 18:2 18:2 Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant.

‡ 18:3 18:3 Mashal, bezán batti, thárch.

§ 18:9 18:9 Bechár: Yuhannáay Enjil 6:39.

¹⁰ Shamun-Petrosá zahmé gón at. Hamé wahdá, wati zahmi kasshet, zrabé jat o masterén dini péshwáay nawkaray rástén góshi borret. Nawkaray nám Malkás at.

¹¹ Issáyá gón Petrosá gwasht: “Wati zahmá jotká* kan! Man á pyálahá nósh makanán ke Petá maná dátag?”

¹² Gorhá Rumi pawji o áyáni sarmaster o Yahudi sepáhigán, Issá dazgir kort o bast.

¹³ Issáesh pésará Hannáay kerrá bort. Hanná Kayápáay janay pet at o á sálá Kayápá masterén dini péshwá at.

¹⁴ É hamá Kayápá at ke Yahudiáná é sóji dátagat ke kawmay jáhá yakk mardoméay merag sharter ent.

Petrosay enkár

(Mattá 26:69–70; Markás 14:66–68; Luká 22:54–57)

¹⁵ Shamun-Petros o dega moridé Issáyá padá rawán but o shotant. Á dega moridá gón masterén dini péshwáay pajjáróki hastat, paméshká gón Issáyá masterén dini péshwáay lógay péshgáhá† potert.

¹⁶ Bale Petros dhanná darwázagay nazzikká óstát. Gorhá á morid ke gón masterén dini péshwáay pajjárók at, dhanná dar átk, gón darwázagpánén móledá chizzé gwashti o Petrosi tóká bort.

¹⁷ Darwázagpánén móledá gón Petrosá gwasht: “Záná, taw cha é marday moridán naay?” Áiá gwasht: “Na, naán!”

¹⁸ Hezmatkár o sepáhigán ásé rók kortagat, chéá ke shap sard at. Ásay kerrá óstátatagant o watá tápagá atant. Petros ham áyáni kerrá óstátatagat o watá tápagá at.

Cha Issáyá jost o pors

(Mattá 26:59–68; Markás 14:55–65; Luká 22:63–71)

¹⁹ Hamé dargatá masterén dini péshwáay cha Issáyá, áiy moridáni bárawá o tálimay bárawá jost o pors kort.

²⁰ Issáyá passaw dát: “Man sajjahén donyáay déma wati habar kortagant. Modám kanisahan o mazanén parastesgháhá tálimon dátag, hamódá ke sajjahén Yahudi moccha bant. Man chérokáí hecch habaré nakortag.

²¹ Gorhá chéá cha man josta geray? Cha hamáyán jost beger ke mani habaresh eshкотagant. Á zánant ke man ché gwashtag.”

²² Wahdé Issáyá é habar kortant, hamódá óstátatagén sepáhigéá Issáyá déma shahmáté jat o gwashti: “Masterén dini péshwáay é dhawlá passawa dayay?”

²³ Issáyá darráént: “Agan man radén habaré kort, maná mayárig bekan. Bale agan man rást gwasht, chéá maná janay?”

²⁴ Gorhá Hannáyá Issá masterén dini péshwá Kayápáay kerrá dém dát. Issáyá dast angat bastagatant.

Petrosay domi o sayomi enkár

(Mattá 26:71–75; Markás 14:69–72; Luká 22:58–62)

²⁵ Shamun-Petros hamódá óstátatagat o watá tápagá at. Jostesh kort: “Záná, taw cha áiy moridán yakké naay?” Áiá namannet o gwashti: “Na, naán.”

²⁶ Cha masterén dini péshwáay hezmatkárán yakké hamá marday syád at ke Petrosá áiy gósh borretagat. Gón Petrosá gwashti: “Man wa tará gón áiá hamá bágá dist. Taw hamá naay?”

²⁷ Petrosá padá namannet. Hamá damáná korósá báng dát.

Issá Pilátusay déma

(Mattá 27:11–26; Markás 15:1–15; Luká 23:1–5; 23:13–25)

²⁸ Issáesh cha Kayápáay kerrá Rumay wáliay kalátá bort. É wahdá soh b máhallah at o Yahudi wáliay kalátá nashotant ke nápák mabant o Sargwazay Aiday waragá wárt bekanant.

²⁹ Gorhá Pilátus dhanná dar átk o cha áyán josti kort: “É marday sará shomay bohtám ché ent?”

³⁰ Áyán passaw dát: “Agan radkáré mabutén, má tai dastá nadátagat.”

³¹ Pilátusá gwasht: “Eshiá bebarét o wati Sharyatay hesábá pa eshiá shawr o hokmé beborrét.” Yahudián gwasht: “Mára é ejázat nést ke kaséá markay sezá bedayén.”

³² É dhawlá but tánke Issáyá hamá habar rást o sarjam bebit ke wati markay warh o paymay bárawá kortagati.

* **18:11 18:11** Jotk, bezán zahm yá kárchay jeld, pósh, nyám. † **18:15 18:15** Péshgáh, bezán péshjáh, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn.

³³ Nun Pilátus wati kalátá shot o Issái hamódá lótháént o gwashti: “Haw! Taw Yahudiáni bádsháh ay?”

³⁴ Issáyá gwasht: “É tai jenday habar ant yá degarán mani bárawá tará é dhawlá gwashtag?”

³⁵ Pilátusá gwasht: “Záná, man Yahudié án? Tai wati kawm o mazanén dini pëshwáyán tará mani dastá dátag. Taw ché kortag?”

³⁶ Issáyá gwasht: “Mani bádsháhi donyái bádsháhié naent. Agan mani bádsháhi donyái bádsháhié butén, mani hezmatkárán jang kortagat ke man Yahudiáni dastá makapán. Bale mani bádsháhi donyái bádsháhié naent.”

³⁷ Pilátusá gwasht: “Gorhá taw bádsháhé ay?” Issáyá gwasht: “Taw wat maná bádsháhé gwashagá ay. Man pédá butag o donyáyá átkagán ke pa rástia gwáhi bedayán. Harkasá ke rásti dósta bit, mani habarán gósha dárít.”

³⁸ Pilátusá darráént: “Rásti ché ent?” É habaray kanagá rand Pilátus padá Yahudiáni kerrá shot o gwashti: “Man hecch choshén bonyádé nagendán ke é mardá mayárbár bekanán.

³⁹ Bale shomárá rasmé hast ke man Sargwazay Aiday róchá yak্ক bandigé pa shomá ázát bekanán. Shomá lóthét ke man Yahudiáni bádsháh pa shomá ázát bekanán?”

⁴⁰ Áyán kukkár kort o passaw dát: “Na, áia nálothén! Barabbásá ázát kan!” Barabbás yágié at.

19

*Yahudiáni kénag o Pilátusay dodeli
(Mattá 27:27–31; Markás 15:16–20)*

¹ Randá Pilátusá Issá zort o shallák o hayzarán janáént.

² Pawjián cha dhangar* o konthagán tájé jórh kort o Issáyá sará dát, jamurangén† kabáhé ham gwará dátesh.

³ Issáyá kerrá shot o átkant o gwashtesh: “Salám o drót, oo Yahudiáni bádsháh!” Shahmátesh ham jat.

⁴ Pilátus padá Yahudiáni kerrá dhanná dar átk o gwashti: “Bechárét, eshiá shomay kerrá dhanná kárán tánke shomá bezánét ke man pa eshiay mayárig kanagá hecch bonyádé nagendán.”

⁵ Issáyá konthagén táj sará at o jamurangén kabáh gwará at o dhanná dar átk. Pilátusá gón Yahudián gwasht: “Bechárét, é mard hamedá ent!”

⁶ Wahdé mazanén dini pëshwáyán o áyáni sepáhigán dist, kukkáresh kort: “Salibi kassh! Salibi kassh!” Pilátusá gwasht: “Shomá wat eshiá bezurét o salib bekasshét. Man pa eshiay mayárig kanagá hecch bonyádé nagendán.”

⁷ Yahudián gwasht: “Márá Sharyaté hastent ke áia redá,‡ é mard allamá koshag bebit, chéa ke gwashtagi: ‘Man Hodáay Chokk án.’”

⁸ Wahdé Pilátusá é habar eshкот, ganter torseti.

⁹ Pilátus padá wati kalátá shot o ódá cha Issáyá josti kort: “Taw cha kojá átkagay?” Issáyá passaw nadát.

¹⁰ Pilátusá gwasht: “Gón man habara nakanay? Taw nazánay ke tai ázát kanag o salib kasshagay ehtiár mani dastá ent?”

¹¹ Issáyá passaw dát: “Agan Hodáyá tará é ehtiár madátén, mani sará tará hecch wák o ehtiár néstat. Paméshká hamá ke maná tai dastá dátí géshter mayárbár ent.”

¹² Cha ed o rand, Pilátusá johda kort ke áia ázát bekan, bale Yahudián kukkára kort: “Agan taw é mardá ázát bekanay, Kaysaray§ dóst naay. Harkas watá bádsháh sarpad bebit, Kaysaray dozhmen ent.”

¹³ Wahdé Pilátusá é habar eshкот, Issái dhanná áwort o wat yak্ক jáhé pa dádrasiá nesht ke áia “Sengparsha” gwashant o Aramái zobáná “Jabbátá” bit.

¹⁴ Sargwazay Aiday tayáriay róchá, némróchay wahdá,* Pilátusá gón Yahudián gwasht: “Bechárét, esh ent shomay bádsháh!”

¹⁵ Bale áyán kukkár kort: “Gár o gomsári kan! Gár o gomsári kan! Salibi kassh!” Pilátusá gwasht: “Shomay bádsháhá salib bekasshán?” Mazanén dini pëshwáyán gwasht: “Cha Kaysará abéd, márá dega bádsháhé nést.”

¹⁶ Áherá, Pilátusá Issá pawjiáni dastá dát ke salib kasshag bebit. Gorhá áyán Issá bort.

* 19:2 19:2 Dhangar; bezán bétákén konthagí drachk o dár.

† 19:2 19:2 Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá

banafshi gwashanti. ‡ 19:7 19:7 Redá, bezán motábeká.

§ 19:12 19:12 Kaysar Rumay bádsháháni lakab butag,

hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Rumay har bádsháh Kaysar gwashag butag.

* 19:14 19:14 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “shashomi sáhatay wahd”.

*Issáyá saliba kasshant**(Mattá 27:32–37; Markás 15:21–26; Luká 23:32–38)*

¹⁷ Issáyá salibesh baddhá dát o “Kámpól” námén jágahéá bortesh. É jágah Aramái zobáná “Joljotá” gwashaga bit.

¹⁸ Hamódá salibesh kasshet. Gón áiá dega do mardomesh ham salib kasshet, yakké é kashá o yakké á kashá. Issá, á doénáni nyámá at.

¹⁹ Pilátusay hokmá, mayárnámagé† nebeshtahesh kort o salibay sará dratkesh. Nebeshtah é dhawlá at: “Issá Náseri – Yahudiáni bádsháh.”

²⁰ Cha Yahudián bázénéá é mayárnámag wánt, chéá ke Issáy salib kasshagay jágah cha shahrá dur naat o mayárnámag Ebráni o Látini o Yunáni zobánán nebisag butagat.

²¹ Gorhá Yahudiáni mazanén dini pëshwáyán gón Pilátusá gwasht: “Yahudiáni bádsháh nebeshtah makan, nebeshtah kan ke é mardá gwashtag man Yahudiáni bádsháh án.”

²² Pilátusá gwasht: “Á chizz ke man nebeshtah kortag, badala nabit.”

²³ Salib kasshagay wahdá, pawjián Issáy pocch zortant, chár bahrá bahr kortant, pa har pawjiéá yakk bahré. Bale Issáy jámag mant ke hecch cháki per naat, sará tán pádá yakgwáp at.

²⁴ Gorhá áyán watmánwatá gwasht: “Byáét, eshiá naderrén, eshiay sará korakasshia‡ kanén, chárén bárén kayá rasit?” Hamá dhawlá ke Hodáay Pákén Ketába gwashit, hamá dhawlá but:

“Mani pocchesh watmánwat bahr kortant o

jámagay sará korakasshiesh kort.”§

Pawjián hamé kár kort.

²⁵ Salibay nazzikká Issáy mát o mátay gohár o Kliupásay jan Maryam o Maryam Magdalíni óshátatagant.

²⁶ Wahdé Issáyá wati mát dist ke hamá dóstigén moriday kerrá ósháttag, gón mátá gwashti: “Oo bánok! É tai chokk ent.”

²⁷ Randá gón wati moridá gwashti: “É tai mát ent.” Á moridá cha hamá wahdá Maryam bort o wati lógá dásht.

*Issá sáha dant**(Mattá 27:45–50; Markás 15:33–37; Luká 23:44–46)*

²⁸ Nun Issáyá dist ke sajjahén chizz sarjam butagant. Gorhá Pákén Ketábay habaray rást o sarjam bayagay háterá gwashti: “Tonnig án.”*

²⁹ Cha tropshén sharábá porrén kunzagé ódá ér at. Áyán espanjé† zort o sharábén kort, zupáay‡ tháléay sará bast o Issáy lonthán per mosht.

³⁰ Wahdé Issáyá sharáb dap jat, gwashti: “Kár halás but!” Randá sari jahl kort o sáhi dát.

Issáyá nayzaha janant

³¹ Á róch, Shabbatay tayáriay róch at. Yahudián nalóthet ke salib kasshetagéánáni jón o jasad Shabbatay róchá salibay sará lónján bebant, chéá ke é hásén Shabbaté at. Paméshká cha Pilátusá dazbandiesh kort ke á sayénáni pádán prósh o cha salibáni sará éresh géj.

³² Gorhá pawji démá átkant o hamá doénáni pádesh prósttant ke gón Issáyá salib kasshag butagatant, pésará yakkéay o padá domíay.

³³ Issáy kerrá ke átkant, distesh ke áiá sáh dáttag. Paméshká áiy pádesh naprósttant.

³⁴ Bale cha pawjián yakkéá, nayzahé§ Issáy kash o pahnátá jat o hamá damáná cha áiy jóná hón o áp dar átk.

³⁵ Hamá kasá ke chamme wat é chizz distagant, sháhedia dant tánke shomá imán byárét. Áiy sháhedi rást ent. Á zánt ke man rásta gwashán.

³⁶ É kár hamá dhawlá but tánke Pákén Ketábay é habar rást o sarjam bebit ke gwashit: *“Áiy hecch haddh próshaga nabit.”**

³⁷ Pákén Ketáb dega yakk jágahé ham gwashit: *“Á hamáíá chárant ke áiy jánesh thong thong kortag.”†*

*Issáy kabr kanag**(Mattá 27:57–61; Markás 15:42–47; Luká 23:50–56)*

† 19:19 19:19 Mayárnámag, bezán nebeshtah kortagén mayár. ‡ 19:24 19:24 Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk. § 19:24 19:24 Zabur 22:18. * 19:28 19:28 Bechár: Zabur 22:15; 69:21. † 19:29 19:29 Espanj, bezán pozzh, pokki. ‡ 19:29 19:29 Zupá kasánén drachké ke Engréziá “hyssop” o Pársiá “zufá” gwashtani. § 19:34 19:34 Nayzah, bezán nézah. *

* 19:36 19:36 Darraw 12:46. † 19:37 19:37 Zakaryá Nabíay Ketáb 12:10.

³⁸ Randá, Issop námén mardé ke Arimatiáay shahray nendók at, Pilátusay kerrá shot o Issáay jóni lóthet. Á Issáay moridé at bale chérokái, chéa ke cha Yahudiána torseti. Pilátusá ejázat dát o áia jón bort.

³⁹ Nikudimus, hamá ke pésará shapé Issáay gendagá shotagat, átk o gón wat lahtén hór o hawárén morr o aud o karzarwáhi áwort ke si kiluay kesásá[‡] atant.

⁴⁰ Nun áyán Issáay jón zort o Yahudiáni kabr o kapanay rasmáni redá, gón á washbóán lilomén[§] patthián patát.

⁴¹ Hamá jágahay nazzikká ke Issá salib kasshag but, bágé hastat ke ódá nókén kabré jatagatesh o angat kass áiaj tahá kabr kanag nabutagat.

⁴² Yahudiáni tayáriay róch at o kabr nazzikká at, paméshká Issáay jónesh hamódá kabr kort.

20

Háligén kabr

(Mattá 28:1–10; Markás 16:1–8; Luká 24:1–12)

¹ Haptagay awali róchá, bezán Yakshambehay sabáhá máhallah ke angat tahár at, Maryam Magdalini kabray sará shot o disti ke hamá dhók ke kabray dapá at, cha kabrá dur kanag butag.

² Á pa maydán, Shamun-Petros o Issáay hamá domi moriday kerrá átk ke Issáay báz dóst at. Gwashti: “Hodáwandesha cha kabrá bortag, bale nazánén kojá éresh kortag.”

³ Gorhá Petros o á dega morid ráh geptant o dém pa kabrá shotant.

⁴ Har doénán maydán kort, bale á dega morid cha Petrosá gwest o cha áia pésar kabray sará raset.

⁵ Á wat kabray tahá nashot, bale saroki kasshet o disti ke lilomén patthi ér ant.

⁶ Áia rand, Shamun-Petros átk o raset o kabray tahá shot. Áia ham dist ke patthi hamódá ant.

⁷ Hamá dazmáli ham dist ke Issáay sará bastagat, bale dazmál patthiáni kerrá naat, pétkagat o kammé durter yakk kerréa ér at.

⁸ Randá, á morid ke pésará kabray sará rasetagat, kabray tahá shot. É chizzi distant o báwari kort.

⁹ Chéa ke tán á wahdi Pákén Ketábay é habará sarpad nabutagatant ke pa Issáyá allami ent ke cha mordagán jáh bejant.

¹⁰ Randá á morid wati lógán per tarretant.

Issá Maryam Magdaliniay déma záhera bit

(Markás 16:9–11)

¹¹ Maryam cha kabrá dhann óshtátatag o gréwagá at. Hamé wahdá ke gréwagá at, sari jahl kort o kabray tahá chareti.

¹² Hamódá ke Issáay jón ér butagat, do espétpóshén préshtagi dist. Yakké saruná neshtagat o á dega páduná.

¹³ Áyán gwasht: “Oo bánok! Taw chéa gréwagá ay?” Passawi dát: “Mani Hodáwandesha bortag o nazánán kojá éresh kortag.”

¹⁴ Wahdé é gappi jat, chakki tarrént o Issái dist ke hamódá óshtátatag, bale pajjáhi nayáwort.

¹⁵ Issáyá gón áia gwasht: “Oo bánok! Chéa gréwagá ay? Kai padá garday?” Maryamá hayál kort balkén bágpán ent. Gwashti: “Oo wájah! Agan taw bortag, maná begwash kojá éret kortag ke man berawán o áia dast begerán.”

¹⁶ Issáyá gwasht: “Oo Maryam!” Maryamá chakk tarrént o Aramáí zobáná gwashti: “Rabbuni!” (Bezán: Oo mani ostád!)

¹⁷ Issáyá gwasht: “Maná dast majan, chéa ke angat Petay kerrá borzád nashotagán, bale mani brátáni kerrá beraw o áyán begwash ke nun man dém pa wati Petá o shomay Petá, wati Hodáyá o shomay Hodáyá borzádá rawán.”

¹⁸ Nun Maryam Magdalini moridáni kerrá shot o háli dátant: “Mani Hodáwand dist.” Padá hamá gappi jatant ke Issáyá gón áia jatagatant.

Issá moridáni déma záhera bit

(Luká 24:36–43)

[‡] 19:39 19:39 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “sad litrá”. Yakk litráé kesás say sad gerám ent.

Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit.

¹⁹ Hamá Yakshambelay shapá, wahdé morid cha Yahudiáni torsá lógéay tahá mocch atant o lógay darwázag kobl atant, Issá átk o áyáni nyámá óshtát o gwashti: “Émeni o salámati pa shomá.”

²⁰ É habaray gwashagá rand, wati dast o pahnáti áyáná pésh dáshtant. Wahdé moridán Hodáwand dist, sakk gal butant.

²¹ Issáyá padá gwasht: “Émeni o salámati pa shomá. Hamá dhawlá ke Petá maná ráh dátag, man shomará ráha dayán.”

²² Cha é habará rand, Issáyá morid dam jatant o gwashti: “Pákén Ruhá bezurét o wati delá jágah bedayét!

²³ Agan kaséay gonáhán bebakshét, bakshaga bant o agan mabakshét, bakshaga nabant.”

Issá o Tumá

²⁴ Cha dwázdahén kásedán yakké, bezán Tumá ke áiy domi nám Didimus at, Issáy áyagay wahdá ódá naat.

²⁵ Á dega moridán gwasht: “Má Hodáwand distag.” Bale áia gwasht: “Man tánke áiy dastáni sará méháni thappán magendán, tánke wati lankoká méháni thappán o wati dastá áiy kash o pahnátay thappay sará ér makanán, báwara nakanán.”

²⁶ Hasht róchá rand, wahdé morid padá hamá lógá yakjáh butant, Tumá ham gón at. Lógay darwázag kobl atant, bale angat ham Issá átk o áyáni nyámá óshtát o gwashti: “Émeni o salámati pa shomá.”

²⁷ Nun gón Tumáyá gwashti: “Wati lankoká edá byár, mani dastán bechár, wati dastá mani kash o pahnátay thappay sará ér kan o cha ed o rand shakk makan, báwar kan.”

²⁸ Tumáyá gwasht: “Oo mani Hodáwand, oo mani Hodá!”

²⁹ Issáyá gwasht: “Taw paméshká báwar kort ke maná distet. Bale bahtáwar hamá ant ke maná nagendant o báwara kanant.”

É Ketábay nebisagay maksad

³⁰ Issáyá wati moridáni déma, dega bázén mójezah o ajabbatén nesháni pésh dáshtag ke é Ketábá nebisag nabutagant.

³¹ Bale é chizz nebisag butagant tánke shomá báwar bekanét ke Issá, Masih ent o Hodáay Chokk ent. É háterá ham nebisag butagant ke shomá cha imánay ráhá, áiy námay barkatá abamánén zenday wáhond bebét.

21

Issá hapt moriday déma záhera bit

¹ É chizzán o rand, Teberiahay Mazangwarmay lambá*, padá Issáyá watá moridáni déma záher kort. Áiy záher bayag é dhawlá at:

² Shamun-Petros o Tumá ke áiy domi nám Didimus at o Natnáil ke cha Jalilay métag Kánáyá at o Zebdiay chokk o dega do morid yakjáh atant.

³ Shamun-Petrosá gón áyán gwasht: “Man máhigiriá rawán.” Áyán gwasht: “Má ham káén gón.” Gorhá dar átkant o bójigá swár butant, bale á shapá hecchesh nagept.

⁴ Sabáh ke but, Issá gwarmay lambá óshtátatag, bale moridán pajjáh nayáwort.

⁵ Issáyá gón áyán gwasht: “Chokkán! Shomará máhig gón nést?” Áyán passaw dát: “Na.”

⁶ Gwashti: “Dámá bójigay rástén némagá dawr dayét, ódá máhig dara kayt.” Áyán anchosh kort o haminkadar máhigesh gept ke dámesh dém pa bójigá kasshet nakort.

⁷ Gorhá hamá morid ke Issáyá báz dóst at, áia gón Petrosá gwasht: “É Hodáwand ent!” Shamun-Petros jándar at. Wahdé é habari eshkot, wati kabáhi gwará kort o ápá dawri kort.

⁸ Á dega morid bójigá swár, hoshkiay némagá átkant o cha máhigá porrén dámesh kasshán kort, chéa ke cha hoshkiá sad gámá† durter naatant.

⁹ Wahdé hoshkiá rasetant, cha bójigá ér átkant. Rókén eshkaresh dist o eshkaráni sará máhig ér at. Nagan ham hastat.

¹⁰ Issáyá gón áyán gwasht: “Cha hamé máhigán kammoké byárét ke annun shomá geptagant.”

¹¹ Shamun-Petros bójigá shot o dámi dém pa hoshkiá kasshet. Dám cha máhigá porr at, yakk sad o panjá o say mazanén máhigi mán at, bale máhigán dám nadertagat.

¹² Issáyá gwasht: “Byáét náshtá kané!” Cha moridán yakkéa ham jorat nakort ke cha Issáyá jost begipt: “Taw kay ay?” Áyán zánt ke é Hodáwand ent.

* 21:1 21:1 Lamb, bezán dámon, kerr. † 21:8 21:8 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “do sad dast”. Yakk dasté ném mitar ent. Yakk gámé yakk mitar ent.

¹³ Gorhá Issá átk, nagani zort o áyáná dáti, hamé dhawlá máhigi ham bahr kortant.

¹⁴ Cha wati jáh janagá pad, é sayomi rand at ke Issá moridáni dé má záher but.

Issá o Petros

¹⁵ Náshtáyá rand, Issáyá gón Shamun-Petrosá gwasht: “Oo Shamun, Yuhannáay chokk! Inchok ke é maná dósta dárant, taw maná géshter dósta dáray?” Petrosá gwasht: “Ji haw, oo Hodáwand! Taw zánay ke man tará dósta dárán.” Issáyá gwasht: “Gorhá mani gwaragán[‡] bechárén.”

¹⁶ Domi randá gwashti: “Oo Shamun, Yuhannáay chokk! Bárén, maná dósta dáray?” Petrosá gwasht: “Ji haw, oo Hodáwand! Taw zánay ke taw maná dóst ay.” Issáyá gwasht: “Gorhá mani pasáni delgóshá bedár.”

¹⁷ Sayomi bará gwashti: “Oo Shamun, Yuhannáay chokk! Bárén, maná dósta dáray?” Issáyá ke sayomi bará jost kort ke maná dósta dáray, Petros gamig but. Gwashti: “Oo Hodáwand! Taw har chizza zánay, taw zánay ke man tará dósta dárán.” Issáyá gwasht: “Gorhá mani pasán bechárén.”

¹⁸ Tará rásténa gwashán, wahdé taw warná atay, taw srén bastagat o har jáh ke lóthet, shotay. Bale wahdé pira bay, dastán pacha kanay o degaré tai sréná bandit o tará anchén jáhé bárt ke ódá rawaga nalóthay.”

¹⁹ Gón é habarán, Issáyá Petrosay markay némagá eshárah kort, ke Petros chóna merit o Hodáay shán o shawkatá záhera kant. Padá gwashti: “Mani randgiriá bekan.”

²⁰ Petrosá chapp o chágerd cháret o disti ke hamá morid ke Issáyá báz dóst ent cha poshtá pédák ent, hamá ke shámay wahdá Issáyá nazzikkterá kenzetagat o cha áia josti kortagat: “Oo Hodáwand! Kay tará dróhit o dozhmenáni dastá dant?”

²¹ Wahdé Petrosay chamm pa á moridá kaptant, cha Issáyá josti kort: “Oo Hodáwand! Eshiy ásar o ákebat ché bit?”

²² Issáyá gwasht: “Agan mani razá hamé bebit ke é tán mani áyagay wahdá zendag bemánit, tai che karé harába bit? Taw mani randgiriá bekan.”

²³ Gorhá moridáni nyámá[§] é habar sheng but ke á morid hechbara namerit. Bale Issáyá nagwashtagat ke á namerit, tahná gwashtagati: “Agan mani razá hamé bebit ke é tán mani áyagay wahdá zendag bemánit, tai che karé harába bit?”

²⁴ É hamá morid ent ke é chizzi nebeshtah kortagat o esháni rásti o pakkáiy sháhediá dant. Má zánén ke eshiay sháhedi rást ent.

Goddhi habar

²⁵ Albat, Issáyá dega bázén karé kort. Agan yakk yakká nebisag buténant, mani hayálá sajjahén donyáyá pa á ketábán jágah nabutagat.

[‡] 21:15 21:15 Gwarag, bezán kasánokén espépas, gwark.
nyámá”.

[§] 21:23 21:23 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “brátáni

Kásedáni Kár Kásedáni Káray pajjár

É ketábay nebisók hamá Luká ent ke Enjli nebeshtag o wat dáktaré at. Kásedáni Káray ketáb, Issáay zendag bayag o jáh janagay sargwastay bárawá áiay moridáni chamdistén gwáhiá dant. Wahdé Issá Masih, salibay sará dranag o koshtag but, áiay moridán torset o pa wati rakkénagá chér butant. Bale Issáay markay sayomi róchá, áyán Issá wati nyámá zendaká dist. Haw! Issá Masih zendag butagat. Démterá, é ketáb péscha dárít ke Pákén Ruh che paymá gón áyán hór but o áyán Urshalimá beger tán Rumá Issáay wasshén mestág pa mardomán rasént.

Kásedáni káray tahá, Issáay goddhi hokm o parmán, áiay ásmáná rawag, Urshalimá kelisáay bongéj,* Yahudiah o Sámerahay damagán Hodáay kolaway sheng bayag, Issáay sará Pulosay báwarmand bayag o darkawmáni nyámá Issáay kolaway rasénagay hál nebisag butagant. Cha eshán o abéd, Pulosay kár o kerd, áiay awali mestági sapar, Urshalimay diwán, Pulosay domi o sayomi mestági sapar o áiay bandijáhá gwázentagén wahdáni kessah ham mán ant. Luká wat ham baré baré é sát o saparán gón at. Pa mesálé, gappáni tahá chosha gwashit: “má pa Makduniahay rasagá eshtáp kort” (16:10).

Kásedáni Káray ketáb péscha dárít ke ketábay awali bahrá (1:8) átkagén é habar chón sarjam but ke gwashit: “...wahdé Pákén Ruh shomay delána nendit, shomará was o wáka rasit o Urshalimay shahrá, Yahudiah o Sámerahay damagán, tán sarjamén donyáay goddhi marz o simsarán ham, pa man sháhedia dayét o mani wasshén mestágá rasénét.”

Hodáay Pákén Ruhay ér kapagay kaw!

¹ O wájah Tiupilos! Wati awali ketábay tahá, Issáay káráni bongéjá beger

² tán hamá róchá ke dém pa ásmáná barag but, har karé ke áiá kortagat o har tálimé ke áiá dátogat, man tará sahig kort. Issáyá pa wati kásediá, lahtén mardom pésará gechén kortagat o cha Hodáay Pákén Ruhay némagá hokmi dátogatant o gwashtagatanti ke áyáni kár ché ant.

³ Markay sakkiay saggagá rand, wati kásedáni démá záhera but o gón bázén gwáhián paddaria† kort ke cha mordagáni nyámá‡ zendag butag o jáhi jatag. Áiá, tán chell róchá watá kásedáni démá záhera kort o gón áyán Hodáay bádsháhiay bárawá habaria kort.

⁴ Yakk randé ke gón áyán horigá neshtag o warák waragá at, hokmi dátant: “Cha Urshalimay shahrá dhann marawét, Petay§ wádah dátagén Pákén Ruhay wádár o entezará bebét ke shomá áiay bárawá pésará ham cha man eshкотag.

⁵ Yahyáyá mardom gón ápa pákshódi dátogant, bale Petay wádah esh ent ke lahtén róchá o rand shomá cha Hodáay Pákén Ruhá pákshódi dayaga bét.”

Issá ásmáná rawt

⁶ Wahdé morid Issáay kerrá mocch butant, cha áiá jostesh kort: “Oo Hodáwand! Bárén á wahd hamesh ent ke taw bádsháhiá padá pa Esráilá pera tarrénay?”

⁷ Passawi* dát: “Á wahd o zamánag ke Petay dastá ant o áiá wat gisshéntagant, shomará pa áyáni zánagá káré nést.

⁸ Bale wahdé Pákén Ruh shomay delána nendit, shomará was o wáka rasit o Urshalimay shahrá, Yahudiah o Sámerahay damagán, tán sarjamén donyáay goddhi marz o simsarán ham, pa man sháhedia dayét o mani wasshén mestágá rasénét.”

⁹ Cha é habaráni gwashagá rand, áyán dist ke Issá ásmáná barag but o jambaréá† á cha moridáni démá chér o andém kort.

¹⁰ Wahdé Issá dém pa ásmáná rawagá at, moridáni chamm ásmánay némagá sakk atant, anágat‡ distesh do espétpóshén mard áyáni kerrá óshtátag.

¹¹ Áyán gwashit: “Oo Jalili wájahán! Shomá chéá edá óshtátag o ásmánay némagá chárágá ét? Issá cha shomay nyámá chest kanag o ásmáná barag butag, bale anchosh ke shomá rawagá distag, hamé dhawlá yakk róché padá cha ásmáná pera tarrít o kayt.”

Yahudáay jágahay porr kanag

* : 1:0 Bongéj, bezán bendát, shoru. † 1:3 1:3 Paddar, bezán záher, áshkár. ‡ 1:3 1:3 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. § 1:4 1:4 Pet hamá labz ent ke Issá Masihá pa Hodáyá kár bastag, bale jesmáni dhawl o dróshomá na. Hodá má sajjahénáni ásmáni Pet ent. * 1:7 1:7 Passaw, bezán jwáb. † 1:9 1:9 Jambar, bezán abr. ‡ 1:10 1:10 Anágat, bezán yakk anágat, achának, nághán.

¹² Gorhá Issáay morid, cha Zaytunay kóhá per tarret o Urshalimá átkant. É kóh, cha Urshalimá yakk Shabbati róchéay dúriá[§] ent.

¹³ Wahdé shahrá rasetant, hamá borzádi báná* shotant ke pésará hamódá butagatant. É mocchiay mardománi nám esh atant: Petros, Yuhanná, Ákub, Andriás, Pilipos, Tumá, Bartulumá, Mattá, Halpiay chokk Ákub, sarmachárén Shamun† o Ákubay chokk Yahudá.

¹⁴ Gón áyán Issáay brát, áiy mát Maryam o dega lahtén janén ham gón at. Á sajjahén hamdel o hamsetk o har wahdá gón zegr o dwáyá delgósh o dazgatth atant.

¹⁵ Hamá róchán yakk róché, Petros Issáay báwarmandáni nyámá,[‡] ke kesás yakk sad o bist mardom atant, pád átk o

¹⁶ gwashti: “Oo brátán! Hodáay Pákén Ketábay tahá, harché ke Pákén Ruhá Issáay dazgir kanókáni rahshón, Yahudáay bárawá cha Dáuday zobáná pëshgói kortagat, allamá purah o sarjam bayagi at.

¹⁷ Yahudá cha may romb o thóliá at o é hezmatkáriá sharikdár at.”

¹⁸ Áiá cha wati gandagén káray mozzay zarrán dhagáre pa bahá gept o hamódá dém pa chér kapt o lápi trakket o róti dar átkant.

¹⁹ Urshalimay sajjahén mardomán é hál eshkot o áyán, é dhagáray nám wati zobáná “Hakeldámá” bezán “Hónay dhagár” per bast.

²⁰ Petrosá habar kanáná gwasht: “Zaburay ketábá nebeshtah ent:

‘áiy lóg o jágah haráb o wayrán bái,

ódá hechkas jahmenend[§]mbái.*

o

‘áiy ogdah o zemmawári degaréá berasái.”†

²¹⁻²² Paméshká báyd ent anghén mardomé gechén kanag bebit ke Hodáwandén Issáay áyag o rawagay sajjahén wahdá gón má gón butag, bezán cha Yahyáay dastá Issáay pákshódiá beger, tán hamá róchá ke á cha may nyámá chest kanag but. Á báyd ent gón má hórígá, Issáay jáh janagay[‡] gwáhiá bedant.”

²³ Gorhá do kasay námesh pësh kort, yakké Issop Barsábá at ke Yustus ham gwashtesh o á dega Mattiás at.

²⁴ Randá, é dhawlá dwá kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand! Taw harkasay delay hálá zánay, nun wat pa má paddar kan ke cha é doénán kojámiet gechén kortag

²⁵ tán é hásén kásediay zemmawáriá wati kópágán bezurit, hamá hezmat ke Yahudáya yalah dát o hamódá shot ke áiy béhi jágah at.”

²⁶ Gorhá, á doénáni sará pái[§] jatesh o Mattiásay nám dar átk. É dhawlá, á gón hamá rombay yázdahén hásén kásedán hór kanag but.

2

Hodáay Pákén Ruhay ér kapag

¹ Wahdé Pentikástay* róch átk, sajjahén yakjáh mocch atant.

² Anágat cha ásmáná yakk anghén tawaré átk ke gwashay trondén gwaté at o hamá lóg ke á ódá neshtagatant gwátá mán patát.

³ Áyán bázén áspaymén shahm o shamálah† dist ke zobánok dayán har yakkéay sará ér neshtant.

⁴ Á sajjahén, cha Hodáay Ruhá porr butant o anchosh ke Pákén Ruh áyán wák o twán bakshagá at, dhanni zobánán habar kanagá laggetant.

⁵ Á róchán, ásmánay chérá har molk o har kawmay Hodádóstén Yahudi, Urshalimá jahmenend atant.

⁶ Wahdé é tawár chest but, bázén mardomé yakjáh mocch but o hayrán o habakkah mant, chéa ke harkas cha moridáni dapá wati jenday zobáná eshkonagá at.

⁷ Gorhá, pa bah mánagi[‡] o hayráni gwashtesh: “Bárén, é ke habar kanagá ant Jalili naant?

⁸ Gorhá che paymá má sajjahén, cha áyáni dapá wati máti zobáná eshkonagá énl?

[§] **1:12 1:12** Shabbati róch hamá Shambehay róch ent. Shambehay róchá, durén ráhéá rawag rawá naat, tahná kesás yakk kilumitar rawá at. * **1:13 1:13** Bán, bezán kóthi, kamrah, óták. † **1:13 1:13** Bázéné gomána kanant ke sarmacháray máná esh ent: Shamun Yahudiáni yakk dini syási párthiáy básk butag ke Rumiáni démá óshátág. ‡ **1:15**

1:15 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “brátáni nyámá.” “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. [§] **1:20**

1:20 Jahmenend, bezán jágahéay neshtagén mardom, sáken, ábád. * **1:20 1:20** Zabur 69:25. † **1:20 1:20** Zabur 109:8.

‡ **1:21-22 1:21-22** Jáh janag, bezán cha wati jáh anágatén pád áyag, Arabi o Pársiá “qiám, rastákhiz”. [§] **1:26 1:26** Pál, bezán láthari, bay o shartbandi, másag. Démay hálay zánag yá gishshenagay háterá pái janaga bit. * **2:1 2:1** Pentikást,

bezán Rón o Móshay Aid. † **2:3 2:3** Shamálah, bezán ásay rók, ásay zobánok. ‡ **2:7 2:7** Bah mánag, bezán sakk hayrán bayag, boh bayag.

⁹ Má, cha Párs, Mád o Ilám, cha Baynolnahrayn, Yahudiah, Kápádukiah, Pontus o Ásiáyá,[§]
¹⁰ cha Prijiah, Pampiliah o Mesrá én, cha Libiáy hamá hand o damagán ke Keriniay
 nazzikká ant o anchosh cha Rumá átkagén mardom én,

¹¹ Yahudi o darkawmén* Yahudi butagén mardom, Kriti o Arab ham. Má sajjahén
 eshkonagá én ke may zobáná, Hodáay mazanén kárán darshána kanant.”

¹² Gorhá pa hayráni cha yakdomiá jostesh kort: “É kár o habaráni máná ché ent?”

¹³ Bale lahtén pa malandh o maskará gwashagá at: “Sharábá† mast o malár kortagant.”

Petros mocchiay déma trána kant

¹⁴ Á wahdi, Petros gón á dega yázdahénán pád átk o pa borztawári gón áyán gwashti: “Oo
 Yahudián o Urshalimay jahmenendán! Sarpad bebét o mani habarán delgósh kanét.

¹⁵ É mardom, á dhawlá ke shomá hayála kanét, mast naant. Angat sáhat sabáhay noh‡
 ent.

¹⁶ É hamá hál o habar ent ke Yuil nabia é dhawlá peshgói kortag.

¹⁷ *‘Hodá gwashtit: “Goddhi róchán sajjahén mardomán cha wati Ruhá sarrécha kanán.
 Shomay jenekk o bachakk paygambaria kanant, shomay warná elháma gerant o
 pirén, wába gendant.*

¹⁸ *Á róchán, wati golám o móledán cha wati Ruhá sarrécha kanán o á ham paygambaria
 kanant.*

¹⁹ *Borzád mán ásmáná mójezah o ajekkái: So jahlád mán zemíná ajabbatén nesháni péscha dárán,
 hón o ás o mojen dútt.*

²⁰ *Cha Hodáwanday porshawkatén róchay rasagá pésar, róch tahárdém o máh hónchaka bit.*

²¹ *Á róchá, harkas Hodáwanday námá begipt, rakkít.”**

²² Oo Esráilián! Delgósh kanét. Anchosh ke shomá wata zánét, Hodáyá shomay nyámá
 mójezah o ajekkái o ajabbatén nesháni cha Issá Náseriay némagá záher o paddar kort o é
 dhawlá pa áia gwáhi dáti.

²³ É mard gón Hodáay peshzánti o gissshéntagén shawrá shomay dastá dayag but o shomá
 gón bédináni komakká salibay sará dratk o kosht.

²⁴ Bale Hodáyá cha mordagán zendag kort o cha markay ranj o azábá rakként,† chéa ke
 nabuteni at mark áia wati panjagáni tahá bedárit,

²⁵ hamá dába ke Dáudá áiaý bárawá peshgói kortag o gwashtag:

*‘Man modám Hodáwand wati dém pa déma distag, á mani rástén pahnáia ent, cha hamé
 sawabá mana nalarzán o nathagalán.*

²⁶ *Paméshká, delon wassh o zobán shádán ent. Jesm o jánon mán ométay kaláia áráma gipt,*

²⁷ *chéa ke taw maná mordagáni jaháná yalaha nakanay o wati hamá Pákéná sarhag o
 pussagá naylay.*

²⁸ *Taw maná zenday ráh sój dátagant o wati pahnáia maná cha shádmániá sarrécha kanay.”‡*

²⁹ Oo brátán! Man pa deljami shomárá gwashán ke may bonpirok Dáud mort, kabr o
 kapan but o áiaý kabr tán maróchi may gwará hastent.

³⁰ Bale á paygambaré at o zántagati Hodáyá sawgend wártag o kawl kortag ke cha áiaý
 naslá yakkéá, áiaý bádsháhiay tahtay sará nádénit.

³¹ Dáudá cha peshá, áyókén róch distagatant o Masihay jáh janagay bárawá gwashtagati
 ke á na mordagáni jaháná yalah kanaga bit o na áiaý jóna sarhit o pussit.[§]

³² Hodáyá Issá Masih zendag kort o má sajjahén, é rástiy sháhed én.

³³ Á, Hodáay rástén némagá borzád barag but. Cha Petá, wádah dátagén Pákén Ruh áiaý raset
 o hamá dhawlá ke shomá gendag o eshkonagá ét, nun Pákén Ruhi békesás* bakshetag.

³⁴ Chéa ke Dáud wat ásmáná borzád nashot, bale gwashtagi: *‘Hodáwandá gón mani
 Hodáwandá† gwasht, “mani rástén némagá benend*

³⁵ *tán hamá wahdá ke tai dozhmenán tai pádáni chéray padag o chárchóbahé bekanán.”‡*

³⁶ Paméshká, Esráilay sajjahén kawm allam bezánt, hamá Issá ke shomá salib kasshet,
 Hodáyá Hodáwand o Masih kortag.”

³⁷ Wahdé mardomán é habar eshкотant, báz del padard butant o gón Petros o á dega
 kásedán gwashtesh: “Oo brátán! Má chón bekanén?”

§ 2:9 2:9 Á wahdá, Ásiáy máná annugén Torkiahay rónendi némag at. * 2:11 2:11 Darkawm, bezán á ke Yahudi naant.

† 2:13 2:13 Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke
 Engréziá “wine” gwashaga bit. ‡ 2:15 2:15 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “Róchay sayomi sáhat”. Yahudiáni
 róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but. § 2:19 2:19 Ajekkái, bezán mójezah, hayrán kanókéen kár. * 2:21
 2:21 Yuil Nabia Ketáb 2:28–32. † 2:24 2:24 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéenag. ‡ 2:28 2:28 Zabur 16:8–11.

§ 2:31 2:31 Zabur 16:10. * 2:33 2:33 Békesás, bezán sakk báz, béandázah, béhesáb. † 2:34 2:34 “Mani Hodáwand”
 bezán Issá Masih. ‡ 2:35 2:35 Zabur 110:1.

³⁸ Petrosá gón áyán gwasht: “Cha wati gonáhán pashómán bebét o tawbah bekanét o cha shomá harkas Issá Masihay námá pákshódi bekant, tánke Hodá shomay gonáhán bebakshit. Á wahdá shomará Hodáay Pákén Ruh, tohpah o thékia rasit.

³⁹ Hodáwanday é labz o kawí éwak o tahná pa shomá naent, pa shomay chokk o óbádag o á dega durén hand o damagáni hamá mardomán ent ham, ke may Hodáwandén Hodá áyán wati kerrá tawára kant.”[§]

⁴⁰ Petrosá, á, pant o sój dayána kaddhan* kort o gwashtant: “Watá cha é gomráhén nasl o padréchá berakkénét.”

⁴¹ Gorhá, hamáyán ke áiy kolaw o paygám zort, pákshódi ham kort o á róchá, kesás say hazár mardom gón báwarmandán hór but.

⁴² Áyán, pa kásedáni dars o sabakká, pa sharikdárén zendá, pa nánay bahr kanag† o pa dwáay, watá nadr kort.

⁴³ Sajjahénáni delá bimm o torsé nesht o cha kásedán mójezah o ajabbatén nesháni záher o paddara but.

Báwarmandáni sharikdárén zend

⁴⁴ Sajjahén báwarmand, gón yakdegará hór o sajjahén mál o hastiá sharikdár atant.

⁴⁵ Áyán wati mál o melkat bahá o nadra kort o harkasay garaz o zaluratáni sará, sajjahénáni nyámá bahra kortant.

⁴⁶ Á, har róch gón hamdeli, mazanén parasteshgáhá moccha butant o wati lógán ham pa wasshi o delsetki náresh bahra kort o horigá warákesha wárt.

⁴⁷ Hodáesh satá o saná kort o sajjahén mahluká á dóst atant. Hodáwand ham róch pa róch rakkéntagén mardomán geshá cha geshter kanán at.

3

Petros drahbakshia kant*

¹ Yakk róché, nohomí sátatay† zegr o dwáay wahdá, Petros o Yuhanná mazanén parasteshgáhá rawagá atant.

² Hamá wahdá, lahtén mardom yakk pédáeshi langéá‡ áragá at. Mardomán é lang har róch, mazanén parasteshgáhay “Zébá” námén darwázagay dapá wápént tán cha parasteshgáhay rawókén mardomán pendhagé begipt.

³ Wahdé áia Petros o Yuhanná parasteshgáhay rawagá distant, cha áyán pendhagi lóthet.

⁴ Petros o Yuhannáyá wati chamm áiará sakk dátant. Petrosá gwasht: “May némagá bechár.”

⁵ Langén marday chamm pa é ométá sakk atant ke chizzé dayanti.

⁶ Gorhá Petrosá gwasht: “Maná zarr o sohr nést bale harché ke maná hast, tará dayán. Issá Masih Náseriay námá, pád á, ráh ger.”

⁷ Nun áiy rástén dasti gept o óstárénti. Hamá damáná áiy pád o pádáni mocch, tayár o zórmand butant.

⁸ Jáh serret o wati pádáni sará óshát, ráh gept o traddán o kopp kanán o Hodáyá sepat o saná kanáná, gón áyán parasteshgáhá shot.

⁹ Sajjahén mardomán á dist ke Hodáyá sepat o saná kanáná, wati pádáni sará rawagá ent.

¹⁰ Zántesh é hamá ent ke pésará, parasteshgáhay “Zébá” námén darwázagay dapá pa pendhagé neshtagat. Nun cha é kará ke gón áia butagat mardom hayrán o habakkah mantant.

Petrosay kolaw

¹¹ Á mard cha Petros o Yuhannáyá hecch jetá nabut. Nun sajjahén mardom Solaymánay péshgáhá,§ gón hayráni tachán dém pa áyán átkant.

¹² Petrosá ke chosh dist, gón áyán gwashti: “Oo Esráilián! Cha é kará, pa ché inkadar hayrán o habakkah mantagé? Chéá chammó pa má sakk ant? Gwashay záná, má gón wati jenday twán o pahrézkáriá é mard dráh o tayár kortag.

¹³ Ebráhém, Esák o Ákubay Hodá, bezán may pet o pirokáni Hodáyá, wati hezmatkárén Issá shán o shawkat dát, hamá ke shomá geráént o kóshárént o Pilátusay démá á namannet, harchont ke Pilátusá áiy ázát kanagay shawr kortagat.

§ 2:39 2:39 Albat, báyad bezánén Hodá sajjahén mardomán wati kerrá lóthit. * 2:40 2:40 Kaddhan, bezán mohrén

tákid, hokm. † 2:42 2:42 Pa Issáay goddhi shamáy yátmáná, áiy báwarmand nán o sharáb bahra kanant. * 3: 3:3

Drahbakshi, bezán dráhi o salámatiai bakshag, Arabi o Pársiá “shafá”. † 3:1 3:1 Bezán bégahay sáhat sayá. ‡ 3:2 3:2

Pédáeshi lang, bezán mádarzáden lang. § 3:11 3:11 Péshgáh, bezán péshjá, pézhgáh, lógay chárdiwal, sahn.

¹⁴ Bale shomá á 'Pák o Nékén' namannet o áiy jáhá pa yakk hónigéá ázáti lóthet.

¹⁵ Shomá zendmánay sarchammag kosht, bale Hodáyá á cha mordagáni nyámá zendag kort o jáh janáént o má eshiay sháhed én.

¹⁶ É mardá gendagá ét o zánét. Cha Issáy námay saray báwarmandiá, áia wák o twán rasetag. Haw! Issáy nám o áiy sará báwarmandiá, é mard shomay démá sarjamá dráh kortag.

¹⁷ Nun, oo brátán! Mana zánán ke shomayg o shomay kamásháni kár o kerd, cha názántiá at.

¹⁸ Bale Hodáyá harché ke cha sajjahén nabiáni zobáná pëshgói kortagat é dhawlá purah o sarjam kort. Á pëshgói esh ent ke áiy Masih, ranja kasshit.

¹⁹ Nun cha wati gonáhán pashómán bebét o tawbah bekanét o dém pa Hodáyá wátarr bekanét* tánke shomay gonáh o mayár shódag bebant,

²⁰ cha Hodáwanday némagá shomará gég o ásudagén wahd o róch berasit o Hodá, Masih bezán Issáy, ke pa shomá gechéen kanag butag, rawán bekant.

²¹ Á báýad ent ásmáná bemánit tán hamá wahdá ke har chizz nóksará wati jáhá per betarrit, hamá dhawlá ke Hodáyá cha kwahnén zamánagán pákén nabiáni zobáná gwashtag.

²² Mussáyá gwashtag: *'Shomay Hodáwandén Hodá, cha shomay brááni nyámá pa shomá mani dhawléen paygambaré gechéna kant, báýad ent shomá áiy sajjahén habarán bemannét.*

²³ Kasé ke é paygambaray habaráni sará delgósh makant, cha kawmá sendag o dar kanaga bit.*

²⁴ Cha Samwéléa o rand, sajjahén nabián é rócháni bárawá pëshgói kortag.

²⁵ Shomá nabiáni poshpad o hamá ahd o kawlay mirásdár ét ke Hodáyá gón shomay pet o pirokán kortagat, wahdé gón Ebráhéma gwashti: *'Zeminay sajjahén kawm o kabilah cha tai nasl o poshpadá barkata gerant.'*

²⁶ Hodáyá wati hezmatkár gechéen kort o pésará shomay gwará rawán dát tán shomará barkat bedant o har yakkéá cha áiy haráb o gandagén ráhá per betarrénit."

4

Petros o Yuhanná sarókáni diwánay démá

¹ Petros o Yuhanná angat gón mardomán habar kanagá atant ke dini pëshwá, mazanén parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni master o Saduki* ódá átk o rasetant.

² Á, cha é habará sakk narázá atant ke kásedán mardom dars o sabakka dát o járesha jat ke cha Issáy nám o ráhá mordag padá zendaga bant.

³ Petros o Yuhannáesh geptant, béwahd o bégáh at, paméshká tán é dega róchá bandigesh kortant.

⁴ Bale bázéné ke áyáni kolaw o paygámesh eshкотagat báwarmand but o cha áyán kesás panch hazár mardén atant.

⁵ É dega róchá, Yahudiáni master, kamásh o Sharyatay zánóger†Urshalimá mocch butant.

⁶ Gón áyán masterén dini pëshwá Hanná o áiy hamráhiá Kayápá, Yuhanná, Eskandar o masterén dini pëshwáay sajjahén kothom o hándán gón atant.

⁷ Áyán Petros o Yuhanná óshtarént o jost geptant: "Shomá gón kojám zór o wáká yá gón kai námá é kár kortag?"

⁸ Gorhá Petros cha Hodáyá Pákén Ruhá sarréch but o gwashti: "Oo kawmay sarók o kamáshán!

⁹ Agan maróchi é sawabá cha má jost o pors bayagá ent ke má pa lang o mondhén mardéá néki kortag o josta kanét ke á chón dráh butag,

¹⁰ gorhá shomá sajjahén o Esráilay drostigén kawm bezánét, é mard ke dráh o tayár shomay démá óshátá, cha Issá Masih Náseriay námay barkatá dráh butag. Shomá Issá salib kasshet o kosht, bale Hodáyá cha mordagáni nyámá zendag kort.

¹¹ Issá

hamá seng ent ke shomá, bándandén ostáýán,‡pasond nakort o chagal dá,

*bale á seng, bonhesht§but.**

¹² Cha áia abéd† dega rakkénóké nést, chéá ke ásmánay chérá, Issáy námá abéd, mardomán dega námé dayag nabutag ke gón áia má rakkét bekanén."

* 3:19 3:19 Wátarr kanag, bezán per tarrag. † 3:23 3:23 Mussáy Wáz 18:15, 18, 19. ‡ 3:25 3:25 Pédáesh 12:3.

* 4:1 4:1 Saduki, cha Yahudiáni dini sarókán yakk thólié at. † 4:5 4:5 Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáy Sharyatay zántkár. ‡ 4:11 4:11 Bándandén ostá hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. § 4:11 4:11 Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. * 4:11 4:11 Zabur 118:22. † 4:12 4:12 Abéd cha, bezán gayr cha.

¹³ Áyán ke Petros o Yuhannáay deléri o bahádorri dist o zántesh ke á náwánendah o ámién mardom ant, hayrán butant. Randá pajjáshesh áwortant, ke á Issáay hamráh butagant.

¹⁴ Bale pa é sawabá ke á dráh butagén mard áyáni kerrá óshátatag, chizzé gwashtesh nakort.

¹⁵ Paméshká áesh cha hakdiwáná[‡] dhann rawagay hokm dát o wat pa shawr o saláhá neshant.

¹⁶ Watmánwatá gwashtesh: “Gón é mardomán ché bekanén? Chéa ke Urshalimay sajjahén jahmenenda zánant esháni dastá yakk anchén mójezahé záher butag ke namannaga nabít.

¹⁷ Bale chosh ham mabit ke é habar mardománi nyámá géshter sheng o tálán bebit. Báyard ent áyán betorsénén ke dega baré pa Issáay námá gón hechkasá habar makanant.”

¹⁸ Petros o Yuhannáesh padá lóthet o hokm dátant ke hechbar Issáay námá chizzé magwashant o dars o sabakk madayant.

¹⁹ Áyán passaw dát: “Wat shawr bekanét, shomay habaray zurag sharter ent yá Hodáay?

²⁰ Bale má cha wati distagén o eshкотagénáni paddar o darshán kanagá watá dáshta nakanén.”

²¹ Gorhá cha géshterén torsénag o pádráp.[§] dayagá rand, áesh yalah dátant. Pa áyáni sezá dayagá sharrén ráhé nadistesh, chéa ke gón é ajabbatén káray gendagá sajjahén mardomán Hodá satá kort o sárhát.*

²² Á mard ke gón é mójezahá dráh butagat, omri chell sálá gész at.

Báwarmandáni dwá

²³ Ázát bayagá rand, Petros o Yuhanná wati hamráháni kerrá shotant o áesh cha mazanén dini péshwá o kawmay kamásháni gwashtagén habarán sahig kortant.

²⁴ Áyán ke eshкот, yakdel o hamtawár Hodáay bárgáhá dwá kort o gwashtesh: “Oo zórmandén Hodáwand, ásmán o zemin o daryáay addh kanók o har chizzé ke áyáni tahá ent!

²⁵ Taw wat gón Pákén Ruhay elháma cha may bonpirok, wati hezmatkárén Dáuday zobána gwasht:

‘Á dega kawm pa ché shóresha kanant o ráj chéa mopt o náhudagén pandala[†] sázant?

²⁶ Jahánay bádsháh tayára bant o hákem yakjáh mocch, Hodáwand o áiy Masihay helápá óshant.^{‡*}

²⁷ Pa rásti, hamé shahrá Hirudis, Pontius Pilátus, á dega darkawmén mardom o Bani Esráilay sajjahén kawm o kabilah hamdast butant o tai pákén hezmatkár Issáay helápá pád átkant, hamá Issá ke taw gón rógen per moshagá pa bádsháhiá gechén kortagat.

²⁸ Áyán gón wati é kárá, tai wák o wáhag ke taw cha péshá gisshéntagat, purah o sarjam kort.

²⁹ Oo Hodáwand! Nun esháni pádrápáni némagá bechár o wati hezmatkárán komakk bekan tánke tai habarán pa mazanén bahádorri o natorsi darshán bekanant.

³⁰ Wati pákén hezmatkár Issáay námá, pa drahbakshi o mójezah o ajabbatén neshániáni paddar kanagá, wati dastá shahár day.”

³¹ Cha áyáni dwáyá rand, á jágah ke ódá mocch atant larzet, sajjahén cha Pákén Ruhá sarréch butant o Hodáay habaresh pa deléri darshán kort.

Báwarmandáni sharikdári

³² Sajjahén báwarmand yakdel o yakján atant, hechkasá wati máí o hasti tahná watiga nazánt o sajjahén chizzán sharikdár atant.

³³ Kásedán gón mazanén wák o tágaté pa Hodáwandén Issáay jáh janagá gwáhia dát o gón á sajjahénán Hodáay mazanén rahmat gón at.

³⁴ Cha áyán hechkas mohtáj naat, chéa ke harkasá lóg yá dhagaré hastat baháia kort o

³⁵ zarri kásedáni déma éra kortant. Áyán é zarr pa sajjahénán, harkasay garaz o zaluratáni sará bahra kortant.

³⁶⁻³⁷ Issop námén mardéa ham dhagaré hastat, bahái kort, zarri áwort o kásedáná dátant. Á Kebresié at o cha Láwiáni kabilahá at. Kásedán áiy nám Bárnábá kortagat, bezán “delbaddhiay[§] chokk”.

5

Hannániá o Sapirah

[‡] 4:15 4:15 Hakdiwán, bezán ámidges, dádghá. [§] 4:21 4:21 Pádráp, bezán tahdid, damki. ^{*} 4:21 4:21 Sárháyag, bezán satá kanag. [†] 4:25 4:25 Pandál, bezán sázesh, repk o honar. [‡] 4:26 4:26 Zabur 2:1-2. [§] 4:36-37 4:36-37 Delbaddhi, bezán tasallá, oméwtári.

¹ Hannániá námén mardéa o áiy Sapirah námén janá ham wati dhagáre bahá kort.

² Hannániáyá gón janay sahigiá zarráni yakk bahré pa wat dásht o á dega, kásedáni déma ér kortant.

³ Petrosá gwasht: “Oo Hannániá! Chéa Shaytán tai delá chó potert ke gón Hodáay Pákén Ruhá dróget bast o cha melkay zarrán bahré pa wat ér kort?”

⁴ Zána, dhagár cha baháyá pésar tai jenday naat? Cha baháyá rand, zarr tai dastá naatant? Pa ché wati delá shawret kort ke chosh bekanay? Taw gón mardomán na, gón Hodáyá dróg bast.”

⁵ Wahdé Hannániáyá é habar eshкотant, zeminá kapt o sáhi dát. Harkasá ke é habar eshкот, áiy delá baláhén torsé nesht.

⁶ Gorhá warná déma átkant, jónay kapan kanagá rand, dhanná bort o kabresh kort.

⁷ Kamm o gésh say sáhatá rand, áiy jan ke cha é sargwastá sahig naat, átk o raset.

⁸ Petrosá cha áia jost kort: “Maná begwash, shomá dhagár ke bahá kort, eshiay kimmat hamesh at?” Sapirahá passaw dát: “Haw, kimmati hamesh at.”

⁹ Petrosá gwasht: “Chéa pa Hodáwanday Ruhay chakkásagá* gón yakdegará hamdast butét? Bechár, hamáyán ke tai mard kabr kort annun darwázagay dapá ant o tará ham dhanná barant.”

¹⁰ Janén, hamá damáná Petrosay pádáni déma kapt o sáhi dát. Wahdé warná átkant, distesh ke á ham mortag. Dhanná bortesh o marday kerrá kabresh kort.

¹¹ Cha é habaráni eshkonagá, sajjahén báwarmand† o á dega mardománi nyámá mzanén tors o bimmé kapt.

Kásed drahbakshia kanant

¹² Cha kásedáni dastá, mardománi nyámá bázén ajabbatén nesháni o ajekkái záher o paddara but. Sajjahén báwarmand, gón hamdeli o hamsetki Solaymánay peshgáhá moccha butant.

¹³ Báwarmand, mardománi gwará báz ezzatmand atant, bale cha á degarán kaséa é del o joryat néstat ke gón áyán hór bebit.

¹⁴ Angat, Hodáwanday sará báwarmandén janén o mardén, róch pa róch gésh bayán atant o gón áyán hawára butant.

¹⁵ Tantaná‡ mardomán wati nádráh, taht o nepádáni sará wápént o rahsarána áwortant, tán Petros cha ráhá ke gwazit, toré áiy sáheg ham pa lahténá bekapit.

¹⁶ Urshalimay kerr o gwaray shahráni mardom ham romb rombá átkant, nádráh o cha palitén ruhán ranj distagén mardomesha áwortant o sajjahén dráha butant.

Kásedán jéla kanant

¹⁷ Masterén dini peshwá o áiy sajjahén hamráh ke Sadukiáni thóliay básk atant, pa hasadd o konnat pád átkant.

¹⁸ Kásedesh gept o bandijáhá jél kortant.

¹⁹ Bale shapá yakk wahdé, Hodáwandaypreshtagéa bandijáhay darwázag pach kortant o á cha jéla dar áwortant o gwashti:

²⁰ “Berawét mzanén parasteshgáhá bóshtét o é nókén zenday sarjamén kolaw o paygámá mardomán berasénét.”

²¹ Gorhá, hamá dábá ke áyaná gwashag butagat, bámgwáhá parasteshgáhá shotant o mardománi sabakk dayagá laggetant. Wahdé masterén dini peshwá o áiy hamráh átkant, sarókáni diwánay básk o Esráilay sajjahén kamáshesh lóthetant o dega lahtén mardomesha rawán dát tán kásedán cha jéla byárant.

²² Bale áyáni rah dátagén mardom bandijáhá ke shotant, kásedesh nadistant. Per tarret o hálesh dátant ke

²³ “bandijáhay darwázag mohr bastagatant, negahpán ham darwázagáni déma óshátatagatant, bale má darwázag ke pach kortant, jéla hechkas nadist.”

²⁴ Gón é habaray eshkonagá, parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni sarók o mzanén dini peshwá sakk hayrán o pegrig butant ke baren é káray ásar o ákebat nun ché bit.

²⁵ Hamá wahdá yakké átk o háli dátant: “Bechárét, á ke shomá bandig kortagatant, parasteshgáhá mardomán dars o sabakk dayagá ant.”

²⁶ Gorhá parasteshgáhay negahpánáni sarók gón wati sepáhigán shot o kásedesh gept o áwortant, bale pa zór na, chéa ke torsetesh “chó mabit mardom mára sengsár bekanant.”

²⁷ Kásedesh áwort o sarókáni diwánay déma óshtaréntant. Nun masterén dini peshwáyá cha áyán jost gept:

* 5:9 5:9 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehan gerag. † 5:11 5:11 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “sajjahén kelisá”. ‡ 5:15 5:15 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

²⁸ “Má hokm nakortagat dega baré pa é námá mardomán dars o sabakk madayét? Bale shomá Urshalimay sarjamén shahr gón wati tálimán porr kortag. Lóthét á marday hóná may gardená beladdhét?”

²⁹ Petros o á dega kásedán passaw dát: “Báyad ent cha ensánán géshter, Hodáay mannók bebén.”

³⁰ Issá, ke shomá salib kasshet o kosht, may pet o pirokáni Hodáyá padá zendag kort,

³¹ wati rástén némagá nádént o sarók o rakkénók kort, tánke Esráilay kawmá tawbah o gonáháni pahelliay móh berasit.

³² Má é habaráni sháhed én. Pákén Ruh, ke Hodáyá wati báwarmandáná bakshettag ham é habaráni gwáhiá dant.

³³ Gón é habaráni eshkonagá, diwánay básk anchosh zahr geptant ke pa áyáni koshagá pád átkant.

³⁴ Bale Gámályál námén Parisié ke Sharyatay ostád o sarókáni diwánay básk o sajjahén mardománi chammán sharapdarén mardé at, diwána pád átk o hokmi kort: “É mardán yakk damáné dhanná bebarét”

³⁵ Gorhá gwashti: “Oo Esráilián! Hozzhár bét ke shomará gón é mardomán ché kanagi ent.

³⁶ Kammé wahdá pésar ham Tiudás námén mardéá jáh jat o watá mazanmardé zánti, chár sadé mardom áiy hamráh but. Bale á koshag but o áiy hamráh sest o sé[§] butant o hecch nabut.

³⁷ Cha áia rand, Yahudá námén Jalili mardéá, mardomshomáriay róchán jáh jat, áshóp kort o lahtén mardomi gón wat tarrént, bale á ham koshag but o hamráhi sheng o sháng butant.

³⁸ Annugén jáwaráni bárawá, mani shawr gón shomá hamesh ent ke cha é mardomán dast bekasshét o eshán yalah bedayét. Chéa ke agan esháni é kár o maksad cha ensánáni némagá ent, bëshakk pa sara narasit.

³⁹ Bale agan cha Hodáay némagá ent, shomá eshán dáshta nakanét. Gorhá bezánét ke á wahdá shomay jang gón Hodáyá bit.”

Áiy habaresh mannet,

⁴⁰ kásedesh lóthet o áwortant, latth o koth kanáént o makan kortant ke pa Issáay námá dega baré habar makanant. Nun yalahesh dátant.

⁴¹ Kásed, gal o shádehi kanán, cha diwánay démá dar kaptant, chéa ke áyán é láheki rasetagat pa Issáay námá béezatti begendant.

⁴² Áyán mazanén parasteshgáh o lógáni tahá, cha é mestágay tálán kanagá ke Issá hamá Masih ent, hechbar dasta nakasshet.

6

Pa hezmatkáriá hapt mardomay gechéⁿ kanag

¹ Hamá róchán ke morid geshá cha géshter bayán atant, Yunáni Yahudi* cha Ebráni Yahudián gelagdár atant ke har róchigén ward o warákay bahr kanagá, áyáni janózámán chizzé narasit.

² Dwázdahén kásedán, sajjahén morid lóthetant o gwashtesh: “É habar sharr naent ke má ward o warákay wandh o bahr kanagay káráni sawabá, cha Hodáay Pákén Habaray hezmatkáriá nádelgosh bebén.

³ Paméshká, oo brátán! Cha wat hapt anchén néknámén mardom gechéⁿ bekanét ke cha Pákén Ruh o Hodái zánt o zánagá sarré^{ch} bebant tán é zemmah o dhobbahá[†] hamáyáni kópaga beladdhén o

⁴ wat pa dwá o Hodáay Pákén Habaray hezmatkáriá dazgatth bebén.”

⁵ É shawr, sajjahénán dóst but o é mardomesh gechéⁿ kortant: Estipán ke cha imán o Pákén Ruhá porr at, Pilipos, Prukuros, Nikánur, Timun, Párminás o Antákiahay Yahudi butagén báwarmand Nikulás.

⁶ É mardomesh kásedáni démá áwort o pésh kortant. Kásedán pa áyán dwá kort o dast baddhá jatant.

⁷ É dhawlá Hodáay Pákén Habar mardománi nyámá tálán but o Urshalimá morid sakk zutt geshá cha géshter bayána butant. Bázén dini péshwáé ham é báwaray mannóger but.

Estipánay dazgír kanag

[§] 5:36 5:36 Sest o séd, bezán sheng o sháng, tak o park. * 6:1 6:1 Yunáni Yahudi, hamá Yahudi atant ke Yunáni dód o rabédagay randgír atant o áyáni zobán Yunáni at. [†] 6:3 6:3 Dhobbah, bezán ogdah, zemmah, Arabi o Pársiá “wazifah”.

⁸ Estipán cha Hodáay rahmat o zórá porr at o áia mardománi nyámá mazanén mójezah o ajabbatén nesháni déma áwort,

⁹ bale cha Yahudiáni yakk kanisahéa ke námi “Ázát Butagén Golámáni Kanisah”[‡] at, lahtén mardom cha áia nárazá at. Á cha Kerini o Eskandariahay shahr o Kilikia o Ásiaay damagán atant o gón Estipáná dapjáka laggetant.

¹⁰ Bale Estipán gón anchén Ruh o zántéa habar kanagá at ke áia déma óshatésht nakort.

¹¹ Gorhá lahtén mardomesh rad dát tán begwashant: “Má eshкотag Estipáná Mussá o Hodáay bárawá kopr kortag.”

¹² Áyán, mardom o kawmay kamásh o Sharyatay zánóger shóréntant o Estipánesh gept o kasshakán, sarókáni diwáná pésh kort.

¹³ Drógén gwáh o sháhédesh áwort, áyán sháhedi dát o gwasht: “É mard Hodáay pákén lóg o Sharyatay helápá, cha bad o náráhén habar kanagá hechbar dasta nakasshit.

¹⁴ Má wat eshкот, gwashti: ‘Issá Náseri é jágahá karójit o á rasm o rawáján badala kant ke Mussáyá pa má eshtagant.’”

¹⁵ Diwánay sajjahén nendókán chamm pa Estipáná sakk dátatagant o distesh áia déma, préshtagéay démay dhawlá ent.

7

Estipánay trán

¹ Masterén dini péshwáyá cha Estipáná jost kort: “Báren, é tohmat rást ant?”

² Estipáná passaw dát: “Oo pet o brátán! Delgósh kanét:

Ebráhémay bárawá

Porshawkatén Hodá, hamá wahdá may bonpirok Ebráhémay déma záher but ke á angat Baynolnahrayná at o Háráná jahmenend nabutagat.

³ Gón áia gwashti: ‘Wati sardhagár o ráj o kawmá bell o hamá molká beraw ke man tará péshia dárán.’

⁴ Áia Kaldániáni molk yalah dát o Háráná shot. Cha petay marká o rand, Hodáyá á cha ódá hamé molká áwort ke annun shomá neshtagét.

⁵ Edá, Hodáyá áiará hecch mirás o melkat nadát, yakk bechillé zemini ham nadát, bale labzi kort ke áia nasl o padréch é sardhagáray hodábonda* bit. Hodáyá é habar hamá wahdá kort ke Ebráhémá angat chokk néstat.

⁶ Gón áia chosh gwashti: ‘Tai chokk o óbádag anchén molkéa ke áyáni watig naent, darámad o bégánaga bant o tán chár sad sálá, degaráni chérdestiá golám o béezat kanaga bant.’

⁷ Chosh ham gwashti: ‘Hamá kawm ke áyán wati golám o chérdasta kant, man áyán sezá dayán. Padá cha á molká dara káyant o hamé jágahá maná parastesha kanant.’

⁸ Hodáyá gón Ebráhémá ahd o karáré bast ke áia nesháni mardénchokkáni sonnat kanag ent. Paméshká, wahdé Ebráhémá Esákén chokk but, hashtomi róchá sonnat kort. Hamé dhawlá Esáká wati chokk Ákub o Ákubá wati dwázdahén chokk, ke may kawmay kabilaháni bonpirok ant, sonnat kortant.

Issopay bárawá

⁹ Ákubay chokk, gón wati brátén Issopá pa hasadd o konnat kaptant. Brátán Issop goláméay dhawlá bahá kort o Mesrá barag but, bale Hodá Issopay hamráh at o

¹⁰ cha sajjahén sakki o sórián rakkénti. Hodáyá á, haminchok láheki o zánt o zánag dát ke Mesray bádsháh, Perawnay mehr o ehtebári pa wat katthet† o Perawná á wati sarjamén molk o melkatay kármaster kort.

¹¹ Randá sajjahén Mesr o Kanháná dhokkálé‡ kapt ke cha áia mardomán mazanén sakki o sóri raset o may pet o pirénán hecch ward o waraké nabut.

¹² Wahdé Ákubá zánt ke Mesrá dán o gandoma rasit, may pet o piroki awali bará pa ward o warakay gerag o áragá hamódá ráh dátant.

¹³ Á, domi randá ham Mesrá shotant o é randá Issopá watá gón wati brátán paddar o pajjárók kort. Perawn ham Issopay kawm o kothomay bárawá sahig but.

¹⁴ Gorhá Issopá pa wati pet Ákubá kolaw ráh dát ke á gón wati sarjamén kahól§ o hándáná ke haptád o panch mardom atant, beladdhit o Mesrá byayt.

¹⁵ É dhawlá, Ákub Mesrá shot o hamódá á o may pet o pirok bérán butant.

‡ 6:9 6:9 Yahudiáni parastesgháháni nám “kanisah” ent.

* 7:5 7:5 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb.

† 7:10 7:10 Katthag, bezán nap o sudd kanag, dastá árag.

‡ 7:11 7:11 Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. § 7:14 7:14

Kahól, bezán hánwár, hánwádah (yak lógéay nánwár).

¹⁶ Áyáni jón cha ódá árag o Shekémay shahrá, hamá kabrá kall kanag butant ke Ebráhémá cha Hámóray chokkán pa chizzé zarrá bahá heptagat.

¹⁷ Wahdé gón Ebráhémá, Hodáay dátagén kawlay sarjam bayagay wahd nazzikk but, Mesrá may mardom báz géshter butant.

¹⁸ Á wahdá, Mesray bádsháh degaré but o Issopay bárawá hecchi nazánt.

¹⁹ Áiá may kawm rad dát o répént, may pirénáni sará báz zolm o zóráki perrént o hojj kortant ke wati nonnokén chokkán, cha lógán dhanná dawr bedayant ke bemerant.

Mussáyá beger tán Solaymáná

²⁰ Hamé wahdá, Mussá pédá but. Á báz sharrang o dhawldáren chokké at. Tán say máhá wati pet o mátay lógá rost o rodómi kort.

²¹ Wahdé dhanná éresh kort, Mesray bádsháh Perawnay jenekká zort o wati jenday chokkay dhawlá ródént o mazan kort.

²² Mussáyá Mesriáni sajjahén zánt o zántkári dar bort o pa kerdár o goptará twánmandén mardé but.

²³ Chell sáli ke but, é pegr o hayálá kapt ke gón wati Bani Esráili brátán gendok bekant.

²⁴ Wahdé disti cha áyán yakkéay sará, Mesrié zóráki kanagá ent, Esráiliay démpánii* kort o béray geragá, á Mesrii jat o kosht.

²⁵ Mussáyá wati delá anchosh hayál kort ke áiy Esráili brát balkén sarpad bebant ke pa áyáni rakkénagá, Hodá áiá kár bandagá ent, bale Esráili sarpad nabutant.

²⁶ É dega róchá anágat, áiá do Esráili watmánwatá merh o jangá dist. Mussá pa áyáni gissshénag o tepák kanagá déma kenzet o gwashti: ‘Oo mardán! Shomá watbrát ét, chéa yakdegará táwánbára kanét!’

²⁷ Bale hamá ke wati hammolkaiy sará zóráki kanagá at, Mussái yakk némagé télánk dát o gwashti: ‘Tará kayá may sará hákem o kázi kortag?’

²⁸ Bárén, hamá dhawlá ke taw zi á Mesri kosht, mani koshagá ham lákártaget?’

²⁹ Gón é habaray eshkonagá, Mussá cha á molká dar átk o Mídyánay sardhagará darándhéh[†] but. Hamódá áiá do mardénchokk but.

³⁰ Chell sálá rand, Sináay kóhay gyábáná, préshtagé bon geptagén dhólokéay[‡] ásay shahmáni tahá pa Mussáyá paddar but.

³¹ Cha é nedáragay[§] gendagá, Mussá hayrán o habakkah mant. Wahdé pa eshiay géshter cháragá nazzikter shot, Hodáwaday tawári é dhawlá eshкот:

³² ‘Man tai pet o pirok Ebráhém, Esák o Ákubay Hodá án.’ Mussá cha torsá larzagá lagget o áiá tahn o joryat nakort á némagá bechárit.

³³ Hodáwandá gwasht: ‘Wati swásán dar kan, é jágah ke taw óstátagay, pákén jágahé.

³⁴ Man Mesray sardhagará wati mardománi sakki o sóri distagant, áyáni peryát o zári eshкотagant, pa áyáni rakkénag o ázát kanagá ér átkagán. Byá, nun man tará padá Mesrá rawána dayán.’

³⁵ Esráilián Mussá namannetagt o gwashtagatesh: ‘Tará kayá may sará hákem o kázi kortag?’ Nun Hodáyá hamá Mussá bon geptagén dhólokay boná préshtagé pésh dásht. É dhawlá, áyáni hákem o rakkénók kort o Mesrá ráhi dát.

³⁶ Hamá at ke cha Mesrá Esráiliáni dar áyagay rahshón but. Hamáiá, Mesr o Sohrzeray* tayábá[†] o tán chell sálá gyábánán mójegah o ajabbatén nesháni pésha dásht.

³⁷ Hamé Mussá at ke gón Bani Esráilián gwashti: ‘Hodá cha shomay bráúáni nyámá pa shomá, mani dhawlé[‡]n paygambaré gechéna kant.’[‡]

³⁸ É hamá Mussá at ke gón préshtagé hór, may pet o pirokáni mocchiá gyábáná gón at. Préshtagé Sináay kóhay sará gón áiá trán kort o Mussáyá hamódá Hodáay zend bakshókén habar geptant tán áyán pa má sar bekant.

³⁹ Bale may pet o pirok, pa Mussáy mannagá razá naatant. Cha áiá poshtesh kort o namannet o delesh pa Mesrá bast.

⁴⁰ Áyán, gón Hárúná gwasht: ‘Pa má anchén hodá besách ke may rahbariá bekanant. É Mussá, ke mará cha Mesrá dar áyagay ráhi pésh dáshtag, áiá ché butag, má nazánén.’

⁴¹ Áyán gwaskpaymén yakk boté jórh kort o pa wati jórh kortagén botay sharapá, korbánig o shádehi o shádkámi kort.

* 7:24 7:24 Démpáni, bezán wati rakkénagay johd. Arabi o Pársiá “defá”. † 7:29 7:29 Darándhéh, bezán jaláwatan.

‡ 7:30 7:30 Dhólok, bezán gyábáni konthagi jarré. § 7:31 7:31 Nedárag, bezán sayl, tamáshá. * 7:36 7:36 Sohrzer hamá jágah ent ke wahdé Esráili cha Mesrá dar átkant, áyáni déma daryá at o poshtá Perawnay lashkar pédák at. Hodáyá pa áyáni rakkénagá hamé jágahá daryá hoshk kort o ráh pach kort (Darraw 13:17–15:21). Bázén zántkáré gwasht ke maróchigén Suéz Kánalay nazzikká ent. † 7:36 7:36 Tayáb, bezán daryáay kerr, sáhel. ‡ 7:37 7:37 Mussáy Wáz 18:15.

⁴² Bale Hodáyá wati dém cha áyán tarrént o yalah dátant, bell ke nun máh o róch o estárán parastesh bekanant, hamá dhawlá ke Nabiáni Ketábáni nebeshtah ent: ‘Oo Esráilián! Shomá tán chell sálá mán gyábánán pa man hayrát o korbánig kortagat?

⁴³ Na! Shomá “Molukay tambu”[§] o wati hodá “Ripánay estár” baddhá bastagant, hamá bot ke shomá pa parasteshá addh kortagatant. Paméshká man shomará cha Bábelay sardhagará hamá dastá, jaláwatan o darándhéha kanán.’

⁴⁴ Gyábáná ‘Sháhediay tambu’^{*} may pet o pirokán gón at o hamá paymá addh kanag butagat ke Hodáyá Mussá sój dátagat, bezán hamá nemunahay dhawlá ke áia distagat.

⁴⁵ É hamá tambu at ke may pirénán cha wati bonpirokán rasetagat o Yusháay kamáshi o sarókiá, may pet o pirokán gón wat hamá wahdá áwort ke é molkesh gept o Hodáyá á dega kawm áyáni chamnmáni démá galléntant o tán Dáuday wahdá, á tambu hamé molká at.

⁴⁶ Dáudá, Hodáyay wasshén wáhag o rahmat gón at o lótheti pa Ákubay Hodáyá jágah o hankéné addh bekant,

⁴⁷ bale é Solaymán at ke pa Hodáyá lógé addhi kort.

⁴⁸ Albat, borzén arshay Hodá baniádamay addh kortagén lógán jágaha nakant, anchosh ke nabiá gwashtag:

⁴⁹ ‘Hodáwanda gwashtit:

“Ásmán mani taht ent o

zemin mani pádáni chéray padag,

shomá pa man che paymén lógé addh korta kanét

yá ke mani árámjáh kojá bit?

⁵⁰ É sajjahén mani wati dastay addh kortagén naant”[†] †

Estipánay goddhi habar

⁵¹ Oo sarkassh o mánmayátkén[‡] mardomán! Shomay del o gósh sonnat kanag nabutagant.[§] Wati pet o pirénáni dhawlá, shomá ham modám Hodáyay Pákén Ruhay helápá óshét.

⁵² Kojám paygambar shomay pet o pirénán ázár nadátat? Shomay pet o pirénán tantaná hamá paygambar ham koshtant ke áyán á ‘Pák o Nékénay’ áyagay péshgói kortagat. Nun shomá áiy jenday dróhók^{*} o hónig ét.

⁵³ Shomá hamá ét ke préshtagán pa shomá Sharyat áwort, bale hechbar namannet o Sharyatay sará káro nakort.”

Estipánay sengsár kanag

⁵⁴ Gón Estipánay habaráni eshkonagá, á sakk zahr geptant o pa áia dantán gadróshagá laggetant.

⁵⁵ Bale Estipáná, ke cha Hodáyay Pákén Ruhá sarréch at, ásmánay némagá cháret, gón Hodáyay shán o shawkatay gendagá, Issái dist ke Hodáyay rástén némagá óshátat.

⁵⁶ Gwashti: “Ásmáná pach gendagá án o Ensánay Chokk,[†] Hodáyay rástén némagá óshátat.”

⁵⁷ Áyán gón é habaráni eshkonagá, wati gósh band kortant o kukkáresh kort. Randá, sajjahén hamshawr butant o Estipánay sará hamlah o oroshesh[‡] bort.

⁵⁸ Kasshán kanán, cha shahrá dhann, dar kort o sengsár kanagesh bendát kort. Hamá mardomán ke áiy sará drógén sháhedi dátagat, wati shál o kabáh[§] cha gwará dar kort o Shául námén mardéay kerrá ér kortant.

⁵⁹ Hamá wahdá ke Estipáná sengsár kanagá atant, Estipán dwá kanáná gwashagá at: “Oo Hodáwándén Issái! Pa mani nadrigén sáhay zuragá razámánd bátay.”

⁶⁰ Randá, Estipán kóndhán kapt o pa borztawári gwashti: “Oo Hodáwánd! Eshán pa é gonáhá mayárbár makan.” Gón hamé habaráni gwashagá, sáhi dát.

8

Báwarmandáni sará orosh

[§] **7:43 7:43** Tambu, bezán haymah, gedán. ^{*} **7:44 7:44** Sháhediay tambu, gedané at ke Bani Esráilián Mussáay zamánagá gón Hodáyay hokmá jórhéntagat o hamódá Hodáesh parastesh kortag. [†] **7:50 7:50** Eshayá Nabiay Ketáb 66:2. [‡] **7:51 7:51** Mánmayátk, bezán hamá ke kassá namannit. [§] **7:51 7:51** Edá sonnat kanagay máná ruháni ent, bezán pa á mardomán kármazr kanaga bit ke Hodáyay habarána nazurant. ^{*} **7:52 7:52** Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant. [†] **7:56 7:56** Dányál nabiá é pernám pa yakkk hastiéá kár bastag ke á cha ásmáná kayt. Issá Masihá é pernám pa wat zortag tán mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagén Masih ent. [‡] **7:57 7:57** Orosh, bezán hamlah. [§] **7:58 7:58** Kabáh, bezán jobbah.

¹ Shául cha Estipánay kóshá rázig at. Á róchá, Urshalimaykelisáay sará sakkén ázáré bongéj but. Abéd cha kásedán, á dega sajjahén báwarmand, Yahudiah o Sámerahay chapp o chágerdá sheng o sháng butant.

² Lahtén Hodádóštén mardomá, Estipán kabr kort o pa áia mazanén sug o porsé dásht.

³ Bale Sháulá, kelisáay barbád kanag bendát kort. Lóg pa lóga shot, mardén o janén cha lógán dara kort, kasshán kanána bort o jéla kanáéntant.

Pilipos Sámerahá kayt

⁴ Hamá báwarmand ke sheng o sháng butagatant, har jáh ke saresha kapt, Issáay wasshén mestágesha rasént.

⁵ Pilipos Sámerahay yakk shahréa shot o ódá Masihay kolaway jári jat.

⁶ Wahdé mardománi mocchián Piliposay habar eshkotant o áia kortagén ajabbatén neshánesh distant, pa áia habaráni gósh dárágá, géshter delgóshesh kort.

⁷ Bázénéa ke jenn per at, áyáni jenn gón kukkár o chihálán dar átkant, bázén lang o mondh ham dráh o wassh butant.

⁸ Paméshká á shahray mardomán báz gal o shádehi kort.

Jádugerén Shamun

⁹ Hamé shahrá, Shamun námén mardé sehr o jádugeri kanagá at o Sámerahay mardomi hayrán o ajekkah kortagatant. Áia batháka jat o gwasht: “Man mazanén mardé án.”

¹⁰ Kasán o mazan, harkasá áia habar gósha dáshtant o gwashtesh: “É mard Hodáay was o wák ent o ‘Mazanzór’ gwashaga bit.”

¹¹ Mardom paméshká áia mannóger atant ke báz wahd at cha wati sehr o chambandoki káran, mardomi hayrán kortagatant.

¹² Nun wahdé mardomán Piliposay sará báwar kort, ke á, Hodáay bádsháhiay wasshén mestág o Issá Masihay námá jár janagá at, gorhá mardén o janénán, pákshódia kort.

¹³ Shamunay jend ham báwarmand but o pákshódii kort o har jágah Piliposay hamráha but. Cha distagén ajabbatén nesháni o mójezhán hayrán o habakkaha mant.

¹⁴ Wahdé Urshalimá, kásedán hál raset ke SámeriánHodáay habar mannetagant, gorhá áyán Petros o Yuhanná hamódá ráh dátant.

¹⁵ Wahdé átk o rasetant, pa Sámerián dwáesh kort ke Pákén Ruh áyáni delán bepoterit,

¹⁶ chéa ke Pákén Ruh taningah cha áyán hechkaséay sará ér nayátkagat. Á pa Hodáwándén Issáay námá pákshódi dayag butagatant o bass.

¹⁷ Petros o Yuhannáay wati dast áyáni baddhá jat o Pákén Ruh áyán raset.

¹⁸ Wahdé Shamuná dist kásed ke dast baddhá janant Pákén Ruh dayaga bit, áia pa Petros o Yuhannáay zarr áwort o

¹⁹ gwashti: “Maná ham é was o wáká bedayét tán harkasá ke dast baddhá janán Pákén Ruh áia ham berasit.”

²⁰ Petrosá passaw dát: “Tai zarr gón tai hamráhiá gár o gomsár bátant. Chéa ke taw hayál kortag Hodáay dádá pa bahá gepta kanay.

²¹ Tará é hezmatkáriá hecch bahr o wandhé nést, chéa ke tai del gón Hodáyá tachk o rást naent.

²² Cha wati é badkáriá tawbah kan o cha Hodáwándá dwá belóth, balkén Hodá tai delay é sellén hayálá bebakshit.

²³ Man gendagá án, tai del cha zahrápá porr ent o sherr o sheddatay golám o bandig ay.”

²⁴ Shamuná passaw dát: “Shomá cha Hodáwándá pa man dwá belóthét, tán hamá chizz ke shomá gwashtant, yakké ham mani sará makapít.”

²⁵ Petros o Yuhanná, Hodáwánday habaráni sháhedi dayag o sheng kanagá rand, per tarret o Urshalimá shotant. Per tarragay wahdá, ráhá, bázén Sámeri dhéh o kallagán ham wasshén mestágesh tálán kort.

Pilipos o Habashi kelitdár

²⁶ Hodáwándaypréshtagéa gón Piliposá gwasht: “Pád á, jonubay némagá gyábánay hamá ráhá beger o beraw ke cha Urshalimá dém pa Gazzahá rawt.”

²⁷ Á pád átk o ráh gept. Ráhá, gwahtagén* mardé disti ke Habashahay molká, “Malakah Kandákahay” kelitdár† at. É mard Urshalimá pa zegr o dwáyá shotagat o

²⁸ nun wati arrábahay‡ táhá neshtagat o dém pa wati molká per tarrán, Eshayá nabiaay Pákén Ketábá wánagá at.

* 8:27 8:27 Gwahtagén, bezán hamá ke áia narénagi dar kanag butag. † 8:27 8:27 Kelitdár, bezán hazánagay hesábdár o sambáiók. ‡ 8:28 8:28 Arrábah, bezán mazanén mansabdáráni hamá gárho ke aspia kasshant.

²⁹ Hodáay Pákén Ruhá gón Piliposá gwasht: “Áiay nazzikká beraw o arrábahá hamráh bay.”

³⁰ Pilipos tachán áiay nazzikká shot. Eshkoti ke á mard Eshayá nabíay Pákén Ketábá wánagá ent. Piliposá jost gept: “É ketábá ke wánagá ay, eshiá sarpad ham bay?”

³¹ Áiá passaw dát: “Na, tán kasé maná sarpad makant, man chón sarpada bán?” Randá Piliposi lóthet o gón wat nendárént.

³² Á mard, Eshayá nabíay Pákén Ketábay hamá bahrá wánagá at ke é dhawlá gwasht: “*Paséay dhawlá ke áiá pa kóshá barant, áesh pa koshagá bort, anchosh ke gwarándh, pazhm chenókay déma bétawára bit, hamé dhawlá cha áiay dapá ham tawaré dar nayáik.*

³³ Áiay bézzat kanag, náráhn káre at. Áiay nasl o padréchay bárawá kay habar korta kant? *Chéa ke áiay zend zeminay sará halás kanag butag.*”[§]

³⁴ Habashi kelitdará cha Piliposá jost kort: “Maná begwash, bárén é nabi kai bárawá habar kanagá ent? Wati bárawá yá dega kaséay?”

³⁵ Gorhá Piliposá cha Hodáay Pákén Ketábay hamé habarán wati gapp o trán bongéj kort o Issá Masihay wasshén mestági pa áiá rasént.

³⁶ Á, ráhá rawán, yakk anchén jágahéa rasetant ke ódá ápsaré hastat, kelitdará gwasht: “Bechár, edá áp hastent, parwáh nést man hamedá pákshódi bekanán?”

³⁷ Piliposá passaw dát: “Agan taw pa del o setk báwarmand butagay, pákshódi korta kanay.” Áiá darráent: “Man báwara kanán ke Issá Masih Hodáay Chokk ent.”^{*}

³⁸ Habashi kelitdará hamódá arrábahay dáragay hokm kort, doénán ápá mán dát o Piliposá á pákshódi dát.

³⁹ Wahdé cha ápá dar kaptant, anágat Hodáwanday Ruhá, Pilipos chest kort o bort, Habashi kelitdará padá Pilipos nadist, bale pa gal o shádehi wati ráhi gept.

⁴⁰ Pilipos Ashduday shahrá gendag but, cha ódá tán Kaysariahá shot o ráhá sajjahén shahrán Issáay wasshén mestági sheng kort.

9

Sháulay báwarmandi

¹ Shául, angat Hodáwanday moridán pádráp dayán, áyáni kosht o kóshay chen o lánchá at. Á, masterén dini péshwáay kerrá shot o

² cha áiá lótheti pa Dameshkay shahray kanisaháni sarókán kágadé benebisit ke Sháulá é ehtiár bebit, agan áiá ódá “É Ráhay”^{*} har mannógeré dist, mardéné bebit yá janéné, bandig bekant o Urshalimá byárit.

³ Wati sát o sapará, wahdé Dameshkay shahray nazzikká raset, anágat áiay chapp o chágerdá cha ásmáná rozhné drapshet.[†]

⁴ Shául zeminá kapt o tawaré eshkoti: “Shául, oo Shául! Taw chéa maná ázára dayay?”

⁵ Sháulá jost kort: “Oo wájah! Taw kay ay?” Passawi dát: “Man Issá án, hamá ke taw áiá ázára dayay.

⁶ Nun pád á o shahrá beraw. Hamódá gwashant tará che kár kanagi ent.”

⁷ Sháulay hamráh bétawár o mámánag[‡] butant. Áyán é tawár eshkot bale hechkasesh nadist.

⁸ Shául cha zeminá pád átk, bale wahdé chammi pach kortant hechi maym nakort. Hamráhán dastá gept o Dameshká sar kort.

⁹ Tán say róchá kór but, na ápi wárt o na warák.

¹⁰ Dameshkay shahrá, Hannániá námén moridé jahmenend at. Shobén o elháméa, Hodáwand pa áiá záher but o gwashti: “Oo Hannániá! Áiá jwáb tarrént: “Ji, mani wájah!”

¹¹ Hodáwandá gwasht: “Pád á, hamá damk o kuchahá beraw ke áiá ‘Tachkén damka’ gwashant. Ódá Yahudáay lógá beraw o Shául Tarsusiá shóhaz kan, ke á dwá kanagá ent.

¹² Sháulá wati shobéná distag ke Hannániá námén mardé kayt, áiá dast pera moshit ke padá begendit.”

¹³ Hannániáyá passaw dát: “Oo Hodáwand! Man cha bázénéa eshkotag ke Urshalimá, Sháulá tai báwarmand báz ázár dátagant.

¹⁴ Edá ham gón mazanén dini péshwáyáni ehtiára átkag ke sajjahén hamá mardomán begipt o bandig bekant ke tai námá gerant.”

§ 8:33 8:33 Eshayá Nabíay Ketáb 53:7-8. * 8:37 8:37 Lahtén daznebeshtá, band 37 nést. * 9:2 9:2 “É Ráh” pa awali báwarmandáni pajjárénagá hásen námé at. † 9:3 9:3 Drapshag, shahm janag, rozhná bayag, jalashkag. ‡ 9:7 9:7 Mámánag, bezán cha tors yá dega sawabéa anchén hálatéa bayag ke habar ham dar mayayt.

¹⁵ Bale Hodáwandá gón Hannániáyá gwasht: “Beraw, man pa wati hezmatkáriá, á gechéen kortag ke darkawm o áyáni bádsháh o Esráiliáni gwará berawt o pa mani námá gwáhi bedant.

¹⁶ Man áia sahiga kanán ke pa mani námá áia chinchok ázár saggagi ent.”

¹⁷ Hannániá shot o hamá lógá raset, Sháuli dast per mosht o gwashti: “Oo mani brátén Shául! Hamá Hodáwand bezán Issá, ke ráhá pa taw záher but, maná ráhi dátá ke taw padá begenday o cha Hodáay Pákén Ruhá porr bebay.”

¹⁸ Hamá damáná, cha áia chammán kochalpaymén chizé kapt o áia chammáni rozhn padá átk. Gorhá á pád átk o pákshódii kort.

¹⁹ Ward o waráki wárt, zreng o zórmánd but. Lahtén róchá Dameshkay moridáni kerrá dáshti.

Sháulay báwarmandiay paddari

²⁰ Shául, hamódá Yahudiáni kanisahá shot o jária jat ke Issá Hodáay Chokk ent.

²¹ Harkasá ke áia habara eshkot, hayrána but o jostia gept: “É hamá mard naent ke Urshalimá Issáay nám gerókáni gár o gomsár kanagay randá at? Edá ham paméshká nayátka ke Issáay mannógerán begipt o mazanén diní peshwáyáni kerrá bebárt?”

²² Bale Shául róch pa róch zórmándtera but o gón mohrén dalilán peshia dásht ke Issá, Masih ent o é dhawlá áia Dameshkay Yahudi sarbatag o bépassaw kortant.

²³ Bázén róchán o rand, Yahudián áia koshagay shawr kort,

²⁴ bale Shául cha áyáni pandalá sahig but. Gorhá, áyán shap o róch shahray darwázagáni negahpániá kort tán begerant o bekoshanti.

²⁵ Bale áia shágerdán lachéáŠ kort o shapá cha shahray diwálá, jahlá ér dát.

Shául Urshalimay shahrá

²⁶ Wahdé Shául Urshalimá raset gón moridán hór bayagay johdi kort, bale sajjahénán cha áia torset. Áyán báwar nabut ke Shául pa rásti moridé butag.

²⁷ Bale Bárnábáyá wati hamráh kort o kásedáni kerrá bort, á sahig kortant ke che paymá Sháulá Dameshkay ráhá Hodáwand distag o Hodáwandá gón áia gapp o trán kortag. Bárnábáyá é hál ham dát ke Sháulá Dameshkay shahrá che paymá gón deléri pa Issáay námá wáz kortag.

²⁸ Randá, Shául Urshalimá gón kásedán har kára hór but o pa natorsi Hodáwanday námá wázia kort.

²⁹ Gón Yunáni Yahudiáni ham gapp o trána kort. Bale á, Sháulay koshagay randá atant.

³⁰ Wahdé báwarmandén brát cha é pandalá sahig butant, Sháulesh Kaysariahá bort o cha ódá dém pa Tarsusá ráh dát.

³¹ Gorhá Yahudiah o Jalil o Sámerahay sajjahén damagán, kelisá émen o ásudag but o rost o rodóm kanán at. Báwarmandán, pa Hodátorsis zenda gwázént o gón Pákén Ruhay delbaddhiá róch pa róch geshtera butant.

Iniás o Dorkás

³² Petros sát o sapar kanán at o Loddahay shahray nendókén Hodáay palgártagén* mardománi gwará átk.

³³ Ódá áia Iniás námén mardé dist ke lang o mondth at o hasht sál at ke tahtay báhoth at.

³⁴ Petrosá gón áia gwasht: “Oo Iniás! Issá Masih tará dráha kant, pád á, wati gandalán péch.” Hamá damáná Iniás pád átk o ósttát.

³⁵ Wahdé Loddah o Shárunay mardomán Iniás dist, á ham dém pa Hodáwandá átkant.

³⁶ Yápáay shahrá, moridé hastat ke námi Tabitá at (Yunáni zobáná “Dorkás” gwashaga bit, bezán “ásk”). Á báz nékkárén janéné at o har wahdá nézgárén mardomi komakk o madat kortagatant.

³⁷ Hamé róchán nájórh but o mort. Áia jóresh shosht o lógay borzádi báná ér kort.

³⁸ Yápáay shahr cha Loddahá nazzikk at. Wahdé Yápáay nendókén morid sahig butant ke Petros Loddahay shahrá ent, áyán do mardom ráh dát o mennatgiriesh kort ke Petros zutt áyáni kerrá byayt.

³⁹ Petros áyáni hamráh but. Wahdé ódá raset, lógay borzádi báná bortesh. Ódá sajjahén janózám áia chapp o chágerdá mocch butant o gréwán hamá pocch o jámagesh pesh dáshtant ke Dorkásá wati zendá dótkagatant.

Š 9:25 9:25 Lach, bezán mazanén sapté ke bári mána kanant o har yá oshterá laddhanti. * 9:32 9:32 “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

⁴⁰ Petrosá á sajjahén cha báná dar kortant, kóndhán kapt o dwái kort. Randá démi jónay némagá tarrént o gwashti: “Oo Tabitá! Pád á.” Áiá wati chamm pach kortant, Petrosay némagá chāreti o nesht.

⁴¹ Petrosá áiy dast gept o óstárent, báwarmand o janózami tawár kortant o Tabitái zendaká áyáni dastá dát.

⁴² É hál, sajjahén Yápáay shahrá sheng but o bázén mardoméá Hodáwanday sará báwar kort.

⁴³ Petros tán lahtén wahdá hamódá Yápáay shahrá gón Shamun námén póst rajókéá[†] nesht.

10

Korniliusay elhám

¹ Kaysariahay shahrá, Kornilius námén mardé hastat, ke Rumi pawjá, “Itáliái lashkaray” sad mardomay master at.

² Áiy jend o sajjahén kahóli pahrézkár o Hodátors^{*} atant. Áiá nézgáren mardom pa daspachi komakka kortant o modám Hodáay bárgáhá zegr o dwá kanagá at.

³ Yakk róché némróchá rand, kesás sáhat sayá,[†] Hodáay préshtagé pa shobén o elhámi dist ke nazzikk átk o gwashti: “Oo Kornilius!”

⁴ Korniliusá gón torsé préshtagay némagá chamm sakk dátant o gwashti: “Ji wájah! Ché gwashay?” Préshtagá passaw dát: “Tai dwá o hayrát yátmánén sawgáté ke Hodáay bárgáhá rasetag.

⁵ Nun wati mardomán Yápáay shahrá rawán kan o yakk mardéá, ke námi Shamun ent o Petros ham gwashanti, belóth o byár.

⁶ Á, póst rajókén Shamunay mehmán ent ke lógi tayábay nazzikká ent.”

⁷ Wahdé préshtagá wati habar kortant o shot, Korniliusá wati do kárdár o yakk pahrézkárén sepáhigé ke áiy hezmatá at, lóthetant,

⁸ gón áyán é sajjahén kessahi kort o dém pa Yápáyá rawán dátant.

Petrosay elhám

⁹ Domi róchá, wahdé har say ráh á atant o Yápáay nazzikká rasant, hamá wahdá némróchá[‡] Petros pa dwá kanagá lógay sará sar kapt.

¹⁰ Shodig but o áiy delá warák lóthet. Wahdé waragán tayár kanagá atant, Petrosá shobénag but o gón elhámi disti

¹¹ ke ásmánay dap pach butag o mazanén parzónagpaymén chizzé cha har chárén lambán[§] zeminay némagá ér áyagá ent.

¹² É parzónag cha har paymén chárpadén haywán, már o gój o báli morgá porr at.

¹³ Petrosá tawáré eshкот ke gwashti: “Oo Petros! Pád á, bekosh o bwar.”

¹⁴ Bale Petrosá passaw tarrént: “Na, oo Hodáwand! Man hechbar nápák o palitén warag nawártag.”

¹⁵ Domi randá padá tawár átk o gwashti: “Hamá chizz ke Hodáyá pák zántagant, taw áyán sell o nápák mazán.”

¹⁶ Say randá hamé dhawlá but o padá parzónag zutt ásmáná barag but.

¹⁷ Petros hayrán at ke bárén é elhámay máná o maksad ché ent? Hamé wahdá, Korniliusay ráh dátagén mardomán Shamunay lóg shóház kortagat o átkag o lógay darwázagay dapá rasetagatant.

¹⁸ Áyán gwánk jat o jost kort: “Edá Shamun námén mehmáné hast ke Petros ham gwashanti?”

¹⁹ Petros taningah wati distagén elhámay bárawá pegr kanagá at ke Hodáay Ruhá gón áiá gwasht: “Bechár, say mardom átkag o tai jostá ant.

²⁰ Pád á, jahlá ér kap o pa deljami áyáni hamráhiá beraw, chéá ke á, man rawán dátagant.”

²¹ Petros ér kapt o gón áyán gwashti: “Á ke shomá áiy jostá ét, man án. Shomá chéá átkagét?”

²² Áyán passaw dát: “Má pawji apsar Korniliusay kásed én. Á pahrézkár o Hodátorsén mardomé o sajjahén Yahudi áiy washnámi o bóhériay mannóger ant. Hodáay yakk pákén préshtagéá gón áiá gwashtag ke pa tai habaráni gósh dárágá tará wati lógá belóthit.”

²³ Petrosá á mardom lógá áwort o mehmán kortant. Domi róchá, áyáni hamráh but o shot. Cha Yápáyá lahtén watbrátén báwarmand ham gón áyán gón kapt o shotant.

[†] 9:43 9:43 Póst rajók, bezán hamá ant ke cha dalwatáni póstá mashk o é dega chizz jórha kanant. ^{*} 10:2 10:2

Hodátors, bezán darkawmén Yahudi báwarmand. [†] 10:3 10:3 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “róchay nohomi

sáhat”. [‡] 10:9 10:9 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “róchay shashomi sáhat”. [§] 10:11 10:11 Lamb, bezán

dámom, kerr.

Petros o Kornilius

²⁴ É dega róchá, Petros o áiy hamráh Kaysariahá rasetant. Kornilius áyáni rahchá o wadárig at o wati lahtén syád o nazzikkén sangati ham lóthetagt.

²⁵ Wahdé Petros áiy lógá átk o raset, Korniliusá wasshátk kort o sojdah kanán áiy pádán kapt.

²⁶ Petrosá óstárént o gwashti: “Pád á, man ham tai dhawlá ensáné án.”

²⁷ Gón áiyá habar kanán, Petros lógá shot. Disti ke bázén mardomé mocch butagat.

²⁸ Gón áyán gwashti: “Shomá zánét ke pa Yahudián, gón darkawmán hór o yakjáh bayag rawá naent o áyáni lógán ham narawant. Bale Hodáwandá maná pésh dásht ke hechkaséá nápák o palit mazánán o malékán.

²⁹ Paméshká wahdé taw maná lóthet, man bé chakk o pad átkán. Nun begwash taw maná chéá lóthetagt?”

³⁰ Korniliusá passaw dát: “Chár rócha bit ke hamé wahdá sáhat sayá,* wati lógá zegr o dwá kanagá atán, anágat yakk mardé ke drapshnáké pósháki gwará at, mani déma átk o

³¹ gwashti: ‘Kornilius! Tai dwá o hayrát yátmánén sawgáté ke Hodáay bárgáhá yát kanaga bit.

³² Nun wati mardomán dém pa Yápáyá rawán kan o hamá Shamuná belóth o byár ke Petros ham gwashanti. Á, póst rajókén Shamunay mehmán ent ke lógi tayábay nazzikká ent.’

³³ Man hamá damáná pa tai lóthagá wati kásed ráh dátant, tai mennat sar o chammán ke taw átkay. Nun má sajjahén Hodáay diwáná hór neshtag o wadárig én tán Hodáwanday á sajjahén habarán beshkonén ke tará pa may gwashagá hokmi dátag.”

Petrosay trán

³⁴ Petrosá trán kort o gwasht: “Man nun pa deljami sarpad butagán ke Hodá pa kasséá ru o ryá† nakant.

³⁵ Kasé ke áiy delá Hodátorsi bebit o pa tachki o rásti kár bekant, Hodáay bárgáh pa áiy pach ent, toré cha har kawméá bebit.

³⁶ Shomá zánét ke Hodáyá pa Bani Esráilián wati kolaw ráh dát o cha Issá Masihay ráhá, ke sajjahénáni Hodáwand ent, sohl o émeniy mestág dát.

³⁷ Chosh ham zánét é kár chónaká cha Yahyáay jár jatagén pákshódiá rand, Jalilá bongéj but o sajjahén Yahudiáhá rawáj gept.

³⁸ É kár hamesh at ke Hodáyá gón wati Pákén Ruh o zórá, Issá Náseriay sará rógen per mosht.‡ É dhawlá á, har jáh ke shot, gón wati nékén kárán, á sajjahén mardom ke Shaytánay bandig atant dráhia kortant, chéá ke Hodá gón áiyá gón at.

³⁹ Má, é sajjahén káráni sháhed én ke áiy Urshalimay shahrá o Yahudiayah damagá kortant. Bale salibesh kasshet o koshtesh.

⁴⁰ Hodáyá sayomi róchá, á zendag o záher kort,

⁴¹ bale pa sajjahén mardomán na, pa hamá sháhedán ke áiy wat cha péshá gechéen kortagatant, bezán pa má ke Issáay jáh janagá rand, gón áiy hór wárt o nóshet.

⁴² Áiyá hokm kort ke má é mestágá pa mardomán jár bejanén o gwáhi bedayén ke á Hodáay gechéen kortagén ent tán zendag o mordagáni kázi bebit.

⁴³ Sajjahén paygambar, Issáay bárawá gwáhia dayant, harkas áiy sará imán byárit, gonáhi áiy námá bakshaga bant.”

Pákén Ruh darkawmán ham rasit

⁴⁴ Petros angat habará at, Pákén Ruh, hamá mardománi sará ér átk ke áiy habarán gósh dárágá atant.

⁴⁵ Petrosay hamráhiá átkagén báwarmandén Yahudi§ hayrán butant ke Hodáay Pákén Ruh, pa darkawmán ham tohpah o théki dayag but.

⁴⁶ Chéá ke Yahudián eshкот á, dega zobánán* habar kanagá ant o Hodáay sepat o sanáyá ant. Gorhá Petrosá gwasht:

⁴⁷ “Nun ke é mardomán may dhawlá Pákén Ruh rasetag, kasé hast ke eshán cha ápay pákshódiá makan bekant?”

⁴⁸ Gorhá hokmi kort ke Issá Masihay námá pákshódi dayag bebant. Randá áyán, cha Petrosá dazbandi kort tán lahtén róchá áyáni gwará bejallit.†

* **10:30 10:30** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “róchay nohomí sáhat”. † **10:34 10:34** Ru o ryá, bezán park o dark, Arabi o Pársi “tab’iz”. ‡ **10:38 10:38** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechéen kanag. § **10:45 10:45** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sonnat kortagén báwarmand”. * **10:46 10:46** “Dega zobánáni” maksad hamá zobán ant ke mardománi watig naent o cha Pákén Ruhay elháma hamá zobánán habara kanant. † **10:48 10:48** Jallag, bezán dárág, óshtag, mánag.

11

Petrosay bayán o hálrásáni

¹ Sajjahén Yahudiáhá, kásed o báwarmandén brátán eshкот ke darkawmén mardomán ham Hodáay habar mannetag.

² Wahdé Petros per tarret o Urshalimá átk, Yahudián * áiy sará é iráz gept ke

³ “taw sonnat nakortagén darkawmáni gwará shotagay o gón áyán yakkén parzónagay sará warag wártag.”

⁴ Gohá Petrosá sajjahén sargwast hamá dába ke butagat pa red o band, bayán kort o gwashti:

⁵ “Man Yápáay shahrá dwá kanagá atán, maná shobénag but o gón elhámé diston ke cha ásmáná mazanén parzónagpaymén chizzé cha har chárén lambán ér áyáná dém pa man pédák ent.

⁶ Wahdé man pa delgóshi áiy némagá cháret, diston ke eshiay sará chárpadén dalwat,† wakshién haywán, már o gój o báli morg ant.

⁷ Man tawaré eshкот ke gwashti: ‘Oo Petros! Pád á, bekosh o bwar.’

⁸ Bale passaw dátón: ‘Na, oo Hodáwand! Nápák o palitén warag hechbar mani dapá nashotag.’

⁹ Domi randá cha ásmáná tawaré átk o gwashti: ‘Hamá chizz ke Hodáyá pák zántagant, taw áyán sell o nápák mazán.’

¹⁰ Say randá hamé dhawlá but o padá á sajjahén chizz ásmáná barag butant.

¹¹ Hamá wahdá, say mardom ke cha Kaysariahá pa man ráh dayag butagat, hamá lógay dapá rasetagatant ke má mehmán atén.

¹² Hodáay Ruhá maná gwasht ke man pa deljami gón áyán berawán. É shashén brát ham mani hamráhiá átkant. Má sajjahén Korniliusay lógá shotén.

¹³ Áiá márá hál dát ke che paymá préshtagé wati lógá distagi. Préshtagá gwashtag: ‘Wati mardomán Yápáyá rawán kan o Shamuná belóth o byár ke Petros ham gwashanti.

¹⁴ Áiá pa taw anchén mestágé gón ent, ke cha é mestágá taw o tai sajjahén kahól pahell kanag o rakkénaga bét.’

¹⁵ Wahdé man wati trán bongéj kort, Pákén Ruh áyáni sará ér átk, anchosh ke may sará awali bará ér átkagat.

¹⁶ Á wahdá man Hodáwanday hamá habaráni hayál o tránagá kaptán ke gwashtagati: ‘Yahýáyá mardom gón ápá pákshódi dátagant, bale shomá cha Hodáay Pákén Ruhá pákshódi dayaga bét.’

¹⁷ Paméshká, agan hamá dád o bakshesh ke cha Hodáwandén Issá Masihay saray báwarmandiá márá dayag butagat, Hodáyá áyáná ham dátag, gorhá man kay atán ke Hodáay káráni déma bóshtáténán.”

¹⁸ É habaráni eshkonagá rand, á bétawár butant, Hodáesh satá o saná kort o gwashtesh: “Rást ent ke Hodáyá darkawm ham, pashómániay móh dátagant ke cha wati gonáhán tawbah bekanant o abadmánén zendá berasant.”

Antákiahay kelisá

¹⁹ Hamá báwarmand ke cha Estipánay wahd o bárigay ázárán, sheng o sháng butagatant sát o sapar kanán, Pinikiah, Kebres o Antákiahay sardhagárán rasetant, Hodáay habaránimestágá tahná gón Yahudián gwashagá atant.

²⁰ Bale cha áyán lahténá, ke Kebres o Keriniay mardom atant, Antákiahá átk o é wasshén mestágesh Hodáwandén Issáy bárawá pa Yunánián ham sar kort.

²¹ Hodáwanday dast gón áyán gón at, paméshká bázéné báwarmand but o cha wati kár o ráhán, dém pa Hodáwandá átk.

²² Urshalimaykelisáyá, é hál raset o áyán Bárnábá Antákiahá rawán dát.

²³ Wahdé á ódá raset o Hodáay rahmati dist, gal but o mardomi delbaddhi dátant ke pa del Hodáwanday wapádár o mannók bebant.

²⁴ Bárnábá sharrén mardé at o cha imán o Pákén Ruhá sarréch at. É dába, dega bázén mardomé Hodáwanday ráhá hawár but.

²⁵ Bárnábá, Sháulay shóháza Tarsusá shot.

²⁶ Wahdé Sháuli dar gétk, gón wat Antákiahá borti. Ódá é doén, tán sáléá gón kelisáyá báwarmandán hór butant o bázén mardomé dars o sabakkesha dát. É Antákiahay shahr at ke awali randá morid, “Masihi” gwashag butant.

²⁷ Hamá róchán, lahtén nabi cha Urshalimá Antákiahá átk.

* 11:2 11:2 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “sonnat kortagén”, bezán Yahudi mardom. † 11:6 11:6 Dalwat, bezán lógay dapi jánwár chó ke pas o gók.

²⁸ Cha áyán yakkéá, ke námi Ágábus at, cha Hodáay Ruhay elháma pád átk, péshgói kort o gwashti: “Rumay sarjamén molká[‡] mazanén dhokkále kapit.” É dhokkál, Kaysar Klawdiusay bádsháhay dawr o bárigá but.

²⁹ Gorhá moridán shawr kort harkas wati was o twáná, pa Yahudiahay nendóken báwarmandén brátáni komakká, chizzé ráh bedant.

³⁰ Áyán hamé dhawlá kort o é théki, Bárnábá o Sháulá pa kelisáay kamáshán rasént.

12

Petrosay ázái

¹ Hamé róchán, bádsháh Hirudisá pa kelisáay ázár rasénagá, lahtén mardomay gerag o band kanag bongéj kort.

² Áiá Yuhannáay brát Ákub gept o zahmkósh kort.

³ Wahdé disti ke Yahudi cha é kára wassh ant, gorhá Petrosi ham dazgir kort. É kár, Béhomirén Naganay Aiday róchán but.

⁴ Dazgir kanagá rand, áiá Petros jél kort. Chár chár sepáhigay chár thóli, bárig bárigá áiy sará páspáni kanagá at. Hirudisay delá at ke Sargwazay Aidá rand, áiá kawmay déma kárit o pésha kant.*

⁵ Petros angat jélá bandig at o kelisá gón bázén delsetkié pa áiá Hodáay bárgáhá dwá kanagá at.

⁶ Cha á róchá ke Hirudisá Petros hakdiwáná baragi o mayárig kanagi at yakk shapé pésar, á gón do zamzilá bastagat o do sepáhigay nyámá waptagat. Jélay darwázagay dapá ham negahpánén sepáhig óshtátagatant.

⁷ Yakk anágt cha Hodáwanday némagá préshtagé átk o á kóthi rozhnág but. Préshtagá Petrosay kash o pahnáat dast jat, cha wábá ágh kort o gwashti: “Hayyá, pád á” Zamzil cha Petrosay dastán botk o kaptant.

⁸ Préshtagá gwasht: “Lánká band o swásán pádá kan.” Áiá anchosh kort. Préshtagá padá gwasht: “Wati kabáhá gwará kan o mani randá bay.”

⁹ Petrosá préshtagay rand gept o dhanná dar átk, bale sari per nabut ke pa rásti anchosh bayagá ent, hayáli kort balkén shobéné.

¹⁰ Á doén cha awali o domi negahpániá gwastant o hamá mazanén áseni darwázagay dapá rasetant ke shahray némagá at. Darwázag watsará pach but o á dhanná dar átkant. Cha yakk damkéá o rand, préshtagá á yalah dát.

¹¹ Wahdé Petrosá hósh kort, gwashti: “Nun man pa dela zánán ke Hodáwandá wati préshtag ráh dátatag o maná cha Hirudisay dastá o cha hamá bad o baláhán rakkéntag ke Yahudi áyáni wadárig o rahchár atant.”

¹² Cha é sarpadiá rand, Petros Maryamay lógá shot. Maryam hamá Yuhannáay mát at ke Markásay námá ham zánaga bit. Ódá bázén mardomé pa dwá kanagá mocch at.

¹³ Petrosá lógay darwázag thokket, Ródá námén móledé pa darwázagay pach kanagá dar átk.

¹⁴ Áiá Petrosay tawár pajjáw áwort o cha galá, bé darwázagay pach kanagá, tacháná lógá per tarret o háli dátant: “Petros dhanná óshtátag.”

¹⁵ Áyán gón Ródáyá gwasht: “Taw ganók butagay.” Bale á wati gappay sará óshtátagat o gwashagá at ke “Á pa del Petros ent.” Gorhá áyán gwasht: “Zalur áiy préshtag ent.”†

¹⁶ Petros darwázagá thokkagá at. Áyán darwázag pach kort o gón Petrosay gendagá, hayrán o habakkah mantant.

¹⁷ Petrosá gón dastay eshárahá bétawár kortant o hál dátant ke Hodáwandá á, cha jélá chón ázát kortag. Gón áyán gwashti: “Ákub o é dega brátán cha é hálá sahig bekanét.” Randá cha ódá dar átk o dega jághéá shot.

¹⁸ Sabáhay sará, sepáhigáni nyámá shór o walwalahé mán kapt ke bárén, Petrosá ché but?

¹⁹ Hirudisá shóház kanáént, bale wahdé Petros dastá nakapt, cha sepáhigán jost o pors kanagá rand, áyáni koshagay hokmi dát. Gorhá Hirudisá Yahudiah yalah dát o Kaysariahá shot o hamódá mant.

Hirudisay mark

²⁰ Hirudis gón Sur o Saydunay mardomán zahr o narázá at, bale óday lahtén kamáshá pa áiy diwánjáhay rawagá ejázat lóthet. Bádsháhay, Blástus námén dast o dapi hezmatkáresh

‡ 11:28 11:28 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “sajjahén jáhán”. * 12:4 12:4 Béhomirén Naganay Aid o Sargwazay Aid nazikk ant. Béhomirén Naganay Aid, Sargwazay Aidá rand hapt róchay tahá geraga bit. † 12:15 12:15 Bázén Yahudiáni báwar esh at ke har mardoméá préshtagé ham hast.

gón wat hamshawr kort o cha Hirudisá sohl o saláh kanagay mennatwár butant. Chéá ke áyáni sardhagáray ward o warák, cha Hirudis bádsháhay molkay némagá átk.

²¹ Gorhá pa áyáni gend o nendá yakk róché gishshénag but. Á róchá, Hirudis gón sháhi póshákán, bádsháhi tahtay sará nesht o mardománi démá tráni kort.

²² Wahdé áiy habar halás butant, mardomán kukkár kanáná gwasht: “É ensáni tawaré naent, Hodái tawaré.”

²³ Hamá damáná, Hodáwandaýpréshtagéá á jat, chéá ke áia Hodá satá nakortagat. Jesmi kerm gept o mort.

Pulosay awali mestági sapor

Bárnábá o Shául

²⁴ Hodáay habar o kolaw róch pa róch gesh bayán o démá rawán at.

²⁵ Wahdé Bárnábá o Sháulá gón komakk o thékiáni rasénagá wati kár sarjam kort, cha Urshalimay saporá per tarret o átkant o Yuhannáesh ke Markás ham gwashaga but, gón wat áwort.

13

Bárnábá o Sháulay kásedi

¹ Antákiahay kelisáyá, lahtén nabi o ostád hastat: Bárnábá, Shamun ke “Syáhal” ham gwashaga but, Lukius ke Keriniay báshendahé at, Manáhin ke hákem Hirudisay darbára, áiy kasániay sangat at o Shául.

² Wahdé róchag atant o Hodáwandá saná o satá kanagá atant, Pákén Ruhá gón áyán gwasht: “Bárnábá o Sháulá pa mani hamá káráni sarjam kanagá gechéen bekanét ke man pa áyán gishshéntagant.”

³ Cha róchag o dwáyá rand, á doénesh dast baddhá jat o ráh dátant.

Bárnábá o Shául dém pa Kebresá

⁴ É dábá, Bárnábá o Shául ke cha Pákén Ruhay némagá ráh dayag butagatant, dém pa Selukiáyá jahlád butant. Cha ódá bójigá* nesht o Kebresá shotant.

⁵ Wahdé Sálámisay shahrá rasetant, Yahudiáni kanisahánHodáay habaresh jár jat. Yuhannáesh† pa komakká hamráh at.

⁶ Áyán sajjahén jazirahá tarr o tába kort tánke Pápusá rasetant. Ódá, yakk drógén Yahudi paygambar o jádugeré distesh ke námi Báryashu at.

⁷ Áia, watá gón wáli Sergius Pulosá hamgranch kortagat. Wáli, zántkárén mardé at. Áia, pa Hodáay Habaray eshkonagá, Bárnábá o Shául lóthetant.

⁸ Bale á jáduger, ke Yunáni zobáná áiy nám “Elimás” ent, Bárnábá o Sháulay démá óstát o johdi kort ke wáli, Issá Masihay sará báwar makant.

⁹ Sháulá ke Pulos ham gwashaga bit, cha Pákén Ruhá sarréch, Elimásay némagá chamm sakk dátant o gwashti:

¹⁰ “Oo Shaytánay chokk! Taw ke cha makr o mandrá‡ sarréch ay o har rástiy dozhmen ay, taw hechbar Hodáwandaý rástén ráhay chapp o chóth kanagay kára yalaha nakanay?”

¹¹ Bechár, annun Hodáwand§ tará gipt, kóra bay o tán wahdéá, róchay rozhnáia dista nakanay.” Hamá damáná, áiy chammán moj o tahárókia mán shánt. Dazmósh kanán shóházá lagget ke kasé áiy dastá begipt o ráhá sój bedant.

¹² Wahdé wáliá é dist, cha Hodáwandaý tálimay zórá hayrán mant o báwarmand but.

Pulos Yahudiáni kanisahá trána kant

¹³ Randá, Pulos o áiy hamkár, cha Pápusay shahrá bójigá swár but o Pampiliahay damagá, Pergahay shahrá átkant. Cha ódá Yuhannáyá á yalah dátant o Urshalimá per tarret.

¹⁴ Bale Bárnábá o Pulos, cha Pergahay shahrá démá rawán, Pisidiahay damagá, Antákiahay shahrá sar butant. Shabbatay róchá, Yahudiáni kanisahá shotant.

¹⁵ Tawrát o Nabíáni Ketábáni wánagá rand, kanisahay masterán gón áyán gwasht: “Oo brátán! Agan pa mardománi delbaddhiá gón shomá kolawé hast, darshán bekanét.”

¹⁶ Pulos pád átk, óstát o gón dastay eshárahá gwashti: “Oo Esráilián o darkawmén Hodátorsán! Mani habarán delgósh kanét.

¹⁷ É kawmay Hodá, Esráilay Hodáyá may pet o pirok gechéen kort o Mesrá jahmenendiay wahd o zamánagá sarperáz kortant o gón wati zór o wáká cha Mesrá dar áyagay rahshóni dátant.

¹⁸ Chell sálay kesásá mán barr o gyábáná, áyáni kár o kerdi saggetant.*

* **13:4 13:4** Bójig, bezán lánch, kashti. † **13:5 13:5** Bezán hamá Yuhanná ke Markás ham zánaga bit. ‡ **13:10 13:10** Mandr, bezán repk, sázesh, pachali. § **13:11 13:11** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “Hodáwandaý dast”. * **13:18 13:18** Lahtén daznebeshtá átkag: “áyáni chárági kort”.

¹⁹ Áiá Kanháney molká hapt kawm prósh dát o áyáni sardhagár wati kawmay mirás o melkat kort.

²⁰ É sajjahén sargwast, kesás chár sad o panjásh sálá butant. Cha áiá rand, tán Samwél nabíay zamánagá, Hodáyá pa áyán kázia dásht.

²¹ Padá áyán bádsháhé lóthet, gorhá Hodáyá cha Benyáminay kabilahá, Kisay chokk Shául, tán chell sálá áyáni bádsháh kort.

²² Randá Hodáyá á, cha bádsháhiay tahtá ér gétk o Dáud áyáni bádsháh kort. Hodáyá pa áiá gwáhi dát ke 'mani del cha Yassíay chokk Dáudá rázig ent o á mani har wáhagá sarjama kant.'

²³ Cha hamá Dáuday nasl o padréchá, pa Esráilay kawmá wati kawm dátagén rakkénók, bezán Issái ráh dát.

²⁴ Cha Issáay áyagá pésar, pákshódókén Yahyáyá sarjamén Esráilay kawmay déma jár jat ke á cha wati gonáhán tawbah bekanant o pákshódi bekanant.

²⁵ Wahdé Yahyáay hezmatkáriay wahd halás bayagi at, áiá jost kort: 'Shomay hayálá man kay án? Man, á naán ke shomá hayála kanét. Á cha man o randa kayt o man áiay kawshbandáni bójayag láhek ham naán.'

²⁶ Oo brátán, oo Ebráhémay nasl o padréch o darkawmén Hodátorsán! É rakkénagay kolaw o paygám, pa máshomá rawán dayag butag.

²⁷ Urshalimay mardom o áyáni hákemán, Issá pajjásh nayáwort, bale gón áiay mayárig kanagá, áyán nabíáni hamá habar purah o sarjam kortant ke har Shabbatay róchá wánaga bant.

²⁸ Harchont áyán pa Issáay koshagá hecch sawab o dalilé nadist, bale cha Pilátusá lóthetesh ke áiá bekóshárénit.

²⁹ Áiay bárawá harché nebisag butagat, áyán sarjam kortant o cha salibay dárá ér gétk o kabresh kort.

³⁰ Bale Hodáyá cha mordagán zendag kort o

³¹ hamá mardom ke cha Jalilá áiay hamráhiá Urshalimá átkagatant, tán bázén róchéá áesh dist. Nun á, kawmay déma pa Issáyá gwáhia dayant.

³² Annun má pa shomá hamé mestágá dayagá én, á kawm ke Hodáyá gón may pet o pirokán kortagat,

³³ gón Issáay zendag kanagá, pa má ke áyáni chokk o óbádag én, sarjam o purahi kort, anchosh ke Zaburay domi bahrá nebisag butag:

'Taw mani Bacch ay,

maróchi man tará pédá kortag.'[†]

³⁴ Hodáyá gón é habarán ham kawm dátag ke Issáyá cha mordagán zendaga kant o jóni hechbara napussit:

'Hamá pák o deljamén kawm o wádaháni barkatá shomárá bakshán

ke gón Dáudá labzon kortag.'[‡]

³⁵ Paméshká, dega jágahé ham átkag: 'Taw wati hamá Pákéná sarhag o pussagá naylay.'

³⁶ Wahdé Dáudá wati wahd o bárigá, Hodáyá wáhag sarjam kortant, mort o wati pet o pirokáni dhawlá kabr but o áiay jón ham pusset.

³⁷ Bale á kas ke Hodáyá cha mordagán zendag kort, áiay jón napusset.

³⁸ Oo brátán! Bezánét, cha Issáay némagá gonáháni pahelliay jár pa shomá janaga bit.

³⁹ Mussáay Sharyatá shomárá cha gonáhán rakként nakort. Bale nun harkas ke Issá Masihay sará báwara kant áiay sajjahén gonáh pahell kanaga bant.

⁴⁰ Hozzhár bét, chosh mabit ke nabíáni habar shomay sará sarjam bebant:

⁴¹ *'Oo malandh o maskará kanókán!*

Bechárét, hayrán o habakkah bebéi,

gár o zawál bebéi,

chéá ke man shomay dawr o bárigá anchén káré kanagá án ke

toré shomárá begwashant ham,

shomá hechbar báwara nakanéi.'[§]

⁴² Wahdé Pulos o Bárnábá cha kanisahá dar áyag o rawagá atant, mardomán cha áyán lóthet ke démi Shabbatay róchá padá hamé sarháláni sará géshter habar bekanant.

⁴³ Mocchiay pád áyagá rand, bázén Yahudi o darkawmén Yahudi butagén Hodátorsén mardom, Pulos o Bárnábáay hamráh butant. Pulos o Bárnábáyá á delbaddhi dát o gwashtant ke Hodáyá mehr o rahmatáni sáhegá bemánant.

⁴⁴ É dega Shabbatá, kamm o gésh shahray sajjahén mardom pa Hodáwaday habar o kolaway gósh dáragá mocch butant.

[†] 13:33 13:33 Zabur 2:7.

[‡] 13:34 13:34 Eshayá Nabíay Ketáb 55:3.

[§] 13:41 13:41 Habakuk Nabíay Ketáb 1:5.

⁴⁵ Wahdé Yahudián mardománi bázén mocchi dist, cha kast o konnatá zahr geptant, Puloshesh béeezzat kort o áiy habaráni démá óshtátant.

⁴⁶ Á wahdá, Pulos o Bárnábáyá gón deléri áyáni passawá gwasht: “Mará cha sajjahénán pésar, Hodáay habar gón shomá gwashagi at, bale shomá Hodáay habará namannét o watá abadmánén zenday láheka nazánét, nun má darkawmáni gwará rawén.

⁴⁷ Hodáwandá mará hamé hokm dátag ke:

‘Man tará darkawmáni nur o rozhn kortag,

ke taw rakkénag o nejáá,

*tán donyáay goddhi marz o simsarén berasénay.’**

⁴⁸ Wahdé darkawmán é habar eshкотant, báz gal o shádán butant o Hodáwanday habaresh sharap dátant o haminchok mardomá imán áwort ke Hodáyá pa namiránén zendá gechén kortagat.

⁴⁹ É dhawlá, Hodáwanday habar á sajjahén damagá sheng o tálán but.

⁵⁰ Bale Yahudián, sharapdár o Hodátorsén janén o shahray námдарén mardén, Pulos o Bárnábáyá ázár dayag o badwáhiá shóréntant o áesh cha á damagá dar kanáéntant.

⁵¹ Pulos o Bárnábáyá wati pádáni danz hamódá chandhetant o Ekoniahay shahrá shotant.

⁵² Morid gal o shádán, cha Pákén Ruhá sarréch atant.

14

Pulos o Bárnábá Ekoniahá rasant

¹ Pulos o Bárnábá wati hél o ádatay padá, Ekoniahay shahrá ham Yahudiáni kanisahá shotant. Ódá áyán anchén dábéá habar kort ke bázén Yahudi o Yunáni báwarmand butant.

² Bale hamá Yahudi ke báwar kanagá tayár naatant, á dega darkawmén mardomesh shóréntant, áyáni pegresh Pulos o Bárnábáyá helápá tarrént o zahrrech kortant.

³ Pulos o Bárnábáyá tán bázén wahdé hamódá dásht o pa natorsi Hodáwanday bárawá sháhediesha dát. Hodáwandá á, pa mójezah o ajabbatén nesháni pësh dáragá wák o twána dátant o é dhawlá paddaria kort ke áiy mehr o rahmatay kolaw o paygám rást ent.

⁴ Shahray mardománi nyámá jérhah o nátepákiá sar kasshet. Bahré Yahudiáni némagá but o á dega bahr gón Issáay kásedán hamráh but.

⁵ Yahudi o darkawm hór butant o gón wati hákemáni hamráhiá, kásedáni ázár dayag o sengsár kanagay shawresh kort.

⁶ Kásed sahig butant o cha ódá jest o Likáuniahay damagay shahr, Lestrah o Derbeh o é dega kerr o gwaráni halk o hankénán shotant.

⁷ Hamódá Issáay wasshén mestágesh tálán kort.

Pulos o Bárnábá Lestrahá rawant

⁸ Lestrahá, yakk mardé hastat ke pédáeshi langé at o hechbar gámi jat nakortagat.

⁹ Á Pulosay habarén eshkonagá at, Pulosá tachkátachk áiy némagá cháret o zánti ke áia pa drahbakshiá imán o báwar hast.

¹⁰ Gorhá Pulosá pa borztawári gwasht: “Pád á, wati pádáni sará bósht.” Á mard jáh serret o rawagá lagget.

¹¹ Wahdé mardomán Pulosay é kár dist, Likáuniahay gálwára gwashtesh: “É hodá ant ke baniádamay shekl o dróshomá pa má ér átkagant.”

¹² Áyán, Bárnábá “Zeus” námént o Pulos “Hermes”,* chéá ke masterén habar kanók Pulos at.

¹³ Zeusay parasteshgáh shahray dhanná at. Parasteshgáhay masterá, pa Pulos o Bárnábáyá káigerén† gók o poll o shósheng shahray darwázagá áwortant. Parasteshgáhay master o mardománi romb hamé shawrá atant ke pa áyán korbánig bekanant.

¹⁴ Wahdé kásed, bezán Pulos o Bárnábá cha áyáni é wáhagá sahig butant, wati pocch o póshákán derrán o chák dayáná, gón kukkáré mardománi mocchiay nyámá átkant.

¹⁵ Gwashtesh: “Oo mardomán! Shomá ché kanagá ét? Má shomay dhawlnén baniádam én o bass. Átkagén shomará é mestágá bedayén ke é haráb o náhudagén kárán yalah bekanét o barhakk o namiránén Hodáay keshká begerét. Áia ásmán, zemín, daryá o harché ke áyáni tahá hastent, addh kortagant.

¹⁶ Pésarigén zamánagá, Hodáyá sajjahén kawm mókal dátagant ke wati ráhá wat gechén bekanant.

* 13:47 13:47 Eshayá Nabiyi Ketáb 49:6.

* 14:12 14:12 Yunániáni báwar at ke Zeus o Hermes do hodá ant, Zeus masterén hodá o Hermes hodáyáni tarjomán o sohóngó ent. † 14:13 14:13 Káiger, bezán mazanén narén gók.

¹⁷ Angat ham áia watá cha gwáhi dayagá dur nadáshtag. Pa wati mehray darshán kanagá, cha ásmáná hawra gwarénit o porbarén kesharán pa mósoma ródénit, shomará pa alkápi ward o waráka dant o shomay delán cha wasshián sarrécha kant.”

¹⁸ Gón é habarán, kásedán pa hillaté mardom cha hayrát o korbánig kanagá dáshtant.

¹⁹ Bale lahtén róchá o rand, bázén Yahudi cha Antákiah o Ekoniahá átk o shahray mardomesh wati némagá tarréntant. Pulosesh sengsár kort o gón é hayálá ke mortag, kasshán kanán cha shahrá dhann dawr dát,

²⁰ bale wahdé morid Pulosay chapp o chágérdá átk o mocch butant, á pád átk o shahrá per tarret. Domi róchá, Bárnábáy hamráhiá, Derbehay shahrá shot.

Pulos o Bárnábá Antákiahá pera tarrant

²¹ Mán Derbehay shahrá ham, Issáay wasshén mestágesh tálán kort o bázén mardomé moridesh kort. Padá Lestrah, Ekoniah o Antákiahá per tarretant.

²² Moridesh sar o sój kort o delbaddhi dátant ke wati báwará mohr bedárant. Gwashtesh: “Má, gón bázén sakki o sóriáni saggagá Hodáay bádsháhiá shota kanén.”

²³ Áyán pa har kelisáay kamásh gechén kort o gón róchag o dwáyá, á kamáshesh hamá Hodáwanday báhoth kortant, ke áiy sará báwaresh kortagat.

²⁴ Cha Pisidiahay damagá gwazán but o Pampiliáhá átkant.

²⁵ Padá Pergahá, Hodáay mestágesh rasént o dém pa Attáliehay shahrá[‡] jahlád butant.

²⁶ Cha Attáliehá, bójjigá swár but o Antákiahá per tarretant. Cha hamódá pa hamá kár o mohimmá[§] Hodáay mehr o rahmatáni sepordah kanag butagatant, ke nun áyán sarjam kortagat.

²⁷ Wahdé Pulos o Bárnábá Antákiahá rasetant, áyán kelisáay mardom mocch o yakjáh kortant. Har karé ke Hodáay cha áyáni dastá kanáéntagat, gón áyán gwashtesh o hálesh dát ke Hodáay pa darkawmán ham imán o báwarmandiay darwázag pach kortag.

²⁸ Pulos o Bárnábá tán dérú gón Antákiahay moridán mantant.

15

Urshalimay diwán

¹ Cha Yahudiahá lahtén mardom Antákiahá átk o brátesh tálim dátant o gwashtesh: “Tán wahdé shomá Mussáay Sharyatay randgiriá sonnat o borrok makanét, rakketa nakanét.”

² Pulos o Bárnábáyá, é sarhálay sará gón áyán dapják kort o sakk nátepák butant. Gorhá shawresh kort ke Pulos o Bárnábá gón dega lahténá, Urshalimá berawant o gón kásed o kamáshán é jérhahay bárawá habar bekanant.

³ Kelisáay áyáni ráh dayagay chen o lánch kort o áyán cha Pinikiah o Sámerahay ráhá gwazán, har jáh é wasshén hál dát ke bázén darkawmán ham che paymá Hodáay ráh zortag. Cha é hálay eshkonagá, sajjahén brát báz wassh o shádán butant.

⁴ Wahdé Urshalimá átk o rasetant, kelisá o kásed o kamáshán wasshátk kortant. Har karé ke Hodáay cha áyáni dastá kanáéntagat, hálesh dátant,

⁵ bale lahtén báwarmand ke peshá Parisiáni rombá butagatant, pád átkant o gwashtesh: “Hamá sajjahén darkawm ke imánesh áwortag, báyad sonnat o borrok kanag bebant o hokm dayag bebit ke Mussáay Sharyatay randgiriá bekanant.”

⁶ Gorhá kásed o kamáshán pa é habaray gishshénagá diwán kort.

⁷ Bázén habar o hálá rand, Petros pád átk o gón áyán gwashti: “Oo brátán! Shomá sharra zánét ke báz wahdá pésar, Hodáay cha shomay nyámá maná gechén kort ke darkawm cha mani zobáná Issáay wasshén mestágá beshkonant o báwar bekanant.

⁸ Hamá Hodá ke harkasay delay hálá zánt, darkawmi ham Pákén Ruh bakshet o pa wat zortant, anchosh ke Pákén Ruhi mará bakshetagat.

⁹ Hodáay mayg o áyáni nyámá hecch park o péré^{*} naesht, wahdé á báwarmand butant, Hodáay áyáni del ham pák o palgár kort.

¹⁰ Nun shomá chéá moridáni gardená gránén jogé[†] bandét o Hodáay chakkásét? É bárá, na má zorta kanén o na may pirénán zort kortag.

¹¹ Enna! Mára báwar ent, anchosh ke má gón Hodáwandén Issáay mehr o rahmatay tohpahá rakkén, hamé dhwálá á ham rakkant.”

¹² Petrosay habaráni eshkonagá rand, sarjamén mocchi bétawár but o Bárnábá o Pulosay gapp o tránesh gósh dáshtant, ke Hodáay cha áyáni dastá, darkawmáni nyámá chónén mójezah o ajekkái pesh dáshtag.

[‡] 14:25 14:25 Attálieh, bezán annugén Antálieh.

[§] 14:26 14:26 Mohimm, bezán hasén káré.

^{*} 15:9 15:9 Park o pér, bezán ru o ryá, yakkéá sharter o yakkéá haráber zánag.

[†]

15:10 15:10 Bechár: Mattá 11:29.

¹³ Wahdé áyán wati gapp o trán halás kort, Ákubá darráént: “Oo brátán! Mani habarán delgósh kanét.

¹⁴ Shamun Petrosá gwasht ke Hodáyá che paymá awali bará darkawmáni némagá pa mehr hayál gwar kort ke cha áyán ham pa wati námá kawmé gechén bekant.

¹⁵ É gón nabiáni habarán yakk o hamdap ent, anchosh ke nebisag butag;

¹⁶⁻¹⁷ *‘Á Hodáwand ke é sajjahén kárán yakjáh sarjama kant chosha gwashit: “Cha eshiá rand, man padá káyán o Dáuday kaptagén tambuá:nók o mekka kanán.*

*Man áiy wayránén jáhán padá jórhénán o rásta kanán,
tánke á dega kawm dém pa Hodáwandá byáyant,
bezán á sajjahén darkawm ke mani nám áyáni delá neshtag.”*

¹⁸ *É habar cha dérigén zamánagán zánag butag.’Š*

¹⁹ Paméshká mani hayálá, má á darkawmáni ráhá janjál addh makanén ke Hodáay ráhesh zortag,

²⁰ pa áyán benebisén: cha hamá korbánigán ke gón botáni námay geragá nápák butagant, cha zená o bénagíá, cha mordárén dalwatáni* gósh tá, anchosh ham cha hónay waragá pahréz bekanant.

²¹ Chéá ke cha kwahnén zamánagán, har shahrá Mussáay Sharyatay jár perrénókén mardom butagant ke har Shabbatay róchá mardomesh kanisaháni tahá wánéntagant.”

Pa darkawmén báwarmandán, Urshalimay kelisáay kágad

²² Gorhá gón sarjamén kelisáay hórígá, kásed o kamáshán shawr kort ke cha wati nyámá lahtén mardom gechén bekanant o Pulos o Bárnábáay hamráhiá Antákiahá rawán bedayant. Áyán cha wati némagá Yahudá ke Barsábá gwashag butagat o Silás, gechén kortant ke brátáni nyámá, é doén sarókén mardom atant.

²³ Áyáni dastá kágadé dátesh ke é dhawlá at:

“Má, kásed o kelisáay kamáshén mardom o shomay brát, shomará, bezán Antákiah, Suriah o Kilikiahay darkawménbáwarmandén brátán drót o drahbáta† dayén.

²⁴ Má eshкотag ke bé may parmáná cha may nyámá lahtén báwarmand hamángor átkag o gón wati habarán shomará delparkah‡ o paréshánesh kortag.

²⁵ Paméshká má pa hamdeli shawr kort ke cha wat lahtén mardom gechén bekanén o gón wati dóstén Pulos o Bárnábáay hamráhiá, pa shomá ráh bedayén,

²⁶ hamá doén brátáni hamráhiá ke pa may Hodáwandén Issá Masihay námá wati sáhay nadr kanagá chakk o pad nabutagant.

²⁷ May é doén kásed Yahudá o Silás, hamá habarán ke má pa shomá nebeshtagant, sarzobáni ham gwashant.

²⁸ Pákén Ruh o má, hamé sharter zántag ke lahtén bonyáti gappán o abéd, gránén béré shomay kópagán maladdhén.

²⁹ Shomá cha botáni námá korbánig kortagén gósh tá, cha hónay waragá, cha mordárén dalwatáni gósh tá o cha zená o bénagíá pahréz bekanét. Cha é kárán watá dur dárag, pa shomá báz sharr ent. Wassh o salámat bátét.”

³⁰ Randá, é gechén kortagén brát Antákiahá dém dayag butant. Ódá shot o kelisáay sajjahén mardomesh yakjáh kortant o kágadesh pa áyán rasént.

³¹ Áyán é kágad wánt o cha eshiay deljami o delbaddhi dayókén kolawá báz wassh butant.

³² Yahudá o Silás ke wat ham nabi atant, óday brátesh gón bázén habarán delbaddhi dát o áyáni báwaresh mohrter kort.

³³ Chizzé wahdá ódá mantant o randá, brátán á pa wasshi o salámati roksat kortant o cha hamódá ke dém dayag butagatant, hamá jáhá per tarretant.

³⁴ Š

³⁵ Pulos o Bárnábá, Antákiahá mahtal butant o gón dega bázén mardomán hór but o Hodáwanday habaresh tálim dayán o sheng kanána kort.

Pulosay domi mestági sapar

Pulos o Bárnábáay jérhah

³⁶ Lahtén róchá o rand, Pulosá gón Bárnábáyá gwasht: “Sajjahén hamá shahrán ke má Hodáwanday habar raséntag, byá padá hamódá berawén o brátán bechárén ke bárén á chón ant.”

³⁷ Bárnábáay wáahag at, Yuhannáyá ke Markás ham gwashag butagat, hamráh bekant,

‡ **15:16-17 15:16-17** Dáuday kaptagén tambu, bezán Hodáay bakshetageén bádsáhi. § **15:18 15:18** Ámus Nabiay Ketáb

9:11-12. * **15:20 15:20** Dalwat, bezán lógay dapi jánwar chó ke pas o gók. † **15:23 15:23** Drót o drahbát, salám o

alayk. ‡ **15:24 15:24** Delparkah, bezán paréshán, deltrak. § **15:34 15:34** Bázén daznebeshtá band 34 átkag ke gwashit: “Bale Silásá shawr kort hamódá bemáni† néstent.

³⁸ bale Pulos áiy hamráh kanagá razá naat chéá ke áia, Pampiliahay damagá á yalah dátagatant o é káray tahá áyáni hamráh nabutagat.

³⁹ É dhawlá, Pulos o Bárnábá watmánwatá tepák nabut, nathahetant o cha yakdomiá jetá butant. Bárnábá, Markásay hamráhiá, bójjigéá swár but o Kebresá shot.

⁴⁰ Bale Pulosá, Silás gechén kort o brátán á, Hodáwaday mehr o rahmatáni báhóth kortant. Nun Pulos ráh gept.

⁴¹ Kelisáyán mohr o zórmand kanán, cha Suriah o Kilikiahay damagán tarr o táb kanána shot.

16

Timutáusay hamráhi

¹ Padá Pulos, Derbeh o Lestrahay shahrán átk o raset. Lestrahá, Timutáus námén moridé hastat ke áiy mát báwarmandén Yahudi o pet Yunánié at.

² Lestrah o Ekoniahay brátáni nyámá Timutáus báz néknámén mardé at.

³ Pulosay wáhgat at ke Timutáusá wati sát o sapará hamráh bekant, paméshká cha rawagá pésar, pa Yahudiáni háterá sonnati kanáént, chéá ke á hand o damagáni sajjahén mardomán zántagat ke Timutáusay pet Yunánié.

⁴ Shahr pa shahr tarrán butant o cha Urshalimaykásed o kamásháni gisshéntagén ráh o rahbandán,* brátesh pa mannagá sahig o sarpada kortant.

⁵ É dhawlá, kelisáyáni báwarmand róch pa róch géshtera butant o báwaresh ham mohrtera but.

Pulosay elhám

⁶ Pulos o áiy hamráh cha Prijiah o Galátiahay damagán gwastant, chéá ke Pákén Ruhá á, Ásiáy damagá Hodáay habaray rasénag o sheng kanagá makan kortant.

⁷ Wahdé Misiahay simsarán rasetant, Bitiniyahay némagá rawagay johdesh kort bale Issáy Ruhá pa óday rawagá naeshtant.

⁸ Gorhá cha Misiahá gwazán but o Truásay bandená† átkant.

⁹ Hamódá shapá Pulosá yakk Makduni mardé pa shobén dist ke óshtátogat o mennat kanán at ke “Daryáyá begwázén, Makduniahá‡ byá o mará komakk kan.”

¹⁰ Cha é shobéná rand, má§ pa Makduniahay rasagá eshtáp kort, chéá ke cha é shobéná deljam butén, Hodáay razá hamesh ent ke má berawén o wasshén mestágá óday mardománi nyámá sheng o tálán bekanén.

Lidiahay báwarmandi

¹¹ Má cha Truásá bójjigá swár but o dém pa Sámutrákiay jazirahá shotén. Domi róchá cha ódá Nyápolisay bandená átk o rasetén.

¹² Cha ódá Pilipiá shotén, ke Makduniahay á bahray* mazanén shahré o Rumiáni menendjáh ent o tán chizzé róchá hamódá mahtal butén.

¹³ Shabbatay róchá, cha shahray darwázagá dar kapt o kawray lambá shotén. May hayál at balkén ódá Yahudiáni zegr o dwáay jágahé bebit. Hamódá neshtén o gón lahtén janená ke pa zegr o dwáay átkagatant, habará goláesh butén.

¹⁴ Janénáni nyámá, Lidiah námén Hodátorsén† janéné ham gón at ke Tyátirahay shahray mardomé at o jamurangén‡ gránkimmatén god bahá kanóké at. Á Pulosay habarán gósh dárágá at ke Hodáwandá áiy delay chamm pach kortant o áia Pulosay habar mannentant.

¹⁵ Lidiahá gón wati lógay sajjahén mardomán pákshódi kort. Pákshódiá rand, áia dazbandi kort o gwasht: “Agan shomá maná Hodáwandén Issáy hakkén mannógeré zánét, gorhá byáét mani lógá bedárét.” Lidiahá gón wati bázén gwashagá mará mannént.

Pulos o Silás bandijáhá

¹⁶ Yakk róché má zegr o dwáay jágahá rawagá atén, móledé distén. Móledá jenné per at ke cha áiy zórá gaybguia kort o cha eshiá pa wati hodábondán bázén zarr o mália katthet.

¹⁷ Á, Pulos o may randá átk o pa kukkár gwashagá at ke “É mardom, borzén arshay Hodáay hezmatkár ant o shomará rakkénagay yakk ráhé sója dayant.”

* 16:4 16:4 Bechár: Kásedáni Kár 15: 20, 29. † 16:8 16:8 Banden, bezán tayábay hamá jágah ke bójjiga óshtant. ‡ 16:9

16:9 Á zamánagay Makduniahá, maróchigén Yunánay shomáli bahr ham gón at. § 16:10 16:10 Cha ed o rand, é Ketábay nebisók, bezán Luká, wat jáhé jáhé gón ent. * 16:12 16:12 Á zamánagá, Makduniahay chár bahr butagant. † 16:14

16:14 Hodátorsay maná esh ent ke Lidiah darkawmén báwarmandé at. ‡ 16:14 16:14 Jamu, rangé ke Pársia banafsh o Orduá banafshi gwashanti. Jamu gránkimmatén rangé at.

¹⁸ Áiá tán báz róchá anchosh gwashán kort. Godhsará, Pulos delrésh o bészár but, chakki tarrént o gón jenná gwashti: “Man tará pa Issá Masihay námá hokma dayán ke cha eshiá dar kap.” Hamá damáná jenn cha áiá dar átk.

¹⁹ Wahdé móleday hodábondán dist ke áyáni nap o katthay omét halás but, gorhá áyán Pulos o Silás gept, kasshán kort o bázará, shahray masteráni kerrá bortant.

²⁰ Káziáni démá pész kortant o gwashtesh: “É mardom Yahudi ant o may shahrá jérhah o pléndhi kanagá ant.

²¹ Má Rumi én o é mára anchén dód o rabédag tálim dayagá ant ke áyáni mannag o kár bandag pa má rawá naent.”

²² É dega mardom ham gón but o Pulos o Silasay démá óshtátant. Shahray masterán parmán dátant ke Pulos o Silasay pocchán bekasshant o áyán latth bejanant.

²³ Cha bázén latth o kotthá rand, bandijáhá bort o bandesh kortant. Bandijáhay negahpánesh parmán dát ke áyáni negahpániá sharr delgósh bekant.

²⁴ Hamé hokmay sará, bandijáhay negahpáná bandijáhay tók tóki kóthiá bortant o áyáni pád konthband kortant.

²⁵ Shapnéma, Pulos o Silás jélay tahá dwá kanán, Hodáyá satá kanagá atant. É dega bandig gósh dárágá atant.

²⁶ Anágat, mazanén zeminchandh[§] but ke bandijáhay bonred,^{*} sorag o jombagá lagget. Hamá damáná, sajjahén darwázag pach butant o jéliáni zamzil botkant.

²⁷ Jélay negahpán, cha wábá pach larzet o ágah but, disti ke bandijáhay sajjahén darwázag pach ant, gománi kort ke kaydi tatkgag o shotagant. Nun pa watkoshiá zahmi kasshet.

²⁸ Bale Pulosá tawár kort o gwasht: “Watá táwán maday, má sajjahén wati jágahá én.”

²⁹ Jélay negahpáná cheragé lóthet o tacháná bandijáhay tóká shot o gón drahgá Pulos o Silásay pádán kapt.

³⁰ Á cha jéla dar kortant o gwashti: “Oo wájahán! Man pa wati rakkagá ché bekanán?”

³¹ Áyán passaw dát: “Hodáwandén Issáy sará imán byár gorhá taw o tai lógay sajjahén mardoma rakkét.”

³² Áyán Hodáwandén Issáy wasshén kolaw pa áiá o áiy lógay sajjahén mardomán rasént.

³³ Shapay wahdá, Pulos o Silási gón wat bortant o áyáni thappi shoshtant. Á o áiy lógay mardomán hamá damáná pákshódi kort.

³⁴ Randá áiá wati lógá bort o warag dátant, áiy jend o áiy lógay sajjahén mardom, cha áiy Hodábawariá gal o shádán butant.

³⁵ Domi róchá, kázián wati kárdár jélay negahpánay gwará ráh dátant ke “É mardomán yalah beday.”

³⁶ Jélay negahpáná Pulos hál dát o gwasht: “Maná cha káziáni némagá parmán rasetag ke shomará yalah bedayán. Paméshká shomá pa wasshi o salámati berawét.”

³⁷ Pulosá passaw dát: “Má Rumi báshendah[†] én, bale é shahray masterán, mára bé hokmay borragá shahray mardománi démá janáéntag o jél kortag. Nun, á chérokái mára cha jéla kasshaga lóthant. Chosha nabit, báyard ent páde wat hamedá byáyant o mára dar bekanant.”

³⁸ Kárdarán, é passaw pa kázián rasént. Wahdé sahig butant ke á doén Rumi báshendah ant, torsetesh.

³⁹ Nun wat áyáni kerrá átkant o cha áyán pahelliesh lóthet o mennatwár butant ke cha é shahrá berawant.

⁴⁰ Cha bandijáhá dar áyagá rand, Pulos o Silás Lidiahay lógá shotant o gón báwarmandán[‡] gend o nendesh kort, delbaddhiesh dátant ke wati imánay sará mohr o káhem bóshtant o padá cha Pilipiay shahrá dar kapt o shotant.

17

Tesálunikiay shóresh

¹ Pulos o Silás, cha Ampipulis o Apuluniahay shahrán gwestant o Tesálunikiá átkant, Yahudián ódá kanisahé hastat.

² Pulos wati héli o ádatay sará kanisahá shot o tán say Shabbatay róchá cha Pákén Ketábán gón áyán gapp o tráni kort.

³ Áiá gón bázén bayán o mohrén dalilán paddar kort ke Masih báyard ent sakki o sóri besaggit, bemerit o padá cha mordagán jáh bejant. Gwashagá at: “É Issá ke áiy bárawá man shomará sahig kanagá án, é hamá Masih ent.”

[§] 16:26 16:26 Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah.

^{*} 16:26 16:26 Bonred, bezán lóg yá diwáley awali o johlerén red. [†] 16:37 16:37 Báshendah, bezán shahrwand. Rumay chérdastén kawmáni báz kammén mardom Rumi báshendah atant. [‡] 16:40 16:40 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “gón brátán”.

⁴ Cha Yahudián lahtén, anchosh ham cha á Hodátorsén Yunánián o dega mazanén rombé cha námdárén janénán, é habar pa del mannetant o Pulos o Silásay hamráh butant.

⁵ Bale Yahudián gón Pulos o Silásas hasadd kort. Cha bázará lahtén lát o lóparén mardom mocch kort, rombé jórhént o shahray tahá shóreshesh kort. Áyán, Pulos o Silasay shóház o mardománi mocchiay démá áragá, Yásunay lógay sará orosh bort.

⁶ Bale wahdé nadistantesh, Yásun o dega lahtén báwarmandén brátesh gept o gerrán kanán shahray masteráni jergahá pésh kortant. Á pa kukkár gwashagá atant: “É mardomán, donyá pa sar zortag o nun edá átkagant.

⁷ Yásuná ham wati lógá bortagant. Rumay Kaysaray náparmániá kanant o gwashant dega bádsháhé hast ke námi Issá ent.”

⁸ Cha é habaráni eshkonagá, mardom o shahray masterán torset o deltaparkah butant.

⁹ Cha Yásun o áiy hamráhán zamánatesh gept o yalahesh dátant.

Pulos o Silás, Biriayah shahrá

¹⁰ Anchosh ke shap but, brátán Pulos o Silás Biriayah shahrá ráh dátant. Óday rasagá, Yahudiáni kanisahá shotant.

¹¹ É shahray Yahudi cha Tesálunikiay shahray Yahudián wáhagdárter* atant. Áyán, pa hobb o hodók Hodáay habar mannet o har róch Pákén Ketábesha wántant o patth o pólesha kort tán bezánant bárén Pulosay habar rást ant yá na?

¹² Cha áyán bázénéá báwar kort o dega bázén námdárén Yunáni mardén o janéné ham báwarmand but.

¹³ Wahdé Tesálunikiay Yahudi sahig butant ke Pulos Biriayah shahrá Hodáay habará sheng o tálán kanagá ent, hamódá shotant, mardomesh shórént o shahrá áshópesh pád kort.

¹⁴ Gorhá, brátán eshtápi Pulos tayábá bort o rasént, bale Silás o Timutáusá Biriáhá dásht.

¹⁵ Pulosay hamráhén roksat kanók, gón áiá tán Átenay shahrá átkant. Cha Pulosá é parmánesh gept ke Silás o Timutáus watá zutt áiy kerrá berasénant, nun per tarretant.

Pulos, Átenay shahrá

¹⁶ Wahdé Pulos, Átenay shahrá pa Silás o Timutáusay áyagá wadárig o rahchár at, áiá dist ke shahr cha botán porr ent. Báz gamig o delranj but.

¹⁷ Paméshká kanisahá shot o gón Yahudi o darkawmén Hodátorsén mardomán gend o nendia kort. Bázaray cháráhay sará ham gón rahgwazén mardomán har róch gapp o tránia kort.

¹⁸ Ódá, lahtén Epikuri o Estuiki† pilsup gón áiá dapa kapt. Cha áyán, lahténá gwasht: “É puttár ché gwashagá ent?” Dega lahténá gwasht: “Gwashaygá, bégánagén hodáyáni járá perrénagá ent.” Áyán, paméshká é habar kort ke Pulos, Issá o mordagáni jáh janagay wasshén mestágá tálán kanagá at.

¹⁹ Áyán Pulos, “Ariupágusá‡ bort o gwashtesh: “Buta kant má bezánén é nókén tálim ke taw dayay, ché ent?

²⁰ Tai habar may góshán ajab ant o má esháni mánáyá zánaga lóthén.”

²¹ Átenay molki o darmolki sajjahén mardomán, abéd cha é kára dega karé néstat ke benendant o nókén hál o jáwaráni bárawá gapp o trán bekanant o beshkonant.

²² Nun Pulos, Ariupágusay diwánjááh óshtát o tráni kort: “Oo Átenay jahmenendán! Man gendagá án ke shomá báz dindóstén mardom ét.

²³ Wahdé shahray sayl o sawádá dar kaptán, bázén bot o korbánjáhon distant, áyáni tahá yakk anchén korbánjáhé ham diston ke ódá nebeshtagat: ‘Pa hamá Hodáyá ke zánag nabutag.’ Hamá Hodá ke shomá áiá angata nazánét bale áiá parastesha kanét, man hamá Hodáay bárawá gón shomá trána kanán.

²⁴ Á Hodá hamá ent ke é donyá o eshiay tahay sajjahén chizzi addh kortagant. Á wat, zemin o ásmánay Hodáwand ent, paméshká áiá mardománi dastay jórh kortagén parasteshgáhn jágaha nabit.

²⁵ Á pa Ensánay hecch chizzá wázmmand naent o hechkas pa áiá hezmaté korta nakant, chéá ke á wat harkasá zend o sáha bakshit o ensánay é dega lóth o garazán ham sarjama kant.

* 17:11 17:11 Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák. † 17:18 17:18 Epikuriáni é báwar at ke donyáay maksad shádkámi o washtámi ent o Estuiki bezán Rawákiáni ráh, cha donyáay har paymén washtámi pahréz kanag at. ‡ 17:19 17:19 “Ariupágus” shahray mazanén sarókáni diwánjááh at.

²⁶ Áiá donyáay sajjahén mardom cha yakkeá pédá kortag o sajjahén kawm o kothom donyáay chárén kondhán tálán kortagant. Áyáni dawr o bárig o hand o jágháni marz o simsari ham, pésará gissshéntagant,

²⁷ tán mardom Hodáyá shóház bekanant o balkén áiá dar begéjant, bale rásti esh ent ke á cha má hechkasá dur naent.

²⁸ 'Chéá ke may zend, jonzagš o harkat o hasti cha hamáia ent.' Anchosh ke cha shomay jenday sháerán lahténá gwashtag: 'Má ham áiy poshpád én.'

²⁹ Agan má Hodáyá poshpád én, gorhá nabáyad ent má Hodáyá gón sohr, nograh o sengá addh kortagén botán hamdarwar bekanén ke mardomán gón wati hayái o honará jórhéntagant.

³⁰ Hodá, cha ensánay pésarigén zamánagáni é názántia sar gwestag, bale nun á har jághah harkasá parmán dayagá ent ke tawbah bekant.

³¹ Chéá ke áiá yakk róché gissshéntag ke á róchá donyáay sajjahén mardománi kortagén kárán gón ensáp dádrasi* o dáwaria kant o pa é maksadá yakké gechéni kortag. Hodáyá á paméshká cha mordagán zendag kort ke pa harkasá é habaray rásti pakká bebit."

³² Wahdé áyán Pulosay é habar eshkot ke Hodá mordagán padá zendaga kant, lahténá áiy sará malandh o maskará kort, bale dega lahténá gwasht: "É bárawá dega baré mára gúshter sarpad kan."

³³ Gorhá Pulos, cha diwáná dar átk.

³⁴ Lahtén mardomá áiy habar mannét o Issáy sará báwarmand but. Cha báwar kanókán yakké, Ariupágusay diwánay báské at ke áiy nám Diunisius at o yakk janéné ke námi Dámáris at o gón áyán dega lahtén ham gón at.

18

Pulos, Korentay shahrá

¹ Randá, Pulos cha Átenay shahrá dar átk o Korentay shahrá shot.

² Ódá gón Akwilá námén yakk Yahudiéá dochár kapt* ke Pontusay damagá pédá butagat o gón wati janén Priskiláyá cha Itáliáy molká Korentay shahrá nóki átkagat. Chéá ke Rumay Kaysar Klawdiúsá parmán dátagat ke sajjahén Yahudi cha Rumay shahrá dar bekapant. Pulos áyáni lógá shot.

³ Akwilá o Priskilá ham Pulosay dhawlá gedándóch atant. Paméshká Pulos hamáyáni Kerrá mant o gón áyán hamkár but.

⁴ Har Shabbatay róchá, Pulosá kanisahá gón Yahudi o Yunánián gapp o trána kort o áyáni báwarmand kanagay johdá at.

⁵ Wahdé Silás o Timutáus cha Makduniahá átk o gón Pulosá hór butant, á Hodáyá habaráni sheng o tálán kanagá dazgath o goláesh at. Áiá pa Yahudián paddara kort o gwasht: "Issá hamá Masih ent."

⁶ Wahdé Yahudián Pulosay habar namannétant o áesh bad o rad gwasht, Pulosá wati gwaray kabáh dar kort o á shahray danz áyáni déma chandhetant o gwashti: "Man wati kár kortag. Nun shomay hón shomay wati gardená ent o man bémayár án. Cha ed o rand, Hodáyá habará darkawmáni nyámá sheng o tálána kanán."

⁷ Gorhá, cha áyáni kanisahá dar átk o Titius Yustus námén Hodátorsén mardéay lógá shot. Áiy lóg, kanisahay kashá at.

⁸ Kanisahay masteray nám, Krispus at. Áiá gón wati lógay sajjahén mardomán, Hodáwandén Issáy sará báwar kort. Korentay shahray dega bázén mardom ham gón Pulosay habaráni eshkonagá, báwarmand butant o pákshódiesh kort.

⁹ Yakk shapé, Hodáwandén Issá, Pulosay shobéná átk o gwashti: "Mators, mani mestágá sheng o tálán kanán kan. Bétawár mabay.

¹⁰ Hechkas tará dasta najant o táwán dáta nakant chéá ke man tai posht o panáh án. É shahrá mani báwarmand báz ant."

¹¹ Gorhá, tán yakk sál o shash máhá hamódá dáshti o mardomi Hodáyá habar sója dátant.

Pulos, Galliuy hakdiwáná

¹² Á wahdá ke Galliuy Akáyahay† damagay wáli at, Yahudi mocch butant o Pulosay sará orosh o hamlahesh bort, gept o hakdiwánay déma pëshesh kort.

§ 17:28 17:28 Jonzag, bezán sahdaráni sor o por o harkat ent. * 17:31 17:31 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. * 18:2 18:2 Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag. † 18:12 18:12 Akáyá, annugén Yunánay jonubi bahrá ent. Á wahdá Rumay damagé at o bonjáhi Korent at.

¹³ Gwashtesh: “É mard, cha Mussáay Sharyatay ráhá dhann, mardomán Hodáay parastesh kanagá hojja kant.”

¹⁴ Wahdé Pulosá habar kanagi at, Galliúá dém gón Yahudián kort o gwashti: “Oo Yahudián! Agan é mardá mayaré yá mazanén radén karé bekortén, man shomay habar gósh dáshtagat.

¹⁵ Bale shomay jérhah, labz o nám o shomay Yahudi Sharyatay bárawá ent, paméshká shomá bezánét o shomay kár. Man é káráni tahá pád mána nakanán.”

¹⁶ Áiá mardom cha hakdiwáná dhanná dar kortant.

¹⁷ Gorhá, áyán kanisahay nókén master Sustines gept o hakdiwánay déma latth o kotth kort. Bale Galliúá eshiay sará hecch delgósh nadát.

Pulos, Antákiahá pera tarrit

¹⁸ Pulosá Korentay shahrá angat bázén róché gwázént o randá bráti roksat kortant, bójigá nesht o Suriáhá ráhi but. Priskilá o Akwilá áiay hamráh atant. Cha Kenkriahay bandená bójigay swár bayagá pésar, áiá wati mud chet o gwandh kortant, chéá á kawl ke áiá pa Hodáay námá kortagat, nun wahdi gwastagat.†

¹⁹ Wahdé Epésosay bandená rasetant, Pulosá wati hamráh Priskilá o Akwilá yalah dátant o wat kanisahá shot o gón Yahudián gapp o tráni kort.

²⁰ Áyán dazbandi kort géshterén wahdé bejallit, bale Pulosá namannet.

²¹ Cha áyán roksati gept o gwashti: “Agan Hodáay razá bebit, dega baré shomay kerrá káyán.” Gorhá bójigá nesht o cha Epésosá dar átk.

²² Mán Kaysariahá ér átk o Urshalimá shot o cha óday kelisáay gend o nendá rand, padá Antákiahá shot.

Pulosay sayomi mestági sapar

Apulos

²³ Pulos Antákiahá kammé wahdá mahtal but o padá cha ódá dar átk o Galátiah o Prijiáhá tarr o táb kanán, gón moridán gend o nendia kort o áyáni setk o báwari mohr o rédag kanána kort.

²⁴ Hamá wahdá Apulos námén yakk Yahudié Epésosay shahrá átk ke Eskandariahá pédá butagat, wánendah o habarzánté at o Pákén Ketábán sharr balad at.

²⁵ Áiá Hodáwanday ráhay bárawá tálim geptagat o mardomán gón hobb o hodónáki,‡ sharriay sará Issáay bárawá habar kanag o tálim dayagá at, bale áiay zánt, Yahyáay pákshódiay bárawá at o bass.

²⁶ Áiá pa deléri kanisahá wati habaráni darshán bongéj kort. Wahdé Priskilá o Akwiláay áiay habar eshkotant, wati lógá bortesh o Hodáay ráhesh sharriay sará sój dát.

²⁷ Apulosá ke Akáyahay rawagay shawr kort, gorhá Epésosay shahray brátán delbaddhi dát o pa óday moridánesh nebesht ke áiá pa delgarmi wasshátk bekanant. Wahdé Apulos ódá raset, óday hamá mardomi báz komakk kortant ke cha Hodáay rahmat o barkatá imánesh áwortagat,

²⁸ chéá ke áiá sajjahénáni déma gón Yahudián gapp o trána kort o áyáni báwari* gón mohrén dililána prósh. É dhawlá, cha Pákén Ketábáni nebeshtánkán péshia dásht ke Issá, hamá Masih ent.

19

Pulos, Epésosay shahrá

¹ Hamá zamánagá ke Apulos Korentá at, Pulos ham cha molkay nyámi hand o damagán gwazán, Epésosay shahrá átk o raset. Ódá lahtén moridi dist.

² Cha áyán josti gept: “Wahdé shomá Issá Masihay sará báwar kort, Pákén Ruh shomará raset?” Passawesh dát: “Na, má é ham naeshkotag ke Pákén Ruh hastent.”

³ Gwashti: “Gorhá shomá chónén pákshódié kortag?” Passaw dátesh: “Yahyáay pákshódi.”

⁴ Gwashti: “Yahyáay pákshódi, gonáháni pashómániay pákshódi at. Yahyáay wat gón mardomán gwashtagat: ‘Hamá kasé ke cha man o randa kayt, bezán Issá, shomá hamáiy sará báwar kanét.’”

⁵ Cha é habaray eshkonagá rand, áyán Hodáwandén Issáay námá pákshódi kort.

⁶ Pulosá wati dast áyáni baddhá jat o Pákén Ruh áyáni delá potert, nun á nókén zobánán habar kanagá laggetant o paygambariesha kort.

⁷ Á, kesás dwázdah mardom atant.

† 18:18 18:18 Kawl esh at ke tán wahdéá Pulos wati sajjahén wahdá pa Hodáyá nadra kant, saray mudána nachment o sharáb ham nawárt. Nun é wahd gwastagat. § 18:25 18:25 Hodónák, bezán wághagdár, lóthók, delmánag. * 18:28

18:28 Áyáni hamá pésarigén Yahudi báwar ke namannit Issá, Masih ent.

⁸ Pulos tán say máhá kanisahá shot o átk o bé tors o bimmá Hodáay bádsháhiay bárawá gón mohrén dalilán habar o tránia kort.

⁹ Bale cha áyán lahtén sarkassh o yági but o áiy habaresh nazort o mardománi déma “É Ráhesh” bad o rada gwasht. Paméshká Pulosá watá cha áyán yakk kerrá dásht. Moridi zortant o har róch mán Tiránus námén mardéay tálará* gapp o trána at.

¹⁰ Tán do sálá hamé kári kort o é dhawlá pa Ásiáay damagay sajjahén mardomán, Yahudi o Yunánián ham, Hodáwanday habar rasénag but.

¹¹ Hodáya cha Pulosay dastá ajabén mójezah pésa dásht.

¹² Har dazmál o godé ke áia belaggetén o pa nádráhánesh per bemoshtén, á wassh o dráha butant o jennán, ganók yalaha kortant.

¹³ Yahudi sáheráni yakk thóliéá shahr pa shahr tarr o garda kort. Pa chakkásá, jenniáni sará Hodáwandén Issáay námesh gept o gwashtesh: “Man shomará hamá Issáay námá hokma dayán, ke Pulos áiy bárawá gwájáragá† ent.”

¹⁴ Yahudiáni yakk mazanén dini pëshwáé ke námi Eskiwá at, áiy hapt bachakkán é kára kort.

¹⁵ Palitén ruhá á passaw dátant o gwashti: “Issáyá mana zánán, Pulosá ham pajjáha kárán, bale shomá kay ét?”

¹⁶ Hamé mardá ke jenn per at, koppi kort o áyani chakká kapt. Sarzór but o á jándará o thappi, cha á lógá tatkant.

¹⁷ Cha é hálay eshkonagá, Epésosay shahray sajjahén mardomán, Yahudi o Yunáni doénán, báz torset o Hodáwandén Issáay námesh satá o saná kort.

¹⁸ Bázéné ke báwarmand but, mardománi déma wati pésarigén sellén káresh mannetant.

¹⁹ Lahténá ke pésará jádugeri kortagat, wati jádugeri ketáb o daptar áwort o mardománi déma sótkant. Wahdé sótkagén ketábáni kimmatay hesábesh kasshet, zánag but ke panjáh hazár derhamay‡ ketáb butagatat.

²⁰ É dhawlá, Hodáwanday habar gón géshterén zór o wáké sheng o tálána but.

Epésosay shahray shóresh

²¹ Cha é káráni sarjamiá rand, Pulosá wati delá shawr kort Makduniah o Akáyahay damagán gwazán, Urshalimá berawt. Gwashti: “Cha óday rawagá rand, maná allam, Rumay shahr ham gendagi ent.”

²² Áia cha wati komakkárán do mardom, Timutáus o Erastus Makduniahá rawán kortant o wat kammé wahd géshter Ásiáay damagá mahtal but.

²³ Hamá wahdá Epésosay shahrá “É Ráhay” bárawá mazanén shóreshé chest but.

²⁴ Shóresh é dhawlá but ke Epésosay shahrá Dimitrius námén zargaré hastat ke áia Ártemisay§ zyáratjáhay nograhén dottoka jórhént o bahá kort. Cha é kára, shahray honarmandán bázén zarr o malé katthet.

²⁵ Áia, shahray sajjahén honarmand o é pëshahay mardom lóthet o mocch kortant. Gón áyán gwashti: “Oo wájahán! Anchosh ke shomá zánét, é kár may hastómandiay sarchammag* ent.

²⁶ Bale shomá wat eshкотag o distag, é mardá, Pulosá, na tahná Epésosay, kamm o gész sajjahén Ásiáay damagay bázén mardomé gomráh kortag o gwashtit ke may dastáni addh kortagén Hodá, pa hecch dábá Hodá naant.

²⁷ Nun tors tahná é naent ke pa mardomán may kár kamsharapa bit, tors esh ent ke may mazanén Hodá Ártemisay zyáratjáhay mazani gára bit o á, ke Ásiáay damag o sajjahén donyá áia parastesha kant, wati shán o shawkatá báhénit.”†

²⁸ Wahdé mocchiay mardomán é habar eshкотant, sakk zahr geptant o pa kukkár gwashtesh: “Epésosay hodá, Ártemis mazan ent.”

²⁹ É paymá sajjahén shahrá shóresh chest but. Mardománi mocchi, kukkár kanán shahray maydánjáhá‡ shot. Áyán Pulosay do hamráh ke áyani nám Gáyus o Aristarkás at o Makduniahay mardom atant, gept, kasshakán kort o gón wat bortant.

³⁰ Pulosá mocchiay tahá rawag lóthet bale áiy shágerdán naesht.

³¹ Tantaná Ásiáay damagay lahtén masterá ham, ke Pulosay dóst atant, pa áia kolaw ráh dát o dazbandi kort ke shahray maydánjáhá marawt.

* 19:9 19:9 Tálár, bezán pa gapp o trán o gwashtánká mazanén diwánjáhé. † 19:13 19:13 Gwájárag, bezán tablig kanag.

‡ 19:19 19:19 Yakk derham kamm o gész yakk róchay mozz at. § 19:24 19:24 Ártemis cha Yunániáni bánokén hodáyán yakké at. Yunániáni botén hodá, janén ham butagant o mardén ham. * 19:25 19:25 Hastómandiay sarchammag, bezán dawlatmandiay bonyát. † 19:27 19:27 Báhénag, bezán gár dayag, cha dast dayag. ‡ 19:29 19:29 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “tyáter”, bezán tamásháy jágah.

³² Ódá báz shór o árhahór at, harkasá yakk chizzé gwasht. Bázénéá é habar ham nazánt ke á chéá edá átkag o mocch butagant.

³³ Yahudián, Eskandar námén mardé déma kort o cha mocchiá harkasá áiára hokmé dát. Dasti shahár dát ke chopp o bétawár bebant, tán mardománi déma gón wati habarán Yahudiáni démpániá bekant.

³⁴ Bahé wahdé mocchiay mardomán zánt ke á Yahudié, gorhá padá hamgotth o hamtawár butant o tán kesás do sáhatá ják o kukkáresh kort o gwashtesh: “Epésosay hodá, Ártemis mazan ent.”

³⁵ Gorhá, shahray monshiá mocchi áram kort o gwashti: “Oo Epésosay mardomán! Sajjahén donyáay mardoma zánant ke Epésosay shahr, mazanén hodá Ártemisay zyáratjáhay negahpán ent, ke áiy naksh cha ásmáná ér átkag.

³⁶ Nun ke harkas é habará mannit,^S shomá áram bebét o pa eshtápi hecch karé makanét.

³⁷ É doén mardom ke shomá geptag o edá áwortagant, eshán na cha zyáratjáhá chizzé poletag o na may bánokén hodáesh bés harap kortag.

³⁸ Agan Dimitrius o áiy honarmandán gón kaséá jérhahé hast, hakdiwánay darwázag pach ent o wáli ham har wahdá hastent, berawant o wati jérhahá pésh bekanant.

³⁹ Agan dega habaré hast, báyd áia shahray sarkári diwáná byárant tánke gissshénag bebit.

⁴⁰ Cha maróchigén sargwastá, tors esh ent may sará shóreshgariay bohtámá* bejanant. Agan chosh bebit, mára pa maróchigén shóreshá hecch passawé nést.”

⁴¹ Áia é habar kortant o mocchii prósht.

20

Pulos, dém pa Makduniah o Yunána

¹ Epésosay shahray shóreshay halásiá rand, Pulosá á shahray morid lóthet o delbaddhi dátant, gorhá cha áyán roksati gept o dém pa Makduniahá ráh kapt.

² Cha á hand o damagán ke gwast, gón wati habarán, báwarmandi bázén delbaddhié dátant. Randá átk o Yunána raset.

³ Ódá tán say máhá mahtal but. Gón bójigéá Suriahay rawagá pésar, Yahudián pa áia pandalé sázet, paméshká cha Makduniahay ráh per tarragay shawri kort.

⁴ Áiy hamráh esh atant: Pirrusay chokk Supáterus ke Biriayah mardomé at, Aristarkás o Sekundus ke Tesálunikiay mardom atant, Gáyus ke Derbehay mardomé at, Timutáus, Tikikus o Trupimus ke Ásiáy damagay mardom atant.

⁵ Á cha má pésh kaptant o Truásay shahrá shotant. Hamódá pa may áyagá rahchár butant.

⁶ Béhomirén Naganay Aidá rand, má cha Pilipiay shahrá bójigéá swár butén o panch róchá rand, Truásá áyáni kerrá átkén o tán hapt róchá hamódá dáshtén.

Warnáé zendaga bit

⁷ Haptagay awali róchá,* pa nánay chondh chondh kanagá horigá neshtagatén o Pulosá gón báwarmandán trán kort. Domi sabáhá á rawagi at, paméshká tán shapnémá habari kort.

⁸ Hamá borzádi báná ke neshtagatén, bázén cherágé rók at.

⁹ Pulosay habaráni wahdá, Yutukus námén warnáé darigay dapá neshtagat. Wábénag but, kóchandhagá lagget o wáb kapt. Cha lógay sayomi tabaká jahlád kapt o mort. Mardomán áiy jón chest kort.

¹⁰ Pulos ér átk, áiy némagá jahl but, goláéshi kort o gwashti: “Matorsét, sáhi mán ent.”

¹¹ Gorhá borzád shot, náni chondh chondh kort o wárt, randá gón áyán wati gapp o tráni tán gwarbámá† déma bort o padá cha ódá dar kapt o shot.

¹² Á warnáesh, zendag o dráh áiy lógá bort o áyán mazanén tasallá o delbaddhié raset.

Dém pa Militusay bandená

¹³ Má bójigá swár butén o cha Pulosá pésar, Ásusay shahrá shotén ke cha ódá áia gón wat bezurén. Pulosay wáhag esh at ke Truásá beger tán Ásusá hoshkiá sapor bekant.

¹⁴ Wahdé Ásusay shahrá gón áia dochár kaptén, gorhá bójigá swáren kort o Mitiliniay shahrá átkén.

¹⁵ Cha ódá domi róchá Kiusay jazirahay déma átk o rasetén. Sayomi róchá, Sámusay banden o cháromi róchá Militusay shahrá átkén.

^S 19:36 19:36 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “Nun ke hechkas é habaray namannók naent...”. * 19:40 19:40

Bohtám, bezán malámat, tohmat. * 20:7 20:7 Bezán Yakshambehá. † 20:11 20:11 Gwarbám, bezán róthekk, róchay dar áyagay wahd.

¹⁶ Pulosay shawr at, Epésosay shahrá hecch maóshiti, tánke Ásiáy damagá báz mahtal mabit. Áiá eshtáp at ke agan buta kant Pentikástay Aiday[‡] róchá Urshalimá bebit.

Gón Epésosay kamáshán Pulosay trán

¹⁷ Pulosá cha Militusay shahrá, pa Epésosay kelisáay kamáshán kolaw ráh dát o á wati kerrá lóhetant.

¹⁸ Kamásh ke átkant, gón áyán gwashti: “Shomá wata zánét cha hamá awali róchá ke man Ásiáy damagá pád ér kortag, che paymá wati zend gón shomá gwázéntag.

¹⁹ Man ars réchán o pa békebri o darbéshi Hodáwanday hezmatkári kortag o Yahudiáni pandaláni sawabá bázén sakki o sóri saggetag.

²⁰ Wata zánét, shomay nap o suttá harché ke mani dastá bayagi butag man kortag o Hodáay kolaw pa shomá, mocchiáni tahá o lóg pa lóg áwortag o sar kortag.

²¹ Man Yahudi o Yunáni, doén pant o sój dátagant ke cha wati radén kárán tawbah bekanant, Hodáay ráhá begerant o may Hodáwandén Issáay sará imán byárant.

²² Annun gón Pákén Ruhay rahshóniá Urshalimá rawán. Nazánán ódá gón man ché bayagi ent.

²³ Bale eshiá zánán ke Pákén Ruh maná har shahrá péshgói kanag o gwáhi dayagá ent, kayd o band o sakki o sóri mani wadár o entezará ant.

²⁴ Maná pa wati sáh o zendá parwáh nést, mani yakkén wáhag esh ent ke wati dawr o bárigá pa sar berasénán o Hodáwandén Issáay dátagén kára sarjam bekanán, bezán Hodáay mehr o rahmataymestágá berasénán.

²⁵ Nuna zánán, man ke Hodáay bádsháhiay wasshén mestág pa shomá áwortag o raséntag, cha shomá hechkas padá maná nagendít.

²⁶ Paméshká maróchi shomará pa rásti o deljamia gwashán ke shomay hechkasay hón mani gardená naent.

²⁷ Chéá ke man pa shomá Hodáay sajjahén wáhagáni rasénagá hechbar chakk o pad nabutagán.

²⁸ Shomá wati jend o wati ramagay sajjahén báwarmandáni hayáldáriá bekanét ke Pákén Ruhá shomará áyáni negahpán kortag. Hodáay kelisáay shepánkí o negahpániá bekanét, hamá kelisá ke Hodáwandén Issáyá gón wati hóná pa bahá geptag.

²⁹ Mana zánán cha mani rawagá rand, derróké gork shomay nyámá káyant o ramagay sará rahma nakanant.

³⁰ Tantaná shomay wati nyámá ham anchén mardom páda káyant ke rástén habarán prosht o prósha kanant tánke moridán wati némagá bekaasshant.

³¹ Paméshká hozzhár bét o yát bekanét ke tán say sálá, man shap o róch pa shomá grétag o shomará dháh[§] dátag.

³² Nun shomará Hodá o áiy pormehr o rahmatén habaráni sepordaha kanán ke á habar shomará mohr dáshta kanant tán hór gón sajjahén Hodáay palgártagénán mirás bebarét.

³³ Maná cha kaséá hecch chizzéay tamáh o lálech nabutag, na sohr o tangaway, na nograh o zarray o na god o póshákay.

³⁴ Shomá wata zánét ke man gón wati é dastán kár kortag, watig o wati hamkáráni zalurat o garaz wat sarjam kortagant.

³⁵ Man shomará darwar o nemunah pésh kortag ke shomá ham mani dhawlá wati dastán kár bebandét o kár bekanét o wár o bazzagán komakk bedayét. Shomá cha Hodáwandén Issáay é habarán bétránag mabét o mashamóshét ke áiá gwasht: ‘Cha zuragá, dayag bahtáwarter ent.’”

³⁶ Cha é habaráni halásiá rand, Pulos kóndhán kapt o gón sajjahénán hór dwái kort.

³⁷ Sajjahénán Pulos goláesh kort, chokket o báz grétesh.

³⁸ Á géshter pa eshiá gamig atant ke Pulosá gwashtagat: “Shomá padá maná nagendét.” Gorhá tán bójigá raséntesh.

21

Dém pa Urshalimá

¹ Wahdé má cha áyán jetá butén, bójigá swár but o tachkátachk dém pa Kásay jazirahá átkén. Domi róchá Rúdesay jazirahá rasetén o cha ódá Pátaráay shahrá shotén.

² Ódá mará yakk bójigé dast kapt ke Pinikiahá rawagi at. Má hamé bójigá swár but o ráh geptén.

³ Wahdé bójig daryáyá rawán at, cha durá Kebresay jazirah, chappén pahnátá gendag but, cha ódá gwazán, Suriahá, Suray bandená raset o cha bójigá ér kaptén, chéá ke ódá bójigá bár ér géjagi at.

[‡] 20:16 20:16 Rón o Móshay Aid. [§] 20:31 20:31 Dháh, bezán hoshdár, wáring.

⁴ Má óday morid shóház kortant o tán hapt róchá áyáni kerrá jalletén. Áyán, cha Pákén Ruhay némagá gón Pulosá gwasht ke Urshalimá marawt.

⁵ Bale wahdé ódá may jallagay róch halás butant, má padá wati sapar bendát kort. Sajjahén báwarmand gón wati jan o chokkán may hamráhiá cha shahrá dhann, tayábdapá* átkant. Ódá má sajjahén kóndhán kaptén o dwáen kort.

⁶ Cha yakdomiá roksat bayagá rand, má bójigá swár butén o á wati lógán per tarretant.

⁷ Cha Suray bandená sapar kanán Potulemaisay shahrá átk o cha bójigá ér kaptén. Ódá ham má gón báwarmandán† gendok kort o yakk róché áyáni gwará dáshtén.

⁸ É dega róchá cha ódá dar átk o Kaysariahay shahrá rasetén. Ódá má mestág dayókén Piliposay lógá dásht ke cha hamá hapténán‡ yakké at.

⁹ Áiá chár neshtagén janénchokk hastat ke paygambariay sawgátesh cha Hodáay némagá rasetagat.

¹⁰ Á lahtén róchá ke má ódá atén, Ágábus námén nabié cha Yahudiahá átkagat.

¹¹ May gendoká átk, Pulosay lánkbandi zort, wati dast o pádi bastant o gwashti: “Pákén Ruha gwasht: ‘Urshalimay Yahudi é lánkbanday hodábondá gerant o hamé paymá ke man watá bastag, hamé paymá áiy dast o pádána bandant o darkawmáni dastá dayant.’”

¹² Áiay habaráni eshkonagá rand, má o á shahray mardomán gón Pulosá dazbandi o mennatgíria kort ke Urshalimá marawt.

¹³ Bale Pulosá gwasht: “Chéá shomá gréwét o mani delá próshét? Man band bayagá bell, Urshalimá, pa Hodáwandén Issáay námaygi wati zenday nadr kanagá ham tayár án.”

¹⁴ Wahdé má Pulos mannént nakort, gorhá gwashtén: “Harché ke Hodáwanday razá ent, hamá dhawlá bebit” o bétawár butén.

¹⁵ Cha á róchán o rand, má wati ord o bonag bast o dém pa Urshalimá ráh geptén.

¹⁶ Cha Kaysariahay shahrá lahtén morid may hamráh but, áyán mará pa dárág o mehmán bayagá Manásun námén báwarmandéay lógá bort. Á cha Issáay awali mannógerán at o béhá Kébresié at.

Pulos, Urshalimay shahrá

¹⁷ Wahdé Urshalimá rasetén, brátán mará gón wáhagé wasshátk kort.

¹⁸ Domi róchá, Pulosay hamráhiá Issáay brát Ákubay gend o nendá shotén. Kelisáay sajjahén kamásh hamódá atant.

¹⁹ Tayárijórihiá rand, Pulosá pa sarjamiá gwasht ke Hodáyá cha áiy hezmatán pa darkawmán ché kortag.

²⁰ Wahdé áyán é hál eshкотant, Hodáay shogresh gept. Nun gón Pulosá gwashtesh: “Oo brát! Taw sahig ay ke hazarán Yahudi Issáay sará báwarmand butag o sajjahén Mussáay Sharyatay sará pa del o setk páband ant.

²¹ Bale lahténá tai bárawá gón áyán gwashtag ke taw á sajjahén Yahudi ke darkawmáni nyámá neshtagant sója dayay ke Mussáay Sharyatá yalah bedayant o wati chokkán sonnat makanéanant o may é dega dód o rabédagáni sará kár makanant.

²² Nun shawr ché ent? Má ché bekanén? Allamá cha tai eday áyagá sahiga bant.

²³ Paméshká anchosh ke má gwashtén, hamá dhawlá bekan. May kerrá chár mardom hast ke áyán gón Hodáyá kawlé kortag.

²⁴ Taw hamáyáni hamráhiá beraw o gón áyáni pák o palgáriay rasmán hór bebay. Áyáni korbánigay dalwatáni kimmatá ham taw porr kan, tánké á wati sarán besáyant. É dhawlá harkasa zánt ke tai bárawá áyáni eshкотagén habar dróg butagant o taw wati zendá Sharyatay sará gwázénagá ay.

²⁵ Bale má hamá darkawmén báwarmandáni sará nebeshtag ke may hokm áyáni bárawá ché ent. Cha botáni námá korbánig kortagén góshatá, cha hónay waragá, cha mordárén dalwatáni góshat o cha zená o béntangiá pahréz bekanant.”

²⁶ Pulosá á chárén mardom zórant o é dega róchá gón áyán hórigá, pák o palgáriay rasmi sarjam kort. Padá mazanéen parasteshgáhá shot tán palgáriay rócháni sarjam bayagay járá bejant, ke hamá róchá cha áyán har yakkéay korbánig ham hayrát kanaga bit.

Pulosay dazgir kanag

²⁷ Áyáni palgáriay haptén róch sarjam bayagi atant ke Ásiáay damagay lahtén Yahudiá Pulos mazarén parasteshgáhá dist. Mardomesh shóréntant, Pulosesh gept o

²⁸ kukkáresh kort: “Oo Esráilián! Byáét mará komakk bekanét. É mard, Pulos hamá ent ke har jágah gón harkasá, may kawm o Mussáay Sharyat o Hodáay é Pákén Lógay helápá

* 21:5 21:5 Tayábdap, bezán daryáay nazzikk o gwarén jágah, zerkerr; sáhel. † 21:7 21:7 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “gón brátán”. ‡ 21:8 21:8 Bezán cha haptén gechéen kortagén hezmatkárán, bechár Kásedáni Kár 6:5.

tálima dant. Annun ham darkawmén Yunáni mardomi mazanén parasteshgáhá áwortag o Hodáay Pákén Lógi palit kortag.”

²⁹ Áyán é habar paméshká kort ke pésará Pulosesh gón Trupimusá, ke Epésosay shahray nendóké at, Urshalimay bázará distagat. Gománesh kortagat ke Pulosá, Trupimus mazanén parasteshgáhá áwortag.

³⁰ Sajjahén shahrá shóreshé chest but, sajjahén mardom cha har némagá tacháná átk o mocch butant. Pulosesh gept o cha mazanén parasteshgáhá dhanná dar kort o hamá damáná parasteshgáhay darwázagesh band kortant.

³¹ Pulosesh koshagi kortagat ke Rumi lashkaray masterá hál raset sajjahén Urshalimá shóreshé kaptag.

³² Áiá hamá damáná watá, sepáhig o apsaráni hamráhiá pa mardomán rasént. Wahdé mardomán lashkaray master o sepáhig distant, Pulosay latth o kotthesh bass kort.

³³ Lashkaray master Pulosay kerrá átk, dazgiri kort o parmáni dát gón do zamzilá bebandanti. Cha mardomán josti gept ke “É kay ent o mayári ché ent?”

³⁴ Mardom báz kukkár kanagá atant, harkasá áiay bárawá chizzé gwasht, paméshká lashkaray master cha rástén jáwará sarpad nabut o hokmi kort ke Pulosá kalátá bebarant.

³⁵ Wahdé Pulos kalátay padánkán raset, cha mahlukay zahr o hezhmá sepáhig áiay baddh kanagá náchár butant,

³⁶ chéá ke mahluk áiay randá kukkár kanán, gwashán at: “Eshiá bekosh.”

³⁷ Hamá wahdá ke sepáhig Pulosá kalátá baragá atant, áiá gón Rumi lashkaray masterá gwasht: “Maná mókala dayay gón taw habaré bekanán?” Lashkaray masterá jost kort: “Záná, taw Yunáni zobáná balad ay?”

³⁸ Acha, taw hamá Mesri naay ke nóki shóreshi kortagat o chár hazár yágién mardomi gón wat gyábáná bortagat.”

³⁹ Pulosá darráént: “Enna, man Yahudié án o Kilikiahay damagay námién shahr Tarsusay mardomé án. Maná bell ke gón é mardománi mocchiá kammé habar bekanán.”

⁴⁰ Lashkaray masterá mannet, Pulos átk o kalátay padánkáni sará óstát o gón dastay sorénagá mardomi bétawár kortant. Wahdé mardom bé trekk o tawár butant, gorhá Pulosá gón áyán Ebráni zobáná habar kort o gwashti:

22

Pulosay trán

¹ “Oo pet o brátán! Maná é hakká bedayét ke shomay déma wati démpániá* bekanán.”

² Wahdé mardomán dist ke á Ebráni zobáná gón áyán habar kanagá ent, géshter bétawár butant. Áiá gwasht:

³ “Man Yahudié án o mani pédáeshay jágah, Kilikiahay damagá, Tarsusay shahr ent, bale mani rost o rodóm hamedá Urshalimá butag. Gámálial mani ostád butag o may pet o pirokáni sarjamén Sharyat† man cha hamáiá dar bortag. Pa Hodá o áiay razáyá báz wáhagdár o hodónák butagán, anchosh ke maróchi shomá hodónák ét.

⁴ Man ‘É Ráhay’ mannóger ázar dátat o koshagi ham kortagant, mardén wa mardén ant, janén ham geptag o bandi kanáéntagant.

⁵ Masterén dini péshwá o sajjahén kamásháni diwán mani bárawá gwáhi dáta kant. Áyán pa Dameshkay Yahudi brátán maná kágad dátatag tán ódá berawán, óday báwarmandán begerán o pa sezá dayagá Urshalimá byáran.

⁶ Ráhá, wahdé Dameshkay shahray nazzikká rasetagátán, némróchay wahdá anágat cha ásmáná mani chapp o chágérdá trondén rozhné drapshet.

⁷ Zeminá kaptán o tawaré eshkoton ke maná gwashti: ‘Shául, Oo Shául! Taw chéá maná ázára dayay?’

⁸ Man jost kort: ‘Oo wájah! Taw kay ay?’ Passawi dát: ‘Man Issá Náseri án, hamá ke taw áiá ázára dayay.’

⁹ Mani hamráhán rozhn dist, bale hamá ke gón man habar kanagá at, áiay tawáresh naeshkot.

¹⁰ Joston kort: ‘Oo Hodáwand! Man ché bekanán?’ Hodáwandá maná passaw dát: ‘Pád á, Dameshkay shahrá beraw, hamá sajjahén kár ke tará kanagi ant, ódá tará gwashaga bant.’

¹¹ Hamráhán maná dastá gept o Dameshkay shahrá bort, chéá ke cha hamá trondén rozhnay gendagá mani chammáni rozhnái shotagat.

* 22:1 22:1 Démpáni, bezán wati rakkénagay johd, Arabi o Pársiá “defá”. † 22:3 22:3 Bezán hamá Mussáay Sharyat.

¹² Ódá Hannániá námén yakk mardé at ke Hodádóst o Sharyatay páband at o sajjahén jahnenendén Yahudiáni nyámá washnámén mardé at.

¹³ Mani kerrá átk o óshrát o gwashti: ‘Oo mani brát Shául! Tai chammáni rozhnái per betarrát o maym bekanátay’. Hamá damáná mani chamm padá rozhná butant o man á dist.

¹⁴ Gorhá Hannániáyá gón man gwasht: ‘May pet o pirokáni Hodáyá tará gechén kortag tán áiy razáyá bezánay, áiy “Pák o Nékéná”^{*} begenday o áiy tawará cha áiy jenday dapá beshkonay.

¹⁵ Báýad ent pa sajjahénán wati eshкотagén o distagénáni gwáhiá bedayay.

¹⁶ Nun chéá mahtal ay? Pád á, Issáay námá beger, pákshódi bekan ke cha wati gonáh o mayarán pák o palgár bebay.’

¹⁷ Randá wahdé Urshalimá átkán, yakk róché pa dwáyá mazanén parasteshgáhá shotán, dwáay wahdá maná shobén o elhámé raset.

¹⁸ Issá Masihon dist ke maná gwashti: ‘Zutt kan. Cha Urshalimá dar kap, chéá ke eday mardom mani bárawá tai gwáhiá namannant.’

¹⁹ Man gwasht: ‘Oo Hodáwand! Á wa zánant ke man har jágah, kanisahán shotagán o tai báwarmand jatag o jél kanáéntagant.

²⁰ É habará ham zánant ke wahdé tai shahid Estipánay hón réchag but, man hamódá óshátatagátán o pa áiy koshagá rázig atán o áiy hónigáni god o poccháni negahpán atán’

²¹ Padá Hodáwandén Issáyá maná gwasht: ‘Beraw, chéá ke man tará durén hand o damagán darkawmáni kerrá ráha dayán.’”

Cha Pulosá jost o pors

²² Mardom tán haminchoká Pulosay habarán gósh dárágá atant, bale é habari ke kort nun kukkár kort o gwashtesh: “É mard koshag o gár kanag bebit ke zenda nakarzit.”

²³ Áyán kukkár kort, wati gwaray kabáh o jámagesh kasshetant o hákshánesh kort.

²⁴ Rumi lashkaray masterá parmán dát ke Pulosá kalátá bebarant o shallák bejanant o cha áia jost o pors bekanant tán zánag bebit mardom chéá áiy sará kukkár kanagá ant.

²⁵ Wahdé Pulosesh pa shallák janagá bast, áia hamódá cha óshátatagén apsará jost kort: “Man Rumi báshendahé án. Kánuná, é rawá ent ke shomá bé hokmay borragá Rumi báshendahéá shallák bejanéz?”

²⁶ Wahdé apsará é habar eshкот, lashkaray masteray kerrá átk o gwashti: “Oo wájah! Taw ché kanagá ay? É mard Rumi báshendahé.”

²⁷ Lashkaray master, Pulosay kerrá shot o josti kort: “Begwash, pa rásti taw Rumi báshendahé ay?” Pulosá passaw dát: “Haw, man Rumi báshendahé án.”

²⁸ Masterá gwasht: “Man pa Rumi báshendah bayagá bázén zarré dátág.” Pulosá darráént: “Man cha pédáeshá Rumi báshendahé án.”

²⁹ Á sepáhig ke cha Pulosá jost o pors kanagá atant, hamá damáná cha áia poshtá kenzetant. Wahdé lashkaray master sarpad but ke Pulos Rumi báshendahé o áia band kanáéntag, wat ham torseti.

³⁰ Lótheti sharr bezánt Yahudi Pulosay sará chónén bohtámé janant, paméshká domi róchá Pulosi cha bandijáhá dar kort o parmáni dát Yahudiáni mazanén dini péshwá o sarókáni diwánay sajjahén básk diwáná benendant. Gorhá Pulosi áwort o áyáni demá pésh kort.

23

Pulos Yahudi sarókáni diwánay déma

¹ Pulosá sarókáni diwáná nendókén báskáni némagá tachkátachk cháret o gwasht: “Oo brátán! Man tán maróchigén róchá wati zend gón pák o palgárén jabin^{*} o wejdáné pa Hodáay razáyá gwázéntag.”

² É habará o rand, masterén dini péshwá Hannániáyá Pulosay pahnará óshátatagén mardom parmán dátant ke áiy dapá shahmát bejanant.

³ Gorhá Pulosá gwasht: “Hodá tará jant, oo espéti per moshtagén diwál![†] Taw Sharyatay rahbandáni randgiriá mani mayár o bémayáriay gishshénagá edá ay, bale é káray badalá gón mani shahmát janáénagá Sharyatay rahbandán próshagá ay.”

⁴ Pulosay kashá óshátatagén mardomán gón áia gwasht: “Tará lajja[‡] nakant Hodáay náméntagén dini péshwáyá béezzata kanay?”

[‡] 22:14 22:14 Bezán Issá Masihá. ^{*} 23:1 23:1 Jabin, bezán wajud, darun, zamir, wejdán. [†] 23:3 23:3 “Espéti per moshtagén diwál” hamá mardománi bárawá gwashag butag ke záherá sharr ant bale áyáni del o darun syáh ent.

[‡] 23:4 23:4 Lajj, bezán sharm, hajálat.

⁵ Pulosá passaw dát o gwasht: “Oo brátán! Man nazántag ke é, Hodáay náméntagén masterén dini péshwá ent. Chéá ke nebeshtah ent *“wati kawmay péshwáyá bad o rad magwashét.”*”^S

⁶ Pulosahig at ke sarókáni diwánay lahtén básk, Saduki o lahtén Parisi ant, paméshká áia pa borztawári darráent: “Oo brátán! Man Parisié án o mani pet o pirok ham Parisi butagant, maróchi é hakdiwánay déma paméshká óshtaréanag butagán ke mani báwar o omét ent ke Hodá mordagán padá zendaga kant.”

⁷ Anchosh ke áia é habar kort, sarókáni diwánay Parisi o Saduki báskani nyámá jérhahé pád átk o diwán do bahr but.

⁸ Sadukiáni báwar esh ent ke mordag padá zendaga nabant o na préshtag hast o na ruh, bale Parisi é sajjahénána manant.

⁹ Báz ják o jik but o Parisiáni Sharyatay lahtén zánógerá pa namannag gwasht: “Má pa é mardá hecch mayaré nagendén, balkén yakk ruh yá préshtagéá gón eshiá habar kortag.”

¹⁰ Wahdé áyani nyámá arh o janjál géshter but, lashkaray masterá torset, chó mabit Pulosá bejanant o chondh chondh bekanant, paméshká sepáhigi parmán dátant ke jahlád berawant, Pulosá cha áyani nyámá pa zór dar bekanant o kalátá bebarant.

¹¹ Hamá shapá Hodáwandén Issá Pulosay déma átk o óshtát. Gwashti: “Oo Pulos! Delá mazan kan, anchosh ke taw Urshalimay shahrá pa mani mestágá sháhedi dátat, hamé dhawlá Rumay shahrá ham tará sháhedi dayagi ent.”

Pulosay kóshárénagay sázesh o pandal

¹² Domi sabáhá, lahtén Yahudiá pandalé jórhént o watmánwatá sawgendesh wárt ke tán Pulosá makoshant, na ápa warant o na warag.

¹³ Pléndh o petnah sáchókén mardom cha chelá géshter atant.

¹⁴ Mazanén dini péshwá o kawmay kamásháni kerrá shotant o gwashtesh: “Má pa del sawgend wártat ke tán Pulosá makoshén heccha nawarén.

¹⁵ Paméshká shomá gón sarókáni diwáná hórígá, lashkaray masterá begwashét ke á Pulosá shomay kerrá byárit. Gón lashkaray masterá shomay nimmón é bebit ke shomá Pulosay bárawá géshter zánag o jost o pors kanaga lóthét. Má tayár én, rasagá pésar, ráhá áia koshén.”

¹⁶ Bale Pulosay gohárazátk ke cha é pandalá sahig but, kalátá shot o Pulosi sahig kort.

¹⁷ Pulosá yakk Rumi pawji apsaré lóthet o gwashti: “É warnáyá wati masteray kerrá bar ke eshiá chizzé gwashagi ent.”

¹⁸ Áia warná wati masteray kerrá bort o gwashti: “Maná kaydién Pulosá lóthetag o gwashtag ke é warnáyá tai kerrá byarán, chéá ke eshiá gón taw chizzé gwashagi ent.”

¹⁹ Lashkaray masterá warnáay dast gept o yakk kerré bort o jost kort: “Tará gón man chónén habaré hast?”

²⁰ Áia gwasht: “Lahtén Yahudiá shawr kortag ke tará begwashant bándá Pulosá diwánay déma pésh bekanay, pa é shawrá áyani nimmón esh ent ke á Pulosay bárawá géshter jost o pors kanaga lóthant,

²¹ Bale taw áyani é habaray managá tayár mabay, chéá ke cha áyan chell mardomá gesh, ráhá Pulosay sará orosh kanag o áia koshagá tayár ent. Áyan sawgend wártat ke tán Pulosá makoshant, na ápa warant o na warag. Á tayár neshtagant o wadárig ant ke taw áyani wáhagá bemannay.”

²² Lashkaray masterá warná roksat kort o gwasht: “Hechkas sahig mabit ke taw maná é hál dátat.”

Pulos, dém pa Kaysariahá

²³ Gorhá lashkaray masterá do apsar lóthet o gwashtant: “Do sad payádagén sepáhig, haptád aspswár o do sad nayzahbandén sepáhig tayár bekanét ke enshapi, sáhat nohá* Kaysariahá berawant,

²⁴ pa swáriá, Pulosá asp ham bedayét tán áia pa wasshi o salámati, wáli Piliksay kerrá berasénant.”

²⁵ Lashkaray masterá, Rumi wáliay námá yakk kágadé ham é dhawlá nebesht:

²⁶ “Cha Klawdius Lisiásay némagá pa sharapdáren wáli Piliksay námá:

Salám o drót!

²⁷ É mard, Yahudián geptagat o áia koshagi atant. Bale wahdé man sahig bután ke á Rumi báshendahé, gorhá gón sepáhigán shotán o man cha áyani dastá rakként.

²⁸ Man lóthet bezánán ke é marday sará chónén bohtámé janant, paméshká áyani sarókáni diwánay déma pésh kort.

^S 23:5 23:5 Darraw 2:28. * 23:23 23:23 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “shapay sayomi sáhat”.

²⁹ Sahig bután ke áiá wati Sharyatay jérhaháni sará mayárig kanagá ant o áiá hecch choshén káré nakortag ke kayd o band, yá markay sezáwár bebit.

³⁰ Wahdé maná hál raset ke pa áiay koshagá pandalé sázag butag, hamá damáná tai gwará ráhon dát. Man, hamá mardom ke áiay sará bohtáma janant, parmán dátagant ke gón áiá wati arhá tai déma pésh bekanant.”

³¹ Gorhá sepáhigán, parmánay sará, hamá shapá Pulos cha Urshalimá zort o Antipátrisy shahrá† rasént.

³² Domi róchá, aspswáren sepáhigesh Pulosay hamráhiá rawán dátant o wat kalátá per tarretant.

³³ Kaysariahay rasagá, áyan kágad á damagay wáli Piliksá dát o Pulosesh áiay déma pésh kort.

³⁴ Kágaday wánagá rand, wáliá cha Pulosá jost kort: “Taw kojám damagay mardomé ay?” Passawi dát: “Man Kilikiahay damagay mardomé án.”

³⁵ Gorhá gón Pulosá gwashti: “Wahdé tai sará bohtám janókén mardoma káyant, man tai o áyáni habarán wat gósha dárán.” Gorhá áiá sepáhig hokm kortant ke Pulosá hamá kalátá bebarant ke Hirudis bádsháhá bastag o hamódá áiay negahpániá bekanant.

24

Piliksay déma Pulosay pésh kanag

¹ Panch róchá rand, Yahudiáni masterén dini péshwá Hannániá gón kawmay lahtén kamásh o Tertulos námén wakiléá Kaysariahá shot, tán Pulosay sará wati bastagén bohtámá wáliay déma pésh bekanant.

² Wahdé Pulos árag but, Tertulosá wáliay déma Pulosay sará bohtám é dhawlá pésh kort: “Marháhdárén * wáli Piliks! Shomá é sardhagará émenén dawr o bárigé áwortag o cha wati durchári o kárzántiá, pa eday mardomán gehbudi kár kanáéntag.

³ Paméshká má har jáh o har kojá tai báz mennatwár én.

⁴ Man géshén habar kanag o tará delsyáh kanaga nalóthán, bale pa kasteri gón taw dazbandia kanán ke may yakk o do habará gósh dár o mará wati mennatwár bekan.

⁵ Gapp esh ent ke é mard, Pulos, mazanén pléndh o petnahsázé o sarjamén donyáay Yahudiána shórenit. Náseri námén yakk naráhén thóliéay saróké.

⁶ Cha eshán o abéd, mazanén parasteshgáhay béhormati kanagay chen o lánchi ham kortagat ke má gept.

⁷ Lótheten áiá wati Sharyatay sará mayárig bekanén, bale lashkaray master Lisiásá, pa zór cha may dastá pach gept o bort. Paméshká má, áiay beddh o bohtám janók, tai kerrá ráh dayag butagén.†

⁸ Nun taw wat áiá jost o pors bekan, hamá beddh o bohtám ke má áiay sará jatagant, áyáni rástiá sahig bebay.”

⁹ Yahudi ham gón áiá hamtawár butant o gwashtesh: “Harché ke Tertulosá gwashtag, hamé paymá ent.”

Pulos wati démpániá kant

¹⁰ Nun wáli Piliksá Pulosay némagá eshárah kort ke á wati habarán bekant. Pulosá gwasht: “Mana zánán báz sál ent ke taw may Yahudi kawmay dádrasiá kanagá ay, paméshká pa deljami wati bémayáriay paddar kanagá gón taw habara kanán.

¹¹ Agan taw jost bekanay gorhá zánay ke dwázdah róchá géshter nagwastag ke man pa parastesh kanagá Urshalimá shotagán.

¹² Mazanén parasteshgáhá, maná hechkasá gón yakkéá pa jérhah o dapjáka nadistag, shahr o kanisahán ham mardom nashórentagant.

¹³ É beddh o bohtámán ke annun mani sará janant, tai déma áyáni rástiá paddar korta nakanant.

¹⁴ Bale tai déma é habará mannán ke ‘É Ráhay’ randgir o mannók án ke mardom áiá naráhén dini thólié gwashant. Wati pet o pirokáni Hodáyá parastesha kanán o harché ke Tawránt o Nabiáni Ketábán nebeshtah ent, man áyáni báwarmand án.

¹⁵ Man ham, hamáyáni dhawlá, cha Hodáyá ométwár án o deljam án ke sajjahén mordag, nékén o badén, padá zendaga bant.

¹⁶ Paméshká, modám johda kanán ke gón Hodá o sajjahén mardomán mani jabin o wejdan pák o palgár bebit.

¹⁷ Nun lahtén sálán o rand, per tarret o Urshalimá átkán, tán hamá hayrátán ke maná pa komakk kanagá gón atant wati kawmá berasénán o korbánig ham bekanán.

† 23:31 23:31 Antipátris, Kaysariahay nazzikká at.

* 24:2 24:2 Marháhdár, bezán sharapdár, ezzatmand.

† 24:7

24:7 Band hapt bázén daznebeshtá nést.

¹⁸ Watá pák o palgár kortagat ke áyán maná mazanén parasteshgáhá dist, na mardománi mocchi o mérhié hastat o na ham áshóp o balwáé.

¹⁹ Bale Ásíáay damagay lahtén Yahudi hamódá at, agan áyán gón man jérhahé hastat, á tai kerrá byátkénant o maná mayárigesh bekortén.

²⁰ Cha é mardomán jost kan, wahdé man Yahudiáni sarókáni diwánay démá pësh kanag bután, áyán pa man che mayaré rást o paddar kort,

²¹ abéd cha é yakkén habará ke man ódá jár jat o gwasht: ‘Man paméshká é hakdiwánay démá óshatárénag butagán ke gwashtagaton: “Hodá mordagán padá zendaga kant.” ’

²² É habaráni eshkonagá rand, Piliksá, ke “É Ráhay” bárawá zántkár at, hakdiwánay dádrasi démá nabort o gwashti: “Wahdé lashkaray master Lisiása kayt, hamá wahdá é arh gishshénaga bit.”

²³ Gorhá, yakk pawji apsaré parmáni kort Pulosá angat bedárant, bale áiá géshter ásudagi bedayant o áiay dóst o sangatán ham cha áiay gendok o hezmatkáriá makan makanant.

Pulos, Piliksay démá

²⁴ Lahtén róchá rand, Piliks wati Yahudién zál Drusiláay hamráhiá átk o Pulosi ham lóthet o áwort. Gón Pulosá gwashti: “Issá Masihay saray báwarmandiay bárawá cha taw géshter eshkonaga lóthán.”

²⁵ Bale wahdé Pulosá hakk o ensáp, pahrézkári o jost o porsay áyókén róchay bárawá habar kort, gorhá Piliksá torset o gwashti: “Annun taw beraw, wahdé dazgath nabután, tará padá lóthán.”

²⁶ Á ométwár at balkén Pulos áiá chizzoké zarr lálecha dant, paméshká báz randá lóthet o áworti o gón áiá gapp o tránia kort.

²⁷ Do sál hamé dábá gwast o Piliksay jágahá, Purkius Pestus wáli but. Piliksá pa Yahudiáni razá kanagá, Pulos bandijáhá dásht.

25

Pulos, Pestusay démá

¹ Wáli Pestus, é damagay rasagá say róchá rand, cha Kaysariahá dém pa Urshalimá shot.

² Ódá, mazanén dini pëshwá o Yahudiáni sarókán áiay démá Pulosay sará bohtám jat o

³ dazbandiesh kort ke áyán wati mennatwár bekant o Pulosá Urshalimá ráh bedant. Shawresh kortagat ke Pulosay áyagay wahdá, ráhá áiay sará orosh bekanant o bekoshanti.

⁴ Pestusá passaw dát: “Pulos Kaysariahá bandig ent, maná wat pa hamé zuttán hamódá rawagi ent.

⁵ Cha shomá lahtén master o kamásh mani hamráhiá hamódá byayt, agan áiá mayár o gonáhé kortag gorhá hamódá áiay sará bohtám bejanét.”

⁶ Hasht tán dah róchá gón áyán nendagá rand, Pestus Kaysariahá per tarret. Domi róchá áiá hakdiwán kort o hokmi dát ke Pulosá byárant.

⁷ Wahdé Pulosesh áwort, cha Urshalimá átkagén Yahudi áiay chapp o chágérdá mocch butant o áiay sará bázén bohtámesh jat, bale áyán cha á bohtámán yakké ham, rást paddar kort nakort.

⁸ Pulosá pa wati bémayáriay paddar kanagá darráént: “Man pa Yahudi Sharyat o mazanén parasteshgáh o pa Rumay Kaysará, hecch dhawlé rad o nárahbandén karé nakortag.”

⁹ Bale Pestusá lóthet Yahudián wati mennatwár bekant, paméshká cha Pulosá josti kort: “Taw Urshalimay rawagá razá ay, ke man hamódá hakdiwán bekanán o é arhá begishshénán?”

¹⁰ Pulosá gwasht: “Man Rumay Kaysaray hakdiwánay démá óshatágán. Mani dádrasi báyard hamedá bebit. Anchosh ke taw wat sharra zánay man pa Yahudián hecch mayár o gonáhé nakortag.

¹¹ Agan man anchén mayaré bekortén ke markay sezáyá hakdár buténán, gorhá markay sezáyá saggagá ham tayár butagatán, bale agan mani sará Yahudiáni é bohtám rást naant, hechkas maná pa koshagá áyani dastá dáta nakant. Maná Kaysaray hakdiwáná bebarét.”

¹² Pestusá gón wati saláhkárán shawr kort o randá gwashti: “Taw Kaysaray hakdiwáná peshi lóthet, hamódá pësh kanaga bay.”

Pulos, bádsháh Agripásay démá

¹³ Kammé róchán o rand, bádsháh Agripás wati gohár Bernikiay hamráhiá, pa Pestusay mobárákiá Kaysariahá átk o

¹⁴ tán bázén róchéá hamódá mant. Pestusá bádsháhay démá Pulosay bárawá trán kort o gwasht: “Mani kerrá bandigé hastent ke wáli Piliksá eshtag.

¹⁵ Wahdé Urshalimá shotagatán, Yahudiáni mazanén dini pëshwá o kamáshán áiy sará bohtám jat o maná gwashtesh ke mayárigi bekanán.

¹⁶ Man gwashtant: ‘Rumiáni rahband esh ent, tán wahdé kaséá bohtám janókáni déma wati démpániay móh dayag mabit, á sezá dayaga nabit.’

¹⁷ Wahdé áiy bohtám janók edá átkant, man áyáni é arhay gishshénagá dér nakort, domi róchá hakdiwáná neshtán o parmán dát ke Pulos pësh kanag bebit.

¹⁸ Wahdé bohtám janók pa habar kanagá pád átkant, áyáni bohtám chosh naatant ke man gomán kortagat.

¹⁹ É marday sará áyáni bohtám wati jenday dini habar o Issá námén mortagén mardéay bárawá atant ke Pulosá gwasht á zendag ent.

²⁰ Man sarbatag o hayrán atán ke é arhá che paymá begishshénán? Paméshká cha Pulosá joston kort ke ‘Urshalimay rawagá razá ay, tánke é arh hamóday hakdiwáná gishshénag bebit?’

²¹ Bale Pulosá lóthet hamedá bemánit o Kaysar wat áiy arhá begishshénit. Paméshká man parmán dát, tán wahdé áiy Kaysaray darbára ráh madayán, hamedá dárág bebit.”

²² Agripásá gwasht: “Man wat é marday habarán gósh dárága lóthán.” Pestusá gwasht: “Bándá taw áiy habarána eshkonay.”

²³ Domi róchá, Agripás o áiy gohár Berniki, gón mazanén shán o sharapéá, shahray pawji mansabdár o lahtén námдарén sarókáni hamráhiá, wáliay diwánjáhá átkant. Pestusá, Pulosay pësh kanagay parmán dát o Pulos diwánay déma árag but.

²⁴ Pestusá gwasht: “Oo bádsháh Agripás o diwánay nendókén mardomán! É mardá ke shomá gendagá ét, Urshalim o Kaysariahay shahráni sajjahén Yahudián eshiay sará bázén bohtámé jatag o gón man kukkár kanán dazbandiesh kortag ke eshiá bekóshárénán.

²⁵ Mani zánagá, eshiá choshén mazanén mayár o gonáhé nakortag ke koshag bebit, bale wahdé eshiá lóthet ke Kaysaray hakdiwáná pësh kanag bebit, gorhá man shawr kort Rumay shahrá ráhi bedayán.

²⁶ Nun mani dastá eshiay bárawá pakkaén chizzé nést ke pa Kaysará benebisán. Paméshká, man Pulos pa shomá sajjahénán o géshter pa taw, oo bádsháh Agripás, pësh kortag tán jost o porsá rand, chizzé pa nebisagá dar begéján.

²⁷ Chéá ke é bésar o bonén karé, man yakk bandigéá dém bedayán bale á bohtámán ke áiy sará janag butagant, manebisán.”

26

Pulos watá bémayára kant

¹ Bádsháh Agripásá gón Pulosá gwasht: “Tará wati démpániay móh o mókal ent.” Pulosá dast borz kort o pa watí bémayáriay paddar kanagá habará lagget o gwashtí:

² “Oo sharapdarén bádsháh Agripás! Man bahtáwaré án ke maróchi tai déma pësh kanag butagán tán cha Yahudiáni sajjahén bohtámán wati démpániá bekanán.

³ Mana zánán ke taw Yahudiáni sajjahén dód o rabédag o áyáni jerhahán sharra zánay. Paméshká gón taw peryát o dazbandia kanán, mani habaráni sará gón sharrén sabr o ópáre* delgósh gwar bekanay.

⁴ Sajjahén Yahudi sharra zánant ke mani zend che paymá butag o mani kasáni o warnái wati mardománi gwará o randá Urshalimá chón gwastag.

⁵ Báz wahd ent ke maná zánant o agan belóthant, é gwáhiá dáta kanant ke man Parisié butag o áyáni pábandterén dini rombá gón butagán.

⁶ Nun, paméshká hakdiwáná árag butagán ke Hodáay hamá labz o kawlay sarjam bayagá deljam o saddak án ke áiy gón may pet o pirokán kortag.

⁷ Pa hamé labz o kawlay sarjam bayagay ométá, may Yahudiáni dwázdahén kabilah shap o róch pa delsetki Hodáyá parasteshá kanant. Oo marháhdarén bádsháh! Yahudi paméshká mani sará bohtám janagá ant ke man pa hamé kawlay sarjam bayagá saddak án.

⁸ Oo gósh dárókán! Chéá é habará manneta nakanét ke Hodá mordagán padá zendaga kant?

⁹ Yakk wahdé man ham báwar kortagat ke Issá Masihay† námay namannag o áiy morid o mannógeráni ázar dayag, sharrén karé.

¹⁰ Urshalimá, hamé kára kanagá atán. Gón mazanén dini pëshwáyáni ehtiárá, cha Hodáay palgártagénán bázén, bandi kortag o modám áyáni kóshárénagá hamshawr butagán.

¹¹ Báz randá sajjahén kanisaháni tahá, man á pa kopr kanagá hoji kortagant. Maná badwáhi o kénagá anchosh ganók kortagat ke pa áyáni ázar rasénagá, dhanni shahrán ham shotagatán.

* 26:3 26:3 Ópár, bezán sabr; tahambol, bardásh. † 26:9 26:9 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “Issá Náseriay”.

¹² Yakk baré gón mazanén dini pëshwáyáni sarjamén wák o ehtiárá, Dameshká ráhi atán.

¹³ Oo sharapdárén bádsháh! Némróchá hamé ráhá, anágar ásmáná cha róchá rozhnáterén shahmé diston. Hamá rozhn manig o mani hamráhání chárén némagán drapshtet.

¹⁴ Má sajjahén zeminá kaptén, tawáré eshkoton ke Ebráni zobáná maná gwashagá at: ‘Shául, oo Shául! Taw chéa maná ázára dayay? Taw hamá káigerén gókay paymá ay ke shatay tusk o tézén sojjá[‡] lagata jant o watá táwana dant.’

¹⁵ Man jost kort: ‘Oo wájah! Taw kay ay?’ Hodáwanda passaw dát: ‘Man Issá án, hamá ke taw áia ázára dayay.

¹⁶ Nun pád á, wati pádáni sará bósht, man paméshká pa taw paddar butagán ke tará wati sháhed o hezmatkár gechéen bekanán, tán harché ke cha man distaget o démtérá genday, pa áyan gwáhi bedayay.

¹⁷ Tará cha tai jenday kawmá o cha darkawmán, ke áyani kerrá tará rawána dayán, rakkénán.

¹⁸ Tará paméshká áyani kerrá ráha dayán, tán chammánesh pach bekanay. Á cha taháriá rozhnáiay némagá byáyant o cha Shaytánay porzórén dastá dém pa Hodáay ráhá betarrant, tán gonáhesh pahell kanag bebant o gón hamá mardomán sharikdár bebant ke cha mani saray báwarmandiá pák o palgár butagant.’

¹⁹ Oo bádsháh Agripás! Man cha á ásmáni shobénay mannagá sar táb nadát.

²⁰ Pésará Dameshkay shahray mardománi nyámá, randá Urshalim o Yahudiahay sajjahén hand o damagáni mardománi kerrá o goddhá darkawmáni gwará ham shotán o é kolaw rasént ke cha wati gonáhán tawbah bekanant o Hodáay ráhá per betarrant o cha wati kárán paddar bekanant ke Hodáay ráhesh geptag.

²¹ Paméshká Yahudián maná mazanén parasteshgáhá gept o koshagay johdesh kort.

²² Bale Hodáyá maná tán maróchigá komakk kortag o nun edá óshátatagán o mazan o kasán, sajjahénáni démá gwáhia dayán. É habarán ke man kanagá án, cha Mussá o é dega nabiáni pëshgóián dhann naant,

²³ ke Masih báyard ent sakki o sóri besaggit, bemerit o cha sajjahénán pésar, cha mordagán zendag bebit, jáh bejant o pa wati kawm o darkawmán nur o rozhnay mestágay járá bejant.”

Pa Agripásay báwarmand bayagá, Pulosay wáhag

²⁴ Hamedá, Pestusá pa borztawári Pulosay habaray tahá dawr kort o gwashti: “Oo Pulos! Taw bésár ay, tai geshén zánt o zánagá tará ganók kortag.”

²⁵ Pulosá darráént: “Sharapdárén wáli Pestus! Man bésár naán, é chizz ke mana gwashán rást o hóshmandén[§] habar ant.

²⁶ Bádsháh Agripás wat é chizzáni bárawá sharra zánt o man pa deléri é habarán kanagá án, chéa ke deljam án, á cha é sargwastán sahig ent, é sajjahén yakk gwandhén kallag o kerréa wa nabutagant.

²⁷ Marháhdárén bádsháh Agripás! Tará nabiáni sará báwar ent? Haw! Mana zánán ke tará báwar ent.”

²⁸ Gorhá Agripásá gón Pulosá gwasht: “Tai hayálá, maná gón wati habarán chosh zutt Masihiáni ráhá áworta kanay?”

²⁹ Pulosá passaw dát: “Zutt yá dér, bale man cha Hodáyá hameshiá lóthán ke éwaká taw na, harkas ke maróchi mani habarán gósh dárágá ent, mani dhawlá báwarmand bebit, bale pádi zamzilán mabant.”

³⁰ Randá bádsháh o gón áia wáli, Berniki o neshtagén mardom pád átkant.

³¹ Wahdé dar áyagá atant, watmánwat gwashagá atant ke “É mardá choshén mazanén mayaré nakortag ke jél kanag yá koshag bebit.”

³² Bádsháh Agripásá gón Pestusá gwasht: “Agan é mardá Kaysaray hakdiwáná pèshi malóthetén, annun ázat kanag butagat.”

27

Pulos o Rumay sapar

¹ Wahdé karár but má gón bójjigá Itáliáyá berawén, gorhá Pulosesh gón dega lahtén bandigá, Julyus námén apsaréay dastá dát, ke cha Kaysaray lashkará at.

² Má bójjigéa swár but o ráh kaptén ke á cha Adrámitinay bandená átkagat o Ásiáy damagay é dega bandenán rawagi at. Tesálunikiaiy shahray Aristarkás námén Makdunié ham, é bójjigá gón at.

[‡] 26:14 26:14 Shatt dáré o sojj dáráy tuskén sarok ent. Nangár kanagay wahdá, é dárá pa gókáni hay kanagá kára bandant. [§] 26:25 26:25 Hóshmand, bezán agli.

³ Domi róchá, may bójigá Saydunay bandená nangar dawr dát. Apsar Julyus gón Pulosá mehrabán at o eshti ke Pulos berawt gón wati dóstán gendok bekant o áiy zaluratán purah bekanant.

⁴ Cha ódá padá ráh geptén bale gwát may déma at, paméshká má Kebresay jazirahay kash gept o érgwátá* déma rawán butén.

⁵ Cha Kilikiah o Pampilihay zerkerrán gwazán, Likiahay damagá, Mirahay shahrá átkén.

⁶ Ódá may pawji apsará dega bójigé dar gétk ke cha Mesray shahr Eskandariahá átkagat o Itáliáyá rawagá at. Áiá mára hamé bójigá swár kort.

⁷ Má tán bázén róchán madán madán† déma shotén o pa hillaté Knidusay bandenay nazzikká átk o raseten. Nun gwát may déma at, paméshká cha Kritay érgwátén pahnátá Salmunahay kerrá gwazán, déma shotén o

⁸ pa sakki o sórié “Zébá” námén bandenéá sar butén ke Lásiahay shahray nazzikká ent.

⁹ Bázén wahdé zawái butagat, tantaná Róchagay Aid‡ ham gwastagat o daryáay sapar báz torsnák butagat, paméshká Pulosá á dháh dát o hazzhár kortant,

¹⁰ gwashti: “Oo wájahán! Man anchosha gendán ke sakkén binnák o táwánbáren saparé may déma ent, na tahná pa bójig o bójigay bár o bonagá, pa may zendá ham.”

¹¹ Bale pawji apsará Pulosay habaráni sará delgósh dayagay badalá, bójigay hodábond o nahódáay habar zortant.

¹² Zemestáná á banden pa dáragá sharr naat, paméshká géshterenáni shawr hamesh at ke bójig cha ódá dar bekapit o agan buta kant, á Piniksay bandená watá berasénant o zemestáná ódá begwázénant. Piniksay banden, Kritay yakk bandené ke démi cha shomál o jonubá magrebay némagá ent.

Mazanén tuppán

¹³ Wahdé sobakkén zerbári gwát wassh wasshá kasshagá lagget, gománesh kort ke nun áyáni delay morád puraha bit. Gorhá bójigay nangaresh chest kort o Kritay jazirahay pahnátá gerán, tayábay nazzikká rawán butant.

¹⁴ Bale dér nagwast ke tuppánén gwátéa cha Kritá sar kort, ke áiá góricháni ródarátkaý§ gwáta gwashtant.

¹⁵ Bójig gón tuppáná dochár kapt o gwátay démi dásht nakort, paméshká má watá gwátay sepordah kort o chawl o mawján mára déma bort.

¹⁶ Má gwandhén Kawdá námén jazirahéay érgwátá, pa sakki bójigay kathí* dastá áwort.

¹⁷ Kathiay sar géjagá rand, gón tayl o sádán bójigesh chapp o chágerdá mohrband kort ke maproshít. Torsetesh chosh mabit ke bójig, Sirtisay bázén rékání tahá mén berawt, paméshká bójigay ácháresh† ér gétk o bótk, nun gwát bójigá déma baragá at.

¹⁸ Bójig cha gwátay trondi o daryáay chawl o mawjáni mastiá chest o ér bayagá at, paméshká domi róchá, bójigay bár o bonagáni chagal dayagá laggetant.

¹⁹ Sayomi róchá, bójigay bázén kárgéj o sámánesh ham daste wat daryáyá dawr dátant.

²⁰ Wahdé tán bázén róchán na róch gendaga but o na estár o tuppánén gwát ham kasshagá at, gorhá má pa wati zenday rakkagá hecch omér nakasshet.

²¹ Tán báz róchá waragesh ham nawártagat. Gorhá, Pulos áyáni déma óstát o gwashti: “Oo mardán! Agan shomá mani habar bezortén o cha Kritá dar mayátkénét, may sará inchok sakki o sóri nakaptagat o inchok táwán ham narasetagat.

²² Bale nun gón shomá dazbandia kanán wati delá dhaddh kanét, bójiga boddhit bale shomay jendá heccha nabít.

²³ É habará, man paméshká zánán ke dóshi cha hamá Hodáay némagá ke man áiyg án o áiy hezmatkár án, préshtagé átk, mani kashá óstát o

²⁴ gwashti: ‘Oo Pulos! Mators, taw báyad Kaysaray darbará pésh kanag bebay, mán bójigá tai hamráh ham Hodáyá rakkéntagant.’

²⁵ Oo brátán! Delá dhaddh kanét chéa ke maná Hodáay sará setk ent o deljam án, préshtagé harché maná gwashtag, allamá hamá dhawlá bit.

²⁶ Bale may bójig yakk jazirahéa ména rawt.”

Bójigay proshag

* 27:4 27:4 “Érgwátay” máná esh ent ke yakk diwálé, kóhé yá dega chizzé gwátay déma dárít. † 27:7 27:7 Madán madán, bezán ástah ástah, lahm lahmá, wassh wasshá. ‡ 27:9 27:9 Róchagay Aid, bezán Yahudiáni “Yawm Kipur” námén aidé ke érahtay wahdá ent. § 27:14 27:14 Ródarátka, bezán hamá némag ke róch dara kayt, mashrek. * 27:16 27:16 Kathi (yá sudommi) kasánén bójigé ke har mazanén bójigá hast. † 27:17 27:17 Áchá, bezán bádpán.

²⁷ Chárdahomi shapá, may bójjig angat Ádriátikay Zerá[‡] jombán o chest o ér bayán at. Shapnéma, jánshóán gomán kort ke tayábgwar nazzikk ent.

²⁸ Gorhá ápay johliesh sódet o kesás kort ke bist gwáz[§] at, wahdé bójjig kammé démterá shot padá ápesh sódet o zántesh ke zeray johli pánzdah gwáz^{*} ent.

²⁹ Torsetesh, chosh mabit ke bójjig ápa gón kóhéa dhikk bwárt. Paméshká bójjigay poshti némagá chár nangaresh daryáyá dawr dát o dwáesh kort ke zutter róch bebit.

³⁰ Jánszó cha bójjigá ér kapag o jehagá delmánag atant, paméshká áyán kathiy sád pach kortant o daryáyá ér gétk. Áyáni nimmón esh at ke cha démi némagá ham nangar ápa ér begéjant.

³¹ Pulosá gón pawji apsar o sepáhigán gwasht: “Agan jánshóán bójjig yalah dát o jestant, gorhá shomá rakketa nakanét.”

³² Paméshká sepáhigán sád borretant o kathi daryáyá yalah dát.

³³ Wahdé gwarbám nazzikk but, Pulosá sajjahén delbaddhi dát o gwashtant: “Shomá tán chárdah róchá wadár kortag ke baren ché bit o ward o warákó dast ham najatag.

³⁴ Paméshká man gón shomá dazbandia kanán chizzé bwarét tán zendag bemánét, cha shomá hechkasay saray mudáni thálé ham zyána nabit.”

³⁵ Pulosá nán zortant, sajjahénáni déma Hodáay shogr gept o padá nán tronset o warag bongéj kort.

³⁶ Cha eshiá sajjahénáni del dhaddh but o á ham waragá laggetant.

³⁷ Bójjigay tahá má do sad o haptád o shash mardom atén.

³⁸ Wahdé waragesh wárt o sér kort, gallahén dánesh daryáyá dawr dátant tán bójjig sobakter bebit.

³⁹ Róch ke dar átk, tayábesh dist bale nazántesh kojám sardhagará ant. Talagén hóré[†] distesh ke tayábi rék at, shawresh kort, agan bebit bójjigá hamé hórá sara géjant.

⁴⁰ Nangaresh bótk o daryáyá yalah kortant. Bójjigay sokkánesh ke gón sádán bastagat pach kort o bójjigay démi némagay áchár borz kort, tánke tayábá sar bebant,

⁴¹ bale áp é jágahá talag at, paméshká bójjigay démi némag rékáni tompéa mén shot o poshti némag cha mastén chawláni zórá proshagá lagget.

⁴² Sepáhigán kaydiáni koshagay shawr kort tán chó mabit ke cha áyán kasé ózhnág[‡] bekant o betachit,

⁴³ bale pawji apsará pa Pulosay zenday rakkénagá sepáhig cha é kára makan kortant o parmán dát ke agan kasé ózhnág korta kant, daryáyá kopp bekant o tayábá berawt,

⁴⁴ é dega mardom, lahtén tahtagén dáráni komakká o lahtén bójjigay é dega thokkoráni sará watá hoshkiá berasénant. É dhawlá sajjahén mardom pa wasshi o salámati tayábá ér kaptant.

28

Máltháay jazirahá, Pulosay mójézah

¹ Wahdé má sajjahén pa wasshi o salámati hoshkiá ér kaptén gorhá zántén ke á jazirahay nám Málthá ent.

² Óday mardomán gón má bédarwarén mehrabánia kort, hawr gwáragá at o sakk sárt at, áyán mazanén ásé rók kort o mára wasshát kanána gwasht: “Watá betápét o garm bekanét.”

³ Pulosá lahtén lansh o dár chet o mocch kort o anchosh ke ásay tahá dawr dayagá at, cha ásay garmiá yakk garmaré dar átk o áiy dastá mangal but.

⁴ Mardomán wahdé Pulosay dastá patátágén már dist, watmánwatá gwashtesh: “Allamá é mard hónigé ke cha daryáyá raketag bale nun ensápay hodá^{*} áiyá zendagá naylit.”

⁵ Bale Pulosá wati dast chandhet, már ásá kapt o Pulosá hecch nabut.

⁶ Mardom chárágá atant ke allamá áiy jesm o ján gwáta gipt yá kapit o merit. Tán dérá wadáresh kort bale wahdé distesh áiyá choshén hecch chizzé nabut, gorhá áyáni hayál badal but o gwashtesh: “É cha hodáyán yakké.”

⁷ Jazirahay sardár Publiusay melkat o jáydád nazzikk atant, sardár may kerrá átk o mára wati lógá borti o tán say róchá mehmáni kort.

⁸ Hamá róchán sardáray pet tapig at o láprechéa geptagat. Pulos áiy kerrá shot, dasti baddhá jat o gón wati dwáyá dráhi kort.

[‡] 27:27 27:27 Pulosay zamánagá, Ádriátikay Zer cha maróchigén Ádriátikay Zerá master butag o á wahdá Máltháay nazzikkén zer ke maróchi “Yónyan Zer” gwashaga bit, ham Ádriátikay Zerá hawár butag. [§] 27:28 27:28 Bezán chell mitar. Har doén dastáni drájiá, ke do mitara bit, gwáza gwashtant. ^{*} 27:28 27:28 Bezán si mitar. [†] 27:39 27:39

Hór, Arabi o Pársiá “khalij”. [‡] 27:42 27:42 Ózhnág, bezán shená. ^{*} 28:4 28:4 Máltháay mardom botparast butagant. Áyáni ensápay bánokén hodáay nám “Diki” at.

⁹ Randá á jazirahay é dega nájórhén mardom Pulosay kerrá átkant o dráh butant.

¹⁰ Áyán har paymá márá báz sharap dát o randá, rawagay wahdá pa sát o sapará harché tóshag ke márá pakár at dátesh.

Pulos, dém pa Rumá

¹¹ Mátháay jazirahá say máhá jallagá rand, cha Eskandariahay shahrá átkagén bójjigéá swár butén. Bójjigay démi némagá daryáay járhén botáni† neshán per at.

¹² Wahdé bójjig Sirákusay bandená raset, gorhá tán say róchá hamódá mahtal butén.

¹³ Má cha ódá ráh gept o Régiumay bandená átk o rasetén. Domi róchá zerbári gwatéa sar kort, sayomi róchá Putiuliy bandená rasetén.

¹⁴ Ódá má wati lahtén báwarmandén brát dist o áyán lóthet tán haptagéa áyáni kerrá bedárén. Cha ódá Rumay shahrá rasetén.

¹⁵ Wahdé óday báwarmandén brátán eshкотagat ke má pédák én, gorhá tán “Ápiusay Bázará” o “Say Mosáperjáh” námén métagéa may péshwáziá‡ átkant. Pulosá ke distant, áia delbaddhié raset o Hodáay shogri gept.

¹⁶ Rumay shahray rasagá, Pulosá é mókal dayag but ke jetéén lógéay tahá, tahná gón yakk negahpánén sepáhigéa benendit.

Pulos, Rumay shahrá

¹⁷ Say róchá rand, Pulosá Rumay shahray Yahudiáni kamásh wati kerrá lóthetant. Wahdé átk o yakjáh butant, gón áyán gwashti: “Oo mani brátán! Harchont man pa wati kawm o pet o piroki dód o rabédagán hecch dhawlén radén káre nakortag, bale angat lahtén mardomá maná Urshalimá geráéntag o Rumiáni dastá dátatag.

¹⁸ Rumián bázén patth o póla rand, pa man hecch choshén mayaré nadist ke koshag bebán, paméshká lóthetesh maná yalah bedayant.

¹⁹ Bale Yahudián áyáni é shawr namannet, nun man náchár bután ke cha Kaysará pa wat ensáp belóthán, angat ham wati kawmay zangá najanán o maná cha áyán gelagé nést.

²⁰ Paméshká shomará wati kerrá lóthetang tán shomará begendán o gapp o trán bekanén. Man pa ‘Esráilay armáná\$ gón é zamzil o sáncalán bandig án.”

²¹ Gwashtesh: “Tai bárawá cha Yahudiahá pa má hecch kolaw o kágadé nayátkag o cha may brátán ke edá átkagant, na kaséa tai bárawá gón má hál o hawái kortag, na kaséa bad o radén habaré gwashtag.”

²² Bale má tai pegr o hayálán cha tai jenday dapá gósh dáraga lóthén. Parchá ke má zánén shomay Issái thóliay bárawá har jágah mardom bad gwashagá ant.

²³ Áyán gón Pulosá pa gend o nendá yakk róché gisshént o á róchá, cha pésará géshter mardom Pulosay lógá átk o mocch but. Gorhá Pulosá sabáhá beger tán bégáhá gón áyán Hodáay bádsháhiay bárawá trán kort o gwáhi dát. Áia cha Mussáay Sharyat o gwastagén Nabíáni Ketábáni gwáhi o dalilán é johd kort ke Issáay mannógeriá áyáni delán benádénit.

²⁴ Áiay habaráni gósh dáraga rand lahtén báwarmand but bale dega lahténá báwar nakort.

²⁵ Á watmánwat nátepák but o cha ódá shotant, bale áyáni rawagá pésar, Pulosá wati goddhi habar kort: “Pákén Ruhá cha Eshayá nabíay zobáná gón shomay pet o pirénán chón wassh o rást gwashtag:

²⁶ *‘É kawmay gwará beraw o begwash:*

“gósh góshána eshkonét, bale sarkecha nawaréi,

gón chammána cháréi, bale nagentéi,”

²⁷ *chéa ke é kawm sengdel butag,*

góshesh grán ant,

áyán wati chamm bastagant

chó mabit áyáni chamm begendant,

áyáni gósh beshkonant,

áyáni del bezánant o sarpad bebant o

mani némagá per betarrant

*ke man áyán dráh bekanán.”**

²⁸ Paméshká man shomará sahig o sarpada kanán ke cha Hodáay némagá rakkénagay é jár darkawmáni kerrá baraga bit, á gósha dárant.”

²⁹ Wahdé Pulosá é habar gwasht, Yahudi pád átk o shotant o watmánwatá pa trondi dapjákesht kort.†

† 28:11 28:11 É doén botáni nám Kástor o Puluks atant ke Jawzá ham zánaga bant. ‡ 28:15 28:15 Péshwázi, bezán mardoméay déma rawag o sharap dayag. § 28:20 28:20 “Esráilay armán”, bezán Masihay áyag. * 28:27 28:27 Eshayá Nabíay Ketáb 6:9–10. † 28:29 28:29 Lahtén daznebeshtá band 29 nést.

³⁰ Pulos tán do sálá wati jenday keréh kortagén lógéá jahmenend but o harkas pa gendoká byátkén áiá wasshátka kort.

³¹ Pa natorsi Hodáay bádsháhiay jária jat o Hodáwandén Issá Masihay bárawá mardomi tálima dátant o hechkaséá á, makana nakort.

Pa Rumián Pulosay kágad Pa Rumián Pulosay kágaday bárawá

Pa Rumián Pulosay kágad Nókén Ahdnámagay shashomi ketáb ent o awali kágad. É kágad, pa Rumay kelisáyá nebisag butag (7:1, 15). Rum, Rumi bádsháhiy bondar* at o é shahrá bázén kawméay mardom nendók atant. Esháni nyámá Yahudi ham hastat.

É habar pakkáia zánaga nabit ke Rumay shahrá, kelisáay bendát chón butag. Buta kant ke hamá Rumi ke Pentikástay róchá Urshalimá átkagatant o Petrosay wázá gón atant, cha áyán lahténá, gón hamá say hazáren mardomán hawár pákshódi† kortag ke á róchá báwarmand butant (Kásedáni Kár, dar 2) o hamé báwarmand ke padá Rumá per tarretagant, wasshén mestágay sheng kanagesh bendát kortag o cha hameshání johdán kelisá bendát butag. É ham buta kant ke lahtén mardomá Torkiah, Yunán yá dega molkéá wasshén mestág eshкотag, padá Rumá shotagant o mestágay sheng kanagesh bendát kortag.

Rumay shahray géshteren mardom Yahudi naatant. Paméshká gomán hamesh ent ke óday kelisáyá Yahudi o darkawmén báwarmand hawár butagant. É kágaday tahá Pulos gón Yahudián ham habara kant o gón é dega kawmáni mardomán ham.

Cha é kágaday jendá záher ent ke eshiay nebeshtakár Pulos ent (1:1). Pulos, Esráilié at ke maróchigén Torkiahay shahr Tarsusá pédá butagat. É kágad nebeshtah kanagay zamánagá, é damag Ásiá gwashag butag. Pulos, Parisi o wánendahén mardomé at. Áiá Urshalimá dini kánun wántagat. Kásedáni Káray ketábá nebeshtah ent ke Pulos chón báwarmand but (dar 9) o chón Rumay bádsháhiy bázén jágahán tarr o tábia kort o wasshén mestágay jária jat (dar 10 tán 28). Pulos, wati báwarmandiay sawabá do randá bandig kanag but o godhsará koshag but. Pulosá sézdah kágad nebeshtah kortag ke Nókén Ahdnámagá hawár ant.

Pulosá, Rumay báwarmandáni sará é kágad cha Korentay shahrá nebeshtah kort. É wahdá, á wati sayomi mestági sapará at. É paymá é kágaday nebisagay wahd o zamánag 56 yá 57 miládiá bit. Rumay báwarmand Pulosá wat nadistagatant o áyáni kelisáay jérhahán sarpad naat, paméshká é kágaday tahá, áyáni jérhaháni sará habara nakant, chó ke dega lahtén kágaday tahá kant.

É kágad say bahrá ent; dar yakk tán yázadah awali bahr ent, dar dwázdah tán pánzdah domi bahr ent o dar shánzdah sayomi bahr ent.

Awali bahrá, Pulos nejátay sarjamén kesshá kárit, hamá neját ke cha Issá Masihay sará báwarmandiá rasit. Pulos é habaray sará zóra dant ke sajjahén mardomán gonáh kortag o kass cha Sharyatay dárágá narakkít (dar 1 tán 5). Pulos é chizzáni bárawá ham habara kant ke ensán báwarmand bayagá rand báyard ent gonáhay ráhá marawt (dar 6 o 7). Hamá hakkay bárawá ham habara kant ke Hodáay chokk bayagay barkatá mára hastent (dar 8). Padá, Hodáay káráni tahá Esráili kawmay jágah o makámay bárawá habara kant. Gwashit ke pésará wasshén mestág jáhánay é dega kawmán sar kanaga bit o randá sajjahén Esráil báwara kanant ke Issá, hamá wádah dátágén Masih ent (dar 9 tán 11).

Domi bahr, Pulos é habará kant ke báwarmand chón pa tepáki zend begwázénant o yakdomi‡ ér majanant. Pulos, Rumay kelisáyá wati kár o erádaháni bárawá ham hála dant, chéa ke áiyá démteri káráni tahá é kelisáay mardom ham gón ant. É kágaday nebeshtah kanagay wahdá Pulos hamá sajjahén zarrán yakjáh kanag o Urshalimá sar kanaga lóthit ke cha bázén kelisáay némagá pa Urshalimay garib o nézgáren kelisáyá nazz árag butagant. Pulos erádaha kant ke cha é zarráni sar kanagá o rand Rumá o padá Espániáyá berawt o wasshén mestágá sheng bekant.

Kágaday goddhi§ bahrá pa kelisáay bázén mardoméa salám o drót mán ent o Hodáay satá o saná ham.

Salám o drót

1 Cha Issá Masihay hezmatkár* Pulosay némagá, mane Pulos ke pa kásediá gwánk janag† o pa Hodáay wasshén mestág‡ gechén kanag butagán,

* : 1:0 Bondar, bezán molkay taht. Orduá sadrmakán, Pársiá páyetakht. † : 1:0 Pákhódiay labz, Yunáni zobaná "baptismah" gwashaga bit o eshiay máná "ápá bókak dayag" yá "gón ápá shódag" ent. ‡ : 1:0 Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi. § : 1:0 Goddhi, bezán áheri. * 1:1 1:1 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "golám". † 1:1 1:1 Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. ‡ 1:1 1:1 Mestág, bezán wasshén hál, bashárat.

² hamá wasshén mestág ke Hodáyá pésará wati nabiáni wasilahá, Pákén Ketábáni tahá eshiay wádah kortagat.

³⁻⁴ É mestág áiy Chokk bezán may Hodáwandén Issá Masihay bárawá ent ke jesmi hesábá Dáuday poshpad ent. Wahdé cha mordagán jáhi jat, pák o palgár kanókén Ruhay barkatá Hodáyá zórmandén Chokk zánag o jár janag but.

⁵ Mára cha Masihay wasilahá é rahmat o kásediy kár rasetag ke pa hamáiy námaygi, sajjahén darkawmáni tahá anchené parmánbardárié byárén ke cha imáná kayt.

⁶ Áyáni tahá shomá ham gón ét, shomá ke gwánk janag butagé ke Issá Masihay bebét.

⁷ Pa Rumay hamá sajjahén mardomán ke Hodáyá dóst ant o áiy gwánk jatagén o palgártagén[§] ant.

Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomará rahmat o émeni sar bát.

Pa Rumay sapará Pulosay wáhag

⁸ Har chizzá pésar, man Issá Masihay barkatá pa shomá sajjahénán wati Hodáyá shográ gerán, chéá ke shomay imánay hál sajjahén donyáyá sheng butag.

⁹ Hamá Hodá ke man pa ján o del, gón áiy Chokkay wasshén mestágay sar kanagá áiy hezmatá kanán, á wat sháhed ent ke man wati dwáyáni tahá modám shomará yáta kanán.

¹⁰ Mani dwá ent ke godhsará, gón Hodáyá razáyá shomay kerrá rasagá kámyáb bebán,

¹¹ chéá ke pa shomay didará morádig án, tánke shomará cha Pákén Ruhay némagá nyámaté bedayán ke shomará mohr o mohkam bekant,

¹² bezán ke máshomará cha yakdomiay imáná delbaddhi* berasit, cha mani o shomay imáná.

¹³ Oo brátán!† Mana lóthán shomá bezánét ke man báz randá erádah kortag ke shomay kerrá byáyán bale yakk na yakk moshkeléá maná dáshtag. Mani wáhag‡ at ke maná cha shomá ham bar o samaré berasit, hamá paymá ke maná cha á dega darkawmán rasetag.

¹⁴ Man shahri o jangaliáni,§ dáná o nádánáni wámdár án.

¹⁵ Paméshká, mani del báza lóthit shomay kerrá ham ke Rumá nendók ét, wasshén mestágay járá bejanán.

¹⁶ Parchá ke cha wasshén mestágá pashal o sharmendag naán, é Hodáyá zór o twán ent ke har imána áróká nejáta dant, awalá Yahudi o randá darkawmán.

¹⁷ Chéá ke wasshén mestágay tahá Hodáyá rástáwari o ádeli záhera bit, hamá rástáwari ke awalá tán áherá cha imáná rásit, anchosh ke nebisag butag: *“Hamá ke imánay barkatá rástáwar o bémayár*ent, hamá zendaga mánit.”†*

Hodáyá kahr o gazab

¹⁸ Hodáyá kahr o gazab cha ásmáná záhera bit o mardománi sajjahén hodánáparmáni o badkáriáni sará kapit, chéá ke mardom gón wati radkárián rástíá lagatmála kanant.

¹⁹ Parchá ke á chizz ke Hodáyá bárawá zánaga bant, pa áyán záher ant. Hodáyá á chizz pa áyán záher kortagant.

²⁰ Cha donyáyá jórh kanagá beger tán annun Hodáyá chér o andémén‡ jawhar, bezán áiy abadmánén zór o Hodái tab o saresh[§] cha áiy jórh kortagén chizzán gendag o zánaga bit. Nun mardomán nimóné nést.

²¹ Harchont ke áyán Hodá zánt, bale áíará Hodái ezzatesha nadát o áiy shogresha nagept. Eshiay badalá, wati náhudagén* pegr o hayáláni tahá gár butant o áyáni násarpadén del taháriá mán póshet.

²² Harchont ke watá dánáesha gwasht, bale áyáni hódhi o ahmaki róch pa róch gésa but.

²³ Namiránén† Hodáyá shán o shawkatesh gón hamá botán sawdá kort ke hákién ensán o báli morg o chárpád o lápkasháni rang o dróshomá‡ atant.

²⁴ Paméshká Hodáyá mardom áyáni delay sell o badén wáhagáni tahá yalah kortant ke watmánwatá gón nápakiá wati jesmán béhormat bekanant.

§ 1:7 1:7 “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. * **1:12 1:12** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. † **1:13 1:13**

“Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ **1:13 1:13** Wáhag, bezán lóth, talab, hájat. § **1:14 1:14** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Yunáni o Barbaráni”. Yunáni shahri atant o barbar, bezán hamá kawm ke Yunáni zobánesh nazántag, á jangali zánaga butant. * **1:17 1:17** Palgár, bezán sáp o sallah, bepólung. † **1:17 1:17** Yá: “Rástáwarén mardom imánay sará zenda gwázénit.” Habakuk Nabiay Ketáb 2:4. ‡ **1:20 1:20** Andém, bezán chér, póshidah. § **1:20**

1:20 Tab o saresh[§], bezán zát, báten, jawhar. * **1:21 1:21** Náhudag, bezán bepáedag. † **1:23 1:23** Namirán, bezán hamá ke hechbara namerit. ‡ **1:23 1:23** Dróshom, bezán shekl, surat.

²⁵ Áyán Hodáay rásti gón drógá sawdá kort o addh kanókay badalá, addh kortagénáni parastesh o hezmata kort, hamá addh kanók ke tán abad satá o saná karzit. Ámin.

²⁶ Paméshká Hodáyá ham áyáni sharmnákén hawá o hawasáni tahá á yalah kortant. Áyáni janénán wati aslén ráh o rahband yalah dát o naráhén nazzikkiay némagá shotant.

²⁷ Hamé paymá, mardénán gón wati janénán ráh o rahbandén nazzikki yalah dát o watmánwatá hawá o hawasáni ása kaptant, mardénán gón mardénán sharmnákén kára kort o é gomráhiay allamén sezá áyáni jendá raset.

²⁸ Anchosh ke áyán Hodáay pajjááh árag arzesh nadát, hamé paymá Hodáyá bénagén pegr o hayáláni tahá yalah kortant tánke naráhén káráni tahá bekapant.

²⁹ Á cha har paymén badkári, gandagi, tamáh o badniyatíá sarrééh butagant. Cha hasadd, hón o kósh, arh o korh, makkári o badwáhiá porr, mardománi báposhtá habar kanók,

³⁰ bohtám janók, cha Hodáyá naprat kanók, béadab, gorunák[§], batháki*, badiay sázók, pet o mátay náparmán,

³¹ násarpad, béwapá, bémehr o bérahm ant.

³² Harchont ke á cha Hodáay barhakkén hokmá sahig ant ke choshén káráni kanók markay hakdár ant, bale angat na tahná á wat hamé kárána kanant, choshén káráni tahá degaráni ham poshta bant.

2

Hodáay rástáwari

¹ Paméshká taw harkas bebay, wahdé degaráni kazáwatá* kanay o áyán éra janay, tará pa é kára hecch ozt o nimóné nést. Chéa ke gón degaréay kazáwat kanag o ér janagá, wati jenday kazáwatá kanay. Parchá ke taw wat ham hamá kárána kanay.

² Á mardom ke é paymén kára kanant, má zánén ke áyáni bárawá Hodáay kazáwat barhakk ent.

³ Taw harkas bebay, degarán éra janay o wat hamá kárána kanay, tai hayálá cha Hodáay kazáwatá rakkay†?

⁴ Yá ke áiy mehrabáni o sabr o ópáray‡ ganjá béarzeshá zánay o sarpada nabay ke Hodáay mehrabániay maksad hamesh ent ke tará dém pa tawbah kanagá bebárt?

⁵ Bale taw gón wati nápushómán o sengén delá, pa kahr o gazabay róchá pa wat kahr o gazab ambára kanay, hamá róchá ke Hodáay barhakkén kazáwat záhera bit.

⁶ Hodá harkasay mozzá áiy kortagén káráni hesábá dant.

⁷ Hamá ke gón sabr o ópár, nékén káráni sará mohr óstátátagant o shawkat o ezzat o namirániay lóthók ant, Hodá áyán abadmánén zenda bakshit.

⁸ Bale hamá mardománi sará wati kahr o gazabá gwárénit ke watwáh ant o hakk o rástiy badalá badkáriay randgir ant.

⁹ Harkas ke badén kára kant, ranj o azábáni tahá kapit, pésará Yahudi o randá darkawm.

¹⁰ Bale harkas ke nékia kant, shawkat o ezzat o émeniy wáhonda[§] bit, pésará Yahudi o randá darkawm.

¹¹ Chéa ke Hodá némagdária nakant.

¹² Áyán ke Sharyat nazántag o gonáh kortag, tabáha bant bale Sharyatay hesábá na, o áyán ke Sharyat zántag o gonáh kortag, áyáni kazáwat Sharyatay hesábá bit.

¹³ Chéa ke tahná cha Sharyatay rahbandáni eshkonagá, kass Hodáay chammán rástáwar o bémayára nabit. Hamá kas rástáwara bit ke Sharyatay rahbandáni sará amala kant.

¹⁴ Wahdé darkawm ke Sharyat pa áyán narasetag bale cha wati tab o sareshít anchéen kára kanant ke Sharyatay rahbandáni hesábá ant, á pa wat, wat Sharyat ant, bell ke Sharyatesh nést.

¹⁵ Gón wati é kárán pésa dárant ke Sharyatay rahband áyáni delá naksh ant. Áyáni zamir pa eshiá gwáhia dant o áyáni pegr o hayál baré áyán mayárbára kanant o baré bémayára kanant.

¹⁶ É gapp hamá róchá záhera bit ke Hodá cha Issá Masihay wasilahá, mardománi chér o andémén pegráni kazáwatá kant, anchosh ke mani wasshén mestága gwashit.

Yahudi o Sharyat

¹⁷ Bale agant taw watá Yahudié zánay o Sharyatay sará óst* o ométa banday o gón Hodáyá

§ 1:30 1:30 Gorunák, bezán magrur, porkebr.

mazana kant o pésa dárít, mazangappia kant.

† 2:3 2:3 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag.

§ 2:10 2:10 Wáhond, bezán málek, hodábond.

* 1:30 1:30 Batháki, bezán hamá mardom ke gorrit, kasánén káré

* 2:1 2:1 Kazáwat, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha

‡ 2:4 2:4 Ópár, bezán sabr, bardásht.

* 2:17 2:17 Óst, bezán omét, ásará.

wati nazzikkiay sará pahra banday,

¹⁸ agan cha Sharyatá tálim geragay sawabá Hodáay wáhagá zánay o sharteréná pajjáha káray,

¹⁹ agan taw deljam ay ke kórání rahshón† ay o pa áyán nuré ay ke taháriá ant,

²⁰ agan hamá Sharyatay sawabá ke zánt o rástíay jawhar ent nádánáni sar o sój kanók o chokkáni dars o sabakk dayók ay,

²¹ agan degarán tálima dayay, gorhá chéa wati jendá tálima nadayay? Taw ke dozzíay helápá wáza kanay, wat parchá dozzia kanay?

²² Taw ke zenáyá manah o makana kanay, wat parchá zená kanay? Taw ke cha botán naprata kanay, wat parchá botáni parasteshgáhána polay o watá séra kanay?

²³ Taw ke Sharyatay sará pahra banday, parchá Sharyatá próshay o Hodáyá béezzata kanay?

²⁴ Anchoch ke nebeshtah ent: “*Shomay sawabá darkawm Hodáay námá béezzata kanant.*”‡

²⁵ Sonnat o borroká hamá wahdá arzesh hast ke Sharyatá barjáh bedáray, bale agan Sharyatá bepróshay gorhá bezán sonnat kanag nabutagay.

²⁶ Agan kasé sonnat kanag nabutag bale Sharyatay rahbandán purah o sarjama kant, gorhá bezán ke sonnat butagén hesába bit.

²⁷ Á ke jesmi sonnat kanag nabutag bale Sharyatay páband ent, tará mayáriga kant, parchá ke tará nebeshtagén Sharyat o sonnat kanagay rasm hast, bale taw angat Sharyatá próshay.

²⁸ Chéa ke Yahudi á naent ke záherá Yahudi ent o rástén sonnat bayag záheri o jesmi chizzé naent.

²⁹ Yahudi hamá ent ke pa del Yahudi ent o rástén sonnat delay tahá bit, cha Hodáay Ruhá bit, cha nebeshtah kortagén labzá nabit. Choshén mardomá cha ensáná satá narasit, cha Hodáyá rasit.

3

Ensánay béwapái o Hodáay wapádári

¹ Gorhá Yahudi bayagay páedag ché ent o sonnat bayagay arzesh ché ent?

² Har paymá ke becháray báz ent. Awali gapp esh ent ke Hodáyá wati habar Yahudiáni sepordah kortagant.

³ Bale agan cha áyán lahtén wapádár nabut, gorhá ché bit? Áyáni béwapái Hodáay wapádáriá halás o nákára kant?

⁴ Hechbar! Bell toré har ensán dróga bandit, bale Hodá harwahd rástgó ent! Anchosh ke nebisag butag:

“*Paméshká, taw ke habara kanay, barhakk ay o*

kazáwat ke kanay, péróz ay.”*

⁵ Bale agan may badkári Hodáay rástáwari o ádeliá záhera kant, gorhá ché begwashén? Hamé begwashén ke Hodá náensáp ent ke áíay kahr o gazab may sará kapit? (Nun man ensánáni paymá habar kanagá án.)

⁶ Hechbar! Agan habar esh ent, gorhá Hodá chón donyáay kazáwatá kant?

⁷ Balkén kasé begwashit: “Agan gón mani drógá Hodáay rásti géshter záhera bit o áíay shán o shawkat borztera bit, gorhá chéa angat mani sará gonahkáriay mayár laddhaga bit?”

⁸ Chéa magwashén: “Byáét badia kanén ke néki pédá bebit?” Anchosh ke lahtén mardom mará bohtáma jant o gwashit ke má é paymá gwashagá én. Áyáni mayárbár kanag jáez ent.

Kass rástáwar naent

⁹ Gorhá ché begwashén? May, bezán Yahudiáni hál cha á degarán gehter ent? Na, hecch paymá gehter naent! Chéa ke má é habar pésará kortag ke sajjahén mardom, Yahudi o darkawm, gonáhay bandig ant.

¹⁰ Anchosh ke nebeshtah ent:

“*Kass rástáwar naent, hechkas.*

¹¹ *Kass sarpada nabit, hechkas Hodáay shóházá naent.*

¹² *Sajjahénán cha ráhá táb kortag,*

hórigá sell butagant,

nékkaré nést, yakké ham nést.†

¹³ *Áyáni gotth o galu sarpachén kabr ant o*

wati zobáná pa cháplusi kára bandant.‡

† 2:19 2:19 Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar. ‡ 2:24 2:24 Eshayá Nabíay Ketáb 52:5 o Hezekiál Nabíay Ketáb 36:22. * 3:4 3:4 Zabur 51:4. † 3:12 3:12 Zabur 14:1-3; 53:1-3. ‡ 3:13 3:13 Zabur 5:9.

cha áyáni lonthán syahmáray zahra petthit o\$

¹⁴ *dapesh cha baddwái o jawr o kocchalá sarréch ant,**

¹⁵ *kadamesh pa hónay réchagá téz ant,*

¹⁶ *har jáh ke rawant, tabáhi o bazzagia kárant,*

¹⁷ *sohl o émeniy ráhá nazánant o†*

¹⁸ *áyáni delá\$hodátorsi nést.”\$*

¹⁹ Nun má zánén, Sharyat har ché ke gwashit, gón hamá mardomána gwashit ke Sharyatay sáhegá ant, tánke sajjahén mardománi dap band bebit o sarjamén donyá Hodáay bárgáhá* mayárbár bebit.

²⁰ Parchá ke hechkas cha Sharyatay randgiriá Hodáay déma rástáwar o bémayár hesába nabit. Sharyat bass mardomá sarpada kant ke gonáh chéé.

Hodáay bakshetagé n rástáwari

²¹ Bale nun bé Sharyatay dáragá, Hodáay bakshatagé n rástáwari o bémayári záher butag o Sharyat o nabián é rástáwariay gwáhi dátág.

²² Issá Masihay sará báwarmandi, é rástáwariay baksheshá pa sajjahén báwarmandána rasénit. Hodá hecch park o péra† nakant,

²³ parchá ke sajjahénán gonáh kortag o cha Hodáay shán o shawkatá zebahr* ant,

²⁴ bale gón Hodáay rahmatay nyámata o hamá mókagá\$ ke cha Issá Masihay barkatá rasit, rástáwar o bémayár hesába bant.

²⁵ Hodáyá Issá é donyáyá dém dát tánke áiy hón hamá kaparat* bebit ke cha imánay ráhá gonáhána shódit. É kári pa wati rástáwari o ádeliay pésh dáragá kort, parchá ke gón wati Hodái sabr o ópára mardomána pésarigén gonáháni sezái nadátágat.

²⁶ Hodáyá chosh kort ke maróchigén wahdá pésh bedárit ke rástáwar o ádel ent o gón wati rástáwariá hamá kasá rástáwar o bémayára kant ke Issáay sará imána kárit.

²⁷ Gorhá che chizzay sará pahr bebandén? Pa pahr bandagá jágahé nést. Kojám kánunay bonyádá eshiá bezánén? Nékén kár o kerday kánunay bonyádá? Na, imánay kánunay bonyádá.

²⁸ Chéa ke má zánén ke ensán cha báwarmandiá rástáwar hesába bit, cha Sharyatay karáni kanagá na.

²⁹ Hodá éwaká Yahudiánig ent? Darkawmáni naent? Béshakk á darkawmáni ham Hodá ent,

³⁰ parchá ke Hodá yakké o sonnat kortagé n o sonnat nakortagé nán cha yakkén imánay ráhá rástáwara kant.

³¹ Gorhá gón imánay ráhay zuragá má Sharyatá halás o nákara kanén? Hechbar! Má Sharyatá barjáha dárén.

4

Ebráhémay mesái

¹ Gorhá ché begwashén? Ebráhém ke jesmi hesába may bonpirok ent, áia ché dar gétk?

² Agan Ebráhém cha wati kár o kerdá rástáwar o bémayár hesáb butén, áia chizzé hastat ke áiy sará pahr bebandit, bale Hodáay chammán chosh naent.

³ Pákén Ketáb ché gwashit? *Ebráhémá Hodáay sará báwar kort o hamé báwar pa áia rástáwari hesáb but.**

⁴ Nun kasé ke kára kant, áiy mozz dád o baksheshé hesába nabit, áiy hakk ent.

⁵ Bale á ke nékén karáni sará óst o ométa nakant, hamá Hodáay sará óst o ométa kant ke radkár o náparmánán rástáwara kant, áiy imán pa áia rástáwari hesába bit.

⁶ Hamé paymá Dáud ham hamá mardomay bahtáwariay kessahá kárit ke Hodá áiy kár o kerdá nachárit o áia pák o palgár hesába kant. Dáuda gwashit:

⁷ *“Bahtáwar ant hamá ke áyáni náshari†bakshag o gonáh shódag butagant.*

⁸ *Bahtáwar ent hamá ke Hodáwand áiy gonáhá hechbar hesába nayárit.”‡*

\$ 3:13 3:13 Zabur 140:3. * 3:14 3:14 Zabur 10:7. † 3:17 3:17 Eshayá Nabiay Ketáb 59:7-8. ‡ 3:18 3:18

Asligén Yunani nebeshtánka gwashit: “áyáni chammán”. \$ 3:18 3:18 Zabur 36:1. * 3:19 3:19 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. † 3:22 3:22 Park o pér, bezán ryá o ru, yakkéá sharter o yakkéá harábert zánag. ‡ 3:23 3:23 Zebahr, bezán bébahr. \$ 3:24 3:24 Mókgay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá

“bázkharid”. * 3:25 3:25 Kapáratay máná sarpósh ent. Edá pa gonáháni shódag o sarpósh kanagá kármazr butag. * 4:3 4:3 Pédáš 15:6. † 4:7 4:7 Náshari, bezán Sharyatay hokmáni sará amal nakanag. ‡ 4:8 4:8 Zabur 32:1-2.

⁹ Záná, bahtáwari tahná pa hamáyán ent ke sonnat kanag butagant? Yá pa áyán ent ham ke sonnat kanag nabutagant? Má gwashén ke Ebráhémay imán pa áiá rástáwari hesáb but.

¹⁰ Chónén hál o jáwaréá[§] chosh but? Sonnat bayagá pésar yá sonnat bayagá rand? Pakká ent ke sonnat bayagá pésar rástáwar hesáb but, randá na.

¹¹ Bale sonnat bayagay nesháni áiá raset tánke áiy rástáwariay sará mohré bebit, hamá rástáwari ke sonnat bayagá pésar cha imánay ráhá hastati. Gorhá Ebráhém hamá sajjahén mardománi peta bit ke bé sonnat bayagá imána kárant o é dhawlá rástáwar o Bémayár hesába bant.

¹² Hamé paymá, Ebráhém áyáni ham peta bit ke na tahná sonnat kanag butagant, imánay ráhá ham gám janagá ant, hamá ráhá ke may pet Ebráhémá cha sonnat bayagá pésar gáma jat.

Ebráhém o wádah

¹³ Ebráhém o áiy nasl o padréchá^{*} jahánay mirásdár[†] bayagay wádah cha Sharyatay ráhá naraset, cha hamá rástáwariay ráhá raset ke cha imána kayt.

¹⁴ Parchá ke agan Sharyatay randgir mirásdár buténant, imán béarzesh o wádah bémáná at,

¹⁵ chéá ke Sharyat kahr o gazaba kárit. Bale ódá ke Sharyat néstent, próshag ham nabit.

¹⁶ Paméshká, wádah cha imánay ráhá puraha bit, tánke wádahay bonyád rahmat bebit o áiy purah bayagay zamánat Ebráhémay sajjahén nasl o padréchá dayag bebit. É wádah tahná pa Sharyatay randgirána nabit, pa áyán ham bit ke Ebráhémay imána sharikdár ant, parchá ke Ebráhém may sajjahénáni pet ent.

¹⁷ Anchosh ke nebisag butag: “*Man tará bázén kawméay pet kortag.*”[‡] Gorhá, Hodáay chammán Ebráhém may pet ent, hamá Ebráhém ke Hodáay sará báwari hastat ke Hodá mordagán zendaga kant o hamá chizz ke néstant, áyán gwánka jant o hasta kant.

¹⁸ Wahdé hech omété néstat, Ebráhémá gón ométwári báwar kort ke bázén kawméay peta bán. Anchosh ke Hodáyá gón Ebráhémá gwashtagat: “*Tai nasl o padréch estáráni kesásá báza bant.*”[§]

¹⁹ Ebráhémá wati bésáhén badan cháret ke áiá kesás sad sál at, o Sárahay santhi o béchokkii ham dist, bale angat áiy imán nezór nabut.

²⁰ Hodáay wádahay sará Ebráhém nábwár nabut o shakki nakort, á wati imánay sará mohr óshtát o Hodáay satá o sanái kort.

²¹ Deljam at ke Hodáyá é wák^{*} o twán hast ke wati wádahá purah bekant.

²² Paméshká cha Hodáay némagá“*rástáwar hesáb but*”.

²³ Pákén Ketáy é labz ke “*hesáb but*” tahná pa Ebráhémá nebisag nabutag,

²⁴ pa má ham nebisag butag. Má ham cha Hodáay némagá rástáwar hesába bén, má ke Hodáay sará báwara kanén ke áiá may Hodáwandén Issá cha mordagán zendag kort.

²⁵ Issá pa may náparmánián, markay dastá dayag but o pa may rástáwar bayagá, cha mordagán zendag kanag but.

5

Hodá o ensánay nyámá wassháni

¹ Nun ke imánay sawabá rástáwar o bémayár hesáb butagén, cha may Hodáwandén Issá Masihay ráhá mayg o Hodáay nyámá^{*} sohl o wassháni[†] árag butag.

² Cha Issá Masihay ráhá, é rahmatay darwázag pa má pach kanag butag o nun imánay sawabá rahmatáni sáhegá óshtátagén. Wati é ométay sará pahr ham bandén ke Hodáay shán o shawkatá bahramand én.

³ Tahná eshiay sará na, wati sakkiáni sará ham pahra bandén, chéá ke zánén sakki o sóri sabr o ópára kárant,

⁴ o sabr o ópár kerdárá mohr o mohkama kant o mohrén kerdár omét wadia kant,

⁵ o omét mará delprósh bayagá naylit, chéá ke Hodáyá wati mehr may delá mán kanag, cha hamá Pákén Ruhay barkatá ke mará bakshag butag.

⁶ Á wahdá ke má angat béwas atén, pa wahd Masihá wati sáh pa má dát, pa radkár o Hodánáparmánán.

⁷ Chó sakk kamma bit ke kasé pa parhézkárén mardoméá cha wati sáhá sar begwazit, balkén yakké del o jorat bekant ke wati sáhá pa nékén mardoméá bedant.

§ 4:10 4:10 Jáwar, bezán hálát. * 4:13 4:13 Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. † 4:13 4:13 Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres. ‡ 4:17 4:17 Pédáesh 17:5. § 4:18 4:18 Pédáesh 15:5. * 4:21 4:21 Wák, bezán zór, tákat. * 5:1 5:1 Nyámá, bezán myáná, darmyáná, tahá, tóká. † 5:1 5:1 Wassháni, bezán sohl, áshiti.

⁸ Bale Hodá may sará wati mehrá chosh záhera kant ke hamá wahdá Masih pa maygi mort ke má angat gonahkár atén.

⁹ Paméshká, nun ke cha Masihay hónay barkatá rástáwar hesáb butagén, má sakk báz deljamter én ke áiy wasilahá cha Hodáay kahr o gazabá rakkén.

¹⁰ Agan á wahdi ke angat Hodáay dozhmen aten, cha áiy chokkay markay barkatá gón áiy wasshán kanag butén, gorhá nun ke wasshán kanag butagén, sakk deljamter én ke áiy zenday barkatá má rakkén.

¹¹ Bale tahná inchok na, má wati Hodáwandén Issá Masihay barkatá Hodáay sará pahr ham bandén, ke nun Masihá mára gón Hodáyá wasshán kanáéntag.

Ádam o Masih

¹² Gorhá hamá paymá ke gonáh yakk kaséay sawabá donyáyá átk o mark cha gonáhá pédá but, hamé paymá mark sajjahén mardománi nyámá sheng o tálán but, chéa ke sajjahénán gonah kortag.

¹³ Sharyatá pésar gonáh donyáya hastat, bale agan Sharyat mabit, gonáh ham hesáb nabit.

¹⁴ Angat ham, cha Ádamá beger tán Mussáyá marká bádsháhi kort, hamáyáni sará ham ke áyáni gonáh Ádamay náparmániay dhawléne naat. Ádam hamá kasay mesál at ke démerá áyagi at.

¹⁵ Bale rahmat náparmániay paymá naent. Agan yakk kaséay náparmániay sawabá sajjahén ensán mortant, Hodáay rahmat o bakshesh ke sajjahén ensánán sar but, báz master ent, hamé bakshesh ke cha yakkén ensánay, bezán Issá Masihay rahmatá raset.

¹⁶ É bakshesh hamá yakkén ensánay, bezán Ádamay gonáhay ásaray paymá naent, chéa ke kazáwat cha yakk náparmániéá átk o kazáwatá mayárbári áwort, bale bakshesh bázén náparmánián o rand átk o baksheshá rástáwari o bémayári áwort.

¹⁷ Agan yakkéay náparmániay sawabá cha hamá yakkénay wasilahá marká bádsháhi kort, gorhá á mardom ke ganjén rahmat o rástáwariay baksheshay wáhonda bant, cha é yakkénay, bezán Issá Masihay barkatá, wati zendá allamá bádsháhia kanant.

¹⁸ Gorhá hamá paymá ke cha yakk ensánéay náparmániá sajjahén mardom mayárbár kanag butant, cha yakk ensánéay nekén kára sajjahén mardom rástáwar o bémayár kanaga bant o zenday wáhonda bant.

¹⁹ Hamá paymá ke cha yakkéay náparmániá sajjahén mardom gonahkár butant, cha yakkéay parmanbardáriá bázéné rástáwar kanaga bit.

²⁰ Sharyat átk ke náparmáni géshter záher bebit, bale jáhé ke gonáh gesh but, rahmat angat géshter but,

²¹ tánke anchó ke gonáhá bádsháhi kort o markay sawabsáz but, rahmat bádsháhi bekant o rástáwari byárit o cha may Hodáwandén Isa Mashaiy barkatá abadmánén zenday sawabsáz bebit.

6

Cha gonáhá mark o cha Masihá zend

¹ Gorhá ché begwashén? Gón gonáhá déma berawén ke rahmat gesh bebit?

² Hechbar! Má ke cha gonáhá wati band sestag, angat gonáháni tahá chón zend gwázenta kanén?

³ Záná shomá nazánét ke wahdé má sajjahén pákshódi dayag butén o gón Issá Masihá paywast butén, gorhá bezán gón áiy marká paywast butén?

⁴ Paméshká, má pákshódiay wahdá mortén o gón áiy kabr kanag butén, tánke hamá paymá ke Masih, Hodáén Petay shán o shawkatay barkatá cha mordagán zendag kanag but, hamé dhawlá má ham nókén zendé begwázénén.

⁵ Agan má áiy paymén markéa gón áiy paywast butagén, gorhá allam áiy paymén jáh janagéa* ham gón áiy paywasta bén.

⁶ Má zánén ke may kwahnén zend gón áiy salibay sará dranjag but tánke hamá badan nést o nábud bebit ke gonáhay golám ent o má cha ed o rand gonáhay golámiá makanén.

⁷ Parchá ke á kas ke mortag cha gonáhá ázát butag.

⁸ Nun agan má gón Masihá mortagén, mára yakin ent ke gón áiy zend ham gwázénén.

⁹ Má zánén, Masih ke cha mordagán zendag kanag butag, nun hechbara namerit o mark cha ed o rand áiy sará sarzóra nabit.

¹⁰ Á gón wati marká, yakkén randá pa modámi, pa gonáhay prósh dayagá mort o wati annugén zendá, pa Hodáyá zendag ent.

* 6:5 6:5 Jáh janag, bezán cha wati jáh yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag.

¹¹ Hamé dhawlá, shomá ham watá pa gonáh kanagá mordag bezánét o cha Issá Masihay barkatá watá pa Hodáyá zendag bezánét.

¹² Gorhá gonáhá wati hákién badaná bádsháhi kanagá maylét tánke shomá jesmay sellén wáhagáni golám mabét.

¹³ Wati badanay ázáyán[†] gonáhay dastá madayét tánke badkáriay awzár mabant. Shomá cha marká dém pa zendá árag butagét, nun watá Hodáyá báhóth bekanét o wati badanay ázáyán ham Hodáyá dastá bedayét tánke rástkáriay awzár bebant.

¹⁴ Báýad ent gonáh shomay sará hákemi makant, parchá ke shomá Sharyatay sáhegá naét, rahmatay sáhegá ét.

Rástáwariay ráh

¹⁵ Gorhá ché? Má gonáh kanán bebén ke Sharyatay sáhegá naén o rahmatay sáhegá én? Hechbar!

¹⁶ Wahdé shomá parmánbardárén golámáni paymá watá yakkéay dastá dayét, gorhá hamáiy goláma bét ke áiy parmánbardáriá kanét. É habará nazánét? Yá gonáhay goláma bét ke dém pa marká bárt yá parmánbardáriay “golám” ke dém pa rástáwari o bémayáriá bárt.

¹⁷ Bale Hodáyá shogr ent, harchont ke pésará gonáhay golám atét, nun shomá pa del hamá tahray tálimay parmánbardári kortag ke shomará dayag butag.

¹⁸ Shomá cha gonáhá ázát kanag butagét o nun rástáwariay “golám” ét.

¹⁹ Shomay tahá ensáni nezóri hast, paméshká man é habarán gón ensáni mesáleá kanán. Hamá paymá ke shomá pésará wati badanay ázá pa ná páki o róch pa róch géshter bayókén radkáriáni golámiá péshe kort, nun áyán pa rástáwariay “golámiá” pész bekanét ke ásar o ákebatí páki o palgári ent.

²⁰ Wahdé shomá gonáhay golám atét, cha rástáwari o bémayáriay pábandiá ázát atét.

²¹ Gorhá shomará cha á kárán ke nun cha áyán sharmendag ét, che páedag raset? Á káráni ásar mark ent.

²² Bale nun ke cha gonáhá ázát butagét o Hodáyá páband ét, hamá páedag ke shomará rasiit, páki o palgári ent o áiy ásar abadmánén zend ent.

²³ Parchá ke gonáhay mozz mark ent, bale cha may Hodáwandén Issá Masihay barkatá Hodáyá dád o bakshesh abadmánén zend ent.

7

Sur o sángay mesái

¹ Oo brátán! Nazánét ke Sharyat tán hamá wahdá ensánay sará hákemia kant ke ensán zendag ent? Man gón hamáyán habará án ke Sharyatá zánant.

² Pa mesái, Sharyatay rahbandá janén tán hamá wahdá wati marday páband ent ke áiy mard zendag ent. Bale agan mard mort, gorhá jan cha sur o sángay bandá ázát ent.

³ Tán wahdé ke áiy mard zendag ent, agan á dega mardé begipt, zenákár gwashaga bit. Bale agan áiy mard bemerit, jan cha é bandá ázát ent o agan jan dega mardé begipt, zenákár gwashaga nabit.

⁴ Oo mani brátán! Hamé paymá cha Masihay jesmi marká cha Sharyatá shomay band sest o Sharyatay hesábá shomá mortét ke degaréay bebét, hamáiy bebét ke cha mordagán zendag kanag but. É paymá, má pa Hodáyá bar o samar áworta kanén.

⁵ Wahdé may mahár gonahkárén tab o sareshatay dastá at, may ázáyáni tahá hamá porgonáhén hawá o hawasán kára kort ke cha Sharyatay zánagá chest butagatant ke má anchen kár bekanén ke áyáni bar o samar mark ent.

⁶ Bale hamá chizzá ke márá páband kortagat, nun áiy hesábá má mortagén o cha Sharyatay bandá ázát butagén tánke cha Pákén Ruhay nókén ráhá Hodáyá hezmatá bekanén, cha Sharyatay nebeshtaháni kwahnén ráhá na.

Gón gonáhá ger o chill

⁷ Gorhá ché begwashén? Sharyat gonáh ent? Hechbar! Bale agan Sharyat mabutén, mana nazántagat ke gonáh chéé. Agan Sharyatá magwashtén “tamáh makan”,* mana nazánt tamáh o lálech[†] chéé.

⁸ Bale gonáhá cha hamá parmáná páedag zort o mani delá har paymén tamáhi pédá kort. Chéá ke agan Sharyat mabit, gonáh mortag.

⁹ Yakk wahdé man bé Sharyatá zenda gwázént, bale anchosh ke Sharyatay parmán átk, gonáh zendag but o man mortán.

¹⁰ Gorhá zánag but ke hamá parmáná ke báýad ent zend byáwortén, pa man marki áwort.

[†] 6:13 6:13 Ázá, bezán jesmay har bahr o wandh, chó ke dast, pád, chamm o gósh.

Wáz 5:21. [†] 7:7 7:7 Lálech, bezán tamáh, hers.

* 7:7 7:7 Darraw 20:17; Mussáay

- ¹¹ Gonáhá cha é parmáná páedag zort, maná rad dát o cha hamé parmáná koshti.
- ¹² Bale angat Sharyat pák ent, Hodáay parmán pák o barhakk o sharr ent.
- ¹³ Gorhá á chizz ke sharr ent, mani markay sawab but? Hechbar! Gonáhá á sharrén chizz kár bast o maná dém pa marká bort tánke zánag bebit ke gonáh gonáh ent o hamá parmánay wasilahá gonáhay bekesásén gandagi záher bebit.
- ¹⁴ Má zánén ke Sharyatay sarchammag[‡] Hodáay Pákén Ruh ent, bale man jesmi mardomé án ke goláméay paymá gonáhay kerrá bahá butagán.
- ¹⁵ Wati jenday kár o kerdán sarpada nabán. Á kárán ke kanaga lóthán, nakanánesh, bale hamá kárána kanán ke cha áyán naprata kanán.
- ¹⁶ Agan hamá kárána kanán ke kanagesha nalóthán, gorhá mannán ke Sharyat sharr ent.
- ¹⁷ Nun cha ed o rand á sellén káráni kanók man naán, hamá gonáh ent ke mani tab o sareshtá ent.
- ¹⁸ Mana zánán ke maná, bezán mani gonahkárén tab o sareshtá hecch nékié mán nést. Maná nékén kár kanagay wáhag hast, bale kortesha nakanán.
- ¹⁹ Á nékén kárán ke kanaga lóthán, nakanánesh, bale hamá badén kárána kanán ke kanagesha nalóthán.
- ²⁰ Agan man hamá kárána kanán ke kanagesha nalóthán, gorhá cha ed o rand á káráni kanók man naán, hamá gonáh ent ke mani tab o sareshtá ent.
- ²¹ Paméshká man wati tahá é kánuná gendán ke wahdé néki kanaga lóthán, nékiay jágahá badi mani tahá neshtag.
- ²² Wati del o daruná, cha Hodáay Sharyatá shádán án,
- ²³ bale dega kánuné wati tab o sareshtá gendán ke gón mani aglay kánuná jangá ent o maná hamá gonáhay kánunay bandiga kant ke mani ázáyáni tahá kára ent.
- ²⁴ Oh ke man chónén syahbahtén mardomé án. Kay maná cha é markigén jesmá rakkénit?[§]
- ²⁵ Hodáay shográ gerán ke cha may Hodáwandén Issá Masihay barkatá rakkán. Gorhá bezán man wati aglá Hodáay Sharyatay golám án, bale wati tab o sareshtá gonáhay kánunay golám án.

8

Pákén Ruhay dátágén zendagi

- ¹ Nun pa hamá mardomán hecch mayárbárié nést ke Issá Masihayg ant.
- ² Chéa ke cha Issá Masihay barkatá, zend bakshókén Ruhay kánuná tará cha gonáh o markay kánuná ázát kortag.
- ³ Hamá kár ke Sharyatá kort nakortagat, parchá ke gonahkárén tab o sareshtay sawabá nezór butagat, á kár Hodáyá wat kort. Á kári hamá wahdá kort ke wati jenday Chokki gonahkárén ensánéay shekl o dróshomá rawán dát tánke pa may gonáhán korbánig bebit. É paymá ensánay tab o sareshtay gonáhi sezá dát,
- ⁴ tánke Sharyatay rahband may zendá sarjamiá purah bebit, má ke gonahkárén tab o sareshtay ráhá nazurén, Pákén Ruhay ráhá zurén.
- ⁵ Á ke gonahkárén tab o sareshtay ráhá zurant, hamá chizzáni hayálá bant ke áyáni tab o sareshta lóthit, bale á ke Pákén Ruhay ráhá zurant, hamá chizzáni hayálá bant ke Pákén Ruhesha lóthit.
- ⁶ Hamá pegr o hayál ke áiy mahár gonahkárén tab o sareshtay dastá ent, áiy ásar mark ent, bale hamá pegr o hayál ke áiy mahár Pákén Ruhay dastá ent, áiy ásar zendmán o émeni ent.
- ⁷ Hamá pegr o hayál ke mahári gonahkárén tab o sareshtay dastá ent, Hodáay dozhmen ent. Á watá Hodáay Sharyatay dastá nadant, chó kort ham nakant.
- ⁸ Á mardom ke gonahkárén tab o sareshtay dastá ant, Hodáyá wassh o razá korta nakanant.
- ⁹ Bale shomá gonahkárén tab o sareshtay dastá naét, Pákén Ruhay dastá ét, parchá ke Hodáay Ruh shomay delá neshtag. Agan kaséa Masihay Ruh gón mabit, á Masihay naent,
- ¹⁰ bale agan Masih shomay delá ent, gorhá badan gonáhay sawabá merit, bale rástáwariy sawabá Pákén Ruh shomará zenda bakshit.
- ¹¹ Agan hamáiy Ruh shomay delá ent ke Issá Masihi cha mordagán zendag kort, gorhá áiy ke Masih cha mordagán zendag kort, shomay zawál bayókén badaná ham cha wati hamá Ruhay barkatá zenda bakshit ke shomay delá neshtag.

[‡] 7:14 7:14 Sarchammag, bezán sarchashmah.

[§] 7:24 7:24 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéng.

¹² Gorhá oo brátán! Má wámdár én, bale gonahkárén tab o sareshstay wámdár naén ke áiy hesábá zend begwázénén.

¹³ Chéá ke agan shomá gonahkárén tab o sareshstay ráhá begerét, merét, bale agan gón Pákén Ruhay zórá wati tab o sareshstay gonáh o badkárián bekoshét, zendaga mánét.

¹⁴ Á sajjahén mardom Hodáay chokk ant ke Hodáay Ruh áyáni rahshón ent.

¹⁵ Shomará golámi ruhé narasetag ke padá betorsét, Hodáay shomará zortag o wati chokk kortag o áiy Ruh shomará rasetag. Hamé Ruhay barkatá má kukkára kanén “Abbá, oo Pet!”

¹⁶ Pákén Ruhay jend gón may arwáhá hór gwáhia dant ke má Hodáay chokk én.

¹⁷ Nun agan má Hodáay chokk én, gorhá mirás ham barén, cha Hodáay mirása barén o hamá mirás ke Masihá rasit, má hamá mirásá sharikdár én. Albat shart esh ent ke má áiy sakki o sórián* sharikdár bebén. É dhawlá áiy shán o shawkatá ham sharikdára bén.

Hodáay mehr o may bándátay shán o shawkat

¹⁸ Mani nezzá, é zamánagay sakki o sóri, hamá shán o shawkatay déma hecch naant ke pa má záher bayagi ent.

¹⁹ Chéá ke sajjahén jahán pa bésabri wadará† ent ke Hodá wati chokkáni shán o shawkatá záher bekant.

²⁰ Sajjahén jahán náhudagiay dastá dayag butag. É cha jahánay jenday wáhag o razáyá nabut, cha hamáiy wáhag o razáyá but ke jaháni náhudagiay chérá chér tarrént, bale gón é ométá

²¹ Ke jahánay jend cha tabáhi o barbádiay golámiá ázáta bit o Hodáay chokkáni porshawkatén ázátiay sharikdára bit.

²² Má zánén ke sajjahén jahán angat cha chellagiay dardán nárag o áh kasshagá ent.

²³ Tahná jahán náragá naent, má ham ke mará Pákén Ruhay awali bar o samar rasetag, wati daruná náragá én o pa bésabri wadará én ke mará Hodáay zortagén chokk bayagay sarjamén hakk berasant o may badan mókag o ázát kanag bebit.

²⁴ Má gón hamé ométá rakkénag butagén, bale omété ke sarjam butag, nun omét gwashaga nabit. Chón buta kant ke mardom hamá chizzay ométá bebit ke hastenti?

²⁵ Agan hamá chizzay ométwár bebén ke angat mará nést, gorhá pa sabr o ópár áiy wadará nendén.

²⁶ Hamé paymá Pákén Ruh may nezóriáni tahá mará komakka kant, chéá ke má nazánén chón o pa kojám chizzán dwá bekanén, bale Pákén Ruhay jend gón anchén nálagán may wakiliá kant ke bayán kanaga nabant.

²⁷ Á ke may delá patthit, Pákén Ruhay pegr o hayáliána zánt, chéá ke Pákén Ruh gón Hodáay wáhag o razáyá palgártagénáni wakilia kant.

²⁸ Má zánén, Hodá sajjahén chizzán pa wati dóst dárókáni sharriá kára bandit, hamá ke Hodáay erádahay hesábá gwánk janag butagant.

²⁹ Hodáy á cha pésará zántant o cha pésará dar chetant ham ke á, áiy Chokkay rang o dróshomá bebant, tánke á Chokk bázén brátáni tahá awali bebit.

³⁰ Á ke Hodáyá cha pésará dar chetant, gwánki ham jatant, á ke Hodáyá gwánk jatant, rástáwara o bémayári ham kortant o á ke Hodáyá rástáwar kortant, shán o shawkati ham dátant.

³¹ É chizzáni bárawá ché begwashén? Agan Hodá gón má gón ent, kay may dozhmen buta kant?

³² Áiá ke wati Chokkay parwáh ham nadásht o pa má sajjahénán cha áiá sar gwast, gón Chokká hawár, á dega sajjahén chizzán chón mará nadant?

³³ Hodáay gechén kortagénán kay bohtám jata kant? É Hodá ent ke rástáwar o bémayára kant.

³⁴ Hodáay gechén kortagénán kay mayárbár kort kant? Issá Masih hamá ent ke mort o cha mordagán zendag ham but, hamá Issá ke Hodáay rástén kashá ent o may wakilia kant.

³⁵ Kay mará cha Issá Masihay mehrá jetá korta kant? Sakki o sóri yá taklipi yá ázár yá dhokkál‡ yá dertapocchi yá hatar yá zahm?

³⁶ Anchosh ke nebisag butag:

Tai sawabá sajjahén róchá má gón marká dém pa dém én o

hamá pasán hesába bén ke helár kanaga bant. §

³⁷ Enna, mará é sajjahén chizzáni tahá cha hamáiy barkatá mazanén kámyábié rasit ke gón má mehri kortag.

* **8:17 8:17** Sakki o sóri, bezán janáli, taklip.

† **8:19 8:19** Wadár, bezán entezár, rahchári.

‡ **8:35 8:35** Dhokkál,

bezán kaht, hoshksáli. § **8:36 8:36** Zabur 44:22.

³⁸ Man deljam án ke na mark, na zend, na préshtag, na hokmrán, na annugén o na áyókén chizz, na wák o zór,

³⁹ na borzi, na jahli o na sajjahén jahánay dega chizzé mára cha Hodáay hamá mehrá jetá korta kant ke cha may Hodáwandén Issá Masihá mára rasit.

9

Hodáay gechén kortagén mardom

¹ Masih sháhed ent ke man rásta gwashán o dróga nabandán, mani zamir Pákén Ruhá barkatá é habaray sháhediá dant ke

² maná sóznákén andóh o modámién dardé delá ent.

³ Drégatá wati brátáni háterá, hamá ke jesmi hesábá mani hamkawm ant, áyáni háterá man nálat kanag buténán o cha Masihá besesténán.

⁴ Á, Esráili ant o Hodáyá zortag o wati chokk kortagant. Shán o shawkat, ahd o paymán, Sharyat, ebádatay ráh o rahband o Hodáay labz o karár hamáyánig ant.

⁵ Bonpirok hamáyánig ant o Masih ham jesmi hesábá cha hamáyáni naslá ent, Masih ke sajjahénáni Hodá ent. Áiá modám satá o saná bát. Ámin.

⁶ Chosh naent ke Hodáay habar béasar o nákar butag. Chéa ke sajjahén Bani Esráili hakk o delá Esráili naant.

⁷ Ebráhémay har chokk o nomásag imánay hesábá áiy nasl o padréch naent. Bezán ke *“tai nasl o padréch cha Esáká hesáb bit.”**

⁸ É chizz pésa dárít ke har jesmi chokk Hodáay chokk hesába nabit, wádah dátagén chokk Ebráhémay nasl o padréch hesába bant.

⁹ Parchá ke wádah o karár chosh at: *“Áyókén sálá hamé wahdá man pera tarrán o Saráhá mardénchokké gwardna bit.”*†

¹⁰ Tahná é naat, Rebekkáay járhén chokkáni pet hamá yakkén at, bezán may bonpirok Esák.

¹¹⁻¹² Bale cha eshiá pésar ke chokk pédá bebant o nékén yá badén kár bekanant, gón Rebekkáay gwashag but ke *“masterén kasterénay hezmatá kant.”*‡ É dhawlá Hodá wat gechéna kant o gón é kára wati erádahá barjáh dárít. Ensánay kár o kerdá nachárit, wat ensáná gwánka jant.

¹³ Anchosh ke nebisag butag: *“Ákub maná dóst at o Issu nádóst.”*§

¹⁴ Gorhá ché begwashén? Hodá náensáp ent? Hechbar!

¹⁵ Chéa ke gón Mussáyá gwashit: *“Harkasay sará ke maná rahm kanagi ent, rahma kanán o gón harkasá ke maná hamdardi kanagi ent, hamdardia kanán.”**

¹⁶ Bezán, é ensánay wáhag o wasay sará nabit, rahm kanag Hodáay dastá ent.

¹⁷ Parchá ke Pákén Ketábá Hodá gón Perawná gwashit: *“Man tará paméshká mazani dátag ke wati zór o wáká tará pesh bedárán o sajjahén jaháná mani námay jár janag bebit.”*‡

¹⁸ Gorhá bezán, Hodá harkasay sará ke belóthit rahma kant o harkasay delá ke belóthit senga kant.

Hodáay kahr o rahm

¹⁹ Taw cha man josta kanay: *“Gorhá Hodá chéa angat mára mayárbára kant? Áiy erádahay déma kay óshatá kant?”*

²⁰ Bale, oo ensán! Taw kay ay ke gón Hodáyá hamjwábía kanay? É sharrén habaré naent ke addh kortagéné wati addh kanóká begwashit: *“Taw chéa maná é paymá addh kortag.”*

²¹ Záná, kuzagará§ é hakk nést ke cha gelay yakkén chánagá yakk darpé pa hasén káréa o degaré pa ancháén káréa addh bekant?

²² Gorhá ché? Harchont ke Hodáyá wati kahr o gazab pesh dárág o wati wák o kodrat záher kanaga lóthet, bale angat gón mazanén sabr o ópáre hamá mardománi bardáshtia kort ke kahr o gazabay chérá atant o pa gár o gomsár bayagá tayár atant.

²³ Gorhá ché? Balkén áiá chosh kort tánke wati ganjén shán o shawkatá hamá mardomán pesh bedárit ke áyáni sará rahma kant, hamá mardom ke Hodáyá pésará pa wati shán o shawkatá tayár kortagatant.

²⁴ Má ham Hodáay gwánk jatagén én, tahná Yahudi na, darkawm ham.

²⁵ Anchosh ke Hushá Nabiai Ketábá Hodá gwashit: *“Hamá ke mani kawm naat, man áiá wati kawma kanán,*

* 9:7 9:7 Pédáesh 21:12. † 9:9 9:9 Pédáesh 18:10. ‡ 9:11-12 9:11-12 Pédáesh 25:23. § 9:13 9:13 Maláki Nabiai Ketáb 1:2-3. * 9:15 9:15 Darraw 33:19. † 9:17 9:17 Wák, bezán zór, tákát. ‡ 9:17 9:17 Darraw 9:16. § 9:21 9:21 Kuzagar, bezán hamá mardom ke komb o kunzag addha kant.

*hamá ke mani dordánag naat man áia wati dordánaga kanán.**

²⁶ Anchosh ham:

*“Hamá molká ke gón áyán gwashag but: ‘Shomá mani kawm naét,’
ódá á, namiránén Hodáay chokk gwashaga bant.”†*

²⁷ Bale Esráilay bárawá Eshayá nabi jára jant o gwashit:

*“Bell toré Bani Esráilay chokk daryáay rékání kesásá báz bebant,
bale cha áyán tahná kasánén pasht kaptagén bahré rakkít.*

²⁸ *Chéá ke Hodáwand zeminay sará wati sezáyá pa tézi o mohkamia kárit.”‡*

²⁹ Hamá paymá ke Eshayá nabiá pésará gwashtag:

*“Agan lashkaráni Hodáwandá pa má nasl o padréch maeshtén,
gorhá má Sodumay mardománi paymá butagatéen,
Gomurahay mardománi paymá.”§*

Esráilay nábawari

³⁰ Nun ché begwashén? Hamá darkawm ke rástáwari o bémayáriay shoházá naatant, rástáwariesh raset, hamá rástáwari ke cha imáná kayt.

³¹ Bale Esráili ke cha Sharyatay ráhá rástáwariay shoházá atant, cha Sharyatay ráhá pa rástáwariá sar nabutant.

³² Parchá sar nabutant? Paméshká ke áyáni é shoház bonyád imán naat, kár o kerd at. Áyán mán gishshénókén sengay sará thagal wárt.

³³ Anchosh ke nebeshtah ent:

*“Man Sahyuná sengé *éra kanán ke mardomána thagalénit,
dhóké ke áyán dawra dant,
harkas ke áia sará imána kárit sharmendaga nabit.”†*

10

Hodáay dátagén rástáwari

¹ Oo brátán! Mani delay wáhag o dwá gón Hodáyá pa Esráilián hamesh ent ke áyán neját berasit.

² Man pa áyán gwáhi dáta kanán ke áyán pa Hodáyá jósh o gayrat hast, bale áyáni é jósh o gayrat cha sharrén zánt o zánagéa naent.

³ Á hamá rástáwariá sarpad nabutant ke cha Hodáay némagá ent o wati jenday rástáwariay barjáh kanagay johdá atant, paméshká watá Hodáay dátagén rástáwariay dastá nadátesh.

⁴ Masih, Sharyatay sarjami o kámeli ent. Nun harkas ke imána kárit, rástáwar o bémayár hesába bit.

Nejátay ráh

⁵ Hamá rástáwari ke cha Sharyatá kayt, áia bárawá Mussá chosh nebeshtaha kant: *“Harkas ke é hokmáni sará amala kant, gón eshání barjáh dárágá zendaga mánit.”**

⁶ Bale á rástáwari ke cha imáná kayt, é dhawlá gwashit: *“Wati delá magwashé: ‘kay ásmáná rawt?’ ”,† bezán ke Masihá jahlá byárit,*

7 “yá ‘kay johléen kabrá éra kapit?’ ”,‡ bezán ke Masihá cha mordagáni jaháná borzá byárit.

8 É dhawlá gwashit: “Gálstai nazzikká ent, tai dapá o tai delá ent”, bezán imánay hamá Gál ke má áia jára janén.*

9 Agan dape wat bemannay ke Issá Hodáwand ent o wati delay tahá báwar bekanay ke Hodáyá á cha mordagán zendag kortag, gorhá rakkay.

10 Chéá ke ensán delay tahá imána kárit o rástáwar hesába bit, dape wat ham mannit o é paymá áia nejáta rasit.

11 Pákén Ketába gwashit: “Harkas ke áia sará imána kárit, hechbar sharmendaga nabit.”†

12 É bárawá Yahudi o darkawmay nyámá park o pére nést. Chéá ke hamé yakkén Hodáwand, sajjahénáni Hodáwand ent o pa hamá drostigén mardomán ke áia tawára kanant, békesás‡ saki§ o bakshók ent.

*13 Chéá ke “harkas ke Hodáwanday námá gipt o áia tawára kant, á rakkít.”**

* 9:25 9:25 Hushá Nabíay Ketáb 2:23. † 9:26 9:26 Hushá Nabíay Ketáb 1:10. ‡ 9:28 9:28 Eshayá Nabíay Ketáb 10:22-23. § 9:29 9:29 Eshayá Nabíay Ketáb 1:9. * 9:33 9:33 Edá seng pa Issá Masihá eshárahé. † 9:33 9:33 Eshayá Nabíay Ketáb 8:14; 28:16. * 10:5 10:5 Láwíán 18:5. † 10:6 10:6 Mussáy Wáz 30:12. ‡ 10:7 10:7 Mussáy Wáz 30:13. § 10:8 10:8 Gál, bezán habar, kalamah, labz. * 10:8 10:8 Mussáy Wáz 30:14. † 10:11 10:11 Eshayá Nabíay Ketáb 28:16. ‡ 10:12 10:12 Békesás, bezán béhesáb, sakk báz. § 10:12 10:12 Saki, bezán bakshendah, Ordu o Pársiá “sakhi”. * 10:13 10:13 Yuil Nabíay Ketáb 2:32.

¹⁴ Nun mardom chón yakkéa tawár bekanant ke áiy sará imánesh nayáwortag? O chón yakkéay sará imán byárant ke áiy bárawá chizzé naeshkotagesh? O chón beshkonant agan kasé áyáni kerrá é jár majant?

¹⁵ O jár janók chón jár bejanant agan rawán dayag nabutagant? Anchosh ke nebeshtah ent: “Á mardománi pád o kadam nék ant ke wasshén mestágay jár janant.”†

¹⁶ Bale bázénéa é wasshén mestág namannet, chéa ke Eshayá nabia gwashit: “Oo Hodáwand! May paygámay sará kayá báwar kort?”‡

¹⁷ Gorhá imán cha eshkonagá kayt o eshkonag cha Masihay paygámay jár.

¹⁸ Bale nun josta kanán: “Áyán naeshkotag?” Allam eshkotagesh, parchá ke: “Jár janókáni tawár sajjahén donyáya shotag o

áyáni habar jahánay goddhi marz o simsarán sar butagant.”§

¹⁹ Yakk baré padá josta kanán: “Esráil sarpad nabutag?” Awalá, Hodá cha Mussáay zobána gwashit:

“Man hamá mardománi wasilahá shomay hasaddá páda kanán ke kawmé naant;

násarpadén kawméay wasilahá shomay hezhmá páda kanán.”*

²⁰ Gorhá Hodá cha Eshayá nabiaay zobána pa deléri gwashit:

“Maná hamáyán dar géik ke mani shóházá naatant,

man watá pa hamáyán záher kort ke mani jost o porsá naatant.”†

²¹ Bale Esráilay bárawá gwashit:

“Sajjahén róchá man wati dast,

náparmán o jáhelén kawméay némagá pa wassháni shahár dáiyag.”‡

11

Hodáyá wati kawm yalah nakortag

¹ Nun man josta kanán, Hodáyá wati kawm nazortag o dawr dátag? Hechbar! Chéa ke man wat ham Esráilié án, Ebráhémay nasl o padréch án o cha Benyáminay kabilahá.

² Hodáyá wati kawm ke cha pésará zántag, dawr nadátag. Shomá nazánét ke Pákén Ketáb Elyás Nabiaay bárawá ché gwashit? Á che paymá Esráilay helápá Hodáay kerrá dazbandia kant?

³ Elyás Nabia gwashit: “Oo Hodáwand! Eshán tai nabi koshtagant o tai korbánjásh karótkagant.”* Pasht kaptagén tahná man án o mani koshagay randá ant.”†

⁴ Bale Hodáay passaw pa áia ché at? “Man pa wat hapt hazár mardom dáshtag ke Bahalay* démá kóndhán nakaptagant.”§

⁵ Hamé paymá, maróchi ham lahtén choshén pasht kaptag ke Hodáay rahmatay barkatá gechén kanag butagant.

⁶ Agan gechén bayag rahmatay barkatá ent, gorhá bezán cha kár o kerdá naent, agan cha kár o kerdá butén, gorhá bezán rahmat, rahmat nabutagat.

⁷ Gorhá ché? Á chizz ke Esráil áiy shóházá at, naraseti, gechén kortagénán raset, bale á degaráni del seng butant.

⁸ Anchosh ke nebeshtah ent:

“Hodáyá á gránwáb kortagant,

anchén chammi dátagant ke magendant o

anchén góshi dátagant ke maeshkonant,

tán maróchigén róchá.”*

⁹ Dáudá ham gwashtag:

“Áyáni parzónag† dām o talké bá,

pa áyán mán gishshénókén sengé o sezée bá,

chammesh tahár bátant tánke magendant o

srénesh modám komp bá.”‡

¹¹ Gorhá man josta kanán, áyán thagal wátag ke bekapant o padá pád átk makanant? Hechbar! Áyáni náparmániay sawabá darkawmán neját rasetag tánke Esráiliáni hasadd pád byayt.

† 10:15 10:15 Eshayá Nabiaay Ketáb 52:7. ‡ 10:16 10:16 Eshayá Nabiaay Ketáb 53:1. § 10:18 10:18 Zabur 19:4.

* 10:19 10:19 Mussáay Wáz 32:21. † 10:20 10:20 Eshayá Nabiaay Ketáb 65:1. ‡ 10:21 10:21 Eshayá Nabiaay Ketáb 65:2. * 11:3 11:3 Karó jag, bezán haró jag, addh kortagén chizzéay próshag. † 11:3 11:3 Bádsháhání Awali Ketáb 19:10,

14. ‡ 11:4 11:4 Bahal, bezán darkawmáni yakk boté. § 11:4 11:4 Bádsháhání Awali Ketáb 19:18. * 11:8 11:8 Mussáay Wáz 29:4; Eshayá Nabiaay Ketáb 29:10. † 11:9 11:9 Parzónag, bezán soprah, kopár. ‡ 11:10 11:10 Zabur 69:22-23.

¹² Agan Esráiliáni náparmáni pa donyáyá barkat but o áyáni táwán pa darkawmán ganjé, gorhá áyáni sarjamiá imán árag o gón bayag chónén mazanén barkaté kárit.

¹³ Oo darkawmán! Man gón shomá habará án. Nun ke mani kásedi gón darkawmán ent, wati hezmatá porarzesha zánán,

¹⁴ pa é ométá ke wati jenday mardomán hasaddig bekanán o é paymá cha áyán lahténá berakkénán.

¹⁵ Chéá ke, agan áyáni nazurag jahánay sohl o wassháni ent, gorhá áyáni zurag cha mordagán zendag bayagay paymén káré bit.

¹⁶ Agan ártay hamá awali chánag ke Hodáay bahr ent, pák ent, gorhá bezán sarjamén tarr kortagén árt pák ent o agan bondháí[§] pák ent, thál^{*} o sháharh ham pák ant.

¹⁷ Agan drachkay lahtén thál próshag butag o taw ke jangali zaytunay thálé ay, á dega tháláni nyámá gón drachká paywand janag butagay o nun zaytunay bondháíay shiragá sharikdár ay,

¹⁸ á dega tháláni sará pahr maband. Agan chosha kanay, mashamósh ke taw bondháí nadáshtag, é bondháí ent ke tará dáshtagi.

¹⁹ Nun balkén begwashay: “Á thál próshag butant tánke man paywand janag bebán.”

²⁰ Rást ent. Á thál paméshká próshag butant ke imánesh néstat, bale taw cha imánay zórá mohr óshtátagay. Gorunák mabay o betors.

²¹ Chéá ke agan Hodáyá drachkay asligén tháláni sará bazzag nabut, tai sará ham bazzagia nabit.

²² Nun Hodáay mehrabániá o áiy trondíá bechár. Trondi pa hamáyán ent ke gonáhá kaptagant o mehrabáni pa taw ent, agan áiy mehráni sáhegá bemánay. Agan na, taw ham próshaga bay.

²³ Á ham, agan wati nábáwariay sará mamánant, paywand janaga bant, chéá ke Hodáyá padá áyáni paywand janagay wák o twán hast.

²⁴ Taw cha hamá zaytunay drachká próshag butagay ke wati zátá jangali ent o wati zátay helápá gón keshtagén zaytunay drachká paywand janag butagay. Gorhá allamá hamá ke é zaytunay asligén thál ant, pa arzáni gón wati jenday drachká padá paywand janaga bant.

Esráílay nejáí

²⁵ Oo brátán! Chó mabit ke watá dáná sarpad bebét. Paméshká mana lóthán é rázá bezánét ke Esráílay yakk bahréay sará sengdeli átkag o é sengdeli tán hamá wahdá mánit ke darkawm sarjamiá góna nabant.

²⁶ É paymá, nun sajjahén Esráíla rakkit, hamá dhawlá ke nebeshtah ent: “Rakkénók[†]cha Sahyuná kayt o

Ákubay nasl o padréchay hodánáparmániá dura kant.”

²⁷ “Wahdé mane Hodá áyáni gonáhán dura kanán gón áyán hamé ahd o paymáná bandán.”[‡]

²⁸ Esráílián wasshén mestátag sará báwar nakortag o pa shomaygi Hodáay dozhmen ant, bale Hodáyá á gechén kortagant o wati bonpirokáni sawabá Hodáyá dóst ant.

²⁹ Chéá ke Hodá wati dátagén nyámatán pacha nagipt o wati gechéná badala nakant.

³⁰ Hamá paymá ke yakk wahdé shomá Hodáay náparmán atét, bale nun cha Esráíliáni náparmániá Hodáyá shomay sará rahm kort,

³¹ nun á náparmán butagant tánke hamé rahm ke shomay sará kanag butag, áyáni sará ham kanag bebit.

³² Chéá ke Hodáyá sajjahén mardom náparmániay golám kortagant tánke sajjahénáni sará rahm bekant.

Hodáay dánái

³³ Wáh! Hodáay ganj o hekmat o zánt chinchok békesás ent.

Áiy paysalah cha zántá dar ant o ráhi cha o zánagá hamá dém!

³⁴ “Kayá Hodáwanday *pegr* zántag o kay áiy sar o sój dayók butag?”[§]

³⁵ “Kayá áíará chizzé dáttag ke Hodá áiy badalá bedant?”^{*}

[§] 11:16 11:16 Bondháí drachkay masterén wandháí o risshag ent.

^{*} 11:16 11:16 Thál, bezán sháharh, sháhal.

[†] 11:26 11:26 Rakkénók, bezán neját dayók. [‡] 11:27 11:27 Eshayá Nabyay Ketáb 59:20-21; 27:9; Eremyá Nabyay Ketáb

31:33-34. [§] 11:34 11:34 Eshayá Nabyay Ketáb 40:13. ^{*} 11:35 11:35 Ayyubay Ketáb 41:11.

³⁶ Chéá ke har chizz cha hamáiy némagá ent o hamáiy wasilahá ent o pa hamáí ent. Tán abad shán o shawkat áíá sar bát. Ámin.

12

Zendagén korbánig

¹ Oo brátán! Mani dazbandi gón shomá esh ent ke Hodáay rahmá bechárét o wati badaná chó zendagén korbánigéá pësh bekanét ke pák o palgár ent o Hodáyá pasond ent. É shomay hakkigén ebádat ent.

² Gón é donyáyá hamrang o hamdróshom mabét, wati pegr o pahmá nók bekanét o watá badal kanét tánke shomá é zántá sar bebét ke Hodáay razá ché ent, kojám chizz sharr o kámel ent o Hodáyá pasond ent.

³ Gón hamé rahmatán ke maná bakshag butagant, shomárá har yakkéá gwashán ke watá cha wati kadd o kesásá borzter sarpad mabét. Haminchok imánay andázahá ke Hodáyá shomay sará bahr kortag, hamá imánay hesábá watá hamá kesás sarpad bebét ke hakk o delá hastét.

⁴ Anchó ke may yakkén badaná bázén ázáé hast o sajjahén ázáyáni kár yakk naent,

⁵ hamé paymá má ke báz én, Masihay barkatá yakkén badan én o cha má har yakké anchén ázáé ke gón á degarán hamgranch ent.

⁶ É rahmatáni barkatá ke márá dayag butagant, má Pákén Ruhay tahr tahrén* nyámatáni wáhond én. Agan kaséá Hodái bashárat sar kanagay nyámat rasetag, áíá é nyámat wati imánay kaddá kár bebandit;

⁷ agan é nyámat hezmat kanag ent, hezmat bekant; agan tálim dayag ent, tálim bedant;

⁸ agan delbaddhi dayag ent, delbaddhi bedant; agan degaráni madat kanag ent, gón daspachi madat bekant; agan pëshwái o saróki ent, gón delgóshdári saróki bekant; agan rahm kanag ent, gón wasshén delé rahm bekant.

Mehr

⁹ Shomay mehr báyard ent pa del bebit. Shomá cha badiá naprat bekanét o gón nékiá hamgranch bebét.

¹⁰ Gón bráti mehré, yakdegará dóst bedárét, pa sharap o ezzat dayagá cha yakdomiá démáter bebét.

¹¹ Sharrén kára sosti makanét. Gón Pákén Ruhay zórá wati kára pa hobb o wádag bekanét. Hodáwandy ebádat o hezmatá bekanét.

¹² Wati ométay sará gal bebét, sakkiáni tahá sabr o ópár bekanét o wati dwáyán modám barjáh bedárét.

¹³ Hodáay palgártagénáni hájatáni purah kanagá gón bebét o mehmándóst bebét.

¹⁴ Agan kasé shomárá ázára dant, pa áíá barkat belóthét, barkat belóthét o nálat makanét.

¹⁵ Agan kasé shádeha kant gón áíá shádeh bekanét o agan kasé grét gón áíá begréwét.

¹⁶ Gón yakdomiá pa hamdeli zend begwázénét. Pahr o shán makanét, kamterénáni hamráh bayagá lajj makanét. Watá báz dáná sarpad mabét.

¹⁷ Gón kassá badiay badalá badi makanét. Hamá káráni randá bebét ke harkasay chammán sharr ant.

¹⁸ Haminchok ke shomay dastá bit, gón harkasá pa sohl o émeni zend begwázénét.

¹⁹ Oo dordánagén dóstán! Bér magerét, kahr o gazabá pa Hodáyá bellét. Chéá ke nebeshtah ent: “Hodáwanda gwashit: ‘Béray gerag mani kár ent, sezá dayók man án.’” †

²⁰ Bér geragay badalá:

“Agan tai dozhmen shodig[‡]ent, waráki beday,

agan tonnig ent, ápi beday,

taw ché chosha kanay, áíay sará rókén jal o eshkar pera réchay.Š” *

²¹ Mayl ke badi tai sará sardast bebit, gón nékiay zórá badiá érdast bekan.

13

Hokumatay parmánbardári

¹ Harkas watá hokumatay chérdast bemannit, parchá ke cha Hodáay nádéntagéá abéd* hecch hokumat nést o har hokumaté ke hast, Hodáyá nádéntag.

² Paméshká, harkas ke cha hokumatá sarkasshia kant, bezán Hodáay nádéntagéay helápá páda kayt o hamá ke chosha kanant, wati sará mayárbária kárant.

* 12:6 12:6 Tahr tahrén, bezán warh warhén, dega dega paymén. † 12:19 12:19 Mussáay Wáz 32:35. ‡ 12:20 12:20 Shodig, bezán gozhnag. § 12:20 12:20 Áíay sará rókén jal o eshkar moccha kanay, bezán áíá pashal o sharmendaga kanay. * 12:20 12:20 Solaymánay Bataláni Ketáb 25:21-22. * 13:1 13:1 Abéd (cha), bezán gayr cha.

³ Á ke sharrén kára kant, áia cha hokumatá natorsit, bale á ke badén kára kant, áia torsit. Agan lóthay ke cha hokumatay torsá ázát bebay, gorhá sharrén kár bekan o hokumat tai satáyá kant.

⁴ Pa tai sharriá, hokumat Hodáay hezmatkár ent, bale agan badia kanay, cha áia betors, chéá ke zahm moptá áia dastá naent. Á Hodáay hezmatkár ent, hamáyáni sezá dayók ent ke badén kára kananat.

⁵ Gorhá, báyard ent hokumatay chérdast bebay, tahná cha sezáy torsá na, cha wati zamirá ham.

⁶ Hamé sawabá shomá song o máliát ham dayét, parchá ke hákem Hodáay hezmatkár ant o modám hokumati kárán dazgatth ant.

⁷ Harkasá áia hakká bedayét. Agan shomará song per, songá bedayét, agan máliát per, máliátá bedayét. Agan kasé ezzata karzit, áia ezzatá bekanét o agan kasé sharap karzit, áia sharap bedayét.

Pa yakdomiá mehr

⁸ Hechkasay wám shomará per mabit, shomá gón yakdegará tahná mehray wámdár bebét, chéá ke harkas ke domiá dósta dárit, bezán Sharyati barjásh dáshtag.

⁹ Parchá ke “zená makan”, “hón makan”, “dozzi makan”, “lálech makan”[†] o á dega hokm gón é habará gwandh geraga bant: “Wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.”[‡]

¹⁰ Hamá ke mehrá kant gón hamsáhegá badia nakant. Paméshká mehr kanag Sharyatay sarjamiá dárág ent.

¹¹ Wahdá pajjásh byáret o anchosh bekanét. Nun á sáhat átkag ke báyard ent shomá cha wábá pád byáét, chéá ke nun may rakkag cha á wahdá nazzikkter ent ke má awalá báwarmand butén.

¹² Shap, dém pa halásiá ent o róch nazzikk ent. Nun byáét taháriay kár o kerdán yalaha kanén o rozhnay seláhána bandén.

¹³ Byáét ezzatmandén zendé gwázénén, hamá zend ke róchay rozhnáia gwázénaga bit. Wati zendá pa ayyáshi, sharábnóshi, bénangi, béhayái, arh o korh o hasadd magwázénén.

¹⁴ É káráni badalá, Hodáwandén Issá Masihá chó pósháká gwará bekanét o wati gonahkárén tab o sareshatay wádagáni sarjam kanagay randá mabét.

14

Nezórén báwarmand

¹ Nezórén báwarmandá wasshát bekanét o bezurét o nagissшетagén habaráni sará gón áia jérhah makanét.

² Yakkéay imán áia har chizzay waragá kellit, bale domi ke imáni nezór ent, tahná sabzia wárt.

³ Á ke har chizza wárt, hamá mardomá kamter sarpad mabit ke har chizza nawárt o á ke warákay sará pahréza kant, hamáia kazáwatá makant ke har waráka wárt, chéá ke Hodáyá á kabul kortag.

⁴ Taw kay ay ke degaréay^{*} hezmatkáray kazáwata kanay o áia éra janay? Á, yá wati jenday wájahay kerrá washnáma bit yá bannám. Bale bezán ke washnáma bit, chéá ke Hodáwandá é wák o twán hast ke áia washnáma bekant.

⁵ Kasé yakk róchéá cha dega róchéá páktera zánt o degaréay delá sajjahén róch yakk ant. Harkas wati delay hayáláni sará deljam bebit.

⁶ Á kas ke yakk róchéá hásén róché sarpada bit, pa Hodáwandaygi chosha kant. O á kas ke wárt, pa Hodáwandaygia wárt, parchá ke Hodáay shográ gípt. O á kas ke cha waragá pahréza kant, pa Hodáwandaygi chosha kant o Hodáay shográ gípt.

⁷ Cha má hechkas pa watigi zendag naent o kass pa watigia namerit.

⁸ Agan zendag én pa Hodáwandá zendag én o agan merén pa Hodáwandá merén. Gorhá zendag én yá merén, Hodáwandayg én.

⁹ Masih paméshká mort o padá zendag but ke mordagáni ham Hodáwand bebit o zendagenáni ham.

¹⁰ Nun taw chéá wati brátay kazáwatá kanay? Parchá áia cha wat kamter sarpada bay? Chéá ke jost o porsay róchá má sajjahén Hodáay bárgáhá óstén.

¹¹ Anchosh ke nebisag butag:

“Hodáwanda gwashit: ‘Maná wati zenday sawgend ent,
har mardom mani déma kóndhána kapit,
har yakké dape wat mane Hodáyá mannit.’ ”[†]

[†] 13:9 13:9 Darraw 20:13-15, 17; Mussáay Wáz 5:17-19, 21. [‡] 13:9 13:9 Mussáay Wáz 19:18.

“degaréay” máná, Hodá ent. [‡] 14:11 14:11 Eshayá Nabyay Ketáb 45:23.

^{*} 14:4 14:4 Edá

¹² Gorhá cha má har yakkéá Hodáay déma wati hesáb dayagi ent.

¹³ Byáét cha ed o rand yakdomiá éra najanén. Eshiy badalá, shomá mohkamén erádah bekanét ke á dega brátáni ráhá mán gishshénókén seng éra nakanén o ráhá banda nakanén.

¹⁴ Man ke Hodáwandén Issáy randgiré án, mana zánán o maná yakin ent ke hecch warákay jend harám o nápák naent, bale agan kasé chizzéá pa wat nápák bezánt, pa áia nápák ent.

¹⁵ Agan taw waráké bwaray o cha eshiá tai brát delranj bebit, gorhá bezán cha ed o rand taw mehray ráhá rawagá naay. Gón wati waragá á mardomá tabáh makan ke Masih pa áia mortag.

¹⁶ Gorhá mardom mókah madayét ke hamá chizzáni bárawá badén habar bekanant ke shomay delá sharr ant.

¹⁷ Chéá ke Hodáay bádsháhi pa warag o nóshag naent, pa rástáwari o émeni o shádeh ent ke cha Pákén Ruhá rasit.

¹⁸ Harkas ke hamé paymá Masihay hezmatá kant, Hodáyá wassh o razá kant o mardom ham cha áia razá bant.

¹⁹ Gorhá byáét modám hamá káráni kanagay randá bebén ke dém pa sohl o árámí o yakdomiay rost o rodómá barant.

²⁰ Pa warákéá Hodáay kára haráb makan. Bell toré sajjahén warák helár o pák ant, bale hamá warákay warag haráb ent ke degaréay thagal waragay sawabsáza bit.

²¹ Sharter ent ke taw cha gósh, sharáb[‡] yá dega har chizzá pahréz bekanay ke tai brátay thagal waragay sawabsáza bit.

²² É chizzáni sará wati yakiná watig o Hodáay nyámá bedár, taw bezánay o Hodá bezánt. Bahtáwar ent hamá á chizzáni sará watá mayárbára nakant ke áia delá sharr ant.

²³ Bale á ke warákéay sará shakk ent, agan bwárt mayárbár ent, chéá ke gón imáná nawártagi. Harché ke cha imáná mabit, gonáh ent.

15

Degaráni hayálá bedárén

¹ Má ke imáná zórmand én, báyard ent nezórén báwarmandáni kamzórián bardásht bekanén o bass wati jenday wasshiáni randá mabén.

² Cha má har yakké wati hamsáhegá wassh o razá bekant, tánke áia rost o rodóm bebit.

³ Chéá ke Masih ham wati jenday wasshiáni padá naat, anchosh ke nebeshtah ent: *“Tai bad o rad kanókáni bad o rad mani sará kaptagant.”*^{*}

⁴ Har chizz ke pésará nebisag butag, pa may tálimá nebisag butag, tánke cha hamá sabr o delbaddhiá ke Pákén Ketáb mára dayant mára omét berasit.

⁵ Sabr o delbaddhiay Hodá shomará anchen zendé bebakshát ke Issá Masihay paymá gón yakdomiá hamdel bebét,

⁶ tánke shomá pa hamdeli o hamtawári Hodá, bezán may Hodáwandén Issá Masihay Petá satá o saná bekanét.

⁷ Nun pa Hodáay shán o shawkatá, shomá yakdomiá hamá paymá wasshát bekanét o bezurét ke Masihá shomará zortag.

Yahudi o darkawmáni omét

⁸ Shomará gwashán ke pa Hodáay rástiy pésh dárágá, Masih Yahudiáni[†] hezmatkár but ke hamá kawl o wádahán purah o sarjam bekant ke bonpirokán dayag butagatant o

⁹ é paymá darkawm Hodáyá pa áiay rahmá satá o saná bekanant. Anchosh ke nebisag butag:

“Paméshká tará kawmáni kerrá satá kanán o

tai námá názénán.”[‡]

¹⁰ É ham gwashag butag:

“Oo darkawmán! Gón áia y kawmá hór shádeh kanét.”[§]

¹¹ Démterá:

“Oo sajjahén darkawmán! Hodáwandá benázénét.

Sajjahén ráj áia satá o saná bekanant.”^{*}

¹² Eshayá nabi ham gwashit:

“Yassiy risshaga rodít,

hamá ke páda kayt o darkawmáni sará bádsháhia kant,

[‡] **14:21 14:21** Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. ^{*} **15:3 15:3** Zabur 69:9. [†] **15:8 15:8** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sonnat kortagénáni”. [‡] **15:9 15:9** Samwél Kázay Domi Ketáb 22:50; Zabur 18:49. [§] **15:10 15:10** Mussáy Wáz 32:43.

^{*} **15:11 15:11** Zabur 117:1.

áiy sará darkawm oméia bandant." †

¹³ Ométay Hodá ke shomá áiy sará báwar kortag, shomay delá cha har paymén wasshi o émeníá sarréché kanát, tánke gón Pákén Ruhay zórá shomay del cha ométá sarréché bebit.

Pulos pa darkawmán kásedé

¹⁴ Oo mani brátán! Man deljam án ke shomá wat cha sharri o nékiá sarréché ét, har paymén zántá kámel ét o pa yakdomiay tálim dayagá twáná ét.

¹⁵ Bale man shomay sará lahtén chizzay bárawá pa deléri nebeshtah kortag ke padá á chizzán shomay yátá byárán. É hamá rahmat ent ke Hodáyá mani sará kortag,

¹⁶ ke man pa darkawmán Issá Masihay hezmatkáré bebán o Hodáay wasshén mestágay rasénagay hezmatá chó peshwáéá bekanán. É káray maksad esh ent ke darkawm cha Pákén Ruhay barkatá anchén palgártagén hayráté bebant ke Hodáay bárgáhá kabul bebit.

¹⁷ Gorhá man pa Issá Masihaygi, pa Hodáyá wati kortagén hezmatáni sará pahra bandán.

¹⁸ Maná bass hamá káráni bárawá habar kanagay del o jorat hastent ke Masihá cha mani dastá, bezán cha mani habar o kárán kortagant tánke darkawm Hodáay parmánbardáriá bekanant.

¹⁹ Áiá é kár cha nesháni o mójezháni wák o kodratá, gón Pákén Ruhay zórá kortagant. Gorhá cha Urshalimá beger tán Ilirikumay damagá*, man sajjahén ráhá tarr o gard kortag o Masihay wasshén mestág pa sarjami jár jatag.

²⁰ Mani wáhag armán hamé butag ke mestágay járá hamá jágahán bejanán ke ódá Masihay nám kassá pésará nageptag o degaráni ér kortagén bonredáni sará chizzé addh makanán.

²¹ Bale hamá dábá ke nebeshtah ent:

"Hamáyán ke áiy hál narasetag, á gendant o

hamáyán ke áiy bárawá naeshkotag, á sarpada bant." ‡

Pulos dém pa Rumá

²² Paméshká báz randá mani dém dárag butag ke shomay kerrá átk makanán.

²³ Bale nun pa man é hand o damagán kár kanagá jágahé pasht nakaptag o bázén sáléá mani wáhag ham butag ke shomay kerrá byáyán.

²⁴ Paméshká mani delá ent ke wahdé man dém pa Espániáyá rawán, shomará begendán, gón shomá wasshén gend o nendé bekanán o randá shomá maná pa démteray sapará madat bekanét.

²⁵ Bale nun Urshalimá, palgártagénáni hezmat kanagá rawagá án.

²⁶ Chéá ke Makduniah o Akáyahay báwarmándán shawr kort ke pa Urshalimay garib o nézgárén palgártagénán máli komakké ráha dayén.

²⁷ É áyáni wati jenday shawr at. Á pa rásti Yahudiáni wámdár ant, chéá ke wahdé darkawm Yahudiáni ruhi barkatán sharikdár butagant, á wámdár ant ke gón wati máli hastiá Yahudián komakk bekanant.

²⁸ Wahdé man é kár sarjam kort o deljam bután ke é komakk pa áyán sar butag, dém pa Espániáyá rawagay wahdá shomará gendóka kanán o gwazán.

²⁹ Mana zánán ke wahdé shomay kerrá byáyán, gón Masihay sarjamén barkatána káyan.

³⁰ Oo brátán! May Hodáwandén Issá Masihay námá o Pákén Ruhay mehray sawabá cha shomá dazbandia kanán ke Hodáay bárgáhá pa man dwá bekanét o é paymá mani johdán gón bebét.

³¹ Dwá kanét ke cha Yahudiahay Hodánáparmánáni dastá berakkán o palgártagén mardom hamá máli komakká pa galé bezurant ke man Urshalimá rasénáni,

³² tánke gón Hodáay wáhag o razáyá pa shádeh shomay kerrá byáyán o gón shomay didará maná nókén wák o twáné berasit.

³³ Sohl o émeniy Hodá gón shomá sajjahénán gón bát. Ámin.

16

Goddhi drahbái

¹ Man shomay kerrá mayshomay gohár Pibiy sepáreshá kanán, ke Kenkriahay shahray kelisáay hezmatkáré,

² tánke pa Hodáwandaygi, hamá paymá ke palgártagénáni arzesh ent, áiá bezurét o wasshát bekanét o har komakké ke cha shomá lóthit, pa áiá bekanét, chéá ke áiá bázén mardoméay madatá kortag o mani jenday ham.

³ Priskilah* o Akwiláyá salám sar kanét, ke Issá Masihay hezmatá mani hamkár ant.

† 15:12 15:12 Eshayá Nabiay Ketáb 11:1.

‡ 15:19 15:19 Ilirikum maróchigén rónendi Bálkánay damagé butag.

§ 15:21 15:21 Eshayá Nabiay Ketáb 52:15.

* 16:3 16:3 Asligén Yunáni nebeshtánká "Priská" átkag, ke Priskilahay

gwandh geptagén nám ent.

⁴ Áyán pa mani rakkénagá wati zend hataray tahá dawr dát. Tahná man na, darkawmáni sajjahén kelisá ham áyáni mennatá gerant.

⁵ Hamé paymá, hamá kelisáay mardomán ham salám berasénét ke Priskilah o Akwiláay lógá pa ebádatá yakjáha bant. Mani dordánagén dóst Epaynéusá salám sar kanét. Á, Ásiáay† damagay awali Masihi báwarmand ent.

⁶ Maryamá ke pa shomaygi bázén zahmaté kasshetag, salám sar kanét.

⁷ Mani syád‡ Andrunikás o Yuniah ke mani hamráhiá bandig atant, áyán ham salám sar kanét. Cha man o pésar Masihay sará imánesh áwortag o kásed áyán sharriá zánant.

⁸ Ampliátusá salám sar kanét. Á pa Hodáwundaygi maná sakk dóst ent.

⁹ Urbánusá ke Masihay hezmatá may hamkár ent, o mani dóstigén sangat Estákisá salám sar kanét.

¹⁰ Apelisá ke Issá Masihay kár o hezmatá modám óshtát, o hamé paymá Aristubulosay lógay mardomán salám kanét.

¹¹ Mani syád§ Hirudiuná salám sar kanét, Nárkisusay lógay hamá mardomán ke Hodáwunday sará báwarmand ant, salám berasénét.

¹² Bánokén Tripiná o Tripusáyá ke pa Hodáwandá bázén káré kortagesh o anchosh dóstigén Persisá ke Hodáwunday ráhá báz hezmati kortag, salám sar kanét.

¹³ Ruposá ke cha Hodáwunday némagá gechén kanag butag o áiy mátá ke pa man ham mátay paymá ent, salám sar kanét.

¹⁴ Asinkritus, Pligun, Hermes, Pátrubás, Hermás o á dega brátán ke gón áyán yakjáh ant, salám berasénét.

¹⁵ Anchosh, Pilulugos, Yuliah, Nirias o áiy gohár o Ulimpás o sajjahén palgártagénán salám sar kanét ke gón áyán yakjáh ant.

¹⁶ Gón pákén chokkagán yakdomiá salám sar kanét. Masihay sajjahén kelisáyani mardom pa shomá salám déma dayant.

¹⁷ Oo brátán! Cha shomá dazbandiá kanán, cha hamáyán hozzár bebét ke nátepáki dawra dayant o shomay dar bortagén tálimáni helápá, shomará cha imanay ráhá dara kanant. Cha choshén mardomán watá dur bedárét.

¹⁸ Chéá ke é paymén mardom may Hodáwandén Masihay hezmatá nakanant, á wati lápay golám ant o gón wati narm o charpén zobáná sádagén mardomán rada dayant.

¹⁹ Shomay parmánbardáriay nám o tawár sajjahénáni nyámá sheng butag o man cha shomá wassh án, bale lóthán ke shomá nékiá pajjáh byarét o watá cha badiá dur bedárét.

²⁰ Sohl o émeniy Hodá hamé zuttán Shaytáná shomay pádáni chérá hurt o árta kant. May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá gón bát.

²¹ Mani hamkár Timutáus shomará salám kanagá ent. Mani syád* Lukius, Yásun o Susipáterus ham pa shomá salám déma dayant.

²² Mane Tertius, é kágaday káteb†, cha Hodáwunday némagá shomará salám kanagá án.

²³ Gáyus ke mani o kelisáay sajjahén mardománi mehmándáriá kanagá ent, shomará salám kanagá ent. É shahray hazánagay kelitdár Erástus o may brát Kwártus shomará saláma kanant.

²⁴ May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá sajjahénán gón bát. Ámin.‡

Satá o saná

²⁵ Nun Hodáyá satá o saná bát, ke cha mani é wasshén mestág o Issá Masihay kolaway járay barkatá, shomay imáná morh o mohkam korta kant. É mestágay ráz karnáni karn chér at,

²⁶ bale anchosh ke nabián péshgói kortagat, nun gón namiránén Hodáyá hokm o parmáná páshk butag, tánke sajjahén darkawm imán byárant o Hodáyá parmánbardár bebant.

²⁷ Cha Issá Mashaiy barkatá, yakkén dánáén Hodáyá shán o shawkat tán abad barjáh bát. Ámin.

† 16:5 16:5 É ketábay nebisagay wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at. ‡ 16:7 16:7 Yá: hammolki.

§ 16:11 16:11 Yá: hammolki. * 16:21 16:21 Yá: hammolki. † 16:22 16:22 Káteb hamá mardom ent ke degaráni habar yá ketábán nebeshtaha kant. ‡ 16:24 16:24 Lahtén kwahnén daznebeshtá, band 24 mán naent.

Pa Korentián Pulosay Kágad Pa Korentián Pulosay kágaday bárawá

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke Hodáay razáay sará gwánk janag* butagán ke Issá Masihay kásedé bebán, o cha may brát Sustinesay némagá,

² pa Hodáay kelisáya ke Korentay shahrá ent, bezán pa hamáyán ke Issá Masihay barkatá pák o palgár kanag butagant o gwánk janag butagant ke áiy palgártagén† mardom bebant, hamá sajjahén mardománi hamráhiá ke har jágah may Hodáwandén Issá Masihay námá gerant ke áyáni ham Hodáwand ent o may ham.

³ Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomará rahmat o émeni sar bát.

Shogrgozári

⁴ Man modám pa shomá wati Hodáay shográ gerán ke Issá Masihay barkatá áiy rahmat shomará bakshag butagant.

⁵ Shomá Masihay barkatá har hesábá hastómand ét, har gapp o har paymén zántá.

⁶ Cha eshiá zánaga bit ke Masihay bárawá may sháhedí rást ent.

⁷ Paméshká nun ke shomá pa hodónáki may Hodáwandén Issá Masihay záher bayagay rahchár ét, shomará hecch paymén ruhi nyámatay kammi nést.

⁸ Hodá wat shomará tán áherá mohr o mohkama dárit tánke may Hodáwandén Issá Masihay róchá shomá béayb bebét.

⁹ Hodá wati kawlay sará óshtátag, hamá Hodá ke shomará gwánki jatag ke shomay zend gón áiy Chokká, bezán gón may Hodáwandén Issá Masihá sharikdár bebít.

Báwarmandáni nátepáki

¹⁰ Oo brátán!‡ Nun may Hodáwandén Issá Masihay námá cha shomá dazbandia kanán ke shomay gapp yakk bebant tánke báwarmandáni nyámá nátepáki makapit o shomay pegr o maksad yakk bebít.

¹¹ Mani brátán! Gapp esh ent ke Kalwiay lógay mardomán shomay bárawá maná hál dátag ke shomay nyámá arh o korh hast.

¹² Bezán, cha shomá yakké gwashit: “Man Pulosayg án”, degaré gwashit: “Man Apulosayg án”, dega yakké gwashit: “Man Képáayg§ án” o degaré gwashit: “Man Masihayg án”.

¹³ Masih záná bahr kanag butag? Záná é Pulos at ke pa shomaygi salibá dranjab but? Yá ke shomá Pulosay námá pákshódi* dayag butéy?

¹⁴ Hodáay shográ gerán ke Krispus o Gayusá abéd† man cha shomá dega kass pákshódi nadátag

¹⁵ ke kass gwasht makant ke man Pulosay námá pákshódi dayag butagán.

¹⁶ Haw, man Estipánásay lógay mardom ham pákshódi dátagant, bale nazánán man dega kasé pákshódi dátag yá na.

¹⁷ Chéá ke Masihá maná pa pákshódi dayagá ráh nadátag, maná ráhi dátag ke wasshén mestágay járá bejanán, bale man é kará pa habarzánti o dánáia nakanán ke Masihay salibay zór gár mabit.

Masih Hodáay dánái ent

¹⁸ Hamá mardom ke gári o gomsáriay ráhá ant, salibay kolaw áyáni hayalá ahmakié, bale má ke nejátay ráhá én, é kolaw pa má Hodáay zór o twán ent.

¹⁹ Chéá ke nebeshtah ent: “Man dánáyáni dánáia nést o nábudá kanán o aglmandáni aglá halás o nákára kanán.” ‡

²⁰ Kojám dáná? Sharyatay kojám zánóger§? É donyáay kojám habarzánt? Hodáyá wa záher kortag ke é donyáay dánái nádánié.

* **1:1 1:1** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. † **1:2 1:2** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. ‡ **1:10 1:10** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. § **1:12 1:12** Képá, Issá Masihay kásed Shamun-Petrosay Aramái nám ent.

* **1:13 1:13** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. † **1:14 1:14** Abéd (cha), bezán gayr cha. ‡ **1:19 1:19** Eshayá Nabíay Ketáb 29:14. § **1:20 1:20** Sharyatay zánóger, bezán diní álem o Mussáay Sharyatay zántkár.

²¹ Hodáyá cha wati dánáia dist ke mardom gón wati dánáia maná pajjáha nayárant, gorhá paysalahi kort ke hamá mardom ke imána kárant, áyan hamé jár jatagén paygámay “ahmakiay” barkatá nejáta dayán.

²² Yahudi ásmáni neshánia lóthant, Yunáni dánaiay shóháza ant,

²³ bale má Masihay járá janén, hamá Masih ke salib kasshag but, hamá Masih ke pa Yahudián mán gissshénókén sengé o pa darkawmán ahmakié,

²⁴ bale pa gwánk jatagén mardomán, toré Yahudi bebant yá Yunáni, Masih Hodáy zór o Hodáy dánai ent.

²⁵ Chéa ke Hodáy “nádáni” cha ensánay dánáia dánáter ent o Hodáy “nezóri” cha ensánay zórá zórmandter ent.

²⁶ Brátán! Watá bechárét, á wahdi ke Hodáyá shomará gwánk jat, shomá ché atét? Ensáni hesábá becháray cha shomá bázéné dáná naat, bázéné zórmand naat, bázéné sardárádag naat.

²⁷ Bale Hodáyá pa dánáyáni sharmendag kanagá donyáay nádáni gechén kortant o pa zórmandáni sharmendag kanagá donyáay nezórii gechén kortant.

²⁸ Hodáyá hamá chizz gechén kortant ke donyáay chammán hakim o béarzesh ant, néstén chizzi gechén kortant ke hastén chizzán nést o nákar bekant,

²⁹ ke kass áiy déma pahr bast makant.

³⁰ Shomá Hodáyá barkatá Issá Masihayg ét, hamá Masih ke pa má Hodáyá dánai jórth but, hamá Masih ke may rástáwari o páki o palgári jórth but o mára móketi*.

³¹ Gorhá anchó ke nebeshtah ent: *“Harkas ke pahra bandit, Hodáwandy sará pahr bebandit.”*[†]

2

Salib o dánai

¹ Brátán! Wahdé man shomay kerrá átkán o pa shomá Hodáyá ráz o ramzay járon jat, gón habarzánti o dánai nayátkán.

² Chéa ke wahdé shomay kerrá atán, man paysalah kortagat ke Issá Masihá abéd gón dega hecch chizzá delgósh mabán, hamá Masih ke salib kasshag but.

³ Man gón nezóri o mazanén tors o larzé shomay kerrá átkán.

⁴ Mani habar o mani jatagén járay tahá choshén dánaié mán néstat ke shomára bemannénit. Pákén Ruhay wák o zór at ke záher but

⁵ tánke shomay imán ensáni aglay bonyádá mabit, Hodáyá wák o zóray bonyádá bebit.

Hodái dánai o donyái dánai

⁶ Nun, má hamá mardomani kerrá dánaiay habará kanén ke imánesh rostag o pohtah ent, bale é na donyái dánaié o na donyáay nést o nábud bayókén hákemáni dánai.

⁷ Má Hodáyá dánaiay járá janén, hamá dánai ke rázé at o chér o andém at o Hodáyá cha azalá pa may shán o shawkatá gissshéntagat.

⁸ Bale cha donyáay hákemán kass é dánaiá sarpad nabut, chéa ke agan sarpad buténant, mazanshánén Hodáwandes salib nakasshetagat.

⁹ Anchó ke nebeshtah ent:

“Hecch chammá nadistagant,

hecch góshá naeshkotagant,

hechkasay gománá ham nayátkagant,

*hamá chizz ke Hodáyá pa wati dóst dárókán tayár kortagant.”**

¹⁰ Bale é chizz Hodáyá wati Pákén Ruhay wasilahá pa má záher kortant, chéa ke Pákén Ruh sajjahén chizzán patth o póla kant o dara géjit, Hodáyá rázáni johlánkián ham.

¹¹ Hechkas ensánay delaygána nazánt, abéd cha mardomay wati ruhá ke áiy jenday badaná ent. Hamé paymá Hodáyagán Hodáy jenday Ruhá abéd kassa nazánt.

¹² É Ruh ke mára rasetag, donyái ruhé naent, Hodáyá Pákén Ruh ent. Mára paméshká dayag butag ke má hamá chizzán bezánén ke Hodáyá mára bakshátagant.

¹³ Má hamé gappána janén, bale á labzán kára nabadén ke ensáni aglá mára sój dáttagant, hamá labzán kára bandén ke Pákén Ruhá mára sój dáttagant. É dhawlá ruhi chizzán gón Pákén Ruhay labzán bayána kanén.

¹⁴ Hamá mardom ke Pákén Ruh áiy delá naent, Hodáyá Ruhay habarána namannit, chéa ke áiy delá é ahmakié. Á é habarán sarpada nabit, chéa ke é habar tahná cha Pákén Ruhay barkatá pahmaga bant.

* **1:30 1:30** Mókaay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”.

† **1:31 1:31** Eremyá Nabaiy Ketáb 9:24.

* **2:9 2:9** É habar cha Kwahnén Ahdnámagay dega dega ketábán yakjáh kortagén ant.

¹⁵ Ruhi mardom sajjahén chizzáni kazáwatá[†] kant, bale áiy jenday kazáwatá kass korta nakant.

Chéá ke:

¹⁶ “*Kay Hodáwánday pegrá zánt ke Hodáwándá sój dáu bekant?*”[‡]
Bale mára Masihay pegr gón ent.

3

Hodáay lóg o Hodáay hezmatkár

¹ Brátán! Man gón shomá á paymá gapp jat nakort ke yakké gón ruhi mardomán gappa jat, anchosh habaron kort ke yakké gón jesmi mardomán habara kant, gwashay Masihi imáná shomá nonnok ét.

² Man shomára shir dát, trondén warákon^{*} nadát, chéá ke shomá trondén warák wárta nakort o angat ham wárta nakanét.

³ Shomá angat jesmi mardom ét. Shomára ke hasadd mán o arh o korha kanét, gorhá shomá jesmi mardom ét o donyái kár kanagá ét.

⁴ Chéá ke wahdé yakké gwashit: “Man Pulosayg án” o yakké gwashit: “Man Apulosayg án” gorhá shomá jesmi mardom ét o bass.

⁵ Apulos chéé? Pulos chéé? É hezmatkár ant ke shomá hamesháni wasilahá imán áwortag o eshán hamá kár kortag ke Hodáwándá gwashtagant.

⁶ Man kesht, Apulosá áp dát, bale Hodáyá ródént.

⁷ Gorhá keshók o áp dayók, har do hecch naant, asl Hodá ent ke ródénók ent.

⁸ Keshók o áp dayók doénáni maksad yakkén ent o har yakkéá wati kár o zahmatay mozza rasit.

⁹ Chéá ke má Hodáay hamkár én o shomá Hodáay dhagár ét, Hodáay lóg ét.

¹⁰ Hamá rahmat ke Hodáyá maná bakshát, hamáiy barkatá man chó zabrén bánbandéá bonred ér kort o degaré diwálá bandagá ent, bale har bánband báyd ent wati kára pa delgosh bekant.

¹¹ Bonred Issá Masih ent o é bonred ér kanag butag. Kass dega bonredé ér korta nakant.

¹² Nun agan kasé é bonreday sará cha teláh o nograh o gránkimatén sengán lógé bandit yá cha dár o pog o palará[†],

¹³ áiy kár záhera bit. Chéá ke hamá róch ke gón ása kayt, é kára záhera kant. Ás wat harkasay kára chakkásit ke chón ent.

¹⁴ Hamá mardom ke áiy bastagén lóga nasochit, á mardomá wati mozza rasit.

¹⁵ Agan lóg sotk o por but, bandóká mozzé narasit. Jendia rakkít[‡], bale chó hamá mardomá bit ke ása kaptag o dar átkag.

¹⁶ Nazánét ke shomá Hodáay lóg ét o Hodáay Ruh shomay tahá jahmenend ent?

¹⁷ Harkas ke Hodáay lógá tabáh bekant, Hodá áiy jendá tabáha kant, chéá ke Hodáay lóg pák ent o é lóg shomá ét.

¹⁸ Kass watá rad madant. Agan cha shomá kasé watá donyáay hesábá dáná sarpada bit, á bezánt ke pa dáná bayagá allami ent ke pésará nádán bebit.

¹⁹ Chéá ke Hodáay chammán donyái dánái nádáníé. Anchó ke nebeshtah ent:

“Á, dánáyán cha áyáni jenday repk o honarán gipt.”[§]

²⁰ É ham nebeshtah ent: “*Hodáwanda zánt ke dánáyáni hayál náhudag^{*} o nákar ant.*”[†]

²¹ Gorhá kass mardománi sará pahr mabandit, chéá ke sajjahén chizz pa shomá ant,
²² toré Pulos bebit yá Apulos yá Képá yá jahán yá zend yá mark yá annugén wahd yá áyókén wahd, sajjahén pa shomá ant o

²³ shomá pa Masihá ét o Masih pa Hodáyá.

4

Masihay kásed

¹ Gorhá mardom mára Masihay hezmatkár o Hodáay rázáni bayán kanagay zemmaráw sarpad bebant.

² Hamá ke kárey zemmaráw ant, áyáni tahá hamé chizz cháraga bit ke á wapádár ant yá na.

[†] 2:15 2:15 Kazáwat, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. [‡] 2:16 2:16 Eshayá Nabiy Ketáb 40:13. ^{*} 3:2 3:2 Trondén warák, bezán dhaddhén warák, hamá warák ke narm naent. [†] 3:12 3:12 Pog o palár, bezán dánay póst o hoshk butagén káh o sabzag. [‡] 3:15 3:15 Rakkag, bezán nejár rasag, bacchag. [§] 3:19

3:19 Ayyubay Ketáb 5:13. ^{*} 3:20 3:20 Náhudag, bezán bépáedag. [†] 3:20 3:20 Zabur 94:11.

³ Man é gappay hecch parwáhá nadarán ke shomá yá ensáni hakdiwáné* chón mani kazáwatá kant. Man wat ham wát kazáwatá nakanán.

⁴ Mani del maná malámata nakant, bale eshiay máná é naent ke man bémayár án. É Hodáwand ent ke mani kazáwatá kant.

⁵ Paméshká cha wahdá pésar hecch kazáwat makanét. Tán hamá wahdá sabr kanét ke Hodáwanda kayt. Harché ke annun taháriá chér o andém ent, Hodáwand áyán cha wati nurá áshkára kant o deláni niyatán záhera kant. Randá har yakkéa cha Hodáay némagá satá rasit.

⁶ Oo brátán! Man pa shomaygi watig o Apulosay nám gept o é habar kortant ke cha may mesálá é habaray mánáyá bezánét: “Cha nebeshtagéná démter marawét” tánke cha shomá kass yakkéay sará pahr mabandit o domiá ér majant.

⁷ Kayá tará cha é degarán báláter kortag? Tai kerrá choshén chizzé hast ke Hodáay dátágén naent? O agan Hodáyá dátag, gorhá chéa pahra banday ke gwashaygá tai jendayg ent?

⁸ Shomay kerrá wa chónáhá har chizz hast, cha pésará hastómand ét. Shomá bé má bádsháhi kanagá ét. Drégatén bádsháh buténét ke shomay barkatá má ham bádsháhi bekortén.

⁹ Má ke kásed én, mani hayálá Hodáyá mára reday áherá óstáréntag ke mardom mára bechárant o bekandant. Má hamá bandigáni paymá én ke áyáni koshagay paysalah butag o jahánay démá kalági én, préshtagáni démá ham o ensánáni démá ham.

¹⁰ Má pa Masihaygi “ahmak” én o shomá Masihay “dánáén báwarmand” ét. Má nezór én o shomá zórmánd. Shomá ezzatmand ét o má bézzat.

¹¹ Tán é damáná má shodig† o tonnig én, mára pa gwará kanagá pocch nést, má latth o lagatáni chérá én o dar pa dar én.

¹² Wati dastán kára bandén o zahmata kasshén. Mardom ke mára nálata kanant, má áyán nékdwáia kanén. Mára ke ázára dayant, má saggén o bardáshta kanén.

¹³ Mardom mára bohtáma janant o má pa mehrabáni passawa dayén. Má taningah gwashay donyáay gand o gasarh én, jahánay lansh o patár én.

Pulosay peti parmán

¹⁴ Man é gappán pa shomay sharmendag kanagá nebisagá naán, shomará wati dóstigén chokkáni dhawlá habardár kanaga lóthán.

¹⁵ Masihi zendá toré shomará hazárá sarparast bebit, bale shomay pet báza nabant. Issá Masihay barkatá, wasshén mestágay sawabá shomay imáni pet man án.

¹⁶ Gorhá cha shomá dazbandia kanán ke mani randgiriá bekanét o

¹⁷ paméshká man Timutáus shomay kerrá ráh dát. Timutáus mani dóstigén chokk ent o Hodáwanday ráhá wapádárén mardomé. Timutáus shomará hála dant ke man Masihay ráhá chónén rahbandáni sará zend gwázenagá án, hamá rahband ke man har jágah o har kelisáyá áyáni tálimá dayán.

¹⁸ Cha shomá lahtén mardom gorunák‡ ent, áyáni hayálá balkén man shomay kerrá nayáyán.

¹⁹ Bale agan Hodáwanday razá bebit, man zutt shomay kerrá káyán o charán é gorunák ché gwashant o kojám zórá janant.

²⁰ Chéa ke Hodáay bádsháhi pa habar naent, pa zór o twán ent.

²¹ Kojámiá lóthét? Gón latthá shomay kerrá byáyán yá pa mehr o gón narmén delé?

5

Radkáray gallénag

¹ Man choshén gapp ham eshкотag ke shomay nyámá bénangi hast, anchén bénangi ke botparastáni nyámá ham nést. Yakké gón wati mátóá wapt o wáb kanagá ent o

² shomá angat pahr o shána kanét. Shomá báyd ent apsózig buténét o hamá mardom cha wati kerrá begalléntén ke é kári kortag.

³ Bell toré man jesmi hesábá shomay kerrá naán, bale ruhi hesábá gón shomá gón án o man cha pésará é mardomay kazáwat anchó kortag ke gwashay shomay kerrá án.

⁴ Wahdé may Hodáwandén Issáay námá moccha bér o man ruhi hesábá gón shomá góna bán o may Hodáwandén Issáay zór o wák ham góna bit,

⁵ é mardá cha kelisáyá dar kanét o yakkerr bekanét* ke eshiay gonahkárén tab o saresht nést o nábud bebit o Hodáwanday róchá eshiay arwáhá neját berasit.

* 4:3 4:3 Hakdiwán, bezán ámidges, dadgáh. † 4:11 4:11 Shodig, bezán gozhnag. ‡ 4:18 4:18 Gorunák, bezán magrur, porkebr. * 5:5 5:5 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: Shaytánay dastá bedayét.

⁶ Shomará pahr o shána nabráhit. Shomá nazánét ke kammé homir ham sajjahén tarr kortagén ártá gwáta dant?

⁷ Gorhá wati kwahnén homirá[†] dar kanét ke nókén, béhomirén chánag bebét. Shomá cha gonáhay homirá pák ét, chéa ke may Sargwazay gwarándh, bezán Masih korbánig but.

⁸ Gorhá byáét aida kanén bale gón kwahnén homirá na, gón badwáhi o radkáriay homirá na, gón nékniyati o rástiyá béhomirén naganá aida kanén.

⁹ Man wati pésarigén kágaday tahá pa shomá nebeshtah kort ke gón bénangén mardomán manendét o pád mayáét.

¹⁰ Man é donyáay bénang o lálechi[‡] o tamahkár o prébkár o botparastáni gappá naatán. Agan man áyáni gappá buténán, gorhá báyard ent shomá cha é donyáay dar bekaptnét.

¹¹ Bale nun pa shomá nebeshtah kanagá án ke kasé ke watá báwarmandén braté gwashit bale bénang o lálechi o botparast o selzobán o sharábi o prébkaré, gón áia manendét o pád mayáét o gón áia yakjáh warag ham mawarét.

¹² Maná che kár ent ke dhannigáni kazáwatá bekanán? Kelisáay mardománi kazáwat kanag shomay kár ent.

¹³ Dhannigáni kazáwatá Hodá wata kant. “Radkára cha wati kerrá begallénét.” §

6

Báwarmandáni nyámá jérhah

¹ É sakkén badén habaré ke wahdé cha shomá yakkéá gón dega báwarmandéá jérhahé bit, á wati arzi o shekáyatá palgártagénáni badalá hodánáparmánáni kerrá bárt.

² Shomá wa zánét, róché kayt ke Hodáay palgártagén mardom donyáay mardománi kazáwatá kanant. Shomará ke donyáay kazáwat kanagi ent, gorhá shomará chón é láheki nést ke kasánén jérhaháni kazáwatá bekanét?

³ Shomá nazánét, róché kayt ke má préshtagáni kazáwatá ham kanén? Gorhá báyard ent é donyái jérhah pa má hecch mabant.

⁴ Agan shomará choshén donyái jérhah hast, gorhá parchá hamá dhanni mardomán kázia kanét ke áyan kelisáay tahá ezzat nést?

⁵ É habará paméshká kanagá án ke shomá sharmendag bebét. Shomay nyámá allam yakk choshén dánáé wa dara kayt ke báwarmandáni jérhahán begisshénit,

⁶ bale angat yakk báwarmandé domi báwarmanday helápá wati shekáyatá hakdiwána, hodánáparmánáni kerrá bárt.

⁷ Aslá é arzi o shekáyat záhera kanant ke shomá prósh wártag. Eshiy badalá shomá beshtén ke gón shomá náensápi bebit. Shomá beshtén ke shomará bepoltant.

⁸ Shomá wat náensápi kanét, á ham gón wati jenday brátán, o áyána polét ham.

⁹ Záná shomá nazánét ke badkarán Hodáay bádsháhiá mirása narasit? Rad makapét. Na bénangán Hodáay bádsháhiá mirása rasit, na botparastán, na zenákarán, na bagáyán, na lawátkarán,

¹⁰ na dozzán, na tamahkarán, na sharábián, na selzobánán o na prébkarán.

¹¹ O cha shomá lahtén anchosh at, bale shomá Hodáwandén Issá Masihay námá gón may Hodáay Pákén Ruhá shódag o pák o palgár o rástáwar o bémayár kanag butét.

Bénangi

¹² Taw gwashay: “Man harché ke kanán, rawá ent,” bale harché sharr naent. Haw, “man harché ke kanán, rawá ent” bale man hecch chizzá wati sará báládest bayaga naylán.

¹³ Taw gwashay: “Warag pa lápá ent o láp pa waragá.” Rást ent, bale róché kayt ke Hodá é doénán tabáha kant. Bale badan pa bénangiá naent, Hodáwandayg ent o Hodáwandá may badanay gam per ent.

¹⁴ Hodáay cha wati zór o kodratá Hodáwandén Issá Masih cha mordagán zendag kort o mára ham zendaga kant.

¹⁵ Shomá zánét ke shomay badan Masihay ázá* ant. Gorhá man Masihay ázáyán bezurán o kahbagéay ázá bekanán? Hechbar!

¹⁶ Shomá zánét ke kasé ke gón kahbagéay yakjáha bit, doén yakk jesm o jána bant. Chéa ke gwashag butag: “Á doén yakk jesm o jána bant.”†

¹⁷ Bale kasé ke gón Hodáwandá yakka bit, áiy ruh o Hodáwanday Ruh yakké bant.

¹⁸ Watá cha bénangiá dur bedarét. Ensán dega har gonáhé ke kant, á cha ensánay badaná dhann ent, bale bénang gón wati jenday badaná gonáha kant.

† 5:7 5:7 Edá homir pa gonáha mesálié. ‡ 5:10 5:10 Lálechi, bezán tamahkár, hers kanók. § 5:13 5:13 Bechár Mussáay Wáz 17:7. * 6:15 6:15 Ázá, bezán jesmay har bahr o wandh, chó ke dast, pád, chamm o gósh. † 6:16 6:16 Pédáesh 24:2.

¹⁹ Záná, shomá nazánét ke shomay badan Pákén Ruhay lóg ent, hamá Ruh ke shomay badané ent o shomará cha Hodáay némagá rasetag? Shomá wati jenday naét,

²⁰ Shomá pa kimaté zurag butagét. Paméshká wati badaná pa Hodáay shán o shawkatá kár bebandét.

7

Jan o mard

¹ Hamá gapp ke shomá nebeshtah kortagant, nun hamáyáni bárawá habara kanán: “Pa mardéná sharter ent ke janénéay nazzikká marawt,”

² bale cha bénangiá sharter ent ke har mardéná watá jané bebit o har janéná watá mardé.

³ Mard báyd ent wati janay o jan wati marday hakká adá bekant.

⁴ Jan wati badanay master wat naent, master mard ent o mard ham wati badanay master wat naent, master jan ent.

⁵ Wati zenday hamráhá wati kerray áyagá madár, bass pa kasánén wahdéa, pa wasshi o razá cha yakdomiá dur buta kanét ke shomay delgósh gón dwáyá bebit. Dwáyá rand padá yakdomiay kerrá berawét, chó mabit ke delá dásht makanét o Shaytán shomará rad bedant.

⁶ É gapp ke man jat, parmáné naent, cha yakdomiá dur bayagay ejázaté.

⁷ Drégatén sajjahén mardom mani paymá buténant, bale Hodáyá har mardomará dega dega káréay bud o láheki dátag. Yakk mardoméa yakk káréay láhekii dátag o dega mardoméa dega káréay.

Sur o sawn

⁸ Gón sur nakortagénán o janózámána gwashán, pa shomá sharr ent ke sur o árósh makanét o anchó bebét ke man án.

⁹ Bale agan kasé watá dáshta nakant, gorhá cha hawasay ása sochagá sharter ent ke sur bekant.

¹⁰ Pa sur kortagénán hokm esh ent, mani hokm naent, Hodáwaday hokm ent, ke jan cha wati mardá jetá mabit.

¹¹ Bale agan jetá bebit, gorhá yá dobar sur makant yá gón wati hamá mardá wasshán bebit. Mard wati janay sawn o talákán madant.

¹² Gón á degarána gwashán, o é mani gapp ent, Hodáwaday naent, ke agan báwarmandén brátéay jan báwarmandé naent o janén gón mardá nendaga lóthit, gorhá mard wati janá yalah madant.

¹³ Agan janénéay mard báwarmandé naent o mard gón janá nendaga lóthit, gorhá jan ham wati mardá yalah madant.

¹⁴ Chéa ke á mard ke báwarmandé naent, wati janay barkatá pák o palgár ent o á jan ke báwarmandé naent, wati marday barkatá pák o palgár ent. Agan chó mabutén, shomay chokk nápak atant. Bale shomay chokk pák ant.

¹⁵ Á mardom ke báwarmandé naent, agan á wati zenday hamráhá yalaha kant, bell yalahia kant. Choshén jáwarán báwarmandén janén yá mardén páband naent. Hodáyá mará gwánk jatag ke pa sohl o émeni zend begwázénén.

¹⁶ Oo janén! Taw chóna zánay ke wati mardá rakkénta nakanay? Oo mardén! Taw chóna zánay ke wati janá rakkénta nakanay?

Wati jáwará badal makan

¹⁷ Bass har mardom wati zendá hamá paymá begwázénit ke Hodáwanda gisshéntag o Hodáyá á mardom pa hamá zendá gwánk jatag. Pa sajjahén kelisáyán mani rahband hamesh ent.

¹⁸ Á mardom ke cha imán áragá pésar sonnat kanag butag, á wati sonnatá ber magardénit o á mardom ke imán áragá pésar sonnat kanag nabutag, á sonnat kanag mabit.

¹⁹ Gapp é naent ke kay sonnat kanag butag o kay nabutag, gapp esh ent ke kay Hodáay parmánbardáriá kant.

²⁰ Har mardom hamá hálata bemánit ke imán áragay wahdá butag.

²¹ Wahdé Hodáyá tará gwánk jat, agan á wahdá taw golámé atay, é gappá paréshán mabay, bale agan wati ázatiá gepta kanay, gorhá begeri.

²² Chéa ke agan Hodáwaday sará imán árók golámé, á Hodáwaday barkatá ázát ent o agan imán árók ázáténé, á Masihay golám ent.

²³ Shomá pa gránén kimatéa zurag butagét, ensánáni golám mabét.

²⁴ Oo brátán! Cha shomá harkas Hodáay déma hamá paymá bemánit ke gwánk janagay wahdá butag.

Sur kanag o nakanag

²⁵ Neshtagén jenekkáni bárawá maná cha Hodáwaday némagá hecch hokm gón nést, bale man wati habará kanán, chéa ke Hodáyá wati rahmatáni barkatá maná báchtebárén mardomé jórh kortag.

²⁶ Annugén gránén wahdá ke gendán, mani hayálá sharter hamesh ent ke mardom wati jáwaray badal kanagay johdá makant.

²⁷ Agan tará jan hast, sawn o talákay randá mabay. Agan tará jan nést, janay randá mabay.

²⁸ Bale agan taw sura kanay, gonáhé naent o agan neshtagén jenekké sura kant ham gonahkár naent. Bale mardomé ke sura kant, áíay zenday janjáí báza bant o mani wáhag ent ke shomá é janjáílan makapét.

²⁹ Oo brátán! Mani gapp esh ent ke wahd kamm ent. Cha ed o rand sur kortagén wati zendá anchó begwázénant ke gwashay janesh nést,

³⁰ gréwók wati zendá anchó begwázénant ke gwashay grewagi habaré nést, shádánén mardom wati zendá anchó begwázénant ke gwashay shátkámiay habaré nést o hamá ke chizzé bahá gerant, anchó sarpad bebant ke é chizz manig naent o

³¹ hamá ke donyái kárán dazgath ant, wati zendá anchó begwázénant ke é chizz zendagiay maksad naant, chéa ke donyáay annugén rang o dróshoma rawt o gára bit.

³² Mani wáhag ent ke shomá cha janjáílan berakkét. Sur nakortagén mardéná Hodáwaday kárání gam per ent, ke chón Hodáwanda razá bekant.

³³ Sur kortagén mardéná donyái kárání gam per ent, ke chón wati janá razá bekant o

³⁴ delgóshi yakjáh naent. Sur nakortagén janéná yá neshtagén jenekká Hodáwaday kárání gam per ent o watá sarjamiá Hodáwaday dastá dayaga lóthit. Sur kortagén janéná donyái kárání gam per ent, ke chón wati mardá razá bekant.

³⁵ Man pa shomay jenday páedagá é habarána kanán, shomará páband kanaga nalóthán. Mani maksad esh ent ke shomá pa sharri zend begwázénét o shomay delgósh sarjamiá gón Hodáwanda bebit.

³⁶ Agan mardé hayála kant ke gón sur nakanagá gón wati deshtará sharr kanagá naent o watá dáshta nakant o sur kanaga lóthit, á báyard wati delay gappá begipt. É gonáhé naent, belli sura kanant.

³⁷ Bale agan mardéa wati delá erádah kortag o hecch zóri per nést o wati erádahay sará óshátatag ke gón wati deshtará sur makant, á ham sharr kanagá ent.

³⁸ Gorhá hamá ke sura kant, sharrén karé kanagá ent, bale á ke sura nakant, angat sharterén karé kanagá ent.

³⁹ Janén tán hamá wahdá marday páband ent ke mard zendag ent. Agan mard bérán but, janén ázát ent ke gón harkasá ke belóthit sur bekant. Bale áíay nókén mard báyard ent Hodáwaday ráhá bebit.

⁴⁰ Albat mani delá é janén sur makant, pa áíay jendá sharter ent. É habarán ke man kanagá án, mani hayálá Hodáay Ruh mani rahshóniá* kanagá ent.

8

Pa botán korbánig kortagén góshi

¹ Nun man hamá warákáni bárawá habara kanán ke pa botán korbánig kanag butagant. Má zánén, anchó ke é bárawá shomá ham gwashét: “Mára sajjahénán elm o zánt hast.” Bale zánt kebr o gorura kárit o mehr rost o rodóma dant.

² Agan mardomé wati delá zántkáré, gorhá bezán angat á paymá nazánt ke báyard ent bezánt.

³ Bale á mardom ke Hodáyá dósta dárít, Hodá áíá zánt.

⁴ Gorhá nun hamá warákáni waragay bárawá habara kanán ke pa botán korbánig kanag butagant. Má zánén, anchó ke shomá ham gwashét: “É jaháná botán hecch máná nést” o “abéd cha yakkén Hodáyá dega hodá nést.”

⁵ Harchont ke ásmáná ham o zemíná ham é paymén chizz hast ke mardom áyán hodá sarpada bant, o choshén chizz báz ent ke hodá o hodáwand gwashaga bant,

⁶ bale pa má Hodá yakké, bezán hamá Pet ent ke sajjahén chizzi jórh kortagant o má pa hamáíá zendag én o Hodáwand ham yakké, bezán Issá Masih ke sajjahén chizz hamáíay wasilahá jórh butagant o má ham.

⁷ Bale harkasá é zánt nést. Lahtén mardom tán é wahdi wati botparastíay zamánagay hayálá ent. Wahdé choshén mardom korbánig kortagén góshita warant, áyáni delá é pa botén hodáyán korbánig ant. É mardománi zamir názork ent, paméshká nápáka bit.

* 7:40 7:40 Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari.

⁸ Bale warák mára gón Hodáyá nazzikka nakant. Agan má mawarén, gantera nabén o mawarén, shartera nabén.

⁹ Bale bechárét ke shomay é ehtiár o ázáti pa nezórén mardomán mán gishshénókén sengé mabit.

¹⁰ Chéá ke agan mardoméay zamir názork bebit o á begendit ke tai dhawlén zántkárén mardomé botáni parasteshgáhá neshtag o warák waragá ent, á ham pa botán korbánig butagén warákáni waragá del o jorata kant.

¹¹ Gorhá é nezórén brát tai zántay sawabá tabáha bit, hamé brát ke eshiay háterá Masih mort.

¹² Wahdé shomá é paymá wati brátáni gonahkára bét o áyáni názorkén zamirá thappiga kanét, shomá Masihay gonahkára bét.

¹³ Nun agan mani warák mani brátá gomráha kant, gorhá man hechbar góshta nawarán ke mani sawabá braté gomráh mabit.

9

Káseday hakk

¹ Záná man ázáti naán? Kásedé naán? May Hodáwandén Issá, man nadistag? Shomá hamá káray bar o samar naét ke man pa Hodáwandá kortag?

² Agan degaráni hayálá man kásedé naán, pa shomá pakkáia kásedé án. Chéá ke shomá wat Hodáwanday ráhá mani kásediy mohr o neshán ét.

³ Hamá ke mani kazáwatá kanant, pa áyán mani jwáb esh ent:

⁴ Záná mára warag o nóshagay hakk nést?

⁵ Képá o á dega kásed o Hodáwanday brátán wati jan hamráh ant, gorhá mára báwarmandén janay hamráh kanagay hakk nést?

⁶ Záná éwaká mani o Bárnábáy sará é hojj* ent ke pa wati gozaráná kár bekanén?

⁷ Kojám sepáhig wati jenday harchay sará kára kant? Kay anguri bágé ábáda kant, bale cha bar o samarán wati bahra nawárt? Kay shepánkiá kant, bale cha shirán wati bahrá nazurit?

⁸ Man é gappán ensáni aglay bonyadá janagá án? Sharyat anchosha nagwashit?

⁹ Chéá ke Mussáay Sharyatá nebeshtah ent: “*Jóhánay†moshagay wahdá káigeray‡dapá maband.*”[§] Záná Hodáyá bass gókáni gam per ent?

¹⁰ Enna, pakkáia may bárawá gwashagá ent. Haw, é pa má nebisag butag, chéá ke nangár kanók yá jóhánay moshók báyard ent é ométá bedárit ke bahré rasiti.

¹¹ Má ke pa shomá ruhi kesharé keshtag, nun agan cha shomay donyái kesharán pa wat chizzé beronén, eshiay harábi ché ent?

¹² Agan é degarán cha shomá hakbahr hast, gorhá may hakbahr wa géshter ent.

Bale má wati é hakk kár nabast. Má har chizza saggén chéá ke Masihay wasshén mestágay déma dáraga nalóthén.

¹³ Shomá nazánét ke parasteshgáhay hezmatkár wati rózigá cha parasteshgáhá gerant? Korbánjáhay hezmatkarán ham cha hamá korbánigán bahré rasit ke korbánjáhá pésh kanaga bant.

¹⁴ Hamé paymá Hodáwandá ham hokm dátay, á mardom ke wasshén mestágay jár janagay kára kanant, wati rózigá cha wasshén mestágay ráhá begerant.

¹⁵ Bale man cha é hakkán yakké ham kár nabastag o é gappán ham é ométá nebeshtah kanagá naán ke pa man chizzé kanag bebit. Mana merán bale kassá é hakká nadayán ke maná cha é pahrá zebahr* bekant.

¹⁶ Man ke wasshén mestágay járá janán, pahra nabandán. Pa man allami ent ke wasshén mestágay járá bekanán. Bazhn o apsóz pa man agan é kára makanán.

¹⁷ Chéá ke agan man é kár gón wati jenday razáyá bekortén, maná mozz rasetagat, bale agan é kár mani sará parz ent, gorhá bezán é zemmawárié ke maná dayag butag.

¹⁸ Gorhá mani mozz ché ent? Esh ent ke bé mozzá wasshén mestágay járá janán o wati hamá hakk o ehtiárá sarjamiá kára nabandán ke wasshén mestágay tahá maná hastent.

¹⁹ Bell toré ázáti án o hechkasay bandig naán, bale angat man watá sajjahénáni golám kortag ke géshter mardom dém pa báwarmandiá byarán.

²⁰ Yahudiáni kerrá man watá Yahudié kort ke Yahudián dém pa báwarmandiá byarán. Sharyatiáni kerrá man watá sharyatié kort ke sharyatián dém pa báwarmandiá byarán, hálánke man wat Sharyatay páband naán.

* 9:6 9:6 Hojj, bezán zór, satam, ejbár. † 9:9 9:9 Jóhán, bezán kesháráni moshag o dánáni mocch kanagay jágah.

‡ 9:9 9:9 Káiger, bezán mazanén narén gók. § 9:9 9:9 Mussáay Wáz 25:4. É cha dehkánkária mesáie o eshiay máná hamesh ent ke kár kanóká mozz berasit. * 9:15 9:15 Zebahr, bezán bébahr.

²¹ Bësharyatáni kerrá man watá bësharyaté kort ke bësharyatán dém pa báwarmandiá byarán, hálánke man wat cha Hodáay Sharyatá dhann naán o Masihay Sharyatay páband án.

²² Nezórénáni kerrá man watá nezóréné kort ke nezórénán dém pa báwarmandiá byarán. Man sajjahén mardománi kerrá shotagán o harkasay kerrá watá hamáiyay paymá kortag ke warhé na warhé lahténá berakkénán.

²³ Man é sajjahén kárán wasshén mestágay háterá kanán ke mestágay barkatán sharikdár bebán.

²⁴ Shomá zánét ke tachagi laybá sajjahén layb kanóka tachant, bale éwaká yakké enámá bárt. Gorhá anchó betachét ke enámá bebarét.

²⁵ Harkas ke laybá bahra zurit, báyard ent sharr tamrin bekant o dáshti† bebit. Layb kanók pa adároki tájéay katthagá‡ é kára kanant, bale má pa dáemi tájéay katthagá.

²⁶ Gorhá man bé maksadá natachán o gwátá moshta najanán.

²⁷ Man wati jesmá ázára dayán ke mani páband bebit. Chó mabit ke man degaráni kerrá wasshén mestágay járá bejanán bale wat é laybá besochán.

10

Ebrat

¹ Oo brátán! Mana lóthán shomá bezánét ke may pet o pirokáni sará jambar sáhél* at o á sajjahénán daryáyá mán dát o gwastant.

² Áyán jambar o daryáyá pákshódi kort o Mussáay randgir butant.

³ Sajjahénán yakkén ruhi warák wárt o

⁴ yakkén ruhi áp nóshet. Chéá ke áyán cha hamá ruhi kóhá áp wárt ke áyáni hamráh at o á kóh Masih at.

⁵ Bale áyáni nyámá géshterén mardom anchén atant ke Hodá cha áyán razá naat. É mardom gyábáná mortant o kabrestané ham nasibesh nabut.

⁶ Nun é chizz butant ke má ebrat begerén o áyáni paymá makanén o badkáriay wáhagá madárén.

⁷ Botparast ham mabét. Cha áyán lahtén botparast but, anchó ke nebisag butag: *Á pa ward o noshá neshtant o pa layb o labáiyá pád átkant.*†

⁸ Bénangi ham makanén. Cha áyán lahténá bénangi kort o hamé bénangiáni sawabá yakkén róchá cha áyán bist o say hazár mardom mort.

⁹ Masihá ham machakkásén. Cha áyán lahténá chakkáset o marán koshtant.

¹⁰ Manorondhét ham. Cha áyán lahténá norondhet o tabáh kanóká tabáh kortant.

¹¹ É chizz ke gón áyán butant, ebrat ant o paméshká nebisag butant ke má, bezán áheri zamánagáni mardom ebrat begerén.

¹² Agan kasé wati manná mohr óshtátay, wati hayálá bedárit ke makapit.

¹³ Shomá choshén chakkáséá nakaptagét ke cha ensánay sagg o bardáshtá dhann bebit. Hodá wati kawlay sará óshtátay o naylit ke shomá cha wati bardáshtá geshén chakkáséá bekapét. Agan chakkáséá kapét, Hodá pa shomá ráh o daré pacha kant ke shomá sagget bekanét.

Gón palitén ruhán sharikdár mabéi

¹⁴ Gorhá oo mani dordánagén dóstán! Watá cha botparastíá dur bedárit.

¹⁵ Man gón aglmandén mardomán gappá án, mani é habarán wat bechárét o bechakkásét.

¹⁶ Barkatay é pyálah ke má pa eshiá shogrgozária kanén, záná hamé gappay nesháni naent ke má Masihay hónay barkatán bahramand én? O hamé nagan ke má chondh chondhia kanén, záná hamé gappay nesháni naent ke má Masihay badanay barkatán bahramand én?

¹⁷ Nagan yakké o má báz én, bale yakké badané én, chéá ke má yakkén naganá bahra kanén o warén.

¹⁸ Pédáeshi Esráilián bechárét. Korbánjáhá korbánigáni waragay wahdá yakjáh naant?

¹⁹ Mani gappay maksad esh ent ke na pa botán korbánig kortagén warákán arzeshé hast o na botáni jendá.

²⁰ Botparast é korbánigán pa palitén ruhána kanant, pa Hodáyá nakanant. Mana nalóthán ke shomá gón palitén ruhán sharikdár bebét.

²¹ Chó buta nakant ke shomá cha Hodáwánday pyálahá ham benóshét o cha palitén ruháni pyálahá ham. Chó buta nakant ke shomará Hodáwánday parzónagá ham bahré berasit o palitén ruháni parzónagá ham.

† 9:25 9:25 Dásht, bezán wati jenday dárág, wati ger o dár, wati kanthról. ‡ 9:25 9:25 Katthag, bezán nap o sudd kanag, dastá árag. * 10:1 10:1 Sáhél, bezán sáhég kanag. † 10:7 10:7 Darraw 32:6.

²² Má Hodáwunday hasaddá pád kanaga lóthén? Má cha Hodáwandá zórmantter én?

Zamiray ázáti

²³ Shomá gwashét ke har chizz jáez ent, bale mana gwashán ke har chizz páedagmand naent. Har chizz jáez ent bale har chizz rost o rodóma nadant.

²⁴ Báyard ent kassá tahná wati gam per mabit, degaráni gami ham per bebit.

²⁵ Har paymén góshet ke kasábay dokkáná rasit, bwaréti o wati zamirá malámat makanét,

²⁶ chéa ke “*zemin o zeminay sajjahén chizz Hodáwundayg ant.*”[‡]

²⁷ Agan anchén mardomé ke báwarmandé naent o shomará wati lógá dáwata dant o shomay dela lóthit ke berawét, gorhá harché shomay déma dant, bwarét o wati zamirá malámat makanét.

²⁸ Bale agan kaséa shomará gwasht ke é pa botán korbánig kortagén gósheté, gorhá mawaréti, hamá hál dayókay háterá o zamiray háterá.

²⁹ Mani maksad tai zamir naent, hamá mardomay zamir ent.

Balkén begwashay: “Degaréay zamir chéa mani ázátiay paysalahá bekant?”

³⁰ Agan man gón shogrgozári chizzé warán, gorhá pa é shogr geptagén chizzá chéa malámat kanag bebán?”

³¹ Bale bezánét, harché ke warét o nóshét yá harché ke kanét, pa Hodáay shán o shawkatá bekanéti.

³² Na Yahudián gonáhéay tahá dawr bedayét, na darkawmán o na Hodáay kelisáyá,

³³ anchó ke man johda kanán ke har káray tahá harkasá razá bekanán. Chéa ke man wati jenday páedagá nachárán, sajjahénáni páedagá charán ke áyán neját berasit.

11

¹ Mani randgiriá bekanét, hamá paymá ke man Masihay randgiriá kanán.

Saray setr kanag

² Man pa é gappá shomay satáyá kanán ke modám maná yáta kanét o hamá rasm o rawáján hamá paymá dárágá ét ke man pa shomá sar kortagant.

³ Bale mana lóthán shomá bezánét ke har mardénay sar Masih ent o har janénay sar mardén ent o Masihay sar Hodá ent.

⁴ Har mardén ke dwá kanag yá Hodái basháratéay sar kanagay wahdá pa mudáni chér dayagá chizzé sará kant, á wati sará bézzat kanagá ent.

⁵ Bale har janén ke dwá kanag yá Hodái basháratéay sar kanagay wahdá sarigá sará nakant, á wati sará bézzat kanagá ent. Áiy é kár anchosh ent ke bezán wati sari sátag*.

⁶ Agan janéné sarigá sará nakant, gorhá wati mudán bechent o sakk kasán bekant. Agan wati mudáni chenag yá saray sáyag pa áiy aybé, gorhá sarigá sará bekant.

⁷ Mardén báyard ent wati sará mapóshit, chéa ke mardén Hodáay dróshom o shán ent. Bale janén mardénay shán ent.

⁸ Chéa ke mardén cha janéná jórñ nabutag, janén cha mardéná jórñ butag o

⁹ mardén pa janéná jórñ nabutag, janén pa mardéná jórñ butag.

¹⁰ Hamé sawabá janén ehtiáray neshánié sará bekant, préshtagáni háterá.

¹¹ Bale angat ham, Hodáwunday ráhá na janéná bé mardéná bit, na mardéná bé janéná.

¹² Anchó ke janén cha mardéná jórñ but, padá mardén ham cha janéná pédá bit. Bale sajjahén chizz cha Hodáay némagá ant.

¹³ Shomá wat becharét o paysalah bekanét, janéná zéba dant ke Hodáay kerrá sardará dwá bekant?

¹⁴ Donyá wa shomará sója dant ke agan mardén drájén mud bedárit, áiy zéba nadant,

¹⁵ bale agan janén drájén mud bedárit, é janénay zinat ent. Chéa ke janéná mud pa setrá dayag butag.

¹⁶ Bale agan kasé é gappá mamannit o arhi bekant, gorhá mana gwashán ke may dód hamesh ent o Hodáay kelisáyáni ham.

Hodáwunday shám

¹⁷ Bale é sar o sója ke mana kanán, eshiá pa shomá satá o saná mán nést, chéa ke shomay báwarmandi mocchi o diwán páedagay badalá, shomará táwána dayant.

¹⁸ Awali habar esh ent ke man eshкотag ke wahdé shomá pa parasteshá moccha bét, shomá nátepák ét o tán haddéa maná é habar báwar ent.

¹⁹ Albat, báyard ent shomay nyámá nátepáki bebit tánke chakkásetagén o rástén mardom zánag bebant.

²⁰ Wahdé yajjáha bét, é Hodáwunday shám naent ke shomá waréti,

‡ 10:26 10:26 Zabur 24:1.

* 11:5 11:5 Sáyang, bezán tráshag.

²¹ chéá ke waragay wahdá cha shomá kass domigay wadará nakant o wati shámá wárt. Yakké gozhnaga mánit o dega yakké sharábá mast o malára bit.

²² Shomará záná lóg nést ke ódá bwarét o benóshét? Yá shomá Hodáay kelisáyá mána nayárét o garib o nézgáran béezzata kanét? Shomará ché begwashán? Pa é kára shomay satáyá bekanán? Enna, shomay satáyá nakanán.

²³ É habar maná cha Hodáwandá rasetag o man pa shomá sar kortag: Hamá shapá ke Hodáwandén Issá dróhag[†] but, nagané zorti,

²⁴ Hodáay shogri gept, nagoni chondh chondh kort o gwashti: “É mani badan ent ke pa shomá korbániga bit. É kára pa mani yádgáriá bekanét.”

²⁵ Hamé paymá shámá rand áia pyáláh zort o gwashti: “É pyáláh nókén ahd o paymán ent o mani hón é ahd o paymánay zamánat ent. Har wahdá ke é pyáláhá nóshét, pa mani yádgáriá benóshét.”

²⁶ Chéá ke har wahdá ke shomá é naganá warét o é pyáláhá nóshét, shomá Hodáwanday markay járá janét, tán hamá wahdá ke á wat byayt.

²⁷ Gorhá agan kasé Hodáwanday nagan o pyáláhá shehm o rahdárén[‡] warhéá mawárt, á Hodáwanday badan o áia y hónay gonahkára bit.

²⁸ Harkas báyard ent watá bechakkásit o randá naganá bwárt o pyáláhá benóshit.

²⁹ Chéá ke agan kasé Hodáwanday badaná mán mayárit o naganá bwárt o pyáláhá benóshit, bezán á wati sezáyá warag o nóshagá ent.

³⁰ Paméshká cha shomá bázéné nezór o nádráh ent o bázéné mortag ham.

³¹ Bale agan má watá chár o tappás bekanén[§], mára é sezá narasit.

³² Wahdé Hodáwand may kazáwatá kant, mára adaba dant tánke donyáay hamráhiá mayárbár mabén.

³³ Gorhá oo mani brátán! Wahdé pa waragá yakjáha bét, yakdegaray wadará bekanét.

³⁴ Agan kasé gozhnag ent, wati lógá warag bwárt tánke shomay mocch bayag pa shomá sezáé mayárit.

Man ke káyán, shomará géshter sar o sója kanán.

12

Pákén Ruhay bakshátágén nyámat

¹ Oo brátán! Mana nalóthán ke shomá cha Pákén Ruhay dátágén nyámatán sahig mabét.

² Shomá zánét á wahdi ke shomá báwarmand naatét, gomráh kanag o dém pa gongén botán baraga butét.

³ Mana lóthán shomá bezánét, á kas ke cha Pákén Ruhay némagá gappá ent, Issáyá nálata nakant o á kas ke cha Pákén Ruhay némagá gappá naent, gwashta nakant ke Issá Hodáwand ent.

⁴ Nun báz paymén nyámat hast, bale Pákén Ruh yakké.

⁵ Báz paymén hezmat hast, bale Hodáwand yakké.

⁶ Báz paymén kár hast, bale Hodá yakké, hamá Hodá ke sajjahénáni del o daruná é sajjahén kárána kant.

⁷ Gorhá Pákén Ruhay nyámat har yakkéá dayaga bit ke sajjahénán páedag berasit.

⁸ É Pákén Ruh ent ke yakkéá hekmatay habaray láhekiá dant o hamé Pákén Ruh degaréá zántay habaray láhekiá.

⁹ Hamé yakkén Ruh yakkéá imána dant o degaréá drahbakshiy nyámatán.

¹⁰ Yakkéá mójezaháni nyámatá dant o degaréá Hodái bashárat sar kanagay nyámatá o yakkéá arwáháni pajjárah áragay. Yakkéá Pákén Ruhay dátágén warh warhén zobánán habar kanagay nyámatá dant o degaréá zobánáni máná kanagay nyámatá.

¹¹ É sajjahén nyámatán hamá yakkén Pákén Ruh bahra kant o hamá ent ke paysalaha kant kayá kojám nyámatá bedant.

Yakkén badan o bázén ázá

¹² Anchó ke badan yakké o áia y ázá báz ant o sajjahén ázá hóra bant o yakké badané addha kanant, Masih ham anchosh ent.

¹³ Chéá ke má, toré pésará Yahudi atén yá darkawm, golám atén yá ázá, má sajjahén gón yakkén Ruhá pákshódi dayag butén tánke yakké badan bebén. Mára sajjahénán pa nóshagá yakkén Ruh dayag but.

¹⁴ Bezán badan yakké ázáé naent, cha báz ázáyá addh butag.

[†] 11:23 11:23 Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. [‡] 11:27 11:27 Shehm o rahdár, bezán hamá mardom ke ráh o rahbandána mannit. Ordu o Pársiá pa “nazm o tartib”, Angréziá “disciplined”. [§] 11:31 11:31 Chár o tappás kanag, bezán chakkásag, ázmáesh kanag.

¹⁵ Agan pád begwashit: “Man wa dasté naán, paméshká badanay bahré naán,” eshiay máná é naent ke á badanay bahré naent.

¹⁶ O agan gósh begwashit: “Man wa chammé naán, paméshká badanay bahré naán,” eshiay máná é naent ke á badanay bahré naent.

¹⁷ Agan sajjahén badan chammé butén, gorhá mardomá chón eshкотagat? O agan sajjahén badan gósh butén, gorhá mardomá chón bó chetagat?

¹⁸ Nun Hodáyá badanay sajjahén ázá, har yakké hamá jágahá ér kortag ke Hodáy wati razá ent.

¹⁹ Agan é sajjahén ázá yakk ázáé butén, gorhá eshiay nám chón badan butagat?

²⁰ Nun, ázá báz ant bale badan yakké.

²¹ Chamm gón dastá gwashta nakant ke maná tai hájat nést. Sar ham gón pádán gwashta nakant ke maná shomay hájat nést.

²² Bale badanay hamá ázá ke gendagá nezórter ant, á báz allami ant.

²³ Badanay hamá ázá ke may hayálá áyáni námay gerag béezziatié, má áyán gón géshterén ezzatá setra kanén o chérén ázáyán géshter sharapa dayén.

²⁴ Bale záherén ázá choshén delgóshdária nalóthant. Hodáyá badanay ázá anchó yakjáh kortagant ke kamarzeshén ázá géshter sharap dayag bebant

²⁵ ke badanay tahá nátepáki mabit o ázáyán barábariá yakdomiay gam per bebit.

²⁶ Agan yakk ázáéá dardé per bebit, sajjahén ázá padard bant o agan yakk ázáéá ezzat dayag bebit, sajjahén ázá gón áia hór gala bant.

²⁷ Nun shomá Masihay badan ét o har yakké áia ázáé.

²⁸ Hodáyá pa wati kelisáya é mardom gisshtënant: Awali kásed ant, domi nabi o sayomi ostád ant. Cha eshán o rand hamá mardom ant ke áyáná mójezah kanag, dráh kanag, komakk dayag, rahshóni kanag o Pákén Ruhay dátagén warh warhén zobánán habar kanagay nyámat rasetag.

²⁹ Sajjahén mardom kásed wa naant, sajjahén mardom nabi naant, sajjahén ostád naant, sajjahén mójezah kanók naant,

³⁰ sajjahénán drahbakhshiy nyámat narasetag, sajjahén Pákén Ruhay dátagén warh warhén zobánán habara nakanant, sajjahén mardom é habarán máná korta nakanant.

³¹ Shomá báyard ent pa masterén nyámatán sakk hodónák bebét.

Nun man shomará sharterén ráhá pésha dárán.

13

Mehr

¹ Agan man ensán o préshtagáni zobánán habar bekanán bale maná mehr mabit, gorhá man hoshkén dhohl o thimboké án ke góshán karra kant o bass.*

² Agan maná Hodái bashárat sar kanagay nyámat berasit o sajjahén rázán bezánán o sajjahén zántá dar bebarán o mani imán anchó bebit ke kóhán kenzént bekanán, bale maná mehr mabit, gorhá bezán hecché naán.

³ Agan wati sajjahén mál o hastiá hayrát bekanán, wati jendá besóchán o korbán bekanán bale maná mehr mabit, gorhá bezán maná hecch páedaga narasit.

⁴ Mehr cha sabrá porr ent, mehr mehrabán ent, mehr hasadda nakant, mehr pahra nabandit o goruri nést,

⁵ béadab naent, watwáh naent, zahra nagipt o badiáni hesábá nadárit.

⁶ Náensápi mehrá shádána nakant, rásti mehrá shádána kant.

⁷ Mehr modám bardáshta kant, modám báwara kant, modám poromét ent o har hálatá mohra óshtit.

⁸ Hodái bashárat halása bant, Pákén Ruhay dátagén zobán halása bant, zánt halása bit, bale mehr hechbar halása nabit.

⁹ Chéá ke may zánt násarjam ent o má Hodái basháratán sarjamiá sar korta nakanén,

¹⁰ bale wahdé kámelia kayt, násarjami halása bit.

¹¹ Man ke chokké atán, man chokkáni paymá habara kort, mani pegr o hayál ham chokkig atant o mani agl o hósh ham, bale nun ke rostag o mazan butagán, man chokki kár o habar yalah dátagant.

¹² Annun má sharriá gendagá naén, gwashay anchén ádénké may démá ent ke sáp pésha nadárit, bale yakk wahdé kayt ke har chizz sharriá gendaga bit, dém pa démá. Annun mani zánt násarjam ent, bale yakk wahdé kayt ke man har chizza sarjamiá zánán, anchó ke Hodá mani bárawá har chizza zánt.

¹³ Gorhá é sayén chizza mánant: imán o omét o mehr, bale mehr cha drostán master ent.

* 13:1 13:1 Asligén Yunáni nebeshtánká do Yunáni borztawarén sáz ant.

14

Masterén nyámat

¹ Mehrá wati zendagiay maksad bekanét o pa Pákén Ruhay dátágén nyámatán hodónák bebét, háss pa Hodái bashárat sar kanagay nyámatá.

² Chéá ke hamá kas ke Pákén Ruhay dátágén zobánéá habara kant, á gón mardomán habará naent, gón Hodáyá habará ent. Mardom wa áiy habarán sarpada nabant. É mardom Pákén Ruhay barkatá ráz o ramzi habara kant.

³ Bale hamá kas ke Hodái bashárat sara kant, á gón mardomán habará ent o pa áyáni rost o rodóm o delbaddhi o táhirá* habara kant.

⁴ Kasé ke Pákén Ruhay dátágén zobánéá habara kant, á watá rost o rodóma dant, bale kasé ke Hodái bashárat sara kant, á kelisáyá rost o rodóma dant.

⁵ Nun mana lóthán ke cha shomá harkas Pákén Ruhay dátágén zobánán habar bekant, bale géshter é chizzá lóthán ke shomá Hodái bashárat sar bekanét. Parchá ke agan Pákén Ruhay dátágén zobánán habar kanók pa kelisáyá rost o rodómá wati habarán máná makant, gorhá Hodái bashárat sar kanók cha é mardomá démáter ent.

⁶ Brátán! Nun agan man shomay kerrá byáyán o Pákén Ruhay dátágén zobánán habar bekanán, bale elháam o shobénagé yá zánté yá Hodái basháraté yá tálimé mayarán, man shomará che páedaga dayán?

⁷ Hamé paymá, hamá sáz chó ke nal yá chang† ke sáhesh mán nést, bale tawára kasshant, agan áyáni sor pa red o band mabant, mardom chóna zánant ke kojám tarzá janagá ant?

⁸ Agan karná‡ nagissshetagen tawaré bekasshit, kay pa jangá tayára bit?

⁹ Hamé paymá, agan shomá nagissshetagen habara kanét, mardom sarpada nabant ke shomá ché gwashagá ét. Gorhá shomay habarán gwáta bárt.

¹⁰ Donyáyá warh warhén zobán hast o hecch zobán bémáná naent.

¹¹ Agan man kaséay gappáni mánáyá mazánán, man pa áíá darámadé án o á pa man darámadé.

¹² Shomay hái ham hamesh ent. Shomá ke pa Pákén Ruhay dátágén nyámatán hodónák ét, hamá nyámatáni sarréch bayagay lóthók bebét ke kelisáyá rost o rodóma dayant.

¹³ Paméshká hamá mardom ke Pákén Ruhay dátágén zobánéá habara kant, dwá bekant ke wati habarán máná kort bekant.

¹⁴ Chéá ke agan man Pákén Ruhay dátágén zobánéá dwá bekanán, mani arwáh dwá kant, bale mani agl é dwáyá gón naent.

¹⁵ Gorhá ché bekanán? Mana lóthán ke mani arwáh ham dwá bekant o mani agl ham, mani arwáh ham názénk bejant o mani agl ham.

¹⁶ Agan taw gón wati arwáhá Hodáyá názénay, gorhá hamá kas ke é chizzá nazánt, tai shogrgozáriay sará chón ámin bekant? Á wa nazánt ke taw ché gwashagá ay.

¹⁷ Taw albat sharriay sará shogrgozária kanay, bale tai shogr gerak á dega mardomá rost o rodóma nadant.

¹⁸ Hodáyá shográ gerán ke Pákén Ruhay dátágén zobánán man cha shomá sajjahénán géshter habara kanán.

¹⁹ Bale kelisáyá tahá Pákén Ruhay dátágén zobánéá hazarán labzay badalá, panch anchén labz gwashaga lóthán ke mardom sarpad bebant o man áyán tálim dát bekanán.

²⁰ Oo brátán! Shomay pegr o hayái chokki mabant, selkáriá chokkáni dhawlá nábalad bebét, bale pegr kanagá rostagen mardománi paymá bebét.

²¹ Sharyatá nebeshtah ent:

*“Hodáwanda gwashit ke
cha darzobánáni dapá,
cha darámadáni lonthán
gón é kawmá habara kanán
bale é angat mani habarán gósha nadárant.”§*

²² Gorhá Pákén Ruhay dátágén zobán pa báwarmandán nesháníé naant, pa nábáwarán nesháníé ant, bale Hodái bashárat sar kanagay nyámat pa báwarmandán ent, pa nábáwarán naent.

²³ Agan kelisáyá sajjahén mardom yakjáh bebant o harkas Pákén Ruhay dátágén zobánán gappá bebít o nazántkáré yá nábáwaré byayt, á gwashit shomá ganók ét.

²⁴ Bale agan sajjahén mardom Hodái bashárat sar kanagá bebant o nábáwaré yá nazántkáré tahá byayt, gorhá sajjahén áiy kazáwatá kanant o á ham mannit.

* 14:3 14:3 Táhir, bezán áram, karár. † 14:7 14:7 Chang Esráiliáni kerrá simmi sázé ke Engréziá “harp” gwashanti.

‡ 14:8 14:8 Karná sornáy dhawléen sázé. § 14:21 14:21 Eshayá Nabíay Ketáb 28:11-12.

²⁵ Nun ke áiy delay habar záhera bant, dém pa chéra kapit, Hodáay parasteshá kant o gwashit ke bëshakk Hodá hamesh ent, shomay hamráh ent.

Kelisáay diwánáni red o band

²⁶ Oo brátán! Gorhá ché kanag bebit? Wahdé shomá moccha bét, yakkéá názénké hast, yakkéá tálim yá elhám o shobénagé yá Pákén Ruhay dátágén zobáné yá zobánay máná kanagé, é sajjahén pa kelisáay rost o rodómá kár bandag bebant.

²⁷ Agan kasé Pákén Ruhay dátágén zobánéá habara kant, do yá geshá gesh say mardom báýad ent bárig bárigá habar bekant o yakké máná bekant.

²⁸ Bale agan ódá máná kanóké mabit, gorhá habar kanók báýad ent kelisáay tahá hámósh bebit o delay tahá gón Hodáyá habar bekant.

²⁹ Báýad ent cha nabíán do yá say mardom habar bekant o á dega mardom esháni habarán chár o chakkás bekanant.

³⁰ Agan dega neshtagé mardoméay sará elhámé átk, awali mardom báýad ent habará bass bekant.

³¹ Shomá sajjahén yakk yakká Hodái bashárat sar korta kanét tánke sajjahén tálim begerant o áyán delbaddhi berasit.

³² Nabíáni arwáh báýad ent nabíáni jenday páband bebit.

³³ Chéá ke Hodá bénazmiy Hodá naent, árámí o émeniy Hodá ent, anchó ke palgártagéánáni sajjahén kelisáyána bayagá ent.

³⁴ Janén báýad ent kelisáyán hámósh bebant, parchá ke habar kanagay ejázatesh nést. Anchó ke Sharyatá nebeshtah ent, parmánbardár bebant.

³⁵ Agan josté hastesh, lógá cha watí mardán jost bekanant, chéá ke kelisáay diwánán habar kanag pa janénán sharr naent.

³⁶ Záná, Hodáay habaray sarchammag* shomá ét, yá Hodáay habar bass shomará sar butag?

³⁷ Agan kasé watá nabíé yá Pákén Ruhay dega nyámatéay wáhond sarpada bit, gorhá bezánt ke harché ke man pa shomá nebeshtah kanagá án, Hodáwaday parmán ent.

³⁸ Harkas ke é habarán máná nayárit, áiy jend mán áraga nabit.

³⁹ Gorhá oo mani brátán! Pa Hodái bashárat sar kanagá hodónák bebét, bale Pákén Ruhay dátágén zobánán habar kanagá manah makanét.

⁴⁰ Báýad ent har chizz pa sharri o red o banday sará bebit.

15

Issá Masihay jáh janag

¹ Nun oo brátán! Mana lóthán shomay delgóshá hamá wasshén mestáay némagá gwar bekanán ke man pa shomá sar kortag, hamá wasshén mestág ke shomá mannetag o áiy sará mohr óshtátágét.

² Agan é mestáay sará mohr bóshtét ke man pa shomá sar kortag, eshiay barkatá shomará nejáta rasit, agan na, gorhá shomá hoshká imán áwortag.

³ Cha drostán masterén hál ke maná sar butagat, man pa shomá sar kort. Anchó ke Pákén Ketábán peshgóí kortagat, Masih pa may gonáhán mort o

⁴ kabr kanag but o sayomí róchá padá zendag but, anchó ke Pákén Ketábán peshgóí kortagat.

⁵ Pésará Képáay démá záher but o randá dwázdahén kásedáni démá o

⁶ randá yakkén wahdá cha panch sadá gesh báwarmanday démá záher but. Cha é báwarmandán geshterén bahr angat zendag ent o lahtén cha é donyáyá shotag.

⁷ Padá Ákubay démá záher but o randá sajjahén kásedáni démá.

⁸ Cha sajjahénán o rand mani démá ham záher but, hálánke man chó hamá nonnoká án ke pa wahd pédá nabutag.

⁹ Kásedáni tahá kamterén man án. Man káseday námá ham nakarzán, chéá ke man Hodáay kelisá ázar dátág.

¹⁰ Bale Hodáay rahmatán maná é mardom jórh kort. Mani sará áiy rahmat zawál nabutagant, chéá ke man cha á dega sajjahénán geshter kár kortag, bale é kár man wat nakortagant, maná Hodáay rahmat gón butag.

¹¹ Man butagán yá á dega, parka nakant, má drostán hamé yakkén jár jatag o hamé járay sará shomá imán áwortag.

Mordagáni zendag bayag

¹² Nun agan é jár janaga bit ke Masih cha mordagán zendag butag, gorhá cha shomá lahtén chón gwashta kant ke mordag padá zendaga nabant?

* 14:36 14:36 Sarchammag, bezán sarchashmah.

¹³ Agan mordag padá zendaga nabant, gorphá Masih ham padá zendag kanag nabutag.

¹⁴ O agan Masih padá zendag kanag nabutag, gorphá na may jár janagá páedagé hast o na shomay imáná.

¹⁵ Cha ed o ganterén habar esh ent ke gorphá Hodáay bárawá may sháhedi drógé, chéa ke má Hodáay bárawá hamé sháhedi dátag ke áia mortagén Masih padá zendag kortag. Gorphá bezán Hodáay Masih padá zendag nakortag, agan mordag padá zendaga nabant.

¹⁶ Chéa ke agan mordag padá zendaga nabant, gorphá Masih ham padá zendag kanag nabutag o

¹⁷ agan Masih padá zendag kanag nabutag, shomay imáná páedag nést o shomá angat wati gonáháni tahá ét.

¹⁸ Gorphá Masihay hamá báwarmand ke cha é donyáyá shotagant, gár o zyán butagant.

¹⁹ Agan Masihay sará may omét tahná pa hamé zendá ent, gorphá má cha sajjahén ensánán bazzagter én.

²⁰ Bale rástén gapp esh ent ke Masih cha mordagán padá zendag kanag but o hamá ke cha é donyáyá shotagant, áyáni tahá awali bar o samar ent ke zendag kanag butag.

²¹ Anchó ke mark yakkk mardoméay sawabá átk, mordagáni zendag bayag ham yakkk mardoméay sawabá kayt.

²² Anchó ke Ádamay sawabá sajjahéna merant, Masihay barkatá sajjahén zendag kanaga bant.

²³ Bale har yakké wati bárigá: awali bar o samar Masih ent o randá Masihay mardom ant ke Masihay áyagay wahdá zendag kanaga bant.

²⁴ Randá áherata bit o Masih sajjahén hokumat o wák o ehtiárán nést o nábud kant o bádsháhiá Hodáén Petay dastá dant.

²⁵ Chéa ke Masih báyard ent tán hamá wahdá bádsháhi bekant ke sajjahén dozhmenán wati pádáni chérá dawr bedant.

²⁶ Á dozhmen ke áherá nést o nábud kanaga bit, mark ent.

²⁷ Chéa ke Hodáyá sajjahén chizz Masihay pádáni chérá ér kortant.* Bale wahdé gwashaga bit ke sajjahén chizz áia pádáni chérá ér kanag butagant, záher ent ke é chizzáni tahá hamáiy jend gón naent ke sajjahén chizzi Masihay pádáni chérá ér kortagant.

²⁸ Wahdé sajjahén chizz Chokkay pádáni chérá bant, gorphá Chokkay jend hamáiy dastay chérá bit ke sajjahén chizzi Chokkay pádáni chérá ér kortagant ke Hodá har chizzay master bebit.

²⁹ Nun á mardom ke pa mordagán pákshódia kanant, á chéa chó kanant? Agan mordag hechbar jáha najanant, gorphá parchá mardom pa mordagán pákshódia kanant?

³⁰ Má chéa har wahdá watá hataray tahá dawra dayén?

³¹ Oo brátán! Hamá pahr ke may Hodáwandén Issá Masihay barkatá maná shomay sará hastent, maná hamá pahray sawgend ent ke man har róch gón marká dém pa dém án.

³² Agan Epésosay shahrá man gón rastarán bass pa ensáni maksadéa jang kortag, gorphá maná che páedag rasetag? Agan mordag jáha najanant, gorphá:

*Byáéi warén o nóshén,
ke bándá merén.†*

³³ Rad makapét. “Badén hamráh sharrén héi o ádatán harába kanant.”‡

³⁴ Sharriá hósh o sár kanét o gonáh makanét, chéa ke cha shomá lahtén mardom Hodáyá mána nayárit. É habará kanán ke shomá sharmendag bebét.

Nókén badan

³⁵ Gorphá balkén yakké jost bekant ke mordag chón jáha janant o gón chónén badanéa káyant?

³⁶ Oo nádán! Tai keshtagén tánke mamerit, padá zendaga nabit.

³⁷ Keshagay wahdá á badaná nakeshay ke randá rodit, éwaká tohmé keshay, gandom bebit yá dega chizzé.

³⁸ Bale Hodáyá hamá paymá ke erádah kortag, áia hamá badaná dant, har tohmá áia jenday badaná dant.

³⁹ Sajjahén badan yakkk paymá naant. Ensánay badan dega dhawléne, dalwatáni dega dhawlént, báli morgáni dega o máhigáni badan dega dhawlént ant.

⁴⁰ Ásmáni badan ham hast o zemini ham, bale ásmáni badanáni shán o shawkat degaré o zeminiáni degaré.

⁴¹ Róchay wati shán o shawkaté, máhay wati o estáráni wati. Shán o shawkatay hesábá har estár ham cha domiá parka kant.

* 15:27 15:27 Zabur 6:8. † 15:32 15:32 Eshayá Nabíay Ketáb 13:22. ‡ 15:33 15:33 É Yunáni sháeréay gwashtené.

⁴² Mordagáni padá jáh janag ham anchosh ent. Badan mirániay hálatá keshaga bit, namirániay hálatá jáha jant.

⁴³ Kamsharapiay hálatá keshaga bit, shán o shawkatay hálatá jáha jant. Nezóriay hálatá keshaga bit, zórmandiay hálatá jáha jant.

⁴⁴ Jesmi badan keshaga bit, ruhi badan jáha jant. Agan jesmi badan hast, gorhá ruhi badan ham hast.

⁴⁵ É paymá ham nebisag butag: “Awali ensán, bezán Ádam sahdaré at”[§] o áheri Ádam, zend bakshókén ruhé.

⁴⁶ Bale pésará ruhi badan nayátk, pésará jesmi badan átk o randá ruhi.

⁴⁷ Awali ensán cha zeminay háká átk o domi cha ásmáná.

⁴⁸ Á mardom ke zemini ant, zemini ensánay paymá ant o á ke ásmáni ant, ásmáni ensánay paymá ant.

⁴⁹ Anchó ke mará hamá zemini ensánay shekl o dróshom gón butag, mará hamá ásmáni ensánay shekl o dróshom ham góna bit.

⁵⁰ Oo brátán! Mani gapp esh ent ke hón o gósht Hodáay bádsháhiay mirásdár* buta nakant o á chizz ke mirán ent, namirániay mirásdára nabit.

⁵¹ Gósh dárét, man shomará rázé dayán. Cha má lahtëna namerit, bale má sajjahén badala bén,

⁵² Yakkén damáná, damánokéay tahá, goddhi karná† ke damaga bit, má badala bén. Anchó ke karnáay tawár chesta bit, mordag jáha janant o namirána bant o má badala bén,

⁵³ chéá ke halás bayókén jesm báýad ent abadmániay pósháká bepóshit o miránén badan namirániay pósháká.

⁵⁴ Wahdé halás bayókén jesm abadmániay pósháká póshit o miránén badan namirániay pósháká, gorhá é nebeshtah kortagén habar rásta bit:

“Mark ér barag but o zend péróz o sóbén but.”[‡]

⁵⁵ “Oo mark! Tai sób o pérózi kojá ent?

Oo mark! Tai dhang[§]skojá ent?”*

⁵⁶ Markay dhang gonáh ent o gonáhay zór Sharyat ent.

⁵⁷ Bale Hodáay shográ gerén ke Hodáwandén Issá Masihay barkatá mará péróz o sóbéna kant.

⁵⁸ Gorhá, oo mani dóstigén brátán, mohr bóshtét, hecch chizz shomará sorént makant. Hamá kár ke Hodáwandá pa shomá gisshéntagant, modám pa hobb o wáhagé hamá kárán goláesh bebét, chéá ke shomá zánét Hodáwanday ráhá shomay kár o zahmat bepáedaga nabant.

16

Chandah

¹ Nun hamá chandahay bárawá ke shomá pa Yahudiahay palgártagénána kanét, é kára hamá paymá bekanét ke man gón Galátiahay kelisáyan gwashtag.

² Har haptagay awali róchá cha shomá harkas, barábar gón wati katth o kamáia kammé zarr begishshénit o ér bekant. Chó mabit ke wahdé mana káyan, shomá nun chandah kanag bendát* bekanét.

³ Man ke káyan, hamá mardomán ke shomá gechéna kanét, áyan kágada dayán o Urshalimá ráwánesha kanán ke shomay dátagén chandahá sar bekanant.

⁴ Agan mani rawag sharr ent, á mani hamráha bant.

Dazbandi

⁵ Man ke cha Makduniahá gwastán, shomay kerrá káyan. Maná wa chónáhá cha Makduniahá gwazagi ent.

⁶ Balkén chizzé wahdá shomay kerrá bedarán yá balkén zemestáná shomay kerrá begwázénán, tánke mani sapará, har jáh ke berawán, shomá maná komakk kort bekanét.

⁷ Annun, ráhe rawáji shomará gendok kanaga nalóthán. Maná omét ent ke tán chizzé moddatá shomay kerrá bejallán, agan Hodáwanday razá but.

⁸ Bale tán Pentikástay wahdá hamedá Epésosá án,

⁹ chéá ke pa mazanén hezmatéá práhén darwázagé pa man pach butag o bázén mardomé mani heláp ent ham.

§ 15:45 15:45 Pédáesh 2:7. * 15:50 15:50 Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres. † 15:52 15:52

Karná sornáay dhawlén sázé. ‡ 15:54 15:54 Eshayá Nabiay Ketáb 25:8. § 15:55 15:55 Dhang, bezán tej, Pársiá

“nish”. * 15:55 15:55 Hushá Nabiay Ketáb 13:14. * 16:2 16:2 Bendát, bezán bongéj, shoru.

¹⁰ Agan Timutáus átk, hayál bekanét ke shomay kerrá bé torsá nesht bekant, chéá ke á ham mani paymá Hodáwanday hezmatá goláésh ent.

¹¹ Kass áia kamsharap makant. Pa salámati o wasshi rahi bedayét ke mani kerrá byayt, chéá ke man rahchár án ke á gón brátán byayt.

¹² Nun brátén Apulosay báravá chizzé gwashán. Man báz gwasht ke brátáni hamráhiá Korentá beraw, bale hecch tayár naat ke annun shomay kerrá byayt. Har wahdá móhi berasit, kayt.

Goddhi sar o sój

¹³ Hozzhár bét. Wati imánay sará mohr bóshtét. Delá mazan kanét o dhaddh bebét.

¹⁴ Harché ke kanét, pa mehr bekanét.

¹⁵ Shomá zánét ke Estipánásay lógay mardom Akáyahay damagay awali mardom atant ke imánesh áwort. É pa palgártagénáni hezmatá modám óshtátagant. Gón shomá dazbandia kanán, oo brátán,

¹⁶ ke choshén mardománi parmánbardáriá bekanét, bezán harkas ke é kár o zahmatá gón ent, áiaay parmánbardáriá bekanét.

¹⁷ Man gal án ke Estipánás o Portunátus o Akáikás mani kerrá átkagant o shomay hálikén jágahesh porr kortag.

¹⁸ Eshán mani arwáh ham tázag kortag o shomay ham. Choshén mardománi kadrá bezánét.

¹⁹ Ásiáay[†] damagay kelisá shomará salám kanagá ant. Akwilá o Priskilah[‡] o hamá báwarmand ke pa parasteshá áyani lógá yakjáha bant, shomará sakk báz salám kanagá ant.

²⁰ Sajjahén brát shomará salám kanagá ant. Gón pákén chokkagán yakdegará salám bedayét.

²¹ Nun mane Pulos pa shomá é salámán daste wat nebeshtah kanagá án.

²² Harkas ke Hodáwandá dósta nadárit, áia nálat bát. Oo may Hodáwand! Byá.

²³ Hodáwandén Issáy rahmat gón shomá gón bát.

²⁴ Issá Masihay barkatá mani mehr shomará sajjahénán sar bát.

[†] **16:19 16:19** É ketábay nebisagay wahdá. Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at. Yunáni nebeshtánká "Priská" átkag, ke Priskilahay gwandh geptagén nám ent.

[‡] **16:19 16:19** Asligén

Pa Korentián Pulosay Domi Kágad Pa Korentián Pulosay Domi Kágaday bárawá

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha Hodáay razáyá Issá Masihay kásedé án, o cha may brát Timutáusay némagá,

pa Hodáay hamá kelisáyá ke Korentay shahrá ent o pa sarjamén Akáyahay damagay sajjahén palgártagénán.*

² Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomará rahmat o émeni sar bát.

Ásudagíay Hodá

³ Hodáyá, bezán may Hodáwandén Issá Masihay Petá satá o saná bát ke rahmdelén Peté o har paymén delbaddhiay Hodá ent.

⁴ Har wahdá ke má sakki o sóriáni tahá bén, Hodá mára delbaddhia dant tánke má hamá mardomán delbaddhi dát bekanén ke sakki o sóriáni tahá ant, gón hamé delbaddhiá ke Hodáyá mára dáttag.

⁵ Chéá ke Masihay háterá má haminchok géshter sakki o sória saggén, haminchok geshter mára Masihay barkatá delbaddhi ham rasit.

⁶ Agan má sakki o sóriáni ámach† é, é pa shomay delbaddhi o nejátá ent o agan mára delbaddhia rasit, é ham pa shomay delbaddhiá ent tánke hamé sakkián ke má saggagá én, shomá ham sagget bekanét.

⁷ Má pa shomá mohkamén óst o omété dárén o zánén ke hamá paymá ke shomá may sakki o sórián sharikdár ét, may delbaddhiá ham sharikdára bét.

⁸ Oo brátán! Má nalóthén ke shomá hamá sakki o sóriáni hálá sahig mabét ke má Ásiáy damagá‡ saggetagant. Anchén mosibaté may sará kaptagat ke cha may bardáshítá dhann at o má zenday omét ham yalah dáttagat,

⁹ má gwasht ke nun mára markay sezá rasetag. Paméshká é paymá but ke cha wati jendá may omét halás bebit o tawkalá Hodáay sará bekanén ke mordagán zendaga kant.

¹⁰ Áiá mára cha markay dapá rakként o angata rakkénit. Má ométa kasshén ke démerá ham mára rakkénit,

¹¹ chéá ke shomá pa má dwá kanagá ét o é pa má komakké. Á wahdá bázéné pa maygi Hodáay shográ gipt, pa hamá nyámatá ke bázén mardoméay dwáyáni barkatá mára rasetag.

Pulosay erádahay badal bayag

¹² Nun may pahr esh ent o may zamir sháhedia dant ke é donyáyá má wati zend gón Hodáay dáttagén pákdéli o nékniyatíá gwázéntag, háss gón shomá. Má é kár gón donyái dánáié nakortag, gón Hodáay rahmatán kortag.

¹³ Má pa shomá choshén chizzé nebeshtaha nakanén ke shomá wánti makanét yá sarpad but makanét. Maná omét ent ke

¹⁴ hamá paymá ke shomá tán haddéa sarpad butagét, godhsará sharriá sarpada bét ke shomá may sará pahr basta kanét, anchó ke má Hodáwandén Issáay áyagay róchá shomay sará pahra bandén.

¹⁵ Man é gappá deljam atán, paméshká man lóthet pésaray shomay gendagá byáyán ke shomará do randá páedag berasit.

¹⁶ Mani delá at ke Makduniahay saporá shomay kerrá mán betarrán o cha Makduniahá wátarriay wahdá ham, tánke shomá maná pa Yahudiahay saporá madat bekanét.

¹⁷ Man ke é erádahá kanagá atán, bázén pegréa rand wati paysalahon kort. Man donyái warh o paymá paysalahá nakanán o yakkén damáná “haw, haw” o “enna, enna” nakanán.

¹⁸ Hodáay sawgend ent ke may gapp pa shomá “haw” o “enna” naent.

¹⁹ Chéá ke Hodáay Chokk, Issá Masih ke man o Silwánus§ o Timutáusay shomay kerrá áiy jár jat, “haw” o “enna” naent, áiy paygám modám “haw” ent.

²⁰ Hodáyá har wádahé ke kortag, Issá Masihay barkatá “haw” ant, paméshká Masihay barkatá má pa Hodáay shán o shawkatá “ámin” ham gwashén.

* **1:1 1:1** Palgártagén, bezán hamá mardom ke gón Issá Masihay hóná cha gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butag. † **1:6 1:6** Ámach, bezán dochár, shekár. ‡ **1:8 1:8** É ketábay nebisagay wahdá, Ásiáy maná annugén Torkiahay rónendi némag at. § **1:19 1:19** Silwánus hamá Silás ent ke Kásedáni Káray ketábá ham áiy nám geraga bit.

²¹ Nun é Hodá ent ke Masihay ráhá mára gón shomá hórígá mohr o mohkama kant. Áiá mára rógen per mosht* o

²² mára wati mohri jat o zamánatay hesábá Pákén Ruhi may delá nádént.

²³ Hodá sháhéd ent, man nalóthet ke shomára hakkal o neherr bedayán o paméshká Korentá nayátkán.

²⁴ Má shomay imánay sará wájahi kanaga nalóthén, pa shomay shádmániá gón shomá hór kár kanaga lóthén, chéá ke shomá imánay barkatá mohr óstátáget.

2

¹ Gorhá man erádah kortagat ke padá shomay kerrá mayáyán o shomára gón wati hakkal o neherrán gamig makanán.

² Chéá ke agan man shomára gamig bekanán, gorhá pa mani shádmán kanagá kay pashta kapit? Hamá mardom ke man gamig kortagant?

³ Man paméshká kágadé nebeshtah kort ke wahdé káyán, hamá mardom maná gamig makanant ke áyáni kár mani shádmán kanag ent. Man shomay bárawá deljam án ke mani shádmáni shomay sajjahénáni shádmáni ent.

⁴ Man pa shomá gón mazanén paréshánié, dardén delé o arsigén chammé nebeshtah kort. Man nalóthet shomára gamig bekanán, man lóthet shomá bezánét ke shomára chinchok dósta dárán.

Gonahkáray bakshag

⁵ Bale agan kasé gamay sawabsáz butag, áiá tahná maná gamig nakortag, géshén magwashán, tán haddéá shomá sajjahéni gamig kortagant.

⁶ É sezá ke géshterén mardomán áiára dátag, pa choshén mardoméá bass ent.

⁷ Nun sharter esh ent ke shomá áiá bebakshét o tasallá bedayét, chó mabit ke zýadahén gam áiá chér betarrénant.

⁸ Gorhá gón shomá dazbandia kanán ke pa áiá wati mehrá darshán bekanét.

⁹ Pa shomá nebeshtah kanagay dega sawabé esh at ham ke shomára bechakkásán o bezánán ke bárén har hesábá parmánbardár ét yá na.

¹⁰ Shomá ke yakkeá bakshét, man ham áiá bakshán. Harché ke man bakshetag, agan anchén habaré butag ke bakshagi pakár butag, man Masihay bárgáhá shomay háterá bakshetag.

¹¹ tánke Shaytán mára rad madant, chéá ke má Shaytánay repk o honarána zánén.

Pulosay parésháni

¹² Wahdé man Masihay wasshén mestágay járay janagá Truásay shahrá sar bután, diston ke Hodáwandá pa man daré pach kortag.

¹³ bale mani del békarár at, chéá ke mani brát Titus angat ódá nayátkagat. Gorhá man mardom roksat kortant o dém pa Makeduniahá shotán.

Pulosay nékniyati

¹⁴ Bale Hodáay shogr ent ke áiá mára Masihay pérózi o sóbmandiay nomáeshay rombá hawár kortag o modám démá bárt o har jágah Masihay bárawá may zántay wasshén bóá cha má tálána kant.

¹⁵ Chéá ke Hodáay kerrá má pa hamá mardomán ham Masihay wasshén bó én ke áyán nejáta rásit o pa hamáyán ham ke gár o gomsára bant.

¹⁶ Pa yakkeá má markay bó én o marka kárén o pa degaréá zenday bó én o zenda kárén. Bale é kára kay korta kant?

¹⁷ Bázén mardomé pa wati páedagá Hodáay habaray sawdáyá jant, bale má cha áyán naén. Hodá sháhéd ent ke má Masihay barkatá pa nékniyati habara kanén, má cha hamá mardomán én ke Hodáyá dém dátagant.

3

Masihay kágad

¹ Má yakk randé padá watsatáiá* shoru kanagá én? Yá lahtén mardomay paymá mára shomay démá sepáreshnámah pésh kanagay zalurat ent, yá mára cha shomá sepáreshnámahay gerag pakár ent?

² Shomá wat may kágad ét o may delá nebeshtah ét, har yakké eshiá wánit o zánt.

* **1:21 1:21** Rógen per moshag, bezán pa karéá gechén kanag o wák o twán dayag. Esráiliáni kerrá rógen per moshag bádsáh o mazanén dini péshwáyáni gechén kanagay rasmé butag. * **3:1 3:1** Watsatái, bezán watgalái, watsárhái.

³ Záher ent ke shomá Masihay kágad ét, may hezmatáni bar o samar ét, gón mas[†] o syáhiá nebeshtah nabutagét, gón namiránén Hodáay Ruhá nebeshtah butagét, sengay wánekaní[‡] sará nebeshtah nabutagét, ensáni delay wánekaní sará nebeshtah butagét.

⁴ Masihay barkatá má Hodáay bárgáhá é gappá deljam én.

⁵ Gapp é naent ke má wat láhek én ke cha wati némagá choshén habaré bekanén. May láheki cha Hodáay némagá ent,

⁶ hamáia mára nókén ahdnámagay hezmatkár bayagay láheki dátág. Bale é ahdnámag gón áb[§] o labzá nebeshtah nabutag, Pákén Ruhá naksh kortag, chéá ke ába koshit, bale Ruh zendaga kant.

Nókén ahdnámagay shán o shawkat

⁷ Nun agan hamá hezmat ke áiaý ásar mark at o sengáni sará gón áb o labzán nebeshtah at, anchén shán o shawkaté gón ati ke Esráilián Mussáay dém tán dérá cháret nakort, hálánke á shán o shawkat kamm tarrán at,

⁸ gorhá Pákén Ruhay hezmatay shán wa sakk báz géshter ent.

⁹ Hamá hezmat ke mayárbária kárit, agan áia shán o shawkat hastat, gorhá hamá hezmat ke rástáwari o bémayária kárit, áiaý shán o shawkat wa sakk báz géshter ent.

¹⁰ Á chizz ke shán o shawkatá sarréch at, nun hecch shawkatí mán nést, agan gón hamá chizzá dém pa démi bekanay ke áiaý shawkat békesás ent.

¹¹ Nun hamá chizz ke halás bayagi at, agan áia shán o shawkat mán at, gorhá á chizz ke mánit, áiaý shán wa sakk báz géshtera bit.

¹² Nun ke mára é omét hastent, may del sakk dhaddh ent,

¹³ má Mussáay paymá naén. Áia wati dém gón nekábéá póshet tánke Esráili é halás bayókén shán o shawkatay tamáshahá machárant.

¹⁴ Bale áyáni agl kór but, chéá ke tán maróchigá kwahnén ahdnámagay wánagay wahdá hamá nekáb angat per ent. Nekáb dur kanag nabutag, hamá wahdá dura kanaga bit ke taw Masihay sará imán byáray.

¹⁵ Tán maróchigá ham wahdé Mussáay Sharyat wánaga bit, nekáb áyáni delay sará ent.

¹⁶ Bale wahdé kasé déma tarrénit o Hodáwanday némagá kayt, é nekáb dur kanaga bit.

¹⁷ Hodáwand Ruh ent o har jágah ke Hodáwanday Ruh ent, ázáti hamódá ent.

¹⁸ Gorhá má ke gón bénekábén déma chó ádénekéá Hodáwanday shán o shawkatá záhera kanén, róch pa róch má hamáiaý rang o dróshomá gerén o may shán o shawkat géshtera bit. É shán o shawkat cha Hodáwanday némagá kayt, Hodáwand ke Ruh ent.

4

Nuray ganj o hákién badan

¹ Gorhá má delprósha nabén, chéá ke Hodáyá may sará rahm kortag o mára é hezmatay zemmawárii dátág.

² Má watára cha chérén o sharmnákén kárán dur dáshtag. Má na makkária kanén o na Hodáay paygámá badala kanén. Hodá sháhed ent ke má rástiá hecch chéra nadayén o watá sajjahénáni zamiray déma péscha kanén ke may gwáhiá bedayant.

³ O agan may wasshén mestág chér o andém ent ham, gorhá pa hamáyán andém ent ke gár o gomsára bant.

⁴ Hamá mardom ke Hodáay sará imána nayárant, é jahánay soltáná, bezán Shaytáná áyáni agl kór kortag, tánke wasshén mestágay rozhná dist makanant, hamá rozhn ke Masihay shán o shawkatá záhera kant, Masih ke Hodáay rang o dróshom ent.

⁵ Chéá ke má wati jenday járá najanén, má jára janén ke Issá Masih Hodáwand ent o má pa Issáayi shomay hezmatkár én.

⁶ Hamá Hodá ke gwashti: “Cha taháriá rozhnái bebit”,* hamá Hodáyá may delay tahá wati rozhn drapshént tánke má cha Issá Masihay démay nurá Hodáay shán o shawkatá pajjáh byáren.

⁷ Bale é nur ganjé o gelay darpéa bezán may badaná ent tánke zánag bebit ke é békesásén zór may naent, Hodáayg ent.

⁸ Má cha har némagá sakki o sóriáni ámách én, bale naproshtagén. Hayrán én, bale náomét naén.

⁹ Mardom mára ázára dayant, bale Hodá mára yalaha nakant. Mára boná dawra dayant, bale má hákán hawára nabén.

[†] 3:3 3:3 Mas, bezán syáhi ke pe nebeshtah kanagá kármaza bit. [‡] 3:3 3:3 Wánekaní, bezán mazanén patanén seng, wánag.

[§] 3:6 3:6 Áb, bezán harp, Angréziá: “letter in the alphabet”. * 4:6 4:6 Bechár Pédash 1:3.

¹⁰ Gorhá, mára modám Issáay mark badaná ent o gardagá én, tánke may badaná Issáay zend ham záher bebit.

¹¹ Chéá ke má ke zendag én, modám pa Issáaygi markay dastá dayag bayagá én tánke cha may hákién badaná Issáay zend záher bebit.

¹² Gorhá má gón marká dém pa dém én, bale shomá zenday ambázán ét.

¹³ Nebeshtah ent: “*Maná báwar at, paméshká man habar kort.*”[†] May imán ham hamé paymá ent, gorhá mára ham báwar ent o paméshká habara kanén.

¹⁴ Má zánén, hamáia ke Hodáwandén Issá padá zendag kort, á mára ham gón Issáyá zendaga kant o shomay hamráhia mára wati bárgáhá bárt.

¹⁵ É sajjahén chizz pa shomay páedagá ant tánke hamá rahmat ke geshá gesh sheng bayagá ent, áiy wasilahá shogrgozári geshá gesh bebit o Hodáyá shán o shawkat berasit.

¹⁶ Paméshká má delprósha nabén. Bell toré may záher kwahn tarrán ent, bale may báten har róch nók bayán ent.

¹⁷ Chéá ke may annugén kasánén o damánoki sakki o sóri pa má anchén abadmánén shán o shawkaté pédá kanant ke cha har chizzá báláter o porarzeshter ent.

¹⁸ Chéá ke may chamm záherén chizzán sakk naant, hamá chizzán sakk ant ke gendaga nabant. Chéá ke á chizz ke záher ant, damánoki ant o á ke gendaga nabant, abadmán ent.

5

Ásmáni lóg

¹ Wahdé may zemini gedán tabáha bit, bezán may jesm o ján gón háká hawára bit, má zánén ke mára cha Hodáay némagá lógé hast ke ensáni dastéa nabastag, bezán may ásmáni o abadi badan.

² Má nálén o pa é gappá zahirwár én ke wati é zemini gedána gón ásmáni lógá badal bekanén, anchó ke póshák badal kanaga bit.

³ Wahdé má ásmáni pósháká gwará kanén, jándara nabén.

⁴ Chéá ke tán wahdé ke má é gedána én, hamé gránén báray chérá nárén o áha kasshén ke jándar mabén. Má lóthén ke geshter setr bebén, tánke harché ke abadi naent, zend áia ér bebárt.

⁵ Hamáia ke mára pa é maksadá tayár kortag Hodá ent o pa zamánat wati Pákén Ruhi mára dátag.

⁶ Gorhá má dáemá deljam én o zánén ke tánke má wati zemini badaná én, cha Hodáwandá dur én.

⁷ May zenday bonyád imán ent, záheri chizz naant.

⁸ Má deljam én o mára washtera bit ke cha badaná dur bebén o Hodáwanday kerrá bebén.

⁹ Má wati badaná bebén yá cha badaná dhann, may maksad hamesh ent ke Hodáwandá razá bekanén.

¹⁰ Chéá ke má sajjahén báyard ent Masihay hakdiwána* pesh bebén, tánke harkasá wati zendá kortagén káráni mozz berasit, sharren kár bebant yá harábén.

Hodá o ensánay wassháni

¹¹ Má ke hodátorsiy mánáyá zánén, kóshesta kanén ke é dega mardomán ham sarpad bekanén. Hodá mára sharriá zánt o maná omét ent ke shomay zamir ham mára sharriá zánt.

¹² Má shomay kerrá watsatáia nakanén, bale má shomará mókaha dayén ke may sará pahr bebandét tánke betwánét hamá mardománi passawá bedayét ke delay niyatay badalá zaheri chizzáni sará pahra bandant.

¹³ Agan má ganók én, gorhá Hodáay háterá ganók én o agan sár én, gorhá pa shomá sár én.

¹⁴ Masih mára dósta dárít o má é mehray páband én, chéá ke má zánén, yakké ke sajjahénáni háterá mort, bezán sajjahén mortant.

¹⁵ Á pa sajjahénán mort tánke hamá ke zendag ant, cha ed o rand pa wat zend magwázénant, pa hamáia zend begwázénant ke pa áyán mort o padá zendag but.

¹⁶ Gorhá cha ed o rand má hechkasá donyái hesábá nacháren. Má yakk zamánagé Masih donyái hesábá cháret, bale nun chosha nakanén.

¹⁷ Paméshká harkas ke Masihay ráhá ent, á nókén mardomé. Áiy kwahnén zend halás butag o nókén zendi shoru butag.

¹⁸ É sarjamiá cha Hodáay némagá bit. Áia Masihay wasilahá mára gón wat wasshán kort o mára sohl o wasshániy hezmatkárii parmát,

[†] 4:13 4:13Zabur 116:10.

* 5:10 5:10 Hakdiwán, bezán ámidges, dadgáh.

¹⁹ bezán Hodá Masihay bátená at o donyái gón wat wasshán kort. Áiá mardománi gonáh áyáni jenday sará naladdhetant o sohl o wasshánaiy paygámay sheng kanagay kári mára dát.

²⁰ Gorhá má Masihay nomáendah én, gwashay Hodá cha may wasilahá wati arz o mennatá shomará sar kanagá ent. Má cha Masihay némagá gón shomá dazbandia kanén: gón Hodáyá wasshán bebét.

²¹ Hamá ke bégonáhé at, Hodáyá pa maygi gonáh áiy sará dátant, tánke áiy barkatá má Hodáyá bárgáhá rástáwar o bémayár bebén.

6

¹ Má Hodáy hamkáráni hesábá gón shomá dazbandia kanén ke Hodáy rahmat ke shomará rasetag, áiá zawál makanét.

² Chéa ke Hodá gwashit:

“Man rahmatay wahdá tai habar gósh dásht o

*nejátay róchá tai madat kort.”**

Tará gwashán, nun Hodáy rahmatay wahd ent, nun nejátay róch ent.

Pulosay sakki o sóri

³ Má hechkasay pádáni démá mán gishshénókén seng dawra nadayén tánke may kár o hezmatay bárawá kasé badén gappé majant.

⁴ Má cha wati har kára péshe dárén ke Hodáy hezmatkár én: gón mazanén sagg o bardáshtá, ázár o sakki o sóri o janjáláni tahá,

⁵ latth o kothh o zendán o shóresháni tahá, hédréchi o shappási o gozhnay tahá,

⁶ gón páki, gón sarpadí, gón sabr o ópár, gón mehrabáni, gón Pákén Ruhá ke may delá ent, gón rástén mehrá,

⁷ gón rástiy habaray bayán kanagá, gón Hodáy zórá, gón rástáwariy seláhan ke may rástén o chappén dastá ant,

⁸ ezzat o béezzati o bannámi o washnámiy tahá. Mardom mára rad dayóka gwashant, bale má rástiy sará óshtátágén.

⁹ Má námdár én bale kass mára mána nayárit. Chó mordagá én bale esh ent, zendag én. Latth o kothh bayagá én, bale koshag nabutágén.

¹⁰ Gamáni tahá én, bale modám sháddán én. Garib o nézgár én, bale bázéné sér o ábáda kanén. Mára hecch nést bale har chizzay wáhond én.

¹¹ Oo Korentián! Má gón shomá tachká gapp jatag o wati del pa shomá práh kortag.

¹² May del pa shomá práh ent, bale shomay del pa má práh naent.

¹³ Shomá mani chokk ét, gón má hamá paymá bekanét ke má gón shomá kanagá én, shomá ham wati delá práh bekanét.

Gón nábáwarán sharikdár mabét

¹⁴ Gón nábáwarán yakkén jogay† chérá mabét. Rástáwari o badkári hamráha nabant o rozhnái gón taháriá hamráhdária nakant.

¹⁵ Masih o Shaytánay nyámá hecch hamshawri nést. Báwarmandá gón nábáwará hecch sharikdári nést.

¹⁶ Hodáy lóg o bot yakjáha nabant. Chéa ke má namiránén Hodáy lóg én, anchó ke Hodáyá gwashtag:

“Man áyáni nyámá jahmenenda bán o

áyáni hamráha bán.

Man áyáni Hodá bán o

á mani kawma bant.”‡

¹⁷ Paméshká Hodáwanda gwashit:

“Cha esháni nyámá dar áei o jetá bebét o

nápákén chizzán dast majanéi,

gorhá man shomará dasta gerán”§ o

¹⁸ *“man shomay Peta bán o*

shomá mani bacch o jenekka bét,”

*zórmandén Hodáwanda gwashit.**

* 6:2 6:2 Eshayá Nabyay Ketáb 49:8. † 6:14 6:14 Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti.

‡ 6:16 6:16 Láwiáni Ketáb 26:12; Eremyá Nabyay Ketáb 32:38; Hezekiál Nabyay Ketáb 37:27. § 6:17 6:17 Eshayá Nabyay Ketáb 52:11; Hezekiál Nabyay Ketáb 20:34, 41. * 6:18 6:18 Samwél Dágaray Domi Ketáb 7:8, 14.

7

¹ Oo mani dordánagén dóstán! Nun ke gón má é kawl o wádah kanag butagant, byáét watá cha har choshén chizzéá páka kanén ke jesm o ruhá nápáka kant o pa hodátorsi dém pa kámelén páki o palgáriá rawén.

Pulosay shádmáni

² Márá wati delá jágah bedayét. Má gón hechkasá radén káré nakortag, má hechkas gomráh nakortag, má cha hechkasá nájáezén páedag chest nakortag.

³ Man pa shomay malámat kanagá chó gwashagá naán, man pésará ham gwashtag ke shomá may delá anchó jágah kortag ke may zend o mark gón shomá bandók ent.

⁴ Shomay bárawá man sakk deljam án. Man shomay námá pa mazanén pahré gerán. Mani del dhaddh ent, may sajjahén sakki o sóriáni tahá ham man galá báí án.

⁵ Má ke Makduniahá sar butén, ódá ham mára áramá naeshtesh o har némagá ázáresh dát. Dhanná jang o jérhah at o tahá tors.

⁶ Bale Hodá delpróshán tasallá dant. Hodáyá Titus may kerrá sar kort o mára tasallá dát.

⁷ Titusay áyagay tasallá yakk némagé o hamá tasallá yakk némagé ke shomá áiará dátagat. Áia mára háí dát ke shomára pa man zahira kant, sakk paréshán ét o shomára mani gam per ent. Nun man galá báí bután.

⁸ Mani kágadá shomára gamig kort, bale man pashómán naán. Pésará ke diston mani kágadá shomára gamig kortag, pashómán bután, albat shomay é gamá tán dérú nadásht,

⁹ bale nun man gal án, pa é habará na ke man shomára gamig kort, paméshká gal án ke é gamá shomára dém pa tawbahá bort. Shomay gam Hodáay razá at o shomára cha may némagá hecch paymén táwáné naraset.

¹⁰ Hodái gam o andóh dém pa tawbahá bárt o tawbah dém pa nejátá bárt o choshén andóh hecch paymén pashómánié nayárit. Bale donyái gam o andóh marka kárit.

¹¹ Becháret, é Hodái gamá shomay bátená ché ché pédá kortag: hobb o wáhag, wati bémayáriay sábet kanagay johd, zahr gerag, tors, zahir, jósh o gayrat, ensáp dósti. Shomá har paymá sábet kortag ke é káray tahá shomára gonáh nést.

¹² Bell toré á kágad man pa shomá nebeshtah kort, bale hamá mardomay sawabá nakort ke radén kári kortag, na ke áia sawabá ke gón áia radén kár butag. Man paméshká nebeshtah kort ke hamá hobb o wáhag ke shomára pa má hastent, Hodáay bárgáhá shomá wat áia begendét.

¹³ Cha eshiá mára delbaddhi rasetag.

May delbaddhi wati jáhá, wahdé má dist ke Titus chó gal ent, may wasshi angat géshter but. Chéá ke shomá sajjahénán áia arwáh tázag kortag.

¹⁴ Man áia kerrá shomay sará pahr bastagat o shomá mani sar jahl nakort. Harché ke má gón shomá gwashtagat, rást at o hamé paymá Titusay kerrá shomay sará may pahr bandag ham rást at.

¹⁵ Wahdé Titus yátá kapit ke shomá chón parmánbardár atét o shomá chón pa mazanén ezzat o ehterámé á wasshát kort, pa shomá áia mehr géshtera bit.

¹⁶ Man gal án ke shomay bárawá har hesábá deljam án.

8

Chandahay bárawá

¹ Nun oo brátán, má shomára hamá rahmatáni bárawá háí dayaga lóthén ke Hodáyá Makduniahay kelisáyáni sará gwárentagant.

² Grántérén chakkás o ázmáesháni tahá, bell toré sakk tangdast butagant, bale áyáni del cha shádmániá sarréché butag o áyáni ganjén daspachi záher butag.

³ Man sháhed án ke áyán pa wasshi o razá wati gonjáeshá dátag o cha gonjáeshá gesh ham.

⁴ Cha má sakk báz dazbandiesh kort ke mára palgártagénáni é chandahá gón bayagay ezzatá bedayét.

⁵ Má cha áyán inchok komakkay omét ke dashtagat, áyán angat géshter dát. Awalá watará Hodáwaday dastá dátesh o gón Hodáay razáyá watará may dastá ham dátesh.

⁶ Gorhá má Titus parmát ke taw é nékén kár ke Korentiáni kerrá bongéj kortag, eshiá sarjam ham bekan.

⁷ Gorhá anchó ke shomá sajjahén chizzán déma ét, imáná, gapp o bayáná, zántá, kámelén johdá o wati hamá mehrá déma ét ke má shomay tahá pédá kortag, nun má lóthén ke shomá é nékén kára ham déma bebét.

⁸ Man shomára hokm nadayagá án, man bass lóthán ke shomay mehrá gón degaráni johdá dém pa dém bekanán o shomay mehray rástiá bechakkásán.

⁹ Chéá ke shomá may Hodáwandén Issá Masihay rahmatána zánét. Hálánke á har chizzay málek at, bale shomay háterá watá garib o nézgári kort ke gón áiy nézgáriá shomará Hodái ganj berasit.

¹⁰ É káray bárawá pa shomá mani sar o sój esh ent: pári shomá awali atét, tahná chandah kanagay jendá na, é káray erádahá ham awali atét.

¹¹ Nun wati bendát* kortagén kára wati gonjáeshay hesábá sarjam bekanét, tánke é káray sarjami shomay hobb o wáhagá sábet bekant.

¹² Chéá ke chandah hamá wahdá zurag buta kant ke dayók pa hobb o wáhagé bedant o áiy gonjáeshá ham bebit, cha áiy gonjáeshá dhann mabit.

¹³ Má nalóthén ke shomá janjái bebét o degaré ásudag bebit. Má lóthén ke barábari bebit.

¹⁴ É wahdi shomay ganjén mál o hasti áyáni zaluratán puraha kant, tánke agan yakk róché shomay dast tang but, áyáni mál o hasti shomay zaluratán purah bekant. É dhawlá barábari barjái dára bit,

¹⁵ anchó ke nebeshtah ent: *“Á kasá ke báz zortag, pa áia gésht naant o á kasá ke kammok zortag, pa áia kamm naant.”†*

Titus Korentá rawt

¹⁶ Hodáay shogr ent ke áia Titusay delá pa shomá hamá hobb o wáhag pédá kortag ke maná pa shomá hastent.

¹⁷ Chéá ke tahná may dazbandiay sará na, Titus pa hobb o wáhagé, cha wati wasshiá shomay Kerrá pédák ent.

¹⁸ Má áiy hamráhiá hamá brátá ham ráh dayagá én ke sajjahén kelisá áiy ezzatá kanant, chéá ke á, wasshén mestagá sheng kanagá ent.

¹⁹ Eshíá abéd‡, á cha kelisáyáni némagá gechén kanag butag ke chandahay rasénagay é hezmatá may hamsapar bebit ke má é kára pa Hodáwanday shán o shawkatá o gón hobb o wáhagé kanagá én.

²⁰ Má nalóthén ke é ganjén chandahay entezámay bábará kasé mára bohtámé bejant.

²¹ Mára é gam per ent ke kojám kár sharr ent, tahná Hodáwanday déma na, mardománi déma ham.

²² Esháni hamráhiá má wati dega braté ham ráh dayagá én. É brátá har warhá pésh dáshtag ke pa má chinchok hobb o wáhagi hast o nun áiy hobb o wáhag géshter ent, chéá ke shomay bárawá deljam ent.

²³ Titusay bárawá begwashán ke hamé hezmatá ke man pa shomá kanagá án, á mani hamkár ent o wati á brátáni bárawá begwashán ke kelisáyáni kásed ant o Masihay shán o shawkat ant.

²⁴ Gorhá é mardománi déma wati mehrá sábet bekanét o kelisáyán pésh bedárét ke shomay sará may pahr bébonyád naent.

9

Chandahay bárawá dega lahtén gapp

¹ Hamá kár ke pa palgártagénán bayagá ent, zalurat naent ke man áiy bárawá pa shomá nebeshtah bekanán.

² Chéá ke pa komakk kanagá shomay hobb o wáhagá zánán o pa é gappá sará man Makduniyahay báwarmandáni Kerrá shomay sará pahr bastag. Man áyáni Kerrá gwashtag ke shomá, bezán Akáyahay báwarmand, párigén ent pa chandahay dayagá tayár ét. Shomay hodónakiá bázénéay hobb pád kort.

³ É brátán paméshká ráh dayagá án ke sábet bebit ke má é bárawá shomay sará watsará pahr nabastag o paméshká ham ke shomá tayár bebét, anchó ke man gwashtag ke shomá tayár ét.

⁴ Chó mabit ke Makduni mani hamráhiá byáyant o begendant ke shomá tayár naét. Gorhá may sar jahla bit o shomay ganter, chéá ke shomay bárawá má deljam butagén.

⁵ Gorhá man cháret ke lázom ent gón brátán dazbandi bekanán o pésará shomay Kerrá ráhesh bedayán ke hamá ganjén chandahay tayáriá bekanant ke shomá kawl kortag, tánke é kár daspachén sawgátéay hesábá sarjam bebit, pa nádélkasshi dátagén baksheshéay hesábá na.

⁶ Gapp esh ent ke harkas ke kamma keshit, kamma ront o harkas ke báza keshit, báza ront.

⁷ Harkas haminchok bedant ke delia gwashit, pa nádélkasshi o majburi na, chéá ke Hodá hamá kasá dósta dárít ke cha wati wasshi o razáyá dant.

* 8:11 8:11 Bendát, bezán bongé; shoru. † 8:15 8:15 Darraw 16:18. ‡ 8:19 8:19 Abéd (cha), bezán gayr cha.

⁸ Hodá wati sajjahén rahmatán shomay sará gwárénta kant, tánke shomay kerrá modám zaluratay har chizz bebit o shomá har nékén kárá démá bebét,

⁹ anchó ke nékkáréay bárawá nebeshtah ent:

“Áiá rékag, gón *daspachi nézgáráná dátagi*,

áiy nékdeli abadmán ent.”*

¹⁰ Nun Hodá ke dehkaná pa keshagá tohm o pa waragá nagana dant, shomay gonjáeshá gésa kant o shomará nékdeliay sharrén mozzé dant.

¹¹ Shomay kerrá hecch chizzay kammia nabit tánke shomá har wahdá pa daspachi dát bekanét o wahdé má é chandahá rasénén, shomay é daspachiay sawabá Hodáay shoger gerag bebit.

¹² É hezmatá ke shomá kanagá ét, é tahná palgártagénáni zaluratán puraha nakant, bázén mardoméay delá cha Hodáay shográ sarréch ham kant.

¹³ Shomay é kár o hezmatay sawabá mardom Hodáay satá o sanáyá kanant, chéa ke pa áyán o pa dega harkasá shomay daspachi sháhedié ke shomá Masihay wasshén mestágay parmánbardár ét.

¹⁴ Á pa mazanén hobb o wáhagé pa shomá dwá kanant parchá ke Hodáyá wati ganjén rahmat shomay sará gwáréntagant.

¹⁵ Hodáay shoger ent pa áiy sawgátá ke cha tawsipá dhann ent.

10

Pulos bohtámáni passawá dant

¹ Mani bárawá gwashaga bit ke shomay démá “narm” o shomay báposhtá “trond” án, mane Pulosay jend Masihay békebrí,* o narmiay barkatá shomará mennata kanán o

² dazbandia kanán ke wahdé shomay kerrá káyán, á paymá ke man gón lahtén mardomá trond bayagay erádah kortag, maná majbur makanét ke inkas trond bebán. É hamá mardom ant ke may bárawá gwashant ke é mardom donyái zendé gwázenagá ant.

³ Chéa ke bell toré má é donyáyá én, bale donyái warh o paymá janga nakanén.

⁴ May jangi seláh donyái seláh naant. May seláhán Hodái zóré mán ke dozhmenay kalátán bekarójan† o bepróshant.

⁵ Har gorunáki‡ ke hodázantiay démá óshtit, má áiá karójen o dawra dayén. Har sarkasshén pegr o hayálá bandiga kanén tánke é pegr Masihay parmánbardár bebant.

⁶ Wahdé shomá sharriá parmánbardár bét, gorhá má tayára bén ke har náparmániay sezáyá bedayén.

⁷ Shomá záheri chizzána chárét. Agan kasé deljam ent ke Masihayg ent, wati delá padá hayál bekant ke má ham hamáiy paymá Masihayg én.

⁸ Hodáwandá pa shomay rost o rodómá mára wák o ehtiár dátag, pa shomay gár o tabáh kanagá na, o agan man é wák o ehtiáray sará kammé gésshén pahré bebandán, angat ham sharmendaga nabán.

⁹ Mana nalóthán ke shomá chó hayál bekanét ke mani kágadáni maksad shomay torsénag ent,

¹⁰ chéa ke lahténa gwashit: “Áiay kágad wazandár o zórmand ant, bale áiy jendá ke genday, nezór ent o gappi béarzesh ant.”

¹¹ Choshén mardom báyard ent bezánant ke má yakkén paymá én, o é chizz durá cha may kágadán záher ent o dém pa démá cha may kár o kerdán.

¹² Mára é hemmat nést ke watá gón hamá mardomán yakk bekanén yá watá gón hamáyán dém pa dém bekanén ke watsatáia kanant. É mardom watá gón yakdomiá dém pa dém o kesása kanant. É nádánié.

¹³ Má gésshén pahra nabandén, bass tán hamá haddá pahra bandén ke Hodáyá pa má gissshéntag, o shomá ham may pahray hadday tahá ét.

¹⁴ Má gésshén pahra nabandén, agan shomay kerrá mayátkénén, gorhá may pahr gésshéné butagat. Bale má awali mardom atén ke Masihay wasshén mestág tán shomay kerrá ham sar kort.

¹⁵ Degaráni káráni sará gésshén pahr ham nabandén, bale ométa kasshén haminchok ke shomay imán rost o rodóma kant, shomay nyámá may káráni patth o perh master bebit,

¹⁶ tánke cha shomay hadd o simsarán hamá dém wasshén mestágay járá jat bekanén. Má nalóthén hamá káray sará pahr bebandén ke degaréay hand o damagá pésará kanag butag.

¹⁷ *Harkas ke pahra bandit, Hodáwanday sará pahr bebandit.*§

* 9:9 9:9 Zabur 112:9. * 10:1 10:1 Békebrí, bezán kebr o gorur nakanag, magrur nabayag. † 10:4 10:4 Karójug, bezán harójug, addh kortagén chizzéay próshag. ‡ 10:5 10:5 Gorunáki, bezán gorur, porkebrí. § 10:17 10:17 Eremyá Nabíay Ketáb 9:24.

¹⁸ Chéá ke á kas ke wati satáyá wata kant, á kabula nabit, hamá mardom kabula bit ke Hodáwand áiy satáyá kant.

11

Pulos o drógén kásed

¹ Omét ent ke shomá mani nádániá kammé bardáshta kanét. Shomá chónáhá bardásht kanagá ét.

² Man pa shomá anchó hasaddig án ke Hodá hasaddig ent. Man shomará yakk mardéay námgept kortag, bezán Masihay tánke shomará chó pákdámonén neshtagén jenekkéá Masihay bárgáhá pésh bekanán.

³ Bale mani tors esh ent, anchó ke már átk o pa makkári Hawái gomráh kort, shomay del á paymá gomráh mabit o pa Masihá shomay pákdámoni o wapádári zawál mabit.

⁴ Chéá ke agan kasé shomay kerrá byayt o hamá Issáyá abéd ke má áiy jár jatag, dega Issáéay járá bejant, shomá pa áسانی eshiá mannét. Yá hamá Ruh ke shomará rasetag, áia abéd shomará dega ruhé bedant, shomá mannét. Yá hamá wasshén mestág ke shomá mannet, áia abéd shomará dega wasshén mestágé bedant, eshiá ham mannét.

⁵ Bale mani hayálá man cha é “thuhén kásedán” kamter naán.

⁶ Man balkén habarzánté n aán, bale bézánté ham naán. Má é chizz har paymá shomay démá sarjamiá sábet kortag.

⁷ Záná, mani gonáh hamesh at ke man Hodáay wasshén mestág bé mozzá shomará sar kort o é paymá watará jahl jat tánke shomá borz bebét?

⁸ Man á dega kelisá “poletant”, bezán man cha áyán zarr gept ke shomay hezmatá bekanán.

⁹ Wahdé shomay kerrá atán o chizzéá gatth bután, hechkasay sará bár nabután, chéá ke cha Makduniahá átkagén brátán mani zalurat purah kortant. Man was kortag o angata kanán ke shomay sará báré mabán.

¹⁰ Anchó ke Masihay rásti mani delay tahá mohkam ent, hamé paymá é habar ham mohkam ent ke Akáyahay damagá kas maná gwashta nakant ke é pahrá maband.

¹¹ Chéá? Parchá ke man shomará dósta nadáran? Hodá zánt ke man shomará dósta dárán.

¹² É kárá ke annun kanagá án, eshiá démterá ham kanán, tánke hamá mardom ke móhéay shóházá ant ke pahr bebandant o begwashant má gón Pulos o áiy hamráhán barábar én, áyán é móh marasit.

¹³ Choshén mardom drógén kásed o prébkárén mozzur ant ke Masihay kásediy pósta gwará kanant.

¹⁴ É hayráni gappé naent, chéá ke Shaytánay jend ham nuránién préshtagéay pósta gwará kant.

¹⁵ Gorhá é hayráni gappé naent ke áiy hezmatkár ham rástáwariay hezmatkáráni pósta gwará bekanant. Eshán wati kár o kerdáni hesábá sezá rasit.

Pulosay sakki o sóri

¹⁶ Padá gwashán ke kass maná ahmaké sarpad mabit. Bale agan shomá maná ahmaké sarpada bét, gorhá maná bardásht bekanét, tánke kammé pahr bebandán.

¹⁷ Gorhá é pahr ke eshiay sará man deljam án, é Hodáwandi habaré naent, ahmaki habaré.

¹⁸ Bázen mardomé donyái mardománi paymá pahr bandagá ent, bell ke man ham pahra bandán.

¹⁹ Shomá aglá sarréch ét, paméshká pa galé ahmakáni bardáshtá kanét.

²⁰ Rástén habar esh ent ke wahdé kasé shomará goláma kant yá shomay mál o hastiá polit yá cha shomá páedag chesta kant yá watá mazana kant yá shomará shahmáta jant, shomá bardáshta kanét.

²¹ Maná é gappay janay lajja kant ke má pa é káráni kanagá sakk nezór én.

Man ahmakéay hesábá gappá án ke agan choshén chizzé hast ke kasé áiy sará pahr bast bekant, gorhá man ham á chizzay sará pahra bandán.

²² É drógén kásed Ebráni ant? Man ham Ebránié án. Esráili ant? Man ham Esráilié án. Ebráhémay nasl o padréch ant? Man ham Ebráhémay nasl o padréch án.

²³ É mardom Masihay hezmatkár ant? Nun ganóki gappé janagá án, man masterén hezmatkáré án. Man géshter kár kortag, géshter zendáná neshtagán, géshter latth wártag o báz randá gón marká dém pa dém butagán.

²⁴ Yahudián maná panch randá shallák o hayzarán jatag, har randá cha chell shalláká bass yakké kamm.

²⁵ Man say randá latth janag butagán, yakk baré sengsár kanag butagán, say randá mani bójjig* proshtag o shapé o róché man daryáyá gwázéntag.

²⁶ Man bázén saparé jatag o gón warh warhén hatarán dém pa dém butagán: kawráni hatar, dhong o rahzanáni hatar, hamkawmáni hatar, darkawmáni hatar, shahray hatar, gyábánay hatar, daryáyay hatar o drógén brátáni hatar.

²⁷ Man sakk báz kár kortag o zahmat kasshetag, báz randá bévábi saggetag, shod o tonn distag o báz randá waragay móh narasetag, gwahr o sardi pa jándari gwázéntagant.

²⁸ Eshán abéd, har róch sajjahén kelisáyáni gam mani sará ent.

²⁹ Harkasay nezóri maná nezóra kant. Harkas ke cha Hodáyá wati démá tába dant, man tahá sochán.

³⁰ Agan pahr bandagi ent, gorhá man wati nezóriáni sará pahra bandán.

³¹ Hodá, bezán Hodáwandén Issáy Peta zánt ke man dróg bandagá naán, hamá Hodá ke tán abad satá o saná karzit.

³² Wahdé man Dameshká atán, Arétás bádsháhay wáliá shahray darwázagán sepáhig nádént ke maná dazgir bekanant.

³³ Maná mardomán lachéay† tahá kort o cha shahray diwálay darigéá jahlá ér dát o cha áiyastá dastá rakkétán.

12

Pulosay ásmáni sapar

¹ Man báyard ent pahr bebandán, bell toré cha eshiá páedagé narasit. Nun man cha Hodáwanday némagá rasetagén elhám o shobénagáni habará kanán.

² Man yakk Masihi báwarmandé zánán ke chárdah sál pésar sayomi ásmáná barag butag, bárén gón jesmá yá bé jesmá, nazánán, Hodá zánt.

³ Man é gappá ham zánán ke é mard, gón jesmá yá bé jesmá, nazánán, Hodá zánt,

⁴ baheshtá barag butag o anchén gapp eshkotag ke ensán áyán gwashta nakant, anchén gapp ke ensáná áyáni kanagay ejázat nést.

⁵ Man choshén mardoméay sará pahra bandán, wati sará na, bass wati nezóriáni sará pahra bandán.

⁶ Pahr bandag belóthán ham, ahmaké nabán, chéá ke rásténá gwashán. Bale pahréza kanán, tánke hechkas cha é kárán ke man kanagá án o cha é gappán ke man janagá án maná master makant,

⁷ bell toré maná é hayrán kanókéen elhám o shobénag rasetagant. Paméshká mani badaná konthagé mán ke man gwát magerán, bezán Shaytánay kásedé mani sar o bahtán kaptag ke maná azáb bekant tánke man gorunák mabán.

⁸ Say randá man Hodáwanday kerrá peryát kortag ke eshiá cha man dur kan.

⁹ Bale Hodáwandá maná gwasht: “Tará mani rahmat wat bass ant, chéá ke mani zóray kámeli nezóriay tahá ent.” Gorhá man pa bázén galé wati nezóriáni sará pahra bandán tánke Masihay zór o wák mani hamráh bebit.

¹⁰ Paméshká Masihay háterá wati nezóriáni tahá gal án, bad o rad o sakki o ázar o moshkeláni tahá gal án. Chéá ke wahdé nezóra bán, gorhá zórmada bán.

Pa Korentián Pulosay parésháni

¹¹ Man watará ahmaké jórh kortag, bale maná shomá majbur kortag. Báyard ent shomá mani sepáresh bekortén, chéá ke man cha é “thuhén kásedán” kamter naán, bell toré hecché naán.

¹² Man gón sabr o ópáré rástén kásedéay sajjahén nesháni shomay démá záher kortagant, bezán ásmáni nesháni o hayrán kanókéen kár o mójézh.

¹³ Shomá cha é dega kelisáyán che paymá kamter ét? Paméshká ke man hechbar shomay sará báré nabutagán? Mani é “náensápiá” pahell kanét.

¹⁴ Nun man tayár án ke sayomi randá shomay gendagá byáyán o shomay sará báré nabán. Shomay mál o hastiá nalóthán, shomay jendá lóthán. Chónáhá ham, chokkáni zemmawári naent ke pa pet o mátán bechenant o ér bekanant, pet o mátáni zemmawári ent ke pa chokkán bechenant o ér bekanant.

¹⁵ Harché ke maná hast, man pa galé shomay sará harcha kanán, wati sáhá ham pa shomá nadra kanán, bale shomá maná paméshká kamter dósta dárét ke man shomará sakk báz dósta dárán?

¹⁶ É gappá bemannét ke man shomay sará báré nabutagán. Angat shomá gwashét ke man makkárén mardomé án o man shomará pa honar geptag.

¹⁷ Záná, man anchén mardomé shomay kerrá ráh dátat ke shomará poletagi?

* 11:25 11:25 Bójjig, bezán lánch, kashti. † 11:33 11:33 Lach cha pissch yá dega takán jórh kortagén mazanén darpé.

¹⁸ Man gón Titusá gwashtag ke shomay kerrá byayt o may brát ham man gón áiá ráh dát. Titusá wa shomará napoletag, yá poletagi? Mani o Titusay ráh o rawesh yakk naat? Má yakkrah naatén?

¹⁹ Balkén shomá tán é wahdi é hayálá butagét ke má shomay démá watá washnám kanaga lóthén. Na, má Masihay barkatá Hodáay bárgáhá habará butagén. Oo dordánagén dóstán! Má harché ke kanagá én, pa shomay rost o rodómá kanagá én.

²⁰ Mani tors esh ent ke wahdé shomay kerrá káyán, begendán ke shomá á mardom naét ke mana lóthán o shomá begendét ke man á mardom naán ke shomá lóthét. Man shomay kerrá arh o korh, hasadd, zahr o hezhm, watwáhi, bohtámjani, báposhtá habar kanag, gorunáki o bénazmi gendaga nalóthán.

²¹ Chó mabit ke wahdé man káyán, Hodá maná shomay démá sharmendag bekant o man bázénéay sawabá gamig bebán ke áyán yakk wahdé gonáh kortag, nápáki o bénangi kortag o hawá o hawasáni golám butagant o angat tawbahesh nakortag.

13

Goddhi habar

¹ É sayomi rand ent ke shomay gendagá pédák án. *Har habaray rásti gón do yá say mardomay sháhediá sábet kanag bebít.**

² Man pésará ham shomará habardár kort, domi randá ke shomay kerrá átkán, o nun ham ke shomay kerrá naán, padá gwashán ke wahdé mana káyán, á mardomán ke gonáh kortag, na áyáni sará rahma kanán o na é dega sajjahénáni sará.

³ Shomá sabuta lóthét ke é Masih ent ke cha mani zobáná habara kant. Masih shomay démá nezór naent, shomay tahá zórmand ent.

⁴ Rásté ke Masih nezóriá salib kasshag but, bale nun cha Hodáay zór o wáká zendag ent. Hamé paymá má ham Masihay nezóriá sharikdár én, bale pa shomaygi cha Hodáay zórá gón áiá zendaga bén.

⁵ Watá bechakkásét ke baren shomará imán hast yá na. Watá bechakkásét. Nazánét ke Issá Masih shomay bátená ent? Agan nazánét, gorhá shomá é chakkásá kámyáb nabutagét.

⁶ Bale má kámyáb butagén. Ométa kanán ke shomá é habará zánét.

⁷ Má cha Hodáyá dwá lóthén ke shomá radén káré makanét, pa é maksadá na ke mardom begendant ke má chakkásá kámyáb butagén, pa é maksadá ke shomay kár o kerd sharr bebant, bell toré zaherá má kámyáb mabén.

⁸ Chéa ke má rástiy helápá óshtáta nakanén, bass pa rástíá óshtén.

⁹ Má toré nezór bebén ham, agan shomá zórmanda bét, má gala bén. May dwá ent ke shomá kámel bebét.

¹⁰ É habarán paméshká anchén wahdéá nebeshtah kanagá án ke man shomay kerrá naán ke wahdé káyán, majbur mabán wati wák o ehtiárá pa trondi kár bebandán, hamá wák o ehtiár ke Hodáwandá maná pa shomay rost o rodómá dátá, pa shomay gár o tabáh kanagá na.

Goddhi drahbái

¹¹ Oo brátán! Goddhi habar esh ent ke shádmán bebét. Pa kámeliá johd bekanét. Yakdomiá delbaddhi bedayét. Hamdel bebét. Pa émeni zend begwázénét. Mehr o émeniy Hodá gón shomá góna bit.

¹² Yakdegará gón pákén chokkagéá salám bedayét.

¹³ Eday sajjahén palgártagén mardom shomará salám kanagá ant.

¹⁴ Hodáwandén Issá Masihay rahmat o Hodáay mehr o Pákén Ruhay hamráhdári shomará sajjahénán gón bát!

* 13:1 13:1 Mussáy Wáz 19:15.

Pa Galatíán Pulosay kágad Pa Galatíán Pulosay kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke kásedé án o mani kásedi cha ensánani némagá yá cha hásén mardoméay némagá naent, cha Issá Masih o Hodáén Petay némagá ent, hamá Hodá ke Issá Masihi cha mordagán zendag kort.

² É sajjahén brát ke gón man yakjáh ant, é kágad cha áyáni némagá ent ham.

Pa Galatíahay kelisáyán.

³ Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomára rahmat o émeni sar bát.

⁴ Issá Masihá watá pa may gonáháni dur kanagá nadr kort ke may Hodáén Petay wáhayag barkatá mára cha annugén harábén zamánagá berakkénit*.

⁵ Hodáay shán o shawkat abad tán abad barjáh bát. Anchosh bát. Ámin.

Wasshén mestág bass yakké

⁶ Man hayrán án ke shomá pa dega “wasshén mestágéá”† chón zutt hamá Hodáyá yalah kanagá ét ke shomára tawári kortag ke Masihayrahmatáni chérá zend begwázénét.

⁷ Albat dega wasshén mestág nést, bale lahtén mardom hast ke shomára mán gishshénagá ant o Masihay wasshén mestágá badal kanaga lóthant.

⁸ Tantaná‡ agan má yá cha ásmáná átkagén préshtagé é wasshén mestágay badalá ke má shomay kerrá jár jatag, dega mestágéay járá bejant, áia nálat bát.

⁹ Anchó ke má pésará gwashtag, nun man padá gwashán, agan kasé shomay kerrá hamá wasshén mestágay badalá ke shomára pésará rasetag, dega mestágéay járá bejant, áia nálat bát.

¹⁰ Annun man mardománi washnódiá lóthagá án yá Hodáay? Man mardománi wassh kanagay johdá naán. Agan man angat mardománi wassh kanagay johdá buténán, Masihay hezmatkáré naatán.

Pulos, Hodáyá gechén kortag

¹¹ Oo brátán! Shomára gwashán, hamá wasshén mestág ke man shomay kerrá jár jatag, ensánay sázetagé nést.

¹² Chéá ke é mestág maná cha ensánéay némagá narasetag o na ke kaséá maná dars dátag, é maná cha Issá Masihay nemagá elháméá rasetag.

¹³ Shomá mani pésarigén zenday bárawá eshкотag ke man Yahudiáni dinay hesábá gwázéntag. Man Hodáay kelisá sakk báz ázár dátag o johdon kortag ke kelisáyá tabáh bekanán.

¹⁴ Cha wati bázén hamkawmén hamsarókéá géshter Yahudi dinay páband butagán o wati pet o piroki dódáni barjam dáragá sakk porjósh butagán.

¹⁵ Bale Hodáyá ke maná cha mátay lápá gechén kortagat, cha wati rahmatay barkatá maná tawár jat o paysalahi kort

¹⁶ ke wati Chokká pa man záher bekant tánke man darkawmán áiy Chokkay mestágá sar bekanán. Á wahdi man eshtáp eshtápá cha kassá sar o sój nagept o

¹⁷ dém pa Urshalimá pa hamá mardománi gendagá nashotán ke cha man pésar pa kásediá gechén kanag butagatant. Arabestáná shotán o randá Dameshká wátarr bután.

¹⁸ Say sál gwast o nun Urshalimá Képáay§ didará shotán o bass pánzdah róchá gón áia dáshton.

¹⁹ Man ódá á dega kásed nadistant, man bass Hodáwanday brát Ákub dist.

²⁰ Bechárét, harché ke pa shomá nebeshtah kanagá án, Hodá sháhed ent ke dróg naant.

²¹ Randá Suriah o Kilikiahay damagán shotán.

²² Masihay hamá báwarmand ke Yahudiahay kelisáyá ant, mani jendesh nadistagat,

²³ bass eshкотagatesh ke may ázár dayók nun wat hamá imánay járá janagá ent ke yakk wahdé áiy tabáh kanagay randá butag.

²⁴ Gorhá é mardomán mani sawabá Hodáay satá o saná kort.

* **1:4 1:4** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéneg. † **1:6 1:6** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. ‡ **1:8 1:8** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. § **1:18 1:18** Képá, Issá Masihay kásed Shamun-Petrosay Aramái nám ent.

2

Kásed Pulosá mannant

¹ Gorhá chárdah sálá rand man Bárnábáay hamráhiá padá Urshalimá shotán, man Titus ham gón wat bort gón.

² Elhámeáy sawabá shotán o wasshén mestág áyáni démá bayánon kort, hamá mestág ke man pa darkawmán jár janagá án. Hamá mardom ke kelisáay sarók zánaga butant, man gón áyán jetá gend o nend kort, tánke bezánán ke bépáedagén tach o tágé kanagá nabutagán o naán.

³ Titus ham ke mani hamráh at, bell toré Yunánié at, bale pa sonnatá majbur kanag nabut.

⁴ Sonnat kanagay habar paméshká chest but ke lahtén drógén “brát” may nyámá potertagat ke may jásusíá bekanant o hamá ázátiá ke mará cha Issá Masihay barkatá hastent, sarpad bebant tánke mará golám bekanant.

⁵ Bale má pa damanéá ham áyáni démá sar jahl nakort tánke wasshén mestágay rásti pa shomá bemánit.

⁶ Á ke kelisáay tahá sarók zánaga butant, áyán mani tálimáni tahá hecch chizz gesh nakort. Chónáhá ham mani kerrá é gappá hecch arzesh néstat ke á chinchok námdár ant, chéá ke Hodá ru o ryá* nakant.

⁷ Mani tálimáni tahá chizzé gesh kanagay badalá, á sarpad butant ke sonnat nakortagénáni kerrá wasshén mestágay jár janagay zemmah maná dayag butag, anchosh ke sonnat kortagénáni kerrá é járay janagay zemmah Petrosá dayag butag.

⁸ Hamá Hodá ke Petrosá wák† o twán dayagá at ke pa sonnat kortagénán áiy kásed bebit, hamá Hodá maná ham wák o twán dayagá at ke pa sonnat nakortagénán áiy kásed bebán.

⁹ Ákub o Képá o Yuhanná ke kelisáay menok‡ zánaga butant, wahdé sarpad butant ke maná rahmatay é sawgát rasetag, wati rástén dastesh mani o Bárnábáay némagá pa hamkáriá shahárt ke má darkawmáni kerrá berawén o á, sonnat kortagénáni kerrá berawant.

¹⁰ Áyán cha má bass haminchok lóthet ke nézgárán béhayál makanén o man wat ham cha pésar pa hobb o wáhagé hamé kára kanagá atán.

Pulos Petrosay démá óshtit

¹¹ Wahdé Képá Antákiahá átk, man paméshká áiy jenday démá, áiy helápá pád átkán ke á mayárig at.

¹² Gapp esh ent ke cha Ákubay némagá lahtén mardomay áyagá pésar, Képáyá gón darkawménbáwarmandán waráka wárt, bale wahdé é mardom átkant, áia watá cha darkawmán dur dásht o áyáni nazzikká nayátk, chéá ke cha sonnat kanagay mannókán torseti.

¹³ Képáyá é dotal o dopostíá§ é dega Yahudi báwarmand hamráh butant. Á degarán bell, Bárnábá ham áyáni dotal o dopostíá gón kapt o gomráh but.

¹⁴ Bale wahdé man dist ke é mardom wasshén mestágay rástén ráhá rawagá naant, sajjahénáni démá gón Képáyá gwashton: “Taw wat Yahudié ay o angat wati zendá Yahudiáni dhawlá nagwázénay, darkawmáni dhawlá gwázénay, gorhá darkawmán parchá hojja kanay ke Yahudiáni dhawlá zend begwázénant?”

Yahudi o darkawm imánay sawabá rakkant

¹⁵ Má pédáeshi Yahudi én o cha “gonahkárén darkawmán” naén,

¹⁶ bale angat má zánén ke mardom Sharyatay randgiriay sawabá pák o palgára nabit, Issá Masihay sará báwar kanagay sawabá pák o palgára bit. Má Issá Masihay sará báwar kortag tánke Masihay sará báwaray sawabá pák o palgár bebén, Sharyatay randgiriay sawabá na, chéá ke Sharyatay randgiriay sawabá kass pák o palgára nabit.

¹⁷ Bale hamá wahdá ke má Masihay barkatá pák o palgár bayaga lóthén, agan zánag but ke má wat ham gonahkár én, gorhá? Masih gonáhay hezmatá ent? Na, hechbar na.

¹⁸ Nun agan man hamá chizzán padá bebandán ke man wat karótkagant*, gorhá sábet kanagá án ke Sharyatay próshóké án.

¹⁹ Chéá ke wahdé man zánt ke Sharyatá dáshta nakanán, man Sharyatay chammán mortán ke pa Hodáyá zendag bebán.

²⁰ Man Masihay hamráhiá salib kasshag bután. Nun é mardom ke zendag ent, é man naán, Masih ent ke mani tahá zendag ent. É jesmi zendagi ke maná hastent, maná Hodáay

* 2:6 2:6 Ru o ryá, bezán park o dark, némagdári, Arabi o Pársiá “tab’iz”. † 2:8 2:8 Wák, bezán zór, tákat. ‡ 2:9 2:9

Menok, bezán menag, sotun. § 2:13 2:13 Dotal o dopóst, bezán hamá mardom ke démá degar ant o poshtá degar,

thagg, doru, dodém. * 2:18 2:18 Karórag, bezán addh kortagén chizzéay próshag.

Chokkay sará báwar kanagay sawabá hastent ke hamáia maná dóst dáshtag o wati jendi pa man nadr kortag.

²¹ Man Hodáay rahmatán pádmála nakanán, chéa ke agan páki o palgári Sharyatay randgiriay sawabá berasetén, gorhá Masihay marká hecch máná nabutagat.

3

Imán yá Sharyat

¹ Oo béaglén Galatíán! Kayá shomará sehr kortag? Issá Masihay salib kasshagay kessah gón shomá anchó pakkáia bayán kanag but ke har chizz purah shomay chammáni déma záher but.

² Man cha shomá bass yakk chizzé zánaga lóthán, shomará Pákén RuhSharyatay randgiriay sawabá rasetag yá wasshén mestágay eshkonag o báwar kanagay sawabá?

³ Haminchok béagl ét? Shomá wati sapar, Pákén Ruhay barkatá bendát kortag. Nun gón ensáni johdá menzelá sar bayaga lóthét?

⁴ Shomá inchok sakki o sóri mopt o náhudagá* kasshetag? Maná báwara nakant.

⁵ Hamá ke shomará Pákén Ruha bakshit o mójegah pésha dárít, é káran paméshká kant ke Sharyatay randgiriá kanagá ét? Yá paméshká ke shomá wasshén mestágá gósh dárag o báwar kanagá ét?

⁶ Ebráhémá bechárét, áia Hodáay sará báwar kort o áia é báwar pa áia páki o palgárié hesáb but.

⁷ Paméshká deljam bebét, Ebráhémay asligén chokk hamá ant ke imána káran.

⁸ Pákén Ketábá péshgói kort ke Hodá chón darkawmán imánay sawabá pák o palgára kant. Hodáyá Ebráhémay Kerrá wasshén mestágay jár pésará jat, gwashti: “Donyáay sajjahén kawm tai sawabá barkata gerant.”

⁹ Gorhá hamá ke imánay ráhá zurant gón Ebráhémá hawár barkata gerant, hamá Ebráhém ke imánay ráhi zortag.

¹⁰ Á ke Sharyati káráni sará tawkala kanant, áyáni sará nálat ent. Chéa ke Pákén Ketábá nebeshtah ent: “Harkas ke dáemá Sharyatay Ketábay sajjahén nebeshtaháni páband naent o áyáni sará kára nakant, á nálatié.”

¹¹ Nun é habar záher ent ke cha Sharyatay randgiriá kass Hodáay bárgáh† pák o palgára nabit, chéa ke Pákén Ketába gwashit: “Hamá ke imánay barkatá pák o palgár ent, hamá zendaga mánit.”

¹² Bale Sharyatay bonyád imán naent, anchó ke nebeshtah ent: “Hamá ke Sharyatay sará kára kant, hamé káráni wasilahá zendaga mánit.”

¹³ Hamá nálat ke may sará at Masihá wati sará zort o é dhawlá mára cha Sharyatay nálatá móketi‡, chéa ke nebeshtah ent: “Harkas ke dáray sará dranjug but, nálatié.”

¹⁴ Masihá mára móket ke cha áia wasilahá Ebráhémay barkat darkawmán sar bebit o cha imánay ráhá mára hamá Pákén Ruh berasit ke Hodáyá kawl kortag.

Sharyat o wádah

¹⁵ Brátán! Man cha har róchigén zendagiá mesáie dayán. Ensáni ahd o kararé ham ke gishshénaga bit, randá na kasé áia nákar korta kant o na áia tahá chizzé gésh korta kant.

¹⁶ Nun kawll gón Ebráhémá o gón Ebráhémay chokká kanag butant. Pákén Ketába nagwashit ke “gón tai chokkán”, bezán gón bázénéá. Pákén Ketába gwashit: “Gón tai Chokká”, bezán gón yakkéa o é Masih ent.

¹⁷ Mani habaray maksad esh ent ke Sharyat ke chár sad o si sáia pad átk, á ahd o paymáná nákára nakant ke Hodáyá cha pésará gishshéntag o é paymá Hodáay kawllá ham nákára nakant.

¹⁸ Agan mirás Sharyatay bonyádá ent, gorhá bezán kawllay bonyádá naent, bale Hodáyá cha wati rahmatá é mirás Ebráhémárá kawllay bonyádá dátag.

¹⁹ Gorhá Sharyat chéa dayag butag? Sharyat ensánay náparmániáni sawabá dayag butag. Préshtagán áwort o myánjigerén§ mardoméay, bezán Mussáay dastá dát o tán hamá wahdá káramad at ke hamá Chokk, bezán Masih byayt ke áia áyagay kawll dayag butagat.

²⁰ Nun myánjiger do némagay nyámá bit, bale Hodá yakké o áia myánjigeray hájat naent.

²¹ Gorhá Sharyat Hodáyá kawlláni helápá ent? Hechbar chosh naent, chéa ke agan anchén Sharyaté dayag butén ke abadmánén zendi dát bekortén, gorhá páki o palgári allam Sharyatay bonyádá butagat.

* 3:4 3:4 Náhudag, bezán bépáedag.

† 3:11 3:11 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur.

‡ 3:13 3:13 Mókgay máná edá

esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársia “bázkhariid”.
sohl o saláh kanók.

§ 3:19 3:19 Myánjiger, bezán

²² Bale Pákén Ketába gwashit ke har ensán gonáhay bandig ent. Bass Issá Masihay sará báwar kanagay sawabá wádah hamá mardomán dayaga bit ke Masihay sará imána kárant.

²³ Bale imánay é ráhay pach bayagá o pésar má Sharyatay bandig atén, bezán tán imánay záher bayagá zendáni atén.

²⁴ Gorhá, Sharyat may sarparast butag ke mára tán Masihá sar bekant, tánke má imánay sawabá pák o palgár hesáb bebén.

²⁵ Imán ke átkag, nun má sarparastéay dastay chérá naén.

Hodáay chokk

²⁶ Shomá sajjahén Issá Masihay sará imánay barkatá Hodáay chokk ét,

²⁷ chéá ke shomá sajjahén Masihay námá pákshódi* dayag butagét o Masihayg ét o nun á shomay setr ent ke shomá póshetag.

²⁸ Hodáay kerrá park o pér nést ke shomá Yahudi ét yá darkawm, golám ét yá ázát, mardén ét yá janén, chéá ke shomá sajjahén Issá Masihay barkatá yakk ét.

²⁹ Agan shomá Masihayg ét, gorhá shomá Ebráhémay padréch ét o kawlay hesábá gón Ebráhéma hawár Hodáay mirásá bahramand ét.

4

Chokk yá bandah

¹ Mani habaray maksad esh ent ke tán hamá wahdá ke mirásdár nábáleg ent, mirásdár o goláméay nyámá parké nést, bell toré mirásdár har chizzay málek ent.

² Bale tán hamá wahdá ke petá pa áiá paysalah kortag, á kapil* o sarparastáni dastay chérá ent.

³ Gorhá má ham, tánke nábáleg atén, é donyáay ráh o rahbandáni golám atén.

⁴ Bale wahd ke átk, Hodáyá wati Chokk dém dát. Chokk ensáné but o cha pédáeshá Sharyatay rahbandáni chérá at,

⁵ tánke hamáyán bemókit ke Sharyatay chérá ant o Hodá mára bezurit o wati chokk bekant.

⁶ Hodáyá wati Chokkay Ruh paméshká may delán jágah dátag ke má Hodáay chokk én. Ruh kukkára ent: “Abbá! Oo mani Pet!”

⁷ Paméshká taw nun golámé naay, taw chokké ay. Nun ke Hodáay chokk ay, gorhá Hodáyá tará wati mirásdár kortag.

Pulosay parésháni

⁸ Pésará, hamá wahdá ke shomá Hodá nazántag, hamá chizzáni golám butagét ke á wati zátá hodá naant.

⁹ Bale nun ke shomá Hodáyá zánét, yá rástterén gapp esh ent ke Hodá shomará zánt, gorhá chón nezór o békáren ráh o rahbandáni némagá pera tarrét? Yakk randé padá hamesháni golám bayaga lóthét?

¹⁰ Shomá róch o máh o mósom o sáláni rasmána dárét.

¹¹ Maná pa shomá torsit, ke balkén man shomay sará mopt o náhudagén johdé kortag.

¹² Brátán! Gón shomá dazbandia kanán, mani paymá bebét, chéá ke man cha Sharyatá ázát kanag butagán o nun shomay paymá án.

Shomá pésará wa pa man hecch badi nakortag.

¹³ Shomá zánét ke awali randá ke man shomay kerrá wasshén mestágay jár jat, mani áyagay sawab nádráhié at.

¹⁴ Bell toré mani jesmi hálat pa shomá chakkásé* at, bale shomá maná béarzesh nazánt o dawr nadát. Angat shomá maná anchó dast gept, gwashay man Hodáay préshtagé atán, gwashay Issá Masihay jend atán.

¹⁵ Shomay á shádmáni nun kojá shotag? Chéá ke man gwáhi dáta kanán ke agan shomay wasá butén, shomá wati chamm ham kasshetag o maná dátatagant.

¹⁶ Gorhá nun man shomay dozhmen jórh butagán ke gón shomá rástén habará kanán?

¹⁷ É mardom pa porjóshi shomay randá kaptagant, bale esháni niyat sharr naent. É mardom shomará cha má sendaga lóthant ke shomá pa eshán porjósh bebét.

¹⁸ É sharrén gappé ke shomá modám porjósh bebét, tahná á wahdá na ke man shomay kerrá án, bale pa sharrén chizzéá porjósh bebét.

¹⁹ Mani chokkán! Man padá pa shomá chellagi dardán án, tán hamá wahdá ke pakká záher bebit ke Masih shomay del o daruná neshtag.

* **3:27 3:27** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. * **4:2 4:2** Kapil, bezán hamá mardom ke degaréay zemmahá zurit. † **4:14 4:14** Chakkás, bezán ázmáesh, emtehan.

²⁰ Drégatá man annun shomay kerrá buténán o man betwántén gón shomá pa narntawári habar bekortén, chéá ke hayrán án shomará chón bekanán.

Hájer o Sárahay mesál

²¹ Maná begwashét, shomá ke Sharyatay páband bayaga lóthét, nazánét ke Sharyat ché gwashit?

²² Chéá ke Pákén Ketábá nebeshtah ent ke Ebráhémá do mardénchokk hastat, yakké cha móledén janá o yakké cha ázáténá.

²³ Hamá chokk ke áia cha móledén janá but, cha ensáni wáhagá pédá but, bale é dega chokk ke cha ázátén janá pédá but, Hodáay kawlay barkatá pédá but.

²⁴ É gapp mesál ant, chéá ke é doén janén do ahd o paymánay namunah ant. Yakk ahd o paymáné cha Sináay kóhá kayt o golámén chokk pédá kant. É Hájer ent.

²⁵ Mesálay habará, Hájer Sináay kóh ent, hamá kóh ke Arabestáná ent o annugén Urshalimay dhawlá ent, chéá ke áiaj jend o áiaj chokk golámén zendé gwázenagá ant,

²⁶ bale á Urshalim ke borzá ent, ázát ent o may mát ent.

²⁷ Chéá ke nebisag butag:

“Shátkámi kan, oo santhén janén,
taw ke hecch chokk áworta nakanay!

Pa shádmáni kukkár kan,

taw ke chellagi dard nakasshetag!

Chéá ke yalah dátagén janénay chokk

cha hamáiaj chokkán géshter ant ke mardi hast.”

²⁸ Oo brátán! Shomá, Esákay dhawlá kawlay chokk ét.

²⁹ Á wahdá, hamá chokk ke cha ensáni wáhagá pédá butagat, hamá chokká ázár dayagá at ke cha Hodáay Ruhay zór o barkatá pédá butagat o tán róche maróchigá ham hamé paym bayagá ent.

³⁰ Bale Pákén Ketáb ché gwashit? “Móledén jan o áiaj chokká gallén, chéá ke móledén janay chokk gón ázátén janay chokká hechbar hammirása nabit.”

³¹ Gorhá, brátán! Má móledén janay chokk na én, ázátén janay chokk én.

5

Wati ázátiá barjáh bedáréi

¹ Masihá mará ázát kort ke má ázát bebén. Gorhá mohr bóshtét, watára padá golámiaj jogay* chérá rawagá maylét.

² Gósh dárét! Mane Pulos shomará gwashán ke agan shomá wati sonnat kanag esht, gorhá shomará cha Masihay némagá hecch paymén páedagé narasit.

³ Á mardom ke wati sonnat kanaga kellit, man pa deljami gón áia gwashán ke pa taw allam ent ke sajjahén Sharyatá bedáray.

⁴ Shomá ke gón Sharyatay dáragá Hodáay chammán watá pák o palgára zánét, bezán shomá cha Masihá sendag butagét. Shomá cha Hodáay rahmatán dur butagét.

⁵ Bale imánay sawabá, má cha Pákén Ruhay barkatá hamá páki o palgáriay wadará én ke mará áiaj omét hast.

⁶ Chéá ke Issá Masihay ráhá sonnat bayag o nabayagay máná yakk ent, tahná hamá imáná máná hast ke cha mehray ráhá watá záhera kant.

⁷ Shomá sharr déma rawán atét. Kayá shomará cha rástiaj parmánbardáriá dásht?

⁸ Shomay gwánk janóká, bezán Hodáyá wa shomará nadásht.

⁹ Toshoké homir sajjahén ártá homiréna kant.

¹⁰ Maná Hodáwanday sará setk† ent o deljam án ke shomay delá dega hayála nayayt. Á mardom ke shomará mán gishshénagá ent, á wati malámá porra kant, harkas ke bebit.

¹¹ Oo brátán! Man wa nun sonnat kanagay wázá kanagá naán o paméshká ázár dayag bayagá án. Agan man sonnat kanagay wáz bekortén, gorhá cha salibay paygámá kassá bad nabortagat.

¹² Hamá ke shomará janjála kanant, watá gwahtag‡ kanátant.

¹³ Oo brátán! Shomá gwánk janag butagét ke ázát bebét, bale chó mabit ke é ázáti pa shomay gonahkárén tab o saresh tá§ móhé bebit. Eshiaj badalá pa mehr yakdomiaj hezmatá bekanét.

¹⁴ Chéá ke sajjahén Sharyatay majg hamé yakkén hokm ent: “Wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.”

* **5:1 5:1** Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti. † **5:10 5:10** Setk, bezán báwar, yakin.

‡ **5:12 5:12** Gwahtag, bezán hamá ke áiaj narénagi dar kanag butag. § **5:13 5:13** Saresht, bezán pédáeshi tab, zát, báten, jawhar.

¹⁵ Shomá yakdomiá chillénag o waragá ét, bechárét, yakdomiay dastá tabáh mabét.

Gón Pákén Ruhá hamgám bebét

¹⁶ Nun mana gwashán, gón Pákén Ruhá hamgám bebét. É paymá shomá gonahkárén tab o sareshstay lóth o wáhagáni randá nakapét.

¹⁷ Chéá ke gonahkárén tab o sareshstay wáhag Pákén Ruhay heláp ant o Pákén Ruhay wáhag gonahkárén tab o sareshstay heláp ant. É gón yakdomiá jangá ant o paméshká shomá á kárana nakanét ke kanagesha lóthét.

¹⁸ Bale agan Pákén Ruh shomay rahshóniá* bekant, gorhá shomá Sharyatay páband naét.

¹⁹ Gonahkárén tab o sareshstay kár záher ant: syahkári, nápáki, waylánki†,

²⁰ botparasti, sehr o jádugeri, naprat, jang o jadal, hasadd, hezhm‡, watwáhi, sest o séd, goróhbandi,

²¹ kénag, mast o malári, ayyáshi o hamé paymén chizz. Anchó ke man pésará shomára habardár kortag, annun padá habardára kanán, harkas ke é paymén kára kant, áia Hodáay bádsháhiá hecch mirása narasit.

²² Bale Pákén Ruhay bar o samar esh ant: mehr, shádeh, émeni, sabr o ópár, mehrabáni, sharri, wapadári,

²³ narmtabi o dásht§. Choshén chizzáni helápá hecch Sharyat o kánun nést.

²⁴ Hamá ke Issá Masihayg ant, áyan wati gonahkárén tab o sareshstay gón áiai hawas o sellén wáhagán yakjáh salib kasshetag.

²⁵ Nun ke má Pákén Ruhay redá zenda gwázénén, gorhá gón Pákén Ruhá hamgám bebén.

²⁶ Má báyard ent watgalá o watpasond mabén, yakdomiá sókaló madárén* o gón yakdomiá hasadd madárén.

6

Yakdomiay komakká bóshtét

¹ Brátán! Agan shomá sahig butét ke kasé gonáhay tahá kaptag, shomá ke Pákén Ruhay hesábá zenda gwázénét, áia pa narmi padá rástén ráhá byárét. Bale wati delgóshá bedárét ke wat chakkáséa makapét.

² Sakkiay wahdá yakdomiay komakká bóshtét. É dhawlá shomá Masihay kánunay parmánbardáriá kanét.

³ Agan kasé watá mazana lékit* bale hecché naent, á watá rad dayagá ent.

⁴ Harkas wati jenday kárán bechárít. Gorhá áiai pahr kanagay sawab, áiai wati jenday kára bant, gón degaréay kárán dém pa démesha nakant.

⁵ Chéá ke harkas wati jenday káráni zemmará ent.

⁶ Hamá mardomá ke ostád Hodáay habará sója dant, báyard ent á har sharren chizzá gón wati ostádá bahr bekant.

⁷ Rad makapét. Hodá kalág bandag buta nakant, chéá ke mardom hamá chizzá ke keshit, hamáia ronit.

⁸ Hamá mardom ke wati jenday gonahkárén tab o sareshstay redá keshit, cha gonahkárén tab o sareshstay tabáhia ronit. Bale hamá ke Pákén Ruhay redá keshit, Pákén Ruhay barkatá abadmánén zenda ronit.

⁹ Sharren káray kanagá dam mabarén, chéá ke agan hemmatá dawr madayén, pa wahda ronén.

¹⁰ Gorhá tán hamá wahdá ke mára móh hast, byáét gón sajjahénán sharria kanén o hás gón hamáyan ke báwarmand ant.

Goddhi sar o sój

¹¹ Nun ke man pa shomá gón wati jenday dastá nebeshtah kanagá án, bechárét ke gón chónén mazan mazanén harpán nebeshtah kanagá án.

¹² Hamá ke mardomán gón jesmi kárán wassh kanagay johdá ant, shomará pa sonnat o borroká majbur kanagá ant. É mardom tahná paméshká chosh kanagá ant ke watá cha hamá ázáran berakkénant ke Masihaysalibay sawabá rasant.

¹³ Hamá mardom ke sonnat butagant ham, á wat Sharyatay pábandiá korta nakanant, bale angat lóthant ke shomá sonnat kanag bebét ke á shomay sonnat kanagay sará pahr bebandant o wati tawspá bekanant.

* 5:18 5:18 Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari. † 5:19 5:19 Waylánki, bezán badkári, kahbagi. ‡ 5:20 5:20 Hezhm, bezán gaynz, zahr gerag. § 5:23 5:23 Dásht, bezán wati napsay dárág, wati ger o dár, wati kanthról.

* 5:26 5:26 Sókaló dárág, bezán zahr baráénag, gottok o sollok kanag, aziat o ázáar kanag. * 6:3 6:3 Lékg, bezán hesáb árag, shomár kanag.

¹⁴ Man hechbar pahr mabandátán, abéd cha may Hodáwandén Issá Masihay salibay sará, ke hamé salibay sawabá donyá pa man mortag[†] o man pa donyáyá.

¹⁵ Chéá ke sonnat bayag o nabayagay máná yakk ent. Tahná é chizzá máná hast ke taw nókén mardomé bebay.

¹⁶ Émeni o rahm pa hamáyán ke é rahbanday sará zenda gwázénant, bezán pa Hodáay mahluká.[‡]

¹⁷ Cha ed o rand kass pa man janjál addh makant, chéá ke hamá ázár ke man pa Issáygi kasshetagant, áyáni neshán angat mani badaná per ant.

¹⁸ Brátán! May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá gón bát. Anchosh bát. Ámin.

[†] **6:14 6:14** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “donyá pa man salib kasshag butag”.
 nebeshtánka gwashit: “pa Hodáay Esráilá”.

[‡] **6:16 6:16** Asligén Yunáni

Pa Epésosián Pulosay kágad Pa Epésosián Pulosay kágaday pajjár

Salám o dróí

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha Hodáay razáyá Issá Masihay kásedé án, pa hamá palgártagénán* ke Epésosay shahrá† ant o Issá Masihay wapádár ant.

² Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomará rahmat o émeni sar bát.

Ruhi barkat

³ Hodáyá, bezán may Hodáwandén Issá Masihay Petá satá o saná bát ke áia Masihay barkatá mára nadistagén jahánay har paymén ruhi barkat bakshátagant.

⁴ Wati mehray sawabá, Hodáyá cha jahánay jórh bayagá pésar Masihay barkatá mára gechéen kort ke Hodáay chammán pák o béayb bebén.

⁵ Áia cha pésará erádah kortagat ke Issá Masihay barkatá mára bezurit o wati chokk bekant. É áia wati jenday razá o wáhag at.

⁶ Gorhá má Hodáy porshawkatén rahmatá názénén, hamá rahmat ke wati dóstigén Chokkay barkatá mára békesás‡ bakshátagi.

⁷ Hodáyá wati Chokkay hónay wasilahá mára móket§ o cha wati ganjén rahmatán may gonáhi bakshetant o

⁸ mára békesás hekmat o dánáii bakshát.

⁹ Hodáyá cha wati jenday razá o wáhagá wati erádahay ráz pa má záher kort, hamá erádah ke gón Masihay áyagá purah o sarjam bayagi at.

¹⁰ Áia erádah ent ke wahdé har kár sarjama bit, man ásmán o zeminay har chizzá pa wahd yakkén hákemay, bezán Masihay parmánay chérá kárán.

¹¹ Hodáyá mára Masihay barkatá gechéen kortag. Hodáyá é káray erádah cha pésará kortagat o wati har erádahá puraha kant.

¹² Má Yahudi awali mardom atén ke Masihay sará óst* o omét bast tánke Hodáay shán o shawkat názénag bebit.

¹³ Wahdé shomá darkawmán rástén paygám, bezán wati nejátay wasshén mestág eshкот, shomá ham Masihay sará imán áwort o áia barkatá shomará wádah dátágén Pákén Ruhay mohr janag but.

¹⁴ Má ke Hodáay mál o melkat én, tán may sarjamén mókagá Pákén Ruh é gappay zámen† ent ke Hodá may mirásá mára dant tánke Hodáay shán o shawkat názénag bebit.

Pulosay dwá

¹⁵ Paméshká, cha hamá wahdá ke man Hodáwandén Issáy sará shomay imán o pa sajjahén palgártagénán shomay mehray bárawá eshкотag,

¹⁶ man shomay bárawá Hodáay shogray gerak yalah nadátág. Wati dwáyáni tahá shomay námá gerán o

¹⁷ cha Hodáyá, ke may Hodáwandén Issá Masihay porshawkatén Pet ent, dwá lóthán ke shomará ruhi dánái o binái bebakshit tánke áia bárawá shomay zánt géshter bebit.

¹⁸ Dwá lóthán ke shomay delay chamm rozhná bebant, tánke hamá ométá begendét ke Hodáyá shomará pa áia gwánk jatag‡, bezán palgártagénáni nyámá Hodáay porshawkatén mirásay ganjá begendét o

¹⁹ Hodáyá hamá békesás mazanén zór o kodratá ham sarpad bebét ke mára, bezán báwarmandán rasagá ent. É hamá mazanén zór ent ke

²⁰ Hodáyá kár bast o Masihi cha mordagán zendag kort o nadistagén jaháná wati rástén kashá nádénti.

²¹ Masih cha sajjahén hákem o ehtiárdár o zórmant o báládest o har námé ke geraga bit, cha áyán báláter ent, tahná annugén zamánagay na, cha áyókéen zamánagay hákemán ham báláter ent.

* **1:1 1:1** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **1:1 1:1** Lahtén kwahnén daznebeshtá, "Epesosay shahrá" mán naent.

‡ **1:6 1:6** Békesás, bezán béhesáb, sakk bá. § **1:7 1:7** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá "bázkharid". * **1:12 1:12** Óst, bezán omét, ásará. † **1:14 1:14** Zámen, bezán zamánat dayók.

‡ **1:18 1:18** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag.

²² Hodáyá har chizz Masihay pádáni chérá ér kort o kelisáay háterá sajjahén chizzáni sar o masteri kort.

²³ Kelisá Masihay badan ent o cha Masihay wajudá sarréch ent, hamá Masih ke har jágah hastent o har chizzá cha wati wajudá sarrécha kant.

2

Cha marká dém pa zendá

¹ Shomá wati náparmáni o gonáháni sawabá mortagatét.

² Á wahdi shomá donyáay ráh o rahband zortant o hamá sellén hákemay randgiri kort ke áiy bádsháhi chamzáherá gendaga nabit, hamá ruhay randgir atét ke nun náparmánén mardománi delá neshtag.

³ Aslá má sajjahén báwardmand yakk wahdé gón hamé mardomán hawár atén o wati gonahkárén tab o saresh^t* razá kort o hamé saresh^tay lóth o wáhag o hayáláni randgir atén. Á degaráni paymá, má ham wati tab o saresh^tay hesábá kahr o gazabay hakdár atén.

⁴ Bale Hodá ke cha rahmá sarréch ent, gón má báz mehra kant o hamé mehray sawabá ⁵ gón Masihay zendag kanagá áia mára ham zendag kort, hálánke má wati náparmániáni sawabá mortagatén. Hodáay rahmatáni barkatá shomará neját rasetag.

⁶ Issá Masihay barkatá Hodáyá mára gón Masihá padá zendag kort o nadistagén jaháná áiy kashá nádént

⁷ tánke wati rahmatay béhesábén ganján tán abad záher bekant, hamá mehrabániay wasilahá ke Issá Masihay barkatá gón má kortagi.

⁸ Chéa ke rahmatay barkatá, cha imánay ráhá shomará neját rasetag. É neját shomá nayáwortag, é Hodáay sawgáté.

⁹ É neját káráni sawabá naent, tánke kass wati sará pahr bast makant.

¹⁰ Chéa ke mára Hodáyá jórh kortag, Issá Masihay barkatá mára pédá kortagi ke nékén kár bekanén, bezán hamá kár ke Hodáyá cha peshá gishshéntagant ke má bekanénesh.

Napratay diwálay próshag

¹¹ Gorhá mashamóshét ke shomá pédáeshi darkawm ét o Yahudi ke watá “sonnat kortagéna” gwashant, áyán yakk wahdé shomará “sonnat nakortagéna” gwasht, hálánke sonnat jesni chizzé o ensánay dastay karé.

¹² Mashamóshét ke á wahdi shomá cha Masihá jetá atét o Esráili kawmá hawár naatét o shomá cha Hodáay kawl kortagén ahd o paymáná dar atét. Shomará omété néstat o é donyáyá bé Hodáyá zendag atét.

¹³ Bale shomá ke yakk wahdé cha Hodáyá dur atét, nun Issá Masih o áiy hónay barkatá nazzikk árag butagét,

¹⁴ chéa ke may sohl o émeni Issá Masih ent, hamá Masih ke Yahudi o darkawm, doéni yakk kortant o esháni nyámay diwál, bezán napratay diwáli prósh.

¹⁵ Gón wati sáhay nadr kanagá Sharyat o áiy parmán o kánuni halás kortant tánke Yahudi o darkawmán yakk bekant o nókén ensané jórh bekant o sohl o émeni byárit.

¹⁶ Masihá é doén yakdel o yakján kortant o esháni dozhmenii halás kort o cha salibay ráhá gón Hodáyá ham wassháni kortant.

¹⁷ Á átk o pa shomá darkawmán ham ke cha Hodáyá dur atét, o pa má Yahudián ham ke nazzikk atén, sohl o émeniy jári jat.

¹⁸ Chéa ke cha áiy ráhá má doén hamá yakkén Pákén Ruhay barkatá Hodáén Petay bárgáhá† shota kanén.

¹⁹ Gorhá cha ed o rand shomá darámad o bégánag naét, Hodáay kawmay hamwatan ét o Hodáay lógay mardom ét.

²⁰ Shomá lógé ét, kásed o nabi shomay bonred ant o Issá Masih bonhesht ent.

²¹ Masihay barkatá lógay sajjahén bahr gón yakdegará paywast ant o lóg master bayán ent ke Hodáwanday barkatá pákén parasteshgáhé bebit.

²² Shomá ham hamáiy barkatá gón yakdegará paywast ét ke anchén lógé bebét ke Hodáay Pákén Ruh ódá benendit.

3

Pa darkawmán Pulosay hezmat

¹ Mane Pulos Issá Masihay hezmatkaré án o pa shomá darkawmán zendáná bandig án.

* **2:3 2:3** Saresht, bezán pédáeshi tab, zát, báten, jawhar. † **2:18 2:18** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur.

² Shomá allamá hamá kár o zemmawáriay bárawá eshкотag ke maná dayag butag. Zemmawári hamesh ent ke Hodáay rahmatá pa shomá sar bekanán.

³ É rahmat rázé at ke elhámeáy tahá pa man áshkár kanag but, anchó ke man é bárawá kammé nebeshtah kortag.

⁴ Wahdé shomá eshiá wánét, gorhá zánta kanét ke man hamá rázá tán che haddá sarpad án ke Masihay bárawá ent.

⁵ É ráz pa pésarigén nasláni mardomán é paymá áshkár kanag nabutagat ke nun Pákén Ruhá pa Hodáay gechéen kortagén kásed o nabián áshkár kortag.

⁶ É ráz esh ent ke wasshén mestágay* barkatá darkawm Hodáay kawmay mirásá sharikdár ant, yakkén badanay ázá† ant o Issá Masihay barkatá Hodáay dátagén kawł o wadáhay tahá gón Hodáay kawmá sharikdár ant.

⁷ Hodáay wati zór o kodrat kár bast o wati ganjén rahmatáni barkatá maná é wasshén mestágay hezmatkár bayagay sharapi bakshát.

⁸ Bell toré man Hodáay sajjahén palgártagénáni páday chéray hák ham naán, bale angat é sharap maná dayag but ke darkawmán é wasshén hálá sar bekanán ke Masihay barkatá békesásén ganjé pa áyán ér ent o

⁹ pa sajjahénán hamá rázá áshkár bekanán ke har chizzay addh kanókén Hodáay cha azalá chér o andém‡ dáshtag.

¹⁰ Hodáay maksad esh at ke kelisáyá kár bebandit o nadistagén jahánay hákem o wákdaráná§ wati dánáiy bázén rang o dróshomán* pésh bedárit.

¹¹ Hodáay erádah cha azalá hamesh at o may Hodáwandén Issá Masihay wasilahá wati erádahi sarjam kort.

¹² Masihay barkatá o Masihay sará imánay sawabá má pa deléri o deljami Hodáay bárgáhá shota kanén.

¹³ Paméshká cha shomá dazbandia kanán ke é sakki o sórián ke man pa shomá saggagá án, esháni sawabá wati hemmatá dawr madayét ke é pa shomá pahr o shán ant.

Pa báwarmandán dwá

¹⁴ Paméshká man Hodáén Petay bárgáhá kóndhána kapán,

¹⁵ hamá Hodá ke ásmán o zeminay har kawm o kabiláhi pédá kortag.

¹⁶ Mani dwá ent ke Hodá cha wati shán o shawkatay ganján o wati Pákén Ruhay zórá shomay bátená mohkam bekant o

¹⁷ imánay barkatá Masih shomay delá jágah bekant. Man dwá kanán ke shomay bonyád mehr bebit o shomay rissahg o wandháł mehrá sakk bebant

¹⁸ ke shomá sajjahén palgártagénáni hamráhiá Masihay mehray práhi o dráji o bolandi o johláńkiá pa sharri sarpad but bekanét,

¹⁹ bezán hamé mehrá sarpad bebét ke cha zántá hamá dém ent o é paymá cha Hodáay sarjamén kámeliá sarréč bebét.

²⁰⁻²¹ Hodáay shán o shawkat dáemá barjáh bát, hamá Hodá ke áiy zór o wák may bátená twán dayagá ent o cha may lóth o cha may hayálán sakk báz géshter korta kant. Issá Masihay sawabá, báwarmandáni nyámá Hodáay shán o shawkat barjáh bát, nasláni nasł o abad tán abad. Ámin.

4

Issáy barkatá hamdeli

¹ Gorhá man ke Hodáwanday háterá bandig án, gón shomá dazbandia kanán anchén zendé begwázénét ke Hodáwand rázig bebit, chéá ke shomará pa hamé maksadá tawári kortag.

² Sakk békebr* o narmdel bebét, shomará sabr o ópár bebit o pa mehr yakdomiay bardáshtá bekanét.

³ Johd bekanét ke pa émeni o hamdeli Pákén Ruhay dátagén tepákiá barjáh bedárit.

⁴ Badan yakké, Pákén Ruh yakké o omét ham yakké, o Hodáay shomará paméshká tawári kortag ke hamé yakkén ométá sharikdár bebét.

⁵ Hodáwand yakké, imán yakké, pákshódi† yakké o

⁶ Hodá ham yakké o sajjahénáni Pet ent, cha sajjahénán báláter ent o sajjahén chizz cha hamáiy wasilahá kára ant. Á sajjahénáni bátená ent.

* **3:6 3:6** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. † **3:6 3:6** Ázá, bezán jesmay har bahr o wandh, chó ke dast, pád, chammm o gósh. ‡ **3:9 3:9** Andém, bezán chér, póshidah. § **3:10 3:10** Wákdár, bezán hamá ke wák o ehtiari hast, ehtiárdár.

* **3:10 3:10** Dróshom, bezán shekl, surat. * **4:2 4:2** Békebr, bezán hamá ke kebr o gorur makant, magrur mabit. † **4:5 4:5** Pákshódiay labz, Yúnáni zobáná "baptismah" gwashaga bit o eshiay máná "ápá bokk dayag" yá "gón

ápá shódag" ent.

⁷ Bale mára har yakkéa haminchok nyámat bakshag butag ke Masihá cha wati ganjén rahmatán pa má gishshéntag.

⁸ Paméshká gwashag butag:

“*Wahdé á borzá shot,*

bandigi gón wat bortant gón o
mardomi ham théki dátant.”[‡]

⁹ É habaray máná ché ent ke “á borzá shot”? Máná esh ent ke á pésará zeminay johlánkián jahlá ér átk.

¹⁰ Á ke jahlá ér átk, hamá ent ke cha sajjahén ásmánán borzter shot tánke sarjamén jahána cha wati wajudá porr bekant.

¹¹ Á hamá ent ke lahtén mardomi kásed jórh kort o lahtén nabi o lahtén wasshén mestágay jár janók o lahténi shepánk[§] o tálim dayók jórh kort

¹² tánke Hodáay palgártagénán pa hezmatkáriá tayár bekant. É hezmatkáriay maksad esh ent ke Masihay badan, bezán kelisá rost o rodóm bekant,

¹³ tán hamá wahdá ke má sajjahén báwarmand imánay hamdeliá sar bebén o Hodáay Chokká sharriá bezánén, báleg o pohtah bebén o Masihay kaddá kámel bebén.

¹⁴ Gorhá nun má gwandhén chokk mabén ke chawl o mawj mára déma o poshtá bebarant o byárant. Har tálimay gwát mára yakk némagé mabárt o makkárén mardom gón wati chálbázián mára gomráh makanant.

¹⁵ Pa mehré rástiy sará óshtag mára ródénit o har hesábá kámela kant o é dhawlá má Masihay paymá bén, hamá Masih ke may sar ent.

¹⁶ Hamáiy wasilahá badanay sajjahén bahr band o bógáni sará jorhant^{*} o gón yakdegará paywasta bant. Har ázá ke wati kára kant, badan pa mehra rost o rodóma kant o watá mohr o mohkama kant.

Báwarmandi zend

¹⁷ Gorhá man é gapá gwashán o cha Hodáwaday némagá shomará kaddhana[†] kanán ke cha ed o rand darkawmáni paymá zend magwázénét ke náhudagén[‡] pegr o hayáláni tahá ant.

¹⁸ Aglesh kór ent o sengdeliay sawabá názántiy tahá kaptagant o é názántiy sawabá cha Hodáay dátagén zendá bégánag ant.

¹⁹ Esháni lajj shotag. Hawá o hawasáni tahá kaptagant, har paymén palitén kára kanant o hecch bassa nakanat.

²⁰ Bale shomá naeshkotag ke Masih choshén tálim bedant.

²¹ Wahdé shomá Masihay bárawá eshkotag, áiy barkatá shomará hamá rástiy tálim rasetag ke áiy bonyád Issá Masih ent.

²² Shomay pésarigén zenday bárawá shomará tálim dayag butag ke wati hamá kwahnén zendá yalah bekanét ke gomráh kanókén wáhagi sell o haráb kanagá ant o

²³ wati pegr o hayáláni warh o paymán nók bekanét o

²⁴ nókén zendá ambáz bekanét. É nókén zend cha rástén pahrézkári o páki o palgáriá sázag butag ke Hodáay shekl o dróshomá bebit.

²⁵ Gorhá dróg bandagá yalah bekanét o cha shomá harkas gón wati hamsáhegá rástén habará bekant, chéa ke má drost yakkén jánay ázá én.

²⁶ Hezhmay[§] tahá choshén káré makanét ke gonáhá bekapét. Shomay zahr o hezhm róchay ér nendagá pésar ér byayt.

²⁷ Shaytáná móh madayét.

²⁸ Harkasá ke pésará dozzi kortag, nun bass bekant, báyard ent mozzuri bekant o gón wati dastán sharren kár bekant ke hájatmandéay komakká kort bekant.

²⁹ Hecch sellén habaré cha shomay dapá dar mayayt. Hamá habarán bekanét ke eshkonókán páedaga dayant o áyáni zaluratáni hesábá pa rost o rodómá áyán komakka kanant.

³⁰ Hodáay Pákén Ruhá padard makanét ke shomá pa mókagay róchá gón hamé Ruhá mohr janag butagét.

³¹ Har dhawlén tahlí, hezhm, zahr, dapják o bohtámjani o dega har paymén badiá cha wat besendét o dawr dayét.

³² Gón yakdegará mehrabán o yakdomiay gamwár bebét. Yakdegará pahell bekanét, anchó ke Masihay barkatá Hodáyá shomará pahell kortag.

[‡] 4:8 4:8 Zabur 68:18. § 4:11 4:11 Edá “shepánk” hamá mardom ent ke báwarmandána sambálit o áyáni rahshóniá kant.

* 4:16 4:16 Jorhag, bezán wasl bayag, gón yakdegará hór bayag. † 4:17 4:17 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm. ‡ 4:17 4:17 Náhudag, bezán bépáedag. § 4:26 4:26 Hezhm, bezán gaynz, zahr gerag.

5

Zendá pa mehr begwázénét

- ¹ Gorhá shomá ke Hodáay dóstigén chokk ét, Hodáay randgiriá bekanét o
² zendá pa mehr begwázénét, hamá paymá ke Masihá gón má mehr kort o watará pa maygi washboén shogránah o korbánigay paymá Hodáay déma nadri kort.
³ Bénangi o har paymén nápáki o lálech* o tamáhay námá ham magerét, chéá ke é chizz Hodáay palgártagénán zéba nadayant.
⁴ Cha shomay dapá bénangén kessah o sobakkén gapp o bépardagén maskaráé dar mayayt ke é paymén habar shomará zéba nadayant. Modám shogrgozári bekanét.
⁵ É gappá deljam bebét ke na bénangá Masih o Hodáay bádsháhiá mirása rasit, na nápáká o na tamahkára ke botparasté.
⁶ Chó mabit ke kasé shomará gón náhudagén habarán rad bedant, chéá ke anchén karáni sawabá náparmánén mardománi sará Hodáay kahr o gazaba kapit.
⁷ Gorhá gón é paymén mardomán gón makapét.
⁸ Yakk wahdé shomay del tahár at, bale nun Hodáwaday barkatá rozhná ent. Gorhá shomay zend pësh bedárit ke shomá rozhnay chokk ét,
⁹ chéá ke rozhnay bar o samar har paymén néki o pahrézkári o rásti ent.
¹⁰ Bezánét ke kojám kár Hodáwandá wassh o razá kant.
¹¹ Taháriay bepáedagén kárán gón makapét, choshén kárán páshk o paddar bekanét.
¹² Hamá kárán ke náparmánén mardom chérokáia kanant, á karáni námay gerag ham ayb ent.
¹³ Bale rozhn har chizzay sará ke kapit, áia záhera kant.
¹⁴ Chéá ke har chizz ke záhera kanaga bit, rozhná kanaga bit. Paméshká gwashant:
 “Oo wábén mardom! Pád á
 cha mordagán jáh jan,
 nun Masih tai sará drapshit†.”
¹⁵ Gorhá sharr bechárét ke shomá wati zendá chón gwázenagá ét. Nádán mabét, dáná bebét.
¹⁶ Wati wahdá zawál makanét ke zamánag haráb ent.
¹⁷ Gorhá nádán mabét, bezánét ke Hodáwaday wáhag o razá ché ent.
¹⁸ Sharábá mast o malár mabét ke eshiay ásar béhayái ent, sharábay badalá cha Pákén Ruhá sarréché bebét o
¹⁹ watmánwatá Zabur o hamd o Ruhi názénk bejanét. Cha delay johlánkiá sáz o sawt bejanét o Hodáwandá benázénét.
²⁰ May Hodáwandén Issá Masihay námay sará modám pa har chizzá Hodáén Petay shográ begerét.
²¹ Masihay ezzat dayagay háterá yakdomiay parmánbardáriá bekanét.
Jan o mard
²² Oo janénán! Cha shomá harkas wati marday parmánbardáriá hamá paymá bekant ke Hodáwaday parmánbardáriá kant.
²³ Chéá ke mard wati janay sar ent, anchó ke Masih kelisáay sar ent. Kelisá Masihay badan ent o Masih é badanay rakkénók ent.
²⁴ Gorhá hamá paymá ke kelisá Masihay parmánbardáriá kant, jan ham báyard ent har káray tahá wati marday parmánbardáriá bekant.
²⁵ Oo mardénán! Cha shomá harkas gón wati janá mehr bekant, hamá paymá ke Masihá gón kelisáyá mehr kort o wati sáhi pa áia nadri kort
²⁶ ke Hodáay habaray barkatá kelisáyá gón ápá beshódit o pák o palgár bekant o
²⁷ pa wat porshawkatén kelisáé bekanti ke hecch pólung o krechk o é paymén chizzé peri mabit o pák o béayb bebít.
²⁸ Hamé paymá mard báyard ent gón wati janá anchó mehr bekant ke gón wati jendá kant. Á ke gón wati janá mehra kant, gón wati jendá mehra kant.
²⁹ Kass cha wati jenday badaná hecbar naprata nakant, wati jesmá sáthit‡ o sambálit, anchó ke Masih kelisáyá sambálit.
³⁰ Chéá ke má áia badanay ázá én.
³¹ “Paméshká mard wati pet o máia yalaha kant o gón janá hawára bit, gorhá á doén, yakk jesm o jána bant.”§
³² É gapp mazanén rázé, bale man é wahdi Masih o kelisáay habará án.

* 5:3 5:3 Lálech, bezán tamáh, hers. † 5:14 5:14 Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag. ‡ 5:29 5:29 Sáthag, bezán hayáldári kanag, sambálag. § 5:31 5:31 Pédáesh 2:24.

³³ Gorhá cha shomá harkas báyard ent gón wati janá anchó mehr bekant ke gón wati jendá mehra kant o jan báyard ent wati marday ezzatá bekant.

6

Pet o máti o chokk

¹ Oo chokkán! Shomá ke Hodáwandayg ét, wati pet o mátiy parmánbardáriá bekanét, ke barhakkén kár hamesh ent.

² “Wati pet o mátiá ezzat beday”^{*} hamá awali parmán ent ke kawlé hamráh enti:

³ “*ke tai zend sharr bebit o donyáyá drájén omré begwázénay.*”[†]

⁴ Oo petán! Wati chokkáni sará manoron dhét o áyán zahr mabaráénét. Áyán Hodáwanday dátágén rahband o sar o sójáni sará beródénét.

Golám o wájah

⁵ Oo golámán! Pa del o setk o pa hodátorsi wati donyái wájaháni parmánbardáriá anchó bekanét ke gwashay Masihay parmánbardáriá kanagá ét,

⁶ tahná á wahdá na ke shomará chárágá ant, tahná pa mardománi razá kanagá na. Shomá ke Masihay hezmatkár ét, wati wájaháni parmánbardáriá bekanét o pa del Hodáay razáyá purah o sarjam bekanét.

⁷ Áyáni hezmatá anchó pa del o setk bekanét ke gwashay shomá mardománi hezmatá kanagá naét, Hodáwanday hezmatá kanagá ét.

⁸ Chéá ke shomá zánét ke Hodáwand har mardomá áiy sharrén káráni mozzá dant, golámé bebit yá ázáten mardomé.

⁹ Oo wájahán! Wati golámáni hayálá bedaréti o áyán matorsénét. Mashamóshét ke shomay doénáni wájah yakk ent, hamá ke ásmáná ent o park o péra[‡] nakant.

Hodáay dátágén jangi sámán

¹⁰ Goddhi habar esh ent ke shomá Hodáwand o áiy zóray barkatá mohr o mohkam bebét.

¹¹ Hodáay dátágén sajjahén jangi sámánán bezurét ke Shaytánay repk o honaráni déma óshtát bekanét.

¹² Chéá ke may jang ensánáni helápá naent, é tahárén donyáay hákem o wákdár o zóráni helápá ent, nadistágén jahánay palitén ruháni helápá ent.

¹³ Gorhá Hodáay dátágén sajjahén jangi sámánán bezurét tánke hamá róchá ke badi shomay déma páda kayt, tán jangay halásiá shomá áiy déma mohr óshtát bekanét o wati jághá dásht bekanét.

¹⁴ Gorhá mohr bóshét, rástiy kamarbandá wati sréná bebandét o rástáwariay sénagpóshá gwará bekanét o

¹⁵ émeniy wasshén mestágá chó kawshá páda kanét o tayár bebét.

¹⁶ É sajjahénáni hamráhiá imánay espará dastá kanét ke Shaytánay sajjahén ásgwárén tiráni déma dásht bekanét.

¹⁷ Nejátay jangi koláhá sará kanét o Pákén Ruhay zahmá dastá kanét. É zahm Hodáay habar ent.

¹⁸ Gón Pákén Ruhay rahshóniá[§] dwá kanét, har wahdá har paymén dwá o dazbandi kanét. Hozzhár bebét o modám pa sajjahén palgártágénán dwá kanét.

¹⁹ Pa man ham dwá kanét ke har wahdá ke man habara kanán, maná hamá gál^{*} berasant ke gwashagi ant o man gón deléri wasshén mestágay rázá záher kort bekanán,

²⁰ chéá ke man hamé mestágay kásed án o paméshká maná zamzilán bastagesh. Dwá kanét ke pa deléri é mestágay járá hamá paymá jat bekanán ke maná janagi ent.

Goddhi habar

²¹ Dóstigén brát Tikikás ke Hodáwanday ráh wapádárén hezmatkaré, gón shomá sajjahén habarána kant ke shomá ham mani hálá sahig bebét o bezánét ke man ché kanagá án.

²² Man paméshká áia shomay kerrá ráh dayagá án ke shomará may hálá sar bekant o shomará delbaddhi bedant.

²³ Cha Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá, émeni o mehr o imán brátán sar bát.

²⁴ Rahmat o abadmánén zend hamá sajjahénán sar bát ke may Hodáwandén Issá Masihá dósta dárant.

^{*} 6:2 6:2 Darrow 20:12. [†] 6:3 6:3 Mussáay Wáz 5:16. [‡] 6:9 6:9 Park o pér, bezán ryá o ru, yakkéá sharter o yakkéá harábtar zánag. [§] 6:18 6:18 Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari. ^{*} 6:19 6:19 Gál, bezán habar, kalamah, labz.

Pa Pilipián Pulosay kágad Pa Pilipián Pulosay kágaday pajjár

Anchó ke cha kágaday námá záher ent, é kágad Issá Masihay kásedén Pulosá pa hamá báwarmandán nebeshtah kortag ke Pilipiay shahrá nendók atant. Pilipi, Makduniahay shahré at o maróchigén Yunáná ent. Pilipiay jahmenend géshter Rumi atant. Pilipi, Yuropay hamá awali shahr at ke ódá Pulosá, kesás panjá miládiá kelisá bendát kort (Kásedáni Kár 16:11–40). Pilipiá Pulosay bendáti hál o ahwál gón janénáni rombéa but. É janén pa Shabbatay róchay dwáya kawréay lambá neshtagatant. Shahray awali báwarmand Lidiá námén Yahudi tájerén janéné at. Lidiáay lóg báwarmandáni dwá o parasteshay jághah jórh but.

Hamá wahdá ke Pulos o Pulosay hamráh Silás Pilipiá atant, lahténá esháni shekáyat kort ke é mardom shahray hálatán haráb kanagá ant. Pulos o Silás jél kanag butant. É jélá atant ke zeminchandhé but o jélay darwázag proshtant. Jélay masterá wati delá gwasht ke bandig tatkgant o nun maná markay sezá dayaga bit, sharter ent ke watá wat bekoshán. Pulosá kukkár kort o hál dát ke má sajjahén hamedá én. Jélay masterá Pulosay é imándári dóst but o áiy jend o lógay mardomán Issáay sará imán áwort.

Cha jélá dar áyagá rand Pulos o Silásá á shahr yalah dát o shotant. Pilipiay báwarmand gón Pulosá hál o ahwálay tahá atant o pa Pulosá baré baré máli komakkesh déma dát. Pulos, randterá do randá Pilipiay báwarmandáni gendoká shot (bechár Kásedáni Kár 20:1–6). Cha kágaday habarán zánaga bit ke Pilipiay báwarmand pa mohkami wati báwaray sará óshátatagatant o kamm kammá kelisáé jórh butagatant.

É kágad Pulosá kesás sál shast tán shast o chár miládiay nyámá hamá wahdá nebeshtah kort ke Rumá bandig at (Kásedáni Kár 28:16–31). Pilipián pa Pulosá komakk yakjáh kortagat o Epápruditus námén báwarmandé Pulosay Kerrá démesh dátatag ke komakká sar bekant o Pulosay hálá begipt o byayt. Pulosá é kágad gón Epápruditusá gón kort o Pilipiay báwarmandáni gamwári o komakkay mennati gept.

Pulos wati imánay sawabá jélá band kanag butagat o sakki o sóri saggagá at, bale kágaday tahá, é gappay sará gal ent ke man pa Masihaygi sakki o sóriáni tahá án o cha é kárá ham Masihá shán o shawkata rasit. Pulos báwarmandán delbaddhia dant ke hálat toré har dhawl bebant, báyard ent máshomá shádmáni bekanén.

Kágaday dega yakk habaré esh ent ke báwarmand báyard ent watmánwatá tepák o hamdel bebant o yakdomiá dóst bedárant o yakdomiay ehterámá bekanant. Pulos báwarmandána gwashit ke pahrézkárén zendé begwázénét. Á hamá mardomán éra jant ke áyáni imán Sharyatay záheri káráni sará ent.

Pulos pa wati habaráni gissshénag o tachk kanagá Issáay mesálá dant ke Hodáay shán o shawkatá sharikdár at bale ensáni dróshoméa zeminá átk o pa darbeshi o ájezi sakki o sórii sagget.

Salám o drói

¹ Cha Issá Masihay hezmatkár Pulos o Timutáusay némagá,

pa Issá Masihay hamá sajjahén palgártagén* mardomán ke Pilipiá ant, gón kelisáay sarparast o hezmatkárán hawár.

² Shomará cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá rahmat o émeni sar bát.

Shogrgozári o dwá

³ Man har wahdá ke shomará yáta kanán, wati Hodáay shográ gerán.

⁴ Wati har dwáay tahá, modám gón shádmániá pa shomá sajjahénán dwá kanán,

⁵ parchá ke cha awali róchá beger tán é wahdá shomá wassshén mestágay sheng kanagá gón ét.

⁶ É gappá ham deljam án ke Hodáyá hamá sharrén kár ke shomay del o daruná[†] bongéj kortag, tán hamá wahdá barjáhia dárit ke sarjam bebit, tán hamá róchá ke Issá Masiha kayt.

* **1:1 1:1** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. [†] **1:6 1:6** Darun, bezán báten, andarun.

⁷ É rást ent ke man báyard ent shomá sajjahénáni bárawá anchosh pegr bekanán ke pegr kanagá án, chéá ke shomá mani delá ét. Toré man zamzilán bebán yá wasshén mestágay démpáni o sábet kanagá, shomá sajjahén Hodáay rahmatán gón man sharikdár ét.

⁸ Hodá sháhéd ent ke man shomá sajjahénán anchó dósta dárán ke Issá Masih shomará dósta dárit o maná pa shomá sakk zahira kant.

⁹ Mani dwá ent ke shomay mehr géshá gésh bebit o gón kámelén sarpadi o johlén zántéá hamráh bebit,

¹⁰ tánke shomá sarpad bebét ke kojám chizz sharter ent o tán Masihay áyagay róchá pák o béayb bemánét o

¹¹ cha pahrézkáriay hamá bar o samará porr bebét ke cha Issá Masihay barkatá kayt, pa Hodáay shán o shawkat o satáyá.

Pulosay zamzil kanag o wasshén mestágay sheng o tálán bayag

¹² Oo brátán!† Nun man shomará hál dayaga lóhán ke gón man harché ke butag, é chizzán wasshén mestágay sheng o tálán kanagá komakk kortag.

¹³ Kalátay sajjahén negahpán o é dega mardom sahig butant ke man pa Masihaygi bandig kanag butagán.

¹⁴ Mani bandig bayagay sawabá, géshtérén báwarmandán ham cha Hodáwanday némagá hemmat o delbaddhi rasetag o bé tors o larzá Hodáay paygámay járá janant.

¹⁵ É rást ent ke lahtén cha zedd o hasaddá Masihay paygámá jár janagá ent, bale dega lahtén é kára pa del o setk kanagá ent.

¹⁶ Hamá mardom ke pa mehr é kára kanagá ant, zánant ke man pa wasshén mestágay démpániá edá árag butagán.

¹⁷ Hamá mardom ke pa watwáhi o watgarazi Masihay paygámá járá janant, niyatesh sáp naent o hayála kanant ke gón wati é kára, bandijáhá mani ázarán gésh korta kanant.

¹⁸ Gorhá ché? Toré pa badniyati Masihay járá bejanant yá pa del o setk, bale har warhá Masihay jár wa janag bayagá ent o man cha é kára shádán án.

Haw, modám shádmánia kanán

¹⁹ parchá ke mana zánán ke é chizz mani rakkagay ráhá pacha kanant, chéá ke shomá pa man dwá kanét o Issá Masihay Ruh maná komakka kant.

²⁰ Man gón mazanén deljamié ométa kanán ke hecch paymá pashal o sharmendag kanag mabán o nun ham modámigén dhawlá delér bebán o mani jesm o jánay tahá Masihá shán o shawkat berasit, toré zendag bemánán yá bemerán.

²¹ Pa man, zenday máná pa Masihá zendag bayag ent o mark wa katth o páedagé.

²² Bale agan man é donyáyá zendag bemánán, géshter bar o samar dáta kanán. Nazánán kojamiá gechen bekanán.

²³ Man dodel án, mani armán ent ke berawán o gón Masihá yakjáh bebán, chéá ke é sakk báz gehter ent,

²⁴ bale pa shomaygi sharter esh ent ke zendag bemánán.

²⁵ Nun ke man é habará deljam án, zánán ke zendaga mánán o shomá sajjahénáni hamráhá bán ke shomá wati imáná démrawi bekanét o shádmán bebét.

²⁶ É paymá wahdé man padá shomay kerrá káyán, gorhá shomá mani áyagay sawabá Issá Masihá géshter satá o saná korta kanét.

Masihi zend o wasshén mestág

²⁷ Toré harché bebit, wati zendá anchosh begwázénét ke Masihay wasshén mestágá bekarzét. Gorhá agan man shomay chárágá byáyán yá cha shomá dur bebán, bass sahig bebán ke shomá yakdel o yakján ét o mohr óstátágét o pa wati báwará, bezán pa wasshén mestágá pa hamdeli johd kanagá ét o

²⁸ hecch paymá cha dozhmen o badwáhána natorsét. É pa áyán neshánié ke barbáda bant o shomá rakkét ke shomay rakkag cha Hodáay némagá ent.

²⁹ Nun é sharap shomará cha Masihay némagá rasetag ke shomá Masihay sará na tahná báwarmand bebét, pa áia sakkí o sóri ham besaggét,

³⁰ chéá ke shomá ham anchén johdé kanagá ét ke man kortag o shomá distag o nun eshkonagá ét ke man angat kanagá án.

2

Masihay békebria bezuré†

¹ Nun agan shomará gón Masihá hór bayagay sawabá delbaddhia rasit, agan shomará cha áia mehrrá ásudagia rasit, agan shomará cha Pákén Ruhá hamdelia rasit o agan shomará hamdardi o rahm hast,

† 1:12 1:12 "Brátay" máná har báwarmand ent, mardén o janén.

² gorhá tepák bebét, bégarazén mehréay wáhond bebét, arwáhá yakk bebét, hampegr bebét o é paymá mani shádmániá sarjam o kámel bekanét.

³ Hecch káré pa watwáhi o watpasondi makanét. Pa békebri o darbéshi degarán cha wat borzter sarpad bebét.

⁴ Harkas wati nap o suttáni badalá, degaráni nap o suttáni hayálá bedárit.

⁵ Shomay hayál kanagay warh o paym hamá bebit ke Issá Masihay butag.

⁶ Á, Hodáay zátay dróshomá at,

bale gón Hodáyá é hamdróshomi, áia pa wat katth o páedagé hesáb nakort o

⁷ wati shán o shawkatí yalah dát o

goláméay dróshomi zort o

ensánéay sheklá pédá but.

⁸ Jendi ke ensánay sheklá at,

watá békebr o darbeshi kort o

tán marká parmánbardár at,

tán salibay saray marká ham.

⁹ Paméshká Hodáyá á, sarperáz kort o

anchén námé áiará dát ke cha har námá borzter ent,

¹⁰ ke harkas Issáay námá kóndhán bekapit,

ásmáná ham, zeminay sará ham o zeminay chérá ham,

¹¹ o har zobán bemannit o begwashit:

“Issá Masih Hodáwand ent”

ke Hodáén Petá shán o shawkat berasit.

Chó estará bedrapshéi

¹² Paméshká mani dordánagán! Anchosh ke shomá modám parmánbardár butagét, na tahná á wahdá ke man shomay kerrá atán, annun ham ke man ódá naán, angat géshter parmánbardár ét. Gorhá pa tors o larz wati nejátay rost o rodómay johdá bekanét.

¹³ Chéá ke é Hodá ent ke shomay deláni tahá kár kanagá ent ke shomay erádahán o shomay kárán pa wati nékén maksadá sarjam bekant.

¹⁴ Harché ke kanét, bé norondhag o bé dapjáka bekanéti

¹⁵⁻¹⁶ ke shomá pák o béayb bemánét. Chóth o kajráhén padréchéay nyámá Hodáay bémayáren chokk bebét o “Zenday Gálá”^{*} mohr bedárét o chó estará jaháná bedrapshét. Á wahdá, Mashiay áyagay róchá pahr basta kanán ke man moptén tach o tágé o béásarén johdé nakortag.

¹⁷ Bale hamá hezmat o korbánig ke shomay báwaray bar o samar ant, agan áyáni sará mani hón ham réchagi korbánigéay[†] paymá réchag bebit, man gala bán o gón shomá sajjahénán shádkámia kanán.

¹⁸ Gorhá shomá ham hamé dhawlá gón man gal bebét o shádehi bekanét.

Káseday rawán dayag

¹⁹ Bale man Hodáwand Issáay ométá Timutáusá zutt pa shomá rawána dayán ke maná ham gón shomay hálay rasagá delbaddhi berasit.

²⁰ Chéá ke maná dega choshén hamdelén mardomé nést ke pa del o setk shomay hayálá bebit.

²¹ É dega sajjahénán Issá Masihay kár eshtag o wati jenday nap o suttáni randá kaptagant.

²² Bale shomá wata zánét ke Timutáusá láheki pésh dáshtag. Á pa wasshén mestágay sheng kanagá gón man anchosh hamkópag butag ke chokké gón petá.

²³ Paméshká, anchosh ke man sahíga bán ke mani hál ché bit, maná omét ent ke áia zutt dém dáta kanán.

²⁴ Man deljam án ke Hodáwand ráhé pacha kant o mani jend ham zutta kayt.

²⁵ Bale mana gwashán zaluri ent ke man Epapróditusá padá shomay kerrá dém bedayán ke á, mani brát o hamkár o hamkopagén johdkár o shomay kásed ent ke shomá pa mani zaluratáni purah kanagá dém dátat.

²⁶ Chéá ke á, pa shomá sajjahénáni didará hodónák ent. Paréshán ent ke shomá áia nádráhiay hálá sahig butagét.

²⁷ É rást ent ke nádráh at, markig at, bale Hodáyá áia sará rahm kort. Tahná áia sará na, mani sará ham rahmi kort ke maná gamay chakká gamé marasit.

^{*} 2:15-16 2:15-16 Zenday Gál, bezán hamá gál ke zenda bakshit. Issá Masihay wasshén mestág. [†] 2:17 2:17 Réchagi korbánig: Kwahnén Ahdnámagay zamánagá réchagi korbánig korbánigáni yakk tahré butag ke réchagi chizzesh korbánig kortag. Edá Pulosay markay némagá eshárahé.

²⁸ Paméshká man áíay wátarr dém dayagá sakk hodónák án ke wahdé shomá padá gendéti, gal bebét o mani parésháni kamter bebít.

²⁹ Gorhá pa Hodáwundaygi áíay pa galé wasshát bekánét o áíay dhawlén mardomán ezzat bedayét.

³⁰ Chéá ke á pa Masihay kára meragi butag. Wati sáhay parwáhi nadásht tánke shomay hamá hezmatáni kammiá purah bekant ke shomá pa man kort nakortagant.

3

Masihay sará óst o omét

¹ Nun, oo mani brátán! Shádmáni bekanét ke shomá Hodáwundayg ét. Pa man é habaráni padá nebeshtah kanag hecch grán naent o é habar pa shomá émenia kárant.

² Cha kochekkán* hozzhár bebét. Cha badkárán hozzhár bebét. Cha góshthorrán† hozzhár bebét.

³ Chéá ke sonnat butagén má én. É má én ke Hodáyá cha áíay Pákén Ruhay barkatá parastesha kanén. Pa má pahr o sháné ke gón Issá Masihá hawár én o mára cha wati jesmá, bezán cha donyái chizzán omété nést,

⁴ bell toré mani jendá jesmay sará óst o omét kanagay sawab hast. Agan dega kaséá jesmay sará óst o omét kanagay sawab hast, gorhá maná wa géshter.

⁵ Man pédá bayagay hashtomi róchá sonnat kanag butagán. Pédaeshi Esráilié án. Cha Benyáminay kabilahá án. Cha hapt poshtá Ebránié án. Agan Sharyatay gapp ent, Parísie án.

⁶ Agan dini jósh o gayratay gapp ent, man kelisá ázár dátag o agan Sharyatay hesábá pahrézkáriay gapp ent, béayb butagán.

⁷ Bale har chizz ke pa man katth o páedagé at, nun pa Masihaygi man á chizzá táwáné sarpada bán.

⁸ Tahná é chizz na, wati Hodáwándén Issá Masihay pajjáah áragay ganjay déma, man har chizzá táwáné sarpada bán, chéá ke man pa hamáíaygi é sajjahén yalah dátant. Man eshán bass gand o gasarh‡ sarpada bán ke mani katth tahná Masih bebít o

⁹ gón hamáíá hawár bebán. Maná á pahrézkári mabát ke cha Sharyatay ráhá rasit, hamá páki o palgári maná berasát ke cha Masihay sará báwar kanagá rasit, hamá palgári ke cha Hodáyá rasit, cha imánay ráhá.

¹⁰ Man Masihá zánaga lóthán, áíay jáh janagay§ zór o wáká zánaga lóthán o áíay sakki o sórián sharikdár bayaga lóthán. Áíay marká hamáíay jenday hamdarwar bayaga lóthán

¹¹ ke warhé na warhéá man ham mordagáni jáh janagá sharikdár bebán.

Dém pa menzelá

¹² Mana nagwashán ke man é chizz dastá áwortag o nun sarjam o kámelén mardomé án, bale johda kanán ke maná hamá chizz dast bekapit ke pa áíá Issá Masihá maná dast geptag.

¹³ Oo brátán! Mana nagwashán ke angat á chizzon dastá áwortag, man bass yakk chizzé kanán, gwastagénán béhayála kanán o pa démaygán johda kanán.

¹⁴ Man dém pa menzelá tachán án tánke hamá enám o dáda bekatthán ke pa áíá Hodáyá maná Issá Masihay barkatá dém pa arshá tawár kortag.

¹⁵ Gorhá báyard ent máshomá sajjahén ke rostag o báleg én, anchosh hayál bekanén. Agan shomá dega hayálé bekanét, padá ham Hodá rásténá pa shomá záhera kant.

¹⁶ Bale byáét hamá chizzán mohr bedarén ke máshomá tán é wahdi dastá áwortagant.

¹⁷ Brátán! Pa hamdeli mani warhá zend begwázénét o anchó ke may randgiriá kanét, hamá mardománi ráhá ham berawét ke may ráhá rawant,

¹⁸ chéá ke hamá paymá ke man shomará báz randá gwashtag o annun gón arsigén chammé gwashán, bázéné Masihaysalibay dozhmenia kant.

¹⁹ Esháni ásar tabáhi ent. Esháni hodá wati jenday láp ent o bénangi esháni pahr o shán ent. Ésháni hayál gón donyái chizzán ent.

²⁰ Bale má ásmánay báshendah én o pa hobb o hodónáki, rakkénókén Hodáwand Issá Masihay entezár o wadará én ke cha hamódá kayt.

²¹ Gón hamá zór o wáká ke har chizzá wati dastá áworta kant, gón hamá zóra may é hákién badaná mattha kant o wati porshawkatén badanay dhawlá kant.

* 3:2 3:2 Edá cha “kochekkán” morád hamá mardom ant ke gón wati radén sar o sóján degarán gomráha kanant. † 3:2 3:2 Edá cha “góshthorrán” morád hamá mardom ant ke darkawmén báwarmandesh pa sonnat kanag o Mussáy Sharyatay dáragá hojj kortagant. ‡ 3:8 3:8 Gand o gasarh, bezán kechrá, áshkál, haráb o békárén chizz. § 3:10 3:10 Jáh janag, bezán cha wati jáhá anagátén pád áyag. Arabi o Pársiá “qíám, rastákhiz”.

4

¹ Paméshká, Hodáwanday ráhá mohr bóshtét. Mani dordánagén brátán! Man pa shomay didará hodónák án. Mani dordánagán! Shomá mani shádmáni o táj ét.

Sar o sój

² Man gón Yudiah o Sentiki doénán dazbandia kanán ke Hodáwanday ráhá hamdel o tepák bebant.

³ Oo mani wapádárén hamráh! Man cha taw dazbandia kanán ke hamá janénáni komakká bekan ke pa wasshén mestágay sheng kanagá mani hamkópagiá gón Klémentus o mani é dega hamkárán johdesh kortag ke námesh “Zenday Ketábá”^{*} nebeshtah ent.

⁴ Modám shádmáni kanét ke shomá Hodáwandayg ét. Man padá gwashán, shádmáni kanét.

⁵ Bell sajjahén mardom shomay narmdeliá begendant. Hodáwanday áyagay wahd nazzikk ent.

⁶ Pa hecch chizzá paréshán mabét, bass har hálat o jáwará, gón dwá o dazbandi o shogrgozáriá wati arz á pa Hodáyá sar kanét.

⁷ Nun gorhá hamá émeni ke cha Hodáyá rásit o cha sajjahén zánt o sarpadiá báláter ent, hamá émeni Issá Masihay barkatá shomay del o hayáláni páspána bit.

⁸ Brátán! Nun godhsará mana gwashán ke harché ke rást ent, harché ke sharapdár ent, harché ke sharr ent, harché ke pák ent, harché ke dóstnák ent, harché ke satá karzit, harché ke nek ent o tawsip kanaga bit, hamá chizzáni bárawá pegr bekanét.

⁹ Harché ke shomá cha man dar bortag o shomará rasetag, harché ke shomá cha man eshкотag o distag, hamá warh bekanét. É dhawlá émeni bakshókén Hodá shomay hamráha bit.

Pa thékián mennatwári

¹⁰ Man Hodáwanday námá sakk báz shádmánia kanán ke nun godhsará shomá padá mani hayáldári bendát[†] kortag. Haw, shomá pésará ham mani hayál dáshtag, bale shomará móm narasetag.

¹¹ Chosh naent ke man pa chizzéay néstiá é habará kanán, chéá ke man har dhawlén wahdá razá o rázig bayagay warh o paym dar gétkag.

¹² Mana zánán ke tangdastiá chón gozarán kanagi ent o é ham zánán ke hastómandiá zend chón gwázénagi ent. Man har warhén jáwarán zend gwázénagay ráz dar gétkag, sérláp bebán yá shodláp, maná har chizz bebit yá hecch chizz mabit.

¹³ Man Masihay barkatá harché korta kanán, chéá ke hamá maná zór o twána dant.

¹⁴ Bale shomá sharrén káre kortag ke mani dard o gamán sharikdár butagét.

¹⁵ Oo Pilipián! Shomá sharr sarpad ét ke wasshén mestágay sheng kanagay bongéjá, man ke Maktuniah yalah kort, cha shomá abéd hecch kelisáyá maná pa day o gerá[‡] komakk nakort.

¹⁶ Wahdé Tesálunikiá atán ham yakk o do randá shomá pa mani zaluratán komakk dém dát.

¹⁷ Man thékiay wáhagdár naán, bale pa shomá hamá “suttay” wáhagdár án ke shomay hesábay tahá gésh kanaga bit.

¹⁸ Maná har chizz rasetag o sakk báz rasetag. Gón Epápróditusá harché ke shomá dém dát, maná rasetagant o nun maná har chizz hast. Shomay é théki washbóén shogránah o delpasondén korbánigé ke Hodáyá washnóda kant.

¹⁹ Mani Hodá shomay har zaluratá wati jenday porshawkatén mál o hastiay hesábá o Issá Masihay barkatá puraha kant.

²⁰ May Hodáén Petá abad tán abad shán o shawkat berasát. Anchosh bát. Ámin.

Goddhi drahbá

²¹ Issá Masihay sajjahén palgártagénán salám sar kanét. Hamé brát ke mani hamráh ant, shomará drahbáta gwashant.

²² Sajjahén palgártagén brát o gohár shomará saláma kanant, háss Kaysaray lógay mardom.

²³ Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomay arwáhá gón bát. Anchosh bát. Ámin.

^{*} **4:3 4:3** Zenday Ketáb, bezán Hodáyá hamá ketáb ke ódá hamá báwarmandáni nám nebeshtah ent ke tán abad zendag ant. [†] **4:10 4:10** Bendát, bezán bongéj, shoru. [‡] **4:15 4:15** Day o ger, bezán dayag o gerag, bápári gálé ke eshiay máná ent chizzéay gerag o chizzéay dayag.

Pa Kulosián Pulosay kágad Pa Kulosián Pulosay kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha Hodáay razáyá Issá Masihay kásedé án o cha may brát Timutáusay némagá,

² pa hamá palgártagén* o wapádárén brátán ke Kulosiay shahrá neshtagant o Masihay ráhá ant.

Cha may Hodáén Petay némagá shomará rahmat o émeni sar bát.

Shoggozári o dwá

³ Wahdé má pa shomá dwá kanén, modám Hodáay, bezán wati Hodáwandén Issá Masihay Petay shográ gerén,

⁴ chéá ke mará é hál sar butag ke Issá Masihay sará shomay imán mohkam ent o shomá sajjahén palgártagénán dósta dárét.

⁵ É imán o mehray bonyád hamá omét ent ke ásmáná pa shomá ér ent o shomá cha pésará eshiay bárawá mán rástén paygámá, bezán mán hamá wasshén mestágá† eshкотag

⁶ ke shomará sar butag. É wasshén mestág bar o samar dayagá ent o sajjahén donyáyá démá rawán ent o cha hamá róchá ke shomá é paygám eshкотag o Hodáay rahmatá sharriay sará sarpad butagét, shomay kerrá ham bar o samar dayagá ent.

⁷ Shomará é wasshén mestág may dóstigén hamkár Epáprásá sar kort. Masihay é wapádárén hezmatkár cha may némagá pa shomá dém dayag but o

⁸ áia mará hál dát ke Pákén Ruhay barkatá shomay mehr báz ent.

⁹ Paméshká cha hamá róchá ke mará shomay hál sar butag, harwahd pa shomá dwá kanagá én o Hodáay bárgáhá arz o peryátá én ke shomará cha é zántá sarréch bekant ke áia yá wahag o razá ché ent, bezán shomará cha ruhi hekmat o dánáia sarréch bekant,

¹⁰ tánke shomá anchén zendé begwázénét ke Hodáwandá pasond bebit o shomá Hodáwandá har paymá wassh o razá kort bekanét, bezán modám har nékén kárá porsamar bebét o shomay hodázánti róch pa róch géshter bebit.

¹¹ Má é dwáyá kanén tánke shomá áia porshawkatén zór o wákay‡ barkatá zórmand bebét o shomay sagg o bardásh mazan bebit o pa galé sabr o ópár bekanét.

¹² Hodáén Petay shográ begerét ke shomará é láhekii dátat ke nuray jaháná cha palgártagénáni mirásá shomará wati bahr berasit.

¹³ Áia mará cha taháriay jaháná neját datag o wati dóstigén Chokkay bádsháhiá áwortag.

¹⁴ Má hamé Chokkay barkatá mókag§ butagén o may gonáh bakshag butagant.

Masihay báladasti

¹⁵ Masih nadistagén Hodáay záherén dróshom* ent, áia awali Chokk ent o cha sajjahén chizzán pésar hast butag.

¹⁶ Chéá ke sajjahén chizz cha hamáia y wasilahá addh butagant, ásmáná bebant yá zeminá, záherén chizz bebant yá chér o andémén, bádsháhi taht bebant yá ryásat yá hákem yá wákdár†, sajjahén chizz cha hamáia y wasilahá o pa hamáia addh butagant.

¹⁷ Á cha har chizzá pésar ent o sajjahén chizz hamáia y barkatá watmánwatá paywast ant. ¹⁸ Masih kelisáay, bezán wati badanay sar ent. Bongéj hamá ent o awali mardom ke cha mordagán zendag butag hamá ent tánke har chizzá áia darjah awali bebit.

¹⁹ Chéá ke Hodáay razá hamesh at ke wati sajjahén kámeliá Issáay badaná jágah bedant o

²⁰ cha áia y wasilahá har chizzá, zeminá bebit yá ásmáná, gón wat wasshán bekant o áia y hamá hónay wasilahá ke salibay sará retk, har chizzá sohl o émenia y tahá byárit.

²¹ Yakk wahdé shomá cha Hodáyá dur atét o wati pegr o hayáláni sawabá Hodáay dozhmen atét o shomay sellén kár é dozhmeniá pësh dáragá atant.

²² Bale nun Hodáyá gón shomá Masihay jesmi markay wasilahá sohl o saláh kortag ke wati chammán shomará pák o palgár o béayb bekant,

* 1:2 1:2 "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonánán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † 1:5 1:5 Mestág, bezán wasshén hál, basharat. ‡ 1:11 1:11 Wák, bezán zór, tákat. § 1:14 1:14 Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá "bázkharid".

* 1:15 1:15 Dróshom, bezán shekl, surat. † 1:16 1:16 Wákdár, bezán hamá ke wák o ehtiari hast, ehtiárdár.

²³ agan shomá wati imánay sará mohr o mohkam bóshtét o hamá ométá yalah madayét ke wasshén mestágá mán ent. É hamá wasshén mestág ent ke shomará sar butag o sajjahén donyáyá eshiay jár janag butag o mane Pulos hameshiay hezmatkáré jórñ butagán.

Pa kelisáyá Pulosay hezmat

²⁴ Nun man pa hamá azábán gal án ke pa shomáesh saggagá án. Man pa kelisáyá, bezán Masihay badanay háterá, hamá azábán wati jesmay sará saggagá án ke Masihá saggetagant.

²⁵ Kelisáyay hezmatkár bayagay kár o zemmawári maná Hodáyá dátag ke Hodáyay habará sarjamiá pa shomá sar bekanán,

²⁶ bezán hamá habar ke rázé butag o nasláni nasl, tán bázén wahd o zamánagéá chér dayag butag, bale nun pa Hodáyay palgártagénán áshkár kanag butag.

²⁷ Hodáyá lóthet ke palgártagén mardom bezánant ke darkawm é rázay porshawkatén ganjay mirásá sharikdár ant. É ganj Masih ent ke shomay arwáh o jabiná ent o shomará hamé ométá dant ke Hodáyay shán o shawkatá sharikdár ét.

²⁸ Má hamé Masihay járá janén o gón kámelén hekmaté harkasá sar o sója kanén o tálima dayén, chéá ke má lóthén ke harkasá Masihay ráhá kámel bekanén o Hodáyay démá pësh bekanén.

²⁹ Paméshká man sakk johdá án o mani johday bonyád Masihay dátagén hamá zór o wák ent ke mani bátená zórmandén twáné dant.

2

¹ Mana lóthán shomá bezánét ke man pa shomá chinchok johdá án, pa shomá o pa Lawdikiáyá báwarmandán o pa hamáyán ke maná dém pa démá nadistagesh.

² Mani maksad esh ent ke shomará delbaddhi berasit o pa mehr tepák bebét tánke kámelén deljami o ganjén zántay wáhond bebét o Hodáyay rázá, bezán Masihá bezánét,

³ hamá Masih ke hekmat o dánáiy sajjahén ganj áiy arwáh o jabiná ér ent.

⁴ Man paméshká chosha gwashán ke yakké gón wati charpén gappán shomará rad madant.

⁵ Bell toré man cha shomá dur án, bale mani del gón shomá ent o wahdé gendán ke shomá chó shehm o rahdár* ét o Masihay sará shomay imán chó mohr ent, gala bán.

Cha radén tálimán hozzhár béi

⁶ Gorhá anchó ke shomá Issá Masih wati Hodáwand mannetag, shomay zend ham modám hamé chizzá záher bekant.

⁷ Shomay bonyád Masih bebít o shomay risshag o wandhái† hamáíá sakk bebant. Wati imáná hamá paymá mohr o mohkam bekanét ke shomará tálim dayag butag o shogrgozáriá sarréché bebét.

⁸ Bechárét kasé gón palsapah o besarén prébá shomará wati dámá maperrénit ke eshání bonyád Masih naent, é ensáni rasm o rawáj o donyái ráh o rahband ant.

⁹ Chéá ke Hodáyay sajjahén kámelíá jesmi suratá Issáy badanay tahá jágah kortag o

¹⁰ Masihay barkatá shomará har chizz hast, hamá Masih ke har zór o wákay sará sardast ent.

¹¹ Shomá ke Masihay sará imán áwort, sonnat kanag ham butét, bale é jesmi sonnaté naat o ensáni dastéá nakort. É sonnat shomay gonahkárén tab o sareshstay‡ borrag o dawr dayag at ke Masihá kort.

¹² Hamá wahdá ke shomá pákshódi§ kort, gón Masihá kabr kanag butét o shomá ke Hodáyay hamá wák o kodratay sará imán áwort ke Masihi cha mordagán zendag kort, gón Masihá zendag kanag ham butét.

¹³ Pésará shomá wati gonáhání tahá mortagatét, chéá ke shomay gonahkárén tab o sareshst borrag o dawr dayag nabutagat, bale Hodáyá shomará gón Masihá zendag kort. May sajjahén gonáhi bakshetant o

¹⁴ wámáni hamá daptar ke mára mayárbár kanagá at, Hodáyá á daptar salibá méh jat o wám halás kortant.

¹⁵ Wahdé Masihá salibay sará ján dát, nadistagén jahánay hákem o wákdaráni sará báládast but, áyáni seláhi pach geptant o mahlukay démá roswái kortant.

* 2:5 2:5 Shehm o rahdár, bezán hamá mardom ke ráh o rahbandána mannit. Ordu o Pársiá “pa nazm o tartib”, “Angréziá disciplined”. † 2:7 2:7 Wandhái, bezán hondhái, risshag o rótag. ‡ 2:11 2:11 Saresht, bezán pédáeshi tab,

zát, báten, jawhar. § 2:12 2:12 Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent.

¹⁶ Gorhá kassá é hakká madayét ke warag o nóshagi chizzáni sará, yá nókay* jashn yá Shabbat yá aidéay sará shomará mayárig bekant.

¹⁷ É rahband áyókén chizzáni násarjamén shekl butagant, bale asl Masih ent.

¹⁸ Hamá mardomán ke préshtagáni parastesh o drógén békebrí† dósta bit, áyán maylét ke shomará cha shomay enámá zebahr* bekanant. É mardom wati elhám o shobénagáni bárawá sakk báz habara kanant o ensáni hayáláni gwátá porr ant.

¹⁹ É mardom cha sará, bezán cha Masihá sestagant, hamá sar ke sarjamén jánay band o bóg o ragána jorhénit§ o yakka kant o hamá paymá ródénit ke Hodá lóhit.

²⁰ Shomá ke gón Masihá mortagét o cha é donyáay ráh o rahbandán ázát ét, gorhá chéá anchó zenda gwázénét ke gwashay angat é donyáay rahbandáni páband ét?

²¹ “É chizzá kár madár. Á chizzá machash. É chizzá dast majan.”

²² É sajjahén rahband ensáni parmán o tálimáni pédá kortagén ant o hamá chizzáni bárawá ant ke kármaz kanaga bant o halása bant.

²³ Záherá é rahbandáni bonyád dánái ent. É rahband ebádat o békebrí o badanay ázár dayagay gappá kanant, bale drost békár ant o pa hawá o hawasáni ger o dárá hecch kára nadayant.

3

Pákén zend

¹ Gorhá shomá ke gón Masihá zendag kanag butagét, wati del o hayálá gón ásmáni chizzán bekanét, hamódá ke Masih Hodáay rástén kashá neshtag.

² Hayálá gón donyáay makanét, gón arshá bekanét.

³ Shomá mortagét o shomay asligén zend Hodáay bárgáhá* Masihay kerrá ér ent.

⁴ Wahdé shomay zenday sarchammag†, bezán Masih záhera bit, áíay hamráhiá shomá ham pa sháné záhera bét.

⁵ Gorhá wati sajjahén donyái wáhagán bekoshét, chó ke bénangi, nápáki, hawá o hawas, badén wáhag o tamáh o lálech‡ ke botparastíé.

⁶ Hamé káráni sawabá náparmánén mardománi sará Hodáay kahr o gazaba kapit.

⁷ Shomá ham yakk wahdé, bezán wati hodánáparmánén zendá hamé kár kortagant.

⁸ Bale nun é sajjahén chizzán, bezán zahr gerag, hezhm§ o badwáhiá yalah bedayét, bohtám majanét o sellén habar dapá mayáret.

⁹ Gón yakdegará dróg mabandét, chéá ke shomá wati kwahnén zend o kwahnén ádat yalah dátagant o

¹⁰ nókén zendé zortag. Hodáay bárawá ke shomay zánt géshtera bit, é zend badal bayána bit o wati jórh kanókay shekl o dróshomá zurit.

¹¹ Nun darkawm yá Yahudi, sonnat butagén yá nabutagén, wakshi, Sakái*, golám yá ázát, choshén habarán hecch máná nést. Masih har chizz ent o may sajjahénáni delá ent.

¹² Gorhá shomá ke Hodáay gechén kortagén o palgártagén mardom ét o Hodá shomará dósta dárít, pa rahmdeli o mehrabáni o békebrí o narmdeli o sabr o ópár zend begwázénét.

¹³ Yakdegaray bardáshtá bekanét o agan yakkéá cha domiá gelagé hast, áíá pahell bekant. Anchosh ke Masihá shomará pahell kortag, shomá ham anchosh pahell bekanét.

¹⁴ É káráni hamráhiá, yakdegará dóst ham bedáret, chéá ke mehr cha é sajjahénán báláter ent o sajjahén báwarmandán yakdela kant o mohrén reshtahéá bandit.

¹⁵ Masihay dátagén émeni shomay delá hákemi bekant, chéá ke shomá yakkén jánay ázá† ét o Hodáay shomará gechén kortag ke pa sohl o émeni zend begwázénét. Shogrgozári ham bekanét.

¹⁶ Shomay báten cha Masihay tálimá sarréch bebit. Yakdomiá gón kámelén dánáiá tálim o delbaddhi bedayét. Zaburi sawt bejanét, hamd o saná bekanét, ruhi názénk bejanét o wati delá Hodáay shográ begerét.

¹⁷ Har kár o har gappé ke kanét, Hodáwandén Issáay námay hayálá bedáret o hamáíay wasilahá Hodáén Petay shográ begerét.

Báwarmandén lógéay rahband

* **2:16 2:16** Nók, bezán máh ke nókí gendaga bit. † **2:18 2:18** Békebrí, bezán kebr o gorur nakanag, magrur nabayag.

‡ **2:18 2:18** Zebahr, bezán débahr. § **2:19 2:19** Jorhénag, bezán wasl kanag, gón yakdegará hór kanag. * **3:3 3:3**

Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. † **3:4 3:4** Sarchammag, bezán sarchashmah. ‡ **3:5 3:5** Lálech, bezán tamáh, hers.

§ **3:8 3:8** Hezhm, bezán gaynz, zahr gerag. * **3:11 3:11** Sakái kawmé. É kawmay bárawá nebisag butag ke sakkén

bédód o jangói o wakshién kawmé. † **3:15 3:15** Ázá, bezán jesmay har bahr o wandh, chó ke dast, pád, chamm o gósh.

¹⁸ Oo janénán! Cha shomá harkas wati marday parmánbardáriá bekané ke é kár Hodáwaday mardomán zéba dant.

¹⁹ Oo mardénán! Cha shomá harkas wati janá dóst bedárit o gón áia trond mabit.

²⁰ Oo chokkán! Wati mát o petáni har gappá begerét ke é kár Hodáwandá razá kant.

²¹ Oo petán! Wati chokkán zahr mabárenét ke delprósha bant.

²² Oo golámán! Har kárá wati donyái wájaháni parmánbardáriá bekanét, tahná á wahdá na ke á shomará chárágá ant, tahná pa mardománi razá kanagá na, pa del o setk[‡] o pa hodátorsi áyáni parmánbardáriá bekanét.

²³ Har káré ke kanét, pa del o setk bekanét, bezán shomá pa mardomán kanagá naét, pa Hodáwandá kanagá ét,

²⁴ chéá ke zánét shomará cha Hodáwaday némagá mirásé rasit, hamé shomay mozz ent. Shomá Hodáwandén Masihay hezmatá kanagá ét.

²⁵ Harkas ke radén káré kant, áia sezá rasit, pa kassá némagdária nabit.

4

¹ Oo wájahán! Gón wati golámán hakk o ensáp bekanét o bezánét ke shomará ham ásmáná wájahé hast.

Pant o nasiat

² Modám pa hozzhári o shogrgozári dwá bekanét.

³ Pa má ham dwá kanét, ke Hodá pa má daré pach bekant o má Masihay rázay, bezán wasshén mestágay járá jat bekanén ke man pa hameshiá zamzilán bastagán.

⁴ Dwá kanét ke é járá hamá paymá jat bekanán ke maná janagi ent.

⁵ Hamá ke báwarmand naant, gón áyán pa dánái nend o pád á bekanét o har móhé ke shomará rasit, áia pa sharri kár bebandét.

⁶ Modám sharr o mehrabánén habar bekanét. Shomay habar támdár bebant o bezánét ke har yakkéay passaw chón dayagi ent.

Goddhi drahbá

⁷ Mani dóstigén brát o hamkár Tikikás ke Hodáwaday ráhá wapádárén hezmatkáré, shomará mani sajjahén hálána dant.

⁸ Áia paméshká shomay kerrá ráh dayagá án ke shomará may hálá sar bekant o shomará delbaddhi bedant.

⁹ Á gón Ónesimúsá pédák ent. Ónesimus may wapádár o dóstigén braté o shomay jenday mardom ent. É mardom shomará eday sajjahén hálána dayant.

¹⁰ Aristarkás ke gón man yakjáh bandig ent, shomará salám kanagá ent. Bárnábáay nákozátik Markás ham shomará salám kanagá ent. Markásay bárawá shomará gwashag butag ke agan shomay kerrá átk, wasshátiki bekanét.

¹¹ Issá, ke áia Yustus ham gwashant, á ham shomará salám kanagá ent. Pa Hodáay bádsháhiá, mani hamkáráni tahá Yahudi tahná hamesh ant o eshán maná tasallá dátag.

¹² Epáprás ke cha shomá yakké o Issá Masihay hezmatkáré, shomará salám kanagá ent. Modám cha delay johlániká pa shomá dwá kant, ke shomá Hodáay sajjahén lóth o wáhagáni sará mohr bóshét o báleg o pohtah bebét o shomay yakin kámel bebit.

¹³ Man áiaý bárawá gwáhia dayán ke á pa shomá o pa Lawdikiá o Hayrápulisay báwarmandán sakk báz johd kanagá ent.

¹⁴ Dóstigén dáktar Luká shomará salám kanagá ent o Démás ham.

¹⁵ Mani salámán hamá brátán sar bekanét ke Lawdikiáyá ant. Nimpahá salám bekanét o hamá báwarmandán ham ke áiaý lógá yakjáha bant.

¹⁶ Wahdé é kágad pa shomá wánag but, bechárét ke Lawdikiáay kelisáyá ham wánag bebit o hamá kágad ke man pa Lawdikiáay kelisáyá dém dátag, áia shomá ham bwánét.

¹⁷ Arkipusá begwashét: “Bechár, hamá hezmat ke áiaý zemmah Hodáwandá tará dátag, áia pa sharri sarjam kan.”

¹⁸ Nun, mane Pulos wati salámán daste wat nebisagá án. Mani zamziláni hayálá bebét. Hodáay rahmat gón shomá gón bát.

[‡] 3:22 3:22 Setk, bezán báwar, yakin.

Pa Tesálunikián Pulosay awali kágad Pa Tesálunikián Pulosay awali kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulos o Silwánus * o Timutáusay némagá,
pa Tesálunikiáni kelisáyá ke Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihayg ent.
Rahmat o émeni shomará sar bát.

Tesálunikiáni imán

² Má har wahdá wati dwáyáni tahá shomay námá gerén o modám pa shomá sajjahénán Hodáay shográ gerén.

³ Má wati Hodáén Petay déma modám shomay báwarmandi kárán o pormehrén zahmatán o sagg o bardáshtá yáta kanén ke áyáni sarchammag hamá omét ent ke shomará may Hodáwandén Issá Masihay sará hastent.

⁴ Oo brátán! Oo Hodáay dóstigén mardomán! Má zánén ke shomá Hodáay gechéen kortagén ét,

⁵ chéá ke may wasshén mestág[†] hoshkén gappé naat ke shomará sar but, zór o wák[‡] o Pákén Ruhí ham gón at o mohkamén setké[§] ham mán ati. Shomá zánét ke má gón shomá chón atén o má pa shomá ché kort.

⁶ Shomá mayg o Hodáwanday randgir jórh butét, chéá ke gránén sakki o sóriáni tahá shomá may habar pa galé zort, gón anchén shádmánié ke cha Pákén Ruhá rasit.

⁷ É káray sawabá shomá pa Makduniah o Akáyahay sajjahén báwarmandán mesálé jórh butét.

⁸ Chéá ke Hodáwanday habaray tawár cha shomá sheng but, tahná Makduniah o Akáyahá na, Hodáay sará shomay báwar har jágah zánag but. Paméshká zalurat naent ke má eshiay bárawá chizzé begwashén.

⁹ Chéá ke shomá mará chón wasshát[‡] kort, mardom wat é kessahá kanant, o é gappá ham kanant ke shomá chón botparasti yalah dát o dém pa Hodáyá átkét ke namirán o rástén Hodáay parastesh o hezmatá bekanét o

¹⁰ áyay Chokkay wadará bebét, hamá ke cha ásmáná kayt, hamá ke Hodáyá cha mordagán zendag kort, bezán Issá ke mará cha áyókén gazabá rakkénit *.

2

Pa Tesálunikiay kelisáyá Pulosay hezmat

¹ Oo brátán! Shomá wata zánét ke shomay kerrá, may áyag bépáedag naat.

² Anchó ke shomá zánét, má shomay kerrá áyagá pésar Pilipiy shahrá chón azáb o béezat kanag butén, bale má cha wati Hodáay komakká tahm* o jorat kort o inchok dozhmeniay tahá ham má Hodáay wasshén mestág pa shomá sar kort.

³ É dazbandiá ke má kanén, eshiá radi yá badniyati mán nést o má shomará rad dayag ham nalóthén,

⁴ Wasshén mestágay járá paméshká janagá én ke Hodáyá mará chakkásetag[†] o distagi ke má é káray láhek én. Má mardománi wassh kanagay johdá naén, Hodáay wassh kanagay johdá én, hamá Hodá ke may delána chakkásit.

⁵ Shomá zánét ke má hechbar cháplusi nakortag o na mará chérén tamáh o láléché[‡] butag. Hodá sháhed ent.

⁶ Cha mardomán tawsipay lóthók ham nabutagén, na cha shomá o na cha degarán, bell toré Masihaykásediay námá má wati ehtiár pësh dásh kortagat.

⁷ Bale má chó nakort o gón shomá anchó mehrabán atén ke maté gón wati chokkána bit.

⁸ Má pa shomá sakk wáhagdár[§] atén o pa galé gón shomá tahná Hodáay wasshén mestág bahr nakort, wati jenday zendagi ham bahr kort, chéá ke shomá mará sakk dóst atét.

* **1:1 1:1** Silwánus hamá Silás ent ke kásedáni káray ketábá ham áyay nám geraga bit. [†] **1:5 1:5** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. [‡] **1:5 1:5** Wák, bezán zór, tákat. [§] **1:5 1:5** Setk, bezán báwar, yakín. * **1:10 1:10** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéenag. * **2:2 2:2** Tahm, bezán hemmat, tawkal, jorat. [†] **2:4 2:4** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. [‡] **2:5 2:5** Lálech, bezán tamáh, hers. [§] **2:8 2:8** Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák.

⁹ Brátán! Shomará may johd o zahmat allam yát ant. Wahdé má shomay kerrá Hodáay wasshén mestágay járá janagá atén, má shap o róch kár ham kort tánke cha shomá kaséay sará báre mabén.

¹⁰ Shomá sháhed ét o Hodá ham sháhed ent ke má báwarmandáni nyámá*, bezán shomay nyámá chónén pahrézkár o pák o béaybén zendé gwázént.

¹¹ Shomá zánét ke má gón shomá har yakkéá anchosh atén ke mehrabánén peté gón wati jenday chokkána bit.

¹² Má shomará delbaddhi† o deljami dát o dazbandi kort ke anchén zendé begwázénét ke Hodáay láhek bebit, hamá Hodá ke shomará tawára kant ke dém pa mani bádsháhi o shán o shawkatá byáét.

¹³ Má modám Hodáay shográ gerén ke wahdé Hodáay habar shomará sar but, hamá habar ke shomá cha má eshkot, shomá mannet ke ensáni habaré naent, Hodái habaré o anchosh ent ham. É Hodáay habar ent ke shomay bezán báwarmandáni delán asar kanagá ent.

¹⁴ Oo brátán! Shomá Hodáén Pet o Issá Masihay hamá kelisáyáni paymá kort ke Yahudiáhá ant. Chéá ke shomará shomay jenday mardomán hamá paymá ázár dát ke Yahudián á kelisá ázár dátant,

¹⁵ hamá Yahudián ke Hodáwandén Issá o paygambar koshtant o mára ham ázár dát. Á, Hodáyá narázá kanant o harkasay dozhmen ant.

¹⁶ Á mardoma naylant ke má gón darkawmán wasshén mestágay bárawá habar bekanén, hamá mestág ke darkawmána rakkénit. É paymá á modám wati gonáhán tán goddhi‡ haddá rasénant o godhsará Hodáay kahr áyáni sará kapit.

Pulosay wáhay

¹⁷ Brátán! Má ke pa kammén wahdéá cha shomá jetá butén, bell ke dém pa dém naatén bale del wa hawár atant, delborrén zahírán mára har paymén johd parmát ke padá gón shomá dém pa dém bebén.

¹⁸ Mane Pulosá báz randá johd kort o má lóthet ke shomay gwará byáén, bale Shaytána may ráh o dar band kortant.

¹⁹ Chéá ke may omér o may shádmáni shomá ét. Shomá may hamá táj ét ke má áíay sará pahra bandén, wati Hodáwandén Issáy bárgáhá§, hamá wahdá ke Hodáwanda kayt.

²⁰ Haw, shomá may shán ét o shomá may shádmáni ét.

3

¹ Paméshká wahdé má géshter sagget* nakort, má shawr kort ke man o Silwánus Átenay shahrá dárén o

² may brát Timutáus ke Hodáay ráhá Masihay wasshén mestágay sheng kanagay kára may hamkár ent, áíá déma dayén ke shomay imáná mohrter bekant o shomará delbaddhi bedant

³ tánke hechkas é sakki o sóriáni tahá malarzit. Chéá ke shomá wata zánét ke sakki o sóri allam may ráhá káyant.

⁴ Wahdé shomay kerrá atén, má shomará cha pésará gwasht ke máshomá ázár dayaga bén o anchosh but, shomá sharriá zánét.

⁵ Paméshká, wahdé man géshter sagget nakort, pa shomay imánay hálay geragá yakké démon dát. Maná torset ke balkén chakkásókén† Shaytána warhé na warhéá shomará chakkásá dawr dátag o may johd mopt o náhudag‡ butag.

Timutáusay áwortagén wasshén hál

⁶ Bale Timutáus nóki cha shomay kerrá wátarr butag o may kerrá átkag o shomay báwar o mehray bárawá wasshén hálé gón enti. Mára gwashti ke shomá modám mára pa sharri yáta kanér o shomará pa may didará zahira kant, anchosh ke mára pa shomá zahira kant.

⁷ Eshiy sawabá, oo brátán, mára wati sajjahén janjál o ázaráni tahá shomay bárawá deljami raset, shomay imánay sawabá.

⁸ Nun má áráamá neshta kanén ke shomá Hodáwanday ráhá mohr óshtátagét.

⁹ Má pa shomá Hodáay haminchok shográ begerén ham kamm ent, chéá ke má shomay sawabá Hodáay bárgáhá sakk gal én.

¹⁰ Má shap o róch cha delay johllánkiá dwá kanén ke shomará padá begendén o har chizzé ke shomay imánay tahá kamm ent, áíá sarjam bekanén.

* 2:10 2:10 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. † 2:12 2:12 Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik.

‡ 2:16 2:16 Goddhi, bezán áheri. § 2:19 2:19 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. * 3:1 3:1 Saggag, bezán bardásh kanag. † 3:5 3:5 Chakkásók, bezán ázmáesh kanók, emtehan gerók. ‡ 3:5 3:5 Náhudag, bezán bépáedag.

¹¹ Nun may Hodáén Petay jend o may Hodáwandén Issá may ráhá pach kanát ke má shomay kerrá byáén.

¹² Hodáwand shomay mehrá pa yakdomiá o pa sajjahénán gësh kanát. Shomay del cha mehrá sarréch bát, hamá paymá ke pa shomá may del cha mehrá sarréch ent.

¹³ Hodáwand shomay delá mohr o mohkam kanát ke wahdé may Hodáwandén Issá gón wati sajjahén palgártagénána[§] kayt, shomá may Hodáén Petay bárgáhá béayb o pák o palgár bebét.

4

Pák o palgáren zend

¹ Brátán! Dega gappé esh ent, má shomará sój dátag ke wati zendá chón begwázénét ke Hodá cha shomá wassh o razá bebit o shomá anchosh kanagá ét ham. Nun Hodáwandén Issáay námá gón shomá dazbandia kanén o gwashén ke é chizzá róch pa róch géshter bekanét.

² Chéá ke shomá zánét ke má cha Hodáwandén Issáay némagá shomará chónén parmán dátag.

³ Hodáay razá esh ent ke shomá pák o palgár^{*} bebét o watá cha hawas o syahkáriá[†] dur bedárét.

⁴ Báyard ent cha shomá har yakké gón páki o palgári o pa ezzat wati jesmay lagámay dáragá bezánt.

⁵ Darkawmáni dhawlá mabét ke Hodáyá nazánant o hawá o hawasáni golám ant.

⁶ Kass pa wati hawasá brátay ezzatá dast majant o cha áiá páedag chest makant, chéá ke Hodáwand har gandagén káray sezáyá dant, anchó ke má pésará shomará hozzhár kortag o gwashtag.

⁷ Hodáyá mára pa nápákiá gwánk najatag, pa páki o palgáriá gwánki jatag.

⁸ Paméshká harkas ke é sójá nazurit, á ensáneay náparmániá kanagá naent, Hodáay náparmániá kanagá ent, hamá Hodá ke shomará wati Pákén Ruhá dant.

⁹ Mára pa shomá bráti mehray bárawá nebeshtah kanagay zalurat naent, chéá ke shomá wat cha Hodáay tálimán dar bortag ke chón yakdomiá döst bedárét.

¹⁰ Shomá wa gón Makduniahay sajjahén brátán mehr kanagá ét. Bale oo brátán! Má gón shomá dazbandia kanén ke wati mehrá róch pa róch géshter bekanét.

¹¹ Wati sajjahén wasá bekanét ke pa hámóshi zend begwázénét o degaray kára kár madárét. Wat kár o rózgár bekanét, anchó ke má shomará hokm dátag.

¹² É paymá shomá darámadáni déma ezzatmandén zendé gwázénta kanét o hechkasay chamdára nabét.

Issá Masihay per tarrag

¹³ Brátán! Má lóthén ke shomá markay wábá waptagénáni bárawá sarpad bebét o á mardománi dhawlá porsig mabét ke hecch ométesh nést.

¹⁴ Agan mára báwar ent ke Issá mort o padá zendag but, gorhá mára é ham báwar ent ke Issáay hamá báwarmand ke markay wábá waptagant, Hodá áyán Issáay hamráhiá padá kárit.

¹⁵ Má Hodáwanday jenday habaráni bonyádá shomará gwashagá én, má ke annun zendag én o tán Hodáwanday áyagá zendaga mánén, hecch paymá cha waptagénán pésarara narawén.

¹⁶ Chéá ke Hodáwand wat préshtagáni sardáray tawár o Hodáay karnáay[‡] tawáray hamráhiá, hokm dayáná cha arshá éra kayt. Gorhá, awalá Masihay hamá báwarmand zendaga bant ke mortagant o

¹⁷ padá má ke angat zendag én o hamedá én, chest kanag o gón áyán hawár jambaráni[§] tahá ásmáná baraga bén ke Hodáwandá didár bekanén. É paymá, modám gón Hodáwandá yakjáha bén.

¹⁸ Paméshká yakdomiá gón é habarán delbaddhi bedayét.

5

Hodáwanday áyagay róch

¹ Oo brátán! Zalurat naent ke má wahd o rócháni bárawá pa shomá nebeshtah bekanén.

² Chéá ke shomá sharriá zánét ke Hodáwanday róch chó shapi dozzéá kayt.

§ 3:13 3:13 "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. * 4:3 4:3 Palgár, bezán sáp o sallah, bepóleng. † 4:3 4:3 Syahkári, bezán nárahén wapt o wáb, zenahkári. ‡ 4:16 4:16 Karná sornáay dhawléen sázé. § 4:17 4:17 Jambar, bezán abr.

³ Hamá wahdá ke mardoma gwashant “amn o amán ent”, áyáni sará anágat* tabáhié kayt, anchó ke lápporrén janénéay chellagi dard anágat káyant, o á tatka nakanant.

⁴ Bale, oo brátán! Shomá taháriá naét ke á róch chó dozzéá byayt o shomará jáh beserrénit.

⁵ Chéá ke shomá drost rozhnay chokk ét, róchay chokk ét. Má shapay chokk naén, taháriay chokk naén.

⁶ Gorhá byáét máshomá é degaráni dhawlá nakanén o wába nakapén, ágaha mánén o hozzhára bén.

⁷ Chéá ke hamá ke wapsant, shapá wapsant o hamá ke sharába warant, shapá sharába warant o bésára bant.

⁸ Bale má ke róchay chokk én, má hozzhár bebén, imán o mehrá chó sénagpóshá bebandén o nejátay ométá chó jangí koláhá sará bekanén.

⁹ Chéá ke Hodáyá mára pa gazabay saggagá gechéni nakortag, mára gechéni kortag ke wati Hodáwandén Issá Masihay barkatá berakkén†.

¹⁰ Á pa má mort ke má, toré zendag bebén yá marká wáb, gón áiá zendag bemánén.

¹¹ Paméshká yakdomiá delbaddhi bedayét o wati imánay rost o rodómá yakdegará komakk bekanét, anchó ke shomá annun kanagá ét.

Sar o sój

¹² Oo brátán! Nun má cha shomá dazbandia kanén, hamá mardomán ezzat bedayét ke shomay nyámá zahmat kasshagá ant o Hodáwanday ráhá shomay master ant o shomará sar o sój kanagá ant.

¹³ Áyáni káray sawabá áyán báz ezzat bedayét o dóst bedárét. Gón yakdomiá pa émeni zend begwázénét.

¹⁴ Brátán! Má cha shomá dazbandia kanén, hamá ke tambal o jándoxx ant, áyán sarpad bekanét, hamá ke delprósh ant, áyán delbaddhi bedayét, hamá ke nezór ant, áyán komakk bekanét o sajjahénáni bardáshtá bekanét.

¹⁵ Hayálá bedárét ke kass badiay badalá badi makant. Badi makanét o modám pa yakdegará o pa harkasá sharriay randá bebét.

¹⁶ Modám gal o shádán bebét.

¹⁷ Har wahdá dwá bekanét.

¹⁸ Har paymén jáwaráni‡ tahá Hodáay shográ begerét, chéá ke pa shomá Hodáay razá hamesh ent, shomá ke Issá Masihayg ét.

¹⁹ Pákén Ruhay ása makoshét.

²⁰ Péshgóián kamsharap makanét,

²¹ bale har chizzá bechakkásét o hamá ke sharr ent, hamáia wati kerrá bedárét.

²² Cha har dhawlén badiá dur bebét.

Goddhi drahbá

²³ Hodáay jend, émeniy Hodá shomará sarjamiá pák o palgár bekanát. Tán may Hodáwandén Issá Masihay wátarr bayagá shomay arwáh o sáh o badan sarjamiá béayb bemánátant.

²⁴ Hamá Hodá ke shomará tawára kant, wati kawlay sará óshtátag o é kára kant.

²⁵ Brátán! Pa má dwá kanét.

²⁶ Sajjahén brátán pa pákdeli bechokkét o salám sar kanét.

²⁷ Man shomará Hodáwanday námá hokma dayán ke é kágad pa sajjahén brátán wánag bebit.

²⁸ May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá gón bát.

* 5:3 5:3 Anágat, bezán yabbará, achának, nágháan. † 5:9 5:9 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. ‡ 5:18 5:18 Jáwar, bezán hálát.

Pa Tesálunikián Pulosay domi kágad Pa Tesálunikián Pulosay domi kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulos o Silwánus* o Timutáusay némagá,
pa Tesálunikiáni kelisáyá, ke may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihayg ent.
² Cha may Hodáén Petay o Hodáwandén Issá Masihay némagá rahmat o émeni shomará sar bát.

Dwá o shogrgozári

³ Oo brátán! Hakkén gapp esh ent ke má báyard ent modám pa shomá Hodáay shográ begerén, chéa ke shomay imán róch pa róch rodán ent o pa yakdomiá shomay sajjahénáni mehr ham gesh bayán ent.

⁴ Paméshká má Hodáay é dega kelisáyánibáwarmandáni kerrá pa shomay sagg o bardásht o imáná, shomay sará pahra bandén ke har paymén ázár o janjáláni tahá ét o angat mohr óshtátagét.

⁵ É drost sábeta kanant ke Hodáay dádrasi barhakk ent o shomá hakdára bét ke Hodáay mahluk hesáb bebét, ke pa eshiá ázár saggagá† ét.

⁶ Hodá ádel ent, á mardom ke pa shomá janjála sázant, Hodá wat áyáni zendá janjál pédá kant o

⁷ shomá ke janjáláni ámách‡ ét, shomará áráma dant o mára ham. É kár hamá wahdá bit ke Hodáwandén Issá gón wati zórmandén préshtagán cha ásmáná gón jamburén áséá§ watá záhera kant o

⁸ hamáyán sezá dant ke Hodáyá pajjáha nayárant o may Hodáwandén Issáy wasshén mestágay* parmánbardáriá nakanant.

⁹ Esháni sezá esha bit ke abadi tabáhié esháni chakká kapit o hamá róchá cha Hodáwanday bárgáhá† o cha áiy zóray shán o shawkatá zebahra‡ bant

¹⁰ ke Hodáwand wati palgártagénáni§ kerrá kayt o wati shán o shawkatá záhera kant o sajjahén báwarmand áia gendant o é pa áyán ajab o hayrán kanóké nedáragé bit. Shomá ham góna bét chéa ke shomá hamá sháhedi báwar kort ke má shomará dát.

¹¹ Paméshká má modám pa shomá dwá kanén ke shomay zendagi anchosh bebit ke Hodáay gwánká bekarzit. Hodá gón wati zór o wáká* shomay nékén erádahán purah kanát o har káré ke shomay imán shomará parmáit, áia sarjam kanát.

¹² Má é dwáyá kanén tánke may Hodáay o Hodáwandén Issá Masihay rahmatay barkatá, shomay del o daruná may Hodáwandén Issáy námay shán o shawkat záher bebit o Masih shomará ezzat bedant.

2

Bérahbandén mard

¹ Oo brátán! Nun, may Hodáwandén Issá Masihay áyag o áiy kerrá may mocch bayagay bárawá, má cha shomá dazbandia kanén ke

² agan mani námay sará anchén gappé shomará sar but ke gwashit Hodáwanday róch átkag o rasetag, toré peshgóie bebit yá hál o hawálé yá kágadé, bezánét ke drógé, damáná larzán mabét o delá dawr madayét.

³ Chó mabit kasé warhé na warhé shomará rad bedant, Hodáwanday róch tán hamá wahdá nayayt ke mardom cha Hodáwandá sarkassh mabant o bérahbandén* mard, bezán “tabáhiay chokk” páshk mabit.

⁴ Á Hodáay helápá oshtit o watá cha hamá sajjahén chizzán bálátera kant ke Hodáay námesh per ent yá parastesh kanaga bant. Godhsará wat Hodáay parasteshgáhá nendit o jára jant ke Hodá man án.

⁵ Shomará yát naent ke wahdé shomay kerrá atán, man shomará é hál dátant?

* 1:1 1:1 Silwánus hamá Silás ent ke kásedáni káray ketábá ham áiy nám geraga bit. † 1:5 1:5 Saggag, bezán bardásht kanag. ‡ 1:7 1:7 Ámách, bezán dochár, shekár. § 1:7 1:7 Jamburén ás, bezán hamá ás ke sakk rók ent. * 1:8 1:8 Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. † 1:9 1:9 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. ‡ 1:9 1:9 Zebahr, bezán bébahr. § 1:10 1:10 “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. * 1:11 1:11 Wák, bezán zór, tákat. * 2:3 2:3 Bérahband, bezán béráh, sarkassh, hamá ke hecch kánun o rahbanda namannit.

⁶ Shomá zánét ke hamá bérahbandén mardá annun kojám chizz dárágá ent o nayliti ke cha wati wahdá pésar záher bebit.

⁷ Chéá ke bérahbandiay chérén zór o wák wati kará cha pésará kanagá ent, bale hamá ke bérahbandiay démá dárágá ent, tánke jendi dur kanaga nabit, bérahbandiay démá dárít.

⁸ Wahdé á dur kanag but, nun bérahbandén mard záhera bit, bale Hodáwandén Issá pa shán o shawkaté kayt o áia tabáha kant, gón wati dapay hoppéá áia nést o nábuda kant.

⁹ Bérahbandén marday áyag Shaytánay káráni bahré. Á gón har paymén zór o drógén nesháni o mójezahána kayt o

¹⁰ gón tahr tahrén badián hamá mardomán rada dant ke gári o gomráhiay ráhesh zortag. É mardom gár o gomsára bant, chéá ke eshán rásti dóst nadáshtag o nazortag ke berakkant†.

¹¹ Paméshká Hodá pa eshán zórmándén prébé déma dant ke drógá báwar bekanant o

¹² é dhawlá hamá sajjahén mardom mayárbár kanaga bant ke rástiesh báwar nakortag o badiay tahá shádmán butagant.

Mohr bóshtét

¹³ Oo brátán! Oo Hodáwanday dóstigén mardomán! Má báyad ent pa shomá modám Hodáay shográ begerén, chéá ke Hodáay shomará cha bendátá gechén kortag ke shomá Pákén Ruhay pák o palgár kanókén káray barkatá o rástiy sará wati imánay barkatá berakkét.

¹⁴ Pa é kára, Hodáay shomará may wasshén mestágay barkatá tawár kortag ke shomá may Hodáwandén Issá Masihay shán o shawkatá bahramand bebét.

¹⁵ Gorhá, brátán, mohkam bóshtét o hamá tálim ke má shomará dátagant, áyán mohr bedárét, zobáni habar bebant yá may nebeshtagén kágad.

¹⁶ May Hodáwandén Issá Masihay jend o may Hodáén Pet ke mára dósta dárít o wati rahmatay barkatá mára abadi delbaddhi‡ o sharrén ométi dátag.

¹⁷ shomay delá dhaddh kanát o shomará pa har sharrén kerdár o goptará zórmánd kanát.

3

Pa má dwá kanéi

¹ Nun gorhá, brátán! Pa má dwá kanéi ke Hodáwanday kolaw o paygám téziá sheng o tálim bebit o mardom é paygámay ezzatá bekanant, anchosh ke shomá kortag.

² Dwá kanéi ke má cha badkár o radkárén mardomán berakkén*, chéá ke har mardom báwarmand naent.

³ Bale Hodáwand wati kawlay sará óshtátag o shomará mohr o mohkama kant o cha sherr o Shaytána dura dárít.

⁴ Shomay bárawá má Hodáwanday barkatá deljam én ke shomá hamá chizzán kanagá ént o dénterá ham kanéi ke má shomará áyáni hokmá dayén.

⁵ Hodáwand shomay delá Hodáay mehr o Masihay sagg o bardáshtay némagá betarrénát.

Sosti makanéi

⁶ Brátán! Má shomará wati Hodáwandén Issá Masihay námá hokma dayén, har braté ke tambal o jándoazz ent o may kortagén sar o sójáni hesábá zend gwázenagá naent, watá cha áia dur bedárét.

⁷ Chéá ke shomá wata zánét, má pa shomá mesalé butagén ke may randgiriá bekanét. Má ke shomay kerrá atén, má tambali o jándoazzi nakort,

⁸ má kaséay nán moptá nawárt, má shap o róch kára kort, mehnat o mozzuria kort ke cha shomá kassi sará béré mabén.

⁹ Má é sawabá kár nakortag ke hecch paymén komakkay hakdár nabutagén, má é sawabá kár kortag ke pa shomá mesalé bebén o shomá may randgiriá bekanét.

¹⁰ Chéá ke wahdé má shomay kerrá atén, má shomará é hokm dát, á kas ke kár kanaga nalóthit, mawárt ham.

¹¹ Nun má eshkotag ke shomay nyámá lahtén hast ke tambal o jándoazzén zendé gwázenagá ant. Wat hecch kára naent, bale harkasay kára kár entesh.

¹² Má Hodáwandén Issá Masihay námá choshén mardomán hokma dayén o habardára kanén ke pa shehm o rahdári† kár bekanét o wati rózigá dar géjét.

¹³ Oo brátán! Shomá cha sharrén kára dam mabarét.

¹⁴ Bale agan kasé é habarán mamannit ke má é kágadá nebeshtah kortagant, wati chammán cha áia dur makanét bale gón áia manendét o pád mayáét, belli sharmendaga bit.

¹⁵ Bale áia dozhmenay hesábá machárét, pa bráti sarpadi bekanét ke wati radiá bezánt.

† 2:10 2:10 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag.

‡ 2:16 2:16 Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik.

* 3:2 3:2 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéenag. † 3:12 3:12 Shehm o rahdári, bezán ráh o rahbandáni mannag. Ordu o Pársiá “nazm o tartib”, Engréziá “discipline”.

Goddhi drahbát

¹⁶ Émeniy Hodáwand wat, shomará har wahdá o har paymá émen kanát. Hodáwand shomay sajjahénáni hamráh bát.

¹⁷ Mane Pulos é salámán daste wat nebeshtah kanagá án o é chizz mani sajjahén kágadáni nesháni ent. Man hamé paymá nebeshtaha kanán.

¹⁸ May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá sajjahénán gón bát.

Pa Timutáusá Pulosay awali kágad Pa Timutáusá Pulosay awali kágaday pajjár

Salám o drór

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha may rakkénókéñ Hodá o may omét Issá Masihay hokmá, Issá Masihay kásedé án,

² pa Timutáusá, ke imánay hesábá mani hakkigén chokk ent.

Cha Hodáén Pet o may Hodáwandén Issá Masihay némagá tará rahmat o rahm o émeni sar bát.

Drógén ostád

³ Hamá wahdá ke Makduniahá rawagá atán, man gón taw dazbandi kort o annun ham gwashán ke Epésosay shahrá bedár o lahtén mardom ke drógén tálim dayagá ent, áyán hokm beday ke wati é kára band bekanant o

⁴ watgarhén kessah* o halás nabayókén sar o bonáni† némagá ham delgósh makanant. É chizz Hodáay káray déma baragay badalá arh o korh addha kanant, chéá ke Hodáay kár cha imánay ráhá déma rawt.

⁵ É hokmay maksad mehr ent ke cha sapáén del o pákén zamir o delsetkén imanéá pédá bit.

⁶ Lahtén ostádá é chizz yalah kortagant o gomráh butagant o bémánáén gappáni tahá mán gishshetagant.

⁷ É mardom Sharyatay zánóger‡ bayaga lóthant bale nazánant ke ché gwashagá ant o hamá chizzáni bárawá ke pa deljami habara kanant, á chizzáni jendá ham sarpada naant.

⁸ Má zánén ke Sharyat sharr ent, bale agan yakké pa sharri kári bebandit.

⁹ Má é ham zánén ke Sharyat pa pahrézkáran jórh kanag nabutag, pa Sharyatay próshókán, pa sarkasshán, pa hodánáparmán o gonahkárán, pa nápák o bédinán, pa hamáyán ke wati pet o mātána koshant, pa hónigán,

¹⁰ pa syahkárán§, pa lawátkarán*, pa golámáni tájéran, pa drógband o drógén sawgend warókán o pa é dega hamá mardomán jórh kanag butag ke rástén tálimay heláp ant,

¹¹ hamá tálim ke áiy sarchammag mazanshánén Hodáay porshawkatén wasshén mestág† ent ke mani dastá dayag butag.

Pa Pulosá Hodáay rahmat

¹² May Hodáwandén Issá Masih ke maná zór o wáki dátag, man áiy shográ gerán ke áia maná wapádár zánt o pa wati hezmatkária dásht.

¹³ Har chont ke pésará kopr kanók, ázár dayók o sheddati‡ mardomé atán, bale Hodáwandá mani sará rahm kort, chéá ke man cha wati nabáwariá zánagá naatán ke ché kanagá án.

¹⁴ Haw, may Hodáwanday rahmatán mani sará békesás§ gwart. Maná cha hamá imán o mehrá sarréchi kort ke cha Issá Masihay némagá rasant.

¹⁵ É gapp rást ent o sarjamiá mannaga karzit ke Issá Masih pa gonahkáráni rakkénagá donyáyá átk o esháni tahá ganterén man án.

¹⁶ Bale mani sará paméshká rahm kanag but ke Issá Masihá lóthet gón man wati békesásén sabr o ópára záher bekant, man ke cha sajjahénán ganter án, o é paymá man pa hamá mardomán mesálé bebán ke áiy sará imána kárant o abadmánén zendéay wáhonda* bant.

¹⁷ Abadmánén bádsháh, bezán hamá yakkén Hodá ke namirán ent o cha chammán chér o andém ent, áiy ezzat o shawkat abad tán abad barjáh bát. Anchosh bát. Ámin.

¹⁸ Timutáus, mani chokk! Man tará é hokmá, hamá péshgóáni bonyádá dayán ke yakk randé tai bárawá kanag butagant tánke taw áyáni tránagá† bekapay o é nékén johdá kort bekanay o

* **1:4 1:4** Watgarhén kessah, bezán hamá kessah ke ensáná jórh kortagant. † **1:4 1:4** Sar o bon, bezán pet o pirok o bonpirok o poshtáni nám gerag. ‡ **1:7 1:7** Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. § **1:10**

1:10 Syahkár, bezán hamá mardom ke náráhéñ wapt o wába kant, hamá ke zená kant. * **1:10 1:10** Lawátkár, bezán hamá mardén ke gón mardénán wapt o wába kant. † **1:11 1:11** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. ‡ **1:13 1:13**

Sheddati, bezán jang o jérhah kanók, arh o korh kanók. § **1:14 1:14** Békesás, bezán béhesáb, sakk dáz. * **1:16 1:16** Wáhond, bezán málek, hodábond. † **1:18 1:18** Tránag, bezán yát, hayál, tahtál.

¹⁹ wati imán o pákén zamirá barjáḥ dásht bekanay. Lahtén mardomá wati zamiray tawár gósh nadáshtag o wati imánesh zawál kortag.

²⁰ Cha eshán yakké Himenáus ent o yakké Sekandar ke man cha kelisáya kasshetag o yakkerr kortagant[‡] ke ebrat begerant o kopr makanant.

2

Pa báwarmandán sar o sój

¹ Gorhá cha har chizzá pésar mani dazbandi esh ent ke pa sajjahén mardomán arz o peryát, dwá, myánjigeri^{*} o shogrgozári bekanét,

² pa bádsháhán o pa sajjahén ehtiárdarán ham dwá bekanét tánke má pa sarjamén Hodádósti o páki, émen o hámoshén zendé gwázént bekanén.

³ Hamé kár sharr ant o may neját dayókén Hodáya dósta bant,

⁴ hamá Hodá ke pa sajjahén mardomán nejátay wáhagdár[†] ent o lóthit ke har mardom rástíá pajjáḥ byárit o bemannit.

⁵ Chéa ke Hodá yakké. Hodá o ensánay nyámá myánjiger ham yakké o á Issá Masih ent ke wat ham ensáné.

⁶ Áiá pa sajjahén mardománi mókagá[‡] watá nadr kort. É gappay sháhedi wati wahdá dayag but.

⁷ Man pa é maksadá gechéen kanag butagán ke jár janók o kásedé bebán o darkawmán imán o rástíay tálimá bedayán. Man rást gwashagá án, dróg nabandagá án.

⁸ Mana lóthán ke mardén zahr gerag o ják o jérhahán yalah bedayant o har jágah pák o palgáren dastán borz bekanant o dwá belóthant.

⁹ Cha janénán ham lóthán ke shehm o rahdár[§] bebant o monásebén póshák gwará bekanant. Watá gón warḥ warhá gwaptagén mudán o teláh o morwáred o gránbahéen pocch o póshákán masambahénant.

¹⁰ Esháni badalá, watá gón anchén sharrén kár o kerdán besambahénant ke hamá janénán zéba dayant ke watá Hodádósta gwashant.

¹¹ Janén báyd ent pa hámoshi o parmánbardári tálim begerant.

¹² Man janénéá ejázata nadayán ke mardénéá tálim bedant yá mardénéay sará báládast bebit. Janén báyd ent pa hámoshi gósh bedárit.

¹³ Chéa ke pésará Ádam jórh but o randá Hawá.

¹⁴ O é Ádam naat ke rad dayag but, áiy janén at ke rad dayag but o náparmán but.

¹⁵ Bale janén, Chokkay^{*} pédá kanagay barkatá rakkít, agan janén imán o mehr o pákiay ráh pa sangini déma rawán bebant.

3

Kamáshay láheki

¹ É gapp rást ent ke á kas ke kelisáay kamáshé bayaga lóthit, á pa sharrén káréá wáhagdár ent.

² Báyd ent kelisáay kamásh anchéné bebit ke áiá mardománi malámat per mabit. Gón wati janá wapádár bebit, grán o sanginén mardomé bebit o watá dásht bekant, marháhdár^{*} o mehmánnawáz bebit o sharriá tálim dát bekant,

³ sharabié mabit, sheddatién mardomé mabit, narmtabé bebit, jangólié mabit, zardóste mabit.

⁴ Á báyd ent wati lógay mardománi rahshóniá[†] sharriay sará bekant o pa ezzat wati chokkán anchó beródénit ke á parmánbardár bebant.

⁵ Kasé ke wati jenday lógay mardománi rahshóniá sharriay sará kort makant, Hodáay kelisáay hayáldáriá chón korta kant?

⁶ Kelisáay sarparast báyd ent nókbáwaré mabit, chó mabit ke gorunák[‡] bebit o hamá paymá mayárbár bebit ke Shaytán but.

⁷ Á báyd ent nábáwaráni kerrá ham washnám bebit ke shegánig mabit o Shaytánay dámá makapít.

[‡] **1:20 1:20** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: man Shaytánay dastá dátagan.

degarán dwá kanag ent. [†] **2:4 2:4** Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák.

ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá “bázkhariḥ”. [§] **2:9 2:9** Shehm o rahdár, bezán hamá

mardom ke ráh o rahbandána mannit. Ordu o Pársiá pa “nazm o tartib”. ^{*} **2:15 2:15** Lahtén

zántkára gwashit ke edá “Chokk” Issá Masihay némagá eshárahé. ^{*} **3:2 3:2** Marháhdár, bezán sharapdár, ezzatmand.

[†] **3:4 3:4** Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari. [‡] **3:6 3:6** Gorunák, bezán magrur, porkebr.

^{*} **2:1 2:1** Edá myánjigeriay máná pa

[‡] **2:6 2:6** Mókagay máná edá esh ent

Hezmatkáray láheki

⁸ Hamé paymá báyard ent kelisáay hezmatkár ham ezzatmandén mardom bebant, tachk o rást bebant, sharábi mabant o pa zarr o málá lálech[§] o tamáh makanant.

⁹ Á báyard ent gón pákén zamiré imánay ráz o ramzáni sará wati báwará mohr bedárant.

¹⁰ Pésará báyard ent áyáni kár chárag bebant. Agan áyáni helápá hecch dast nakapt, gorhá pa hezmatkáríá zurag bebant.

¹¹ Hamé paymá áyáni jan ham ezzatmand bebant, mardománi báposhtá habar makanant, grán o sangin bebant o har hesábá imándár bebant.

¹² Hezmatkár ham gón wati janá wapádár bebit o wati lógay mardománi rahshóniá sharriay sará bekant.

¹³ Á ke sharriá hezmata kanant, áyán mazanén ezzaté bit o pa deléri gwashta kanant ke má Issá Masihay báwarmand én.

Hodádóstiay ráz

¹⁴ Bell toré maná é omét hastent ke zutt tai kerrá byáyán, bale angat é sar o sóján pa taw nebeshtah kanagá án ke

¹⁵ agan man dér kort, taw bezánay ke Hodáay lógay mardom báyard gón yakdomiá che paymá pésh byáyant, hamá ke namiránén Hodáay kelisáay mardom ant o rástiy menok^{*} o bonyád ant.

¹⁶ Béchakk Hodádóstiá mazanén rázé mán:

Á, ensánéay shekl o dróshomá[†] záher but,
Pákén Ruhá áiy rásti sábet kort,
préshtagán á dist,
kawmáni nyámá áiy jár janag but,
donyáay tahá áiy sará imánesh áwort,
á, porshawkatén arshá barag but.

4

Rad makapét

¹ Pákén Ruh tachká tachka gwashit ke áheri zamánagán lahtén mardom imáná yalaha kant o rad dayókéen ruháni randá kapit o hamá tálimáni némagá rawt ke palitén ruhesha dayant.

² É tálim cha drógbandáni dotal o dopóstiá^{*} pédá bant. É drógbandáni zamir gón taptagén ásenéá dág dayag o koshag butag.

³ É drógband, mardomán cha sur o árósá manah o makana kanant o lahtén warákay nawaragay hokmá dayant, hamá warák ke Hodáyá jórth kortagant ke báwarmand, bezán rástiy zánókesh pa shogrgozári bwarant.

⁴ Hodáay jórth kortagén har chizz sharr ent o chizzé ke yakkéá rasit, báyard ent pa shogrgozári bezuriti o dawri madant,

⁵ chéá ke gón Hodáay habará o gón báwarmanday dwáyá pák o palgár kanag butag.

⁶ Agan taw hamé chizzán báwarmandán[†] sój bedayay, gorhá bezán Issá Masihay sharrén hezmatkáré ay o imánay rástiáni tahá o sharrén tálimay tahá rostagay, hamá tálim ke taw cha pásará áiy randgiriá kanagá ay.

⁷ Watá cha watgarhén o bé sar o pádén kessahán ke gón Hodáyá hecch sar o káresh nést, dur bedár. Gón eshán sar o chér bayagay badalá watá Hodátorsiy tamriná beday.

⁸ Chéá ke jismi tamrin bépáedag naent, bale Hodátorsiy páedag har hesábá báz ent ke pa annugén zendá ham Hodáay kawl o karári gón ant o pa áyókén zendá ham.

⁹ É gapp rást ent o karzit ke sarjamiá mannag bebit.

¹⁰ Paméshká má wati wasá kár o johda kanén, chéá ke má wati omét namiránén Hodáay sará bastag. Sajjahén mardománi rakkénók hamá ent, hás hamáyáni rakkénók ent ke imána kárant.

¹¹ É habaráni hokm o tálimá beday.

¹² Tai kasánomriay sawabá kass tará kamarzesh sarpad mabit o tai goptár o kerdár o mehr o imán o páki pa báwarmandán mesálé bebant.

¹³ Tán mani áyagá watá gón é káran dazgatth kan: pa mardomán Pákén Ketábá borztawáriá bwán o áyán delbaddhi[‡] o tálim beday.

§ 3:8 3:8 Lálech, bezán tamáh, hers. * 3:15 3:15 Menok, bezán menag, sotun. † 3:16 3:16 Dróshom, bezán shekl, surat.

* 4:2 4:2 Dotal o dopóst, bezán hamá mardom ke déma degar ant o poshtá degar; thagg, doru, dodém. † 4:6 4:6 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit "brátan". ‡ 4:13 4:13 Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik.

¹⁴ Cha wati hamá ruhánién nyámatá nádelgósh mabay ke tará hamá wahdá raset ke kamásháni rombá[§] tai sará dast ér mosht o yakkéá tará gón Pákén Ruhay elháma é nyámatay háí dát.

¹⁵ Pa hobb o hodónáki é kárán bekan o watá sarjamá pa eshán wap^k kan ke harkas tai démrawiá begendit.

¹⁶ Wati zend o tálim dayagay némagá sharriay sará delgósh bekan o déma baránesh kan. Agan é kárán bekanay, watá ham rakkénay o wati gósh dárókán ham.

5

Janózámáni bárawá

¹ Gón kamáshén mardénéá pa trondi habar makan. Áiá anchosh nasiat bekan ke wati petá kanay, kasterén mardénán chó wati brátá,

² masterén janénán chó wati mátá o kasterén janénán chó wati gohárá nasiat bekan, gón kámelén pákniyatiá.

³ Hamá janózám ke hakk o del hájatmand ant, áyáni hayálá bedár.

⁴ Bale agan janózáméa chokk yá nomásag hast, gorhá chokk o nomásag wati Hodátorsíá awalá wati lógay tahá pësh bedárant o wati lógay hayálá bedárant o é paymá wati masterénáni hakká adá bekanant. Chéá ke é kár Hodáyá dósta bit.

⁵ Janózámé ke hakk o del hájatmand o békas ent, wati ométá gón Hodáyá bandit o shap o róch dwá kant o cha Hodáyá komakka lóthit.

⁶ Bale hamá janózám ke pa wati jenday lezzatán zendag ent, bezán zendagá mortag.

⁷ Báwarmandán hamé sar o sóján bekan ke kass áyáni námá pa badi magipt.

⁸ Agan kasé wati syád o wáresáni, hás wati jenday lógay mardománi hayáldáriá makant, bezán ke áiá cha wati imáná enkár kortag o cha nábwaréa ganter ent.

⁹ Wahdé shomá hamá janózámáni námán nebeshtaha kanét ke cha kelisáyá komakka gerant, tahná hamáia hawár kanét ke omri shast sálá borz ent o gón wati mardá wapádár butag.

¹⁰ Á wati sharrén káráni sawabá washnámén mardomé bebit. Anchén mardomé bebit ke wati chokki sharr ródéntagant, mehmándárii kortag, palgártagéáni^{*} hezmati kortag, paréshánén mardománi komakki kortag o pa har paymén sharrén kára modám tayár butag.

¹¹ Kasterén janózámáni námán hawár makanét, chéá ke wahdé áyáni jesmi wáhag hamá wapáay sará ke gón Masihá hastentesh, báládasta bant, á sur o sáng kanaga lóthant.

¹² É paymá, gón wati awali kawl o wádahay próshagá wati sará mayárbária kárant.

¹³ Eshíá abéd[†], tambali o jándozi ádata kanant o lóg pa lóga rawant. Tahná jándoza nabant, habar ham barant o kárant, harkasi kára kára dárant o anchén habara kanant ke báyad makanant.

¹⁴ Gorhá pa kasánén janózámán mani shawr o saláh hamesh ent ke á sur o árós bekanant, chokk byárant o wati lógáni hayáldáriá bekanant ke dozhmen áyán bohtám jat makant.

¹⁵ Lahtén wa cha pésará Shaytánay némagá tarretag o áiy randgiriá kanagá ent.

¹⁶ Har báwarmandén janéné ke áiy lógá janózám hast, áyáni hayáldáriá bekant o maylit ke kelisáay sará béré bebant, tánke kelisá hamá janózámáni hayáldáriá kort bekant ke pa rásti hájatmand ant.

Kamáshán sharap dayag

¹⁷ Hamá kamásh ke sharriá kelisáay rahshóniá kanant, á do sari[‡] ezzat o hayáldáriá kanzant, hás hamá ke wáz kanag o tálim dayagay kára sakk johda kanant.

¹⁸ Chéá ke Pákén Ketába gwashit: “Jóhánay moshagay wahdá káigeray dapá maband”[§] o “kár kanók mozzay hakdré ent.”^{*}

¹⁹ Tánke do yá say sháheda nabit, kamáshéay sará jatagéni bohtámá mamann,

²⁰ bale hamá ke gonáha kant, mahlukay déma malámat kanag bebit, tánke é dega mardom ebrat begerant.

Pa Timutáusá hokmé

²¹ Man tará Hodá o Issá Masih o gechénién préshtagáni déma kaddhana[†] kanán ke hecch park o pér makan o é sar o sóján bezur o hecch paymén ru o ryá[‡] makan.

§ 4:14 4:14 Romb, bezán gróh, thóli. * 4:15 4:15 Wap^k, bezán chizzé ke pa Hodáyá gishshénag butag. Arabi o Pársiá “waqf”. * 5:10 5:10 “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhan shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † 5:13 5:13 Abéd, bezán gayr cha. ‡ 5:17 5:17 Do sari, bezán do barábar. § 5:18 5:18 Mussáay Wáz 25:4. É cha dehkánkáriá mesálie o eshiay máná hamesh ent ke kár kanóká mozz berasit. * 5:18 5:18 Lukáy Enjil 10:7. † 5:21 5:21 Kaddhan, bezán mohréni tákid, hokm. ‡ 5:21 5:21 Ru o ryá, bezán park o dark, némagdári, Arabi o Pársiá “tab’iz”.

²² Kaséay sará dastay ér moshag o áia kelisáay kamásh kanagá eshtáp makan ke degaráni gonáhán sharikdára bay. Watá pák o palgár bedár.

²³ Taw áp waragá ay o bass. Nun pa wati láp o hamá nádráhián ke tará géshter wahdá hasant, kammé sharáb ham bwar.

²⁴ Lahtén mardomay gonáh záher ant o cha gonahkára pésar dádrasiay jágahá sara bant. Á degaráni gonáh randterá záhera bant.

²⁵ Hamé warhá lahtén sharrén kár damáná záhera bit o hamá sharrén kár ke tán wahdéa chér o andém ant, á ham randterá záhera bant.

6

Golámáni bárawá

¹ Hamá mardom ke golámíay jogay* chérá ant, báyard ent bezánant ke áyáni wájah sarjamén sharapay láhek ant. É paymá Hodáay nám o imánay tálim bohtám janaga nabant.

² Hamá golám ke áyáni wájah báwarmand ant, nabáyad wati wájahán é háterá kamter ezzat bedayant ke imánay bonyádá brát ant. É golám báyard ent angat géshter wati wájaháni hezmatá bekanant, chéa ke esháni hezmat dóstigén báwarmandéa páedaga dant. É chizzáni tálimá beday o gón mardomán dazbandi kan ke anchosh bekanant.

Drógén rahshón

³ Agan kasé radén tálim bedant o cha may Hodáwandén Issá Masihay rástén habarán o Hodátorsíay tálimá dur bebit,

⁴ á gorunák ent o hecch sarpada nabit. Áia nathahag o labz o mánáyáni sará arh o korh kanag wassha bit o é nádráhié. Eshíay ásar hamá mardománi nyámá hasadd, sest o séd, bohtámjani, badgománi o

⁵ dáemi jérhah o janjál ent ke áyáni pegr o hayál sell tarretagant o á cha rástíá dur barag butagant. Esháni gomán hamesh ent ke Hodátorsi páedagmandén kár o báré.

⁶ Bale rástén gapp esh ent ke Hodátorsi gón razámandíá mazanén páedagé.

⁷ Chéa ke má donyáyá hecch nayáwortag o wati hamráhiá cha donyáyá hecch bort ham nakanén.

⁸ Nun, agan mára warák o póshák hast, bass ent, rázig bebén.

⁹ Hamá ke sér bayaga lóthant, watá chakkásán† dawra dayant o anchén ahmak o táwán dayókén wáhagáni damá kapant ke mardomá tabáhi o barbádiá dawra dayant.

¹⁰ Chéa ke zardósti har warhén badén káráni risshag o wandhál‡ ent. Lahtén ke pa zarrá hodónák§ ent, imánay ráhesh yalah dátatag o gam o ranján kaptagant.

Pa Timutáusá Pulosay sar o sój

¹¹ Bale taw, oo Timutáus, Hodái mardomé ay. Cha é chizzán watá dur bedár o pahrézkári, hodátorsi, imán, mehr, sabr o ópár o narmtabiay randá bekap.

¹² Imánay nékén johdá bekan. Abadmánén zendá dastá byár, hamá zendá ke pa áia gwánk janag butagay o bázén sháhédéay déma hamé nékén ekráret kortag ke taw Issá Masihay báwarmandé ay.

¹³ Hodáay bárgáhá*, hamá Hodá ke har chizzá zenda bakshit o Issá Masihay bárgáhá, hamá Masih ke Pontius Pilátusay déma wati sháhédiay tahá nékén ekrári kort, man tará hokma dayán ke

¹⁴ tán may Hodáwandén Issá Masihay áyagá, Hodáay bépólong† o béaybén hokmán bemann.

¹⁵ Hodáwandén Issá Masihay áyagay wahdá Hodá wata gishshénit, hamá yakkén mazan-shánén Hákem ke bádsháháni Bádsháh o hodáwandáni Hodáwand ent,

¹⁶ hamá ke yakk o tahná namirán ent o áiy dargáh anchén rozhné ke kass ódá raseta nakant o kassá nadistag o disti ham nakant. Áiay sharap o ezzat o zór o wák tán abad barjáh bát. Anchosh bát. Ámin.

¹⁷ Hamá mardom ke é donyáyá hastómand ant, áyán hokm beday ke gorunák mabét o wati ométá gón wati mál o hastíá mabandét ke mál o hastia kayt o rawt. Wati ométá Hodáay sará bebandét ke gón daspachi mára alkáp o peráwánén zendé dant.

¹⁸ É mardomán sój beday ke sharrén kár bekanant, nékiá sarréch o málá daspach bebant.

¹⁹ É dhawlá, á pa wat ganjé moccha kanant ke pa áyáni áyókén zendá mohkamén bonyádé bit o hamá zendá dastá kárant ke hakk o delén zendé.

* **6:1 6:1** Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti. † **6:9 6:9** Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán. ‡ **6:10 6:10** Wandhál, bezán hondhál, risshag o rótag. § **6:10 6:10** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag.

* **6:13 6:13** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. † **6:14 6:14** Bépólong, bezán sáp o sallah, palgár.

²⁰ Oo Timutáus! Harché ke tai amánat kanag butag, áíay negahpáníá bekan. Watá cha bé sar o pádén gappán ke gón Hodáyá hecch sar o káresh nést dur bedár o watá cha hamá drógén tálimán ham dur bedár ke pa radi zántay nám dayag butagant.

²¹ Lahténá é tálimáni randgiri kort o imánay ráhesh yalah dát.

Hodáay rahmat shomay sajjahénáni sará sáhél[‡] bát.

[‡] **6:21 6:21** Sáhél, bezán sáheg kanag.

Pa Timutáusá Pulosay domi kágad Pa Timutáusá Pulosay domi kágaday pajjár

Salám o drói

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha Hodáay razáyá Issá Masihay kásedé án tánke hamá zenday kawli o wádahay járá bejanán ke cha Issá Masihá rasit,

² pa mani dordánagén chokk Timutáusá.

Tará cha Hodáén Pet o may Hodáwandén Issá Masihay némagá rahmat o rahm o émeni sar bát.

Sakki o sóriáni tahá wapádári

³ Man shap o róch ke wati dwáyáni tahá modám tará yáta kanán, Hodáay shográ gerán, hamá Hodá ke man gón pákén zamiréá áiy parastesh o hezmatá kanán, anchó ke mani pet o pirokán kortag.

⁴ Tai arsáni tránagá* ke kapán, maná pa tai didará zahira kant ke tará begendán o galá báí bebán.

⁵ Tai Bégarazén† imánay yará kapán ke awalá tai ballok Luis o tai mát Yunikahay delá jágahi kort o man deljam án ke nun tai delá ham jágahi kortag.

⁶ Paméshká man tará tránagá géján ke Hodáay dátagén nyámatá dobar kármaz kan, hamá nyámat ke tará cha hamá wahdá gón ent ke man wati dast tai sará ér moshtant.

⁷ Chéá ke Hodáyá mára choshén ruhé nadátág ke mára bozdel bekant, mára zór o wák o mehr o dáshtay‡ Ruhi bakshátág.

⁸ Gorhá may Hodáwanday bárawá sháhedi dayagá lajj makan. Mani hálatay sará ham sharmendag mabay ke man pa Hodáwandaygi bandig án. Man pa wasshén mestágá§ é sakki o sórián ke bardásht kanagá án, tawesh ham gón Hodáay bakshátagén zórá bardásht kan.

⁹ Hodáyá mára neját dátág o pa pákén zendéá gwánk jatag*. Mára may kortagén káráni sawabá gwánki najatag, wati jenday erádah o rahmatay bonyádá gwánki jatag o é rahmat mára Issá Masihay barkatá, cha azalá dayag butag o

¹⁰ nun gón may rakkénókéén Issá Masihay áyagá záher butag, hamá Issá Masihá ke markay jend nést o nábud kort o cha wasshén mestágay ráhá abadmánén zend záher kort.

¹¹ Man gechéén kanag butagán ke é wasshén mestágay jár janók o kásed o tálim dayóké bebán.

¹² Man paméshká sakki o sóri saggagá án, bale sharmendag naán chéá ke zánán man kai sará imán áwortag o deljam án ke áíá é wák o twán hast ke tán wati áyagay róchá hamá amánatay negahpániá bekant ke maná dátagi.

¹³ Harché ke taw cha man eshкотag, é rástén tálim ant. Eshán wati kerrá bedár o pa imán o mehr esháni sará kár kan, chéá ke taw Issá Masihay ráhá ay.

¹⁴ Hamá wasshén mestág ke tai amánat ent, gón Pákén Ruhay komakká, áiy negahpániá bekan, hamá Pákén Ruh ke may tahá zendag ent.

Béwapái o wapádári

¹⁵ Taw zánay ke Ásíáy† damagay‡ sajjahén mardomán maná yalah dátág, Pigélus o Hermugénes ham á rombá§ gón ant.

¹⁶ Hodáwand Onésiporusay lógay mardománi sará mehrabán bát, chéá ke báz bará mani arwáhi tázah kortag o mani zamziláni sawabá sharmendag nabutag.

¹⁷ Wahdé Rumay shahrá átk, maná sakk báz shóházi kort o dari gétk.

¹⁸ Hodáwand wati áyagay róchá Onésiporusay sará mehrabán bát. Wahdé man Epésosay shahrá atán, taw sharr zánay ke áíá chinkadar mani hezmat kort.

2

Rahmat o ópár

* 1:4 1:4 Tránag, bezán yát, hayál, tahtál. † 1:5 1:5 Bégaraz, bezán hamá ke garaz o tamáhi nést. ‡ 1:7 1:7 Dásht, bezán wati napsay dáragay twán, wati ger o dár, wati kanthróí. § 1:8 1:8 Mestág, bezán wasshén háí, bashárat. * 1:9 1:9 Gwánk janag, bezán tawár kanag. † 1:15 1:15 Á wahdá, Ásíáy máná annugén Torkiahay rónendi némag at. ‡ 1:15 1:15 Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. § 1:15 1:15 Romb, bezán gróh, thóíi.

¹ Oo mani chokk! Gorhá taw hamá rahmatay barkatá ke mára cha Issá Masihay némagá rásit, watá mohr o mohkam bedár.

² Harché ke man bázén sháhedéay déma gwashtag o taw eshкотag, é tálimán anchén porehtebárén mardománi sepordah bekan ke degarán tálim dát bekanant.

³ Issá Masihay sharrén sepáhigéay* paymá, sakki o sóriáni saggagá gón bay.

⁴ Hamá sepáhig ke jangá rawt watá gón é dega káran dazgattha nakant. Á lóthit ke mani apsar cha man razá bebit.

⁵ Hamé dhawlá, kasé ke layb o gwáziá bahra zurit, tánke rahbandáni hesábá layba nakant, áia katthókay† tája narasit.

⁶ Kesháray awali bahr báýad ent dehkáná berasit ke hédi rétkag.

⁷ Harché man gwashagá án, esháni sará pegr bekan ke Hodáwand tará é sajjahén chizzáni zánt o sarpadiá dant.

⁸ Issá Masihá yát bekan, hamá ke Dáuday nasl o óbádagé‡ o cha mordagán zendag but. Hamé mani paygám ent o

⁹ pa hameshiá sakki o sória saggán, tantaná§ chó radkára zamzilán bastagán. Bale Hodáay habar zamzilán nabastag.

¹⁰ Gorhá Hodáay gechén kortagénáni háterá man har chizza saggán ke áyán ham neját berasit. É neját o eshiay abadmánén shán o shawkat Issá Masihay sará imán áragay barkatá rásit.

¹¹ É gapp rást ent ke:

Agan má gón Issáyá mortagén,
gorhá gón áia zendag ham Bén.

¹² Agan má sakki o sórián besaggén,
gón áia bádsháhi ham kanén.

Agan má áia moridiá enkár bekanén,
á ham may pajjáha áragá enkára kant.

¹³ Agan má gón áia béwapái bekanén,
á gón má angat wapá kant,
chéá ke á wati tab o sareshday* helápá shota nakant.

Hodáwanday hezmatkár

¹⁴ Báwarmandán modám é chizzáni tránagá begéj. Hodáyá sháhed kan o áyán habardár kan ke labz o mánáyáni sará jang makanét. É chizzán hecch arzesh nést, hoshká gósh dárókáni imáná tabáha kanant.

¹⁵ Wati sajjahén johdá bekan ke watá Hodáay déma ke pésha kanay, Hodáay kabul kortagén mardomé bebay, anchén kár kanóké bebay ke sharmendag bayagay zalurati mabit o rástiy habará bé radiá bayán bekan.

¹⁶ Watá cha bé sar o pádén gappán ke gón Hodáyá hecch sar o káresh nést, dur bedár chéá ke choshén gapp o rapp, mardomá cha Hodáyá róch pa róch durtera kanant.

¹⁷ É paymén gapp o habar báwarmandáni nyámá anchó shenga bant ke shummakay† nájórhí badaná shenga bit. Himenáus o Pilétus anchén mardomán ant

¹⁸ ke rástiy ráhesh yalah dátag. Á gwashant ke mordag wa chónáhá cha kabrán pád átkag o zendag butagant, o é paymá lahténay imáná tabáha kanant.

¹⁹ Bale padá ham Hodáay sará báwarmand mohra óshtant, lógéay mohkamén bonyáday paymá. Hodáyá wati báwarmandáni sará é habar naksh kortag o mohr jatagant: “Hodáwand wati mardomán pajjáha kárit” o “Harkas ke Hodáwanday námá gipt, báýad ent watá cha badkáriá dur bedárit.”

²⁰ Sérén mardoméay lógay darp o hirán tahná teláh o nograhayga nabant, dár o gelay darp ham bit. Lahtén darp o hirán pa hásén káran kár bandaga bit o lahtén pa adnáén‡ káran.

²¹ Agan kasé watá cha badkáriá dur bedárit o watá palgár bekant, pa hásén káran darpé bit, pák o palgár kanaga bit, wati wáhonday§ dardá wárt o pa har sharrén kára tayára bit.

²² Watá cha warnáiy hawá o hawasán dur bedár o hamá mardom ke gón sápén delé Hodáwanday námá gerant, áyáni hamráhiá pahrézkári o imán o mehr o émeniá shóház bekan.

* 2:3 2:3 Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari. † 2:5 2:5 Katthók, bezán báýay barók, hamá ke kámyáb o sóbmanda bit. ‡ 2:8 2:8 Óbádag, bezán nasl o padréch, chokk o nomásag. § 2:9 2:9 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

* 2:13 2:13 Saresht, bezán pédáeshi tab, zát, báten, jawhar. † 2:17 2:17 Shummak, bezán Engréziá “kaynser” o Pársiá “sarátán”. ‡ 2:20 2:20 Adná, bezán arzán, kamkimmat, kamarzesh. § 2:21 2:21 Wáhond, bezán málek, hodábond.

²³ Tará gón ahmak o násarpadén gappán kár mabit, chéa ke taw zánay ke é gapp, arh o korh páda kanant.

²⁴ Hodáwaday hezmatkár báyard ent arh o korh makant. Arh o korhay badalá gón harkasá mehrabán bebit, tálim dát bekant o sagg o bardáshti báz bebit.

²⁵ Wati helápén mardomán pa narmi rástén ráhá sój bedant, balkén Hodá áyán móh bedant ke tawbah bekanant o rástiy zánt sar bebant,

²⁶ hósh o sár bekanant o cha Shaytánay dámá bechotthant, hamá Shaytán ke é mardomi bandig kortagant tánke áiy wáhagá sarjam bekanant.

3

Gránén wahd

¹ É gappá bezán, ke áheri zamánagán gránén wahda káyant.

² Mardom wati jendá dósta dárant, zardóst, batháki*, gorunák†, záh o bad kanók, pet o mátay náparmán, náshogr, nápák,

³ bémehr, pahell nakanók, bohtám janók, bédásht, zálem, sharriay naprat kanók,

⁴ dróhók‡, béparwáh o porkebra bant o Hodá badalá aysh o nóshá dósta dárant.

⁵ Zaherá Hodátorsa bant bale hamá zór o wáká namannant ke áyán pa rásti Hodátorsa kant. Tará gón choshén mardomán hecch kár mabit.

⁶ Esháni nyámá anchén mardom hast ke lógáni tahá poterant o hamá janénán wati dámá dawr dayant ke nézór ant o gonáhá bár ant o har paymén radén wáhagáni golám ant.

⁷ Choshén janén modám nókén tálimáni randá kapant, bale hechbar rástíá sarpada nabant.

⁸ Anchó ke Yannis o Yambris Mussáay heláp atant, hamé dhawlá é radén tálim dayók ham rástiy heláp ant, sellén pegr o hayái o drógén imánay wáhond ant.

⁹ Bale é mardom báz démá shota nakanant, chéa ke harkas esháni ahmakíá gendit, anchó ke Yannis o Yambrisay ahmaki gendag but.

Sar o sój

¹⁰ Bale taw mani bárawá zánay, mani sajjahén tálim, mani zenday warh o paym, mani maksad, imán, sabr, mehr o sagg o bardáshtay bárawá o

¹¹ hamá ázár o sakki o sóriáni bárawá ham zánay ke Antákiah o Ekóniah o Lestrahay shahrán mani sará kaptant. Man é ázár saggetant o Hodáwandá maná cha é sajjahénán neját dát.

¹² Harkas ke Issá Masihay ráhá Hodái zendé gwázénaga lóthit, ázár dayaga bit o

¹³ badén mardom o rad dayók degarán rada dayant o wat rada kapant o róch pa róch gantera bant.

¹⁴ Bale hamá chizz ke taw dar bortagant o tará áyáni sará yakin ent, áyán barjáh bedár chéa ke taw zánay ke é chizz taw cha kojám mardomán dar bortagant.

¹⁵ Tará sarjamén Pákén Ketábay zánt cha gwánzagá gón ent. É ketáb tará sarpad korta kant ke chón tará Issá Masihay sará imánay barkatá nejata rasit.

¹⁶ Pákén Ketábay sajjahén habar Hodáayg ant ke elhámay sheklá démi dátagant. Pákén Ketáb pa tálim dayagá, pa radiáni sarpad kanag o rást kanagá o pa pahrézkáriay hél dayagá§ páedagmand ent

¹⁷ tánke har Hodádóst pa har paymén sharrén kára kábel o tayár bebit.

4

Hodáay habaray járá bejan

¹ Man tará Hodá o Issá Masihay démá sawgendá dayán, hamá Issá Masih ke róché na róché padá kayt. Kayt o bádsháhia kant o zendagén o mortagénáni dadrasiá kant,

² taw Hodáay habaray járá bejan, wahd o náwahd pa jár janagá tayár bay. Mardomán hakkal kan o gón mzanén sabr o ópár o bázén sar o sójé áyáni radián rást kan o delbaddhiesh* beday.

³ Chéa ke yakk wahdé kayt ke mardom rástén tálimá bardáshta nakanant o wati chapp o chágerdá anchén tálim dayókáni mzanén rombé moccha kanant ke áyáni delay habará bekanant.

⁴ Mardom rástiy némagá delgósha nakanant o watgarhén kessaháni† randá kapant.

* 3:2 3:2 Batháki, bezán hamá mardom kegorrit, kasánén karé mazana kant o pésha dárít, mazangappia kant. † 3:2

3:2 Gorunák, bezán magrur, porkebr. ‡ 3:4 3:4 Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant. § 3:16

3:16 Héi dayag, bezán tarbiat dayag, sój dayag, sarpad kanag o ráh perrénag. * 4:2 4:2 Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. † 4:4 4:4 Watgarhén kessah, bezán hamá kessah ke ensáná jórh kortagant.

⁵ Bale har hálat o jáwaréá[‡] tará dásht bebit, sakki o sóri besagg, wasshén mestágay jár janagay kára déma barán kan o wati hezmatkária yemmahá sarjam kan.

Pulosay áheri habar

⁶ Nun gapp esh ent ke mani hón wa chónáhá réchagi korbánigéay[§] paymá réchag bayagá ent o mani rawagay wahd átkag.

⁷ Man wati nékén johd kortag, man wati zenday tách o maydán^{*} sarjam kortag o wati imánay sará óshátágán.

⁸ Nun páki o palgáriay táj pa man ér ent, hamá táj ke Hodáwand, bezán ádelén dádras wati áyagay róchá maná danti, tahná maná na, hamá sajjahén mardomán ham danti ke áiy záher bayagay lóthók butagant.

⁹ Zutt kan o watá pa man sar kan.

¹⁰ Chéa ke Démásá wati donyádóstiay sawabá maná yalah kortag o Tesálunikiay shahrá shotag. Kriskis Galátiahá shotag o Titus Dalmátiahá.

¹¹ Tahná Luká mani kerrá ent. Markásá bezur o gón wat byár, chéa ke á Hodáay hezmatkária pa man mazanén komakké.

¹² Man Tikikás Epésosay shahrá dém dát.

¹³ Wahdé káay, hamá kabáh[†] ke man Truásay shahrá Kápusay kerrá ér kort, áiy gón wat byár o mani tumarán[‡] ham, hás hamá ke cha póstá addh kanag butagant.

¹⁴ Ásenkárén Sekandará gón man bázén badié kortag. Hodáwand áiy kortagén karáni sezáyá áiy dant.

¹⁵ Taw ham watá cha áiy dur bedár, chéa ke may paygámay sakk heláp at.

¹⁶ Awali randá ke man hakdiwáná pésh kanag bután, kass mani komakká nayátk. Sajjahénán maná yalah kort. Hodá eshán bebakshát.

¹⁷ Bale Hodáwand mani kashá óshát o maná zór o wáki dát, tánke man sarjamiá paygámay járá bejanán o sajjahén darkawm beshkonant. É paymá man cha shéray dapá rakketán.

¹⁸ Hodáwand maná cha har paymén sherr o badá rakkénit o maná pa salámati wati ásmáni bádsháhiá sara kant. Áiy shán o shawkat barjáh bát, abad tán abad. Anchosh bát. Ámin.

Goddhi drahbát

¹⁹ Priskilah o Akwiláyá salám kan o Onésiporusay lógay mardomán ham.

²⁰ Erástus Korentay shahrá nesht o Trupimus ke nádráh at, man Militusay shahrá yalah dát.

²¹ Zutt kan o cha zemestáná pésar watá edá sar kan. Yubulus tará salám kanagá ent, anchosh ham Pudens o Linus o Kládiá o sajjahén brát.

²² Hodáwand gón taw gón bát.

Shomará rahmat sar bát.

[‡] **4:5 4:5** Jáwar, bezán hálat. [§] **4:6 4:6** Réchagi korbánig; Kwahnén Ahdnámagay zamánagá réchagi korbánig, korbánigáni yakk tahré butag ke ápen chizzesh korbánig kortag. Edá Pulosay markay némagá eshárahé. ^{*} **4:7 4:7** Tách o maydán, bezán tachagay mokábelah, mosábekah, tachagay rays. [†] **4:13 4:13** Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti. [‡] **4:13 4:13** Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá ták yá póstáni sará nebisag o gerd gardá patáyag butagant.

Pa Titusá Pulosay kágad Pa Titusá Pulosay kágaday pajjár

Salám o drór

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke Hodáay hezmatkár o Issá Masihay kásedé án ke Hodáay gechén kortagénáni imáná mohrter bekanán o áyáni rástíay zántá déma bebarán, hamá rásti ke dém pa Hodátorsíá rahshóna* bit.

² É zánt mára abadmánén zenday ométá dant o Hodá ke dróga nabandit, áia ham cha azalá é abadmánén zenday wádah kortag.

³ May rakkénókén† Hodáyá, wati hokmay barkatá, é paygámay jár janagay zemmarári maná dátog o é paymá wati habari pa wahd záher kortag.

⁴ Pa Titusá ke mani o áiy imán yak k ent o imánay hesábá mani hakkigén chokk ent.

Tará cha Hodáén Pet o may rakkénókén Issá Masihay némagá rahmat o émeni sar bát.

Pa Titusá Pulosay parmán

⁵ Man tará paméshká Kritay jazirahá nádent o shotán ke taw násarjamén káran begisshénay o har shahrá kamásh gechén bekanay o káran áyáni dastá bedayay, hamá paymá ke man tará hokm dátogat.

⁶ Kamásh báyd ent anchéné bebit ke áia mardománi malámat per mabit, gón wati janá wapádár bebit, áiy chokk báwarmand bebant o choshén káré makanant ke kasé áyáni sará sarkasshi o náparmániay bohtámé jat bekant.

⁷ Kelisáay kamáshá Hodáay lógay zemmah gón ent, paméshká báyd ent áia mardománi malámat per mabit, gorunák‡ mabit, damáná zahr magipt, sharabié mabit, sheddatién§ mardomé mabit o pa zarr o málá lálech* o tamáh makant.

⁸ Kamásh báyd ent mehmánnawáz bebit, sharri o nékiá dóst bedárit, dáshti† bebit, pahrézkár, pák o palgár o shehm o rahdár‡ bebit.

⁹ Kamáshá hamá porehtebárén tálim ke dayag butag, báyd ent áiy sará mohr bóshiti táнке á degarán gón sharrén tálimá delbaddhi§ dát bekant o hamá ke é tálimay heláp ant, áyán sarpad kort bekant ke á rad ant.

¹⁰ Chéá ke sarkasshén mardom o puttár* o prébkár báz ent, hás sonnat kanagay mannókáni tahá.

¹¹ É mardománi dap báyd ent band kanag bebit, chéá ke pa wati lálech o tamáhá lahtén lógá sarjamá tabáh kanagá ant. É anchén tálim dayagá ant ke báyd ent madayant.

¹² Esháni jenday sháeréá gwashtag:

“Kritay mardom poshti drógband ant,
wakshi ant o
jándozzén lápi ant.”

¹³ É gwáhi rást ent, paméshká pa trondi sarpadesh kan ke rástén imánay sará mohr bóshitant o

¹⁴ Yahudiáni watgarhén kessahán† delgósh makanant o choshén mardománi hokmán gósh madárant ke cha rástíá bar gashtagant.

¹⁵ Pa pákdelén mardomán har chizz pák o sáp ent, bale á mardom ke palit o nábáwar ant, pa áyán har chizz nápak ent. Aslá, é mardománi pegr ham palit ant o zamir ham.

¹⁶ É mardoma gwashant ke má Hodáyá zánén, bale áyáni kár pésha dárant ke áia nazánant. Choshén mardom bazzhenák‡ ant, náparmán ant o hecch sharrén káray kábel naant.

2

Sharrén kár o kerd

¹ Hamá chizzáni tálimá beday ke gón rástíá hamdap ant.

* 1:1 1:1 Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar. † 1:3 1:3 Rakkénók, bezán neját dayók. ‡ 1:7 1:7 Gorunák, bezán magrur, porkebr. § 1:7 1:7 Sheddati, bezán jang o jérhah kanók, arh o korh kanók. * 1:7 1:7 Lálech, bezán tamáh, hers. † 1:8 1:8 Dásht, bezán wati napsay dárág, wati ger o dár, wati kanthról. ‡ 1:8 1:8 Shehm o rahdár, bezán hamá mardom ke ráh o rahbandána mannit. Ordu o Pársiá pa “nazm o tartib”, Angréziá “disciplined”. § 1:9 1:9 Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. * 1:10 1:10 Puttár, bezán hamá mardom ke sakk báz habara kant o bémaksadén habara kant. † 1:14 1:14 Watgarhén kessah, bezán hamá kessah ke ensáná jórh kortagant. ‡ 1:16 1:16 Bazzhnák, bezán sakk sell, hamá ke gón áiy o áiy káráni gendagá del harába bit.

² Mazanomrén mardénán tálím beday ke grán o sangin bebant, sharapdár bebant o dáshtesh bebit. Báyd ent áyán rástén imán o mehr o sagg* o bardásht bebit.

³ Hamé dhawlá mazanomrén janénán tálím beday ke sharapdárén zendé begwázénant, báposhtá habar makanant o sharábi mabant. Á báyd ent sharrén kár o kerday dars o sabakká bedayant.

⁴ Gorhá kasterén janénán sar o sój korta kanant ke chón wati lógwájah o chokkán dóst bedárant,

⁵ chón dáshtesh bebit o pák o pársá bebant, chón wati lógay kárán delgosh bebant, chón mehrabán o wati lógwájaháni parmánbardár bebant tánke Hodáy habar bohtám janag mabit.

⁶ Hamé paymá warnáén mardénán ham delbaddhi beday ke dáshtesh bebit.

⁷ Taw har sharrén kára pa áyán mesálé bebay. Tálím dayagá tachk o rást o grán o sangin bebay o

⁸ tai habar o bayán rást bebant ke kass áyáni tahá radié dar gétk makant o tai badwáh pashal o sharmendag bebant o may helápá hecch badén habaré kort makanant.

⁹ Golámán tálím beday ke har kára wati wájaháni parmánbardár bebant, áyán wassh o razá bekanant, gón áyán hamjwábi makanant,

¹⁰ cha áyáni málán hecch chizz madozzant o sharrén amánatdár bebant tánke hamá tálím ke may rakkénókén Hodáy bárawá ent, á tálímá pa mardomán delkassh bekanant.

¹¹ Chéá ke Hodáy rahmat ke sajjahén mardomán rakkénta kant, záher butag.

¹²⁻¹³ É rahmat mára tálímá dant ke má watá cha hodánáparmáni o donyái hawá o hawasán dur bedáren o hamé wahdá ke má wati mobáarakén ométay entezár o wadará én, bezán wati mazenén Hodá, wati rakkénókén Issá Masihay porshawkatén áyagay wadará én, é donyáyá pa jenday dásht o pahrézkári o Hodátorsi zend begwázénén.

¹⁴ Issá Masihá wati zend pa má nadir kort ke mára cha may sajjahén selkárián bemókit* o pa wat kawmé pák o palgár bekant ke áiy jendayg bebit o é kawm pa sharrén káray kanagá hobbig o hodónák* bebit.

¹⁵ É hamá chizz ant ke taw báyd ent eshání tálímá bedayay. Gón sarjamén ehtiáre áyán delbaddhi beday o pa trondi sarpadesh kan. Mayl ke mardom tará béarzesh sarpad bebant.

3

Hodáy rahmatay mirásdár

¹ Báwarmandán yátá perrén ke hákem o ehtiárdáráni ezzatá bekanét, áyáni parmánbardár bebét o pa har sharrén káray kanagá tayár bebét.

² Hechkasá bohtám majanét o gón mardomán arh o korh makanét, báyd narmdel bebét o gón sajjahén mardomán pa békebrí* pesh byáét.

³ Yakk wahdé má ham béagl o náparmán o gomráh butagén o har paymén badén wáhag o hawá o hawasáni golám butagén. Má wati zend badkári o hasadday tahá gwázéntag. Napratay haddár butagén o má gón yakdomiá naprat kortag.

⁴ Bale may rakkénókén Hodáy mehrabáni o mehr ke záher but,

⁵ Hodáyá mára rakként. Mára may nékén káráni sawabá narakkénti, wati rahmay sawabá rakkénti. Áiá mára shosht o Pákén Ruhay barkatá nókén zendé dát o é paymá mára rakkénti.

⁶ Hodáyá mára may rakkénókén Issá Masihay barkatá, cha Pákén Ruhá sarréch kort,

⁷ tánke má ke áiy rahmatay barkatá pák o palgár butagén, abadmánén zenday ométay mirásdár bebén.

⁸ É gapp rást ent o mana lóthán ke taw é tálímay sará zór bedayay, tánke hamá mardomán ke wati omét gón Hodáyá bastag, wati delgoshá gón sharrén kárán bekanant. É sharrén habar ant o pa harkasá páedagmand ant.

⁹ Cha bésarén arh o korhán o moptén sar o bon† kanagán o cha dapják o Sharyatay bárawá jang o jérhahán watá dur bedár, chéá ke é bémána o bépáedagén gapp ant.

¹⁰ Anchén mardomé ke báwarmandáni rombá* prosht o prósha kárit, yakk o do randá áiá habardár kan. Agan sharr nabut, watá cha áiá dur bedár.

¹¹ Chéá ke taw zánay ke é gomráh o gonahkárén mardomé o wati jenday gonáhán bár ent.

* **2:2 2:2** Sagg, bezán bardáshtay twán, ópár. † **2:14 2:14** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá “bázkhariid”. ‡ **2:14 2:14** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. * **3:2 3:2** Békebrí, bezán kebr o gorur nakanag, magrur nabayag. † **3:9 3:9** Sar o bon, bezán pet o pirok o bonpirok o poshtáni habar. ‡ **3:10 3:10** Romb, bezán gróh, thóli.

Goddhi habar

¹² Man Artemásá yá Tikikásá tai kerrá ráha dayán. Anchó ke kayt, taw johd bekan ke Nikupolisay shahrá, mani kerrá byáyay, chéá ke mani erádah ent ke berawán o zemestáná hamódá begwázénán.

¹³ Wati sajjahén wasá bekan ke wakil Zénás o Apulosá áyáni sapará komakk bekanay. Bechár ke á pa hecch chizzá mohtáj mabant.

¹⁴ May mardom báyard ent dar bebarant ke chón watá pa sharrén kárán wapka kanant§ tánke degaráni zaluratán purah bekanant. É paymá may mardománi zendagi bésamara nabít.

¹⁵ E sajjahén mardom ke mani kerrá ant, tará saláma kanant. Hamá báwarmand ke mára dósta dárant, áyán salám kan. Hodáay rahmat shomay sajjahénáni sará sáhél* bát.

§ 3:14 3:14 Wapk kanag, bezán nadr kanag.

* 3:15 3:15 Sáhél, bezán sáheg kanag.

Pa Pilimuná Pulosay kágad Pa Pilimuná Pulosay kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke pa Issá Masihaygi zendáná bandig án o cha may brát Timutáusay némagá,

pa may dóstigén hamkár Pilimun o

² goháren Apyah o hamráhén johdkár Arkipus o pa hamá báwarmandán ke shomay lógá pa ebádatá yakjáha bant.

³ Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomará rahmat o émeni sar bát.

Dwá o shogrgozári

⁴ Man har wahdá ke wati dwáyáni tahá tará yáta kanán, modám wati Hodáay shográ gerán,

⁵ chéa ke tai imán o tai mehray hál maná sar bayagá ent, hamá imán ke tará Hodáwandén Issáy sará hastent o hamá mehr ke tará pa sajjahén palgártagénán* hastent.

⁶ Mani dwá ent ke hamá imán ke máshomá áia sharikdár én, tai zánt o zánagá géshter kanát. Har sharrén chizzé ke mára cha Masihay barkatá hastent, áiaý bárawá tai zánt géshter bát.

⁷ Mani brát! Maná tai mehráni sawabá mazanén wasshi o delbaddhié† rasetag, chéa ke taw palgártagénáni del, áram o táhir‡ dátag.

Ónesimúy bárawá Pulosay dazbandi

⁸ Bell toré man Masihay barkatá pa deljami tará hokm dáta kanán ke ché bekan o ché makan,

⁹ bale mane Pulos ke pirmardé án o annun Issá Masihay háterá bandig án, mehray bonyádá gón taw dazbandié kanán.

¹⁰ Man gón taw Ónesimúy§ bárawá dazbandia kanán ke imánay hesábá mani chokk ent o bandigiay wahdán maná rasetag,

¹¹ hamá ke pésará tará hecch páedagi nadát, bale nun pa taw o pa man, doénán páedagmand ent.

¹² Man áia pa taw per tarrénagá án, bezán wati delá pa taw rawán dayagá án.

¹³ Nun ke man pa wasshén mestágá* bandig án, man lóthet ke áia wati kerrá bedáran ke tai jágahá á mani hezmatá bekant.

¹⁴ Bale bé tai razáyá man hecch kanaga nalóthán ke taw hecch kár pa majburi makanay, tai jenday wáhag o razá gón bebit.

¹⁵ Balkén á pa kasánén wahdéa paméshká cha taw sestag o dur butag ke pa modámi tará berasit,

¹⁶ bale cha ed o dém golámé hesáb mabit, cha goláméa báláter, dóstigén braté hesáb bebit. Maná wa sakk dóst ent, tará angat géshter dóst ent, ensáni hesábá ham o Hodáwanday sará báwarmandén bratéay hesábá ham.

¹⁷ Nun agan taw maná wati sangaté sarpada bay, gorhá Ónesimúsá anchó dast ger ke maná dasta geray o

¹⁸ agan tai káré harábi kortag yá áia tai wámé per ent, áyan mani hesábá nebeshtah kan.

¹⁹ Mane Pulos é gappá daste wat nebeshtah kanagá án: “Manesha dayán o tará nagwashán ham ke tará é nókén zend mani barkatá rasetag o taw mani wámdár ay.”

²⁰ Haw mani brát, mana lóthán ke pa Hodáwandaygi cha taw páedagé begerán. Pa Masihaygi mani delá é áram o táhirá beday.

²¹ Man deljam án ke taw parmánbardaré ay, paméshká pa taw nebeshtah kanagá án, chéa ke mana zánán, inchok ke mana gwashán, taw géshtera kanay.

²² O dega gappé, pa man jágahay band o bastá ham bekan, chéa ke maná omét ent ke tai dwáyáni barkatá ázáta bán o tai kerrá káyán.

Godáhi drahbá

* **1:5 1:5** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **1:7 1:7** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. ‡ **1:7 1:7** Táhir, bezán áram, karár. § **1:10 1:10** Ónesimúy maná ent “kárámad, páedagmand”. * **1:13 1:13** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat.

²³ Épáprás ke pa Issá Masihaygi gón man yakjáh bandig ent, tará saláma kanagá ent.

²⁴ Mani hamkár Markás o Aristarkás o Démás o Luká ham tará saláma kanant.

²⁵ Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón taw gón bát.

Pa Ebránián kágadé

Hodáy kolaw

¹ Gwastagén dawr o zamánagán báz randá Hodáyá cha nabiáni dap o zobáná gón may pet o pirokán báz paymá habar kortag,

² bale é goddhi* róchán áia gón má cha wati Chokkay dap o zobáná habar kortag, cha hamáiy dapá ke Hodáyá sajjahén chizz áiará mirás dátagant o cha áiy wasilahá jaháni addh kortag.

³ É Chokk Hodáyá shán o shawkatay ádénk ent, Hodáyá tab o sareshdá† záhera kant o wati porzórén habaray barkatá sajjahén chizzán barjáha dárít. Mardománi gonáháni shódagá o rand, Chokk borzén arshay Hodáyá rástén kashá nesht.

Chokk cha préshtagán báláter ent

⁴ Gorhá Chokk cha préshtagán sakk báz báláter ent, anchó ke hamá nám ham cha préshtagáni námá borzter ent ke Hodáyá Chokkárá mirás dátag.

⁵ Chéá ke Hodáyá hechbar gón wati hecch préshtagá nagwashtag:

“Taw mani Bacch ay,

maróchi man tará pédá kortag.”

Hecch préshtagéay bárawá ham nagwashtagi:

“Man áiy Peta bán o

á mani Chokka bit.”

⁶ O padá wahdé Hodá wati awali Chokká é donyáyá déma dant, gwashit:

“Mane Hodáyá sajjahén préshtag áia parastesh bekanant.”

⁷ Préshtagáni bárawá Hodá gwashit:

“Wati préshtagán gwát jórha kanán,
bezán wati hezmatkárán ásay bránz‡.”

⁸ Bale Hodá gón Chokká gwashit:

“Oo Hodá! Tai bádsháhiay taht abad tán abada mánit o
tai bádsháhiay asá, adl o ensápay asá ent.

⁹ Taw páki o rásti dóst dáshtag o

cha badiá naprat kortag,
paméshká mane Hodáyá, bezán tai Hodáyá

tará cha tai hamráhán géshter, shádehay rógen per moshtag§.”

¹⁰ Hodá gón Chokká chosh ham gwashit:

“Oo Hodáwand! Taw bongéjá zeminay bonhesht* ér kort,
ásmán ham tai dastáni jórh kortagén ent.

¹¹ É gár o bégwáha bant bale taw abadmán ay.

É sajjahén chó pósháká kwahna bant.

¹² Taw eshán chó kabáhéá† péchay.

É chó pósháká badal kanaga bant,

bale taw dáemá hastay o

tai máh o sál halása nabant.”

¹³ Hodáyá hechbar gón wati hecch préshtagá nagwashtag:

“Mani rástén kashá tán hamá wahdá benend

ke man tai dozhmenán tai pádáni chérá dawra dayán‡.”

¹⁴ Béshakk sajjahén préshtag hezmatkárén arwáh ant o pa hamáyáni hezmatá ráh dayag butagant ke áyan nejátay mirása rasit.

2

Nejáiy némagá delgósh kanag

¹ Paméshká má báyd ent hamá paygámay sará géshter delgósh bedayén ke má eshkotag, chó mabit ke gomrák bebén.

* **1:2 1:2** Goddhi, bezán áheri. † **1:3 1:3** Tab o saresh, bezán zát, báten, jawhar. ‡ **1:7 1:7** Bránz, bezán ásay shamálá, shólah. § **1:9 1:9** Rógen per moshag, bezán pa káréá gechéen kanag o wák o twán dayag. Esráiliáni kerrá rógen per moshag bádsháh o mazanén dini péshwáyáni gechéen kanagay rasmé butag. * **1:10 1:10** Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. † **1:12 1:12** Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti. ‡ **1:13 1:13** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “tai pádáni chéray tahtoké bekanán”.

² Á paygám ke cha préshtagáni dap o zobáná gwashag butagat mohr o mohkam at o áiy har paymén náparmáni o helápwarziay barhakkén sezá raset,

³ gorhá agan má é mazanén nejátay némagá delgósh madayén, che paymá rakketa* kanén? É nejátay habar awalá Hodáwandén Issáyá kort o padá hamá mardomán pa má hamá paymá sar kort ke wat cha Issáyá eshкотagatesh.

⁴ Hodáyá bázén ajabbatén neshánié ham pésh dásht, ajabén kár o warh warhén mójezah kort o Pákén Ruhay nyámat wati delay tabá bahr kortant. Hamé paymá Hodáyá é paygámay rástiy gwáhi dát.

Baniádamén Issá

⁵ Hamá jahán ke áyagi ent o má áiy habará én, Hodáyá préshtagáni érdast nakort,

⁶ parchá ke yakkéá yakk jáhé gwáhi dátag o gwashtag:

“Ensán chéé ke taw áiy gamwár ay,

baniádam kay ent ke áiy delgóshá dáray?

⁷ Taw pa kammén wahdéá á cha préshtagán jahlter kort o

padá shán o sharapay táj sará dát o

⁸ har chizz áiy pádáni chérá ér kort.”

Nun wahdé Hodáyá har chizz áiy pádáni chérá ér kortag, dega hecch pasht nakaptag ke áiy pádáni chérá mabit. Albat má angata nagendén ke har chizz áiy pádáni chérá ent.

⁹ Bale Issáyá gendén ke pa kammén wahdéá cha préshtagán jahlter kanag but o nun shán o sharapay táj sará enti, chéá ke áia markay sakki sagget†. Haw, cha Hodáay rahmatán áia sajjahénáni háterá markay tám chasht.

¹⁰ Hodá, ke har chizz cha hamáia ent o pa hamáia, wahdé áia bázén chokké wati shán o shawkatá sharikdár kanag lóthet, cháreti sharter ent ke man esháni nejátay rahshón‡, bezán Issáy kámeliá cha sakki o sóriay§ ráhá záhér bekanán.

¹¹ Chéá ke pák o palgár* kanók o pák o palgár bayók, é sajjahén yakkén Petay chokk ant, paméshká Issá eshán wati brát gwashagá sharmendaga nabit.

¹² Gwashit:

“Wati brátáni kerrá tai námay járá janán,

mocchiay déma tará názénán.”

¹³ Padá gwashit:

“Man Hodáay sará tawkala kanán.”

O padá gwashit:

“É man án o é hamá chokk ant ke Hodáyá maná dátagant.”

¹⁴ Chokk cha hón o góshá addh butagant, paméshká Issá ham hón o góshay mardomé but o átk ke gón wati marká, hamáia yór o wáká† bepróshit ke markay zóri dasta ent, bezán Shaytánayg o

¹⁵ é dhawlá hamáyán ázát bekant ke wati sajjahén omrá markay torsay golám butagant.

¹⁶ É gapp záher ent ke Issá préshtagáni komakk kanagá nayátk, Ebráhémay chokk o óbádagáni‡ komakk kanagá átk.

¹⁷ Gorhá paméshká allami at ke á har hesábá wati brátáni paymá bebit, tánke Hodáay bárgáhá§ rahmdel o wapádárén mazanén péshwáé bebit ke kawmay gonáhán beshódit o kapárat* bekant.

¹⁸ Áiy jendá sakki o sóri saggetag o cha chakkásá† gwastag, paméshká hamáyán komakk korta kant ke chakkásay tahá ant.

3

Issá o Mussá

¹ Gorhá, oo pák o palgár butagén brátán*! Shomá ke borzén arshay Hodáay tawár kortagénáni tahá gón ét, wati pegr o hayálán gón Issáyá bekanét, gón hamá kásed o mazanén péshwáyá ke má áia mannén.

² Á gón wati gechén kanóká wapádár at, hamá paymá ke Mussá Hodáay sarjamén lógay wapádár at.

* 2:3 2:3 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. † 2:9 2:9 Saggag, bezán bardásht kanag. ‡ 2:10 2:10 Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar. § 2:10 2:10 Sakki o sóri, bezán mosibat, taklip. * 2:11 2:11 Palgár, bezán sáp o sallah, bepóleng. † 2:14 2:14 Wák, bezán zór, tákat. ‡ 2:16 2:16 Óbádag, bezán nasl o padréch, chokk o nomásag. § 2:17 2:17 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. * 2:17 2:17 Kapáratay máná sarpósh ent. Edá pa gonáháni shódagá kármaz butag. † 2:18 2:18 Chakkás, bezán ázmáesh, emtehan. * 3:1 3:1 “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén.

³ Anchó ke lógay addh kanókay sharap cha lógay sharapá géshter ent, Issá cha Mussáyá géshter shán o sharapa karzit,

⁴ chéá ke har lógéará addh kanóké hast, bale Hodá sajjahén chizzáni addh kanók ent.

⁵ Mussá, hezmatkáréay hesábá Hodáay sarjamén lógay wapádár at ke hamá chizzáni gwáhiá bedant ke démtérá gwashag o záher kanaga bant,

⁶ bale Masih Chokkay hesábá, Hodáay lógay wapádáren sarmaster ent o Hodáay lóg má én, bale hamá shartá ke delér bemánén o pa pahré wati ométay sará mohr bóshtén.

Sarkasshi makanét

⁷ Paméshká Pákén Ruha gwashit:

“Maróchi shomá agan Hodáay tawará eshkonét,

⁸ wati delá á paymá seng makanét

ke shomay pet o pirokán sarkasshiay róchán kort,

hamá wahdá ke áyán gyábáná maná chakkáset† o ázmáesh kort.

⁹ Bell toré shomay pet o pirokán tán chell sálá mani kortagén kár distagatant,

bale angat ódá áyán maná chakkáset.

¹⁰ Paméshká man á naslay sará zahr atán o gwashton:

‘Delesh gomráh ent o

mani ráhána nazánant,’

¹¹ Gorhá man pa hezhm‡ sawgend wárt ke

‘hamá árámí o ásudagi ke man pa eshán armán kortag,

é mardom hechbar ódá sara nabant.’ ”

¹² Oo mani brátán! Hozzhár bét ke cha shomá hechkasay del bad o béimán mabit o cha namiránén§ Hodáyá posht makant.

¹³ Hodáyá posht janagay badalá, tán hamá wahdá ke “maróchigén róch” hastent, har róch yakdegará delbaddhi* bedayét ke cha shomá hechkasay del cha gonáhay prébá seng mabit.

¹⁴ Chéá ke máshomá Masihay har chizzá bahramand én, bale pa é shartá ke wati deljamiá tán áherá mohr o mohkam bedáren, hamá deljami ke bendátá† máshomará butag.

¹⁵ Anchó ke gwashag butag:

“Maróchi shomá agan áyay tawará eshkonét,

wati delá á paymá seng makanét

ke shomay pet o pirokán sarkasshiay róchán kort.”

¹⁶ Hamáyán ke eshkot o angat sarkasshi kort, á kay atant? Á sajjahén hamá mardom naatant ke Mussáyá sarókiá cha Mesrá dar átkant?

¹⁷ Tán chell sálá Hodá kai sará zahr at? Hamáyáni sará zahr naat ke gonáhesh kort o jónesh gyábáná kaptant?

¹⁸ Kojám mardománi bárawá sawgendi wárt: “Hechbar hamá árámí o ásudagiá ke man pa áyán armán kortag, sara nabant”? Hamáyáni bárawá sawgendi nawárt ke náparmániesh kort?

¹⁹ Gorhá má gendén ke áyán cha wati nábwariá natwánt hamá árámí o ásudagiá sar bebant ke Hodáyá pa áyán armán kortagat.

4

Hodáay kawl kortagén árámí o ásudagi

¹ Hodáay kawl o wádah angat barjáh ent ke má hamá árámí o ásudagiá sar buta kanén ke áiá pa má armán kortag. Paméshká hozzhár bebén, chó mabit ke cha shomá kasé pasht bekapit o árámí o ásudagiay menzelá sar mabit.

² Chéá ke mará ham áyáni paymá wasshén mestág* rasetag. Hamá paygám ke áyán eshkot, á paygámá áyáná hecch páedag nadát, parchá ke eshkonókáni delá imán néstat ke paygám áyáni delá benendit,

³ bale má ke imán áwortag, Hodáay kawl kortagén árámí o ásudagiá sara bén. Bell toré Hodáay kár cha jahánay jórj bayagay wahdá sarjam butant, bale padá ham gwashti:

“Gorhá man pa hezhm sawgend wárt ke

‘hamá árámí o ásudagi ke man pa eshán armán kortag,

é mardom hechbar ódá sara nabant.’ ”

⁴ Hodáyá yakk jághhéá haptomi róchay áramiay bárawá gwashtag:

† 3:8 3:8 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. ‡ 3:11 3:11 Hezhm, bezán gaynz, zahr gerag. § 3:12

3:12 Namirán, bezán hamá ke hechbara namerit. * 3:13 3:13 Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. † 3:14

3:14 Bendát, bezán bongéj, shoru. * 4:2 4:2 Mestág, bezán wasshén hál, bashárat.

“Haptomi róchá, mane Hodáyá cha wati sajjahén kárán árám kort.”

⁵ Bale Hodáyá chó ham gwashtag:

“Hamá árámí o ásudagi ke man pa eshán armán kortag, é mardom hechbar ódá sara nabant.”

⁶ Gorhá é habar angat barjáh ent ke lahtén mardom Hodáay kawł kortagén árámí o ásudagiá sara bit, bale hamáyán ke é wasshén mestág pésará eshkotagat, wati náparmániy sawabá sar nabutant.

⁷ Gorhá Hodáyá dega róché gishshént o báz wahdá rand Dáuday zobáná “maróchigén róchay” bárawá habari kort o hamá paymá ke pésará é ketábá átkag, gwashti:

“Maróchi shomá agan áiy tawará eshkonét,
wati delá seng makanét.”

⁸ Chéá ke agan Yusháyá á mardománá árámí o ásudagi bedátén, gorhá Hodáyá randterá dega róchéay bárawá habar nakortagat.

⁹ Bale pa Hodáay kawmá angat Shabbatay paymén árámí o ásudagié ér ent.

¹⁰ Chéá ke harkas ke Hodáay kawł kortagén árámí o ásudagiá sara bit cha wati kárán árámá kant, hamá paymá ke Hodáyá cha wati kárán árám kort.

¹¹ Gorhá wati sajjahén zóra bejanén ke hamá árámí o ásudagiá sar bebén, chó mabit ke kasé may pet o pirokání paymá náparmáni bekant o pasht bekapit.

¹² Chéá ke Hodáay habar zendag o zórmand ent o cha har dodapén zahméá tézter ent. Anchosha borrit ke nákoná cha góshtá o majgá[†] cha haddhá ham jetá kant[‡] o delay hayál o maksadán pa ensápa gishshénit.

¹³ Sajjahén jaháná hecch chizz cha Hodáay chammán chér o andém[§] naent. Har chizz áiy chammáni déma záher ent o mará áiy kerrá hesáb dayagi ent.

May masterén peshwá Issá

¹⁴ Mára mazanén peshwáé hast ke cha sajjahénán master ent o ásmáná shotag, bezán Issá, Hodáay Chokk. Paméshká byáét wati imánay darshán kanagay sará mohra óshén,

¹⁵ chéá ke mára anchén masterén peshwáé hast ke may nezóriána zánt o gón má hamdardi korta kant, anchéné ke har hesábá may paymá chakkásag butag, bale hecch gonáhi nakortag.

¹⁶ Gorhá byáét pa deléri dém pa Hodáay rahmatay tahtá kenzána bén tánke á may sará rahm bekant o zaluratay wahdá mára áiy komakkay barkat berasit.

5

¹ Har masterén dini peshwá cha mardománi nyámá* gechén kanaga bit o Hodái káráni tahá áyáni nomáendaha bit tánke pa mardománi gonáhán Hodáay bárgáhá théki byárit o korbánig nadr bekant.

² Peshwá gón nazántkár o gomráhén mardomán pa narmdeli pesh átka kant, chéá ke áia ham nezóri mán.

³ Paméshká báyard ent tahná pa é dega mardománi gonáhán korbánig makant, pa wati jenday gonáhán ham bekant.

⁴ Hechkas é sharapá wat zorta nakant, é sharap tahná hamá wahdá rasit ke Hodá yakkéá hamá dhawlá tawár bekant ke áia Hárún tawár kort.

⁵ Gón Masihá ham hamé paymá but. Áia masterén peshwá bayagay sharap watará wat nadát. Hodáyá gón Masihá gwasht:

“Taw mani Bacch ay,
maróchi man tará pedá kortag.”

⁶ Dega jágahéa chosh ham gwasht:

“Taw tán abad peshwáé ay,

Malkisedikay[†] darjah o makámay peshwáé.”

⁷ Masihá wati donyái zendagiay róchán pa borztawári o grétagen chammé Hodáay kerrá dwá o dazbandia kort, hamáiy kerrá ke twánti Masihá cha marká berakkénit[‡]. Parmánbardáriy sawabá áiy dwá gósh dáraga butant.

⁸ Bell toré á Hodáay Chokk at, bale angat cha sakki o sóriay ráhá parmánbardárii dar bort.

⁹ Wahdé áiy kámeli záher but, á pa wati parmánbardarán abadmánén nejátay sarcham-mag[§] jórh but o

[†] 4:12 4:12 Majg hamá narmén chizz ent ke haddhay tahá ent. [‡] 4:12 4:12 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: anchosha borrit ke sáhá cha arwáha o bandá cha majgá ham jetá kant. [§] 4:13 4:13 Andém, bezán chér, póshidah.

* 5:1 5:1 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. [†] 5:6 5:6 Malkisedik, Ebráhémay zamánagá bádsháh o dini peshwáé at. [‡] 5:7 5:7 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéenag. [§] 5:9 5:9 Sarchammag, bezán sarchashmah.

¹⁰ cha Hodáay némagá áiará Malkisedikay darjah o makámay mazanén pëshwáéay darjah dayag but.

Báwarmandiay rost o rodóm

¹¹ É bárawá mará pa gwashagá bázén habaré hast, bale shomará é habaráni sarpad kanag grán ent, chéá ke shomá gósh dáragá sost tarretagét.

¹² Tân é wahdá shomá báyard ent ostád buténét, bale shomará padá kaséay zalurat ent ke Hodáay bonyádi habarán shomará sarpad bekant. Shomará shir pakár ent, trondén warák* wárta nakanét.

¹³ Shirmechéen chokké nazánt pa man ché sharr ent, chéá ke angat nonnoké,

¹⁴ bale trondén warák pa bálegán ent, pa hamáyán ke wati imáney sará modám káresh kortag o é paymá nék o baday parkesh dar bortag.

6

¹ Paméshká byáét cha hamá bonyádi tálimán ke Masihay bárawá ant démtera rawén o dém pa pohtagiá kenzána bén. É tálimáni bonredá dobar ér makanén: cha hamá kárán tawbah kanag ke ásaresh mark ent, Hodáay sará imán,

² pákshódiáni* tálim, dastay ér moshag†, mordagáni jáh janag‡ o abadmánén dádrasi§.

³ Nun má cha eshán démtera rawén, agan Hodáay razá bebit.

⁴ Hamá mardom ke áyáni del yakk randé rozhná but o ásmáni sawgátay támesh chasht o Pákén Ruhá sharikdár butant o

⁵ Hodáay habaray washtáni o áyókén zamánagay zóresh chasht,

⁶ agan é mardomán wati ráh táb dát, hechbar dém pa tawbahá árag buta nakanant, chéá ke é mardom Hodáay Chokká padá saliba kasshant o mahlukay déma áia bézzata kanant o é paymá watá táwána dayant.

⁷ Hamá zemin ke wahd pa wahdá áiy sará hawra gwárit o sérá ápa wárt o pa wati ábád kanókán sharrén bar o samara kárit, á zeminá Hodá barkata dant.

⁸ Bale á zemin ke konthag o dhangara ródénit, békár ent. Zuttán nálat kanaga bit o áiy ákebat sóchag ent.

⁹ Oo dordánagén dóstán! Bell toré má é paymá habar kanagá én, bale má shomay sharriáni bárawá deljam én, hamá sharri ke gón nejátá hamgranch ant.

¹⁰ Chéá ke Hodá náensáp naent ke shomay kárán beshamóshit. Shomá palgártagénáni* hezmat kortag o angat kanagá ét o Hodá cha é mehrá bétránaga nabit ke shomá pa áiy námá kortag.

¹¹ May wáhag ent ke cha shomá harkas tán godhsará hamé hobb o hodónákia† barjáh bedárit ke shomay omét purah bebit.

¹² Sost o jándozz‡ mabét, hamáyáni randgiriá bekanét ke cha imán o sabray ráhá Hodáay kawláni mirásdára§ bant.

Hodáay kawl o karár

¹³ Wahdé Hodáyá gón Ebráhémá kawl kort, wati jenday sawgendi wárt, chéá ke masteréné néstat ke áiy sawgendá bwárt.

¹⁴ Gwashti: “Pa rásti tará barkata dayán o tai nasl o padréchá* báza kanán.”

¹⁵ É paymá Ebráhémá gón sabr o ópár entezár kort o hamá chizzi raset ke Hodáyá kawl dátatagat.

¹⁶ Mardom cha wat masterénay sawgendá warant. Sawgend gappá gishshénit o har jérhahá halása kant.

* **5:12 5:12** Trondén warák, bezán dhaddhén warák, hamá warák ke narm naent. * **6:2 6:2** Pákshódiay labz, Yunáni zobána “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. † **6:2 6:2** Dastay ér moshagay maksad esh ent ke hamá mardomá cha Hodáay némagá hayr o rahmat berasit ke dast áiy sará ér moshaga bit. ‡ **6:2 6:2** Jáh janag, bezán pád áyag, zendag bayag. § **6:2 6:2** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari, ensáp. * **6:10 6:10** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **6:11 6:11** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. ‡ **6:12 6:12** Jándozz, bezán tambal. § **6:12 6:12** Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres. * **6:14 6:14** Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag.

¹⁷ Paméshká wahdé Hodáyá lóthet ke pa wádaháni mirásdárán pakká pësh bedárit ke mani erádah badala nabít, gorhá sawgendi wárt

¹⁸ tánke cha é doén badal nabayagi chizzán, bezán Hodáy kawlá o sawgendá, áiy panáhá átkagén mardomán pa bándátay ométá mohrén delbaddhié berasit, chéá ke buta nakant Hodá dróg bebandit.

¹⁹ É omét pa may arwáhá deljam o mohkamén nangaré† o Hodáy bárgáhá, pardahay poshtá‡ mekk ent,

²⁰ hamá jágahá ke Issá pa maygi, cha má pésar hamá wahdá shot ke á, Malkisedikay darjah o makámay mazanén pëshwáé but, abadi pëshwáé.

7

Malkisedikay pëshwái

¹ Malkisedik Shalimay* bádsháh at o borzén arshay Hodáy dini pëshwá at. Wahdé Ebráhémá bádsháh prósh dátatagant† o per tarragá at, Malkisedik gón áia dochár kapt o Ebráhémi barkat dát.

² Ebráhémá áiará har chizzay dahyakk dát. Malkisedikay námay máná “adl o ensápay bádsháh” ent o á Shalimay bádsháh ent, bezán “sohl o émeniy bádsháh”.

³ Na áiy pet o mát o béh o bonyáday‡ bárawá chizzé zánaga bit o na áiy zenday bendát o ásaray§ bárawá. Á, Hodáy Chokkay dhawlá ent o tán abad dini pëshwá mánit.

⁴ Bechárét, á chinchok mazan ent ke may bonpirok Ebráhémá cha jangay áwárán* áiará dahyakk dát.

⁵ Nun Sharyatay redá Láwiy nasl o padréch ke dini pëshwá bant, cha kawmá, bezán cha wati brátán dahyakka gerant, bell toré á wat ham Ebráhémay chokk o óbádag ant.

⁶ Bale Malkisedik ke cha Láwiy naslá naat, áia cha Ebráhémá dahyakk gept o Ebráhémi barkat dát, hamá Ebráhém ke Hodáyá gón áia wati wádah kortagatant.

⁷ Béshakk kasteréná cha masteréná barkata rasit.

⁸ Yakk némagé hamá mardom dahyakka gerant ke merant, domi némagá hamá mardom dahyakka gipt ke gwáhi dayag butag ke á zendaga mánit.

⁹ Chó ham gwashta kanén, Láwi ke dahyakka gipt, áiy jendá ham hamá wahdá dahyakk dát ke Ebráhémá dahyakk dát,

¹⁰ chéá ke wahdé Malkisediká gón Ebráhémá dhikk wárt†, Láwi wati bonpirok Ebráhémay sréná at o angat pédá nabutagat.

Issáy pëshwái

¹¹ Agan Láwiy dini pëshwáia ensán kámel kort bekortén, hamá pëshwái ke áiy bonyádá Shariat kawmá dayag butagat, gorhá dega pëshwáéay áyagay zalurat ché at, Malkisedikay darjah o makámay pëshwáé, Hárunay darjah o makámay na?

¹² Chéá ke agan dini pëshwái badala bit, gorhá Sharyat ham báyd ent badal bebit.

¹³ May Hodáwandén Issá ke áiy bárawá é habar kanag butagant, cha dega kabilahéa ent o cha á kabilahá hechbar kassá korbánjáhá hezmat nakortag.

¹⁴ Chéá ke é gapp záher ent ke may Hodáwand cha Yahudáy kabilahá at o Mussáyá hecch nagwashtagat ke cha é kabilahá kasé dini pëshwá buta kant.

¹⁵ É gapp hamá wahdá angat pakkátera bit ke Malkisedikay darjah o makámay pëshwáé byayt.

¹⁶ May Hodáwand é bonyádá pëshwá jórh nabut ke Sharyatá áiy béh o bonyáday bárawá hokmé mán, hamé bonyádá pëshwá but ke áiy zend hechbar halása nabít.

¹⁷ Chéá ke áiy bárawá chó gwáhi dayag butag: “Taw tán abad pëshwáé ay, Malkisedikay darjah o makámay pëshwáé.”

¹⁸ É paymá, pésarigén hokm poshtá dawr dayag but, chéá ke nezór o kára nayátk.

¹⁹ Sharyatá hecch chizz kámel nakort. Mára sharterén omété raset ke eshiay barkatá má gón Hodáyá nazzikka bén.

²⁰ É kár bé sawgendá nabut. Á dega bé sawgendá dini pëshwá butant,

²¹ bale Issá gón sawgendéa pëshwá but, hamá wahdá ke Hodáyá gón áia gwasht:

“Mane Hodáwandá sawgend wártag o nabajján,

taw tán abad pëshwá ay.”

† 6:19 6:19 Nangar, bezán langar. ‡ 6:19 6:19 Yahudiáni mazanén parasteshgáhá pardahé hastat ke Hodáy bárgáhi cha mardomán jetá kort. Edá morád hamé pardah ent. * 7:1 7:1 Shalim hamá Urshalim ent. † 7:1 7:1 Prósh dayag, bezán shekast dayag.

‡ 7:3 7:3 Béh o bonyád, bezán pet o pirok, asl o nasab. § 7:3 7:3 Bendát o ásar, bezán shoru o halási. * 7:4 7:4 Áwár, bezán jangay tahá loth o pol kortagén mál o mardom. † 7:10 7:10 Dhikk warag, bezán dochár kapag, gón chizzéa lagag.

²² É sawgenday barkatá Issá gehterén ahd o paymánéay Zámen[‡] but.

²³ Á dega dini péshwá sakk báz butagant, chéá ke marká á móh[§] nadátagant ke dáemá péshwái bekanant,

²⁴ bale Issá tán abad zendag ent, paméshká áiy péshwái dáemi ent.

²⁵ Hamé sawabá, á mardom ke cha Issáay ráhá Hodáay kerrá káyant, Issá áyan sarjamén nejaté baksheta kant, chéá ke á modám zendag ent tánke áyani wakiliá bekant.

²⁶ Mára anchén mazanén péshwáé pakár ent ke pák o palgár o béayb bebit, cha gonahkárán jetá bebit o áiy jáh cha arshá borzter bebit.

²⁷ Áiá zalurat naent ke é dega dini péshwáyáni paymá har róch awalá pa wati gonáhán o randá pa kawmay gonáhán korbánig bekant, chéá ke hamá wahdá ke áiá watará nadr kort, é kári yakkén randá kort o bass.

²⁸ Sharyat anchén mardomán mazanén dini péshwá jórha kant ke áyan ensáni nezóri mán, bale hamá sawgend ke cha Sharyatá rand átk Hodáay Chokki pa péshwáiá gechén kort. Chokká wati kár sarjam kort o tán abad kámel but.

8

Nókén ahd o paymánay péshwá

¹ Nun may é habaráni masterén maksad esh ent ke mára anchén mazanén péshwáé hast ke ásmáy borzén arshay Hodáay tahtay rástén kashá neshtag o

² pákén jágahá hezmata kant, bezán hamá asligén tambuá^{*} hezmata kant ke Hodáwanda mekk kortag[†], ensána mekk nakortag.

³ Har mazanén dini péshwá pa thékiay árag o korbánigay nadr kanagá gechén kanaga bit, paméshká allami ent ke Issáy ham pa nadr kanagá chizzé bebit.

⁴ Agan á zeminay sará butén, hecch paymá dini péshwáé nabutagat, chéá ke dega dini péshwá hast ke Sharyatay hesábá thékia kárant.

⁵ Á, anchén parasteshgáhéá hezmata kanant ke ásmáni parasteshgháy nákámelén shekl o dróshomá[‡] ent, paméshká tambuay addh kanagay wahdá Hodáyá Mussá habardár kort o gwasht: “Bechár, é sajjahén chizzán hamá paymá addh kan ke man tará kóhay sará pésh dásht.”

⁶ Bale nun é hezmatá ke Issá kant, eshiay darjah cha áyani hezmatay darjahá báz borzter ent, hamá paymá ke é ahd o paymán ke Issá eshiay myánjigeriá[§] kant, cha pésari ahd o paymáná báláter ent o é paymánay bonhesht mohrterén wádaháni sará ér ent.

⁷ Chéá ke agan awali ahd o paymán béayb butén, dega ahd o paymánéay zalurat nabutagat.

⁸ Bale Hodáyá kawmay ayb distant o gwashti:

“Mane Hodáwanda gwashán ke hamá róch pédák ant

ke man gón Esráilay lóg o Yahudáay lógá nókén ahd o paymáné bandán.

⁹ Bale á paymén ahd o paymáné nabandán ke man gón áyani pet o pirokán hamá róchá bast

ke áyani daston gept tánke cha Mesrá daresh bekanán.

Á mani ahd o paymánay sará naóshátánt,

gorhá man wati dém cha áyan tarrént.

¹⁰ Mane Hodáwanda gwashán, esh ent hamá ahd o paymán

ke áyókén róchán gón Esráilay kawmá bandáni:

man wati ráh o rahbandán áyani pegr o hayáláni tahá naksha kanán o

áyáni delá nebeshtahesha kanán.

Man áyani Hodá bán o á mani mahluk.

¹¹ Cha ed o rand kass wati hamsáhegá tálíma nadant o

kass wati bratá nagwashit: ‘Hodáwanda pajjáh byár,’

chéá ke á sajjahén, kasán o mazan, maná zánant

¹² ke man áyani radkárián pahella kanán o

cha ed o rand, hechbar áyani gonáhán yáta nakanán.”

¹³ Hodá “nókén ahd o paymánéay” habará kant o gón é habará awali ahd o paymáná kwahn o nákára kant o harché ke nákára bit o kwahna tarrit, zutt gár o bégwáha bit.

[‡] 7:22 7:22 Zámen, bezán zamánat dayók. § 7:23 7:23 Móh, bezán wahd, porsat, mókal, wár o gég. * 8:2 8:2 Tambu,

bezán haymah, gedán. † 8:2 8:2 Mekk kanag, bezán lekk kanag, óshárénag. ‡ 8:5 8:5 Dróshom, bezán shekl, surat.

§ 8:6 8:6 Myánjigeri, bezán pa sohl o saláhá nyámi mardom bayag.

9

Awali ahd o paymánay nezóri

¹ Awali ahd o paymáná pa parasteshá ráh o rahband mán at o zeminay sará pa parastesh kanagá pákén jágahé ham hastat.

² Tambué mekk kanag butagat o eshiay awali kóthiá* cherágdán, thébal† o pákwandhén nagan‡ mán atant. É kóthiay nám pákén jágah at.

³ Domi pardahay poshtá ham kóthié hastat ke pákterén jágah gwashaga but.

⁴ É kóthiá teláhpóshén bósóchi korbánjá ham mán at o ahd o karáray péti§ ham ér at ke sajjahén pahnáti teláhpósh atant. É pétiá mannay* teláhén darp, Hárúnay asá ke teji jatagat o ahd o paymánay wánek† mán atant.

⁵ Pétiay sará, shán o shawkatay karrubián‡ kapáratay§ sarpósh sáhél* kortagat. Bale annun é chizzáni sará hurt hurtá habar kanaga nabit.

⁶ Cha hamá wahdá ke é chizz hamé paymá tayár kanag butagant, dini péshwá pa hezmat kanagá modám awali kóthiá rawant.

⁷ Tahná mazanén dini péshwá domi kóthiá rawt, bale sálé yakk randé rawt o hechbar bé hóná narawt. Á pa wati gonáhán o pa kawmay gonáhán ke pa názánti kortagantesh é hónán nadra kant.

⁸ Gón é ráh o rahbandán, Pákén Ruh pésha dárit ke tán hamá wahdá ke awali tambu mekk at, pákterén jágahá rawagay ráh angat záher naat.

⁹ Á tambu pa annugén wahdá mesálé o hamá théki o korbánig ke parastesh kanóká nadra kortant, áyán parastesh kanókay zamir sarjamiá pák korta nakort.

¹⁰ É chizz warag o nóshag o tahr tahrén† shosht o shódi rasmán kármaz bant o bass. Bezán é záheri rasm ant o tán hamá wahdá kára kanant ke nókén dawr o zamánagay rahband byayt.

Masihay kámelén ráh o rahband

¹¹ Bale Masih mazanén péshwá but o átk ke mára hamá sharrén chizzán bedant ke annun mára hasant. Á cha anchén master o kámelterén tambuéá gwast ke ensánay dastá jórñ nakortag, bezán cha é hastiá dhann ent.

¹² Masih páchen o gwaskáni hónay barkatá nashot, wati jenday hónay barkatá bass yakkén randá pákterén jágahá shot o pa má abadmánén ázátié áworti.

¹³ Chéá ke agan nápakén mardománi sará páchen o káigeráni‡ hónay dranzag o korbánigén porrápay§ poráni chandhag áyán dini hesábá pák o palgára kant,

¹⁴ gorhá Masihá ke abadmánén Ruhay barkatá watá Hodáay bárgahá béaybén korbánigé kort, áiyá hón may zamirá báz géshter páka kant. Mára cha hamá kárán páka kant ke ásaresh mark ent tánke má namiránén Hodáay parastesh o hezmatá bekanén.

¹⁵ Paméshká Masih nókén ahd o paymánéay myánjiger* ent, tánke Hodáay tawár kortagén mardomán wádah dátagén abadmánén mirás berasit. Masihay mark áyán cha hamá náparmániána rakkénit ke awali ahd o paymánay wahdá kanag butagant.

¹⁶ Chéá ke wasiyat† hamá wahdá kára dant ke wasiyat kanókay mark sábet kanag bebit.

¹⁷ Wasiyat tahná marká rand kár bandaga bit o tán wahdé ke wasiyat kanók zendag ent, wasiyatá asaré nést.

¹⁸ Paméshká awali ahd o paymánay bandag ham bé hónay rechagá nabut.

¹⁹ Wahdé Mussáyá Sharyatay sajjahén hokm gón sarjamén kawmá gwashtant, áiyá gwask o páchenáni hón zort o ápá hawár kortant o gón sohrén pazhm‡ o zupáay§ thálán*, tumár† o sajjahén kawmay sará dranzetant.

* **9:2 9:2** Kóthi, bezán óták, kamrah, bán. † **9:2 9:2** Thébal, bezán méz, mazanén chárpadag. ‡ **9:2 9:2** Pákwandhén nagan anchén nagan atant ke modám Hodáwanday bárgahá ér kanagi at o é gappay nesháni atant ke Hodá wati mardománi rózirásán ent. § **9:4 9:4** É pétiay domi nám sháhediy péti ent. * **9:4 9:4** Mann hamá nán ent ke Mussáy zamánagá, Hodáay gyábáná pa Esráilián éra gétik. † **9:4 9:4** Wánek, bezán mazanén patanén seng, wánag. Sháhediy wánekáni sará Hodáay dahén parmán nebeshtah atant. ‡ **9:5 9:5** Karrubi, ásmáni mahluké ke báznolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágérdá ant. § **9:5 9:5** Ebráni zobáná kapáratay máná sarpósh ent. Edá pa gonáháni shódag o sarpósh kanagá kármaz butag. * **9:5 9:5** Sáhél, bezán sáheg kanag. † **9:10 9:10** Tahr tahrén, bezán warh warhén, dega dega paymén. ‡ **9:13 9:13** Káiger, bezán rostagén narén gók. § **9:13 9:13** Porráp, bezán kasánomrén mádagén gók. * **9:15 9:15** Myánjiger, bezán sohl o saláh kanók. † **9:16 9:16** Yunáni zobáná wasiyat o ahd o karár yakkén labz ent. ‡ **9:19 9:19** Pazhm, bezán pashm, espétpasay mud. § **9:19 9:19** Zupá kasánén drachké ke Engréziá “hyssop” o Pársiá “zufá” gwashanti. * **9:19 9:19** Thál, bezán sháharh, sháhal. † **9:19 9:19** Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá ták yá póstáni sará nebisag o gerd gerdá patáyag butagant.

²⁰ Mussáyá gwasht: “Esh ent hamá ahd o paymánay hón, hamá ahd o paymán ke Hodáyá shomará eshiay barjááh dáragey hokm dátagey.”

²¹ Hamé paymá áíá hón zort o tambu o hamá sajjahén chizzáni sará dranzetant ke parasteshay wahdá kármazá butant.

²² Chónáhá, Sharyatay hesábá kamm o gésh sajjahén chizz gón hóná pák o palgár kanaga bant o bé hónay réchagá pahellia narasit.

²³ Gorhá báyd ent ásmáni chizzáni shekl o dróshomá addh kortagén nákámelén chizz gón é korbánigán pák o palgár kanag bebant, bale ásmánay asligén chizzán sharterén korbánig pakár ent.

²⁴ Chéá ke Masih mardománi bastagén parasteshgáhéá nashot, bezán asligénay shekl o dróshomá addh kortagén nákámelén parasteshgáhá nashot, ásmánay jendá shot ke Hodáay bárgáhá may wakiliá bekant.

²⁵ Ódá pa é maksadá ham nashot ke watá báz randá korbánig bekant, bezán masterén dini péshwáay paymá nakorti. Masterén dini péshwá sál pa sál mazanén parasteshgáhay pákterén jágááh gón hamá hóná rawt ke áíay jenday hón naent.

²⁶ Agan har sál korbánig pakár butén, gorhá Masihá báyd ent cha donyáay bendátá báz bará sakki o sóri besaggetén. Bale nun ke wahd sarjam but, Masih yakkén randá záher but o bass, tánke gón watí sar o sáhay korbán kanagá gonáhá nést o nábud bekant.

²⁷ Hamá paymá ke pa ensáná bass yakk randé mark o cha marká rand dádrasi gissshénag butag.

²⁸ Masih ham yakkén randá korbánig kanag but ke bázén mardoméay gonáhán watí jenday gardená beladdhit. Albat, á padá záhera bit, bale pa gonáháni baddhá kanagá na, pa hamá mardománi nejátá ke áíay wadará[‡] ant.

10

Masihay korbánig bayag

¹ Sharyat áyókén sharrén chizzáni tahná násarjamén sheklé, áyáni asl naent. Paméshká har sál gón yakkén korbánigáni takrár kanagá, Sharyat á mardomán kámel korta nakant ke pa parasteshá káyant.

² Agan Sharyatá mardom kámel bekortén, korbánig kanag báyd ent band butén, chéá ke parastesh kanók yakkén randá tán abad pák o palgár butagatant o padá hechbar pa gonáhán watá mayárbáresh nakortagat.

³ Bale é korbánig sálá sará gonáháni yát o tránagá perrénant,

⁴ chéá ke káiger o páchenay hón gonáhán nést o nábudá nakant.

⁵ Gorhá wahdé Masih jaháná átk, gwashti:

“Tará korbánig o hayrátay hobb o wáhag néstat,
bale taw badané pa man tayár kort.

⁶ Taw cha sóchagi korbánig o gonáháni korbánigán razá nabutay.

⁷ Gorhá man gwasht: ‘Oo Hodá! Esh ent, man átkagán ke tai wáhagá sarjam bekanán, mani bárawá tumará nebisag butag.’”

⁸ Anchó ke borzá nebisag butag, Masihá gwasht: “Tará korbánig o hayrátay hobb o wáhag néstat o taw cha sóchagi korbánig o gonáháni korbánigán razá nabutay,” harchont ke é korbánig Sharyatay hesábá nadr kanaga bant.

⁹ Padá gwashti: “Esh ent, man átkagán ke tai wáhagá sarjam bekanán.” Gón é habará Issá awali ahd o paymáná dura kant o domiá kárit o

¹⁰ Má Hodáay wáhagay sawabá pák o palgár kanag butagén, Issá Masihay badanay korbánig bayagay barkatá ke á yakkén randá tán abad korbánig but.

¹¹ Har róch har dini péshwáé pa watí dini káráni kanagá óshit o rand pa rand hamá yakkén korbánigán nadra kant ke hechbar gonáhán shoshta nakanant.

¹² Bale wahdé Issáyá pa gonáháni dur kanagá yakk korbánigé tán abad nadr kortagat, shot o Hodáay rástén kashá nesht o

¹³ nun tán hamá wahdá wadárig ent ke dozhmen áíay pádáni chérá dawr dayaga bant.

¹⁴ Chéá ke yakkén korbánigay barkatá pák o palgár bayókén mardomi tán abad kámel kortagant.

¹⁵ Pákén Ruh ham pa má gwáhia dant, gwashtit:

¹⁶ “Hodáwaday habar esh ent: ‘É hamá ahd o paymán ent ke cha á róchán o rand gón áyána bandáni.

Wati ráh o rahbandán áyáni delá nádénán o áyáni pegr o hayáláni tahá naksha kanán.’

¹⁷ Padá gwashtit: ‘Nun hechbar áyáni gonáh o badián yáta nakanán.’”

[‡] 9:28 9:28 Wadár, bezán entezár, rahcháhi.

¹⁸ Nun wahdé gonáh pahell kanag butagant, padá pa gonáháni dur kanagá korbánig kanagay zalurat naent.

Byáét!

¹⁹ Gorhá brátán! Issáay hónay barkatá má pa deljami pákterén jágháh shota kanén,
²⁰ bezán cha hamá nók o zendbakshén ráhá pardahay á déma shota kanén ke Masihá gón wati badanay korbán kanagá pa má pach kortag.

²¹ Nun ke mará mazanén pëshwáé hast ke Hodáay lógay kármaster ent,
²² gorhá byáét gón hamá delsetki o deljamiá ke cha imánay ráhá rasit, Hodáay nazzikká rawén. Gón anchén delé berawén ke cha nápakén zamirá palgárag butag o gón anchén badané ke pákén ápa shódag butag.

²³ Byáét wati darshán kortagén ométay sará mohra óstén, chéa ke wádah kanók wati wádahay sará óstátag.

²⁴ Byáét hamá ráh o darána chárén ke chón yakdomiá pa mehr kanag o sharrén kárán delbaddhi* bedayén.

²⁵ Wati báwarmandi nend o nyádán yalah makanén chó ke lahténá eshání yalah dayag héi kortag. É nyádáni yalah dayagay badalá, byáét yakdomiá delbaddhia dayén, hás ke shomá gendér ke Hodáwanday áyagay róch nazzikk ent.

²⁶ Bale agan rástiy zánagá rand má pa zánt gonáh bekanén, gorhá hecch choshén korbánigé pashta nakapít ke é gonáhán beshódít,

²⁷ tahná áyókén sezáay tors, bezán jamburén ásay† tors pashta kapit, anchén áse ke Hodáay dozhmenána pelekkit‡ o éra bárt.

²⁸ Harkasá ke Mussáay Sharyata namannet, áiy sará rahm kanaga nabut o do yá say sháheday gwáhiay sará markay sezá dayaga but.

²⁹ Nun shomay hayálá á mardom chinkadar géshter sezáay hakdár ent ke Hodáay Chokká mána nayárit o hamá ahd o paymánay hóná nápa ka zánt ke hamá mardomará palgártagi o Hodáay Pákén Ruhá ke cha rahmatá porr ent, béezzata kant.

³⁰ Chéa ke má áia zánén ke gwashtagi: “Bérgiri mani kár ent, sezá dayók man án.” Chosh ham gwashtagi: “Mane Hodáwand wati kawmay dadrasia kanán.”

³¹ Haw, é torsnákén chizzé ke mardom namiránén Hodáay dastá bekapit.

³² Hamá gwestagén róchán yát kanét ke shomá cha Masihay nurá rozhná butét, hamá wahdá ke shomá bázén sakkí o sórié sagget o angat mohr óstátét.

³³ Baré mahlukay déma bézzat kanag o ázar dayaga butét o baré gón hamá mardomán hamdard atét ke sakkí o sóriáni tahá atant o

³⁴ hamáyáni gamwár atét ke zendáná bandig atant. Wahdé shomay mál o hasti pol o pánych kanaga but, shomá pa washdeli mannet, chéa ke shomá zánt ke gehterén o abadmánén mál o hastiáni wáhond§ ét.

³⁵ Gorhá wati delériá gár madayét ke deléri mazanén mozzé kárit.

³⁶ Shomará sabr o ópár pakár ent tánke Hodáay wáhagá sarjam bekanét o é dhawlá hamá chizz shomará berasant ke Hodáyá wádah kortagant. Chéa ke:

³⁷ “Bass kammé wahd pasht kaptag,
 hamá ke áyagi ent kayt, déra nakant.

³⁸ Mani rástáwar o bémayárén mardom imánay barkatá zendaga mánit,
 bale agan yakké pad bekenzit, cha áia wassh o razá nabán.”

³⁹ Albat má cha á mardomán naén ke pada kenzant o nést o nábudá bant, má cha hamáyán én ke wati imánay barkatá rakkant.

11

Imán

¹ Imán hamá chizzáni sará deljami ent ke mará cha áyán omét hast o hamá chizzáni sará setk* ent ke chamzáherá gendaga nabant.

² Imánay barkatá, may bonpirokáni nám pa sharri geraga but.

³ Imánay barkatá, má zánén ke jahán Hodáay hokmá addh kanag butag, bezán é chizz ke gendaga bant, cha chamzáherén chizzán addh kanag nabutagant.

⁴ Imánay barkatá, Hábilá pa Hodáyá cha Káenay thékiá sharterén théki áwort o Hábilay hamé imánay barkatá Hodáyá Hábil pák o palgár hesáb kort o áiy thékiáni táripi kort. Bell toré Hábil mort, bale imánay barkatá angat habará ent.

* 10:24 10:24 Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. † 10:27 10:27 Jamburén ás, bezán hamá ás ke sakk rók ent.

‡ 10:27 10:27 Pelekkgag, bezán najáyag o ér barag. § 10:34 10:34 Wáhond, bezán málek, hodábond. * 11:1 11:1 Setk, bezán báwar, yakin.

⁵ Imánay barkatá, Hanuk cha donyáyá chest kanag but ke mark magendit. Á, randá donyáyá gendag nabut chéá ke Hodáyá wati kerrá bort o chest bayagá pésar áíay bárawá gwáhi dayag butagat ke Hodái wash o razá kortag.

⁶ Bé imáná kass Hodáyá razá korta nakant, chéá ke harkas ke Hodáay nazzikká rawt, báýad ent báwar bekant ke Hodá hast o wati shóház kanókán enáma dant.

⁷ Imánay barkatá, Nuhá pa hodátorsi mazanén bójigé[†] addh kort ke wati lógay mardomán cha tuppáná berakkénit. Hodáyá á, hamá chizzáni bárawá habardár kortagat ke angat záher nabutagatant. Gón wati é kára Nuhá donyá mayárbár kort o hamá páki o palgáriay mirásdár but ke cha imáná kayt.

⁸ Wahdé Hodáyá Ebráhémá parmát ke hamá jágháh beraw ke randterá tai mirása bit, imánay barkatá, Ebráhémá Hodáay hokm mannet. Bell toré nazánti kojá rawagá án, bale sar gept.

⁹ Imánay barkatá, Ebráhém wádah dátagén molká darámadéay paymá gedánáni tahá nesht. Esák o Ákubá ham hamé paymá zenda gwázént, chéá ke á ham Ebráhémay paymá yakkén wádahay mirásdár atant.

¹⁰ Ebráhémá é kár paméshká kort ke á hamá shahray némagá chárágá at ke áíay bonyád abadmán ent, hamá shahr ke áíay nakshasáz o addh kanók Hodá ent.

¹¹ Imánay barkatá, Ebráhémá é twán raset ke nasl o padréchéay pet bebit, bell toré á sakk pir at o Sáraah béawlád at, chéá ke Ebráhémá zánt ke wádah kanók wati wádahá puraha kant.

¹² Paméshká cha yakk kaséá bezán cha hamá kasá ke pádi kabrá atant, anchén padréché pédá but ke ásmánay estáráni paymá báz at o tayáay rékáni dhawlá béhesáb.

¹³ É sajjahén mardomán hamá chizz narasetant ke áyan wádah dayag butagat, bale tán zenday áheri róchá wati imánesh dáshtagat. Á chizzesh éwaká cha durá distant o gal butant. Áyan mannet ke má zemínay sará darámad o mosáper én.

¹⁴ Á mardom ke choshén habara kanant, pésha dárant ke má watanéay shóházá én.

¹⁵ Agan á hamá molkay hayálá buténant ke yalahesh dátagat, áyan pa per tarragá mób hastat.

¹⁶ Bale gehterén molkéay lóthók atant, ásmáni molkéay. Paméshká Hodá sharmendaga nabit ke watá áyáni Hodá begwashit, chéá ke Hodáyá pa áyan shahré tayár kortag.

¹⁷ Imánay barkatá, Ebráhémá chakkás o ázmáeshay wahdá Esák pa korbánig kanagá áwort. Á ke wádahi rasetagatant, tayár at ke wati yakkén chokk Esáká korbánig bekant,

¹⁸ bell toré Hodáyá gón áíá gwashtagat ke tai nasl o padréch cha Esáká hesáb kanaga bit.

¹⁹ Ebráhém é yakiná rasetagat ke Hodá mordagán zendag kort ham kant o má gendén ke Esák cha markay dapá per tarret o átk.

²⁰ Imánay barkatá, Esáká Ákub o Issu pa áyáni bándátá barkat dátant.

²¹ Imánay barkatá, Ákub markay wahdá wati asáay komakká ósttát, sari jahl kort, Issopay har yakk mardénchokké barkati dát o Hodái parastesh kort.

²² Imánay barkatá, Issopá wati omray goddhi róchán, cha Mesrá Esráiliáni dar kapagay bábatá habar kort o wati haddháni kabr kanagay bárawá sar o sóji dátant.

²³ Imánay barkatá, Mussáay pet o mátá cha bádsháhay hokmá ham natorset o cha Mussáay pédáeshá rand tán say máhá chéresh dát, chéá ke distesh sharrangén chokké.

²⁴ Wahdé Mussá rost o mazan but, imánay barkatá, nalótheti ke kasé maná Perawnay[‡] jenekkay chokk begwashit.

²⁵ Gonáhay adároki aysh o nósháni badalá, áíá Hodáay kawmay hamráhiá ázáray saggag gechéen kort.

²⁶ Áíá delá gwasht ke pa Masihaygi mani béezat bayag cha Mesray ganj o hazánagán sharter ent, chéá ke áíay chamm ásmáni enámá sakk atant.

²⁷ Imánay barkatá, áíá cha bádsháhay gazabá natorset o Mesri yalah dát. Sabr o ópári kort, chéá ke “Hamá Nadistagéni” dist, bezán Hodá.

²⁸ Imánay barkatá, áíá Sargwazay aid gept o darwázagáni sará hón dranzet ke awali mardénchokkání koshók Bani Esráilay chokkán dast per makant.

²⁹ Imánay barkatá, kawm cha Sohrzerá gwast, chó ke cha hoshkén dhagaréá. Bale wahdé Mesrián gwazagay kóshesh kort, bokketant.

³⁰ Imánay barkatá, hapt róchá kawm Ariháay shahray diwálay chapp o chágerdá tarret o padá shahray diwálapt.

³¹ Imánay barkatá, náparmánén mardománi hamráhiá badkárén Raháb koshag nabut, chéá ke áíá jásus o chárig pa washdeli wasshát kortant.

[†] 11:7 11:7 Bójig, bezán lánch, kashti. [‡] 11:24 11:24 Perawn hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Ahdi zamánagán, Mesray har bádsháh Perawn gwashag butag.

³² Dega ché begwashán? Man Jedun, Bárák, Shamshun, Yaptáh, Dáud, Samwél o nabíáni bárawá habara nakanán ke wahd nést.

³³ Imánay barkatá bádsháhiesh geptant, adl o ensápesh barjáh kort, Hodáy wádah dátágén chizzesh rasetant, shéráni dapesesh bast,

³⁴ jamburén ásáni bránzesh koshtant o cha zahmáni dapá raketant. Hamá ke nezór atant zórmand butant, jangá zreng butant o dhanni lashkaresh táchéntant.

³⁵ Janénán wati mortágén mardom padá zendagá rasetant. É paymén mardom ham hastat ke ázár dayag o koshag butant, bale pa sharterén áheratéay ométá ázát bayagesh namannet.

³⁶ Lahtén kalág gerag o shallák o hayzarán janag but, lahtén gón zamzilán bandag o zendáná dawr dayag but,

³⁷ lahtén sengsár kanag but, lahtén gón arragá[§] kapp kanag o gón zahmá koshag but. Cha nezgáriá áyáni póshák pasi póst atant, bazzag atant, ázár dayag o bézzat kanag butant.

³⁸ Donyá áyáni láhek naat. Á, dasht o gyábán o kóhán sargardán atant o gár o hóndhán^{*} neshtagatant.

³⁹ Á wati imánay barkatá, pa sharri yát kanag butant, bale cha áyán yakkéá ham wádah dátágén chizz naraset.

⁴⁰ Chéá ke Hodáyá pa má sharterén chizzé delá at, tánke é mardom gón má hawár kámel bebant.

12

Imánay kámel kanók

¹ Nun ke may chapp o chágérdá sháhedáni mazanén rombé^{*} hast, gorhá byáét har bár o gonáhé ke mára sakk mána gissshénit, áiá cha wat dura kanén. Wati zenday hamá tách o maydán[†] ke may démá ent, byáét gón mohrén erádah o hemmaté áiá sarjama kanén.

² Byáét wati chammán Issáy sará sakka kanén ke imánay peshgám ent o imánay kámel kanók. Pa bándátay wasshián áiá sakki o sóri sagget o salib kasshagay sharmendagii mán nayáwort o randá shot o Hodáy tahtay rástén kashá nesht.

³ Hamáiá bechárét ke gonahkáráni naprati sagget ke shomá dam mabarét o delprósh mabét.

Hodái adab

⁴ Shomá angat tán wati kósharéngay haddá gonáhay helápá naóshátágét.

⁵ Balkén shomá hamá delbaddhi dayókén pant o nasihatá ke peté wati chokká dant, shamoshat? Á gwashit:

“Oo mani chokk! Hodáwand ke tará adaba dant nádelgósh mabay o

wahdé tará hakkala dant delprósh mabay.

⁶ Chéá ke Hodáwand hamá mardomá adaba dant ke dostia dárít o hamáiá hakkala dant ke wati chokkia zánt.”

⁷ Sakkián adabé bezánét o besaggét. Hodá shomará wati chokkáni hesábá chárit. Choshén chokk hast ke peti adab madant?

⁸ Agan shomá cha adabá zebahr[‡] ét, bezán nájáez ét o petay hakkén chokk naét, chéá ke adab har chokká dayaga bit.

⁹ Mára sajjahénán ensáni pet butag ke mára adabesh dátag o má ezzat dátagant. Gorhá má báyard ent wati ásmáni Petay angat géshter parmánbardáriá bekanén ke mára zend berasit.

¹⁰ May petán pa kammokén wahdéá mára hamá paymá adab dátag ke áyáni delá sharr butag, bale Hodá pa may jenday páedagá mára adaba dant ke áiy pákiá sharikdár bebén.

¹¹ Adab dayagay wahdá, har paymén adab mardomá tawrénit o wassha nabit, bale randá hamáyán ke adab geptag, áyáni bar o samar émeni o pahrézkária bit.

¹² Gorhá wati nátwánén bask o nezórén kóndhán zórmand kanét.

¹³ Pa wati pádán tachkén ráh addh kanét ke langén pád dar marawt o dráh bebit.

¹⁴ Wati wasá bekanét ke gón sajjahén mardomán émeniy ráhá berawét o páki o palgáriay shóházá bebét ke bé pákiá hechkas Hodáwandá dista nakant.

¹⁵ Bechárét kass cha Hodáy rahmatán zebahr mabit o hecch zahrén risshagé marodit o janjáí péda makant ke cha eshiá bázené nápaka bit.

¹⁶ Bechárét hechkas badkár yá ke Issuay paymá béhodá mabit ke pa yakk béléay waragá wati pédáeshi hakki[§] bahá kort.

§ 11:37 11:37 Arrag, bezán harrag. * 11:38 11:38 Hóndh, bezán zeminá mazanén thong. * 12:1 12:1 Romb, bezán gróh, thóli. † 12:1 12:1 Tách o maydán, bezán tachagay mokábelah, mosábekah, tachagay rays. ‡ 12:8 12:8 Zebahr, bezán bébahr. § 12:16 12:16 Pédáeshi hakk: Esráiliáni kerrá pet o piroki málay tahá awali mardénchokkay bahr cha é dega chokkáni bahrá do sari at.

¹⁷ Shomá zánét ke randterá wahdé áia lóthet barkatay mirásdár bebit, áiaý habar mannag nabut. Harchont á gréwáná barkat geragay randá at, bale tawbahay móhi naraset.

Hodátorsi

¹⁸ Shomá choshén kóhéay déma nayátkagét ke áia dast per kort bekanét, choshén kóhé naent ke cha áia ás shamálaha* kasshit. Dém pa tahároki o zrombi† o gwát o lurhéa ham nayátkagét o

¹⁹ na ham dém pa karnáay‡ tawará yá gappay anchén tawaréa ke gón áiaý eshkonagá mardomán peryát kort ke gón má dega hecch magwash.

²⁰ Chéa ke mardomán Hodáay é parmán sagget nakort ke agan jánwaréay dast o páde ham kóhá belaggit, allamá sengsár bebit.

²¹ Á nedárag§ anchó torsnák at ke Mussáya gwasht: “Man cha torsa larzagá án.”

²² Bale shomá Sahyunay kóhá, bezán namiránén Hodáay shahr, ásmáni Urshalimá átkagét. Shomá lakkáni lakk préshtagay shádahén mocchiá átkagét,

²³ Hodáay hamá awali chokkáni mocchiá átkagét ke áyani nám ásmáná nebisag butag. Hodáay kerrá átkagét, hamá ke sajjahénáni dádras ent, hamá pákénáni arwáháni kerrá átkagét ke kámel kanag butagant,

²⁴ Issáay kerrá átkagét ke nókén ahd o paymánay myánjiger ent, hamá dranzetagéen hónay kerrá átkagét ke cha Hábilay hóná sharter habara kant.

²⁵ Delgós kanét ke habar kanóká dhálchár makanét*. Á mardomán ke zeminay sará habardár kanók dhálchár kort, agan áyan tachagay ráh nadist, gorhá má chón tatka kanén agan cha hamáia wati déma betarrénén ke cha ásmáná mára habardára kant?

²⁶ Á wahdá áiaý tawará zemin larzént, bale nun wádahi kortag ke dega baré man na tahná zeminá, ásmáná ham larzénán.

²⁷ É habar “dega baré” hamá chizzáni dur kanagay némagá esháraha kant ke larzénaga bant, chéa ke jórh kortagéen ant, tánke hamá chizz bemánant ke larzénaga nabant.

²⁸ Nun ke mára anchén bádsháhié rasit ke larzénaga nabit, báýad ent Hodáay shográ begerén o pa ehterám o hodátorsi hamá paymá parasteshi bekanén ke áia pasond ent,

²⁹ chéa ke may Hodá pelekókén† ásé.

13

Pant o nasiat

¹ Gón yakdomiá bráti mehrá barjáh bedárét.

² Mehmándáriá mashamóshét, chéa ke gón é kára lahténá bé pajjáh áragá préshtagáni mehmándári kortag.

³ Bandigáni hayálá anchó bedárét, gwashay shomá wat gón áyan bandig ét. Hamá ke béézzat kanaga bant, áyani hayálá ham anchó bedárét, gwashay shomá wat béézzat kanag bayagá ét.

⁴ Báýad ent harkas sur o sángay ezzatá bedárit o jan o mard gón yakdegará wapádár bebant,* chéa ke Hodá zenákár o badkárán sezá dant.

⁵ Wati zendmáná cha zarray hers o tamáhá dur bedárét o gón hamá chizzá razá bebét ke shomará hastent, chéa ke Hodáya gwashtag: “Man hechbar tará tahná naylán o yalaha nakanán,”

⁶ Gorhá cha má har yakké pa deljami gwashta kant:

“Hodáwand mani madat kanók ent, mana natórsán.

Mardom maná ché korta kanant?”

⁷ Wati peshwáyan yát kanét ke Hodáay habaresh pa shomá raséntag. Áyani zendmánay ásar o ákebatá bechárét o áyani imánay ráhá begerét.

⁸ Issá Masih hamá yakkén paymá ent ke butag, zi, maróchi o tán abad.

⁹ Gón tahr tahrén ajabén tálimán gomráh mabét, chéa ke pa má hamé sharr ent ke cha rahmatay barkatá may del dhaddh bebit, cha ward o warákay ráh o rahbandán na, ke cha áyan hecch páedaga narasit.

¹⁰ Mára anchén korbánjáhé hast ke sháhediay tambuay hezmatkárán óday warákáni waragay ejázat nést.

* 12:18 12:18 Shamálaha, bezán ásay rók, ásay zobánok. † 12:18 12:18 Zrombi, bezán sakkén tahári. ‡ 12:19 12:19 Karná sornáay dhawléen sázé. § 12:21 12:21 Nedárag, bezán tamáshah. * 12:25 12:25 Dhálchár kanag, bezán arzesh nadayag, namannag, nezarandáz kanag. † 12:29 12:29 Pelekók, bezán ér barók. * 13:4 13:4 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: Suray nepád bepólong bebit.

¹¹ Masterén dini péshwá, pa gonáháni shódagá korbánig kortagén dalwatáni[†] hóná pákterén jágahá bárt, bale jón cha ordgáhá[‡] dhann sóchaga bant.

¹² Paméshká Issáyá ham cha shahray darwázagá dhann azáb sagget ke mardomán gón wati hóná pák o palgár bekant.

¹³ Gorhá byáét ordgáhá dhann Issáy kerrá rawén o má ham hamá béezzatiá besaggén ke áia sagget.

¹⁴ Chéa ke edá mára dáemi shahré nést, má hamá áyókén shahray wadárig én.

¹⁵ Gorhá byáét modám Issáy barkatá, satá o sanáy korbánigá pa Hodáyá nadra kanén. É korbánig hamá lontháni bar o samar ent ke áia námá gerant.

¹⁶ Cha nékén kárán o wati mál o hastiá degaráni sharikdár kanagá béhayál mabét, chéa ke Hodáyá anchén korbánig dósta bant.

¹⁷ Wati péshwáyáni parmánbardáriá bekanét o áyani habarán bezurét, chéa ke á, shomay arwáhay negahpán ant o é bábatá áyan Hodáy kerrá jwáb dayagi ent. Gorhá bellét ke á pa shádeh wati kára bekanant, pa norondhag na, chéa ke áyani norondhag shomará hecch páedaga nadant.

¹⁸ Pa má dwá kanét chéa ke deljam én ke may zamir pák ent o má lóthén ke har dábá pa ezzat zend begwázénén.

¹⁹ Cha shomá dazbandia kanán ke hás pa man dwá kanét ke zutt shomay kerrá per betarrán.

Dwá

²⁰ Sohl o émeniy Hodá ke áia may Hodáwandén Issá, bezán ramagay mazanén shepánk, cha abadmánén ahd o paymánay hónay barkatá cha mordagán zendag kort o áwort,

²¹ shomará sajjahén sharriáni tahá kámel kanát ke shomá áia wáhagá sarjam bekanét. Cha Issá Masihay barkatá may delá hamá chizzán beródénát ke áia chammán sharr ant. Issá Masihay shán o shawkat abad tán abad barjáh bát. Ámin.

Goddhi drahbái

²² Oo brátán! Man dazbandia kanán ke pa sabr o ópár mani delbaddhi dayókén habarán gósh bedárét. Man wati habar gwandh geptag o nebeshtah kortagant.

²³ Sahig bebét ke may brát Timutáus cha zendáná ázát kanag butag. Agan á zutt byayt, áia zurán o shomay gendoká káyan.

²⁴ Wati sajjahén péshwáyán o sajjahén palgártagénán drót o salám sar kanét. Itáliái báwarmand shomará drót o saláma gwashant.

²⁵ Hodáy rahmat shomay sajjahénáni sará sáhél bát.

[†] 13:11 13:11 Dalwat, bezán lógay dapi jánwar chó ke pas o gók. [‡] 13:11 13:11 Ordgáh hamá jágah ent ke mardom pa kammok wahdá gedána bandant o nendant.

Ákubay kágad

Salám o drót

¹ Cha Hodá o Hodáwandén Issá Masihay hezmatkár,* Ákubay némagá pa dwázdahén kabilahán ke donyáya sheng o sháng ant. Shomará salám sar bát.

Báwar o hekmát

² Oo brátán!† Wahdé warh warhén chakkás o ázmáeshána kapét, é chizzá sarréchéén shádehié bezánét.

³ Chéá ke zánét shomay imánay chakkás sabr o ópára‡ kárit,

⁴ bale bellét ke é sabr o ópár sarjam bebit tán shomá rost o rodóm bekanét o tamán o kámel bebét o shomará hecch kammié mabit.

⁵ Agan cha shomá yakkéay zánt o hekmát kamm bebit, cha Hodáyá belóthit o Hodá, ke cha wati bakshendagiá harkasá bé mennat o shegána dant, áia zánt o hekmata bakshit.

⁶ Bale gón báwarmandiá belóthit o hecch shakké delá mayárit, chéá ke dodelén mardom zeray chawl o mawjáni dhawlá ent ke gón gwátá har némagá létha wárt.

⁷ É warhén mardomé, chosh hayál makant ke áia cha Hodáwandá chizzé rasit.

⁸ Parchá ke á dodel ent o wati hecch kár o hecch kerdáray sará mohr naóshítátag.

Hastómand o nézgár

⁹ Nézgárén brát, wati marháh o ezzatmandiay sará pahr bekant o

¹⁰ hastómand, wati darbéshi o nézgáriay sará, chéá ke hastómand dashtay golyay paymá hoshka tarrit o zawála bit.

¹¹ Róch gón wati sóchókén bránzá sara kasshit o káhán hoshka kant, áyani polla rechant o zébáiesh gára bit. Hastómand hamé paymá ent, wati kasb o káráni chen o lánchá gimmorit§ o bégwáha bit.

Chakkásay samar

¹² Bahtáwar hamá ent ke wati ázmáesh o chakkásán mohra óshtit. Parchá ke wahdé á cha chakkásán sarbolanda bit, zendmánay hamá táj áia rasit ke Hodáyá pa wati dóst dárókán wádah kortag.

¹³ Á ke chakkásá kapit, magwashit: “É Hodá ent ke maná ázmáesha kant.” Chéá ke Hodá gón hecch badié chakkásaga* nabit o hechkasá chakkás o waswasahá dawra nadant.

¹⁴ Harkas ke waswasaha bit, é áiy jenday sellén wáhag ant ke galáénant o dámá dawria dayant.

¹⁵ Sellén wáhag ke lápporra bant, gorhá gonáh pédá bit, gonáh ke rodít o mazana bit, marka kárit.

¹⁶ Oo mani dordánagán!† Rad mawarét.

¹⁷ Har nékén dád o har tamánén tohpah o théki cha borzá kayt, cha nur o rozhnay Petay némagá ke hechbar badala nabit o hecch tahári o sáhegéá áiy arwáh o jabiná ráh nést.

¹⁸ Áiy wáhag hamé butag ke mará cha rástiy habaray wasilahá pédá bekant, tánke áiy jórh kortagénáni awali bar o samar bebén.

Eshkonag o kanag

¹⁹ Oo mani dordánagán! Sharr delgósh bekanét. Harkas báyard ent eshkonagá tayár bebit, bale habará eshtáp makant o zutt zahr magipt.

²⁰ Chéá ke ensánay zahr o hezhm, á pahrézkáriá pa bar o samara naylit ke Hodá lóthit.

²¹ Paméshká har warhén palíti o sajjahén badián cha wat dur kanét o pa békebri o narmdeli, hamá gál o habarán delá bedárét ke shomay del o jáná nádénag butag o shomay rakkénagay wák o twáni hast.

²² Hodáay habará, anchosh sahl o hoshká gósh madárét o watá rad madayét, áiy sará kár bekanét.

²³ Chéá ke harkas é habará eshkont o áiy sará kára nakant, hamá mardomay dhawlá ent ke wati chehragá ádénká chárit,

²⁴ watá gendit, bale anchosh ke cha ádénkay déamá dura bit, hamá damáná wati rang o dróshomá shamóshit.

* **1:1 1:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “golám”. † **1:2 1:2** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén.

‡ **1:3 1:3** Ópár, bezán sabr; tahambol, bardásh. § **1:11 1:11** Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag. * **1:13**

1:13 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. † **1:16 1:16** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Oo mani dordánagén brátán!”

²⁵ Bale á ke wati chammán dém pa tamán o kámelén Sharyat, bezán “ázátíay Sharyatá”[‡] tarrénit o áíay sará mohra óshtit, shamóshkárén eshkonóké naent, mannóké n kár kanóké. Á wati kár o kerdá bahtáwara bit.

²⁶ Á kas ke watá Hodádóste zánt bale wati zobánay mahará dáshta nakant, watá rada dant o galáénit o áíay “Hodádóstiá” páedagé nést.

²⁷ Hamá Hodádósti ke may Hodáén Pet, pák o béaybia zánt: “Sakkiáni wahdá janózám o chórawáni dastá gerag” o “Watá cha é donyáay gandagián pák dárág” ent.

2

Cha park o pérá pahréz

¹ Oo mani brátán! Shomá ke may mazanshánén Hodáwand Issá Masihay báwarmand ét, mardománi nyámá park o pér^{*} korta nakanét.

² Pa mesále, agan yakké gón teláhén challah o mondrikk o wasshén póshákán shomay diwána byayt o dega dertagpocché n bazzagé ham bepoterit o

³ shomá atlaspóshá gón sharrén chammé bechárét o begwashét: “Byá, byá borzá benend”, bale gón á bazzagé begwashét: “Ódá bósht”, yá: “Mani pádáni démá benend”,

⁴ gorhá shomá wati nyámá park o péré naesht o gón wati sellén hayálán ér janagi karé nakort?

⁵ Oo dordánagán! Gósh dárét. Hodáyá é donyáay nézgárén mardom geché n nakortagant ke báwará hastómand bebant o hamá bádsháhiá mirás bebarant ke Hodáyá pa wati dóst dárókán labz o kawl kortag?

⁶ Bale shomá nézgáráni béezzati kortag. É hastómand naant ke shomay sará setama kanant o shomará gerrénant o hakdiwánána barant?

⁷ Hamé naant ke hamá sharapdárén námáy[†] sará kopra kanant ke Hodáyá shomará bakshetag?

⁸ Agan sháhánagén Sharyatá, hamá dábá barjá h bedárét ke Pákén Ketáb hokma kant: “Gón wati hamsáhegá wati jenday dhawlá mehr bekan” gorhá shomá sharr kortag.

⁹ Bale agan park o péré bellét, gonáha kanét o Sharyat ham shomará hamá dhawlá mayáriga kant ke gonahkárána kant.

¹⁰ Parchá ke agan kasé Sharyatay sajjahén rahbandáni sará kár bekant bale yakk rahbandé ham bepróshit, bezán sajjahén Sharyati próshtag.

¹¹ Áiá ke gwashtag: “Zená makan,” anchosh ham gwashtagi: “Hón makan.” Nun agan zená makanay bale hón bekanay, taw Sharyat próshtag.

¹² Gorhá hamáyáni dábá kár o habar bekanét ke ázátíay Sharyatay sará dádrasi[‡] kanaga bant.

¹³ Chéá ke á mardom ke mehr o rahma nakanant, áyáni dádrasi pa bérahmia bit. Bale mehr o rahm, dádrasiay sará báládast o sóbena[§] bit.

Báwarmandi o kár o kerd

¹⁴ Oo brátán! Bé kár o kerdá, tahná gón báwarmandiay gapp o habará, kaséá ché sutt o páedagé rasit? É paymén báwarmandi chón áiá rakkénta kant?

¹⁵ Agan brát yá goháré rózíg o pósháká mohtáj bebit o

¹⁶ cha shomá yakké gón áiá begwashit: “Pa salámati beraw, sharrén póshák bepósh o lápay sérá bwar,” bale pa áíay jesmi zaluratáni purah kanagá hecch makant, áíay karé sharra bit?

¹⁷ Bé kár o kerdá, báwarmandi mortag.

¹⁸ Nun buta kant kasé begwashit: “Tai kerrá báwar hast o mani kerrá kár o kerd. Taw wati báwará bé kár o kerdá maná pésh bedár o man cha wati kár o kerdá, tará wati báwará pésha dárán.”

¹⁹ Tará báwar ent ke Hodá yakké. Sharr ent. Déh o jennáni báwar ham hamesh ent o cha torsá larzant.

²⁰ Oo nádán! Pa békerdén báwarmandiay bébar o bésamariá dalil o neshánia lóthay?

²¹ May bonpirok Ebráhém, cha wati kár o kerdá pák o pahrézkár hesáb árag nabut hamá wahdá ke wati chokk Esáki korbánjá h bort?

²² Genday ke áíay báwarmandi o kárkerd, hórígá démá shotant o báwarmandi gón kárkerdá sarjam but.

[‡] 1:25 1:25 Ázátíay Sharyat, bezán hamá “Sharyat” ke mára cha gonáhán ázáta kant.

ryá, yakkéá sharter o yakkéá haráber zánag.

[†] 2:7 2:7 Hamá sharapdárén nám, bezán Issá Masihay nám.

[‡] 2:12

2:12 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari.

^{*} 2:1 2:1 Park o pér, bezán ru o

[§] 2:13 2:13 Sóbén, bezán péróz,

kámyáb.

²³ É dhawlá, hamá nebeshtah pa sar raset o sarjam but ke gwashit: *Ebráhémá Hodáay sará báwar kort o hamé báwar, pa áia páki o palgári hesáb árag but o á Hodáay dóst zánag but.*

²⁴ Gorhá gendét ke harkas cha wati kárkerdá pák o pahrézkár zánaga bit, tahná cha báwar o imáná na.

²⁵ Anchosh ham, bannámén janén Raháb cha wati kár o kerdá pák o pahrézkár hesáb árag nabut, hamá wahdá ke chárigi* jáh o panáh dátant o cha dega ráhéá táchéntant?

²⁶ Haw! Bezán, hamá dába ke bé ruhá, jesm o ján mortag, bé kár o kerdá báwar ham mortag.

3

Zobánay gandagi

¹ Oo mani brátán! Chosh mabit, cha shomá bázéné ostád bebit. Chéá ke zánét, má ostádáni sará gránterén dádrasia kapit o

² má sajjahén báz rada janén o thagala warén. Agan kasé cha wati habarán thagal mawárt, tamán o kámelén ensáné o wati sarjamén jesm o jánay mahará dáshta kant.

³ Agan má aspáni dapá lagám bekanén tán áyán wati parmáná byáren, gorhá áyáni sajjahén jesm o jáná har némagé ke belóthén táb dáta kanén.

⁴ Thuhén bójigán* bechárét. Harchont ke báz mazan ant o pa áyáni déma baragá trondén gwár pakár ent, bale náhodá bójigá gón hordén sokkáné har jáh ke belóthit bárt.

⁵ Hamé dhawlá, zobán o lellek ham ensánay jesmay yakk hordokén bahré bale mazanén gorraga jant. Anchosh ke ásay hordén trishkoké, mazanén jangalé sóchit,

⁶ zobán ham yakk anchén ásé ke may jesm o jánay rag o bandáni tahá selliáni donyáé. Mardomá pahk sell o áludaga kant o áia drostigén zendá ása jant. Zobán wat ásé ke cha dózahay ása rók butag.

⁷ Har dhawléen jánwar, báli morg, már o gój o daryái sahdár rámag kanaga bant o ensáná é kár kortag,

⁸ bale hechkas zobán o lellek lagám korta nakant. Zobán sarkasshén sherré ke cha koshókén zahrá porr ent.

⁹ Gón hamé zobáná wati Hodáawandén Petá satá kanén o gón hamé zobáná hamá mardomán nálata kanén ke Hodáyá wati shekl o dróshomá addh kortagant.

¹⁰ Cha yakkén dapá satá o saná ham dara kayt o baddwái o nálát ham. Oo brátán! Nabáyad ent chosh bebit.

¹¹ Buta kant cha yakkén chammagá sóren o wasshén áp berombit?

¹² Oo mani brátán! Enjiray drachké zaytunay bar dáta kant? Yá ke anguray drachké enjira dant? Hamé dhawlá, sóren chammagé wasshén áp rombénta nakant.

Do paymén hekmat

¹³ Shomay nyámá dáná o aglmand kay ent? Bellét eshiá cha wati sharkerdiá pésh bedárit, gón hamá békebbri o mehrabániá ke cha hekmatá kayt.

¹⁴ Bale agan shomay delá tahlén hasadd o watgarazi† mán ent, gorhá pahr makanét, dróg mabandét o é rástiá bemannét.

¹⁵ É dhawléen “hekmat” cha borzá éra nayayt, zemini, napsáni o shaytáni ent.

¹⁶ Chéá ke har jáh hasadd o watgarazi bebit, ódá petnah o áshóp o dega har dhawléen gandagia bit.

¹⁷ Bale á hekmat ke cha borzá kayt, awalá ke pák o palgár ent, randá sohl árók o narm, mannók o cha néki o rahmatay bar o samará porr ent, cha park o pér o dorui o dopóstiá ham dur ent.

¹⁸ Á ke sohl o saláhay tohmá keshant, pahrézkária ronant.

4

Watá Hodáay dastá bedayéi

¹ Shomay nyámá, jang o dapják cha kojá wadia bant? Cha shomay jenday hamá tamáh o wáhagán naant ke shomay rag o bandáni tahá jangá ant?

² Chizzé lóthét o shomará narasit. Cha hamáiy tamáhá, hón o kóshá kapét, bale angat shomará narasit. Nun jang o jadala jórhénét, padá ham shomará narasit chéá ke cha Hodáyá nalóthetagó.

³ Wahdé lóthét o narasit, pa é sawabá ent ke shomá gón badén morád o wáhagé lóthetag tán á chizzán pa wati aysh o nóshán kár bebandét.

* 2:25 2:25 Chárig, bezán jásus, mokhber.

* 3:4 3:4 Bójig, bezán lánch, kashti.

† 3:14 3:14 Watgarazi, bezán har

chizzá pa wat lóthag, har kára pa wati jenday nap o suttá kanag.

⁴ Oo zenahkárán! Nazánét ke donyáay dósti, Hodáay dozhmeni ent? Harkas ke donyáay dóstiaý randá ent, watá Hodáay dozhmena jórhénit.

⁵ Hayála kanét ke Pákén Ketábá mopt o náhudag gwashtag: “Ruhé ke Hodáyá mayshomay jesm o jáná dametag, tán hasadday kesásá pa má hodónák * ent”?

⁶ Bale rahmaté ke á mára bakshit, béhesáb géshter ent. Paméshká Pákén ketába gwashtit: Hodá porkebr o gorunákén† mardománi helápá mohra óshtit, bale békebr o darbéshén mardománi sará wati rahmatána gwárenit.

⁷ Gorhá, watá Hodáay dastá bedayét. Shaytánay déma mohr bóshété o á cha shomay déma tachit.

⁸ Gón Hodáyá nazzikk bebét, Hodá ham gón shomá nazzikka bit. Oo gonahkárán! Wati dastán pák kanét. Oo dodelán! Wati delá sáp kanét,

⁹ zári bekanét, mótk byárét o begréwét. Wati kandagán mótkay tahá badal kanét o shádehián andóháni tahá.

¹⁰ Hodáwaday bárgáhá, békebr o darbésh bebét o Hodáwand shomará borz o sarperáza kant.

Ér majanét

¹¹ Oo brátán! Yakdomiá ér majanét o badgói makanét. Harkas ke wati brátá bad begwashit o áia mayárbár bekant, rást esh ent ke áia Sharyat bad gwashtag o mayárig kortag. Agan taw Sharyatay dádrasiá kanay, gorhá Sharyatay sará kár kanagá naay, Sharyatay helápá shawr borragá ay.

¹² Bale dádras‡ o Sharyatay jórhénók yakké. Á hamá ent ke rakkénag o tabáh kanagay wák o twáni hast. Gorhá taw kay ay ke wati hamsáhegay dádrasiá kanay?

Pa bándará náhudagén pahr

¹³ Bale shomá ke gwashté: “Maróchi o bándá é shahr o á shahrá rawén o sálé hamángora gwázénén, sawdágéria kanén o mazanén sutta katthén,” sharr gósh dárét.

¹⁴ Shomá haminchok ham nazánét ke bándá ché bit. Shomay zend chéé? Shomá báp o hormay§ paymá ét ke damánokéá gendaga bit o padá gára bit.

¹⁵ Gorhá chosh begwashét: “Agan Hodáwand belóthit, zendaga mánén o é paym o á paymá kanén.”

¹⁶ Bale nun chosh ent ke pa kebré pahra kanét. Har é warhén pahré sell ent.

¹⁷ Gorhá, agan kasé bezánt kojám kár sharr ent o á kára makant, gonahkára bit.

5

Bazhn o apsz pa hastómandán

¹ Nun shomá, oo zarr o málay wájahán, begréwét o zári kanét, chéá ke taháren róch dém pa shomá pédák ant.

² Shomay mál o hasti zawál butag o sarhetag o jámag o póshák ham warók o ramézá* wártagant.

³ Shomay zarr o simm zang geptagant o zangesh shomay helápá gwáhia dayant o ásay dhawlá shomay jesm o jánay góshá warrant, parchá ke é goddhi róchán, zarr o máló ambár kortag.

⁴ Bechárét, annun hamá kárendah o dehkánáni mozz shomay helápá kukkára kant, ke áyán shomay dhagáráni keshár rón o mósh kortagant o shomá gón mandr o repk áyáni mozz nadátá. Á ronókáni é peryát, zórmandén Hodáwaday góshá rasetag.

⁵ Shomá zeminay sará pa aysh o nósh o hawá o hawas zend gwázéntag. Watá pa koshtagay róchá sharr sáthetá o pazzóro kortag.

⁶ Shomá tachk o pahrézkárén mardom mayárig kortag o koshtagant. Á shomay helápá naóshátátagant.

Sakkiáni wahdá sabr o ópár

⁷ Oo brátán! Tán Hodáwaday áyagá, sabr o ópár kanét. Bechárét ke dehkán che paymá wadára kant tán zemin wati porarzeshén bará beródenit, á pa érahti† o bahári hawrán chón wadárig ent.

⁸ Shomá ham sabr kanét o delá dhaddh kanét parchá ke Hodáwaday áyag nazzikk ent.

* 4:5 4:5 Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. † 4:6 4:6 Gorunák, bezán magrur, porkebr. ‡ 4:12 4:12 Dádras, bezán hakkén paysalah kanók, hamá ke dádgáhan shawra borrit, dáwar. § 4:14 4:14 Báp o horm hamá dutt ent ke sardiáni mósomá cha dhagára dara kayt o gára bit. Ordu o Pársiá “bokhár”. * 5:2 5:2 Warók o raméz, bezán gwandhén kerm o lullok ke dár o poccha wárt. † 5:7 5:7 Érahti, bezán páizi.

⁹ Oo brátán! Yakdomiay zangá majanét tánke dádrasiá mayárig kanag mabét. Chéá ke dádras, darwázagay dapá óshtátá.

¹⁰ Brátán! Sakkiáni wahdá, sabr o ópára cha hamá nabián sabakk begerét ke Hodáwánday námá habaresh kortag.

¹¹ Má hamáyán bahtáwara zánén ke wati zendesh pa sabr o ópár gwázéntag, shomá Ayyubay sabr o tahambolay bárawá eshкотag o zánét ke Hodáwándá áiy ásar o ákebat ché kort. Chéá ke Hodáwand wat gamwár o mehrabán ent.

¹² Bale, oo mani brátán! Sawgend mawarét, na ásmánay, na zeminay o na dega chizzéay. Bellét ke shomay “haw”, haw bebit o “na”, na bebit, tán chosh mabit ke mayárig kanag bebét.

Báwarmandi dwá

¹³ Agan cha shomá kasé sakki o sórián kaptag, dwá bekant o agan yakké gal o shádán ent, saná o satá bekant.

¹⁴ Agan cha shomá kasé nádráh ent, kelisáay kamáshán tawár bekant tán pa áiy dwá bekanant o Hodáwánday námá rógeni per bemoshant.

¹⁵ Báwarmandi dwá nádráhá dráha kant o Hodáwand áiy páda kant o agan gonáhi kortag, gonáhi bakshaga bant.

¹⁶ Paméshká, wati gonáhán, yakdomiay démá bemannét o pa yakdomiá dwá belóthét tán dráh kanag bebét. Pahrézkáren mardoméay dwáyá zór mán o barjáha bit.

¹⁷ Elyás may paymén mardomé at, bale pa delsetki dwái kort ke hawr mabit. Gorhá tán say o ném sálá zeminá hawr naretk.

¹⁸ Padá ke dwái kort cha ásmáná hawrán gwart o zeminá bar o samar dát.

¹⁹ Oo mani brátán! Agan cha shomá kasé cha rástiá thagal bwárt o degaré áiy per betarrénit,

²⁰ bezánét ke harkas yakk gonahkáréa cha gomráhiá betarrénit, gonahkára cha marká rakkénit o bázén gonáhéay bakshagay sawabsáza bit.

Petrosay Awali Kágad Petrosay Awali Kágaday Pajjár

Petrosay Awali Kágad gón dém dayókey nám o gwandhén drót o drahbátéa bendáta bit o pa hamá mardomán ke kágad nebeshtah kanag butag, áyáni pajjár ham bendátá mán ent. Nebeshtah kanók wati námá “Petros, Issá Masihay káseda” gwashtit.

Petros aslá Jalilay damagay mardomé at. Máhigiré at o cha Issá Masihay awali kásedán yakké at. Petros cha Issá Masihay nazzikterén kásedán yakké at o modám cha sajjahénáni némagá habaria kort. Petrosay nám pésará Shamun at, bale wahdé moridáni démá gwashti ke Issá hamá Masih ent ke áyagi butag, Issá Masihá áiy nám badal kort o Petros kort. Petrosay máná “talár” ent.

Petros, Issá Masihay jáh janagá rand, cha kelisáay bendáti sarókán yakké but. Á awali kásed at ke darkawmi pákshódi dátant o é habari ham kort ke darkawm cha Mussáay Sharyatay pábandiá ázát bebant. Kelisái kessah o sargwasta gwashant ke kásedén Petros kesás shast miládiá Rumay shahrá shahid kanag butag.

É kágad hamá báwarmandáni sará nebeshtah kanag butag ke Rumay Ásyái damagá nendók atant. É damag maróchigén Torkiah ent. É mardomán Issá Masihay sará imán áwortagat o kágaday tahá Hodáay gechéni mardom gwashaga bant. Kágaday nebeshtah kanagay zamánagá báwarmand gón bázén jérha o janjáléa dém pa dém atant. Áyáni sará badkáriay bohtám janaga but, Issá Masihay sará imán áragay sawabá bézzat kanaga butant o hamsáhegán ke esháni tachki o rástia dist, cha eshán napratesha kort.

É kágaday bonyádi maksad báwarmandán delbaddhi dayag ent ke hamsáhegáni napratáni démá ham pa delpahki sharrén kár bekanant. Petros báwarmandán delbaddhia dant ke shomá Hodáay gechéni kortagén mardom ét o Hodáyá wádah dátag ke shomará rakkénit. É gappá béhayál makanét ke Issá Masihá hecch gonáh o mayaré nakortagat o náhakká ázár dayag but o harkas ke Issáay sará imána kárit, é donyá gón áia ham anchosha kant.

Wati é kágaday tahá Petros báwarmandán sar o sója kant ke shomá é gránén sáhatán báyad ent chó wati zendá begwázénét: Hodáay parmánbardáriá bekanét, tachk o rást bebét, hákemáni ezzatá bekanét, é dega báwarmandán o wati lógay mardomán dóst bedaréet o gón áyán hamdel bebét, wati imánay sará mohr bóshétet o é gappá deljam bebét ke Hodá mayshomay hayálá dárít.

Salám o drót

1-2 Cha Issá Masihay kásed Petrosay némagá,

pa hamá sajjahén darándhéhén mardomán ke Pontus, Galátiah, Kápádukiah, Ásia* o Bitíniyah damagán sheng o sháng ant. Hodáyá cha wati péshzánti o gón wati palgár kanóken Pákén Ruhá, shomará gechéni kortag tán Issá Masihay parmánbardáriá bekanét o hamáiy hón shomay sará páshag o dranzag bebit.

Hodáay rahmat o sohl o ásudagi shomay sará gésh o géshter bát.

Zendagén oméi

³ May Hodáwandén Issá Masihay Hodáén Petá satá o saná bát. Cha wati sarréchéni rahmatá o gón Issá Masihay cha mordagán zendag bayagá, Hodáyá mára nóksará pédá kort tán mára zendagén ométeé berasit.

⁴ Áia pa shomá ásmána mirásé ambár kortag ke é mirás hecchbara napussit, gára nabit o abadmán ent.

⁵ Shomá Hodáay sará báwar kortag o Hodá ham gón wati zór o wáká pa hamá nejátá shomay negahpániá kant ke cha annuná tayár ent o áheri zamánagá paddara bit.

⁶ É shomay shádmáni ent, toré shomá nun pa damánokéá gránén wahd o chakkásán bekapét.

⁷ É chakkás paméshká káyant ke shomay mohr o mohkamén báwar Issá Masihay záher bayagay wahdá satá kanag o sárháyag o ezzat dayag bebit. Shomay báwar cha zawál bayókén sohr o teláhá báz géshtera karzit, bell toré sohr cha ása gwastag.

⁸ Shomá Masih hecchbar nadistag, angat áia dósta dárét. Annun ham shomá áia nagendét, bale áiy sará báwaró hast o hecch labzé shomay porshawkatén wasshiá darshán korta nakant,

⁹ chéa ke wati báwar o imánay morádá gendagá ét, bezán shomay jánay rakkag.

* 1:1-2 1:1-2 Á wahdá, Ásiáy máná annugén Torkiahay rónendi némag at.

¹⁰ Paygambarán hamé rakkagay bárawá bázén johlánkén patth o pói kortag. Á paygambarán hamé rahmatay bárawá péshgói kortag ke shomará rasagi at.

¹¹ Masihay Ruh cha áyáni zobáná habar kanán o gwashán butag ke Masihá chónén sakki saggagi ent o randá áia chónén mazanén shán o shawkaté rasit. Gorhá, á modám hamé johdá butagant ke bezánant Pákén Ruh kai bárawá habará ent o é kár kadéna bit.

¹² Pa áyán paddar butag ke wahdé habará atant wati hezmatá nakanagá atant, shomay hezmatá kanagá atant. Nun gón Pákén Ruhay zórá dega mardomán é wasshén mestág pa shomá raséntag, hamá Pákén Ruh ke cha ásmáná dém dayag butag. Pa é wasshén mestágay zánagá préshtag ham delmánag ant.

Pák bebéi

¹³ Wati lánká bebandét o hozzhár bebét. Zendá pa shehm o rahdári† begwázénét. Wati ométá pa Hodáay hamá rahmatán bebandét ke Issá Masih wati záher bayagay wahdá pa shomá rasénitesh.

¹⁴ Habarzurén chokkáni paymá bebét. Maylét ke shomay zend hamá dhawlá sellén wahágáni dastá bebit ke shomay názántiay wahdá butag.

¹⁵ Hamá dhawlá ke shomay gwánk janók pák ent, har káray tahá shomá ham pák bebét.

¹⁶ Chéá ke nebisag butag: *“Man pák án o shomá ham báýad ent pák bebéi.”* ‡

¹⁷ Agan shomá Hodáyá wati Peta gwashét, ke á harkasay dádrasiá bé ru o ryá,§ áiy káráni hesábá kant, gorhá wati darándhéhiay wahd o pásán pa sharap o ezzat gón Hodátorsi begwázénét.

¹⁸ Shomá zánét ke cha hamá náhudagén zendá ke cha shomay pet o pirénán shomará rasetagat, bahá zurag o mókag* butagét, bale gón nograh o sohrá na, ke abadmán naant,

¹⁹ gón hamá béayb o békechahén Gwarándh, bezán Masihay bébahéen hóná bahá zurag butagét.

²⁰ Masih cha donyáay jórth bayagá pésar gechén kanag butag, bale é goddhi róchán pa shomaygi átk o paddar but.

²¹ Cha áiy wasilahá, shomará Hodáay sará báwar hast, hamá Hodáay sará ke Masihi cha mordagán zendag kort o shán o shawkati dát. Paméshká, shomá Hodáay sará báwara kanét o cha hamáia oméwár ét.

²² Nun ke shomá gón rástiy randgiriá watá pák o palgár kortag o gón yakdegará padelén mehray wáhond butagét, gorhá pa del o setk gón yakdomiá mehr bekanét.

²³ Chéá ke shomará nókén zend cha zawál bayókén tohmá narasetag, cha zawál nabayókén tohmá rasetag, bezán cha Hodáay zendag o abadmánén gál o habará.

²⁴ Parchá ke:

“Ensán chó káh o sabzagá ent o shán o shawkati chó káhay pollá.

Káh o sabzaga merant o poll ham kapant.

²⁵ *Bale Hodáwanday gál o habar tán abada mániit.”* †

É gál o habar hamesh ent ke shomará mestág dayag butag.

2

Zendagén seng o dar chetagén kawm

¹ Paméshká, har paymén badi, makr o préb, dotal o dopósti, hasadd o kénagán cha wat dur kanét o hechkaséay poshtá bad o radén habar makanét.

²⁻³ Nun ke shomá Hodáwanday néki o mehrabániay tám chashetag, nók pédá butagén nonnokáni paymá pa pák o ruhánién shirá shodig bebét tánke cha hameshiá dém pa wati rakkagá rodán bebét.

⁴ Issá Masihay némagá byáét, hamá zendagén seng ke mardomán pasond nakort o nazort bale Hodáyá gechén kort o áiy chammá Issá bémath o porarzhesh at.

⁵ Nun shomá zendagén sengáni paymá pa ruhánién lógéay bandagá kár bandag bebét, pák o palgártagén* ruhánién péshwá ham bebét o anchén ruhánién korbánig bedayét ke cha Issá Masihay wasilahá Hodáyá washnóda kanant.

⁶ É hamá habar ent ke Hodáay Pákén ketábá átkag: *“Becháréi, man Sahyuná sengé éra kanán.*

† **1:13 1:13** Shehm o rahdári, bezán Ordu o Pársiá “nazm o tartib”, Engréziá “discipline”. ‡ **1:16 1:16** Láwián 11:44–45, 19:2, 20:7. § **1:17 1:17** Ru o ryá, bezán park o dark, Arabi o Pársiá “tab’iz”. *

1:18 1:18 Mókgay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá “bázkhariid”. † **1:25 1:25** Eshayá Nabíay Ketáb 40:6-8.

* **2:5 2:5** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

É seng bébahá o gechénién bonheshté.

*Á kas ke eshiay sará báwar bekant,
hechbar pashal o sharmendaga nabit.” †*

⁷ É seng pa shomá ke imánó áwortag porarzesh ent, bale pa áyán ke imánesh nayáwortag:
“*Á seng ke bándandén ostáyán ‡ pasond nakort o nazort*

hamá seng, bonhesht but.” §

⁸ O

“*sengé ke mardomána thagalénit o*

*kóhé ke áyán dawra dant.” **

Áyáni thagal waragay sawab esh at ke Hodáay habaresh nazort. Áyáni ásar o ákebat hamesh at.

⁹ Bale shomá Hodáay gechén kortagén bádsháhén ruhánién péshwá o pákén kawm ét, Hodáay jenday kawm ét o áia shomará cha taháriá dém pa wati porshawkatén rozhnáia gwánk jatag tán áiaj mazanén kárán jár bejanét.

¹⁰ Péсарá shomá kawmé naatét bale annun Hodáay kawm ét. Péсарá shomará Hodáay rahmat narasetagat bale annun áiaj rahmat shomará gón ent.

¹¹ Oo dordánagán! Shomá é donyáyá bégánag o darámad ét. Mani dazbandi hamesh ent ke watá cha á jesmání lóh o wáhagán pahréz bekanét ke shomay ruhay helápá janga kanant.

¹² Nábáwaráni nyámá pák o palgárén zend begwázénét. Bell toré á, shomará bohtáma janant o gwashant ke shomá radén kár kanagá ét, bale gón shomay nékén káráni gendagá, Hodáay áyagay róchá Hodáyá sharap o ezzat bedayant.

Ehtiárdáráni parmánbardáriá bekanét

¹³ Shomá pa Hodáawandaygi, sajjahén ehtiárdárén mardománi parmánbardáriá bekanét, bádsháhay ham ke cha sajjahénán master ent o

¹⁴ hákémáni ham ke cha bádsháhay némagá pa radkáráni sezá dayag o sharkerdén mardománi sharap dayagá dém dayag butagant.

¹⁵ Hodá lóthit shomá gón wati sharrén kerd o kárán ahmakén mardománi násarpadén habaráni déma bedárét.

¹⁶ Shomá ázáť ét, paméshká ázáťén mardománi dhawlá zend begwázénét bale wati ázáťia hechbar pa radén kárán nimmón makanét, wati ázáťia pa Hodáay hezmatá kár bebandét.

¹⁷ Harkasá ezzat bedayét o pa báwardandán háсэн mehré delá bedárét, wati zendá pa Hodátorsi begwázénét o bádsháhá sharap bedayét.

Masihay sakki saggagay mesáí

¹⁸ Oo golámán! Wati wájaháni parmánbardáriá bekanét o áyán báz ezzat bedayét. Tahná narm o mehrabánén wájaháni parmánbardáriá makanét, trond o zórakén wájaháni parmánbardáriá ham bekanét.

¹⁹ Wahdé shomá gón Hodáyá wapádár ét o náhakkén sezáyána saggét, shomay hamé sabr o ópár† wat pa shomá sharapét bit.

²⁰ Agan shomá pa radén karéá sezá dayag bebét, gorhá chón á sezáyay saggag shomará sharapdára kant? Bale agan sharrén kár o kerdéay sawabá sakki besaggét, Hodá shomará satá kant.

²¹ Shomá pa hamé sakkiáni saggagá gechén kanag butagét, parchá ke Masihá ham pa shomaygi sakki sagget o nemunah o mesáíle but ke shomá áiaj randgiriá bekanét.

²² “*Áia hecch gonáh nakort o*

kassará prébi nadát.” ‡

²³ Bell toré béezat kanag but, bale angat ham hechkasi béezat nakort. Tantaná§ wahdé sakki saggagá at, kassará pádrápi* nadát. Áia Hodáay sará tawkal kort ke tachkén ensáp o dádrasia† kant.

²⁴ Áia wat may gonáháni bár salibay sará wati baddhá laddhet, tánke gonáh cha may delá bemerit o pa néki o páki zend begwázénén, ke shomá cha hamáiaj thapp o thórán dráh butagét.

²⁵ Mësháni paymá gár o sargardán atét, bale nun hamáiaj kerrá per tarretagét ke shomay arwáháni shepánk o sambálók ent.

† 2:6 2:6 Eshayá Nabaiy Ketáb 28:16. ‡ 2:7 2:7 Bándandén ostá hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. § 2:7 2:7

Zabur 118:22. * 2:8 2:8 Eshayá Nabaiy Ketáb 8:14. † 2:19 2:19 Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht. ‡ 2:22

2:22 Eshayá Nabaiy Ketáb 53:9. § 2:23 2:23 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. * 2:23 2:23 Pádráp, bezán

tahdiid, damki. † 2:23 2:23 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari.

3

Jan o mard

¹ Oo janénán! Hamé paymá, shomá wati mardáni parmánbardáriá bekanét, tán agan cha áyán yakké Hodáay habará mamannit, gorhá á gón habará na, gón wati janay kár o kerday gendagá Hodáay sará báwar bekant,

² hamá wahdá ke shomay Hodátorsi o pákdámonia gendit.

³ Shomay singár o palgár zaheri mabit ke sará chón begwapén, chónén saht o zéwar per bekanén o chónén god bepóshén.

⁴ Eshiy badalá, wati del o jabiná gón narm o áramén ruhéay páydáren zébáia besingáret, ke pa Hodáay é chizz báz porarzesh ent.

⁵ Kwahnén wahd o zamánagá anchosh butag o pák o nékén janén ke ométesh pa Hodá butag, watá gón wati mardáni parmánbardáriá singáretagesh,

⁶ anchosh ke Sárahá Ebráhémay parmánbardári kort o wájah o masteri gwasht. Agan shomay kár nék o sharr bebant o maylét ke chizzé shomará betorsénit, shomá ham hamáiy chokka bét.

⁷ Oo mardán! Shomá ham gón wati janán pormehr bebét ke cha shomá názorkter ant. Janén gón shomá zendmánay porbarkatén thékiá sharikdár ant. Áyán ezzat bedayét, tán chosh mabit ke shomay dwá eshkonag mabant.

Rástiay ráhá sakkiay saggag

⁸ Néth,* shomá sajjahén yakdel o hammad bebét, gón yakdomiá mehr bekanét, narmdel o békebr bebét.

⁹ Gón hechkasá badiay badalá badi makanét. Agan kaséá shomará záh o zakat kort, áia záh o zakat makanét, eshiay badalá pa áia nékén dwá belóthét ke pa hamé kará gwánk janag butagét o cha hameshiá shomará barkata rasit.

¹⁰ Paméshká:

“Á kas ke zendmánay wáhgádár ent o

wasshén róch gendaga lóthit,

áiy zobán cha badiá dur bebit o

lonth cha makr o prébá;

¹¹ cha badiá per betarrit o néki bekant;

sohl o émeni belóthit o hameshiay shóhá:á bebit.

¹² Chéá ke Hodáwanday chamm, nék o pahré:káren mardomán sakk ent o

góshi gón hamáyáni dwáyá.

Bale Hodáwand wati déma cha badkerdén mardomána tarrénit.”[†]

¹³ Nun ke shomá pa nékén káráni kanagá wáhgádár ét, kay shomará táwán dáta kant?

¹⁴ Agan pa shomay nékén kárán shomará ázar berasit, angat ham shomá bahtáwar ét. Cha áyán pádrápán matorsét o paréshán mabét.

¹⁵ Bass, wati delá Masihá Hodáwand bemannét o hamáia sharap bedayét. Agan kasé shomay oméay sawabay jostá bekant, modám pa passaw dayagá tayár bebét.

¹⁶ Bale é kará gón narmi o pa sangini bekanét. Wati jabin o wejdán pák o sáp bedáret, tánke shomará bad o rad gwashagay wahdá, á mardom gón shomay nékén Masihi kerdaray gendagá cha wati záh o zakatán pashal o sharmendag bebant.

¹⁷ Paméshká, agan Hodáay razá bebit ke sakki besaggét, gorhá badén káráni sakkiay saggagay badalá, nékén káráni sakkiá besaggét.

¹⁸ Masihá ham yakk baré pa may gonáhán sakki sagget, bezán á “Nék o Páká” pa gonahkárán wati ján nadir kort tán mará[‡] pa Hodáay sar bekant. Masih jesmi koshag but bale Ruhá zendag kort.

¹⁹ É, hamáiy Ruh at ke bandigén arwáháni nyámá shot o pa áyán járé jati,

²⁰ hamá arwáh ke gwastagén zamánagá náparmániesh kortagat, bezán Nuhay zamánagá ke bóji[§] addh bayagá at o Hodá gón sabr o ópár wadárig at, bale kammén mardomé, bezán tahná hasht mardom cha ápay ráhá rakkét.

²¹ Hamé áp shomay pákshódiay mesál o nemunah ent ke annun shomará rakkénit. Pákshódi jesm o jánay zaheri chellán páka nakant, é pa pákén wejdán o jabiná gón Hodáay shomay dazbandi ent ke cha Issá Masihay jáh janagay* wasilahá shomará rasit,

²² hamá Masih ke ásmáná shotag o nun Hodáay rástén némagá neshtag o préshtag o zór o wák, hamáiy dastay chérá ant.

* 3:8 3:8 Néth, bezán godhsará, áherá. † 3:12 3:12 Zabur 34:12–16. ‡ 3:18 3:18 Lahtén syáhagay tahá átkag: shomará.

§ 3:20 3:20 Bóji, bezán lánch, kashti. * 3:21 3:21 Jáh janag, bezán cha wati jáhá anagátén pád áyag, Arabi o Pársiá “qíám, rastákhiz”.

4

Gón Hodáyá wapádári

¹ Nun hamá dhawlá ke Masihá wati jesm o jáná sakki sagget, shomá ham pa anchén káréá tayár bebét, parchá ke har wahdá kaséá mán jesmá sakki saggetag, cha gonáhá rakketag.

² É paymá, nun á wati mantagén jesmi zendá ensáni lóth o wáhagáni sará nagwázénit, Hodáay wáhagáni sará gwázénit.

³ Shomá bázén wahdé hamá káráni sará gwázéntag ke Hodánábáwarén* mardomán dósta bant, chó ke badkári, hawá o hawas, hanósh o bésári, sharábwáriay mahpel, aysh o nósh o é gandagén botparasti.

⁴ Nun wahdé á gendant ke shomá é radén káráni hár o hirrópá áyáni hamráha nabét, hayrána bant o shomará bad o rada gwashant.

⁵ Bale é mardomán hamáiy déma jwáb dayagi ent ke pa sajjahén zendagén o mortagénáni dádrasiá tayár ent.

⁶ É dhawlá, Hodáay wasshén mestág pa mordagán ham rasénag but, ke sajjahénáni dhawlá áyáni jesmi dádrasi butagat, tánke arwáshesh Hodáay paymá zendag bemánant.

⁷ Donyá zutt halás bayagi ent, paméshká gón shehm o rahdíriá watá grán o sangin bedárét tán dwá kort bekanét.

⁸ Cha sajjahénán masterén gapp esh ent ke yakdomiá pa del o setk dóst bedárét ke mehr, bázén gonáhéay bakshagay sawabsáza bit.

⁹ Bé norondhagá wati lógay dapá pa yakdomiá pach bekanét.

¹⁰ Shomá har yakkéá cha Hodáyá hásén twáné rasetag. Amánatdaráni paymá, Hodáay tahr tahrén nyámatán pa yakdomiay hezmatá kár bebandét.

¹¹ Kasé ke habara kant, Hodáay jenday habarán bekant o kasé ke hezmata kant gón Hodáay dátágén zór o wáká hezmat bekant, tánke cha Issá Masihay wasilahá Hodáyá satá o saná berasit. Sajjahén shán o shawkat o zór o wák abad tán abad hamáiy bátant. Anchosh bát. Ámin.

Pa Issáayi sakkiáni saggag

¹² Oo dordánagán! Cha hamá ásen chakkás o ázmáeshán hayrat makanét ke shomay chakká kapant o wati delá magwashét ke é ajabén karé gón má bayagá ent.

¹³ Tán ódá ke gón Masihay sakkiáni saggagá sharikdár ét gal o shádán bebét, tánke hamá sáhatá ke áiy shán o shawkat paddara bit, shomá ham wassh bebét o békesás shádmáni kort bekanét.

¹⁴ Agan Masihay námay sawabá shomará záh o zakata kanant, shomá bahtáwar ét, parchá ke Hodáay porshawkatén Ruhá shomay delá jágah kortag.

¹⁵ Watá pahrézét ke cha shomá kasé hóni, dozz, radkár o pléndh bayagay sawabá sakki o sóriáni tahá makapit.

¹⁶ Bale agan kasé Masihi bayagay sawabá sakki o sóriáni tahá bekapit, cha eshiá pashal o sharmendag mabit o pa wati Masihi bayagá Hodáyá satá o saná bekant.

¹⁷ Nun dádrasiay wahd átkag o é dádrasi cha Hodáay hándán o kahólá† bendáta bit. Agan dádrasi cha Hodáay hándáná bendáta bit ke má én, gorhá á mardománi ásar o ákebat ché bit ke Hodáay wasshén mestágay namannók ant?!

¹⁸ “Agan pahrézkárén mardoméay rakkag chó grán ent, gorhá nábáwar o gonahkáráni hál ché bit?”

¹⁹ Paméshká, á ke gón Hodáay razáyá sakki o sóriáni tahá kaptagant, watá may jórhanókay seporadah bekanant ke wapádár ent o nékén kár kanán bebant.

5

Hodáay ramag

¹ Man wat ke cha kelisáay kamáshán yakké án o Masihay sakki o sóriáni sháhedé án o áiy paddar bayagién shán o shawkatá sharikdár án, shomay nyámá harché kamásh hast, cha áyán mani dazbandi esh ent ke:

² Hodáay ramagay shepánki o chágagá bekanét ke shomay seporadah kanag butag. É kára pa nádelkasshi makanét, pa del o setk bekanéti hamá dhawlá ke Hodá lóthit. Gón hobb o hodónáki bekanéti, pa wati jenday nap o suttá makanéti.

³ É ramagay sará wájahi makanét ke shomay dastá dayag butag, pa eshiá sharrén mesáilé bebét.

* **4:3 4:3** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “darkawmén”. † **4:17 4:17** Kahól, bezán hánwár, hánwádah (yak lógéay nánwár).

⁴ Padá wahdé masterén shepánka kayt o paddara bit, shomá shán o shawkatay hamá tájá katthét ke hechbar gár o zawála nabit.

⁵ Oo warnáyán! Anchosh shomá ham wati masterénáni parmánbardáriá bekanét o gón yakdomiá békebr o darbésh bebét, chéá ke:

“Hodá porkebr o gorunákén* mardománi helápá mohra óshtit, bale békebr o darbéshén mardománi sará wati rahmatána gwárenit.”

⁶ Paméshká, Hodáay porwákén dastay chérá watá békebr o darbésh bekanét tánke á, wati gishshéntagén wahdá shomará borz o sarperáz bekant.

⁷ Wati sajjahén gam o paréshánián hamáiy sará yalah kanét, parchá ke áíá shomay hayál gwar ent.

⁸ Grán o sangin o hazzhár bebét, chéá ke shomay dozhmen, Shaytán, chó shérá gorrán ent o shóhazá ent ke kojá shekáré berasiti tán bederrit o éri bebárt.

⁹ Shaytánay démá bóshtét o wati báwará mohr o mohkam bedárét. Bezánét ke hamé paymén sakki o sóri jahánay é dega jágahán ham shomay brátáni† sará bayagá ent.

¹⁰ Nun Hodá, ke sajjahén rahmatáni málek ent o shomará cha Masihay ráhá dém pa hamá abadmánén shawkatá gwánki jatag, shomay kammén sakki o sóriay saggagá rand, shomará nóksará twána dant, mohr o mohkama kant o páydári o zóra bakshit.

¹¹ Wák o kodrat abad tán abad hamáiyg ent. Anchosh bát. Ámin.

Goddhi habar

¹² É gwandhén kágadon gón Silwánusay‡ komakká nebeshtag, ke áíá wapádárén braté zánán, tánke shomará delbaddhi bedayán o gwáhi bedayán ke Hodáay rahmatáni hakkén ráh hamesh ent. Hamé ráhá mohr bóshtét.

¹³ Cha hamá bánokén goháray némagá shomá sajjahénán salám sar bát ke Bábelay shahrá ent§ o gón shomá hór gechén kanag butag. Cha mani chokk, Markásay némagá ham shomará drót o drahbát* sar bát.

¹⁴ Gón pormehrén chokkagán yakdegará drahbát begwashét.

Shomá sajjahénán sohl o émeni sar bát ke Masihay arwáh o jabiná ét.

* 5:5 5:5 Gorunák, bezán magrur, porkebr. † 5:9 5:9 “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ 5:12

5:12 Silwánus hamá Silás ent ke Kásedáni Káray ketábá ham áiy nám geraga bit. § 5:13 5:13 Bábelay shahrá bánokén

gohár, Bábelay shahráy kelisá yá Rumay shahráy kelisá buta kant. * 5:13 5:13 Drót o drahbát, bezán salám o alayk.

Petrosay Domi Kágad Petrosay Domi Kágaday Pajjár

Petrosay Domi Kágad gón dém dayókay nám o gwandhén drót o drahbátéá bendáta bit o pa hamá mardomán ke kágad nebeshtah kanag butag, áyáni pajjár ham bendátá mán ent. Nebeshtah kanók wati námá “Shamun Petros, Issá Masihay kásed o hezmatkára” gwashit. (Petrosay bárawá géshter málumdáriay wástá, Petrosay Awali Kágaday pajjárá bechár).

É kágaday tahá Petros gón hamá mardomán habará ent ke “cha may Hodá o rakkénók Issá Masihay barkatá, hamá paymén bébaháén báwaré rastagesh ke mára rastag.” É habar nebeshtah naent ke é mardom kojá nendók butagant, bale Petros gón é mardomán wati pésari gapp o tránéay námá gipt.

É kágaday masterén maksad wánókán cha radén tálim dayók o radén paygambarán hozzhár o habardár kanag ent o eshiay bázén habaré Yahudáay kágaday habaráni paymá ent. É ham nebeshtah ent ke Issá Masih donyáya pera tarrit o hesáb o ketábay rócha kayt. Gón wánókán gwashaga bit ke Hodáay dátágén thékián kár bebandét o pák o palgárén zendé begwázénét o Hodáay habarán delgósh bekanét.

É habar ham nebeshtah ent ke é sajjahén jahán nést o nábud kanaga bit o nókén jaháné addh kanaga bit o ódá sarjamiá adl o ensápa bit.

Salám o drót

¹ Cha Issá Masihay hezmatkár o kásed, Shamun Petrosay némagá,

pa hamáyán ke cha may Hodá o rakkénók Issá Masihay barkatá, hamá paymén bébaháén báwaré rasetagesh ke mára rasetag.

² Shomá ke Hodá o may Hodáwand Issáyá pajjáha kárét, cha áiy zánagá shomay sará rahmat o sohl o ásudagi gésh o géshter bát.

Báwarmandi zend

³ Áiá gón wati Hodái wák o kodratá, mára har zalurién chizz pa anchén zendéá dátág ke Hodáyá pasond ent. É chizz mára cha hamáiy pajjáha áragá rasetag ke gón wati néki o shán o shawkatá mára gwánki jatag.

⁴ Hamé paymá, máshomará cha é chizzán wati bébahá o sakkén mazanén kawl o wádahi dátág tán gón Hodái zátá sharikdár bebét o cha hamá tabáhiá berakkét ke donyáya hastent o sellén wáhagáni bar o samar ent.

⁵ Paméshká wati wasá johd bekanét ke gón sharkerdíá wati báwará mohr o mohkam bekanét o hamé paymá: gón zántá wati sharkerdíá,

⁶ gón shehm o rahdáriá wati zántá, gón sabr o ópárá* wati shehm o rahdáriá, gón Hodádostíá wati sabr o ópárá,

⁷ gón á dega báwarmandáni dóst dárágá wati Hodádostíá mohr bekanét o gón sajjahén mardománi dóst dárágá pa báwarmandán wati mehrá mohkam bekanét.

⁸ Parchá ke agan shomay nyámá hamé chizz bebant o berodant, gorhá cha may Hodáwand Issá Masihay zánag o pajjáha áragá béasar o bésamara nabét.

⁹ Bale agan kaséá é sharri mabant, allamá kamdíid o kóré o shamoshtagi ke cha wati pésarigén gonáhán pák butag.

¹⁰ Oo mani brátán!† Paméshká wati sajjahén johdá bekanét ke é gwánk janag o gechén bayagay tahá mohr bóshtét, chéa ke agan gosh bekanét, hechbar thagala nawarét.

¹¹ Gorhá pa shomá may Hodáwand o rakkénókén Issá Masihay abadmánén bádsháhiy darwázag, pa delpachén washátkié pacha bit.

¹² Paméshká man harwahd shomará é habaráni tahtál o hayálá perrénán, bell toré shomá é habarán wata zánét o é rástiy sará mohr óshátágét ke shomará rasetag.

¹³ Tánke man wati jesm o jáney é tambuá‡ án, mani hayálá sharter hamesh ent ke é chizzán shomay yátá byarán o tahtál bedayán,

¹⁴ chéa ke zánán kamúén wahdéá rand é tambuá roksata kanán. Hodáwandén Issá Masihá maná cha é habará sahig kortag.

¹⁵ Wati wasá johda kanán ke mani marká rand ham, har wahdá é chizzáni hayálá bekapét.

Chamdistén sháhedi

* 1:6 1:6 Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásh.

† 1:10 1:10 “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén.

‡ 1:13 1:13 Tambu, bezán haymah.

¹⁶ Wahdé má gón shomá Hodáwandén Issá Masihay zór o kodrat o áiy per tarragay bárawá habar kort, pa cháláki jórh kortagén kessaháni randgiriá naatén, má gón wati jenday chammán áiy shán o shawkat distagat,

¹⁷ á wahdá ke Hodáén Petá Issá shán o sharap dát. Porshawkatén tawaré pa Issáyá átk o gwashti: “É mani dóstén bacch ent, man cha eshiá báz wassh o razá án”

¹⁸ É tawár ke cha ásmáná átk, má hamá wahdá wat eshкот ke gón áiy pákén kóhay sará atén.

¹⁹ Anchosh mára nabiáni pakkáén habar ham hastant, sakk sharr ent ke esháni némagá delgósh bekanét, cherágéay paymá ant ke taháriá drapshit, tán hamá wahdá ke róch bebit o bámay estár shomay deláni tahá sar bekasshit.

²⁰ Masterén habar esh ent ke bezánét Pákén Ketábay hecch péshgói, nabiáni jenday máná kortagén naent

²¹ chéa ke péshgói cha Ensánay erádah o wáhagá dhann ent, Pákén Ruh mardománi delá neshtag tán cha Hodáay némagá habar bekanant.

2

Drógén nabi o áyáni sezá

¹ Bale mardománi nyámá drógén nabi ham hastat, hamá dába ke shomay nyámá drógén ostád wadia bant ke chérandari bérán kanókén báwarán rawája dayant, tantaná* wati Hodáwandá ham namannant ke áy gón wati hóná bahá zortant. Á gón tézén gár o bégwáhiéá dochára kapant.

² Bázéné esháni badkáriáni randgiriá kant o rástiy ráh, é ostádáni sawabá kalág gerag o béhormat kanaga bit.

³ É ostád, wati tamáh o jópaháni háterá gón habaráni chál o prébá shomará polant. Bázén wahdé bit ke áyáni sará mayárbáriay shawr borrag butag. É shawr purah kanaga bit o áyáni tabáhi wábé naent.

⁴ Hodá tantaná cha hamá préshtagán sar nagwast ke gonáshesh kort. Dózahay tahárterén tahárókiá band o zamzili kortant tán dádrasiay† róch berasit.

⁵ Cha kwahnén jaháná ham sar nagwast o Hodánábáwaráni donyáay sará tuppáni áwort o tahná Nuh ke rásti o pahrézکاریای jár janók at, gón hapt kasá rakkénti.

⁶ Hodáyá, Sodum o Gomurahay shahr ham sótk o por kort o cha zeminay sará gár kortant, tán pa Hodánábáwarán dars o ebraté bebant o

⁷ pahrézکاریén Lut ke cha násharén mardománi selli o badkárián sakk delranj at, rakkénti

⁸ (parchá ke á nék o pahrézکاریén mardá hamáyáni nyámá zenda gwázént o Lutay pahrézکاریén ruh, har róch cha á násharén kárán sakk padarda but ke Lut gendag o eshkonagá atesh).

⁹ Gorhá hamé paymá Hodáwanda zánt ke wati pahrézکاریén mardomán chón cha chakkásán berakkénit o badkárán sezá bedant tán hamá wahdá ke dádrasiay róch berasit.

¹⁰ Hodáay kahr o sezá hás hamá mardománi sará kapit ke wati jesmay maháresh sell o nápakén wáhagáni tahá yalah kortag o hecch wák o kodratá namannant o mána nayárant. Haminchok tamard o porkebr ant ke cha ásmáni zórmandáni sobakk kanagá torsesh nést.

¹¹ Bale préshtag ke cha é zórákán zórmandter ant, angat Hodáwanday bárgáhá eshán sobakk o béezzata nakanant.

¹² É mardom násarpad o bézobánén jánwaráni paymá ant. Hamá kárána kanant ke áyáni sareshta‡ gwashit o tahná pa gerag o koshagá pédá butagant. Hamá káráni sará maskará o rishkanda kanant ke sarpadesha nabant o jánwaráni paymá gár o bégwáha bant.

¹³ Wati gandagén káráni sezá o padmozzesha rasit. Áyáni shádehi hamesh ent ke róchay rozhnáiy mast o hanósh bebant. Gón shomá hór warák waragay wahdá, á wati aysh o nosháni tahá gark ant o é pa shomá bannámi o pólgé bit.

¹⁴ Gón nápak o zenahkárén chammán, hechbar cha gonáhá séra nabant o sost o nezórén mardomán pa mandr o repk wati dámá perrénant. É mardom tamáh o lálechá balad o zántkár ant, nálat butagén ant.

¹⁵ Cha rástén ráhá dar shotag o cha Bahuray chokk Balyámay ráhay randgiriá gomráh butagant ke wati sellén káray mozzi dóst at.

¹⁶ Bale Balyám wati gonáhay sará sarzanesh kanag but. Áiy bézobánén har, ensánéay paymá habará lagget o á nabii cha gonókiá dáshat.

* 2:1 2:1 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. † 2:4 2:4 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. ‡ 2:12 2:12 Saresht, bezán báten, fetrat, jawhar.

¹⁷ É paymén mardom hoshetagén chammag o anchén báp o horm ant ke tuppán áyán har némagá bárt. Tahárterén tahároki áyáni ásar o ákebat ent.

¹⁸ É, batháka janant o habaresh puch o hálig ant. Hamá mardomán gón jesmi badén wáhagán préba dayant o wati dámá perrénant ke nóki cha radkáráni dastá rakketagant.

¹⁹ Áyán ázátiay kawł o wádaha dayant bale wat selkáriay golám o bandig ant. Chéa ke harkas chizzéa wati wájah o mastera kant, wat áiyay golám o bandiga bit.

²⁰ Hamá mardom ke gón may Hodáwand o rakkénók Issá Masihay zánag o pajjárágá cha é donyáay selkáriána rakkant, agan padá hamá selkáriáni tóká bekapant, randi hálesh cha pésarigéná ham gantera bit.

²¹ É mardomán, agan cha páki o pahrézkáriay ráhá hecch mazántén, pa áyán gehter at cha eshiá ke zánagá o rand, cha é pákén hokmá bebajant ke áyáni sepordah kanag butag.

²² É batal áyáni bárawá chón wassha gwashit ke:

“Kochekk pa wati shántagénán pera tarrit.”[§]

o

“Shoshtagén hukk padá pujgeláni tahá létha wárt.”*

3

Hodáwanday róch

¹ Oo dordánagán! É nun domi kágad ent ke pa shomá nebisagá áni. Har doén kágadon pa é sawabá nebeshtant tán shomay delá sharren pegr o hayáláni hobb o wáhagá pédá bekanán o shomará tahtál bedayán

² hamá habarán wati yátá byárét ke gwastagén zamánagán pëshigén pák o palgártagén* nabián gwashtagant, anchosh ham may Hodáwand o rakkénókay hokmá shomay hayálá byárán ke áiyay kásedán shomará dátá.

³ Cha har chizzá pésar bezánét ke áheri zamánagán, maskará o rishkand kanókén mardom jáha janant ke wati sell o badén wáhagáni randgir ant.

⁴ Gwashant: “Gorhá áiyay áyagay wádah chón but? Cha hamá wahdá ke may pet o pirén mortagant, har chizz hamá paymá ent ke cha jahánay jór bayagay wahdá butag.”

⁵ É paymá pa zánt, wati chammán cha é rástiá banda kanant ke ásmán, Hodáay hokmay sará cha dérigén wahdán hastat o é zemin, cha ápa o ápay ráhá jór butag o

⁶ cha hamé ápa á zamánagay donyá boddhet o gár o bégwáh but.

⁷ Cha hamá hokm o habará ham sajjahén ásmán o é zemin, pa ása gechén kanag butag o tán dádrasiay róch o nábwáwarén mardománi tabáhi o zawál bayagá dárag butagant.

⁸ Bale, oo dordánagán! Cha é habará béhayál mabét ke pa Hodáwandá yakk róché, hazár sáláay paymá ent o hazár sál, yakk róchéay paymá.

⁹ Lahtén mardom gomána kant o gwashit ke Hodáwandá wati per tarrag o áyagay kawł o wádah mahtal dáshtag, bale chosh naent. Rástén habar esh ent ke Hodáwand gón shomá sabr o ópara kant, wahd o móha dant ke gonahkár tawbah bekanant, chéa ke nalóthit kassé gár o bégwáh bebit.

¹⁰ Bale Hodáwanday róch allamá kayt. Chosh ke dozzé anágata kayt o sajjahénán jáha serrénit. Á róchá ásmán gón torsnákén tawár o bustagé gár o bégwáha bit, estár o máh o róch o harché ke ásmáná hast, ása kapit o ápa bit o zemin o harché ke zeminá hast sochit o pora bit.

¹¹ Nun ke zánét harché may chágerdá hast gár o zawál bayagi ent, gorhá báyad ent shomay zend pák o palgár bebit o pa Hodádósti begwazit.

¹² Hodáay róchay entezár o wadará ham bebét o johd bekanét ke á róch zutter berasit, hamá róch ke ásmána sochit o ápa bit o estár o máh o róch o harché ke ásmána hast ása kapant o ápa bant.

¹³ Bale má nókén ásmán o zeminay entezár o wadará én ke áyáni tahá adl o rásti hákema bit. Chéa ke é Hodáay labz o wádah ent.

Goddhi habar

¹⁴ Oo dordánagán! Nun ke é chizzáni wadará ét, johd kanét á shomará pák o béayb o gón wat pa sohl o árámiá wadi bekant o begendit.

¹⁵ É habará ham mashamóshét ke may Hodáwanday sabr o óparay maksad rakkénag ent, anchosh ke may dordánagén brát Pulosá gón Hodábakshetagén hekmaté pa shomá nebeshtag.

§ 2:22 2:22 Solaymánay Bataláni Ketáb 26:11.

* 2:22 2:22 Pujgel, bezán puglich, pussetagén gel.

* 3:2 3:2

“Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóna cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

¹⁶ Wati sajjahén kágadáni tahá hamé bárawá nebisit. Á kágadáni lahtén habaráni zánag o dar barag grán ent o násarpad o nezórén mardom á nebeshtahán wati tabá chahra dayant o pa radi máná kanant, bale é mardom wat zawála bant. Gón Pákén Ketábay á dega nebeshtahán ham hamé kárá kanant.

¹⁷ Paméshká, oo dordánagán! Nun ke shomá é sajjahén chizzán cha pésará zánét, pahréz kanét tán radkár o násharén mardom shomára wati gomráhiay némagá mabarant o shomá wati mohr o mohkamén zendá mabáhénét.

¹⁸ Gón may Hodáwand o rakkénók Issá Masihay rahmat o zántá, rost o rodóm gerán bebét. Shán o shawkat annun tán abad, hamáiyg ent. Anchosh bát. Ámin.

Yuhannáay Awali Kágad Yuhannáay Awali Kágaday Pajjár

Issá Masihá cha wati moridán dwázdah kass gechéen kort o wati hásén kásed námént. Cha eshán yakkéay nám Yuhanná at. Pákén ketábay géshter zántkáray hayál esh ent ke é kágaday nebeshtah kanók hamé Yuhanná ent, chéá ke wata gwashit ke man Issá Masihay jend o káráni sháhed án (1:1). É kágaday habar o nebeshtahay warh o dhawl ham gón Yuhannáay Enjilá hamrang ant.

Nókén Ahdnámagay géshterén kágad cha nebeshtah kanókay nám o drót o drahbátá bendáta bant, bale é kágad é paym naent. É habar ham mán naent ke kágad pa kayá nebeshtah kanag butag, bale má cha kágaday habarán á báwarmandáni hál o jáwarán sarpada bén; cha áyán bázénéá romb yalah dátatag o radén tálim dayagá at. É mardom mannagá tayár naatant ke ensán gonahkár ent. É gappesh ham namannet ke Issá, Masih ent o Hodáay chokk ent o ensáni dróshomá jahána átkag.

É kágad mára sója dant ke má chón Hodá o Issáay asligén jawhará zánta kanén. É zánt mára cha pákén ketábay habarán o cha Pákén Ruhay komakká rasit. Kágaday dega gappé esh ent ke Issá Masihay sará imán árókéen mardom Hodáay o yakdegará dóst bedárant.

Yuhannáay awali kágadá Hodá, “Rozhn”, “Mehr”, “May Ásmáni Pet” o “Abadmánén Zend Dayók” gwashaga bit o Yuhannáay Enjilá ham Hodáay pajjár hamé paymá ent. Issá “Zenday Gál” gwashaga bit ke cha azalá hastent. Yuhannáay Enjilá ham hamé habar nebeshtah ent. Issá “Hodáay Chokk” gwashaga bit o é habar ham kanag butag ke harkas ke Issáay sará imána kárit, á ham Hodáay chokka bit. Issá ádelé bale Hodáay kerrá pa gonahkárán rahma lóthit, chéá ke gonahkáráni táwáni gón wati hóná porr kortagant.

É kágad tachká gwashit ke má sajjahén gonahkár én o mára neját pakár ent. Agan má wati gonáhán bemannén o báwar bekanén ke Issáay merag o jáh janag pa may gonáhán korbánigé, gorhá Issá mára pahella kant o pák o palgára kant. Issá Masihay barktá mára abadmánén zend ham rasit.

Má ke Issáay barkatá pák o palgár butén, báyard ent Hodáay ráhá rost o rodóm bekanén, Hodáay habaráni parmánbardár bebén o watá cha gonáhá dur bedaréen. Mára é hokm ham dayag butag ke yakdegará dóst bedárét, yakdegará komakk bekanét o agan pakár but pa yakdegará wati sáhá ham nadr bekanét.

Zendmánay gál

¹ Hamá ke cha azalá hastat, hamá ke má eshkotag, gón wati chammán distag, hamá ke má cháretag o dast per kortag, á zendmánay gál ent.

² Zend záher o paddar but, má distag o pa áiá gwáhia dayén. Má pa shomá hamá namiránén zenday járá janén ke gón Petá at o pa má paddar but.

³ Á chizz ke má distag o eshkotag shomará gwashén tánke gón má hamdel o hamsetk bebét. May hamdeli o hamsetki, gón Pet o áiay Chokk Issá Masihá ent.

⁴ Má eshiá pa shomá nebisén tánke mayshomay shádmáni purah o sarjam bebit.

Rozhnáia gám janag

⁵ Á kolaw o paygám ke má cha áiá eshkotag o pa shomá járá janén, esh ent: Hodá nur o rozhn ent o áiay arwáh o jabiná hecch tahári nést.

⁶ Agan begwashén gón áiá hamdel o hamráh én o padá ham taháriá gám janagá én, gorhá dróga bandén o rástiy sará kár nakanagá én.

⁷ Bale agan rozhnáia rawagá én, hamá paymá ke á rozhnáia ent, gorhá watmánwatá hamdel o hamsetk én o áiay Chokk Issáay hón mára cha sajjahén gonáh o mayarán pák o palgára kant.

⁸ Agan begwashén bégonáh o bémayár én, watá rada dayén o rástia may delá jágah nést.

⁹ Bale agan wati gonáhán bemannén, á ke wapádár o ádel ent may gonáhána bakshit o may sajjahén nápahréziána shódit.

¹⁰ Agan begwashén gonáhen nakortag, áiá drógbanda kanén o áiay habarán may delá jágah nést.

¹ Oo mani dordánagén chokkán! É chizzán pa shomá nebisán ke shomá gonáh makanét, bale agan kaséa gonáhé kort, démpáné* hast ke Petay kerrá pa may rakkénagá habara kant, hamá pák o ádelén Issá Masih.

² Á may gonáháni shódókén korbánig ent, tahná may na, sajjahén jahánay gonáháni korbánig ent.

Parmánbardáriay arzesh

³ Agan má áíay hokm o parmánáni sará kár bekanén, gorhá sarpada bén ke má áíá zánén.

⁴ Kasé ke gwashit: “Man áíá zánán” bale áíay hokmáni sará kára nakant, drógbandé o áíay delá rásti nést.

⁵ Bale kasé ke áíay habaráni sará kára kant, pa rásti, Hodáay mehr áíay delá kámel o sarréech butag. Cha hamé chizzá zánén ke má Issá Masihay arwáh o jabiná én.

⁶ Kasé ke gwashit: “Man áíay arwáh o jabiná án,” báýad ent hamáíay ráhá berawt.

⁷ Oo dordánagán! É nókén hokmé naent ke pa shomá nebisagá án, hamá kwahnén hokm ent ke cha bendátá shomárá gón at. É kwahnén hokm hamá gál o habar ent ke shomá eshкотag.

⁸ Bale padá ham pa shomá nókén hokmé nebisagá án ke eshiay rásti, cha shomá o áíá paddara bit. Chéa ke tahároki gára bit o rástén rozhn hamé annun ham drapshagá ent.

⁹ Kasé ke gwashit: “Rozhnáíay tóká án,” bale cha brátá† naprata kant, angat tahárokiá ent.

¹⁰ Kasé ke gón wati brátá mehra kant, rozhnáíá ent o rozhnáíay tahá hecch choshén chizzé nést ke áíay rad kapag o thagal waragay sawabsáz bebit.

¹¹ Bale á kas ke cha brátá naprata kant, taháriá ent o mán tahárokiá gáma jant. Á nazánt kojá rawagá ent chéa ke taháriá kór kortag.

¹² Oo dordánagén chokkán! Pa shomá nebisagá án chéa ke hamáíay námay sará shomay gonáh bakshag butagant.

¹³ Oo wájahén petán! Pa shomá nebisagá án chéa ke shomá áíá zánét, hamá ke cha azalá ent.

Oo warnáyán! Pa shomá nebisagá án, chéa ke shomá Shaytánay sará báládast butagét.

¹⁴ Oo chokkán! Pa shomá nebisagá án, chéa ke shomá Petá zánét.

Oo wájahén petán! Pa shomá nebisagá án, chéa ke shomá hamáíá zánét ke cha azalá ent.

Oo warnáyán! Pa shomá nebisagá án, chéa ke twáná o tamard ét o Hodáay habar shomay delá ent o shomá Shaytán prósh dátá.

Donyáyá dóst madáréi

¹⁵ Donyá o har chizzé ke áíay tahá hast, dóstesh madáré. Agan kasé donyáyá dóst bedárit, Petay mehr áíay delá nést.

¹⁶ Chéa ke donyáyay sajjahén chizz, bezán jesmay lóth o wáhag, chammay lóth o wáhag o málay kebr o gorur, cha Petá nayátkagant, cha donyáyá átkagant.

¹⁷ Donyá o donyái wáhag, gár o zawála bant, bale kasé ke Hodáay wáhagáni sará kára kant, abadmán ent.

Masihay dozhmen

¹⁸ Oo chokkán! Nun goddhi damán o sáhat ent. Hamá dábá ke shomá eshкотag, “Masihay dozhmen” pédák ent, hamé annun ham Masihay bázén dozhmené átkag o cha hameshiá zánén ke sáhat, goddhi sáhat ent.

¹⁹ Á cha má dar átkant, bale chónáhá cha má naatant, agan cha má buténant, gón má mantant. Bale áyáni rawagá sharr pésh dásht cha áyán yakké ham cha má naat.

²⁰ Bale “á Pákéná” shomárá “Rógen per moshtag”‡ o shomá sajjahén chizzána zánét.

²¹ Man pa shomá nebisagá án, pa é sawabá na ke rástíá nazánét, rástíá zánét o sarkecha warét ke cha rástíá hecch drógé wadia nabít.

²² Drógband kay ent? Hamá ent ke namannit Issá, Masih ent. Hamá kas ke Pet o Chokká namannit, Masihay dozhmen ent.

²³ Harkas ke Chokká namannit, Pet ham áíayga nabít. Harkas ke Chokká mannit, Pet ham áíayga bit.

²⁴ Bellét harché ke shomá cha bendátá eshкотag shomay delá bemánit. Agan é habar ke shomá cha bendátá eshкотag shomay delá bemánit, gorhá Pet o Chokkay arwáh o jabiná mánét.

²⁵ É hamá chizz ent ke hamáíá mará labz o wádah dátá, bezán namiránén zend.

* 2:1 2:1 Démpán, bezán kasé ke pa taw habara kant. Arabi o Pársiá “modáfe”. † 2:9 2:9 “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ 2:20 2:20 Rógen per moshag, bezán pa karéá gechén kanag o wák o twán dayag.

Shomá Hodáay dar chetagéén ét

²⁶ Man pa shomá é chizz hamáyáni bárawá nebeshtagant ke shomará gomráh kanaga lóthant.

²⁷ Bale shomá cha áíay némagá “rógen per moshag” butagét o é “per moshag” shomay delá mánit. Shomará zalurat nést kasé shomará dars o sabakk bedant, chéá ke cha Hodáay némagá, “rógen per moshag” wat shomará sajjahén chizzán sabakka dant. É “rógen per moshag” rást ent o drógéné naent. Hamá paymá Hodáay arwáh o jabiná bemánét ke shomará tálimi dáttag.

²⁸ Nun, oo mani dordánagén chokkán! Áíay arwáh o jabiná bemánét tánke áíay záher bayagay wahdá, may del dhaddh bebit o áíay déma sharmendag mabén.

²⁹ Agan zánét ke á rást o pák ent, gorhá zánét harkas ke rástíay ráh rawt cha hamáíá pédá butag.

3*Hodáay chokk*

¹ Bechárét ke Petá chónén mehré mára bakshetag ke Hodáay chokk zánag bebén o beshakk má Hodáay chokk én. Donyá mára nazánt o pajjáha nayárit chéá ke donyáyá á ham pajjáh nayáwort.

² Oo dordánagán! Annun má Hodáay chokk én, bale angat zánag nabutag ke má ché jórh bayagi én, hamínchoka zánén, wahdé á záhera bit má ham hamáíay dhawlá bén, parchá ke á wahdi má áíá hamá paymá gendén ke á hast.

³ Harkasá cha áíá choshén omété hast watá páka kant, anchosh ke á wat pák ent.

⁴ Harkas ke gonáha kant, Sharyatay helápá kára kant, chéá ke gonáh, náshari* ent.

⁵ Shomá zánét, á paddar but tán gonáhán gár o bégwáh bekant, áíá hecch gonáh nést.

⁶ Á kas ke áíay arwáh o jabiná mánit, gonáha nakant. Harkas ke gonáha kant Issái nadistag o nazántagi.

⁷ Oo chokkán! Bechárét kasé shomará gomráh makant. Harkas rástíay ráh rawt, rástén mardomé, anchosh ke á, pák o rást ent.

⁸ Á ke gonáha kant Shaytánay chokk ent parchá ke Shaytán cha bongejá† gonáh kanán ent. Hodáay Chokk paméshká paddar but ke Shaytánay káran bepróshít o zawál bekant.

⁹ Á ke cha Hodáyá pédá butag gonáha nakant, parchá ke Hodáyá zát áíá mán ent. Gorhá á gonáh korta nakant, chéá ke cha Hodáyá pédá butag.

¹⁰ Hodáay chokk o Shaytánay chokk, hamé paymá zánag o pajjáh áraga bant, á kas ke rástíay ráh narawt, Hodáay chokk naent o anchosh á kas ham ke gón wati brátá mehra nakant.

Gón yakdomiá mehr

¹¹ Á kolaw o paygám ke shomá cha bongejá eshкот, hamesh ent ke báýad ent yakdomiá dóst bedáren.

¹² Káenay‡ dhawlá mabén ke Shaytánay chokk at o wati bráti kosht. Nun chéá á koshtí? Pa é sawabá ke áíay jenday kár o kerd sell o shaytáni atant o brátay kár nék o Hodái atant.

¹³ Oo brátán! Cha é habará hayrat makanét ke donyá gón shomá naprata kant.

¹⁴ Má zánén ke cha marká gwastag o pa zendmáná rasetagén, chéá ke gón wati brátán mehra kanén. Harkas ke mehra nakant, markay sáhegá mánit.

¹⁵ Kasé ke cha brátá bézara bit o naprata kant hónigé. Shomá zánét, hónigén mardomé hechbar namiránén zenday wáhonda nabít.

¹⁶ Má mehr é paymá pajjáh áwort ke Masihá wati ján pa maygi nadr kort, tánke má ham wati jáná pa brátán nadr bekanén.

¹⁷ Agan kaséá donyái mál o melkaté bebit o bratéá mohtáj begendit bale pa áíá bazzagi mabít, gorhá Hodáay mehr che paymá choshén mardoméay delá jágaha kant?

¹⁸ Oo dordánagén chokkán! Byáét mehr kanén, bale na pa dap o habar, pa del o setk o gón kár o kerd.

¹⁹⁻²⁰ Cha hamé kára zánén ke má, gón hakk o rástíá hamband o paywast én o agan may del mára mayárbár ham bekant, angat Hodáay déma mohr o deljama bén, chéá ke Hodá cha may del o hayálán master ent o har chizzá zánt.

²¹ Oo dordánagán! Agan may del o jabin mára mayárbár makant, gorhá Hodáay gwará ásudag o deldhaddh én.

* 3:4 3:4 Náshari, bezán Sharyatay kánun o rahbandáni próshag. † 3:8 3:8 Bongéj, bezán bendát, shoru. ‡ 3:12 3:12 Káen hamá Kábil ent ke wati bráti kosht.

²² Á wahdi harché cha áia belóthén mára rasit, chéá ke áiaj hokm o parmánána zurén o pa hamáiaj washnódiá kára kanén.

²³ Áiaj hokm hamesh ent ke áiaj Chokk Issá Masihay námay sará báwarmand bebén o watmánwatá mehr bekanén, hamá paymá ke mára hokmi kortag.

²⁴ Harkas ke Hodáay hokmáni sará kára kant, áiaj arwáh o jabiná mánit o Hodá ham á mardomay delá jágaha kant. Wati Ruhi mára bakshetag o é paymá zánén ke á may delá mánit.

4

Ruhán bechakkásét

¹ Oo dordánagán! Har ruhéay sará báwar makanét, ruhán ázmáesh kanét o bechakkásét* ke bárén cha Hodáay némagá ant yá na? Chéá ke bázén drógén nabié donyáay chárén kondhán potertag.

² Hodáay Ruhá é dhawlá zánét: har hamá Ruh cha Hodáay némagá ent ke báwara kant o mannit ke Issá Masih, ensáni rang o dróshomá ér átkag.

³ Bale har ruhé ke Issáyá namannit, á cha Hodáay némagá naent o Masihay hamá dozhmenay ruh ent. Shomá eshкотag ke á ruha kayt o hamé annun ham donyáyá ent.

⁴ Oo dordánagén chokkán! Shomá cha Hodáyá ét o áyáni sará báládest butagét, chéá ke á ke shomay delá ent cha áia master ent ke donyáyá ent.

⁵ Á donyáayg ant, paméshká harché ke gwashant ham donyái ent o donyáay gósh áyáni némagá ent.

⁶ Má cha Hodáyá én o kasé ke Hodáyá zánt, áiaj delgósh may némagá ent, bale á ke cha Hodáyá naent, áiaj delgósh may némagá naent. Rástiay Ruh o gomráhiay ruhá hamé dhawlá zánén o pajjáha kárén.

Hodái mehr

⁷ Oo dordánagán! Gón yakdomiá mehr bekanén, chéá ke mehr cha Hodáyá ent o harkas ke mehra kant, cha Hodáyá pédá butag o Hodáyá zánt.

⁸ Á ke mehra nakant Hodái nazántag, chéá ke Hodá mehr ent.

⁹ Hodáay mehr é dhawlá may nyámá paddar but ke wati yakk o yakdánagén chokki é jaháná rawán dát tánke cha áiaj némagá zendmánay wáhond bebén.

¹⁰ Má gón Hodáyá mehr nakortag, mehr hamesh ent ke áia kortag o wati Chokki dém dátág tán pa may gonáháni shodagá korbánig kanag bebit.

¹¹ Oo dordánagán! Agan Hodáyá é dhawlá gón má mehr kortag, má ham báyard ent yakdomiá dóst bedárén.

¹² Kassá hechbar Hodá nadistag, bale agan yakdegará mehr bekanén, Hodá may delá mánit o áiaj mehr may delá kámel o sarréch butag.

¹³ Áia mára cha wati Ruhá bahré dátág. Cha hamedá zánén ke má áiaj arwáh o jabiná mánén o á may delá.

¹⁴ Má distag o gwáhia dayén ke Petá wati chokk rawán dátág tán jahánay rakkénók bebit.

¹⁵ Á ke mannit Issá Hodáay chokk ent, Hodá áiaj delá jágaha kant o á Hodáay arwáh o jabiná.

¹⁶ Má hamá mehr zántag o áiaj sará báwar kortag ke Hodáyá mára dátág. Hodá mehr ent o harkas ke wati zendá pa mehr begwázénit, Hodáay arwáh o jabiná mánit o Hodá áiaj delá.

¹⁷ Mehr may nyámá hamé dhawlá kámel o sarréch butag ke jost o porsay róchá deldhaddh bebén. Chéá ke má é donyáyá hamáiaj† dhawlá én.

¹⁸ Mehray tahá tors nést. Sarréchén mehr, torsá gára dant. Chéá ke tors cha sezáay hayálá kayt o kasé ke torsit cha mehrá sarréch nabutag.

¹⁹ Má mehra kanén chéá ke pésará áia gón má mehr kortag.

²⁰ Kasé ke gwashit: “Maná Hodá dóst ent” o cha wati brátá naprata kant, drógbandé, parchá ke wati brátá gendit o dóstia nadárit, gorhá Hodáyá ke nagendit che paymá dósti dáshita kant?

²¹ Má é hokm cha hamáiaj geptag ke gwashit: “Harkas ke gón Hodáyá mehra kant, báyard ent gón wati brátá ham mehr bekant.”

5

Hodáay Chokkay sará báwar

* **4:1 4:1** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. † **4:17 4:17** Hamáiaj, bezán Issá Masihay.

¹ Harkasá é báwarmandi bebit ke Issá hamá Masih ent, á cha Hodáyá pédá butag. Harkasá ke Pet dóst ent, Chokká ham dósta dárit.

² Wahdé gón Hodáyá mehra kanén o áiy hokmán kára bandén, zánén ke Hodáay chokkán mehra kanén.

³ Hodádósti hamesh ent ke Hodáay hokmán kár bebandén o áiy hokm gránén béré ham naent.

⁴ Chéa ke harché cha Hodáyá pédá butag, donyáay sará báládast o sóbena* bit o may báwar o imán hamé báládasti ent ke donyáyá érdasta kant.

⁵ Abéd cha á kasá ke báwara kant Issá Hodáay Chokk ent, dega kay donyáyá érdast korta kant?

⁶ É hamá ent ke cha áp o hóná átkag, bezán Issá Masih, tahná cha ápá na, cha áp o hóná. É Ruh ent ke gwáhia dant, chéa ke Ruh rásti ent.

⁷ Parchá ke say gwáh o sháhed hast:

⁸ Ruh, áp o hón. É har sayén hamshawr ant.

⁹ Agan má ensánay gwáhiá mannén, gorhá Hodáay gwáhi báz master ent, chéa ke Hodáay gwáhi hamá ent ke wati Chokkay bárawá dátagi.

¹⁰ Harkas ke Hodáay Chokkay sará báwara kant, áia é gwáhi wat gón ent, bale á ke Hodáay sará báwara nakant, Hodái drógband kortag, chéa ke Hodáay gwáhi dayagi pa Chokká báwar nakortag.

¹¹ Á gwáhi esh ent ke Hodáyá mará namiránén zend bakshetag o é zend cha Hodáay Chokkay némagá ent.

¹² Hamá kas zenday wáhond ent ke gón Hodáay Chokká gón ent o á ke gón Chokká gón naent, zenday wáhond naent.

Goddhi habar

¹³ É chizzon pa shomá nebeshtant ke shomará Hodáay Chokkay námay sará báwar ent, tán bezánét ke namiránén zenday wáhond ét.

¹⁴ Cha áia mará é deldhaddhi rasetag, harché ke áiy lóth o wáhagay sará belóthén, á eshkont.

¹⁵ Nun agan zánén harché cha áia belóthén mará eshkont, gorhá deljam én ke may lóth o wáhag sarjam butagant.

¹⁶ Agan kasé braté begendit anchén gonáhé kanagá ent ke markay sawaba nabit, dwá bekant o Hodá áia zenda bakshit. Eshiá hamá kasay bárawá gwashán ke gonáhi markay sawaba nabit. Gonáhé hastent ke markay sawaba bit, mana nagwashán ke kasé pa choshén gonáhéay bakshagá dwá bekant.

¹⁷ Har badén karé gonáh ent, bale anchén gonáhé ham hast ke markay sawaba nabit.

¹⁸ Má zánén harkas ke cha Hodáyá pédá butag, gonáha nakant, hamá ke cha Hodáyá pédá butag† Hodá wat áiy negahpániá kant o Shaytánay dast pa áia narasit.

¹⁹ Má zánén ke Hodáay chokk én o sajjahén donyá‡ Shaytánay zór o wákay chérá ent.

²⁰ É chizzá ham zánén ke Hodáay Chokk átkag o mará é póh o zánti dátag ke á “Rásténá” bezánén. Má hamá “Rásténay” arwáh o jabiná én, áiy Chokk Issá Masihay arwáh o jabiná. Rástén Hodá o namiránén zend, hamá ent.

²¹ Oo dordánagén chokkán! Watá cha botán§ dur bedárét o bepahrézét.

* 5:4 5:4 Sóbén, bezán péróz, kámyáb. † 5:18 5:18 Bezán Issá Masih. ‡ 5:19 5:19 Donyáay máná edá hamá mardom ant ke Issá Masihay sará báwarmand naant. § 5:21 5:21 Bot tahná botén hodá naant, bot har chizz buta kant ke ensán Hodáay badalá áia parastesha kant.

Yuhannáay Domi Kágad Yuhannáay Domi Kágaday Pajjár

Yuhannáay domi kágad gón kágaday nebeshtah kanók o hamá mardománi pajjárá bendáta bit ke áyáni námá kágad nebeshtah kanag butag. Nebeshtah kanók, é kágadá watá “kamášha” gwashit. Kamášhay gál pa kelisáay hásén sarók o ostádán kármarz butag. É kágad gón Yuhannáay awli kágadá sakk hamrang ent, paméshká Pákén Ketábay géshtérén zántkára gwashant ke é kágad ham Issáay kásed Yuhannáayá nebeshtah kortag.

É kágad “dóstén bánok o áiy chokkáni” námá nebeshtah kanag butag. Zánaga nabit ke “bánok” hakk o delá yakk janéné yá báwarmandáni rombé, chéa ke “dósténay” gáláy máná “gechéni” ham buta kant o modám pa kelisáay kármarz butag. Kelisá janén yá bánok ham gwashag butag.

Yuhannáay Domi Kágaday ehmén gappé esh ent ke Issá, Masih ent o áiy sará imán árók yakdomiá allam dóst bedárant. Báwarmand habardár kanag butagant ke radén sar o sójáni randgiriá makanant. Yuhanná démay mardomán hál dayaga lóthit ke man eráda kortag ke shomay némagá byáyán o shomará rástén sar o sój bekanán.

Salám o drót

¹ Cha kelisáay kamášhay némagá,

pa gechéni kortagén bánok o áiy chokkán* ke pa del maná sakk dóst ant. Tahná maná na, hamá sajjahénán ham dóst ant ke rástiá zánant.

² Paméshká mára dóst ant ke may delá rástiá jágah kortag o tán abad gón má hamráh ent.

³ Hodái mehr o rahmat o sohl o ásdagi, cha Petén Hodá o áiy Chokk Issá Masihay némagá, pa rásti o mehr gón má góna bit.

Rásti o mehr

⁴ Gal o shádán bután wahdé zánton tai lahtén chokk rástiy sará zenda gwázénit, hamá dhawlá ke Petá mára hokm kortag.

⁵ Nun, oo bánok! Man nókén hokmé nebisagá naán, é hamá hokm ent ke cha bongéjá† mára gón butag, bale cha taw dazbandia kanán, máshomá gón yakdomiá mehr bekanén.

⁶ Mehr hamesh ent ke áiy hokm o parmánáni sará zend begwázénén. Áiy hokm hamesh ent ke shomá cha bongéjá eshkotag. Hamé mehray hokmay sará zend begwázénét.

⁷ Chéa ke bázén rad dayóké donyáyá potertag o tálán ent o é habará namannant ke Issá Masih ensáni jesm o jánéa ér átkag. É paymén mardom rad dayók o Masihay dozhmen ant.

⁸ Hósh o sár bét ke may‡ káray bar o samará barbád o zawál makanét, sarréchéni mozzé pa wat bekatthét.

⁹ Harkas ke Masihay tálimay sará mohr maóshit o watsará démáter berawt, Hodá áiyag naent, bale harkas ke Masihay tálimay sará mohr bóshtit, ham Pet áiyag ent, ham Chokk.

¹⁰ Agan kasé shomay gwará byayt o é tálimá mayárit, áia wati lógá maylét o wasshátki magwashét.

¹¹ Parchá ke é dhawléni mardoméay wasshátk kanag, gón áiy radén karán sharikdár bayag ent.

Goddhi habar

¹² Bázén chizzé hast ke pa taw benebisán, bale nalóthán gón kalam o kágadá bebant. Ométwár án ke shomay kerrá byáyán o dém pa dém gapp o trán bekanén tán mayshomay shádmáni sarréchéni bebit.

¹³ Tai gechénién goháray chokk§ tará baddhé drót o drahbáta* gwashant.

* **1:1 1:1** Bázén zántkáréay báwar esh ent ke “bánok” dega kelisáay gwashag butag o “bánokay chokk”, á kelisáay báwarmand ant. † **1:5 1:5** Bongéj, bezán bendát, shoru. ‡ **1:8 1:8** Lahtén kwahnén syáhaga gwashit: “wati”. § **1:13 1:13** “Tai gechénién goháray chokk”, bezán Yuhannáay kelisáay báwarmand. * **1:13 1:13** Drót o drahbáta, bezán salám o alayk.

Yuhannáay Sayomi Kágad Yuhannáay Sayomi Kágaday Pajjár

Yuhannáay saymi kágad gón drót o drahbát o kágaday nebeshtah kanók o hamá mardománi pajjárá bendáta bit ke áyáni námá kágad nebeshtah kanag butag. Yuhannáay saymi kágaday nebeshtah kanók watá “kamášha” gwashit. Kamášhay gál pa kelisáay hásén sarók o ostádán kámarz butag. É kágad gón Yuhannáay awli o domi kágadá sakk hamrang ent, paméshká Pákén Ketábay géshterén zántkára gwashant ke é kágad ham Issáay kásed Yuhannáyá nebeshtah kortag.

É kágad Gáyus námén mardoméay sará nebeshtah kanag butag ke kelisái saróké o gón Yuhannáyá nazzikk ent. Yuhanná sahiga bit ke Gáyus pa wapádári rástén ráhá ent, gorhá pa Gáyusá kágadé nebeshtaha kant o gwashit ke mani dém dátagén báwarmandáni hayáldáriá bekan. Yuhanná é erádahá ham záhera kant ke man wat hamódá tai cháragá káyán o Diutripusá neherr o hakkla kanán, chéá ke á mani ehtyará namannit o mosáperén báwarmandáni hayáladá nadárit.

Yuhannáay saymi kágaday ehmén gappé esh ent ke rástiy mannókén báwarmandáni hayáldári kanag bebit. Rástiy mannók hamá ant ke áyáni kerd sharr ent o mehrabán o mehmándár ant.

Salám o drót

¹ Cha kelisáay kamášhay némagá pa dordánagén Gáyusá ke pa del maná sakk dóst ent.

² Oo dordánag! Dwá kanán ke tai sajjahén kár pa sharri démá berawant o tai jesm o ján ham, tai ruhay paymá dráh o salámat bebit.

³ Báz gal o shádán bután ke lahtén sangat átk o gwáhiesh dát ke taw rástiy wapádár ay, bezán wati zendá rástiy sará gwázenagá ay.

⁴ Hecch chizz maná cha eshiá géshter shádána nakant ke beshkonán mani chokk rástiy sará zenda gwázenant.

Brááni madat kanag

⁵ Oo dordánag! Taw Brátáni* sajjahén kárán gón wapádáriá kanay, toré á bégánag bebant.

⁶ Áyán, báwarmandáni démá pa tai mehrá gwáhi dátag. É sakkén sharrén káre bit ke taw áyán hamá paymá sát o saparán rawán bekanay ke Hodáay razá ent.

⁷ Chéá ke á pa hamá námaygi† sar geptagant o cha nábwáran‡ komaké nageptagesh.

⁸ Gorhá má báyad ent choshén mardomán madat bekanén, tán má pa rástiy démá baragá hamkár bebén.

⁹ Chizzé pa kelisáyá nebeshtagon, bale Diutripis ke masteriy lóthók ent, may ehtiára namannit.

¹⁰ Wahdé wat byáyán, áiy káráni hesáb o ketábá kanán, chéá ke may helápá drógén bohtám sheng o tálán kanagá ent. Pa inchoká ham bassa nakant, brátán wasshátká nakant o á degarán ham ke brátán wasshátk kanaga lóthant pa é kára naylit o áyán cha kelisáyá dara kant o gallénit.

¹¹ Oo dordánag! Badiay randgiriá makan, nékiay randgiriá bekan. Harkas ke nékia kant cha Hodáay némagá ent, bale á ke badia kant Hodái nadistag.

¹² Sajjahénán, Dimitriusay bárawá sharrén gwáhi dátag, tantaná§ rástiy jendá ham. Má ham hamé dhawlá gwáhia dayén o wata zánay ke may gwáhi rást o barhakk ent.

Goddhi habar

¹³ Bázén chizzé hastat ke pa taw benebeshténán, bale nalóthán gón kalam o kágadá bebant.

¹⁴ Ométwár án ke pa hamé zuttán tará begendán o dém pa dém gapp o trán bekanén.

¹⁵ Tará sohl o ásudagi sar bát! Dóst tará drót o drahbáta* gwashant. Taw ham dóstán yakk yakká pa nám, salám sar kan.

* 1:5 1:5 “Brátay” maná har báwarmand ent, mardén o janén. † 1:7 1:7 Bezán Issá Masihay nám. ‡ 1:7 1:7 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “cha darkawmán”. § 1:12 1:12 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. * 1:15 1:15 Drót o drahbát, bezán salám o alayk.

Yahudáay Kágad Yahudáay Kágaday Pajjár

Yahudáay Kágad gón dém dayókey nám o gwandhén drót o drahbátéa bendáta bit o pa hamá mardomán ke kágad nebeshtah kanag butag, áyáni pajjár ham bendátá mán ent. Nebeshtah kanók wati pajjárá é paymá kant: “Ákubay brát, Issá Masihay hezmatkár, Yahudá” Issá Masihay yakk bratéay nám ham Ákub at o dega bratéay nám Yahudá at, paméshká bázén zántkáréay hayálá é kágaday nebeshtah kanók Issá Masihay brátén Yahudá ent. Issáay brát Yahudá, Urshalimay kelisáay saróké at, bale Yahudáay bárawá dega hecch zánaga nabit.

Yahudáay Kágad pa hamá gwánk jatagénán nebeshtah kanag butag ke “Hodáén Petá dóst ant o pa Issá Masihaygi gón sharrén pahrézé dárag butagant.” É habaray hecch nesháné nést ke é mardom kojá nendók butagant. Bale kágaday tahá lahtén jérhahay nám gerag butag. Yahudá gwashit ke bázén mardomé báwarmandán nárahbandén kár sój dayagá ent o é radén kárán sharrén kár sábet kanagay wástá Masihi tálimán radén máná dayagá ent. Báwarmand paréshán atant ke chón é mardomán cha wat dur bedárén o watá cha esháni radén sar o sóján berakkénén. É kágaday bázén habaré Petrosay Domi Kágaday habaráni paymá ent.

É kágaday masterén maksad wánókán cha hamá radén mardomán hozzhár o habardár kanag ent ke rombay tahá radén tálim o nárahbandén kárán démá baragá ant. É gappay sará zór dayag butag ke báwarmand wati imáná mohkam bekanant ke é radén mardománi démá dásht bekanant o dega mardomán ham pa é kára delbaddhi dát bekanant.

¹ Cha Ákubay brát, Issáay Masihay hezmatkár,* Yahudáay némagá,
pa hamá gwánk jatagénán ke Hodáén Petá dóst ant o pa Issá Masihaygi gón sharrén pahrézé dárag butagant.

² Shomay sará rahmat, sohl o ásudagi o mehr gésh o géshter bát.

Drógén ostádáni ásar o ákebat

³ Oo dordánagán! Wáhagdár atán pa shamá hamá rakkagay bárawá benebisán ke má sajjahén áiy sharikdár én. Bale man zalurat dist ke gón é chizzáni nebisagá, shomay delá shawk pédá bekanán tán pa hamá báwará johd bekanét ke yakk randé palgártagénán† dayag butag o tán abad gón máshomá góna bit.

⁴ Chéa ke lahtén anchén mardom chérokái shomay nyámá potertag ke wati béhodáiy sawabá cha pésará mayárig kanag butagant. Á Hodáay rahmatán tába dayant o pa wati bénagén kár o wáhagán káresha bandant o may yakk o yakdánagén Wájah o Hodáwand, Issá Masihá namannant.

⁵ Shomá é sajjahén chizzán sarpad butagét o zánét, bale lóthán shomará tahtái perrénán ke Hodáwandá yakk baré wati kawm cha Mesrá rakként, bale á ke bebáwar atant randterá gár o bégwáhi kortant.

⁶ Áiá hamá préshtag ham tán dádrasiay‡ mazanén róchá tahárókiá gón abadmánén zamzilán bastagant ke wati ehtiáray borz o bolandén kadresh nazánt o wati jágahesh yalah dát.

⁷ Hamé paymá, Sodum o Gomurah o kerr o gwaray shahráni mardom, ke hamáyáni dhawlá bénagiesh kort o nárahbandén wáhagáni randá kaptant, abadi ása dawr dayag butant tán pa degarán dars o ebrat bebant.

⁸ Anchosh, gón é sajjahén sargwastáni zánagá, hamá mardom ke wati wábáni tahá zendag ant, wati jesm o jána palit o gandaga kanant, ehtiára namannant o ásmáni zórmandán sobakk o béezzata kanant.

⁹ Tantaná§ mazanén préshtag Mikáilá, á wahdá ke Mussáay jónay bárawá gón Shaytáná yakk o doi kort, é tahn o joryat néstat ke Shaytáná sobakk o mayárig bekant. Tahná gwashti: “Hodáwand tará sezá bedayát.”

¹⁰ Bale é, hamá chizzáni sobakki o béhormatiá kanant ke áyáni bárawá heccha nazánant. É mardom násarpad o bézobánén jánwaráni paymá, wati sareshtay* randá kapant o é paymá gár o bégwáha bant.

* **1:1 1:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “golám”. † **1:3 1:3** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóna cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. ‡ **1:6 1:6** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgháhána kayt, dáwari. § **1:9 1:9** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. * **1:10 1:10** Saresht, bezán báten, fetrat, jawhar.

¹¹ Bazhn o apsóz pa áyán! Chéa ke Káenay[†] ráhá rawant o wati suddáni padá Balyámay gomráhiá kapant o Kóráay[‡] sarkasshiá bérána bant.

¹² É mardom, shomay pormehrén báwarmandi diwánán, wahdé pa béparwáhi gón shomá hórígá waráka warant pa shomá bannámi o pólongé bant. É hamá shepánk ant ke tahná wati jenday pazzór kanagay randá ant. Hamá béhawrén jambar ant ke gwátesha bárt. Hamá dhokkáli[§] drachk ant ke bébar o bérissag ant o do bar mortagant.

¹³ É zeray hamá mastén chawl o mawj ant ke wati sharmnákén káráni kap o gajján dara réchant. Hamá gesar o sargardánén estár ant ke tahárterén tahároki áyáni abadi ásar o ákebat ent.

¹⁴ Hanuk ke Ádamay haptomi nasl o padréch at, esháni bárawá chosh péshgóia kant o gwashit: “Hodáwand gón wati lakkáni lakkén palgártagénána kayt,

¹⁵ tán sajjahénáni dádrasiá bekant o é bēhodáén nábáwarán pa áyáni sajjahén gandakárián o pa hamá sajjahén sellén habarán ke é bēbáwarén gonahkárán áiy helápá gwashtagant, mayárig bekant.”

¹⁶ É mardom, gellahgozár, irázger o wati badkári o sellén wáhagáni boddhetagén ant, pa wati pahra bandant o pa wati nap o suddán gón cháplusi o charpzobáni mardomán satá kanant.

Báwaray sará mohr óshtag

¹⁷ Ji, oo dordánagán! Shomá may Hodáwand Issá Masihay kásedáni péshgóián wati yátá bedárét

¹⁸ ke shomará gwashtesh: “Goddhi zamánagá, anchén rishkand kanók wadia bant o káyant ke wati bēhodái o sell o badén wáhagáni randgir ant.”

¹⁹ É, donyái mardom ant, cha Hodáay Ruhá zebahr^{*} ant o jetái dawra dayant.

²⁰ Bale oo dordánagán! Shomá watá cha pák o béaybén imáná mohr o mohkam bekanét o gón Pákén Ruhay madatá dwá belóthét.

²¹ Watá Hodáay mehráni sáhegá bedárét o may Hodáwandén Issá Masihay rahmatay entezár o wadará bebét ke shomará pa namiránén zendá sara kant.

²² Gón á lahténá ke dodel ant mehrabán bebét,

²³ lahténá cha ásá bekasshét o berakkénét o dega lahténá rahmat pésh bedárét bale gón tors o larz o cha áyáni jámagán ham naprat bekanét ke áyáni jesmá palit kortagant.

Satá o saná

²⁴ Hamá ke shomará cha thagal warag o kapagá mohr dáshta kant o béayb o gón mazanén shádmánié shomará wati porshawkatén dargáhá bort o sar korta kant,

²⁵ may yakk o yakdánagén Hodá o rakkénóká, may Hodáwand Issá Masihay wasilahá, cha azal, annun o tán abad shán o shawkat o wák o kodrat berasát! Anchosh bát. Ámin.

[†] 1:11 1:11 Káen hamá Kábil ent ke wati bráti kosht.

[‡] 1:11 1:11 Kórá Mussáay zamánagay mardomé at.

[§] 1:12

1:12 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “érahti”.

^{*} 1:19 1:19 Zebahr, bezán bēbahr.

Yuhannáay Elhámay Ketáb Yuhannáay Elhámay Ketábay Pajjár

Yuhannáay Elhámay Ketábay nebisók, chár randá wati námá gipt ke man Yuhanná án (1:1, 4, 9; 22:8). Géshterén zántkáráni hayál hamesh ent ke é, Issá Masihay kásedén Yuhanná ent, hamá ke tán say sálá Issáay hamráh at o cháromi Enjili nebeshtah kortag ke Yuhannáay Enjil gwashaga bit.

Cha é ketábay wánagá, zánaga bit ke eshiay nebeshtah kanagay wahdá Issáay báwarmand zolm o zórakiay chérá atant. Gomán esh ent ke é zolm o zór, Rumi Kaysar Néro (54 tán 68 miládiá) yá Domityánay (81 tán 96 miládiá) zamánagá butag. Yuhannáay jend, Patmus námén jazirahéá darándhéh kanag butagat (1:9). Patmus, anchén jáhé at ke Rumay sarkará, mardom pa sezáyá déma dátant.

Ketáb chosh bendáta bit: “Issá Masihay elhám, ke Hodáyá áiará dát tánke wati hezmatkáráná hamá chizzán pësh bedárit ke allam zutt bayagi atant” (1:1). Ketáb Issáay bárawá ent ke cha marká jáhi jatag. Yuhanná, Issáay jendá wati awali elhámay tahá gendit (1:9–18). Issá hokma dant: “Harché ke taw distag, harché ke annun bayagá ent o harché ke randterá bit, nebeshtahesh kan” (1:19). Bázénéay hayálá, é habar pa ketábay máná kanagá rahshóni ant.

Ketábay domi o sayomi dar, kágad ant ke pa hapt kelisáyá nebeshtah kanag butagant. Ketábay mantagén bahr é gappay sará ent ke cha Yuhannáay marká o rand ché bit.

É ketábá ráz o ramz báz mán ent o bázénéay máná zánag nabutag. Paméshká má báyard ent wánagay wahdá é ketábá cha wat géshén máná mán makanén. Chónáhá Elhámay ketáb, wati bázén ráz o ramzé wat máná kant; kelisá, cherágdán gwashag butagant (1:20); Urshalim, gwarándhay bánór gwashag butag (21:9–10); mazanén kahbag pa Bábelay shahrá eshárah ent (17:1, 5) ke zeminay bádsáháni sará hákemia kant (17:18). Shahray haptén kóhay habar (17:9), hayálá dém pa Rumá ham bárt.

É ketábay dega háсэн gappé, haptay hesáb ent. Hapt chizzay nám báz randá gerağa bit, bezán hapt mohr ant (6:1–8:1), hapt karná ant (8:2–11:9), hapt tás ant (15:1–16:21) o har yakkéay sará alkápiá habar kanaga bit. Haptay ramzi máná “sarjami” ent.

Ketábay bázén chizzéay máná kanag satar grán bebit bale ketábay kolaw tachk ent: Issá Masih wátarra kant o kayt (19:11–21; 22:7), mordagáni dádrasia bit (22:11–15), harkasá ke Issá Masihay sará báwar kortag, nókén Urshalimá, nókén zemin o nókén ásmáná gón Issá Masihá yakjáha bit, abad tán abad (21:1–22:5).

Pëshlabz

¹ Issá Masihay hamá elhám ke Hodáyá áiará dát tán wati hezmatkárán hamá chizzán pësh bedárit ke allam zutt bayagi atant. Áiá wati préshtagé pa wati hezmatkár Yuhannáyá rawán dát tán é elhám áshkár bebit.

² Yuhannáyá hamá chizzáni gwáhi dát ke distagatanti, bezán Hodáyay habar o Issá Masihay sháhedi.

³ Bahtáwar hamá ent ke é pëshgóiy labzán pa borztawária wánit o bahtáwar hamá ant ke é pëshgóiy labzán gósha dárant o harché ke nebisag butag, wati delá dárantesh, chéá ke wahd nazzikk ent.

Drahbái

⁴⁻⁶ Cha Yuhannáay némagá, pa Ásiáy* damagay haptén kelisáyán:

Cha hamáiy jenday némagá ke hastent, hast butag o áyagi ent, cha hamá haptén ruháni némagá ke áiy bádsáhí tahtay démá ant o cha wapádáren sháhed Issá Masihay némagá shomará rahmat o émeni sar bát. Issá Masih hamá awali ent ke cha mordagán zendag butag o donyáyay bádsáháni hákem ent. Shán o shawkat o zór, abad tán abad hamáiy sar bát ke mára dósta dárit o gón wati hóná mára cha gonáhán ázáti kortag o dini pëshwá o bádsáhíé jórhi kortag ke áiy Hodáén Petay hezmatá bekanén. Anchosh bát. Ámin.

⁷ Bechár, á gón jambarán pédák ent o

hamok chamm áiá gendit,

hamá ham ke áiy jánesh thong thong kortag o

zeminay sajjahén kawm hamáiy sawabá porsiga bant.

Haw, anchosh bát. Ámin.

* **1:4-6 1:4-6** Á wahdá, Ásiáy máná annugén Torkiahay rónendi némag at.

⁸ Hodáwandén Hodá gwashit: “Bendát man án o halási man án,[†] hamá ke hastent, hast butag o áyagi ent, porwák, á man án.”

Yuhannáay elhámay bendát

⁹ Man, Yuhanná, shomay brát án o hamá ázár, bádsháhi o sabr o ópára[‡] shomay hamráh án ke mára Issáay námay sawabá rasant. Man Hodáay habar o Issáay sháhediay sawabá Patmusay jazirahá atán.

¹⁰ Hodáwanday róchá[§] Hodáay Ruh mani delá potert o man eshкот ke poshtá borzén tawaré but, gwashaygá karnáay^{*} tawaré at.

¹¹ Gwashti: “É chizzán ke taw genday, ketábéay tahá nebeshtahesh kan o pa haptén kelisáyán démesh day, pa Epésos, Samurná, Pergámum, Tyátirah, Sárdis, Piládelpiá o Lawdikiáay kelisáyán.”

¹² Man hamá tawáray némagá chakk jat ke gón man habará at. Man ke chakk tarrént, hapt teláhén cherágdánon dist o

¹³ cherágdánáni nyámá ensáni chokkéay dhawléne diston, drájén pashké gwará ati ke tán pádán at o sénagá teláhén pathié bastagati.

¹⁴ Sar o mudi chó pazhmá espét atant, chó barpá espét, o chammi chó ásay bránzá.

¹⁵ Pádi purah táptagén brenj atant ke ásay kurahéá[†] rók atant o tawári chó bázén ápáni tawará at.

¹⁶ Hapt estári rástén dastá at o cha áiyap dápa dodapén tézén zahmé dar áyagá at. Démi gón wati sarjamén rozhná chó róchá drapshagá at.

¹⁷ Man ke dist, purah mordagé bután o áiyap pádáni déma kaptán. Wati rástén dasti mani sará ér kort o gwashti: “Mators, man awali o áheri án.

¹⁸ Man zendagén án. Man mortagatán o bechár, nun zendag án, abad tán abad. Mark o mordagáni jahánay kelit maná gón ant.

¹⁹ Paméshká harché ke taw dist, harché ke annun bayagá ent o harché ke démterá bit, nebeshtahesh kan.

²⁰ Haptén estár ke taw mani rástén dastá distant, áyáni o haptén teláhén cherágdánáni ráz esh ent: haptén estár haptén kelisáyáni préshtag ant o haptén cherágdán haptén kelisá ant.”

2

Pa Epésosay kelisáyá

¹ Pa Epésosay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É habar hamáiyag ant ke haptén estári rástén dastá ant o haptén teláhén cherágdánáni nyámá gám janagá ent. Á chosha gwashit:

² Man tai kárána zánán, tai zahmatkasshi o sabr o ópára. Mana zánán ke taw badén mardomán saggeta nakanay, hamáyán ke watá kásed gwashtag bale nabutagant, taw á mardom chakkásetagant^{*} o distag ke drógband ant.

³ Mohr óshtátagay o gón sabr o ópára har chizzet pa mani námá saggetag o damet nabortag.

⁴ Bale maná gón taw yakk gelagé hastent. Nun taw á paymá mehr kanagá naay ke bendátá kanagá atay.

⁵ Paméshká yát kan ke cha kojá kaptagay. Tawbah kan o hamá kárán bekan ke taw bendátá kortagant. Agan wati pashómániet záher nakort, man pa taw pédák án o tai cherágdáná cha áiyap jágahá dura kanán.

⁶ Bale tará é sharri hastent ke taw ham cha Nikuláitáni kárán naprata kanay o man ham naprata kanán.

⁷ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit. Hamá ke sóbena[†] bit, man áia cha zenday hamá drachká waragay hakká dayán ke Hodáay baheshtá ent.

Pa Samurnáay kelisáyá

⁸ Pa Samurnáay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É hamá awali o áheriay habar ant ke mortagat o padá zendag but. Á chosha gwashit:

[†] 1:8 1:8 Asligén nebeshtánká pa bendát o halásiá Yunáni zobánay awali o áheri ábáni nám gerag butag. [‡] 1:9 1:9 Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásh. [§] 1:10 1:10 Bezán Yakshambeyah róchá. ^{*} 1:10 1:10 Karná sornáay dhawléne sázé.

[†] 1:15 1:15 Kurah, mazanén chollé ke ódá ásay tahá kunzag, matth o dega chizza pachant. ^{*} 2:2 2:2 Chakkásag, bezán ázmásh kanag, emtehán gerag. [†] 2:7 2:7 Sóbén, bezán péróz, kámyáb.

⁹ Man tai ázár o nézgáriá sarpad án bale taw hastómand ay. Á koprána zánán ke hamá mardomán kortagant ke watá Yahudia gwashant bale Yahudi naant. Á Shaytánay kanisahé[‡] ant.

¹⁰ Cha áyókén ázárán mators. Bechár, Shaytán cha shomá lahténá pa shomay chakkásagá zendáná kant o taw tán dah róchá ázár dayaga bay. Tán markay sáhatá wapádár bay o man tará zenday tájá dayán.

¹¹ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit. Harkas ke sóbéna bit, cha domi marká hecch táwáné nagendit.

Pa Pergámumay kelisáyá

¹² Pa Pergámumay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É hamáiy habar ant ke dodapén tézén zahmi gón ent. Á chosha gwashit:

¹³ Mana zánán taw kojá jahmenend ay, hamódá ke Shaytánay taht ent, bale taw mani nám mohr dáshtag. Taw mani wapádárén sháhed, Antipásay wahdá ham mani sará báwar kanagá enkár nakort, hamá Antipás ke shomay nyámá koshag but, hamódá ke Shaytán jahmenend ent.

¹⁴ Bale maná gón taw lahtén gelag hast. Tai kerrá lahtén mardom hast ke Balyámay tálimay mannók ant. Balyámá Bálak sój dát ke pa Esráilay chokkán dámé chér begéjit ke Esráilay chokk, pa botán kortagén korbánigán bwarant o béráh o rahbandén wapt o wáb bekanant.

¹⁵ Hamé paymá tai kerrá dega lahtén choshén ham hast ke Nikuláitáni tálimay mannók ant.

¹⁶ Paméshká tawbah kan, agan na man pa taw zutt pédák án o gón wati dapay zahmá áyáni helápá jangé bongéja[§] kanán.

¹⁷ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit. Hamá ke sóbéna bit, man áia cha chér o panáhén manná* bahré dayán. Man á mardomá espétén sengé ham dayán ke áiy sará nókén námé nebeshtah ent. É námá tahná hamá zánt ke áia dayaga bit.

Pa Tyátirahay kelisáyá

¹⁸ Pa Tyátirahay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É Hodáay Chokkay habar ant, hamáiy ke chammi chó ásay bránzá ant o pádi purah táptagén brenj. Á chosha gwashit:

¹⁹ Man tai kárána zánán, tai mehr o imán, hezmat o sabr o ópára. Taw annun cha á kárán géshter kanagá ay ke bendátá kortagant.

²⁰ Bale maná cha taw yakk gelagé hast ke taw hamá janén, Izábelá saggagá ay ke watá paygambaré gwashit. Á tálim dayagá ent o mani hezmatkárán gomráh kanagá ent. Áyán béráh o rahbandén wapt o wáb o hamá korbánigáni waragay sójá dayagá ent ke pa botán kanag butagant.

²¹ Man áiára wahd dátág ke balkén tawbah bekant, bale á cha wati zenahkáriá pashómán bayaga nalóthit.

²² Bechár, man áia tahtay báhótha kanán o hamá ke gón áia zená kanagá ant, áyán sakkén azábéay tahá dawra dayán, agan áiy káráni randgiriesh yalah nadát o tawbaresh nakort.

²³ Man áiy chokkán wabáé dayán o koshán, gorhá sajjahén kelisá zánant ke man hamá án ke del o hayáláni hálán dara géjit o man shomá harkasá áiy káráni hesábá mozza dayán.

²⁴ Bale Tyátirahay é dega mardom, shomá ke é tálimay mannók naét o “Shaytánay johlén rázán”, anchosh ke lahténa gwashit, sharriá sarpad naét, é gappán shomará gwashán: “Shomay sará dega gránén béré naladdhán,

²⁵ bale hamá chizzáni sará ke shomá watá mohr dáshtag, tán mani áyagá watá anchosh bedárit.”

²⁶ Hamá ke sóbéna bit o tán áherá mani kárána kant, man áia kawmáni sará wák o ehtiára dayán.

²⁷ Á gón ásenén asáéá anchó kawmáni sará hokmránia kant ke kunzag próshaga bant.

²⁸ Anchén ehtiaré cha mani Petay némagá maná rasetag. Man áia sohbay estará ham dayán.

²⁹ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

[‡] 2:9 2:9 Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. [§] 2:16 2:16 Bongéj, bezán bendát, shoru. ^{*} 2:17 2:17 Mann hamá nán ent ke Mussáay zamánagá, Hodáyá gyábáná pa Yahudián éra gétk.

3

Pa Sárdisay kelisáyá

¹ Pa Sárdisay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É hamáiy habar ant ke haptén estár o Hodáay haptén Ruhi gón ant. Á chosha gwashit: Man tai kárána zánán. Taw námé dar áwortag ke zendag ay, bale aslá mortagay.

² Ágah bay o hamá chizzán mohr o mohkam kan ke angat pasht kaptagant bale meragi ant. Chéá ke man tai kár distagant ke mani Hodáay chammán kámel naant.

³ Gorhá tawbah kan o harché ke tará rasetag o taw eshкотag yátesh kan o mohresh bedár. Agan ágah nabutay, man dozzokáia káyán o taw hecch sarpada nabay ke man che wahdá pa taw káyán.

⁴ Bale tará Sárdisá lahtén mardom hast ke wati póshákesh palit nakortagant, á espétpósha bant o gón man gáma janant chéá ke karzant.

⁵ Harkas ke sóbéna bit, hamesháni dhawlá espétpósha bit. Man áiy námá hecchbar cha “Zenday Ketábá”^{*} gára nakanán o wati Pet o Petay préshtagáni démá áia mannán.

⁶ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

Pa Piládelpiáy kelisáyá

⁷ Pa Piládelpiáy kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É habar hamáiyg ant ke pák o rást ent, hamáiyg ke Dáuday keliti dastá ent. Á chizzá ke á pach bekant, kassi band korta nakant o á chizzá ke á band bekant, kassi pach korta nakant. Á chosha gwashit:

⁸ Man tai kárána zánán. Bechár, man tai démá pachén darwázagé eshtag ke kassi band korta nakant, chéá ke tai zór kamm ent o angat taw mani habar mannetag o cha mani námá enkár nakortag.

⁹ Bechár, man cha Shaytánay kanisahay mardomán lahtén tará dayán, cha hamáyán ke watá Yahudia gwashant bale Yahudi naant o dróga bandant. Bechár, man áyana parmáyán, á káyant, tai pádáni démá kapant o sarpada bant ke man tará dóst dáshtag.

¹⁰ Taw mani hokm mannetag o sabr o ópár kortag, paméshká man ham tará cha dádrasiyá[†] sáhatá rakkénán ke pa zeminay sará neshtagénáni chakkásagá sajjahén donyáyá áyagi ent.

¹¹ Man zutt pédák án. Harché ke tará hast, mohresh bedár tánke kass tai tájá pach magipt.

¹² Hamá ke sóbéna bit, man áia wati Hodáay parasteshgáhay menoké[‡] jórha kanán o á padá hecchbar cha parasteshgáhá dara nayayt. Man áiy sará wati Hodá o wati Hodáay shahr, nókén Urshalimay námá o wati nókén námá nebeshtaha kanán. Nókén Urshalim cha mani Hodáay némagá, cha ásmáná éra kayt.

¹³ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

Pa Lawdikiáy kelisáyá

¹⁴ Pa Lawdikiáy kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É habar “Ámin”[§], wapádár o rástén sháhed, Hodáay addh kortagénáni sarchammagay habar ant. Á chosha gwashit:

¹⁵ Man tai kárána zánán ke taw na sardmehr ay o na garmjósh. Drégatá^{*} taw yá sárt buténay yá garm.

¹⁶ Nun ke taw shirgarm ay, na garm ay o na sárt, paméshká man tará cha wati dapá shánán.

¹⁷ Taw gwashay ke “Man hastómand án, man mál o dawlat katthetag o maná hecch chizzay zalurat naent,” bale taw sarpad naay ke badháí, bazzag, nézgár, kór o jándar ay.

¹⁸ Man tará nasihata kanán ke cha man ása táptagén teláh pa bahá bezur tánke hastómand bebay, espétén póshák pa bahá bezur o gwará kan ke tai bénangén jándari chér bebit o pa wati chammán malam pa bahá bezur o chammán bemosh tánke dist bekanay.

¹⁹ Man hamáyán neherra dayán o adaba kanán ke maná dóst ant. Paméshká pa del pashómán bay o tawbah kan.

²⁰ Bechár, man darwázagay dapá óstátagán o thokkagá án. Agan kasé mani tawará eshkont o darwázagá pacha kant, man tahá káyán. Man gón áia o á gón man waráka wárt.

^{*} 3:5 3:5 Zenday Ketáb, Hodáay hamá ketáb ent ke ódá hamá báwarmandáni nám nebeshtah ent ke tán abad zendag ant.

[†] 3:10 3:10 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. [‡] 3:12 3:12 Menok, bezán

menag, sotun. [§] 3:14 3:14 Edá “Ámin” bezán Issá Masih. ^{*} 3:15 3:15 Drégatá, bezán drégatén, dréchá. Pársi o Orduá “kásh”.

²¹ Hamá ke sóbéna bit, man áia gón wat, wati tahtay sará nendagay hakká dayán, hamé paymá ke man sóbén bután o gón wati Petá, áia tahtay sará neshtán.

²² Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

4

Arshá tahté

¹ Cha eshán o rand man cháret ta ásmáná darwázagé pach ent o hamá karnáay dhawlén tawár ke man pésará eshkotagat gón man habará ent. Gwashagá at: “Edá borzád byá ke man tará pésa dárán cha é chizzán o rand allamá ché bayagi ent.”

² Hamá damáná Hodáay Ruh mani delá potert o man dist ta arshá tahté ér ent o yakké tahtay sará neshtag.

³ Á ke tahtay sará neshtagat, gendagá yashm o rubiay sengay rang at o zomorrod-paymén sanjéa* tahtay chapp o chágérd geptagat.†

⁴ É tahtay chapp o chágérdá bist o chár taht ér at o bist o chár kamásh áyáni sará neshtagat. Kamáshán espétén póshák gwará at o teláhén tájesh sará at.

⁵ Cha tahtá gerókay shahm dar áyagá at, grand o borzén tawár atant o tahtay déma ásay hapt mashal rók at. É mashal Hodáay haptén Ruh ant.

⁶ Tahtay déma purah daryáé at ke chó shishshagá at, chó bolóra.

Tahtay chapp o chágérdá, nyámjiná, chár sahdár hastat ke déma o poshtá sarjamá chammesh per at.

⁷ Awali sahdár shéray paymá at, domi gwaskay‡ paymá, sayomiá mardomi démé per at o cháromi bálén wakábéay§ rangá at.

⁸ Cha é chárén sahdarán har yakkéa shash bánzol o har némagá chamm per at, bánzoláni chérá ham. É hecch bassa nakanant o shap o róch gwashagá ant:

“Pák ent, pák ent, pák ent,
porwákén Hodáwandén Hodá pák ent,
hamá ke hast butag, hastent o áyagi ent.”

⁹ Har wahdá ke sahdár tahtay sará neshtagéna, abad tán abad zendagéna shán o shawkat o sharapa dayant o áia shográ gerant,

¹⁰ gorhá bist o chárén kamásh tahtay sará neshtagéna déma kapant o hamáia názénant ke abad tán abad zendag ent, wati táján tahtay déma éra kanant o gwashant:

¹¹ “May Hodáwand o may Hodá!
Taw shán o shawkat, ezzat o zóra karzay,
chéa ke taw sajjahén chizz addh kortagant o
sajjahén chizz cha tai wáhagá
jórh butag o hastant.”

5

Ketáb o Gwarándh

¹ Padá man dist ke tahtay sará neshtagéna ketábé, bezán tumaré* rástén dastá ent ke posht o démi nebeshtah ant o hapt mohr jatag.

² O man porzórén préshtagé dist ke gón borzén tawaréa jár janagá at: “Kay é mohráni próshag o tumáray pach kanagay láhek ent?”

³ Bale hechkas néstat, na ásmáná, na zeminay sará o na zeminay chérá, ke é tumará pach kort bekant o eshiay tahá bechárit.

⁴ O man zár zárá gréwagá atán chéa ke hecch choshén mardomé dar nakapt ke é tumáray pach kanagay láhek bebit yá eshiay tahá cháret bekant.

⁵ Bale cha kamáshán yakkéa maná gwasht: “Magréw, bechár Yahudáay kabilahay shér, Dáuday óbádag sóbén butag. Á, é tumár o eshiay haptén mohrán pach korta kant.”

⁶ Padá man tahtay sará, nyámá, chárén sahdár o kamásháni nyámá, Gwarándhé dist ke óshatagat o gwashagá helár kanag butagat. Gwarándhá hapt kánth o hapt chamm per at. É Hodáay haptén Ruh ant ke sajjahén zeminay sará dém dayag butagant.

⁷ Gwarándh shot o tumári cha tahtay sará neshtagéna rástén dastá zort.

* 4:3 4:3 Sanj, bezán drinn, rangi kamán. † 4:3 4:3 Yashm, rubi o zomorrod gránbahéen seng ant. ‡ 4:7 4:7 Gwask, bezán gólo, gókay chokk. § 4:7 4:7 Wakáb mazanén báli sháhiné, Ordu o Pársia oqáb. * 5:1 5:1 Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá kágad yá póstáni sará nebisag o gerd gerdá patáyag butagant.

⁸ Wahdé tumári zort chárén sahdár o bist o chárén kamásh Gwarándhay déma kaptant, har yakkéa changé[†] dastá at o teláhén darpesh gón at ke sóchokiá porr atant. É Hodáay palgártagén[‡] mardománi dwá atant.

⁹ Á nókén sawté janagá o gwashagá atant:

“Taw tumáray zurag o

eshiay mohráni pach kanagay láhek ay

chéa ke taw helár kanag butagay o

gón wati hóná pa Hodáyá cha har kabilah, zobán, kawm o rájá

mardom pa bahá zortag.

¹⁰ Taw á pa may Hodáyá dini péshwá o bádsháhié jórh kortagant o á, zeminay sará hokumata kanant.”

¹¹ Padá man cháret o eshкот ke bázén préshtagéay tawár ent. É lakkáni lakk atant, hazaráni hazár. Tahtay chapp o chágerdá atant, sahdár o kamásháni chágerdá.

¹² Gón borzén tawáréa gwashagá atant:

“Hamá Gwarándh ke helár kanag but,

karzit ke áia zór o mál o dánái o wák o

ezzat o shawkat o satá dayag bebit.”

¹³ Ásmáná, zeminay sará, zeminay chérá o daryáay tóká, harché ke áyáni tahá hast, man eshкот sajjahén addh kortagén chizz gwashagá atant:

“Satá, ezzat, shawkat o zór,

tahtay sará neshtagénay o Gwarándhay bát,

abad tán abad.”

¹⁴ Chárén sahdarán “ámin” gwasht, kamásh dém pa chér kaptant o Hodá o Gwarándhesh názént.

6

Mohr pach kanaga bant

¹ Man dist ke Gwarándhá cha haptén mohrán awali pach kort o man eshкот cha chárén sahdarán yakké granday tawáray paymá gwashagá at: “Byá.”

² Man cháret ta espétén aspé o aspswára tirkamáné gón. Áia tájé dayag but, sóbén at o pa géshter sóbén o kámyáb bayagá déma rawán at.

³ Wahdé Gwarándhá domi mohr pach kort, man eshкот domi sahdár gwashagá at: “Byá.”

⁴ Dega aspé déma dar átk ke chó ásá sohr at. Aspswára é zór o wák dayag but ke cha zeminay sará sohl o émeniá halás bekant ke mardom yakdomiá bekoshant. Áia baláhén zahmé dayag but.

⁵ Wahdé Gwarándhá sayomi mohr pach kort, man eshкот sayomi sahdár gwashagá at: “Byá.” Man cháret ta syáhén aspé o aspswára sháhémé* dastá ent.

⁶ Man cha chárén sahdaráni darnýmá tawaré eshкот, gwashagá at: “Kilué[†] gandom pa róchéay mozzá[‡] o say kilu jaw pa róchéay mozzá, bale rógen o sharábay[§] kimmatá kár madár.”

⁷ Wahdé Gwarándhá cháromi mohr pach kort, man eshкот cháromi sahdár gwashagá at: “Byá.”

⁸ Man cháret ta mani déma shunzén aspé. Aspswáray nám “mark” at o mordagáni jáhán áia poshtá at. Áyán zeminay chárekay* sará zór o wák dayag butagat ke pa zahm, dhokkál[†] o wabá o cha zeminay saray rastaráni dastá óday mardomán bekoshant.

⁹ Wahdé Gwarándhá panchomi mohr pach kort, man korbánjáhay chérá hamáyáni arwáh distant ke Hodáay habar o hamá sháhediay sawabá koshag butagatant ke áyán barjáh dáshtag.

¹⁰ Zár zára gréwag o gwashagá atant: “Oo pák o rástén Hodáwand! Tán kadén dádrasia nakanay o may hónay bérá cha zeminay sará neshtagénána nageray?”

¹¹ Á sajjahénán espétén póshák dayag but o gwashag butant ke kammé angat sabr kanét tán shomay hamráhén hezmatkár o shomay brát[‡], shomay dhawlá koshag bebant o hesáb sarjam bebit.

[†] 5:8 5:8 Chang Esráiliáni kerrá simmi sázé. [‡] 5:8 5:8 “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. * 6:5 6:5 Sháhém, bezán tór, tarázu. [†] 6:6 6:6 Asligén Yunáni labzay máná kesás yakk litar ent. [‡] 6:6 6:6 Asligén Yunáni labz “dinár” ent. [§] 6:6 6:6 Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. * 6:8 6:8 Chárek, bezán cha chár bahrá yakké. [†] 6:8 6:8 Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. [‡] 6:11 6:11 “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén.

¹² Man cháragá atán, wahdé Gwarándhá shashomi mohr pach kort, mazanén zemin-chandhéŠ átk. Róch cha mudá addh kortagén porsí goday dhawlá syáh but, chárdahi máh chó hóná sohr tarret o

¹³ Ásmánay estár anchó zeminá kaptant ke enjiray drachk trondén gwátéay déma wati zakk o kathekkén barán* dawra dant.

¹⁴ Ásmán chó nazz átkagén tumaréa shot o har kóh o har jazirah cha wati jáhá sorénag but.

¹⁵ Padá zeminay bádsháh, mazanén mardom, pawji sarmaster, hastómand, zóráwar, har golám o har ázátén mardom, sajjahénán watá gáráni tahá o kóhání seng o taláráni† nyámá chér dát.

¹⁶ Áyán gón kóh o taláran gwasht: “May sará bekapét o mára cha tahtay sará neshtagénay chehragá o cha Gwarándhay gazabá chér bedayét.

¹⁷ Chéa ke eshání gazabay mazanén róch átkag o eshiay déma kay óshtáta kant?”

7

Yakk sad o chell o chár hazár mardomay mohr janag

¹ Cha eshán o rand man chár préshtag dist. Zeminay chárén kondhán óshtátag o zeminay chárén gwátesh dáshtagatant tánke gwáté na zemin, na daryá o na drachkéay sará bekasshit.

² Padá man dega préshtagé dist ke cha hamá jágháh chest but ke róch dara kayt o zendagén Hodáay mohri gón at. Áiá gón hamá chárén préshtagán ke zemin o daryáay táwán dayagay zór o wákesh dayag butagat, sakk kukkár kort o gwasht:

³ “Zemin, daryá o drachkán tán hamá wahdá táwán madayét ke má, may Hodáay hezmatkáráni péshánigá mohr najatag.”

⁴ O man hamáyáni hesáb eshкот ke mohr janag butagatant. Cha Esráilay chokkáni sajjahén kabilahán, yakk sad o chell o chár hazár mardom mohr jang butagat:

⁵ cha Yahudáay kabilahá dwázdah hazár mardom mohr jang butagat, cha Rubenay kabilahá dwázdah hazár, cha Jáday kabilahá dwázdah hazár,

⁶ cha Ásheray kabilahá dwázdah hazár, cha Naptáliay kabilahá dwázdah hazár, cha Manasiay kabilahá dwázdah hazár,

⁷ cha Shmunay kabilahá dwázdah hazár, cha Láwiay kabilahá dwázdah hazár, cha Issákáray kabilahá dwázdah hazár,

⁸ cha Zebulunay kabilahá dwázdah hazár, cha Issopay kabilahá dwázdah hazár, cha Benyáminay kabilahá dwázdah hazár kas mohr jang butagat.

Espépósháni mazanén mocchié

⁹ Cha eshán o rand, man cháret ta baláhén mocchié ke kassá hesáb korta nakort. Á cha har kawm, kabilah, ráj o zobáná atant o taht o Gwarándhay déma óshtátagatant. Áyán espétén póshák gwará at o macchi písshesh dastá at.

¹⁰ Pa borztawári kukkárá atant: “Rakkénag may Hodáay dastá ent, hamáay ke tahtay sará neshtag o rakkénag Gwarándhay ham dastá ent.”

¹¹ Sajjahén préshtag, tahtay chapp o chágerdá óshtátagatant, kamásh o chárén sahdáráni chapp o chágerdá. Tahtay déma, dém pa chér kaptant o Hodáesh parastesh kort.

¹² Gwashagá atant:

“Ámin,

satá o shawkat o

dánái o shogrgozári o ezzat o

zór o wák may Hodáay ant,

abad tán abad. Ámin.”

¹³ Cha kamáshán yakkéa maná jost kort: “É ke espétén póshák gwará dayag butagant, é kay ant o cha kojá átkagant?”

¹⁴ Man passaw dát: “Wájah! Taw wata zánay.” Nun áiá gón man gwasht: “É hamá ant ke cha mazanén azábá dar átkagant o wati póshákesh gón Gwarándhay hóná shoshtag o espét kortagant.

¹⁵ Hamé sawabá, é Hodáay tahtay déma ant o shap o róch, áiay parasteshgáhá, áiay hezmatá kanant o hamá ke tahtay sará neshtag eshán sáhéla kant.

¹⁶ Cha ed o dém é na shodiga bant o na tonnig, na eshání sará róchay bránza kapit o na dega tabd o lewáre laggit.

Š 6:12 6:12 Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah.

* 6:13 6:13 Zakk o kathekkén bar, bezán narasetagén bar.

† 6:15 6:15 Talár, bezán mohr o mazanén seng, sengén kóhi thokkor.

¹⁷ Chéá ke tahtay nyámá óshtátágén Gwarándh, esháni shepánka bit o eshán zendápay chammagáni ráhá pésáa dárít o Hodá cha esháni chammán har arsá pahka kant.”

8

Haptomi mohr o teláhéen bósóch

¹ Wahdé Gwarándhá haptomi mohr pach kort arshá kesás ném sáhatá bétawári but.

² Padá man haptén préshtag distant ke Hodáay déma óshtátagatant. Áyán hapt karná dayag but.

³ Dega préshtagé átk o korbánjáhay kerrá óshtát ke teláhéen bósóché* gón ati. Áiá báz sóchoki dayag but ke gón Hodáay sajjahén palgártágénáni dwáyán yakjáhes bekant o hamá teláhéen korbánjáhay sará pésesh bekant ke Hodáay tahtay déma ent.

⁴ Sóchokiáni dutt gón Hodáay palgártágénáni dwáyán hawár, cha préshtagay dastá Hodáay kerrá borzád shotant.

⁵ Padá préshtagá bósóch zort, cha korbánjáhay ásá porri kort o zeminay sará dawri dát. Grandán grandet, borzén tawár chest butant, gerókán jat o zeminchandhé átk.

Karná

⁶ Padá haptén préshtagán, ke áyán haptén karná gón atant, watá pa karnáyáni janagá tayár kort.

⁷ Awaligá wati karná jat, tróngal o ás gón hóná hawár zeminay sará ér réchag but. Zeminay sayyakk† ásá ér bort, drachkáni sayyakk ásá ér bort o sajjahén sabzén káh ásá ér bortant.

⁸ Dómi préshtagá wati karná jat, baláhéen kóhéay dhawléen chizzé ke pahk bon at, daryáay tahá dawr dayag but o daryáay sayyakk hón but.

⁹ Daryái sahdaráni sayyakk mort o bójigáni‡ sayyakk tabáh but.

¹⁰ Sayómi préshtagá wati karná jat, baláhéen estaré ke mashaléay dhawlá rók at, cha ásmáná kawr o chammagáni sayyakkay sará kapt.

¹¹ Estáray nám “Jawr” ent. Ápáni sayyakk tahl but o bázén mardomé cha ápáni tahlíá mort.

¹² Cháromi préshtagá wati karná jat. Róchay sayyakk, máhay sayyakk o estaráni sayyakk anchosh janag but ke sayyakkesh tahár but. Róchá ham wati rozhnáiy sayyakk gár dát o shapá ham wati rozhnáiy sayyakk gár dát.

¹³ Randá man cháret o eshkot ke ásmánay nyámá bálén wakábé kukkár kanagá at: “Apsóz, apsóz, apsóz pa zeminay nendókán, hamá karnáyáni tawaráni sawabá ke é dega sayén préshtagán janag ant.”

9

¹ Panchomi préshtagá wati karná jat o man dist ke estaré cha ásmáná sestag o zeminá kaptagat. Áiá johléen tahtarunay* cháday dapay kelit dayag but.

² Estará johléen tahtarunay cháday dap pach kort. Nun cha cháatá dutt chest but, gwashaygá cha mazanéen kurahéá dutt dar áyagá at. Cha cháatá dar áyókén duttán róch o ásmánay dém tahár kortant.

³ Nun cha duttán zeminay sará madag dar átk o é madagán zeminay zummáni paymén zóré dayag but.

⁴ Gón eshán gwashag but ke tahná hamá mardom ke Hodáay mohresh peshánigá per naent, áyán o abéd zeminay saray hecch káh o sabzag yá dega keshár o drachké táwán madayant.

⁵ Madagán é hakk dayag nabut ke eshán bekoshant bale tahná tán panch máhá azábesh bekanant, anchén azáb ke cha zummay tejá† mardoméá rasit.

⁶ Á róchán mardom marka lóthant bale markesha narasit. Markay lóthóka bant o mark cha áyána tachit.

⁷ Madag purah aspáni paymá atant ke pa jangá tayár kanag butagatant o áyáni saragay sará teláhéen tájay dhawléen chizz atant o chehragesh ensánay paymá atant.

⁸ Áyáni mud janéni mudáni dhawlá atant o dantán shéray dantánáni paymá.

⁹ Áyáni sénagá áseni sénagpósh bastagat o bánzoláni tawáresh purah hamá bázén arrábaháni‡ tawáray dhawlá atant ke aspesht bastag o pa jangá mána rechant.

* **8:3 8:3** Bósóch, bezán jágah yá darpé ke áiy sará yá tahá sóchoki dutta dayant. † **8:7 8:7** Sayyakk, bezán cha say bahrá yakké. ‡ **8:9 8:9** Bójig, bezán lánch, kashti. * **9:1 9:1** Tahtarun, bezán jahannam, dózah. † **9:5 9:5** Tej, bezán nesh. ‡ **9:9 9:9** Arrábah, bezán mazanéen mansabbdaráni hamá gárhí ke aspia kasshant.

¹⁰ Zummáni dhawlén letthek o tejesh per at o letthekán é zór mán at ke mardomán tán panch máhá thappig bekanant.

¹¹ Bádsháhé hastatesh ke johlén tahtarunay préshtag at, Ebráni zobáná námi Abaddón at o Yunániá, Apólyón.^S

¹² Awali “apsóz” gwastag, bechár, cha é chizzán o rand dega do “apsóz” áyagi ent.

¹³ Shashomi préshtagá wati karná jat o hamá teláhén korbánjá ke Hodáay déma ent, man cha áiai chárén kánthán tawaré eshкот.

¹⁴ Gón shashomi préshtagá, hamáia ke karná gón at, gwashagá at: “Hamá chárén préshtagán ázát kan ke mazanén kawr Parátay kashá bastagant.”

¹⁵ Nun chárén préshtag ázát kanag butant ke pa hamá sáhat, róch, máh o sálá tayár kanag butagatat ke baniádamáni sayyakká bekoshant.

¹⁶ Man eshкот, aspswárén lashkar do hazár lakk* at.

¹⁷ Hamá asp o aspswár ke man elhámay tahá distant, chosh atant: Aspswáráni sénagá ásrangén, syahsabzén o zardén gókortrangén sénagpósh bastagat; aspáni sar, shéri saragay dhawlá atant o cha áyáni dapá ás, dutt o gókort dar áyagá at.

¹⁸ Baniádamáni sayyakk, say azábá kosht, bezán hamá ás, dutt o gókortay azábá ke cha aspáni dapá dar áyagá at,

¹⁹ chéa ke aspáni zór áyáni dap o letthekáni tóká at o áyáni letthek máray dhawlá atant ke saresh per at o gón eshán mardomesh thappiga kortant.

²⁰ Pasht kaptagén mardom ke é azábán nakoshtagatat, angat cha wati dastáni kárán pashómán nabutant o tawbahesh nakort o teláh, nograh, brenj, seng o dáray hamá palitén arwáh o botáni sojdah kanagesh yalah nakort ke na dista kanant, na eshkota kanant o na ráh shota kanant.

²¹ É mardom na cha wati kosht o kóshán pashómán butant, na cha wati sehr o jádugeriá, na cha wati zenahkáriá o na cha wati dozzián.

10

Préshtag o kasánén ketáb

¹ Nun man dega porwákén préshtagé dist ke cha ásmáná ér áyagá at. Jambari pósháki gwará at, sará sanjé ér ati, chehragi róchay dhawlá at o pádi ási menokay paymá atant.

² Kasánén ketábé dastá ati ke pach at. É ketáb tumaré at. Préshtagá wati rástén pád daryáay o chappén zeminay sará ér kort o

³ kukkári kort, anchó ke shéré gorrit o wahdé kukkári kort, hapt granday tawár átk ke habará atant.

⁴ Wahdé haptén grandán habar kort man lóthet benebisánesh, bale tawaré cha ásmáná eshkoton, gwashagá at: “Harché ke haptén grandán gwasht, chéresh beday o nebeshtaresh makan.”

⁵ Padá man hamá daryá o zeminay sará óstátágén préshtag dist ke wati rástén dasti ásmánay némagá chest kort.

⁶ O hamáiy sawgendi wárt ke abad tán abad zendag ent, hamáiy ke ásmán o harché ke ásmánán hast, zemin o harché ke zeminá hast, daryá o harché ke daryáay tahá hast jórhi kortagant. Gwashti: “Nun wahd halás ent.

⁷ Hodáay ráz hamá róchán sarjama bit ke haptomi préshtag wati karnáyá janagia bit, hamá paymá ke Hodáyá gón wati hezmatkárén paygambarán jár jatag.”

⁸ Gorhá hamá tawará gón man padá habar kort ke man cha ásmáná eshkotagat. Gwashti: “Beraw, hamá pachén tumará bezur ke daryá o zeminay sará óstátágén préshtagay dastá ent.”

⁹ Man préshtagay Kerrá shotán o kasánén tumár lóthet. Áiá maná gwasht: “Bezur o bwari. É tai lápay tahá tahla bit bale tai dapá bénagay dhawlá shirken.”

¹⁰ Man kasánén tumár cha préshtagay dastá zort o wárt. Dapá bénagay dhawlá shirken at bale anchó ke man wárt, mani láp tahl but.

¹¹ Maná gwashtesh: “Pa taw é allami ent ke padá bázén kawm, ráj, zobán o bádsháháni bárawá péshgói bekanay.”

11

Doén sháhéd

^S 9:11 9:11 Abaddónay máná tabáh kanag o Apólyónay máná tabáh kanók ent. gwashtit: Do dah hazár barán dah hazár.

* 9:16 9:16 Asligén nebeshtánka

¹ Maná kadd o kesás kanagi latthé* dayag but o gwashag but: “Pád á, Hodáay parasteshgáhá o korbánjáhá kadd o kesás kan o hamá mardomán hesáb kan ke ódá parastesha kanant.

² Bale parasteshgáhay dhanni peshgáhá† yalah kan, kadd o kesási makan chéá ke é darkawmán dayag butag. Á, pákén shahrá tán chell o do máhá lagatmála kanant.

³ O man wati do sháheda wák o ehtiára dayán ke tán hamá hazár o do sad o shastén róchán paygambari bekanant. Eshán góni gwará bit.”

⁴ É, hamá doén zaytunay drachk ant, zeminay Hodáwanday déma óshtátágén doén cherágdán ant.

⁵ O agan kasé eshán táwán dayag belóthit, cha esháni dapá ás dara kayt o dozhmenána wárt. Gorhá agan kasé eshán táwán dayag belóthit, hamé dhawlá allamá koshaga bit.

⁶ Eshán ásmánay band kanagay ehtiár gón ent tánke esháni paygambariay róchán hecch hawr mabit o ehtiáresh hast ke ápá hónay tahá badal bekanant o har wahdá ke belóthant, gón har paymén wabáéá zeminá jata kanant.

⁷ Wahdé eshán wati sháhedi sarjam kort, cha johlén tahtaruná dar áyókén rastar gón eshán janga kant, eshán shekasta dant o koshit o

⁸ esháni jón Urshalimay‡ bázará ér kanaga bant, hamá shahr ke pa mesálé Sodum o Mesray námá zánaga bit, hamódá ke esháni Hodáwand salib kasshag butag.

⁹ Tán say o ném róchá cha har kawm, kabilah, zobán o rájá mardom esháni jónána chárant bale kabr o kapan kanagesha naylant.

¹⁰ Zeminay sará neshtagén mardom, esháni sará gala bant o jashna gerant o pa yakdomiá théki déma dayant, chéá ke é doén paygambarán zeminay sará neshtagén mardom ázár dátagant.

¹¹ Bale say o ném róchá rand, cha Hodáay némagá zenday ruh esháni jóná per tarret o é wati pádáni sará óshtátant. Harkasá ke distant, mazanén torsé áiy jáná kapt.

¹² Padá eshán borzén tawaré eshkot ke cha ásmáná gón eshán gwashagá at: “Edá, borzád byáét.” Esháni dozhmen chárágá atant o é, jambaréay tahá borzád ásmáná shotant.

¹³ Hamá damáná baláhén zeminchandhé átk o shahray dahyakk tabáh but. Zeminchandhá hapt hazár mardom mort. Pasht kaptagénán sakk báz torset o borzén arshay Hodáesh shán o shawkat dát.

¹⁴ Domi “apsóz” gwastag, bechár, sayomi “apsóz” zutt áyagi ent.

Haptomi karná

¹⁵ Haptomi préshtagá wati karná jat. Ásmáná borzén tawár atant ke gwashagá atant: “Donyáay bádsháhi may Hodáwand o áiy Masihay bádsháhi jórh butag o á abad tán abad bádsháhia kant.”

¹⁶ Nun bist o chárén kamásh ke wati tahtáni sará Hodáay déma neshtagatant, dém pa chér kaptant o Hodáesh názént.

¹⁷ Gwashtesh:

“Porwákén Hodáwandén Hodá!

Má tai shográ gerén,
hamá ke hastent o hast butag,
chéá ke taw wati mazanén zór o wák dastá geptag o
hokmráni bendát kortag.

¹⁸ Kawm zahr geptagant o

tai gazab átkag.
Mordagáni dádrasiay wahd rasetag.
Tai hezmatkárén paygambarán,
tai palgártagénán o
harkasá ke tai námay tors hast,
kasán o mazan,
áyáni mozz dayagay wahd átkag o
hamáyáni barbád kanagay wahd
ke zeminá barbád kanagá ant.”

¹⁹ Padá Hodáay parasteshgáh arshá pach kanag but o Hodáay ahd o karáray péti,§ áiy parasteshgáhay tahá gendag but. Geróki shahm, borzén tawár o grand atant, zeminchandh o sakk báz tróngal but.

* 11:1 11:1 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: Maná kalam o káshé dayag but ke kadd o kesás kanagi latthéay paymá at. † 11:2 11:2 Peshgáh, bezán peshjáh, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn. ‡ 11:8 11:8 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: mazanén shahray. § 11:19 11:19 Péti, bezán sanduk.

12

Janén o azhdiá

¹ Ásmáná mazanén neshánié záher but: janéné ke róch áiy póshák at, máh pádáni chérá o dwázdah estári tájé sará ati.

² Lápi porr at o cha chellagi dardán kukkára at, chellag bayagay tawreshtán at.

³ Padá dega neshánié ásmáná záher but: baláhén sohrén azhdiáé, hapt sarag o dah kánthi per at o hapt táji sará at.

⁴ Azhdiáay lettheká ásmánay estáráni sayyakk ropt o zeminá dawr dát. Janén ke chokká kapagi at, azhdiá, janénay déma ósh tátagat tán anchó ke áiy chokk pédá bit, hamá damáná chokká bwárt.

⁵ Janéná mardénchokké pédá kort, hamá ke áiy sajjahén kawmáni sará gón ásenén asáéá hokmráni kanagi ent. Janénay chokk pach gerag o Hodá o áiy tahtay kerrá barag but.

⁶ Janén tat k o gyábáná shot ke ódá Hodáyá pa janéná jágahé tayár kortagat tánke á, hazár o do sad o shast róchá ódá chárag o delgósh kanag bebit.

⁷ Padá ásmáná jangé bendát but. Mikáil o áiy préshtagán azhdiáay helápá jang kort. Azhdiá o áiy préshtagán ham jang kort.

⁸ Bale azhdiá sarzór nabut o cha ed o rand ásmáná pa áiy o áiy préshtagán jágahé nabut.

⁹ Baláhén azhdiá dar kanag but, hamá kwahnén már, ke Eblis o Shaytán gwashaga bit o sajjahén donyáyá gomráh kanagá ent. Á gón wati préshtagán zeminá dawr dayag but.

¹⁰ Padá man borzén tawaré cha ásmáná eshкот ke gwashagá at:

“Nun may Hodáyá rakkénag o

zór o bádsháhi o

áiy Masihay ehtiár rasetag,

chéá ke may brátáni bohtám janók,

hamá ke róch o shap áyáni sará

may Hodáyá déma bohtám janagá at,

gallénag butag.

¹¹ May brát, Gwarándhay hón o

wati sháhediay labzay sawabá,

bohtám janókay sará báládast butagant.

Markay déma áyán wati sáhay hecch parwáh nakortag.

¹² Paméshká shádehi kanét,

oo ásmánán o ásmánáni neshtagénán!

Bale bazhn o apszó pa shomá,

oo zemin o daryá!

Chéá ke Shaytán pa shomá ér átkag,

cha zahrá sakk porr ent,

chéá ke zánt ke áiy wahd kamm ent.”

¹³ Wahdé azhdiáyá dist ke man gallénag o zeminá dawr dayag butagán, hamá janénay randá kapt ke mardénchokki pédá kortagat.

¹⁴ Janéná mazanén wakábay do bázol dayag but tánke bál bekant o gyábáná wati jágahé shot bekant. Á, ódá tán wahdéá, wahdán o ném wahdá* cha máray dazrasá dur dárag o hayáldári kanaga bit.

¹⁵ Gorhá mára cha wati dapá kawréay paymá áp pizzhár dát ke janéná hár bebárt.

¹⁶ Bale zeminá janén komakk kort, wati dapí pach kort o hamá kawri ér bort ke azhdiáyá cha wati dapá dar kortagat.

¹⁷ Azhdiá janénay sará sakk zahr gept o gón áiy é dega chokkán pa jangá dar kapt, gón hamá chokkán ke Hodáyá hokmáni mannók ant o pa Issáyá wati sháhediay sará mohr ósh tátagant.

¹⁸ Nun azhdiá, tayábay rékáni sará ósh tá.

13

Cha daryáyá rastaré

¹ Gorhá man dist ke cha daryáyá rastaré chest bayagá at. Dah kánth o hapt saragi per at. Kántháni sará dah táj atant o áiy har saragay sará kopri nám per at.

² Hamé rastar ke man dist, polangéay dhawlá at. Pádi purah mammi* pádáni paymá atant o dapi shéri dapéay paymá. Azhdiáyá wati zór, wati taht o wati baláhén ehtiár eshiárá dátant.

* 12:14 12:14 Pákén ketábay bázén zántkárey gománá eshiay máná say o ném sál ent.
ke Pársiá khersa gwashanti.

* 13:2 13:2 Mamm haywáné

³ Rastaray yakk saragáá gwashaygá koshókén thappé per at, bale koshókén thapp dráh butagat. Sajjahén zemin hayrán but o rastaray randgirii kort.

⁴ Áyán hamé azhdiá parastesh kort chéá ke rastará ehtiári dátatag o rastaresh parastesh kort o gwashtesh: “Kay rastaray dhawlá ent? Kay gón eshiá jang korta kant?”

⁵ Rastará dapé dayag butagat ke bathák janag o koprén habar kanagá at o ehtiár dayag butagat ke tán chell o do máhá harché ke kanaga lóthit, bekant.

⁶ Eshiá wati dap, Hodá, Hodáay nám o áiyay menendjáhay helápá, bezán hamáyáni helápá pa kopr kanagá pach kort ke arshá neshtagant.

⁷ Áiá ejázat dayag but ke Hodáay palgártagén mardománi helápá jang o jadal chest bekant o áyán prósh bedant. Áiá har kabilah, kawm, zobán o rájay sará ehtiár dayag but.

⁸ Zeminay sará neshtagén sajjahén mardom rastará parasteshá kanant, á sajjahén ke áyáni nám donyáay addh bayagá pésar “Zenday Ketábay” tahá, Gwarándhay ketábá nebeshtah kanag nabutagatant, hamá Gwarándh ke helár kanag butagat.

⁹ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit.

¹⁰ “Á ke bandig bayagi ent,

bandijáhá rawt.

Á ke gón zahmá koshag bayagi ent,

gón zahmá koshaga bit.”

Eshiyah táhá Hodáay palgártagén mardomán ópár o imánay zalurat ent.

Cha zeminá rastaré

¹¹ Gorhá man dega rastaré dist ke cha zeminá chest bayagá at. Eshiá gwarándhéay dhawlá do kánth per at bale azhdiáay dhawlá habará at.

¹² Eshiá awali rastaray sajjahén ehtiár gón at o cha hamáay némagá kár kanagá at. Zemin o zeminay sará neshtagén mardomi parmátant ke awali rastaray parasteshá bekanant, hamáay ke koshókén thappi dráh butagat.

¹³ Eshiá mazanéen nesháni pésha dásht, ási ham cha ásmáná tán zeminá mahlukay chammání déma éra gétk.

¹⁴ É neshániáni sawabá ke eshiá rastaray déma pésh dáragey ejázat dayag but, eshiá zeminay sará neshtagén mardom rada dátant. Hokmi dátant ke “Hamá rastaray sharapá boté jórh kanét ke zahmé laggetagi, thappig butag bale angat zendag mantag.”

¹⁵ Domi rastará ejázat dayag but ke awali rastaray botá sáh mán bekant tánke awali rastaray bot habar ham kort bekant o hamáyán bekóshárénit ke é botá parasteshá nakanant.

¹⁶ Eshiá sajjahén mardom, kasán o mazan, hastómand o nézgár, ázát o golám, é hokm dátant ke wati rástén dastá yá péshánigá neshané per bekanant,

¹⁷ tánke á hecch chizz gept yá bahá kort makanant, agan neshánesh per naent. Neshán rastaray nám yá áiyay námay nambar at.

¹⁸ Edá hekmat pakár ent. Bell hamá kas rastaray nambará hesába kant ke zánti hast, chéá ke é nambar baniádamay ent. O eshiay nambar shash sad o shast o shash ent.

14

Gwarándh o yakk sad o chell o chár hazárén mardom

¹ Randá man cháret ta hamá Gwarándh Sahyunay kóhay sará óshátatag o yakk sad o chell o chár hazár mardomi gón ke áiyay o áiyay Petay námesh péshánigay sará nebeshtah ent.

² O man tawáre cha ásmáná eshkot, chó bázén ápáni tawará, purah baláhén grandéay tawár at. É tawár ke man eshkot purah chang janók atant ke wati changán janagá atant.

³ É yakk sad o chell o chár hazárén mardom, tahtay déma o chárén sahdár o kamásháni déma nókén sawté janagá atant. Abéd cha hamá yakk sad o chell o chár hazárénán ke cha zeminá mókag* butagatant, dega kassá é sawt dar borta nakort.

⁴ É hamá ant ke watá gón janénán palitash nakortag chéá ke dast najatagén ant. Har jágah ke Gwarándha rawt, é randgiria kanant. É cha mardománi nyámá mókag butagant, Hodá o Gwarándhay awali bar o samar ant.

⁵ Cha áyáni dapá hecch dróg dar nayátkag o bémayár ant.

Sayén préshtag

⁶ Padá man dega préshtagé dist, ásmánay nyámá bál at. Abadi wasshén mestágé gón ati ke pa zeminay saray neshtagénán, pa har kawm, kabilah, zobán o rájá jári bejant.

* 14:3 14:3 Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá “bázkhariid”.

⁷ Gón borzén tawaréa gwashti: “Hodáay bimma delá bedárét o áia shán o shawkat bedayét chéa ke áia dádriay sáhat átkag o rasetag. Hamáia parastesh bekanét ke ásmán o zemín, daryá o ápi chammagi jórh kortagant.”

⁸ Cha eshiá rand, dega préshtagé, domi préshtag átk o gwashti: “Kaptag, mazanén shahr, Bábel kaptag, hamá ke wati zenahkáriáni mast kanókén sharábi sajjahén kawmáná wárentag.”

⁹ Randá dega préshtagé, sayomi préshtag átk. Gón borzén tawaréa gwashti: “Agan kasé rastar o áia botá parastesh bekanet o peshánigá yá dastá áia nesháná bezurit,

¹⁰ á, Hodáay hezhmay hamá pahkén sharábá wárt ke Hodáay gazabay pyálahá réchag butag o gón ás o gókortá pákén préshtagáni demá o Gwarándhay demá ham azáb dayaga bit.

¹¹ Áyáni azábay dutt abad tán abad chesta bant. Hamá ke rastar o áia botá parastesh kanant yá rastaray námay nesháná zurant, áyán róch o shap hecch áráma nabit.

¹² Edá Hodáay palgártagénán sabr o ópár pakár ent, hamáyán ke Hodáay hokmáni sará kára kanant o pa Issáyá wati imánay sará mohra óshtant.”

¹³ Gorhá man cha ásmáná tawaré eshкот, gwashagá at: “Nebeshtah kan: Mordag bahtáwar ant, hamá ke cha ed o rand Hodáwanday ráh merant.” Pákén Ruh ham gwashtit: “Haw, áyáni zahmatkasshia hallant o á áráma gerant, chéa ke áyáni kortagén kár áyáni hamráh ant.”

Zeminay rón o mósh

¹⁴ Man cháret ta espétén jambaré o jambaray sarborá purah ensánay chokkay dhawléne neshtag. Áia sará teláhén tájé o dastá tézén dásé.

¹⁵ Dega préshtagé cha parasteshgáhá dar átk, pa borztawáriá dém pa hamáia kukkára at ke jambaray sará neshtagat: “Wati dásá demá byár o beron, chéa ke rón o móshay wahd átkag. Zeminay keshár rasetag o tayár ent.”

¹⁶ Gorhá hamá ke jambaray sarborá neshtagat, wati dási zeminay sará sorént o zemín rón o mósh but.

¹⁷ Dega préshtagé cha ásmáni parasteshgáhá dar átk. Áia ham tézén dásé gón at.

¹⁸ Dega préshtagé cha korbánjáhá átk ke ásay sará ehtiári hastat. Áia gón borzén tawaréa gón hamáia gwasht ke tézén dási gón at: “Wati tézén dásá demá byár o zeminay anguray drachkáni hóshán borr, chéa ke nun angur rasetagant.”

¹⁹ Gorhá préshtagá wati dás zeminay sará sorént, anguri mocch kortant o Hodáay gazabay mazanén sharábkasshi hawzay† tahá dawr dátant.

²⁰ Sharábkasshi hawz cha shahrá dhann lagat dayag but o cha hawzá hón dar átk. Hón anchó báz at ke aspáni lagámán sar but o tán say sad kilumitara‡ chó ápá tat.

15

Mussáy o Gwarándhay sawt

¹ Randá man ásmáná dega hayrán kanók o baláhén neshánié dist, hapt préshtag ke haptén godhsari azábesh gón atant, godhsari, paméshká ke gón eshán Hodáay gazab sarjama bit.

² Padá man chizzé dist, daryáay paymá at bale chó shishshagá at, gón ásá hawár. O man dist shishshagi daryáay kashá hamá óshtátagatant ke rastaray sará o áia bot o námay nambaray sará sóbén butagatant. Chagesh dastá at ke Hodáay dátagatant.

³ Áyán Hodáay hezmatkár Mussáy sawt dapá at o Gwarándhay sawt ham. Gwashagá atant:

“Tai kár mazan o hayrán kanók ant,
oo porwákén Hodáwandén Hodá!
Tai ráh pa adl o rásti ant,
oo kawmáni bádsháh!

⁴ Kay ent ke cha taw natorsit,
oo Hodáwand!
Kay ent ke tai námá shawkata nadant?
Chéa ke tahná taw pák ay.
Sajjahén kawma káyant o
tai bárgáhá tará parastesh kanant,
chéa ke tai ádelén kár
záher butagant.”

Hapt préshtag o hapt azáb

† 14:19 14:19 Sharábkasshi hawz jágahé ke angur mána kanant o lagata dayant o anguray shiragá kasshant.

‡ 14:20

14:20 Asligén Yunáni syáhaga gwashtit: hazár o shash sad estádi. Yakk estádié kesás 180 mitar butag.

⁵ Cha eshiá rand, man cháret o parasteshgáh, bezán “sháhediay tambu” arshá dist ke pach at.

⁶ Haptén préshtag ke haptén azábesh gón atant, cha parasteshgáhá dhanná dar átkant. Áyán sapá o rozhnáén lilomé^{*} god o póshák gwará at o sénagá teláhén patthiesh bastagat.

⁷ Padá cha chárén sahdárán yakkeá haptén préshtagáná hapt teláhén darp dát ke cha Hodáay gazabá porr atant, abad tán abad zendagén Hodáay gazabá.

⁸ Parasteshgáh cha duttá porr but ke cha Hodáay shawkat o áiy zórá átk o kassá tán hamá wahdá parasteshgáhay tahá shota nakort ke haptén préshtagáni haptén azáb sarjam nabutant.

16

Hodáay gazabay haptén darp

¹ Padá man borzén tawaré eshкот ke cha parasteshgáhá pédák at o gón haptén préshtagán gwashagá at: “Berawét o Hodáay gazabay haptén darpán zeminay sará beréchét.”

² Gorhá awali shot o wati darpí zeminay sará rétk. Hamá mardomán haráb o dardnákén résh dar átk ke rastaray neshánesh per at o áiy botá parastesh kanagá atant.

³ Padá domiá wati darp daryáay sará rétk. Daryá chó mordagéay hóná but o áiy tahay har sahdár mort.

⁴ Padá sayomiá wati darp kawr o chammagáni sará rétk o á hón butant.

⁵ Gorhá man eshкот ke ápáni préshtag gwashagá at:

“Taw ádel ay, taw ke hastay o butagay,

oo Pákén!

Chéá ke taw é dádrasi kortagant.

⁶ Eshán tai palgártagén mardom o paygambaráni hón rétkag,

paméshká taw esháná hón pa nóshagá dáttag.

É hameshiay láhek ant.”

⁷ O man eshкот ke korbánjá gwashagá at:

“Haw, oo porwákén Hodáwandén Hodá!

Tai dádrasi rást o pa adl ant.”

⁸ Nun cháromiá wati darp róchay sará rétk o róchá ejázat dayag but ke mardomán gón ásá besóchit.

⁹ Mardom cha é sakkén garmiá sotkant, bale tawbah kanag o Hodáyá shán o shawkat dayagay badalá, hamá Hodáay námay helápá kopresh kort ke é azábáni sará ehtiári hastat.

¹⁰ Randá panchomiá wati darp rastaray tahtay sará rétk. Áiy bádsháhi syáh o tahár but o mardom cha é paréshániá wati zobán o lellekán jáyagá atant.

¹¹ Pa wati dard o réshán borzén arshay Hodáay helápá kopresh kort, bale cha wati kárán tawbahesh nakort.

¹² Padá shashomiá wati darp mazanén kawr, Parátay sará rétk o kawray áp hoshk but tánke ródarátke bádsháháni ráh sáp bebit.

¹³ Man say palitén ruh dist gwashaygá pogol atant ke cha azhdiáay dapá, rastaray dapá o cha drógén paygambaray dapá dar áyagá atant.

¹⁴ É hamá palitén ruh ant ke mójezah péshe dárant o sajjahén donyáay bádsháháni kerrá rawant ke áyán pa jang kanagá yakjáh bekanant, hamá jang ke porwákén Hodáay mazanén róchá bit.

¹⁵ “Bechár, man dozzokáia káyán. Bahtáwar hamá ent ke ágaha mánit o wati póshákán tayára dárit tánke á jándará dar mayayt o áiy nang gendag mabit.”

¹⁶ Palitén ruhán é bádsháh hamá jágháh mocch kortant ke Ebráni zobáná námi Hármagedun ent.

¹⁷ Nun haptomiá wati darp gwátá rétk o borzén tawaré cha parasteshgáhay tahtá átk, gwashagá at: “Kár halletag.”

¹⁸ Gerókán jat, borzén tawár o grand but o anchén baláhén zeminchandhé átk ke cha hamá wahdá ke ensán zeminay sará pédá butag, choshén zeminchandhé nabutag, anchén zórmándén zeminchandhé at.

¹⁹ Mazanén shahr, Bábel say thokkorá bahr but o kawmáni shahr kaptant o Hodáyá mazanén shahr, Bábel yát at o wati gazab o hezhmay sharábay pyálahi áiárá dát.

²⁰ Har jazirah gár but o hecch kóh pasht nakapt.

* 15:6 15:6 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit.

²¹ Baláhén tróngalé but. Har yakk tróngalé chell kiluay* kesásá grán at o cha ásmáná mardománi sará kapt. Áyán pa tróngalay tuppánay azábá Hodáay helápá kopr kort, chéá ke é azáb sakk torsnák at.

17

Mazanén kahbag

¹ Randá cha hamá haptén préshtagán ke hapt darpesh gón at, yakké átk o gón man habari kort o gwashti: “Byá edá man tará hamá mazanén kahbagay sezáyá péssha dárán ke bázén ápáni sará neshtag.”

² Gón áia zeminay bádsháhán zená kortag o zeminá neshtagén mardom áia zenahkáriay sharábá bésár kortagant.”

³ Padá préshtagá maná ruhay tahá gyábánéá bort o man janéné dist ke anchén rozhná sohrén rastaréay sará neshtagat ke kopri námán póshetagat o hapt sarag o dah kánthi per at.

⁴ Janéná jamu* o rozhná sohrén god gwará at. Gón teláh o gránbahéen seng o morwáredá sambahetagat. Teláhén pyálahé dastá ati ke cha bazzhnákén chizz o áia zenahkáriáni palitián porr at.

⁵ Áia peshánigá námé nebeshtah at ke rázé at: “Mazanén Bábel. Kahbagáni o zeminay palitiáni má.”

⁶ Nun man dist ke janén cha Hodáay palgártagéenáni o Issáay sháhedáni hónay noshagá neshah o malár at. Man ke dist, sakk hayrán o habakkah mantán.

⁷ Préshtagá gón man gwasht: “Taw parchá hayrán ay? Man tará é janén o hamá hapt sarag o dah kánthi rastaray rázá gwashán ke janén áia swár ent.

⁸ Á rastar ke taw dist, yakk wahdéá hastat, nun néstent bale cha johlén tahtaruná dar áyagi ent o barbádiay némagá rawt. Zeminá neshtagén hamá mardom ke cha jahánay jórh bayagay wahdá áyáni nám ‘Zenday Ketábá’ nebeshtah naent, é rastará ke gendant hayrána bant, chéá ke é rastar yakk wahdé hastat o nun néstent bale padá áyagi ent.

⁹ Pa eshiay sarpad bayagá dánáén saré lóthit. Haptén sar, hapt kóh ant ke áyáni sará janén neshtag. Hapt bádsháh ant ham,

¹⁰ panchay bádsháhi halás butag, yakké annun bádsháh ent o dega yakké angat nayátkag o á, wahdé kayt, allam pa kammén wahdéá mánit.

¹¹ Hamá rastar ke yakk wahdé hastat o nun néstent hashtomi ent, bale cha hapténán yakké o tabáhiay némagá rawt.

¹² O dahén kánth ke taw distant, dah bádsháh ant ke angat hecch bádsháhies narasetag, bale áyán rastaray hamráhiá pa yakk sáhatéá bádsháhiay ehtiára rasit.

¹³ É sajjahénáni maksad yakk ent o é wati zór o ehtiára rastará dayant.

¹⁴ É gón Gwarándhá juga kanant bale Gwarándh eshán prósha dant, chéá ke á, hodáwandáni Hodáwand o bádsháháni Bádsháh ent o hamá ke gón áia góna bant, áia tawár jatagén, dar chetagéen o wapádárén hamráh ant.”

¹⁵ Nun préshtagá maná gwasht: “Hamá áp ke taw distant, hamódá ke kahbag neshtag, kawm, mocchi, ráj o zobán ant.

¹⁶ Hamá rastar o dahén kánth ke taw distant gón kahbagá naprata kanant, áia wayrán o jándara kanant, áia gósh tá warant o áia gón ásá sóchant.

¹⁷ Chéá ke Hodáyá áyáni delá dátag ke Hodáay maksaday sará kár bekanant, hamshawr bebant o wati bádsháhiá rastará bedayant tán hamá wahdá ke Hodáay habar sarjam o purah bebant.

¹⁸ O hamá janén ke taw dist, mazanén shahr ent ke zeminay saray bádsháháni sará hokmránia kant.”

18

Bábelay sará zár o peryá

¹ Cha é chizzán o rand man dega préshtagé dist ke cha ásmáná ér áyagá at. Áia mazanén ehtiáré gón at o zemin cha áia shán o shawkatá rozhná but.

² Gón mazanén tawaréá kukkári kort:

“Kaptag, kaptag, mazanén Bábel,
nun palitén ruháni menendjáh butag o
har nápákén arwáhay jágah ent o
har nápákén morgay kodóh ent o

* **16:21 16:21** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: tálántéay. Tálánt yakk dábén zarré at. Yakk tálánté, pánzdah sálav mozz at o grániá tálánté kesás chell kilu at. * **17:4 17:4** Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti.

har nápák o bazzhnákén sahdáray lóg ent.”

³ Chéá ke sajjahén kawmán

áiy zenáay mast kanókén sharáb wártag.

Jahánay bádsháhán gón áiy zená kortag o

donyáay sawdáger cha áiy zyádahén aysh o ásudagián

hastómand butagant.

Bábelay sezá

⁴ Randá man cha ásmáná dega tawaré eshkot, gwashagá at:

“Oo mani mardomán! Cha eshiá dar áét

tánke shomá eshiay gonáhán sharik mabét o

eshiay azáb shomay sará makapant,

⁵ chéá ke eshiay gonáh sar pa sar ant o ásmáná rasetagant o

Hodáyá áiy radén kár yát kortagant.

⁶ Harché ke áiy kortag gón áiy hamá paymá bekanét o

do sari* bedayéti,

hamá pyáláh ke áiy ér rétkag, cha hamá pyáláhá

pa áiy do sari ér réchéti.

⁷ Haminchok ke watá shán o shawkati dátag o

aysh o nóshay tahá zendi gwázéntag,

nun haminchok azábi bedayét,

chéá ke wati delá gwashtagi:

‘Man malakahé án o tahtay sará neshtagán,

janózámé naán o

hechbar porsa nagendán.’

⁸ Esháni sawabá yakk róchéay tahá áiy azáb,

bezán mark, pors o dhokkála káyant o

á gón ásá sóchaga bit,

chéá ke Hodáwandén Hodá porwák ent o

áiy dádrasiá kant.”

Pa Bábelá say bará apsóz

⁹ Zeminay bádsháhán ke gón Bábelay shahrá zená kortag o aysh o nóshay zendesh gwázéntag, wahdé áiy sochagay duttána gendant, pa áiy gréwant o porsiga bant.

¹⁰ Áiy azábá ke gendant, torsant, dura óshtant o gwashant:

“Apsóz, apsóz, oo mazanén shahr!

Oo Bábel, oo mohkamén shahr!

Chéá ke yakk sáhatéay tahá tai dádrasiay wahd raset.”

¹¹ Zeminay sawdágera gréwant o pa áiy porsiga bant, chéá ke áiyáni sámánán nun kass pa bahá nazurit;

¹² teláh, nograh, gránbahéen seng o morwáred, liloméni god, jamu o harir o rozhná sohrén god o har paymén washboén dár, har paymén ájén† chizz, cha gránbahéen dár, brejni, ásen o sengmarmará jórh kortagén chizz,

¹³ dárchini, masálah, sóchoki, morr, sóchagi, sharáb, zaytunay théli, gehterén árt, gandom, gók o pas, asp o aspgárhí, golám o ensáni zend.

¹⁴ Hamá bar o samar ke shomay arwáh

pa áiy hodónák‡ butag,

cha shomay dastá shotag.

Sajjahén zinati o drapshókén chizz

cha shomay dastá shotagant o

nun hechbar dar géjaga nabant.

¹⁵ É chizzáni sawdáger ke cha é kahbagá hastómand butagant, cha áiy azábay torsá dur durá óshtant, gréwant o porsiga bant.

¹⁶ Gwashant:

“Apsóz, apsóz, oo mazanén shahr!

Chéá ke liloméni god, jamu o rozhná sohrén póshák gwará dayag butay o

gón teláh o gránbahéen seng o morwáredá sambahénag butay,

¹⁷ bale choshén baláhén mál o melkat yakk sáhatéay tahá tabáh kanag but.”

Sajjahén náhodá, jáns hó o hamá mardom ke daryáyá sapara kanant yá kára kanant dur óshtátagatant.

* 18:6 18:6 Do sari, bezán do barábar. † 18:12 18:12 Ájén, bezán cha ájá addh butagén. Áj, pillay doén drájén dantána gwashant. ‡ 18:14 18:14 Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag.

¹⁸ Wahdé áiy sochagay duttesh dist, kukkáresh kort o gwashtesh: “É mazanén shahray dhawlén, dega shahré butag?”

¹⁹ Á hák pa sar butant o gréwán o mótk áráná kukkár kanagá atant:

“Apsóz, apsóz, oo mazanén shahr!

Hamá ke daryáyá bójigesh hastat,
cha tai mál o melkatá hastómand butagant,
bale yakk sáhatéay tahá tabáh kanag butay.”

²⁰ Áiy sará shádehi kanét, oo ásmánán!

Shádehi kanét, oo Hodáay palgártagén mardomán, oo kásed o paygambarán!

Chéa ke Hodáay eshiay dádrasi hamá paymá kortag ke eshiá gón shomá kortag.

Bábelay ásar o ákebat

²¹ Padá porwákén préshtagéá, jenterí^S táay kaddén mazanén sengé chest kort o daryáyá dawr dát o gwashti:

“Gón hamé trondíá mazanén shahr, Bábel jahlád dawr dayaga bit o

padá hechbar shóház kanag buta nakant.

²² Chang janók, sázger, nal o sorná janókáni sázay tawár

padá hechbar tai tahá eshkonaga nabit.

Hecch honaray honarmand

padá hechbar tai tahá shóház kanaga nabit.

Jenteri tawaré

padá hechbar tai tahá eshkonaga nabit.

²³ Cherágay rozhn

padá hechbar tai tahá nadrapshit.

Sálónk o bánóri tawaré

padá hechbar tai tahá eshkonaga nabit,

chéa ke tai sawdáger zeminay sakkén mazanén mardom butagant o

tai jádugeriyaw sawabá, sajjahén kawm rad dayag butagant.

²⁴ Paygambar o Hodáay palgártagén mardom o harkas ke donyáyá tahá koshaq butag, áyáni hón é shahray tahá dar kapt.”

19

Bábelay kapagay sará Hodáay shogr

¹ Cha é chizzán o rand man anchén mazanén tawaré eshкот, gwashaygá ásmáná sakkén baláhén mocchiéay tawár at, gwashagá atant:

“Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Rakkénag o shawkat o zór may Hodáayg ant,

² chéa ke áiy dádrasi rást o pa adl ant.

Áiá hamá mazanén kahbag sezá dátag

ke zemini gón wati zenahkárián gomráh kortagat.

Hodáyá cha áiá wati hezmatkáráni hónay bér geptag.”

³ O áyán yakk randé padá gwasht:

“Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Abad tán abad cha kahbagá dutt chesta bit.”

⁴ Padá bist o chárén kamásh o chárén sahdár dém pa chér kaptant. Tahtay sará neshtagén Hodáesh parastesh kort, gwashtesh:

“Ámin. Hodáwandá benázénét, Halléluyá.”

⁵ Gorhá cha tahtá tawaré átk, gwashti:

“May Hodáay tawsipá bekanét,

oo áiy sajjahén hezmatkárán,

oo sajjahén Hodátorsán,

kasán o mazan!”

⁶ Padá man anchén tawár eshкот ke chó mazanén mocchi o házén áp o trondén grandáni tawará atant ke gwashtesh:

“Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Chéa ke may porwákén Hodáwandén Hodá hokmránia kant.

⁷ Gal bebén o shádehi bekanén o

hamáiá shán o shawkat bedáyén,

chéa ke Gwarándhay suray wahd átkag o

áiy bánórá watá tayár kortag.

^S 18:21 18:21 Jenter do seng ant ke gón áyán dána droshant o ártá kanant.

⁸ Áiá lilomén, rozhná o sapáén god,
pa gwará kanagá dayag butag.”

Lilomén god, Hodáay palgártagén mardománi pahrézkári ant.

⁹ Padá préshtagá maná gwasht: “Nebeshtah kan: bahtáwar ant hamá ke Gwarándhay suray shámá lóthag butagant.” Padá gwashti: “É Hodáay rástén habar ant.”

¹⁰ Nun man áiy pádáni déma sojdah kanagá kaptán, bale maná gwashti: “Chó makan, man ham tai o tai brátáni dhawlén hezmatkáré án ke Issáay sháhediá dayant. Hodáay parastesh kan. Issáay bárawá sháhedi dayag paygambariay jawhar ent.”

Rastar prósha wárt

¹¹ Man dist ke ásmánay dap pach ent o mani déma espétén asp o aspswáré. Aspswáray nám “Wapádár o Rást” at. Pa adl dádrasia kant o pa adl jang ham kant.

¹² Áiy chamm chó rókén ásá atant o bázén tájé sará ati. Áiy saragay sará námé nebeshtah at ke áiy jendá abéd, dega kassá é nám nazánt.

¹³ Áiá hóná méntagén kabáhé gwará at o námi “Hodáay Gál” at.

¹⁴ Ásmáni pawj, hamáiy poshtá gón atant, espétén aspán swár o sapá o espétén lilomén póshák gwará.

¹⁵ Cha aspswáray dapá tézén zahmé dar áyagá ent tánke gón eshiá kawmán bejant o gón ásenén asáé áyáni sará hokmráni bekant. Á, porwákén Hodáay gazab o hezhmay sharábkasshi hawzá lagat dayagá ent.

¹⁶ Áiy kabáh o ránay sará námé nebeshtah ent: “bádsáháni Bádsáh o hodáwandáni Hodáwand.”

¹⁷ Padá man dist ke préshtagé róchay tahá óstátag. Gón borzén tawaréá sajjahén morgáni némagá kukkári kort ke ásmánay nyámá bál atant:

“Byáét o pa Hodáay mazanén shámá mocch bebét,

¹⁸ tánke shomá bádsáháni gósh, sáláráni gósh, porwákén mardománi gósh, asp o aspswáráni gósh, sajjahén mardománi gósh, ázát o golámáni o kasán o mazanénáni gósh tá bwarét.”

¹⁹ Nun man rastar dist o zeminay bádsáh o áyáni pawj ham distant ke gón aspswár o áiy pawjá pa jangá mocch butagatant.

²⁰ O rastar, hamá drógén paygambaray hamráhiá gerag but ke rastaray déma mójezahi pésh dáshtagat. Gón é mójezahán, áiá hamá rad dátatagant ke rastaray neshánesh zortagat o áiy botesch sojdah kortagat. Doén, zendagá hamá gwarmá* dawr dayag butagatant ke gón ás o gókortá bon at.

²¹ Á dega pawji gón aspswáray zahmá ke cha áiy dapá dar áyagá at koschag butant o sajjahén morgán watá cha áyáni gósh tá sérláp kort.

20

Hazárén sál

¹ Randá man préshtagé dist ke cha ásmáná ér áyagá at. Áiá johlén tahtarunay kelit o mazanén zamzilé dastá at.

² O áiá azhdíá gept o pa hazár sálá bast, bezán hamá kadimi már ke Eblis o Shaytán ent.

³ Johlén tahtarunay tahá dawri dát o tahtarunay dapi kobl kort o mohr jat ke tán é hazárén sál purah mabant, á dega baré kawmán rad dát makant. Cha hazárén sálán o rand, allamá Shaytán pa kammokén wahdéá ázát kanaga bit.

⁴ Randá man taht dist o á ke tahtáni sará neshtagatant, áyán dádrasiay ehtiár dayag but. O man hamáyáni arwáh distant ke áyáni sar pa Issáay bárawá sháhedi dayag o Hodáay habaray sawabá borrag butagatant, hamáyáni ke rastar o áiy botesch sojdah nakortagat o wati péshánig yá dastay sará áiy neshánesh nazortagat. Á padá zendag butant o hazár sálá gón Masihá hokmrániesh kort.

⁵ É awali jáh janag ent. Pasht kaptagén mordag, tán hamá wahdá padá zendag nabutant ke é hazárén sál purah nabutagatant.

⁶ Bahtáwar o pák o palgár ant hamá ke é awali jáh janagá sharika bant, domi marká áyáni sará hecch ehtiár nést o á, cha Hodá o Masihay némagá dini péshwá jórha bant o gón Masihá tán hazár sálá hokmránia kanant.

Shaytánay goddhi sezá

* 19:20 19:20 Gwarm, bezán daryáchah.

⁷ Wahdé hazárén sál sarjama bant, Shaytán cha wati bandijáhá ázáť kanaga bit o

⁸ zeminay chárén kondhán neshtagén kawmáni rad dayagá rawť ke Ájuj o Májuj ant. Eshán pa jangá moccha kant. É daryáy rékání kesásá báza bant.

⁹ É sajjahén kawm dém pa zeminay práhén patthá borzád butant o Hodáay palgártagén mardománi ord* o dóstnákén shahresh chapp o chágerd kort, bale ásé cha ásmáná jahlád áťk o éri bortant.

¹⁰ Padá eshání rad dayók, Eblis, ás o gókortay gwarmá dawr dayag but, hamódá ke rastar o drógén paygambar ant. Eshán, shap o róch, abad tán abad azába rasit.

Baláhén espéién taht

¹¹ Randá man baláhén espéién tahté dist o hamá ham ke tahtay sará neshtagat. Zemin o ásmán cha áiy démať tatkant o pa zemin o ásmáná hecch jágahé pasť nakapt.

¹² Man mordag distant, mazan o kasán, ke tahtay démať óshtátagatant. Ketáb pach kanag butant o dega ketábé ham pach kanag but, “Zenday Ketáb”. Mordag wati kortagén kárání hesábá dádrasi kanag butant, hamá kárání hesábá ke ketábání tahá nebeshtagat.

¹³ Daryáyá wati lápay mordag dar kortant o mark o mordagání jaháná ham wati tókay mordag dar kortant o har yakké wati kortagén kárání hesábá dádrasi kanag but.

¹⁴ Mark o mordagání jahán, ásay gwarmá dawr dayag butant. É ásay gwarm, domi mark ent.

¹⁵ Agan kaséay nám “Zenday Ketábay” tahá nebeshtah naat, á, ásay gwarmá dawr dayag but.

21

Nókén ásmán o nókén zemin

¹ Randá man nókén ásmán o nókén zeminé dist chéa ke awali ásmán o awali zemin gár butagatant o daryá ham nun néstat.

² O man pákén shahr dist, nókén Urshalim, cha Hodáay némagá cha ásmáná ér áyagá at. Bánóréay dhawlá tayár kanag o pa wati lógwájahá sambahénag butagat.

³ O man borzén tawaré eshťot ke cha tahtá pédák at, gwashagá at:

“Bechár! Hodáay menendjáh mardománi kerrá ent,

nun á wat áyání kerrá nendóka bit.

Á, Hodáay mardoma bant o

Hodá wat gón áyán yakjáha bit.

⁴ Hodá cha áyání chammán har arséa pahka kant.

Mark nun pasťta nakapit o

na pors o na zári o na darda bit,

chéa ke péсарigén chizz gwastagant.”

⁵ Hamá ke tahtay sará neshtagat, gwasťti: “Bechár, man sajjahén chizzán cha nóksará addha kanán.” Padá gwasťti: “Nebeshtah kan, chéa ke é habar porehtebár o rást ant.”

⁶ Chosh ham maná gwasťti: “Kár halletant. Bendát man án o halási man án,* bongéj o ásar. Hamá ke tonnig ent, man áiať cha zenday chammagá mopt o bé zarrá ápa dayán.

⁷ Hamá ke sóbena bit, é sajjahén chizzi mirásá rasant, man áiy Hodá bán o á mani chokka bit.

⁸ Bale lagór o nábáwar o hamá ke bazzhnák ant, hónig o zenahkár o jáduger o botparast o sajjahén drógband, eshání ásar esh ent ke ásay gwarmá gón ás o gókortá sóchag bebant. É domi mark ent.”

Nókén Urshalim

⁹ Cha hamá haptén préshtagán ke cha goddhi haptén azábán porrén hapt darpesh gón at, yakké áťk o maná gwasťti: “Edá byá, man tará bánórá pésha dárán, Gwarándhay lógbánoká.”

¹⁰ Áiať ruhay tahá maná baláhén o borzén kóhéay sará bort o pákén shahr, Urshalimi pésh dáshť ke cha Hodáay némagá cha ásmáná ér áyagá at o

¹¹ gón Hodáay shán o shawkatá drapshagá at. Eshiy drapshnáki chó gránbahéen seng, akikay dhawlá sáť at.

¹² Baláh o borzén diwálé hastati o dwázdah darwázag ke har darwázagay dapá préshtagé óshtátagat o darwázagay sará námé nebeshtagat. É Esráilay dwázdahén kabilaháni nám atant.

¹³ Ródarátká say darwázag, shomálá say darwázag, jonubá say darwázag o rónendá ham say darwázag atant.

* 20:9 20:9 Ord, bezán jangi kaymp.

áheri ábání nám gerag butag.

* 21:6 21:6 Asligén nebeshtánká pa bendát o halási Yunáni zobánay awali o

¹⁴ Shahráy diwálá dwázdah bonred hastat o áyáni sará Gwarándhay dwázdahén kásedáni nám atant, har yakkéay sará yakk námé.

¹⁵ Hamá ke gón man habará at, kadd o kesás kanagi teláhén latthé gón ati ke shahrá o áiy darwázag o diwálá kadd o kesás bekant.

¹⁶ O shahr chárkondh at, haminchok ke eshiay dráji at haminchok práhi. Préshtagá shahr gón latthá kadd o kesás kort, sarjamiá kesás do hazár o do sad kilumitar[†] at. Dráji, práhi o borzi yakkén kaddá atant.

¹⁷ Padá áiy diwáli kadd o kesás kort. Ensáni kadd o kesásay hesábá ke préshtag kár bandagá at, diwál kesás shast o panch mitar[‡] at.

¹⁸ Shahráy diwál cha yashmá[§] jórh kanag butagat o shahr cha anchén pahkén teláhá ke chó shissagá sáp at.

¹⁹ Diwálá bonred gón har warhén gránbahéen sengán singárag butagat. Awali bonred yashm at, domi nilom, sayomi akik, cháromi zomorrod,

²⁰ panchomi senge solaymán, shashomi rubi, haptomi teláhrangén ákut, hashtomi bayrel, nohomi pokráj, dahomi shunzén akik, yázdahomi pérózah, dwázdahomi jamuén ákut.

²¹ Dwázdahén darwázag cha morwáredá jórh kanag butagatant, har yakk darwázagé cha yakk morwáredéa o shahráy práhén damk cha pahkén teláhá jórh kanag butagat, chó shissagá sáp.

²² Man eshiay tahá hecch parasteshgáh nadist, chéa ke porwákén Hodáwandén Hodá o Gwarándh eshiay parasteshgáh ant.

²³ O shahrá na róch pakár ent o na máh ke áia rozhná bekanant, chéa ke Hodáay shán o shawkat eshiá rozhná kant o Gwarándh eshiay cherág ent.

²⁴ Kawm eshiay rozhnay tahá gáma janant o zeminay bádsháh wati shán o shawkatá eshiay tahá kárant.

²⁵ Eshiy darwázag hechbar róchá banda nabant chéa ke ódá hechbar shapa nabit.

²⁶ Sajjahén kawmáni shawkat o sharap eshiay tahá árag bant.

²⁷ Hecch paymén palitén chizz yá hamá ke bazzhnákén kára kanant o dróga bandant, ódá potera nakanant, bass hamá shota kanant ke áyáni nám “Zenday Ketábá” nebisag butagant, hamá Gwarándhay ketábá.

22

Zendápay kawr o zenday drachk

¹ Randá préshtagá maná zendápay kawr pesh dásht ke chó bolóra sáp at. Cha Hodá o Gwarándhay tahtá dar áyagá ent o

² shahráy bázaray nyámá tachán ent. Kawray é dast o á dastá zenday drachké ke dwázdah bar o samara kárit, har máh cha bará bár ent o drachkay ták pa kawmáni dráh kanagá darmán ant.

³ O hecch paymén nálaté pashta nakapit. Hodá o Gwarándhay taht hamódá bit o áiy hezmatkár áiy hezmatá kanant.

⁴ Áiy chehragá gendant o áiy nám áyáni peshánigána bit.

⁵ Ódá hechbar shapa nabit, cherág o róchay rozhnay zalurata nabit, chéa ke Hodáwandén Hodá wat áyáni sará wati rozhná drapshénit o á, abad tán abad hokmránia kanant.

Goddhi habar

⁶ Préshtagá gón man gwasht: “É habar porehtebár o rást ant. O Hodáwand, paygambaráni ruhay Hodáyá, wati préshtag dém dátag ke áiy hezmatkárán é chizzán pesh bedárit ke allamá zutt bayagi ant.”

⁷ “Bechár, mane Issá zutt pédák án. Bahtáwar hamá ent ke hamé peshgóiy habaráni parmánbardáriá kant ke é ketábá mán ant.”

⁸ O mane Yuhanná, hamá án ke é chizzi eshкотag o distagant. Wahdé man eshkot o dist, hamá préshtagay pádáni déma pa sojdahá kaptán ke maná é chizzi pesh dáshtant.

⁹ Bale áia maná gwasht: “Na, chó makan. Man ham tai o tai brátén paygambaráni dhawlén hezmatkáré án o hamáyáni dhawléné án ke é ketábay habaráni mannók ant. Hodáyá parastesh bekan.”

¹⁰ Randá maná gwashti: “É ketábay paygambariay habarán mohr majan, chéa ke wahd nun nazzikk ent.

[†] 21:16 21:16 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: dwázdah hazár estádi. Yakk estádié kesás 180 mitar butag. [‡] 21:17

21:17 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: yakk sad o chell o chár kyubet. Yakk kyubeté kesás 0.45 mitar butag.

[§] 21:18 21:18 Yashm gránbahéen sengé.

¹¹ Hamá ke badia kant, bell angat badia kant, hamá ke palit ent, bell angat palit ent o hamá ke pahrézkár ent, bell angat pahrézkária kant o hamá ke pák o palgár ent, bell angat pák o palgár ent.”

¹² Bechár, mane Issá zutt pédák án o maná mozz gón ke harkasá áiy káray hesábá mozz bedayán.

¹³ Bendát man án o halási man án,* awali o áheri, bongéj o ásar.

¹⁴ Bahtáwar hamá ant ke wati póshákána shódant tánke cha zenday drachká waragay ejázatesh bebit o cha shahray darwázagán, tahá shot bekanant.

¹⁵ Bale kochekk, jáduger, zenahkár, hónig, botparast o harkas ke dróga bandit o gón drógá mehra kant, é sajjahén cha shahrá dhanna bant.

¹⁶ “Man ke Issá án, wati préshtag dém dátág tánke kelisáyáni háterá shomará é chizzáni sháhediá bedant. Man Dáuday risshag án o Dáuday poshpad ham. Sohbay rozhnáén estár man án.”

¹⁷ Pákén Ruh o bánóra gwashant: “Byá”

Hamá ke eshkont, bell gwashit “Byá.”

Hamá ke tonnig ent, bell kayt,

hamá ke lóthók ent bell cha zendápá mopt o bé zarrá zurit.

¹⁸ Man pa harkasá ke é ketábay péshgóiy labzán eshkonagá ent, sháhedia dayán ke agan kasé esháni tahá chizzé gésh bekant, Hodá áiy sará hamá ázárán gésha kant ke é ketábay tahá nebeshtah ant.

¹⁹ O agan kasé cha ketábay péshgóiy habarán chizzé dar bekant, Hodá cha zenday drachká o cha pákén shahrá ke é ketábay tahá áyáni bárawá nebeshtah ent, áiy bahrá dara kant.

²⁰ Hamá ke é chizzáni sháhediá dant, gwashit: “Haw, man zutt pédák án.”

Anchosh bát. Ámin. Byá, oo Hodáwandén Issá!

²¹ Hodáwandén Issáay rahmat gón shomá sajjahénán bát. Anchosh bát. Ámin.

* 22:13 22:13 Asligén nebeshtánká pa bendát o halási Yunáni zobánay awali o áheri ábáni nám gerag butag.